Ngönën Pepewer

The New Testament in the Weri language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Weri long Niugini

Ngönën Pepewer

The New Testament in the Weri language of Papua New Guinea
[wer]

Translation by Wycliffe Bible Translators

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication, 1984 by Bible League International

Web version
© 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.
http://www.Wycliffe.org

http://pngscriptures.org

http://www.ScriptureEarth.org

Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works)
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long http://tokplesbaibel.org. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

Ngönën Pepewer

Matiu . . . . . Mt 5
Maak . . . . . Mk 72
Luk . . . . . Lk 110
Son . . . . . Sn 178
Ngön . . . . . Ngön 226
Rom . . . . . Rm 291
1 Korin 1Kor 321
2 Korin 2Kor 350
Kalesia . . . . . Kal 370
Epesas . . . . . Ep 381
Pilipai . . . . . Plp 390
Kolosi . . . . . Kol 398
1 Tesalonaika 1Te 405
2 Tesalonaika 2Te 411
1 Timoti 1Ti 415
2 Timoti 2Ti 424
Taitas . . . . . Tait 430
Pailimon . . . . . Plm 434
Ipru . . . . . Ip 436
Sems . . . . . Sem 459
1 Pita 1Pi 468
2 PITA 2Pi 476
1 Son 1Sn 481
2 Son 2Sn 488
3 Son 3Sn 490
Yut . . . . . Yt 492
Ënëma Ngönte . . . . . Ënë 495

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Matiu

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë ënëmak Matiuuk Yesuu ngön ompyaö epët retëng ëa. Matiu, yapin nent Liwai, pöp Yesuu ru 12 pöröakaanëp. Pi tektek ngön yaauröa ngaan retëng ëa pöt Yesuu naë kë oröön pi Anutuu wa ngaöök nimëëpna pöt ngës rëëre Yesuu ngön kësang ök ëa pöt retëng ëa. Ngön pöt, Yuta omnarö Yesuun Anutuu Yaö Mëëaup pöt ëwat sëpënëak retëng ëa.

Pöt epël wia.

Yesuu ëere körööröere pim wilauta ngönte *1:1–2:23*
Son i yamëaupë ya mënaut *3:1-12*
Yesu i momëën morök elmëaut *3:13–4:11*
Yesuu Kalili yangerak ya mënaut *4:12–18:35*
Kalili yangerakaan Yerusalemë saut *19:1–20:34*
Yerusalem kak Yesuu naë oröaut *21:1–27:66*
Yesuu wal ëak ëö pet elmëaut *28:1-20*

Yesu Kristo pim ëere körööröa ngönte
(Luk 3:23-38)

1 1 Yesu Kristo pim ëere körööröa kurment epël. Yesu pi Tewit pim
kurmentëkaanëp. Ën Tewit pi Apram pim kurmentëkaanëp.
2 Apram pi Aisakë pepap.
Ën Aisak pi Yakopë pepap.
Ën Yakop pi Yutaare pim nangre nanöröa pepap.
3 Ën Yuta pi Peresre Siraë pepap, ën piarpim ëlëp Tema.
Ën Peres pi Esronë pepap.
Ën Esron pi Ramë pepap.
4 Ën Ram pi Aminatapë pepap.
Ën Aminatap pi Nasonë pepap.
Ën Nason pi Salmonë pepap.
5 Ën Salmon pi Poasë pepap, ën pim ëlëp Reap.
Ën Poas pi Opetë pepap, ën pim ëlëp Rut.
Ën Opet pi Sesi pim pepap.
6 Ën Sesi pi omp ak Tewit pim pepap.
Ën Tewit pi Solomonë pepap, pim ëlëp pöt Yuraiaë öng kapirëp.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7 Ën Solomon pi Riapoamë pepap.
Ën Riapoam pi Apaisaë pepap.
Ën Apaisa pi Esaë pepap.
8 Ën Esa pi Seosapatë pepap.
Ën Seosapat pi Soramë pepap.
Ën Soram pi Asaiaë pepap.
9 Ën Asaia pi Sotamë pepap.
Ën Sotam pi Easë pepap.
Ën Eas pi Esekaiaë pepap.
10 Ën Esekaia pi Manasaë pepap.
Ën Manasa pi Emosë pepap.
Ën Emos pi Sosaiaë pepap.
11 Ën Sosaia pi Sekonaiaare pim nangaröa pepap.
Akun pötak Papilon nga omnaröak Yuta omnaröa naëaan narö wii tëak wak së Papilon yangerak moulmëën pitëm inëën eim wakaima.
12 Yuta omën narö Papilon yangerak wakaima akun pötak Sekonaia Sialtielë pepap wakaima.
Ën Sialtiel pi Serapapelë pepap.
13 Ën Serapapel pi Apaiatë pepap.
Ën Apaiat pi Elaiakimë pepap.
Ën Elaiakim pi Esoë pepap.
14 Ën Eso pi Setokë pepap.
Ën Setok pi Ekimë pepap.
Ën Ekim pi Elaiatë pepap.
15 Ën Elaiat pi Eliesaë pepap.
Ën Eliesa pi Matanë pepap.
Ën Matan pi Yakopë pepap.
16 Ën Yakop pi Yosepë pepap.
Ën Yosep pi Mariaë ompöp.
Ënak Mariaak Yesu, pim yapinte Kristo pël yema pöp wila.
17 Apramökaan yewaisem wais Tewitëk elën, omën kur pöment 14 yaë. Ën Tewitëkaan yewaisem wais Papilon omnaröa pit wii tëak wak së Papilon yangerak moulmëa akun pötak ela pöröeta 14 tapël yaë. Ën pitëm Papilon yangerak wii kaatak saö pörekaan yewaisem wais Yesuu wilaurek oröa pöröeta 14 tapël yaë.

Yesu Kristoë wilauta ngönte
(Luk 2:1-7)

18 Yesu Kristo pim wilauta ngönte epët. Öng Maria Yesu pim ël pöp omp Yosep pöp koirëpënëak yaö elmëën wëa. Pël ëautak piarip yal naën om namp nerek wëën, Maria pi Ngëëngk Pulöök elmëën önga namp tekeri

sa. 19 Pël ëën pim omp yaö elmëaup Yosep pi omën wotpilëp yak Maria
omnaröa ëöetak ëö sëpanëak ëlëëp wes momëëpënëak kön wia. 20 Yosep
pi pël kön wieim ka uraan Aköpë ensel nampök wangartak oröak piin
epël ök mëëa. "Yosep, Tewitë körööp, ni Maria pim öngaap wë piptaan
kas ëëngan. Pim önga tekeri sak wë pipop, Ngëëngk Pulöök kaamök
elmëënak wë. 21 Pël ëën pi yokotup wilën pöt pim yapinte Yesu pël mam.
Pi tapöpök pim omnaröa ketre saunat ent ë nuulëak utpetetakaan kama
niöpnaap."

22 Omën nant peene e orö yes epot, Aköp pimtë tektek ngön yaaö omën
naröen ök maan pitëm tekeri wesak ök niiaö aprö ima pötök kë yaarö.
23 "Kat wieë. Koont öng tek nampök ru yak sak yokot namp wilëpnaan
yaë. Pël ëen pitök yokot pöpë yapinte Emanuel pël mapnaap." Yapin pöta
songönte epët. "Anutu tiarring wë." 24 Pël maan Yosep pi wal ëak Aköpë
enselëpë ök mëëa pöl ëak Maria koira. 25 Pël ëautak Maria yokot pöp
nawilën wëën Yosep piiring ka naurön ëa. Pël ëën yokotup wilën pim
yapinte Yesu pël mëëa.

Këtëpë yengampiaulaan ëwat omën narö Yesuun itaampënëak waisa

2 1 Omp Erot pim Yutia yangerak omp ak sak wëa pötak
Mariaak pörek Petelem kak Yesu wila. Pël ëën ënëmak këtëpë
yengampiaulaan ëwat omën narö Yerusalem kak së oröak epël pëël mëëa.
2 "Runga ngolöp oröaup, Yuta omnaröa omp ak sëpna pöp e tarëk wë? Ten
pim tangewes këtëpë yengampiaulaan oröak wëën itenak yaya manëak
yewais," pël mëëa. 3 Pël maan omp ak Erot pöpre ën Yerusalem kakë
omnarö pit ngön pöten kat wiak yaan sak kön selap wia. 4 Pël ëak omën
omp ak Erot pi kiri ar yaaö wotöököröere ën Mosesë ngön kosangotë
ngarangk pouröen ngön maan së pim naë rongan ëën ngön pötaan yak
pitën, "Kristo pi kak tarëk orööpnaap?" pël mëak pëlpël mëëa. 5 Pël
maanak pit epël mëëa. "Petelem kak Yutia yangerak orööpnaap. Ngön pöt
tektek ngön yaaö omën nampök epël retëng ëaut.

6 'O Petelem kak Yutia yangerak wëaurö,
arim kak Yutia yangerak ka wia pötë iri naëpan.
Pöt arim naëaan omën kësang nampök oröak
Israel nem omnaröa ngarangk sëpnaat.' "

7 Pël maanak omp ak Erot pi ëlëëp këtëpë yengampiaulaan ëwat omën
pöröen ngön maan pim naë sëën pitën, "Tangewes akun taltak oröak
wëën itena?" pöten pëël kat wia. 8 Pël ëën pit ök maan pi pitën epël ök
mëak Petelem kakë wes momëa. "Ar së kosang ngentiak ap wesak runga
pöp koirak pöt kaalak wais neen ök nean. Pël ëën neenta së itenak piin
yaya memaan," pël mëëa. 9 Pël maan pit kat wiak sëp wesak kan yesem
itaangkën tang peen ngaantak pitëm këtëpë yengampiaulaan oröak wëën
itena pöwes pitëm wet rëak së ruupë ka wieëaö pöta ngaarëk leng ëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëa. 10 Ënak pit tang pöwesën itenak ya kë panë sa. 11 Pël ëak ka pöta
kakaati së itaangkën ruupre ën pim ëlëp Maria wëa. Pël ëën pit së rar rë
mowesirak yaya mëak pitëm ul keus köröökaan sum kësang yaaö nant,
aini koolre kos lölöp kamp yaaöre i kamp ompyaö yaaut yowe mena.
12 Pël ëak pit rö kan ka uraan Anutuuk wangartak omp ak Erotë ngësël
sëpanëak nga mëak pepanöm maan pit sëp wesak pim naë nasën, kan
munt naöök kaalak pitëm kakël kan sa.

Yesure ëlre pepaar Isëp yangerakë kas sa

13 Pit kan sëën Yosep ka uraan Aköpë ensel nampök wangartak
oröak piin epël ök mëëa. “Ni wal ëak Yesure ëlëp mësak kan kas Isëp
yangerakël së. Erot pi runga pipop ap wesak mëmpënëak yaë pötaan.
Ni pörek së wë kat wiaan ënëmak nemtok kaalak waisën pël niaanak
waisënëën.” 14 Pël maan Yosep pi wal ëak Yesure ëlëp mësak Isëp
yangerakël röök taptakëër kan sa. 15 Pël ëak pit Isëp yangerak së wëën
omën omp ak Erot pöp ënëmak wel wiin akun pötak kaalak waisa. Pöt
Aköpë ngönte tektek ngön yaaö nampök ök ëa pöt kë rëa. Ngön pöt epët.
“Ne nem ruup Isëp yangerak wëën yas maan waisa.”

Erotök maan runga narö kësang panë mën wel wia

16 Omp ak Erot këtëpë yengampiaulaan ëwat omën pörö pi morök
elmëa pöten kön wiak ya sangën kaö pan ëa. Pël ëak pim omën naröen
maan pit së Petelem kakre ka kot naë wieëa pötë yokot kot narö krismaki
nentepar il newasën pörö pourö mën won wesa. Pöt ëwat omnaröa
tangewesi oröön itenak ök mëëa akun pöten kön weswes ëak ök maan
së mën won wesa. 17 Akun pötak tektek ngön yaaö omën Seremaia pöpë
ngön ëa pöt kë oröa. 18 Pöt epët.

> “Rama kakaan ingre këlël kaö panë yaan kat wia.
> Öng Resel pim ë körööröak pitëm rungaaröaan yaköm ëën ing aima.
> Pël yaëën omnaröak yok pangk pit wiap nemowasën ëa.
> Pöt pitëm rungaarö wel wia pötaanök.”

Yesure ëlre pepaar Isëp yanger sëp wesak kaalak sa

19 Omp ak Erot pöp wel wiin Aköpë ensel namp kaalak Yosepë naë
oröak wangartak epël ök mëëa. 20 “Omën rungaap mëmpënëak ëa pörö
yok wel wia. Pötaanök piar ëlëp mësak Israel yangrakël së.” 21 Pël maan
Yosep pi wal ëak Yesure ëlëp mësak Israel yangerakël sa. 22 Pël ëak pi
kat wiin Akeleas pöp pim pepap Erot pim urtak Yutia yangera omp
ak sak wëa. Pël ëën pi we pöökël së öpnaaten kas ëa. Ënak Anutuuk
piin wangartak pepanöm maan pi pörek sëp wesak Yesure ëlëp Kalili
yangerakël mësak sa. 23 Pël ëak pit së ka naöökë yapinte Nasaret pël ya
pöök wakaima. Pöt Anutuu tektek ngön yaaö omën naröa Yesu pimëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëa pöt kë oröa. Ngön pöt epët. “Omnaröak piin Nasaret omnamp pël mapnaap.”

Son i yamëaup Anutuu ngönte ök aima
(Maak 1:1-8; Luk 3:1-18; Son 1:19-28)

3 1 Akun pötak Son omnarö i yamëa pöp oröak Yutia yang omën
wonrek Anutuu ngönte ngës rëak epël ök maima. 2 “Anutuuk tiar
wa ngaöök nimëëpna akunet yok temanöm yes. Pötaanök ar lup kaip tiak
utpetat sëp wesak kasëng meneë.” 3 Son pöpön Anutuu tektek ngön yaaö
omën Aisaia pöpök ngön epël ëa.

“Yang pultakaan omën nampök epël ya.
‘Aköpëën kanö wotpil weseë.
Ngësak ompyaö panë weseë.’ ”

4 Son pöp pim ulpëën kosangëp pol kamel ëpötök ket ëak mëak wëa.
Pël ëak pol koröpöök yepat ket ëaö naö ureëa. Ën pim kaömp pöt ngëntre
mop pëën neima. 5 Yerusalem kakaanre Yutia yang poutëaanre Yotan i
pouuk ka wieëa pötëaan omnarö pim naë së rongan ëa. 6 Pël ëak pitëm
ketre saunat tekeri wesak ök maan Sonök Yotan imeri i momëa.

7 Son pi itaangkën Parisiire Satusi ngönën omën narö kësang puuk
i momëëpënëak yesën itenak pitën epël ök mëëa. “Kamalöröa morök
yaalni pöl ar yaaurö. Ar kön wiin nem naë waisën i nimëëma pöt
Anutuuk nga elniipënëak ëa pöt naalniipan. 8 Ar lup kaip tiak wëwë
pötakël önë pötakëër omnaröak arën itaangkën lup kaip tian pël ëëpnaat.
9 Arimtë könöök epël angan. ‘Ten Apramë köröörö,’ pël angan. Ar kön
wi kosang newasën wë, ‘Ten Apramë köröörö,’ pël anë pöt pangk naën.
Ne niamaan kat wieë. Anutu pi apënëak pöt yok pangk aan kël epotök
Apramë körö koröp oröopnaat. 10 Anutu pim iner këra songöntak wia.
Pöwer këra nement ulöp ompyaö nautön ëëpna pöt ku tiak es marën
kotöpnaat.

11 “Omën nem ënëm waisëpna pöp pim weëre kosangtak nemët il
wasëpnaap. Ne utpet epopök pim ing korötepar yok pangk wak nasëngan.
Ne ar lup kaip tiak arim utpetat sëp wasënëëtaan i yaaptaring yanimë.
Ën puuk pöt ar Ngëëngk Pulöök i ket ëak nimëën esuwesi ök arim utpetat
kotak won sëpnaat. 12 Pi pim kat yaurautaring wais kat ur rongan ëak
kaömp ompyaut wa pim kaömp kaatak wiipnaat. Pël ëak unönre söksök
pöt wa top ëak es kosangwesi moolaan kot sëpnaat.”

Sonök Yesu i momëa
(Maak 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Akun pötak Yesu pi Kalili yanger sëp wesak Sonök i momëëpna yak
Yotan i pouukë sa. 14 Pël ëën Son pi ke mourak piin epël ök mëëa. “Ni
oröpmorëën nook i nimëëmëak yenëaan? Ne omën pasip, ën nuukëër

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omën kaöap. Pötaan nuukëër yok pangk ne i nemëëmëëp. Pël ëautak ni nook i nimëëmëak waisan.” 15 Pël maan Yesuuk kangiir epël ök mëëa. “Ni peene kat newiak pël ëëm. Tepër wotpil wesak Anutuu ngön pout ngaarëk öpëa pöt pangk ëëpnaat.” Pël maan Son kuure mak mëak i momëa.

16 Sonök Yesu i momëën pi akun tapëtakëër imeriaan oröak itaangkën kutömwer këm nga ëën Ngëëngk Pulö int ekëpë ök sak pim rangk irë ngentia. 17 Pël yaëën kutömweriaan ngön nent epël irëa. “Epop nem Ruup. Ne piin ya kë sak kent pan yaalmë.”

Setenök Yesu morök elmëa
(Maak 1:12-13; Luk 4:1-13)

4 1 Setenök Yesu morök elmëëpna yak Pulöök Yesu mësak së yang pultak omën won panëërek moulmëa. 2 Pël ëën Yesu pi kaömp nanën wë këtre röök akun 40 pël ëak sa. Pël ëën ënëmak pi këënëën elmëa. 3 Pël ëën Seten pi oröak morök elmëak epël mëëa. “Ni Anutuu Ruup. Pötaanök kël epotön maan kaömp sëën në.” 4 Pël maan Yesuuk kangiir kaip tiak epël mëëa. “Ngönëntak epël wia. ‘Kaömp pöt pëënök omnaröa wëwëet nanimpan. Anutuu këmtakaan pim ngön ëaut pout ngaarëk weim öpna pöpökëër wëwë om wakaim öpnaap.’ ” 5 Pël maanak Setenök kaalak Yesu pi mës wak së Yerusalem ka kësang ngëëngköökë ngönën tup kaöeta möröök moulmëak 6 epël ök mëëa. “Ni Anutuu Ruup. Pötaanök öngkrek sörok ola. Pöta ngönte ngönëntak epël wia. ‘Anutu pi pim enselöröen maan ni ngarangk elniipnaat. Pël ëak këlötok nim ingesi niwalpanëën pitök morötök akaak elniipnaat.’ ” 7 Pël maan Yesu pi kaalak kangiir epël mëëa. “Ngönën nenteta epël wia. ‘Aköp Anutu kaamök elniipnaaten ököök elmëëngan.’ ” 8 Pël maanak Seten pi kaalak Yesu mës wak së rosir wali panë naöök moulmëak omnaröa kaare yang poutre ën pitëm omnant ompyaö poutön pet elmëak 9 piin epël mëëa. “Ni nemëën rar rë nowesirak yaya neamë pötak ne e yangerakë omën ompyaö epot pout nimpaat” mëëa. 10 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Seten, ni mop wiak kama së. Pöt ngönëntak epël wia. ‘Aköp Anutuun yaya mam. Pimënt kopëtapön inëën elmëëm.’ ” 11 Pël maan Seten pi yok Yesu pörek sëp wesak kan sëën ensel narö së pi kaamök elmëa.

Yesu Kalili yangerak ya ngës rëak mëna
(Maak 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Yesu pi kat wiin Son pi omën naröak wak wii kaatak moulmëën wë pël maan Yesu pi Kalili yangerakë sa. 13 Pi Nasaret kak sëp wesak Kapaneam kak së wakaima. Ka pö i kaöökë ëöök Sepulanre Naptalai yang pöraarë tekrak wieëau. 14 Pël ëën Anutuu ngönte tektek ngön yaaö omën Aisaia pöp pim ök ëa pöt kë oröa. Pöt epët.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 “Sepulanre Naptalai yang pöraarë,
i kaöökë naë, i Yotanë nal komuntakël,
Kalili yang ngönën wonöröa wëaurek,
16 omën narö pörek koutak wëa pörö
pit yok ëwa kësangöön itena.
Ën omën pörek koutak wë wel wiak kö sëpënëak yaaö pöröa naë
ëwaö yok oröa.”
17 Akun pötak Yesu pi ngës rëak ngönën epël ök maö ima. “Anutuu
wa ngaöök nimëëpna akunet yok temanön yes. Pötaanök ar lup kaip
tieë.”

Yesuuk omp 4 ëak ngön maan pim ënëm sa
(Maak 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Yesu pi Kalili i kaö pöökë pouuk yesem itaangkën omp nanang naar,
namp Saimon pim yapin nent Pita, ën pim nangap Entru, piarip i kaö
pöök iir yoolaan itena. Pöt piarip i kaö animaurö korak wes mëak mon
wa pël eim wëa. 19 Pël yeem wëën Yesu pi piaripön ngön mëak epël mëëa.
“Arip nem ënëm waiseë. Pël ëën nook aripön arpim i kaö animaurö
yewan pi tapël omnaröeta önëën niulëëmaan.” 20 Pël maan piarip
teëntom panë piarpim iiröt om wiak pim ënëm sa. 21 Pël ëën pi kaalak
yesem itaangkën omp nanangën munt naar, piarpim pepapring i kaö
wang naöökë rangk wë iiröt ompyaö yewasën itena. Piarpim yapintepar,
namp Sems, namp Son, ën piarpim pepap Sepeti. Pël ëën pi piaripön pim
ënëm sëpënëak mëëa. 22 Pël maan piarip teëntom panë piarpim pepapre
wangaö sëp wesak Yesuu ënëm sa.

Yesuuk ngönën ök mëak omën kësang pan këëkë mowesa
(Luk 6:17-19)

23 Yesu pi Kalili yangerak ka wieëa pötë së omnaröen ngönën tupötë
kakaati Anutuu ngönte rë moulak pim wa ngaöök nimëëpna ngön
ompyaö pöt ök mëak omën yauman ke nentere nent yaaö pöröere omën
koröp lup nantë utpet ëa pörö pourö këëkë moweseima. 24 Pël ëën Yesu
pim pël yaaö pöta ngönte aö yesem Siria yangerak oröön yang pör pangk
ëa. Pël ëën omën pörek wëaurö pöten kat wiak pitëm yauman omën
pourö pim ngësë mësak sa. Yauman omën pörö, narö yauman ke nentere
nent waurö, ën narö këlangön ke nentere nent kat yawiaurö. Ën këlangön
kat yawia pörö, narö urmerarö pitëm lupötë wëaurö, narö om pas kawi
ngentiak reireë ureim wëaurö, ën narö kosat kël waurö. Omën yauman
piporö pourö pit pim naë mësak sëën këëkë moweseima. 25 Pël yaëën
Kalili yangerakaanre Tekapolis yangerak ka 10 pötëaanre Yerusalem
kakaanre Yutia yangerakaanre i Yotanë nal komuntakëlaan omën kësang
pan pim ënëm ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi rosiraöök isak ngönën ök mëëa

5 1 Yesu pi omën kësang panë pim ënëm sa pöröen itenak rosir naöök
së wel aisëak wëa. Pël ëën ruurö pim naë sa. 2 Pël ëën pi ngës rëak
ya rë moulak pitën epël ök mëëa.

Omnaröa ërëpërëp ëëpnaata songönte
(Luk 6:20-23)

3 "Omën pitëmtë lupötön kön wiin ompyaut won yaë piporö Anutuuk
wa ngaöök yemomë. Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
4 "Omën ingre ya ilak aim wë piporö Anutuuk wiap mowasëpnaat.
Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
5 "Omën ya wiapring wë piporö yang ngolöpra omnantëën yaö sëpnaat.
Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
6 "Omën wëwë wotpilte öpnaaten kent ëën weë yengenti piporö Anutuuk
wëwë wotpil pöt mangkën öpnaat. Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
7 "Omën karuröaan yaköm yaalmëa piporö Anutuuk yaköm
elmëëpnaat. Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
8 "Omën lup kölam wë piporö Anutuun itaampnaat. Pötaanök pit
ërëpërëp ëëpnaarö.
9 "Omën mayaap wiaapnaataan weë yengenti piporöen Anutuuk pim
ruurö pël mapnaat. Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
10 "Omën pitëm wëwë wotpil yaaö pötaan omën munt naröak utpet
mowasën këlangön kat wiipna piporö Anutuuk wa ngaöök momëëpnaat.
Pötaanök pit ërëpërëp ëëpnaarö.
11 "Ën naröak itaangkën ar nem ënëm yeëan ëën pöt ökre was niiaöre
utpet elniire ngön utpet ke nentere nent ngön kaar niiaö pël yaëën pöt
ërëpërëp ëënëët. 12 Pöt naröak tektek ngön yaaö omën ngaan wakaima
pöröaan utpet ke pil elmëeimaurö. Pötaanök pitök peene ar pil yaalniin
pöt, 'Ënëmak kutömweriaan kangut kësang önaat,' pël weseë ya kë sak
ërëpërëp ëën."

Anutuu omnarö tomunatre ëwaöökë ökörö
(Maak 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Tomunat polötë olaan söp naën yaë pöl ar yangerakë omnarö utpet
ëëpanëak kaamök yaalmëaurö. Pël yaauröak tomun pötë misëngö som
sak wiaan tiar tol ëak kaalak misëng wasën pangk ëëpën? Pël naëngan.
Tomun som ke piltak omnant pangk misëng newaspan. Pötaanök wa
moolaan omnarö ing mësaö kan ing ëëpnaat. Ar ngön epët kasëng menak
pöt tomun misëng won pöta ök sënëët.
14 "Ën es ëwaöök rö kanötë omnarö kaamök elmëën kamtaöök yes pöl
ar yangerakë omnarö Anutuu ënëm sëpënëak kaamök yaalmëaurö. Ar

ka naö rosiraöök wieëa pöökë ökörö. Ka pö ëlëëp wi naöpan, om tekeri wiaan omnarö maimerekaan pangk itaampnaat. 15 Ën omnarö esuwes mangiak kapita öngpök namëëpan, ngaarëk wasën kakaati ëwa ëaan omën kakaati wëaurö omnantön pangk itaampnaat. 16 Arim omnant yaaut esuwesi ök ëëp. Omnarö itenak arim Pep kutömweri wë pöpë yapinte ngaarëk wak isak apnaan omën ompyaut ëeë."

Anutuu ngön kosangta ngönte

17 "Arök ne Moses pim ngön kosangötre tektek ngön yaaö omnaröa ngönöt wa moolamëak waisan pël wasnganok. Ne pipot wa moolamëak newaisënëp. Ngön pi tapöt kë orööpënëak waisaup. 18 Ne yaap pan niamaan. Kutömre yang epweriar won nasën wiaan Mosesë ngön kosang lup kot nent ap nasëpan, pout kë rapnaat. 19 Omën Mosesë ngön kosang lup kot panë nent wa moolëak naröen tapël ëëpënëak mapna pörö pit omën Anutuu wa ngaöök momëëpnaaröa ikanöök öpnaarö. Ën omën ngön pöt pout ngaarek wak naröen tapël ëëpënëak mapna pörö omën Anutuu wa ngaöök momëëpnaaröa naë kaö sak öpnaarö. 20 Ne niamaan kat wieë. Arim Anutuu ngönte ngaarëk wak wëwë wotpil yaaö pötak omën ngön kosangötë ngarangköröere Parisi ngönën omnaröa pël yaaö pöt il newasën ëëpna pöt ar Anutuu naë rë olëak wëën wa ngaöök nanimëëpan."

Ya sangën yaauta ngönte
(Luk 12:57-59)

21 "Ëaröen ngön ök mëëa pöt ar yok kat yawiaurö. Pöt epët. 'Ni nim karip mëngkanok. Ën ni namp pël ëëmë pöp ngön yaatak oröömëëp,' pël yaan kat wi yeë. 22 Ën nook pöt ök niamaan kat wieë. Omën namp pim karipön ya sangën ëëpna pöp pi ngön yaatak orööpnaap. Ën namp pim karipön utpet wesak mapna pöp pi ngarangk wotöököröa naë oröak ngön ya mëmpnaap. Ën namp pim karipön, 'Kaökaö,' kip mapna pöp pi es parëaöökë yaö sëpnaap. 23 Pötaanök ni omën nant Anutuun kiri wiimëak wak së kiri yawiaurek wë kön wiin nim karipëën utpet elmëën pi niiring ngön wieëaupök ëanëën pöt 24 sëp mowasum. Pël ëak om kiri yaauta naë wiak kaalak së. Pël ëak nim karipring arpim ngön wieëa pöt wilak wotpil wesak sëak Anutuun yowe wiim.

25 "Ën omën nampök ni ngön yaatak nuulëëpënëak yaan pöt ngön yaaurek nasën wieëaar ngön pöt teëntom ë pet irak ngöntre kar ëeë. Pöt puuk ni omën ngön ë pet yairaupë moresi nuulëën polisöröa moresi wes nimëën wii kaatak nuulnëëpanëën. 26 Ne yaap panë niamaan kat wi. Ni pörek wë teënt naarööngan. Nim karipë kangut pet pan ir olëakök oröömëëp."

Öngre omp wëwëet utpet yawesauta ngönte

27 "Ngön kosang nent yaan ar yok kat yawiaurö. Pöt epët. 'Ni öngre omp wëwëet kom ëënganok.' 28 Ën nook pöt, ök niamaan kat wieë. Omp

namp öng nampön itenak kent kön wiin pöt yok könöök öng ngësëp sëp yewas. Pël ëak öngre omp ë ngön kosangët ilap riak saun yokoir. 29 Ën omën nent nim it yaapkëöök itaampë pötak wak weru nuulaan utpet ëëmëak yeem pöt it pö ti moolam. Pöt koröp kaö nentak elniin utpet ëak nim koröp pou es parëaöökë sëpanëën koröp kaö kopët pöt won wasumë pötakëër ompyaö. 30 Ën nim mor yaapkëëwesök kentöökë ënëm ëak utpet nent ëëmë pöt nim mor pöwes kama il moolam. Pöt koröp kaö nentak elniin utpet ëak nim koröp pou es parëaöökë sëpanëën koröp kaö kopët pöt won wasumë pötakëër ompyaö."

Öngre omp wes yamëauta ngönte
(Matiu 19:9; Maak 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Ngön kosang munt nenteta epël yaan ar yok kat yawiaurö. 'Omp namp pim öngöp wes mëëpënëak pöt öngre omp yailauta pepewer pim öng pöp mamp.' 32 Ën nook pöt, ök niamaan kat wieë. Omën namp pim öng omp nga naën yaaupök wes mëëpna pöt pim pël elmëëpna pötaan öngöp omp munt namp yokoirem öngre omp ë ngön kosangët ilap riak saun koirëpnaat. Ën namp pi munt nampë öng wes mëa pöp koirëpna pöt piita öngre omp ë ngön kosangët ilap riak saun koirëpnaat."

Tiar ngön nent kosang wasëpenëak ngaarëkël wesak angan

33 "Ën ngön kosang munt nent ëaröen ök mëëa pöt ar yok kat yawiaurö. Pöt epët. 'Ni omën nent ëëmëak Aköpë ëöetak kaar kosang wesak anganok. Omën nent pël ëëmëak pim ëöetak kosang wesak pöt ngaarëk wëën këët orööp.' 34 Ën nook pöt, ök niamaan kat wieë. Ar ngön nent kosang wasënëak ngaarëkël wesak yaap pël anganok, won pan. Ar kutömweriil wesak kosang wasnganok. Kutöm pöwer Anutu pim wëauwer pötaanök. 35 Ën e yangerakëlta mëak kosang wasnganok. Yang epëreta Anutu pim ingesiarë urte pötaanök. Ën Yerusalem kakëlta yapin mëak kosang wasnganok. Yerusalem pö Omp Ak kaöapë ka kësangö pötaanök. 36 Ën nim kepönöökëlta ngön nent kosang wasnganok. Nuuk yok pangk kepön ëp naön maan koöre kölam naëpan pötaanök. 37 Ar omën nent ëënëak pöt om, 'Mak, ne pël ëëmaap,' pöt pëën an. Ma omën nent naën ëënëak pöt om, 'Won, pël naëngan,' pöt pëën an. Arim omën nantëël mëak kosang wasënëak ngön munt nant anë pöt Setenë naëaan orööpnaat."

Omën nampök utpet yaalniin pöt kangiir elmëëngan
(Luk 6:29-30)

38 "Ngön kosang nent epël yaan ar yok kat yawiaurö. 'Omën nampök nim it naö utpet nuwasën pöt kangiir pim naö utpet mowasumëëp. Ën omën nampök nim kë naö nitiin pöt kangiir pim naö motiimëëp.' 39 Ën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nook pöt, epël niamaan kat wieë. Omën nampök ni utpet yaalniin pöt kangiir elmëënganok. Ën omën nampök nim kerëm yaapkëëtak nimöön pöt katnëëteta nimööpnaan mowasum. 40 Ën omën nampök nim ulpëën iriip öpënëak ngön yaatak nuulëak ngön nent nimëën wesak niaan pöt ulpëën rangkëëpta përë mamp. 41 Ën omën kaö nampök kan mëntöök omën nant wak sumëak kosang wesak niaan pöt nuuk kan waliöököl wak sum. 42 Ën omën nampök ni omën nant pi mampëak kimang yeniaan pöt mamp. Ën nampök nim naëaan omën nant yaam öpënëak yaan pöt keimön ëënganëp mamp."

Kööre tokörö lup sant elmëëpa
(Luk 6:27-28, 32-36)

43 "Ngön kosang nent epël yaan ar yok kat yawiaurö. 'Nim karipön lup sant elmëëm. Pël ëak nim kööre toköpön kaaö elmëëm.' 44 Ën nook pöt, ök niamaan kat wieë. Arimëën kööre tok yaalniaurö lup sant elmëën. Ën utpet yaalniaurö Anutuuk kaamök elmëëpnaan kimang man. 45 Ar omën ke pilöt ëënë pöt arim Pep kutömweri wëaup pim ru panë sënëët. Pöt puuk pim këtëpön maan omën utpetere ompyaö pouröa rangk yema. Ën pi tapöpök pim kopiirenta maan omën wotpilre korar pouröa naë yepel. 46 Arën lup sant yaalniaurö kangiir elmëënë pöt Anutuuk ompyaut nimpnaat ma? Won. Utpet yaaurö pitta lup sant tapël elmë yaë. 47 Ën arimtë karuröenökëër sant mowasënë pöten kön wiin arök omën muntarö il wesak ompyaö ëën sa ma? Won. Omën ngönën wonörö pitta sant tapël mowas yaë. 48 Pötaanök arim Pep kutömweri wëa pöpë ompyaö wotpil wë pöl arta ompyaö wotpil wë arim kööre toköröen ompyaö moweseim ön."

Omën il ngentingenti yaaö pörö kaamök yaalmëauta ngönte

6 1 "Ar arimtën ngarangk këëkë ëën. Arim ngönën yaat omnaröa ëöetak pit itenak arën kön wiin ompyaö ëëpna pöl wesak mëngkanok. Pël ëënë pöt arim Pep kutömweri wëaup kön wiin ompyaö naën ëën ompyaö kangut naningkën ëëpnaat.

2 "Ni omën il ngentingenti yaaurö omnant kaamök elmëëmëak pöt kaar yaauröa ök elmëënganok ëlëëp mamp. Kaar omën pörö pit omën muntaröak itenak pitëmëën wak isak apëna yak omën il ngentingenti yaaurö kaamök ëak omnant ngönën tupötëëre kamtatë omnaröa itöök yemengkaurö. Ne yaap yeniak. Omnaröa pitëmëën wak isak yaaö pötök pitëm kangut yok yemangk. Pötaanök pit puorö ënëmak Anutuuk kaalak ompyaö kang munt nant nemangkën ëëpnaarö. 3 Ni pöt omën il ngentingenti yaaurö kaamök elmëëmëak pöt omnant ëlëëp panë wesak mamp. Nim mor yaapkëëwesök omnant yemangkën katnëëwesi ëwat nasën ëëpna pöta ök karuröak nim mampëëtön ëwat nasën ëëp. 4 Ni omnant ëlëëp mampë pöt nim Pep omën ëlëëp pipotön ityeengkaupök ompyaö kangut nimpnaat."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuun ök yamëëauta ngönte
(Luk 11:2-4)

5 "Ar Anutuun ök manëak pöt kaar omnaröa yaaul ëënganok. Pit
omnaröak itenak pitëmëën wak isak apëna yak ngönën tupötë kakaatiire
kamtatë, omnaröa itöök, taueë Anutuun ök mapnaaten kent yaaurö.
Ne yaap yeniak. Omnaröa pitëmëën wak isak yaaö pötök pitëm kangut
yok yemangk. Pötaanök pit ënëmak Anutuuk kaalak kang munt nant
nemangkën ëëpnaarö. 6 Ar Anutuun ök manëak pöt arimtë kaatë kakaati
së kan wariak arim Pep ëlëëp wë pöpön ök man. Pël ëënë pötak arim Pep
ëlëëp yamëëautön ityeengkaupök kangut nimpnaat.
7 "Arim Anutuun ök yamëëautë ngönën wonöröa ök ëak ngön paspas
nentere nent kësang anganok. Pitëm pël yaaö pöt, pitëmtok kön wiin
ngön wali yemaan Anutuuk kat mowiipnaat wesak pël yaaurö. 8 Ar pitëm
ök ëënganok. Pep piin kimang nemaan wëën arim ap yewesautön ëwat
yaaup. 9 Pötaanök ar Anutuun epël ök man.

'Tenim Pep kutömweri wëaup,
nim yapinte ngëëngk wiaap.
10 Ni wais wa ngaöök nimë.
Kutömweri wëaurö nim këm ngön ngaarëk yeö pöl e yangerak
wëaurö teenta tapël ëënëak kent yaë.
11 Ni peene kët epta könkön kaömp nimp.
12 Tenim saunatë kangut kërë nuula.
Tenökta omnaröa saun tenimëën yaalni pötë kangut tapël kërë
yemoolak pötaanök.
13 Moröktak nuulëënganëp,
pim naëaan ent ë nuulë.'

14 "Yaap, ar omnaröa arimëën utpet elniauta kangut kërë moolanë
pöt arim Pep kutömweri wë pöpökta arim utpet yaautë kangut kërë
nuulapnaat. 15 Ën ar omnaröa arimëën utpet elniauta kangut kërë
nemoolaan ëënë pöt arim Pepap puukta arim utpet yaautë kangut kërë
nanuulaan ëëpnaat."

Kaömp ngës olëak wëauta ngönte

16 "Ar Anutuun yak kaömp ngës olëak pöt omën ngön kaar yaauröa ök
koöre sap ëak önganok. Pit kaömp ngës olëak wë pël yaëën omnaröak
pitën itenak wak isak apëna yak koöre sap ëak wëaurö. Ne yaap
yeniak. Omnaröa pitëmëën wak isak yaaö pötök pitëm kangut yok
yemangk. Pötaanök pit puorö ënëmak Anutuuk kaalak ompyaö kang
munt nant nemangkën ëëpnaarö. 17 Ar kaömp ngës olanëak pöt arim
wëaul uwari mëak arim këëre wot kanöt iirën. 18 Arim kaömp ngës
olëak önë pöt, omnaröak itenak ëwat nasëpan, arim Pep ëlëëptak wë

pöpökëër itaampnaan pël ëën. Pël ëënë pötak arim Pep ëlëëp pipotön ityeengkaupök ompyaö kangut nimpnaat."

Omën ompyaut wieëauta ngönte
(Luk 12:33-34)

19 "Ar yangerakë omnant iwal ka ëëre kumkum ë, omnaröak ka pör menak këkain wë pël yaaut kësang wiak önganok. 20 Anutuuk arimëën omën ompyaut kutömweri ningkën önëën omën ompyaut ëeë. Kutömweri pötökëër iwal ka ëëre kumkum ë, ën omnaröak ka pör menak këkain wë pël naën yaaut. 21 Arim omën ompyautë wia pörekël arim könötta wiaapnaat."

Tiarim itöörar koröpöökë rampewesi ök
(Luk 11:34-36)

22 "It pipöörar arim koröpöökë rampewes. Arim itöök omnant itenak kön ompyaut yawiin pöt arim lupötë rampewesi yaë pöl ëwa ompyaö ëaapnaat. 23 En arim itöök omnant itenak kön utpetat yawiin pöt arim lupötë koö olëaapnaat. Pötaanök arim lupötë ëwa wia pipët koö olapna pöt koö pöt sasa kësang panë olëaapnaat."

Tiar Anutuu yaatere monere uröma yaat mëngkre mëngk namëngkan
(Luk 16:13)

24 "Omën nampök yok pangk omën omp ak naarë inëën naën ëëpnaat. Pi nampön kaaö yaalmëem nampön ngöntre kar elmëëpnaat. Won ëën pöt, kangiir nampë naë rë olëak wë namp kasëng mampnaat. Pötaanök arta tapël Anutuu yaatere monere uröma yaat mëngkre mëngk namëngkan."

Kön selap yaauta ngönte
(Luk 12:22-31)

25 "Pötaanök ne arën epël ök yeniak. Ar arimtë wëwëetaan kön selap ëak epël anganok. 'Tiar kaömpöt tarëkaan öpen? Ma iit tarëkaan öpen?' Ën koröpöönta kön selap ëak epël angan. 'Oröpötök kör koëpen?' Kaömp pöt këët won, wëwëetakëër këët. Ën ulpëënre poë koröp pöt këët won, koröpöökëër këö. 26 Ar intöröen kön wieë. Pit kaömp ngëntak nëëre wa peram wi pël naën yaauröak arim Pep kutömweri wë pöpök kaömp koir mangkën neim wë. Omnarö arök intörö il yewas. Pötaanök pi ngarangk elniipnaat. 27 Ma arim naëaan nampök weëre kosang wia pöt yok pangk pimtë wëwëeten kön selap ëak kot nent wali wes ulmëëpën sa ma? Won. 28 Ën ar tol ëënak ulpëënre poë koröpötëën kön selap yeë? Ar polpol puutön kön wieë. Pit pitëm ulpëënre poë koröpötëën ya namëngkën yaë. 29 Pël yaëëtak ne epël ök yeniak. Omp ak Solomon pi omnant kësang

wieëaupök ë rangiak wakaima. Pël ëaap pim ë rangiatök polpol pu pötëët il nemowasën. 30 Këra pu ompyaut ya lupöök peene yaarö, ëlpamök tiak es marën won sëpnaat pël yewas pipotta Anutuuk maan ompyaut yaarö. Kön wi kosang panë newasënörö ar pöt, Anutuuk koröpöökë kaamököt nin yaë. 31 Pötaanök ar kön selap ëak epël anganok. 'Tiar kaömpöt tarëkaan öpen?' ma 'Iit tarëkaan öpen?' ma 'Oröpötök kör koëpen?' pël angan. 32 Omën ngönën wonörö pit omën pipotëën kön kësang wia. Pël ëaap arim Pepap ar wëwë koirënëën iire kaömp nënë pöten kön wiak nimpnaat. Pötaanök omën pipotëën kön selap ëëngan. 33 Ar pöt, wot rëak Anutuuk wa ngaöök nimëën wëwë wotpil pim önëak niia pöt önëën weë ngentieë. Pël ëënë pötak yangerakë omën pipotta koir nimpnaat. 34 Pötaanök omën nant ëlpamök orööpna pötön peene kët eptak kön selap ëënganok Wangam kan orööpna akun pötakökëër omën pötön kön wiin. Ën kët nantë könömöt yaaröön yok pangk pötëën kön wiinëët."

Omnaröa wëwëat wël yaauta ngönte
(Luk 6:37-38, 41-42)

7 1 "Anutuuk ngön ë pet yairaupë yaë pöl ar elniipanëën omnarö kom ëak ngön ë pet yairaupë yaë pöl elmëëngan. 2 Arök omnaröaan ngön ya ke nal wesak mompunë pöt Anutuuk kangiir ke tapël wesak arimëën elniipnaat. Ën arök omnant omnaröaan elmëënë pöt Anutuukta tapël kaip ti nimpnaat. 3 Ni tol ëënak nim karipë itöök ulöl kotten iteneëak nimtëöökë këra elten kön nawiin yaën? 4 Nimtëöök om wiaan ni tol ëak karipön epël maan pangk ëëpën? 'Ni kat newiin ne nim itöök ulöl wia pipët niömaan.' 5 Kaar omnamp, ni nimtë itöök këra elte wia pipët wakök këëkë iteneë nim karipë itöök ulöl wia pipët wëën pangk ëëpnaat.

6 "Omën utpet kentöröa ök pörö Anutuu ngön ngëëngkët köntak mengkanok. Pël ëënë pöt arim ë rangiat ent ëak polöröa naë olanë pöta ök yaë. Ënak pol pöröak ing samsam yeem kaalak kaip tiak arimënt kant nimpnaat."

Anutuun ök yamëëauta ngönte
(Luk 11:9-13)

7 "Kimang maim olëak omën këët önëët. Ngaöl ëeim sëak këët koirënëët. Kanwer körangkörang maimën të niwiipnaat. 8 Anutuun kimang yamëëauröak omnant yeö. Ngaöl yaaurö Anutuu naëaan këët yokoir. Kanweri körangkörang yamëëauröaan Anutuuk të yemowi. 9 Arim naëaan runga namp këënëën pepapön kaömp kimang maan këlö kor mampën ma? 10 Ma animautaan kimang maan kamal utpet namp wa mampën ma? Won. 11 Ar omën utpetaröak arim rungaarö omën ompyaut men yeë pöl arim Pep kutömweri wë pöpök il niwesak omën piin kimang manë pörö omën ompyaut kaö wesak nimpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 “Arim omnaröak omën ompyaut elniipënëak kent kön yawi pipël
arök kangiir pitën elmëën. Ngön piptak Mosesë ngön kosangötre tektek
ngön yaaö omnaröa ngönöt kepön erën ëak wia.”

Wëwë kosangta kanër kotur
(Luk 13:24)

13 “Ar kan koturak ilëak wëwë kosangta kanöök sën. Kö yesaurekë
kanër kaöer, ën pörekë kanö kaöaö. Pötaanök omën selap ilëak yesau.
14 Ën wëwë kosangtakël yesa kan pör kotur. Kan pöök sëpenëak pöt pomp
ëak omën selap won kopët nampnampök koirak yesau.”

Tektek ngön yaaö kaar omnaröaan ngarangk këëkë ëëpa
(Luk 6:43-44; 13:25-27)

15 “Ar tektek ngön yaaö omën kaaröröaan ngarangk këëkë ëën. Pit
arim naë wais wëën ar pitëm koröpötön pëën itenak pitën kön wiin pol
sëpsëpöröa ök ëpre wiap yaaurö pël wasënëët. Pël ëënëëtak pitëm lupötë
kent toköröa ök nga panë wia. Pötaanök ar utpet niwasëpnaarö. 16 Ar
pitëm omnant yaautön itenak songönten ëwat sënëët. Pöt wëleri ëër
nautpan. Ën rakësaöök kasu nautpan. 17 Këra ompyaut ulöp ompyaurö
yaut. Ën këra utpetat ulöp utpetarö yaut. 18 Këra ompyautök ulöp
utpetarö nautpan. Ën këra utpetatök ulöp ompyaurö nautpan. 19 Ën këraat
ulöp ompyaurö nautön ëëpna pöt ku tiak es marën kotöpnaat. 20 Pötaanök
tektek ngön yaaö omën kaaröröa omnant yaautön itenak pitëm songönten
ëwat sënëët.

21 “Ar epël kön wiingan. ‘Omën neen, “Nem Aköp,” pël yenëa pörö
pourö Anutuu wa ngaöök yamëautak ilapnaarö,’ pël wasngan. Nem
Pep kutömweri wëaupë kentöökë ënëm yaaö pöröakëër pël ëëpnaarö.
22 Ënëmak akun kaöaöök omën kësang wais neen epël neapnaat. ‘Aköp,
ten nim urtak wë Anutuu ngönte ök aöre omën naröa lupötëaan urmerarö
waö ë momëëre omën weëre kosang it ngolöp kësang nant pet ë pël
eimaut.’ 23 Pël neaan ne pitën epël memaap. ‘Utpet omnaarö aë, ne arën
köpël. Ar mop newiak kama seë.’ ”

Ka ök yarëauta songön nenteparë ngönte
(Luk 6:47-49)

24 “Omën nem ngön epët kat wiak ngaarëk öpna pörö pit omën kön
ompyaö wieëaup ka weit ök rëa pöpë ökörö. 25 Pël ëën kopi kësang panë
pelak i nga urak kent kësang nempel möak ka pöt tööl noolaan ëa. Pöt
ka pöta wapöt yang weitak wesirak taë ë ulmëa pötaan. 26 Ën omën nem
ngön epët kat wiak ngaarëk naön ëëpna pörö pit omën kaökaup pim kaat
i kosemeri pisöök ök rëa pöpë ökörö. 27 Pël ëën kopi kësang panë pelak i
nga urak kent kësang nempel möak ka pöt töölak sasa utpet wes olëa.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

28 Yesu pi ngön epët ök më pet yairën omën pim naë wa rongan ëa pörö pourö
pim ngön pötaan yaan panë sa. 29 Pöt pi pepapök öngpököt wa kotiak maan ngön
kosangötë ngarangköröa ngön yaaut il mowesa pötaanök.

Yesuuk omën kësë ëa namp ompyaö mowesa
(Maak 1:40-45; Luk 5:12-16)

8 1 Yesu pi rosiraöökaan kaip tiak yengmaan omën rongan kësang
panë nempel pim ënëm sa. 2 Akun pötak omën kësë ëa namp pim
naë së rar rë mowesirak epël mëëa. "Aköp, ni ompyaö newasumëak pöt
yok pangk ompyaö newasumëët." 3 Pël maan Yesu mores el mëak pim
rangk mowiak epël mëëa. "Pël elniimëak yeëerek ompyaö së." Pël maan
tapëtakëër pim kësëat won sa. 4 Pël ën Yesuuk piin ngön epël mëëa. "Kat
wi. E yaalni epëta ngönte omnaröen ök manganok om el wesak së nim
koröpö kiri ar yaaö nampön pet elmë. Pël ëak omnarö nim ompyaö san
pöt ëwat sëpnaan Moses pim ngön kosangta wia pöl kiri ar ëëm."

Yesuuk nga omnaröa wotöök nampë inëën ruup ompyaö mowesa
(Luk 7:1-10)

5 Ënëmak Yesu pi Kapaneam kakë sa. Pël ën Rom nga omnaröa wotöök namp
së piin ngön kosang wesak epël mëëa. 6 "Aköp, nem inëën ruup pi yauman ëak pim
kosat kël wak këlangön kësang yaën komun ureim kaatak wia," pël mëëa. 7 Pël
maan epël mëëa. "Ne së ompyaö wasumaap." 8 Maan nga omnaröa wotöököpök
ngön kangit epël mëëa. "Aköp mosëp. Ne ompyaup talte nem kaatak waisum?
Ni om eprek wë këm pëëntak aan nem inëën ruup ompyaö sëp. 9 Pöt ne omën
isauröa ikanöök inëën yaaupök nem iri nga omnarö wë. Pötaanök nook nampön,
'Së,' maan sëpnaat, nampön, 'Wais,' maan waisëpnaat, ën nem inëën ruupön, 'Pël
ë,' maan pël ëëpnant. Pötaanök nim naë weëre kosang wieëaup pöten ne kön
wiin ni maan nem inëën ruup yok pangk ompyaö sëpnaap." 10 Pël maan Yesu pi
kat wiak yaan sak omën pim ënëm yesa pöröen epël mëëa. "Ne yaap niamaan.
Israel omnarö arim naë kön wi kosang yewesa epël nent nokoirën ë yeë. 11 Kat
wieë. Omën kësang panë yang we naöökaan naöök, këtëpë yengampiaulaanre së
yeilëaulaan omën pörö wais Apramre Aisakre ën Yakop pitëm naë kutömweri wel
aisëak kaömp nëmpnaarö. 12 Pël ëëpnaaröak Anutuuk Yuta omën narö kutömweri
së öpnaarö pël yewesa pörö koö panëëtakël wa moolaan wë ingre ya ilak aimeë
kë pötöppötöp aim öpnaarö." 13 Pël mëak pi kaip tiak nga omnaröa wotöököpön
epël mëëa. "Ni së. Nim omën orööpënëak kön wi kosang yewesan pöt nim naë
orööpnaat." Pël yemaan akun tapëtakëër pim inëën ruup ompyaö sa.

Yesuuk Pita pim lëlamöp ompyaö mowesa
(Maak 1:29-34; Luk 4:38-39)

14 Yesu pi së Pita pim kaata kakaati ilëak itaangkën pim öng lëlamöp
yauman köröp es nga kaö nent yeem ka ureëa. 15 Pël ën Yesu pi pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moresi mor moön yauman koröp es nga pöt won sëën pi wal ëak kaömp ar ë mena.

Yesuuk omën narö kësang ompyaö mowesa
(Maak 1:32-34; Luk 4:40-41)

16 Wiap kan koö olapënëak yaëën omën naröak yauman omën kësang pan pitëm lupötë urmerarö ilëak wëa pörö pim ngësë wak sa. Pël ëën pi urmeraröen nga mëak pitëm lupötëaan waö ë momëak yauman yaaurö ompyaö mowesa. 17 Pël ëa pötak tektek ngön yaaö omën Aisaia pöpë ngön epël ëa pöt kë oröa. “Pi tiarim yauman won nuwesak këlangön pöt kama wak sa.”

Omën naar Yesuu ënëm sëpënëak mëëa
(Luk 9:57-62)

18 Yesu pi itaangkën omën rongan kësang nempel pi wa taap elmëak wëën pim ruuröen i kaöökë ëngk komuntakël sëpnaan ko ëëpënëak mëëa. 19 Pël yaëën omën ngön kosangötë ngarangk nampök piin epël mëëa. “Rë yanuulaup, nim yasumëëtë ne ënëm elniimaap.” 20 Pël maan Yesuuk kangiir epël ök mëëa. “Kent tokörö pit pitëm ka yauraut wia. Ën intörö pitta pitëm ka ëpöt wia. Pël ëaatak Omën Këëp nem ka uröma kaat won.” 21 Pël maan omën munt pim ënëm yaaö nampök epël mëëa. “Aköp, ni yok pangk kat newiin wet rëak së nem pepap yang kel weerum.” 22 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Mosëpnerek ni nem ënëm wais. Omën nem ngönte ngaarëk naön yaaö pöröak yok pangk wel pitëm karurö yang kel weerëpnaat.”

Yesuuk kent kësangöön maan won sa
(Maak 4:36-41; Luk 8:22-25)

23 Pël mëak Yesu pi wangaöök ilaan pim ruurö pitta tapël ëak piiring sa. 24 Pël ëën kent kësang nempel möön i kaö maat kësang panë möak wangaöök ilaan utpet ëak iri i kaöök ilapënëak yeëa. Pël yaëën Yesu pi om ka kun sak wieëa. 25 Pël ëën Yesuu naë së it moilak epël mëëa. “Aköp, tiar kö sëpenëak yeëerek ni ten kaamök elni,” pël mëëa. 26 Pël maan Yesu pi pitën epël mëëa. “Ar tol ëënak kas yeë? Arim kön wi kosang yewesaut om kot panë wieëan epët.” Pël mëak pi kentööre i kaöön nga maan kentö leng ëën kaö maatta won sa. 27 Pël ëën pit yaan sak neneren epël mëëa. “Elei, omën epop ke tolëël namp apen? Puuk kentre kaö maatön nga maan pim ngönte ngaarëk yeöp.”

Yesuuk omën naarë lupmeriarëaan urmer narö waö ë momëa
(Maak 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Pit i kaöökë ëngk komuntak së Katara yangerak oröön omën urmeraröaring wëa naar Yesuu naë së koira. Omën pöaar piarip wel

yangaöök wakaimën omnarö piaripön itaangkën nga panë sak wëën kas ëak piarpim naë nasën ëeima. 29 Pël ëën piaripök merëk ë olëak Yesuun epël mëëa. “Yesu, ni Anutuu Ruup. Ni ten tol elniimëëp? Akun kaöaö temanöm nasën wiaan këlangön kat niwiimëak yaën ma?” 30 Akun pötak pol narö kësang kamaarek wë kaömp neim wëa. 31 Pël ëën urmeraröak kosang wesak piin epël mëëa. “Ni ten waö ë nimëëmëak pöt pol ëngkoröa lupötë öngpök wes nimëëm.” 32 Pël maan, “Yok seë,” pël maan pit së polöröa lupötë öngpök ilëa. Pël ëën pol pörö kas pöömpö së parëaöök oröak i kaöök ilëak ëm përëak wel wia. 33 Pël ëën omën pol ngarangk yaaö pörö kas së pitëm ka kaöaöök oröak omën urmeraröaring wakaima pöaarë naë oröa pöta ngönöt ök mëëa. 34 Pël ëën ka kaö pöökë omën pourö Yesuun itaampö sa. Pël ëak së koirak pitëm yanger sëp wesak kaalak kaip tiak sëpënëak ke urak mëëa.

Yesuuk omën kosat këlwa namp ompyaö mowesa
(Maak 2:1-12; Luk 5:17-26)

9 1 Yesu wangaöök ilëak pim ruuröaring kaalak i kaöökë ëngk komuntakël së Kapaneam kak oröa. 2 Pël ëën omën narö omën kosat kël wa namp urweri wiak wak Yesuu naë sa. Pël ëën Yesu pitëm kön wi kosang yewesauten itenak omën kosat kël wa pöpön epël ök mëëa. “Nem ruup, ne yok nim saunatë kangut ent ë yanuulak. Pötaanök ni ya kë sak öm.” 3 Pël maan omën ngön kosangötë ngarangk narö neneren epël mëëa. “Omën epop, ‘Ne yok nim saunatë kangut ent ë yanuulak,’ pël yemaan Anutuu yapinte wa ngep yaalmë. Ya pöt Anutu pimtëët.” 4 Pël yemaan Yesuuk pitëm könre lupötön itenak epël mëëa. “Ar tol ëënak kön utpet pipot yawi? 5 Pöt nem omnampön, ‘Nim saunatë kangut ent ë yanuulak,’ ngön pël yemak pöt kengkënte. Pöt ar ngön pöta këët tekeri nasën ëën ar nem ngön pöt yaap ma kaar pël newasngan. Ën nem omnampön, ‘Wal ëak së,’ ngön pël yemak pöt könömët. Pöt nem ngön pöta këët tekeri sëën ngön pöt yaap ma kaar pël wasënëët. 6 Pötaanök ar ne kaar omën wonöp Omën Këëp e yangerak wë weëre kosang wak saunatë kangut ent ë yemoolak pöten ëwat sënëak epël ök yemaan iteneë.” Pël mëak kosat kël wa pöpön epël mëëa. “Ni wal ëak korumönte wak nim kaatakë së.” 7 Pël maan pi wal ëak pim kaatakë sa. 8 Pël ëën omën kësang pöten itenak kas ëak Anutuuk weëre kosang ke pilte omën moresi mena pötaan pit Anutuun ping wesak mëëa.

Yesuuk Matiuun pim ënëm ëëpënëak mëëa
(Maak 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Yesu pi pörek sëp wesak yesem takis yewa omën namp Matiu ne nem takis yewa kaatak wëën itenak epël yenëa. “Ni nem ënëm elnë.” Pël neaan ne wal ëak omnant sëp wesak pim ënëm saut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Yesu pi nem kaata kakaati wais wel aisëak kaömp yenën takis yewaare
saun omën munt narö kësang wais Yesure ten pim ruuröaring wel aisëak
kaömp naut. 11 Pël yaëën Parisi ngönën omnaröak pöten itenak ten pim
ruuröen epël niiaut. “Arim rë yanuulaup pi tol ëënak omën takis yewauröere
saun omnaröaring kaömp ngawi yen?” 12 Pël yeniaan Yesu kat wiak kangiir
epël mëëaut. “Omën yauman wonörö rota ngësë nasën. Yaumanringöröakëër
rotaaröa ngësë sa yaë. 13 Ar pöt, së ngön nent ngönëntak epël wia pöta
songönten këëkë kön wiin. ‘Ne ar nemëën animaurö kiri ar elnëënëëten kaaö.
Nem kentöök ar omnarö yaköm ëën ompyaö elmëënëëtenök kent yaë,’ pël
wia pöten kön wieim ön. Ne omën pitëmtën kön wiin wotpilörö pël yewas
pörö lup kaip tiipnaan memëak newaisën. Won, omën pitëmtën kön wiin
saun yaaurö pël yewas pörö ngön ök maan lup kaip tiipënëak waisaup.”

Omën naröak Yesuun kaömp ngës olëak wëautaan pëël mëëa
(Maak 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Akun pötak Sonë ru narö Yesuu naë wais epël mëak pëël yema. “Ten
Parisi ngönën omnarö Anutuun yak kaömp ngës olëak wëaurö. Ën nim
ruurö pit tol ëënak kaömp ngës olëak naön yaë?” 15 Pël maan Yesuuk
kangiir epël mëëaut. “Omën namp öng öpënëak yeem pim karuröaring
wëën karuröak yaköm ëën kaömp ngës olëak öpën ma? Won pan. Peene
wë öng öpna pöp karuröaring akun wali naön ëëpnaat. Pi peene wëën
omën naröak pi wak kama ulmëën akun pötakökëër pim karurö yaköm
ëën kaömp ngës olëak öpnaat. Pöl pit ne kama neöpna pötakökëër nem
ruurö neen yaköm ëën kaömp ngës olëak öpnaat.
16 “Omën namp poë koröp ngolöpöökaan kaö nent ilak ulpëën ngaanëpë
keliaurek wiak korir namëëpan. Pël ëëpna pöt poë koröp ngölöp pötak
ulpëën ngaanëp weruun ilak kaak sëpnaat. 17 Ën omën namp i kep pol
koröpwerring ket ëa ngaan pötak wain i ngolöpöt kolön yok pangk
naëpan. Pël ëëpna pöt wain i pöt kep wetak pol koröp pöt sak il ngentiin
iit orö sëpnaat. Pël ëën pol koröpwerta utpet ëëpnaat. Pötaanök wain i
ngolöpöt kep ngolöptak lë mëëpna pötak pangk ëëpnaat.” Yesuu pël mëëa
pöta songönte epët. Mosesë ngön kosang ngaanötre pimtë ngön ngolöpöt
pangk irikor naëpan pötenök mëëa.

Yesuuk ngarangk nampë koontupre öng namp ompyaö mowesa
(Maak 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Yesu pi ngön pöt ök yemëem wëën ngarangk namp wais pim naë
rar rë mowesirak epël yema. “Nem koontup peene ngolöp wel wia. Pël
ëaarek ni wais mores pim rangk mowiin kaalak öp sëp.” 19 Pël maan Yesu
pi wal ëak ten pim ruuröaring omp pöpring saut.
20 Pi kan yesën öng namp öng yauman ëeim wëën krismaki 12 ëak saö
namp kasngaël wais pim mores ulpëënëpök mësël yaalmë. 21 Pöt, “Ne om

pim ulpëënëpök mësël elmëëma pöt ompyaö sumaat," pimënt kön pël wesak pël yaë. 22 Pël ëën Yesu pi kaip ti itenak epël yema. "Koontup aë, nimtë kön wi kosang yewesautak ompyaö yesën. Pötaanök ya kë sak öm." Pël maan öng pöp tapëtakëër ompyaö yes.

23 Yesu pi së ngarangkëpë kaatak oröak itaangkën omnarö koontupëën yak yaköm ëën pitëm yaaul nger pëëp mempööre ngön kaëp ilö pël eim wëa. 24 Pël ëën pi pitën epël yema. "Ar mop wiak ka tomökël oröeë, koont epop wel nawiin om ka ura." Pël maan pit sömre ëlak ya. 25 Pël yaan Yesu pi omnarö tomökël wes momëak koontupë wieëa pörek ilë moresi wëën wal ëaut. 26 Pël ëën pim pël elmëa pöta ngönte yang pörek ka poutë sa pet ira.

Yesuuk omën it il tëa naarre ngön won sa namp ompyaö mowesa

27 Yesu pi ka pö sëp wesak ten pim ruuröaring yesën omën it il tëa naar pim ënëm yewaisem ngön ë olëak epël yema. "Yesu ni Tewitë ëapök tenipön yaköm kön niwi." 28 Pël maan Yesu pi pim ka sëpënëak ëa pötak ilaan omën it il tëa pöaar pim naë waisën pëël mëëaut. "Arip kön wiin ne yok pangk ompyaö niwasum ma?" Pël maan piaripök kangiir epël yema. "Aköp, mak." 29 Pël maan piarpim itöörarë mësël elmëak epël yema. "Arpim kön wi kosang yenewas pötak ne ompyaö yanuwas." 30 Pël maan piarpim itöörar nga ngëna. Pël ëën Yesuuk kosang panë wesak epël yema. "Omnaröen ök manganok." 31 Pël maan piarip së Yesu pim pël elmëa pöta ngönte yang pörekë omnaröen ök maan yang pörek pangk ë pet ira.

32 Ten kaalak ka pöt sëp wesak kan yesën omën narö omën urmerapök elmëën ngön won sak wëa namp Yesuu naë wak waisa. 33 Pël ëën Yesuuk urmer pöp waö ë momëën omën ngön won sak wëa pöpök ngön yaan omnarö kat wiak yaan sak epël ya. "Elei, tiar omën ke epël nent Israel yangerak oröön itnaangkën ëaut." 34 Pël yaan Parisi ngönën omnaröak epël yema. "Urmeraröa kaöapök kaamök elmëën urmerarö waö ë yemomë," pël yema.

Yesuuk omnaröen yaköm elmëa

35 Yesu pi ten pim ruuröaring ka kotre kaö poutë imeë pitëm ngönën tupötë ngönën rë moulööre Anutuuk wa ngaöök nimëëpna ngön ompyaö pöt ök maö, këlangönre yauman ke nentere nent ompyaö mowasö pël elmë imaut. 36 Pël yeem pi omën selap pan itenak pitën kön wiin pol sëpsëp ngarangk wonöröa ök kön irikorring wë weëre kosang won wëën itenak pitën yaköm kön wia. 37 Pël ëak pim ruurö tenën epël yenia. "Ya lupöök kaömp kë kësang pan köp sak wë. Pël ëaap ya omnaar kopët. 38 Pötaanök ar ya Pepapön kimang man. Pël ëën puuk ya omën munt narö koirak wes mëën këët wa rongan ëëpnaan."

Yesuu ngön yaaö omën 12 pöröa yapinöt
(Maak 3:13-19; Luk 6:12-16)

10 1 Yesuuk ten pim ru 12 pöröen ngön niaan sëën urmerarö waö ë mëëre këlangönre yauman ke nentere nent ompyaö mowasö

pël ëënëak weëre kosang ninaut. 2 Ten pim ngön yaaö omën 12 pöröa
yapinöt epot. Wotöököp Saimon yapin nent Pita piire ën pim nangap
Entru, Semsre pim nangap Son, Sepeti pim ruaar, 3 ën Pilipre Patolomiu,
Tomasre Matiu takis yewaup neere Sems Alpiasë ruupre Tatias, 4 Saimon
Selot pël yamëëa pöp pi ngaan Rom kamanëp sëp mowasëpënëak aima
omën tok pötakaanëp piire ën Yutas Keriot kakaanëp ënëmak Yesuun kup
mowiipnaap.

Yesuuk pim ngön yaaö omën 12 pöröen ya ngön mëëa
(Maak 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Ten omën 12 pöröen Yesuuk epël niak wes nimëën saut. “Ar omën
ngönën wonöröa naë sëëre Sameria omnaröa ka kaöatë së orö pël
ëënganok. 6 Om Israel omën pol sëpsëp ngarangk won ëën repak yes
pöröa ök ëa pöröa naëëkëër sën. 7 Pël ëak ar yesem pöt ngönën epël
ök man. ‘Anutuuk tiar wa ngaöök nimëëpna akunet yok temanöm yes.’
8 Pël yeem yauman omnarö ompyaö mowasööre omën wel wiaurö
wal ë moulmë, omën kësë ëaurö ompyaö mowasööre urmerarö omën
naröa lupötëaan waö ë momë pël elmëën. Nem weëre kosangöt
sum won yaningk. Pötaanök arta tapël sum won omnarö kaamök
elmëën. 9 Ën monat arim kërötë waulak sënganok. 10 Ar kan kourakë
kaömp waulönëak këröt wak sënganok. Ar ulpëënre ing kör muntatre
sungköratta wak sënganok. Pöt ar omnarö ya yamëngkën yok pangk
kaamök elniak kaömp nimpnaat. 11 Ar ka kaö naöök ma kot nentak së
oröak wet rëak pitëm songönöt nampön pëël mëak kat wiin ompyaö
sant niwasëpnaap ëën pöt piiring wë olëak sënëëtak sëp wesak sën. 12 Ar
ka nenta kakaati yeilëem pöt omën pörek wëauröen, ‘Anutuuk ompyaö
elniip,’ pël ök man. 13 Pël ëën pit sant niwasëpna pöt Anutuuk arim ngön
manë pöl pit ompyaö elmëëpnaat. Ën pit sant naniwasën ëëpna pöt arim
ngön Anutuuk ompyaö elmëëpënëak mëëan pöt pitëm naë kë naarööpan.
Arimënt wak sënëët. 14 Ën ka naöök ma nentak omën narö sant niwesak
arim ngönte kat nawiin yaëën pöt ar pörek sëp wesak yesem pit utpet
ëën Anutuuk kangiir kasëng mampnaat pöt pet elmëak ing porpor
elmëak arim ingötëaan yangre ulölöt kërë pörek moolan. 15 Ne yaap
pan niamaan. Ngaanëër Sotomre Komora ka pöteparë omnarö pit utpet
ëeima. Pötaan akun kaöaöök Anutuuk Sotomre Komora omnarö pitëm
utpetatë kangut mampnaat. Ën omën ar sant naniwasën ëëpna pörö utpet
pan ëën Sotomre Komora omnaröa kangut kaö wesak mampnaat.”

Könöm ke nentere nent orööpnaata ngönte
(Maak 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 “Kat wieë. Pol sëpsëp ruurö kent toköröa öngpök wes namëën
yaautak nook ar kööre toköröa öngpök wes nimëën së önëën yeë. Pit

utpet niwasëpënëak ëëpnaat. Pötaanök ar pol reraupë yaë pöl it nganga yeem int ekëpë wë pöl wiap ëën. 17 Ar omnaröen ngarangk këëkë ëën. Pit ar kaöaröa naë niulëën pitök maan ngönën tupötë pës nimööpnaat pötaanök. 18 Ar nem ru sak wë pötaanök pitök ar yang ngarangkre omën omp ak naröa naë ngön yaatak niulëëpnaat. Pël ëën ar pitre omën ngönën wonöröa ëöetak nem ngönte tekeri wesak manëët. 19 Yang ngarangköröa naë niulëën tol anet ëak kön selap ëënganok. Akun pötak ngön anëët Anutuuk arim lupötë niwiipnaat. 20 Pël ëën ngön anë pöt arimtok naëngan, arim Pepapë Pulöök tekeri wes nimpnaat.

21 "Omën naar nanëpök nangapëën kup mowiin mëmpnaat. Ën pepapökta ruupëën kup mowiin mëmpnaat. Ën koröngre ruuröak ëlre pepaarëën kup mowiin mëmpnaat. 22 Ar nem ru sak wë pötaan omën pourö ya sangën ëën kööre tok elniipnaat. Pël ëëpnaatak omën weë sak wëak wel wiipnaarö Anutuuk kama öpnaat. 23 Ar kak nerek wëën nga elniin pöt kas nerekël sën. Ne yaap niamaan. Ar kak nerekaan waö elniin pöt nerekël kas sënëët. Israel kaatë wii saal ar sa pet nairën wiaan Omën Këëp ne oröömaap.

24 "Runga pep kaatak nampök pim pepap il newaspan. Ën inëën ru nampök tapël pim ngarangkëp il newaspan. 25 Runga pep kaatakëp pim pepapë mëngkre mëngk wëën pangk ëëpnaat. Ën inëën ruupta pim ngarangkëpë mëngkre mëngk wëën pangk ëëpnaat. Pitök ne arim kaöapön utpet wesak neak neen, 'Pielsepul urmeraröa kaöap,' pël neea. Pötaanök pitök il wesak ar nem ruuröen utpet panë wesak niapnaat."

Tiar Anutuunökëër kas ëëpa
(Luk 12:2-7)

26 "Pitën kas ëënganok. Pöt epël. Omën ngep ëën wia pipot wiakaim wi naöpanëët. Ënëmak wëlël ëën omnarö itaampnaat. Ën ëlëëp wia pipot wi naöpanëët. Pipot tekeri sëpnaat. 27 Nem arën koutak ök yeniak pipot ëwaatak ök an. Ën ngön laöök ök yeniak pipot omnaröa tekrak wë kaö wesak an. 28 Ar omën könöp utpet newasën koröpö pëën nimëmpnaaröen kas ëënganok. Anutu es parëaöök niulëak könöpre koröpö pout kö niwasëpna pöpönökëër kas ëën. 29 Omnarö tiar int sëpër naar 1 toea pötak sum ëëpenaat int ke pëlöröakaan namp köntak wel wiak yangerak nengentiipan. Anutuuk aanak pël ëëpnaat. 30 Ar omnarö pöt, arim kepön ëpötönta pi ëwat wë. 31 Pötaanök ar kas ëëngan. Pöt Anutuuk kön wiin arim sumatök int kot pöröaat il yemowas. Pötaanök omën nant arim naë köntak naarööpan. Puuk aanak orööpnaat."

Yesuu yapinte aöre piin yak mowasö pël yaauta ngönte
(Luk 12:8-9)

32 "Namp pi omnaröa ëöetak, 'Ne Yesuu ënëm yeë,' pël apna pöp nookta kangiir nem Pep kutömweri wë pöpön, 'Pi nemop,' pël memaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 Ën namp pi omnaröa ëöetak neen yak newasëpna pöp nookta nem Pep
kutömweri wë pöpë ëöetak piin yak mowasumaat."

Yesu pi tiar kom elniipënëak waisa
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 "Arök ne yangerakë ngaat won wasumëak waisan wasngan. Ne arim
naë ngaat won wasumëak newaisën. Ne ar neen kön wi kosang wesak
wëaurö omën neen pël naalnëën wëauröa naëaan kom elniin pit kööre
tok elniipënëak waisaup. 35 Nook elmëën ruupök pepapëën kööre tok ëëre
korömpök ëlëpëën kööre tok ëëre koröng lëlamöpök ël lëlamöpëën kööre
tok ë pël ëëpënëak waisaup. 36 Omën ka kopëtetak wëaurö neneraan
kööre tok ëëpnaat.
37 "Omën namp pim ëlre pepaarëën kent panë yeem neen kent panë
naën ëëpna pöp yok pangk nem omnamp pël naëpan. Ën namp pim
rungaaröaan kent panë yeem neen kent panë naën ëëpna pöp yok pangk
nem omnamp pël naëpan. 38 Ën namp pi, 'Ne Yesu pimëën wel wiima pöt
pangk ëëmaap,' pël wesak pim këra yetapër wak nem ënëm naalnëën
ëëpna pipop nem omnamp pël naëpan. 39 Namp pim wëwëet keimön ëak
öpna pöt pim wëwëet kö sëpnaat. Ën namp nemëën yak wëwëet këëpöt
wasëpna pöt pim wëwëet ompyaö orö morëëpnaat."

Omën narö ompyaö kangut öpnaata ngönte
(Maak 9:41)

40 "Omën ar sant niwasëpna pöp ne elnëëpnaap. Ën omën ne sant
newasëpna pöp Anutu nem wes nemëaup elmëëpnaap. 41 Omën namp
tektek ngön yaaö namp pim ngësë yewaisën pi tektek ngön yaaup pël
wesak sant mowasëpna pöt pi tektek ngön yaaupë ompyaö kangit piiring
öpnaap. Ën namp omën wotpil namp pim ngësë yewaisën pi wotpil
yaaup pël wesak sant mowasëpna pöt pi omën wotpilëpë ompyaö kangit
piiring öpnaap. 42 Ën omën namp omën pas nampön itenak pi nem ruup
pël wesak i ëpët nëmpënëak kelöntak kol mampna pöp pi Anutuuk yaap
ompyaö kangit mampnaap."

Sonök Yesuu ngësëël ngön wes mëa
(Luk 7:18-35)

11 1 Yesuuk ten pim ruuröen wetete ngön pöt ök ni pet irak pörek sëp
wesak ka munt pörek wieëa pötë ngönën ök mëak rë moulö saut.
2 Son i yamëaup wii kaatak om wë Kristoë yaauta ngönte kat wiak pim
ru naar wes mëën waisa. 3 Pël ëak piaripök piin epël mëak pëël yema.
"Waisëpënëak aan kor wakaimaup ni tapöp ma muntapön kor ön?"
4 Pël maan omën pöaar wais ök maan Yesuuk kangiir piaripön epël
ök yema. "Arip së Sonön omnant arpim itaampööre kat wi yeë epotön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ök man. 5 It ngaapörö it nganga së, ing il tëaurö ompyaö sak kan ë,
kësë ëaurö ompyaö së, katun yaaurö kat nganga së, welarö wal ë ulmë,
ngöntök yaaurö ngön ompyaut ök maan kat wi, pël yeë epotön ök man.
6 Omën namp nemëën yak pim kön wi kosang yewesaut irikor naën yaë
pipop ërëpërëp ëëpnaap."

7 Pël maan piarip yesën Yesuuk omnaröen Sonë songönte ök yema.
"Ar ngaan yang omën wonrek kalaö naö kent möön sak waisak yaëën
itaampunëak saurö ma? Won, Son pi pöta ök won. 8 Ma ar omën ulpëën
ke nalëp mëaö nampön itaampunëak saurö ma? Won, omën ulpëën ke
nalörö mëa pörö omën omp aköröa ka ompyautë wëëtak Son pi ulpëën ke
nalörö namëën wëaup. 9 Ma ar omën ke tolëëlëpön itaampunëak saurö?
Ar tektek ngön yaaö nampön itaampunëak saurö ma? Ar yok pël ëan.
Ne ök niamaan. Epop tektek ngön yaaö tapöpök pim ya yamëngka pötök
tektek ngön yaaö muntaröa ya yamëngka pöt il yemowas. 10 Pöt omën
pöpëënök ngönëntak epël retëng ëa.

'Kat wi. Ne omën nem ngönte waup wes mëën wet rapnaat.
Puuk nim kanö ningësëpnaat.'

11 Ne yaap niamaan. Son puuk yangerakë omën pourö il yemowas. Pël
ëaap omën Anutuuk wa ngaöök yamë pöröak pi il yemowas. Pitëm
naëaan koturöakta pi il yemowas. 12 Ngaan Son i yamëaup pim ngës rëak
ngönën ök ëa pötakaan wais peene e wë eptak omën utpet ke nentere
nent yaaö naröak Anutu pim wa ngaöök nimëak wë pötak ilapënëak
weë yengenti. 13 Mosesre tektek ngön yaauröak Anutuuk wa ngaöök
nimëëpënëak ëa ngön pöt aö aö wais Sonë oröak wë eptak kë yaarö.
14 Ën ar pitëm ngönöt kat wiak taë wasënëak pöt Sonön pi Elia pitëm
waisëpënëak ëa tapöp pël wasënëët. 15 Katringëpök ngön epët kat wiip.

16 "Ne ar akun eptak wëauröen oröp nentak ök elniim? Ar rungaaröa
ökörö. Rungaarö pit ka tomök ngasam yeem pitëm karuröen epël yema.

17 'Ten intö tang yamöön ar tan naurön yeë.
Ten ingre tan yaan ar ingre ya ilak naën yeë.'

18 Ar tapël yaaurö. Son pi wais wain i nanën wë akun nantë kaömp ngës
olëak wëën ar piin, 'Pi urmerapring wë,' pël aiman. 19 Ën peene Omën
Këëp ne wais iire kaömp yenën ar epël aim. 'Iteneë. Omën epop wain
iire kaömp kaö yenëp. Pi takis yewaöre saun omnaröa karip,' pël aim.
Pël ëaap Anutu pim ëwat pöt arim naë wieëanëën ar tenip sant elnian
tapön."

Yesuuk Kalili omnaröen pepanöm ngön mëëa
(Luk 10:13-15)

20 Akun pötak Yesu pim wet rëak ka nantë ya retëng weëre kosang
mëngkën itenak lup kaip natiin ëa pöröen epël mëak nga yema.
21 "Yakömpe, Korasin omnaröen. Yakömpe, Pesaita omnaröen. Nem

retëng weëre kosangöt arim naë elnia pöl Taiaare Saiton omnaröen elmëanëën pit ngaanëër pitëm lupöt kaip tiak ulpëënre poë koröp sinöt ëak ka kosöt kolak pitëm koröpöök wa mëan tapön. 22 Pötaanök epël niamaan. Akun kaöaöök Anutuuk Taiaare Saiton omnarö pitëm utpetatë kangut mampnaat. Ën ar pöt, utpet pan ëën pitëm kangut kaö wesak nimpnaat. 23 Ën Kapaneam omnarö, ar kutömweriil isën ma? Won, ar es parëaöök ngemanëët. Nem retëng weëre kosangöt arim naë elnia pöl Sotom omnaröaan elmëanëën pitëm ka kaö pö kö nasën peene om wieëan tapön. 24 Pötaanök epël niamaan. Akun kaöaöök Anutuuk Sotom omnarö pitëm utpetatë kangut mampnaat. Ën ar pöt, utpet pan ëën pitëm kangut kaö wesak nimpnaat."

Yesuu naë së kë sëpenaat
(Luk 10:21-22)

25 Akun pötak Yesuuk Pepapön epël ök mëëaut, "O Pep, ni kutömre yang poutë pepap. Niin yowe yeniak. Ni omën ëwatöröaan nim ngönëntë ëlëëp yaalmëaup. Ën kön nawiin yaauröaan pet yaalmëaup. 26 Mak, Pep nim kentöök pël yaaup." 27 Pël mëak omnaröen epël yema. "Pepak omnant pout ne nenaut. Pötaanök omnarö pit ne Anutuu Ruupë songönten köpël wë, Pepakëër ëwat wë. Ën Pepenta tapël wia. Omnarö piin köpël wë, Ruupökëër ëwat wë. Pötaanök Ruupök omën nampön Pepapë songönten ök maan yok pangk ëwat sëpnaat. 28 Ar Anutuu ngönte ngaarëk önëëtaan ya kaö mëneimeë këlangön kat wieim wëaurö nem ngësë waisën. Pël ëën nook niaan kë sënëën. 29 Ar nem inëën ru sak neering ya mëneim wë nem naëaan ëwatöt ön. Pöt epël. Ne ya wiap yaaupök nemtën wak irëak wëën arim saunatë könöm pöt won sëën lup kengkën sak önëët. 30 Omnant arim ëënëak ök niaim pöt ompyaut, könöm won pangk ëënëët."

Kë yesa akun ngëëngkta ngönte
(Maak 2:23-28; Luk 6:1-5)

12 1 Wë kë yesa akun nentak ten Yesuring rais yaöökë lup yesem këënëën ulöp nant töak söngsöng ëak naut. 2 Pël yaëën Parisi omnaröak itenak Yesuun epël yema. "Kat wi. Nim ruurö kë yesa akun ngëëngkötë naënëël yaë." 3 Pël maan kangiir epël yema. "Ar Tewitre pim omnaröa këën wë ëa pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma? 4 Tewitre pim omnarö pit Anutuu ngönën tup kaöeta kakaati së kaömp Anutuu ëöetak wieëa pöt kiri ar yaauröakëër nëmpnaan piire omën pas pim naë wëaurö nëmpanëak nga yaaut wa na. 5 Ma Mosesë ngön kosangtak lup epël wia pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma? Kiri ar yaaurö Anutuu ngönën tup kaöetak kët kë yesa akun ngëëngkötë ya yamëngkem kë yesa akunatë nga wieëa pöt ilën saun naën ë yaë. 6 Ne niamaan kat

wieë. Arim ëöetak e taua epopök tup kaöet il yewas. 7Ngönëntak ngön
nent epël wia. ‘Ne ar nemëën animaurö kiri ar elnëënëëten kaaö. Nem
kentöök ar omnarö yaköm ëak ompyaö elmëënëëtenök kent yaë.’ Ar ngön
pöta songönte ëwat wëanëën omën ketre saun wonöröen nga nemaan ëan
tapön. 8Omën Këëp ne kë yesa akun ngëëngk pöta pepap. Pötaanök nem
kentöök akun eptak nem ruuröen omnant ëëpnaan memaat.”

Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesuuk omën mores kël wa namp ompyaö mowesa

(Maak 3:1-6; Luk 6:6-11)

9Pël mëak pörekaan pitëm ngönën tuptak së ilëaut. 10Pël ëën omën
namp pim mor nas kël waup pörek wëa. Pël ëën pitök Yesuun morök
elmëak ngön yaatak ulmëëpënëak epël pëël yema. “Tiar yok pangk
kë yesa akun ngëëngktak ompyaö wasëpen ma won?” 11Pël maan
epël mëëaut. “Arim naëaan namp pim pol sëpsëp namp kë yesa akun
ngëëngk nentak yang öngöpöök ilëaan sëp wasëpën ma? Pël naëpan,
öpnaat. 12Sëpsëp pöp omën pasip. Ën omnarö tiar këërö. Pötaanök kë
yesa akun ngëëngktak yok pangk ompyaö wasëpenaat.” 13Pël mëak pi
omën pim mores kël wa pöpön epël yema. “Nim mores el më.” Pël maan
pim mores el mëën kaalak muntasi ök ompyaö yes. 14Pël yaëën Parisi
omnarö ka tomök së wa top ëak pit tol ëak Yesu mëmpën pöta ngönte
kopëta wesa.

Yesu pi Anutuu inëënëp

15Yesu pi pitëm ngönte ëwat wëak pörekaan yesën omën selap pim
ënëm waisa. Pël ëën pi yauman omën pourö ompyaö mowesak 16pitën
omën muntaröen piin ök mepanëak nga yema. 17Pël yaëën tektek ngön
yaaö Aisaia pöpë ngön epël ëa pöt kë oröaut.

18 “Epop nem inëën ruup, nem yaö mëëaup.
Ne piin kent pan ëak ya kë yes.
Nem Pulö pim naë wes mëën pim rangk wë weëre kosang mangkën
nem ngön wotpilte omën ngönën wonöröen ök mapnaat.
19 Pi omnaröaring ngön nga elööre ngön ëak aö,
omnarö pim ngönte ka tomök kat wi pël naëpan.
20 Omën kalaö pötöp möautë ök këlangön kat yawiaurö pi utpet
nemowaspan, kaamök elmëën ompyaö sëpnaat.
Ën omën es wëlëngö riipënëak yaë pöl wiap panë yaauröeta puuk
elmëën wel nawiipan, kaamök elmëën weë sak öpnaat.
Pi kosang ngentiak ya mëngkën Anutuu wotpil yaautak omën
muntat il wasëpnaat.
21 Pël ëën omën ngönën wonöröak piin kön wi kosang wesak kor
öpnaat.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Omën naröak Yesuun Pielsepulök kaamök yaalmë pël mëëa
(Maak 3:20-30; Luk 11:14-23; 12:10)

22 Wë ënëmak omën narö omën urmer nampök elmëën it il tëëre ngön
won së pël ëa namp Yesuu naë wak waisa. Pël ëën ompyaö mowasën omën
pöp ngön aöre it nga së pël ëaut. 23 Pël ëën omnarö pöten itenak yaan sak
epël ya. "Elei, epop Tewitë ëap, Anutuu Yaö Mëëaup, tiarim ngarangk
elniipnaap ma?" 24 Pël yaan Parisi omnarö pöten kat wiak epël yema.
"Kaar angan. Omën epop urmeraröa kaöap Pielsepul puuk kaamök elmëën
waö ë yamë." 25 Pël yemaan pi pitëm lupötë itenak yema. "Yang nerakë
omnarö pitëm naë nga oröön nener mënak kom ëak wë weëre kosangring
naön ëëpnaat. Ën omën ka naöök wëaurö ma ka kopët nentak wëaurö tapël
nener mënak kom ëëpna pöt repak sëën omën won wiaapnaat. 26 Tapël
Seten pimtok ne kaamök elnëën pim urmerarö waö ë yemomëanëën pimtok
pimënt mëngkën pim weëre kosangöt won san tapön. 27 Ar neen, 'Pielsepul
puuk kaamök elmëën urmerarö waö ë yamë,' pël aim. Pötaanök arim ngön
pipët yaap yeëanëën arim ruurö pitta Pielsepul kaamök elmëën urmerarö
waö ë mëan tapön. Pötaanök arim ruurö pitëmtok arim ngön pöt kaar ëan
pöt tekeri yewas. 28 Ne pöt, Anutuu Pulöök kaamök elnëën urmerarö waö
yeë. Pötaanök Anutuu wa ngaöök yanimë pöt arim naë yaarö.
29 "Omën nga namp wëën munt nampök pim kaatak ilëak pim omnant
naöpan. Wet rëak omën nga pöp wii të wiakök pim omnant pout öpnaat.
Nga pöp Seten.
30 "Namp ne sant naalnëën yaë pipop kööre tok yaalnë. Namp neering
pol sëpsëpörö wa top naën yaë pipop pi sëpsëpörö rep yamë. 31 Pötaanök
ne ök niamaan. Omën utpet ke nentere nent ëak Anutuun utpet wesak
mapna pöt Anutuuk omën utpet pöt poutë kangut yok pangk kërë
moolapnaat. Ën namp pi Ngëëngk Pulöön utpet wesak tapël mapna pöp
pim saun pöta kangit ent ë nemoolapan. 32 Ën namp pi Omën Këëp neen
utpet wesak apna pöp pim saun pöta kangit Anutuuk kërë moolapnaat.
Ën namp pi Ngëëngk Pulöön utpet wesak tapël mapna pöp pim saun pöta
kangit peeneere ënëm poutë ent ë nemoolapan."

Këra ompyaöre utpet pötë ngönte
(Luk 6:43-45)

33 "Këra ompyaumentëk ulöp ompyaurö utöpnaat. Ën utpetementëk
ulöp utpetarö utöpnaat. Këra ëlmenti songönte ulöpöröak war yewas.
34 Kamalöröa morök yaë pöl ar yaaurö. Utpet yaauröak tol ëak ngön
ompyaut an? Pël naëngan. Omën namp ke nantre nant pim lupmeri
peö ëak wë pöt këmtak war yewas. 35 Omën ompyaup pim lupmeri kön
ompyaut wieë ngön ompyaut ya. Ën utpetap pim lupmeri kön utpetat
wieë ngön utpet tapëlöt ya.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

36 “Ne ök niamaan. Ënëmak kangiir ëëpna akunetak Anutuuk omnaröa
ngön köntak mosut yaaö pötaan ngön ya mëmpnaat. 37 Arim ngön
yaautak arim songön ompyaut tekeri wasën pöt Anutuuk niöpnaat. Ën
arim ngön yaautak utpet yaaut tekeri wasën pöt sëp niwasëpnaat.”

Omën narö Yesu retëng weëre kosangring nent ëën itaampënëak mëëa.
(Maak 8:11-12; Luk 11:29-32)

38 Pël maan ngön kosangötë ngarangköröere Parisi ngönën omën
naröak Yesuun epël yema. “Rë yanuulaup, ten Anutu niiring wë ma
won pöta songönte ëwat sënaan, ni retëng weëre kosang nent ë. Pël
ëën itaampunaan.” 39 Pël maan pi epël yema. “Omën peene akun eptak
wë eporö ar utpet ëak Anutuun kön wi kosang newasën yaaurö. Ar ya
retëngöt yamëngka pöten ke urak yenëak. Pötaanök ne ya retëng nent
naëngan, om ngaan tektek ngön yaaö omën Sona pim elmëa pöta ököt
pëën pet elniin itaampunëët. 40 Ngaan Sona pi i kaö imën kaöapë yaatak
këtre röök nentepar nent wakaima pöl Omën Këëp ne këtre röök nentepar
nent yangera öngpök ömaap. 41 Ënëmak Anutu pim ar kom elniipna
akunetak Niniwa kakaanörö pit wal ëak arim kön wi kosang newasën
yeë pöt war wasëpnaat. Pöt Sona puuk ngönën ök maan lup kaip tia
pötaanök. Pël ëaap omën peene wë epop nook Sona il yemowesetak
ar nem ngönöt kat nawiin yeë. 42 Ënëmak Anutu pim ar kom elniipna
akunetak öng ak namp yang we naöökël wakaimaup pi wal ëak arim
kön wi kosang newasën yeë pöt war wasëpnaat. Pöt öng pöp yang kaö
pantakaan Solomonë naë wais pim ëwat kësangöt kat wiipënëak waisaup
pötaanök. Pël ëaap omën peene wë epop nook Solomon il yemowesetak
ar nem ngönöt kat nawiin yeë.”

Urmerap omën namp sëp wesak së rëak kaalak waisauta ngönte
(Luk 11:24-26)

43 Pël mëak Yesuuk pitën watepang ngön nent epël ök yema. “Urmer
namp omën nampökaan oröak së kosangöök wë urre korumön ap wesak
44 epël kön wia. ‘Nem ka ngaan wakaim olëak waisautakë kaalak sumaan.’
Pël kön wiak së itaangkën ka tapët koore katëp ëak ë rangi ulmëën kos
wieëa. 45 Pël ëën pi kaalak së urmer muntarö 7 ëak koirak waisa. Pörö
pim ök won, utpet panëërö koirak wais ka kopët taptak wëa. Pël ëën
omën pöp pi ngaan utpet kot nent wakaimaupök ënëm sasa pan sa. Tapël
Yuta omën utpet peene akun eptak wë eporö ar utpet panë sak önëërö.”

Yesu pim ëlre nangaröa ngönte
(Maak 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Yesu pi omnaröen ngön ök maim wëën pim ëlre nang wais ka tomök
wë piin ngön ök mapënëak yema. 47 Pël ëën omën nampök piin epël

yema. “Nim ëlre nang niin ngön ök niapënëak wais ka tomök wë.” 48 Pël
maan piin kangiir epël yema. “Nem elëp talëp? Nangarö talörö?” 49 Pël
mëak pim ruurö tenim ngësël mor song ëak kaalak epël yema. “Nem ëlre
nang pörö eporö. 50 Omën nem Pep kutömweri wëaupë ngön ngaarëk yeö
piporö nem ëlre nangarö pël yaë.”

Omnant öp olëauta watepang ngönte
(Maak 4:1-9; Luk 8:4-8)

13 1 Kët pötak Yesu pi pim kaatakaan oröak ten pim ruuröaring i
kaö ëöök së wel aisëaan 2 omën kësang pan wais pim naë wa
rongan yaë. Pël yaëën pi wangaöökë ngaarëk is wel aisëak wëën omnarö
i pisöök taueëa. 3 Pël ëaan pi watepang ngön nentere nent mëak nent
epël yema. “Omën namp pim yaak së omnant öpöt olëa. 4 Pël ëën nant
kamtaöök ngentiin intöröak oröak na. 5 Ën nant këlöökë rangk ngentia.
Pël ëën yanget könyangap wiaan yak teënt oröa. 6 Pël ëën këtëp ngaarëk
apër maan öp pöt kotön saap wak umön rëa. Pöt misënöt kotut pötaanök.
7 Ën nant nönötë öngpök olëa. Pël ëën nönöt oröak ngep ëën sësë ëa. 8 Ën
nantökëër yang kolaptak olëa. Pël ëën pötökëër aprak kë kësang pan uta.
Kengk nemoröët 100, nemoröët 60, nemoröët 30 pël uta. 9 Katringëpök
ngön epët kat wiip.”

Yesu pi watepang ngöntaan mëëa
(Maak 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Pël yemaan ten pim ruurö Yesuu naë së piin epël mëëaut. “Ni
tol ëënak pitën watepang ngön yemaan?” 11 Pël maan pi kangiir epël
yenia. “Anutu pimtok wa ngaöök nimëak wë ngön ëlëëp pöta songönte
arënökëër pet yaalni. Ën muntarö puuk pël naalmëën yaë. 12 Omën namp
Anutuuk ngön ompyaö nant mangkën taë wak öpna pöp muntat mangkën
pim naë kësang wiaapnaap. Ën namp mangkën taë wes wak naön ëëpna
pöp kot weëa tapët Anutuuk kama wa ëp ëën elek öpnaap. 13 Nem
watepang ngön yemak epëta songönte epël. Pit itöök iteneëak këëkë itna
naskolön yaaurö. Katëëpök kat wieëak këëkë kön nawiin yaaurö. 14 Tektek
ngön yaaö omën Aisaia pöpë ök ëa pöt pitëm naë kë yaarö. Pöt epël.

‘Ar ngön pëën kat wiinëëtak songönte ëwat nasëngan.
Pël ëak ar itaampunëëtak yok pangk omnantön itnaangkan.
15 Omën piporö pitëm lupöt kosang saurö, katöt il wariaurö, itöt
mësëaurö.
Pit pël naën ëanëën itaampööre kat wiire kön wi pël ëan tapön.
Ën pit pël naën ëanëën nem naë rë olaan ompyaö mowesan tapön,
Anutuuk pël ya.’

16 “Ar pöt arim itöök omën ngolöpötön itaampööre katëëpök ngön
ompyaut kat wi pël yeë pötön ërëpërëp ëënëët. 17 Ne yaap ök niamaan.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngaan tektek ngön yaaöre omën wotpilörö kësang omën epotön iteempënëak ëak itnaangkën ëautak ar peene ityaangk. Kat wiipënëak ëak kat nawiin ëautak peene kat yawi."

Omnant öp olëauta watepang ngön pöta songönte
(Maak 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 "Peene omnant öpöt olëauta watepang ngön niak pöta songönte
war wes niamaan kat wieë. 19 Omnant öpöt kamtöök ngentia pötë ökörö
omën narö Anutuuk wa ngaöök nimëëpënëak yaë ngön pöt kat wiauröak
kön nawiin yaëën ngön Anutuu pitëm lupötë wia pöt Setenök kama wa
ëp yaë. 20 Ën omnant öpöt këlöökë rangk ngentia pötë ökörö, omën narö
Anutuu ngönte kat wiak ërëpsawi ëak öpnaat. 21 Pitëm lupötë misën il
natëën. Pötaanök akun kot nent kön wi kosang wesak wëën pitëm Anutuu
ngön ngaarëk yeö pötaan omnaröak këlangön kat mowiak utpet mowasën
tapëtakëër wil këlok ëëpnaat. 22 Ën omnant öpöt nönötë öngpök ngentia
pötë ökörö, omën narö Anutuu ngönte kat wiipnaatak wë koröpöökë
omnantön kön selap ëëre monere urömen kentre kaur ëëre omën munt
nantön war ë pël yaëën pötök ngep elmëën Anutuu ngönte mos ëëpnaat.
23 Ën omnant öpöt yang kolaptak ngentia pötë ökörö, omën narö Anutuu
ngönte kat wiak këëkë kön wiak wëën pitëm wëwëatë kë ompyaut
orööpnaat. Narö kë 100, narö kë 60, narö kë 30 pël orööpnaat."

Ya lupöök nön utpetat oröauta watepang ngönte

24 Pël mëak Yesuuk watepang ngön munt nent pitën epël yema. "Anutu
pim omnarö wa ngaöök yamë pöt omën namp pim ya lupöök omnant öp
ompyaut ngënta pötakël ök ëëmaan. 25 Pël ëën röök nentak pim kööre
tok namp wais nön utpetatë öpöt ompyautë rangk olëak sa. 26 Pël ëën
omën ompyaut oröak këët utöpënëak yaëën nön utpet pötta oröak kaö
sa. 27 Pël ëën omp pöpë inëën ruurö pim naë wais epël mëëa. 'Kaöap,
ni öp ompyaut ya lupöök ngëntauppe. Nön utpetat tol ëak oröa?' 28 Pël
maan epël mëëa. 'Kööre tok nampök ëa.' Pël maan pim inëën ruuröak,
'Ten së nön utpetat ti moolan ma?' pël mëëa. 29 Pël maan pi kangiir pitën
epël mëëa. 'Won. Ar nön utpetat yatiem omën ompyautta tiinganok.
30 Pout irikor ëak öp. Pël ëën omnant köp sëën öpenaatak nem omën
këët öpnaaröen epël memaat. Wet rëak nön utpetat tiak ut urak esuwesi
moolan. Pël ëak omën ompyaut wa rongan ëak nem kaatak wiin.' "

Këra lëlëp kotupre yis pöteparë watepang ngönte
(Maak 4:30-34; Luk 13:18-21)

31 Pël mëak Yesuuk watepang ngön munt nent pitën epël yema. "Anutu
pim omnarö wa ngaöök yamë pöt këra nementi lëlëp pöpökël ök ëëmaan.
Omën nampök lëlëp pöp pim ya lupöök ngënta. 32 Lëlëp pöp kot panëëp,

omën muntatë lëlëpöröak il yewas. Pël yaëëtak oröakökëër pöpök këra muntat il yewas. Pël ëak kësang sak wëën intörö wais morötë ngentiak ka ëp yawi."

33 Pël mëak watepang ngön munt nent epël yema. "Anutu pim omnarö wa ngaöök yamë pöt öng namp yis pöt korupaë kas möautring irikor ëën pötak ekek yes pötak ök ëëmaan."

34 Yesu pi watepang ngön kësang omnaröen ök yema. Nent war wesak nemaan, watepang pëën yema. 35 Pël yaëën tektek ngön yaaö nampë ngön epël ëa pöt pim naë kë yaarö.

"Ne watepang ngön ök memaap.
Omnant ngaanëër Anutuuk kutömre yang ket ëa akun pötakaan wais peene e wë eptak ëlëëp wiakaima pöt nook tekeri wasumaap."

Nön utpetat ya lupöök oröauta watepang ngön pöta songönte

36 Yesu omnarö sëp wesak së kaata kakaati yeila. Pël ëën ten pim ruurö naë së epël mëëaut. "Ya lupöök nön utpetat oröautakël nim watepang ngön yaan pöta songönte ök nia." 37 Pël maan kangiir epël yenia. "Omën öp ompyaut ngënta pöp Omën Këëp ne epop. 38 Ya pöwer pöt yang epër. Ën omnant öp ompyaö pöt omën Anutu pim wa ngaöök yamë pörö. Ën nön utpetat omën Setenë ënëm yaëën pim ngarangk yaalmë pörö. 39 Kööre tok öp utpetat olëa pöp Seten, ën omën ompyaö wa pöt akun kaöaö. Ën omën wa wia pörö enselörö. 40 Omnaröa nön utpetat tiak esuwesi mera pöta ök akun kaöaöök orööpnaat. 41 Akun pötak Omën Këëp nook nem enselörö wes mëën nem wa ngaöök yamë pötak omën utpet yaauröere omën munt narö utpet sëpënëak yaalmëa pörö kama wak 42 es kosangwesi moolapnaat. Es kosang pöwesi omnarö ingre ya ilak aimeë kë pötöppötöp aim öpnaarö. 43 Pël ëën akun pötak omën ompyaö saurö pit Anutu pitëm Pepapök wa ngaöök yamëën këtëpë yema pöl ëwa elmëëpnaat. Katringëpök ngön epët kat wiip."

Omën nampök uröm ompyaut yangerak ëlëëp wieëaut koirauta watepang ngönte

44 "Ën Anutu pim omnarö wa ngaöök yamë pöt urömere omën ompyaut ngaanëër yangerak ëlëëp wia pötakël ök ëëmaan. Ënëmak omën munt namp koirak muntarö koirpanëën kaalak ëlëëp wia. Pël ëak teëntom ërëpsawiaring së pim omën pout menak sumat wak yang lup pöt sum ëa."

Songre sar ompyauta watepang ngönte

45 "Ën Anutu pim omnarö wa ngaöök yamë pöt omën songre sar ompyaut ap yewesa pöpëël ök ëëmaan. 46 Pi songre sar ompyaö panë nent koirak pim omnant pout menak sumat wak së songre sar ompyaö pöt sum ëa."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Iir yewaul pöta watepang ngönte

47 "Ën Anutu pim omnarö wa ngaöök yamë pöt iirëëp i kaöök olaan
imën ke nampre namp ilëa pötakël ök ëëmaan. 48 Iir pöëëp imënörö
peö ëën omnarö weruak ëöökël sa. Pël ëak wël ëak ompyaurö kaputë
wesirak utpetarö wa moolëa. 49 Pöta ök akun kaöaöök tapël ëëpnaat.
Enselöröak wais omën utpetarö ompyauröa naëaan wël ëak kama wak
50 es kosangwesi moolapnaat. Es kosang pöwesi ingre ya ilak aimeë kë
pötöppötöp aim öpnaat."

Uröm ngaanre ngolöpöt wieëauta watepang ngönte

51 Pël niak tenën epël pëël yenia. "Ar pöta songönten kön wia ma?"
Pël niaan ten, "Mak," pël mëëaut. 52 Pël maan tenën epël niiaut. "Pöt
ompyaö. Ngön kosangötë ngarangk namp Anutuu wa ngaöök yamëautak
ilëak wë ngönënte këëkë ëwat saup pi ka pepapë ököp. Ka pep pöp pi
uröm ompyaö ngaanre ngolöp pout pim peram wiaurekaan yeö pöl pi
ngönën ompyaö ngaanre ngolöp poutepar ëwat wëaup."

Nasaret omnarö Yesuun kaaöre këëpöt elmëa
(Maak 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Yesu pi watepang ngön pöt ök më pet irak ten pim ruuröaring saut.
54 Pël ëak Nasaret pim ka songöntak oröak ngönën tuptak ilëak ngönën
ök yemaan omnarö pit yaan sak epël ya. "Elei, omën epop omën yaap
tiarim karippe. Tarëkaan ëwat ompyaö epot wa? Ma talëpök weëre
kosang mangkën ya weëre kosang epot yamëngk? 55 Tiar piin ëwat wëep.
Pi ka ök yarëaupë ruuppe. Pim ëlëp Maria. Ën yokot pim nangarö Semsre
Yosep, Saimonre Yutas pörö. 56 Ën koont pim nangaröeta tiarring wë.
Pël ëaap pi weëre kosang epot tarëkaan wa?" 57 Pël mëak pit piin kaaöre
këëpöt yaalmëën Yesuuk epël yema. "Tektek ngön yaaö namp ka poutë
omnaröak piin ping wesak yema. Pël yaautak pimtë kaare yangerak
wëën piiring wëauröak pi kaö nasën wë wesak piin ping wesak nemaan ë
yaë." 58 Kak pörekörö pitëm kön wi kosang nemowasën ëautaan ya retëng
weëre kosangring nant kësang pitëm naë namëngkën ëaut.

Son i yamëaup mëna
(Maak 6:14-29; Luk 3:19-20; 9:7-9)

14 1 Akun pötak yang ngarangk kaöap Erot pi Yesu pim yaauta
ngönte kat wia. 2 Pël ëak pim ya omnaröen epël mëëa. "Omën
pipop Son i yamëaup, pi wel wiak wal ëaup yak weëre kosangring ya
retëng pipot yamëngk." 3-4 Erot pim pël mëëa pöta songönte epët. Ngaan
pi pim nanëpë öngöp Erotias pöp wa ëp ëa. Pël ëën Sonök piin epël
mëak nga mëëa. "Ni öng pipop wa ëp ëën pangk naën yaë." Pël mëëa

pötaanök Erotök pim ya omën naröen maan pitök Sonë ingre morötë wii tëak wii kaatak moulmëa. 5 Pël ëën Erot pi Son mëmpënëak kön wiautak omnaröak piin, “Anutuu tektek ngön yaaö omnamp,” pël yamëëa pötaan kas ëën sëp wesa. 6 Pël ëën ënëmak Erotë oröa akunet temanöm sëën këëre imën nëmpënëak omën kaöarö pourö pim naë wa top ëa. Akun pötak Erotiasë koontup omën pöröa ëöetak tan yaurön Erot pi itenak kent kön wia. 7 Pël ëak pi koont pöpön epël mëëa. “Ne Anutuu ëöetak kosang wesak niamaan. Ni omën nenten kimang neamë pöt nimpaat.” 8 Pël maan pim ëlëpök këk maan epël mëëa. “Son i yamëaup pim kepönö töak söwar neweri wiak wak wais namp. Pël ëën ne pi wel wia pöt ëwat sumaan.” 9 Pël maan omën omp ak Erot pi pöt kat wiak ya këlangön kön wia. Pël ëaap pi omnaröa ëöetak ngön kosang wesautaan pim kimang ngönten kat wiak 10 pim ya omën naröen maan wii kaatak së Sonë kepönö töak 11 söwar neweri wiak wak së koontup mangkën wak së ëlëp mena. 12 Pël ëën Sonë ruurö kat wiak së pim sokur wak yang kel weera. Pël ëak wais Yesuun ök yema.

Yesu pi omën 5000 pörö kaömp mena
(Maak 6:30-44; Luk 9:10-17; Son 6:1-14)

13 Yesu pi ngön pöt kat wiak ten pim ruuröaring yang pör sëp wesak wangaöök ilëak i kaöök yang omën wonrekël saut. Pël yaëën omnarö kat wiak pitëm kaat sëp wesak tenim ënëm yangerak waisa. 14 Pël ëën wangaöökaan oröak së itaangkën omën kësang pan wëën itenak yaköm ëën pitëm yauman omnarö ompyaö yemowas.

15 Wë wiap kan ten pim ruurö pim naë së epël ök mëëaut. “Omën wonrek wëën wiap kanëën yes. Pötaanök omnarö wes mëën kaatë së kaömp sum ëëp.” 16 Pël maan Yesuuk epël niiaut. “Pit tol ëën sëpën? Arök kaömp meneë.” 17 Pël niaan epël mëëaut. “Ten tarëkaan mampun? Tenim naë kaömp selap won, kaömp mor nas, ën i kaö imën kopët naar pël ëak wia.” 18 Maan epël niiaut. “Nem naë wak waiseë.” 19 Pël niak omnaröen maan nönö mö mëak wel aisëaan kaömp mor nas pötring i kaö imënaar wak kutömweriil iteneë Anutuun yowe mëak kaömpöt pelak ten pim ruurö ningkën omnarö menaut. 20 Pël ëën omën pourö nak kep wesak kaut olaan ten wak kër 12 pötë waulön peö yaë. 21 Omën kaömp na pörö selap pan, ompörö 5000, ën öngre yokoturö pöt sangk nekelën.

Yesu pi i kaöökë roro sa
(Maak 6:45-56; Son 6:15-21)

22 Kaömp na pet irën Yesuuk ten pim ruuröen epël niak këk niiaut. “Ar wangaöök ilëak i kaökë ëngk komuntakël seë. Pël yaëën ne omnarö wes mëëmaan.” Pël niaan saut. 23 Pël ëën pi omnarö wes mëën yesën Anutuun ök mapënëak rosiraöök isa. Pël ëën koö olaan pimënt pörek wëën

24 wangaö i kaöökë luptak yesën kentö maap yamöön kaö maat weëre
kosangring wangaöök yamö. 25 Pël ëën ëlpam wal ëëpënëak yaëën Yesu i
kaöökë roro tenim ngësë yewais. 26 Pël yaëën itenak ten kas kësang ëak,
"Elei, waötöp ëngk yewais," pël mëak merëk ëaut. 27 Pël ëën pi tapëtakëër
tenën epël niiaut. "Arim lupöt weë sëp. Nemtok yewaiserek kas ëëngan."
28 Pël niaan Pitaak piin epël mëëaut. "Aköp, nimtok yaëën pöt aan
ne i kaöökë roro nim naë waisum." 29 Pël maan, "Wais," maan Pita
wangaöökaan oröak kaöökë roro Yesuu ngësël yes. 30 Pël yeem kentö
kësang yamöön itenak kas ëak i kaöökë öngpök yengmëem ngön ëak
Yesuun, "Aköp, kaamök elnë," pël mëëaut. 31 Maan Yesuuk tapëtakëër el
mëak moresi weë epël yema. "Nim kön wi kosang yewesaut këlok pan
yaën. Tol ëënak kön selap yaën?" 32 Pël mëak piarip wais wangaöök ilaan
kentö leng yaë. 33 Pël ëën wangaöök wëaurö ten piin yaya mëak epël
mëëaut. "Yaap pan, ni Anutuu Ruup."

Yesu pi yauman omën kësang Kenesaret yangerak ompyaö mowesa
(Maak 6:53-56)

34 Ten i kaö poö ëngköök së Kenesaret yangerak oröaut. 35 Pël ëën
omën pörek wëaurö Yesuun itenak ëwat sak ngön maan yauman omën
yang pörek wëaurö pim naë wak waisa. 36 Pël ëën pit pim ulpëën kautak
pëën mësël ëak ompyaö sëpënëak këk yema. Pël maan omën pël ëa pörö
ompyaö saut.

Anutuu ngön kosangötök ëaröaat il yewas
(Maak 7:1-13)

15 1 Parisi ngönën omën naröere ngön kosangötë ngarangk narö
Yerusalem kakaan Yesuu naë wais epël yema. 2 "Nim ruurö tol
ëënak tiarim ëaröa ngön kosangöt ilap yari? Pit ngön kosangötë wieëaul
kaömp nëmpënëak mor i nairën yaë." 3 Pël maan Yesuuk epël yema. "Ar
tol ëënak arim ëaröa ngön kosangöt ngaarëk önëak Anutu pimtë ngön
kosangöt wa yoolak? 4 Anutuuk kosang wesak epël ëa. 'Nim ëlre pepaarë
ngön ngar wak ompyaö elmë.' Ën nenteta epël. 'Omën namp pim ëlëpön
ma pepapön utpet wesak mapna pöp mën wel wiip.' 5 Anutuuk pël yaatak
ar ngön epël yaaurö. 'Namp pim ëlre pepaar omën nenten ap yewasën
omën pim piarip kaamök elmëëpna pöt pim naë wiaan pöten, "Ne
omën epët Anutuun yaö ëaup," pël mëëaupök pim ëlre pepaarë ikanöök
wë kaamök naalmëën pöt pangk yaë.' 6 Ar pël yeem arim ëaröa ngön
kosangötë ënëm yeë pötak Anutuu ngönte ke ur yoolak. 7 Kaar omnarö
aë. Tektek ngön yaaö omën Aisaia pim ngaanëër arimëën ngön ëa pöt kë
yaarö. Pöt epël.

8 'Omën eporö pitëm këmötök neen yaya yenëem lupötök këëpöt
yaalnëaurö.

9 Pitëm ngönöt nem ngön këëta urtak wiak nener rë yemoulaurö.
Pël yeem neen yaya yenëaan itaangkën mos ë yaë.' "

Tiarim lupmer utpet yewas pöta ngönte
(Maak 7:14-23)

10 Pël mëak Yesu pi omnaröen ngön maan waisën epël yema. "Nem ngön ök niama epët kat wiak kön wi sokölеë. 11 Omnant këmtak yen pötök lupmer utpet newasën yaë. Këmtakaan yaarö pötök lupmer utpet yewas." 12 Pël maan ten pim ruurö së piin epël mëëaut. "Ni ngön pipot yemaan Parisi omnarö këëpöt kön yawi pöten ni ëwat wëën ma?" 13 Maan epël ya. "Këra pout nem Pep kutömweri wëaupök pim ya lupöök nangëntën ëa pipot ti moolapnaat. 14 Ar Parisi omnaröen kön selap ëëngan. Pit omën it il tëauröa ök yaë. It il tëa naar nampnamp mësak yesem kanö wiaan saarëak parë orööpnaat." 15 Pël niaan Pitaak epël yema. "Watepang ngön pipta songönte ök nia." 16 Maan Yesuuk epël ya. "E, arta om köpël wëan ma? 17 Arim omnant këmtak yen pötök utpet naniwaspan, yaatak sëën ya yaar pöten ar köpël ma? 18 Ën këmtakaan yaarö pipotökëër lupmeriaan yaarö. Pipotök lupmer utpet yewas. 19 Omën lupmeriaan utpet epot yaarö. Kön utpet, yamëngka, öngre omp wëwëet kom yaaö, öngre omp nga yaaö, këkain, kaar, neneren utpet wesak yaaö, 20 pipot lupmeriaan oröak lupmer utpet wasëpnaat. Mor i nairën kaömp yen pötak omnampë lupmer utpet newaspan."

Kanan yangerakaan öng nampök Yesuun kön wi kosang wesa
(Maak 7:24-30)

21 Yesu pi ten pim ruuröaring Kenesaret yang pör sëp wesak Taiaare Saiton ka pöörar wieëa yang pörekël saut. 22 Pël ëën Kanan yangerakaan ngönën köpël öng namp yang pörek wëaupök wais merëkre ngön ëak Yesuun epël yema. "O Aköp, Tewitë ëap, Anutuu Yaö Mëëaup, urmer namp nem koontupë lupmeri wëën këlangön kaö panë kat yawi. Pötaan ni neen yaköm elnë." 23 Pël maan pi kangiir nemaan ëën ten pim ruurö pim naë së ke urak epël mëëaut. "Pi tiarim ënëm yewaisem merëkre ngön yaarek wes momëën sëp." 24 Pël maan Yesuuk kangiir Kanan öng pöpön epël yema. "Anutuuk ne Israel pol sëpsëpöröa ök ëak repak sauröaan pëën wes nemëaup." 25 Pël maan pi pim naë wais rar rë wesirak epël yema. "Aköp, kaamök elnë." 26 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. "Rungaaröa kaömpöt wa ëp ëak kentörö nemangkën ë yaë pöl ni maimap kaamök naalniingan." 27 Pël maan pi kangiir epël ök yema. "Aköp, yaap yaan. Pël ëaap kentörö pit peparö kaömp yenaurek yenën lupöt ti ngentiin na yaë pöl ni kaamök elnë." 28 Maan epël yema. "Öng epop, ni kön wi kosang kaö panë yenewasën. Pötaanök nim kent kön yawiin pöt orö nirëëpnaat." Pël yemaan tapëtakëër koontup ompyaö sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk yauman omnarö kësang ompyaö mowesa

29 Yesu ten pim ruuröaring yang pör sëp wesak kaalak Kalili i kaöökël
së oröak ë kankan rosiraöök së wel aisëaan 30 omën selap pan pim naë
öröa. Omën ingöt kël wë, it il të, kos korar së, ngön won së, yauman ke
nentere nent yaaurö wak wais Yesuu naë rongan ë moulmëën ompyaö
mowesaut. 31 Pël ëën omën ngön won saurö ngön aö, kos korar saurö
wotpil së, ing kël waurö kan ing ë, it il tëaurö it nga së, pël yaëën omën
kësang pörö itenak yaan sak Israel omnaröa Anutuun yaya yema.

Yesuuk omën 4000 pörö kaömp mena
(Maak 8:1-10)

32 Yesu pi ten pim ruuröen ngön niaan pim naë sëën epël niiaut. "Ne
omën kësang eporöen yaköm kön yawi. Pit neering wë kaömp nanën
wëën kët nentepar nent ëak yes. Pötaanök ne pit këën wes mëën kan
kourak yesem utpet ëëpanëak ya ngës yaë." 33 Pël niaan ten epël mëëaut.
"Tiar omën wonrek wë omën kësang eporöa kaömp mangkën pangk
nëmpna pöt tarëkaan öpen?" 34 Pël maan Yesuuk, "Arim naë kaömp tolël
ëak wia?" pël niaan tenök, "Kaömp 7, ën i kaö imën kopët naar," pël
mëëaut. 35 Maan Yesuuk omnaröen yangerak wel aisapën mëak 36 kaömp
7 pötring i kaö imënaar wak Anutuun yowe mëak pelak ten pim ruurö
ningkën omnarö menaut. 37 Pël ëën omën pourö nak kep wesak kaut
olaan ten wak kër 7 pötë waulön peö yaë. 38 Omën kaömp na pörö selap
pan, ompörö 4000, ën öngre yokoturö pöt sangk nekelën. 39 Pörö Yesuuk
wes mëën yesën tenring wangaöök ilëak Makatan yangerakël saut.

Parisiire Satusi omnaröak retëng it ngolöp nent nent itaampënëak Yesuun mëëa
(Maak 8:11-13; Luk 12:54-56)

16 1 Parisiire Satusi ngönën omën narö Yesuu naë wais piin morök
elmëak epël yema. "Ni maan retëng it ngolöp nent nent oröön Anutuu
naëaan waisan pöt ëwat sënaan." 2 Pël maan pitën epël yema. "Ar wiap
kanötë itaangkën yanget sapiire waö yamëën itenak, 'Wangam kanök
këtëp mapënëak yaë,' pël ë yeë. 3 Ën wangam kanötë itaangkën yanget
mëëtmëët yaëën pöt, 'Kopi pelëpënëak yaë,' pël ë yeë. Ar mopöök
uröamre kepilötön itenak ëwat yaauröak peene Anutuu yaalni epëta
songönten köpël yeë. 4 Omën peene akun eptak wë eporö ar utpet ëak
Anutuun kön wi kosang newasën yaaurö. Ar ya retëngöt yamëngka
pöten ke urak yenëak. Pötaanök ne ya retëng nent naëngan, om ngaan
tektek ngön yaaö omën Sona pi i kaö imënëpë öngpök wëën Anutu pim
elmëa pöta ököt pëën pet elniin itaampunëët." Pël mëak pit sëp wesak
saut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Parisiire Satusi omnaröak irikor elmëëpanëak pepanöm mëëa
(Maak 8:14-21)

5 Ten Yesuu ruurö kaömpöt kat kol wiak piiring i kaöökë ëngk
komuntakël së oröak kön wiaut. 6 Pël yaëën Yesuuk epël yenia. “Ar Parisiire
Satusi omnaröa yisötön ngarangk këëkë ëën.” 7 Pël niaan ten neneren
epël mëëaut. “Tiar kaömp peretöt wak newaisën ëautaan epël yenia.”
8 Tenimënt neneren yemaan kat men ëak epël yenia. “Arim kön wi kosang
yewesaut këlok pan yaaurö, aë. Ar tol ëënak kaömp won pöten yak? 9 Ar
om neen köpël wë ma? Ne kaömp mor nas wak ulöl wesak omën 5000 pörö
mangkën nëën pangk ëaut pöt ar kat kola ma? Pit kep wasën ar kaömp
kaut kër tolël ëak waulön peö ëa? 10 Ën ne kaömp 7 pöteparök wak ulöl
wesak ömën 4000 pörö mangkën nëën pangk ëaut pöteta ar kat kola ma?
Pit kep wasën ar kaömp kaut kër tolël ëak waulön peö ëa? 11 Ar tol ëënak
nem ngönten kön nawiin yeë? Ne kaömp peret pöten neniaan. Ar Parisiire
Satusi omnaröa yisötön ngarangk këëkë ëën.” 12 Pël niaan ten pim niia pöta
songönten kön wiaut. Pi yis kaömp peretötë yamëa pöten neniaan, Parisiire
Satusi omnaröa ngön kaaröt tenim yaapta öngpök ilapanëak niia.

Pitaak Yesuun pi Kristo pöt war wes ök mëëa
(Maak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Yesu pi tenring Sisaria Pilipai kak naë së oröak tenën epël pëël yenia.
“Omnarö pit Omën Këëp neen talëp aim?” 14 Pël niaan epël mëëaut. “Naröak
niin, ‘Son i yamëaup,’ pël yaan naröak, ‘Elia,’ naröak, ‘Seremaia ma tektek
ngön yaaö namp wes,’ pël aim.” 15 Pël maan epël yenia. “Ën arimtok pöt
neen talëp aim?” 16 Pël niaan Saimon Pitaak epël yema. “Ni Kristo, Anutuuk
Yaö Niiaup. Ni Anutu wëwëetaringëpë Ruup.” 17 Pël maan Yesuuk epël
yema. “Saimon, Sona pim ruup, ni ërëpërëp ëëmëëp. Yang omën nampök
ngön pipët ök neniaan, nem Pep kutömweri wëaupök yenia. 18 Pötaanök
ne niamaan kat wi. Nim yapinte Pita, pöt këlkosangö. Ën nim nem
songönte tekeri yewasën pipëteta këlkosangöökë ököt. Nook maan nem
ingre mor saurö këlkosang pöökë rangk tauaan Setenë weëre kosangtak il
naniwaspan. 19 Ne Anutuuk wa ngaöök yanimë pötak yeilëauta kiet nimpaat.
Pël ëën yangerak omnant yaautön, ‘Pël ëëngan,’ mamë pöt kutömweriita pël
naën ëëpnaat. Ën yangerak omnant yaautön, ‘Pël ë,’ mamë pöt kutömweriita
pël ëëpnaat.” 20 Pël mëak tenën kosang wesak epël yenia. “Ar ne Kristo,
Anutuu Yaö Neeaup, pöt omnaröen ök manganok,” pël niiaut.

Yesuuk pi weletakaan wal ëëpnaap pöt ök mëëa
(Maak 8:31–9:1; Luk 9:22-27)

21 Akun pötak Yesuuk ngës rëak ten pim ruuröen omnant ënëm pim
naë orööpnaatë ngönöt war wesak epël yenia. “Ne Yerusalem kak sëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngarangkre kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë ngarangköröak
këlangön këang kat newiak nemëngkën këtnentepar nent won sëën
kaalak weletakaan wal ëëmaap," ngön pöt ök yenia. 22 Pël niaan Pitaak
pëëntakël koirak së epël mëak nga yema. "Anutuuk ngarangk elniaan
omën ke pipot orö nanirëën ëëp." 23 Maan Yesuuk kaip tiak epël yema.
"Seten, ni sëp newesak së kan newariingan. Nim ngön yaan pipët Anutuu
ngönte won, omën ngönte."

24 Pël mëak Yesuuk ten pim ruuröen epël niiaut. "Omën namp pi nem
ënëm elnëëpënëak pöt pimtë könöökë kentöt këëpöt weseë, 'Ne Yesu
pimëën wel wiima pöt pangk ëëmaap,' pël wesak pim këra yetapër
waalak nem ënëm ëëp. 25 Namp pim wëwëet keimön ëak öpna pöt pim
wëwëet kö sëpnaat. Ën namp nemëën yak wëwëet këëpöt wasëpna pöt
pim wëwëet ompyaö orö moreëpnaat." 26 Ën namp yangerakë omnant
pout kent ëak weim wëën pötök pim wëwë ompyaut utpet mowasën
won sëën omën pötök tolëël kaamök elmëëpën? Pël naëpan. Ma namp
pim wëwë ompyaut kaalak öpënëak pöt oröpöt kangiir mampën?
27 Omën Këëp nem Pepapë ëwaö nem rangk wiaan nem enselörö koirak
waisumaap. Pël ëak omën pourö neenem wëwëatë kangut mempaap.
28 Ne yaap pan niamaan. E taua eporö arëkaan narö wel nawiin wëën
Omën Këëp ne omp ak sak yewaisën itaampun sa."

Yesu pim möönre koröp maim wa
(Maak 9:2-13; Luk 9:28-36)

17 1 Këtë 6 ëak won sëën Yesu pi Pitaare Semsre pim nangap Son
pörö koirak rosir wali naöök së pitëmënt wakaima. 2 Pël ëak pi
pitëm ëöetak möönre koröp maim wa. Ën pim këëre wot kante këtëpë
ök ëwa ëën ulpëënëpta kölam panë tëa. 3 Pël ëaan pit itaangkën Mosesre
Elia piarip oröak Yesuring ngönaak yeëa. 4 Pël ëën Pita pi Yesuun epël
ök mëëa. "Aköp ten eprek wëën ompyaö yaë. Ni kent yaëën pöt ne ka kot
nentepar nent ök remaan. Nent nimëën, nent Mosesëën, nent Eliaëën pël
ëak ök remaan." 5 Pël yemaan tapët pöt uröam kölam ëwa nempel irë
kaka elmëën Anutuuk uröamta öngpökaan epël mëëa. "Epop nem Ruup.
Ne piin ya kë sak kent pan yaalmë. Ar pim ngönte kat wiin."

6 Ruurö pit ngön pöt kat wiak kas panë ëën yangerak së ngentiak wot
nön ëak wieëa. 7 Pël ëën Yesu pi së pitën ngëën elmëak epël ök mëëa.
"Wal ëeë. Kas ëëngan." 8 Pël maan pit we riak itaangkën muntaar won,
Yesu pimënt wëa.

9 Pit rosiraöökaan yeirëem Yesuuk pitën pepanöm epël mëëa. "Arim
omën it köpëlöt ityaangk pöten omnaröen peene ök mangan. Ënëmak
Omën Këëp ne weletakaan wal ëënak omnaröen ök man." 10 Pël maan
pim ruuröak epël mëak pëël mëëa. "Ngön kosangötë ngarangkörö pit tol
ëënak Elia wet rëak oröönak Anutuu yaö mëëaup ënëm orööpnaat pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aim?” 11 Maan pi epël mëëa. “Yaap, Elia pi wet rëak oröak Anutuu yaö
neeaup nemëën omnant kopëta wasëpënëak ëaut. 12 Pël wiaap ne epël
niamaan. Elia pi yok oröak wëën omnarö piin këëkë ëwat nasën wë pitëm
könöök utpet mowesaut. Pötaanök Omën Këëp neenta tapël elnëëpnaat.”
13 Pël maan pit epël kön wia. “Pipët Son i yamëaupön ya.”

Yesuuk yokot nampë lupmeriaan urmer namp waö ë mëa
(Maak 9:14-29; Luk 9:37-43)

14 Omën kësang pan wa top ëak wëën pit wais oröön omën namp Yesuu
naë wais rar rë mowesirak epël yema. 15 “Kaöap, ni nem yokotupön
yaköm kön wi. Pi it ngengën yeem imeri ilaöre es kotö pël yaë. 16 Pël
yaëën nim ruuröa naë wak wais ompyaö wasëpënëak maan poprak ëaut.”
17 Pël maan Yesuuk epël yema. “O kön wi kosang yewesaut wonörö, aë.
Ar lup kosarö. Ar neen kön wi kosang nenewasën yeem ar kön wiin akun
tolëël arring wë arim könömöt weim öm?” Pël mëak epël yema. “Yokotup
wak wais.” 18 Pël maan wak waisën Yesuuk urmerapön nga maan kas
oröak yes. Pël ëën akun tapëtakëër ompyaö saut. 19 Pël ëën ten pëëntak së
Yesuun, “Ten tol ëënak urmerap waö ë momëënëak poprak ëan?” pöten
pëël mëëaut. 20 Pël maan epël niiaut. “Arim kön wi kosang yewesaut
këlok yaë pötaan poprak ëan. Ne yaap niamaan. Ar kön wi kosang kot
panë nent wieëan talte rosir epöön, ‘Ni tiak eprekaan ëngkrek së orö,’ pël
maan yok pangk pël ëëpën. Ar kön wi kosang kaö newasënë pöt omnant
pout pangk ëënëët. 21 [Urmer ke pilörö weëre kosangring wë. Pötaanök
pit waö ë momëënë pöt kan munt naö won, om Anutuun kimang manëak
kaömp ngës olëak önë kopët pötakëër waö ë momëënëët.]”

Yesuuk pimtë wel wiak wal ëëpnaata ngönte ök maan akun nentepar ëa
(Maak 9:30-32; Luk 9:44-45)

22 Ënëmak Yesuuk ten pim ruurö wa top ë niulëak epël niiaut.
“Omnaröak Omën Këëp ne ngaaröa moresi neulëëpnaat. 23 Pël ëën
pit nemëngkën kët nentepar nent won sëën kaalak weletakaan wal ë
neulëëpnaap.” Pël niaan ten yaköm panë kön wiaut.

Yesuuk ngönën tup kaöeta takis mena

24 Ënëmak ten Yesu piiring Kapaneam kak së oröön omën Anutuu
ngönën tup kaöetaan takis yewa pörö Pitaë naë wais epël mëak pëël yema.
“Arim rë yanuulaup ngönën tup kaöetaan takis nawiin yeëa ma?” 25 Pël
maan Pitaak, “Won, yawiaup,” pël mëak Yesuu kaatak së ilëak ök nemaan
wëën pimtok epël mëak pëël yema. “Saimon, ni kön tolëël yawiin? Yang
omp akörö pit talöröa naëaan takis yewa? Pitëmtë omnaröa naëaan ma
maimaröa naëaan yewa?” 26 Pël maan Pitaak, “Maimaröa naëaan,” pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yemaan Yesuuk epël mëëaut. “Pël yaëën yang omp aköröa karurö pangk takis nemangkën ë yaë. 27Pël ëaap tepër nemangkën ëën pit kön wiin utpet ëëpanok i kaöök së tatë olëak i kaö imën wet rëak ömë pöp këm nga ëak itaangkën sum nent wiaan pöt wak së tepërim könkön takis mamp.”

Yesuu ruuröak piin talëpök wotöök sak wë pöten pëël mëëa
(Maak 9:33-37; Luk 9:46-48)

18 1Yesuuk Pitaan pël yemaan akun tapëtak ten pim ruurö naë
së epël mëak pëël mëëaut. “Anutuu wa ngaöök yanimë eporö tenëkaan talëpök wotöök wë?” 2Pël maan pi runga nampön ngön maan waisën tenim tekrak tau ulmëak 3epël yenia. “Ne yaap niamaan. Ar kön kur kaip tiak arimtën kön wiin iraan rungaaröa ök nasën ëënë pöt Anutuuk wa ngaöök nanimëëpan. 4Namp pi pimtën kön wiin iraan runga epopë ök sak öpna pöp omën Anutuu wa ngaöök yamëautak wëauröa wotöök sak öpnaap. 5Omën nemëën yak runga kot ke epëlëp sant elmëëpna pipop ne sant elnëëpnaap.”

Utpetatëën këk nemaan ëëpenaat
(Maak 9:42-48; Luk 17:1-2)

6“Ën omën nampök kot ke epëlöröakaan namp neen kön wi kosang yewesaupön këk maan pim kön wi kosang yewesaut sëp wasëpënëak yaëën pöt pël ëëpanëën naröak wet rëak kël kësangö pim mesetak öngö moutak i kaöök moolaan i nak wel wiipna pöt pangk ëëpnaat. Pöt omën pöpök maan kot ke epëlöröa namp pim kön wi kosang yewesaut sëp wasën pöt kangiir utpet kaö panëët pim naë orööpnaat. 7Yaköm. Morök ke nentere nent yaaröön omnarö saun yokoir. Yaap, morök ke nentere nent oröön omnarö saun koirëpnaat. Pël ëaap omën morök elmëën omnarö saun koirëpna pöp tol ëëpën? 8Nim moresök ma ingesök utpet nent koirën pöt il olam. Mor kopëtasring ma ing kopëtasring wëwë kosangtak ömë pöt ompyaö. Pouwesiarring wëën Anutuuk es kosangwesi nuulaan pangk naën ëëpnaat. 9Ën omën nim itöök itaampëëtak weru nuulaan utpet ëëmëak yeem pöt it pö ur olam. It kopët naööring wëwë kosangtak ömë pöt ompyaö. Pourarring wëën Anutuuk es parëaöök wa nuulaan pangk naën ëëpnaat.”

Sëpsëp kö saupë watepang ngönte
(Luk 15:3-7)

10“Ar ngarangk këëkë ëën. Runga neen kön wi kosang yewesa kot eporöen kön wiin irepan. Ne yaap niamaan. Ensel pitën ngarangk yaaurö kët ëlötë nem Pep kutömweri wëaupë ëöetak wë pitëmëën ya yamëngk. 11[Omën Këëp ne omën utpet ëak kö sëpënëak yaaurö koirak ompyaö wasumëak waisaup.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 “Ar kön tolëël yawi? Omën namp pim pol sëpsëp 100 ëak wëauröak
kopët namp kö sëën pöt pi tol ëëpën? Pi 99 ompyaö wëa pörö rosiraöök
moulmëak kö sak sa pöpön ngaöl ëëpnaat. 13 Ne yaap niamaan. Pi ngaöl
ë së koirak 99 kö nasën ëa pöröaan ya kë nasëpan, ngaöl ëak koira
pöpönökëër ya kë panë sëpnaat. 14 Pötaanök nem Pep kutömweri wëaupë
kentöök pim omën runga kot eporöa ök sak wëauröakaan kopët namp kö
sëpnaaten kaaö yaë.”

Kar nampök utpet elniin wotpil wasëpenaata ngönte

15 “Nim kar nampök utpet elniin pöt ni pim naë së arpimënt wë utpet
pöta ngönte an. Pël ëën pi nim ngönte kat wiak ënëm ëën pöt arip lup
kopëtemer sak önëët. 16 Ën nim ngönte kat nawiin ëën pöt ni omën kopët
namp ma naar koirak pim naë sën. Pël ëak ar naar ma naar namp pöröak
pim ngönte ëak wotpil wasën. 17 Ën pi arim ngönte wa olaan pöt së ingre
moröröen ök man. Pël ëën pitëm ngönteta wa olaan pöt piin, ‘Ngönën
wonöröere utpet yaauröa ököp,’ pël mëak waö ë mëën.
18 “Ne yaap niamaan. Ar yangerak wë omnant yaautön, ‘Pël ëëngan,’
manë pöt Anutu kutömweri wëaupökta tapël apnaat. Ën yangerak wë
omnant yaautön, ‘Pël ë,’ manë pöt Anutu kutömweri wëaupökta tapël
apnaat.
19 “Ën nenteta epël niamaan. Arim naëaan omën naar omën nentaan
Anutuun kimang manëak lup kopëtemer sak kimang manë pöt nem Pep
kutömweri wëaup yok pangk kat wiipnaat. 20 Ar omën naar ma naar
nampök nem yapintakël kimang manë pöt ne arim tekrak wë kaamök
elniimaat.”

Inëën ru utpetapë watepang ngönte

21 Yesuuk pël niaan Pitaak naë së epël yema. “Aköp, nem karip utpet
yaalnëën ne akun tolël ëak pim utpet pöt ent ë moolam? Akun 7 ëak pël
ëën pangk ëëpën ma?” 22 Pël maan Yesuuk epël yema. “Ne akun 7 ëak pël
neniaan, sangk naalngan, om pël ëeim ömëëten yeniak.
23 “Pöta watepang ngön nent epël niamaan. Anutu pim omnarö
wa ngaöök yamë pöt ne yang omp ak nampë pim inëën ruurö sumat
mangkën kangut mampënëak yas mëëa pötakël ök ëëmaan. 24 Pi nampön
yas maan waisa. Pöp 10 milion kina pël mangkën kangut nemangkën
ëa. 25 Pi sum kësang pöta kangiir mon oröpöt mampënëak ap yewasën
omp aköpök pimëntre pim öngre ruure omnant pout omnarö menak sum
öpënëak mëëa. 26 Pël maan inëën ru pöp omp aköpë naë së rar rë wesirak
wiap sësë mëak epël mëëa. ‘Kaöap, ni yaköm kön newi. Pël ëën ne sapsap
nimpö së pet irumaan.’ 27 Pël maan omp aköpök pim kang kësang pöt
sëp wesak sëpënëak mëëa. 28 Pël ëën inëën ru pöp kaatakaan oröak së
kan kourak inëën ru pim kar namp koira. Pim kar pöp puuk 100 kina

pël mangkën kangut nemangkën ëaup. Pöp koirak ngerngeröök moröak, ‘Nem kangut peene nan,’ pël mëak këk mëëa. 29 Pël maan pim karip rar rë wesirak wiap sësë mëak epël mëëa. ‘Ni yaköm kön newi. Pël ëën ne kangut sapsap nimpö së pet irumaan.’ 30 Pël maan pi kat nemowiin wii kaatak moulmëak epël mëëa. ‘Nem kangut pout pet irakök oröömëëp.’ 31 Pël ëën inëën ru pim karuröak pim ëa pöten itenak ya këlangön panë ëën së omp aköpön ök mëëa. 32 Pël ëën inëën ru mon kësang mena pöpön kaalak yas maan waisën epël mëëa. ‘Ni inëën ru utpetemor. Nem sum kësangötë kangut ni wiap sësë yenëaan yaköm ëën pout sëp wesaut. 33 Nem niin yaköm elnian pöl tol ëënak nim karipön naën ëaup?’ 34 Pël mëak omp aköpök ya sangën ëën wii kaatak moulmëak epël mëëa. ‘Nem kangut pout pet irakök oröömëëp.’ ”

35 Yesu pi watepang ngön pöt ök ë pet irak tenën epël niiaut. “Arim karuröa utpet elniaut yaap ent ë nemoolaan ëënë pöt nem Pep kutömweri wëaupök tapël elniipnaat.”

Öng wes yamëauta ngönte
(Maak 10:1-12; Luk 16:18)

19 1 Yesu pi ngön pöt ök ni pet irak ten pim ruuröaring Kalili yanger sëp wesak Yotan olëak ëngk komuntakël Yutia yangera kautakël saut. 2 Pël ëak wëën omën kësang ënëm wais pörek oröön yauman omnarö ompyaö mowesaut.

3 Pël yaëën Parisi ngönën omën narö wais piin morök elmëak epël yema. “Omën namp pim öngöp omën nant ëën yok pangk wes mëëpën ma?” 4 Maan epël yema. “Ar ngönëntak epël wia pöt sangk kelak kat nawiin yaaurö ma? Anutu pi ngaan omën ket ëëpënëak öngre omp pouwaar ket ëa. 5 Pël ëak Anutu pi epël ëa. ‘Ne ompöpë kosaöökaan öngöp ket ëaut. Pötaanök omp namp pim ëlre pepaar sëp wesak öngöpring erën ëën piarip pouwaarök möönre koröp kopëtaö sëpnaat.’ 6 Anutuuk pël ëa pötaanök piarip naarök erën ëën möönre koröp kopëtaö yes. Anutuuk erën elmëa. Pötaanök omnaröak yok pangk kom naën ëëpenaat.” 7 Pël maan pit piin epël yema. “Moses pi tol ëënak epël ëa? ‘Namp pim öngöp wes mëëpënëak pöt kaöaröa naëaan pep kosangwer wa öngöp menakök wes mëëpnaat,’ pël ëa.” 8 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Moses pim ngön kosangtak arim lup kosangtaanök öng wes mëënëëtaan kuure mak niia. Pël ëaatak ngön pöt won wiaan ngaan panëër Anutu pim öngre omp ket ëa pötak pël ëënëak neniaan. 9 Ën nook pöt epël niamaan kat wieë. Namp pi pim öngöp öngre omp wëwëet utpet newasën wëën wes mëak öng muntap koirëpna pöp pi öngre omp wëwëet utpet wesak saun koirëpnaap.”

10 Pël yemaan ten epël mëëaut. “Pil wiaan pöt öng naön öpën seëa.” 11 Pël maan epël niiaut. “Omën pourö arim ngön pöta ënëm pangk

naëpan. Om Anutuuk öng naön ëëpënëak mapna pörö pëën arim ngön pöta ënëm ëak öng naön ëëpnaat. 12 Omnaröa öng naön yaaö pöta songön nentere nent wia. Narö pitëm ëlöröak mos wilën öng naön ëëpnaat. Narö omën naröak öp ilën öng naön ëëpnaat. Narö Anutuu yaat mëmpënëak kön wiak öng naön ëëpnaat. Omën nem ngön epët kat wiak Anutuu yaat mëmpënëak tek öpna pörö yok pangk pël ëëpnaarö."

Yesuuk rungaarö welaköt elmëa
(Maak 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Akun nentak omën narö pitëm rungaarö Yesu pim moresiar pitëm rangk mowiak Anutuun kimang mapënëak wak waisa. Pël yaëën tenök nga yemaan 14 Yesuuk epël niiaut. "Nga mangan. Wes mëën nem naë waisëp. Ke pilörö Anutuuk wa ngaöök mëëpënëak yaö yema pötaanök." 15 Pël niak pim moresiar pitëm rangk mowiak wes mëak yang pör sëp wesak nal saut.

Omp ulwas omnant kësang wieëaupë ngönte
(Maak 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Akun nentak omp ulwas namp Yesuu naë wais epël yema. "Rë yanuulaup, ne ya ompyaö tol nent mënak wëwë kosangta yaö sum?" 17 Pël maan Yesuuk epël yema. "Ni tol ëënak ya ompyauten pëël yenëaan? Anutu kopëtapökëër ompyaup. Ni wëwë kosangtak ömëak pöt Anutuu ngön kosangöt ngaarëk öm." 18 Maan "Ngön kosang tal nent ngaarëk öm?" pëël yema. Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. "Ni omën mëngkanok. Ni öngre omp wëwëet kom ëënganok. Ni këkain ëënganok. Ni omën muntaröen kaar manganok. 19 Ni nim ëlre pepaarë ngön ngar öm. Nimtëën lup sant yaën tapël muntaröen elmëëm." 20 Pël maan omën pöpök epël yema. "Pipot nem kotuukaan ë waiseimautöp wëwë kosangtak ömaan munt tal nent ëëm?" 21 Maan Yesuuk epël yema. "Ni ompyaö sumëak pöt së nim omnant pout menak sumat wak omën omnant wonörö mamp. Pël ëëmë pöt kutömweri omën ompyaut orö nirëëpnaat. Pötaanök pël ëak wais nem ënëm elnëëm." 22 Pël maan omnamp pi pöt kat wiak ya këlangön kön wiak sa. Pöt pi urömere kaar es kësang wieëa pötaanök.

23 Omën pöp yesën Yesuuk ten pim ruuröen epël niiaut. "Ne yaap niamaan. Omën omnant kësang wieëaurö Anutuu wa ngaöök yamëa pöta öngpök ilapnaataan poprak ë yaë. 24 Pöta nokoli nent epël niamaan. Pol kamel namp yok pangk wap poë koröp korir yamë pöökë kanöök ilapna pöt kengkënte. Ën omën monere uröm selap wieëauröak Anutuu wa ngaöök yamë pötak ilapna pöt könöm panëët." 25 Pël niaan ten kat wiak weëre kosang won sëën epël mëëaut. "Omën ke pilörö Anutuu wa ngaöök yamëautak neilaan ëëpna pöt omën tolëëlëpök yok pangk wëwë

kosangtak öpën?” 26 Maan Yesuuk tenën it kos ëeë epël yenia. “Omnaröak
Anutuu wa ngaöök yamëautak ilanë pöt pangk naën ëënëëtak Anutuuk
yok pangk kanö koir nimpnaat. Pöt pi weëre kosangringëpök omnant
pout pangk yaaup.” 27 Pël niaan Pitaak kangiir epël yema. “Kat wi. Ten
omnant pout sëp wesak nim ënëm elniaut. Pöta kangiir ten ënëmak
oröpöt orö nirëëpën?” 28 Maan Yesuuk epël yenia. “Ne yaap niamaan.
Ënëmak omnant pout ngolöp wasën ompyaö sëpna pötak Anutuuk Omën
Këëp ne weëre kosang nangkën nem ur kësangtak wel aisëaan ar nem
ënëm elnëeimauröeta kaö sak ur kësang 12 pötë wel aisëak neering Israel
kur 12 pötë ngön ë pet irëpen sa. 29 Omën namp nemëën yak pim kaare
yang, öngre ru, sasre nan, ëlre pep, ëmre ya sëp wasëpna pöp Anutuuk
kangiir omën ke pilöt kësang pan tekeri wes mangkën wëwë kosangët
pep sëpnaap. 30 Wetëëröakaan selap ënëm rapnaat. Ën ënëmaröakaan
selap wetë rapnaat.”

Wain yaaweri ya mëmpënëak wes mëauta watepang ngönte

20 1 Akun nentak Yesuuk watepang ngön nent epël niiaut. “Anutu
pim omnarö wa ngaöök yamë pöt wain yaawer wieëa nampök
pim ya pöweri omnarö ya mëmpënëak wes mëën sa pötakël ök ëëmaan.
2 Omën pöp pi kët kopët nentaan 2 kina mampna pöten maan pit kat
wiin pangk ëën yaakë wes momëën sa. 3 Pël ëën këtëp kosang yesën pi
së itaangkën narö pit ka tomök tauwal ëeim wëën epël ök mëëa. 4 ‘Arta
nem yaak së ya mëngkën ne sum ompyaö nimpaan.’ 5 Pël ëën këtëp luptak
wëën së tapël ök mëak kaalak këtëp tingk yewasën tapël ëa. 6 Pël ëak
wiap kan kaalak së itaangkën munt narö ka tomök tauwal yaëën pitta
koirak epël mëak pëël mëëa. ‘Ar tol ëënak kët ël epöök ya namëngkën
wisën eprek wakaim?’ 7 Pël maan pit epël mëëa. ‘Ten omën nampök ya
ngön nent neniaan.’ Maan, ‘Arta nem yaak së ya mëmpunëën seë,’ pël
mëëa.

8 “Koö yoolaan ya pepap pimënt së pim ya ngarangkëpön epël ök mëëa.
‘Ya omnaröen ngön maan waisën pitëm sumat man. Wet rëak ënëm
waisa puorö pitëm sumat man. Pël ëak pitëm rakörö tapël tapël mampö
së wetëërö ënëm man.’ 9 Pël maan omën wiap kan oröak ya mëna pörö
waisën 2 kina 2 kina mena. 10 Pël ëak mampö yesën wet rëak ya mëna
pörö pit sum isak öpnaat wesa pöt om 2 kina tapël mena. 11 Pël ëën pitëm
sum mena pötaan ya pepapön kaaö ngön mëak epël mëëa. 12 ‘Ënëm ya
ngës rëaö eporö pit akun kot nent ya mëna. Ën ten kët ël epöök kët nga
köpël ya mëneimaurö. Pël ëauröak tenim yaningkën tapël pit yemangkën.
Pöten kaaö.’ 13 Pël maan pi kangiir pitëm tekrakaan nampön epël mëëa.
‘Ngöntöp, ne niin utpet naalniin. Ne 2 kina nimpa pöten niaan ni kuure
mak neeaup. 14 Pötaanök nim sumet wak së. Nim yaningk tapël ënëm
waisa eporöeta mampëak kön yawi. 15 Sumat nemotöp nem kön wiaul

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

naalmëëngan ma? Ni tol ëën nem kësangënten kön wiin utpet yaë?' "
16 Watepang ngön pöt niak epël yenia. "Pöta ök ënëm Anutuu naë
waisauröakaan selap wotöök moulmëëpnaat. Ën wet rëak waisauröakaan
selap tapël ënëm moulmëëpnaat."

Yesuuk pim wel wiak kaalak wal ëëpnaata ngönte ök maan akun nentepar nent ëa

(Maak 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Yesuuk ten pim ru 12 pöröaring Yerusalem kakë yesem tenën pëën
wesak epël niiaut. 18 "Kat wieë. Tiar peene Yerusalem kakë yewais. Pörek
sëën Omën Këëp ne omnaröak kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröa naë neulëën pit ngön yaatak ne wel wiimëak neak 19 ngönën
köpëlöröa naë wes nemëën pitök ökre was neak pës nemöak këra yetaprak
nemöön wel wiak akun nentepar nent won sëën kaalak wal ëëmaap."

Semsre Son piarip wotöök sëpënëak mëëa

(Maak 10:35-45)

20 Pël niaan Sepeti pim öngöpök pim yokot Semsre Son pöaar Yesuu
naë wak së rar rë wesirak omën nentaan kimang yema. 21 Pël ëën Yesuuk,
"Ni oröptaan kent yaë?" pël maan epël yema. "Ënëmak nim omën poutë
kaö sak ömë akunetak nem ru epaar, nim kopirarë, namp yaapkëël namp
katnëël, wel aisëak wë niiring ngarangk ëëpnaan kosang wes mamëak
yeniak." 22 Pël maan Yesuuk epël yema. "Arim yenëak pöta songönte ar
köpël wë. Ne kelöntak i kakam yaaut yen pöl këlangön kësang kat wiimaap.
Pöt arip pangk ëënëëwaar ma?" Pël maan piaripök, "Pangk ëënaawaar,"
pël yema. 23 Maan epël yema. "I kakam pöt pangk nënëët. Pël ëënëëtak
nem kopirarë yaapkëëlaan katnëël wel aisapnaata ngönte nook naëngan.
Nem Pepapök wel aisapënëak yaö mëëa pöröakëër wel aisapnaat." 24 Pël
yemaan ten ru 10 pörö Sepeti pim ruaarëën mëëa pöt kat wiak ya sangën
ëaut. 25 Pël ëën Yesuuk tenën ngön niaan pim naë sëën epël niiaut. "Yang
nantë omp akörö pitëm omnarö nga ëak ngarangk yaalmë. Pël yeem
pitëm ikanöök ngarangk narö moulmëën pitta tapël omnarö ngarangk
yaalmë. 26 Ar pël ëëngan. Arim naëaan namp kaö sak öpënëak pöt pi ar
pouröa inëën elniip. 27 Ën namp wotöök sëpënëak pöt pi kot panë sak ar
pouröa inëën panë elniip. 28 Pi nem yeë epël ëëp. Omën Këëp ne omnaröak
inëën elnëëpënëak newaisën. Nook arim inëën elniak omnarö utpetatë
öngpökaan kama niömaan arim kangiir wel wiimëak waisaup."

Yesuuk omën it il tëa naar ompyaö mowesa

(Maak 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Ten Yeriko kakaan yesën omën kësang pan Yesuu ënëm waisa. 30 Pël
yaëën omën it il tëa naar kan ëöök wel aisëeë Yesuu yesa ngön pöt kat

wiak ngön ëak epël yema. “Aköp, Tewitë ëap, Anutuu Yaö Niiaup, ni
tenipön yaköm kön niwi.” 31 Pël yemaan omnaröak leng ëëpën mëak nga
yemaan piarip pöten kat nemowiin ke urak kaalak ngön ëak epël yema.
“Aköp, ni Tewitë ëapök tenipön yaköm kön niwi.” 32 Pël maan Yesu pi
leng ëak kamtaöök taueë ngön maan waisën piaripön epël pëël yema.
“Arip tol elniimëak yak?” 33 Maan piaripök epël yema. “Aköp, ni aan
tenip it nga sën.” 34 Pël maan Yesuuk piaripön yaköm ëën pim moresiar
piarpim itöörarë rangk mowiin tapëtakëër ompyaö sak Yesuu ënëm saut.

Yesu pol tongkiipë rangk isak Yerusalem kakë sa

(Maak 11:1-11; Luk 19:28-40; Son 12:12-19)

21 1 Ten Yesuring Yerusalem kak temanöm yesem Petepasi ka Olip
tomök wieëa pöök oröak Yesuuk pim ru naar epël mëak wes
yamë. 2 “Arip ka ëngköök së oröak itaangkën pol tongki ruupring namp
këraamentëk wii ngan ë ulmëën öpnaat. Pipaar tapëtakëër wilak mësak
waisën. 3 Pël yaëën omën nampök pëël yeniaan pöt epël man. ‘Aköpök
epaarën ya.’ Pël maan kat wiak tapëtakëër pëël niaan mësak waisënëët.”
4 Pël yaëën tektek ngön yaaö nampë ngaan ngön ök ëa nent kë oröa. Ngön
pöt epët.

5 “Omën Saion kak wëauröen epël man.
‘Kat wieë. Arim omën omp aköp arim naë yewais.
Pi pimtën kön wiin nawis, ya wiapring pol tongkiipë rangk yewais.
Yaap, pi pol tongki ruupë rangk wel aisëak yewais.’ ”

6 Maan ru pöaar së Yesu pim ök mëëa pöl ëa. 7 Piarip pol tongkiipre
ruup mësak wais piarpim ulpëën rangköt përëak pol tongkiipë rangk
mourön Yesu rangk wel aisëa. 8 Pël ëak kan yesën omën kësang pan
pitëm ulpëën rangköt përëak kamtaöök mourö yesën naröak ya lupöök së
kewisat ilak këëmre kewis elmë yes. 9 Pël ëak omën wet rëak yesauröere
ënëm yesa pourö ërëpsawi yeem ngön ëak epël yema.

“Tewitë ëap, yowe.
Aköpë këm ngöntak yewais epopön yaya mepa.
Anutu ngaarëk wëaup, yowe.”

10 Pël ë së Yerusalem kak yaaröön pörek wëaurö yaan sak epël yema. “E,
pipop talëp?” 11 Pël yemaan omën Yesuring yesauröak epël yema. “Epop
tektek ngön yaaö omnamp, Yesu, Kalili yangerak Nasaret kakaanëp.”

Omën narö ngönën tup kaöetak omnant mampööre sum ë pël ëeim wëën waö ë mëa

(Maak 11:15-19; Luk 19:45-48; Son 2:13-22)

12 Yesu pi Anutuu ngönën tup kaöeta kakaati së itaangkën omnarö
omnant ngawi yeem wëën itenak pit waö ë momëak omën mon
ngawingawi yaauröa urötere omën int ekörö menak sum yewauröa uröt

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaip ti yemoola. 13 Pël ëak pitën epël yema. “Ngönën pepeweri Anutuuk
epël ëa. ‘Nem tup pipten omnaröak kimang yenëa kaat pël apnaat.’ Ar
pipël yaëën këkain yaauröa kaata ök yes.”
14 Omën it il tëaare ing il tëaurö pim naë waisën ngönën tup kaöetak
ompyaö mowesaut. 15 Pël yaëën kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröak pim ya retëngöt mëmpööre rungaaröak piin, “Tewitë ëap,
yowe,” pël maö yaauten itenak pit ya sangën ëën 16 piin epël yema. “Ni
pitëm yenia pöten kat wian ma?” Maan Yesuuk epël yema. “Mak, ne yok
kat wia. Pël ëaap ngön nent ngönëntak wia pöt ar sangk kelak kat nawiin
yaaurö ma? Pöt epël. ‘Ni runga kotre kapaatakörö kengkën mowasën
pitëm këmötëaan ompyaö wesak yaya yenia.’ ” 17 Pël mëak pit sëp
mowesak Yerusalem kakaan oröak Petani kak së wë koö olaan ka uraut.

Yesuuk maan këra kemment umön rëa
(Maak 11:12-14, 20-24)

18 Wangam kanök ka kaöaöökël kaalak yesem këën ëa. 19 Pël ëën këra
kem kan ëöök wëa nementën itaangkën ulöpörö nautön, om ëpöt pëën
wëa. Pël ëën pömentën epël yema. “Ni kaalak ulöp utnganok.” Pël maan
kem pöment tapëtakëër saap wak umön yarë. 20 Pël yaëën ten pim ruurö
pöten itenak yaan sak epël mëëaut. “Kem epment tol ëak teëntom umön
yera?” 21 Pël maan Yesuuk epël yenia. “Ne yaap niamaan. Ar kön selap
ëak yok pangk pël ëëpën ma won pël kön nawiin, kön wi kosang wasënë
pöt arökta nem kemmentën maan yaë epël ëënëët. Pöt pëën won. Tomön
epöönta, ‘Ni tiak i kaöökël së orö,’ pël maan pangk pël ëëpnaat. 22 Ar
kön wi kosang yewesautaring wë Anutuun nem yapintakël omën nenten
kimang manë pöt nimpnaat.”

Kaöaröak Yesu ya yamëngkauten pëël mëëa
(Maak 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Yesu pi kaalak ngönën tup kaöetak së ilëak omnaröen ngönën ök
maim wëën kiri ar yaaö kaöaröere ngarangkörö pit pim naë wais epël
mëak pëël yema. “Nim eprek ë yaën pipot talëpë këm ngöntak ëeimën?
Talëpök pël ëëm niia?” 24 Pël maan Yesuuk kangiir epël kaip ti mëëaut.
“Nookta arën pëël niamaan. Ar këët ök neaan pöt ne talëpë këmtak
omnant yeëan pöt ök niamaan. 25 Sonë i mëeima pöt talëpök maan
eima? Anutuuk ma pimtok kön wiak eima?” Pël maan pit neneren epël
yema. “Tiar tol mapen? ‘Anutuuk,’ pël mepenaatep pi epël niepan. ‘Tol
ëënak Sonë ngönten kön wi kosang newasën yeë?’ 26 Ën tiar ‘Sonök’ pël
mepenaatep omën pouröak piin, ‘Tektek ngön yaaö namp,’ pël yaaurö yak
utpet niwaspan. Pötaan kas yaë.” 27 Pël mëak Yesuun kangiir epël yema.
“Ten köpël.” Pël maan Yesuuk epël mëëaut. “Nem yeë epotta talëpök
neaan yeë pöt ök neniangan.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yokot naarë watepang ngönte

28 Pël mëak Yesuuk ngön nent epël ök yema. “Ar kön tolël yawi? Omën
namp pim yokot naar wëa. Pël ëën wetëëpë naë së epël mëëa. ‘Yokotup,
ni peene së nem wain yaöök ya mën.’ 29 Pël maan pi, ‘Won, ne pël
naëngan,’ pël mëak wë ënëmak lup kaip tiak sa. 30 Pël yaëën pepap pi
pim yokot muntapë naë së tapël ök mëëa. Pël maan pi, ‘Mak, ne sumaap,’
pël mëak nasën ëa. 31 Ar kön tolël yawi? Yokot talëpök pepapë ngönte
ngaarëk wa?” Pël maan pit, ‘Wetëëp,’ maan Yesuuk epël yema. “Ne yaap
niamaan. Takis yewaö utpetere öng omp nga yaaö utpet ke pilöröak ar
il niwesak Anutuu wa ngaöök yamëautak ilapnaat. 32 Pöt Son pi wotpil
yaauta kanö pet elniipënëak yewaisën ar pim ngönten kön wi kosang
newasën yaëën takis yewaö utpetaröere öng omp nga yaauröakëër pim
ngönten kön wi kosang wesa. Pit pël yaëën ar itenakök lup kaip tiak tapël
naën ëan.”

Wain yaaweri ngarangk utpetaröa watepang ngönte
(Maak 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 “Ne watepang ngön munt nent niamaan kat wieë. Omën kaö namp
wain ya newer ngëntak ëm ök rëak wain ulöpörö wamp olapna yang
öngöpö tëak ngarangk ëëpna ka wali nent ök rëa. Pël ëak ya omnarö
ngarangk moulmëak pimënt yang wali nerek së wakaima. 34 Wë köp yesa
akunet temanöm sëën tööpënëak inëën narö wes mëën sa. 35 Së oröön
ngarangk moulmëaurö pit inëën namp pës möa, namp mën wel wia,
namp kël mö wel wia. 36 Pël ëën ya pepapök inëën munt narö kësang wes
mëën së oröön tapël elmëa. 37 Pël ëën ënëmak pimtë ru panëëpön, ‘Pit
nem ruupë ngönte kat wiak ngaarëk öpnaat,’ pël weseë wes momëën sa.
38 Pël ëën ngarangkörö piin itenak pitëmënt neneren epël mëëa. ‘Omën
epop pim pepapë mor kolut pout öpnaap. Pötaanök tiar mëmpa. Pël ëën
yaat tiarimëën sëpnaan.’ 39 Pël mëak wain yaaweriaan wa wilëngkëël
olëak mëna.”

40 Yesuuk ngön pöt mëak epël pëël yema. “Ënëmak wain ya pepap wais
ngarangkörö tol elmëëpën?” 41 Pël maan pitök epël yema. “Pi yaap omën
utpet pörö mënak utpet wesak ngarangk munt köp yesa akunatë ulöpörö
pi mampna pörö wain yaaweri moulmëëpnaat.”

42 Pël mëak Yesuuk kaalak pitën epël yema. “Ngönën pepeweri epël wia
pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma?

‘Wap omën ka ök yarëauröa wël ë moolëaut
Anutuuk ompyaut wesak möör wap wes yewesir.
Anutu pimtok pël yaalmëën ten itaangkën ompyaö panë yaë.’

43 Pël wia pötaanök ne ök niamaan kat wieë. Anutuuk pim omën ompyaut
ngaan ar nina pöt arim naëaan kama wak omën maimarö mangkën

pit Anutuu könöökë ënëm ëën kë ompyaut pitëm wëwëetak orööpnaat.
44 [Omën namp wap epëtak soë urak kawi ngentiipnaap, pi koröp ilak
utpet ëëpnaap. Ën wapëtak pim rangk ngentiipna pöt, omën pöp ilak
unön ëak utpet panë sëpnaap.]"
45 Kiri ar yaaö kaöaröere Parisi omnarö pim watepang ngön pöt kat
wiak pi pitëmël ko wesak ya pël wesak 46 wali öpënëak kön wia. Pël
ëautak omën pouröak piin, "Tektek ngön yaaö omnamp," pël yamëëa
pötaan kas ëën sëp wesa.

Öngre omp mës mampënëak këëre imën yenauta ngönte
(Luk 14:15-24)

22 1 Yesu pi kaalak omnaröen watepang ngöntak epël ök yema. 2 "Anutu
pim omnarö wa ngaöök yamëaut omën omp ak nampë pim ruup öng
mës mampënëak këëre imën kaö wa pötakël ök ëëmaan. 3 Pi kaömpöt ar ëak
kopëta wes pet irak pim inëën ruurö omën pim wet rëak ngön ök mëëauröa
ngësë yas wes mëën sëën pit kat wiak waisëpnaaten kaaö ëa. 4 Pël ëën pi
kaalak inëën ru munt naröen epël mëak wes mëa. 'Omën nem wet rëak ngön
ök mëëauröen epël man. "Kaömpöt ar ëak kopëta wes wiak wë. Purimakaö
kaöaröaring ru ompyauröeta möak omnant pout yok kopëta wes pet iraut.
Pötaanök peene wais këëre imën yenem ërëpsawi ëëpa." ' 5 Pël maan pit së ök
maan kat wiak pitëmotön sa. Namp pim yaakë sa. Namp pim uröm kaatakë sa.
6 Ën narö inëën ruurö wali wak utpet wesak mëna. 7 Pël ëën omën omp aköp
pi ya sangën ëën pim nga omnarö wes mëën omën pim inëën ruurö mënaurö
mënak pitëm kaaö es kor mëën kot sa. 8 Pël ëën pim inëën ru naröen kaalak
epël ök mëëa. 'Këëre imën pöt kopëta wes pet irautak omën nem wet rëak yas
mëëauröak utpet ëa. 9 Pötaanök ar kamtatë yesem omën koirënëërö pouröen
wais këëre imën nëmpnaan ök man.' 10 Pël maan pim inëën ru pörö kamtatë
yesem omën koirauröen ök maan ompyaöre utpet pourö së kaatak ilaan peö ëa.
11 "Omën omp aköp pi omën waisauröen itaampënëak kaata kakaati
ilëak itaangkën omën namp wa top ke pötë ulpëën yamëaup namëën
wëën itena. 12 Pël ëak epël mëëa. 'Ngöntöp, ni tol ëën wa top epta
ulpëënëp won wais wel aisëaan? Ni pil yaëën pangk naën yaë.' Pël maan
ngön won sak wëa. 13 Pël ëën omën omp aköpök pim inëën ruuröen epël
mëëa. 'Omën epop ingre morötë wii tëak koö panëëtak wa moolan. Pi
pörek wë ingre ya ilak aimeë kë pötöppötöp aim öpnaan.' " 14 Yesu pi
watepang ngön pöt më pet irak epël yema. "Ne yaap niamaan. Anutuu
omën selap yas mëëauröakaan kopët naar waisën wël ë yaulmë."

Takis yaautaan Yesuun morök elmëa
(Maak 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Pël maan Parisi ngönën omnarö pit së wa top ëak ngön tol nentak
Yesuun nga wiipën pël mëak kopëta wesa. 16 Pël ëak pitök pitëm ru

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

naröere Erotë omën narö wes mëën wais epël yema. “Rë yanuulaup, ten niin ëwat wë. Ni ngön wotpil yaaup, ngön ompyaö Anutuuk ök niiaut pëën omën pourö yaap wesak rë yanuulaup. Ni omën isaare irëaurö omnant mööngkraar kangk naalmëën yaaup. 17 Pötaanök ni kön tolëël yawiin? Rom omën omp ak Sisa pöp takis mampen ma Anutu pimënt mampen?” 18 Pël maan Yesuuk pitëm utpet mowasëpënëak yaauten iteneë epël mëëaut. “Kaar, omnarö ar tol ëënak morök yaalnë? 19 Mon kël nent wak wais neneë.” Pël maan pit nent wak wais yemangk. 20 Pël ëën Yesuuk pitën epël mëak pëël yema. “Könre yapin epot talëpëët?” 21 Pël maan pit epël yema. “Sisaëët.” Pël maan puuk epël yema. “Sisaën yaö ëa pipot Sisa mampun. Ën Anutuun yaö ëa pipot Anutu mampun.” 22 Pël maan pit yaan sak sëp wesak saut.

Weletakaan wal yaauta ngönte
(Maak 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Kët pötak Satusi ngönën omën narö Yesuu naë waisa. Omën pörö weletakaan wal naëngan pël yaaurö. Pit wais Yesuun epël mëak pëël yema. 24 “Rë yanuulaup, Mosesök epël ëa. ‘Omën namp öng wak ru won wë wel wiin pöt pim nangapök kaalak öng pöp wak wë ru oröön pöt pim nanëpë yaö sëpnaat.’ 25 Pël wiaap tenim naë omën nanang narö 7 ëak wakaima. Pël ëaurö nanëpök öng namp wak ru won wë wel wiin nangap öng kapirëp wa. 26 Pël ëën pi tapël wel wiin nang muntap öng kapir pöp wa. Pël pël ë seim omën nanang 7 pörö öng kopët tapöp wak ru won wë wel wi won sa. 27 Pël ëën ënëmak pitëm öng kapirëpta tapël wel wia. 28 Pötaanök omën 7 piporö öng kopët tapöp wauröep wë wal ëëpena akunaöök ni kön wiin talëpë öng sëpën?”

29 Pël maan Yesuuk pitën epël yema. “Ar ngönënre Anutuu weëre kosangöön ëngk ma e weseë irikor ngön yak. 30 Wal ëënë akunaöök ar omnarö öngre omp naëngan. Kutöm enselöröa ök tek önëërö. 31 Ën weletakaan wal yaaö pöt ngönëntak Anutuuk epël ëa pöt sangk kelak kat nawiin yaaurö ma? 32 ‘Ne Apramre Aisakre Yakop pitëm Anutu.’ Ngön pöta songönte epët. Omën pörö wel wiaurö öp sak kutömweri wë. Pötaanök Anutu pi wel wiauröaap won, öp wëauröa Anutu.” 33 Pël maan kat wiak pim ngönëntaan yaan sa.

Yesuun ngön kosangötë kaöeten pëël mëëa
(Maak 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Yesu pi ngön pöt ök maan Satusi omnarö ngön won sa. Pël ëën Parisi omnaröak pöten kat wiak pit pimëën ngön nent kopëta wasëpënëak wa top ëa. 35 Pël ëak pitëm naëaan ngön kosangötë ngarangk nampök piin morök elmëak epël pëël yema. 36 “Rë yanuulaup, Anutuu ngön kosang tal nentak kaöet?” 37 Pël maan epël yema. “Anutu pi nim Aköp. Ni piin lup

sant elmëak nim lupre könre kön yawia pipot pout pimëën pëël elmëëm.
38 Pipët Anutuu ngön kosangötë kaöet, muntat il yewas. 39 Pël ëak pöta
kar nenteta wia. Pöt epël. Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipön
elmëëm. 40 Ngön pipteparök Mosesre tektek ngön yaauröa ngön kosangöt
erën ëak wia."

Yesuuk Parisi omnaröen Kristoë songönten morök elmëa
(Maak 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Parisi omnarö wa top ëak wëën Yesuuk pitën epël mëak pëël yema.
42 "Ar Kristo, Anutuu Yaö Mëëaupön talëp aim? Pi talëpë ëap?" Maan
pitök, "Tewitë ëap," pël yema. 43 Pël maan Yesuuk epël yema. "Yak tol
ëënak Ngëëngk Pulöök Tewitën elmëën Kristoon, 'Nem Aköp' pël mëëa?
Pöt epël.
44 'Anutu puuk nem Aköpön epël yema.
"Ni wais nem yaapkëëtakël öm.
Pël ëaan nimëën kööre tok yaaö piporö nook nim weëre kosangöökë
karök moulmëëmaat." '
45 Tewitök piin, 'Nem Aköp' pël mëëaupök tol ëënak Tewitë ëap pël yaë?"
46 Pël maan pit ngön pöta kangit mapnaat pangk naën ëën akun pötak
ngës rëak pëël muntat mapnaaten kas ëën sëp yewas.

Yesuuk omnaröen Parisiire ngön kosangötë ngarangköröa utpet yaautë ënëm ëëpanëak pepanöm mëëa
(Maak 12:38-39; Luk 11:43, 46; 20:45-46)

23 1 Akun pötak Yesuuk ten pim ruuröere omnaröen epël ök niiaut.
2 "Ngön kosangötë ngarangköröere Parisi ngönën omnarö
pit Mosesë urötak wë ngön kosangöt rë yanuul. 3 Pötaanök pitëm ök
yenia pöt kat wiak ngaarëk ön. Ën pitëm wëwë wë pötak öngan. Pit rë
yanuulem pitëmënt ngaarëk naön yaë pötaanök. 4 Pit ngön kosang nantta
ar ngaarëk önëak pitëm könöökaan rangk ök niaan ar ngaarëk önëak
poprak yaëën pitëmënt kaamök kot nent naën yaë. 5 Pitëm omnant yaaut
omnaröak itaangkën ompyaö ëëpnaataan yaaurö. Pit ngön kosang lup
nant retëng ëak kör koëak kepön upakötë wii ngan ë utööre moresi tapël
ë, ën pitëm ulpëënöröa kautë poë koröp sëtöt ngan ë më pël ëak yaaurö.
6 Pit këëre imën yena akunatë itëkëël kaöaröa urötë wel aisapnaaten
kent yeem ngönën tupötë kakaatiita omnaröa itëkëël wel yaisëaurö. 7 Pël
yeem omnaröak wa topöök koirak ërëpsawi ngön maöre 'Rë yanuulaup,'
maö pël ëëpnaaten kent yaaurö. 8 Ar pöt omnaröak arën, 'Rë yanuulaup,'
pël niapnaaten kent ëënganok. Ar ke kopëtalörö, Anutu kopëtap arim Rë
Yanuulaup. 9 Yang omën nampön, 'Pep,' manganok. Arim Pep kopëtap
kutömweri wë. 10 Omnaröak arën, 'Wotöököp,' pël niapnaaten kent
ëënganok. Arim wotöök kopëtap Kristo nemënt. 11 Arimëën kaö sak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëaupök ar pouröa inëën elniip. 12 Omën namp pimtok pimtën kön wiin
isëpna pöp Anutuuk wak irapnaap. Ën namp pimtën kön wiin irapna pöp
Anutuuk wak isak mapnaap."

Yesuuk Parisiire ngön kosangötë ngarangköröen pitëm kaar yaautaan nga mëëa

(Maak 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

13 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi ngönën omën kaarörö. Arim
naë könöm nant orööpnaat. Ar omnarö Anutuu wa ngaöök yamëautak
ilapënëak yaëën kan yemowariem arimëntta neilaan yaaurö.
14 ["Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi omën kaarörö. Ar öng
kapiröröa omnant pout arimëën weimeë morök elmëak omnaröak
arën kön wiin isëpënëak Anutuun kimang wali yamëëaurö. Ar kangiir
akunetak könöm kësangöt koirënëët.]
15 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi ngönën omën kaarörö. Arim
naë könöm nant orööpnaat. Ar omën namp pim ngönënte sëp wesak arim
ngönënta ënëm ëëpënëak i kaöök olëak yang kaö poutë yesaurö. Pël yeem
arim utpet yaaut pet elmëën pi ënëm panë ëak ar il niwesak arim es
parëaöökë sënë pöl piita teëntom së orööpnaat.
16 "Elei, wotöök it il tëaurö, ar Anutuu kanö omnaröen pet yaalmëem
arimënt kan pöök nasën yaaurö. Arim naë könöm nant orööpnaat. Ar
omnaröen ngön kaar epël yamëëaurö. 'Omën namp ngön nent kosang
wasëpënëak Anutuu ngönën tup kaöetakël utak kosang wasën pöt
mos ëëpnaat. Ën namp aini kool ngönën tup kaöeta kakaati ë rangia
pötëël utak kosang wasën pöt kë ëëpnaat.' 17 It il tëa kaökaurö aë! Tol
nentak kaöet? Ngönën tup kaöetak këët ma aini kool kakaati ë rangia
pötök këët? Anutuu ngönën tuptakëër kaöet. 18 Ar tapël ngön kaar epël
yamëëaurö' 'Omën namp ngön nent kosang wasëpënëak ur Anutuun kiri
yawiautakël utak kosang wasën pöt mos ëëpnaat. Ën namp urta rangk
kiri wiautëël utak kosang wasën pöt kë ëëpnaat.' 19 It il tëa kaökaurö
aë! Tol nentak kaöet? Ur Anutuun kiri yawiautak këët ma urta rangk
kiri wiautak këët? Urtakëër kaöet. 20 Pël yaë pötaanök omën namp
urtakël utak kosang wesak yemaan pöt urötere kiri wiaut pouteparëël
utak kosang wesak yema. 21 Ën namp Anutuu ngönën tup kaöetakël
utak kosang wesak yemaan pöt ngönën tupëtere tuptak wëaupökël utak
kosang wesak yema. 22 Ën tapël namp kutömweriil utak kosang wesak
yemaan pöt Anutuu ur kësangëtere pötak wel aisëaupökël utak kosang
wesak yema.
23 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi omën kaarörö. Arim naë könöm
nant orööpnaat. Ar ëwamre kaëkoöre këënre pöt wa top ëak moresiar wesak
kom ëak kopët nent Anutuun yaö yaalmë. Ar omën pas pöt yeemak nokoliil
wotpil mëmpööre yaköm ëak ompyaö elmëëre Anutuun kön wi kosang wasö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngön kosang kaö pipot ngaarëk naön yeë. Poutepar ëënë pötaar ompyaö.
24 Wotöök it il tëaurö, ar Anutuu kanö omnarö pet yaalmëem arimënt kan
pöök nasën yaaurö. Omën namp iiste nëmpënëak yaëën iwal namp ilaan pöt
nanëmpan, lë olapnaat. Pël ëëpnaatak pol kamal kësangëp ilaan iistaring
köntak nëmpnaat. Tapël ar Anutuu ngön kosangötë ënëm ëënëak kot panë
nantë ënëm yeem kaöat sëp yewas.
25 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi omën kaarörö. Arim naë
könöm nant orööpnaat. Ar kelönre söwaröt kasngaëël pëën i yairem
öngpök i nairën ëën kewil wia pöl ar koröpöök ompyaö wasën arim
lupötë pöt kainre koröpöökë kentöökë ënëm yaaö pöt peö ëak wë.
26 Parisi omën it il tëaup ni! Wet rëak kelönre söwarötë öngpök iirën
kewil won sëpna pöt kasngaëëlta won wiaapnaat.
27 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi omën kaarörö. Arim naë
könöm nant orööpnaat. Ar omën yangaöökë ökörö. Tomök pöt omnaröak
ë rangiin itaangkën ompyaö yaë. Ën öngpök pöt omën kosere söp kampöt
wia. 28 Ar tapël arim koröpöök omnaröa ëöetak wotpil koröp oröak wëën
arim lupötë pöt kaar yaaöre utpet yaaut wia."

Yesuuk Parisiire ngön kosangötë ngarangkörö utpet kangut öpnaat pël mëëa
(Luk 11:47-51)

29 "Elei, ngön kosangötë ngarangkre Parisi omën kaarörö. Arim naë könöm
nant orööpnaat. Ar tektek ngön yaaö omën ngaanëër wel wiauröa yangaö wa
ngolöp weseim wë. Pël yeem wotpil wakaimauröa yangaö ë morangieim wë.
30 Pël yeem ar epël aim. 'Tenim ëaröa wakaimauuk wakaimanëën pit kaamök
ëak tektek ngön yaaö omnarö namëngkën ëan tapön.' 31 Arim ngön yak piptak
ar omën tektek ngön yaaö omnarö mëneimauröa ëarö pöt tekeri yewas.
32 Arim ëaröa mëneima kaut wia pöt arök mën pet irën. 33 Kamal ëlre ruuröa
ök utpetarö, arim saunatë kangiir es parëaöök sënë akun temanöm yesën kas
tarëk së ëlëëp ilan? Pangk pël naëngan. 34 Pötaanök ne niamaan kat wieë. Ne
tektek ngön yaaö omnaröere ngön ompyaut ëwatöröere ngön ompyaö pöt rë
nuulöpnaarö arim naë wes nimëëmaat. Pël ëën arök narö mëmpööre këra
yetaprak mö pël ëënëët, narö arim ngönën tupötë pës momöak ka nantëaan
nantë waö ë momëënëët. 35 Pël ëënë pötak Anutuu omën wotpilörö mënan pöta
kangut arim naë orööpnaat. Ngaanëër arim ë nampök ngës rëak Apel mënak
mëmpö mëmpö ë wais Sekaraia, Perekaiaë ruup, Anutuu ngönën tup kaöetak
kiri yawiautere ngëëngk panë tupta ngeröök mënaut. 36 Ne yaap niamaan.
Omën mënauröa kangut ar peene e wë epöröa naë orööpnaat."

Yesuuk Yerusalem omnaröen yaköm köm mëëa
(Luk 13:34-35)

37 Yesuuk kaalak epël ök yema. "O Yerusalem omnarö, Yerusalem
omnarö, yaköm. Ar tektek ngön yaaö omnarö mëmpööre ngönën omën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

arim naë wes nimëaurö këlmö wel wi pël yaaurö. Ne këtël epotë kokor ëlëpë ruurö werewerearë öngpök wa mëak ngarangk yaalmë pöl ar wa rongan ëak ngarangk elniimëak kent kön wiak pël yaalniin ar kaaö elnëeimaurö. 38 Pötaanök ne sëp niwasën ar ngarangk won önëët. 39 Yaap, ne epël niamaan. Ar neen itnaangkën wakaim akun kaöaöök neen kaalak itenak epël neanëët. 'Aköpök wes mëën yewais epopön yaya mepa.' "

Yesuuk Anutuu ngëëngk tupët utpet sëpnaat ök mëëa
(Maak 13:1-2; Luk 21:5-6)

24 1 Yesu pi ngön pöt ök më pet irak Anutu pim ngönën tup kaöetakaan oröak yesën ten pim ruurö naë së ka yal menmen ë seëautön sös mëak pet elmëaut. 2 Pël ëën epël niiaut. "Ne yaap niamaan. Omën ompyaö e wiaan ityaangk epot epël wi naöpan. Ënëmak ngaaröak wais tup epët tööl olaan këlnaö naöökë rangk wi naöpan, utpet panë sëpnaat."

Yesuuk këlangön ke nentere nent orööpnaata ngönte mëëa
(Maak 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Pël niak Yesu pi Olip tomök së wel aisëaan pim ruurö tenimënt naë së epël mëak pëël mëëaut. "Nim ngönën tupët tööl komun ëëpnaat aan pöt taan pël ëëpën? Ën nim kaalak waisën akun pet irëpna pöt temanöm yesën oröpöt oröön ten itenak ëwat sën?" 4 Pël maan Yesuuk tenën epël niiaut. "Ar omnaröak lup wa irikor elniipanëën këëkë ngarangk ëën. 5 Naröak wais nem yapintakël, 'Ne Kristo,' pël niak omën selap pitëm lup wa irikor elmëëpnaat. 6 Ar nga yapinte kat wiak ngarangk ëeë. Kas ëëngan. Akun kaöaö ngolöp yaëën omën pipot wet rëak orööpnaat. 7 Omën kur nementëkaanöröak kur nementekël nga ëëpnaat. Ën yang omp ak nampë omnaröak munt nampë omnaröaan nga ëëpnaat. Pël yaëën yang nantë kaömp ngöntök oröeim wëën moup selap mööpnaat. 8 Omën pipot om öng namp ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöta ök ëëpnaat.

9 "Akun pötak omnaröak ar wali nuwak naröa naë nuulëën këlangön kat niwiak nimpënaat. Ën yang poutë omnaröak ar nemorö pël weseë arën kööre tok elniipnaat. 10 Omën pöt yaaröön omën selap pitëm kön wi kosang yewesaut sëp wesak pitëm karuröen kup mowiin neneraan kööre tok ëëpnaat. 11 Pël yaëën tektek ngön yaaö kaar omën narö selap oröak omën kësang morök elmëën pitëm kaarötë ënëm sëpnaat. 12 Pël ëën utpet yaautök ulöl sëën omën selap pitëm lup sant yaaut won sëpnaat. 13 Ën omën weë sak wakaim wel wiipna pöp Anutuuk kama öpnaap. 14 Pël ëën Anutuuk wa ngaöök yanimë pöta ngön ompyaö epët nem omnaröak yang poutë omnaröen ök maan kat wi pet yairën akunet pet irëpnaat."

Omën utpet panëët orööpnaata ngönte
(Maak 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 "Ënëmak omën utpet panëët omnant utpet yewesaut Anutuu ngëëngk tuptak wiaan itaampunëët. Omën pöt tektek ngön yaaö namp Taniel

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

puuk orööpënëak ëaut." (Ar ngön epët sangk kelënëërö pöten këëkë kön wiaan.) 16 "Pël yaëën Yutia yangerak wëaurö kas rosiraöökël sën. 17 Ka tomök öpnaapök kaata kakaati së omnant öpan. 18 Ën yaak öpnaapta kak së ulpëënre omnant öpan. 19 Elei, akun pötak ru kepringre ru kapa yemenaurö tol ëëpën? 20 Ar omën kas yaaö pipot kopi akunetakre Anutuu kë yesa ngëëngk akunetak orööpanëën Anutuun kimang man. Akun pötë ar yok pangk kas nasëngan pötaanök. 21 Akun pötak këlangön kaö panë kat wiipnaat. Ke pil nent kutömre yang oröaurekaan yewaisem e wë eptak naaröön ëaut. Ënëmeta naaröön ëëpnaat. 22 Anutu pi akun pöt mënt wasëpënëak kön wia. Pi pël naën ëa talte omën pourö kö sën. Omën pim yaö wesauröaan akun pipët mënt wasëpnaat.

23-24 "Akun pötak kaar omën selap oröak naröak pitëmtën, 'Ne Kristo,' pël yaan naröak, 'Ne tektek ngön yaaö omnamp,' pël niapnaat. Pit omnarö morök elniin pitëm ënëm ëënëak retëng weëre kosangringöt ëëpnaat. Yaap, pit omën Anutuu yaö wesauröeta morök elniak pël ëëpnaat. Pötaanök nampök, 'Kristo e oröak wë,' pël yeniaan nampök, 'Kristo ëngkrek oröak wë,' pël yeniaan pöt kat mowiinganok. 25 Ne omën pöt naaröön wiaan ök yeniak. Pötaanök ënëmak yaaröön ëngk ma e wasnganok. 26 Ënëmak naröak, 'Kristo yang omën wonrek yaaröön itenaut,' pël niaan pöt sëngan. Ën naröak, 'Kristo ka eptak ëlëëp wë,' pël niaan pöteta kat wiingan. 27 Omën Këëp ne kent tangarta yamëngk pöl ëëmaap. Kent tangarët kopëter tar elmëën këtëpë yengampiaulaan yeilëaul poutë ëwa ë pet yair. Pipta ök Omën Këëp nem waisuma akunetak tekeri yesën omën pourö neen itaampun sa. 28 Omnantë söp kampaöök wer moön tuparö wa top yaë. Pöta ök ënëmak ne wais utpet yaaurö kangut mempaat."

Omën Këëp orööpnaata ngönte
(Maak 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 "Akun pötak omnarö këlangön kat wi pet yairën këtëp röök ulöpnaat. Pël ëën ngoonöpta ngaap yesën ariat kutömweriaan tiak yengentiin kutömweri omën weëre kosangringöt këlok sëpnaat. 30 Pël ëën Omën Këëp nem tekeri suma retëng kësang nent kutömweri yaaröön yang omën pourö itenak kas ëak merek apnaat. Pël yaëën ne weëre kosangre iere kasir nemotring kutöm kepilötë rangk yaaröön itaampnaat. 31 Pël ëën Anutuuk kuup kaö yamëngkën nem enselörö wes mëën së nem omën yaö wesaurö yang we naöökaan naöök, oorekaan öngkrek yang poutëaan koirëpnaat."

Akun kaöaö temanöm yesën omnant orööpnaata ngönte
(Maak 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 "Ar këra wasmentë yaë pöten kön wieë. Këra pöment ëp kërë sak wil yewatën itenak pöt kopi akunet temanöm yes pël yewas. 33 Pöta ök omën

yeniak epot yaaröön itenak pöt, ‘Pim waisëpna akunet temanöm sëën waisëpënëak yaë,’ pël wasënëët. 34 Ne yaap niamaan. Omën e wë epörö wel wi won nasën wiaan omën yeniak epot orööpnaat. 35 Kutömre yang eptepar won sëpnaatepar. Ën nem ngön epët won nasëpan.”

Akun kaöaö orööpna akuneten köpël wë
(Maak 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36)

36 “Omnarö ar omën pötë orööpna akun kë panëëten ëwat naön. Ën ensel kutömweri wëauröere Anutuu Ruup neenta ëwat naön. Pep pimtokëër ëwat wë. 37 Noaë akunetak omnaröa ëa pöl Omën Këëp nem waisuma akunetak tapël ëëpnaat. 38 I ngaampel naaröön wiaan pit iire kaömp në, öngre omp ë pël ëeim Anutu kasëng menak wëën Noa wangaöök ilëa. 39 Pël yaëën pit köpël wëën i ngaampel oröön omën pourö i nak won sa. Pöta ök Omën Këëp nem waisumaatak omnarö köpël wë pitëm omnant yaaut ëeim wëën waisumaap. 40 Akun pötak omp naar ya lupöök wëën namp yeweem namp sëp wasumaap. 41 Ën öng naarta kaömp koröp yokoëëm wëën namp yeweem namp sëp wasumaap. 42 Ar Aköp nem waisuma akuneten köpël wë. Pötaanök ngaire wa kom ëeim ön. 43 Ar epël kön wieë. Ka pepap pi kainëpë rö kan waisëpna akuneten ëwat wëanëën itit wë ngarangk ëën kainëp kaat pör menak neilaan ëan tapön. 44 Omën Këëp nem waisuma akunetak ar kön nenewiin wëën pipël ëëm sa. Pötaanök ko ëak ön.”

Inëën ru ompyaupre utpetapë ngönte
(Luk 12:41-48)

45 “Ar inëën ru ompyaupë ök sën. Inëën ru namp kön ompyaö wieë ya ompyaö yamëngkën kaöapök muntarö ngarangk ëeë akunatë kaömp mampënëak moulmëak sa. 46 Ënëmak inëën ruup kaöapë ök mëak sa pöl ëeim wëën kaöap wais itaangkën pöt pi ërëpsawi ëëpnaat. 47 Ne yaap niamaan. Kaöap pi pim omnant pout ngarangk ëëpënëak moulmëëpnaat. 48 Ën inëën ru utpet pöp pi, ‘Nem kaöap pi teënt newaispan,’ pël weseë 49 inëën ru pim karurö tang mööre omën i ngaat nak kön irikor yaauröaring kaömpre i ngawi në pël eim wë 50 pim kaöapë waisëpna akuneten kön nawiin öpna pötak kaöap kaalak waisëpna pöt 51 pi yokot pöp möak utpet wesak kaar omnaröa naë moulmëëpnaat. Pörek omnarö ingre ya ilak aimeë kë pötöppötöp aim öpnaan.”

Öng ulwas 10 pöröa ngönte

25 1 “Anutu pim omnarö wa ngaöök yamë pöt öng ulwas 10 pitëm karip omp koirëpna pöröakël ök ëëmaan. Ong pörö omp namp pim öng yaup koirëpënëak yewaisën pit neenem rampeet wak kan kourak koirëpënëak sa. 2 Öng 5 ëak könringörö, 5 ëak wonörö. 3 Öng kön won

pörö pit i kön korat naön, rampeet pëën wak sa. 4 Ën könringöröakëër i
kön korat rampeetring wak sa. 5 Pël ëak së kor wëën omp öng koirëpnaap
teënt newaisën ëën kor wë ka kom ëën ka ura. 6 Pël ëën röök lupöök
ngön nent ngön ëak epël mëëa. ‘E, öng koirëpnaap yewaisrek wal ëak
së koireë.’ 7 Pël maan pit yaan sak wal ëak rampeet mangia. 8 Pël yeem
kön wonöröak könringöröen epël mëëa. ‘Tenim rampeet yariirek i nant
lë nineë.’ 9 Maan könringöröak epël mëëa. ‘Tol ëak pël ëëpen? I epot tiar
pourö pangk naalniipan. Arta uröm kaatak së arimot sum ëeë.’ 10 Pël
maan pit yesën omën öng koirëpnaap wais kopëta wesak kor wëaurö
koirak sa. Pël ëak kak së oröak kaata kakaati së ilëak kan wari ulmëak
öng koirëpnaapë këëre imën neim wëa. 11 Pël ëeim wëën öng kön wonörö
së ap wesak ngön ëak öng waupön epël mëëa. ‘Kan të niwi. Kan të niwi.’
12 Maan epël mëëa. ‘Yaap niamaan. Ne arën it köpël yaningëngk.’ ”

13 Yesu pi watepang ngön pöt niak kaalak tenën epël niiaut. “Nem
kaalak waisuma akunet köpël. Pötaanök ngai ëeim ön.”

Omën mon menaurö watepang ngönte
(Luk 19:11-27)

14 Yesuuk kaalak watepang ngön munt nent epël niiaut. “Anutu pim
omnarö wa ngaöök yamë pöt omën kaö nampë ëa pötakël ök ëëmaan.
Pi yang wali nerakël sëpënëak pim inëën ruuröen yas mëak pim omnant
ngarangk ëeim öpënëak kom ë mena. 15 Pi pitëm ya yamëngkauten kön
weswes ëeë kom ëak namp 5000 kina, namp 2000 kina, namp 1000
kina pël meank sa. 16 Pël ëën inëën ru 5000 kina mena pöpök ya kosang
mënak 5000 kina tapël koira. 17 Ën kar 2000 kina mena pöpök ya kosang
mënak 2000 kina tapël koira. 18 Ën kar 1000 kina mena pöp pim kaöapë
monat wak së yang kel weera.

19 “Akun wali sëën kaöap kaalak wais pim inëën ruurö mon mena pöt
öpënëak wa rongan elmëa. 20 Pël ëën mon 5000 kina mena pöpök naë
wais epël mëëa. ‘Nem kaöap, ni mon 5000 kina nenaup. Pël ëën nook ya
mënak 5000 kina tapël koiraut.’ 21 Maan kaöapök epël ök mëëa. ‘Inëën
ru ompyaup, ni ya ompyaö mënan. Ni omën pasut ngarangk ompyaö
ëeiman. Pötaanök nook omën këëta ngarangk niulëëmaan. Neering wë
ërëpsawi ëëpa.’ 22 Pël yemaan inëën ru 2000 kina mena pöpökta tapël
naë wais epël mëëa. ‘Kaöap, ni mon 2000 kina nenaup. Pël ëën nook ya
mënak 2000 kina tapël koiraut.’ 23 Maan kaöapök epël ök mëëa. ‘Inëën
ru ompyaup, ni ya ompyaö mënan. Ni omën pasut ngarangk ompyaö
ëeiman. Pötaanök nook omën këëta ngarangk niulëëmaan. Neering wë
ërëpsawi ëëpa.’ 24 Pël yemaan inëën ru 1000 kina mena pöpökta tapël
naë wais epël mëëa. ‘Kaöap, ne nim songönte ëwat wë. Ni nga yaaup yak
omnant omën muntaröak ngëntën yewetaup. Ni omnant nangëntën yeem
omën naröa ngëntaurekaan këët wak yenaup. 25 Pël yaaup yak kas ëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nim 1000 kina nenan pöt wak së yang kel weerak wakaimaut. Pötaanök nim monat kaalak yaningk. E.’ 26 Pël maan kaöapök epël mëëa. ‘Inëën ru utpet wisënëp. Ne omnant omën muntaröak ngëntën watööre omnant nangëntën wë omën naröa ngëntaurekaan këët wa në pël yaaup pël kön wiaup ma? 27 Ni nem songönten pipël ëwat wëak tol ëënak nem monat mon kaatak nawiin ëaup? Pël ëanëën ne wais mon pöt kangitaring wan tapön.’ 28 Pël mëak omën pörek wëauröen epël mëëa. ‘Ar mon 1000 kina epot piikaan wa ëp ëak mon 10,000 kina wa epop meneë. 29 Namp pi omnant menaut ngarangk ëak wëën pöt muntat erën ëak mangkën ulöl wesak wak öpnaat. Ën namp pi menaut ngarangk naën wëën pöt wa ëp ëën om pas öpnaat. 30 Inëën ru utpet epop wak koö panëëtak moolaë. Pël ëën pörek ingre ya ilak aimeë kë pötöppötöp aim öpnaan.’ ”

Yesuuk kom elniipnaat

31 “Wë ënëmak Omën Këëp nem ëwaö wak nem enselöröaring waisumaatak kaö sak nem ur kësangtak wel aisëaam sa. 32 Pël ëën yang omën pourö nem iri wa top ë nuulëën sëpsëp ngarangkëpök sëpsëpörö memeeröa naëaan kom yaë pöl ëën rongan nentepar ëëpnaat. 33 Pël ëën omën ompyaö sëpsëpöröa ökörö nem yaapkëël, utpet memeeröa ökörö katnëël pël ë nuulëëmaat. 34 Pël ëak Omp Ak kësangëp nook yaapkëël önëëröen epël ök niamaap. ‘Nem Pepapök ompyaö niwesaurö, ar wais pim wangaöök nimëëpënëak kutömre yang naaröön wiaan kopëta wes niwia pötak ilaë. 35 Ne këën wëën ar kaömp nenaurö. Iiten yaëën iit nenaurö. Maimerakaanëp sant elnëaurö. 36 Ulpëën won wëën nenaurö. Yauman yaëën ngarangk elnëaurö. Wii kaatak neulëën wëën wais ëö nenaurö.’ 37 Pël niaan omën wotpilöröak neen epël neanëët. ‘Aköp, ni taan këën wëën itenak kaömp ninan? Ën taan iiten yaëën iit ninan? 38 Ma taan maimerakaanëp sant elnian? Ma taan ulpëën won wëën ninan? 39 Ën taan yauman yaëën ngarangk elnian? Ma taan wii kaatak wëën wais ëö ninan?’ 40 Pël neaan nook epël ök niamaat. ‘Ne yaap niamaan. Ar nem kar pas eporö kaamök elmëan pöt neen elnëan pël yaë.’ 41 Pël niak nem katnëël öpnaaröen epël ök memaat. ‘Anutuuk kemp elniaurö ar mop wiak es kosangwesi seë. Es pöwes Anutuuk ngaanëër Setenre pim enselöröaan merauwes. 42 Pöt epël. Ne këën wëën ar kaömp nenangkën ëaurö. Iiten yaëën iit nenangkën ëaurö. 43 Maimerakaanëp sant naalnëën ëaurö. Ulpëën won wëën nenangkën ëaurö. Yauman yaëën ngarangk naalnëën ëaurö. Wii kaatak neulëën wëën wais ëö nenangkën ëaurö.’ 44 Pël maan pit neen epël ök neapnaat. ‘Aköp, ni taan këën wëëre iiten ë, maimerakaan waisööre ulpëën won wë, yauman ëëre wii kaatak wë, pël yaëën itenak kaamök naalniin ëan?’ 45 Pël neaan pitën epël memaat. ‘Ne yaap niamaan. Ar nem kar pas eporö kaamök naalmëën ëan pöt neen elnëan pël yaë.’ 46 Omën utpet pörö pit kö yesa kak së utpetat ëeim öpnaat. Ën wotpilörö wëwë kosangtak së önëët.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Omën kaöarö Yesu mëmpnaata ngönte ëmön ëa
(Maak 14:1-2; Luk 22:1-2; Son 11:45-53)

26 1 Yesuuk ngön pöt ni pet irak kaalak ten pim ruuröen epël ök
niiaut. 2 "Ar ëwat wë. Kët nentepar won sëën Anutuu mait elmëa
akunet temanöm sëpnaat. Akun pötak Omën Këëp ne omnaröak kööre
tokörö a moresi neulëën këra yetaprak nemööpnaat."
3 Akun pötak kiri ar yaaö kaöaröere ngarangkörö pit kiri ar yaaö
wotöököp, Kaiapas, pim kaatak së wa top ëak 4 Yesu ëlëëp wali wak
mëmpnaata ngönte ëmön ëa. 5 Pël yeem pit epël mëëa. "Omnarö tiarring
nga elpanok akun kësangtak pël naëngan."

Öng nampök Yesu i nga kampët lë momëa
(Maak 14:3-9; Son 12:1-8)

6 Yesu ten pim ruuröaring Petani kak së oröak kësë omën namp Saimon
pim kaatak së wëa. 7 Pël ëën öng namp kël kep ompyaö nentak i köp
nga kamp sum kësangring nent pim naë wak waisa. Pël ëak Yesu kaömp
yenën i pöt pim kepönöök lë yemomë. 8 Pël yaëën ten pim ruurö itenak
öngöpön nga ngön epël ëaut. "Pi tol ëënak i sum kaöaring epët pas
köntak lë yemomë? 9 I piptak mon kësang koirën omën omnant wonörö
mangkën pangk ëëpnaatep." 10 Pël yaan Yesu pi tenim ngönten kön
waswas ëeë epël niiaut. "Ar tol ëënak maan pi ya këlangön kön yawi? Pi
neen ompyaö pan yaalnë. 11 Omën omnant wonörö pit akun wali arring
wëën ompyaö elmëënëak pöt yok pangk pël ëënëët. Ën ne pöt akun
wali arring naön ëëmaap. Pötaanök pim ompyaö yaalnë epët yok pangk
yaalnë. 12 Ne teënt wel wiin yang kel neweerëpnaap. Pötaanök Yuta
omnaröa sokutë yaaul nem koröpöön kan yaö elmëak i nga kamp yaaut lë
yenemë. 13 Ne yaap niamaan. Nem ngönte yang ël epotë aö yesem pöt öng
epopë yaalnë epëta ngönte aan omnarö kat wiak kön wiipnaat."

Yutas pi Yesuun kup mowiipënëak sum wa
(Maak 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Pël niaan ten ru 12 pöröakaan namp, yapinte Yutas Keriot kakaanëp,
pi kiri ar yaaö kaöaröa naë së 15 epël ök mëëa. "Ne Yesu arim moresi
niulëën pöt ar mon tolël ëak nampön?" Pël maan pit mon siluwa 30 pöt
mena. 16 Pël ëën akun pötak ngës rëak Yesuun kup mowiipënëak kan ap
weseima.

Yesu pi pim ruuröaring Anutuu mait kaömpöt na
(Maak 14:12-21; Luk 22:7-14, 21-23; Son 13:21-30)

17 Kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngkët temanöm sëën
Yesuu ruurö ten pim naë së epël mëak pëël mëëaut. "Ka taltak Anutuu

mait elmëa akunetak kaömp nëmpenaat ar ëak kopëta wasënëak kent
kön yawiin?" 18 Pël maan epël niiaut. "Ar Yerusalem kak së oröak omën
nem yeniak pöp koirak epël man. 'Rë yanuulaupök epël yenia. "Nem
akun newiaut temanöm yes. Pötaanök Anutuu mait elmëa akunetak nem
ruuröaring kaömp ngawi numaat." ' " 19 Pël niaan ten pim ök niia pöl ëak
së Anutuu mait elmëa akunetak kaömp nënaat ar ëak kopëta wesaut.
20 Koö olaan Yesu ten pim ruuröaring kakaati së kaömp yenautak
wel aisëak wëa. 21 Pël ëak Yesuuk tenën epël niiaut. "Ne yaap niamaan.
Arim naëaan nampök nemëën kup mowiipnaat." 22 Pël niaan ten ya
këlangön pan ëën pöppöp piin epël mëak pëël mëëaut. "Aköp, nook ma?"
"Aköp, nook ma?" pël maö saut. 23 Pël ëën puuk epël niiaut. "Neering
kaömpöt iistak wariak yen epopök nemëën kup mowiipnaat. 24 Omën
Këëp ne ngönëntak nemëën ëa kan pöök së wel wiimaap. Ën nemëën
kup mowiipna pöp, elei, kangut kësang pan öpnaap. Pim ëlëpök nawilën
ëanëën ompyaö ëan tapön." 25 Pël maan kup mowiipnaap, Yutas Keriot
kakaanëp, puukta tapël epël mëak pëël yema. "Aköp, nook ma?" Maan,
"Ni tapöp," pël yema.

Yesuuk ruurö kë mena
(Maak 14:22-26; Luk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)

26 Pël mëak ten kaömp yenem Yesuuk kaömp nent wak Anutuun yowe
mëak pel ninak epël yenia. "Epët nem mësëpëtak wa neë." 27-28 Pël niak
wain kelön nent wak Anutuun yowe mëak ten ninak epël yenia. "Epët nem
iit. Il yoolaan Anutuuk omën selap pitëm saunat won yewasem pim sulöp
ngolöpët taë yewas. Pötaanök ar pourö wak neë. 29 Ne niamaan kat wieë.
Yangerak eprek wain iit peene nëën pet yair. Arring kaalak nanën wë
ënëmak akun kaöaöök nem Pepapë naë wain i maim nent nëmpenen ëa."
30 Ten kaömp na pet irak ngönën tan nent mëak kakaan oröak Olip
tomökël saut.

Yesuuk Pitaë piin yak mowasëpnaaten ök mëëa
(Maak 14:27-31; Luk 22:31-35; Son 13:36-38)

31 Kan kourak yesem Yesuuk tenën epël niiaut. "Röök eptak ar pourö
ne sëp newesak kas sënëët. Arim pël ëënë pöt ngönëntak ngön nent epël
wia. 'Ne sëpsëp ngarangkëp mëngkën sëpsëpörö repak sëpnaat.' 32 Ne
yaap wel wiin weletekaan wal ë neulëën wet rëak Kalili yangerak së
wëën ar ënëm waisënëët." 33 Pël niaan Pitaak epël yema. "Eporö sëp
niwesak kas sëpën koröp. Ne pöt, pël naëngan pan." 34 Pël maan Yesuuk
epël yema. "Ne yaap niamaan kat wi. Ni röök eptak kokor ngön naën
wiaan akun nentepar nent yak newasumëët." 35 Pël maan Pitaak kaalak
epël yema. "Nimënt yanimëngkem ne nempënëak yaan pöteta yak
naniwasën ëëmaap." Pël yemaan ten pourö tapël mëëaut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi Kesemani ngësöök së Anutuun kimang mëëa
(Maak 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Pörekaan yesem yang lup nenta yapinte Kesemani pörek së oröak
Yesuuk tenën epël yenia. “Ar eprek wëën ne ëngkrek së Anutuun kimang
memaan.” 37 Pël niak Pitaare Sepeti pim ruaar koirak saut. Yesem ngës
rëak ya këlangön kön wiak ya ngës pan ëa. 38 Pël yeem epël mëëa. “Ne ya
këlangön panë yeem wel wiima yangap yaë. Pötaanök kosang newesak
neering itiit öpa.” 39 Pël mëak kot nent ëngkël së ë kosaö yangerak
wesirak wë Anutuun kimang ngöntak epël mëëa. “Pep, ni kön wiin
pangk ëën pöt këlangön nem naë orööpënëak yaë epot mop wasum.
Nem könöök won, nim könöökë wiaul ëëm.” 40 Pël më pet irak pim ru
naar namp pöröa naë së itaangkën ka uraan Pitaan epël ök mëëa. “Ar
neering kot nent itiit naöngan ma? 41 Moröktak wiap sënganëën lup itiit
wë Anutuun kimang maë. Arim lupöt kengkën yeëetak koröpöt könöm
yaalni.” 42 Pël mëak kaalak së Anutuun kimang mëak epël mëëa. “Pep,
këlangön epot ilap neriipënëak kön wiin pangk naën ëën pöt yok pangk
kat wiimaat. Nim könöökë wiaul ëëm.” 43 Pël më pet irak kaalak pim
ru naar namp pöröa naë së itaangkën pitëm itöt könöm yaëën ka ureim
wëën itena. 44 Pël ëak kaalak së kimang maan akun nentepar nent ëa.
Ngön wet rëak kimang ngöntak ök mëëa tapët kaalak mëëa. 45 Kimang
më pet irak ru naar namp pöröa naë së epël mëëa. “Ar om ka könkön
ureim wë ma? Peene epët nemëën kup mowiipna akunet temanöm yes.
Omën Këëp nemëën kup mowiak omën utpetaröa moresi neulëëpnaat.
46 Wal ëën sëpa. Omën nemëën kup mowiipnaap e yaarö.”

Yutasök Yesu kööre tokörö moresi ulmëa
(Maak 14:43-50; Luk 22:47-53; Son 18:3-12)

47 Yesu pi pël yamëem wëën ten pim ru 12 pöröakaan namp yapinte
Yutas pöpring omën kësang pan kiri ar yaaö kaöaröere ngarangköröak
maan inre tang wak wais oröaut. 48 Yutas Yesu kup mowiipna pöp wet
rëak pitën epël mëëa. “Ar ëwat sënëën tot numaatak pël yaëën tapöp
wesak wali ön.” 49 Pël mëak pi teëntom Yesuu naë wais, “Aköp, ni e
wëën ma?” pël mëak tot yen. 50 Pël ëën Yesuuk epël yema. “Ngöntöp
nim ëëmëak waisan pöl ë.” Pël maan pit wais yeö. 51 Pël yaëën ten
Yesuring wëauröakaan nampök pim öpwer yepatuukaan tëak kiri ar yaaö
wotöököpë inëën ru namp möak pim katëëp per yoola. 52 Pël ëën Yesuuk
piin epël yema. “Ni öpwer yepatuuk më. Omën öpwerring nga yaë pörö
naröak kangiir öp möön wel wiipnaarö. 53 Ne nem Pepapön kimang
maan pi teëntom ensel kësang pan rongan 12 pöt wes mëën wais kaamök
elnëëpna pöt ni köpël ma? 54 Pël ëëmaatep ngönëntak utpet nem naë
orööpënëak ëa epot tol ëak orööpën?”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55 Pël niak pi öpënëak waisauröen epël yema. “Ar neen ngaap wesak
wali neönëak inre tang wak yewais ma? Ne kët ël epotë ngönën tup
kaöetak arring wëaup. Pël ëën ar akun pötë neneön yaaurö. 56 Pël ëaap
omën epot yaaröön tektek ngön yaaö omnaröa ngaanëër retëng ëa pöt kë
yaarö.” Pël yemaan ten pim ruurö sëp mowesak kas saut.

Yesu ngön yaatak moulmëa

(Maak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Son 18:13-14, 19-24)

57 Ngön kosangötë ngarangköröere kaöarö pit kiri ar yaaö wotöököp,
Kaiapas pim kaatak wa top ëak wëën omën Yesu wali wa pörö pi pörek
mësak së moulmëa. 58 Pël ëën Pita pi ënëmënëm sa. Pël ëak pi kiri ar
yaaö wotöököpë kaatak oröak ëmöökë kakaati së ilëak pit Yesu tol
yaalmë pöt itaampënëak ngai omnaröa tekrak wel aisëa. 59 Pël ëën kiri
ar yaaö kaöaröere kansol pourö Yesu mëmpnaan omën naröak kaar rëak
pim utpet ëautön mapënëak ap wesa. 60 Pël yeem pimëën ngön kaar
kësang pan koiraap pöt könöm naën ëën om ap weseim wëën ënëmak
omën naar pitëm naë së 61 epël mëëa. “Omën epmor epël ëaumor. ‘Ne
Anutuu ngëëngk tup epët tööl olëak kaalak kët nentepar nent ök remaap,’
pël yaan kat wiaumor.” 62 Pël maan kiri ar yaaö wotöököpök wal ëak
Yesuun epël ök mëëa. “Pitëm nimëën ngön ya epëten tol yewasën? Ni
kangiir nent naëngan ma?” 63 Pël maan Yesu ngön nemaan wëën kiri ar
yaaö wotöököpök kaalak epël ök mëëa. “Ne Anutu wëwëetaringëp pim
ëöetak pëël niamaan kosang wesak am. Ni Anutuu Yaö Niiaup, Kristo,
Anutuu Ru tapöp ma?” 64 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Nimtë
yaan pi tapët. Pötaanök ne niamaan kat wieë. Ënëmak Omën Këëp ne
Anutu weëre kosangëp pim yaapkëël wel aisëak kutöm kepilötë rangk
yewaisën it nengempun sa.” 65 Pël maan kiri ar yaaö wotöököp ya utpet
pan ëën pimtë ulpëënëp keli olëak pim omnaröen epël ök mëëa. “Pi
Anutu il yemowasem utpet wesak ya. Tol ëën omën munt narö piin ngön
mapnaaröen kaalak ap weseim öpen? Ar pim Anutuun utpet wesak ya
pöt yok kat wia. 66 Ar tol yak?” Pël maan epël mëëa. “Pi utpet yaarek
wel wiip.” 67 Pël mëak pim këëre wot kantak wasöp ngës menak momöa.
Ën naröak kerëmteparë mor kaë yemomöem 68 utpet wesak epël mëëa.
“Kristo, omën ni yanimö pöpë yapinte ök a.”

Pitaak Yesuun yak mowesa

(Maak 14:66-72; Luk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)

69 Pita pi ka tomök ëmöökë kakaati wel aisëaan inëën koont nampök
pim naë së piin epël mëëa. “Namp ni, Yesu Kalili yangerakaanëp piiring
wëaup.” 70 Pël maan pi omnaröa ëöetak yak wesak epël mëëa. “Ne nim
yaan pipten ëngk ma e yewas.” 71 Pël mëak ëm kanrak orööpënëak yaëën
inëën koont munt nampök itenak omën naë wëauröen epël mëëa. “Omën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epop Yesu Nasaret kakaanëpring wëaakë yaaup." 72 Pël yemaan Pita pi yak
weseë kosang wesak epël mëëa. "Anutuu ëöetak ne piin köpël." 73 Pël maan
wë ngöpngöp yaëën omën pim naë wëauröak së piin epël mëëa. "Ten nim
ngön köngkömöön kat yawi. Ni yaap pim toktakaanëp." 74 Pël yemaan Pita
pi kosang panë wesak ngön köntak epël mëëa. "Ne Anutuu ëöetak omën
pöpön köpëlëp." Pël maöataring kokor ngön ëa. 75 Pël ëën Pita pi Yesuu
epël mëëa pöt kön wia. "Ni kokor ngön naën wiaan akun nentepar nent yak
newasumëëp," pël mëëa pöten kön wiak yaköm pan ëën së ing kaö ëa.

Omnarö Yesu Pailatë naë wak sa
(Maak 15:1; Luk 23:1-2; Son 18:28-32)

27 1 Ëlpam walën kiri ar yaaö kaöaröere ngarangk pourö wa top
ëak Yesu mëngkën wel wiipnaata ngönte kosang wesa. 2 Pël ëak
maan wii tëak mësak së Rom yang ngarangk Pailat pöpë naë moulmëa.

Yutas wel wia
(Ngön 1:18-19)

3 Wel wiipënëak kosang wesa pöt Yutas kup mowiaup kat wiak tol
ëënak ëan pël kön wiak ya utpet ëën siluwa mon 30 ëak mena pöt wak së
kiri ar yaaö kaöaröere ngarangkörö kaip ti menak epël mëëa. 4 "Ne utpet
ëak saun wonöpön kup niwiin mëmpunëak yeë." Maan pit epël mëëa.
"Tol ëën tenën yeniaan? Pipët nimtëëtep." 5 Pël maan monat Anutuu
ngönën tup kaöetak moolëak së kaö töa. 6 Pël ëën kiri ar yaaö kaöaröere
ngarangkörö siluwa mon pöt wa rongan ëak epël mëëa. "Mon epot kup
niwiak waut. Pötaanök ke epëlöt ngönënëën yawiautak wiipenaataan nga
wia." 7 Pël mëak pit ngön ë kopëta wesak omën kamaatëaanörö yang kel
weerëpënëak omën yang kaap ket yaaupë yang lup nent sum ëa. 8 Pël ëa
pötaanök yang lup pöta yapinte omën iita yanget pël ya. 9 Pël ëën tektek
ngön yaaö namp Seremaia pim ngaanëër ngön ëa pöt kë oröa. Ngön pöt
epët. "Israel omën naröak siluwa mon 30 pöt omën sum ëëpënëak kosang
wiak mena pöt pit kaalak wa. 10 Pël ëën aköpë ök neea pöl pit sum
pötring omën yang kaap ket yaaupë yang lup nent sum ëa."

Pailatök Yesuun pëël mëëa
(Maak 15:2-5; Luk 23:3-5; Son 18:33-38)

11 Yesu pi Rom yang ngarangkëpë ëöetak tauaan epël mëak pëël mëëa.
"Ni Yuta omnaröa omën omp aköp ma?" Maan, "Yok yaan pi tapët,"
pël mëëa. 12 Pël maan kiri ar yaaö kaöaröere ngarangköröak pimëën
ngön ya yamëngkën pi kangiir nemaan ëa. 13 Pël yaëën Pailatök epël
mëëa. "Omnaröa ngön yaatak nimëën ngön ke nentere nent ya pöt kat
nawiin ma?" 14 Pël maan Yesu pi ngön kangut nemaan pan yaëën yang
ngarangkëp pi yaan sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pailatök Yesu këra yetaprak mööpënëak mëëa
(Maak 15:6-15; Luk 23:13-25; Son 18:39–19:16)

15 Krismakiatë akun kësang pötak yang ngarangkëp pi omnaröak omën namp
wii kaatakaan wes mëëpënëak maan pöt wes më pël yeëa. 16 Akun pötak omën
namp yapinte Parapas pöp wii kaatak wë pöt omën pourö ëwat wëa. 17 Pötaanök
omnarö wa top ëak wëën Pailatök epël mëëa. “Talëp wes nimëëmëak aim?
Parapas ma Yesu yapin nent Kristo yemak pöp?” 18 Yuta omën kaöarö Yesuun om
pas kaaö kön wieë wii kaatak moulmëa pöt pi ëwat wëak pël mëëa.
19 Yang ngarangkëp pi ngön pöt më pet irak pim ngön ë pet yaira urtak wel
aisëaan pim öngöpök ngön nent epël wes mëa. “Ni omën wotpil puopë ngönte
pet irngan. Ne peene wangarëtak piin itenak ya këlangön pan kön yawi.” 20 Pël
yaëën kiri ar yaaö kaöaröere ngarangköröak omnaröen Parapas wes mëak
Yesu mëmpnaan mapënëak këk mëëa. 21 Pël ëën yang ngarangkëp pi kaalak
epël mëak pëël mëëa. “Epaarëkaan talëp wes nimëëmëak aim?” Maan pitök,
“Parapas,” pël mëëa. 22 Pël maan epël mëëa. “Ën Yesu, yapin nent Kristo pël
yemak epop tol ëëm?” Maan epël mëëa. “Pi këra yetaprak möön wel wiip.” 23 Pël
maan pi kaalak epël mëëa. “Omën epop utpet oröp nent ëa?” Maan ngön ë olëak
epël mëëa. “Këra yetaprak möön wel wiip.”
24 Pël maan Pailat pi wiap yemowasem itaangkën pim ngönte kat nemowiin
yeem ngön kaëp kësang yaan pi maan iit kol mangkën Yesu mëmpna saunet
pim naë won pöt pet elmëëpënëak pim moresiar i yairem epël mëëa. “Omën
wotpil epopë mëmpnaata saunet nemëën nasën, arimëën yes.” 25 Maan pit këm
top ëak epël mëëa. “Pim mëmpnaata saunet tenre tenim ëaröaan wiaap.” 26 Pël
maan Parapas pëël elmëak Yesu pol koröp wapötringöök momöak këra yetaprak
mööpënëak ngaaröa ngësë wes momëa.

Nga omnarö Yesuun ökre was elmëa
(Maak 15:16-20; Son 19:2-3)

27 Yang ngarangkëpë nga naröak Yesu mësak së ngarangkëpë kaatak ulmëak
maan nga omën pourö pim naë wa rongan ëa. 28 Pël ëak pim ulpëënëp përë
moolëak ngaaröa ulpëën köp möa namp momëa. 29 Pël ëak wii këmampön ulte
ket ë mowaëak kalaö naö mangkën mor yaapkëësi sungkör ëak taueëa. Pël ëën
pim naë së ököök elmëak rar rë wesirak epël mëëa. “Yowe, Yuta omnaröa omp
aköp.” 30 Pël mëak waasöp ngës menak sungköraö wa ëp ëak kepönöök momöa.
31 Ngaaröak ököökre waswas pël elmëak ngaë ulpëënëp përëak kaalak pimtëëp
më moulmëak këra yetaprak mööpënëak mësak sa.

Yesu këra yetaprak möa
(Maak 15:21-32; Luk 23:26-43; Son 19:17-27)

32 Pit kan yesem kamtaöök omën namp Sairini kakaanëp, pim yapinte
Saimon, pöp koirak Yesuu këra yetapër wak sëpënëak këk maan wak sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 Pël ëak pit yang lup nenta yapinte Kolkota, tiarim ngöntak Kepön Kos
pël yamëëa pötak së oröa. 34 Pël ëak pit wain iitaring kakam yaaut irikor
ëak mangkën na pet ëak kaaö ëa. 35 Pël ëën pit pi këra yetaprak möak
pim ulpëënre poë koröpöt wak ngasamtak wiak talëpök öpën pöten itena.
36 Pël ëak pörek wel aisëak piin ngarangk ëa. 37 Pël ëak "Omën epop Yesu,
Yuta omnaröa omën omp aköp," ngön yaatak pimëën ngön pël ëa pöt
këra welingweri retëng ëak kepön löötak mö ulmëa. 38 Pël ëak pit ngaare
këkain omën naar, namp yaapkëël, namp katnëël mö ulmëa. 39 Pël ëën
omnarö sak waisak yeem piin sömre ëlakëër kepön keke elmëak 40 epël
mëëa. "Ni, 'Anutuu ngëëngk tupët tööl olëak kaalak akun nentepar nent
ök remaap,' pël ëauppe nimtë koröpö kaamök ë. Ni yaap Anutuu Ruup
pöt këra yetaprakaan ent ëak ira." 41 Pël yemaan kiri ar yaaö kaöaröere
ngön kosangötë ngarangköröere kaöarö pit tapël ökre was elmëak epël
mëëa. 42 "Pi omën muntarö kaamök yaaupök pimtëën poprak yaë. Pi yaap
Israel omnarö tiarim omën omp aköp pöt peene këra yetaprakaan ent ëak
irap. Pël ëën tiar itenak piin kön wi kosang wasëpenaan. 43 Pi Anutuun
kön wi kosang yewasem, 'Ne Anutuu Ruup' pël yaaup. Pötaanök Anutuuk
kent yaalmëa pöt ent ë moulmëëpnep." 44 Pël yemaan ngaare këkain
omën pöaarökta tapël utpet wesak mëëa.

Yesu wel wia
(Maak 15:33-41; Luk 23:44-49; Son 19:28-30)

45 Këtëp luptak 12 kilok pötak wëën yanget koö olëak wiaan së wiap
kan 3 kilok oröa. 46 Pël ëën 3 kilok këtëp tingk wesak yengmaan Yesu pi
ngön ëak epël mëëa. "Eli, eli, lama sapaktani?" Pöt tiarim ngöntak epël.
"Nem Anutu, nem Anutu, ni tol ëënak sëp yenewasën?" 47 Pël yemaan
omën pörek taueëaurö pit pöten kat wiak epël mëëa. "Kat wieë. Omën
epop Eliaan merëk yema." 48 Pël yemaan pitëkaan namp pöömpö së i
kaö kelwer wak wain i som yaautak wariak këkalëp kautak wa tëak Yesu
nëmpënëak mena. 49 Pël yaëën naröak epël mëëa. "Kora, Elia pi wais
kaamök elmëëpën ma won pöten iteempa." 50 Pël yemaan Yesu pi kaalak
merëk kaö ëak pim könöp wes mëak wel wia.

51 Wel yawiin ngönën tup kaöetak poë koröp kësang ngeröök
uteëaumpel oorekaan luptak keliak nempelnempel ëa. Pël yaëën
yanger moup yamöön kël kësangöt luptak weling wera. 52 Pël yaëën
omën yangatta këm nga ëën Anutuu omën ngaan wel wia narö selap
weletakaan wal ëa. 53 Pël ëën Yesu wet rëak weletakaan wal ëënak pit
omën yangat sëp wasak ka ngëëngk Yerusalem pöök së oröak wëën omën
narö selap pitën itena.

54 Nga omën wotöököpre omën piiring Yesu ngarangk wëa pörö yanger
moup yamöön omnant oröa pötön itenak kas kësang pan ëak epël mëëa.
"Yaap, epop Anutuu Ruup."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

55 Yesu yamöön öng Kalili yangerakaan pim ënëm yewaisem kaömpre
omnant kaamök elmë ima pörö kamaarek wë iteneëa. 56 Öng pël ëa
pöröakaan narö eporö. Maria Matala kakaanëpre Maria muntap Semsre
Yosep pöaarë ëlëpre, Sepeti pim ruaarë ëlëp piporö.

Yesu yang kel weera
(Maak 15:42-47; Luk 23:50-55; Son 19:38-42)

57 Wiap kanök Arimatia kakaan omën uröm kësang wieëa namp
yapinte Yosep pöp sa. Pi Yesuu ru namp. 58 Puuk Pailatë naë së Yesuu
sokuren ök mëëa. Pël maan Pailatök pim omnaröen sokur mampënëak
ök mëëa. 59 Pël ëën Yosep pi sokur wak poë koröp kölam ompyaö naöök
kör koëak 60 wak së pimtëën wesak kël öngöp ngolöp tëa naöök wiak kël
kaö naö kur kaip tiak kanrak il wari ulmëak sa. 61 Pël ëën Maria Matala
kakaanëpre Maria muntap piarip naë wel aisëak ngarangk wëa.

Ngaarö yangaöök ngarangk wakaima

62 Kë yesa akun ngëëngktakëën omnant kön yaëën ëlpam walën
ngëëngk akun pöt oröön kiri ar yaaö kaöaröere Parisi ngönën omnarö
wa top ëak Pailatë naë së epël mëëa. 63 "Kaöap, kaar omnamp pim öp wë
epël ëaö pöten ten kön yawi. 'Ne wel wiak kët nentepar nent won yesën
kaalak wal ëëmaap.' 64 Pötaanök pim ruuröak së sokur këkain wak së
ëlëëp wiak kaar 'Wal ëa' epanok ni maan nga omnarö pit yangaöök së
ngarangk wëën kët nentepar nent won sëp. Pim ngaan kaar, 'Ne Kristo,'
ëa pöt wiaan kaalak 'Weletakaan wal ëëmaap,' ëa epët rangk sëën kaö
sëpan. Pötaanök yeniak." 65 Pël maan Pailatök epël mëëa. "Ar nga omnarö
mësak së moulmëën këëkë ngarangk ëëp." 66 Pël maan pit ngaaröaring së
këlöökë rangk kë il mowiak ngaarö ngarangk öpënëak moulmëa.

Yesu wal ëa
(Maak 16:1-10; Luk 24:1-12; Son 20:1-10)

28 1 Kë yesa akunet pet irën Sante wangam kan ëlpam walëpënëak
yaëën Maria Matala kakaanëpre Maria muntap piarip
itaampënëak yangaöökë sa. 2 Yesën moup kësangpel möön Aköpë ensel
namp kutömweriaan irëak këlö wa pëlëër wiak rangk wel aisëeëa. 3 Pim
möönre koröpö kent tangarötë ököp, ën ulpëënëp kölam panë tëaup. 4 Pël
ëën ngarangk wëaurö pit itenak kas kësang ëak reireë urak it köpköp tiak
së ngentiak wieëa. 5 Pël ëën öngaar së oröön enselëpök epël mëëa. "Arip
kas ëëngan. Ne ëwat wë. Arip Yesu këra yetaprak möaupön itaampunëak
waisan. 6 Pël ëanëp eprek won wiaap. Pim ngaan ök niia pöl ëak wal ëa.
Wais, ur koseten iteneë. 7 Pël ëak së pim ruuröen epël ök maë. 'Yesu pi
weletakaan wal ëa. Pël ëak wet rëak Kalili yangerak së wëën ar ënëm së
itaampunëët.' Ngön kot pi tapët ök yeniak." 8 Pël maan piarip teëntom

yangaöökaan kaip tiak ërëpsawi kaö ë ruuröen ök mapënëak sa. 9 Yesën
Yesu kan kourak koirak, “Yowe” mëëa. Pël ëën piarip pim naë së tok
oriak ingesiarë moröak yaya mëëa. 10 Pël ëën Yesuuk piaripön epël
mëëa. “Kas ëëngan. Arip së nem karuröen Kalili yangerak wais neen
itaampnaan ök man.”

Yangaöök ngarangk wakaimauröa ngönte

11 Öng pöaar yesën nga omën yangaöök ngarangk wakaimauröakaan
narö kak së kiri ar yaaö kaöaröen omnant yangaöök oröön itena pötön
ök mëëa. 12 Pël ëën pit ngarangkörö wa top ë ulmëak ngön ë kopëta
wesak nga omnarö sum kësang menak 13 epël mëëa. “Ar omnaröen epël
man. ‘Rö kan ten ka uraan pim ruurö wais sokur këkain wak ëlëëp wia.’
14 Ngön pöt yang ngarangkëp kat wiak nga yaalniin pöt tenök wiap
mowasën nga sëp wasëpnaat.” 15 Pël maan ngaarö pit mon pöt wak së
pitëm mëëa pöl ëa. Pël ëën ngön kaar pöt Yutia yangerak kaö wesak om
aim wë.

Yesu pim ruuröen ya ngön mëëa
(Maak 16:14-18; Luk 24:36-39; Son 20:19-20)

16 Ten ru 11 pörö Kalili yangerak së Yesuuk ngaan rosir naö pi
koirënëak ök niia pöökël saut. 17 Së piin itenak narö yaya yemaan
narö kön selap ëaut. 18 Pël yaëën Yesu tenim naë wais epël yenia.
“Kutömweriire yangerakë weëre kosang pout Anutuuk ne nen pet
iraut. 19 Pötaanök ar yang ël epotë yesem omën ke nampre namp pourö
nem ingre mor sëpnaan ngönën ök maim ön. Pël yeem Pepere Ruupre
Ngëëngk Pulö tenim yapintak i momëën. 20 Pël ëak nem ngön ök niiaöre
rë niulö pël elnieim pöt rë moulön ënëm ëëp. Ne niamaan kat wieë. Ne
kët ël epotë arring wëën akun kaöaö temanöm sëpën sa.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Maak

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 35 pöta ök won sëën Maak puuk Yesuu ngön ompyaö epët retëng ëa. Maak yapin nent Son pöp Yerusalem kak wilën wë Pitaare Pool kaamök elmëa. Pi Rom omnaröaan retëng ëa. Rom omnarö pöt, weëre kosangötön kön wiin ompyaö yaaurö yak pi Yesuu ya retëng weëre kosangring mëneimauta ngönte retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ompyaut ngës rëaut *1:1-13*
Yesuu Kalili yangerak ya mënaut *1:14–9:50*
Kalili yangerakaan Yerusalemë saut *10:1-52*
Yerusalem kak Yesuu naë oröaut *11:1–15:47*
Yesu wal ëaut *16:1-8*
Yesuu ëö pet elmëaut *16:9-20*

Son i yamëaupök ngönën ök maima
(Matiu 3:1-12; Luk 3:1-18; Son 1:19-28)

1 **1** Yesu Kristo Anutuu Ruup pim ngön ompyaut ngës rëak epël oröa.
2 Aisaia Anutuu tektek ngön yaaupök epël retëng ëa.
"Kat wi. Ne omën nem ngönte waup wes mëën wet rapnaat.
Puuk nim kanö ningësëpnaat.
3 Yang pultakaan omën nampök epël ya.
'Aköpëën kanö wotpil weseë. Ngësak ompyaö panë weseë.' "
4 Aisaia pim retëng ëa pöl Son i yamëa pöp yang pultak oröak ngön epël ëa. "Arim utpetat sëp wasën ne ar i nimëëmaan. Pël ëën Anutuuk arim utpetat ent ë nuulapnaan." **5** Pël maan Yutia yangrakaanre Yerusalem kakaan omën narö selap pim naë së ngön kat wiak pitëm ketre saunat tekeri wesak ök maan Sonök Yotan imeri i momëa.
6 Son pöp pim ulpëën kosangëp pol kamel ëpötök ket ëak mëak wëa. Pël ëak pol koröpöök yepat ket ëaö naö urëëa. Ën pim kaömp pöt ngëntre mop pëën neima. **7** Ngönte pöt epël ök maima. "Omën nem ënëm waisëpna pöp pim weëre kosangtak nemët il wasëpnaap. Ne utpet epopök pim ing korötepar wii nemowilnganëëp. **8** Ne i yaaptaring yanimë. Puuk pöt Ngëëngk Pulöök nimëëpnaat."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sonök Yesu i momëa
(Matiu 3:13-17; Luk 3:21-22)

9 Akun pötak Yesu Nasaret kak Kalili yangerakaan së oröön Sonök
Yotanëk i momëa. 10 Pël ëën imeriaan yaaprem itaangkën kutömwer këm
nga ëën Pulö ekëpë ök sak pim rangk irëa. 11 Pël yaëën kutömweriaan
ngön nent epël mëëa. “Ni nem Ruup. Ne nimëën ya kë sak niin kent panë
yaalni.”

Setenök Yesu morök elmëa
(Matiu 4:1-11; Luk 4:1-13)

12 Pël yemaan Pulöök tapëtakëër yang omën wonrekë wes mëën sa.
13 Pörek së akun 40 wëën Setenök morök elmëeima. Pi animauröa tekrak
wëën enselöröak kaamök elmëeima.

Yesu pim yaat ngës rëa
(Matiu 4:12-17; Luk 4:14-15)

14 Son wii kaatak moulmëën wëën Yesu pi Kalili yangerak së oröak
Anutuu ngön ompyaut war wesak epël ök mëëa. 15 “Akun temanöm yesën
Anutuuk peene wa ngaöök nimëëpnaan yaë. Pötaanök lup kaip tiak ngön
ompyaut wak taë weseë.”

Yesuuk ru kong nent pimëën koira
(Matiu 4:18-22; Luk 5:1-11)

16 Yesu pi Kalili i kaö pöökë pouuk yesem itaangkën omp nanang naar,
Saimonre nangap Entru, piarip i kaö pöök iir yoolaan itena. Piarip i kaö
imënörö korak wes mëak mon wa pël eim wëa. 17 Pël ëën epël mëëa.
“Arip nem ënëm waiseë. Pël ëën nook arpim i kaö imënörö yewan pi
tapël omnaröeta önëën niulëëmaan.” 18 Pël maan piarip tapëtakëër
piarpim iiröt om wiak pim ënëm sa. 19 Pël ëën pi kot nent ëngkël yesem
itaangkën omën nanang munt naar Semsre nangap Son, Sepeti pim
ruaar, piarpim wangaöökë rangk iiröt ompyaö yewasem wëën itena.
20 Pël ëak piaripön ngön maan piarpim pepap Sepeti pim ya omnaröaring
wangaöök wëën sëp mowesak Yesuu ënëm sa.

Yesuuk urmerap waö ë momëa
(Luk 4:31-37)

21 Pël ëak pit Kapaneam kak së oröak kët kë yesautak Yesu pi Yuta
omnaröa ngönën tuptak së ilëak ngës rëak ngönën ök mëëa. 22 Pël yaëën
omnarö pim ngöntaan yaan panë sa. Pi pepapök öngpököt wa kotiak
maan ngön kosangötë ngarangköröa ngön yaaut il mowesa. 23 Pël yaëën
akun tapëtak ngönën tup pöta kakaati omën urmerap pim lupmeri wëaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nampök Yesuun ngön ëak epël mëëa. 24 "Elei, Yesu Nasaretaanëp. Ni
ten tol elniim? Ni utpet niwasumëak waisan köröp. Ne niin ëwat wë.
Ni Anutuu naëaan Omën Ngëëngkëp." 25 Pël maan Yesuuk urmer pöpön
ngön kosang mëak epël mëëa. "Ni ngön angan. Omën pipop sëp mowesak
oröak së." 26 Pël maan urmerap oröópënëak omnamp mök ë moolaan
së ngentiak wiaan ngönëër oröak sa. 27 Pël ëën omnarö yaan panë sak
neneren epël mëëa. "Elei, epët oröpët? Ngön epët maim nent. Weëre
kosangring maan urmeraröeta pim ngön ngaarëk yëo." 28 Pël ëën ngön
pöt ulöl sak Kalili yanger pangk ëa.

Yesuuk Pitaë lëlamöp ompyaö mowesa
(Matiu 8:14-15; Luk 4:38-39)

29 Akun pötak ngönën tuptakaan oröak Semsre Sonring Saimonre Entru
piarpim kaatakë sa. 30 Pël ëak Saimon pim öng lëlamöp yauman köröp
es nga yeem wiaan teënt Yesuun ök mëëa. 31 Ök maan pim naë së moresi
moröak wal ë moulmëën tapëtakëër köröp es nga pöt won sëën kaömp ar
ë mena.

Yesuuk omën selap ompyaö mowesa
(Matiu 8:16-17; Luk 4:40-41)

32 Wiap kan pötak këtëp yeilaan omën kak pörek wëaurö pit omën
yauman yaauröere urmerarö pitëm lupötë wëaurö pourö pim naë wak
sa. 33 Pël ëën kak pörekörö ka kanrak së rongan ëa. 34 Pël ëën yauman ke
nentere nent yaaurö ompyaö mowesak urmerarö selap waö ë momëa. Pël
ëak urmerarö pim songönte ëwatörö yak tekeri wesak apanëak nga mëëa.

Yesu pi Kalili yangerak ngönën ök maö sa
(Luk 4:42-44)

35 Röök nginömööring ëlpam këëkë newalën wiaan wal ëak yang lup
omën won nentak së Anutuun ök mëëa. 36 Pël ëën Saimonre pim karurö
piin ap wasö ënëm së 37 koirak epël mëëa. "Omnarö niin ap yewas." 38 Pël
maan epël mëëa. "Tiar ka munt temanöm wia pötëëta ngönën ök maö
sëpa. Ne ya pöt mëmpëak waisaup." 39 Pël mëak Kalili yangerak ka wieëa
pötë së ngönën tupötë ngönën ök maöre urmerarö waö ë më pël ëeim
wakaima.

Yesu pi omën kësë ëa namp ompyaö mowesa
(Matiu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Omën kësë ëa namp pim naë së rar rë mowesirak epël mëëa. "Aköp,
ni ompyaö newasumëak pöt yok pangk ompyaö newasumëët." 41 Pël maan
Yesu pi piin yaköm ëën mores el mëak pim rangk mowiak epël mëëa. "Pël
elniimëak yeëerek ompyaö së." 42 Pël maan tapëtakëër pim kësëat won

sa. 43 Pël ëën teënt wes yamëem pepanöm mëak epël ök mëëa. 44 "Epël yaalni epta ngönte omnaröen ök manganok om el wesak së nim koröpö kiri ar yaaö nampön pet elmë. Pël ëak omnarö nim ompyaö san pöt ëwat sëpnaan Moses pim ngön kosangta wia pöl kiri ar ëëm." 45 Pël ëën Yesu pi ka kaöatë yoolök naaröön ëlëëp omën wonötë wëën omën nalaan nal wëaurö pim naë seima.

Yesuuk omën kosat kël wa namp ompyaö mowesa
(Matiu 9:1-8; Luk 5:17-26)

2 1 Wë ënëmak akun nentak Yesu pi kaalak Kapaneam kak së oröak ka nentak së wëën ka peparö kat wiak 2 pim ka wëa pötak së wa top ëak peö ëën ka kanëreta il wariak wëa. Pël ëën Yesuuk pitën ngönën ök yemaan 3 omën mor kong nent pöröak omën kosat kël wa namp urtak wiak wak së oröa. 4 Pël ëak pim naë mowiipënëak omën selap peö ëak wëën pomp ëak kaata ngaarëk is Yesuu wëaurek ka möör wak omnamp urtaring wes mëën irëa. 5 Pël ëën Yesu pitëm kön wi kosang yewesauten itenak omën kosat kël wa pöpön epël ök mëëa. "Nem ruup, ne yok nim saunatë kangut ent ë yanuulak." 6 Pël yemaan ngön kosangötë ngarangk pörek wëa narö kat wiak epël kön wia. 7 "Elei, omën epop pi oröp ëënak epël ya? Pi, 'Ne yok nim saunatë kangut ent ë yanuulak,' pël yemaan Anutuu yapinte wa ngep yaalmë. Ya pöt Anutu pimtëëtep." 8 Pël yaëën Yesu pitëm könötön pim könöök itenak epël mëëa. "Arim lupötë tol ëënak kön ke pil yawi? 9 Nem omën kosat kël waupön, 'Nim saunatë kangut ent ë yanuulak,' ngön pël yemak pöt kengkënte. Pöt ar ngön pöta këët tekeri nasën ëën nem ngön pöt yaap ma kaar pël newasngan. Ën nem omnampön, 'Wal ëak së,' ngön pël yemak pöt könömët. Pöt nem ngön pöta këët tekeri sëën ngön pöt yaap ma kaar pël wasënëët. 10 Pötaanök ar ne kaar wonöp Omën Këëp e yangerak wë weëre kosang wak saunatë kangut ent ë yemoolak pöten ëwat sënëak epël ök yemaan iteneë." Pël mëak kosat kël wa pöpön epël mëëa. 11 "Ne epël niamaan kat wi. Ni wal ëak korumönte wak nim kaatakë së." 12 Pël maan pi wal ëak tapëtakëër korumönte wak pit pouröa itöök kan sa. Pël ëën yaan sak Anutuun ping wesak epël ök mëëa. "Tiar omën ke epël nenten itnaangkën ëaut."

Yesuuk Liwai pimëën koira
(Matiu 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Yesu pi pël ëak kaalak i kaö ëöökël yesën omën selap pim ënëm sëën ngönën ök mëëa. 14 Pël ëak pörekaan së Liwai, Alpias pim ruup, pim mon yewaö kaatak wëën itenak epël ök mëëa. "Nem ënëm elnë." Pël maan pi wal ëak pim ënëm sa.

15 Pël ëak Yesuun yas maan pim kaatak së wel aisëak kaömp yenën takis yewaöre utpet yaaö munt narö kësang piire pim ruuröaring kaömp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngawi na. Omën ke pilorö kësang pan pim ënëm sa pötaanök. 16 Pël
ëën Parisi omën ngön kosangötë ngarangk naröak itaangkën pi omën
utpet yaauröere takis yewauröaring kaömp ngawi yenën pim ruuröen
epël mëak pëël mëëa. “Arim rë yanuulaup, pi tol ëënak omën takis
yewauröere utpet omnaröaring kaömp ngawi yen?” 17 Pël maan Yesu
kat wiak kangiir epël mëëa. “Omën yauman wonörö rota ngësë nasën.
Yaumanringöröakëër rotaaröa ngësë sa yaë. Ne omën pitëmtën kön wiin
wotpilörö pël yewas pörö lup kaip tiipnaan memëak newaisën. Won,
omën pitëmtën kön wiin saun yaaurö pël yewas pörö ngön ök maan lup
kaip tiipënëak waisaup.”

Kaömp ngës yoolëauta ngönte
(Matiu 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Akun pötak Sonë ruuröere Parisi omnaröa ruurö kaömp ngës olëak
wëa. Pël ëën omën narö Yesuu naë së epël mëak pëël mëëa, “Sonë
ruuröere Parisi omnaröa ruurö kaömp ngës olëak wë. Ën nim ruurö tol
ëënak pël naën yaë?” 19 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Omën namp
öng öpënëak yeem pim karuröaring wëën karuröak yaköm ëën kaömp
ngës olëak öpën ma? Won. Pitring wëën kaömp ngës olëak naöpan.
20 Ënëmak omën naröak pi wak kama ulmëën akun pötakökëër pim
karurö yaköm ëën kaömp ngës olëak öpnaat. Pöl pit ne kama neöpna
pötakökëër nem ruurö neen yaköm ëën kaömp ngës olëak öpnaat.
21 “Omën namp poë koröp ngolöpöökaan kaö nent ilak ulpëën
ngaanëpë keliaurek wiak korir namëëpan. Pël ëëpna pöt poë koröp
ngölöp pötak ulpëën ngaanëp weruun ilak kaak sëpnaat. 22 Ën omën
namp i kep pol koröpwerring ket ëa ngaan pötak wain i ngolöpët kolön
yok pangk naëpan. Pël ëëpna pöt wain i pöt kep wetak pol koröp pöt
sak il ngentiin iit orö sëpnaat. Pël ëën pol koröpwerta utpet ëëpnaat.
Pötaanök wain i ngolöpët kep ngolöptak lë mëëpna pötak pangk ëëpnaat.”
Yesuu pël mëëa pöta songönte epët. Mosesë ngön kosang ngaanötre pimtë
ngön ngolöpöt pangk irikor naëpan pötenök mëëa.

Akun kë yesauta ngönte
(Matiu 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesure pim ruurö pit rais yaöökë lup
yesem ruurö ulöp narö töa. 24 Pël yaëën Parisi naröak piin epël mëëa.
“Kë yesa akun ngëëngktak pitëm ya yamëngk pipotön pepanöm wia. Pit
tol ëënak yaë?” 25 Pël maan Yesuuk epël ök mëëa. “Tewitre pim omnaröa
kaömp won wë këënëën ëa pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma?
26 Apaiata pim kiri ar yaaö wotöök sak wëa akunetak Tewit pi Anutuu
ngönën tup kaöeta kakaati së kaömp Anutuu ëöetak wieëa pöt kiri ar
yaauröakëër nëmpnaan omën pasurö nëmpanëak nga yaaut wak pimënt

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nak pim omnarö karut mangkën na. Pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma?" 27 Pël mëak epël mëëa. "Anutu pi omnarö kaamök ëëpënëak akun kë yesaut ket ëa. Pi akun kë yesaut kaamök ëëpënëak omnarö ket naën. 28 Pötaanök Omën Këëp ne kë yesa akun ngëëngk pöta pepap. Nem kentöök akun eptak nem ruuröen omnant ëëpnaan memaat."

Yesuuk omën kël wa namp ompyaö mowesa
(Matiu 12:9-14; Luk 6:6-11)

3 1 Akun nentak Yesu pi kaalak ngönën tupta kakaati ilëak itaangkën omën mores kël wa namp wëa. 2 Pël ëën omnarö pit Yesuuk akun ngëëngktak ompyaö wasën pöt ngön yaatak ulmëëpënëak ngai yeem wëa. 3 Pël ëën puuk omën mores kël wa pöpön epël mëëa. "Wal ëak wais itëkëël tau." 4 Pël mëak omnaröen epël pëël mëëa. "Kë yesa akun ngëëngktak omnarö ompyaö elmëëpen ma utpet elmëëpen? Omnarö ompyaö mowasëpen ma utpet mowasëpen?" Pël maan pit nerek nemaan. 5 Pël yaëën pi pitëm lup kosang yaauten ya këlangön ëën nga it nalnal elmë pet irak omën pöpön epël mëëa. "Nim mores el më." Maan mores el mëën kosang sa. 6 Pël ëën Parisi omnarö ka tomök së tapëtakëër Erotë omnaröaring pit tol ëak Yesu mëmpën pöta ngönte kopëta wesa.

Omnarö i kaöök wa rongan ëa

7 Yesu pi pim ruurö koirak i kaöök së wëën Kalili yangerakaan omën selap pan pitëm ënëm sa. Pörö pëën won, Yutia yangerakaanre 8 Yerusalem kakaan, Itumia yangerakaanre i Yotanë ëngk komuntakëlaanre Taiaare Saiton ka pöörarëaan omën selap pan pim yaautön kat wiak së oröa. 9 Pël ëën omën selap pörö pi ngepre un elmëëpanëak pim ruuröen wang naö temanöm wes ulmëëpënëak mëëa. 10 Omën selap pan ompyaö mowesa. Pötaanök omën ëmpölre yaumanörö pi mësël elmëëpënëak së ngepre un elmëëpanëak wangaöön mëëa. 11 Pël ëën omën urmeraröaringöröak Yesuun itenak pim ingrak rar rë wesirak ngön ëak epël mëëa. "Ni Anutuu Ruup." 12 Pël yemaan pit pim songönte tekeri wesak apanëak kosang wesak nga mëëa.

Yesuuk pim ngön yaaö omën 12 pörö wa ulmëa
(Matiu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Wë akun nentak pimënt rosir naöök së wë pim ru öpënëak kent kön wiauröen yas maan pim naë së rongan ëa. 14 Pël ëën omën 12 pörö ru wesak piiring wë ngönën ök maöre 15 urmerarö waö ë momë pël ëëpënëak mëëa. 16 Pim omën 12 ëak wa ulmëa pörö eporö. Saimonön yapin ngolöpët Pita mëëa. 17 Pël ëak Sems Sepeti pim ruupre nangap Son, piaripön yapin ngolöpët Poanesis mëëa. Tiarim ngöntak tangre kaö pöta ökaar pël apenaat. 18 Ën Entruure Pilip, Patolomiuure Matiu, Tomasre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sems Alpiasë ruup, Tatiasre Saimon Selot pël yamëëa pöp pi ngaan Rom
kamanëp sëp mowasëpënëak aima omën tok pötakaanëp piire 19 ën Yutas
Keriot kakaanëp Yesuun kup mowiipnaap.

Yesure Pielsepulë ngönte
(Matiu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Yesu pi kaatak së wëën omën kësang pan kaalak wa top yaëën pit
ruuröa kaömp nëmpna mopët won ëa. 21 Pël yaëën pim ëlre nang kat
wiak, “Kön irikor yaalmë,” pël mëak koirëpënëak sa.
22 Pël ëën ngön kosangötë ngarangk Yerusalem kakaan sa pöröak
epël mëëa. “Urmeraröa kaöap, Pielsepul, pim lupmeri wëën pöpë weëre
kosangöök urmerarö waö ë yamë.” 23 Yemaan wa top elmëak ngön
nokoliil nent epël mëëa, “Setenök tol ëak pimënt waö elmëëpën? 24 Yang
nerakë omnarö pitëm naë nga oröön nener mënak kom ëak pöt naön
ëëpnaat. 25 Ën ka kopët nentak wëaurö tapël nener mënak kom ëëpna pöt
repak sëën ka kosaö wiaapnaat. 26 Tapël Setenök werak pimënt möak waö
elmeëpna pöt pangk kosang sak naën ëëpnaat. Pi kö sëpnaat. 27 Omën nga
namp wëën munt nampök pim kaatak ilëak omnant naöpan. Wet rëak
omën nga pöp wii të wiakök pim omnant pout öpnaat. Nga pöp Seten.
28 Ne yaap niamaan kat wieë. Omën utpet ke nentere nent ëak Anutuun
utpet wesak mapna pöt Anutuuk omën utpet pöt poutë kangut yok
pangk kërë moolapnaat. 29 Ën namp pi Ngëëngk Pulöön utpet wesak
tapël mapna pöp pim saun pöta kangit ent ë nemoolapan, om kosang
wiaapnaat.” 30 Ngön pipët, “Pim lupmeri urmerap wë,” mëëa pötaanök pil
mëëa.

Yesuu ëlre nangaröa ngönte
(Matiu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Ngön pipot ök yamëem wëën pim ëlre nang ka tomök së wë
orööpënëak kakaatiil ngön wes mëa. 32 Pël ëën Yesu pi omnaröa öngpök
wëën epël ök mëëa. “Nim ëlre nang tomök wë niin ya.” 33 Pël maan
Yesuuk epël mëëa. “Nem ëlre nang talörö?” 34 Pël mëak omën wirö wa
taap elmëak wëa pöröen iteneë epël mëëa. “Nem ëlre nang pörö eporö.
35 Omën Anutuu këm ngön ngaarëk yeö piporö nem ëlre nangarö pël
yaë.”

Omnant öpöt olëauta watepang ngönte
(Matiu 13:1-9; Luk 8:4-8)

4 1 Yesu pi kaalak i kaö ëöök së këëkë wesak ngönën ök mëëa.
Pël yaëën omën kësang pan pim naë wa rongan ëa. Pël ëën pi
wangaöökë ngaarëk is wel aisëak wëën omnarö yangerak wëa. 2 Pël
ëaan watepang ngön nentere nent yamëem nent ngës rëak epël mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 “Niamaan kat wieë. Omën namp pim yaak së omnant öpöt olëa. 4 Pël
ëën nant kamtaöök ngentiin intöröak oröak na. 5 Ën nant këlöökë rangk
ngentia. Pël ëën yanget könyangap wiaan yak teënt oröa. 6 Pël ëën
këtëp ngaarëk apër maan öp pöt kotön saap wak umön rëa. Pöt misënöt
kotut pötaanök. 7 Ën nant nönötë öngpök olëa. Pël ëën nönöt oröak
ngep ëën sësë ëak mos ëa. 8 Ën nantökëër yang kolaptak olëa. Pël ëën
pötökëër aprak ulöl sak kë kësang pan uta. Kengk nemorëët 30, nemorëët
60, nemorëët 100 pël uta.” 9 Ngön pipët maö së epël mëak pet ira.
“Katringëpök ngön epët kat wiip.”

Yesu pi tol ëënak watepang ngönöt mapënëak mëëa
(Matiu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Omnarö sa pet yairën pimënt wëën pim ru 12 pöröere omën munt
piiring wëaurö pim watepang mëëautë songönötön pëël mëëa. 11 Pël
ëën epël mëëa. “Anutu pimtok wa ngaöök nimëak wë ngön ëlëëp pöta
songönte arënökëër pet yaalni. Ën omën muntarö pit pöta songönte
kat wiipanëak watepang ngön ök yak. 12 Pit Anutuu naë rë olaan pitëm
saunatë kangut kërë olapan itöök itaampënaatak këëten yok pangk
itnaampan ma katëëpök kat wiipnaatak songönten këëkë kön nawiipan.”

Omnant öpöt olëauta watepang ngönta songönte
(Matiu 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Pël mëak epël mëëa. “Watepang niak pöta songönten ëwat nasën
ma? Pël yaëen tol ëak watepang ngön pout niaan ëwat sën? 14 Omnampë
öpöt olëa pöt ngönën öpöt olëa. 15 Öpöt kamtaöök ngentia pötë ökörö pit
ngönën kat wiak wa lupmeri wiin Seten tapëtakëër wais wak sëpnaat.
16 Ën öpöt këlöökë rangk ngentia pötë ökörö pit ngönën kat wiak
tapëtakëër kent kön wiak wak öpnaat. 17 Pël ëak lupötë misën il natëën.
Pötaanök akun kot nent kön wi kosang wesak wëën pitëm Anutuu ngön
ngaarëk yeö pötaan omnaröak këlangön kat mowiak utpet mowasën
tapëtakëër wil këlok ëëpnaat. 18 Öpöt nönötë öngpök ngentia pötë ökörö
pit ngönën kat wiipnaatak 19 wë koröpöökë omnantön kön selap ëëre
monere urömen kentre kaur ëëre omën munt nantön war ë pël yaëën
pötök ngep elmëën ngönën mos ëëpnaat. 20 Ën öpöt kolaptak ngentia
pötë ökörö pit ngönën kat wiak wak wëën pitëm wëwëatë kë ompyaut
oröopnaat. Narö kë 30, narö kë 60, narö kë 100 pël oröopnaat.”

Esuwesi ngönte
(Luk 8:16-18)

21 “Talëpök esuwes mangiak wak së kapita öngpök mëëre urta ikanöök
wi pël ëëpën? Pël naëpan. Urta ngaarëk wesiren ëwa ëëpnaat. 22 Omën
ëlëëp wia pipot wi naöpanëët. Pipot tekeri sëpnaat. Ën ngep ëën wia

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pipot wiakaim wi naöpanëët. Ënëmak wëlël ëën omnarö itaampnaat.
23 Katringëpök ngön epët kat wiip." 24 Pël mëak epël mëëa. "Ar nem
ngönöt këëkë wesak kat wieë. Arök omnant omnaröaan elmëënë pöt
Anutuuk tapël kaip ti nimpnaat. Pël ëak muntat kaö wesak nimpnaat.
25 Namp Anutuuk ngön ompyaö nant mangkën taë wak öpna pöp muntat
mampnaap. Ën namp mangkën taë wes wak naön ëëpna pöp kot weëa
tapët Anutuuk kama wa ëp ëën elek öpnaap."

Omnant öpöt olaan yaaröauta watepang ngönte

26 Yesu pi ngön nent epël mëëa. "Anutuu wa ngaöök yanimë pöt
epël. Omën namp pim yaak omnant öpöt olapnaat. 27 Pël ëak rö kan ka
urööre këtëk wal ëak wë pël yeem rëngap yaaröön pöta songönte köpël
öpnaat. 28 Yanger pimtok kaamök elmëën rëngap orööpnaat. Wet rëak
rëngap orööpnaat. Pörekaan ëp wilëpnaat. Pörekaan këët utöpnaat.
29 Pël ëak köp sëën omnamp tööpnaat. Këët yatöa akunet temanöm
yes."

Këra lëlëp kotupë watepang ngönte
(Matiu 13:31-32, 34; Luk 13:18-19)

30 Yesuuk omnaröen ngön nent epël ök mëëa. "Anutuu wa ngaöök
yanimë pöt tolëëlte? Ne oröp nantë ök ëak am? 31 Pipët këra lëlëp nampë
ököt. Lëlëp pöp kot panëëp, omën muntatë lëlëpöröak il yewas. 32 Pël
yaëëtak oröakökëër pöpök këra muntat il wesak wap wiak wëën intörö
wais ngentiak kët kosöptak wëëre ka ëp wi pël yaë."
33 Yesu pi watepang ngön nentere nent mëak ngönën ök maima. Pitëm
ëwat sëpnaat ök maima. 34 Nent war wesak nemaan, watepang pëën
maima. Pimtë ruuröaring pëën wëakëër war wesak ök maima.

Kentöök Yesuu ngönte ngaarëk wa
(Matiu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Kët taptak wiap kanök pim ruuröen epël mëëa. "Tiar i kaö olëak
ëngk komuntakël sëpa." 36 Pël maan omën kësang pörek wëën sëp
mowesak teëntom piiring wangaöök ilëak yesën wang munt nant ënëm
sa. 37 Yesën kent kësang panë möak kaö maat wangaöök ilëak peö
ëëpënëak ëa. 38 Pël yaëën Yesu pimënt wangaöökë kasngaël ngan rerekta
rangk ka uraan it moilak epël ök mëëa. "Rë yanuulaup, tiar kö sëpenëak
yeëep ya ngës naën ma?" 39 Pël maan wal ëak kentöön nga mëak i kaöön
epël ök mëëa. "Ni leng ëak wia." Pël maan kentö leng ëën i kaö wiap
sa. 40 Pël ëën pitën epël mëëa. "Ar oröpëën kasiin sak yeë? Arim kön wi
kosang yewesaut won ma?" 41 Pël maan pit yaan sak neneren epël mëëa.
"Elei, omën epop tal namp apen? Puuk kentre i kaö maatön nga maan
pim ngönte ngaarëk yeöp."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk omën nampökaan urmerarö waö ë mëa
(Matiu 8:28-34; Luk 8:26-39)

5 1 Pit i kaö olëak ëngk komuntakël Kerasa yangerak së oröa. 2 Pël
ëak wangaöökaan yaaröön omen urmerap pim lupmeri wëaö namp
omën yangaöökaan së pi koira. 3 Omën pöp omën yangaöök wë nga yaëën
ingre morötë wii yaapötökre seenötök të yemowiin pangk naën yaaup.
4 Omnaröak kët ël epotë ingre morötë wii yaapötök tëëre seenötök të pël
ëën wii yaapöt il olëak seenötta tapël il olëak wëën omnarö mor öpënëak
yaëën pangk naën yaaup. 5 Pi rö kanre këtëk poutë omën yangaöökre
rosiratë ka ureim wë ngön ë olëak aimeë pimtok pimtë koröpö kël
möeimën utpet ëaup. 6 Omën pöpök kamaarek wë Yesuun itenak pöömpö
së rar rë wesirak yaya yamëem 7 ngön ëak epël mëëa. “Yesu ni Anutu
Ngaarëk Panëëpë Ruup. Ni ne tol elnëëm? Ne Anutuu ëöetak niamaan. Ni
këlangön nangkan.” 8 Yesuuk, “Urmerap ni, omnampökaan oröak se,” pël
ök mëëa pötaanök. 9 Pël ëak Yesuuk pim yapinten pëël maan epël mëëa.
“Nem yapinte Selap. Ten selap wë pötaanök.” 10 Pël mëak ke urak kimang
epël mëëa. “Ten yang epër sëp wasënaataan waö elnëëngan.” 11 Pël ëën
yang pörek tangitak pol narö kësang lupönöök wëa. 12 Pël ëaan urmerarö
pit Yesuun ke urak epël kimang mëëa. “Ni ten wes nimëën polöröa
öngpök ilenaan sën.” 13 Pël maan Yesuuk kuure mak maan urmerarö
pit omën pöpökaan oröak së polöröak ilëa. Pël ëën polörö pöömpö së
parëaöök oröak së i kaöök ilëak i nak wel wia. Pol pörö selap 2000.

14 Pël ëën pol ngarangkörö kas së kaare yang pörekë omën wëauröen ök
më pet ira. Pël ëën omnarö itaampënëak sa. 15 Pël ëak omnarö pit pöten
itaampënëak Yesuu naë së oröak itaangkën omën urmerarö selap piikaan
oröak sa pöp könö koirak poë köröp urak Yesuu naë wel aisëaan itenak
kas ëa. 16 Pël yaëën itenauröak omën urmerarö wakaima pöpë ngönteere
polöröa ngönte poutepar ök mëëa. 17 Pël ëën pit Yesu pitëm yanger sëp
wesak sëpënëak ke urak mëëa.

18 Yesu wangaöök yeilaan omën urmeraröaring wakaima pöp piiring
sëpënëak ke urak mëëa. 19 Pël yaëën Yesuuk ke mourak epël mëëa. “Nim
kak së nimoröaring wë Aköpë nim naë retëng kaö elniak sant yaniwas
pipta ngönte ök mam.” 20 Maan omën pöp Tekapolis yangerak ka 10 pötë
Yesuuk pim elmëa pöt pout ök maö sa. Pël ëën pit kat wiak yaan sa.

Yesuuk Sairasë koontupre öng namp ompyaö mowesa
(Matiu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Pël ëak Yesu pi wangaöök ilëak ëngk komuntakël së oröak i pisöök
ngentiak wëën omën kësang pim naë së oröak wa top ëa. 22 Pël yaëën
ngönën tupta ngarangk namp yapinte Sairas pi Yesuu naë së pim ingrak
tok oriak 23 kosang wesak epël mëëa. “Nem koontup wel wiipënëak yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pötaanök ni wais moresi mor wëën ompyaö sak öp.” 24 Pël maan kat wiak
yesën omën kësang pan pim ënëm yesem pi il mowari yesa.
25 Pël yaëën pitëm tekrak öng namp öng yauman ëeim wëën krismaki
12 ëak won saup wëa. 26 Öng pöp rotaaröak ya mëngkën pangk naën
om këlangön kat wieim wëa. Pël yeem pim sumat meneimën won sa.
Pël ëën yaumante won nasën om ëeim wëa. 27 Öng pöpök Yesuu yaauta
ngönte kat wiak omnaröa tekrak wë Yesuu kasngaël së pim ulpëënëpök
mësël elmëa. 28 Pöt, “Ne om pim ulpëënëpök mësël elmëëma pöt ompyaö
sumaat,” pël wesakök ëa. 29 Pël elmëën tapëtakëër won sëën kat men ëën
pim koröpö taë sa. 30 Pël ëën Yesu pim weëre kosangö won yesem yaan
kat men ëak omnaröa tekrak kaip tiak, “Talëpök nem ulpëënëpök mësël
yaalnë,” mëak pëël mëëa. 31 Maan ruuröak epël mëëa. “Omnarö selap
wë naröak mök ë yanimëërek, ‘Talëpök neek mësël yaalnë?’ pël angan.”
32 Yemaan Yesu pi pöt talëpök yaalmë pöt ëwat sëpënëak omnaröen it
nalaan nal elmëa. 33 Öngöp pi pöt pim koröpöök retëng oröa pöten itenak
kas kön wiak reireë urak Yesuu naë së pim ingrak tok oriak pim songönte
war wesak ök mëëa. 34 Pël maan puuk epël mëëa. “Koontup aë, nimtë kön
wi kosang yewesautak ompyaö yesën. Pötaanök ya kë sak së ompyaö öm.”
35 Öng pöpön pël yamëem wëën omën narö ngarangkëpë kaatakaan së
ngarangkëpön epël mëëa. “Nim koontup wel wiaarek këpök rë yanuulaup
koirak waisngan.” 36 Pël yemaan Yesu kat mowieë ngarangkëpön epël
ök mëëa. “Kön selap ëënganëp om kön wi kosang newas.” 37 Pël mëak
omën muntaröen nga mëak Pitaare Semsre nangap Sonringörö pitëmënt
sa. 38 Së ngönën tupta ngarangkëpë kaatak oröak omën selap pan pit
ingre këlël aö ngön kaëp kaö aim wëën itena. 39 Pël ëak kakaati së
omnaröen epël mëëa. “Ar tol ëënak ingre ya ilak aö epël yeë? Koontup
wel nawiin om ka ura.” 40 Pël yemaan sömre ëlak yeëa. Pël ëën pit koö
ë mëën yaaröön ëlre pepaarring pim ruurö pëën koontupë wieëa pörek
ilëa. 41 Pël ëak koontupë moresi moröak epël mëëa. “Talita kumi.” Pöt
tiarim ngöntak, “Koontup, ni wal ëëmëak yeniak,” pël apenaat. 42 Maan
tapëtakëër koontup wal ëak sak waisö ëa. Koont pöpë krismakiat 12 pël
won saup. Pël ëën omnarö itenak yaan utpet sa. 43 Pël yaëën omnaröen
ök mepanëak kosang wesak nga mëak koontup kaömp mangkën
nëmpënëak mëëa.

Nasaret omnarö Yesu kasëng mena
(Matiu 13:53-58; Luk 4:16-30)

6 1 Yesu pi kaare yang pör sëp wesak pimtë ka songöntakël yesën pim
ruurö ënëm sa. 2 Së wëën ngëëngk akunet temanöm sëën ngönën
tuptak së ngönën ök mëëa. Pël ëën omën selap kat wiak yaan sak epël
mëëa. “Elei, omën epët tarëkaan orö morëa? Ëwat kësang eppel talëpök
rë moula? Pël ëak pim retëng kaö yaaö pöt kaö panë maimal yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Tiar piin ëwat wë. Pi ka ök yarëaupë ruup. Pim ëlëp Maria. Yokot pim
nangarö Semsre Yosep, Saimonre Yutas pörö. Ën koont pim nangaröeta
tiarring wë." Pël mëak piin kaaöre këëpöt elmëa. 4 Pël yaëën Yesuuk epël
mëëa. "Tektek ngön yaaö namp ka nantëëröak piin ping wesak yema.
Pël yaautak pimtë kaare yangerak wëën piiring wëauröak kaö nasën wë
wesak piin ping wesak nemaan ë yaë." 5 Kak pörekörö pitëm piin kön
wi kosang nemowasën ëautaan ya retëng weëre kosangring nant kësang
pitëm naë namëngkën ëa. Om yauman omën kopët nampnamp pim
moresiar rangk mowiak ompyaö mowesa. 6 Pël ëak pitëm piin kön wi
kosang nemowasën ëa pötaan yaan sa.

Yesuuk pim ru 12 pörö ya nga wes mëa
(Matiu 10:5-15; Luk 9:1-6)

Yesu pi ka muntatë ngönën ök maö seima. 7 Pël yeem pim ru 12 pöröen
yas maan sëën urmerarö waö ë momëëpënëak weëre kosang menak ngës
rëak kom ëak naar naar pël pël ëak wes momëa. 8 Pël ëak kan kourakë
omnant wak sëpanëak nga mëak sungkörat pëën wak sëpënëak mëëa.
Kaömpre kërre monere pöt wak sëpanëak mëëa. 9 Ing körötökëër mëak
ulpëënaarta pouwaar mëëpanëak nga mëëa. 10 Pël mëak epël ök mëëa.
"Kak nerek së oröak ka ilanë piptak pëën wë olëak oröak sën. 11 Kak nerek
së oröön ngöntre kar elniak arim ngönöt kat nawiin yaëën pöt kasëng
menak ing porpor elmëak arim ingötëaan yangre ulölöt ka pöök kërë
moolëak sëën pitëmtë songönöt kön wiipnaan." 12 Pël maan pit së lup kaip
tiipënëak ngönën ök mëëa. 13 Pël yeem urmerarö selap waö ë momëëre
yauman yaaurö selap tapël i kolapöt wa momëak ompyaö mowasö pël ëa.

Erotök maan Son mëna
(Matiu 14:1-12; Luk 3:19-20; 9:7-9)

14 Yesuu yaauta ngönte aö aö yesem yang omp ak Erot pim naë oröön
kat wia. Omën naröak epël mëëa. "Omën pipop Son i yamëaup pi wel
wiak wal ëaup yak weëre kosangring ya retëng pipot yamëngk." 15 Narëak
Yesuun, "Elia," pël mëëa. Ën naröak, "Pi tektek ngön yaaö ngaan
wakaimauröa ök namp." 16 Pël yemaan Erot pi kat wiak epël mëëa. "Won,
Son nem ngernger ilaup pi tapöpök weletakaan wal ëak wë." 17-18 Erot
pi wet rëak pim nanëp Pilipë öngöp, Erotias, wa ëp ëa. Pötaanök Sonök
Erotön epël ök mëëa. "Ni nim nanëpë öngöp wa ëp ëan pöt yok pangk
naën." Pël maan Erotök Sonë nga mëëa pötaan pi wali wak wii tëa.
19 Erotias Sonë piin nga mëëautaan ya sangën kön wiak mëmpënëak kan
ap wesak sëp wesa. 20 Erot pi pöt Sonön kön wiin omën wotpilre ompyaup
pël weseë piin kasinkasin ëak mait elmëa. Pël yaëën yak Erotias pi
namëngkën ëa. Pël yaëën Erot pi Sonë ngönöt kat wiak ëngk ma e wesak
kön selap ëa. Pël yeemak kat wiipnaataanta kent ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

21 Wë ënëmak Erot pim wila akunet temanöm sëën pim ngarangköröere
nga omën wotöököröere Kalili yangerakaan omën kaöarö wa top
elmëak këëre kaömp mena. Pël yaëën Erotiasë Son mëmpna kanö oröa.
22 Pit wa top ëak wëën Erotias pim koontup pitëm ëöetak së tan yaura.
Pël yaëën Erotre piiring wëaurö itenak kent kön wia. Pël ëak Erotök
koontupön epël mëëa. “Ni omën nenten kent ëën aan pöt nimpaat. 23 Pël
mëak Aköpë ëöetak kosang wesak epël mëëa. “Omën pasutön aan pöt
nimpaat. Ën nem yangereta kom ëak kaö ner nimpëak aan pöt pangk
nimpaat.” 24 Pël maan koontup së ëlëpön epël mëak pëël mëëa. “Ne omën
oröpötön mam?” Maan ëlëpök mëëa. “Son i yamëaup pim kepönöön ma.”
25 Pël maan koontup pi pöömpö omp aköpë naë së epël mëëa. “Ni Son i
yamëaup pim kepönö peene tapëtakëër söwarweri wiak nampëak kent
yaë.” 26 Pël maan omp aköp pi ya utpet kön wia. Pël ëaap kaöapre omën
piiring wëauröa ëöetak ngön kosang wesak ök mëëa pötaan kuure mak
mëëa. 27 Pël ëak teënt nga omën namp Sonë kepönö wak waisëpënëak
mëëa. Pël ëën pi wii kaatak së Son ngernger ilak 28 kepönö söwarweri
wiak wak së koontup mangkën wak së pim ëlëp mena. 29 Pël ëën Sonë
ruurö kat wiak së sokur wak së yang kel weera.

Yesuuk omën 5000 pörö kaömp mena
(Matiu 14:13-21; Luk 9:10-17; Son 6:1-13)

30 Yesuu ngön yaaö omnarö ya nga ë im olëak kaalak së pim naë wa top
ëak pitëm ya mëmpööre ngönën ök maö imautë ngönöt ök mëëa. 31 Pël
ë pet irën omën selap yesën yewaisën yaëën kë sëëre kaömp në ëëpna
mopö won yaëën ruuröen epël mëëa. “Tiarimënt omën wonrek së kë
sëpa.” 32 Pël mëak pitëmënt wangaöök ilëak yang omën wonrekël sa.
33 Pël yaëën omën selap pitëmtok itenak ëwat sak ka poutëaan i kaö
pouuk kan pöömpö së wet rëak oröa. 34 Pël ëën Yesu pi wangaöökaan
oröak omën selap pan wëën itenak sëpsëp pep wonöröa ök wakaima
pötaan yaköm kön wiak ngës rëak ngönën ngönöt selap ök mëëa. 35 Pël
yaëën könöp wali yesën itenak ruuröak Yesuu naë së epël mëëa. “Tiar
yang omën wonrek wëën könöp wali yesrek 36 ni omnarö wes mëën ka
wia pötë së kaömp sum ëak nëmp.” 37 Maan Yesuuk epël mëëa. “Arök
nant meneë.” Pël maan ruuröak mëëa. “Ten së 200 kina pötak kaömp
sum ëak wais mampunëak yaan ma?” 38 Maan epël mëëa. “Arim naë
kaömp tolël ëak wiaarek së iteneë.” Maan pit së itenak, “Kaömp mor nas,
ën i kaö imën kopët naar pël ëak wia,” pël mëëa. 39 Pël ëën omnaröen
nönö mö mëak rek mëak wel aisapënëak mëëa. 40 Pël maan pit rek nemor
100, nemor 50 pël pël ëak wel aisëa. 41 Pël ëën Yesu pi kaömp mor nas
pötring i kaö imënaar wak kutömweriil iteneë Anutuun yowe mëak pelak
omnarö kom ë mampënëak ruurö mena. Pël ëak i kaö imën pöaarta tapël
kom ë mampënëak mena. 42 Pël ëën pit pourö nak kep wesak 43 kaut

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

olaan wak kër 12 pötë waulön peö ëa. 44 Omën kaömp na pörö selap pan,
ompörö 5000.

Yesu i kaöökë roro sa
(Matiu 14:22-23; Son 6:15-21)

45 Kaömp na pet irën tapëtakëër Yesuuk pim ruurö wes mëën wangaöök
ilëak ëngk komuntak Pesaita kakël wet rëak yesën pimënt omnarö
wes mëa. 46 Pël ëën yesën pimënt Anutuun ök mapënëak rosiraöök isa.
47 Pël ëën koö yoolaan wangaö i kaö luptak yesën pimënt wëa. 48 Pël
ëak pi itaangkën kentö sëpnaalaan yamöön pit weë ngentiak poprak
yaëën ëlpam walëpënëak yaëën kaöökë roro së pitëm naë oröak il
mowasëpënëak ëa. 49 Pël yaëën pit itenak kas kësang ëak, "Elei, waötöp
ëngk yewais," pël mëak merëk ëa. 50 Pit pourö itenak kas kësang ëën pël
ëa. Pël yaëën teënt epël mëëa. "Nemtok yewaiserek kas ëëngan." 51 Pël
mëak pitëm naë wangaöök ilaan kentö leng ëa. Pël ëën pit yaan sak ngön
won sak wëa. 52 Pöt kaömp mena pöta songönte ëngk ma e wesa pötaan
pitëm lupöt om il wariak wëa.

Yesu pi Kenesaret yangerak omnarö ompyaö mowesa
(Matiu 14:34-36)

53 I kaö olëak Kenesaret yangerak së oröak wangaö leng ë ulmëa. 54 Pël
ëën wangaöökaan yaaröön tapëtakëër omnarö Yesuun itenak 55 kaatë
pöömpö së yaumanörö urötring wak Yesuu wëautëël kat wiak pötëël
seima. 56 Pël ëën ka kaöre kot Yesuu yesautë yauman omnarö wak së ka
tomök mowiin pim ulpëën kautak pëën mësël ëak ompyaö sëpënëak këk
mëëa. Pël maan omën pël ëa pörö ompyaö sa.

Yuta omnaröa ëaröa yaautë ngönte
(Matiu 15:1-9)

7 1 Parisi ngönën omën naröere ngön kosangötë ngarangk narö
Yerusalem kakaan Yesuu naë së wa rongan ëa. 2 Pël yeem pim
ruuröakaan narö kaömp nëmpënëak ngön kosangta wieëaul mor i
nairën kewilring kaömp yenën itena. 3 Parisiire Yuta omën pourö kaömp
nëmpënëak pöt pitëm ëaröa ngön kosangta wieëaul mor iirakök yenaurö.
4 Pötaanök sum yaaurekaan pitëm kaatë së oröak mor i nairën kaömp
nanëmpan. Pöt pëën won kapre kelönre omnant pout iirak pitëm ëaröa
ngön kosangta wieëaul yaaurö. 5 Pötaanök Parisiire ngön kosangötë
ngarangkörö pit Yesuun epël mëëa. "Nim ruurö pit tol ëënak tenim
kaöaröa ngön kosangöt ilak pitëm moröt i nairën omnant wak yen?"
6 Maan epël mëëa, "Kaar omnarö aë. Tektek ngön yaaö omën Aisaia pim
ngaanëër arimëën ngön ëa pöt kë yaarö. Pöt epël.

'Omën eporö pitëm këmötök neen yaya yanëem

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pitëm lupötök këëpöt yaalnëaurö.
7 Pitëm ngönöt nem ngön këëta urtak wiak nener rë yemoulaurö.
Pël yeem neen yaya yenëaan itaangkën mos ë yaë.'
8 Ar Anutuu ngön kosangöt moolëak arimtë ngönöt kosang wesak wak
wëaurö."
9 Pël mëak epël mëëa. "Arim ëaröa ngön kosangöt ulöl wesak aö imeë
Anutuu ngön kosangöt utpet wesak komun yauraurö. 10 Mosesök kosang
wesak epël ëa. 'Nim ëlre pepaarë ngön ngar wak ompyaö elmë.' Ën
nenteta epël. 'Omën namp pim ëlëpön ma pepapön utpet wesak mapna
pöp mën wel wiip.' 11 Mosesök pël yaatak ar ngön epël yaaurö. 'Namp
pim ëlre pepaar omën nenten ap yewasën omën pim piarip kaamök
elmëëpna pöt pim naë wiaan pöten, "Ne omën epët Anutuun yaö ëaup,"
yemaan' 12 arök pim ëlre pepaarë ikanöök wë kaamök elmëëpna pöt
il yemowariaurö. 13 Ar pël yeem arim ëaröa ngön kosangötë ënëm yeë
pötak Anutuu ngönte ke ur yoolak. Pël yeem omën utpet munt nantta
yaaurö."

Yenautök omnaröa lupöt utpet newaspan
(Matiu 15:10-20)

14 Yesu pi pël mëak kaalak omnaröen ngön maan sëën epël ök mëëa.
"Ar pourö nem ngön ök niama epët kat wiak kön wi sokoleë. 15 Omën
nëën yaatak yes pipotök lupmer utpet newasën yaë. Lupmeriaan yaarö
pötök lupmer utpet yewas. 16 [Katringëpök ngön epët kat wiip.]"
17 Pël mëak omnarö wëën kaata kakaati yesën ruuröak watepang
ngön pötaan pëël mëëa. 18 Pëël maan Yesuuk epël mëëa. "E, arta om
köpël wëan ma? Omën nëën yaatak yes pipötök tol ëak lupmer utpet
niwasëpën? 19 Pipot lupmeri nasën, yaatak sëën ya yaar pöten ar köpël
ma?" Yesu pim ngön pöt, yenautök utpet naniwaspan pël mëëa. 20 Pël
mëak yal menak epël mëëa. "Lupmeriilaan omnant apër yaarö pötök
utpet yaniwas. 21 Omën lupmeriaan yaarö pöt epot. Kön utpet, öngre omp
nga yaaö, këkain, omën yamëngka, öngre omp wëwëet kom yaaö, 22 war,
omën utpet panëët, morök, omën kewilringöt, keimön, omnaröen utpet
wesak yaaut, iep inging, irikor. 23 Omën utpet pipotök omën lupmeriilaan
apër oröak lupmer utpet yaniwas."

Pinisia köpël öng namp Yesuun kön wi kosang wesa
(Matiu 15:21-28)

24 Yesu kaare yang pör sëp wesak Taia kak naë së oröak ka nenta kakaati
ilëak omnarö pim wëaut kat wiipanëak ëlëëp wëaap tol ëak ëlëëp öpën?
25 Tapëtakëër öng namp pim wëaut kat wia. Öng pöp pim koontup lupmeri
urmerap wëaup yak Yesuu naë së pim ingrak tok oria. 26 Öng pöp pi maim
Siria yangerak Pinisia yangerakaanëp. Pöpök pim koontupökaan urmerap

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waö ë mëëpënëak ke urak mëëa. 27Pël ëën Yesuuk epël mëëa. “Rungaarö kaömp nak kep ëëpënëak ëaut. Pötaanök rungaaröa kaömpöt wa ëp ëak kentörö nemangkën ë yaë pöl ni maimap kaamök naalniingan.” 28Pël maan öngöpök kangiir epël mëëa. “Aköp yaap yaan. Pël ëaap kentörö rungaarö kaömp yenën ikanöök wë lupöt ti ngentiin na yaë pöl ni kaamök elnë.” 29Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ni pil yaan nim koontupökaan waö ë yamëerek së.” 30Pël maan öngöp kaatak së itaangkën pim koontup urmerap piikaan oröak sëën ompyaö ka uraan itena.

Yesu pi omën ngön won katun namp ompyaö mowesa

31Yesu pi Taia kakaan kaip tiak Saiton kak il wesak Kalili i kaöökë naë Tekapolis yangerak ka 10 ëak wieëa pörek së oröa. 32Pël ëën omën ngön won katun namp pim naë mësak së mores rangk mowiipënëak ök mëëa. 33Pël ëën omën pöp omnaröa naëaan mop nentakël mësak së ulmëak pim mor wotö kat kanöök mowiak waasöp ngësak yangapöök wa momëak 34kutömweriil iteneë ëm mëak omnampön epël mëëa, “Epata.” Tiarim ngöntak, “Kat kan të.” 35Maan katëëp kan tëën yangapööta kaip tiin ngön yaap ëa. 36Pël yaëën Yesu pi pöta ngönte kaö wesak apanëak nga mëëa. Pi kosang wesak yemaan pit ke ur moolëak aö sëën kaö sa. 37Pit yaan panë sak epël mëëa. “Omnant pout ompyaö wes pet yair. Katunörö kat nga mowasööre ngön wonörö ngön nga mowasö pël yaë.”

Yesuuk omën 4000 pörö kaömp mena
(Matiu 15:32-39)

8 1Akun pötak omën kaö pan pim naë wa top ëak wë këën wëën ruuröen ngön mëak epël mëëa. 2“Ne omën kësang eporöen yaköm kön yawi. Pit neering wë kaömp nanën wëën kët nentepar nent ëak yes. 3Pit këën wes mëën pöt kan kourak yesem utpet ëëpnaat. Narö yang waliitëaan waisaurö.” 4Pël maan ruuröak epël mëëa. “Pultak wëep kaömpöt tarëkaan koirak omën selap eporö mangkën pangk ëëpën?” 5Pël maan Yesuuk, “Arim naë kaömp tolël ëak wia?” pël maan, “Kaömp 7,” pël mëëa. 6Pël maan omnarö wel aisapën mëak kaömp 7 pöt wak Anutuun yowe mëak pelak ruurö mangkën omnarö mena. 7Pël ëak i kaö imën kopët naar wieëa pöaar tapël wak yowe mëak omnarö mampënëak mëëa. 8Pël ëën omën pourö nak kep wesak kaut olaan wak kër 7 pötë waulön peö ëa. 9Omën kaömp na pörö selap pan, 4000. Nëën wes mëën kaalak yesën 10tapëtakëër ruuröaring wangaöök ilëak Talmanuta yangerak së oröa.

Parisi omnaröak retëngtaan mëëa
(Matiu 16:1-4; Luk 12:54-56)

11Pörek wëën Parisi omnarö Yesuu naë së oröak kutömweri retëng nent oröön itaampënëak morök elmëak këkre tö mëak piiring ngön nga ela.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Pël ëën pi ya këlangönring ëm mëak epël mëëa. “Omën peene akun
eptak wë eporö ar tol ëënak ya retëngët ëëmëak yak? Ne yaap niamaan
kat wieë. Ne utpet ke piloro arimëën ya retëng nent naalniingan.” 13 Pël
mëak sëp wesak wangaöök ilëak ëngk komuntakël sa.

Parisiire Erotë omnaröa yisötë ngönte
(Matiu 16:5-12)

14 Yesem ruurö kaömpöt kat kol wiak sa. Pël ëën om kopët nent
wangaöök wieëa. 15 Pël eaan Yesuuk pitën pepanöm mëak epël mëëa.
“Ar Parisiire Erotë omnaröa yisötön ngarangk këëkë ëën.” 16 Pël maan
pitëmënt neneren epël mëëa. “Tiar kaömp peretöt wak newaisën ëautaan
epël yenia.” 17 Pitëmënt pël yaan kat men ëak epël mëëa. “Kaömp peretöt
kat kol wiak waisan pöten tol ëën neneren yemak? Ar songönten ëwat
nasën ma? Ar kön tektek nasën wë ma? 18 Ar iteneëak omnant këëkë
itnaangkën ëëre katöt wëak ngönöt këëkë kat nawiin yeë ma? Nem
omnant yeë pöten kat kolak wë ma? 19 Ne kaömp 5 pöt kom ëak omën
5000 pörö mangkën nëën kaut om wiaan wak kër tol ëak waulön peö
ëa?” Pëël maan, “12,” mëëa. 20 Ën kaömp 7 ëak kom ëak omën 4000 pörö
mangkën nëën kaut om wiaan kër tol ëak waulön peö ëa?” Pëël maan,
“7,” mëëa. 21 Pël maan epël mëëa. “Pöten ar om kön tektek nasën wë
ma?”

Yesuuk Pesaita kak omën it il tëa namp ompyaö mowesa

22 Yesure ruurö Pesaita kak së oröak wëën omën naröak omën it il
tëa namp Yesuu naë wak së mësël elmëëpënëak ke urak mëëa. 23 Pël
ëën omën it il tëaupë moresi wak kaöökë wilëngkëël së ulmëak itöörarë
waasöp mongësak mores kepönöök mowiak pëël mëëa. “Omnantön
ityaangkën ma?” 24 Maan it il tëaupök it ngaulak epël mëëa, “Ne
omnaröen itaangkën këraatë ökörö sak waisak yaë.” 25 Pël maan Yesuuk
pim mores itöörarë mowiin ompyaö sa. Ompyaö sak itöörar nga ngëna.
Pël ëak omnant kamaarekre naë wieëa poutön këëkë pan itena. 26 Pël ëën
Yesuuk, “Ka epöök ilangan,” pël mëak pim kaatakë wes mëën sa.

Pitaak Yesuu songönte war wes mëëa
(Matiu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Yesu pi pim ruurö koirak Sisaria Pilipai kakë naë ka kot wieëa pötëël
sa. Kamtaöök yesem Yesuuk epël mëak pëël mëëa. “Omnarö neen talëp
aim?” 28 Pël maan epël mëëa. “Naröak niin, ‘Son i yamëaup,’ pël yaan
naröak, ‘Elia,’ naröak ‘Tektek ngön yaaö namp wes,’ pël aim.” 29 Pël maan
epël mëëa. “Ën arimtok pöt neen talëp aim?” Pël maan Pitaak epël mëëa.
“Ni Kristo, Anutuuk Yaö Niiaup.” 30 Pël maan omnaröen pim songönte ök
mapanëak nga mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk pimtë wel wiipna ngönte war wes mëëa
(Matiu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Akun pötak Yesuuk ngës rëak war wesak epël mëëa. “Omën Këëp
ne wë ënëmak këlangön kësang kat newiire ngarangkre kiri ar yaaö
kaöaröere ngön kosangöte ngarangkörö pit kasëng nemenak nemëngkën
wel wiak kët nentepar nent yangaöök wieë wal ëëmaap.” 32 Ngön pöt war
wesak ök mëëa. Pël ëën Pitaak pëëntak koirak së ngës rëak nga mëëa.
33 Pël ëën kaip ti ruuröa ngësël iteneë Pitaan nga mëak epël mëëa. “Seten,
ni sëp newesak së kan newariingan. Nim yaan pipët Anutuu ngönte won,
omën ngönte.”

34 Yesu pi omën selap pörek wëauröere pim ruurö wa top ë ulmëak
epël ök mëëa. “Omën namp pi nem ënëm elnëëpënëak pöt pimtë könöökë
kentöt këëpöt weseë, ‘Ne Yesu pimëën wel wiima pöt pangk ëëmaap,’
pël wesak pim këra yetapër waalak nem ënëm elnëëp. 35 Namp pim
wëwëet keimön ëak öpna pöt pim wëwëet kö sëpnaat. Ën namp nemëënre
nem ngön ompyautaan yak wëwëet këëpöt wasëpna pöt pim wëwëet
orö morëëpnaat. 36 Ën namp yangerakë omnant pout kent ëak weim
wëën pötök pim wëwë ompyaut utpet mowasën won sëën omën pötök
tolëël kaamök elmëëpën? Pël naëpan. 37 Ma namp pim wëwë ompyaut
kaalak öpënëak pöt öröpöt kangiir mampën? 38 Namp pi omën utpet ëak
Anutuun kön wi kosang newasën yaaö eporöa tekrak wë nemëntre nem
ngönëntaan kön wiin ëö ëëpna pöp pi Omën Këëp nook nem Pepapë ëwaö
nem rangk wiaan nem ensel ngëëngkörö koirak wais oröak piin kaaö
elmëëmaap.

9 1 Ne yaap pan niamaan. E taua eporö arëkaan narö wel nawin
wëën Anutuu wa ngaöök nimëëpna pöt weëre kosangring yaaröön
itaampun sa.”

Yesu pi möönre koröp maim wa
(Matiu 17:1-13; Luk 9:28-36)

2 Kët 6 ëak won sëën Yesu pi Pitaare Semsre pim nangap Son pörö
koirak rosir wali naöök së pitëmënt wakaima. Pël ëak pi pitëm ëöetak
möönre koröp maim wa. 3 Ulpëënëp kölam panë tëën ëwa elmëa. Pöt
yang omnaröa naënganëël ëa. 4 Pël ëën pit itaangkën Eliaare Moses piarip
oröak Yesuring ngönaak yeem wëa. 5 Pël yaëën Pita pi köpël yak Yesuun
köntak epël mëëa. “Kaöap, ten eprek wëën ompyaö yaë. Pötaan ka kot
nentepar nent ëak ök renaan, nent nimëën, nent Mosesëën, nent Eliaëën
ëak.” 6 Ruurö pit yaan sak reireë yaurem Pita pi köntak pël mëëa. 7 Pël
yaëën tapët pöt uröam kölam ëwa nempel irë kaka elmëën Anutuuk
uröamta öngpökaan epël mëëa. “Epop nem Ruup. Ar pim ngönte kat
wiin.” 8 Pël maan pit it nalaan nal ëak itena pöt Yesu pimënt wëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Pit rosiraöökaan yeirëem Yesuuk pitën pepanöm epël mëëa. “Arim
omën it köpëlöt ityaangk pöten omnaröen peene ök mangan. Ënëmak
Omën Këëp ne weletakaan wal ëënak omnaröen ök man.” 10 Maan ruurö
pit ngön pöt yak wesak wë pitëmënt neneren epël mëëa. “Weletakaan
wal ëëpna pöt tol nent?” 11 Pël mëak Yesuun epël mëak pëël mëëa. “Elia
wet rëak waisëpnaap ngön kosangötë ngarangkörö pit tol ëënak pël
aim?” 12 Pëël maan epël ök mëëa. “Yaap, Elia pi wet rëak oröak Anutuu
Yaö Neeaup nemëën omnant kopëta wasëpënëak ëaut. Pötaanök ‘Omën
Këëpön utpet wesak mëak këlangön kat mowiipnaat,’ ngönëntak pël
retëng ëa pöta songönte tol nent? 13 Eliaan pöt epël ök yeniak. Pi yok
oröak wëën omnaröak pitëm kentöök utpet mowasëpënëak ngönëntak ëa
pöl elmëaup.”

Yesuuk yokot nampökaan urmerap waö ë momëa
(Matiu 17:14-21; Luk 9:37-43)

14 Pit rosiraöökaan ru muntaröa naë së itaangkën omën selap pitëm
naë oröak wëën ngön kosangötë ngarangk narö pitring ngön nga
yaalem wëa. 15 Pël yaëën omën pörö Yesuun itenak yaan sak tapëtakëër
së koirak yoöre ërëp mëëa. 16 Pël ëën pi epël mëak pëël mëëa. “Ar tol
ëënak ngön nga yaal?” 17 Maan omën pöröakaan nampök oröak epël
mëëa. “Rë yanuulaup, urmer ngön won sa nampök nem yokotup utpet
yemowasënak wak yewais. 18 Yokot epop urmerapök kët ël epotë mök ë
moolaan ngentiak këmtakaan kepop yaaröem këët nampnamp mënak
ingre mor kosang sak wiaakë yaë. Pël yaëën nim ruuröa naë wak wais
waö ëëpënëak ök maan pit ök ëën pangk naën yaë.” 19 Maan Yesuuk epël
ök mëëa. “O omën kön wi kosang yewesaut wonörö, aë. Ar neen kön wi
kosang nenewasën yeem kön wiin akun tolëël arring wë arim könömöt
weim öm? Yokotup nem naë wak waiseë.” 20 Pël maan yokotup wak yesën
urmerap Yesuun itenak tapëtakëër yokotup mök ë yangerak moolaan
rikrik yaurem wieë kepop yangësa. 21 Pël yaëën Yesuuk pepapön epël
mëak pëël mëëa. “Epët akun taltak orö morëa?” Maan pepapök epël ök
mëëa. “Kotuukëër. 22 Urmer epop yokotup utpet wasëpënëak esuwesiire
imeri wa yemoolëaup. Ni pöta weëre kosang wiaan pöt tenipön yaköm
kön niwiak kaamök elni.” 23 Maan Yesuuk epël mëëa. “Weëre kosangtaan
yaan. Pötaan niamaan kat wi. Namp pi kön wi kosang yewesautaring
öpna pöp omnant pout yok pangk ëëpnaap.” 24 Pël maan tapëtakëër
rungaapë pepapök ngön ë olëak epël mëëa. “Ne kot nent kön wi kosang
yaniwas. Nimtok nem kön wi kosang yewesaut wiapre kor epët kosang
newas.” 25 Pël yemaan Yesuuk omën selap pim naë së yaaröön urmerapön
nga mëak epël mëëa. “Ngön won katun epop, ngön kosang yeniak. Ni
oröak kama së kaalak waisngan.” 26 Pël maan urmerap ngön kaëpëër
oröak sëpënëak yokotup wa moolaan ngentiak wel ök wiak wieëa. Pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëaan omnarö itenak, “Wel wia,” pël mëëa. 27 Pël yemaan Yesuuk yokotup
moresi moröak wal ë tau moulmëa. 28 Pël ëak kaata kakaati yeilaan pim
ruurö pëëntak së epël mëak pëël mëëa. “Ten tol ëak waö elmëënëak
poprak ëan?” 29 Maan epël ök mëëa. “Urmer ke pipëlörö omën nentak
won, kimang ngöntak waö ë momëët.”

Yesuuk pim wel wiipna ngönte ök maan akun nentepar ëa
(Matiu 17:22-23; Luk 9:43-45)

30 Pit yang pör sëp wesak Kalili yangerak së oröak sa. Pöt omnarö
piin kat wiipanëak ëlëëp sa. 31 Yesem ruuröen epël mëak rë moula.
“Omnaröak Omën Këëp ne ngaaröa moresi neulëën pit nemëngkën ket
nentepar nent won sëën kaalak weletakaan wal ëëmaap.” 32 Pël maan pit
ngön pöt kat wiak ëngk ma e ëën pëël mapënëak ëak kas ëën sëp wesa.

Wotöök wëauta ngönte
(Matiu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Pël ëën yesem Kapaneam kak së oröa. Pël ëak kakaati së ruuröen
pëël mëëa. “Ar kamtaöök oröpmoröënök neneren mëëaurö?” 34 Pël
maan pit om ngön won sak wëa. Pöt pit kamtaöök yesem, “Talëpök
wotöök wë,” pël mëak neneren maö seima pötaanök. 35 Pël ëën wel
aisëak ruurö wa top elmëak epël ök mëëa. “Namp pi wotöök öpënëak
pöt muntaröa kasngaël wë inëën elmëëp.” 36 Pël mëak runga kot namp
wak pitëm tekrak tau moulmëak moresök kaamök elmëeë epël mëëa.
37 “Omën nemëën yak runga kot ke epëlëp sant elmëëpna pipop ne
sant elnëëpnaap. Neen sant elnëëpa pöpök nemënt won, nem wes
nemëaupönta sant elmëëpnaap.”

Utpetatëën këkre tö yaauta ngönte
(Luk 9:49-50; Matiu 18:6-9; Luk 17:1-2)

38 Sonök Yesuun epël mëëa. “Rë yanuulaup, ten itaangkën omën namp
nim yapintak urmerarö waö ë yamëën itenaut. Pël ëaupök omën pöp
tiarim ënëm naën yaë. Pötaanök tenök pël ëëpanëak kan mowariaut.”
39 Maan Yesuuk epël mëëa. “Kan mowariingan. Namp nem yapintak
retëng ke pipëlöt yaaupök tol ëak kengkën sak neen utpet wesak apën?
40 Tiarim yaat komun naurön ëëpnaapök tiarim karip kaamök yaalniaup
pël sak öpnaap. 41 Ne yaap niamaan. Nampök ar Kristoë omnarö pël
wesak i pëënte nimpna pöt kangit won naëpan.

42 “Namp pi kot ke epëlöröakaan namp neen kön wi kosang
yewesaupön këk maan pim kön wi kosang yewesaut sëp wasëpënëak
yaëën pöt pël ëëpanëën naröak wet rëak kël kësangö pim mesetak öngö
moutak i kaöök moolaan i nak wel wiipna pöt pangk ëëpnaat. Pöt omën
pöpök maan kot ke epëlöröa namp pim kön wi kosang yewesaut sëp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasën pöt kangiir utpet kaö panëët pim naë orööpnaat. 43 Pël ëak nim
moresök utpet nent koirën pöt il olam. Mor kopëtasring wëwë kosangtak
ömë pöt ompyaö. Pouwesiarring wëën Anutuuk parëaöök es kosangwesi
niolaan pangk naën ëëpnaat. 44 [Parëaöökë ngëëpörö wel nawiipanëërö.
Esuwesta nariinwes.] 45 Ma nim ingesök utpet nent koirën pöt il olam.
Ing kopëtasring wëwë kosangtak ömë pöt ompyaö. Pouwesiarring
wëën Anutuuk es parëaöök niolaan pangk naën ëëpnaat. 46 [Parëaöökë
ngëëpörö wel nawiipanëërö. Esuwesta nariinwes.] 47 Ën omën nim itöök
itaampëëtak weru nuulaan utpet ëëmëak yeem pöt it pö ur olam. It kopët
naööring Anutuu wa ngaöök yanimë pötak ömë pöt ompyaö. Pourarring
wëën Anutuuk es parëaöök wa niolaan pangk naën ëëpnaat. 48 Parëaöökë
ngëëpörö wel nawiipanëërö. Esuwesta nariinwes. 49 Tomunat yenautë
yoola pöl esuwesök omën pouröa rangk olapnaat. 50 Tomun pöt ompyaut.
Pël ëautak pim misëngö won sak wiaan tol ëak kaalak misëng wasën
pangk ëëpën? Ar tomuneta ök sak wë neneraan mayaap ëeim ön."

Öng wes yamëauta ngönte
(Matiu 19:1-12; Luk 16:18)

10 1 Yesu pi pörekaan Yutia yangerere Yotan ëngk komuntakël së
oröa. Pël ëak pörek wëën omën selap pan kaalak pim naë së oröa.
Pël ëën pim yaaö pöl kaalak ngönën ök mëak rë moula.

2 Pël yaëën Parisi naröak së morök elmëak pëël mëëa. "Omën namp
pim öngöp wes mëën pangk ëëpën ma?" 3 Maan Yesuuk epël mëëa.
"Moses pi pöta ngönte tolëël niia?" 4 Pël maan pit epël mëëa. "Namp
wes mëëpënëak pöt pep kosangwer menak wes mëëpnaat. Moses pi
pötaan kuure mak niiaut." 5 Maan Yesuuk epël mëëa. "Moses pi arimtë
lup kosang yaautaan yak ngön kosang pipët retëng ë nina. 6 Pël ëaap
songöntak Anutuuk omën ket ëëpënëak öngre omp pouwaar ket ë ulmëa.
7 Pël ëa pötaanök omp namp pim ëlre pepaar sëp wesak öngöpë naë
rë olaan 8 piarip möönre koröp kopët naö pël sak wë. Ngönte pël wia
pötaanök piarip pouwaar won, kopëtap pël sak wë. 9 Anutuuk erën ë
ulmëa pötaanök omnaröak pangk kom naëngan."

10 Pël mëak kakaati së wë ruuröak Yesuun tapten pëël maan 11 songönte
epël ök mëëa. "Omp namp pim öngöp wes mëak muntap öpna pöp pi
öngre omp wëwëet kom ëak saun koirëpnaap. 12 Ën öng namp pim ompöp
sëp wesak muntap koirëpnaap pi tapël öngre omp wëwëet kom ëak saun
koirëpnaap."

Yesu pi rungaarö welaköt elmëa
(Matiu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Omnarö pitëm rungaarö Yesuuk pim mores pitëm rangk mowiak
welaköt elmëëpënëak wak yesën pim ruuröak pitën nga mëëa. 14 Pël

yaëën pi itenak kön wiin utpet sëën ya këlangön kön wiak epël mëëa.
“Nga mangan. Wes mëën naë waisëp. Ke pilorö Anutuuk wa ngaöök
momëëpënëak yaö yema pötaanök. 15 Ne yaap niamaan. Namp pi runga
kot eporöa Anutuun kön wi kosang yewesa pöl naën ëëpna pöt Anutuu
wa ngaöök yamëautak yok pangk neilaan ëëpnaat.” 16 Pël mëak pit
moröeë pim mores pitëm rangk mowiak welaköt elmëa.

Omën omnant kësang wieëaupë ngönte
(Matiu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Yesu pi pörek sëp wesak sëpënëak yaëën omën namp pöömpö së
pim naë oröak ingrak tok oriak epël mëak pëël mëëa. “Tenim rë yanuula
ompyaup, ne tol ëak wëwë kosangta yaö sum?” 18 Maan Yesuuk epël
mëëa? “Tol ëënak neen, “Ompyaup,” pël yenëaan? Anutu kopëtapökëër
ompyaup. 19 Ni ngön kosangöt epël kat yawiaup. Ni omën mëngkanok.
Öngre omp wëwëet kom ëënganok. Ni këkain ëënganok. Ni omën
muntaröen kaar manganok. Ni muntarö morök elmëak pitëm omnant wa
ëp ëënganok. Ni nim ëlre pepaarë ngön ngar öm.” 20 Pël maan omnamp
pi mëëa. “Rë yanuulaup, pipot pout nem kotuukaan ë waiseimaut.” 21 Pël
maan Yesu pi pöpön iteneë piin kent ëën epël ök mëëa. “Kopët nent wia
pöt ëëm. Ni së nim omnant menak sumat wak omën omnant wonörö
këëpöt wes man. Pël ëën kutömweri omnant kosangöt orö nirëëpnaan.
Pël ëak wais nem ënëm elnë.” 22 Pël maan omnamp pi urömere kaar es
kësang wieëaup yak këëpöt sak ya utpetaring sa.

23 Yesën Yesu kaip ti ruuröen iteneë epël ök mëëa. “Omën monere uröm
kaö wieëaurö Anutuu wa ngaöök yamë pötak ilapënëak pomp ë yaë.” 24 Pël
maan ruurö pit ngön pöt kat wiak yaan sak yaëën kaalak rangk epël mëëa.
“Nem ruurö, Anutuu wa ngaöök yanimë pötak yeila pöt omën könöm panëët.
25 Pol kamel namp yok pangk wap poë köröp korir yamë pöökë kanöök
ilapna pöt kengkën. Ën omën monere uröm kësang wieëauröak Anutuu wa
ngaöök yamë pötak ilapna pöt könöm panëët.” 26 Pël maan ruurö pit kat wiak
yaan panë sak epël mëëa. “Omën ke pilörö Anutuu wa ngaöök yamëautak
neilaan ëëpna pöt omën tolëëlëpök wëwë kosangtak öpën?” 27 Maan ruuröen
it kos ëeë epël mëëa. “Omnaröak pangk naëngan. Pël ëënëëtak Anutu ke
nentere nent yaaupök omën ke pilötë kanöt koirëpnaataan poprak naëpan.”
28 Pita pi ngön pöt kat wiak Yesuun epël mëëa. “Kat wi. Ten omnant pout sëp
wesak nim ënëm elniaut.” 29 Maan Yesuuk epël mëëa. “Ne yaap niamaan.
Namp pi kaare yang, sasre nan, ëlre pep, köröngre ru, ëmre ya pöt nemëënre
nem ngön ompyautaan yak sëp wasëpna pöp 30 pi omën kangut kësang pan
öpnaap. E yangerak wë kaare yang, sasre nan, ëlre pep, köröngre ru, ëmre
ya omën pipot kööre tokë rangk orö morëëpnaat. Pël ëak wë ënëmak akun
kaöaöök wëwë kosangët öpnaap. 31 Pël ëak pöt wetëëröakaan selap ënëm
rapnaat. Ën ënëmaröakaan selap wetë rapnaat.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk pim wel wiipna ngönte ök maan akun nentepar nent ëa
(Matiu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Pël mëak kan yesem Yesuuk wet rëak Yerusalemë kanöököl yesën sa.
Pël yeem pöl ko wesak yesën pit yaan sa. Pël ëak ënëm imaurekaan kas
kön wial sa. Pël yaëën pim ru 12 pöröen pëlëër wa top elmëak omnant
pim naë orööpnaatön war wesak epël ök mëëa. 33 "Kat wieë. Tiar peene
Yerusalem kakë yewais. Pörek sëën Omën Këëp ne omnaröak kiri ar yaaö
kaöaröere ngön kosangötë ngarangköröa naë neulëën pit ngön yaatak ne
wel wiimëak neak ngönën köpëlöröa naë wes nemëën 34 pitök ökre was
neak waasöp ngës nenak pës nemöak këra yetaprak nemöön wel wiak
akun nentepar nent won sëën kaalak wal ëëmaap."

Semsre Son piarpim kaö sak öpënëak kimang mëëauta ngönte
(Matiu 20:20-28)

35 Sepetii ruaar, Semsre Son, piarip Yesuu naë së epël mëëa. "Rë
yanuulaup, tenip omën nenten kimang niaan nimpëak kent kön yawi."
36 Maan, "Tol elniimëak yak?" mëak pëël mëëa. 37 Pël maan piarip epël
mëëa. "Ni kat wiin wë ënëmak nim weëre kosang ierre kasiröök tenip nim
kopirarë, namp yaapkëël namp katnëël, wel aisëeë ngarangk öpenaat."
38 Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Arpim yenëak pöta songönte arip köpël
wë. Ne kelöntak i kakam yaaut yen pöl këlangön kësang kat wiimaap. Pöt
arip pangk ëënëëwaar ma? Ën omnaröak i yanimë pöl këlangön kësang
kat newiipnaap. Pöt arip pangk ëënëëwaar ma?" 39 Maan epël mëëa. "Yok
pangk pël ëënaawaar." Maan Yesuuk epël mëëa. "Nem i kakam numa
pöt arip yaap nënëëwaar. Ën i nemëëpna pöt yaap pël ëënëëwaar. 40 Pël
ëënëëtak nem kopirarë yaapkëëlaan katnëël wel aisapnaata ngönte nook
naëngan. Pël ëëpënëak yaö mëëauröakëër wel aisapnaat." 41 Pël yaëën
ru munt 10 pörö kat wiak Semsre Son piaripön kön wiin utpet ëa. 42 Pël
yaëën Yesuuk wa top elmëak epël ök mëëa. "Yang nantë omp akörö pitëm
omnarö nga ëak ngarangk yaalmë. Pël yeem pitëm ikanöök ngarangk
narö moulmëën pitta tapël omnarö ngarangk yaalmë. 43 Arim naë pël
orööpan. Arëkaan namp kaö sak öpënëak pöt ar pouröa inëën elniip. 44 Ën
arëkaan namp arim wotöök sëpënëak pöt pi kot panë sak ar pouröa inëën
panë elniip. 45 Pi nem yeë epël ëëp. Omën Këëp ne arök inëën elnëënëak
neiraan. Nemtok inëën yaat mënak omën pouröa kangiir nem wëwëet
këëpöt wes nimpëak irëaup."

Yesuuk Yeriko kak omën namp it nga mowesa
(Matiu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Yesure ruurö kak së oröak ka pö il wesak yesën pitëm ënëm omën
kësang sa. Pël yaëën omën il tëa omnant won namp kan ëöök wel aisëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëa, yapinte Patimias Timiasë ruup, 47 puuk, “Yesu Nasaret kakaanëp yes,” yemaan kat wiak ngës rëak ngön ë olëak epël mëëa. “Yesu Tewitë ëap, ni neen yaköm kön newi.” 48 Pël yemaan omnaröak leng ëëpën mëak nga yemaan pi kat nemowiin ke urak kaalak ngön ëak epël mëëa. “Ni Tewitë ëapök neen yaköm kön newi.” 49 Ngön yemaan Yesu kat wiak kamtaöök leng ëak taueë epël mëëa. “Maan waisëp.” Pël maan omnaröak it il tëaupön epël mëëa. “Ngön yeniaarek kosang sak wal ëak wais.” 50 Pël maan pi ngön pöt kat wiak tapëtakëër pim kelte er olëak wal ëak Yesuu naë sa. 51 Së oröön epël mëak pëël mëëa. “Tol elniimëak yaan?” Maan it il tëaupök epël mëëa. “Aköp, ni aan ne it nga sum.” 52 Maan Yesuuk epël ök mëëa. “Nimtë kön wi kosang yewesautak ompyaö yesënrek së.” Pël yemaan tapëtakëër itöörar nga sëën Yesuu ënëm sa.

Yesu pi pol tongkiipök Yerusalem kak së oröa
(Matiu 21:1-11; Luk 19:28-40; Son 12:12-19)

11 1 Pörekaan yesem Yerusalem kak temanöm wesak Olip rosiraöök Petepasiire Petani ka pöteparë së oröak Yesuuk ru naar wes mëak 2 epël mëëa. “Arip ka ëngköök së oröak tapëtakëër itaangkën pol tongki ru namp omnaröa wel naisaanëp wii ngan ë ulmëën öpna pipop wilak mësak waisën. 3 Yawilën omën nampök aripön, ‘Oröp ëënëak yeë?’ pël yeniaan pöt epël man. ‘Aköpök epopön ya. Teënt kaalak wes mëën waisëpnaat.’ ” 4 Pël maan ruaar piarip së pol tongki ruup ka kanrak temanöm wii të ulmëën wëën koirak wila. 5 Yawilën omën pörek wëauröak itenak epël mëëa “Aë, arip tol ëënëak yawil?” 6 Pël yemaan Yesuu ngön mëëa pöt ök maan kat wia. 7 Pël ëën Yesuu naë mësak së pitëm ulpëënörö përöak rangk wiin Yesu wel aisëa. 8 Pël ëën omën selap pitëm ulpëënöt përöak kamtaöök mourö yesën naröak ya lupöök së kewisat ilak këëmre kewis elmë sa. 9 Pël ëak omën selap, narö wetëëre narö ënëm, pël yeem ngön ëak epël maö sa.

“Yowe.
Aköpë këm ngöntak yewais epopön yaya mepa.
10 Tiarim ëap Tewit pim wa ngaöök mëa pöta ököt orööpënëak yaë.
Pötaan ërëpsawi ëëpa.
Anutu ngaarëk wëaup, yowe.”

11 Pël elmë Yerusalem kak së oröak Yesu pi ngönën tup kaöeta kakaati së ilëak omnant itenak ëwat sak yanget wiap yoolaan pim ru 12 pörö koirak Petani kakë sa.

Yesuuk kemmentën nga maan umön rëa
(Matiu 21:18-19)

12 Ëlpamök Petani kakaan wal ëak yesem Yesu këën elmëa. 13 Pël ëën kamaarekaan itaangkën kem nement ëp wileëa. Pël ëën uta wesak naë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

së ap wesa. Ulöp yauta akunet temanöm nasën yak ëpöt pëën wëa. 14 Pël
ëën itenak epël mëëa. “Niikaan ulöpörö utön omnarö kaalak nanën panë
ëëpnaat.” Pël yemaan ngön pöt pim ruurö kat wia.

Yesuuk ngönën tup kaöeten muumöngk mëëa
(Matiu 21:12-17; Luk 19:45-48; Son 2:13-22)

15 Pël ëak Yerusalem kak së oröak Yesu pi ngönën tup kaöeta kakaati
së itaangkën omnarö omnant ngawi yeem wëën itenak pit waö ë momëak
omën mon ngawingawi yaauröa urötere omën int ekörö menak sum
yewauröa uröt kaip ti moolëa. 16 Pël elmëak ngönën tup kaöetak omën
ke pilöt wak sëpanëak nga mëëa. 17 Pël elmëak epël mëëa. “Ngönën
pepeweri Anutuuk epël ëa. ‘Nem tup pipten yang ël epotë omnaröa
kimang yenëa kaat pël apnaat.’ Ar pipël yaëën këkain yaauröa kaata ök
yes.” 18 Pël yaëën kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë ngarangkörö pit
itenak, “Tol ëak mëngkën won sëpën?” pël mëak neneren mëëa. Pël ëak,
“Omën pourö pim ngönëntaan yaan sak yaaurö,” pël mëak kas ëën sëp
wesa. 19 Pël ëak wiap kan Yesure ruurö pit ka kësangö sëp wesak sa.

Kemmenti umön rëauta songönte ök mëëa
(Matiu 21:20-22)

20 Ëlpamök kemmenti wëa pörek kaalak së itaangkën këra pöment
umön rëak wëa, misënötëaan ëpötë pout. 21 Pël ëën Pita itenak ngön
mëëa pöt kön wiak epël mëëa. “Aköp itan. Këra kem nim umön rapënëak
mëan pöment umön rëak wëëp.” 22 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ar
Anutuun kön wi kosang weseim ön. 23 Ne yaap niamaan. Nampök tomön
epöön, ‘Tiak i kaöökël së orö,’ pël yamëem kön selap ëak yok pangk pël
ëëpën ma won pël kön nawiin pim ök mëëa pöt kë oröópnaat pël kön
wi kosang wasëpna pöt kë oröópnaat. 24 Pötaanök ök niamaan. Ar omën
nentaan kön wiak Anutuun kimang manë pöt, ‘Yok wa,’ pël weseë kön
kosang yawiin orö nirëëpnaat. 25 Kimang manëak omën nampë saunat
arim naë wiaan pöt won wes moolan. Pël yaëën arim Pep kutömweri
wë pöpök arimot tapël ent ë nuulapnaat. 26 [Ën ar omnaröa saunat won
wes nemoolan ëënë pöt Pep kutömweri wë pöpök arimot nemoolaan
ëëpnaat.]”

Yesure wotöökörö neneren morök elmëa
(Matiu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Yesure ruurö pit kaalak Yerusalem kak së oröak Yesu ngönën
tup kaöeta kakaati së wëën kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröere kaöarö pit pim naë së oröak 28 epël mëak pëël mëëa.
“Nim eprek ë yaën pipot talëpë këm ngöntak ëeimën? Talëpök pël ëëm
niia?” 29 Maan Yesuuk kaalak epël mëëa. “Ne ngön kopët nent pëël

niamaan. Ar këët ök neaan pöt ne talëpë këmtak omnant yeëan pöt niamaan. 30 Sonë i mëeima pöt talëpök maan eima? Anutuuk ma pimtok kön wiak eima? Aan kat wiim." 31 Pël maan pitëmënt neneren epël mëëa. "Tiar tol mapen? 'Anutuuk,' pël mapenaatep pi epël niepan. 'Tol ëënak Sonë ngönten kön wi kosang newasën yeë?' 32 Ën, 'Son pimtok,' pël mapenaatak pöteta omën pourö Sonön tektek ngön yaaö omën këëp pël yamëëa pötaan kas ëa." 33 Pël mëak Yesuun kangiir epël mëëa. "Ten köpël," maan Yesuuk epël mëëa. "Nookta ne talëpë këmtak yeëan pöt ök neniangan."

Wain ya ngarangk utpetaröa watepang ngönte
(Matiu 21:33-46; Luk 20:9-19)

12 1 Yesu pi watepang ngönöt apënëak ngës rëak nent epël mëëa. "Omën namp wain ya newer ngëntak ëm ök rëak wain ulöpörö wamp olapna yang öngöpö tëak ngarangk ëëpna ka wali nent ök rëa. Pël ëak ya omnarö ngarangk moulmëak pimënt yang wali nerek së wakaima. 2 Pël ëak wë kë yaaröa akunet temanöm sëën inëën ru namp ulöp narö öpënëak ngarangk moulmëauröa naë wes mëën së oröön 3 tang möak waö elmëën elek kaalak sa. 4 Sëën ya pepapök kaalak inëën ru muntap wes mëën sëën kepönöök möak utpet mowesa. 5 Pël ëën pi kaalak muntap wes mëën së oröön mëna. Pël ëën kaalak muntarö wes mëën së oröön ngarangköröak nga elmëak narö tang möak narö mëna. 6 Pël ëën pimtë ru ulööpök kopëtap pimëntring wëaup pim ngönte ngaarëk öpnaat wesak wes mëa. 7 Pël ëën ngarangkörö piin itenak pitëmënt neneren epël mëëa. 'Omën epöp pim pepapë mor kolut pout öpnaap. Pötaanök mëmpa. Pël ëën yaat tiarimëën sëpnaan.' 8 Pël mëak mënak pim sokur ya lupöökaan wilëngkëël moolëa." 9 Pël mëak Yesuuk epël mëëa. "Yaaweri pepapök ngarangkörö tol elmëëpën? Pi oröak ngarangk pörö mënak pim ya lupöök ngarangk ompyaö narö moulmëëpnaat. 10 Ngönën pepeweri ngön epël wia pöt sangk kelak kat nawiin yaaurö ma?

'Wap omën ka ök yarëauröa wël ë moolëaut
Anutuuk ompyaut wesak möör wap wes yewesir.
11 Anutu pimtok pël yaalmëën itaangkën ompyaö panë yaë.' "
12 Yesu pi pël maan wotöökörö pit watepang ngön pöt kat wiak pi pitëmëën ko wesak ya pël wesak wali öpënëak kön wia. Pël ëautak omnaröen kas ëën sëp wesak sa.

Yesuun takis yemengkautaan morök elmëa
(Matiu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Yuta omën wotöököröak Parisiire Erotë omën narö Yesuun morök elmëëpënëak wes mëa. 14 Pël ëën pit Yesuu naë së oröak epël mëëa. "Rë yanuulaup, ten nim songönte ëwat wë. Ni ngön kaar naën, yaap panëët

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaaup. Ni isaare irëa pouröen omnant mööngkraar kangk naalmëën yaaup, omën ompyaut pëën Anutuuk ök niiaut omën pourö yaap wesak rë yanuulaup. Pötaanök ni aan kat wiin. Sisa takis monat yemangk pöt pangk yeë ma won? 15 Sisa pöp takis mampen ma Anutu pimënt mampen?" Pël yemaan Yesu pi pitëm morök yaalmëa pöten itenak epël mëëa. "Ar tol ëënak morök yaalnë? Mon kël nent neneë." 16 Pël maan nent mangkën pëël mëëa. "Könre yapin epot talëpëët?" Maan pit epël mëëa. "Sisaëët." 17 Pël maan puuk epël mëëa. "Sisaën yaö ëa pipot Sisa mampun. Ën Anutuun yaö ëa pipot Anutu mampun." Pël maan pit yaan sa.

Weletakaan wal yaauta ngönte
(Matiu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Pit yesën Satusi ngönën omën narö Yesuu naë sa. Pit weletakaan wal yaaö pöt won wia pël yaaurö. Pit së oröak epël mëak pëël mëëa. 19 "Rë yanuulaup, Moses pi tiarimëën ngön kosang nent epël retëng ëaap. 'Omën namp öng wak ru won wë wel wiin pöt pim nangapök kaalak öng pöp wak wë rungaap oröön pöt pim nanëpë yaö sëpnaat.' 20 Pël ëën omën nanang narö 7 ëak wakaima. Pël ëaurö nanëp öng namp wak ru won wë wel wia. 21 Pël ëën nang pim rakëp öng tapöp wak ru won wë wel wia. Pël ëën ënëmak nang 3 pöpök öng tapöp wak ru won tapël wë wel wia. 22 Pël ëaap omën 7 eporö pit öng kopët tapöp wak ru won wë wel wiin ënëmak pitëm öng kapirëpta tapël wel wia. 23 Pötaanök omën 7 piporö öng kopët tapöp wauröep wë wal ëëpna akunaöök talëpë öng sëpën?" 24 Pël maan Yesuuk pitën epël mëëa. "Ar ngönënre Anutuu weëre kosangöön ëngk ma e weseë irikor ngön yak. 25 Weletakaan wal ëënë akunaöök ar omnarö öngre omp naëngan. Kutöm enselöröa ök tek önëërö. 26 Ën weletakaan wal yaauta ngön pöt, Moses pi këra kotumentëk es wëlëng yokotön itenak sëën Anutuu ngön ök mëëa pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma? Ngön pöt epët. 'Ne, Apramre Aisakre Yakop pitëm Anutu.' 27 Anutu pi wel wiauröaap won, öp wëauröa Anutu. Ar irikor ngön yak."

Yesuun ngön kosang kaöeten pëël mëëa
(Matiu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Pit Yesuring neneren ngön kaip tiktik maim wëën ngön kosangötë ngarangk namp naë së kat wiin Yesu pi këëkë wesak kaip ti yemaan kat wiak epël mëak pëël mëëa. "Ngön kosang taltak kaöet?" 29 Maan Yesuuk epël mëëa. "Ngön kosang kaöet epël wia. 'Israel omnarö, ar kat wieë. Anutu tiarim Aköp, pi kopëtap Omp Ak Këëp. 30 Pötaan nim lupmerre könöpre kön yawiautere wëëre kosang pipot nem Omp Ak, Anutuun muumöngk wasën wiaap.' 31 Pöta kar nent epël wia. 'Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipön elmëëm.' Ngön kosang piptepar kaöetepar,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

muntat il yewas.” 32 Pël maan ngön kosangötë ngarangkëpök epël ök
mëëa. “Rë yanuulaup, ni ngönte aan kat wiin kë panë yes. Anutu pi
yaap Omp Ak kë kopëtap. Pim ök namp naön. 33 Pël ëak piin lupre kön
yawiaare weëre kosangöt muumöngk pëël elmëëre ën nimtëën yaën tapël
nim karipëën lup sant elmëëmëët piptak Anutuun kiri ke nentere nent
ar yaaö pöt il yewas.” 34 Pël maan Yesu kat wiin omnamp kön tektekring
yemaan kat wiak epël mëëa. “Ni Anutuu wa ngaöök nimëëpna pöta
temanöm yesën.” Pël maan akun pötak omnarö Yesuun pëël mapnaaten
kas ëën sëp wesa.

Yesu pimtok Kristoon pëël mëëa
(Matiu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Yesu pi ngönën tup kaöetak ngönën ök yamëem epël mëak pëël
mëëa. “Ngön kosangötë ngarangkörö pit tol ëënak Kristo pi Tewitë ëap
pël aim? 36 Ngëëngk Pulöök Tewitën maan epël ëa.

‘Anutu puuk nem Aköpön epël yema.
“Ni wais nem yaapkëëtak öm.
Pël ëaan nimëën kööre tok yaaö piporö nook nim weëre kosangöökë
karök moulmëëmaat.” ’

37 Tewit pimtok piin, ‘Nem Aköp,’ pël mëëaupök tol ëënak Tewitë ëap pël
yaë?” Pël yemaan omën ngönën tup kaöetak wëaurö kat wiin misëng pan
ëa.

Yesuuk ngön kosangötë ngarangköröaan pepanöm mëëa
(Matiu 23:1-36; Luk 11:37-54; 20:45-47)

38 Yesu pi ngön ök maö yesem yal menak epël mëëa. “Ar ngön
kosangötë ngarangköröa utpetatön ngarangk këëkë ëën. Pit ulpëën waliit
mëak wa topöök omnarö koirak ërëpsawi ngön mapnaaten kent yaaurö.
39 Pël ëak ngönën tupötëëre këëre imën akunatë itëkëël omën kaöaröa
urötë wel aisapnaaten kent yaaurö. 40 Pit pël yeem öng kapiröröa omnant
pout pitëmëën weimeë morök elmëak omnaröak pitën kön wiin isëpënëak
Anutuun kimang wali yamëëaurö. Omën ke pilörö pit kangiir akunetak
könöm kësangöt koirëpnaat.”

Öng kapir omnant wonöpë ngönte
(Luk 21:1-4)

41 Yesu pi ngönën tupta kakaati mon yawia urta ngësngësöök wel aisëeë
itenaan omnarö mon yawia. Pël yaëën omën mon kësang wieëa selap
së mon kësangöt wia. 42 Pël yaëën öng kapir omnant won namp pi mon
kot köp möa nentepar wia. 43 Pël yaëën Yesuuk pim ruuröen ngön mëak
epël ök mëëa. “Öng kapir omnant won epopë mon yawi eptak omën
muntaröaat il yewas. 44 Omën monaringörö pit ëlöt wiaan kopëtetepar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yawi. Ën öng kapir epop pi omnant wonöpök pim wieëaut wiak won pan wesak wë."

Yesu pi ngönën tup kaöet utpet sëpnaata ngönte ök mëëa
(Matiu 24:1-2; Luk 21:5-6)

13 1 Yesu ngönën tuptakaan oröak yesën pim ru nampök epël ök mëëa. "Elei, ru yanuulaup itan. Ngönën tup epët kël kosangötök taë panë wesak ök rëaap. Ompyaö pan." 2 Maan Yesuuk epël mëëa. "Peene itaangkën kësangpel ök rëaan itenak yaan pippel epël wi naöpan. Ënëmak ngaaröak wais tup epët tööl olaan kël naö naöökë rangk wi naöpan, utpet panë sëpnaat."

Këlangön akunet orööpnaata ngönte
(Matiu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Ngönën tup pöt nal komuntakël wiaan Yesu Olip tomök së wëën Pitaare Sems, Sonre Entru pit së Yesuun pëëntak epël mëak pëël mëëa. 4 "Omën nim yaan pöt akun taltak orööpën? Akun pöt temanön yesën oröpöt oröön ten itenak ëwat sën?" 5 Pël maan Yesuuk ngës rëak epël mëëa. "Ar omnaröak lupöt wa irikor elniipanëën këëkë ngarangk ëën. 6 Naröak wais nem yapintakël, 'Ne Kristo,' pël niak omën selap pitëm lup wa irikor elmëëpnaat. 7 Ar nga yapinte kat wiak kas ëëngan. Akun kaöaö ngolöp yaëën omën pipot wet rëak orööpnaat. 8 Omën kur nementëkaanöröak kur nementekël nga ëëpnaat. Ën yang omp ak nampë omnaröak munt nampë omnaröaan nga ëëpnaat. Pël yaëën moupötta tapël we naöökël së möak naöökël pël ëëpnaat. Pël yaëën kaömp ngöntök kësangpel orööpnaat. Pipot öng nampë ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöta ök ëëpnaat.

9 "Ar omnaröen ngarangk këëkë ëën. Pit ar kaöaröa naë niulëën pitök maan ngönën tupötë pës nimööpnaat pötaanök. Ar nem ruurö pël weseë pitök ar yang ngarangkre omën omp ak naröa naë ngön yaatak niulëëpnaat. Pël ëën pitëm ëöetak nem ngönte tekeri wesak manëët. 10 Akun pöt teënt pet nairpan. Wet rëak ngön ompyaut yang ël epotë pangk ë pet irëpënëak ëaut. 11 Pötaanök ngön yaatak yanuulëën ngön tol nant man pël ëak kön selap ëënganok. Akun pötak Anutuuk arim lupötë anëët ök niapna pipot an. Pël ëën anë pöt arim ngönöt pël naëpan, Ngëëngk Pulöökë ngönöt pël ëëpnaat. 12 Omën naar nanëpök nangapëën kup mowiin mëmpnaat. Pepapökta ruupëën kup mowiin mëmpnaat. Ën koröngre ruuröak ëlre pepaarëën kup mowiin mëmpnaat. 13 Ar nem ru sak wë pötaan omën pourö ya sangën ëën kööre tok elniipnaat. Pël ëëpnaatak omën weë sak wëak wel wiipnaarö Anutuuk kama öpnaat."

Omën utpet panëët omnant utpet yewesauta ngönte
(Matiu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Ënëmak omën utpet panëët omnant utpet yewesaut wiaapanëak nga ëaurek wiaan itaampunëët." (Ar ngön epët sangk kelënëërö pöten

këëkë kön wiaan.) “Pël yaëën Yutia yangerak wëaurö kas rosiraöökël
sën. 15 Pël yeem ka tomök öpnaapök kaata kakaati së omnant öpan.
16 Ën yaak öpnaapta kak së ulpëënre omnant öpan. 17 Elei, akun pötak
ru kepringre ru kapa yemenaurö tol ëëpën? 18 Ar omën kas yaaö pipot
kopi akunetak orööpanëën Anutuun kimang man. Akun pötak ar yok
pangk kas nasëngan pötaanök. 19 Akun pötak këlangön kaö panë kat
wiinëët. Ke pil nent Anutuu kutömre yang ket ëaurekaan yewaisem e wë
eptak naaröön ëaut. Ënëmeta naaröön ëëpnaat. 20 Aköp pi akun pöt mënt
wasëpënëak kön wia. Pi pël naën ëa talte omën pourö kö sën. Omën yaö
wesauröaan akun pipët mënt wasëpnaat. 21-22 Akun pötak kaar omën
selap oröak naröak pitëmtën, ‘Ne Kristo,’ pël yaan naröak, ‘Ne tektek
ngön yaaö omnamp,’ pël niaapnaat. Pit omnarö morök elniin pitëm ënëm
ëënëak retëng weëre kosangringöt ëëpnaat. Yaap, pit omën Anutuu yaö
wesauröeta morök elniak pël ëëpnaat. Pötaanök nampök, ‘Kristo e oröak
wë,’ pël yeniaan nampök, ‘Kristo ëngkrek oröak wë,’ pël yeniaan pöt kat
mowiingan. 23 Ne omën pöt naaröön wiaan ök yeniak. Pötaanök ënëmak
yaaröön ëngk ma e wasnganok.”

Omën Këëpë oröópnaata ngönte
(Matiu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 “Akun pötak omnarö këlangön kat wi pet yairën këtëp röök
ulöpnaat. Pël ëën ngoonöpta ngaap yesën 25 ariat kutömweriaan tiak
yengentiin kutömweri omën weëre kosangringöt këlok sëpnaat. 26 Pël
yaëën Omën Këëp ne weëre kosangre iere kasir nemotring kutöm kepilötë
yaaröön itaampnaat. 27 Pël ëën nem enselörö wes mëën së nem omën yaö
wesaurö yang we naöökaan naöök, oorekaan öngkrek, kutömre yang
kauteparëëlaan wa top elmëëpnen ëa.”

Këra wasmentë ngönte
(Matiu 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 “Ar këra wasmentë yaë pöten kön wieë. Këra pöment ëp kërë sak
wil yewatën itenak kopi akunet temanöm yes pël yewas. 29 Pöta ök omën
yeniak epot yaaröön itenak pöt, ‘Pim waisëpna akunet temanöm sëën
waisëpënëak yaë,’ pël wasënëët. 30 Ne yaap niamaan. Omën e wë epörö
wel wi won nasën wiaan omën yeniak epot orööpnaat. 31 Kutömre yang
eptepar won sëpnaatepar. Ën nem ngön epët won nasëpan.”

Omën Këëpë akunet köpël wë pöta ngönte
(Matiu 24:36-44; Luk 17:26-30, 34-36)

32 “Omnarö ar omën pötë orööpna akun kë panëëten ëwat naön. Ën ensel
kutömweri wëauröere Anutuu Ruup neenta ëwat naön. Pep pimtokëër ëwat
wë. 33 Ar nem waisuma akuneten köpël wë. Pötaan ngarangk ëak ngaire wa

kom ëeim ön. 34 Omën namp ka wauret wiaan yang wali nerek sëpënëak pim
inëënörö ngarangk moulmëak neenem ya ngönöt mëak kaata ngarangkëp ngai
ëëpënëak mapnaat. 35 Pöta ök arimtë wëwëat ngarangk këëkë ëeim ön. Ka pepap
pi wiap kanök ma röök lupöök ma röökre ëlpamën yaëën ma wangam kanök
orööpën pöten köpël wë pötaan ngarangk ëeim ön. 36 Ar om ka ureim wëën
teënt wais oröön yaan sënganëën. 37 Ngön epët ar omën pouröen ök yeniak.
Ngarangk këëkë ëeim ön."

Yesu mëmpënëak kup wia
(Matiu 26:1-5; Luk 22:1-2; Son 11:45-53)

14 1 Kaömp yis namëënöt yenaare Anutuu mait elmëa akunetepar temanöm
sëpënëak yaëën kët nentepar wiaan kiri ar yaaö kaöaröere ngön
kosangötë ngarangkörö Yesu ëlëëp wak mëmpënëak ngön ë kopëta wesa. 2 Pël
yeem epël mëëa. "Omnarö pit tiarring nga elpanok akun kësangtak pël naëngan."

Öng nampök Yesu i köp nga kampët lë momëa
(Matiu 26:6-13; Son 12:1-8)

3 Yesu pi Petani kak Saimon kësë ëaup pim kaatak së ilëak wëa. Pël ëak kaömp
yenem wëën öng nampök i köp nga kamp ompyaö sum kësangring nent kep
ompyautaring wak së rëak kepönöök pout lë momëa. 4 Pël yaalmëën omën pörek
wëauröakaan naröak neneren këëpöt ngön epël mëëa. "Omën sum kësangringët
oröp ëën utpet yewas? 5 I kamp ompyaö piptak mon 300 kina il wesak koirën
omën omnant wonörö mangkën pangk ëëpnaatep." Pël mëak öng pöpön ngön
kosang mëëa. 6 Pël yemaan Yesuuk epël mëëa. "Pël mangan. Ar tol ëënak maan
pi ya këlangön kön yawi. Pi neen ompyaö pan yaalnë. 7 Omnant wonörö pit akun
wali arring wëën sant elmëënëak pöt yok pangk pël elmëënëët. Ne pöt, arim naë
akun wali naön ëëmaap. 8 Öngöp pi pim elnëëpnaal yaalnë. Ne teënt wel wiin
yang kel neweerëpnaat. Pötaan tiarim yeë pöl nem koröpöön kan yaö yaalmë.
9 Ne yaap niamaan. Ngön ompyaut yang ëlötë aö sëën pangk ëëpnaal öng epopë
nem koröpöön kan yaö yaalmë epta ngönteta aö sëën pangk ëëpnaat."

Yutasök Yesuun kup mowiipënëak mëëa
(Matiu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Akun pötak Yesuu ru 12 pöröakaan namp yapinte Yutas Keriot
kakaanëp puuk kiri ar yaaö kaöaröa naë së piin kup mowiipënëak war
wesak ök mëëa. 11 Pël ëën pit kat wiak ya kë sak sum mampënëak mëëa.
Pël maan pi Yesuun kup mowiipënëak kan ap weseima.

Yesure ruurö mait kaömp na
(Matiu 26:17-25; Luk 22:7-14, 21-23; Son 13:21-30)

12 Kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngktak Anutuu mait
elmëautaan kiri sëpsëporö yamöa akunet temanöm yesën Yesuu ruuröak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piin epël mëak pëël mëëa. “Ka taltak së Anutuu mait elmëa akunetak
kaömp nëmpenaat ar ëak kopëta wasënëak kent kön yawiin?” 13 Pël maan
ru naarën epël mëak wes mëa. “Arip kak së oröak omën namp i kepit
wak wëën koirak pöt pim ënëm sën. 14 Pël ëak kaatak yeilaan pöt ilëak
ka pepapön epël ök man. ‘Rë yanuulaupök, “Nem ruuröaring ka taltak
Anutuu mait elmëauten kön wiinaan kaömp nën,” pël ya,’ pël man. 15 Pël
ök maan ka kaö ngaarëk nent urre korumön ëak ompyaö wesauten pet
elniin pötak tiarimëën kaömp ar ëak kopëta wasën.” 16 Pël maan ruaar
kak së oröak mëëaul ëak mait kaömpöt ar ëak kopëta wesa.

17 Wiap kan Yesu pi ru 12 pöröaring ka pötak së ilëa. 18 Pël ëak kaömp
yenem Yesuuk epël ök mëëa. “Ne yaap niamaan. Arëkaan nampök neen
kup mowiipnaat. Neering kaömp yenem wë eporö arëkaan.” 19 Maan
ruurö pit ngës rëak pöppöp epël mëak pëël mëëa. “Aköp, nook ma?”
“Aköp, nook ma?” pël maö sa. 20 Pël maan mëëa. “Ru 12 arëkaan namp
neering kaömp peret iistak wariak mangkën yen epopök. 21 Omën Këëp
ne ngönëntak nemëën ëa kan pöök së wel wiimaap. Ën nemëën kup
mowiipna pöp, elei, kangut kësang pan öpnaap. Pim ëlëpök nawilën
ëanëën ompyaö ëan tapön.”

Kë mena
(Matiu 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Korin 11:23-25)

22 Pit kaömp yenem Yesuuk kaömp nent wak Anutuun yowe mëak
pel menak epël mëëa. “Epët nem mësëpëtak wa neë.” 23 Pël mëak wain
kelön nent wak Anutuun yowe mëak mangkën pourö na. 24 Yenën mëëa.
“Epët nem iit. Arimëën il yoolaan Anutuuk sulöp ngolöpët taë yewas.
25 Ne yaap niamaan. Yangerak eprek wain iit peene nëën pet yair. Arring
kaalak nanën wë ënëmak akun kaöaöök Anutuu naë wain i maim nent
nëmpenen ëa.”

Yesu pi Pitaë yak mowasëpnaaten ök mëëa
(Matiu 26:31-35; Luk 22:31-34; Son 13:36-38)

26 Pit kaömp na pet irak ngönën tan nent mëak kakaan oröak Olip
tomökël sa. 27 Kan kourak yesem Yesuuk epël mëëa. “Peene eptak ar
pourö ne sëp newesak kas sënëët. Arim pël ëënë pöt ngönëntak ngön
nent epël wia. ‘Ne sëpsëp ngarangkëp mëngkën sëpsëpörö repak sëpnaat.’
28 Ne yaap wel wiin weletakaan wal ë neulëën wet rëak Kalili yangerak
së wëën ar ënëm waisënëët.” 29 Pël maan Pitaak epël mëëa. “Eporö sëp
niwesak kas sëpën koröp. Ne pöt, pël naëngan pan.” 30 Pël maan Yesuuk
epël mëëa. “Ne yaap niamaan. Peene röök eptak kokor ngön nentepar
naën wiaan ni akun nentepar nent yak newasumëët.” 31 Maan Pitaak epël
mëëa. “Nimënt yanimëngkem ne nempënëak yaan pöteta yak naniwasën
ëëmaap.” Maan ru pim karurö kaamök ëak tapël mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi Kesemani ngësöök Anutuun ök mëëa
(Matiu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Pörekaan yesem yang lup nenta yapinte Kesemani pörek së oröak
Yesuuk ruuröen epël mëëa. “Ar eprek wëën ne ëngkrek së Anutuun
kimang memaan.” 33 Pël mëak Pitaare Semsre Sonringörö koirak sa.
Yesem ngës rëak ya këlangön kön wiak ya ngës pan ëa. 34 Pël yeem epël
mëëa. “Ne ya këlangön panë yeem wel wiima yangap yaë. Pötaanök
kosang newesak neering itiit öpa.” 35 Pël mëak kot nent ëngkël së ë kosaö
yangerak wesirak këlangön akunet Pepapök kat wiin pël naën ëëpnaat
ëën pöt mop mowiipënëak kimang mëëa. 36 Pël yeem epël mëëa. “Pep
ni omnant poprak naën yaaup. Pötaanök ni kön wiin pangk ëën pöt
këlangön nem naë orööpënëak yaë epot mop wasum. Nem könöök won,
nim könöökë wiaul ëëm.” 37 Pël më pet irak kaalak së itaangkën ka uraan
Pitaan epël mëëa. “Saimon, ni tol ëënak ka uraan? Kot nent neering itiit
naöngan ma? 38 Moröktak wiap sënganëën lup itiit wë Anutuun kimang
maë. Arim lupöt kengkën yeëetak koröpöt könöm yaalni.” 39 Pël mëak
kaalak së kimang mëëa tapët kaalak mëëa. 40 Kimang më pet irak kaalak
së itaangkën ka ureëa. Pit ka urakaim olëak wal ëën pangk naën ëën
ngön nent nemaan ëa. 41 Pël ëën kaalak së kimang mëak waisën akun
nentepar nent sëën epël mëëa. “Ar om ka könkön ureim wë ma? Peene
epët nemëën kup mowiipna akunet temanöm yes. Omën Këëp nemëën
kup mowiak omën utpetaröa moresi neulëëpnaat. 42 Wal ëën sëpa. Omën
nemëën kup mowiipnaap e yaarö.”

Yesu wali wa
(Matiu 26:47-56; Luk 22:47-53; Son 18:2-12)

43 Yesu pi pël yamëem wëën pim ru 12 pöröakaan namp yapinte
Yutas pöpring omën kësang pan kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröere kaöarö maan inre tang wak së oröa. 44 Yutas Yesuun kup
mowiipna pöp wet rëak pitën epël mëëa. “Ar ëwat sënëën tot numaatak
pël yaëën tapöp wesak wali wak taintaë wesak wak sën.” 45 Pël mëak pi
teëntom Yesuu naë së, “O Aköp,” pël mëak tot na. 46 Pël yaalmëën itenak
wak kosang wesa. 47 Pël yaëën ru piiring wëauröakaan nampök pim
öpwer yepatuukaan tëak kiri ar yaaö wotöököpë inëën ru namp möak
pim katëëp per olëa. 48 Pël yaëën Yesuuk epël mëëa. “Ar neen ngaap
wesak ne wali neönëak inre tang wak yewais ma? 49 Ne kët ël epotë
ngönën tup kaöetak arring wëaup. Pël ëën ar akun pötë neneön ëaurö.
Pël ëaap epël yaalnëën ngönën pepeweri nemëën retëng ëa pöt kosang
yes.” 50 Pël yemaan pim ruurö sëp mowesak kas sa.

51 Pël yaëën yokot ulwas namp poë koröpö pëën ureëaup pim ënëm
yesën 52 wali wëën poë koröpö wil menak kas pöömpö sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu kiri yaaö wotöököpë kaatakël mësak sa
(Matiu 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Son 18:13-14, 19-24)

53 Pit Yesu mësak kiri ar yaaö wotöököpë naë së wëën kiri ar yaaö
kaöaröere ngön kosangötë ngarangköröere kaöarö wa top ëa. 54 Pël
ëën Pita pi ënëmënëm sa. Pël ëak kiri ar yaaö wotöököpë ka tomök
oröak ëmöökë kakaati së ilëak pit Yesu tol yaalmë pöt itaampënëak
ngai omnaröa tekrak wel aisëak es mor yesa. 55 Pël ëën kiri ar yaaö
kaöaröaere kansol pourö Yesu mëmpnaan omën naröak kaar rëak pim
utpet ëautön mapënëak ap wesa. 56 Pël yeem omën selap pan pimëën
kaar maan pitëm ngön pöt mëngkre mëngk naën ëa. 57 Pël yaëën omën
naarök kaar epël mëëa. 58 "Ten epël aan kat wiaut. 'Ne ngëëngk tup
omën moresök ök rëa epët tööl olëak kët nentepar nent omën moresök
ök nerapanë nent ök remaat.' " 59 Pöteta aan mëngkre mëngk naën ëa.
60 Pël ëën kiri ar yaaö wotöököpök pitëm tekrak wal ëak Yesuun epël
ök mëëa. "Pitëm nimëën ngön ya epëten tol yewasën? Ni kangiir nent
naëngan ma?" 61 Pël maan Yesu pi nerek wak nemaan wëën kiri ar
yaaö wotöököpök epël mëak pëël mëëa. "Ni Kristo Yaya Yemak pöpë
Ruup ma?" 62 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. "Nimtë yaan pi
tapët. Pötaanök ne niamaan kat wieë. Ënëmak Omën Këëp ne Anutu
weëre kosangëp pim yaapkëël wel aisëak kutöm kepilötë yewaisën it
nengempun sa." 63 Pël maan kiri ar yaaö wotöököp ya utpet pan ëën
pimtë ulpëënëp keli yoolëem pim omnaröen epël ök mëëa. "Tol ëën omën
munt narö piin ngön mapnaaröen kaalak ap weseim öpen? 64 Pi Anutu il
yemowasem utpet wesak yaan ar yok kat wia. Ar tol yak?" Pël maan epël
mëëa. "Pi utpet yaarek wel wiip." 65 Pël mëak naröak ngës rëak waasöp
ngës menak itöörarë ngep elmëeë möak, "Talëpök yanimö?" pël mëak
polisörö mangkën pitök wak möa.

Pitaak Yesuun yak wesa
(Matiu 26:67-75; Luk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)

66 Pita pi ka tomök ëmöökë kakaati wëën kiri ar yaaö wotöököpë
inëën koont nampök së 67 itaangkën Pita es mor yesën itenak epël mëëa.
"Namp, ni Yesu Nasaret kakaanëpring wëaup." 68 Pël maan pi yak wesak
epël mëëa. "Ne nim yaan pipten ëngk ma e yewas." Pël mëak ëm kanrak
yaaröön kokor ngön ëa. 69 Pël ëën inëën koontup piin itenak kaalak
omën naë wëauröen epël mëëa. "Yaap, pitëkaan omën namp epop." 70 Pël
maan pi kaalak yak wesa. Pël ëak akun kot nent wë olëak omën pim naë
wëauröak epël mëëa. "Ni yaap pitëm toktakaanëp, Kalili omnamp." 71 Pël
yemaan Pita pi kosang panë wesak ngön köntak epël mëëa. "Ne Anutuu
ëöetak omën arim yak pipopön köpëlëp." 72 Pël yemaan kokor ngön aan
nentepar ëa. Pël ëën Yesuuk ngön epël mëëa pöt kön wia. Kokor akun

nentepar ngön naën wiaan akun nentepar nent yak newasumëëp mëëa pöten kön wiak yaköm ëën ing kaö ëa.

Yesu Pailatë naë wak sa
(Matiu 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Son 18:28-38)

15 1 Ëlpam walën kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröere kaöaröere kansol pourö wa top ëak Yesuu
mëmpnaata ngönte kosang wesa. Pël ëak wii tëak naröak mësak së
Pailatë naë moulmëa. 2 Pël ëën Pailatök epël mëak pëël mëëa. “Ni Yuta
omnaröa omën omp aköp ma?” Maan “Yok yaan pi tapët,” pël mëëa. 3 Pël
yemaan kiri ar yaaö kaöarö pit ngön kësang panë kosang wesak ök mëëa.
4 Pël yaëën Pailat pi Yesuun epël mëak pëël mëëa. “Pit nimëën ngön
könöm wesak yaan tol ëënak kat wieëak nerek naën yaën?” 5 Pël maan
Yesu pi ngön kangut nemaan pan yaëën Pailat pi yaan sa.

Pailatök Yesu mëmpënëak mëëa
(Matiu 27:15-26; Luk 23:13-25; Son 18:39–19:16)

6 Krismaki poutë akun kësang pötak yang ngarangkëp pi omnaröak
omën namp wii kaatakaan wes mëëpënëak maan pöt wes më pël yeëa.
7 Akun pötak omën namp wii kaatak wëa yapinte Parapas. Puuk omën
muntaröa wotöök wëak nga yaalem namp mëna. Pël ëën pötaan wii
kaatak ulmëa. 8 Pël ëën omën selap pit Pailatë naë së wa rongan ëak
krismaki poutë yaalmëaul elmëëpënëak ök mëëa. 9 Pël ëën Pailatök epël
ök mëëa. “Yuta omnarö arim omp aköp mait elmëak wes nimëëmaan. Kat
wiin pangk yaë ma?” 10 Yuta omën kaöarö Yesuun om pas kaaö kön wieë
wii kaatak moulmëa pöt pi ëwat wëak pël mëëa. 11 Pël maan kiri ar yaaö
kaöaröak omnaröen Parapas Yesuu urtak wilak wes mëëpnaan mapënëak
këk mëëa. 12 Pël yaëën Pailatök kaalak epël mëak pëël mëëa. “Pël ë
kosang yewas pöt arim omp ak pël yemak pöp tol ëëm?” 13 Maan elek
wiak mëëa. “Pi këra yetaprak wel wiip.” 14 Maan epël mëëa. “Omën epop
utpet oröp nent ëa?” Maan rangkrangk ngön ë olëak epël mëëa. “Këra
yetaprak wel wiip.” 15 Pël maan Pailat pi pitëm kentöt pet irëpnaak yak
Parapas wes mëa. Ën Yesuun pöt maan pol koröp wapötringöök momöak
këra yetaprak mööpënëak ngaaröa ngësë wes momëa.

Ngaaröak Yesuun ököökre waswas elmëa
(Matiu 27:27-31; Son 19:2-3)

16 Pël ëën ngaarö pit Yesu mësak oröak së yang ngarangkëpë ka kaö
nerak ulmëak maan nga omën pourö pim naë wa rongan ëa. 17 Pël ëak
ngaaröa ulpëën köp möa namp momëak wii öng oröauuk ul ket ëa nent
kepönöök mowaëa. 18 Pël elmëak rar rë mowesirak epël mëëa. “Yowe,
Yuta omnaröa omp aköp.” 19 Pël mëak kalaö naööring kepönöök momöak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

waasöp ngës menak rar rë mowesirak ngëëngk yemowesaul ököök elmëa.
20 Ököökre waswas pël elmëak ulpëën köp möaup përëak kaalak pimtëëp
më moulmëak këra yetaprak mööpënëak mësak sa.

Yesu këra yetaprak möa
(Matiu 27:32-44; Luk 23:26-43; Son 19:17-27)

21 Kamtaöök yesem omën namp koira yapinte Saimon, Sairini
kakaanëp, Alesantaare Rupas piarpim pepap. Pi yaakaan yewaisën
koirak këk maan Yesuu këra yetapër waalën sa. 22 Yesem yang lup nenta
yapinta Kolkota, tiarim ngöntak Kepön Kos pötak, së oröa. 23 Pël ëak
wain iitaring i kön kat yokola nent irikor ëak nëmpënëak mangkën kaaö
ëa. 24 Pël ëën pit këra yetaprak möak pim ulpëënre poë koröpöt narö
nant öpënëak ngasamtak wia. 25 Pit këtëp kot nent luptakël yaaprën 9
kilok pötak möa. 26 Pël ëak pim kepön löötak epël retëng ëa. “Epop Yuta
omnaröa omën omp aköp.” 27 Pël ëak ngaare këkain omën naar, namp
yaapkëël namp katnëël, mö ulmëa. 28 [Pël ëën ngönëntak epël ëa pöt kë
oröa. “Omën utpet yaauröa rongantak ulmëaup.”] 29 Pël ëën omnarö sak
waisak yeem piin sömre ëlakëër kepön keke elmëak epël mëëa. “Aë, ni,
‘Anutuu ngëëngk tupët tööl olëak kaalak akun nentepar nent ök remaap,’
pël ëauppe 30 nimtë koröpö kaamök ëëm. Ni yaap Anutuu Ruup pöt këra
yetaprakaan ent ëak ira.” 31 Pël yemaan kiri ar yaaö kaöaröere ngön
kosangötë ngarangkörö pit tapël ökre was elmëak neneren epël mëëa.
“Pi omën muntarö kaamök yaaupök pimtëën poprak yaë. 32 Pi Kristo,
Israel omnarö tiarim omën omp aköp pöt këra yetaprakaan ent ëak irap.
Pël ëën tiar itenak piin kön wi kosang wasëpenaan.” Pël yemaan omën
ngësngës mö ulmëa pöaarta tapël utpet wesak mëëa.

Yesu wel wia
(Matiu 27:45-56; Luk 23:44-49; Son 19:28-30)

33 Këtëp luptak 12 kilok pötak wëën yanget koö olëak wieë së 3 kilok
ëa. 34 Pël ëën 3 kilok këtëp tingk wesak yengmaan Yesu pi ngön ëak
epël mëëa. “Eloi, eloi, lama sapaktani?” Pöt tiarim ngöntak epël. “Nem
Anutu, nem Anutu, ni tol ëënak ne sëp yenewasën?” 35 Pël yemaan omën
pörek taueëaurö pit pöten kat wiak epël mëëa. “E kat wieë. Eliaan merëk
yemaap.” 36 Pël yaan omën namp pöömpö së i kaö kel newer wain i som
yaautak wariak këkalëp kautak wa tëak Yesu nëmpënëak yemangkem
epël mëëa. “Kora. Elia pi wais kaamök elmëëpën ma won pöten iteempa.”
37 Pël yemaan Yesu pi merëk kaö mëak wel wia.

38 Wel yawiin ngönën tup kaöetak poë köröp kësang ngeröök
uteëaumpel oorekaan luptak keliak nempelnempel ëa. 39 Pël ëën ngaaröa
wotöököp Yesu pim koëël tau wëaup pi itaangkën Yesu wel wiin epël ëa.
“Omën epop yaap Anutuu Ruup.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

40 Yesu yamöön öng Kalili yangerakaan pim ënëm yesem kaömpre
omnant kaamök elmë ima pörö kamaarek wë iteneëa. Öng pël ëa
pöröakaan narö eporö. Maria Matala kakaanëpre Maria muntap Sems
kotupre Yose pöaarë ëlëpre Salomi pörö. 41 Pit Kalili yangerakaan Yesuu
ënëm inëën elmë imaurö. Pitëmënt pëën won, öng munt naröeta Yesuring
së Yerusalem kak wakaima.

Yesu yang kel weera
(Matiu 27:57-61; Luk 23:50-56; Son 19:38-42)

42 Kë yesa akun ngëëngkët ëlpamökëën wiaan omnant kön yaaö
akuneta wiap kanök Yosep Arimatia kakaanëp sa. 43 Pi kansolöröa
wotöök wë Anutuu wa ngaöök nimëëpnaaten kent kön wieimaup. Puuk
kas kön nawiin Pailatë naë së Yesuu sokuren ök mëëa. 44 Pël ëën Pailat
pi teënt wel wia pöten yaan sak nga omnaröa wotöököpön yas maan
sëën pëël mëëa. 45 Pël ëën nga omnaröa wotöököpök “Teënt wel wia,” pël
maan kat wiak Yosepön sokur öpnaaten kuure mak mëëa. 46 Pël maan
Yosep pi së poë koröp kölam naö sum ëak së Yesuu sokur yetaprakaan ent
ëak poë koröp pöök kör koëak wak së pimtëën wesak kël öngöp tëa naöök
wiak kël kaö naö kur kaip tiak kanrak il wari ulmëa. 47 Pël yaëën Maria
Matala kakaanëpre Maria Yoseë ëlëp piarip itena.

Yesu wal ëa
(Matiu 28:1-8; Luk 24:1-12; Son 20:1-10)

16 1 Kë yesa akunet pet irën Maria Matala kakaanëpre Maria Semsë
ëlëpre Salomiiringörö pit Yesuu sokurak kolap köp nga kamp
ompyaut wa mëëpënëak sum ëak kopëta wesa. 2 Pël ëak Sante ëlpam
yewalën oröak kan kourak yesën këtëp apra. 3 Pël ëën yangaö temanöm
yewasem neneren epël mëëa. “Yangaöökë kanrakaan këlö talëpök wa
pëlëër niwiipën?” 4 Pël mëak itaangkën kël kësang pö wa pëlëër wieëa.
5 Pël ëaan yangaöök ilëak itaangkën omp ulwas namp ulpëën kölam
waliip mëaup yaapkëël wel aisëaan itenak yaan sa. 6 Pël yaëën epël mëëa.
“Yaan sëngan. Ar Yesu Nasaret kakaanëp yetaprak möaupön itaampunëak
waisan. Pi eprek won wia. Yok wal ëa. Ur koseten iteneë. 7 Ar së pim
ruuröere Pitaan ök man. ‘Pi Kalili yangerakël arimëën wet rëak sëpënëak
ök niiaup. Pörek së itaampun.’ ” 8 Pël maan öngörö kas utpet ëak reireë
urö yangaöökaan oröak kas pöömpö sa. Pël ëak kas panë ëën omnaröen
ök nemaan ëa.

Yesuuk Maria Matala kakaanëp ëö pet elmëa
(Matiu 28:9-10; Son 20:11-18)

9 [Yesu pi Santeetak ëlpam yewalën wal ëak wet rëak Maria Matala
kakaanëp ngaan urmer 7 ëak waö ë momëa pöp ëö pet elmëa. 10 Pël ëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

së piiring wëaö muntarö ingre ya ilak aim wëën ök mëëa. 11 Pël ëën Yesu
pi wal ëak wëën öngöp itena ngön pöten kat wiin kë won ëa.

Yesuuk ru naarën ëö pet elmëa
(Luk 24:13-35)

12 Akun nentak ingre mor sauröakaan omën naar kak nerekë sëpënëak
yesën kan kourak möönre köröp maim wak ëö pet elmëa. 13 Pël elmëën
piarip së ru muntaröen ök maan kat wiin tapël kë won ëa.

Yesuuk ru 11 pöröen ëö pet elmëa
(Matiu 28:16-20; Luk 24:36-49; Son 20:19-23)

14 Ënëmak ru 11 pörö wa top ëak kaömp neim wëën ëö pet elmëa. Pël
ëak wal ëak wëën itenauröak ök maan pitëm lupöt il wariak wëën kön
wi kosang nemowasën ëa pötaan kos elmëa. 15 Pël elmëak epël ök mëëa.
"Ar yang ël epotë yesem omnaröa wëaul ngön ompyaut ök man. 16 Kön
wi kosang yewesautaring i mëëpnaap pi kutömweri yaö sëpnaap. Kön wi
kosang yewesaut wonöp pi pöt es parëaöökëën yaö sëpnaap. 17 Kön wi
kosang yewesautaring öpnaarö nook weëre kosang mangkën retëng ke
nentere nent epël ëëpnaarö. Nem yapintak urmerarö waö ë momëëpnaat.
Ngön köngköm ngolöpöök apnaat. 18 Kamalörö moröak mësël ëëpnaat. I
nak wel yawiaut nëën utpet nemowaspan. Yauman yaauröa rangk pitëm
moröt mowiin ompyaö sëpnaat."

Yesu kutömweri isa
(Luk 24:50-53; Ngön 1:9-11)

19 Aköp Yesu pi ngön pipël ök më pet irën Anutuuk wak kutömweri isa.
Pörek së pim yaapkëëtakël wel aisëak wë. 20 Pël ëën pit kaare yang ël
epotë pim ngönte aö sa. Pël yaëën Aköpök kaamök elmëak retëng nentere
nent yaalmëem pim ngön yaaö pöt yaap pël pet elmëa.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Luk

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë ënëmak Luk puuk Yesuu ngön ompyaö epët retëng ëa. Luk pi ngaan root yaatak wakaimaupök Pool kaamök elmëa. Pi Yuta omën wonöp, köpël omnaröakaanëpök Krik omnaröaan retëng ëa. Krik omnarö pöt, wotpil yaauten kön wiin ompyaö yaaurö yak pi Yesuun wotpil yaapöp pöta ngönte retëng ë mena. Pi omnaröen Yesuuk yaköm yaalni pöt pet elmëa. Luk pi Ngön Yaaö Omnaröa Ya Mëmpeimauta Ngönteta retëng ëa.

Pöt epël wia.

Son i yamëaupre Yesuu wilauta ngönte *1:1–2:52*
Son i yamëaupë ya mënaut *3:1-20*
Yesu i momëën morök elmëaut *3:21–4:13*
Yesuu Kalili yangerak ya mënaut *4:14–9:50*
Kalili yangerakaan Yerusalemë saut *9:51–19:27*
Yerusalem kak Yesuu naë oröaut *19:28–23:56*
Yesuu wal ëak kutömweri isaut *24:1-53*

Luk puuk Tiopilas pöpëën pep epwer retëng ëa

1 [1]O omën kaöap Tiopilas, tenim tekrakaan omën selap pöröak
Anutuuk elmëën tenim naë omnant oröa pötön ökre was retëng
ëaut. [2]Pit omën wet rëak omnant oröön itena pöröa këmötëaan ngön kat
wiak retëng ëaut. [3]Pël yaëën nem itena pöröen pëël mëak songönöt këëkë
kat wiaut. Pötaanök wotpil wesak nimëën ë yaningk. [4]Ni kat wiak wet
rëak omën muntaröak ök niaan kat wian epot yaap tapöt pël wasumëak
retëng ë yaningk.

Ensel nampök Sonë wilëpnaaten Sakaraiaan ök mëëa

[5]Erot pim Yuta omnarö ngarangk ëak wëa akun pötak kiri ar yaaö omën
namp wëa yapinte Sekaraia pöp Eron pim kurmentëkaanöröa naëaan Apaisa
pim toktakaanëp. Ën pim öngöp Elisapet piita Eron tapöpë kurmentëkaanëp.
[6]Piarip Anutuu ëöetak wotpil wë pim ngön kosang pout ngar weim
wakaima. [7]Pël ëak Elisapet pi ru köpëlëp yak piarip ru won wë ulöp sa.
[8]Sekaraiaare kiri ar yaaö pim karurö pit Anutuu ngönën tup kaöetak
së ilëak Anutuu ëöetak neenem yaat mëmpö yesem [9]Sekaraia puuk ka

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngerö ngëëngktak së köp nga kaampöt kiri ar ëak koulöp wes mëëpënak
pitëm yaaul wël ëlmëën sa. 10 Pël yaëën akun pötak omën yaap sa pörö
pit tomök wa top kësang ëak Anutuun kimang maim wëa. 11 Pël ëën
Sekaraia pi itena pöt Aköpë ensel namp köp nga kaampöt kiri ar yaaö
pöta weë yaapkëöökël tauaan itenak 12 kas kaö ëak reëreë ura. 13 Pël
yaëën enselëpök epël mëëa. “Sekaraia, ni kas ëëngan. Anutu pi nim
kimang ngönte kat wia. Pötaanök nim öngöp Elisapet pi nim yokot namp
wilëpnaat. Pël ëën pim yapinte Son pël mam. 14 Pël ëak ni ya kë sak
ërëpërëp yaëën omnaröeta pim oröópna pötaan ërëpërëp ëëpnaat. 15 Pi
Aköpë ëöetak kaö sak wë wain iire i nga muntat nanëmpan. Pim ëlëpë
yaatak wëën Ngëëngk Pulö pim lupmeri peö ëëpnaap. 16 Puuk Israel omën
selap pan lup kaip motiin Anutu pitëm Aköpë naë rë olapnaat. 17 Pi Eliaë
ëa pöl weëre kosang wak Aköpë wotöök rapnaap. Puuk peparöa könöt
kaip motiin rungaaröaring lup yal mampnaat. Pël ëën omën ngön wa
olëolë yaauröeta tapël elmëën wotpil wëauröa könöt kat mowiipnaat. Pël
elmëën omën pörö Aköpë waisëpnaataan ko ëak öpnaat.” 18 Pël maan
Sekaraia pi enselëpön epël mëëa. “Ten öngöp pouwaar ulöpaar. Pötaanök
nim ngönta këët oröópnaalën kön nawiin yeë.” 19 Pël maan enselëpök
kangiir epël mëëa. “Ne Kepriel, Anutuu ëöetak wë piin inëën elmëeim
wëaup. Pimtok ngön ompyaö epët ök niamëak wes nemëën waisaup.
20 Pël ëën ni kat wiak kön wi kosang newasën yaën. Pötaanök ngön won
sak wëën nem ngön yeniak pipot kë oröönak kaalak ngön amëët.”

21 Sekaraia pi ka ngerö ngëëngktak akun wali wëën omnarö kor wë kön
selap ëa. 22 Pël ëeim wëën ënëmak kakaatiaan oröak ngönaak mapënëak
poprak ëa. Pël ëën omnarö pit epël kön wia. “Pi ka ngëëngkta kakaati
omën it ngolöp nent itena koröp.” Pël ëën pi ngön apënëak pomp ëak
moresiarëring ök elmëa.

23 Ënëmak Sekaraia pim ngönën tup kaöetak ya yamëngka akunet pet
irën kaalak kakë sa. 24 Pël ëën ënëmak Elisapet ru kepring sa. Pël ëak
ëlëëpëlëëp ëeim wëën ngoon mor nas won sa. Pël ëën epël mëëa. 25 “Aköp
pi kaamök elnëak omnaröa ëöetak nem ëöempel won newesak rungaap
yenangk.”

Ensel nampök Yesu wilëpnaaten Mariaan ök mëëa

26 Elisapet pöp ru iirak ëaan ngoon mor nas nasiaan namp won sëën
Anutuuk ensel Kepriel pöp wes mëën Kalili yangerak ka naö yapinte
Nasaret pörekë sa. 27 Pörek öng ulwas namp wëa yapinte Maria pi omp
namp Yosep piin yaö elmëën wëa. Yosep pi Tewit pim köröóp. 28 Pël ëën
Kepriel pi Maria pim naë së epël mëëa. “Yowe, Aköp pi nimëën ya ërëp
ëak niiring wë.” 29 Pël maan Maria pi kat wiak ya ngës ëën epël kön wia.
“Tol ëënak yoöre ërëp epël yenëa?” pël kön wia. 30 Pël ëën enselëpök
epël ök mëëa. “Maria, ni kas ëëngan. Anutu pi nimëën ya ërëp yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

31 Nim yokot kepring sak wilumë pipop yapinte Yesu pël mam. 32 Puuk
omën kaö sak öpnaap. Pël ëën omnaröak piin yaya mëak Anutu kaö
panëëpë Ruup pël mapnaap. Pël ëën Anutuuk pim köröóp Tewit pim ëaul
yangerakë omnaröa kaö wes moulmëëpnaap. 33 Pi Yakopë ëere köröörö
ngarangk ëak wakaim öpnaap. Pël ëën pim wa ngaöök nimëëpna pöt won
nasëpan." 34 Pël maan Maria enselëpön epël mëëa. "Tol ëak pël ëëm? Ne
omp wonöppe." 35 Maan enselëpök kangiir epël mëëa. "Ngëëngk Puloök
nim naë wais Anutu ngaarëkëp pim weëre kosangët nim rangk niwiin
kaamök elniipnaat. Pël ëën nim ru wilumë ngëëngk pöpön omnaröak
Anutuu Ruup pël apnaat. 36 Kat wi. Nim karip Elisapet pi ulöp saupök ru
kepring wë. Ngaan, 'Pi ru nawilpanëëp,' pël aimautak peene pöt pi ru
kepring wëën ngoon mor nas nasiaan namp ëak yes. 37 Anutu pi omën
nant ëëpënëak poprak naën yaaup." 38 Pël maan Mariaak kangiir epël
mëëa. "Ne Anutuu inëën koontup. Pötaanök yaan pil elnëëp." Pël maan
enselëp pi sëp wesak sa.

Maria pi Elisapeten itaampö sa

39 Maria pi akun tapëtakëër wal ëak Yutia rosir omnaröa kak nerekël
sa. 40 Pël ëak Sekaraia pim kaata kakaati së ilëak Elisapeten yoöre ërëp
mëëa. 41 Pël yemaan Elisapet pi Mariaë yoöre ërëp pöt kat yawiin ru
Elisapet pim yaatak wëaö pöp elel ëa. Pël ëën Ngëëngk Pulö Elisapet piik
ilëak peö ëa. 42 Pël ëën ngön ëak Mariaan epël mëëa. "O öng epop, ni öng
muntaröa ök won. Anutu pi niin ompyaö yaalni. Ën nim ru wilumë pöpta
ompyaö elmëëpnaat. 43 Ne ompyaö talëpëën nem Aköpë ëlëpök nem naë
yewaisën? 44 Yoöre ërëp ngön neaan kat yawiin nem yaatak wëaupta kat
wiak ërëpsawi ëak elel yaë. 45 Ni Aköpë ngön ök niia pöt kë rapna pöten
kön wi kosang yewasën. Pötaan ërëpsawiaring ömëëp."

Mariaak ërëpsawi ngön mëëa

46 Pël maan Maria pi epël mëëa.
"Nem lupmerök Aköpë yapinte wak yawis.
47 Ën nem könöpök Anutu ne utpetetakaan yeneö pötaan ërëpsawi
yaalmë.
48 Pi ne pim inëën koont pasip sant yaalnë.
Pötaanök omën peene wë eporöere ënëm orööpnaarö pitök neen,
'Anutuuk ompyaö yaalmë,' pël apnaat.
49 Anutu weëre kosangëp puuk retëng epët yaalnë.
Pötaan pim yapinte ngëëngk wia.
50 Pi omën pim iri wëaurö sant yaalmëaup.
Omnaröa öpnaal sant pöt pangk ëak wiaapnaat.
51 Pim moresök ya kosang mënak
omën pitëmtëën wak isak yaaurö wa moolaan yes.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

52 Pi yang omp ak weëröeta wa moolëak
omën yapin wonörö pitëm yapinöt wak isak yema.
53 Pi omën ngöntök yaaö omnant wonörö ulöl wes yemangk.
Ën ulöpre moupring wëaurö ngöntök yemowas.
54-55 Pi tiarim ëaröen Apramre pim ruure ëarö kaamök elniipënëak
kosang wesak ök mëëa.
Pötaanök pi pim ngön kosang wesa pöten kön wiak Israel pim ya
omnarö kaamök elnieim wë."
56 Maria pi Elisapetring wëën ngoon naar namp ëak won sëën kaalak
pim kakë sa.

Elisapetök Son wila

57 Elisapet pim akunet temanöm sëën yokot namp wila. 58 Pël ëën omën
kaköröere nanangarö pit Aköpë sant elmëa pöt kat wiak piiring top ëak
ërëpsawi ëa.
59 Wë akun 7 ëak won sëën 8 pötak pit yokotup Anutuun yaö wesak
pim koröp kaut ilëpënëak wa top ëa. Pël ëak pit Sekaraia pim pepapë
yapin ngamp mapënëak mëëa. 60 Pël maan ëlëpök ke urak epël mëëa.
"Won, tiar pim yapinte Son pël mepa." 61 Pël maan pit epël mëëa. "Nim
nanang nampë yapinte pil won wia." 62 Pël mëak pepapön mor ök elmëak
yapin talte mapën pöten pëël mëëa. 63 Pël ëën pi kël wësap naöön kimang
elmëën wa mangkën puuk, "Yapinte Son," pël retëng ëën pit yaan sa.
64 Pël ëën tapëtakëër pim këmët kengkën sëën ngönte orö rëën Anutuun
yaya mëëa. 65 Pël ëën kak pörek wëaurö pit yaan sak pöta ngönte ka
poutë ök maö yesem Yutia yangerak rosiratë ka wieëa pötëëta ök aö sëën
pangk ë pet ira. 66 Pël ëën omën pöt kat wia pörö om ngön pöt kön wieim
wë Aköpök weëre kosang mena pël wesak epël mëëa. "Yokotup kaö sak
tol ëëpën?"

Sekaraiaak tektek ngön mëak Aköpön yaya mëëa

67 Ngëëngk Pulö Sonë pepap Sekaraia pim lupmeri peö elmëën tektek
ngön epël mëëa.
68 "Tiar Aköp, Israel omnaröa Anutu pim yapinte wak isak mapa.
Puuk tiar kaamök elniak utpetetakaan ent ë yanuulë.
69 Pim inëën ruup Tewit pim kurmentëkaan namp tiar utpetetakaan
niöpënëak
omën weëre kosangring pöp tau yaulmë.
70 Omën pöpön ngaanëër pim tektek ngön yaaö ngëëngköröen ök maan
pitëm këmötëaan epël aimaut.
71 Aköpök tiarim kööre toköröere këëpöt yaniwesaurö pitëm naëaan
ent ë nuulëëpnaat.
72 Pi ngaanëër ngön ngëëngk kosang wes mena pöten kön wieë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiarim ëarö lup sant elmëeima.
73 Pim ngön kosang wes mena pöt tiarim köröóp Apramön epël mëëa.
74-75 ‘Ne ar neen akun poutë ompyaöre wotpil wë kas naën inëën elnëënëën
arim kööre tokörö̈a naëaan kama niömaat.’
76 Ën yokot epop, ni wet rëak Aköpëën kan ngësum.
Pël ëëmë pötak omnaröak niin, ‘Anutu Ngaarëkëp pim tektek ngön yaaup,’ pël niapnaat.
77 Ni Anutuuk pitëm utpetatë kangut kërë moolëak utpetetakaan öpnaat pël ök maan kat wiipnaat.
78 Anutu pi tiarimëën sant yaaup.
Pötaan pël elniipnaat.
Pi kutömweriaan namp tiarim naë wes mëën puuk këtëpë yema pöl ëwa elniipnaat.
79 Pël ëën omën koutak wëauröere wel wiipënëak yaaurö ëwa elniak mayaap kanöök niulëën öpenaat.”
80 Ënëmak yokot Son pöp kaö sëëre könö kaö së pël ëa. Pël ëak yang omën wonrek së wakaim wiak pim ya mëmpna akunet temanöm sëën Israel omnaröa naë orö tekeri sa.

Yesu wila
(Matiu 1:18-25)

2 1 Akun pötak Rom yang omp ak Sisa Okastas puuk omën pim iri wëauröa yapinöt öpënëak ngön kosang wia. 2 Ya pöt ngaan namëngkënte, Sairinias pim Siria yangerak yang ngarangk ëak wëaö akun pötak ngës rëa. 3 Pël ëën omën pourö pit yapin wiipënëak pitëm ka songönötë sa.
4 Yesën Yosep pi Tewit pim köröópök Kalili yangerak Nasaret pörek wëa. Pötaanök Yutia yangerak Tewit pim kak Petelem pörekë sa.
5 Sëpënëak pim öng yaup Maria pöpta yapin wiipënëak koirak piarip pouwaar sa. Maria pöp ru kepringëp. 6 Pël ëak wëën Maria pim ru wilëpna akunet temanöm sa. 7 Pël ëën pim yokot wetkaalëp wila. Pël ëak poë koröp kautak kör koëak pol purmakaöröa kaömp umweri öngpök mowiin wieëa. Su kaat omën peö ëa. Pötaanök ur ap wesak purmakaö kaatak së wëa.

Enselöröak pol sëpsëp ngarangköröen ök mëëa

8 Petelem kak pörekë naë omën narö pitëm pol sëpsëpörö rö kan koinë ngarangk eim wëa. 9 Pël ëën Aköpë ensel namp pitëm naë së oröön Aköpë ëwaöök pitëk ëwa elmëën kas kaö ëa. 10 Pël yaëën enselëpök epël mëëa. “Ar kas ëëngan. Kat wieë. Ne arimëën ping ngön ompyaut wak yewais. Yang poutë omnarö kat wiak ërëpsawi ëënëët. 11 Peene öng nampök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tewitë kak eprek rungaap yawil pipop ar omën pourö utpetetakaan niöpnaap. Pi Aköp Kristo, Anutuuk Yaö Mëëaup. 12 Itenak yaap ëa
wasënëëtaan wetete niamaan. Poë koröpöök kör koëak pol purmakaöröa
kaömp umweri wiaan itaampunëët." 13 Pël maötaring ensel muntarö
kësang pan tapët pöt pitëm karipë naë oröak Anutuun yaya mëak epël
mëëa.
14 "Anutu Ngaarëkëp pim yapinte wak isëp.
Omen pim lup sant elmëaurö pitëm naë mayaap wiaap."

Pol sëpsëp ngarangkörö Yesuun itena

15 Enselörö pit kaalak kaip tiak kutömweri sëën sëpsëp ngarangkörö
pit neneren epël mëëa. "Tiar Petelem kak së oröak Aköpë ök yenia
pipten iteempa." 16 Pël mëak pit teëntom pan së Mariaare Yosep koirak
itaangkën öngaap poë koröpö kör koëak pol purmakaöröa umweri wiaan
itena. 17 Pël ëak yokot pöpëën ngön ök maan kat wia pöt ök mëëa. 18 Pël
ëën omën pörek wëa pörö pourö pit sëpsëp ngarangköröa ngön ök mëëa
pöt kat wiak yaan sa. 19 Ën Maria pöt ngön pöt kat wiak pim lupmeri wa
wiak om kön wieima. 20 Pël ëën pol sëpsëp ngarangkörö pit kaalak yesem
enselëpök rungaapëën ök mëëa pöl itaampööre kat wi ëa pötëën Anutuun
yaya maima.

Yesuun yapin mëëa

21 Yesu wilën wieë akun 7 ëak won sëën 8 pötak pit pim koröp kaut ilak
yapinte Yesu mëëa. Yapin pöt pi yaatak won wiaan enselëpök ök mëëaut.

Simionre Ana piarpim ngönte

22 Mariaare ruup piarip kak wë piarpim iirëpna akunet temanöm
yesën Moses pim ngön kosangöt ngar wak Yosepring Yerusalem kak së
yokotup Aköpëën yaö mowasëpënëak wak sa. 23 Pöt Aköpë ngön kosang
epël wia pöt ngar wak pël ëa. "Yokot wetkaalörö wilën pöt Aköpëën yaö
mowasën." 24 Pël ëak piarip Aköpë ngön kosangöt ngar wak Aköpëën yaö
mowasëpnaataan int ek naar kiri ar ëëpënëak wak sa.
25 Yerusalem kak omën namp wakaima yapinte Simion. Pi omën wotpil
ngönënringëpök omën Israel omnarö utpetetakaan moöpna pöpön kor
wëën Ngëëngk Pulö piiring wakaima. 26 Ngëëngk Pulöök ngaan piin epël
ök mëëa. "Ni wel nawiin om wëën Aköpë Yaö Mëëaup, Kristo, oröön
itenakök wel wiimëët." 27 Omën pöp Ngëëngk Pulöök elmëën Anutuu
ngönën tup kaöetak së wëa. Pël ëën Yosepre Maria piarip rungaap wak
ngön kosangta wieëaul elmëëpënëak ngönën tupta kakaati sa. 28 Pël ëën
Simion pi Yesu wak kapariak epël mëak Anutuun yaya mëëa.
29 "Aköp nim neaan pöt yok kë yaarö.
Pötaanök nuuk aan ne ya kë sak wë wel wiimaan.

30 Nem itöök nim omën ten utpetetakaan niöpënëak yaan pöpön
ityaangk.
31 Aköp ni omën pouröak piin itaampunëak ko ë ninaup. 32 Puuk kopël
omnaröa lupöt ëwa yaalmë.
Ën Israel nim omnarö tenim yapinte wak yawis."
33 Yokotupön pël yemaan ëlre pepaar piarip kat wiin pölöppölöp ëa.
34 Pël ëën Simion pi welaköt elmëak yokotupë ëlëp Mariaan epël mëëa.
"Yokot epopë naë Israel omnarö pit komre kap ëëpnaap. Pël ëak narö
pim naëaan kawi ngentiipnaat. Ën narö pim naë tauak kosang sëpnaat.
Puuk sowi mowiin omnarö pimëën ngön utpet apnaat. 35 Pit pël yemaan
pitëm kön ëlëëpöt yoolök wasëpnaat. Pël yaëën nimëntta ya këlangön ëak
yaköm kön wiimëët."
36 Tektek ngön yaaö öng namp wëa yapinte Ana. Pi Panuel pim
koontup, Asa pim kurmentëkaanëp. Pim öng ulwasöök omp wak wëën
krismaki 7 ëak sëën 37 wel wiin öng tek wakaima. Pim krismakiat 84.
Öng ulöp pöp pi akun poutë ngönën tup kaöet sëp newasën këtëkre rö
kan poutë Anutuun yak kë ngës olëak wë kimang maim wakaima. 38 Öng
pöp pi akun pötak pitëm naë së Anutuun yokotupëën yaya mëak Yuta
omën Anutuuk pit utpetetakaan moöpënëak kor wakaimauröen yokotupë
ngönte ök mëëa.

Yosep Mariaare Yesu mësak Nasaret kakë sa

39 Yosepre Maria piarip Aköpë ngön kosangta wieëa pöl omnant pout
ë pet irak kaalak Kalili yangerak Nasaret kakë sa. 40 Pël ëak yokotup kaö
sak weëre kosang wak ëwat kaöempelring wëën Anutu pimëën ya kë sa.

Yesu kotupök Anutuu ngönën tup kaöetakë sa

41 Yesuu ëlre pepaar piarip Anutuu mait elmëa akun poutë Yerusalem
kak seim yeëa. 42 Pötaanök piarpim yaaul Yesu krismakiat 12 ëak won
saupök mësak pit pourö sa. 43 Pël ëak wë ngëëngk akunet pet irën kaalak
kakë sëpënëak yokotup Yerusalem kak om wëën piarip pöten köpël yak
sa. 44 Pël ëak yesem yokotup omën karuröaring yes wesak kët pöt seim
wiap kan piarpim kar pöröa naë ap wesa. 45 Pël ëak pitëm naë ap wes
pet irak kaalak Yerusalem kak ap wasëpënëak sa. 46 Pël ëak ap weseim
wëën akun nentepar nent ëak won sa. Pël ëën ënëmak ngönën tup kaöeta
kakaati së itaangkën pörek rë yemoulauröa tekrak wel aisëeë pitëm
ngönöt kat wiak songönötön pëël maim wëa. 47 Pël ëën omën pim ngön
kat wia pörö pit pim ngön kaip ti mampööre ëwat yaautaan itenak yaan
sa. 48 Pël ëën pim ëlre pepaar piin itenak yaan sak ëlëpök epël mëëa.
"Yokot epop, tol ëënak tenipön epël yaalniin? Ten pep yaköm ë sak niin
ap wasö imep." 49 Pël maan kangiir epël mëëa. "Oröpmoreënök neen
ap wasö im? Arip köpël ma? Ne nem Pepapë kaatak wëep." 50 Pël maan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piarip ngön pöt kat wiak ëngk ma e wesa. 51 Pël ëën ëlre pepaarring pit
kaalak Nasaret kak së wë piarpim ngön ngar weim wakaima. Ën ëlëp pöt
pi omën itenak kat wia pöt pim lupmeri wa wiak kön wieima. 52 Pël ëën
Yesu pi wë kaö sak pim ëwatte ompyaö ëa. Pël ëën Anuture omnarö piin
itaangkën pangk ëa.

Son i yamëaup pim yaat ngës rëa
(Matiu 3:1-12; Maak 1:1-8; Son 1:19-28)

3 1-2 Son, Sekaraiaë ruup, pi yang omën wonrek wëën Anutuuk ya
ngön mëëa. Akun pötak omën eporöak yang ngarangk eim wëën
Anutuuk pël mëëa. Rom omp ak Taipirias Sisa pi Rom yang pör ngarangk
ëak wëën krismaki 15 ëak won sa. Akun pötak Pontias Pailat pi Yutia
yanger ngarangk ëeëa. Ën Erot pi Kalili yangera kaö sak wëën pim
nangap Pilip pi Ituriaare Trekonaitas yangera kaö sak ngarangk ëa. Ën
Laisenias pi Apilini yanger ngarangk ëeëa. Ën Anasre Kaiapas piarip kiri
ar yaauröa wotöök wëa. Akun pötak Anutuuk Sonön ya ngön mëëa. 3 Pël
ëën pi i Yotanë we naöökaan naöök yesem Anutuuk omnaröa saunatë
kangut ent ë moolapnaataan lup kaip tiin i momëëpënëak ök maima.
4 Pöta ngönte tektek ngön yaaup Aisaia puuk epël ngönëntak retëng ëa
pöt Son pim naë kë oröa.

"Yang pultakaan omën nampök epël ya.
'Aköpëën kanö wotpil weseë.
Ngësak ompyaö panë weseë.
5 I kön pipotta yang rë ngep ëeë.
Pël ëak rosir kotre kaö pipotta pout mëngkën iri rëëp.
Kan pek wia pipotta wotpil weseë.
Pël ëak kamtaöök kël wia pipotta wa moolëak won weseë.
6 Pël ëën omën pourö Anutuuk utpetetakaan yaniö pöten
itaampenaan.' "

7 Omën kësang Sonök i momëëpënëak pim naë sëën epël mëëa.
"Kamalöröa morök yaalni pöl ar yaaurö. Ar kön wiin nem naë waisën i
nimëëma pöt Anutuuk nga elniipënëak ya pöt naalniipan. 8 Ar lup kaip
tiak wëwë pötakël önë pötakëër omnaröak arën itaangkën lup kaip tian
pël ëëpnaat. Arimtë könöök epël angan. 'Ten Apramë köröörö,' pël angan.
Ar kön wi kosang newasën wë, 'Ten Apramë köröörö,' pël anë pöt pangk
naën. Ne niamaan kat wieë. Anutu pi apënëak pöt yok pangk aan kël
epotök Apramë körö koröp orööpnaat. 9 Anutuuk iner këra songöntak wia.
Këra nement ulöp ompyaö nautön ëëpna pöt ku tiak es marën kotöpnaat."

10 Pi pël maan pit piin pëël mëëa. "Elei, ten tol ëën?" 11 Pël maan puuk
kangiir epël mëëa. "Omën namp pim ulpëën naar wiaan pöt omën wonöp
namp mamp. Ën namp kaömpöt selap wiaan pöt tapël muntap nant
mamp."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Takis yewa omën naröeta i mëëpënëak sa. Pël ëak pi ngön pöt maan
kat wiak epël mëëa. “Rë yanuulaup, ten tol ëën?” 13 Maan puuk epël
mëëa. “Ar omnaröa naëaan takis önëak pöt ngarangköröa niia pil pëën
ön. Arök arimëën kaut önganok.” 14 Pël maan nga omën naröeta kaalak
pëël mëëa. “Ën ten tol ëën?” Pël maan puuk epël mëëa. “Arta omnarö
mööre kaar ëak sumat wë pël ëënganok. Ar arimtë ya yamëngkauta
sumat pëën weë. Muntat önëak kent ëëngan.”
15 Son pi pël maan omnarö pit ërëpërëp ëak pimëën kön selap ëak
epël mëëa. “Epop Yaö Mëëaup Kristo tapöp koröp.” 16 Pël yaan pit
pouröen epël ök mëëa. “Omën nem ënëm waisëpna pöp pim weëre
kosangtak nemët il wasëpnaap. Ne utpet epopök pim ing korötepar
wii nemowilnganëëp. Ne i yaaptaring i yanimë. Puuk pöt ar Ngëëngk
Pulö nimëën esuwesi ök arim utpetat kotak won sëpnaat. 17 Pi pim kat
yaurautaring wais kat ur rongan ëak kaömp ompyaut wa pim kaömp
kaatak wiipnaat. Pël ëak unönre söksök pöt wa top ëak es kosangwesi
moolaan kot sëpnaat.”

Erotök Son wii kaatak moulmëa

18 Son pi ngön pöt ök mëak wa korkor ngön munt nantre ngön ompyaut
omnaröen ök mëëa. 19 Pël ëak yang ngarangk kaöap Erot pi utpet nant
yaaupök pim nanëpë öngöpta wa ëp ëa pötaan ngön kosang mëëa. 20 Pël
ëa pöta rangk saun kaö panëët Son wii kaatak moulmëa.

Yesu i mëa
(Matiu 3:13-17; Maak 1:9-11)

21 Son pi wii kaatak nemoulmëën wiaan omnarö i momëak Yesuta
i momëa. Pël ëën pi Anutuun kimang yemaan kutömwer këm nga
ëën 22 Ngëëngk Pulö int ekëpë ök sak Yesuu rangk irëa. Pël yaëën
kutömweriaan ngön nent epël mëëa. “Ni nem Ruup. Ne niin ya kë sak
kent pan yaalni.”

Yesuu ëere köröörö
(Matiu 1:1-17)

23 Yesu pi pim krismaki 30 ëak won sëën pim yaat ngës rëa. Pël yaëën
omnaröak piin kön wiin Yosepë ruup pël ëa.
Yosep pöp Ilai pim ruup.
24 Ilai pöp Matat pim ruup.
Matat pöp Liwai pim ruup.
Liwai pöp Melkai pim ruup.
Melkai pöp Sanai pim ruup.
Sanai pöp Yosep pim ruup.
25 Yosep pöp Matataias pim ruup.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Matataias pöp Emos pim ruup.
Emos pöp Neam pim ruup.
Neam pöp Eslai pim ruup.
Eslai pöp Nakai pim ruup.
26 Nakai pöp Meat pim ruup.
Meat pöp Matataias pim ruup.
Matataias pöp Semen pim ruup.
Semen pöp Sosek pim ruup.
Sosek pöp Sota pim ruup.
27 Sota pöp Soanan pim ruup.
Soanan pöp Resa pim ruup.
Resa pöp Serapapel pim ruup.
Serapapel pöp Sialtiel pim ruup.
Sialtiel pöp Nerai pim ruup.
28 Nerai pöp Melkai pim ruup.
Melkai pöp Etai pim ruup.
Etai pöp Kosam pim ruup.
Kosam pöp Elmatam pim ruup.
Elmatam pöp Er pim ruup.
29 Er pöp Yosua pim ruup.
Yosua pöp Eliesa pim ruup.
Eliesa pöp Sorim pim ruup.
Sorim pöp Matat pim ruup.
Matat pöp Liwai pim ruup.
30 Liwai pöp Simion pim ruup.
Simion pöp Yuta pim ruup.
Yuta pöp Yosep pim ruup.
Yosep pöp Sonam pim ruup.
Sonam pöp Elaiakim pim ruup.
31 Elaiakim pöp Melia pim ruup.
Melia pöp Mena pim ruup.
Mena pöp Matata pim ruup.
Matata pöp Netan pim ruup.
Netan pöp Tewit pim ruup.
32 Tewit pöp Sesi pim ruup.
Sesi pöp Opet pim ruup.
Opet pöp Poas pim ruup.
Poas pöp Salmon pim ruup.
Salmon pöp Nason pim ruup.
33 Nason pöp Aminatap pim ruup.
Aminatap pöp Atmin pim ruup.
Atmin pöp Anai pim ruup.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anai pöp Esron pim ruup.
Esron pöp Peres pim ruup.
Peres pöp Yuta pim ruup.
34 Yuta pöp Yakop pim ruup.
Yakop pöp Aisak pim ruup.
Aisak pöp Apram pim ruup.
Apram pöp Tera pim ruup.
Tera pöp Neo pim ruup.
35 Neo pöp Serak pim ruup.
Serak pöp Reu pim ruup.
Reu pöp Pelek pim ruup.
Pelek pöp Epe pim ruup.
Epe pöp Sela pim ruup.
36 Sela pöp Kenan pim ruup.
Kenan pöp Apaksat pim ruup.
Apaksat pöp Sem pim ruup.
Sem pöp Noa pim ruup.
Noa pöp Lamek pim ruup.
37 Lamek pöp Metusala pim ruup.
Metusala pöp Inok pim ruup.
Inok pöp Saret pim ruup.
Saret pöp Malalel pim ruup.
Malalel pöp Kenan pim ruup.
38 Kenan pöp Inos pim ruup.
Inos pöp Set pim ruup.
Set pöp Atam pim ruup.
Atam pöp Anutu pim ruup.

Setenök Yesu morök elmëa
(Matiu 4:1-11; Maak 1:12-13)

4 1 Yesu pi Ngëëngk Pulöök pim lupmeri peö ëak mësak Yotan imer
sëp wesak yang omën wonrekë sa. 2 Pël ëak wë kët 40 ëak won sëën
Seten pim naë së oröak morök elmëa. Akun pötak pi kaömp won pan
ëa. Pël ëën akun pöt won sëën këën wel wia. 3 Pël yaëën Setenök epël
mëëa. “Ni Anutuu Ruup. Pötaanök kël epotön maan kaömp sëën në.”
4 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Ngönëntak epël wia. ‘Kaömp pöt
pëënök omnaröa wëwëet nanimpan.’ ” 5 Pël maan Seten pi Yesu mësak
rosir naöök is moulmëak tapëtakëër yangerakë omën poutön pet elmëak
6 epël mëëa. “Yang epotë omën nantre nant pötë weëre kosang nem naë
wiaan namp ngarangk elmëëpnaataan mempëak pöt mempaat. Pötaanök
ni ngarangk ëëmëëtaan nimpëak yeë. 7 Pötaanök ni nem iri ilëak yaya
neamë pöt omën epot pout nimëën sëpnaat.” 8 Maan Yesuuk kangiir epël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mëëa. “Ngönëntak epël wia. ‘Aköp Anutuun yaya mam. Pimënt kopëtapön inëën elmëëm.’ ” 9 Pël maan Seten pi kaalak Yesu mësak Yerusalem kak së ngönën tup kaöeta möröök moulmëak epël mëëa. “Ni Anutuu Ruup. Pötaanök eprekaan öngkrek sörok ola. 10 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. ‘Anutu pi pim enselöröen maan ni ngarangk elniipnaat.’ 11 Ën ngönën nenteta epël wia. ‘Këlötök nim ingesi niwalpanëën pitök morötök akaak elniipnaat.’ ” 12 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Ngönën nenteta epël wia. ‘Aköp Anutuun kaamök elniipnaaten ököök elmëëngan.’ ” 13 Pël maan Seten pi morök ke nentere nent elmë pet irak akun nentakëën wesak sa.

Yesu pi Kalili yangerak pim yaat ngës rëa
(Matiu 4:12-17; Maak 1:14-15)

14 Yesu pi Pulöök weëre kosang kaamök elmëën Kalili yangerakël kaalak sa. Pël ëën pim ëa pöta ngönte yang pörek sa pet ira. 15 Pël ëën ngönën tupötë ngönën ök yemaan omën pourö pim yapinte ngar wa.

Nasaret omnarö Yesu kaseng mena
(Matiu 13:53-58; Maak 6:1-6)

16 Yesu pi Nasaret kak pim kotuuk wakaimaurekë sa. Pël ëak pim yaaul kë yesa akun ngëëngktak ngönën tuptak së ngönënte sangk kelëpënëak wal ëa. 17 Pël ëën nampök Aisaia pim ngönën pepewer mangkën wilak epël retëng ëaö pöt koira.

18 “Aköpë Pulö neering wë.
Pim ngön ompyaut omën omnant wonöröen ök mamëak yenëa.
Pi ngön epël ök mamëak wes nemëën waisaut. ‘Ar wii kaatak
wëaurö, nook wil niulëën kan sënëët.
Ën ar it ngaap wëaurö, nook ompyaö niwasën nga sënëët.’
Pi këlangön kat wieim wëaurö pitëm këlangön yemengkauröa
naëaan wil moulmëën sëpënëak wes nemëaut.
19 Pi Aköpë omnarö utpetetakaan moöpëna akunet temanöm yes
pötenta ök mamëak wes nemëaut.”

20 Yesu pi ngön lup pöt sangk kelak pepewer kaalak koö möak ya omnamp menak wel aisëa. Pël ëën omën ngönën tup pötak wëa pörö pourö piin it kos elmëeëa. 21 Pël ëën ngës rëak epël ök mëëa. “Ngönën lup sangk kelën kat yawi pipët peene kë yaarö.” 22 Pël maan pit piin kön wiin isën kön selap ëak pim këmtakaan ngön ompyaut oröa pöten yaan sak neneren epël mëëa. “E, tiar piin ëwat wëep. Pi Yosepë ruuppe.” 23 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Tiar akun poutë, ‘Rotap nimtë yaumantë won wasum,’ pël yaaurö. Pöta ök arök neen, ‘Pi yaap ma kaar ya,’ pöt itaampunëak waswas ngön pöt an koröp. Pël neak arök kaalak, ‘Nim Kapaneam kak ya mëngkën kat wian pöt nimtë wëaö eprekta pël namëngkan ma?’ pël an koröp.” 24 Pël mëak epël mëëa. “Ne

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaap niamaan. Tektek ngön yaaö nampök ngönte aan pimtë ka songöntakörö kat nawiin yaaurö. 25 Ne yaap niamaan kat wieë. Arim köröörö tektek ngön yaaup Elia pim ngönten kat nawiin ëën Anutuuk maan kopi nepelën wiaan krismaki 3 ngoon 6 ëak won sëën kaömp ngöntök kësang pan yang poutë wiakaima. Akun pötak öng kapir kësang Israel yangerak wë kaömp ngöntök wakaima. 26 Pël yaëën Anutuuk Elia pitëm naë wes namëën, Saiton yangerak Sarepat kak öng kapir kopët namp wëa pöpë ngësël wes momëën sa. 27 Pöta ök, tektek ngön yaaup Ilaisaë wakaima akunetak Israel omnaröa naë omën selap kësë ëak wakaima. Omën pörö pitëm naëaan namp ompyaö nemowasën won. Neaman Siria yangerakaanëp pi kopëtapökëër ompyaö mowesa."

28 Pël maan omën ngönën tupta kakaati wëaurö pit ngön pöt kat wiak ya sangën pan ëa. 29 Pël ëën wal ëak Yesu moröak kaöökë wilëngkëël sa. Pitëm ka pö tomönta rangk wieëa. Pötaanök pit pi wak parëaöök moolapënëak sa. 30 Pël ëën Yesu pi pitëm teköök ilëak kö sak sa.

Yesuuk urmer namp waö ë momëa
(Maak 1:21-28)

31 Yesu pi Kalili yangerak ka naöökë yapinte Kapaneam pörek së kët kë yesa akun ngëëngktak omnaröen ngönën ök mëëa. 32 Pël ëën pit kat wiin pi pepapök öngpököt wa kotiak yemaan kat wiak yaan sa. 33 Pël ëën ngönën tup pöta kakaati omën urmerap pim lupmeri wëaö namp puuk Yesuun ngön ëak epël mëëa. 34 "Elei, Yesu Nasaretaanëp. Ni ten tol elniim? Ni utpet niwasumëak waisan köröp. Ne niin ëwat wë. Ni Anutuu naëaan Omën Ngëëngkëp." 35 Pël maan Yesuuk urmer pöpön ngön kosang mëak epël mëëa. "Ni ngön angan. Omën pipop sëp mowesak oröak së." Pël maan urmer pöp utpet nemowasën, om oröak sëpënëak pi kutpat ë omnaröa teköök moolëak oröak sa. 36 Pël ëën pit yaan panë sak neneren epël mëëa. "Elei, ngön epët tol nent? Pi weëre kosangring urmeraröen ngön maan kat wiak oröak kas yesëp." 37 Pël mëak pit pöta ngönte aö sëën yang pörek ka wieëa pötë sa pet ira.

Yesuuk Pitaë lëlamöp ompyaö mowesa
(Matiu 8:14-15; Maak 1:29-31)

38 Yesu pi ngönën tuptakaan oröak Saimonë kaata kakaati sa. Pël ëak itaangkën Saimonë öng lëlamöp yauman köröp es nga kaö nent yeem wieëa. Pël yaëën pit puuk kaamök elmëëpënëak mëëa. 39 Pël ëën Yesu pi öng yauman wieëaupë naë së taueë yaumanten nga mëëa. Pël ëën öngöp pi tapëtakëër köröp es nga pöt won sëën wal ëak kaömp ar ë mena.

Yesuuk omën selap ompyaö mowesa
(Matiu 8:16-17; Maak 1:32-34)

40 Kët yeilaan omnarö pitëm kar yauman ke nentere nent yaaurö mësak pim naë sëën pim moresiar pitëm rangk mowiak yaumanöt ompyaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mowesa. 41 Pël yaëën urmerarö pit omën naröakaan oröak yesem ngön
ëak epël mëëa. “Ni Anutuu Ruup.” Pöt pit pi Kristo, Yaö Mëëaup, pöten
ëwat wëa. Pötaanök pim songönten ök mapanëak nga mëëa.

Yesu pi ka nantë ya mëmpö sa
(Maak 1:35-39)

42 Ëlpam walën Yesu pi kaöökaan oröak yang lup omën won nentak së
wëën omnarö pit ap wasö së koirak pi sëpanëak mëëa. 43 Pël ëën Yesu
pi epël mëëa. “Ne Anutuu omnarö wa ngaöök nimëëpna ngön ompyaö
pöt ök niamëak wes nemëaup. Pötaanök omën ka muntatëëröenta ök
maö sum.” 44 Pël mëak Yuta omnaröa ngönën tup wieëa pötë ngönën ök
maima.

Yesuuk maan Pita i kaö imënörö kësang pan wa
(Matiu 4:18-22; Maak 1:16-20)

5 1 Akun nentak Yesu pi Kenesaret i kaöökë pisöök wëën omën kësang
pan pit Anutuu ngönte kat wiipënëak së wa rongan ëak pi kör
mokoëa. 2 Pël ëën i pisöök pörek wang kot naöörar wieëa. Pepaar pöt wi
ulmëak së iiröt iireim wëa. 3 Pël ëën Yesu pi Saimon pimöökë ngaarëk
isak Saimonön kot nent mök ë i kaöökël mëëpënëak mëak pöök wel
aisëak wë omnaröen ngönën ök mëëa.

4 Pël ë pet irak Saimonön wangaö kaalak i kaöökël mök ë mëak iiröt
olëak i kaö imën narö waulöpënëak mëëa. 5 Pël maan Saimonök kangiir
epël mëëa. “Kaöap, ten röök epöök weë ngentiak pël ëeim imën namp
naön ëautep nim ngöntak kaalak olamaan.” 6 Pël mëak pit iiröt olaan
imën kësang pan ilëak peö ëën iiröt ilëpënëak ëa. 7 Pël ëën pit pitëm
karurö wang muntaöök wëauröen kaamök elmëëpënëak moresring
waiseë elmëën së kaamök ëak wangaöörarë wiin könöm menak i kaöök
ilapënëak ëa. 8 Pël ëën Saimon Pita pi pöten itenak Yesuu ingrak tok
oriak epël mëëa. “O Aköp, ne utpetapök sëp newesak së.” 9 Pöt piire omën
pörek wëa pörö pit imën kësang pan wa pöten yaan sak pël mëëa. 10 Pël
maan Sepeti pim ruaar Semsre Son, Saimon pim karaar, piaripta tapël
yaan sa. Pël ëën Yesuuk Saimonön epël mëëa. “Ni kas ëëngan. Ënëmak
nim i kaö imënörö yewan pi tapël omnaröeta ömëët.” 11 Pël maan pit
wangaöörar weruak së i pisöök më ulmëak pitëm omnant pout sasa sëp
mowesak Yesuu ënëm elmëa.

Yesuuk omën kësë ëa namp ompyaö mowesa
(Matiu 8:1-4; Maak 1:40-45)

12 Yesu pi kak nerek së wëën omën namp pim koröp pou kësë ëaup Yesuun
itenak pim naë së tok oriak ë koset yangerak elak wë epël mëak kimang
mëëa. “Aköp, ni ompyaö newasumëak pöt yok pangk ompyaö newasumëët.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Maan Yesuuk moresiar pim rangk mowiak, “Pël ëëmëak yeëerek, ompyaö së,” pël maan tapëtakëër pim kësëat won sa. 14 Pël ëën Yesuuk ngön kosang mëak epël mëëa. “Epël yaalni epëta ngönte omnaröen ök manganok om el wesak së nim koröpö kiri ar yaaö nampön pet elmë. Pël ëak omnarö nim ompyaö san pöt ëwat sëpnaan Moses pim ngön kosangta wia pöl kiri ar ëëm.” 15 Pël maan Yesu pim elmëa pöta ngönte ka poutë kat wi pet irak omën kësang pan pim ngön kat wiire yaumanöt won wasö pël ëëpënëak pim naë së oröa. 16 Pël yaëën pi yang omën wonrekël së Anutuun kimang mëëa.

Yesuuk omën kosat kël wa namp ompyaö mowesa
(Matiu 9:1-8; Maak 2:1-12)

17 Kët nentak Yesu pi omnaröen ngönën ök maim wëën ka poutë Kalili yangerakaanre Yutia yangerakaanre Yerusalem kakaan omën ngön kosangötë ngarangk naröere Parisi ngönën omën narö pitta pörek wel aisëak wëën Aköpë weëre kosangöök Yesu kaamök elmëën yauman omnarö ompyaö mowesa. 18 Pël yaëën omën narö omën kosat kël wa namp urweri wiak wak naë së kakaati ilëak Yesuu naë mowiipënëak itaangkën omën kësang pan peö ëak wëa. 19 Pël ëën pit yaumanëp wak kakaati sëpënëak omnaröaan kan pomp ëak kamöröökë ngaarëk is kamörö kan wesak omën pöp urtaring wes mëën yangerak omnaröa tekrak Yesuu naë ngemëa. 20 Pël ëën Yesu pi pitëm kön wi kosang yewesautön itenak epël mëëa. “Ngöntöp, ne yok nim saunatë kangut ent ë yanuulak.” 21 Pël yemaan omën ngön kosangötë ngarangköröere Parisi omnarö neneren epël mëëa. “Omën epop pim oröptak Anutu wa iri yemowas? Omën nampök yok pangk omën muntapë saunatë kangut ent ë nemoolangan. Ya pöt Anutu pimtëëtep.” 22 Pël yaan Yesu pi pitëm lupötön itenak epël mëëa. “Ar tol ëënak kön pil yawi? 23 Nem omnampön, ‘Nim saunatë kangut ent ë yanuulak,’ ngön pël yemak pöt kengkënte. Pöt ar ngön pöta këët tekeri nasën ëën nem ngön pöt yaap ma kaar pël newasngan. Ën nem omnampön, ‘Wal ëak së,’ ngön pël yemak pöt könömët. Pöt nem ngön pöta këët tekeri sëën nem ngön pöt yaap ma kaar pël wasënëët. 24 Pötaanök ar ne kaar omën wonöp Omën Këëp e yangerak wë weëre kosang wak saunatë kangut ent ë yemoolak pöten ëwat sënëën epël ök yemaan iteneë.” Pël mëak kosat kël wa pöpön epël mëëa. “Ne epël niamaan kat wi. Ni wal ë korumönte wak nim kaatakë së.” 25 Pël maan tapëtakëër pitëm itöök wal ë pim korumönte wak pim kaatakë yesem Anutuun yaya mëëa. 26 Pël ëën omën pourö itenak yaan panë sak Anutuun ping wesak epël mëëa. “Peene ten omën it ngolöp nenten ityaangk.”

Yesuuk Liwaiën yas mëëa
(Matiu 9:9-13; Maak 2:13-17)

27 Yesu pi kaatakaan oröak yesem takis yewa omën namp yapinte Liwai pöp pim takis yewa kaatak wëën itenak epël mëëa. “Ni nem ënëm elnë.” 28 Pël maan Liwai pi wal ëak pim omnant pout sëp wesak Yesuu ënëm sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

29 Liwai pi Yesuun sis nëmpënëak kaömp ar ëak takis yewa pim kar
naröere omën munt naröen maan pim kaatak së piaripring kaömp na.
30 Pël ëën Parisi omnaröere pitëm ëwat omnarö pit Yesuu ruuröen epël
ök mëëa. “Ar tol ëënak omën takis yewauröere saun omnaröaring iire
kaömp ngawi yen?” 31 Pël maan Yesu kangiir epël mëëa. “Omën yauman
wonörö rota ngësë nasën. Yaumanringöröakëër rotaaröa ngësë sa yaë.
32 Ne omën pitëmtën kön wiin wotpilörö pël yewas pörö lup kaip tiipnaan
memëak newaisën. Won, ne omën pitëmtën kön wiin saun yaaurö pël
yewas pörö ngön ök maan lup kaip tiipënëak waisaup.”

Ngës olëak wëauta ngönte
(Matiu 9:14-17; Maak 2:18-22)

33 Yesuuk pël maan pit kangiir epël mëëa. “Sonë ruurö pit Anutuun
yak kaömp ngës olëak wë kët poutë Anutuun kimang më yaë. Ën Parisi
tenim ruuröeta tapël ë yaë. Ën nim ruurö pöt kaömp nëëre i në pël
ëeim.” 34 Maan Yesuuk pitëm pim karuröaan kaaö ngön mëëa pöten
kat wiak kangiir epël mëëa. “Ar yok pangk omën namp öng öpënëak
yeem pim karuaröaring wëën pöt karuröen, ‘Kaömp ngës olëak weë,’
pël maan pit kat wiipën ma? Won pan. 35 Peene wë omën öng öpna pöp
pim karuröaring akun wali naön ëëpnaat. Pi peene wëën ënëmak omën
naröak pi wak kama ulmëën akun pötakökëër pim karurö yaköm ëën
kaömp ngës olëak öpnaat.” Pöl pit ne kama neöpna pötakökëër nëm ruurö
neen yaköm ëën kaömp ngës olëak öpnaat.
36 Yesu pi watepang ngön pil mëak kaalak munt nent epël mëëa.
“Omën namp pim ulpëën ngolöpöpökaan lup nent ilak ngaanëpök wiak
korir namëëpan. Pël ëëpna pöt ulpëën ngolöpöp utpet wasën ngolöp
pöp köpöpring ngöntre kar naën ëëpnaat. 37 Ën omën namp i kep pol
koröpwerring ket ëa ngaan pötak wain i ngolöpët kolön yok pangk
naëpan. Pël ëëpna pöt wain i pöt kep wetak pol koröp pöt sak il ngentiin
iit orö sëpnaat. Pël ëën pol koröpwerta utpet ëëpnaat. 38 Pötaanök wain
i ngolöpët kep ngolöptak lë mëëpna pötak pangk ëëpnaat. 39 Omën namp
wain i ngaante yenaupök ngolöpta songönte köpël ëak nanën ëëpnaat.
Pël ëëpnaatak ngaante ëwat wë pöt pëën kent ëak nëmpnaat.” Yesuu pël
mëëa pöta songönte epët. Mosesë ngön kosang ngaanötre pimtë ngön
ngolöpöt pangk irikor naëpan pötenök ya.

Kë yesa akun ngëëngkta ngönte
(Matiu 12:1-8; Maak 2:23-28)

6 1 Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesure pim ruurö pit rais ya neweri
lup sa. Pël ëak ruurö pit ulöp narö töak söngsöng ëak na. 2 Pël
yaëën Parisi naröak pitën epël mëëa. “Kë yesa akun ngëëngktak arim
ya yamëngk pipotön pepanöm wia. Tol ëënak yeë?” 3 Maan Yesuuk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kangiir epël mëëa. “Ar Tewitre pim omnaröa këën wë ëa pöt sangk kelak
kat nawiin yaaurö ma? 4 Tewit pi Anutuu ngönën tup kaöeta kakaati
së kaömp Anutuu ëöetak wieëa pöt kiri ar yaauröakëër nëmpnaan
omën pasurö nëmpanëak nga yaaut wak pimënt nak pim omnarö karut
mangkën na. Pöt ar sangk kelak kat nawiin yaaurö ma?” 5 Pël mëak epël
mëëa. “Omën Këëp ne kë yesa akun ngëëngk pöta pepap.”

Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesuuk omën namp ompyaö mowesa
(Matiu 12:9-14; Maak 3:1-6)

6 Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesu pi kaalak ngönën tupta kakaati
së omnaröen ngönën ök yamëem pörek omën namp pim mor yaapkëës
kël waup wëën itena. 7 Pël ëën ngön kosangötë ngarangköröere Parisi
ngönën omnaröak Yesuuk akun ngëëngktak ompyaö wasën pöt ngön
yaatak ulmëëpënëak ngai yeem wëa. 8 Pël ëën pimtok pitëm lupötë itenak
omën mores kël wa pöpön epël mëëa. “Ni wal ëak wais omnaröa itëkëël
tau.” Pël maan omën pöp wal ëak së pörek taua. 9 Pël ëën Yesuuk epël
mëëa. “Ne arën pëlpël niamaan. Tiar yok pangk kë yesa akun ngëëngktak
omnarö ompyaö elmëëpen ma utpet elmëëpen? Yauman omnarö ompyaö
mowasëpen ma mëmpen?” 10 Pël mëak pitën nga it nalnal elmë pet irak
omën pöpön epël mëëa. “Nim mores el më.” Maan omnamp pi pël ëën
mores kosang sa. 11 Pël ëën pit ya këlangön utpet ëën pitëmënt wa top ëak
neneren epël mëëa. “Tiar Yesu epop tol elmëëpen?” pël mëëa.

Yesuuk pim ngön yaaö omën 12 pörö il ulmëa
(Matiu 10:1-4; Maak 3:13-19)

12 Akun pötak Yesu pi Anutuun ök mapënëak rosir naöökël sa. Pël ëak
röök pötak ök maim wëën ëwa tëa. 13 Pël ëën ëlpam walën pim ruuröen
yas maan sëën pi pitëm naëaan omën 12 ëak il moulmëak pitëm yapinten
pim ngönte yaaö omnarö pël mëëa. 14 Nampë yapinte Saimon pöpön
Yesuuk yapinte Pita pël mëëa. Ën namp Entru pöp Saimon pim nangap.
Ën naröa yapinöt Semsre Son, Patolomiuure 15 Matiu, Tomasre Sems
Alpiasë ruupre Saimon Selot pël yamëëa pöp, 16 Yutas Sems pim ruupre
Yutas muntap Keriot kakaanëp, ënëmak Yesuun kup mowiipnaap.

Omën selap pan wëën Yesuuk ya mëna
(Matiu 4:23-25)

17 Yesu pitring rosiraöökaan ëëtöök së oröak pim ruurö selap pan
pitring tauaan omën selap Yutia yangerakaanre Yerusalem kakaanre
i kaö ëöök Taiaare Saiton ka pöteparëaan narö pit pourö wa top ëa.
18 Omën pörö pit Yesuuk ngönën ök maan kat wiire pitëm yaumanöt won
wasö pël ëëpënëak sa. Pël ëën Yesuuk omën urmerarö pitëk wëauröeta
ompyaö mowesa. 19 Pël ëën omën pourö pit itaangkën weëre kosangö pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

naëaan sëën ompyaö sëpën seëa pöt itenak pitta ompyaö sëpënëak kent ëën piik morring ngëën elmëëpënëak ök ëa.

Ërëpsawiaring wëautere yaköm ë sak wëauta ngönte
(Matiu 5:1-12)

20 Yesu pi pim ruuröen iteneë epël mëëa. “Omnant wonörö ar Anutuuk
wa ngaöök yanimë. Pötaanök ërëpërëp ëënëët.
21 “Omën peene këën ëeim wëaurö ar ënëmak kep ëënëët. Pötaan
ërëpërëp ëënëët.
“Omën peene ingre këlël aim wëaurö ar ënëmak söm anëët. Pötaan
ërëpërëp ëënëët.
22 “Ënëmak omnarö pit arën Omën Këëp nemorö pël niak nga elniak
kasëng nimampnaat. Pël ëak ngön utpet niak arim yapinöt utpet pan
wesak niapnaat. Pël ëën ar pöten ërëpërëp ëënëët. 23 Ngaan pitëm ëarö
tektek ngön yaauröen pil elmëaurö. Pötaanök pit ar pël yaalniin pöt,
‘Ënëmak kutömweriaan kangut kësang önaat,’ pël weseë ya kë sak
ërëpërëpring tan urön.
24 “Ën monere urömaringörö ar omnant weimaurö, yakömpe. Ar
kutömweri kaalak munt nant naöngan.
25 “Kaömp nak kepring wakaimaurö, yakömpe. Ar këën eim önëët.
“Söm aim wakaimaurö, yakömpe. Ar ingre ya ilak aim önëët.
26 “Omën peene omnaröak arim yapinöt ping wesak yaaurö, yakömpe.
Ngaan arim ëaröak tektek ngön kaarkaar yaauröen tapël elmëa.”

Kööre tokörö lup sant yaalmëauta ngönte
(Matiu 5:38-48)

27 “Nem ngönte kat yawiaurö arën ök niamaan. Arimëën kööre tok
yaalniaurö lup sant elmëën. Utpet yaalniaurö ompyaö elmëën. 28 Omën ar
utpet niwasëpënëak ngön yaaurö Anutuuk ompyaö mowasëpnaan kimang
man. Ën arimëën ökre was yaalniauröaan Anutuun kimang man. 29 Omën
nampök kerëm nentak yanimöön pöt nenteta nimööpnaan mowasum.
Ulpëën rangkëp yeön pöt iriipön nga elmëënganok. 30 Namp niin
omën nantön kimang niaan mamp. Nampök niikaan wa ëp ëën kaalak
nimpënëak ke urak manganok. 31 Ar omnaröak omnant elniipënëak kent
kön yawi pipël arökta pitëmëën elmëën.
32 “Arim kar lup sant yaalniaurö kangiir lup sant elmëënë pöt pangk
naëpan. Omën saunaringörö pitta lup sant tapël elmë yaë. 33 Ën omën
ompyaö yaalniaurö kangiir ompyaö elmëënë pöt pangk naëpan. Omën
saunaringörö pitta ompyaö tapël elmë yaë. 34 Ën ar omnarö kangut
nimpënaak pël wesak omnant mampunë pöt pangk naëpan. Omën
saunaringörö pitta omnarö kangiir tapël mampënaak pël wesak omnant
men yaë. 35 Ar pöt, arimëën kööre tok yaalniaurö lup sant elmëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ompyaö elmëën. Ar omnarö omën kangutëën kön wiak mengkanok.
Pël ëënë pötak kangut kaö pan wak Anutu Ngaarëkëpë ru sënëët. Pöt
pi omën pimëën yowe nemaan yaaöre utpet yaalmëa pöröaan kësangën
yaaup. Ar Anutuu ru sënë pötaan pim ök tapël omnarö elmëën. 36 Arim
pepapök yaköm yaalni tapël arta yaköm elmëën."

Ngön ë pet yairauröa yaë pöta ngönte
(Matiu 7:1-5)

37 "Ar omnarö kom ëak ngön ë pet yairaupë yaë pöl ëënganok. Pël ëënë
pöt Anutuuk ngön ë pet yairaupë yaë pöl naalniipan. Ar omnarö ngön ë
pet yairaupë yaë pöl könöm mangkanok. Pël ëënë pöt Anutuuk ngön ë pet
yairaupë yaë pöl könöm naningkën ëëpnaat. Ar omnaröa saunatë kangut
kërë moolan. Pël ëënë pöt Anutuuk arimotë kangut kërë nuulapnaat. 38 Ar
omnarö kësangën yaalmëën Anutuuk ar tapël elniipnaat. Pöt arim ëënë
pöt il wesak kësang panë wesak wa top elniipnaat. Pöta ök omnaröen
elmëënë pöt Anutuukta ar elniipnaat."

39 Pël mëak Yesu pi yal menak watepang ngön nent epël mëëa. "Omën
it il tëa naar piarip yok pangk nampnamp mësak sëpën ma? Won, pël
naëpan. Piarip pouwaar kanö wiaan saarëak së parë orööpnaat. 40 Runga
pep kaatak nampök pim pepap il newaspan. Pi omnant ëwat sa pet irak
pim pepapë ök sëpnaat. 41 Ni tol ëënak nim karipë itöök ulöl kotten
iteneëak nimtëöökë këra elten kön nawiin yaën? 42 Nimtëöök om wiaan ni
tol ëak karipön epël maan pangk ëëpën? 'Ngöntöp, ni kat newiin ne nim
itöök ulöl wia pipët niömaan.' Kaar omnamp, ni nimtë itöök këra elte wia
pipët wakök nim karipë itöök ulöl wia pipët wëën pangk ëëpnaat."

Këraatë songönte
(Matiu 7:16-20; 12:33-35)

43 "Këra ompyaumentëk ulöp utpetarö nautpan. Ën këra utpetementëk
ulöp ompyaurö nautpan. 44 Këraamenti songönte ulöpöröak war yewas.
Wëleri ëër nautpan. Ën rakësaöök kasu nautpan. 45 Omën ompyaup pi
pim lupmeri kön ompyaut wieëa. Pötaanök omnant ompyaö yaë. Ën omën
utpetap pim lupmeri kön utpetat wieëa. Pötaanök pi utpetat yaë. Omën
namp ke nentere nent pim lupmeri peö ëak wë pöt këmtak war yewas."

Ka ök yarëauta songön nentepar wia
(Matiu 7:24-27)

46 "Oröp ëën, 'Tenim Aköp,' pël yeneemak nem ngönte kat nawiin
ëeim? 47 Omën nem naë wais ngönte kat wiak nem këm ngön ngar öpna
pipopön omën eptak ök ëën ar ëwat sënëën. 48 Omën pipop pi omën ka
weit ök rëaupë aköp. Omën pöp pi pim kaat ök rëëpënëak wap waliit
ilak pongön tëak wes mëën ngemaan yang menak taintaë wesa. Pël ëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kopi akunaöök i nga urak tööl noolaan ëa. Pöt omën pöp pi taintaë pan wesak ök rëa. Pötaanök kosang ëa. 49 Ën omën nem ngönte kat wiak ngar naön ëëpna pipopön omën kaat mangkimangki ök rëa pöpëël ök ëëmaan. Omën pöp pi ka wapöt taë newasën ëa. Pötaanök kopi akunaöök i nga urak tööl olaan yangerak ngentiak utpet pan ëa."

Yesuuk Rom nga omnaröa wotöököpë inëënëp ompyaö mowesa
(Matiu 8:5-13)

7 1 Yesu pi ngön pöt omnaröen ök më pet irak Kapaneam kak së oröa. 2 Pörek Rom nga omnaröa wotöök nampë inëën namp yauman kaö pan yeem wel wiipënëak ëa. Wotöököp piin kent yaaup. 3 Pël ëën wotöököp pi Yesu pim yaauten kat wiak Yuta kaö narö pi koirak waisën pim inëën ruup ompyaö mowasëpënëak wes momëa. 4 Pël ëën pit Yesuu naë së oröak kosang wesak epël mëëa. "Omën pöp ompyaö yaaup. Pötaanök ni kaamök elmë. 5 Pi tiar Yuta omnarö lup sant elniak tiarim ngönën tupët ök rëaup." 6 Pël maan Yesu pitring së kaata temanöm yesën nga wotöököp pim kar narö epël ök mapënëak wes mëën sa. "Aköp mosëp. Ne ompyaup talte ni nem kaatak waisum? 7 Ne nemtëën kön wiin pangk naën ëën nim ngësël waisumataan pomp yeë. Pötaanök ni om pirek wë këm pëëntak aan nem inëën ruup ompyaö sëp. 8 Ne omën isauröa ikanöök inëën yaaup. Ën nem iri nga omnarö wë. Pötaanök nook nampön, 'Së,' maan sëpnaat, nampön, 'Wais,' maan waisëpnaat, ën nampön, 'Pël ë,' maan pël ëëpnaat. Pötaanök nim naë weëre kosang wieëaup pöten ne kön wiin ni maan nem inëën ruup yok pangk ompyaö sëpnaat." 9 Pël maan Yesu pi kat wiak yaan sak kaip ti omën pim ënëm yesa pöröen epël mëëa. "Ne ök niamaan. Israel omnarö arim naë kön wi kosang yewesa epël nent nokoirën ë yeë." 10 Pël maan nga wotöököpë karurö pit kaalak kaatak së itaangkën inëën ruup ompyaö sak wëa.

Yesuuk yokot namp weletakaan wal ë moulmëa

11 Wë akun nentak Yesu pi ka nenta yapinte Nain pörekë yesën pim ruuröaring omën kësang pan piiring sa. 12 Pël ëën kak temanöm yesën öng kapir namp pim yokot kopëtap wëa pël ëeëaup wel wiin yang kel weerëpënëak omën pourö wak kakaan kan kourak koira. 13 Pël ëak Yesu pi öng pöpön itenak yaköm ëën epël mëëa. "Ing angan." 14 Pël mëak naë së umkekët mor wëën wak sa pörö leng ëak tauaan epël mëëa. "Yokot epop, ni wal ëëmëak yeniak." 15 Pël ök maan welap wal ëak ngön ëa. Pël ëën Yesuuk pim ëlëpring öpënëak mëëa. 16 Pël ëën omnarö pöten itenak kas ëën Anutuun yaya mëak epël mëëa. "Tektek ngön yaaö kaö namp peene tiarim tekrak yaarö." Pël yemaan naröak epël mëëa. "Anutu pim omnarö kaamök elniipënëak yewais." 17 Pël ëën Yesu pim ëa pöta ngönte Yutia yang pour pangk ëën yang naë wieëa pötë sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sonök Yesuu ngësë ru naar wes mëa
(Matiu 11:2-19)

18 Sonë ruurö pit Sonön Yesuu ëa pöta ngönte ök mëëa. 19 Pël maan
Son pi ru naar ngön maan sëën Aköpön epël pëlpël mapënënëak wes
mëa. “Waisëpënëak aan kor wakaimaup ni tapöp ma muntapön kor ön?”
20 Pël mëak wes mëën omën pöaar Yesuu naë së oröak epël mëëa. “Son i
yamëaup puuk niin epël pëël nianëak wes yanimë. ‘Waisëpënëak aan kor
wakaimaup ni tapöp ma muntapön kor ön?’ ”
21 Akun pötak Yesu pi omën yauman ke nentere nent yaaurö ompyaö
mowasööre omën urmeraröaring wëaurö urmerarö waö ë momëëre
omën it il tëaurö it nganga mowasö pël ëeim wëa. 22 Pël ëën omën pöaar
së ök maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Arip së Sonön omnant arpim
itaampööre kat wi yeë epotön ök man. It ngaapörö it nganga së, ing
il tëaurö ompyaö sak kan ë, kësë ëaurö ompyaö së, katun yaaurö kat
nganga së, welarö wal ë ulmë, ngöntök yaaurö ngön ompyaut ök maan
kat wi, pël yeë epotön ök man. 23 Omën namp nemëën yak pim kön wi
kosang yewesaut irikor naën yaë pipop ërëpërëp ëëpnaap.”
24 Pël maan omën Sonë wes mëa pöaar yesën Yesuuk omnaröen Sonë
songönte epël mëëa. “Ar ngaan yang omën wonrek kalaö naö kent möön
sak waisak yaëën itaampunëak saurö ma? Won, Son pi pöta ök won.
25 Ma omën ulpëën ke nalëp mëaö nampön itaampunëak saurö ma?
Won, omën ulpëën ke nalörö mëa pörö omnant kësangring omën omp
aköröa ka ompyautë wë. Son pi ulpëën ke nalörö namëënëp. 26 Ma ar
omën ke tolëëlëpön itaampunëak saurö? Ar tektek ngön yaaö nampön
itaampunëak saurö ma? Ar yok pël ëan. Ne ök niamaan. Pi tektek ngön
yaaö tapöpök pim ya yamëngka pötök tektek ngön yaaö muntaröa ya
yamëngkaut il yemowas. 27 Omën pöpëënök ngönëntak epël retëng ëa.

‘Kat wi. Ne omën nem ngönte waup wes mëën nimëën wet rapnaat.
Puuk nim kanö ningësëpnaat.’

28 Ne ök niamaan. Son puuk yangerakë omën pourö il yemowas. Pël ëaap
omën Anutuuk wa ngaöök yamë pöröak pi il yemowas. Pitëm naëaan
koturöakta pi il yemowas.” 29 Omën yaapöröere takis yewaurö pit makre
ku mëak epël mëëa. “Mak, Anutu pi ompyaö yaaup.” Pöt Sonök wet rëak
pit i momëa. Pötaanök pël mëëa. 30 Ën Parisi ngönën omnaröere ngön
kosangötë ngarangkörö pit Sonök i momëëpnaaten kaaö yeem Anutuu
kan ompyaö pet yaalmë pö kasëng mena.
31 Pit pël yaëën Yesuuk epël mëëa. “Ne ar akun eptak wëauröen oröp
nentak ök elniim? Ar talöröa ökörö? 32 Ar rungaaröa ökörö. Rungaarö pit
ka tomök ngasam yeem neneren epël yema.

‘Ten intö tang yamöön ar tan naurön yeë.
Ten ingre tan yaan ar ingre ya ilak naën yeë.’

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 Ar tapël yaaurö. Son i yamëaup pi wais wain i nanën wë akun nantë
kaömp ngës olëak wëën ar piin, 'Pi urmerapring wë,' pël aiman. 34 Ën
peene Omën Këëp ne wais iire kaömp yenën ar epël aim. 'Iteneë. Omën
epop wain iire kaömp kaö yenëp. Pi takis yewaöre saun omnaröa karip,'
pël aim. 35 Pël ëaap Anutu pim ëwat pöt arim naë wieëanëën ar tenip
sant elnian tapön."

Öng utpet nampök Yesuu ingesiarë i köp nga kamp nent lë momëa

36 Parisi ngönën omën nampök Yesu piiring kaömp nëmpënëak yas
maan pim kaata kakaati së kaömp yenem wëa. 37 Pël ëën kak pörek öng
utpet namp Yesu Parisi omnampë kaatak kaömp yenem wë pöt kat wiak
i köp nga kamp nent kep ompyautaring wak sa. 38 Pël ëak Yesuu kasngaël
së pim ingrak taueë ing ëa. Pël ëën ing lelapöt pim ingesiarë ngentiin pim
kepön ëptak kol mowesak ingesiar tot nak i köp nga kamp pöt lë momëa.
39 Pël yaëën Parisi omën Yesuun yas mëëa pöp itenak kön epël wia. "Pi
tektek ngön yaaö namp ëanëën öng epopë songönten ëwat ëan tapön.
Öng epop saun öngöp." 40 Pël kön yawiin Yesu pim kön pöt itenak epël
mëëa. "Saimon, ne ngön nent ök niamaan kat wi." Maan Saimonök epël
mëëa. "Rë yanuulaup, ök a." 41 Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Omën naar
piarpim sum kangit wiaapnaat. Namp 500 kina, namp 50 kina. 42 Piarip
sum pöt kangiir mampënaat pangk naën ëa. Pël ëen mon pepap piarpim
kangiir mampëna pöt sëp mowesa. Ni kön wiin omën pöaarëkaan talëpök
mon pepapön lup sant elmëëpën?" 43 Pëël maan Saimonök epël mëëa. "Ne
omën sum kangit selap sëp mowesa pöpön kön yawi." Pël maan Yesuuk
epël mëëa. "Ni pangk yaan." 44 Pël mëak kaip ti öngöpön itneë Saimonön
epël mëëa. "Ni öng epopön itenaan ma? Ne nim kaatak waisën ni ingesiar
iirömaan iit nenangkën. Pël ëën öng epop pim ing lelaptak nem ingesiar
i neirak kepön ëptak kol yewas. 45 Ne waisën ni sant elnëak tot nenenën
ëaup. Pël ëën öng epopök nem ingesiar tot yen. 46 Ni nem kepön ëptak
iit wa nenemëën yaëën öng epopök ingesiarë i köp nga kampët wa
yenemë. 47 Pötaanök öng epopë lup sant kësang yaalnë pöta songönte
ök niamaan. Pim utpetat kësang pan pötë kangut kërë moolëaut. Namp
pi nook pim saun kotta kangit kërë moolema pöt pim lup santeta kot
tapël elnëëpnaat." 48 Pël mëak Yesu pi öngöpön epël mëëa. "Nim saunatë
kangut kërë niolëaut." 49 Pël yemaan omën piiring kaömp neim wëaurö
pit kön epël wesa. "Saunatë kangut yakërë epop pi omën ke tolëëlëp?"
50 Pël ëën Yesuuk öngöpön epël mëëa. "Nimtë neen kön wi kosang
yewesautak utpetetakaan yaniö. Pötaanök ya kë sak së öm."

Öng narö Yesuu ënëm sa

8 1 Akun kot nent won sëën rangkël Yesu pi ka kotre kaö poutë ngön
ompyaut ök mëak Anutuuk wa ngaöök nimëëpna pöta ngönte ök

maö yesën pim ru 12 pöröeta piiring sa. 2 Pël yaëën öng narö Yesuu
ngaanëër urmerarö pitëkaan waö ë mëëre yauman ompyaö mowasö ëa
pörö pitta Yesuring sa. Namp Maria Matala kakaanëp urmerarö 7 ëak
waö ë momëa pöp. 3 Namp Soana ngarangk namp Susa Erotë kaatak
wëaup pim öngöp. Ën namp Susana piporöere öng munt narö pit Yesuring
yesem Yesure ruurö sumre omnant kaamök elmë sa.

Omnant öpöt yaak yoolëauta ngönte
(Matiu 13:1-9; Maak 4:1-9)

4 Ka poutëaan omën selap pan së wa top ëën Yesuuk watepang ngön
nent epël ök mëëa. 5 "Omën nampök pim yaak omnant öpöt olëa. Pël ëën
nant kamtaöök ngentiin omnaröak kan së waisö yeem ing mësak pötöp
rep olaan intöröak wa na. 6 Ën nant këlöökë ngaarëk ngentia. Pël ëaut
oröak yang kolapët won ëën umön rëa. 7 Ën nant nönötë öngpök olëa. Pël
ëën nönöt oröak ngep ëën sësë ëa. 8 Ën nantökëër yang kolaptak olëa. Pël
ëën pötökëër aprak kë kësang pan, kengk nemoröët 100, nemoröët 100
pël uta." Yesu pi pël mëak ngön ëak epël mëëa. "Katringëpök ngön epët
kat wiip."

Yesu pim watepang mëëauta songönte
(Matiu 13:10-17; Maak 4:10-12)

9 Pël maan ruuröak Yesu pim watepang ngön pöta songönten pëël mëëa.
10 Pëël maan Yesuuk epël mëëa. "Anutu pimtok wa ngaöök nimëak wë
ngön ëlëëp pöta songönte arënökëër pet yaalni. Ën omën muntarö pit pöta
songönte kat wiipanëak watepang ngön ök yak. Pit Anutuu naë rë olaan
pitëm saunatë kangut këre olapan itöök itaampënaatak këëten yok pangk
itnaampan ma katëëpök kat wiipnaatak songönten këëkë kön nawiipan."

Omnant öpötëën watepang ngön ëa pöta songönte
(Matiu 13:18-23; Maak 4:13-20)

11 "Watepang ngön niak pöta këët epët. Anutu pim ngöntak omnant
öpöt yoolak pötë ök yaë. 12 Omnant öpöt kamtaöök ngentia pötë ökörö,
omën narö ngönën kat wiak Anutuun kön wi kosang wasën utpetetakaan
moöpanëak Setenök pitëm lupötëaan wa yemoola. 13 Ën öpöt këlöökë
rangk ngentia pötë ökörö, omën narö ngönte kat wiak ërëpsawi ëak
öpnaat. Pitëm lupötë misën il natëën. Pötaanök akun kot nent kön wi
kosang wesak wëën morököt oröön wil këlok ëëpnaat. 14 Ën öpöt nönötë
öngpök ngentia pötë ökörö, omën narö ngönën kat wiipnaatak wë
koröpöökë omnantön kön selap ëëre monere urömen kentre kaur ëëre
omën munt nantön war ë pël yaëën pötök ngep elmëën ngönën këët mos
ëëpnaat. 15 Ën öpöt yang kolaptak ngentia pötë ökörö pit ngönën kat wiak
lupöt ompyaö wesak wak wëën pitëm wëwëatë kë ompyaut koirëpnaarö."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Esuwes mangiak ëlëëp yawiauta ngönte
(Maak 4:21-25)

16 "Omnarö esuwes mangiak kapita öngpök mëëre urta ikanöök wi
pël naëngan. Ngaarëk wesirën ëwa ëaan omën kakaati waisëpnaarö ëwa
pöön itaampnaat. 17 Omën ëlëëp wia pipot wi naöpanëët. Pipot tekeri
sëpnaat. Ën ngep ëën wia pipot wiakaim wi naöpanëët. Ënëmak wëlël
ëën omnarö itaampnaat. 18 Ar nem ngönöt këëkë wesak kat wieë. Omën
namp Anutuuk ngön ompyaö lup nant mangkën ompyaö wesak öpna pöp
muntat kësang wesak mampnaat. Ën namp naön wë wak wë wes öpna pöt
wa ëp ëëpnaat."

Yesure ëlre nang pitëm ngönte
(Matiu 12:46-50; Maak 3:31-35)

19 Akun nentak Yesuu ëlre nang pit Yesuun itaampënëak sa. Pël ëën
omnarö kësang pan peö ëën pit om pëlëër wëa. 20 Pël ëën omën nampök
epël mëëa. "Nim ëlre nang niin itaampënëak wais tomök wë." 21 Maan
kangiir epël mëëa. "Omën Anutuu ngönöt kat wiak ënëm yaë piporö nem
ëlre nangarö pël yaë."

Yesuuk kent kaöaöön nga maan leng ëa
(Matiu 8:23-27; Maak 4:35-41)

22 Kët nentak Yesure pim ruurö pit wang naöök ilëak pitën epël mëëa.
"Tiar i kaö olëak ëngk komuntakël sëpa." Pël mëak sa. 23 Yesem Yesu
pi itkaan ëën ka ura. Pël ëën kent nempel möön i kaö maat wangaöök
ilaan utpet ëak i kaöök ilapënëak ëa. 24 Pël ëën pit Yesuu naë së it moilak
epël mëëa. "Rë yanuulaup, tiar kö sëpenëak yeë." Pël maan pi wal ëak
kentööre kaö maatön nga maan kentö leng ëën kaö maat wiap sa. 25 Pël
ëën pitën epël mëëa. "Ar oröpmorëën neen kön wi kosang nenewasën
yeë?" Pël maan pit yaan sak kas ëak neneren epël mëëa. "Omën epop tal
namp apen? Puuk kentre kaö ma pöteparën nga maan pim ngönte ngar
yeöp."

Yesuuk omën kaökaö yaaö nampökaan urmerarö waö ë mëa
(Matiu 8:28-34; Maak 5:1-20)

26 I kaö olëak së Kalili ëngk komuntakël Kekesa yangerak së oröa.
27 Pël ëak pörek wangaö leng ë ulmëak wëën ka pöökaan omën namp
pitëm naë sa. Omën pöp pim lupmeri urmerarö wëën akun wali yool
wakaimaup. Akun wali urmer pörö omën pöpök taintaë wakaima. Pël
ëaan omnaröak kët poutë ngarangk këëkë elmëeimeë wii weitring wii
motëeima. Pël ëaap omën pöp pi wii pötta wil moolaima. Pël ëak urmer
pöröak omnamp mësak omën wonrekë seima. Pi kakaati ka naurönöp,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omën yangaöök pëën wëaup. 28 Omën pöpök Yesuun itenak merëk mëak
pim ingesiarë së ngentiak epël mëëa. “Yesu ni Anutu Ngaarëk panëëpë
Ruup. Ni ne tol elnëëm? Ne këlangön nangkanëak kimang yeniak.” 29 Pöt
Yesuuk urmeraröen ngön ök maan orööpënëak yeem urmeraröak ngön
pil mëëa. 30 Pël ëën Yesuuk pim yapinten pëël maan epël mëëa. “Nem
yapinte Selap.” Pöt urmer selap piik ilëak wakaima pötaanök. 31 Pël ëën
urmer pöröak Yesuun ngön ëak epël kimang mëëa. “Ni ten es parëaöökël
waö ë nimëëngan.” 32 Yang pörek tangitak pol narö kësang lupönöök wëa.
Pël ëën urmerarö pit es pariaöökël sëpanëak kas ëën Yesuun ke urak epël
kimang mëëa. “Ni ten om wes nimëën polöröa öngpök ilenaan sën.” Pël
maan Yesuuk kuure mak mëëa. 33 Pël ëën urmerarö pit omën pöpökaan
oröak së polöröak ilëa. Pël ëën polörö pöömpö së parëaöök oröak së i
kaöök ilëak i nak wel wia.

34 Pël ëën pol ngarangkörö pit itenak kas së ngön pöt ök maan kaare
yang pörekë omën wëaurö pangk ë pet ira. 35 Pël ëën omnarö pit pöten
itaampënëak Yesuu naë së itaangkën omën urmerarö piikaan oröak sa
pöp könö koirak poë koröp urak Yesuu naë wel aisëaan pit itenak kas
ëa. 36 Pël ëën omën pöten itena pöröak Yesuu omën urmerarö lupmeri
wakaimaup ompyaö mowesa pöta ngönte omnaröen ök mëëa. 37 Pël
ëën Kekesa yang pörekë omën pörö pim ëa pöten kas ëën Yesu pi pitëm
yanger sëp wesak sëpënëak maan kaalak wangaöök ilëa. 38 Pël yaëën
omën urmerarö piikaan waö ë momëa pöpök Yesuring sëpënëak ke urak
kimang mëëa. Pël ëën Yesuuk kaalak wes mëak epël mëëa. 39 “Nim kak së
omnaröen Anutuu nim naë retëng kaö elniak sant yaniwas pipta ngönte
ök mam.” Pël maan omën pöp pim kak së omën pörek wëauröen Yesuuk
pim elmëa pöt pout ök maima.

Yesuuk öng namp ompyaö mowesak Sairasë koontup weletekaan wal ë moulmëa

(Matiu 9:18-26; Maak 5:21-43)

40 Omnarö pit Yesu kaalak sëpënëak yaëën kor wëën së oröön omën
pourö wa top ëak ërëpsawi elmëa. 41 Pël ëën ngönën tupta ngarangk
namp Sairas pi Yesuu naë së pim ingrak tok oriak kosang wesak kimang
epël mëëa. “Ni nem kaatak wais,” pël mëëa. 42 Omën pöp pim koont
kopëtap krismaki 12 ëak saup wëa pöp yauman kaö pan wel wiipënëak
yeëa.

Yesu piiring yesën öngre omp kësang pan pi il mowaria. 43 Pël ëën
pitëm tekrak öng namp öng yauman ëeim wëën krismaki 12 ëak saup
wëa. Pël yaëën rotaaröakta kaamök elmëën pangk naën ëa. 44 Öng pöp
Yesuu kasngaë së pim mores ulpëënëpök mësël elmëën tapëtakëër won
sa. 45 Pël yaëën Yesu kat men ëak pëël mëëa. “Talëpök mësël yaalnë?”
Pël maan pit wonwon yemaan Pitaak epël mëëa. “Kaöap, omnarö tetang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

menak wëep naröak mësël yaalniip oröpmorëën yaan?” 46 Maan Yesuuk epël mëëa. “Won, omën nampök mësël elnëën nem weëre kosang nant piik yesën kat men yeë.” 47 Pël maan öngpöp pi itaangkën pim songönte tekeri yewasën reireë urak Yesuu naë së pim ingrak tok oriak omnaröa itöök pim yaumanta songöntere mësël ëlmëak teëntom ompyaö sa pöta ngönte war wesak ök mëëa. 48 Pël ëën Yesuuk epël mëëa. “Koontup aë, nimtë kön wi kosang yewesautak ompyaö yesën. Pötaanök ya kë sak öm.”

49 Pi pël yamëem taprek om wëën omën namp ngarangkëpë kaatakaan së ngarangkëpön epël mëëa. “Nim koontup wel wiaarek këpök rë yanuulaup koirak waisngan.” 50 Pël maan Yesu pi ngön pöt kat wiak kangiir ngarangkëpön epël mëëa. “Ni kon selap ëënganëp om kön wi kosang newas. Pël ëën nim koontup ompyaö sëpnaan.” 51 Pël mëak kaatak së oröak omën muntaröen kakaati sëpanëak nga mëak Pitaare Sonre Semsre koontupë ëlre pepaar pitëmënt piiring koontupë wieëaurekë sa. 52 Pël ëak öngre ompörö koontupëën ingre ya ilak kësang yaan Yesuuk epël mëëa. “Ar ing angan. Koontup pi wel nawiin om ka ura.” 53 Pël maan pit wel yaap wiaup pël kön wiak söm ëa. 54 Pël yaëën Yesu pi koontupë moresi wak epël mëëa. “Koontup aë, ni wal ë.” 55 Maan pim könöp kaalak së ilaan tapëtakëër teëntom wal ëa. Pël ëën kaömp mampënëak ök mëëa. 56 Pël ëën ëlre pepaar pöten itenak yaan panë sa. Pël yaëën Yesuuk omën oröa pöta ngönte omnaröen mepanëak nga mëëa.

Yesuuk pim ru 12 pöröen ya ngön mëëa
(Matiu 10:5-15; Maak 6:7-13)

9 1 Yesu pim ru 12 pöröen yas maan sëën urmerarö waö ë momëëre yauman yaaurö ompyaö mowasö pël ëëpënëak weëre kosang mena. 2 Pël ëak Anutuuk wa ngaöök nimëak wë pël maöre yaumanörö ompyaö mowasö pël ëëpënëak pit wes momëa. 3 Wes momëëpënëak yeem epël ngan rë mena. “Ar kan kourakë omnant wak sënganok. Sungkörere kërre kaömpre monere pötring ulpëën naar wak sënganok. 4 Kak nerek së oröak ka ilanë piptak pëën wë olëak sën. 5 Nerek së oröön pit ka naningkën ëën pöt ing porpor elmëak arim ingötëaan yangre ulölöt kërë ka pöök moolan.” 6 Pël maan sa. Pël ëak ka poutë yesem ngönën ök maö yauman omnarö ompyaö mowasö pël ë sa.

Erot pi Yesuu ngönte kat wia
(Matiu 14:1-2; Maak 6:14-29)

7 Omën omp ak Erot pi Yesuu omnant yaaö pötön kat wiak ëngk ma e wesa. Pöt omën naröak Yesuun Sonök weletakaan wal ëak wë yaë pël mëëa pötaanök. 8 Ën naröak tapël, “Eliaak oröak yaë koröp,” yemaan naröak, “Tektek ngön yaaö ngaan wakaimauröakaan nampök wal ëak yaë koröp,” pël mëëa. 9 Pël yemaan Erot pi epël mëëa. “Son pöp nook

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maan ngernger ilauppe. Talëpök yaauten ne kat yawi?" Pël mëak Yesuun itaampënëak kent elmëa.

Yesuuk omp 5000 ëak kaömp mena
(Matiu 14:13-21; Maak 6:30-44; Son 6:1-13)

10 Yesuu ngön yaaö pim wes mëa pörö pit ya nga im olëak kaalak sa. Pël ëak pitëm ya mëmpööre omnant ë ima pötön ök mëëa. Pël ëën pit koirak kak pörek sëp wesak ka nenta yapinte Pesaita pörek së pitëmënt öpënëak sa. 11 Pël ëën omnarö pöten kat wiak kaalak pim ënëm së oröön Yesu pitën itenak ngöntre kar elmëak Anutuuk wa ngaöök nimëak wë pöta ngönte ök mëak yaumanringörö ompyaö mowesa. 12 Pël ëeim wëën wiap kanök këtëp yeilaan ru 12 pörö pim naë së epël mëëa. "Tiar omën wonrek wë. Pötaanök ni omnaröen maan repak yang eprek ka wieëautë së kaare kaömp koirëp." 13 Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Arök kaömp meneë." Maan pit epël mëëa. "Tenim naë kaömp selap won, kaömp mor nas ën i kaö imën kopët naar pël ëak wia. Ma ten kak së omën selap eporöa kaömp nant sum ëënëak yaan ma?" 14 Ompörö selap pan 5000. Pötaanök pël mëëa. Pël maan Yesuuk pitën epël ök mëëa. "Ar omnaröen ök maan pit kom ëak rongan 50 50 pël wel aisap." 15 Pël maan ruurö pit pël elmëën omën pourö wel aisëa. 16 Pël ëën Yesu pi kaömp mor nas pötring i kaö imënaar wak kutömweriil iteneë Anutuun yowe mëak pelak omnarö kom ë mampënëak ruurö mena. 17 Pël ëën omën pourö nak kep ëak kaut olaan ruurö wak kër 12 pötë waulön peö ëa.

Pitaak Yesuun Kristo mëëa
(Matiu 16:13-19; Maak 8:27-29)

18 Akun nentak Yesu pi pimtë ruuröaring pëën wë kimang ya mëna. Pël ëak pitën epël mëak pëël mëëa. "Omnarö neen talëp aim?" 19 Pël maan pit kangiir epël mëëa. "Naröak niin, 'Son i yamëaup,' pël aim. Ën naröak pöt, 'Elia,' pël yaan naröak, 'Tektek ngön yaaö ngaan wakaimauröakaan nampök wal ëa,' pël aim." 20 Maan Yesuuk epël mëëa. "Ën arimtok pöt talëp aim?" Pël maan Pitaak kangiir epël mëëa. "Ni Kristo, Anutuuk Yaö Niiaup."

Yesu pi pimtë wel wiak wal ëëpna ngönte ök mëëa
(Matiu 16:20-28; Maak 8:30–9:1)

21 Pël maan Yesuuk pitën Pitaë ngön mëëa pöt omnaröen ök mepanëak nga mëëa. 22 Pël mëak yal menak epël mëëa. "Omën Këëp ne wë ënëmak këëmre këlangön kësang kat wiire ngarangkre kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë ngarangkörö pit kasëng nemenak nemëngkën wel wiak akun nentepar nent kaalak wal ëëmaap."

23 Pël mëak omën pouröen nent epël mëëa. "Namp pi nem ënëm elnëëpënëak pöt pimtë könöökë kentöt këëpöt weseë, 'Ne Yesu pimëën

wel wiima pöt pangk ëëmaap,' pël wesak pim këra yetapër kët poutë waalak nem ënëm ëëp. 24 Namp pim wëwëet keimön ëak öpna pöt pim wëwëet kö sëpnaat. Ën namp nemëën yak wëwëet këëpöt wasëpna pöt pim wëwëet ompyaö orö morëëpnaat. 25 Ën namp yangerakë omnant pout kent ëak weim wëën pötök pim wëwë ompyaut utpet mowasën won sëën omën pötök tolëël kaamök elmëëpën? Pël naëpan. 26 Namp pi nemëntre nem ngönëntaan omnaröa ëöetak ëö ëëpna pöp ënëmak Omën Këëp ne nem Pepapre ngëëngk enselöröaring pitëm ëwaat nem rangk elaan nem kutöm ëwaöring oröak piin kaaö elmëëmaap. 27 Ne yaap niamaan. E taua eporö arëkaan narö wel nawiin om wëën Anutuu wa ngaöök nimëëpna pöt yaaröön itaampun sa."

Yesu pi möönre koröp maim wa
(Matiu 17:1-13; Maak 9:2-13)

28 Yesu pi ngön pöt mëak wë kët 8 ëak won sëën Pitaare Sonre Semsre pël ëak pit koirak Anutuun ök mapënëak rosir naöökë sa. 29 Pël ëak ök yemaan ë kosaö maim koröp oröön ulpëënëpta kölam panë tëën ëwa elmëa. 30 Pël ëën omën naar oröak piiring ngönngön ëa yapintepar Mosesre Elia. 31 Piarip kutöm ëwaöring oröak wë Yesu pi Anutuu yaö mëëa pöl Yerusalem kak së wel wiipna pöta ngönte piiring aim 32 wëën Pitaare karaar pit kakom pan yaëënak ke urak it nganga sak itaangkën Yesuu ëwaö wiaan omën pöaar piiring tauaan itena. 33 Pël ëën piarip Yesu wil moulmëak sëpënëak yaëën Pita pi köpël yak Yesuun köntak epël mëëa. "Kaöap, ten eprek wëën ompyaö yaë. Pötaanök ten ka kot nentepar nent ëak ök renaan, nent nimëën, nent Mosesëën, nent Eliaëën ëak." 34 Pël yemaan tapët pöt uröam nempel iri kaka elmëën pit kas ëa. 35 Pël ëën uröam pömpelë öngpökaan ngön epël oröa. "Epop nem Ruup, piin yaö mëëaup. Pötaanök ar pim ngönte kat wiin." 36 Pël ëën pit ngön pöt kat wieë itaangkën Yesu pimënt tauaan itena. Pël ëak pit omnant pitëm itaampööre kat wi ëa pöt tapëtakëër omnaröen ök nemaan om yak wesak wakaima.

Yesuuk yokot namp urmerap piik wëën waö ë momëa
(Matiu 17:14-21; Maak 9:14-29)

37 Ëlpam walën rosiraöökaan ngemaan omën kësang pan Yesu kan kourak koira. 38 Pël ëak omën pöröa tekrakaan nampök epël mëëa. "Rë yanuulaup, ni nem yokotupön iteempëëk yak kosang wesak kimang yeniak. Pi kopëtapök yaë pötaanök. 39 Urmerapök pi taintaë wak wëën këlël aim wë. Pël ëak pöpök pi kutpat ë moolaan ngentiak ing elre mor el ëak wieë kepeep yangësem wiaakë yaë. Pël ëën këlangön panë yemengkem wil nemoulmëën yaëën 40 nim ruuröak waö ë momëëpënëak kosang wesak kimang maan pitök waö ëën pangk naën ëaut." 41 Pël maan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk epël mëëa. “O kön wi kosang yewesaut wonörö, aë. Ar lup kosarö.
Ar neen kön wi kosang nenewasën yeem kön wiin akun tolëël arring
wë arim könömöt weim öm? Nim yokotup nem naë wak wais.” 42 Maan
yokotup wak yesën urmer pöpök kutpat ë moolaan ngentiak ing elre mor
el ëak wiaan Yesuuk urmerapön ngön kosang mëak yokotup ompyaö
mowesak pim pepap kaalak mena. 43 Pël ëën omnarö Anutuu weëre
kosang pöten itenak yaan sa.

Yesu pi kaalak pim wel wiipnaata ngönte ök mëëa
(Matiu 17:22-23; Maak 9:30-32)

Pit Yesuu ëa pöten om kön wieim wëën Yesuuk pim ruuröen yas mëak
epël mëëa. 44 “Ar ngön epël këëkë kat wieë. Omnaröak Omën Këëp ne
ngaaröa moresi neulëëpna akunet temanöm yes.” 45 Yesuuk pit ngön pöta
songönten kön wiipanëak ëlëëp mowesa. Pël ëën pit ngön pöt kat wiak
ëngk ma e ëën pëël mapënëak ëak kas ëën sëp wesa.

Kaö sak wëauta ngönte
(Matiu 18:1-5; Maak 9:33-37)

46 Ruurö pit, “Tiarim naëaan talëpök kaö sak wë,” pël mëak pitëmënt
ngön nga ela. 47 Pël yaëën Yesu pi pitëm kön pöten itenak runga kot namp
wak pim naë tau ulmëak 48 pitën epël mëëa. “Omën namp nemëën yak
runga kot ke epëlëp ompyaö elmëëpna pipop ne elnëëpnaat. Ne elnëëpna
pipop nem wes nemëaup elmëëpnaat. Arim tekrakaan namp, ‘Ne irëak
wë,’ pël apna pipop pi isak öpnaap.”

Omën namp arim yaaut utpet newasën ëëpna pipop arim karip
(Maak 9:38-40)

49 Pël maan Sonök epël mëëa. “Kaöap, ten itaangkën omën namp nim
yapintak urmerarö waö ë yamëën itenaut. Pël ëaupök omën pöp tiarim
ënëm naën yaë. Pël ëën tenök pël ëëpanëak kan mowariaut.” 50 Pël maan
Yesuuk piin epël mëëa. “Ar kan mowariingan. Omën namp arim yaat
komun naurön ëëpna pipop arim karip.”

Sameria omnaröak Yesu ka nemangkën ëa

51 Yesu pi Anutuuk pi koirak kutömweri sëpna pöt temanöm yesën
kosang weseëak Yerusalem kakë sëpënëak mëëa. 52 Pël ëak omën narö
wes mëën wet rëak së Sameria yangerak ka naöök së oröak Yesuun
kaare omnant kopëta wasëpënëak mëëa. 53 Pël maan omën pörö pit Yesu
Yerusalem kakë sëpnaat ëwat wë yak pi sant nemowasën ëa. 54 Pël ëën
Yesuu ruaar Sonre Sems piarip pöten itenak epël mëëa. “Aköp, tenip
maan kutömweriaan esuwes irë pit kotöpën ma?” 55 Maan kaip ti nga
mëëa. 56 Pël ëak pit kak nerekë sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuu ënëm ëëpenaata ngönte
(Matiu 8:19-22)

57 Yesën kan kourak omën nampök epël mëëa. “Nim yasumëëtë ne
ënëm elniimaap.” 58 Maan Yesuuk epël mëëa. “Kent tokörö pit pitëm ka
yauraut wia. Ën intörö pitta pitëm ka ëpöt wia. Pël ëaap Omën Këëp
nem ka uröma kaat won.” 59 Pël mëak Yesuuk omën nampön epël mëëa.
“Ni nem ënëm ë.” Pël maan kangiir epël mëëa. “Aköp, ni yok pangk kat
newiin wet rëak së nem pepap yang kel weerum.” 60 Maan Yesuuk epël
mëëa. “Sëp was. Omën nem ngönte ngaarëk naön yaaö pöröak yok pangk
wel pitëm karurö yang kel weerëpnaat. Ën ni pöt së Anutuuk wa ngaöök
nimëak wë pöta ngönte ök ma.” 61 Pël maan omën munt nampök epël
mëëa. “Aköp, ne nim ënëm elniimaaten kent yaë. Pël ëaap ni kat wiin wet
rëak kak së nem karurö mor menak waisum.” 62 Maan Yesuuk epël mëëa.
“Omën namp pi Anutuu yaatak wë wëwë ngaanten yaköm ëëpna pöpök
Anutu pim wa ngaöök mëak wëaö pöta yaat yok pangk namëmpan.”

Yesuuk omën 70 ëak ngönën yaatak wes mëa

10 1 Ënëmak Aköp pi omën munt 70 ëak kom ë ulmëak pim ënëm
sëpnaal ka kotre kaö poutë naar kak nerekëën naar kak nerekëën
pëlpël ëak wet rëak wes mëën sa. 2 Wes mëëpënëak yeem epël mëëa.
“Ya lupöök kaömp kë kësang pan köp sak wë. Pël ëaap ya omnaar kopët.
Pötaanök ar yesem pöt ya Pepapön kimang man. Pël ëën puuk ya omën
munt narö koirak wes mëën këët wa rongan ëëpnaan. 3 Seë. Yesem
epël kön wieë. Pol sëpsëp ruurö kent toköröa öngpök wë pöl nook ar
omnaröa öngpök wes nimëën së önëën yeë. 4 Pötaanök monere kërre ing
körre pöt wak sënganok. It wompwomp ëënganëën kan kourak yesem
omnarö koirak ngönaak manganok. 5 Ar ka nentak së ilanë piptak wet
rëak epël man. ‘Anutuuk öngre omp ka eptakörö mayaap elniip.’ 6 Pël
ëën ka pötak omën mayaap namp wëa pöt arim mayaap ök mëëa pöt
pim naë orööpnaat. Won ëën pöt arim mayaap pöt arimtë ngësël kaip
tiak waisëpnaat. 7 Ya omnarö pit pitëm ya yamëngkauta kangiir omnant
yok pangk yeö. Pötaanök ar ya omnarö arim ka önë pötak pëën wëën
kaömpre iire pöt pit ningkën pöt yok pangk nën. Pël ëak ar ka paspas
ëënganok. 8 Kak nerek së oröön sant niwesak kaömp ningkën pöt nën.
9 Pël ëak kak pörekë yauman omnarö ompyaö mowesak, ‘Anutuuk wa
ngaöök nimëëpënëak yaë,’ pël man. 10 Ën ar kak nerek së oröön pit sant
naalniin ëën pöt ar ka tomök së taueë epël man. 11 ‘Ar kön wiak “Ten
utpet yeë,” pël wasënëëk yak arim ka epöökaan yangre ulöl tenim ingötë
el menaut kaalak kërë arimtëën yanuulak. Pötaanök ar këëkë kön wieë.
Anutuuk wa ngaöök nimëëpnaaten kaaö yeë.’ 12 Ne niamaan kat wieë.
Ngaanëër Sotom kakörö pit utpet ëeima. Pötaan akun kaöaöök Anutuuk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sotom kakaanörö pitëm utpetatë kangut mampnaat. Ën ka ke pilötë pörö utpet pan ëën Sotom omnaröa kangut kaö wesak mampnaat."

Yesuuk ka nantë omën lup kaip natiin ëauröaan yaköm ngön mëëa
(Matiu 11:20-24)

13 "Yakömpe, Korasin omnaröen. Yakömpe, Pesaita omnaröen. Nem retëng weëre kosangöt arim naë elnia pöl Taiaare Saiton omnaröen elmëanëën pit ngaanëër pitëm lupöt kaip tiak ulpëënre poë koröp sinöt ëak ka kosöt kolak pitëm koröpöök wa mëan tapön. 14 Pötaanök wë ënëmak akun kaöaöök Anutuuk Taiaare Saiton omnarö pitëm utpetatë kangut mampnaat. Ën ar pöt utpet pan ëën pitëm kangut kaö wesak nimpnaat. 15 Ën Kapaneam omnarö, ar kutömweriil isën ma? Won, ar es parëaöök ngemanëët." 16 Pël mëak Yesuuk pim ruuröen epël mëëa. "Arim ngönöt kat wiipna piporö nem ngönte kat wiipnaat. Ar kasëng nimampna piporö ne kasëng nemampnaat. Ne kasëng nemampna piporö wes nemëaupta kasëng mampnaat."

Ya omën 70 pörö kaalak waisa

17 Omën 70 pörö ya nga im olëak kaalak ërëpsawiaring së oröak Yesuun epël mëëa. "Aköp, ten nim yapintak urmerarö waö elmëën tenim ngönöt kat yawi." 18 Maan epël mëëa. "Ne itaangkën Seten pim weëre kosang won sëën pi kent tangaarötë yaë pöl kutömweriaan wais yengenti. Pötaanök ar peene urmerarö waö yaalmë. 19 Kat wieë. Ne yok weëre kosang ninaut. Pötaanök ar kamalre körngap pörö ing mësaan kööre tokëp Seten pim weëre kosang pötak ar il naniwaspan ma këëre nga nentak utpet naniwaspan. 20 Ar pöt, urmerarö arim ngönöt kat wia pötaan ërëpsawi ëëngan. Won, ar Anutuuk arim yapinöt kutömweri wa yawi pötaanökëër ërëpsawi ëeë."

Yesu pi ërëpsawi ëak pim Pepapön yaya mëëa
(Matiu 11:25-27; 13:16-17)

21 Akun pötak Ngëëngk Pulöök Yesu kaamök elmëën ërëpërëp kësang ëak Pepapön epël mëëa. "O Pep, ni kutömre yang poutë Pepap. Niin yowe yeniak. Ni omën ëwatöröaan nim ngönënte ëlëëp yaalmëaup. Ën kön nawiin yaauröaan pet yaalmëaup. Mak, Pep nim kentöök pël yaaup." 22 Pël mëak omën pouröen epël mëëa. "Pepak omnant pout ne nenaut. Pötaanök omnarö ne Anutuu Ruupë songönten köpël wë, Pepakëër ëwat wë. Ën Pepenta tapël wia. Omnarö piin köpël wë, Ruupökëër ëwat wë. Pötaanök Ruupök omën nampön Pepapë songönten ök maan yok pangk ëwat sëpnaat."

23 Pël mëak Yesu pi kaip tiak ruurö pitëmtën epël mëëa. "Omën it ngolöpöt arim ityaangk epötön ërëpërëp ëënëët. 24 Ne ök niamaan. Ngaan

tektek ngön yaaöre yang omp akörö kësang pit omën epotön itaampënëak ëak itnaangkën ëautak ar peene ityaangk. Kat wiipënëak ëak kat nawiin ëautak peene kat yawi."

Sameria omën nampök pim kööre tököp ngarangk elmëa

25 Omën ngön kosangöt ëwat nampök Yesuun morök elmëëpënëak
epël mëëa. "Rë yanuulaup, ne tol ëak wëwë kosangta yaö sum?" 26 Maan
Yesuuk kangiir epël mëëa. "Ngön kosangöt pepeweri tolëël wiaan sangk
kel yaaup?" 27 Pël maan omën pöpök epël mëëa. "Anutu pi nim Aköp. Ni
piin lup sant elmëak nim lupmerre könre weëre kosangre kön yawiaare
pipot pout pimëën pëël elmëak nimtëën lup sant yaën tapël nim karipön
elmëëm pël wiaap." 28 Maan Yesuuk epël ök mëëa. "Yok pangk yaan. Pël
ëëmë pötak wëwë kosangta yaö sumëët."
29 Pël maan omën pöp pi pimtën wak isëpënëak Yesuun epël mëëa.
"Ën nem karip talëp?" 30 Maan Yesuuk watepang ngön nent epël ök
mëëa. "Yuta omën namp Yerusalem kakaan Yeriko kakë sëpënëak yesën
këkain yaaö naröak kamtaöök koirak mën olëak pim ulpëënre omnant
wak sëën wel wiipënak eim wieëa. 31 Pël ëën kët pötak kiri ar yaaö namp
kan tapöök së itaangkën wiaan keker elmëak sa. 32 Pël ëën Liwai ngönën
omën kiri ar yaaö kaata inëën namp kan tapöök së oröak itenak keker
elmëak sa. 33 Pël ëën Sameria omën namp Yuta omnaröa kööre tököröa
naëaanëp pi kan tapöök së oröak omën pöpön itenak yaköm pan ëa. 34 Pël
ëën naë së mën ilautë kolapötre wain iit wa momëa. Pël ëak kör mokoëak
wa pim pol tongkiipë rangk ulmëak mësak së su ka nentak moulmëak
ngarangk yeem ka ura. 35 Pël ëak wangam kanök sëpënëak sum 2 kina
pöt su ka pöta pepap menak epël mëëa. 'Ni omën epop ompyaö wesak
ngarangk ëëm. Nim sum nant pimëën won wesan ëën pöt nem kaalak
waisumaatak kangit nimpaat.' "
36 Yesuuk watepang ngön pöt më pet irak ngön kosangöt ëwat pöpön
epël mëëa. "Omën naar namp pöröakaan talëpökëër omën këkainöröak
mëna pöpë karip yaë?" 37 Pël maan omën pöpök mëëa. "Mënaup sant
mowesa pöp." Maan Yesuuk kangiir epël mëëa. Niinta së tapël ëëm."

Mataare Maria piarpim ngönte

38 Yesure pim ruurö pit së kak nerek oröön öng nampë yapinte Mata
puuk Yesu pim kaatak koirak së ulmëak sant mowesa. 39 Pël ëën Mataë
nang namp wëa yapinte Maria pöpök Yesuu naë së pim ingrak wel aisëak
wë ngönën yaan kat wia. 40 Pël ëën Mata pimënt kaömp kësang ar yeem
pangk naën ëën kön selap ëak Yesuu naë së epël mëëa. "Aköp, nem
nangap pi ne wil neulëak sëën nemënt kaömp ar yeë. Pöten ni kön wiin
yok pangk yaë ma? Ni maan ne kaamök elnëëp." 41 Pël maan Yesuuk piin
epël mëëa. "Mata, Mata, ni kaömp kësang ar ëëmëëtaan kön selap ëak ya

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngës yaën. 42 Pël ëaap ar omën kopët nent ëënë pöt pangk. Maria pi omën
kopët ompyaö tapët yaë. Pötaanök sëp waspanok mangan."

Kimang yamëëauta ngönte
(Matiu 6:9-15; 7:7-11)

11 1 Akun nentak Yesu pi nal së Anutuun ök maima. Pël ëak pet
irën ruuröakaan nampök epël mëëa. "Aköp, Son pi pim ruuröen
Anutuun ök mapënëak rë mouleima pöl nuuk ten nent rë nuul." 2 Maan
Yesuuk epël ök mëëa. "Ar Anutuun ök manëak pöt epël man:
'Pep, nim yapinte ngëëngk wiaap.
Ni wais wa ngaöök nimë.
3 Kët poutë tenim kaömpöt nimp.
4 Tenim saunatë kangut kërë nuula.
Tenök omnaröa saun tenimëën yaalni pötë kangut tapël kërë
yemoolak pötaanök.
Moröktak nuulëënganok,' "
5 Pël mëak Yesuuk kaalak yal menak pim ruuröen epël mëëa. "Arim
naëaan nampök röök ulöpöök së pim karip ka uraan it moilak epël
mapnaat. 'Ngöntöp, ni kaömp nemesiar nemes ëak nan. 6 Nem kar
namp kan im wais nem naë oröön kaömp mempaat won.' 7 Pël maan
ka pepap pi wal ëak epël mapnaat. 'Ni tol ëën ka uraan it yeneilën?
Kaat kan wariaan rungaaröeta ka uraap. Yok pangk kaömp naningkan
sa.' " 8 Pël mëak Yesuuk yal menak epël mëëa. "Ka pepap tol ëëpën? Ne
niamaan kat wieë. Pi 'Nem ngöntöpök ya,' pël wesak nemampan. Om
pim ke urak mapna pötaan omnant pim mapna pöt mampnaat. 9 Pöta
nokoliit niamaan. Kimang maim olëak omën këët önëët. Ngaöl ëeim së
këët koirënëët. Kanwer körangkörang maimën të niwiipnaat. 10 Anutuun
kimang yamëëauröak omnant yeö. Ngaöl yaaurö Anutuu naëaan këët
yokoir. Kanweri körangkörang yamëëauröaan Anutuuk të yemowi.
11 Arim naëaan namp pim ruupök animauten maan kamal utpet namp wa
mampën ma? 12 Ma kokor ngeepön maan körngap namp wa mampën ma?
Won. 13 Ar omën utpetaröak arim rungaarö omën ompyaut men yeë pöl
arim Pep kutömweri wëaup puuk il niwesak Ngëëngk Pulöön piin kimang
maan nimpnaat."

Omën naröak, "Pielsepul pöpök Yesu kaamök ëën ya yamëngk," pël mëëa
(Matiu 12:22-30; Maak 3:20-27)

14 Yesuuk omën urmerapök elmëën ngön naën wëaö namp waö ë
momëën oröak sëën ngön yaap yaan omnarö itenak yaan sa. 15 Pël
yaëën naröak epël mëëa. "Pi urmeraröa kaöap Pielsepul puuk kaamök
elmëën urmerarö waö ë yemomë," pël mëëa. 16 Pël yaëën naröak Anutu

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piiring wë ma won pöten itaampënëak kutöm retëng nent ëëpën mëak morök elmëa. 17Pël yaëën pi pitëm lupötë itenak mëëa. “Yang nerakë omnarö pitëm naë nga oröön nga elak kom ëak wëën weëre kosangring naön ëëpnaat. Ën ka naöök wëaurö pit tapël kom elmëën repak sëën ka kosaö wiaapnaat. 18Pöta ök Setenë omnarö pit kom ëak pitëmënt nga elëpna pöt tol ëak pim yaat kosang sëpën? Ar neen, ‘Pielsepulök kaamök elmëën urmerarö waö ë yamë,’ pël yak. Arim ngön pöt yaap ëanëën nemorö waö ë mëan tapön. 19‘Pielsepul puuk kaamök elmëën urmerarö waö ë yamë,’ pël aim. Pötaanök arim ngön pipët yaap yeëanëën arim ruurö pitta Pielsepul kaamök elmëën urmerarö waö ë mëan tapön. Pötaanök arim ruurö pitëmtok arim ngön pöt kaar ëan pöt tekeri yewas. 20Ne Anutu weëre kosangöök urmerarö waö yeë. Pötaanök Anutuu wa ngaöök yanimë pöt arim naë yaarö. 21Omën nga namp, Seten, pim raëëp wak tupre ka pimtak ngarangk ëak öpna pöt pim omnant muumöngk wiaapnaat. 22Pël ëaap omën nga munt namp weëre kosangringëp nook wais il mowesak raare inre tang pim kosang wesak weëa pöt wa ëp ëak pim omnant pout kom ëak omën muntarö mempaat. 23Namp ne sant naalnëën yaë pipop kööre tok yaalnë. Namp neering pol sëpsëpörö wa top naën yaë pipop pi sëpsëpörö rep yamë.”

Urmerap kaalak waisëpna pöta ngönte
(Matiu 12:43-45)

24Pël mëak Yesuuk pitën watepang ngön nent epël ök mëëa. “Urmer namp omën nampökaan oröak së kosangöök wë urre korumön ap wesak epël kön wia. ‘Nem ka ngaan wakaim olëak waisautakë kaalak sumaan.’ 25Pël kön wiak së itaangkën ka tapët koore katëp ëak ë rangi ulmëën kos wieëa. 26Pël ëën pi kaalak së urmer muntarö 7 ëak koirak waisa. Pörö pim ök won, utpet panëërö koirak wais ka kopët taptak wëa. Pël ëën omën pöp pi ngaan utpet kot nent wakaimaupök ënëm sasa utpet pan sa. Pöta ök namp pim lupmeri ne won kos wiaapna pöt pi ënëmak utpet pan ëëpnaat.”

Ërëpsawiaring wëauta ngönte

27Yesu pi pël yemaan öng nampök omnaröa tekrakaan ngön ëak epël mëëa. “Niwilak kapa nina pöpön kön wiin ërëpsawi yaë.” 28Maan Yesuuk epël mëëa. “Pipët yaap yaan. Nook pöt, Anutuu ngönte kat wiak wak wë piporöen kön wiin ërëpsawiaring yaë.”

Omën naröak Yesu ya retëng nant mëmpënëak mëëa
(Matiu 12:38-42; Maak 8:12)

29Omën kësang pan pim naë së wa top yaëën pi pitën epël mëëa. “Omën peene akun eptak wë eporö ar utpetarö. Ar ya retëngöt yamëngka

pöten ke urak yenëak. Pötaanök ne ya retëng nent naëngan, ngaan
Sona pim elmëa pöta ököt pëën pet elniin itaampunëët. 30 Sona pim
naë omën oröa pipët Niniwa kak wëauröaan Anutuuk pitën retëng pipët
pet elmëa. Pipta ököt Omën Këëp nem elnëëpna pipët akun eptak wë
eporö arën retëng pet elniimaat. 31 Ënëmak Anutuu omën kom elniipna
akunetak öng ak namp yang we naöökël wakaimaup pi wal ëak arim
kön wi kosang newasën yeë pöt war wasëpnaat. Pöt öng pöp yang kaö
pantakaan Solomonë naë wais pim ëwat kësangöt kat wiipënëak waisaup
pötaanök. Pël ëaap omën peene wë epop nook Solomon il yemowasetak
ar nem ngönöt kat nawiin yeë. 32 Ënëmak Anutuu omën kom elniipna
akunetak Niniwa kakaanörö pit wal ëak peene wë eporö arim utpetat
tekeri wasëpnaat. Pöt Niniwa omnarö pit Sonaak ngönën ök maan kat
wiak lup kaip tiaurö pötaanök. Pël ëaap omën peene wë epop nook Sona
il yemowasetak ar nem ngönöt kat nawiin yeë."

Tiarim lupötë ëwa wiaap
(Matiu 5:15; 6:22-23)

33 "Ar esuwes mangiak karök wiire kapita öngpök më pël naëngan.
Ngaarëk wesirën ëwa ëaan omën kakaati waisëpnaarö ëwa pöön
itaampnaat. 34 It pipöörar arim koröpöökë rampewes. Arim itöök omnant
itenak kön ompyaut yawiin pöt arim lupötë rampewesi yaë pöl ëwa
ompyaö ëaapnaat. Ën arim itöök omnant itenak kön utpetat yawiin pöt
arim lupötë koö olëaapnaat. 35 Pötaanök arim lupötë ëwa wia pipët koö
olapanëën ngarangk këëkë ëën. 36 Pël ëën arim lupötë kout won, ëwaat
pëën wiaan pötak esuwesi yaë pöl ëwa elniaan önëët."

Yesuuk Parisi omnaröere ngön kosangötë ngarangkörö pitëm utpet yaaut war wesa
(Matiu 23:1-36; Maak 12:38-40; Luk 20:45-47)

37 Yesu pi ngön pöt më pet irak wëën Parisi ngönën omën nampök
kaömp nëmpënëak yas maan pim kaatak së ilëak wel aisëa. 38 Pël ëën
omën pöp itaangkën Yesu Yuta omnaröa yaaul kaömp akunetak i nairën
ëa pöten kön wiin pangk naën ëa. 39 Pël yaëën Yesuuk itenak epël ök
mëëa. "Ar Parisi omnarö kelönre söwarre pöt kasngaëël pëën i yairem
öngpök i nairën ëën kewil wia pöl ar koröpöök ompyaö wasën arim
lupötë pöt kainre utpet yaaut peö ëak wë. 40 Kaökaurö aë. Anutu omnantë
koröpöt ket ëaup pi lupötta ket naën ëa ma? Ar pöt, arim koröp pëën
kölam wasënëak kent yeëetak Anutu pöt, tiarim lupötta kölam sëpenëak
kent yaë. 41 Ar arim lupötëaan kësangën yaat mëmpunë pötak arim lupötë
kout won sëpnaat.

42 "O Parisi omnarö, yakömpe. Arim naë könöm nant orööpnaat. Ar
ëwamre kaëkoöre këënre pöt wa top ëak moresiar wesak nokoliil nent

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuun yaö yaalmë. Ar omën pas pöt yeemak nokoliil omën ompyaut
ëëre Anutuun lup sant elmë pöt naën yeë. Poutepar ëënë pötaar ompyaö.
43 O Parisi omnarö, yakömpe. Arim naë könöm nant orööpnaat. Ar
ngönën tupötë kakaati së omnaröa itëkëël wel aisanëëten kent yaaurö.
Pël ëak omnarö wa ronganöök koirak ërëpsawi ngön niapnaaten kent
yaaurö. 44 O yakömpe. Arim naë könöm nant orööpnaat. Ar omnarö
yangaöökë ongpök weera pöta ök. Pël ëaan omnarö utpet wia pöten
köpëlëk roro sak waisak yaë."

45 Yesu pi ngön pöt maan ngön kosangötë ngarangk nampök epël mëëa.
"Rë yanuulaup, nim ngön pipët tenta yaniö." 46 Maan Yesuuk kangiir epël
mëëa. "O ngön kosangötë ngarangkörö, yakömpe. Arta arim naë könöm
nant orööpnaat. Ar ngön kosang nant pit ngar öpënëak arim könöökaan
mangkën pit ngar öpënëak këlangön kat yawiin arimënt kaamök naën
yeë. 47 Yakömpe. Arim ëaröak tektek ngön yaaurö mënaut. Pël ëën arök
pitëm yangaö wa ngolöp wesak ë yemorangi. 48 Pël yeem arim ëaröa eima
pötön kön wiin ompyaut yaë. Pitök tektek ngön yaaurö mëngkën wel wia.
Ën arök yangaö ë yemorangi. 49 Pötaanök Anutu ëwatëpök epël ëaut. 'Ne
tektek ngön yaauröere nem ngön yaaö omnarö pitëm naë wes mëën narö
këlangön kat mowiire narö mëmpö pël ëëpnaat.' 50 Ar arim ëaröa eima
pötön kön wiin ompyaut yaë. Pötaanök omën ngaan tektek ngön yaaurö
mëmpö waiseima pöröa saunatë könömët akun eptak wë eporö ar önëët.
51 Ngaanëër arim ë nampök ngës rëak Apel mënak mëmpö mëmpö ë wais
Sekaraia pi kiri ar yaaö kaata kakaati mënaut. Pötaanök ne niamaan
kat wieë. Mëneima pöta könöm pöt peene ar akun eptak wë eporöa
naë pet irëpnaat. 52 O ngön kosangötë ngangkörö, yakömpe. Arim naë
könöm nant orööpnaat. Ar ngönën kat yawiauröa kanö il yemowariaurö.
Arimëntta kan pöök nasën wë omnarö sëpanëak kan yemowariaurö."

53 Ngön pöt mëak yesën ngön kosangötë ngarangköröere Parisi ngönën
omnarö ngës rëak pim ököök ë yesem morök elmë sa. 54 Pël yeem pim
këmtakaan ngön nent kat wiin korar aan pöt pötak utöpënëak ngarangk
këëkë pan ëa.

Kaarötön ngarangk ëëpenaata ngönte
(Matiu 10:26-27)

12 1 Omën selap pan Yesuu naë wa top ëak teptep ëak naröa ingötë
rangk naröaat mësëak wëa. Pël ëën Yesuuk pim ruuröen wet rëak
epël mëëa. "Parisi omnarö pit kaar yaaurö. Yis kaömp peret ket yaaö
pöt korupaë kas möautë öngpök ëlëëp repak yes pöl pitëm kaar yaaö
pöt repak yes. Pötaanök arim naë repak waispanëën ngarangk këëkë
ëën. 2 Omën ngep ëën wia pipot wiakaim wi naöpanëët. Ënëmak wëlël
ëën omnarö itaampnaat. Ën ëlëëp wia pipot wi naöpanëët. Pipot tekeri
sëpnaat. 3 Pötaanök arim koutak ngön yak pipot omnarö pit ëwaatak kat

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wiipnaat. Ën arim kaata kakaati ngön laöök yak pipot ënëmak omnaröa tekrak wë kaö wesak orööpnaat."

Omën kopët nampönökëër kas elmëëpa
(Matiu 10:28-31)

4 "Ngöntörö, ne niamaan. Ar koröpö pëën nimëmpnaaröen kas ëëngan. Pit pël ëak rangkël munt nant naalniipan. 5 Ën arim kas ëënë pöpön nook ök niamaan. Ar Anutu nimënak ënëmak kaalak es parëaöök wa nuulapna pöpönökëër kas ëën. 6 Omnarö tiar int sëpër mor nas pörö 2 toea pötak sum ëëpenaatak Anutu pi int kot ke pëlöröenta kat nokolön yaaup. 7 Ën omnarö ar pöt, arim kepön ëpötönta ëwat wëaup. Pötaanök ar kas ëëngan. Anutuuk kön wiin arök int koturöa sum pöt il mowasën arën kat nokolön yaaup."

Yesuu yapinte apenaata ngönte
(Matiu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 "Ne niamaan kat wieë. Namp pi omnaröa ëöetak, 'Ne Yesuu ënëm yeë,' pël apna pöp Omën Këëp nookta kangiir Anutuu enselöröa ëöetak, 'Pi nemop,' pël amaat. 9 Ën namp pi omnaröa ëöetak neen yak newasëpna pöp nookta Anutuu enselöröa ëöetak piin yak mowasömaap. 10 Namp pi Omën Këëp neen utpet wesak apna pöp pim saun pöta kangit Anutuuk kërë moolapnaat. Ën namp pi Ngëëngk Pulöön utpet wesak tapël mapna pöp pim sauneta kangit ent ë nemoolapan. 11 Ën omnaröak ngönën ngarangköröere yang ngarangköröa naë mës nuwak së ngön yaatak niulëëpënëak yaëën pöt ngön nokoliit tolël menet ëak kön selap ëënganok. 12 Akun pötak ngön anë pöt Ngëëngk Pulöök tekeri wes nimpnaat."

Mon omën kaökaupë ngönte

13 Omnarö pitëm tekrakaan nampök Yesuun epël mëëa. "Rë yanuulaup, nem nanëp pi tenpim pepapë mor kolöt pimënt wak wë. Pötaan ni ök ma. Pël ëën nent kom ëak ne nampnaan." 14 Maan Yesuuk epël mëëa. "Talëpök ne arim ngön ë pet irööre omnant kom ë pël ëëmëak yaö neea? Pël naëngan." 15 Pël mëak yal menak pitën epël mëëa. "Ar ngarangk ëën. Ar omnantëën kentre kaur ëënganok. Omnarö pitëm omën kësang wa pipotök wëwëet koir nemangkën yaaut." 16 Pël mëak watepang ngön nent epël mëëa. "Omp ak namp pim yaak kaömp kësang pan oröa. 17 Pël ëën pi epël kön wia. 'Ne kaömp kaat wonöp. Oröptak kaömp epot wa wiim? 18 Ne epël ëëm. Kaömp kaat töölak kaö wes ök rëak nem kaömpre omnant pout wa wiimaan. 19 Pël ëak epël kön wiimaat. Peene akun eptak nem kaömpre omnant kësang pan wia. Pötaanök akun wali wak wë në pël ëeimeë ërëpsawaring kë seim ömaat.' 20 Pël maan Anutuuk epël mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

‘Kaökaup, ni röök eptakëër wel wiimëëp. Talëpök kopëta wes wian pöt öpën?’ ” Pël mëak Yesuuk ngön kaut epël mëëa. 21 “Omën narö Anutuu naëaan ulöpre moup pöt pitëm lupötë won wiaan yangaakë omnant ulöpre moupring öpna pörö omën pöpë ök sëpnaat.”

Koröpöökë omnantëën kön selap naën ëëpa
(Matiu 6:25-34)

22 Pël mëak Yesuuk pim ruuröen epël mëëa. “Pötaanök ne niamaan. Ar arim wëwëetaan kön selap ëak epël anganok. ‘Tiar kaömp tarëkaan öpen?’ Ën koröpöönta kön selap ëak epël angan. ‘Oröpötök kör koëpen?’ 23 Kaömp pöt këët won, wëwëetakëër këët. Ën ulpëënre poë koröp pöt këët won, koröpöökëër këö. 24 Ar intöröen kön wieë. Pit kaömpöt ngëntööre wa peram wi pël naën yaauröak Anutuuk kaömp koir mangkën neim wë. Omnarö arök intörö il yewas. Pötaanök pi ngarangk elniipnaat. 25 Ma arim naëaan nampök weëre kosang wia pöt yok pangk pimtë wëwëeten kön selap ëak kot nent wali wasëpën sa ma? Won. 26 Arök kot ke pëlöt naënöröak tol ëënak omën muntatëën kön selap yeë? 27 Ar polpol puutön kön wieë. Pit pitëm ulpëënre poë koröpötëën waur naën yaë. Pël yaëëtak ne niamaan. Omp ak Solomon pi omnant kësang wieëaupök ë rangiak wakaima. Pël ëaap pim ë rangiatök polpol pu pötëët il nemowasën. 28 Këra pu ompyaut ya lupöök peene yaarö, ëlpamök tiak es marën won sëpnaat pël yewas pipotta Anutuuk maan ompyaut yaarö. Kön wi kosang panë newasënörö ar pöt, Anutuuk koröpöökë kaamököt nin yaë. 29 Pötaanök ar iire kaömp nënë pötön kön selap ëëngan. 30 Yangerak köpël omnarö pit omën pipotëën kön kësang wia. Pël ëaap arim Pepap ar wëwë koirënëën iire kaömp nënë pöten kön wia. Pötaanök omën pötëën kön selap ëëngan. 31 Ar pöt, Anutuuk wa ngaöök nimëëpnaataan weë ngentiin. Pël ëën puuk omën pipotta koir nimpnaat.”

Kutömweri omën ompyaut wa top ëëpenaata ngönte
(Matiu 6:19-21)

32 “Sëpsëp rongan kot epët ar kas ëëngan. Pep pi ar wa ngaöök nimëëpënëak kön wiin pangk yaë. 33 Arim omnant pout sum ëak mon kangiir önë pöt wonörö meneë. Pël ëak ar mon weë panëët wak wëën utpet nasëpanëët. Titi tëëre kain wë pël naëpanëët. Mon pöt arimëën kutömweri wiaapnaat pötaanök. 34 Arim omën ompyaut wia pörekël könötta wiaapnaat.”

Lup itit öpenaata ngönte

35 “Ar poë koröp mënt wes urak es rangiak kopëta weseë. 36 Ar pël ëak inëën omën narö pitëm kaöap wa topöökaan wais kanwer körang elmëën të mowiipënëak kor wakaima pöta ök ëeë. 37 Pël ëën inëën

ruurö ka naurön wiaan wais itaangkën pöt pit ërëpsawi ëëpnaat. Ne yaap niamaan. Kaöap pi poë köröp mënt wes urak urötë wa moulmëak kaömp nëmpnaataan inëën elmëëpnaat. 38 Ën pi röök lupöök ma ëlpam walëpënëak yaëën pit ka naurön wëën wais itaangkën pöt pit ërëpsawi ëëpnaat. 39 Ar epël kön wieë. Ka pepap pi kainëpë waisëpna akuneten ëwat wëanëën pi itit wë ngarangk ëën kainëp kaat pör menak neilaan ëan tapön. 40 Omën Këëp nem waisuma akunetak ar kön nenewiin wëën pipël ëëm sa. Pötaanök ko ëak ön."

Inëën ru ompyaupre utpetapë ngönte
(Matiu 24:45-51)

41 Yesu pi ngön pöt maan Pitaak epël mëëa. "Aköp, ni watepang ngön pipët tenimëntëën ma ten omën pouröaan yaan?" 42 Pël maan Aköpök epël mëëa. "Ar inëën ru ompyaupë ök sën. Inëën ru namp kön ompyaö wieë ya ompyaö yamëngkën kaöapök pim karurö ngarangk ëeë akunatë kaömp mampënëak moulmëak sa. 43 Ënëmak inëën ruup kaöapë ök mëak sa pöl ëeim wëën kaöap wais itaangkën pöt pi ërëpsawi ëëpnaat. 44 Ne yaap niamaan. Kaöap pi pim omnant pout ngarangk ëëpënëak moulmëëpnaat. 45 Ën inëën ru pöp pi, 'Nem kaöap pi teënt newaispan,' pël weseë inëën koont yokot muntarö tang mö kaömpre i ngaat nak kön irikor ëeim wë 46 pim kaöapë waisëpna akuneten kön nawiin öpna pötak kaöap kaalak waisëpna pöt pi yokot pöp möak utpet wesak omën ngön wa yoolëauröa naë moulmëëpnaat.

47 "Inëën ru namp pim kaöapë këm ngönten ëwat wëak kangk naën kat koko öpna pöp kaöapök pës kaö panë mööpnaat. 48 Ën ru namp kaöapë këm ngönten köpël wë omnant pës mööpna salöt ëëpna pöp kaöapök pës kaö namöön ëëpnaat. Pötaanök nem kaalak waisuma pötak ko ëak ön. Namp pi omnant kësang mampnaap këët kësang tapël koirën pangk ëëpnaat. Ën namp pi ya kaö tapël menaupök kosang ngentiak ya kaö mëmpna pöp kësang tapël koirën pangk ëëpnaat."

Yesu pi omnarö kom elniin kööre tok ëëpenëak irëaup
(Matiu 10:34-36)

49 "Ne esuwes marën ulölöt yokot pöta ök ar omnarö kom elniimëak yangerak waisaup. Pötaanök esuwes teëntom wëlëng kotöpnaaten kent yaë. 50 Ne këlangön kat wiimëak ëautak pël naën wë. Pötaan ya ngësring wë pet irumaaten kent yaalnë. 51 Arök ne yangerakë ngaat won wasumëak waisan wasngan. Ne omnarö kom elniin kööre tok ëënëak waisaup. 52 Pötaanök peene ngës rëak ka nentak omën mor nas önëërö ar kom elniin naar namp ëak nal naar nal pël ëak neneraan kööre tok ëënëët. 53 Epël ëënëët. Pepapök ruupön kööre tok yeëa. Ruupök pepapön kööre tok yeëa. Ëlëpök korömpëën kööre tok yeëa. Korömpök ëlëpëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tapël yeëa. Pël yaëën öng lëlamringaarta nampnampön kööre tok ëëpnaat.”

Omën orööpnaatön ëwat sëpenaata ngönte
(Matiu 16:2-3; Maak 8:11-13)

54 Yesuuk pël mëak omën pouröen epël mëëa. “Ar uröam yewariin
itenak, ‘Kopi waisëpënëak yaë,’ pël yaan yok wais yaë. 55 Ën yanget
ompyaö ëak yesën itenak, ‘Kët mapnaan yaë,’ pël yaan yok kët më yaë.
56 Kaar omnarö, ar mopöök uröamre kepilötön itenak ëwat yaauröak tol
ëën akun wë eptak Anutu pim yaauta songönten köpël yeë?”

Omën nimëën ngön apnaapring ngönte wotpil wasum
(Matiu 5:25-26)

57 “Tol ëënak utpetre ompyaö pötepar kom naën yeë? 58 Ni ngön yaatak
sumëak yeem pöt wet rëak niiring ngön wieëaupring ë kopëta wasum. Ni pël
naën së niiring ngön wieëaupök ë pet yairaupë naë niulëën puuk ë pet irak
polisöröa naë niulëën pitök wii kaatak niulëëpan. 59 Ne niamaan kat wi. Ni
pörek wë teënt naarööngan. Nim karipë kangut pout pet ir olëakök oröömëëp.”

Omnarö lup kaip natiin ëëpena pöt kö sëpenaat

13 1 Akun pötak omën naröak Yesuu naë së epël mëëa. “Kalili yangerakaan
omën narö ngaan animaö iit Anutuu kiri ëëpënëak yaëën Pailatök maan
pim ngaaröak mëngkën wel wia.” 2 Maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Ar epël kön
wiingan. ‘Pitëm saunat Kalili omën muntaröaat il yemowasën yak mëngkën wel
wia,’ pël wasnganok. 3 Won, arta lup kaip natiin ëënë pöt tapël wel wiinëët. 4 Ën
ngaan Yerusalem kak Siloam ka waliimpel töölak omën 18 ëak ngep ëën wel wia
pöröeta pitëm saunat Yerusalem omën muntaröaat il yemowasënak ëa wasngan.
5 Won, arta lup kaip natiin ëënë pöt tapël wel wiinëët.”

Këra ulöp nautön yaauta watepang ngönte

6 Yesu pi ngön pöt mëak watepang ngön nent epël mëëa. “Omën namp pim
ya lupöök kem nement ngëntën wëa. Pël ëën ënëmak ulöpörö tööpënëak së
itaangkën won wieëa. 7 Pël ëën inëën yaaupön epël ök mëëa. ‘Krismaki nentepar
nent pötë öngpök këra epment töömëak wais itaangkën won yaë. Pi këpök yang
kolapöt yen. Pötaanök ni ku ti ola,’ pël mëëa. 8 Pël maan inëën ruupök epël mëëa.
‘Pël ëënganëp om öp. Pël ëën krismaki kopët epëta öngpök nook songöntak yang
inin ëak pol yaat köm lëëmaat. 9 Pël ëën krismaki ootak utöpna pöt yok pangk.
Nautön ëëpna pöt ku tiimëët.’ ”

Yesuuk kë yesa akun ngëëngk nentak öng namp ompyaö wesa

10 Yesu pi kë yesa akun ngëëngk nentak ngönën tup nentak së
omnaröen ngönën ök mëëa. 11 Pël yaëën omnaröa tekrak öng namp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

urmerap piik wëën yauman sësë eim wëën krismaki 18 ëak won saup wëa. Öng pöp kasngelö pak ëak wë wotpil tau naön yaaup. 12 Pël ëën Yesuuk öng pöpön ngön mëak epël mëëa. “Öng epop, nook nim yaumante wa yoolak.” 13 Pël mëak moresiar pim rangk mowiin tapëtakëër wotpil sak Anutuun yaya mëëa. 14 Pël yaëën ngönën tup pöta ngarangkëp Yesuuk akun ngëëngktak ompyaö yemowasën itenak ya sangën ëën omnaröen epël mëëa. “Kët 6 pipot ya akunat. Pötaanök ar ompyaö niwasëpënëak pöt akun pipotë waisën. Ën akun ngëëngktak pipotëën waisngan.” 15 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Kaar omnarö ar, akun ngëëngkötë ar pol purmakaöre tongkiiröa kaatak së kan të mowiak mësak sëën i na yaë. Ar kön wiin arim animaurö pël yaalmëem ya yamëngk pipët ompyaut pël yewas. 16 Pël ëaap öng epop pöt tiar Yuta omnaröa kar namp Apramë ëapök Setenök krismaki 18 pötë öngpök wii motëak wakaima. Pötaanök nook akun ngëëngktak wil yemoulmëep pangk naën yaë ma?” 17 Pël maan pimëën kööre tok yaaurö pit ëö sa. Ën omën ëlörö pöt pim ya ompyaö yamëngka pötëën ërëpërëp ëa.

Këra lëlëpre yis pöteparë ngönte
(Matiu 13:31-33; Maak 4:30-32)

18 Yesu pi yal menak epël mëëa. “Anutuu wa ngaöök yanimë pöt tolëëlte? Ne öröp nantë ök ëëm? 19 Pipët këra lëlëp nampë ökët. Omën nampök lëlëp pöp pim yaak së ngëntën öröak kaö sak wëën intörö wais morötë ngentiak ka ëp yawi.”

20 Pël mëak munt nent epël mëëa. “Anutuu wa ngaöök yanimë pöten öröptak ök ëëm? 21 Pöt yis pöta ökët. Öng nampök yis pöt korupaë kas möautring wa irikor ëën pötak ekek sëpnaat.”

Kan koturakë ngönte
(Matiu 7:13-14, 21-23)

22 Yesu pi Yerusalemë sëpënëak yesem ka kotre kaö poutë ngönën ök maö sa. 23 Pël yaëën omën nampök pëël mëak epël mëëa. “Aköp, Anutu pi omën kopët nampnamp utpetetakaan öpën sa ma?” Maan Yesuuk pitën epël mëëa. 24 “Ar kan koturak ilëak wëwë kosangta kanöök sënëëtaan weë panë ngentiin. Ne niamaan. Omën selap pan kan pörak ilapënëak weë ngentiipnaatak pourö neilapan. 25 Ka pepap pi pim kaat kan wariak öpnaat. Pël ëën ar tomökël wë pomp ëak taueë körang elmëak epël manëët. ‘Aköp, tenimëën kan të niwi.’ Pël maan puuk epël niapnaat. ‘Ne arën köpël. Ar tarëkaanörö?’ 26 Pël niaan ar epël manëët. ‘Ten niiring kaömpre i ngawi naut. Ni tenim kak wais rë nuuleimënte.’ 27 Pël maan puuk epël niapnaat. ‘Ne arën köpël. Ar tarëkaanörö? Utpet omnarö, ar mop newiak kama seë,’ pël niapnaat. 28 Pël ëën ar itaangkën Apramre Aisakre Yakopre tektek ngön yaaurö pit Anutuu naë wëën itaampunëët.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ën ar pöt kaaö yaaurö. Pötaanök tomökël wë ingre ya ilak aimeë kë pötöppötöp aim önëët. 29 Pël ëën omën yang we naöökaan naöök, këtëp yengampiaulaanre yeilëaulaan pourö wais Anutuu naë wel aisëeë kaömp neim öpnaat. 30 Kat wieë. Tiar yang omnaröa naëaan kot narö kutömweri së kaö sëpnaat. Ën kangiir kaö narö kot sëpnaat."

Yesuuk Yerusalem omnaröen yaköm ngön mëëa
(Matiu 23:37-39)

31 Akun taptak Parisi omën narö së Yesuun epël mëëa. "Yang omp ak Erot pi ni nimpënëak ya. Pötaanök ni eprek sëp wesak nal së." 32 Maan Yesuuk epël mëëa. "Ar kaalak së kent tok utpet pöpön epël man. 'Yesuuk pimtën epël ya. Pi akun eptak omën urmerarö wëaurö waö ë momëak yauman omnarö ompyaö mowesak akun kot nent won sëën pet irëpnaap pël ya,' pöt man. 33 Peeneere ëlpamök yesem muntetak Yerusalem kak oröömaap. Pöt tol ëënak? Tektek ngön yaaö namp Yerusalem kak naaröön wiaan namëngkën ëëpnaat." 34 Pël mëak pimtëën epël mëëa. "O Yerusalem omnarö, Yerusalem omnarö, yaköm. Ar tektek ngön yaaurö mëmpööre ngönën omën arim ngësë wes nimëaurö këlmö wel wi pël yaaurö. Këtël epotë ne kokor ëlëpë ruurö wereweriarë öngpök wa mëak ngarangk yaalmë pöl ar wa rongan ëak ngarangk elniimëak kent kön wiak pël yaalniin ar kaaö elnëeimaurö. 35 Pötaanök ne sëp niwasën ngarangk won önëët. Ne yaap niamaan kat wieë. Ar it nenengaangkën wakaim akun kaöaöök neen kaalak itenak epël neanëët. 'Aköpök wes nimëën yewais epopön yaya mepa.' "

Yesuuk omën namp kë yesa akun ngëëngk nentak ompyaö mowesa

14 1 Kë yesa akun ngëëngk nentak Yesu pi Parisi omën kaö nampë kaatak së kaömp yenën omnarö pit iteneëa. 2 Pël yaëën omën koröpö pön mena namp pim naë wëa. 3 Pël ëën Yesuuk itenak ngön kosangötë ngarangköröere Parisi omnaröen epël mëak pëël mëëa. "Tiar yok pangk akun ngëëngktak yauman omnarö ompyaö mowasëpen ma won?" 4 Pël maan pit om ngön won sak wëën omën pöp moröak ompyaö mowesak wes mëën sa. 5 Pël ëën pitën epël mëëa. "Arim naëaan namp akun ngëëngktak pim rungaap ma pol namp yang öngöpöök ilëaan sëp wasëpën ma yok pangk akun ngëëngk taptak öpën?" 6 Pël maan pit kangiir mapënaat ap wesak sëp wesa.

Omnarö irëak öpenaat

7 Yesuuk omën kaömp nëmpënëak së wëa narö itkëël wel aisapënëak yaëën itenak watepang ngön nent epël mëëa. 8 "Ni omën nampë këëre imëntak yas niaan së pöt itkëël wel aisanganok. Pël ëëmë pöt omën yapinring namp ni il niwasëpna pöp waisën pöt 9 omën yas niia pöpök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epël niapnaat. ‘Ni itkëël ur epët omën epop man.’ Pël niaan ëö kaö sak kasngaëël së ömëët. 10 Ën nampök pim këëre imën nentak yas niaan së pöt kasngaëël pan wel aisam. Pël ëën këëre imën pepapök wais itenak epël niapnaat. ‘Ngöntöp, ni itkëël wais wel aisa.’ Pël niaan ni omën muntaröa ëöetak itkëël wëën niin kön wiin isëpnaat. 11 Namp pi pimtën kön wiin isëpna pöp Anutuuk wak irapnaat. Ën namp pimtën kön wiin irapna pöp Anutuuk wak isëpnaat.”

Këëre imën nëmpënëak yas mëëauta ngönte

12 Pël mëak omën yas mëëa pöpön epël mëëa. “Ni këëre imën numëak nim ngöntre kar, sasre nanre nim kak omën mon wieëa piporöen yas manganok. Ni pitën mamë pöt pitök kangiir niin yas niak kangut nimpnaat. 13 Pötaanök pël ëënganëp. Ni këëre imën ar ëak pöt omën omnant won, ingre mor il tëaare it il tëa piporöen yas mam. 14 Omën ke pilöröakëër kangut nanimpan. Pötaanök ni ërëpsawi ëëmëët. Om wiaan wë ënëmak omën ompyauröa weletakaan wal ëëpna akunetak Anutuuk nim kangut nimpnaat.”

Këëre imën kaö ëauta watepang ngönte
(Matiu 22:1-10)

15 Yesu pi pël maan kaömp yenaurö pit kat wiak pitëm naëaan nampök epël mëëa. “Omën Anutuuk wa ngaöök mëaan piiring kaömp nëmpna pörö ërëpsawi ëëpnaarö.” 16 Pël maan Yesuuk ngönaak nent piin epël ök mëëa. “Omën nampök këëre imën kaö nent nëmpënëak omën kësang pan yas mëëa. 17 Pël ëak nëmpëna akunet temanöm sëën pim inëën ruup wes mëën së yas mëëauröen epël mëëa. ‘Yok waiseë. Omnant pout yok wa kön ë pet iraut.’ 18 Pël maan pit pourö omën pasutëël utak om öpënëak nampök epël mëëa. ‘Ne yang nent sum ëaut yak pötak wer yeneön sumaan yeë. Pötaanök nemop newaisngan sa.’ 19 Pël yemaan nampökta tapël mëëa. ‘Ne pol purmakaö moresiar ya kaamök elnëëpënëak waut yak së ya ökre was ë pet ëëmaan yeë. Pötaanök nemop ne newaisngan sa.’ 20 Yemaan nampök epël mëëa. ‘Ne peene tapët öng waup. Pötaan newaisngan sa.’ 21 Pël maan inëën ruup së pim kaöapön ök mëëa. Pël ëën kaöap pi kat wiak ya këlangön ëën inëënëpön epël mëak kaalak wes mëa. ‘Ni teënt së kaatë omën omnant won ingre mor il tëaare it il tëa piporö pourö koirak nem kaatakë waisum.’ 22 Pël maan inëën ruup pim mëëa pöl ëak së kaöapön epël mëëa. ‘Kaöap, nim aan pöl ëautep omnarö pangk naën ur nant om wiaap.’ 23 Maan kaöapök kaalak epël mëëa. ‘Ni kan kaö poutë së pël ëak wilëngkë kaatë së öngpök ilëak omën pouröen këkre tö mëak koirak wais ulmëën nem kaat peö ëëp. 24 Ne niamaan kat wi. Omën wet rëak nem yas mëëa piporö nem kaömp pöt nanëmpan pan.’ ” Yesu pi watepang ngön pipët yamëem yas maan pim naë sëpnaaten kaaö yaaurö kutömweri piiring kaömp nanën ëëpën pël mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuu ënëm ëëpenaata ngönte
(Matiu 10:37-38; 5:13; Maak 9:50)

25 Omën kësang pan Yesuring sa. Pël ëën pi kaip ti pitën itneë epël mëëa. 26 "Omën namp nem ënëm ëëpënëak pim ëlre pep, öngre ru, sasre
nan pimoröen kent ëak neen kaaö elnëëpna pipop ma pimtë koröpöökë
wëwëeteta kasëng nemangkën ëëpna pipop nem ruup pël nasëpan.
27 Pötaanök omën namp pi, 'Ne Yesu pimëën wel wiima pöt pangk
ëëmaap,' pël wesak pim këra yetapër wak ënëm naalnëën ëëpna pipop
nem ruup pël nasëpan. 28 Arim naëaan namp pim ka kaö nent ök rapën
pël kön wiak pöt wet rëak monet ka pöt pangk ëëpën ma won pöten
sangk kelëpnaat. 29 Ën pël naënrek köntak wap wesirak mormor ë yesem
luptak së pangk naën ëën sëp mowasën om wiaan pöt omnaröak itenak
ökre was epël mapnaat. 30 'Omën epop pi kaat ök rapënëak ngës rëaupök
pet nairën ëa.' 31 Ën yang omp ak namp pi yang omp ak munt nampring
nga elëpënëak wet rëak pimëntë nga omnaröa saarëët sangk kelën
pimtëët 10,000, ën muntapëët 20,000. Pël ëën pimënt kön wiipnaat. Pi
yok pangk muntapring nga elëpën ma won pöten kön wiipnaat. 32 Pël ëak
pi kön wiin pangk naën ëën pöt pim kööre tokëp kamaarek wëën omën
narö wes mëën së ngön ëak nga pöt wiap wasëpnaat. 33 Pötaanök arim
naëaan omën namp pi pim omnant pout kasëng nemangkënëpök nem ru
nasëpan.
34 "Tomun pöt omën ompyaut. Pël ëautak pim misëngö won sak wiaan
tiar tol ëak kaalak misëng wasën pangk ëëpën? Pël naëngan. 35 Tomun
ke pëltak ya lupöök olaöre purmakaö yaatring irikor ë pël naëngan om
moolapenaat. Katëëpringëpök ngön epët kat wiip." Pöta ök tapël narö
yaap Yesu pim ënëm naën ëëpna pöt Anutuuk wa moolapnaat.

Sëpsëp kö saupë watepang ngönte
(Matiu 18:12-14)

15 1 Akun nentak omën takis yewaare utpet yaaö munt narö Yesuuk
ngönën ök yemaan kat wiipënëak pim naë sa. 2 Pël yaëën Parisi
omnaröere ngön kosangötë ngarangkörö pit Yesuun yak këëpöt ngön
mëak epël mëëa. "Omën epop omën utpet yaaurö ngöntre kar elmëak
kaömp ngawi yen."
3 Pël yemaan Yesu pimënt kat wiak watepang ngön nent epël mëëa.
4 "Ar nampë pol sëpsëpörö 100 ëak wëauröak kopët namp kö sëpnaat.
Pël ëën sëpsëpöröa pepap pi 99 pörö we naöökël kaömp neim wëën pi
we naöökël kö sa pöpön ngaöl ë së koirëpnaat. 5 Pël ëak ya kë sak wa
kuröpweri waalak 6 kak së oröak karuröen ngön ëak epël ök mapnaat.
'Nem sëpsëp epop kö sëën ngaöl ë së koirak yewais. Pötaanök ërëpsawi
ëëpa.' 7 Ne ök niamaan kat wieë. Pöta ök omën wotpil 99 pörö lup kaip

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiipënëak kön nawiin yaaurö omën kutömweri wëaurö pitëmëën ërëpsawi kotkot yaë. Ën utpet kopët epop lup kaip yati pötaan kutömweri wëaurö ërëpsawi kaö yaë.”

Mon kö sauta watepang ngönte

8 “Öng namp pi mon 1 kina wak wëën 10 toea nent kangk ngentiin pöt pi kalaö rangiak kakaati katëp ilak këëkë panë ap wesak koirëpnaat. 9 Pël ëak pim karuröen epël mapnaat. ‘Nem 10 toea irikor ëën ap weseim pöt peene yokoir. Pötaanök ërëpsawi ëëpa.’ 10 Ne ök niamaan kat iweë. Pöta ök omën utpet kopëtap lup kaip tiin Anutuu enselörö ërëpsawi yaë.”

Yokot pim pepap sëp wesak maimerekë saupë watepang ngönte

11 Yesu pi pël mëak munt nent epël mëëa. “Omën namp pim yokot naar wëa. 12 Wë yokot ënëmapök pepapön epël mëëa. ‘Nim monere uröm tenpimëën yaö ëan pöt kom ëak nemëën ëaut nan.’ Pël maan pepapök pim omnant pout kom ëak yokotaar mena. 13 Pël ëën akun kot nent wë yokot ënëmap pi pimot wak yang wali nerekël sa. Pörek së wë omnantëën kentre kaur ëak pim monat pout won wes olëa. 14 Pël ëak omnant pout won wesak wëën ënëmak yang pörek këën kësang nempel oröa. Pël ëën pi ngöntök panë ëën 15 yang pörek omën nampë naë së wëën omën pöpök pim polöröa ngarangk moulmëën wakaima. 16 Pël ëak polöröa kaömp karut mangkën nak kep ëëpën wesak itaangkën pötta nemangkën ëa. 17 Pël ëën pi kön tektek sak epël kön wia. ‘Nem pepapë inëën ruurö kaömp kësang pan neim wëën ne eprek wë këënëën wel wiimëak yeë. 18 Pötaanök nem pepapë ngësë kaalak sumaat. Së oröak epël memaat. “Pep, ne Anuture niire ëak utpet elniaut. 19 Pötaanök peene pöt nim ru panëëp pël neangan. Om nim inëën ru newasën ömaat.” ’ 20 Pël wesak wal ëak pim pepapë ngësël sa. Seim së kak temanöm yesën pepap itenak ya utpet ëën naë së kapariak tot na. 21 Pël ëën ruupök epël mëëa. ‘Pep, ne Anuture niire ëak utpet elniaut. Pötaanök peene pöt nim ru panëëp pël neangan.’ 22 Pël maan pepapök pim inëën ruuröen epël mëëa. ‘Ar teëntom nem ulpëën wali ompyaup momëak mor ëngö wak wais moresi momëak ing körtepar wak wais ingesiarë momëak pël ëeë. 23 Pël ëak purmakaö ru ompyaö mësëpringëp möeë. Pël ëën ar ëak yenem ërëpsawi ëëpenaan. 24 Nem ruup wel wia wesaupök kaalak waisa. Irikor ëaupök kaalak orö yarë.’ Pël mëak pit ërëpsawi ëa.

25 “Wëën yokot kaöap pi yaak wakaim olëak kaalak wais kaat temanöm yewasem kat wiin intö ngönre tanre pöt yeëa. 26 Pël ëën inëën ru nampön maan sëën, ‘Tol ëënak ya?’ pël mëak pëël mëëa. 27 Pël maan puuk epël mëëa. ‘Nim nangap kaalak waisa. Pi irikor ëak saupök kaalak wais oröa. Pötaanök arpim pepapök maan purmakaö ru ompyaö mësëpringëp möak ar ëak yen.’ 28 Pël maan pi kölöp ëak kakaati sëpnaaten kaaö ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pël ëën pepapök wais wiap wesak ngön ök mëëa. 29 Pël ëën pi kangiir
epël mëëa. ‘Kat wi. Ne krismaki selap pan nim naë pas ya mëneimeë
nim ngön nent wa noolaan ëaut. Pël ëën ni pol meme ru namp nem
karuröaring ërëpsawi ëëmaan nenangkën ëaupök 30 nim ru pipmor pi
öng paspas yaauröaan nim omnant pout won wes olëak kaalak waisën
ni pimëënökëër purmakaö ru ompyaö mësëpringëp yamöön.’ 31 Pël maan
pepapök epël mëëa. ‘Yokot epop, ni kët ël epotë tepër wëaup. Pötaanök
nem omnant epot pout nimot. 32 Ën nim nang epop wel wia wesaupök
kaalak waisa. Irikor ëaupök kaalak orö yarë. Pötaanök tiar pimëën
ërëpsawi ëën pangk yaë.’ ”

Ngarangk utpetapë watepang ngönte

16 1 Yesuuk pim ruuröen ngönaak nent epël ök mëëa. “Omën omp
ak namp pim inëën ru omnant ngarangk yaaö namp wëa. Pël
ëën wë akun nentak omnaröak omp aköpön epël mëëa. ‘Nim omnant
ngarangk yaaup pi nimot köntak pentak yaë,’ pël mëëa. 2 Pël maan kat
wiak omnant ngarangk yaaupön yas mëak epël mëëa. ‘Ni tol yaëën
omnarö nimëën yaan kat yawi? Pöta songönte iteempaan nem omnant
nim ngarangk yaën pötë pepewer wak wais nan. Ke pilëpök nem omnant
ngarangk naëngan.’ 3 Pël maan inëën ru omnant ngarangk yaaup pim
könöök epël wesa. ‘Nem kaöapök nem omnant ngarangk yaauten nga
neak wes nemëën tol ëëm? Ne yang kelumaata weëre kosang won. Ën
sumatön kimang memaatenta ëö yaë. 4 Peenök nem ëëmaaten kön yokoir.
Pël ëëma pötak nem kaöapök wes nemëën pöt kaamök elmëëmaaröa
naë sëën sant elnëëpnaat.’ 5 Pël kön wiak omën pim kaöapë naë kangut
wieëauröen ngön maan pöppöp waisa. Pël ëën wet rëak waisaupön pëël
mëëa. ‘Nem kaöapë kangut nim naë tolëël wia?’ 6 Maan pi epël mëëa.
‘Kolap tram 100,’ pël mëëa. Pël maan ngarangkëpök pep nent menak epël
mëëa. ‘Nim pep eptak 100 pöt kërëak 50 retëng ë.’ 7 Pël mëak nampön
pëël mëëa. ‘Nim naë nem kaöapë kangut tolëël wia?’ Pël maan puuk
epël mëëa. ‘Rais kër 100,’ pël mëëa. Pël maan pep nent menak epël
mëëa. ‘Ni eptak 100 pöt kërëak 80 retëng ë,’ pël mëëa. 8 Pël ëën kaöap pi
ngarangk utpet pöpë ëwat ëa pöten itenak piin ping wesak mëëa. Pöt tol
ëënak? Omën yangerakë omnantön kentre kaur yaaurö pit pitëm omnant
ngarangk ëëpënëak pitëm ëwat pöt omën Anutuu ëwaatak wë pöröa
ëwatöt il yewas.

9 “Pötaanök ne niamaan. Ar tapël monere uröm omën pasut omnarö
menak ngöntre kar rëak önë pötak omën pas pöt pet irën Anutuuk yas
niaan wëwë kosangta kaatak së önëët. 10 Ën namp pi omën pasut ompyaö
wesak ngarangk ëëpna pöp omën ompyautta tapël ompyaö wesak
ngarangk ëëpnaat. Ën namp omën pasut ompyaö wesak ngarangk naën
ëëpna pöp omën ompyautta tapël ompyaö wesak ngarangk naën ëëpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Ar yangerakë monere uröm pasut ompyaö wesak ngarangk naën yaëën
talëpök omën këët arök ngarangk ëënëën nimpën? 12 Ar omnaröaat
yaam ninaut ompyaö wesak ngarangk naën yaëën Anutuu yaö niia pöt
naningkën ëëpnaat. 13 Inëën ru kopëtapök kaö naarë inëën naëpan. Pi
nampön kaaö yaalmëem nampön ngöntre kar elmëëpnaat. Won ëën pöt,
nampë naë rë olëak wë namp kasëng mampnaat. Pötaanök arta tapël
Anutuu yaatere monere uröma yaat mëngkre mëngk namëngkan."

Yesuuk Parisi omnaröen pepanöm mëëa
(Matiu 11:12-13; 5:31-32; Maak 10:11-12)

14 Yesu pi ngön pöt maan Parisi omnarö pit monere urömen kent
yaaurö yak kat wiak ökre was mëëa. 15 Pël yemaan Yesuuk epël mëëa.
"Arimtok arimtën omnaröa itöök ping wesak yaaurö. Pël ëaap Anutuuk
arim lupötë ityaangk. Omnaröak ompyaut pël yewas pipot Anutuuk
itaangkën kömkëënring yaë.
16 "Moses pim ngön kosangötre tektek ngönöt im wais Son pim naë
oröak pet ira. Ën Sonë naëaan wais peene wë epëtak pöt Anutu pim
wa ngaöök nimëak wë pöta ngön ompyaut yaan omën pourö kat wiak
pötak ilapënëak weë yengenti. 17 Wë ënëmak kutömre yang epraar won
sëpënëak pöt yok pangk won sëpnaat. Ën ngön kosang pöt nent won
nasëpan, pout om wiaapnaat.
18 "Omp namp pi pim öngöp wes mëak munt namp öpna pöp pi öngre
omp wëwëet kom ëak saun koirëpnaat. Ën namp pi munt nampë öng wes
mëaup öpna pöp pi öngre omp wëwëet kom ëak saun koirëpnaat."

Mon omnampre Lasaras piarpim ngönte

19 "Mon omën namp wakaima. Pël ëaup pi akun poutë ulpëën
retëngretëng ëa ompyaut mëak wë kaömp ompyaut neim wakaima. 20 Pël
ëën omën elek yaaö namp wëa yapinte Lasaras. Pöp koröp pouuk ëmpöl
pep saup pi mon omnampë kaata kanra naë wëën 21 mon omën pöp
kaömp yenën lupöt ngentiin wa nëmpënëak kön wieim wëaakë yeëa. Pël
yaëën kentöröak wais pim ëmpölöt öngör neim yeëa. 22 Pël ëën wë elek
yaaö omën pöp wel wiin enselöröak koirak së Apramë naë moulmëa.
Pël ëën wë mon omën pöpta wel wiin yang kel weera. 23 Pël ëën pi es
parëaöök së wë këlangön kaö kat yawiem ool itaangkën Apram maimerek
wëën Lasaras pim naë wëa. 24 Pël ëën mon omën pöpök Apramön ngön
ëak epël mëëa. 'Pep, ni neen yaköm kön wiak Lasaras wes mëën wais pim
mor wotö iitak wariak nem yangapöök wa nemëën kot nent ëp sëp. Ne
esuwesi öngpök wë këlangön kaö kat yawi.' 25 Pël maan Apramök epël
mëëa. 'Nem ruup, ni kön wi. Ni ngaan yangerak wë omën ompyaut ëeim
wëën Lasaras pi pöt utpetat pëën eima. Pötaanök peene pöt pi kak eprek
wais ya kë sak wëën ni kangiir këlangön kat yawiin. 26 Pël ëaap Anutuuk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiarim tekrak parë naö wiau wia. Pötaanök eprekaanörö pipël yeiraan pirekaanörö epël yaaprën pël naëngan.' 27Pël maan mon omnampök epël mëëa. 'Pep, ne kosang wesak ök yeniak. Ni Lasaras wes mëën nemoröa naë sëp. 28Nem nangarö mor nas wë. Pötaanök Lasaras pi së pitta eprek wais këlangön kat wiipanëën nga map.' 29Pël maan Apramök epël mëëa. 'Won. Pit Mosesre tektek ngön yaauröa ngön pitëm naë wia pipot kat wiip.' 30Maan mon omnampök epël mëëa. 'Apram nem pepap, pöt pangk naëpan. Omën wel wiaö nampök weletakaan wal ëak së ngön ök mapna pöt pit kat wiak lup kaip tiipnaat.' 31Pël maan Apramök kaalak epël ök mëëa. 'Pit Mosesre tektek ngön yaauröa ngönöt wa olapna pöt weletakaanëpök wal ëak së mapna pöteta wa olapnaat.' "

Utpetatök kön wi kosang yewesaut utpet yewas
(Matiu 18:6-7, 21-22; Maak 9:42)

17 1Yesuuk pim ruuröen ngön nent epël ök mëëa. "Morök ke nentere nent oröön omnarö saun koirëpnaat. Pël ëaap omën morök elmëën omnarö saun koirëpna pöp tol ëëpën? Yaköm. 2Omën ke pilëpök runga kotup morök elmëën saun koirpanëën ar kël kaöaö wii ngan ëak omën pöpë mesetak öngö moutak i kaöök moolaan i nak wel wiipna pöt ompyaö. 3Ar ngarangk këëkë ëën. Arim kar namp saun yokoirën pöt nga man. Pël ëën pi lup kaip tiin pöt saun pöta kangit ent ë moolan. 4Pël ëën arim kar namp pi kët kopët nenta öngpök akun 7 ëak utpet elniak akun 7 tapël arim naë wais, 'Ne lup kaip yati,' pël niaan pöt ar pim saun pötë kangut ent ë moolan."

Kön wi kosang yewesauta ngönte

5Yesuu ngön yaaö omnarö pit Yesuun epël mëak kimang mëëa. "Ni tenim kön wi kosang yewesaut kaö wes nin." 6Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Ar kön wi kosang yewesa kot panë nent wieëan talte këra kaö epmentën, 'Ni kaam tiak i kaöökë öngpök së orö,' pël maan yok pangk kat wiak pël ëëpën."

Inëën yaauta ngönte

7"Arim tekrakaan nampë inëën ruupök ya lupöök së yang mëmpën ma polörö ngarangk ëëpën pël ëeim olëak yewaisën yok pangk epël mam ma? 'Ni kakaati wais kaömp numëën,' pël mam ma? 8Pël naëpan. Pi epël mapnaat. 'Ni nem kaömpöt ar elnëëm. Pël ëak poë koröpö mënt wes urak kaömpre iit wak waisën numaan. Pël ëën ënëmak nimtëët ar ëak numëën.' 9Pi inëën ruup pim ngan rë menaul ëa pötaan yowe mapën ma? Yok pangk pël naëpan. 10Pötaanök arim naë tapël ëëpnaat. Anutuu ya ngön niiaut ë pet irak pöt epël an. 'Ten inëën ru katkoko yaaurö. Ya ngön niiaut pëën yaaurö,' pël an."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk omën kësë ëa moresiar pörö ompyaö mowesa

11 Yesu Yerusalem kakë sëpënëak Kalili yanger nal, Sameria yanger
nal pël ëaan teköök sa. 12 Pël ëak së kak nerek oröön omën kësë ëa narö
moresiar pörö pit kamtaöök së koirak pëlëër taueë 13 ngön ëak epël mëëa.
"Yesu, Kaöap, ni tenën yaköm kön wi." 14 Pël maan pi pitën epël mëëa.
"Ar së kiri ar yaauröen arim koröpöt pet elmëën pit ar ompyaö san pël
apnaat." Pël maan yesem koröpöt ompyaö sa. 15 Pël ëën pitëkaan kopët
namp pi pim koröpöön itaangkën ompyaö sa. Pël ëën kaalak së ngön ë
olëak Anutuun yaya mëëa. 16 Pël ëak Yesuu ingesiarë së tok oriak ë koset
yangaak wesirak wë yowe mëëa. Omën pöp Sameria yangerakaanëp.
17 Pël ëën Yesuuk epël mëëa. "Omën moresiar ompyaö sauröep 9 pörö
tarëk wë? 18 Pit kaip tiak së Anutuun yoöre ërëp mapnaaten kön nawiin.
Katkoko ëak sëën Sameria yangerakaan omën maim epop pimënt waisa."
19 Pël mëak omën pöpön epël mëëa. "Nimtë kön wi kosang yewesautak
ompyaö yesënrek wal ëak së."

Anutuuk wa ngaöök nimëëpnaata ngönte
(Matiu 24:23-28, 37-41)

20 Parisi ngönën omnaröak Yesuun, "Anutu taan wa ngaöök nimëëpën?"
pël mëak pëël mëëa. Maan Yesuuk kangiir epël mëëa. "Anutuu wa ngaöök
nimëëpna pöt yoolök pël yaalniin itnaangkan. 21 Kat wieë. Anutu pi peene
arim tekrak wë wa ngaöök yanimë. Pël yaëën naröak, 'Anutuu wa ngaöök
yanimë pöt e yaarö,' pël yaan naröak, 'O ëngk yaarö,' pël naëpan."
22 Pël mëak ruuröen epël mëëa. "Wë ënëm akun nent temanöm sëën
ar këlëlre ngön epël anëët. 'Omën Këëp yaaröön ten itaampun,' pël
anëëtak yok pangk itnaangkan. 23 Pël yaëën akun pötak naröak, 'Eprek
yaaröörek iteneë,' pël yeniaan naröak, 'Ëngkrek yaaröörek iteneë,' pël
yeniaan kat wiak pitëm ënëm ëënganok. 24 Kent tangarët kopëter tar
elmëën yang poutë ëwa ë pet yair. Pipta ök Omën Këëp nem waisuma
akunetak pël ëëm sa. 25 Pötaanök omën peene wë eporö kasëng nangkën
këëmre këlangön kësang kat wiimaat. 26 Noaë akunetak omnaröa ëa pöl
Omën Këëp nem waisuma akunetak tapël ëëpnaat. 27 Pit iire kaömp në,
öngre omp ë, pël ëeim Anutu kasëng menak wëën Noa wangaöök yeilaan
i ngaampel oröön omën pourö i nak won sa. 28 Lot pim naëëta tapël ëaut.
Omnarö iire kaömp në, omnant sumre kap ë, ëmre ya ë, ka ök raö, pël
ëeim Anutu kasëng menak wëa. 29 Pël ëën Lot pi Sotom kak sëp wesak
yesën akun tapëtak kutömweriaan esutre kël es ngaat kopiitë yepel pöl
ëën omën pourö won sa. 30 Pöta ök omnarö tapël eim wëën Omën Këëp
nem tekeri suma akunetak tapël ëëpën sa.
31 "Akun pötak omën ka tomök öpnaapök kakaati së pim omnant
öpan. Ën yaak öpnaapta tapël kaalak kakë sëpan. 32 Ar Lot pim öngöp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuu ngön wa olëak wel wia pöten kön wieë. 33 Omën namp pi pim wëwëet keimön ëëpna pöt pim wëwëet kö sëpnaat. Ën namp pim wëwëet këëpöt wasën pöt orö morëëpnaat. 34 Ne niamaan kat wieë. Akun pötak omën naar rö kan ur kopëtetak ka uraan namp yeweem namp sëp wasumaat. 35 Öng naarta kaömp koröp yokoëem wëën namp yeweem namp sëp wasumaat. 36 Ën omp naar ya lupöök wëën namp yeweem namp sëp wasumaat." 37 Pël maan ruuröak epël mëak pëël mëëa. "Tarëk pël ëëpën?" Maan Yesuuk omën piin kön wi kosang newasën yaauröa këlangön kat wiipnaataan kön wiak watepang ngön nent epël mëëa. "Omnantë söp kampaöök wer moön tuparö wa top yaë."

Öngöp ngön ë pet yairaupön kimang mëëauta ngönte

18 1 Yesuuk pim ruuröen kaaö köpël kimang maim öpënëak watepang ngön nent epël mëëa. 2 "Kak nerek ngön ë pet yaira namp wëa. Omën pöp pi Anuture omën pouröen kas naën yaaup. 3 Kak taprek öng kapir namp wëaup pi kët poutë omën pöpë naë së, 'Nemëën kööre toköpëën ngön yaatak kaamök elnëëm,' pël më yeëa. 4 Pël ëeimën omën pöp pim lupmeri epël kön wia. 'Ne Anuture omën pouröen kas naën yaauppe. 5 Öng kapir epop ke urak neaim. Pötaanök kaalak wais neaan kaaö kön wiingönëën kaamök elmëëmaat.' "

6 Yesu pi ngön pöt mëak kaalak epël mëëa. "Ar ngön ë pet yaira utpetapë ngön ök yeniak epëten kön wieë. 7 Ën Anutuun tol yewes? Omën pimëën yaö wesaurö kët kanaan rö kanë piin kimang maim wëën kaamök naalmëëpan ma? Ma kat wiak kat nawiin koröp oröak öpën ma? Pël naëpan. 8 Ne niamaan. Pi teënt kaamök elmëëpnaap. Omën Këëp nem waisuma akun pötak yangerakë omnaröa naë kön wi kosang yewesaut koirum ma won?"

Parisi omnampre takis yewaö omnampë watepang ngönte

9 Omën narö pitëmtok pitëmtën kön wiin wotpilörö pël kön wieë muntaröen wak irëak ya pöröaan Yesuuk watepang ngön nent epël mëëa. 10 "Omën naar piarip ngönën tup kaöetak së Anutuun ök mapënëak sa. Namp Parisi ngönën omën namp, namp takis yewa namp. 11 Pël ëak Parisi omnampök taueë pimtën weseë epël mëëa. 'O Anutu, ne omën naröa ök wonöp. Pötaanök niin yowe yeniak. Pit këkain ëëre omën utpet nant ë, öngre omp wëwëet utpet wasö pël yaaurö. Ne pitëm ök wonöp. Pël ëak omën takis yewa epopë ök wonöp. 12 Pël ëak sant poutë akun nentepar pöteparë kaömp ngës olëak wëaakë yaaup. Pël yeë omnant koirak pöt wa top ëak moresiar wesak nokoliil nent nimëën yaö yaalniaup.' 13 Pël yemaan takis yewa pöp pëlëër taueë kutömweriil itaampnaaten ëö ëën tok oriak epël mëëa. 'O Anutu, ne saun omnamp. Pötaan yaköm kön newi.' 14 Kat wieë. Takis yewaup pi Anutuuk pim saunatë kangut won

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wes moolëak piin, ‘Omën wotpilëp,’ pël maan kaalak pim kaatakë sa. Ën Parisi pöp pim saunatë kangut om wiaan sa. Omën namp pimtok pimtën wak isak apna pöp Anutuuk wak irapnaap. Ën namp pimtën kön wiin irapna pöp Anutuuk wak isak mapnaap.”

Yesuuk runga koturö welaköt elmëa
(Matiu 19:13-15; Maak 10:13-16)

15 Omnarö pit pitëm runga koturö Yesuuk pim mores pitëm rangk
mowiak welaköt elmëëpënëak wak yesën pim ruuröak pitën nga mëëa.
16 Pël ëën Yesuuk rungaaröen ngön mëak pim ruuröen epël mëëa. “Nga
mangan. Wes mëën nem naë waisëp. Ke pilörö Anutuuk wa ngaöök
mëëpënëak yaö yema pötaanök. 17 Ne yaap niamaan. Namp runga kot
eporöa Anutuun kön wi kosang yewesa pöl naën ëëpna pöt Anutuu wa
ngaöök yamëautak yok pangk neilaan ëëpnaat.”

Ngarangk monere urömaringëpë ngönte
(Matiu 19:16-30; Maak 10:17-31)

18 Ngarangk nampök Yesuun pëlpël mëak epël mëëa. “Rë yanuula
ompyaup, ne tol ëak wëwë kosangta yaö sum?” 19 Maan Yesuuk epël
mëëa. “Tol ëënak neen, ‘Ompyaup,’ pël yenëaan? Anutu kopëtapökëër
ompyaup. 20 Ni ngön kosangöt epël kat yawiaup. ‘Ni öngre omp wëwëet
kom ëënganok. Ni omën mëngkanok. Ni këkain ëënganok. Ni omën
muntaröen kaar manganok. Ni nim ëlre pepaarë ngön ngar öm.’ ” 21 Maan
ngarangkëpök epël mëëa. “Nem kotuukaan pipot ë waiseimaut.” 22 Pël
maan Yesu pi ngön pöt kat wiak epël mëëa. “Kopët nent wia pöt ëëm. Ni
së nim omnant menak sumat wak omën omnant wonörö këëpöt wes man.
Pël ëën kutömweri omnant kosangöt orö nirëëpnaan. Pël ëak wais nem
ënëm elnë.” 23 Pël maan omën pöp pi monere uröm kaö panë wieëaup yak
ngön pöt kat wiak ya utpet ëa. 24 Pël yaëën Yesu itenak epël mëëa. “Omën
monere uröm kaö wieëaurö Anutuu wa ngaöök yamë pötak ilapënëak
pomp ë yaë. 25 Pol kamel namp wap poë koröp korir yamë pöökë kanöök
ilapna pöt kengkën. Ën omën monere uröm kësang wieëauröak Anutuu
wa ngaöök yamë pötak ilapna pöt könöm panëët.” 26 Pël maan omën
ngön pöt kat wia pöröak epël mëëa. “Omën ke pilörö Anutuu wa ngaöök
yamëautak neilaan ëëpna pöt omën tolëëlëpök wëwë kosangët öpën?”
27 Maan Yesuuk epël mëëa. “Omnaröak omnant pangk naën ëënë pipot
Anutuuk yok pangk ëëpnaat.” 28 Pël maan Pitaak epël mëëa. “Kat wi.
Ten omnant pout sëp wesak nim ënëm elniaut.” 29 Maan Yesuuk kangiir
epël mëëa. “Ne yaap niamaan. Namp pi Anutu wa ngaöök yamëauta yaat
mëmpënëak pim kaare öngre ru, sasre nan, ëlre pep pörö sëp wasëpna
pöt 30 pi peene akun epöök kangut selap wak wë ënëm akunaöök wëwë
kosangët öpnaap.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk pimtë wel wiak wal ëëpnaaten ök maan akun nentepar nent ëa
(Matiu 20:17-19; Maak 10:32-34)

31 Yesu pi pim ruurö wa top elmëak epël mëëa. “Kat wieë. Tiar
Yerusalem kakë yewais. Pël ëën Omën Këëp nemëën tektek ngön
yaauröak ngön epël retëng ëa pöt kë rapnaat. 32 Pit ne newak ngönën
köpëlöröa moresi neulëën pitök ökre was neak utpet newesak waasöp
ngës nampnaat. 33 Pël ëak pës nemöak mën wel newiin akun nentepar
nent yangaöök wieë kaalak wal ëëmaap.” 34 Pël maan ngön pöta songönte
ilëëp ilaan pit ëngk ma e wesak ëwat nasën ëa.

Yesuuk omën it il tëa namp ompyaö mowesa
(Matiu 20:29-34; Maak 10:46-52)

35 Yesu pi yesem Yeriko kak temanöm së itaangkën omën it il tëa namp
kan ëöök wel aisëeë monatön kimang maim wëa. 36 Pël ëak pi kat wiin
omnarö yesem yaan omën muntaröen epël mëëa. “Pit tol yaë?” 37 Maan
pitök epël mëëa. “Yesu Nasaretëpök yewais.” 38 Pël maan pi ngön ëak epël
mëëa. “Yesu, Tewitë ëap, ni neen yaköm kön newi.” 39 Pël yemaan omën
wet rëak yesauröak leng ëëpën mëak nga yemaan pöten kat nemowiin
ke urak kaalak ngön ëak epël mëëa. “Ni Tewitë ëapök, neen yaköm kön
newi.” 40 Pël maan Yesu pi leng ëak kamtaöök taprek taueë epël mëëa.
“Nem ngësël wak waiseë.” Maan mësak sëën piin epël mëak pëël mëëa.
41 “Nook ni tol elniimëak yaan?” Maan puuk epël mëëa. “Aköp, ni aan ne
it nga sum.” 42 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “It nga së. Nimtë neen kön
wi kosang yewesautak ompyaö yesën.” 43 Pël yemaan tapëtakëër itöörar
nga sëën Yesuu ënëm yesem Anutuun yaya mëëa. Pël yaëën omën pörek
wëaurö pöten itenak pitta Anutuun yaya mëëa.

Sakias pim ngönte

19 1 Yesu pi Yeriko kak së oröak el wesak sëpënëak yaëën 2 kak
pörekaan omën takis yewauröa ngarangk namp wëa yapinte
Sakias. Pöp pi mon kaö wieëaup. 3 Pi Yesuu möönre koröp itaampënëak
kent elmëa. Pël ëaap pi omën mëntëp yak omën muntaröak il mowariin
pomp ëak itnaangkën ëa. 4 Pël ëak wet rëak pöömpö së, “Eprek yewaisën
itaampaatak,” pël wesak këra nementë ngaarëk isa. 5 Pël ëën Yesuuk
pörek së oröak ngaarëk itenak epël mëëa. “Sakias, teënt ira. Ne peene
nim kaatak wais ömaat.” 6 Pël maan pi ya kë sak këraamentëkaan irë
ngentiak Yesu koirak pim kaatakë sa. 7 Pël yaëën omën pörek wëaurö
pit pöten itenak kaaö mëak epël mëëa. “Pi tol ëënak saun omnampë naë
së ilëak wë,” pël mëëa. 8 Pël ëën Sakias pi Yesuu naë taueë epël mëëa.
“Kaöap, ni kat wi. Nem omnant kom ëak tok nentepar wesak nent omën
omnant wonörö mempaat. Pël ëak omnaröen morök elmëak monat waut

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötë kangiir peene nook il wesak maim oorek mempaan.” 9 Pël maan
Yesuuk epël mëëa. “Omën epop niinta Apram pim körööp yak Apram
pim ök Anutuun kön wi kosang yewasën. Pötaanök niire nim kaatakörö
Anutuuk utpetetakaan yaniö. 10 Ne Omën Këëpök omën epopë ök Anutuu
naëaan kö saurö wa rongan ëak ompyaö mowasumëak waisaup.”

Inëën ru moresiar mon wa pöta watepang ngönte
(Matiu 25:14-30)

11 Yesu pi ngön pöt ök maan omnaröak kön epël wia. “Pi Yerusalem
kak temanöm yewasën Anutu peene wa ngaöök nimëëpnaan yaë,” kön
pël yewasën Yesuuk itenak yal menak watepang ngön nent epël mëëa.
12 “Omp kaö namp yang wali nerak sëën omp ak wes moulmëën wë kaalak
waisëpënëak sa. 13 Pi sëpënëak yeem pim inëën ru moresiar pöröen yas
maan waisën mon 20 kina, 20 kina pël pangkpangk menak epël mëëa.
‘Ar mon epot wak ya mënak kaö wes wiak wëën waisumaat.’ 14 Pël mëak
yesën pim kaatak narö kaaö ëak piin epël mapënëak omën narö pim ënëm
wes mëëa. ‘Ten nuuk omp ak sak ngarangk elniimëëten kaaö.’ 15 Pël maan
pi së wëën pit pi omp ak wes moulmëën wakaim olëak kaalak waisa. Pël
ëak inëën ru mon menak sa pöröen ngön ëak epël mëëa. ‘Ar nem mon
ninak san pötök ya mëngkën muntat tolëël koirak wë pöten itaampaan.’
16 Pël maan nampök wet rëak wais epël mëëa. ‘Kaöap, ne nim mon 20
kina nangkën pötak nook ya mëngkën 200 kina pël oröa.’ 17 Pël maan
epël mëëa. ‘Inëën ru ompyaup, ni ya ompyaö mënan. Ni omën pasut
ompyaö wesak ngarangk ëan. Pötaanök nook ka moresiar pötë ngarangk
niulëëmaan.’ 18 Pël ëën inëën ru munt nampök wais epël mëëa. ‘Kaöap,
ne nim mon 20 kina nangkën pötak nook ya mëngkën 100 kina pël oröa.’
19 Maan omp aköpök epël mëëa. ‘Nook, ni ka mor nas pötë ngarangk
niulëëmaan.’ 20 Pël maan inëën ru munt nampök wais epël mëëa. ‘Kaöap,
nim mon 20 kina nangkën pöt e wia. Ne poë köröp kautak kör koë wiak
wakaimaut e wia. 21 Ne niin itaangkën ni nga yaaup yak muntaröa naëaan
omnant yewaup. Ni omnant omën muntaröak ngëntën yewetaup. Pötaanök
niin kas ëak kö sëpanëak poë köröp kautak kör koë wiak wakaimaut.’
22 Maan omp aköpök epël ök mëëa. ‘Ni inëën ru utpetap. Nimtë ngön yaan
taptak nimënt utpet ëaup pël yeniak. Ni neen, “Nga yaaup yak muntaröa
naëaan omnant wëëre omnant omën muntaröak ngëntën watö pël yaaup,”
pël yenëaan pöt yaap. 23 Ni nem songönte pipël ëwat wëak tol ëënak nem
monet mon kaatak nawiin ëaup? Pël ëanëën ne wais kangitaring wan
tapön.’ 24 Pël mëak omën pörek wëauröen epël mëëa. ‘Ar mon 20 kina epët
piikaan wa ëp ëak 200 kina wa epop meneë.’ 25 Pël maan pit epël mëëa.
‘Kaöap, pi yok 200 kina waap.’ 26 Maan puuk epël mëëa. ‘Ne niamaan kat
wieë. Namp pi omnant menaut ngarangk ëak wëën pöt munt nant erën
wes mempaat. Ën namp pi menaut ngarangk naën tapët wak wëën pöt wa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëp ëën om pas öpnaat. 27Peene pöt, nem kööre tokörö nook pitëm omp ak sumaaten kaaö ëa pörö mësak wais nem itöök mëngkën wel wiip.' "

Yesu pi pol tongkiipë rangk wel aisëak Yerusalem kakë sa
(Matiu 21:1-11; Maak 11:1-11; Son 12:12-19)

28 Yesu pi ngön pöt më pet irak Yerusalem kakël ko wesak wet rëak isa. 29 Pël ëak yesem Olip tomök is oröak Petepasiire Petani ka pöteparë temanöm yesem ru naarën epël mëak wet rëak wes momëa. 30 "Arip ka ëngköök së oröak öngpök së itaangkën pol tongki ru namp omnaröa wel naisaanëp wii ngan ë ulmëën öpna pipop wilak mësak waisën. 31 Arip së pël yaëën omën nampök aripön, 'Oröp ëënëak yawil?' pëël yeniaan pöt epël man. 'Aköpök epopön ya.' " 32 Pël maan piarip së itaangkën Yesuu mëëa pöl ëeëa. 33 Pël ëën itenak yawilën tongkiipë peparöak itenak epël mëëa. "Arip oröp ëënëak yawil?" 34 Maan piaripök mëëa. "Aköpök epopön yaanak yeë." 35 Pël mëak Yesuu naë mësak së tongkiipë rangk pitëm ulpëënöt përë mourak Yesu wa ngaarëk moulmëa. 36 Pël ëën wel aisëak yesën ulpëënöt përëak kamtaöök mourö sa. 37 Pël ëën Olip tomökaan ngemë Yerusalem kak temanöm yewasën omën pimëën saö rongan pötak wëauröak pim ya it ngolöpöt yaaö pötëën ngön ëak epël maö Anutuun yoöre ërëp mëëa.

38 "Yowe.
Omën omp aköp Aköpë këm ngöntak yewais epopön yaya mepa.
Kutömweri mayaap wiaap.
Anutu Ngaarëkëp pim yapinte wak isak mepa."

39 Ëlak wiak pël yemaan Parisi omën narö pitëm öngpök wëauröak Yesuun epël mëëa. "Rë yanuulaup, nim ruuröen pël epan ma." 40 Pël maan Yesuuk mëëa. "Ne niamaan kat wieë. Pit yaya yenëa pöt ompyaö ya. Leng ëëpna pöt kël epotök yaya neapnaat."

Yesuuk Yerusalem omnaröaan ing ëa

41 Yesu pi pël mëak yesem Yerusalem kaöökë tomök së oröak kakën itenak yaköm ëën ing yeem epël mëëa. 42 "Yerusalem wëaurö, ar peene eptakëër mayaap önë kanöön ëwat wë talte yok pangk ön. Pël ëaap kan pö ëlëëp wia. Pötaanök itnaangkën yeë. 43 Kat wieë. Wë akun nentak arim kööre toköröak wais taap elniak ëm ket ëak kaö poutë il niwariipnaat. 44 Pël ëak ariməntre arim ruurö pourö won niwesak arim kaat töölak wapötta ti olaan ur kosat wiaapnaat. Pöt tol ëënak? Anutuuk kaamök elniipënëak wes nemëën arim ngësë yewaisën köpël ëak kaaö ëan. Pötaanök pël elniipnaat."

Yesu ngönën tup kaöetakaan omën narö waö ë momëa
(Matiu 21:12-17; Maak 11:15-19; Son 2:13-22)

45 Yesu pi ngön pöt më pet irak ngönën tup kaöeta kakaati së itaangkën omnarö omnant ngawi yeem wëën itenak pit waö ë yemomëem epël

mëëa. 46 "Ngönën pepeweri Anutuuk epël ëa. 'Nem ka pipët kimang yenëa
kaat pël ëëpnaat.' Ar pipël yaëën këkain yaauröa kaata ök yes." 47 Pël ëak
pi akun poutë ngönën tup kaöetak së omnaröen ngönën ök maim wëën
kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë ngarangköröere omën kaöarö pit
mëmpënëak kanten ngaöl ëa. 48 Omën pourö pim ngönëntaan pim naë rë
olëak wëën sëp wesa.

Yesure ngarangkörö neneren pëël elmëa
(Matiu 21:23-27; Maak 11:27-33)

20 1 Këtnentak Yesu pi ngönën tup kaöetak së omnaröen ngönën
ök maim wëën kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangköröere kaöarö pit së epël mëëa. 2 "Nim eprek ë yaën pipot
talëpë këm ngöntak ëeimën? Talëpök pël ëëm niia?" 3 Pël maan Yesuuk
kangiir pitën epël mëëa. "Nookta arën kangiir nent pëël niamaatak ök
nean. 4 Sonë i mëeima pöt talëpök maan eima. Anutuuk ma pimtok kön
wiak eima?" 5 Pël maan pitëmënt neneren epël mëëa. "Tiar tol mapen?
'Anutuuk,' pël mepenaatep pi epël niepan. 'Tol ëënak Sonë ngönten kön
wi kosang newasën yeë?' 6 Ën, 'Son pimtok,' pël mepenaatep omnarö pit
Sonön. 'Pi tektek ngön yaaö namp,' pël weseë këlnimööpan." 7 Pël mëak
Yesuun kangiir epël mëëa. "Sonë i mëeima pöta songönten ten köpël."
8 Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Nookta ne talëpë këmtak yeëan pöt
neniangan."

Wain ya ngarangk utpetaröa watepang ngönte
(Matiu 21:33-46; Maak 12:1-12)

9 Yesu pi ngön pöt ök mëak watepang ngön nent omnaröen epël mëëa.
"Omën namp wain ya newer ngënta. Pël ëak ya omnarö ngarangk
ëëpënëak moulmëak pimënt yang wali nerek së wakaima. 10 Pël ëak wë
kë yaaröa akunet temanöm sëën ngarangk moulmëauröak ulöp narö tö
mampënëak inëën ru namp wes mëën sa. Së oröön pit möak waö elmëën
elek kaalak sa. 11 Pël ëën pepapök kaalak munt namp wes mëën sëën
pöpta möak utpet mowesak waö elmëën elek tapël sa. 12 Pël ëën pepapök
kaalak wa ngolöp wesak wes mëën sëën pöpta këlangön kat mowiak ke
ur mëën elek sa. 13 Pël ëën ya pepap pi epël wesa. 'Ne tol ëëmete? Nem
ru ulöpöököp wes mëëmaan. Pit yok pangk pim ngönte kat wiak ngar
öpën koröpok.' 14 Pël ëak wes mëën sëën yaakë ngarangkörö piin itenak
pitëmënt neneren epël mëëa. 'Omën epop pim pepapë mor kolut pout
öpnaap. Pötaanök mëmpa. Pël ëën yaat tiarimëën sëpnaan.' 15 Pël mëak
pit wain yaaweriaan wa wilëngkël moolëak mëna." Yesu ngön pöt mëak
epël pëël mëëa. "Yaaweri pepapök ngarangköröen tol elmëëpën? 16 Pi
wais ya ngarangk pörö mënak pim ya lupöök ngarangk ompyaö narö
moulmëëpnaat." Pël maan pit ngön pöt kat wiak epël mëëa. "Won. Pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëëpan.” 17Pël yaan Yesu pi pitën iteneë epël mëëa. “Ngönën pepeweri
ngön nemëën epël wia pöt tol nentaanök?
‘Wap omën ka ök yarëauröak wël ë moolëaut
Anutuuk ompyaut wesak möör wap wes yewesir.’
18Omën namp wap epëtak söë urak kawi ngentiipnaap pi koröp ilak utpet
ëëpnaap. Ën wapëtak pim rangk ngentiipna pöt omën pöp ilak unön ëak
utpet panë sëpnaap.”

Yesuun Sisa takis yemengkauten pëël mëëa
(Matiu 22:15-22; Maak 12:13-17)

19Pël maan ngön kosangötë ngarangköröere kiri ar yaaö kaöarö pit Yesu
pim wain ya ngarangk utpetaröaan watepang ngön mëëa pöt pitëmël ko
wesak yemaan kat wiak mor öpënëak ëakök omnaröen kas ëën sëp wesa.
20Pël ëak Yesu moröak Rom yang ngarangkëpë moresi moulmëëpënëak it
wawaö ëeim wëa. Pël ëeë omën narö wes mëën Yesuu naë së ngönën kat
yawia koröp oröak wë ngön nent maan pöt öpnaat weseë Yesuun morök
elmëak epël mëëa. 21“Rë yanuulaup, ten niin ëwat wë. Ni ngön wotpil yaaup,
omnaröenta wotpil wesak ök yeniiaup. Ni omën isaare irëaurö omnant
mööngkraar kangk naalmëën yaaup, omën ompyaut pëën Anutuuk ök niiaut
omën pourö yaap wesak rë yanuulaup. 22Pötaanök ni kön wiin Rom omp
aköp Sisa takis mampen ma Anutu pimënt mampen?” 23Pël maan pitëm
morök yaalmëa pöten itenak epël mëëa. 24“Mon këlnent koirak neneë. Könre
yapin epot talëpëët?” Pël maan pit epël mëëa. “Sisaëët.” 25Pël maan puuk epël
mëëa. “Omnant Sisaën yaö ëa pipot Sisa mampun. Ën Anutuun yaö ëa pipot
Anutu mampun.” 26Pël maan omnaröa itöök pi aan wali öpna nent nokoirën
ëa. Pël ëak pit kaip ti mangkën kat wiak yaan sak këm ur wariak wëa.

Weletakaan wal yaauten Yesuun pëël mëëa
(Matiu 22:23-33; Maak 12:18-27)

27Akun nentak Satusi ngönën omën narö Yesuu naë sa. Omën pörö
weletakaan wal yaaö pöt won wia pël yaaurö. 28Pit së Yesuun epël mëëa.
“Rë yanuulaup, Moses pi tiarimëën ngön kosang nent epël retëng ëaap.
‘Omën namp öng wak ru won wë wel wiin pöt pim nangapök kaalak öng
pöp wak wë ru oröön pöt pim nanëpë yaö sëpnaat.’ 29Pël wiaap omën
nanang narö 7 ëak wakaima. Pël ëaurö nanëp öng namp wak ru won wë
wel wia. 30Pël ëën nang pim rakëp öng tapöp wak wë wel wia. 31Pël ëën
ënëmak nang 3 pöpök öng tapöp wak ru won tapël wë wel wia. Pël ëaap
omën 7 eporö pit öng kopët tapöp wak ru won wë wel wia. 32Pël ëën
ënëmak pitëm öng kapirëpta tapël wel wia. 33Pötaanök omën 7 piporö
öng kopët tapöp wauröep wë wal ëëpna akunaöök talëpë öng sëpën?”
34Maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Peene yangerak wë epöök öngre
omp yeë. 35Ën wë ënëm akun kaöaöök Anutuuk kat mowiin wëwë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kosangtak weletakaan wal ë rëëpnaarö pit yok pangk öngre omp naëpan.
36 Anutuuk pit weletakaan wal ë moulmëëpnaat. Pötaanök pit pim ru
sak enselöröa ök wë kaalak wel nawiipan. 37 Weletakaan wal ëëpena
pöta ngönte Mosesök ngönën pepeweri retëng ëaut. Këra kotumentëk
es wëlëng koteima pöta ngöntak Anutuuk piin epël mëëa. 'Ne Apramre
Aisakre Yakopre pörö pitëm Anutu.' 38 Omën wel wia pourö Anutuuk
wëwëetaring wë pël wesa. Pötaanök Anutu pi wel wiauröaap won.
Pi omën öp wëauröa Anutu." 39 Pël maan ngön kosangötë ngarangk
naröak, "Rë yanuulaup, ni aan ompyaö yes," pël mëëa. 40 Pit kaalak pëël
mapnaaten kas ëën sëp wesak pipët pëën mëëa.

Yesuuk Kristo pötaan Parisi omnaröen pëël mëëa
(Matiu 22:41-46; Maak 12:35-37)

41 Pël ëën Yesu pi epël mëak pëël mëëa. "Tol ëënak, 'Kristo, Yaö Mëëaupön
pi Tewitë körööp' pël aim? 42 Tewit pimtok Sam pep pöweri tan nent epël ëa.
'Anutu puuk nem Aköpön epël yema.
"Ni wais nem yaapkëëtakël öm.
43 Pël ëaan nimëën kööre tok yaaö piporö nook maan nim weëre
kosangöökë karök moulmëëmaat." '
44 Tewit pimtok piin, 'Nem Aköp,' pël mëëaupök tol ëënak Tewitë ëap pël
yaë?"

Ngön kosangötë ngarangköröa ngönte
(Matiu 23:1-36; Maak 12:38-40; Luk 11:37-54)

45 Pël mëak Yesu pi omnaröa ëöetak pim ruuröen ngön epël ök mëëa.
46 "Ar ngön kosangötë ngarangköröa utpetatön ngarangk ëën. Pit ulpëën
waliit mëak wa topöök koirak ërëpsawi mapnaaten kent yaaurö. Pël
ëak ngönën tupötëëre këëre imën akunatë omën kaöaröa urötë wel
aisapnaaten kent yaaurö. 47 Pit pël yeem öng kapiröröa omnant pout
pitëmëën weimeë morök elmëak omnaröak pitën kön wiin isëpënëak
Anutuun kimang wali yamëëaurö. Omën ke pilörö pit wë kangiir
akunetak könöm kësangöt koirëpnaat."

Öng kapir nampë Anutuun kiri wiauta ngönte
(Maak 12:41-44)

21 1 Yesu pi ngönën tup kaöetak wë we riak itaangkën omën
monaringörö pit Anutuun monat kiri yawia. 2 Pël yaëën Yesu pi
itaangkën öng kapir omnant won nampta pim mon kot köp möa nentepar
wia. 3 Pël yaëën Yesuuk itenak epël mëëa. "Ne yaap niamaan. Öng kapir
omnant won epopë mon yawi epëtak omën muntaröaat il yemowas.
4 Omën monaringörö pit ëlöt wiaan kopëtetepar yawi. Ën öng kapir epop
pi omnant wonöpök pim wieëaut wiak won pan wesak wë."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk ngönën tup kaöet utpet sëpnaata ngönte ök mëëa
(Matiu 24:1-2; Maak 13:1-2)

5 Yesu pim ru narö pit ngönën tup kaöetak këlöt retëng ke nalre nal
ëak ök rëeëa pötön itenak aöre mon Anutuun kiri mowia pötë ngönöt aö
pël ëeim wëën Yesuuk epël mëëa. 6 "Wë akun nent temanöm sëën omën
ityaangk epot epël wi naöpan. Ënëmak ngaaröak wais tööl olaan kël naö
naöökë rangk wi naöpan, utpet panë sëpnaat."

Yesuuk könöm nentere nent orööpnaat pël mëëa
(Matiu 24:3-14; Maak 13:3-13)

7 Pël maan pit epël mëak pëël mëëa. "Rë yanuulaup, nim yaan pöt
akun taltak orööpën? Akun pöt temanöm yesën oröpöt oröön ten itenak
ëwat sën?" 8 Pël maan Yesuuk epël mëëa. "Ar omnaröak lup wa irikor
elniipanëën këëkë ngarangk ëën. Pit morök elniak naröak nem yapintak
wais, 'Ne Kristo,' pël aöre naröak, 'Kristo pim orööpna akunet yok
temanöm yes,' pël yeniaan pitëm ënëm elmëënganok. 9 Ar nga yapinte
kat wiak kas ëëngan. Akun kaöaö ngolöp yaëën omën pipot wet rëak
orööpnaat."
10 Pël mëak yal menak epël mëëa. "Omën kur nementëkaanöröak
kur nementëkël nga ëëpnaat. Ën yang omp ak nampë omnaröak
nampëëröaan nga ëëpnaat. 11 Pël yaëën moup kësang pan yangerak
mööpnaat. Pël ëak yang we nantë këënre yauman kaöat orööpnaat.
Pël yaëën mopöök oorek omën retëng ke nentere nent yaaröön ar kas
ëënëët. 12 Omën pöt naaröön wiaan pit wet rëak wa niulëak këlangön kat
niwiipnaat. Pël ëak ngön kaatë së niulëak wii kaatë niulëëpnaat. Pël ëak
omën omp akre yang ngarangköröa naë niulëëpnaat. Ar nem yapinte wak
wë pötaanök pël elniipnaat. 13 Akun pötak ar nem songönten ök manëët.
14 Ar epël kön kosang wiaan. Ar wa nanuulëën wiaan tol man pël ëak kön
selap ëënganok. 15 Nemtok arim këmötë ngön anëëtë wetetöt nimpaat. Pël
ëak ompyaö elniin kööre tokörö arim ngönöt wak irëak ke ur noolepan.
16 Arim ëlre pep, sasre nan, ngöntre kar, pöröak arim kööre toköröen kup
mowiin arim tekrakaan narö nimpënaat. 17 Pël ëak nem yapinte wak wë
pötaan omën pourö ya sangën ëak kööre tok elniipnaat. 18 Nook ngarangk
elniak wëën ar kö nasëngan pan, arim ngan ëp naööta mop nerapan.
19 Weëre kosangring wakaim olëak wëwë kosangët önëët."

Yesuuk Yerusalem kaö utpet ëëpnaata ngönte ök mëëa
(Matiu 24:15-21; Maak 13:14-19)

20 "Ar itaangkën ngaarö Yerusalem kaö taap yawiin pöt ka töölak utpet
wasëpna akunet temanöm yes pël wasënëët. 21 Pël ëak Yutia yangerak
wëaurö ar kas rosiraöökël sën. Yerusalem kak wëaurö ar kaö sëp wasën.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ën yang nantë wëaurö ka kaöaöökël sëngan. 22 Ngönëntak retëng ëa pöt
kë rapnaan Anutuuk akun piptak kangut wes mëën orööpnaat. 23 Elei, öng
ru kepringöröere ru kapa yemenaurö, tol ëënëërö? Akun pötak Anutuuk
omnaröen ya sangën elmëën yangerakë omnarö këlangön kaö panë kat
wiipnaat. 24 Ngaaröak narö öp wesir olapnaat, narö moröak wii tëak wak
pitëm kaatë së inëën wesak ulmëak öpnaat. Pël ëak ngönën köpëlörö pit
Yerusalem kaö utpet weseim wëën Anutu pimtë akun mampna pötak
sëak pet irëpnaat."

Omën Këëp orööpnaata ngönte
(Matiu 24:29-31; Maak 13:24-27)

25 "Këtre ngoonre ari pötë omën it köpëlöt yaaröön yangerak i kaö
maat kësangöt yamöön omnarö kas kaö ëëpnaat. 26 Pël yaëën kutömwer
ëtëp ëën ariat tiak yesën omnarö yangerak omnant orööpna pötaan kor
wë kas kaö panë ëak it köpköp tiak së wiaapnaat. 27 Pël yaëën Omën Këëp
ne nem weëre kosangre iere kasir nemotring kutöm kepiltak yaaröön
itaampnaat. 28 Omën ke pöt yaaröön, 'Anutuuk niöpna akunet temanöm
yes,' pël wesak wal ë taueë we riak itaampun."

Këra nantön itenak akunet ëwat yes pöta watepang ngönte
(Matiu 24:32-35; Maak 13:28-31)

29 Pël mëak watepang ngön nent epël mëëa. "Ar këra wasre munt
nantön itenak wa weswes ë yeë. 30 Ar itaangkën kërë sak wil yewatën
itenak kopi akunet temanöm yes pël yewas. 31 Pöta ök omën yeniak epot
yaaröön itenak pöt, 'Anutu wa ngaöök nimëëpënëak yaë,' pël wasën. 32 Ne
yaap niamaan. Omën e wë eporö wel wi won nasën wiaan omën yeniak
epot orööpnaat. 33 Kutömre yang eptepar won sëpnaatepar. Ën nem ngön
epët won nasëpan."

Pim ruuröen wa korkor ngön ök mëëa

34 "Ar iire kaömp na olëolë imeë yangerakë omnantëën kön selap
pötëën lupre kön arimot wes mëak wëën akun kaöaö kalaapöökë yaë
pöl teënt pan niöpanëën ngarangk këëkë ëeimeëak ön. 35 Akun kaö pöt
yang ël epotë wë eporö ar pouröa naë orö nirëëpnaat. 36 Pötaanök ar
kët el epotë ngaire wa kom eimeë Anutuun kimang ngaangan maim
ön. Pël ëën omën könöm orööpënëak yeniak pöt yaaröön Anutuuk
weëre kosang ningkën ing mës ngep ëak Omën Këëp nem ëöetak
tauanëët."

37 Akun poutë Yesu pi këtëkötë ngönën tup kaöetak omnaröen ngönën
ök maim olëak pöt rö kanötë Olip tomöntak së ka ur pël ëeima. 38 Pël ëën
omnarö pit ngönën kat wiipënëak wangam kan röökëërötë ngönën tup
kaöetak pim naë seima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yutasök Yesuun kup mowiipënëak kosang wes mena
(Matiu 26:1-5, 14-16; Maak 14:1-2, 10-11; Son 11:45-53)

22 1 Kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngkët pitök Anutuuk
mait elmëaut pël yamëëa pöt temanöm sa. 2 Pël yaëën kiri ar
yaaö kaöaröere ngön kosangötë ngarangkörö pit omnaröen kas ëën
Yesu ëlëëp mëmpëna kanten ap weseima. 3 Pël yaëën Seten pi Yutas
Keriot kakaanëp pim lupmeri ilëa. Pöp Yesuu ru 12 pöröakaanëp. 4 Pël
ëën kiri ar yaaö kaöaröere ngönën tup kaöeta polisöröa naë së Yesuun
kup mowiak pitëm moresi ulmëëpnaata ngönte pitring ëa. 5 Pël ëën pit
ërëpërëp ëak mon mampnaata ngönte ë kopëta wesa. 6 Pël ëën Yutas pi
makre ku mëak ngës rëak akun nentak omnarö Yesu ent ë mëën pimënt
wëën kup mowiipna kan ap weseima.

Ru naar mait elmëa akun ngëëngktakëën kaömp kopëta wesa
(Matiu 26:17-25; Maak 14:12-21; Son 13:21-30)

7 Kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngktak Anutuu mait
elmëautaan kiri sëpsëpörö yamöa akunet temanöm sa. 8 Pël ëën Yesuuk
Pitaare Sonön epël mëak wes mëëa. “Arip së mait elmëauten kön
wiipenaan kaömpöt kopëta wes wiin. Pël ëën ten waisën nëmpenaan.”
9 Pël maan piarip epël mëëa. “Ka taltak kopëta wes wiinëak kent kön
yawiin?” 10 Maan puuk kangiir epël mëëa. “Kat wieë. Arip kak së oröak
itaangkën omën namp i kepit wak wëën koirak pöt pim ënëm së ka
ilapnaatak ilan. 11 Pël ëak ka pepapön epël man. ‘Rë yanuulaupök, “Ne
nem ruuröaring ka taltak Anutuuk mait elmëauten kön wiinaan kaömp
nën?” pël ya,’ pël man. 12 Pël ök maan ka kaö ngaarëk nent urre korumön
ëak ompyaö wesauten pet elniin pötak kaömp ar ëak kopëta wasën.”
13 Pël maan piarip së mëëaul ëak mait kaömpöt ar ëak kopëta wesa.

Mait kaömp nak kë mena
(Matiu 26:26-30; Maak 14:22-26; 1 Korin 11:23-25)

14 Nëmpna akunetak Yesure pim ngön yaaö omnarö pit kakaati së
kaömp yenautak wel aisëak wëa. 15 Pël ëak Yesuuk epël ök mëëa.
“Nem këlangön kat wiima akunet temanöm yenewas. Pötaanök wet
rëak mait kaömp epët arring ngawi numaataan kent pan yaalnë. 16 Ne
yaap niamaan kat wieë. Ne mait kaömp epët kaalak nanën wë Anutuu
wa ngaöök nimëëpnaatak kaömp pöta këët tekeri sëën numaat.” 17 Pël
mëak wain kelön nent wak Anutuun yowe mëak epël mëëa. “Ar epët
wak ngawi neë. 18 Ne niamaan. Yangerak eprek wain iit peene nëën
pet yair. Arring kaalak nanën wë ënëmak Anutuuk wa ngaöök nimëak
wëën piiring nëmpenen ëa.” 19 Pël mëak kaömpöt wak Anutuun yowe
mëak pelak epël mëak mena. “Epët nem mësëpët. Ar kaamök elniipnaan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

këëröt wes nimpaat. Pötaanök nënëël neen kön wieim ön." 20 Kaömp pöt
nëën wain kelönte wak tapël ëak epël mëak mena. "Wain i epët sulöp
ngolöpta nem iit. Wain i epëtak ne wel yawiem nem iit olama pötaan
Anutuu omnaröaring sulöp ngolöp pöt kosang yewas pöt pet yaalni.
21 Iteneë. Omën kup newiak kööre toköröa moresi neulëëpnaap neering
kaömp ngawi yen. 22 Omën Këëp ne pöp nem Pepapë kan yaö neeaöök
së wel wiimaap. Ën nemëën kup mowiipna pöp, elei, pi kangut kësang
pan öpnaap." 23 Pël maan ngön yaaö omnarö pit, "Talëpök ëëpnaaten ya,"
mëak neneren pëël mëëa.

Ruurö pit pitëm naëaan talëpök isëpën pötaan ngön nga ela

24 Ruurö pit, "Talëpök tiarim naëaan isak wë," pël mëak ngön nga
ela. 25 Pël yaëën Yesuuk epël mëëa. "Yang omp akörö pit omën pitëm iri
wëaurö ngarangk elmëeimeë pitök kangiir pitëmëën ping wesak, 'Kaamök
yaaurö,' pël mapënëak kent yaaurö. 26 Ar pël ëënganok. Ar pöt, kaöaröak
koturöa ök sak ön. Ën wotöököröak inëën yaauröa ök sak ön. 27 Ma ar aë.
Talëpök isa? Wel aisëeë kaömp yen pöpök ma ar ëak korak wais yemangk
pöpökëër isa? Wel aisëeë kaömp yen pöpökëër. Pël ëaap ne pöt, arim
tekrak wë inëën yaauröa ök koröp oröak wëaup.
28 "Akun poutë këëmre këlangön pöt nem naë yaaröön ar sëp
nenewasën yaaurö. 29 Nem Pepapök ar wa ngaöök nimëëmëak wes
nemëaut nook ar tapël wa ngaöök momëënëak yeniak. 30 Ne wa ngaöök
nimëak wëën ar neering këëre kaömp ngawi neimeë omp aköröa urötë
wel aisëeë Israel kur 12 pötëaanöröa ngönte ë pet irënëët."

Yesuuk Pitaë piin yak mowasëpnaaten ök mëëa
(Matiu 26:31-35; Maak 14:27-31; Son 13:36-38)

31 "Saimon, Saimon kat wi. Seten pi raisatë koröp koëak wël yeë pöl
ar morök elniipënëak ya. 32 Pël ëën nook nim kön wi kosang yewesaut
won sëpanëak kaamök elniak Anutuun kimang mëëaut. Pötaanök ni
ënëmak kaalak kaip tiak pöt nim karurö taë mowasum." 33 Pël maan
Pitaak epël mëëa. "Aköp, ni weletak ma wii kaatak yesën pöt ne tepër
sëpëaap." 34 Maan Yesuuk kangiir epël mëëa. "Pita ne niamaan kat wi. Ni
peene röök epëtak kokor ngön naën wiaan akun nentepar nent ëak neen
wonwon mamëëp."

Kërre monere öpre pötön mëëa

35 Pël mëak pim ruuröen epël mëëa. "Ngaan ne ar wes yanimëem,
'Monere kërre ing körre pöt wak sëngan,' pël niiaut. Pël ëa akun pötak
omën nantön elek ëaurö ma won?" Pël maan pit, "Won," mëëa. 36 Pël
maan kaalak epël mëëa. "Peene pöt nga akunaö yaaröön namp monet
wiaan pöt pangk waap. Ën namp kërëëp wiaan pöt yok pangk wetaap. Ën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

namp öpwer won ëën pöt ulpëën rangkëp përë omnamp mangkën öpwer kangiir mamp. 37 Ne niamaan kat wieë. Ngönën pepeweri ngön epël ëa pöt nem naë kë orööpnaan yaë. ‘Pit pi utpetap wesak utpetaröa öngpök moulmëaup.’ Ngön nemëën retëng ëa pipot kë orööpnaat.” 38 Maan ruuröak epël mëëa. “Kaöap, ni itan. Ten öp neweriar wia.” Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ngönte sëp weseë.”

Yesuuk Kesemani ngësöök së kimang maima
(Matiu 26:36-46; Maak 14:32-42)

39 Pël mëak wë olëak kakaan oröak pim ë yaaul Olip tomöntakël yesën ruurö ënëm sa. 40 Pël ëak së oröön Yesuuk ruuröen epël mëëa. “Ar moröktak wiap sënganëën kimang maë.”

41 Pël mëak këlötë möóna yaë pöl ëak së rar rë wesirak Anutuun kimang epël mëëa. 42 “Pep ni kat wiin pangk ëën pöt këlangön nem naë orööpënëak yaë epot keker elnëëp. Nem könöök won, nim kentöökë wiaul ëëm.” 43 Pël yemaan kutömweriaan ensel namp irë pim naë oröak kosang mowesa. 44 Pël ëën Yesu pi lupmer këlangönring wë ke urak kimang yemaan köömöt omën iitë ök sak oröak yangaak il ngentia.

45 Kimang më pet irak wal ëak së pim ruuröen itaangkën pit piin yaköm pan ëën ka uraan 46 epël mëëa. “Ar tol ëënak ka ureim? Moröktak wiap sënganëën wal ëak Anutuun kimang maë.”

Yesu kööre tokörö moresi moulmëa
(Matiu 26:47-56; Maak 14:43-50; Son 18:3-12)

47 Pël yamëem wëën omën kësang pan pim naë oröa. Pël ëak pim ru 12 pöröakaan namp Yutas pöp Yesu tot nëmpënëak pim naë sa. 48 Pël ëën Yesuuk epël mëëa. “Yutas, ni Omën Këëp neen kup mowiin nempëna pötaan tot yenenën ma?” 49 Pël ëën pim ruurö pit omën orööpënëak yaaö pöten itenak piin epël mëëa. “Aköp, ten öp möön ma?” 50 Pël mëak pitëm naëaan nampök kiri ar yaaö wotöököpë inëën ru namp möak pim kat yaapkëëp per olëa. 51 Pël ëën Yesuuk itenak epël mëëa. “Ar sëp weseë.” Pël mëak omën pöpë katëëp moröak ompyaö mowesa. 52 Pël ëak Yesu kiri ar yaaö kaöaröere ngönën tup kaöeta polisöröere kaöarö pi öpënëak sa pöröen itenak epël mëëa. “Ar neen ngaap wesak wali neönëak inre tang wak yewais ma? 53 Ne këtël epotë ngönën tup kaöetak arring wëaup. Pël ëën ar akun pötë neneön ëaurö. Pël ëaap peene akun epët arim akunet. Akun eptak kouta weëre kosangët tekeri yaarö.”

Pitaak Yesuun wonwon mëëa.
(Matiu 26:57-58, 69-75; Maak 14:53-54, 66-72; Son 18:12-18, 25-27)

54 Pël maan pit Yesu wali wak kiri ar yaaö wotöököpë kaatakë sa. Pël ëën Pita pi ënëmënëm sa. 55 Pël ëak itaangkën ngaarö ëmöökë kakaati

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

së ilëak ka tomök es merak mor yesem wëën Pita pi pitëm tekrak së
wel aisëa. 56 Pël ëak es ëwaöök wel aisëaan inëën koont nampök piin
itneë epël mëëa. “Omën epopta Yesuring wëaup.” 57 Pël maan Pitaak
wonwon mëak epël mëëa. “Koont epop, ne piin köpëlëp.” 58 Pël mëak kot
nent wëwë yaëën kaalak omën nampök piin itenak epël mëëa. “Niinta
pitëkaan nampok.” Pël maan Pitaak epël mëëa. “Omp epop, ne wonöp.”
59 Pël mëak wë ngöpngöp yaëën kaalak omën munt nampök kosang wesak
mëëa. “Yaap, omën epopta Yesuring wëaup. Pi Kalili omnamp.” 60 Maan
Pitaak mëëa. “Omp epop, ne nim ngön yaan pipten ëngk ma e yewas.”
Pël maötaring kokor ngön ëa. 61 Pël ëën Aköp kaip ti Pitaan itena. Pël
ëën Pita pi Aköpë ngön epël mëëa pöten kön wia. “Ni peene röök epëtak
kokor ngön naën wiaan akun nentepar nent ëak neen wonwon mamëëp.”
62 Ngön pël mëëa pöten kön wiak ya ilak sëën tomökël së ing kaö pan ëa.

Ngaaröak Yesuun ökre was mëak tang momöa
(Matiu 26:67-68; Maak 14:65)

63 Yesuu ngarangk wëaurö pit piin ökre was mëak tang momöa. 64 Pël
ëak itööraré poë koröpöök kör mokoëak epël mëëa. “Ni tektek ngön
yaauppe. Talëpök yanimö?” 65 Pël mëak ngön utpetat kësang mëëa.

Yesu kansolöröa naë moulmëak ngön ya mëna
(Matiu 26:59-66; Maak 14:55-64; Son 18:19-24)

66 Ëlpam walën omën kaöarö, kiri ar yaaö kaöaröere ngön kosangötë
ngarangkörö, wa top ëak wë maan Yesu mësak pitëm naë sëën epël mëëa.
67 “Ni tenën ök nia. Ni Yaö Niiaup Kristo tapöp ma?” Pël maan Yesuuk
epël mëëa. “Ne niamaatep ar kat wiak wa yaap newasngan. 68 Ën nookta
pëël niaan yok pangk ök nenëangan. 69 Peene pöt Omën Këëp ne Anutu
weëre kosangëp pim yaapkëël wel aisëaama akunet temanöm yes.”
70 Maan pit pouröak epël mëëa. “Ni Anutuu Ruup ma?” Pël maan kangiir
epël mëëa. “Yok yak pil.” 71 Pël maan pit epël mëëa. “Oröpmoréën ngön
ya mëmpen? Pimtë këmtakaan yok aan kat yawi.”

Pit Yesu Pailatë naë së ulmëak ngön ya mëna
(Matiu 27:1-2, 11-14; Maak 15:1-5; Son 18:28-38)

23 1 Omën pourö wal ëak Yesu mësak Rom yang ngarangkëp Pailatë
naë sa. 2 Pël ëak Pailatën ngës rëak epël mëëa. “Tenim itöök
omën epmor ten omën pourö morök elnieimeë pi omp ak Sisa takis
mangkanëak nga niaimeë pimtok pimtën, ‘Ne Kristo Yaö Neeaup,’ pël
aöre ‘Ne omën omp aköp,’ pël yaaumor.” 3 Pël maan Pailat pi Yesuun
pëël mëak epël mëëa. “Ni Yuta omnaröa omën omp aköp ma?” Maan
kangiir epël mëëa. “Yok yaan pi tapët.” 4 Pël maan Pailat pi kiri ar yaaö
kaöaröere omnaröen epël mëëa. “Ne omën epopë saun nent nokoirën.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Maan pit kosang wesak ke urak epël mëëa. “Pi omnaröen ngön ök mëak
lup es nga mowasën Yutia yang pourak akak yes. Pi Kalili yangerak ngës
rëak pël ë waisaumorök eprekta tapël yaë.”

Pit Yesu Erotë naë së ulmëak ngön ya mëna

6 Pël maan Pailat pi pöten kat wiak pitën epël mëëa. “Omën epop Kalili
yangerakaanëp ma?” 7 Maan pit kangiir mëëa. Pël ëën Pailat pi omën omp
ak Erot pim yang ngarangk ëeëaurekaanëpök ëa pël wesak akun pötak
Erot piita Yerusalem kak wëën yak Yesu wes mëën pim ngësël sa. 8 Pël
ëën Erot pi Yesuun itenak ërëpërëp ëa. Pöt pi Yesuu yaautön kat yawiem
itaampënëak kent kön yawia. Pël ëak pim itöök retëng nent ëën itaampën
pël wesak ërëpërëp ëa. 9 Pël ëak Yesuun pëël ke nentere nent yemaan
Yesu pi ngön kangut nemaan ëa. 10 Pël ëën kiri ar yaaö kaöaröere ngön
kosangötë ngarangkörö pit pim naë së tauak kosang wesak pi utpet ëa pöt
mëëa. 11 Pël ëën Erotre pim ngaarö pit piin ököök elmëak ökre was mëëa.
Pël ëak ulpëën wali retëngretëng ëa ompyaö namp wa momëak kaalak
wes mëën Pailatë ngësë sa. 12 Erotre Pailat piarip ngaan pöt nampnampön
kööre tok yaauwaarök akun pötak ngöntre kar ëa.

Pailat pi Yesu këra yetaprak mööpënëak kat mowia
(Matiu 27:15-26; Maak 15:6-15; Son 18:39–19:16)

13 Pailatök maan kiri ar yaaö kaöaröere ngarangköröere omën muntarö
wa top ëa. 14 Pël ëën epël mëëa. “Ar omën epopön, ‘Pi omnarö wa irikor
yaalmëaup,’ pël aö nem naë wak waisan. Pël ëën nook pim songönte
tekeri wasëpënëak arim ëöetak pëël mëëaut. Pël ëautak ne piin kat wiin
pim utpet yaëën arim ngön yaatak moulmëan pöt nokoirën yeë. 15 Erotta
tapël ëak kaalak wes mëën waisa. Kat wieë. Omën epop pi utpet tiarim
mëmpena nent naën. 16 Pötaanök ne maan ngaaröak om tang pëën möak
wes mëëpnaat.”

17 [Krismaki poutë Anutuu mait elmëa akun ngëëngktak Pailatök omën
namp wes më yeëa.] 18 Pël maan pit omën pourö ëlak wiak epël mëëa.
“Pipmor mëngkën wel wiip. Parapasökëër wes nimë.” 19 Parapas pöp kak
wë omën naröaring nga yaalem namp mëngkën wii kaatak ulmëaup.

20 Pël maan Pailatök kaalak epël mëëa. “Ne Yesu wil momëëmaat.”
21 Maan pit ngön ëak epël mëëa. “Këra yetaprak möön wel wiip. Këra
yetaprak möön wel wiip.” 22 Pël maan Pailat pi akun nentepar nent pötak
epël mëëa. “Omën epop pi utpet oröp nent ëa? Ne itaangkën pi mëmpena
nent naën. Pötaanök ne maan ngaaröak tang pëën möak wii kaatakaan
wes mëëpnaat.” 23 Pël maan pit ke ur olëak ngön ëak, “Pi këra yetaprak
möön wel wiip,” pël mëak ngön kaëpre ngön ëak Pailatë ngönte wa
irikor ë olëa. 24 Pël ëën Pailat pi pitëm ngön mëëa pöt kat wiak möön wel
wiipënëak mëëa. 25 Pël ëak pitëm këk mëëa pötaan omnamp mëngkën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wii kaatak ulmëaö pöp wil moulmëak Yesu pitëm kentöök möön wel wiipënëak pëël elmëa.

Yesu këra yetaprak möa
(Matiu 27:32-44; Maak 15:21-32; Son 19:17-27)

26 Pit Yesu mësak yesem kamtaöök omën namp yapinte Saimon, Sairini
kakaanëp, pi yaakaan yewaisën koirak wali wak këra yetapër mangkën
waalak Yesuu ënëm sa. 27 Pël ëën omën selap ënëm yesem öng narö
Yesuun ingre tanëër sa. 28 Pël ë yesën Yesu kaip ti epël mëëa. “Yerusalem
öngörö, ar neen ing angan. Ariméntre arim ruuröaanökëër ing aë. 29 Kat
wieë. Ënëmak akun nent temanöm sëën epël anëët. ‘O, öng ru köpëlörö.
Pit ru wilööre kapa mampö pël naën yaaurö. Pötaanök pitökëër ërëpërëp
yaë,’ pël anëët. 30 Akun pötak rosir kaöatön, ‘Pelak ngep elnieë,’ pël mëak
kotutön, ‘Kör elnieë,’ pël manëët. 31 Këra iiringöt es yemarën pangk naën
yaë pöta ök ne omën ompyaö yaaup wel newiinë pöt pangk naën yaëëtak
ar wel newiinëak kent yeë. Pötaanök këra umönöt es marën pangk yaë
pöta ök ar utpet yaauröak wel wiinëët.”
32 Pit omën utpet yaaö naarta Yesuring mööpënëak mësak sa. 33 Pël ëak
yang lup nent yapinte “Kepön Kos” pël yamëëa pörek së oröak pi këra
yetaprak momöa. Pël ëak utpet omën naarta, namp yaapkëël namp katnëël,
mö ulmëa. 34 Pël ëën Yesu pi epël mëak kimang mëëa. “Pep, pitëm yaalnë epot
köpël wë yaalnë. Pötaan pitëm saun epotë kangut won mowas.” Pël yemaan
ngaarö pit pim ulpëënre poë koröpöt wak ngasamtak wiak talëpök öpën
pöten itena. 35 Pël yaëën omnarö itenaan omën kaöarö pit epël mëak ökre was
mëëa. “Pi omën muntarö kaamök yaaupök peene pimtok pimënt kaamök ëëp.
Pi Kristo, Anutuu Yaö Mëëaup pöt pël ëëp.” 36 Pël yemaan ngaaröakta ökre
was mëak naë së wain i somit menak epël mëëa. 37 “Ni yaap Yuta omnaröa
omën omp aköp pöt nimtok nimënt kaamök ë.” 38 Pël mëak pim kepön löötak
epël retëng ë ulmëa. “Omën epop Yuta omnaröa omën omp aköp.”
39 Pël yaëën utpet omën naar piiring möa pöaar nampök utpet wesak
epël mëëa. “Nim ök pilëpta Kristo ma? Ni yaap pöp pöt nimënt kaamök
yeem tenipta pël elni.” 40 Pël yemaan ngöntöpök nga mëak epël mëëa.
“Nim këlangön kat yawiin tapël yaëëp ni Anutuun kas naën yaan ma?
41 Tepër pöt, tepërim saunatë kangiir ompyaö yaalni. Ën omën epop
pöt, saun wonöp.” 42 Pël mëak Yesuun epël mëëa. “Yesu nim omp ak sak
waisumëëtak neen kön wiim.” 43 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ne yaap
niamaan. Peene tapëtakëër ni neering ngës ompyauuk ömëët.”

Yesu wel wia
(Matiu 27:45-56; Maak 15:33-41; Son 19:28-30)

44 Këtëp luptak 12 kilok pötak wëën kët itte utpet ëën yanget koö olëak
wieë së wiap kan 3 kilok oröa. 45 Pël yaëën ngönën tup kaöetak poë köröp

kësang ngeröök uteëaumpel luptak keliak nempelnempel ëak sa. 46 Pël
ëën Yesu pi ngön ëak epël mëëa. “Pep, nem könöp nim moresi yanuulë.”
Pël mëak yok wel wia. 47 Pël ëën ngaaröa wotöököp pi omën oröa pötön
itenak Anutuun yaya mëak epël mëëa. “Omën epop pi yaap saun wonöp.”
48 Pël yaëën omën itaampënëak së wa top ëa pörö pit omën oröa pötön
itenak yaköm kön wi kakë sa. 49 Pël yaëën Yesu pim karuröere Kalili
yangerakaan ënëm sa pörö pit pëlëër wë omnant oröa pötön itena.

Yesu yang kel weera
(Matiu 27:57-61; Maak 15:42-47; Son 19:38-42)

50 Omën namp yapinte Yosep pöp Yutia yangerak 51 Arimatia kakaanëp,
pi omën ompyaup yak wotpil wë Anutuuk wa ngaöök momëëpënëak kor
wakaima. Pi kansol wotöököröaring wëaup. Pël ëaupök pim karurö Yesu
mëmpënëak ngön yaan pi nerek wak nemaan ëa. 52 Omën pöpök Pailatë
naë së Yesuu sokuren ök mëëa. 53 Pël ëën kat mowiin së yetaprakaan ent
ëak poë koröp kölam ompyaö naöök kör koëak kël öngöp naö omnarö
wa wiipënëak tëau wieëa pörekël wak sa. Kël öngöp pö omën namp wa
nawiinö. 54 Pöt kë yesa akun ngëëngkët ëlpamök wiaan omnant kön ëa.
55 Pël ëën öng Kalili yangerakaan Yesuring saurö pit Yosepë ënëm së
omën yangaöön itena. Pël ëak Yosep pi sokur tolëël yawi pöten itena.
56 Pël ëak kaalak kak së kolap köp nga kamp ompyaut Yesuu sokurak
wa mëëpnaan wak sëpënëak kopëta wes wiak akun ngëëngktak ngön
kosangta wieëaul koröp kë sa.

Yesu kaalak wal ëa
(Matiu 28:1-10; Maak 16:1-8; Son 20:1-10)

24 1 Sante wangam kan röökëër pan öngörö kolap köp nga kamp
kopëta wes wia pöt wak yangaöökë sa. 2 Së oröak itaangkën
kël kësang kan wari ulmëaumpel wa olaan kan të wieëa. 3 Pël ëën pit
kël öngöpöökë kakaati së itaangkën Yesuu sokur won wieëa. 4 Pël ëën
ap wesak ëngk ma e wasö yaëën omën naar ulpëën kölam panëëpëaar
mëauwaar piarpim naë oröak taua. 5 Pël ëën öngörö itenak kas ëën tok
oriak yangaakël itenaan omën pöaarök epël mëëa. “Ar oröp ëënak öp
wëaupön welaaröa naë ap yewas? 6 Pi eprek won. Yok wal ëa. Ar pim
ngaan Kalili yangerak wë ngön epël ök niiaö pöten kön wieë. 7 Pi epël
niiaup. ‘Omën Këëp ne saun omnaröa naë neulëën pitök këra yetaprak
nemöön wel wiak két nentepar nent yangaöök wieë kaalak wal ëëmaap,’
pël niiaup.” 8 Pël maan öngörö Yesuu ngaan ngön ök mëëa pöten kön
wiak 9 yangaöökaan kaalak kak së Yesuu ru 11 pöröere omën muntaröen
pitëm omën itaampööre kat wi ëa pötön ök mëëa. 10 Öng pörö Maria
Matala kakaanëpre Soanaare Maria Semsë ëlëpre öng munt naröere pël
ëak öng pöröak së Yesuu ngön yaaö omnaröen ök mëëa. 11 Pël ëën pit

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngön pöt kat wiak, “Öngre yokot ngön ya,” pël mëak wa yaap newasën ëa. 12 Pël ëak Pita pi wal ëak pöömpö së yangaöök oröak tok oriak kël öngöpöök itaangkën poë koröp kör koëau pëën wiaan itena. Pël ëak omën oröa pöten kön selap ë kakë sa.

Omën naar Emeasë kanöök Yesuun itena
(Maak 16:12-13)

13 Két tapëtak Yesuu ingre mor sauröakaan naar Emeas kakë sëpënëak sa. Ka pö Yerusalem kak naë 11 kilomita pöta ök wieëa. 14 Omën pöaar kamtaöök yesem omnant oröa pötë ngönöt aö yesa. 15 Pël yaëën Yesu pimënt piarpim naë oröak piaripring sa. 16 Pël ëën omën pöaar itenak Yesuun pi newasën ëa. 17 Pël ëën pëël mëak epël mëëa. “Öröp nantëën nampnampön maö im?” Pël maan piarip leng ëak tok orieë yaköm ë sak ëa. 18 Pël ëak namp Kliopas puuk epël mëëa. “Elei, ka ël epotëaan omën pourö Yerusalem kak wëëp ni kopëtapökëër omën pörek oröauten köpël wëën ma?” 19 Pël maan Yesuuk piaripön pëël mëak epël mëëa. “Pöt tol ëa?” Pël maan piarip kangiir epël mëëa. “Yesu Nasaret kakaanëpë elmëa pöten yak. Pi tektek ngön yaaö namp, Anuture omnaröa ëöetak ngön kosang aöre ya weëre kosangringöt mëmpö pël yaaupök 20 kiri ar yaaö kaöaröere tiarim ngarangköröak Rom yang ngarangkëpë naë wes mëën puuk mëmpënëak maan këra yetaprak möaup. 21 Ten pöt, puuk Israel omnarö tiar utpetetakaan niöpnaat pël weseëan pöt pitök möön wel wia pöta ngöntere két nentepar nent ëën munt nant oröa pötë ngönöt yak. 22 Tenim naëaan öng naröak Santeetak röökëër yangaöök së itenak wais ök niaan yaan saut. 23 Pit së sokuren ap wesak wais epël niiaut. ‘Ten së itaangkën ensel naarök, “Yesu pöp öp sak wë,” pël yenia.’ 24 Pël niaan tenim naëaan omën naar piaripta së yangaöök itaangkën öngöröa aan kat wia tapël itena. Pël ëaap pimtën itnaangkën ëa.” 25 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Arip kön won pan. Arip öröp ëënak tektek ngön yaaö omnaröa ngön retëng ëautön kön wi kosang newasën yeë? 26 Kristo Yaö Mëëaup pi këlangön kat wiak kaalak pim ëwaare weëre kosang pimot öpna pöten arip köpël ma?” 27 Pël mëak Moses pim ngön ëa pötak ngës rëak tektek ngön yaauröak ngönën pepatë pimëën ngön ëa pöt pout ök mëëa.

28 Piaripring kak së oröak el wesak sëpënëak yaëën piarip epël mëëa. 29 “Këtëp ilaan koö olapënëak yaëërek tenipring öpa.” Pël maan piaripring kakaati sa. 30 Pël ëak wë kaömp nëmpënëak wel aisëeë puuk kaömpöt wak Anutuun yowe mëak pelak piarip mena. 31 Pël yaëën piarip pörekök kön tektek sak iten sokola. Pël ëën pi ëlëëp ilëa. 32 Pël ëën piarpimënt nampnampön epël mëëa. “Tepër kamtaöök yewaisem pi ngönën pepatëaan ngön songönöt ök niaan kat wiak ya kë saut.” 33 Pël mëak akun tapëtakëër wal ëak kaalak Yerusalem kakël sa. Pël ëak pörek

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

së itaangkën ru 11 pöröaring piarpim karurö wëën itena. 34 Pël ëën pitök
epël mëëa. “Yaap pan, Aköp wal ëak wë Saimonön ë pet elmëën itena.”
35 Pël maan piaripök piarpim kamtaöök yesën ëa pöta ngönte ök mëak
kak së kaömpöt yepelën piarpim piin këëkë itena pöta ngönteta ök mëëa.

Yesuu ruurö pit piin itena
(Matiu 28:16-20; Maak 16:14-18; Son 20:19-23)

36 Pit ngön pöt aim wëën Yesu pimënt pitëm tekrak orö rëak epël mëëa.
“Arim lupötë mayaap wiaap,” pël mëëa. 37 Pël ëën pit yaan sak, “Yesuu
könöpök yaë,” wesak kas ëa. 38 Pël ëën pi epël mëëa. “Ar oröp ëën yaan
utpet sak kön selap yeë? 39 Nemënt tapöpök wë. Ar nem ingre morötön
iteneë. Pël ëak morö pat ëak këëkë it nengëneë. Ne koröpre mësëpring
wë. Kön pörö epël wonörö.” 40 Pël mëak pim ingre moröt pet elmëa. 41 Pël
ëën pit ya kë sak pim ngönte kat wiak kön wi kosang newasën om yaan
sak yeem wëën epël mëak pëël mëëa. “Arim kaömp nant eprek wia ma?”
42 Pël maan pit i kaö imën kota kaö nent mangkën 43 wak pitëm itöök na.
44 Na pet irak epël mëëa. “Ne arring wë epël niaimaut. ‘Ngaanëër
Mosesë ngön kosangötre tektek ngön yaauröa pepatë ngön wia pipotre
tan pep Sam pöweri nemëën ngön ëa pipot pout kë rapënaat,’ pël niiaut.”
45 Pël mëak pimtok ngönën pepeweri ngön wia pöt ök maan kat wiak
pitëm lupöt kan tëa. 46 Pël ëën Yesuuk epël ök mëëa. “Ngönën pepeweri
epël wia. ‘Yaö Mëëaup, Kristo, pi këlangön kat wiak wel wiak akun
nentepar nent pël wieë kaalak yangaöökaan wal ëëpnaap. 47 Pël ëën
omnarö lup kaip tiin pitëm utpetat kërë moolapëna pöt pim yapintak ök
maan Yerusalem kak ngës rëak aö yesem yang poutë së pet irëpnaat,’
ëaut. 48 Pötaanök arim itenan puot tekeri wesak ök man. 49 Kat wieë.
Nem Pepapök ngaan omnant arimëën yaö niia pöt nook wes nimëëmaat.
Pötaanök ar om kak eprek wëën kutömweriaan weëre kosang pöt arim
naë irapnaat.”

Yesu kutömweri isa
(Maak 16:19-20; Ngön 1:9-12)

50 Pël mëak pit mësak Petani kak naë së oröak pim moresiar ngaarëk
weë pit welaköt elmëa. 51 Pël yeem wil moulmëak kutömweri isa. 52 Pël
ëën pit piin yaya mëak ërëpsawi kaö ë kaalak Yerusalem kak së 53 wë kët
ël epotë ngönën tup kaöetak wakaimeë Anutuun yaya maim wakaima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Son

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 60 pöta ök won sëën Sonök Yesuu ngön ompyaö epët retëng ëa. Son pi Yesuu ru 12 pöröakaanëpök omën pouröaan ëa. Pim ngön pöt, omnarö Yesuun kön wi kosang wesak wëwë kosangët öpenëak retëng ëa. Pötaanök Yesuu ya mëna pöta ngönte naën, pim ök mëëa pöta ngönte ëa.

Pöt epël wia.

Yesu pi Anutuu Këmët *1:1-18*
Son i yamëaupre Yesuu ru wetëërö *1:19-51*
Yesuu ya mënaut *2:1–12:5*
Yerusalem kak Yesuu naë oröaut *13:1–19:20*
Yesuu wal ëak ëö pet elmëaut *20:1–21:25*

Këm Ngönte wëwëetaringtak omën sak oröa

1 **1** Ngaan panëër kutömre yang won wiaan Këm Ngön pi wakaima.
Këm Ngön pi Anuturing wakaima. Këm Ngön pi Anutu tapöp.
2 Ngaan panëër pi Anuturing wë. **3** Piaripök ël epot pout ket ëauwaar.
Omën nant kan naöökëlaan naaröön. Won, Anutu puuk Këm Ngön piin
maan omën ël epot pout ket ëa. **4** Pël ëak pimënt wëwë pepap pël saarëën
pim wëwë pötak omnarö piin kön wiipenëak ëwa elnia. **5** Ëwa pepap pi
ëwa elnieim wë. Pötaanök koutak ëwaat ngep naalmëëpan.

6 Omën namp Anutuuk wes mëën oröa yapinte Son. **7** Pi ëwa pöta
ngönte omnaröen ök maan ëwa pepapön kön wi kosang wasëpënëak
oröa. **8** Son pi pöp ëwa wonöp pi om ëwa pepapë ngönte ök apënëak oröa.
9 Ëwa pep kë pöp pi oröak yangerakë omën pourö ëwa elnia, wë epop.

10 Anutu puuk Këm Ngön piin maan puuk yangerakë omënere omnant
ket ëaup pitring wëënak pit piin ëwat nasën wakaima. **11** Pi pimtë yang
songöntak oröak wëënak omnarö pit piin ngöntre kar naalmëën ëa.
12 Ën omën ngöntre kar elmëak piin kön wi kosang wesaurö tiar Yesuuk
pimëën yaö niwasën wë Anutuu koröngre ru seim wë. **13** Tiar omnaröa
yaaul Anutuu koröngre ru sak naön. Ëlre peparö pitëm kentöök ma
könöök pël naën. Anutu puuk elniin pim koröngre ru seim wë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Këm Ngön pi omën orö rëak tenim tekrak wëën ten pim ë rangiatön
iteneimaut. Pi komre kolap elnieimeë ngön këët pëën ök niaimaup. Ten
pim ë rangiat iteneimaö pöt Anutuuk pim ru kopëtap mena.
15 Son i yamëaup pi ru pöpë songönten war wesak ök mëak epël mëëa.
“Omën epopön ne ngaan arën epël ök niiaut. ‘Omën nem ënëm yewais
pöp puukëër kaöap. Ne naaröön wiaan pi wakaimaup.’ ” 16 Pi komre
kolap pepap yak tiar pourö pim naëlaan komre kolap kësangën yaalniin
nganngan weim wë. 17 Pöt tol ëënak? Anutuuk tiarimëën tektek ngönöt
pëën Moses pim moresi mowiin nina. Pël ëautak Yesu Kristo puuk komre
kolap niwesak ngön këët tekeri wes nina. 18 Omën nampök Anutuun
itnaangkëntak pim Ruup pimtokëër Pepapring wëaup. Pötaanök Pepapë
songönte war wesak tiarën ök yenia.

Son i yamëaupök war wesak mëëa
(Matiu 3:1-12; Maak 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Yuta ngarangk Yerusalem kak wëaurö pit Anutuun kiri ar yaaö
naröere Liwai ngönën omën narö Sonë naë wes mëën së epël pëlpël
mëëa. “Ni talëp?” 20 Pël maan Son pi ngep naën war wesak epël ök mëëa.
“Ne Yaö Mëëaup, Kristo won.” 21 Pël maan pit piin kaalak epël pëlpël
mëëa. “Ën ni Anutuu tektek ngön yaaö omnamp Elia ma?” Pël maan pi
wonwon mëëa. Pël maan pit kaalak epël pëlpël mëëa. “Ma ni Anutuu
tektek ngön yaaö omnamp tenim kor wakaima pöp ma?” Pël maan pi
kaalak wonwon mëëa. 22 Pël maan pit epël mëëa. “Ën ni talëp? Tenim wes
nimëauröen së ök menaan. Nim songönten ök nia. Nimtok nimtëën talëp
yamëëaup?” 23 Pël maan Son puuk epël mëëa.

“Ne yang pultak wë ngön ëak epël yaaup.

‘Aköpëën kanö ngëseë.’

Ngaanëër Anutuu tektek ngön yaaö omnamp Aisaia pim tektek ngön ëa
pöt nem naë kë yaarö.” 24 Pël maan omën wes mëauröa naëaan Parisi
ngönën omën narö pit piin epël pëlpël mëëa. 25 “Ni Kristo won, ma ni Elia
won ma ni Anutuu tektek ngön yaaö omnamp tenim kor wakaima pöp
won ëën pöt ni tol ëënak omnarö i yamëaup?” 26 Pël maan Son pi epël
mëëa. “Ne omnarö i yaaptaring yamëaup. Ën omën namp arim tekrak
wëën itnaangkën wë. 27 Ne utpet epopök yok pangk pim ing korötepar wii
nemowilngan.”

28 Yotan i pouuk Petani kak Son pim omnarö i mëa lup pötak ngön pöt
oröa.

Yesu Anutuu Sëpsëp Ruup

29 Ëlpamök Son pi itna pöt Yesu yewaisën itenak epël mëëa. “Iteneë.
Ëngkop Anutuu Sëpsëp Ruup. Kiri ar yaaurö sëpsëp ruurö Anutuuk
omnaröa ketöt won wasëpënëak pit kiri ar ë yaë ök tapël Anutuuk tiar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnaröa ketöt puuk won niwasëpënëak wes mëën oröaup. 30 Omën
pipopönök ne ngaan epël niiaut. ‘Omën nem ënëm yewais pöp puukëër
kaöap. Ne naaröön wiaan pi wakaimaup.’ 31 Nemëntta piin köpëlëp. Pël
ëautak ar Israel omnarö piin ëwat sënëak i yanimë.” 32-33 Pël niak Son
pi epël yenia. “Neenta köpël wëënak Anutuu omnarö i momëëmëak
neeaupök epël neeaut. ‘Ni omën namp i yemomëën Ngëëngk Pulö irë
rangk ngentiak öpna puopök omnarö Ngëëngk Pulö momëëmpnaap.’ Pël
neaan ne itaangkën Ngëëngk Pulö int ekëpë ök sak kutömweriaan irë pim
rangk ngentiak wëa. 34 Ne pöten itenak war wes niamaan. Yaap, epop
Anutuu Ruup.”

Yesuuk ru kong nent koira

35 Ëlpamök Son pim ru naarring wë 36 itaangkën Yesu kan yesën epël
ök yenia. “Iteneë. Ëngkop Anutuu Sëpsëp Ruup.” 37 Pël niaan tenip kat
wiak Yesuu ënëm saut. 38 Pël ëën Yesu kaip ti itaangkën tenip pim ënëm
yesën itenak epël pëlpël yenia. “Arip oröp wë yewais?” Pël niaan tenip
epël pëël mëëaut. “Rë yanuulaup, ni ka taltak wëaup?” 39 Pël maan
Yesuuk tenipön epël yenia. “Arip wais iteneë.” Pël niaan tenip piiring së
ka wëauten itenak kët taptak piiring wë ka uraut. Tenip wiap kan 4 kilok
saut pötaanök.

40 Yokot Son pim ngönte kat wiak neering Yesuu ënëm sa pöpë yapinte
Entru, Saimon Pita pim nangap. 41 Pi teëntom së pim nanëp Saimon
koirak epël ök mëëa. “Tenip Anutuu Yaö Mëëaup Kristo koirak itenaut.”
42 Pël mëak Entruuk Saimon koirak Yesuu naë waisa. Pël ëën Yesuuk
Saimon piin itenak epël mëëa. “Ni Saimon, Sonë ruup. Ne nim yapinte
Sipas yeniak.” Yapin Sipas pötere Pita pötepar tiarim ngöntak këll.

Yesuuk Pilipre Nataniel koira

43 Ëlpamök Yesu pi Kalili yangerakë sëpënëak kön wia. Pël ëak
itaangkën Pilip wëën epël ök mëëa. “Ni nem ruuröaring wë.” 44 Pilip
pi Entruure Pita piarpim ka songönte Pesaita pörekaanëp. 45 Pilip pi së
Nataniel koirak epël ök mëëa. “Ngaanëër Anutuuk ngön kosangöt Moses
mangkën retëng ëëre tektek ngön yaauröa retëng ë pël ëaut kat wieim
pöp ten koiraut. Pöp Yesu Yosep pim ruup Nasaret kakaanëp.” 46 Pël
maan Nataniel pi epël mëëa. “Omën ompyaup ke pëlëp Nasaret kakaan
naarööpanpe.” Pël maan Pilipök epël mëëa. “Wais itaampëën.” 47 Pël
mëak Pilip Nataniel koirak Yesu pim naë waisën itenak pim songönten
epël yenia. “Omën yewais ëngköp pi yaap Israel omën yaapöp. Pi
morököt wonöp.” 48 Pël yeniaan Nataniel pi Yesuun epël yema. “Ni tol
ëak nem songönten ëwat wëën?” Pël maan Yesuuk epël yema. “Pilipök
ngön neniaan wiaan ni kem songöntak wëën itenaut.” 49 Pël maan
Nataniel kangiir epël mëëaut. “O rë yanuulaup. Ni Anutuu Ruup. Ni Israel

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnaröa omën omp aköp.” 50 Maan Yesuuk kangiir epël ök yema. “Kem
songöntak wëën nem itnak niiaö kot taptaan kön wi kosang yenewasën.
Pötaanök ënëmak omën kaöat oröön itaampëët.” 51 Pël mëak Yesuuk
kaalak rangk epël yema. “Ne yaap pan niamaan. Ënëmak ar itaangkën
kutömwer kan tëën Anutuu enselörö Omën Këëp nem naë isak yeiraan
itaampunëët.”

Yesuuk maan i yaaptak wain i sa

2 1 Kët nentepar won sëën Kena kak Kalili yangerak omën namp öng
mor mampënëak yaëën Yesu pim ëlëp omën pöpë kaatak wëa. 2 Pël
ëën Yesure pim ruurö ten këëre imën nënëak tenën yas niia. 3 Pël ëën së
wë wain iit won sëën Yesu pim ëlëpök piin epël ök yema. “Pitëm wain
iit kos sa.” 4 Pël maan Yesuuk epël yema. “Öng epop, ni nem ëëma pöten
kön selap ëëngan. Nem songönte tekeri wasuma akunet naën.” 5 Pël maan
ëlëpök inëënöröen epël ök yema. “Omën nant ëënëak niaan pöt ënëm
elmëën.”

6 Yuta omnarö tenim ngönënta wieëaul kaömp nënëak pöt mor i
yairaut. Pötaanök ka pötak yang kap 6 ëak wieëa. Kap nent peö ëaan pöt
20 ma 30 kalen i ke pël wiaapnaat. 7 Pël ëën Yesu pi inëënöröen epël ök
mëëa. “Ar i kolak lë mëën peö ëëp.” Pël maan pit kolak wais mëak peö
panë ë ulmëa. 8 Pël ëën Yesu pi epël ök mëëa. “Ar nant kap pötëaan lë
mëak wak së këëre imën ngarangkëp meneë.” Pël maan pit kolak lë mëak
wak së mangkën 9 i yaaptak wain i sa pöten kön nawiin ëa. Inëënörö i
kolak së mena pörö pitökëër ëwat wëa. Pël ëën ngarangkëp pi omp öng
koira pöpön ngön mëak epël mëëa. 10 “Omnaröa yaaul wain i ompyaut
mangkën omën pourö nëmpënaatep tol ëënak ompyaut om wiaan wain
i pasit wet rëak ningkën nak kep ëak wëënak ënëmak wain i misëng
wesaut ëlëëp ngep ëak wakaimaut wak yaën? Talëp pël yeëa?” 11 Yesu
pim retëng nentere nent ëëpna ngës rëak Kena Kalili yangerak pim weëre
kosang pet elniipënëak retëng pipët ëën itenak ten pim ruurö weëre
kosangö pim naë wia pël kön wi kosang wesaut.

12 Ënëmak Yesuu ëlre nangre ruurö pël ëak ten Kapaneam kak së
oröaut. Pörek së akun wali naön.

Yesuuk ngönën tup kaöetak omnarö sum ëeim wëën waö ë mëa
(Matiu 21:12-13; Maak 11:15-19; Luk 19:45-46)

13 Anutuu mait elmëa akun ngëëngkët temanöm yesën ten Yesuring
Yerusalem kakë saut. 14 Pël ëak pörek së Anutuu ngönën tup kaöetak
ilëak Yesu pi itaangkën omnarö ka lup nentak wë pol purimakaöre
sëpsëpre intre pörö sum ë ën monat ngawingawi ë pël ëeim wëa. 15 Pël
ëën Yesu pi itenak wii koö nenges wak omënere pol purimakaöre sëpsëp
pörek wëaurö waö ë mëak mon ngawingawi yaauröa monat wak kömen

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moolëak urötta kaip ti yemoola. 16 Pël ëak intörö wak ngawingawi
ëeim wëauröen epël yema. “Piporö wak kama seë. Nem Pepapë tup
ngëëngk epët uröm kaatë ök wasngan.” 17 Pël yemaan pim ruurö ten
ngönën pepeweri ngön epël retëng ëa pöten kön wiaut. “Ne nim kaat
ompyaö wiaapnaataan weë yengenti.” 18 Yesu pit waö ë momëën ngönënë
kaöaröak epël yema. “Nim ten waö yaalniin pöta songönte pet elniimëën
retëng weë nent pet elniin itaampun.” 19 Pël maan Yesuuk kangiir epël
yema. “Ar tup epët töol olaan pöt nook kaalak akun nentepar nent ök
rëëmaat.” 20 Pël maan pit epël yema. “Akun selap pan krismaki 46 ke pël
ök rëautep. Nuuk yok pangk akun nentepar nent kaalak ök ram ma?”
21 Yesu pim ngön mëëa pöt ngönën tupten nemaan, pimtë koröpöön
yema. 22 Pël ëautak wë ënëmak weletakaan wal ë moulmëa akun pötak
pim ruurö ten pim ngaanëër ngön ök niia pöten kön wiaut. Pël ëak ten
ngönën pepeweri wieëa pötere Yesuu ök niia pöteparën kön wi kosang
wesaut.

Yesu pi omën pouröa songönöt ëwatëp

23 Anutuu mait elmëa akun ngëëngktak Yesu Yerusalem kak wëën
omën selap pim retëng weëre kosangring yaaö pötön itenak piin kön wi
kosang yemowas. 24 Pël ëën Yesu pi pitëm songönten ëwat wëa. Pötaanök
pitëm piin kön wi kosang yemowas pöten yaap newasën yaë. 25 Pël ëën
nantön köpël naënëp yak omnaröak ök nemaan wiaan pimtok pitëm
lupötë iten pet ira.

Yesu pi Nikotimasring ngönngön ëa

3 1 Omën namp wëa yapinte Nikotimas, pi Parisi ngönën omën, Yuta
omnaröa kaö namp. 2 Pi röök nentak Yesuu naë së epël mëëa. “Rë
yanuulaup, niin ten ëwat wë. Anutuuk ni ten rë niulömëak wes nimëaup.
Anutu omën nampë naë won wiaan yok pangk nim yaën epël retëng it
ngolöp nent naëpan.” 3 Pël maan Yesuuk kangiir epël ök mëëa. “Ne yaap
pan niamaan. Namp pi ngolöp wesak yawilën wëwë kosangtak öpna
pöp Anutuuk wa ngaöök mëëpnaap. Pël naënëpök yok pangk naëpan.”
4 Pël maan Nikotimas pi epël mëëa. “Tol ëak omën namp pi kaö saupök
ngolöp wesak wilëpën? Ma kot sak kaalak ëlëpë lupmeri ilaan ngolöp
wesak wilëpën ma?” 5 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Yaap pan
niamaan. Namp pi iitere Pulöök elmëën ngolöp wesak yawilën wëwë
kosangtak naön ëëpna pöp Anutuuk wa ngaöök namëëpan. 6 Omën
kepëtakaan wilëpna pöp omën möönre koröp pëën wak öpnaat. Ën
Pulöök elmëën ngolöp wesak wilën wëwë kosangtak öpna pöp Pulöökë
weëre kosang wak öpnaap. 7 Ni nem ngolöp wesak wilën wëwë kosangtak
ön pël ök yeniak pötaan yaan sak ëëngan. 8 Kentö pi pimtë yamöaul
yamö. Pël ëak omnant pout ëtëp ë yesën nga ngönpel pëën kat yawiin.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ën songönte tarëkaan oröak yewais ma tarëk së pet yair pöt ni köpël wëën. Omën Pulöök elmëën ngolöp wesak wilën wëwë kosangtak öpnaarö pit tapël ëëpnaarö. Ni Pulöökë yaë pöten köpël wëën pötaanök.” 9 Pël maan Nikotimas kangiir epël mëëa. “Pöt tol ëak pël ëëpën?” 10 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ni Israel omnaröa rë yanuula kaö nampök tol ëënak köpël yaën? 11 Ne yaap pan niamaan. Omnant tenim itenak kat wiak pël yaautön yeniak. Ök yeniaan ar kasëng yemengkaurö. 12 Ne yangerakë omnantëël niaanakta ar kön wi kosang newasën yeë. Pötaanök kutömweriil ko wesak niamaatep ar pötön köök kön wi kosang newasën ëën sa. 13 Arëkaan namp kutömweri nawisën Omën Këëp nemtokëër kutömweriaan yangerakël irëaup. 14 Ngaan Moses puuk yang pultak kamal könöp ket ëak këraarak möak wesir ulmëa pöta ök Omën Këëp ne tapël elnëëpnaat. 15 Pël ëën neen kön wi kosang newasëpnaarö wëwë kosangtak öpnaarö. 16 Anutu pi yangerak omnarö lup sant elniak pim Ru kopëtap wes nemëën irëaut. Pötaanök narö ar neen kön wi kosang newasënëërö kö nasëngan, wëwë kosangtak önëërö. 17 Ruup ne ngön ë pet yairauröa yaë pöl elniimëak won, omnarö utpetetakaan kama niömëak Anutuuk wes nemëën irëaut. 18 Pötaanök namp pi kön wi kosang newasëpnaap pi ngön ya nampan. Ën namp pi kön wi kosang nenewasën ëëpna pöp pi kö sëpënëak ngön ë pet irën wë. Pöt tol ëënak? Anutuu Ru kopëtap neen kön wi kosang nenewasën ëa pötaanök. 19 Ngön ya mëmpna pöta songönte epël. Yesu pi ëwa pepap yangerak oröak wëënak omnarö pit pim ëwa pöten itaampnaaten kaaö ëën kouten kent ëa. Pöt pitëm wëwëet utpet pötaanök ëwaaten kaaö ëa. 20 Omën utpetat yaaurö pit ëwaaten kaaö yaë. Pit pitëm yaaut tekeri sëpan pötaan kas ëak ëwaatak naaröön yaë. 21 Ën namp pi këët ngar öpna pöp ëwa pöt temanöm wasëpnaap. Pël ëën pim omnant yaaut Anutu pim ngönta ököök ima pöta songönte tekeri sëpnaat.”

Sonök Yesuu songönte war wesak ök mëëa

22 Pël mëak Yesu pi pim ruurö tenring Yutia yangerakël saut. Pörek së wë omnarö i momëaut. 23 Inon kak, Selim kak naë pörek i kësang wieëa. Pötaanök omnarö sëën Son piita i momëeim wëa. 24 Akun pötak Erot pi Son wii kaatak nemoulmëën wiaan pël ëa.

25 Pörek Sonë ru naröere Yuta omën namp pitëm i yamëa pötaan neneren ngön nga ela. 26 Pël ëak pit Sonë naë së piin epël ök mëëa. “Rë yanuulaup, ni omën namp ngaantak Yotan i pouuk niiring wë pim songönte war wesak ök mëëan pöpön kön wiaan ma? Omën pöpök omën i yemomëën omën pourö pim ngësël sa pet yair.” 27 Pël maan Sonök kangiir epël mëëa. “Pi yok pangk yaë. Anutuuk omën namp omnant ëëpënëak weëre kosang nemangkën wiaan pimtok yok pangk naëpan. 28 Arimtokëër ëwat wë. Ne ngaan epël niiaut. ‘Ne Yaö Mëëaup, Kristo won. Pi tapöpëën

wet rëak wes nemëaup.' 29 Omën namp pim öng yaup koirën pöt öngöp
pimtë naë së öpnaat. Pël ëën ompöpë karip pi naë wë pim ngöntöpë
ngönte kat wiak ërëpërëp ëëpnaat. Pöta ök omnarö Yesuu naë yesën
itenak nem lupmer ërëpsawi kaö yeë. 30 Puukëër isëp. Ne irem."
31 Omën ngaarëkaan irëaup pi omnant pout il niwesaup. Omën
yangerakaan oröaup pi yangerakaanëp. Pi yangerakë omën epotëël ngön
apnaat. Omën kutömweriaan irëaup pi omën epot pout il niwesaup. 32 Pi
pim omnant itaampööre kat wi ëautön ök yeniaanak omën naröak kat
wiak kön wi kosang newasën yeë. 33 Omën namp pi kat wiak kosang
wasëpnaap Anutuu ngönte këët pöt pet yaalmë. 34 Anutu pim wes mëën
waisa pipop pim Pulö mangkën peö ëaup. Pötaanök pi Anutuu ngön këët
ya. 35 Anutu pi pim Ruup lup sant elmëak ngarangk elniipënëak omnant
pout pim moresi mowia. 36 Pötaanök namp pi Ruupön kön wi kosang
wasëpna pöp wëwë kosangtak wakaim öpnaap. Namp pi Ruupë këm
ngönta ënëm naën ëëpna pöp pi wëwëet naön ëëpnaap. Anutu pim ya
këlangönte pim rangk wiakaim wiaapnaat.

Yesu pi Sameria öngöpring ngönaak ëa

4 1 Akun pötak Parisi ngönën omnarö pit ngön nent epël kat wia.
"Yesu pi omnarö kësang pan i momëën pim ënëm yesën Sonë ruurö
il yemowas," pël kat wia. 2 Pöt Yesu pi won, pim ruurö tenimënt omnarö i
momëeimaut. 3 Pël ëën Yesu pi ngön pöt kat wiak ten Yutia yangerakaan
kaip tiak kaalak Kalili yangerakël saut. 4 Tenim kan sa pö Sameria
yangerak oröak seëau. 5 Pöök yesem Sameria yangerak ka naö Saika pël
yamëëa pöök së oröaut. Ka pö Yakop pim ruup Yosep pim yang mena
pöra naë wieëa. 6 Ka pöökë naë Yakop pim i öngöp ngaanëër tëau wieëa.
Ten kan im Yesu koröpön ëën itaangkën këtëp luptak wëën i öngöp pöökë
pourak wel aisëak kë yes.
7-8 Kë yesem wëën pim ruurö ten ka pöökë omnaröa ngësë kaömp sum
ëënëak saut. Pël ëën pimënt wëën Sameria kak pörekaan öng namp i
kolöpënëak sa. Së pim naë oröa. Pël ëën pi öng pöpön iit nëmpënëak
kimang mëëa. 9 Pël maan öngöpök epël mëëa. "Ni Yuta omnampök
yaanëp ne Sameria öngöppe. Tol ëënak neen i kimang yenëaan?" Pim
mëëa pöt Yuta omnaröere Sameria omnarö pit omnant ngawi naën yeëa.
Pötaanök mëëa. 10 Pël maan Yesuuk epël ök mëëa. "Ni Anutuu omën
ompyaut nimpna pöten ëwat wë omën niin i kimang yeniak epop neen
ëwat wëën talte neen kimang neaan nook i omnaröa kol mangkën nak
wëwë kosangta yaö sëpna pöt nimp." 11 Pël maan öngöpök epël mëëa.
"Omën kaöap, ni i kepit wonöpök ëaanëp öngöp epö wali panëööp nim
i won nasën yaaut yaan pipët tarëkaan öm? 12 Tenim ëap Yakop puuk i
öngöp epö tëak pimëntre pim ruuröere pim pol sëpsëpre purimakaö pörö
neimau. Nuuk Yakop il mowesak i won nasën yaaut koiröm ma?" 13 Pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Omën i öngöp epöökaan yena piporö pourö kaalak iiten ëëpnaarö. 14 Ën omën nook iit ningkën nënëërö kaalak iiten naëngan. I köloköta olaim wë pöl arim lupötë wieë pötë menmen eim wëën ar wëwë kosangtak önëërö.” 15 Pël maan öngöpök epël mëëa. “Omën kaöap, i nim yaan pit nan. Pël ëën ne i pipët nak kaalak iiten naën ëëmaan. Pël ëak eprek wais yokola pöt sëp wasumaan.”

16 Maan Yesuuk epël mëëa. “Ni së nim ompöp koirak epël waiseë.” 17 Pël maan öngöpök epël mëëa. “Ne omp wonöp,” maan Yesuuk epël mëëa. “Nim omp wonöp yaan pipët yaap. 18 Ngaan ni omp mor nas waup. Pël ëaupök peene omp namp niiring wë pipop nim omp yaapöp won. Nim ngön yaan pit yaap.” 19 Pël maan öngöpök epël mëëa. “Ne peene niin ëwat yes. Ni Anutuu tektek ngön yaaö namp. 20 Tenim ëarö pit rosir epöök wais Anutuun yaya maimaurö. Ën ar Yuta omnaröak pöt epël yak. ‘Omnaröa yaya mapena pörek Yerusalem kak.’ ” 21 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Öng epop, ni nem ngönte kat wiak kosang was. Akun nent orööpën sa. Pël ëak tiar rosir epöök wais nem Pepapön yaya nemangan. Ën Yerusalem kak sëeta yaya nemangan. 22 Ar omën arim köpëlötön yaya yamëëaurö. Ën ten Yuta omnarö pöt tenim ëwatötön yaya yamëëaurö. Pöt tol ëënak? Anutu pim omnarö utpetetakaan kama yewa ya pöt ten Yuta omnaröa naë oröa pötaanök. 23 Akun nent temanöm sëpnaat ëa pöt yok oröa. Pël ëën omnarö piin yaap yaya yamëëaö pörö nem Pepapön pitëm lupötök yaap yaya mapnaat. Nem Pepap pi omën ke pëlöröaan kent yaaup. 24 Anutu pi Pulö. Pötaanök omën piin yaya yamëëaurö pit lupötök yaap yaya map.” 25 Pël maan öngöpök epël mëëa. “Ne ëwat wë. Yaö Mëëaup orööpnaap, pim yapinte Kristo. Pim orööpna akun pötak omën epot poutëët war wesak ök niapnaap.” 26 Maan Yesuuk epël mëëa. “Ne tapöp, niiring ngönaak yak epop.”

27 Yesuuk pël yamëem wëën pim ruurö ten kaalak së oröak pim öngöpring ngönaak yeëa pöten itenak yaan saut. Pël ëak nampök öngöpön, “Ni oröpmor ömëak yewaisën?” pël nemaan. Ën Yesuunta, “Oröp ëënak öng pipopring ngönaak yaan?” pöt nemaan ëaut. 28 Pël ëën öng pöp i kepit pörek wiak kak së omnaröen epël ök mëëa. 29 “Waiseë. Itaampunëën. Omën namp e wais wë nem ngaan ëaö pöt poutön ök yenëa. Omën epop Anutuu Yaö Mëëaup, Kristo koröp.” 30 Pël maan pit kakaan oröak Yesuu ngësë waisa.

31 Akun pötak Yesuu ruurö tenök piin ke urak epël mëëaut. “Rë yanuulaup, ni kaömp në.” 32 Pël maan pi epël yenia. “Ne nem kaömp ke nampöt wia pöten ar köpël wë.” 33 Pël niaan ten ruurö neneren epël mëëaut. “Omën nampök kaömp nant wak wais mena koröp.” 34 Pël yemaan Yesuuk epël yenia. “Nem kaömpöt epël. Nem wes nemëaupë ngönte ngaarëk wak pim ya ngön ëaut mëmpa pötak nem kaömpöt yaë. 35 Ar këëre kaömp önëak epël aim. ‘Ngoon kong nent won sëën këëre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaömp köp sëënak öpen,' pël aim. Pël ëautak ne arën ök niamaan. Omnaröen iteneë. Arim këëre kaömp yewaul arök pit nemëën neweë. Nem omën nemëën öma akunet temanöm sa. 36 Ya omën namp këët yeön ya pepap pi sumat yemangk. Ök tapël ya omën namp nemëën wë pöp pi kangit mempaat. Pël ëën pim öpna pörö pit wëwë kosangtak öpnaat. Pötaanök omën yangëntaupre yewaup piarip pouwaar ërëpsawi ë yaë. 37 Pötaanök ngaanëër omën namp pim ngön epël ëa pöt yaapët. 'Omën namp pi ya ngëntën nampök këët yeö.' 38 Ne arim ngaan ya mënak nangëntënrekëlök om këët önëëtaan wes yanimë. Ya pöt naröak mënak ngëntën kë oröaut. Ar om pep sak këët önëët."

39 Akun pötak Sameria omën kësang ka pöök wëaurö pit öng pöpë ngönte kat wiak Yesuun kön wi kosang wesa. Pöt öng pöp epël mëëa. "Pi nem ngaan ëaö pöt poutön ök yenëa." 40 Pël ëën Sameria omnarö pim naë wais pitring öpënëak yema. Pël ëën pi akun nentepar pitring wakaimaut. 41 Pël ëën omën selap pimtë këmtakaan ngön kat wiak piin kön wi kosang wesak 42 öngöpön epël mëëa. "Ten nim ngön pëënte kat wiak omën epopön kön wi kosang newasën. Tenimtokta pim ngönte kat wiak epël kön yawi. 'Omën epopök yangerakë omnarö utpetetakaan kama niöpnaap,' pöt peene kön yawi."

Yesuuk yang ngarangkëpë ya omnamp pim yokotup ompyaö mowesa

43 Akun nentepar won sëën ten Kalili yangerakël saut. 44 Pöt Yesu pimtok pimtëën wet rëak tekeri wesak epël ök ëa. "Tektek ngön yaaö namp pimtë kaare yangerak wëën omnaröak pi kaö nasën wë wesak piin yaya nemaan ë yaë." 45 Pël ëak Kalili yangerak së oröaut. Pël ëën Kalili omnarö pit Yesu piin itenak ërëpsawi yaë. Pöt wet rëak pit pourö Yerusalem kak Anutuu mait elmëa akun ngëëngktak wëën pi ya yamëngkën itena. Pötaanök pi sëën ngöntre kar yaalmë.

46 Ten Kena kak Kalili yangerak së oröaut. Pörek pimtë ngaan maan i yaaptak wain i sa pörek. Pël ëën kak pörekë naë Kapaneam kak pörek yang ngarangkëp pim ya omën nampë yokotup yauman wieëa. 47 Pël ëën pöp pi Yesu pim Yutia yanger sëp wesak Kalili yangerak së yaarö pöt kat wiak pim naë wais oröak epël kimang yema. "Nem yokotup yauman kaö panë yeem wel wiipënëak yaë. Pötaanök ni tepër së nem yokotup ompyaö wasumëak yewais." 48 Pël maan Yesuuk epël yema. "Ar retëng it köpëlöt arim itöök pet naalniin ëën pöt kön wi kosang newasën ëënëërö." 49 Pël maan omën pöpök epël yema. "Kaöap, teënt pan sëpa, nem yokotup wel wiipanok." 50 Pël maan Yesuuk epël yema. "Ni së, nim yokotup öp wëërek." Pël maan omnamp Yesuu ngönte wa yaap wesak kaalak kakë yes. 51 Pël ëak pi kan kourak yesën pim inëën ruurö së koirak epël ök mëëa. "Nim yokotup yok öp sak wë." 52 Pël maan pi pitën akun taltak ompyaö sa pöten pëlpël maan pit epël mëëa. "Kusi, kët luptak wëën pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

koröp es nga pöt won sa.” 53 Pël maan pepap pi pimënt epël kön wia.
“Akun taptak Yesuuk neen, ‘Nim yokotup yok öp öpnaap,’ pël neeautep.”
Pël ëak piire pimorö Yesuun kön wi kosang wesa.
54 Yesu pi Yutia yangerakaan Kalili yangerak së oröak retëng weëre
kosang pipët kaalak ëën nentepar pël saut.

Yesuuk Petesta i kaöök omën namp ompyaö mowesa

5 1 Wë akun nentak Yuta omnarö pitëm akun ngëëngk nent temanöm
sëën ten Yesu piiring Yerusalem kakë saut. 2 Yerusalem kak naë
sëpsëpöröa ka kanra ëöök i kaö nent Yuta ngöntak Petesta pël yamëëaut
wieëa, pöta ëöök kët kosöp ka mor nas wieëa. 3 Ka pötë omën yauman
ke nentere nent yaaurö, it ngaap saare ing il tëaöre omën kël wëëre pël
ëaurö wë i kaö ëtëp elmëëpënëak kor wakaima. 4 Akun nantë Aköp pim
ensel namp wes mëën wais i kaö ëtëp elmëën ëtëp yaëën omën wet rëak
ilapna pöp pim yaumante won sëpnaat. 5 Pël ë yaaurek omën namp kët
kosöp ka nentak wieëa. Pi yauman eim wëën akun wali pan krismaki
38 pël won saup wieëa. 6 Yesu pi omën pöp ka uraan itenak akun wali
yauman eimaup pöten ëwat wë omnampön epël yema. “Nim yaumante
won sëpënëak kent saan ma?” 7 Pël maan yauman omnampök epël yema.
“Kaöap, i kaö ëtëp yaëënaar omën namp wa neulëpnaap won. Nemtok
sumaat pangk naën ëak ilamëak yaëën wet rëak saupök il yenewas.” 8 Pël
maan Yesuuk epël yema. “Ni wal ë tauak nim korumönte wak kan së.”
9 Pël maan tapëtakëër ompyaö sak pim urte wak kan yes.

Yesu pim omnamp ompyaö mowesa akun pöt kë yesa akunetak ëa.
10 Pötaan Yuta omën kaöaröak omën ompyaö mowesa pöpön epël mëëa.
“Peene akun epët kë yesa akunet. Nim korumönte ömë pötaan nga wia.”
11 Pël maan omën ompyaö sa pöpök pitën epël mëëa. “Omën nem ompyaö
newesaupök nem korumönte wak sum pël neeautep.” 12 Pël maan pit epël
pëël mëëa. “Omën talëpök nim korumönte wak sum pël yenia?” 13 Pël
maan omën ompyaö sa pöp omën tok kësang ëaan Yesu omën pöröak
irikor ëak yesën köpël ëak ëngk ma e wesa.

14 Ënëmak Yesu pi Anutuu ngönën tup kaöetak së omën pöp koirak epël
yema. “Ni ompyaö saupök kaalak utpetat ëënganok. Pël ëëmë pöt omën
könöm nant nim yaumante il niwasëpna pöt nim naë orööpnaat.” 15 Pël
maan omën ompyaö mowesa pöp Yuta kaöaröa naë së epël mëëa. “Omën
ne ompyaö newesa pöp Yesuuk ëa.” 16 Pël maan Yuta kaöarö pit pöten
kat wiak kë yesa akunetak Yesuuk omnamp këëkë mowesa pötaanök
pörek ngës rëak kööre tok elmëak mëmpënëak kent wia. 17 Pël ëën
Yesuuk kangiir epël mëëa. “Nem Pepap pi akun poutë ya yamëngkaup.
Pötaanök ne ök tapël yeë.” 18 Pël maan Yuta kaöarö pit akun pötak Yesu
mëmpënëak nga kup ria. Pöt pi pitëm ngön kosang wiaut ilap riak kë
yesautak ëa pötaanök. Pi Anutu pim Pep panëëp yamëem Anutuu ök sak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pimtëën omnaröen pet elmëa. Pötaanök pit pouteparëën pi mëmpënëak ngön ë kosang wesa.

Yesuuk pi ya weëre kosangöt wak wë pël ök mëëa

19 Yesu pi kangiir yema. “Ne yaap pan niamaan. Ruup ne nemtë könöök omën nant naëngan. Nem Pepap yamëngkën iteempa pöt mëmpaat. Pötaanök omnant nem yeë epot nem Pepap yaëënak ök yeë. 20 Nem Pepap ne pim Ruupön kent ëak pimtë omnant yamëngka pout neen pet elnëeim wë. Pël ëak kaalak munt kësang nant pet elnëën pöt epot il wesak mëmpa pötön ar yaan sënëët. 21 Nem Pepap pi omën wel wiaurö wal ë moulmëak wëwë yemengkaupök tapël Ruup neenta nem kentöök omën narö wëwë yemengkaup. 22 Nem Pepap pi omnarö ngön yaatak kom naalmëën yaaup. Ngön ya yamëngka pöt pout ne nenaut. 23 Pötaanök omën narö Pepen yaya mapnaarö, ök tapël Ruup neenta yaya neapnaat. Ën omën Ruup neen yaya nenëaan ëëpnaarö pit Pep nem wes nemëaup piinta yaya nemaan ëëpnaat.

24 “Ne yaap pan arën niamaan. Omën namp nem ngönte kat wiak nem wes nemëaup piin kön wi kosang wasëpnaap pi wëwë kosangtak öpnaap. Ne pi ngön yaatak naulmëëngan. Pi yok wel yawiaurek sëp wesak peene wëwë kosangtak wë. 25 Ne yaap pan arën niamaan. Akun orööpënëak ëa pöt yaarö. Pötaanök omën wëwë kosangtak naön lup wel wiaurö pit peene Anutuu Ruup nem ngönte kat wiipnaat. Pël ëak këëkë kat wiipna pörö wëwëeta öngpök ilapnaan. 26 Nem Pepap pi wëwëeta songönte. Pötaanök pi pim Ruup ne elnëën neenta wëwëeta songön saup. 27 Ne Omën Këëp. Pötaanök ar omnarö ngön ya mënak kom elniimëak weëre kosang nenaup. 28 Ar epëten yaan sak ëëngan. Akunet temanöm yesën omën wel yangaöök wieëaö pourö nem ngönte kat wiak 29 wal ëëpnaat. Omën ompyaö ëaurö pit wal ëak wëwëetak öpnaan. Ën omën utpetatringörö pit wal ëak nem naë ngön ya mëmpnaat.”

Naröak Yesuu songönte war wesak ök mëëa

30 Pël mëak Yesu pi kaalak epël yema. “Ne omën nant nemtë könöök naëngan. Nem Pepapök ëëmëak neea pöl ne omnarö ngön ya yemomëngk. Nem ngön ya yamëngk pöt wotpil panë yeë. Pöt ne nemtë könöök naën, wes nemëaup pim könöök yeë. 31 Nem ngön ök yeniak epot nemtë könöökaan nemtok nga ilak yeniak talte ar kat wiak yaap ma kaar wasënëët. 32 Nem Pepapök nem songönte aan yaap ëëpnaat. 33 Ar ngaan omën narö Sonë naë wes mëën pëël maan puuk nem ya yamëngkautaan ngön këët ök mëëa. 34 Nem Pepapök nem songönte ök yaaup yak omën nampök nem songönte ök apëna pötaan ne kön selap naën. Pël yeëetak ar neen kön wi kosang wasën Anutuuk ar utpetatë öngpökaan niöpënëak Sonë nemëën ök niia pöt kön wiinëak ök yeniak. 35 Son pi kalaötë rangiak

ëwa yeë pöl omnarö ar ëwa elniin akun kot nent ëwa pöön ërëpsawi ëan.
36 Ar nem songönte ëwat sënëak omën munt nantök pet yaalni. Omën
weëre kosang pöt Sonë neekël utak niia pöt il yewas. Omën epot pout
mëmpö së mën pet irumëak Pepak neeaut. Pötaanök nem ya yamëngk
epot pimtok omnaröen nem songönte pet yaalni. Pël ëën ar itenak neen,
'Pi Pepapök wes mëën irëa,' pöt kön wiinëët. 37 Pep, nem wes nemëaup,
pimtok nem songönte tekeri wes nina. Ar pim këmtakaan ngön kot
nent kat wiire ë kos iteempö pël naënörö. 38 Pël ëak pim ngönte arim
naë wi naön. Pöt ar Pepak wes mëaup nemëën kön wi kosang newasën
yeë. 39 Ar wëwë kosangtak önëak ngönën pepeweri ngön wia pipot
pout sangk kelak kat yawiaurö. Ngön pipotök nem songönte war wes
yaningk. 40 Pël yaëënak arökëër nem naë wais wëwëet önë pötaan kaaö
yeë. 41 Ne omnaröak yaya neapnakök naën. 42 Ën arën ne ëwat wë. Arim
lupöt Anutuun rë noolaan wë. 43 Nemtok nem könöök newaisën. Nem
Pepapök wes nemëën waisën ar ne sant newesak nem ngönte ngar naön
yeë. Ën omën namp pim könöök waisëpna pöpökëër ar pi sant mowesak
pim ngönte kat wiinëët. 44 Ar arimtok arimtëën neneraan yaya aimeë
Anutu kopëtapök yaya niapnaaten kaaö yaauröak tol ëak Anutuun kön
wi kosang wasën? 45 Arök nook Pepa naë arimëën ngön ya mëmpaat
wasngan. Moses pim ngön kosang retëng ëaut wia pipotök ar ngön yaatak
niulëëpnaat. Moses pim ngön kosang retëng ëa pötök, 'Tiar kaamök
elniipnaat,' pël yewas. Pël naëpan. 46 Moses pim ngön retëng ëa pipot
nemëën retëng ëaut. Pötaanök ar pim ngön pout kat wiak kosang wesan
talte nemotta tapël kat wiak kosang wasën. 47 Ar pim ngön retëng ëa pöt
kat wiak kosang newasën ëauröep tol ëak nemotta kosang wasën?"

Yesuuk omën 5000 pörö kaömp mena

(Matiu 14:13-21; Maak 6:30-44; Luk 9:10-17)

6 1-4 Yesu pi ngön pit më pet irak wë Anutuu mait elmëa akun
ngëëngk pöt temanöm yesën, Kalili i kaö yapin nent Taipirias
pöökë we naöökël saut. Pël ëën omën selap pan pi yauman omnarö
ompyaö yemowasën itenaurö yak pim ënëm waisa. Pël ëën ten Yesu
pim ruuröaring rosir naöök is wel aisëak 5 itaangkën omën kësang pan
yewaisën Yesuuk Pilipön epël yema. "Omën selap eporö kaömp tarëkaan
wak mangkën pangk ëëpën?" 6 Pöt pimënt pöp pim ëëpnaat kön wieëak
Pilipön ököök mëëa. 7 Pël maan Pilipök epël yema. "Tiar yok pangk mon
kësang 200 kina pöta kön kaömp sum ëak mempenaatep pöteta omnarö
pangk naëpan sa." 8 Pël maan Yesuu ru namp Entru, Saimon Pita pim
nangapök Yesuun epël yema. 9 "Yokot omp ulwas namp e wë epop pim
naë kaömp kotut mor nas ën i kaö imën kot naar pël ëaap epteparök
tiar omën selap eporö pangk naëpan sa." 10 Pël maan Yesu itna pöt nön
kësang naö wieëa. Pël ëën ten pim ruuröen epël yenia. "Ar omnaröen wel

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aisapën maë.” Pël niaan omnaröen maan wel aisëa. Omp pörö kësang pan 5000. 11 Pël ëën Yesuuk kaömp pöt wak Anutuun yowe mëak mampö së pet irak kaalak i kaö imënaar wak tapël ëak mangkën pangk ëa. 12 Pël ëën pit na pet irën Yesu pi ten pim ruuröen epël yenia. “Ar kaömp yenem kaö olëa epot wieë utpet ëëpanok wa top ëeë.” 13 Pël niaan ten kaömp mor nas pöteparë kaut wa top ëak kër 12 pötë waulön peö ëaut.

14 Omnarö pit pim retëng ëa pöten itenak epël yema. “Omën epop Anutuu tektek ngön yaaö kaöap tiarim kor wakaima pöp yangerak oröópnaat pël aan kat wia tapöp.” 15 Pël mëak pit Yesu moröak pitëm kaö was ulmëëpënëak yaëën pimënt itenak kaalak rosiraöökë sa.

Yesu i kaöökë roro sa
(Matiu 14:22-23; Maak 6:45-52)

16 Wiap kan kët yeilaan Yesuu ruurö ten i kaö ëöökël ngemëaut. 17 Pël ëak pörek oröak wëën Yesu newaisën wiaan koö olaan ruurö tenimënt wangaöök ilëak Kapaneam kakël saut. 18 Pël ëak yesën kent kësangpel yamöön kaö maat kësang panë yamöa. 19 Pël ëën ten kaö ma ilë luptak 7 ma 8 kilomita pöta ök yesem itaangkën Yesu pi i kaöökë roro wangaöökë naë yewaisën ten itenak kas ëaut. 20 Pël ëën Yesuuk epël yenia. “Nemtok yeëerek kas ëëngan,” pël yenia. 21 Pël ëën ten pi wangaöök wa moulmëënëak yaëën tapëtakëër tenimtë san pörek yaarö.

Omnarö Yesu koirëpënëak ap wesa

22 Ëlpamök omnarö i kaöökë ëngk komuntakël wëën sa pörö pit wal ë Yesuun ap wesak epël mëëa. “Kusi rö kan wang kopëtaö wiaan iteengk pöök Yesu om wëën pim ruurö pitëmënt saut.” 23 Pël yamëem wëën Taipirias kakëlaan wang nant kusiitak Yesu pim kaömp Anutuun yowe mëak omnarö mangkën na pörek së oröa. 24 Pël ëën omën Yesu pim kaömp mangkën na pörö pit itaangkën Yesure pim ruurö ten pitëm naë won. Pël ëën wang nantë ilëak Yesuun ap wasö Kapaneam kakë waisa.

Yesu pi wëwë koirëpena pöta kaömpët

25 Pörek wais i kaöökë ëngk komuntak Yesu koirak epël yema. “Rë yanuulaup, ni taan epël waisaup?” 26 Pël maan Yesu pi kangiir epël yema. “Ne yaap pan niamaan. Ar nem retëng weëre kosangring pet elniin itenan pötaan won, om kaömpöt ningkën nëën kep elnia pötaan pëën neen ap wasö waisan. 27 Ar kaömp lëngë sasa yangerakë epëtaan pëën ya kaö mëngkanok. Kaömp munt arim nak wëwë kosangtak önë pötaan weë ngentiak ya mëmpun. Kaömp pöt Omën Këëp nook ar nimpaat. Pöt nem Pepap Anutu puuk ne wëwë kosangët nimpëak yaaö neeaö pöt tekeri wesa. Pötaanök nook ningkën nak wëwë kosangtak önëët.” 28 Pël maan pit epël yema. “Ten tol ëak Anutu pim yaat mëmpun?” 29 Pël yemaan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk kangiir pitën epël yema. “Anutu pim yaat mëmpunëak pöt pim
wes mëën waisaup neen kön wi kosang wasënëët.” 30 Pël maan pit kangiir
ngön epël yema. “Ni retëng talte yaëën ten itenak nim ngönte kön wi
kosang niwasën? Ma ni ya oröpët mëmpëëp? 31 Tiarim ëarö yang pultak
imeë kaömp mana pëënë neima. Pöt ngönëntak epël retëng ëa. ‘Pi pit
nëmpënëak kutömweriaan kaömp meneima.’ ” 32 Pël mëak Yesu pi kaalak
epël yema. “Ne yaap pan niamaan. Moses pi kutöm kaömpöt nemangkën
eima. Nem Pepapök kutöm kaömp yaapöt yaningk. 33 Kaömp Anutu
pim yaningk epët kutömweriaan irëaut. Pötaan omën pourö nak wëwë
koirënëak irëaut.” 34 Pël maan pit epël yema. “Kaöap, ni kaömp epët kët
poutë ten nineim öm.”

35 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Nemënt tapöpök arim wëwë
koirënë pöta kaömpët. Pötaanök omën namp nem naë waisëpnaap pi
kaalak këën naëpan. Ën namp pi neen kön wi kosang newasëpna pöp pi
iitenta naëpanëëp. 36 Ne arën epël niiaut. Ar nem yaautön iteneëak kön
wi kosang nenewasën yeë. 37 Omën pourö Pepak nem ngësël waisënëak
niiaurö nem ngësë waisënëët. Pël ëën nem naë waisën nook yok pangk ke
nanuurngan. Won pan. 38 Ne nemtë könöök ya mëmpëak kutömweriaan
neiraan. Nem wes nemëaup pim könöök ya mëmpëak yangerak wes
nemëën irëaut. 39 Pötaanök omën wes nemëaupë kentöök epël ya. Omën
nemëën nenaö pörö namp il nanimëëngan, won. Akun kaöaöök nenaul
wal ë niulëëmaat. 40 Nem Pepapë kentöök epël ya. Omën narö it këëkë
nengënak ne Anutuu Ruup pöt kön wi kosang newasënëërö ar wëwë
kosangtak önëërö. Pël ëën akun kaöaöök nook ar wal ë niulëëmaat.”

41 Yesu pi pimtok pimtëën, “Ne kaömp tapët kutömweriaan irëaup,”
wet rëak pël mëëa. Pötaanök Yuta omnarö pit piin ya sangën ëak
pimëën kaaö ngön mëëa. 42 Pit neneren epël mëëa. “Omën epop Yesu,
Yosepë ruuppe. Tiar pim ëlre pepaarën ëwat wëep. Pi tol ëënak, ‘Ne
kutömweriaan irëaup,’ pël ya?” 43 Pël yemaan Yesuuk epël yema.
“Arimënt neneren kaaö ngön mangan. 44 Omën namp pi pim könöök nem
ngësë newaispan. Nem Pepapök mök ë momëënak nem ngësë waisëpnaat.
Pël ëën nook akun kaöaöök wal ë moulmëën wëwëetak öpnaat. 45 Anutuu
tektek ngön yaaurö pitök nem ngësël waisëpnaaröaan wesak ngön nent
ngönëntak epël retëng ëaut. ‘Anutu pi omën pourö rë niulöpnaat.’ Pël
ëën omën narö Pepa ngönte kat wiak ëwat sënë pörö nem naë waisënëët.
46 Arim naëaan nampök nem Pepapön itnaangkënörö. Anutuuk wes
nemëaup nookëër nem Pepapön itenaup. 47 Ne yaap pan niamaan.
Namp pi neen kön wi kosang newasëpnaap pi wëwë kosangtak öpnaap.
48 Nemënt kopët tapöpök arim wëwë koirënë pöta kaömpët. 49 Ngaanëër
arim ëarö pit yang pultak kaömp mana pëënöt neimeë ulöp sak wel wi
saurö. 50 Ën kutömweriaan kaömp nak kö nasënganëët nem naë epët.
51 Wëwë kosangta kaömp epët kutömweriaan irëaut. Pötaanök narö ar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaömp pöt nënë pörö wëwë koirënëët. Nem kaömp ar nimpa pöt nemtë mësëpët yangerakë omnarö wëwë koirënëëtaan nimpaat."

52 Pël maan Yuta omnarö pit pitëmënt neneren epël mëak ngön nga yaal. "Omën epop pi tol ëak pim mësëpët tiar ningkën nëmpenëak ya?" 53 Pël yemaan Yesuuk kangiir epël yema. "Ne yaap pan niamaan. Ar Omën Këëp nem mësëpët nëëre nem iit në pël naën ëënë pöt wëwëetak naön ëënëët. 54 Omën nem iire mësëp nënë pörö ar wëwë kosangtak wëën ënëm akun kaöaöök wal ë niulëëmaarö. 55 Pöt tol ëënak wasnganok. Yangerakë kaömp pöt kaömp pasut. Ën nem mësëp epët kaömp panëët, i epët i kë panëët. 56 Pötaanök omën narö ar nem iire mësëp pöt në seim önë pörö ar neering wëën ne arring wakaim ömaat. 57 Nem Pep wëwë pepapök wes nemëën irëaut. Pötaanök ne pim wëwëetakël wëaup. Ök tapël omën ne neneim önëërö ar nem wëwëetakël wakaim önëët. 58 Kaömp kutömweriaan irëa epët arim ëaröa ngaan yang pultak neimeë ulöp sak wel wieima pötaat won. Omën narö kaömp epët nënë pörö akun wali pan wëwëetaring wakaim önëët."

59 Yesu pi Kapaneam kak wë Yuta omnaröa ngönën tupta kakaati ngön pipot ök mëak rë mouleima.

Wëwë kosangtak öpena ngönte Yesuu naë wia

60 Pël maan Yesuu ënëm yaaö narö pit ngön pipot kat wiak neneren epël yema. "Ngön epot könöm yesëp. Talëp kat wiipën?" 61 Pitëmënt neneren kaaö ngön yemaan Yesu pimtë könöök itenak epël yema. "Ar ngön pipot kat wiin utpet yaë ma? 62 Ma ar itenaan Omën Këëp ne nem ka songöntakë kaalak isën pöt tol ëënëërö? 63 Pulöök tiar wëwëat yaningk. Omnaröa weëre kosangöök yok pangk pël naëpan. Nem ngön ök yeniak epot kat wiak kosang wasën Pulöök arring wëën wëwëetaring önëët. 64 Pël ëënëëtak arim tekrakaan omën narö pit kön wi kosang newasën eim." Pël mëëa pöt Yesu pi omën pimëën kön wi kosang newasën ëëpnaaröere ën pimëën kup mowiipna pöpön wet rëak ëwat wëa. 65 Pël mëak yal menak epël yema. "Songön pi taptaanök epël niiaut. 'Omën narö nem Pepapök kan mowasëpnaarö pitëmënt nem ngësël waisëpnaat,' pël niiaut."

66 Yesu ngön pötaan pim ënëm yaaö narö selap pit pi sëp mowesak sa, piiring kaal wak naën. 67 Pël ëën Yesuuk ten pim ru 12 pöröen epël pëël yenia. "Arta sëp newesak sën ma?" 68 Pël niaan Saimon Pita puuk epël yema. "Aköp ten talëpë ngësë sën? Ten nimtë ngöntakaan wëwë kosangët yeö. 69 Pël niaimeë ten niin kön wi kosang wesak ni Anutu pim omën ngëëngkëp pël yaniwas." 70 Pël maan Yesuuk kangiir epël yenia. "Ne ar yokot 12 ëak wa niulëaut. Tol ëënak arim naëaan namp Setenë ënëm yeë?" 71 Pël niia pöt pi Yutas, Saimon Keriot kakaanëp pim yokotup piinök niia. Pi Yesu pim ru 12 pörö tenëkaan namp pi pöpök wë ënëmak Yesuun kup mowiipnaap.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuu nangarö pit piin kön wi kosang newasën ëa

7 1 Wë ënëmak Yesu pi kaalak Yutia yangerakël sëpnaaten kaaö ëën
Kalili yangerakël sa. Pöt Yuta ngarangköröak pi mëmpënëak nga
wëën kat wiak nasën ëa. 2 Yuta omnarö akun ngëëngk nent wiire këra
ëp ka yaaö akun nent temanöm yesën 3 pim nangaröak epël ök yema.
“Ni kak eprek sëp wesak Yutia yangerakël së. Pël ëak retëng nant yaëën
nim ruurö itaampnaan. 4 Omën namp pi pim yaautön omnarö itenak
kent ëëpënëak pöt ëlëëp naën yaaup. Ni retëng weëre kosangringöt
yaaup. Pötaanök pitëm tekrak së wë yoolök pël yaëën omën pourö it
ningampnaan.” 5 Pim nangarö pitta piin kön wi kosang nemowasën.
Pötaan pël yema. 6 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Arimtokëër
akun pasutë ëënëët. Ën ne pöt nem ya yamëngkaut pet elmëëma akun
pöt ngolöp yaë. 7 Omën ngönën wonörö pit arimëën yok pangk kööre tok
naalniipan. Pit nemëënökëër kööre tok yaalnëaurö. Pöt nook pitëm utpet
yaaut war wesak yemak. Pötaanök nemëën kööre tok elnë yaë. 8 Pötaanök
arökëër tiarim akun ngëëngk pipten itaampunëën seë. Ën ne pöt nem ya
yamëngkaut pet elmëëma akunet ngolöp yaëërek peene nasëngan.” 9 Pël
mëak Yesu pi Kalili yangerak om wakaima.

Yesu pi akun ngëëngktak Yerusalem kakë sa

10 Wëën nangarö wet rëak wa topöök së wëën ënëmak sa. Omnarö
itaampanëak ëlëëp sa. 11 Pël ëën Yuta ngarangkörö pit wa topöökë öngpök
ap wasën won ëën epël mëëa. “Omën pöp tarëk wë?” 12 Pël yemaan
omnarö pit pimëën ngön laaök neneren naröak, “Ompyaö yaaup,” pël
yemaan naröak, “Won, pi omnarö lup wa irikor yaalmëaup,” pël mëëa.
13 Pöt pit Yuta kaöaröen kas ëën ngaarëk wesak naën ëlëëp pitëmënt pël
ëa.

14 Akun ngëëngk pöta luptak Yesu pi Anutuu ngönën tup kaöeta kakaati
së omnaröen ngönën ök yema. 15 Pël ëën Yuta ngarangkörö pit yaan
sak epël mëëa. “Omën epop tiarim pep kaatak neilaanëppe. Pi tol ëak
pepeweriaan ngönën songön ëwat sak ök ya?” 16 Pël maan Yesuuk kangiir
epël yema. “Nem ngön arën ök yeniak epot nemtëët won. Anutuu ngönötök
ök yeniak puuk ne wes nemëën waisaut. 17 Pötaanök narö ar Anutuu këm
ngönta ënëm ëënë pörö nem ngön ök yak epotë songönöt ëwat sënëët. Pël
ëak ar nemtok rëak yeëan ma Anutuuk ök neaan yeëan pöt ëwat sënëët.
18 Omën namp pimtë könöökaan apna pöp pimtok pimtëën koröp ngar wak
apnaat. Ën omën namp pi pim wes mëaupë yayaat orööpënëak ya mëmpëna
pöpön korar won, wotpil yaë pël mapnaat. 19 Ngaanëër Moses puuk ngön
kosang retëng ëaut wiaan ngar naön yaaurö. Tol ëënak ne nempunëak
yeë?” 20 Pël maan omnaröak kangiir epël yema. “Urmerap nim lupmeri
ilëak wëën kaökaö saup. Talëpök ni nimpënëak yaë?” 21 Pël maan Yesu pi

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epël yema. “Ne kë yesa akun ngëëngktak retëng weëre kosang kopëtet ëën ar yaan sak yeë. 22 Moses puuk arim yokoturöa koröp kaut ilënëak niia pipët yaap Mosesök nga ilak neniaan. Ngaanëër arim ëaröak ngës rëaut. Pël ëautak Moses puuk rangk niaan kë yesaö akunatë arim yokoturöa koröp kaut ileim yeë. 23 Ar Moses pim ngön kosangöt ilap ringanëak kön wieimeë arim yokoturö kë yesa akunatë pitëm koröp kaut il yeë. Pël yaauröak oröp ëën kë yesa akunetak nook omën yauman wiakaima namp ompyaö yemowas pötaan nemëën ya sangën yeë? 24 Ar itöök itneë ngön köntak angan. Omnant ompyaö wesak kön wi sokolak wotpil kanöökël ë pël ëeë.”

Omnaröak Yesuun, “Pi Kristo ma?” pël mëëa

25 Yerusalem kakaan omën naröak epël yema. “Omën mëmpënëak aim pöp e tapöp. 26 Iteneë. Pi yoolök wë ngön ök yeniaan omën kaöaröak pit ke urak nemaan yaëëp. Ma pit kön wiin pi Anutuu Yaö Mëëaup, Kristo tapöp yaë ma? 27 Pël ëaap tiar pim ka songönten ëwat wë. Pi Anutuu Yaö Mëëaup Kristo ëanëën tiar pim ka songönten köpël ëan tapön.” 28 Pël maan Yesu pi ngönën tup kaöetak ngönën ök yamëem ngön ëak epël yema. “Ar yaap neen ëwat wë, nem ka songöntenta ëwat wë ma? Ar pël naën yeëetak ne nem könöök newaisënëp. Nem Pepapök wes nemëën waisaup. Pi këëp. Ar piin köpël wë. 29 Ën ne piin ëwat wë. Pöt ne ngaan piiring wakaimaupök puuk wes nemëën waisaup.” 30 Pël maan pit wii motëëpënëak kön wiin mor könöm ëa. Pöt pim mëngkën wel wiipna akunet temanöm nasën ngolöp yaëën yak mor könöm ëën sëp wesa. 31 Pël ëën omën selap piin kön wi kosang wesak epël mëëa. “Omën epop Anutuu Yaö Mëëaup, Kristo tapöp koröp. Omën munt nampök ënëm oröak pim retëng yaë epot il nemowaspan sa.”

Polisörö Yesu wali öpënëak sa

32 Omnarö ngön laaök pël yemaan Parisi ngönën omnarö kat wiak kiri ar yaaö kaöaröen ök maan polis narö Yesu wak wii tëëpënëak wes mëën sa. 33 Pël ëën Yesuuk epël yema. “Akun kot nent ne arring wë olëak kaalak nem wes nemëën waisaupë ngësë sumaap. 34 Pël ëën arök yok pangk ngaöl ë wais ne koirak itnaangkan. Ma nem öma pörekta ar pangk newaisngan.” 35 Pël maan Yuta kaöarö pitëmënt neneren epël mëëa. “Pi talël sëën tiar ngaöl ëëpenaaten ya? Ma tiarim kar Krik omnaröaring wëaurö pitëm naë së Krik omnarö rë moulöpënëak ya ma? 36 Pi, ‘Ngaöl elnëënëëtak yok pangk koirak itnaangkan,’ pël niak kaalak, ‘Nem së öma pörek ar yok pangk newaisngan,’ pël yenia epëtep, tol ëënak yenia?”

Yesu pi wëwë kosangta i kölököt yaningk

37 Yuta omnarö pitëm akun ngëëngkët wieë pet irëpënëak temanöm yesën akun nent ngëëngk wesak wa top kaö yeëa. Akun pötak Yesu pitëm

tekrak wal ë ngön ëak epël yema. “Omën namp iiten ëën pöt wais nem naëaan iit nëmpnaat. 38 Anutuu ngönëntak wia pöl, ‘Omën narö neen kön wi kosang newasëpnaarö i yaapötë kölok olaim wë pöl pitëkaan wëwë kosangët oröeim öpnaat.’ ” 39 Yesu pim ngön mëëa pipët Pulöön kön wieëak mëëa. Pi Pul pö omën piin kön wi kosang wasëpna pöröaan wes mëën pitëk ilapnaat weseëak mëëa. Akun pötak Yesu pi pim ë rangi urtak nawisën wiaan Pulö neiraan. Pötaanök mëëa.

Omnarö kom ëak tok nentepar sa

40 Pël maan omën narö pöten kat wiak epël mëëa. “Omën epop pi yaap Anutu pim tektek ngön yaaup tiarim kor wakaim pöp.” 41 Pël yemaan naröak epël mëëa. “Epop Yaö Mëëaup, Kristo tapöp.” Pël maan naröak epël mëëa. “Kristo puuk pöt Kalili yangerakaan newaispan. 42 Ngönëntak epël wia. ‘Kristo pöp Tewit pim kurmentëkaan orööpnaap. Pötaanök Tewit pim wakaimaurek Petelem pörek orööpnaat,’ pël ëaut.” 43 Pël maan omnarö pit komkap ëën tok nentepar sa. 44 Pël ëak naröak Yesu wii motëëpënëak kön wiin mor könöm ëën sëp wesa.

Omën kaöaröak Yesuun kön wi kosang newasën ëa

45 Polisörö pit kaalak së Parisi ngönën omnaröere kiri ar yaaö kaöaröa naë oröön, “Ar tol ëënak pi koirak newaisën yeë?” pël mëëa. 46 Pël maan polisörö pit kangiir epël mëëa. “Ngaan omën epopë ngön ya epël naënte.” 47 Pël maan Parisi ngönën omnarö pit epël mëëa. “Pi arënta morök elnia ma? 48 Ten Parisiire ngönënë kaöarö nampökta piin kön wi kosang yemowas ma? Won. 49 Omën ngön kosang wiaut köpël piporö Yesuuk morök elmëën piin kön wi kosang wesa pörö pit Anutuuk kangut elmëën kö sëpnaarö.” 50 Pël maan pitëm kar namp Nikotimas ngaan Yesuu naë sa pöpök pitën epël mëëa. 51 “Ma tiarim ngön kosang nentak omnarö pas ngön yaatak ulmëëpen pël wia ma? Won. Pötaanök tiar pim songönten kat wiakök omën pipot elmëëpenaat.” 52 Pël maan pitök kangiir epël mëëa. “Niinta Kalili omën namp ma? Ngönëntak ngön wia pipot këëkë sangk kelak ëwat së. Anutuu tektek ngön yaaö namp Kalili yangerak naarööpanpe.”

Öng utpet yaaö nampë ngönte

8 1 [Omën pourö pitëm kaatë repak sëën Yesu pimënt Olip tomökël saut. 2 Pël ëak pörekaan ëlpamök röökëër kaalak ngönën tup kaöetakë saut. Pël ëën omën pourö pim ngësë waisën pi wel aisëak pitën ngönën ök yema. 3 Pël yaëën ngönënë ngarangköröere Parisi ngönën omnarö pit öng namp ompringëpök omp këkainëpring yaëën itenak mësak Yesuu naë wais pitëm tekrak tau moulmëak epël yema. 4 “Rë yanuulaup, öng epop ompringëpök omp maimapring yaëën itena. 5 Pël ëautep Moses pim ngön kosangtak pöt

öng ke pëlörö këlmö wel wiipënëak ëautep ni tol amte?” 6 Pitëm mëëa pöt
pit pi morök elmëën ngön nent maan ngön yaatak moulmëëpënëak kön
wiak yema. Pël ëën Yesu pi wel aisëak mor wotöök yangerak retëng yaë.
7 Pël yaëën pit piin pëël mëak rangkëër yaëën wal ë tauak epël yema. “Arim
tekrakaan namp saun wonöp wë pöt puuk wet rëak këlmööp.” 8 Pël mëak
pi kaalak wel aisëak mor wotöök yangerak retëng yaë. 9 Pël yaëën pit ngön
pöt kat wiak ngarangkörö wot raan omën pourö pöp pöp oröak yesem
won sa. Pël ëën Yesu pimënt wëën öngöp pim naë taueëa. 10 Pël ëën Yesu
pi we riak öngöpön itenak epël pëël yema. “Öng epop, omën ni mës niwak
waisaurö pit tarëk wë? Ma pit nampök ni këlangön yaatak niulëëpënëak
ngön ë pet nairën ëëpën ma?” 11 Pël maan öngöpök epël yema. “Kaöap,
omën nampök yok pangk pël naalnëëpan.” Pël maan Yesu kangiir epël
yema. “Nookta yok pangk ni këlangön yaatak nanuulëëngan. Pötaanök ni
së wë kaalak utpetat ëënganok.”]

Yesuuk yang omnarö ëwa yaalni

12 Yesu pi omën ngönën tup kaöetak wëauröen kaalak epël ök yema. “Ne
ar yangerakë omnaröaan es ëwa yaalniaup. Pötaanök namp pi nem ënëm
elnëëpna pöp koutak kan sak waisak naëpan. Pi ëwaatak ëwa elmëaan
wëwëetak öpnaat.” 13 Pël maan Parisi ngönën omnarö pit kangiir epël
yema. “Nimtok nimtë songönte war wesak aan kat wiak yaap newasën
yeë.” 14 Maan Yesuuk epël yema. “Omën namp pimtok pimtë songönte
yaan pöt ar pi yaap ya pël newasngan pöt yaap. Pël ëaatak nemtok nemtë
songönte ök yak epët yaap. Ne nemtë kak waisaurekën ëwat wë. Ën
kaalak suma pörekënta ëwat wë. Pël ëaap ar nem kakën köpël wë. Ën ne
talël sumaap pötenta ar köpël wë. 15 Ar pöt yangerakë wëwëetakël kön
wieë omnarö ngön yaatak yaalmëaurö. Ne pöt arim yeë pöl ngön yaatak
naniulëënganëëp. 16 Nook omnarö komkap ëëmëak pël ëëma pöt yaapët.
Pöt nemënt won, nem Pep wes nemëaup tenip pouwaarök pël ëënaat.
17 Tiarim ngön kosangtak epël retëng ëaut wia. ‘Omën naar piarip ngön
kopët nent, pouwaarök apna pöt yaap pël wasëpenaat.’ 18 Nemtok nemtë
songönte ök yeniaan Pep wes nemëaup puukta kaamök ëak ök yenia.” 19 Pël
maan pit epël yema. “Nim pepap tarëk wë?” Pël maan Yesuuk kangiir epël
yema. “Ar neen köpël wë. Pötaan nem Pepapönta köpël wë. Neen ëwat
sanëën nem Pepapönta ëwat san tapön.”

20 Yesu pi ngönën tup kaöeta ka kaö mon kiri yawiaurek wë omnaröen
ngön pipot pout ök maimaut. Pël ëa akun pötak omnarö pit pi wii nemotëën
yaë. Pöt pim mëngkën wel wiipna akunet temanöm nasën pötaanök.

Yesuuk, “Ar nem së öma pörek newaisngan,” pël mëëa

21 Yesu pi ngön wet rëak ök mëëa tapët ngolöp wesak epël ök yema. “Ne
ar sëp niwesak sëën neen ap wasö wais itnaangkan. Arim saunatring wë

wel wiinëët. Pël ëënë pötak nem së öma pörek newaisngan." 22 Pël maan Yuta kaöarö pit neneren epël mëëa. "Pi tol ëëpënëak, 'Nem ömaarek ar newaisngan,' pël ya? Ma pimtok pimënt ënën ëak wel wiipënëak ya ma?" 23 Pël yemaan Yesuuk kangiir epël ök yema. "Ar yangerakaanörö. Ën ne ngaarëkaanëp. Ar yang eprekaanörö. Ën ne eprekaan wonöp. 24 Pötaanök ne epël niiaut. 'Ar arim saunatring wë wel wiinëët.' Ën arën nemtë songönte ök niak pöten kön wi kosang nenewasën ëënë pötak arim saunatring wë wel wiinëët." 25 Pël maan pit epël yema. "Ni talëp?" maan Yesuuk epël yema. "Ne tapöp ngaan nem songönte ök niaim tapöp. 26 Ne arim omnant yeë pötë ngönöt selap wia. Pël ëak ök niak arim yaaut ngön ya nimpaat. Pël ëëmaatak omën nem wes nemëaupë yaaut yaap yaaup. Pim neeautök ar yangerak omnaröen tekeri wesak ök niaim." 27 Pël maan pit pim Pepap Anutuun mëëa pöten kön tektek nasën ëa. 28 Pël ëën Yesuuk epël ök yema. "Ar ënëmak ne Omën Këëp wak ngaarëk nemöönë pötakök nem songönte ök niak pöten kön wi kosang newasënëët. Pël ëak pörekök ne nemtë könöök omnant naën nem Pepapök ök neeautök iman pöten ëwat sënëët. 29 Pep wes nemëën waisaup pi neering wë. Pi ne wil nenemëënëp kët epotë nem omnant yeë epot pim kentöök yeë." 30 Pël yemaan omën selap pan pim ngön pöt kat wiak piin kön wi kosang mowesa.

Ngön këëtak söë niwasëpnaat

31 Yesu pi Yuta omën piin kön wi kosang wesa pöröen epël yema. "Ar nem ngönte kat wiak kosang yenewas pöt nem ënëm panë yaalnë. 32 Pötaanök ar ngön këët kat wiak ëwat sënë pötak ngön epëtak söë niwasën utpetatë inëën naëngan." 33 Pël maan pit ngön kangit epël yema. "Ten Apram pim ëarö. Ten omën naröak pitëm inëën naniwasënöröep. Tol ëënak, 'Ar söë sënëët,' pël yeniaan?" 34 Pël maan Yesuuk kangiir pitën epël yema. "Ne yaap pan ök niamaan. Omën narö utpetat yaë piporö pit utpetatë inëën yaë. 35 Inëën ruup pi inëën yaalmëaupë kaatak sasa naön yaaup. Ën ru panëëpökëër pim pepapë kaatak sasa wëaup. 36 Pötaanök narö ar Anutuu Ruup nook söë yaniwas eporö ar söë pëën önëët. 37 Ar Apramë ëarö pöt ne ëwat wë. Pël ëaap nem ngönte arim lupötë wi naön. Pötaanök ar ne nempunëak aim. 38 Ne nem Pepapë naëaan omnant itenak ëwat saut arën ök yeniaan, arta arim pepapë ök niiaut pël yeë."

Yesuuk, "Arim pepap Seten," pël mëëa

39 Pël maan pitök kangiir, "Ten Apramë ruure ëarö," maan Yesuuk epël yema. "Ar yaap Apram pim ruure ëarö talte pim omnant eima pöl ëën. 40 Ne Anutuu naëaan ngön kë kat wiaut ök niaan ar peene ne nempunëak aim. Apram pi ngaan omën ke pil nent naën eimaup. 41 Ar arim pepapë ëaut yeë," maan pitök kangiir epël yema. "Ten kain ru wonörö. Tenim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pep kopëtap Anutu." 42 Pël maan Yesuuk epël yema. "Anutu pöp yaap
arim Pepap talte ar ne ompyaö elnëën. Pöt tol ëënak? Ne Anutu piiring
wakaim wiak waisaut. Nemtë könöök newaisën. Won. Anutuuk wes
nemëën waisaut. 43 Ar tol ëënak nem ök yeniak pötön kön nawiin yeë?
Ar nem ngönte kat wiinëëtaan kaaö yeë pöta songönte epël wia. 44 Arim
pepap Seten. Pötaanök ar pim kentöökë ënëm yeë. Pi ngaanëër omën
mëneimaupök om pël ëeim wë. Ngön këët pim naë won. Pötaanök ngön
kë yaapët sasa sëp wesak wë. Pi kaar pepap yak kaar yaaup. Pötaanök
pim könöökaan kaar aim wë. 45 Ën ne pöt, ngön kë yaapöt ök yeniaanak
ar kön wi kosang newasën ëeim. 46 Ar nampök nem saun nent nokoirngan.
Ne omën ke pëlëpök ngön yaap këët ök yeniaan tol ëënak kön wi kosang
newasën yeë? 47 Anutuu ruurö pit pim ngönöt kat yawiaurö. Ar pöt
Anutuu ruurö won. Pötaanök pim ngönöt kat nawiin yeë."

Yesuuk, "Ne Apram naaröön wiaan wakaimaup," pël mëëa

48 Pël maan Yuta omnarö kangiir epël yema. "Ten niin, 'Sameria omën
urmerap pim lupmeri ilaan kaökaö saup,' pël aim yaaut yaap aiman."
49 Pël yemaan Yesuuk kangiir epël yema. "Urmerap nem lupmeri won. Ne
nem Pepapön wak isak yaan ar koröp kolak neaim. 50 Ne nemtën wak isak
naën. Neen wak isak apna pöp omën namp wë. Pöp Anutu pi tiar wak kom
elniipnaap. 51 Ne yaap pan niamaan. Omën namp nem ngön epët ngaarëk
öpna pöp pi wel sasa nawiipan." 52 Pël maan Yuta omnaröak epël yema.
"Ten niin ëwat yes. Urmerap niik isak wë. Apram wel wiaup. Ën tektek
ngön yaaö omnaröeta wel wiaut. Pël ëautep ni epël yaanëp. 'Omën namp
nem ngönta ë pël ëëpna pöp pi wel sasa nawiipan.' 53 Pël ëautep nuuk
Apram tiarim ëap il mowasumëak yaan ma? Pi wel wiaup. Ën tektek ngön
yaauröeta wel wiautep. Nuukëër talëpë ök sak ömëak yaan?" 54 Pël maan
Yesuuk kangiir epël yema. "Nemtok nemtëën wak isak ama pöt pangk
naëpan. Nem Pepapök neen wak isak yaaup. Arök, 'Pi tiarim Anutu pël
yemak pöp,' pël yaatak neen wak isak naën yeë. 55 Pël ëaap ar piin köpël
wëën nookëër ëwat wë. Ën nook arën ne piin köpël pël niamaatep arim
yeë pöl kaar niangan. Ne piin ëwatëp. Pötaanök pim ngönte ngaar wak
ënëm yaaup. 56 Tiarim ëap Apram pi nem yangerak oröömaaten ëwat
sak ërëpre sawi ëa. Anutuuk elmëën pim könöök itenak ya kë sa." 57 Pël
maan pitök kangiir epël yema. "Nim krismakiat 50 naën wiaap. Ni yaap
Apramön itenaup ma?" 58 Maan Yesuuk epël yema. "Ne yaap pan niamaan.
Ne ngaanëër Apram naaröön wiaan wakaimaup." 59 Pël maan kël korak
mööpënëak yaëën Yesu ngönën tupta kakaati ëlëëp ilëak oröak saut.

Yesu omën it il tëaö namp ompyaö mowesa

9 1 Yesure pim ruurö ten kan yesem itaangkën omën namp it il tëaup
wëën itenaut. Omën pöp pim pëlëp ëlëpök wilaup wëa. 2 Pël ëën

ten Yesuu ruuröak Yesuun epël pëël mëëaut. “Rë yanuulaup, talëpë saunetak omën epop it il tëaup ëlëpökaan oröa? Pimtë saunetak ma pim ëlre pepaarë saunetak epël ëa?” 3 Pël maan Yesuuk kangiir epël yenia. “Pimtë saunetakre ëlre pepaarë saunetak won. Omën epët Anutuu ya yamëngkauta këët war wasëpënëak omën epop epël oröa. 4 Pötaanök këtëp wë epëtakëër Anutu nem wes nemëën waisaup pim yaat mëmpa. Koö olapnaan yaëërek koutak omën nampök ya nent namëngkan. 5 Nem yangerak öma pötak ar omnarö ëwat sënëën nem es ëwaöök ëwa elniaapnaat.”

6 Yesu pi pël niak waasöpët ngësak yangetaring ngawi sak omën pöpë itöörarë wa yemomë. 7 Pël ëak epël yema. “Ni Siloam i kaöök së nim itöörar iiröm.” Siloam pöt tiarim ngöntak, “Wes mëën sa,” pël yak pöt. Pël maan së iirën it nga ngënak kaalak waisa. 8 Pël ëën omën pim kaköröere ka nantëaan piin ëwatörö, ngaan omnaröen sum kimang yemaan itenauröak pitëmënt neneren epël mëëa. “Omën epop ngaan wel aisëeë omnaröen sum kimang yeniauppe.” 9 Pël yemaan naröak mëëa. “Mak, omën epop tapöp.” Pël maan naröak epël mëëa. “Won, omën munt tapöpë ök nampök wë.” Pël yemaan omën pöp pimënt kat wiak mëëa. “Ne tapöp.” 10 Pël maan pit epël mëëa. “Ni tol ëak itöörar ompyaö saup?” 11 Pël maan puuk kangiir epël mëëa. “Omën pitëm Yesu pël aim pöpök pim waasöptaring yanget ngawi sak itöörarë wa nemëak epël neea. ‘Ni Siloam i kaöök së iiröm,’ pël neaan së iiran pötak nem itöörar ompyaö sak omnantön ityaangk.” 12 Pël maan pit epël mëëa. “Omën pöp tarëk wë?” Pël maan pi, “Ne köpël,” pël mëëa.

13 Pël maan Yuta omnarö pit omën it il tëak wakaima pöp mësak Parisi ngönën omnaröa naë sa. 14 Akun Yesuu yanget kaplak ngawi sak omnampë itöörar ompyaö mowesa pöt Yuta omnaröa kë yesa akun ngëëngk nentakök ëa. 15 Pötaan Parisi omnarö pit pëël mëak epël mëëa. “Tol ëak nim itöörar ompyaö saup?” Pël maan itöörar ompyaö sa pöpök epël mëëa. “Puuk yanget waasöptaring kaplak ngawi sak itöörarë wa nemëën iirën it nga yangëngk.” 16 Pël maan Parisi omën naröak epël mëëa. “Omën epop akun ngëëngkët kë sëpënëak ngön kosang wiaut yailën yak ten Anutuuk wes mëën newaisënëp pöt ëwat yes.” Pël maan naröak epël mëëa. “Tol ëak omën saunaringëpök retëng ke epël ëëpën?” Pitëmënt neneren pël mëak pitëm wëwëet kom ëa. 17 Pël ëak pit kaalak omën it il tëa pöpön epël mëëa. “Omën nim itöörar ompyaö niwesa pöpön talëp yemaan?” Pël maan epël mëëa. “Pi tektek ngön yaaö omën namp.”

18 Yuta kaöaröak omën pöp it il tëak wakaimaupök it nga ngëna pöten kön wi kosang wasëpnaaten kaaö ëën ëlre pepaarën yas mëëa. 19 Pël ëak epël mëëa. “Epop arpim ruup ma? Ëlëpë yaatakaan it ngaap oröaup ma? Yak tol ëakök peene it nga yangëngk?” 20 Pël maan ëlre pepaar kangiir

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epël mëëa. “Epop tenpim ruup pöt ëwat wë, ëlëpök it ngaapöp wilaup.
21 Pël ëaupök peene tol ëak it nga yangëngk pöten tenip köpël. Talëpök
itöörar ngaul moulmëa wes pötenta tenip köpël. Ar pimtën pëël maë. Pi
kaö saupok pimtok pimtë songönten ök niapnaan.” 22 Ëlre pepaar piarip
Yuta kaöaröen kas ëënak pël mëëa. Pöt Yuta kaöarö ngön epël kosang
wia. Omën nampök Yesuun pi Kristo, Anutuu Yaö Mëëaup pël war wesak
apna pöp ngönën tuptakaan yaya mepanëën waö ë mëëpnaat. 23 Pël wieëa
pötaanök ëlre pepaar piarip epël mëëa. “Pi kaö saupök arimtok pëël
maë.”

24 Pël maan pit kaalak omën ngaan it il tëak wakaima pöpön ngön
maan akun nentepar sa. Pël ëak epël mëëa. “Ni Anutuu ëöetak yaap am.
Ten omën pipopön ëwat wë. Pi saun omnamp.” 25 Pël maan pi kangiir
epël mëëa. “Pi saunaringëp ma won pöt ne köpël. Ën ne omën kopët
nentenökëër kön wia. Ne ngaan itöörar ngaap wakaimaup. Pël ëautak
peenökëër it nga yangëngk.” 26 Pël maan pit epël mëëa. “Pi tol elnia? Tol
ëak itöörar ompyaö niwesa?” 27 Pël maan pi kangiir pitën epël mëëa. “Ar
tol ëënak ök yeniaan kat wiinëëten kaaö yeë? Kaalak tol ëak niaanak kat
wiin? Ma arta pim ënëm ëën ma?” 28 Pël maan pit piin utpet wesak epël
mëëa. “Nimtokëër omën pömorë ënëm yaaumoröp. Ten pörö Moses pim
ngön wia pöta ënëm yaaurö. 29 Ten pörö Anutuuk Mosesën ngön ök mëëa
pöt ëwatörö. Ën omën pipmorön ten köpëlëp. Talëlaan oröa?” 30 Pël maan
omën pöpök kangiir epël mëëa. “Elei, omën epët piita ke nalte. Ar köpël,
pi talëlaan waisa wes. Pël ëaupök nem itöörar ompyaö newesaut. 31 Tiar
ëwat wë. Anutu pi saun omnaröa ngönöt kat nemowiin yaaup. Ën omën
namp Anutuun yaya maimeë pim könöökë ënëm yaaupök më yaë pötak
pim ngönte kat mowi yaë. 32 Ngaanëër öng nampök ru it il tëa namp
wilën omën nampök itöörar ompyaö mowesa pël aan kat nawiin ëaut.
33 Anutuuk omën epop wes nemomëën ëanëën retëng ke epëlte naën ëan
tapön.” 34 Pël maan pitök kangiir epël mëëa. “Nim ëlëpë yaatak saunaring
wëën pötaring wil niulëën wakaimaumor. Nuuk yok pangk ten ngönen rë
niulömëak yaan ma?” Pël mëak waö ë mëa.

Yesuun kön wi kosang newasën yaaurö pit lupmeri it ngaap sak wë

35 Yesu pitëm pimëën pël elmëa ngön pöt kat wiak omën pöp koirak
epël yema. “Ni Omën Këëpön kön wi kosang yewasën ma?” 36 Pël maan
omën pöpök epël yema. “Kaöap, Omën Kë pöp talëp? Ni ök nea. Pël
ëën ne kön wi kosang wasumaan.” 37 Pël maan Yesuuk epël yema. “Ni
yok piin itenaup pöp peene niiring ngönngön yaë epop.” 38 Pël maan
omën pöpök epël yema. “Aköp, ne kön wi kosang yaniwas.” Pël mëak pi
rar rë wesirak Yesuun yaya yema. 39 Pël yaëën Yesuuk epël yema. “Ne
yangerakë omnarö ar kom elniimëak waisaup. Pötaanök omën it ngaap
pël yewesaurö pit it nga ngëmpnaat. Ën omën pitëmtok pitëmtën it nga

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yangënaurö pël yewesaurö pit kangiir ngaap sëpnaat.” 40 Pël yemaan
Parisi ngönën omën narö pim naë wëaurö pit ngön pöt kat wiak Yesuun
epël yema. “Nuuk tenën, ‘Arta it ngaapörö’ pël yeniaan ma?” 41 Pël maan
Yesuuk epël yema. “Arim itöt ngaap talte saunatë kangut won ön. Ar it
ngaarö pël yaaurö. Pötaanök arim saunatë kangut wiaan ön.”

Sëpsëp ëmöökë watepang ngönte

10 1 Yesu pi watepang ngön nent epël yema. “Ne yaap pan niamaan
kat wieë. Omën namp sëpsëp ëmöök ëm kanërak neilaan
maimerek ngaar kaö möak wel rëak öngpök yes pipop pi koröp kosangëp
omnant këkain yewaup. 2 Ën ëm kanërak yeila pöpökëër sëpsëpöröa
ngarangkëp. 3 Pi sëën kanweri ngarangkëpök kan të mowiin ilapnaat. Pël
ëak yapin maan kat wiin mësak orööpnaat. 4 Pimorö mësak orö ulmëak
pimënt wet rapnaat. Pël ëën sëpsëpörö pit ngön kat yawiaurö. Pötaanök
pimtë ngönte kat wiak ënëm sëpnaat. 5 Pit omën maimapë ënëm nasëpan.
Won, pit piin kas ëëpnaat. Pöt tol ëënak? Pit omën maimaröa ngönötön
köpël ëak pötaan kas ëëpnaat.”

6 Yesu pi watepang ngön pöt maan pit pim ngön pitën mëëa pöta
songönte ëngk ma e wesa.

Yesu pi sëpsëp ngarangk ompyaup

7 Pël yaëën Yesuuk kaalak epël yema. “Ne yaap pan niamaan. Nemënt
tapöp sëpsëpöröa kanwer. 8 Tektek omën kaarkaarörö, nem wet rëak
waisa piporö, omnant këkain yaaurö. Pötaanök sëpsëpörö pitëm ngönöt
köpël ëak kat nemowiin eima. 9 Nemënt tapöpök kanwer. Pötaanök omën
namp nem naë wais oröak kakaati ilapna pöp Anutuuk utpetetakaan
kama moöpnaap. Pël ëën pi ilëak oröak ëeimeë kaömp neim öpnaap.
10 Kain omën pöp pas newaispan. Pi sëpsëpörö kain wak mënak utpet
wasëpnaap. Ën ne pöp ar omnarö nem naëaan wëwëet önëak waisaut.
Pötaanök ërëpsawiaring wëwëetak önëët. 11 Ne sëpsëpöröa ngarangk
ompyaup. Pötaanök sëpsëp ngarangk ompyaup pim wëwëet sëpsëpöröaan
këëpöt wes mampnaat. 12 Omën sëpsëp pep panëëp won, sumetaan pëën
ngarangk yaaup pi kent tokörö yewaisën itenak sëpsëpörö moolëak
kas sëën mënak rep mëëpnaat. 13 Pöt pi sëpsëpöröaan kön selap naën,
sumetaan pëën yeëa pötaanök. 14-15 Ne sëpsëpöröa ngarangk ompyaup.
Pötaanök nem Pepap pi neen ëwat wëën ne piin ëwat wë. Ök tapël ne
nem sëpsëpörö arën ëwat wëën ar neen ëwat wë. Pötaanök nem wëwëet
arimëën këëpöt wes nimpaat. 16 Ën nem sëpsëp munt naröeta wë. Pörö
ëm epöök wonörö. Pötaanök ne pöröeta koirumaap. Pël ëën pit nem
ngönte kat wiak tok kopët nent ëën ngarangk kopëtap nemënt pötaan
nemtok ngarangk ëëmaan. 17 Nem wëwëet pitëmëën sëp wesak kaalak
ömaat. Pötaanök nem Pepap ne lup sant yaalnë. 18 Omën nampök elnëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pangk wel nawiingan. Won. Pöt nemtë könöök wëwëet sëp wasumaat. Ne nem wëwëet sëp wasuma pöta weëre kosangët pangk wia. Ën kaalak öma pöta weëre kosang pöteta pangk wia. Ne pël ëëmëak Pepak ngan rë nenaut."

19 Yesu pi pël maan Yuta omnarö ngön pöt kat wiak kaalak kom ëak tok
nentepar sa. 20 Pël ëak naröak epël mëëa. "Urmerap pim lupmeri ilëak
wëën kaökaö yaë. Tol ëënak ar pim ngönöt kat mowieim?" 21 Pël maan
naröak epël mëëa. "Ngön epët omën urmerapring wëaupë ngönte won.
Urmerapring wëaupök yok pangk omën it il tëaurö ompyaö mowasëpën
ma?"

Yuta omnarö Yesuun kööre tok elmëa

22 Yuta omnaröa Yerusalem ngönën tup kaöeta kan tëa akunet
temanöm sëën pöt ngëëngk wesak kë sa yeëa pöt kopiirir akunetak
temanöm sa. 23 Pël ëën Yesu pi ngönën tup kaö pöta kaö nera yapinte
Solomon pöta kakaati yesën, 24 Yuta omnarö pit wais pi tekrak ulmëak
taueë epël yema. "Ni tol ëënak nim songönte wa ngep yaëën ten kön
selap yeë? Ni yaap Kristo, Anutuu Yaö Niiaup pöt tenën war wesak ök
nia." 25 Pël maan Yesuuk pitën kangiir epël yema. "Ne yok ök niiautak ar
kön wi kosang nenewasën yeë. Nem ya yamëngk epot pout nem Pepapë
këm ngöntak yeë epotök ne Anutuu Yaö Neeaup pöt tekeri yenewas. 26 Pël
yeëetak ar nem sëpsëp toktakaanörö won. Pötaanök ar kön wi kosang
nenewasën yeë. 27 Ën nem sëpsëpörö nem ngön kat yawiaurö. Pël ëën ne
pitën ëwat wëën nem ënëm yaaurö. 28 Pël ëën nook wëwë kosangët koir
mangkën wakaim öpnaarö. Pit kö nasëpan. Won pan. Omën nampökta
nem moresiaan wa ëp naëpan. 29 Nem Pepapök pit nemëën nenaurö. Pi
weëre kosang panëëp omën ël pout il wesaup. Pötaanök omën nampök
Pepa moresiaan wa ëp naëpan. 30 Neere nem Pepap tenip kopëtap."

31 Pël maan Yuta omnarö pit kaalak këlöt wak pi mööpënëak yaë. 32 Pël
yaëën Yesuuk epël yema. "Ne ya ompyaö epot pout Pepa naëaanötök
pet elniautep, tol nentaanök ar kël nemöönëak yeë?" 33 Pël maan Yuta
omnarö pit nerak wak epël yema. "Ten ya ompyaö pöt nentaan kön
wiakök ni kël nimöönëak naën. Ni omën yaapöpök Anutuun ökre was
aimeë nimtën Anutu pël aimën. Pötaanök kël nimöönëak yeë." 34 Pël
maan Yesuuk epël yema. "Arim ngönën pepeweri Anutuuk maan retëng
ëaut omën pim ya yamëngkauröaan epël wia. 'Ar Anutu nem ökörö.'
35 Omën pörö pit ngaan Anutuu ngönte pitëm naë sëën pitën Anutuu
urtak wë mëëa ngönën ngön epët kaëngk naën yaë. 36 Pël ëautak ne pöt,
Pep pimtok neen yaö neak wes nemëënak yangerak irëaut. Pötaanök epël
yak. 'Ne Anutuu Ruup,' pël yakap tol ëënak arök, 'Ni Anutuun ökre was
yaan,' pël neaim? 37 Nem Pepapë yaat namëngkën yeë pöt ar neen kön wi
kosang nenewasën ëënëët. 38 Ar nem ngönten kön wi kosang nenewasën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yeë. Pël yeëetak ne nem Pepapë yaat yamëngk epot pöt Pep neering wëën ne Peparing wë pöt këëkë ëwat sënëën nem ya yamëngk epotön itenak neen kön wi kosang wasën.” 39 Pël maan pit kaalak wali öpënëak ëak mor könöm ëën yes.

40 Ten Yesuring kaalak së Yotan olëak ëngk komuntakël Sonë ngaan omnarö i momëeima pörek së wakaimaut. 41 Pörek wëën omën selap pim naë wais oröak wë neneren epël yema. “Yaap, Son pi ya retëng nent naën ëaut. Ën Son pim omën epopön ngön aim pöt nent kaar won.” 42 Pël mëak omën pörek wëa pörö narö piin kön wi kosang yewas.

Lasaras wel wia

11 1 Petani kak omën namp wëa yapinte Lasaras pi pörek yauman wieëa. Pim sasaar Mataare Maria piaripta kak taprekaar. 2 Ngaan Maria pöpök i köp nga kampët Aköpë ingesiarë lë momëak pim kepön ëptaring kol mowesaup. Pim nangap Lasaras pi yauman yeëa. 3 Pël ëën sasaarök Yesuu ngësël ngön epël wes mëa. “O Aköp, nim kent yaën pöp yauman yaë.” 4 Pël maan Yesu pi ngön pöt kat wiak tenën epël yenia. “Yauman pipët pi wel wiipënëak naën. Piptak omnarö Anutuun yaya maimeë pim Ruup neenta yaya neanëët.”

5 Yesu pi Mataare Mariaare Lasarasringöröen kent yeëa. 6 Pël yaaup yak Lasarasë yauman yaaut kat wiak pim kak wëaurek wëën akun nentepar sa. 7 Pël ëën ten pim ruuröen epël yenia. “Tiar kaalak Yutia yangerakë sëpa.” 8 Pël niaan ten epël mëëaut. “Rë yanuulaup, peene tapët Yuta kaöaröak këlnimööpënëak ëautep ni kaalak tapël sëpenëak yaan ma?” 9 Pël maan Yesuuk epël yenia. “Këtnenta öngpök aöa 12 ëak wia. Pötaanök yanget ëwa wiaan omën namp këtëk kan yesem kawi nengentiipan. 10 Ën omën namp rö kan yesem ëwaat won pötaan kawi ngentiipnaat.” 11 Pi ngön pöt niak kaalak ënëm tenën epël yenia. “Tiarim ngöntöp Lasaras pi ka uraarek së it moilmaan.” 12 Pël niaan ten epël mëëaut. “Aköp, pi ka urak pöt ompyaö sëpnaat.” 13 Yesu pi Lasaras wel wiauten yeniaanak tenök pöt ka yaap uraan yenia wesan. 14 Pël yeëan pöt Yesu pi war wesak epël yenia. “Lasaras wel wia. 15 Ne wet rëak pim naë nasën ëaut. Ën wel wiak wiaanak neen kön wi kosang newasënëëtaan së ya momëmpaat. Pötaanök arim kön wi kosang wasëneëtaan ërëpërëp yeë. Yok peenök pim naë sëpa.” 16 Pël niaan Tomas, yapin nent Ruprup Ëak Wilaup, puuk ten pim karuröen epël yenia. “Sëpa, tiarta piiring erën ëak wel wiipenaan.”

Yesu pi weletakaan wal yaautere wëwëeta pepap

17 Pël niak ten Yesuring së oröak Lasaras yangaöök kët kong nent wieëa pöt ëwat saut. 18 Petani kak pörek Yerusalem kak naë 3 kilomita pöta ök wieëa. 19 Pötaanök Yuta omën narö selap pan Mataare Mariaan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaare sër mapënëak së wëa. 20 Pël ëën Mata pi Yesu yesën kat wiak
koirëpënëak kamtaöök tenim naë waisa. Pël ëën Maria pi om kak wëa.
21 Pël ëën Mata pi wais ten nikoirak Yesuun epël yema. “Aköp, ni eprek
wëanëën nem nangap wel nawiin ëan tapön. 22 Pël ëaap ne niin ëwat wë.
Peenta ni Anutuun omën nantön kimang maan pöt yok pangk nimpnaat.”
23 Pël maan Yesuuk epël yema. “Nim nangap kaalak wal ëëpnaap.” 24 Pël
maan Mataak epël yema. “Pim akun kaöaöök ten omën pourö wal ëëna
pötak wal ëëpna pöten ne yok ëwat wë.” 25 Pël maan Yesuuk epël yema.
“Weletakaan wal yaautere wëwëeta pepap nemënt tapöp. Omën namp
neen kön wi kosang newasëpna pöp pi wel sasa nawiipan. Om wakaim
öpnaat. 26 Pötaanök omën narö nem naëaan wëwëet wak neen kön wi
kosang newasëpna pörö wel nawiipanëërö. Pit om wakaim öpnaarö. Ni
pöten kön wi kosang yewasën ma won?” 27 Pël maan Mataak Yesuun epël
yema. “Mak Aköp, ne niin kön wi kosang yeniwas. Ni Anutuu Ruup, pim
tenën Yaö Niiaup Kristo, ngaan Anutuuk yangaak oröömëëp pël ëaup.”

Yesu pi ing ëa

28 Mata pi Yesuun pël mëak së pim nangap Mariaan ngön laaök epël
mëëa. “Rë yanuulaup pi wais wë niin ya.” 29 Pël maan Maria pi kat wiak
teënt wal ëak Yesuu ngësë waisa. 30 Yesu pi kakë nasën, Mataë koira
pörek om wëa. 31 Pël ëën Maria pi teënt oröak yewaisën Yuta omën
piaripön yaare sër mapnak së piarpim kaatak wëaurö pit itaangkën Maria
pi teënt wal ëak yaaröön yangaöök së ing apënëak yes wesak pit pim
ënëm waisa. 32 Pël ëën Maria pi tenim naë wais oröak Yesuun itenak pim
naë iri wel aisëak piin epël yema. “Aköp, ni eprek wëanëën nem nangap
wel nawiin ëan tapön.” 33 Pël mëak ing yemaan Yuta omën pim ënëm
waisaö pöröeta top ëak ing ya. Pël ëën Yesu pi pöten itenak ya ilak sa.
34 Pël ëak epël yema. “Ar pim sokur tarëk weeraurö?” Pël maan pit piin
epël yema. “Aköp, së itaampa.” 35 Pël maan Yesu pi ing ya. 36 Pël yaëën
Yuta omnarö pit neneren epël yema. “Iteneë. Omën epop pimëën kent
pan kön wieëaap.” 37 Yemaan naröak epël yema. “Omën epop pi it il tëaup
ompyaö mowesauppe. Pi kaamök elmëanëën Lasaras wel nawiin ëan
tapön.”

Yesu pi Lasaras wal ë moulmëa

38 Yesu pi kaalak ya ilak sëën yangaöök së oröa. Omën pöp kël
öngöpöök wi ulmëak kël saulöp naöök ur wari ulmëeëa. 39 Pël ëaan
Yesuuk epël yema. “Ar kël epö wa pëlëër wieë.” Pël maan omën wel
wiaupë sasëp Mata puuk epël yema. “Aköp, pi wel wiin wieë akun kong
nent saup yak kamp utpet yaë.” 40 Pël maan Yesuuk piin epël yema. “Tol
ëënak yaan? Ne wet rëak epël niakat. ‘Ni kön wi kosang wasumë pötak
Anutuu weëre kosangët oröön itaampëët,’ pël niakat.” 41 Pël maan pit

këlö wa pëlëër wiin Yesu pi ngaarëkël iteneë epël yema. “Pep, ne niin yowe yeniak. Ne kimang niaan kat yawiaup. 42 Ne niin ëwat. Ni kët poutë nem kimang ngönöt kat yawiaup. Ën om omën e taua eporöaan kön wiak pit nuuk ne wes nemëën waisan pöt kön wi kosang wasëpna pötaanök epël yeniak.” 43 Pël mëak pi ngön ëak epël yema. “Lasaras, ni wal ëak orö.” 44 Pël maan omën welap wal ëak oröa. Ingre moresiarë wii tëautre ën kepönöök poë koröp kör koëaöre pöt om ëaul ëaan. Pël ëën Yesuuk omnaröen epël yema. “Wil moulmëeë. Pël ëën sëpnaan.”

Kaöaröak Yesu mëmpënëak kup ria
(Matiu 26:1-5; Maak 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Yuta omën selap Mariaaring wais wëaurö pit Yesuu ëa pöten itenak narö piin kön wi kosang wesa. 46 Pël ëën naröak së Parisi ngönën omnaröen Yesuu ëa pöten ök mëëa. 47 Pël ëën kiri ar yaaö kaöaröere Parisi omnarö pit kansolörö wa top ë ulmëak epël mëëa. “Omën Yesu pömor retëng it ngolöpöt yaëëp tol elmëëpen? 48 Pi om pël ëeim wëën tiar kat koko öpena pöt omën pourö pim naë së rë olëak piin kön wi kosang wasëpnaat. Pël ëën Rom ngaarö wais tiarim omnaröere ngönën tup kaöere pöt utpet niwasëpnaat.”

49 Pël yaan pitëm kar namp yapinte Kaiapas pöp krismaki pötak kiri ar yaauröa wotöök wëaup puuk epël mëëa. “Ar kön won pan. 50 Epël kön wieë. Yuta omën pourö kö sënganëën kopëtapök wel wiipna pöt ompyaut.” 51 Pim ngön mëëa pipët pimtë könöök won, pi krismaki pötak kiri ar yaauröa wotöök wë yak Yesu kopëtapök Yuta omnaröaan wel wiipna pöten war wesak mëëa. 52 Pël ëaup Yesu pi Yuta omnarö tenimtëën won, Anutuuk pim omnarö yang ël epotë wë eporö rongan kopëtet ë niulëëpënëak pël ëaup. Pöt Kaiapas pi kön nawiin wë ëa.

53 Pël maan pit kët pötak Yesu mëmpna ngönte ngës rëa. 54 Pël yaëën Yesu pi Yuta omnaröa itöök sak waisak naën. Kak pörek sëp mowesak yang omën wonra kautakël kak nerekë yapinte Iprem pörek së ten pim ruuröaring wakaimaut.

55 Yuta omnaröa Anutuu mait elmëa akun ngëëngkët temanöm yesën ka kotutëaan omnarö lup kölam tëëpënëak wet rëak Yerusalem kakë sa, pitëm ngön kosangta wieëaul. 56 Pël ëën pit ngönën tup kaöeta kakaati së Yesuun ap wesak pitëmënt neneren epël mëëa. “Ar tol yewas? Pi akun ngëëngk eptak newaisën ëëpën koröp.” 57 Pël yemaan kiri ar yaaö kaöaröere Parisi ngönën omnarö pit ngön kosang epël wia. “Omën namp pim wëaurekën ëwat wë pöt ök aan wali öpenaan.”

Mariaak Yesuu ingesiarë i köp kaampët lë momëa
(Matiu 26:6-13; Maak 14:3-9)

12 1 Anutuu mait elmëa akunet temanöm sëpënëak ngolöp yaëën
kët 6 ëak wiaan ten Yesuring Petani kak së oröaut. Kak pörek

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Lasaras Yesuuk weletakaan wal ë moulmëaup pim kak. 2 Pël ëën omën
pörek wëaurö pit Yesuring kaömp ngawi nëmpënëak kaömp ar ëa. Pël
ëak Mata pi kaömp yokorön Lasaras pi omën Yesuring wel aisëeë kaömp
yena pöröaring wëa. 3 Pël ëën Maria pi i köp nga kamp sum kësang
yaaö kep kot nent wak Yesuu ingesiarë lë momëak pim kepön ëptaring
kol yemowas. Pël ëën i pöta kamppel ka pöt ur wariak wieëa. 4 Pël ëën
Yesuu ruurö tenim naëaan namp, Yutas Keriot kakaanëp, Yesuun kup
mowiipnaap puuk epël ya. 5 "Tiar tol ëënak i köp nga kamp epët omnarö
menak 300 kina wak omnant wonörö mempen naën?" 6 Pi omën omnant
wonöröaan kön nawiin wë mëëa. Pi mon kërëëp ngarangk ëeë kain yaaup
yakök pël ëëpënëak mëëa. 7 Pël yemaan Yesu pi epël yema. "Pël mangan.
Pi epët nem yangerak neweerëpna akunetaan peram wiak wakaimautak
yaalnë. 8 Omën ngöntök yaaö piporö arring akun wali öpnaaröak ar
ënëmak yok pangk ompyaö elmëënëët. Ën ne pöt, arring akun wali naön
ëëmaap yak pim ompyaö yaalnë epët yok pangk yaalnë."

Kiri ar yaaö kaöarö Lasaras mëmpënëak kup ria

9 Yuta omën selap pan Yesu Petani kak wë pöt kak wiak waisa. Pit Yesu
pimtën itaampënëak won, Lasaras Yesuuk weletakaan wal ë moulmëa
pöpönta itaampënëak waisa. 10 Pël ëën kiri ar yaaö kaöarö pit Lasaras
piita Yesuring mëmpënëak kup ria. 11 Pöt Yuta omën selap pan Lasarasë
ëa pötaan kiri ar yaaö kaöarö kasëng menak Yesuun kön wi kosang wesa
pötaanök.

Yesu pi pol tongkiipök Yerusalem kakë sa
(Matiu 21:1-11; Maak 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Ëlpamök omën rongan kësang Anutuu mait elmëa akun ngëëngktak
wa top ëak wëa pörö Yesu Yerusalem kak waisëpnaan yaë pöt kat wia.
13 Pël ëak pit ërëpërëp yeem këëmre kewis wak kamtaöök koirëpënëak
yewaisem ngön ëak epël ya.

"Yowe.
Aköpë këm ngöntak yewais epopön yaya mepa.
Pi Israel omnaröa omp aköp."

14 Pël yemaan Yesu pi pol tongki ru namp koirak rangk wel aisëa. Pöt
ngönën pepeweri wieëa pöl ëa.

15 "Saion kak wëaurö ar kas ëëngan.
Arim omën omp aköp arim naë yewais.
Pi pol tongki ruupë rangk wel aisëak yewais."

16 Pël elmëauta songön pöt pim ruurö ten akun pötak kön nawiin ëaut.
Ënëmak pi kutömweri is ë rangiat wak wëënak ten epël kön wiaut.
"Ngaan pimëën ngönën pepeweri wia pöt kë rapënëak omnaröak pimëën
pël elmëa," pöt kön wiaut. 17 Ngaan omën Yesuuk Lasarasën ngön

mëak weletakaan wal ë yemoulmëën itena pöröak Yesu pim ëa pöten
ök maima. 18 Pël ëën omën kësang pan pim retëng ëa pöt kat wiak pi
koirëpënëak kamtaöök waisa. 19 Pël ëën Parisi ngönën omnarö pitëmënt
neneren epël mëëa. “Ar iteneë. Omën pourö pim naë së rë olëak wë. Tiar
yok pangk naënganpe.”

Krik omën naröak Yesuun itaampënëak mëëa

20 Yuta omnarö akun ngëëngktak Yerusalem kak së Anutuun yaya
mapënëak yesën Krik omën narö pitring sa. 21 Pël ëak omën pörö pit
Pilip, Kalili yangerak Pesaita kakaanëp, pim naë wais epël mëëa.
“Ngöntöp, ten Yesuun itaampunëak yewais.” 22 Pël maan Pilip pi së
Entruun mëak piarip së Yesuun ök mëëa. 23 Pël ëën Yesuuk kangiir epël
ök mëëa. “Omën Këëp nem kutömweri is ë rangiat öma akunet temanöm
yes. 24 Ne yaap pan niamaan. Korupaë öpö yangerak nangëntën ngaarëk
wiaapna pöt kopët tapö om wiaapnaat. Ën yangerak ngëntëpna pötak
rëngap yaaröön ëlëp moö sëën kaalak kë selap utöpnaat. 25 Ök tapël
namp pi pimtë möönre koröpöön kent ëëpna pöp kö sëpnaat. Ën namp
e yangerak wë pi nemëën yak pim möönre koröpö këëpöt wasëpna pöp
wëwë kosang koir mangkën wakaim öpnaat. 26 Pötaanök omën namp nem
inëën elnëëpënëak pöt nem ngönte kat wiak ënëm ëëp. Pël ëak nem kak
öma pörek nem inëën ru sak öpnaap. Pël ëën nem inëën elnëëpna pöp
nem Pepapök ping mowasëpnaat.”

Yesu pimtë wel wiipnaataan ök mëëa

27 Yesuuk pël niak kaalak epël yenia. “Nem lupmer könöm yaëëp tol
am? Ma epël mem ma? ‘Pep, nem naë orööpënëak yaë epët wa ap was,’
pël mam ma? Pël mema pöt pangk naëpan. Könöm orö nereëpënëak
waisaut. 28 Pötaanök Pep, ni nim yapinte kaö was.” Yesu pi pël yemaan
kutömweriaan ngön nent epël irëa. “Ne nem yapinte kaö wesaut.
Pötaanök kaalak kaö wasumaan.” 29 Pël ëën omën piiring taueëaurö pit
ngön pöt kat wiak naröak epël yema. “Tangre kaö yera.” Pël yemaan
naröak epël yema. “Ensel nampök piin ngön yema.” 30 Pël yaan
Yesuuk nerek wak epël yema. “Ngön pipët nemëën naën. Ar kaamök
elniipënëak yaarö. 31 Peene Anutuuk omën ngönën wonörö këlangön
yaatak niulëak yangerakë kaöap, Seten, pi il mowasëpnaat. 32 Pöt omnarö
pit ne yangerakaan wak ngaarëk këraarak nemöönak yang ël epotë
omnarö pourö wa nem naë niulëëmaat.” 33 Pim ngön mëëa pöt pimtë
wel wiipnaaten mëëa. 34 Pël ëën omën piiring wëaurö pit epël yema.
“Ten ngön kosangtak epël kat wi yeë. ‘Yaö Mëëaup, Kristo pi akun wali
wakaim öpnaap.’ Pël wiaap tol ëënak ni epël yaan? ‘Omnarö pit Omën
Këëp wa ngaarëk mööpnaat,’ pël yaan. Omën Kë pöp talëp?” 35 Pël
maan Yesu pi pitën epël yema. “Nem es ëwa epö arim naë akun kot nent

wiaapnaat. Pötaanök ar ëwa elniipnaatak koutak ngep elniipanok sak waiseë. Pöt omën namp koutak yesem pöt, pim sëpna kön wiaul nasën ëëpnaat. 36 Pötaanök ëwa elnia epöökëër pöten kön wi kosang weseë. Pël ëënë pötak ar ëwa pepap nem ingre mor sënëët."

Yuta omnarö Yesuun kön wi kosang newasën ëa

Yesu pi pël më pet irak së ëlëëp ilaan pit itnaangkën ëa. 37 Pit ngaanëër pitëm itöök Yesu pim retëng selap pan yaëënak piin kön wi kosang nemowasën eima. 38 Pöt Aisaia pim tektek ngönte epël retëng ëa pöt kë oröa.

"Aköp, omnaröa naëaan nampök tenim ngönte kön wi kosang
newasën yaë.
Ën Aköp, ni ya yamëngkem nim weëre kosangö pet elmëën
nampökta pöten itenak kön nawiin yaë."

39 Pël ëak pitëm Yesuun kön wi kosang newasën ëa pöta songönte Aisaia puuk ngön nent epël ëa.

40 "Pitëm itöök itaampööre lupmeri kön wi pël ëak
Anutuu naë rë olaan ompyaö mowaspanëak
Anutuuk pit it ngaap mowesak lupöt këlötë ök wes moulmëaurö."

41 Aisaia pi Yesuu kutöm ë rangiatön itneëak ngön pipot wet rëak ëaut. 42 Pël ëaut omën kaö narö selap pit Yesuun kön wi kosang weseëak war wasëpnaatep Parisi omnaröak ngönën keimön elmëëpanëak kas ëën yak wesak wakaima. 43 Pit Anutuuk pitëm yapinte wak isëpnaaten kent panë naën. Omnarö pitëmtok pitëmtë yapinte wak isak mapna pötenök kent pan ëa.

Yesuu ngöntak omnarö kom elniipnaat

44 Yesu pi ngön ëak epël yema. "Omën namp pi neen kön wi kosang newasëpna pöp nemtën pëën naëpan. Pep wes nemëën waisaup piinta kön wi kosang wasëpnaat. 45 Ën namp neen itnengempëna pöp Pep wes nemëën waisaup piinta itaampnaat. 46 Ne ëwa pepap yak omën neen kön wi kosang yenewesaurö koutak önganëak ëwa elniimëak yangerak irëaut. 47 Pötaanök omën namp nem ngönte kat wiak ngaar naön ëëpna pöp ne këlangön yaatak moulmëëmëak ngön ë pet nairën ëëmaap. Ne omnarö këlangön yaatak moulmëëmëak neiraan, utpetetakaan kama moömëak irëaup. 48 Omën namp ne kasëng nemenak nem ngönten kaaö ëëpna pöp ngön ë pet yairauröa ök pi kom elmëëpnaap. Pöt nem ngön wet rëak ök yeniak epotök akun kaöaöök ngön ë pet yairauröa yaë pöl ëëpnaat. 49 Nem ngön aim epot nemtë könöökaan naën. Won, Pep wes nemëaup puuk ök neeautök pim neeaul war wesak ök niaim. 50 Pël ëak ne ëwat wë. Ar nem Pepapë ngön ngaar önë pöt wëwë kosangët koir nimpnaat. Pötaanök nem ngön ök niaim epot pim ngan rë nenautök ök niaim."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuuk pim ruuröa ingöt i moira

13 1 Anutuu mait elmëa akun ngëëngkët temanöm yesën Yesu pimtë
ëëpnaaten epël kön wia. “Ne yanger sëp wesak nem Pepapë ngësë
suma akunet temanöm yes,” pël kön wiak omën pimorö yangerak wëaurö
lup sant elnieima. Pim lup sant elnieima pöt om wiaan wel wiipnaat.
2 Wiap kanök ten kaömp neim wëën Setenök Yutas Keriot kakaanëp,
Saimonë ruup, pim lupmeri ilaan Yesu kööre toköröa moresi
moulmëëpënëak kön wia. 3 Ën Yesu pi pöt epël kön wia. “Ne nem Pepapë
naëaan irëaup kaalak pim ngësë sumaap. Pötaanök pi nook omnant pout
ngarangk ëëmëak rë nemëa.” 4 Pël kön wiak kaömpöt sëp wesak wal ë
ulpëën rangkëp përë wiak poë koröp sak kol yewas pöp nent wa ura.
5 Pël ëak Yesuuk iit söwarweri lë wiak ngës rëak ruuröa ingöt i yaniir.
Pël ëak poë koröp pötaring kol niwesaut. 6 Pël ë Saimon Pitaë naë sëën
epël yema. “Aköp, nuuk nem ingesiar yok pangk i neneirngan.” 7 Pël
maan Yesuuk epël yema. “Nem yeë epëten ni köpël wëën. Ënëmak ëwat
sumëët.” 8 Pël maan Pitaak epël yema. “Nuuk yok pangk nem ingesiar
i neneirngan pan.” Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Nook i naniir
ëëma pöt ni neering naöngan.” 9 Pël maan Saimon Pitaak epël yema.
“Aköp, ingesiar pëën i neirnganëp, morre kepönre pötta i neir.” 10 Pël
maan Yesuuk kangiir epël yema. “Omën namp koröp pou iirëpna pöp pi
ënëm kaalak irëpnaataan ya kaö namëngkën ëëpnaat. Om ingesiar pëën
kaalak iirëpnaat. Pël ëaap ar kölam tëauröak pourö kölam pëën naön.”
11 Pim pël niia pöt piin kup mowiipnaap tenring wëën itneëak epël yenia.
“Ar pourö kölam pëën naön.”
12 Yesu pi ten pim ruuröa ingöt iir pet irak pim ulpëën waliip wa mëak
kaalak tenim naë wel aisëak epël yenia. “Ar nem yaalni epëta songönten
ëwat wë ma? 13 Ar neen, ‘Aköp, tenim rë yanuulaup,’ pël neaim pöt yaap, ne
arim pöp. 14 Pötaanök ne arim Aköp, rë yanuulaupök arim ingöt iir yanuulë
epël arök arim karuröa ingöt i moirën. 15 Arim ëënëël nook peene pet
yaalni. Pötaanök nem yaalni epët arök yal menak nem yeë epël ëën. 16 Ne
yaap pan niamaan. Inëën yaaö nampök pim ngarangkëp il nemowaspan.
Ma omën ya nga wes mëën sa nampökta pim wes mëaup il nemowaspan.
17 Ar pipët ëwat wë. Pöta ök ëënë pötak ërëpsawiaring eim önëët. 18 Ne
ngön epët ar pouröaan neniaan. Omën nemëën wesa pöröen ne ëwat wë.
Pël ëaap omën epot ngönën pepeweri ngön wia pöt kë rap. Pöt ngönën
pepeweri epël wia. ‘Omën neering kaömp yen epopök neen utpet pan
elnëëpënëak yaë.’ 19 Omën pöt naaröön wiaan wet rëak ök yeniak. Pötaan
ënëmak oröön pöt epël kön wiinëët. ‘Pi yaap Kristo pim ök niia tapöt,’ pël
kön wiinëët. 20 Ne yaap pan niamaan. Omën namp nem ya ngan rë menak
arim naë wes yanimë epop sant mowasënë pöt ne tapël sant newasënëët.
Ën ar ne sant elnëënë pöt nem wes nemëaup tapël sant elmëënëët.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi Yutasë pimëën kup mowiipnaaten war wesak mëëa
(Matiu 26:20-25; Maak 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Yesu pi pël niak ulöp es mokotön epël yenia. “Ne yaap pan niamaan.
Arim naëaan namp ngaaröa naë së nemëën kup mowiipnaat.” 22 Pël niaan
ruurö ten it neneren ëak talëpön ya pël kön wiak ëngk ma e wesaut.
23 Pël ëak ruuröa naëaan ne Yesu pi neen kent yaaup yak pim naë wëën,
24 Saimon Pita puuk kepönööring, “Tol?” elnëak, “Talëpön yaarek pëël
maan ök niap,” pël yaalnë. 25 Pël elnëën ne Yesuu ngësël ko wiak epël
mëëaut. “Aköp, talëpön yaan?” 26 Pël maan Yesuuk epël yenëa. “Kaömp
kaut iistak mëak mempa pipopön yeniak.” Pël neak kaömp kaut iistak
mëak Yutas, Saimon Keriot kakaanëp pim ruup, yemangk. 27 Pël ëën
Yutas kaömp pöt nëën Seten pim lupmeri ilëa. Pël ëën Yesuuk epël yema.
“Omën nim ëëmëak yaën pipët teënt ëëm.” 28 Pël ök yemaan ten piiring
wëa pörö kat wiak këëkë kön nawiin ëaut. 29 Pël ëak ten naröak epël
kön wiaut. “Yutas pi tiarim mon kërëëp wieëaupok akun ngëëngktakëën
omën nant wë wes yamë ma ngöntök yaaurö omën nant mampënëak wes
yemomë,” pël wesaut.
30 Yutas pi kaömp kaö pöt wa nak tapëtakëër kakaatiaan oröak rö kan
koutak sa.

Kan ngolöpö

31 Yutas pi oröak yesën Yesuuk epël yenia. “Peene Omën Këëp nem
yapin pingët tekeri yaaröön nook Anutuu yapin pingëteta tekeri wes
yamë. 32 Omën Këëp ne Anutuu weëre kosangöt tekeri yewas. Pötaanök
Anutuuk Omën Këëp nem weëre kosangöt tekeri wasëpnaat. Akun wali
nasën wiaan pël ëëpnaat. 33 Nem ruurö, ne akun kot nent arring wë olëak
sëën ar neen ap wasënëët. Pötaanök Yuta omnaröen mëëa tapët arënta
yeniak. Nem së öma pörek ar peene yok pangk newaisngan. 34 Ne kan
ngolöpö epël koir yaningk. Ar neneren lup sant ëeim ön. Nem ar lup sant
elnieimaa pöl arta arimtok neneraan lup sant ëeim ön. 35 Pël ëënë pöt
omnaröak arën itaangkën nem ruurö pël koröp oröopnaat.”

Yesuuk Pitaë yak mowasëpnaat war wes mëëa
(Matiu 26:31-35; Maak 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Pël yeniaan Saimon Pitaak epël yema. “Aköp, ni talël sum?” Pël
maan Yesuuk kangiir epël yema. “Nem së öma pörek yok pangk peene
newaisngan. Ënëmak waisumëët.” 37 Pël maan Pitaak epël yema. “Aköp,
tol ëënak nim ënëm newaisën ëëm? Ne nimëën wel wiimëak pöt yok
pangk wel wiimaat.” 38 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Ni nim
wëwëet nemëën këëpöt wasumëëp ma? Ne yaap pan niamaan. Kokor
ngön naën wiaan ni akun nentepar nent yak newasumëët.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi tiarim Pepa ngësë sëpena kanö

14 1 Yesuuk kaalak yal menak epël yenia. “Ar ya ngës ëëngan.
Anutuun kön wi kosang wesak neenta kön wi kosang newasën.
2 Pöt tol ëënak? Nem Pepapë kak kaat kësang wia. Pötaanök ne wet rëak
pörek së arimëën ur nant kopëta wes ulmëëmaan. Pël naën wieëanëën
ne wet rëak ngön pipët arën ök neniaan ëan tapön. 3 Pël ëa pötaanök
ne pörek së arim uröt kopëta wes ulmëak ar neering önëën kaalak wais
nikoirumaat. 4 Ën nem kan suma pöön ar ëwat wë.” 5 Pël niaan Tomasök
epël yema. “Aköp, nim kan sumë pöön ten köpël. Tol ëak ëwat sën?”
6 Pël maan Yesuuk epël yema. “Kan pö nemënt tapöp. Ne ngön këëtere
wëwëeta pepap. Kan maim naöök së Pepa naë naarööngan. Nemënt kan
kopët tapö. 7 Ar wet rëak neen yaap ëwat sanëën nem Pepapönta ëwat san
tapön. Peenök ar piin itenak ëwat yes pël kön wiinëët.”
8 Pël maan Pilipök epël yema. “Aköp, ni Pepen pet elniimë pötak ten
yok pangk ëënaat.” 9 Pël maan Yesuuk epël yema. “Pilip, ne akun wali
pan arring wakaimauppe. Ni neen ëwat nasën ma? Omën neen ityaangk
pöp nem Pepapönta ityaangk. Oröp ëënak ni epël yaan? ‘Ni Pepen pet
elni,’ pël yaan. 10 Ni, ‘Ne Pepaaring wëën Pep pi neering wë,’ nem yak
pöt kön wi kosang nenewasën imaup ma? Nem ngön arën ök yeniak epot
nemtë könöökaan nga ilak ök neniaan. Pep pi neering wë pimtok pim
yaat yamëngk. 11 Ar ne Peparing wëën Pep pi neering wë nem ök yeniak
epot kat wiak kosang weseë. Pël naën ëak pöt nem ya yamëngk epotön
itenak kön wi kosang neweseë. 12 Ne yaap pan niamaan. Omën namp
neen kön wi kosang newasëpna pöp puuk yok pangk nem ya yamëngk
epot mëmpnaat. Pël ëak kaö panë wesak mëmpö yesem pim ya pötak
nemët il newasëpnaat. Ne Pepa ngësë sumen ëa pötaan pël ëëpën sa.
13 Pël ëën ar nem yapintakël kimang neanë pöt Anutuu Ruup nook nem
Pepapë weëre kosangöt tekeri wesak yok pangk nimpaat. 14 Ar nem
yapintak neen omën nant ëëmëak kimang neaan pöt pangk ëëmaat.”

Yesuuk Ngëëngk Pulö wes mëëpënëak ök mëëa

15 “Ar ne lup sant elnëënë pötak nem ök yeniak pöl ëënëët. 16 Pël ëak ne
Pepen kimang maan puuk Ël Kaamök munt namp arimëën wes mëëpnaat.
Pël ëën akun wali arring wakaim öpnaat. 17 Ngëëngk Pul pö ngön këët
tekeri yewesa pöta Pulö omën ngönën wonöröak itaampööre ëwat së pël
naën yaau. Pötaanök pit sant mowesak naön ëëpnaat. Pi peene arring
wë arim lupötë wakaim öpnaap. Pötaanök ar piin ëwat wë. 18 Ne ar sëp
niwasën ru wamir sak naöngan. Arim ngësë kaalak waisumaap. 19 Akun
kot nent wia pöt pet irën omën ngönën wonöröak neen itnaangkën ëëpën
sa. Ën ar pöt neen itaampunëët. Ne öp wëaup. Pötaanök arta öp önëët.
20 Akun pötakök ne Peparing wakaiman, ar neering wëën ne arring

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wakaiman pöten ëwat sënëët. 21 Omën namp nem këm ngönte ngaar
wak öpna pöp pi lup sant elnëëpnaap. Ën namp lup sant elnëëpna pöp
nem Pepapök pi lup sant elmëëpnaat. Nookta tapël lup sant elmëak nem
songönte tekeri wesak pet elmëën itaampnaap."
22 Yesu pi pël maan Yutas, Keriot kakaanëp won, pim ngampupök epël
yema. "Aköp, ni tol ëënak nim songönte tenimtën tekeri wes niak omën
ngönën wonöröaanta pël naalmëën ëëmëak yaan?" 23 Pël maan Yesuuk
kangiir epël yema. "Omën namp ne lup sant elnëëpna pöp pi nem ngönta
ënëm ëëpnaap. Pël ëën nem Pepapök pi lup sant elmëën tenip pim naë së
piiring önaat. 24 Ën namp pi ne lup sant naalnëën ëëpna pöp nem ngönötë
ënëm naën ëëpnaap. Ngön arim e kat yawi epot nemtëët won. Pep nem
wes nemëaupök nangkën wak waisaut.
25 "Nemënt arring wë ngön epot pout ök yeniak. 26 Ënëmak arim Ël
Kaamököp, Ngëëngk Pulö, Pepak nem yapintakël wes mëëpna pöök ar
rë niulak arim könöt wa ngolöpngolöp niwasëpnaat. Pël ëën ar nem ök
niaimaö pöt poutön kön wiinëët. 27 Ne ar sëp niwasumëak nem mayaapët
ningkën arring wiaapnaat. Nem pöt omnaröa mayaap pöta ök wontak
yaningk. Ar ya ngës ëak kas ëëngan. 28 Ar ngön epël ök niaan kat wiaurö.
'Ne kamaarek së rëak kaalak waisumaat,' pël niiaut. Pep pi kaöap ne il
newesaup. Pötaanök ar yaap neen lup sant elnëan talte nem Pepa ngësë
suma pöten ërëpërëp ëën. 29 Këët naaröön wiaan wet rëak ök yeniak.
Pötaan ënëmak oröön itenak ar kön wi kosang newasënëët. 30 Yangerakë
kaöap Seten pi waisëpënëak kan ko yaë. Pötaanök ne arën ngön wali
neniaan ëëm sa. Pi wais ne il nenewaspan. 31 Yangerakë omën ngönën
wonörö nem Pepapön lup sant yaalmëa pöten itenak kön wiipënëak pim
ngön ök neeautë ënëm yaaup. Yok, wal ëak sëpa."

Yesu pi wain ëlweë

15 1 Yesu pi ten pim ruuröen ök niak kaalak watepang ngön nent
epël ök yenia. "Ne wain këwei ököp. Ën nem Pepap pi wain
ya ngësëp. 2 Nem lööre morötë nautön ëëpna pöt ngësëpök oröak il
moolapnaat. Ën mor nant utöpna pöt pi mënt il moolëak ompyaö
mowasën selap utöpnaat. 3 Ar pöt, nem ngön ök niaan kat wian pötak
ompyaö niwesa. 4 Pötaanök nem arring eim öma pöl ar neering eim ön.
Wain mor nemor ëlwei yal naën pëlëër wë yok pangk nautpan. Ök tapël,
arta neering naön ëënë pöt kë won ëënëët. 5 Ne wain songönte. Ar nem
moröt. Pötaanök namp neering wëën ne piiring ömaap pim këët selap
uteim öpnaat. Ën ar ne sëp newesak wë arimënt omnant pangk naëngan.
6 Pötaanök neering naön ëëpna pöp ngësëpök wain morötë yaë pöl il
moolaan wa top ëak esuwesi yemar pöl elmëëpnaat. 7 Ar neering wë
nem ngönte kat wieim önë pöt ar omën nenten kimang neaan yok pangk
nineim ömaat. 8 Pötaanök ar kë selap yautön nem ruurö pöt tekeri yesën

önë pöt nem Pepapë weëre kosangöt oröön omnarö itaampnaat. 9 Nem
Pepapök ne lup sant elnëeim wë pöl nook ar lup sant yaalni. Pötaanök ar
nem lup sant pöta öngpök ön. 10 Ar nem këm ngönta ënëm eim önë pötak
nem lup sant pöta öngpök wakaim önëët. Neenta tapël nem Pepapë ngön
ngaar weimeë pim lup sant pöta öngpök wëaup.
11 "Ne ngön pipot nem ya ërëpërëp pöt arim naë oröak peö ëak
wiaapënëak ök yeniak. 12 Ne ngön epël niiaut. 'Nem lup sant elnieima pöl
ar nener lup sant elmëeim ön,' pël niiaut. 13 Omën namp pim karuröaan
wel wiipna pöpön, 'Lup sant panë yaë,' pël mepenaat. 14 Ar nem yeniak
pöl ëënë pötak nook itaangkën nem ngöntörö pël koröp orööpnaat.
15 Inëën yaaup pi pim ngarangkëpë omnant yaauten köpël wë. Pötaanök
nook arën, 'Inëënörö,' pël naniwasën yeë. Nem Pepapë naëaan ngön
kat wiaut ök niaimaut. Pötaanök ne arën, 'Nem ngöntörö,' pël yaniwas.
16 Arök ne arimëën kom ë neneulëën ëaurö. Nookëër ar këët selap uteim
önëak yaatak kom ë niulëaut. Pël ëën arim kë pöt oröak wiaan ar nem
yapintak Pepen omën nantön kimang manë pöt yok pangk nimpnaat.
17 Ne arën kosang wesak epël yeniak. Ar neneraan lup sant ëeim ön."

Ngönën wonöröak Yesuu ruurö kööre tok elniipnaat

18 "Ngönën wonöröak kööre tok yaalniin pöt, 'Pit wet rëak Aköpön
kööre tok elmëaurö yak tenënta tapël yaalni,' pël wasën. 19 Ar yaap
ngönën wonöröa rongantak wëan talte pitëm karurö pël wesak kent
elniipën. Ar pitëm toktak wonörö. Nook pitëm naëaan kama niön
pitëm wëwëet sëp wesaurö. Pötaan kööre tok yaalni. 20 Arën nem ngön
epël niak pöten kön wiaan. 'Inëën yaaö nampök pim ngarangkëp il
nemowaspan.' Pit neen kööre tok elnëaut. Pötaan arënta tapël elniipnaat.
Pit nem ngönta ënëm yeëa talte arimteta kat wiak ënëm ëëpën. 21 Pël
ëëpnaatak pit Pep ne wes nemëaup piin köpël ëak kasëng mena. Pötaanök
ar nemorö pël wesak kööre tok elniipnaat. 22 Ne yaap pitëm naë oröak
ngön ök nemaan ëan talte pitëm saun pötë kangut tekeri nasën ëëpën.
Pël ëëpnaatak ök maan kat wiak kaaö ëaurö. Pötaan saunat wiaapnaat.
23 Omën neen kööre tok yaalnë piporö nem Pepapönta kööre tok
yaalmë. 24 Ne ya ke nentere nent omën ngaanöröa naënöt pitëm tekrak
mëneimaut. Pël naën ëan talte saunatë kangut pitëm naë naaröön ëëpën.
Pël ëëpnaatak pit nem ya mëna pötön itenak ten Pep pouwaarën kööre
tok yaalni. 25 Pël yaë pötak ngönën pepeweri ngaan ngön kosang nent
epël ëa pöt kë yaarö. 'Pit pas neen kööre tok elnëaut.' 26 Ël Kaamököp
nook nem Pepapë naëaan wes mëën arim ngësë waisëpnaat. Pöp ngön
këët tekeri yewesa pöta Pulö Pepapring wëaupök wais nem ngönöt war
wesak ök niapnaat. 27 Pël ëën pöt arta ngaanëër nem ya ngës rëaurekaan
akun wali neering wakaimaurö. Pötaan nem songönte arökta tekeri
wesak ök anëët."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 1 Yesu pi ten pim ruuröen kaalak epël ök yenia. “Ar kön wi
kosang yewesaut sëp wasnganok pël niiaut. 2 Pit ar pitëm ngönën
tupötëaan waö ë nimëëpnaat. Pël ëak kaalak akun nent oröön pit ar mën
wel yaniwiem Anutuun kaamök yaalmë pël kaar wasëpnaat. 3 Pit neen
köpëlre Pepenta köpël. Pötaanök pël elniipnaat. 4 Naaröön wiaan ök
yeniak. Pötaanök ënëmak oröön pöt epël wasënëët. ‘Pim ngaan ök niia
pötak yaarö,’ pël wasënëët.”

Ngëëngk Pulöökë ya yamëngkaut

“Ne ngaan arëring wë yak ngön pipot ök neniaan ëaut. 5 Pël ëautak
peene pöt nem wes nemëaupë ngësë sumëak yaëën arim naëaan nampök
neen, ‘Ni talël sum?’ pël nenëaan yeë. 6 Ne sëën omën oröopnaaten
ök niak pötaan ya ngës yeë. 7 Pötaanök ne yaap niamaan. Ne ar sëp
niwesak sëën arim naë omën ompyaut oröopnaat. Ne nasën ëëma pöt
Ël Kaamököp arim naë newaispan. Ën nem suma pötak nook wes mëën
irapnaat. 8 Pi irapna pötak ngönën wonörö saunaring wëanre wotpil sak
wëan pöta songönte tekeri wes menak ngön ya yamëngkauta songönteta
tekeri wes mampnaat. 9 Saunaring wëa pöta songönte eptakël tekeri
wasëpnaat. Neen kön wi kosang nenewasën yaaurö pötakël tekeri
wasëpnaat. 10 Ën wotpil sak wëa pöta songönte eptakël tekeri wasëpnaat.
Ne nem yaat pet irak Pepa ngësë sëën ar kaalak itnaangkën ëënëët
pötakël tekeri wasëpnaat. 11 Ën ngön ya yamëngkauta songönte eptakël
tekeri wasëpnaat. Anutuuk yangerakë kaöap Seten pi këlangön yaatak
ulmëëpënëak ngön ë pet irak wë pöl pit tapël elmëëpnaat pötakël tekeri
wasëpnaat.

12 “Ngön kësang wiaap ök niamaatep peene tapëtakëër ar yok pangk
ënëm naën ëënëën sa. 13 Ngön këët tekeri yewesa pöta Pulö irëak ngön
këëta songönte pet elniin ëwat sënëët. Pël yeem pim könöökaan rëak nant
neniapan. Pepa naëaan kat wiaul war wesak omën ënëm oröopnaatönta
ök niapnaat. 14 Pi nem ngönre omnant wak ök yeniaan nem yayaat
oröopnaat. 15 Pepa omën pout nemot. Pötaanök, ‘Pi nem ngönre omnant
wak tekeri wes nimpnaat,’ pël niiaut.”

Yesu pi sak kaalak waisëpnaap

16 “Akun kot nent won sëën ar neen itnaangkan. Kaalak akun kot
nent tapël won sëën waisën itaampunëët.” 17 Pël niaan ruurö tenimtok
tenimënt neneren epël mëëaut. “Pi tol ëënak epël ya? ‘Akun kot nent
won sëën ar neen itnaangkan. Kaalak akun kot nent tapël won sëën
waisën itaampunëët,’ pël yaap. Pël niak kaalak, ‘Pepa ngësë sumaat,’ pël
yaap. 18 ‘Akun kot nent,’ pël ya pöt tol nenten ya? Tiar pöta songönten
köpël yeë.” 19 Pël mëak ten Yesuun pëël menëak yaëën pimtok itenak
epël yenia. “ ‘Akun kot nent won sëën ar neen itnaangkan. Kaalak akun

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kot nent tapël won sëën waisën itaampunëët,' ar nem pël niak pötaan pëël neanëak yeë ma? 20 Ne yaap pan niamaan. Ar ingre ya ilak kaö
panë anëët. Pël yaëën omën ngönën wonörö pit ërëpsawi ëëpnaat. Arim
lupöt ya ngës ëënëët. Pël ëënëëtak pötak kaip tiin ërëpsawi koirënëët.
21 Öng namp pi ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat wiipna akunet
temanöm yesën ya ngës ëëpnaat. Pël ëën ruup oröön pöt ya ngës pöt
won sëën rungaap oröa pötaan ya ërëpërëp kön wi yaë. 22 Pöta ök ar
peene ya ngësring wë. Pël yeëetak ne kaalak arën itaangkën ënëmak ar
ërëpsawiaring önëët. Pël ëën omën nampök arim ërëpsawi pöt wa ëp
naalniipan. 23 Akun pötak arök neen omën nentaan pëël nenëangan. Ne
yaap pan niamaan. Ar nem yapintak Pepen omën nentaan manë pöt yok
pangk nimpnaat. 24 Ar ngaan omën nent önëëtaan nem yapintak kimang
nemaanörö. Pötaanök kimang maan ningkën arim naë ërëpsawi kësang
pan oröak wiaapnaat."

Yesu pi yangerakë omën utpetat il wesa

25 "Ne wet rëak arën watepang ngön niiaut. Ën ënëm pöt kaalak
watepang neniangan. Nem Pepapë songönte tekeri wesak ök niamaat.
26 Akun pötak arimtok nem yapintak Pepen kimang manëët. Nook
arimëën kimang mema pöt neniaan yeë. 27 Ar ne lup sant elnëak Pepa
naëaan waisaup pöt kön wi kosang yenewes. Pötaan Pepak ar lup sant
yaalni. 28 Ne ngaan Peparing wakaim olëak pi moulmëak e yangerakë
waisaup. Pël ëak peene wakaim olëak yanger sëp wesak kaalak Pepa
ngësë sumaat."

29 Pël niaan ruurö ten epël yemak. "Peene pöt watepang neniaan, tekeri
wesak ök yeniaan. 30 Ten peene niin ëwat yes. Omnaröak pëlpël neniaan
wiaan nim könöök war wesak yaaup. Ni omën poutön ëwatëp. Pötaanök
ten peene ni Anutuu naëaan irëaup pöt kön wi kosang yewas."

31 Pël maan Yesuuk kangiir epël yenia. "Yaap, peenök kön wi kosang
yewas ma? 32 Kat wieë. Akun oröópnaat pël niak pöt yok oröa. Pël ëën
ar repak arim kaatë sënëak noolëak sëën nemënt ömaat. Pël ëëmaatak
nemënt won. Nem Pepap pi neering wë. 33 Ar neering wëën arim naë
mayaap oröak wiaapënëak niiaut. Ar yangerak wë këlangön kat wiinëët.
Pël ëënëëtak yangerakë omën utpetat nook il yemowas. Pël yaëën arim
lupöt kosang sak ön."

Yesu pim ruurö tiarimëën kaamök elniipënëak kimang mëëa

17 1 Yesu tenën pël niak we riak kutömweriil iteneë epël yema.
"Pep, akunet yok oröa. Pötaanök nook nim yapin pingët tekeri
wes mempaat, nuuk nim Ruup nem yapin pingët tekeri wes man. 2 Nuuk
omën nem naë wa neulëaurö wëwë kosangët koir mampëak ne yangerak
omnaröa ngarangk wes neulëaup. 3 Wëwë kosangta songönte epël. Pit

ni Anutu këëp niin ëwat wë nim wes nemëaup, Yesu Kristo, neenta ëwat
öpna pötak wëwë kosangët pitëm naë orö rëëpnaat. 4 Ne nim ya ngön
neaan pöt mënak pet irumëak yeë. Pël yeem yangerak nim yapin pingët
tekeri wes yemangk. 5 O Pep, ngaan kutömre yang naaröön wiaan ne nim
naë wë kutöm ë rangiatring wakaimaut. Pötaanök kaalak peene ë rangi
tapët nan.
6 "Ne yangerakë omën nim ne nenan pöröen nim songönte ök maimaut.
Omën nimëën yaö wesak nem naë wa neulëa pörö nim ngönta ënëm yaë.
7 Pël ëak omën ne nenan pöt pout nim naëaanöt pöt pit ëwat yes. 8 Ngön
pout ne nenan pöt nook pit mangkën yeö. Pël ëak ne nim naëaan waisan
pöt pit ëwat sak nuuk ne wes nemëan pötenta kön wi kosang yewas. 9 Ne
pitëmëën kimang yeniak. Omën ngönën wonöröaan won, omën nim ne
nenan pöröaan kimang yeniak. Ni pit nimëën yaö wesaurö pötaanök.
10 Omën nim piporö tepërimorö. Nem eporö tepërimorö. Pit nem weëre
kosangö pet yaalmëën nem yapin pingët orö yarë. 11 Pit pöt yangerakë
wëwëet om yal menak öpnaarö. Ën nem yangerakë wëwëet pet yair. Pël
ëak ne nim naë waisumaan yeë. Pep, ni ngëëngkëp, nim weëre kosang
nenan pötring nuuk ngarangk elmëëm. Pël ëën muumöngk öpnaan.
Pël ëak tepërim lup kopëtemer sak wë pöl pitta tapël ëak öpnaat. 12 Ne
pitring wë nim weëre kosang nenan pötring ngarangk elmëën muumöngk
wakaimaut. Ne ngarangk yaalmëën namp kö nasën. Nim ngönëntak ëan
pöt kë rapënëak kopët namp kö sëpënëak yaö ëan pöpökëër kö sa. 13 Ne
peene nim ngësë aprumëak yeë. Pötaanök nem ërëpsawiet pitëm lupötë
oröak ulöl sak wiaapnaataan yangerak wë ök yeniak. 14 Ne nim ngönöt
ök më pet irën omën ngönën wonörö pit kööre tok yaalmë. Pöt ne omën
ngönën wonörö pitëm yaaul naën ök tapël pitta omën ngönën wonörö
pitëm yaaul naën. Pötaanök kööre tok yaalmë. 15 Ne pit yangerakaan
ömëak kimang neniaan. Omën utpetapë moresiaan ent ë moulmëëmëak
kimang yeniak. 16 Ne omën ngönën wonörö pitëm yaaul naën, ök tapël
pitta omën ngönën wonörö pitëm yaaul naën. 17 Nim ngön këëtak kom
elmëën nimëën yaö sak öpnaan. Nim ngön pöt këët. 18 Nuuk neen ya
ngön neak yangerak omnaröa ngësë wes nemëën pöl nook pit ya ngön
mëak omnaröa ngësë wes yemomë. 19 Nuuk pit ngön këëtak kom elmëën
nimëën yaö sak öpënëak nook nem wëwëet pitëmëën yaö yemowas.
20 "Ne pitëmëën pëën kimang neniaan. Omën pitëm ngön kat wiak neen kön
wi kosang wasëpna pöröaanta yeniak. 21 Ne omën eporö pourö lup kopëtemer
sak öpna pötaan kimang yeniak. Pep, ni neering wëën nem niiring wë pöl pit
tepërring öpënëak kimang yeniak. Pël ëën ngönën wonörö pit pöten itenak nuuk
ne wes nemëën waisan pöt kön wi kosang wasëpënëak pötenta kimang yeniak.
22 Pit tepërim lup koptemer sak wë epël pitta tapël sak öpënëak ë rangiat nim
ne nangkën pöt nook pit yemangk. 23 Pit lup kopëtemer panë sak öpnaataan ni
neering wëën ne pitring wë. Pël ëën omën ngönën wonörö pit pöten itenak nuuk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ne wes nemëën waisan pöten kön wiak nuuk ne lup sant yaalnëën pöl pit lup sant yaalmë pötenta kön wiipnaat. 24 Pep, omën nim ne nangkën pörö nem kutöm ë rangiat itaampnaan nem ömaarek ten pourö önëak kimang yeniak. Nem kutöm ë rangi pöt ni ngaanëër kutömre yang won wiaan ne lup sant elnëak nenaup. 25 O Pep wotpilëp, omën ngönën wonörö pit niin köpël wëën nookëër niin ëwat wë. Ën omën nem naë wë eporö pit nuuk ne wes nemëën waisan pöten ëwat wë. 26 Ne nim songönte tekeri wes menaut. Pël ëak tekeri wes meneim ömaat. Pël ëën ne lup sant yaalnëën pöl pitta tapël elmëën. Pël ëën ne pitring ömaan."

Yesu Kesemani wëën ngaaröak wali wa
(Matiu 26:47-56; Maak 14:43-50; Luk 22:47-53)

18 1 Yesu pi kimang ngön pet irak pim ruurö ten koirak i Kitron pömer olëak ëngk komuntakël Olip ya newer wieëa pörekë saut. 2 Pörek së wëën Yutas ngaaröen kup mowiipnaap pi Olip ngës pöön ëwatëp yak Yesure ruurö ten ngës pöök kët poutë pörek wa top ë yaaut yak. 3 Pörek së wëën Yutas pi Rom nga naröere kiri ar yaaö kaöaröere Parisi ngönën omnaröa naëaan polis narö koirak nga ë omnant wak es mangiak waisa. 4 Pël ëën Yesu pi omnant elmëëpna pötön ëwat wëak kepöngk wiak naë së epël pëël yema. "Aë, ar talëpön ap weseim?" 5 Pël maan epël yema. "Ten Yesu Nasaret kakaanëp koirënëak yewais." Pël maan Yesuuk epël yema. "Ne tapöp." Pël mëak itaangkën Yutas ngaaröen kup yemowiem pit pourö wëa. 6 Pël ëën pit pim, "Ne tapöp," pël mëëa pötaan kasngaë kan së yangaak yengenti. 7 Pël ëën kaalak rangk pëël yema. "Aë, ar talëpön ap weseim?" Pël maan epël yema. "Yesu Nasaret kakaanëpön." 8 Pël maan Yesuuk epël yema. "Ne tapöp niakat. Ar nemtën ap yewas pöt omën eporö om wes momëën sëp." 9 Pi pim wet rëak Anutuun, "Omën nim ne nenan pörö namp ap naön," pël mëëa pöt kë rapënëak ngön pipët mëëa. 10 Pël yemaan Saimon Pita pi öpwer wëaup yak yepatuukaan përöak kiri ar yaaö wotöököpë inëën ru namp yapinte Malkas pöp möak pim kat yaapkëëp per olëa. 11 Pël ëën Yesuuk Pitaan epël yema. "Öpwer kaalak yepatuuk më. Këlangön Pepak yenangk epot sëp newasngan."

Pit Yesu wak Anasë naë sa

12 Pël maan ngaaröere pitëm wotöököpre polisörö pit Yesu wali wak wii tëa. 13 Pël ëak pit pi wak wet rëak Anasë naë sa. Pöt Kaiapas pi akun pötak kiri ar yaauröa wotöök wëaup Anasë koontup wak wëa. 14 Kaiapas pöp wetkaal Yuta omnaröen, "Omën pourö kö sënganëën kopëtapök wel wiipna pöt ompyaut," pël mëëa pöp.

Pitaak Yesuun yak mowesa
(Matiu 26:69-70; Maak 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Ten Saimon Pita pit Yesu wak yesën ënëm saut. Pël ëak kiri ar yaaö wotöököp pi neen ëwatëp yak nemënt Yesuu ënëm kiri ar yaaö

wotöököpë ëmöökë öngpök ilëaut. 16 Ën Pita pi om ëm ngësöök taueëa.
Pël ëën kiri ar yaaö wotöököpë ëwatëp nook kaalak ka tomök orö öng ëm
kanëra ngarangk wëa pöpön mëak Pita koirak öngpök saut. 17 Pël ëën öng
ëm kanëra ngarangk pöpök Pitaan epël yema. “Yesuu ruuröakaan namp
ni koröp.” Pël maan Pitaak, “Ne won,” pël yema. 18 Pël mëak polisre inëën
yaaurö tomök ëp ëën es merak taueë mor yesa pöröa naë së es mor yes.

Kiri ar yaaö wotöököpök Yesuun pëël mëëa
(Matiu 26:59-66; Maak 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Kiri ar yaauröa wotöököpök Yesuun pim ruuröen pëël mëak
omnaröen ngönën ök yamëëa pötenta pëël mëëa. 20 Pëël maan kangiir
epël mëëa. “Ne omnaröa ëöetak ngön ök yamëëaup. Yuta omnaröa
ngönën tupötëëre ngönën tup kaöetak wa top ëak wëën ök yamëëaup.
Ëlëëp naën. 21 Tol ëën neen pëël yenëaan? Nem ngön ök yamëëauröen
pëël ma. Pit nem yamëëa pöt ëwat wëërek kat mowi.” 22 Pël yemaan
polis namp pim naë taueëaupök Yesu mor kaë momöak epël mëëa. “Ni
wotöököpön pil mangan.” 23 Pël maan Yesuuk epël mëëa. “Ne ngön utpet
yak pöt utpet pöt war wesak aan ten kat wiinaatep. Yaap yakap oröp
ëënak pas yenemöön?” 24 Pël maan pim moresiarë wii motëa pöt om ëaul
ëaan Anasök wes momëën kiri ar yaaö wotöököp, Kaiapas, pim ngësë sa.

Pitaak kaalak Yesuun yak mowesa
(Matiu 26:71-75; Maak 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Saimon Pita pi es mor yesem tauaan piiring wëa pöröak epël yema.
“Niinta pim ru namp koröpok.” Pël maan pi yak wesak, “Ne won,” pël
yema. 26 Pël maan kiri ar yaaö wotöököpë inëën ru namp Pitaë öp möak
katëëp per olëa pöpë karipök epël yema. “Yaap, ne itaangkën Olip yaöök
piiring wëën itenaut koröp.” 27 Pël maan Pitaak epël yema. “Ne won.” Pël
yemaan kokor namp ngön ya.

Pit Yesu wak Pailatë naë sa
(Matiu 27:1-2, 11-14; Maak 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Pit wangam kan röökëër Yesu Kaiapasë naëaan mësak Rom yang
ngarangkëpë ka kaöetakë mësak yes. Pël ëak pitëmënt pörö yang
ngarangkëpë kaatak lup kewil ëëpanëak kakaati neilan ëa. Pöt tol ëënak?
Pit lup kewil ëak pöt Anutuu mait elmëa akun ngëëngktak kaömp nanën
ëëpën sa pötaanök. 29 Pël wesak om tomök tauaan Pailat pi pitëm naë
së epël pëël yema. “Ar oröpmor ëën omën epop ngön yaatak ulmëënëak
mësak yewais?” 30 Pël maan pit epël yema. “Pi utpet naën ëanëën ten pas
mësak newaisën ëan tapön.”
31 Pël maan Pailatök epël yema. “Arimtok mësak së ngön yaatak
ulmëak arim ngön kosangta wieëaul elmëeë.” Pël maan Yuta omnaröak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epël yema. “Ar Rom omnarö arim ngön kosangtak tenim naë omën
yamëngkautaan nga wia.” 32 Yuta omnarö pit pël yemaan ngaan Yesu
pimtok pim këra yetaprak möön wel wiipnaat ngön pël mëëa pöt kë oröa.
33 Pël maan Pailat pi kaalak kakaati ilë wë Yesuun ngön maan sëën epël
mëëa. “Ni Yuta omnaröa omën omp aköp ma?” 34 Maan Yesuuk epël
mëëa. “Ngön pit nimtok kön wiak yaan ma omën naröak ök niaan yaan?”
35 Pël maan Pailatök kangiir epël mëëa. “E, ne Yuta omnamp ma? Nimtë
omnaröere kiri ar yaaö kaöaröak nem naë mësak wais yanuulëëp. Ni tolël
ëaup?”

36 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Nem omnarö wa ngaöök
yamëa pöt yangerakaan wonte. Pël ëeëanëën nem ruuröak nga elmëën
Yuta omnaröak ne neneön ëan tapön. Nem omnarö wa ngaöök yamëa
pöt yangerakaan wonte.” 37 Pël maan Pailatök epël mëëa. “Ën ni omën
omp ak namp ma?” maan Yesuuk epël mëëa. “Nim neen omp ak namp
pël yenëaan pipët yaap. Ne ngön këët tekeri wasumëak yangerak wes
nemëën nem ëlëpök newilaup. Pötaanök namp pi ngön këëta ënëm ëëpna
pöp nem këm ngönte kat wiipnaap.” 38 Pël maan Pailatök epël mëëa.
“Ngön kë pöt tol nent?”

Pailatök Yesu këra yetaprak mööpënëak mëëa
(Matiu 27:15-31; Maak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Pël mëak kaalak tomökël orö epël yema. “Nem piin nga elmëëma
utpet nent pim naëlaan nokoirën. 39 Arim yeë pöl ne Anutuu mait elmëa
ngëëngk akunetak omën namp wii kaatakaan öpënëak wes nimë yeë.
Pötaanök ne ar Yuta omnaröa omën omp aköp wes nimëën sëpën ma?”
40 Pël maan pit ngön ë olëak epël yema. “Pipmor won. Ni Parapasökëër
wes nimë,” pël yema. Parapas pöp pi omnarö mënak pitëmot kain
yewaup.

19 1 Pailatök pim ngaaröen maan Yesu pol koröp wapötringöök
momöa. 2 Pël ëak ngaaröak ökre was mëak wii këmampön ulte
ket ëak kepönöök mowaëak ngaaröa ulpëën köp möa namp wa momëa.
3 Pël elmëak naë së epël mëëa. “Yowe, Yuta omnaröa omën omp aköp,”
pël mëak mor kaë momöa. 4 Pël yaëën Pailat pi kakaatiaan orö Yuta
omnaröen epël yema. “Iteneë. Ne piikaan nga elmëëma utpet nent
nokoirën. Pötaan arimëntta ëwat sënëak wes yanimë.” 5 Pël mëak Yesu
pi këmampön ulre ulpëën pötring mësak tomök orö ulmëak epël yema.
“Omën epopön iteneë.” 6 Pël maan kiri ar yaaö kaöaröere polisörö iteneë
ëlak wiak epël yema. “Këra yetaprak möön wel wiip. Këra yetaprak
möön wel wiip.” Pël yemaan Pailat pi epël yema. “Piikaan nga elmëëma
utpet nent nokoirën. Pötaanök arimtok wak këra yetaprak momöeë.”
7 Pël maan Yuta omnaröak epël yema. “Pimtok pimtën, ‘Ne Anutuu
Ruup,’ pël yamëem Anutuu yapinte wa ngep yaë. Pötaanök tenim ngön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kosangtak, ‘Pi wel wiip,’ pël ya.” 8 Pël yemaan Pailat pi ngön pöt kat wiak
kas pan ëa. 9 Pël ëak kaalak Yesu mësak pim ka kaöeta kakaati ilë epël
mëëa. “Ni tarëkaan oröaup?” Pël maan Yesuuk kangiir nemaan ëa. 10 Pël
ëën Pailatök epël mëëa. “Töl ëënak neen ngön nenëaan yaën? Ne wil
niulëëmaare këra yetaprak nimööma poutë weëre kosangët pangk ëaap.
Ni pöten köpël ma?” 11 Pël maan Yesuuk kangiir epël mëëa. “Anutuuk
weëre kosang naningkën ëanëën neen ngep ëak nenëaan ëan tapön.
Pötaanök omën ne newak nim ngësë wes nemëa pöpë saunetak nimët il
yewas.”

12 Pël maan Pailat pi ngön pöt kat wiak wes momëëpënëak yemaan
Yuta omnaröak ngön ëak epël yema. “Ni omën pipmor wes mëëmë pöt
Rom omën omp ak kaöap Sisa ngöntre kar naalmëën ëëmëët. Omën
namp pi pimtok pimtën omën omp aköp apna pöp pi Sisa piin kööre tok
elmëëpnaat.” 13 Pël maan Pailat pi ngön pöt kat wiak Yesu mësak tomököl
orö ngön ë pet yaira urtak wel aisëa. Ur pöta yapinte Kël Purpurwer.
Pöwer Yuta ngöntak Kapata pël yamëëa. 14 Akun pöt Anutuu mait elmëa
akun ngëëngktakëën omnant wa kön yaaö këttak yak këtëp luptak wëën
Pailatök Yuta omnaröen epël yema. “Arim omën omp aköpön iteneë.”
15 Pël maan pit ngön ëak epël yema. “Pi wel wiip, wel wiip. Këra yetaprak
möön wel wiip.” Pël maan Pailatök epël yema. “E, arim omën omp aköp
këra yetaprak möömëak yak ma?” Pël maan kiri ar yaaö kaöaröak epël
yema. “Ten omën omp ak munt nampta won, Sisa kopëtap.” 16 Pël maan
Pailat pi ngön pöt kat wiak Yesu këra yetaprak mööpënëak ngaaröa naë
wes yemomë.

Yesu këra yetaprak möa
(Matiu 27:32-44; Maak 15:21-32; Luk 23:26-43)

17 Ngaarö pit Yesu pimtë këra yetapër menak waalën kakaan mësak
yang lup nenta yapinte Kepön Kos, Yuta ngöntak Kolkota, pörekë yes.
18 Pörek së Yesu këra yetaprak mö yemoulmë. Yesu tekrak, ën omën
naar, namp we naöök ë yaulmë. 19 Pël ëën Pailatök ngön nent epël retëng
ëak këra yetaprak wi yaulmë. “Yesu, Nasaret kakaanëp, Yuta omnaröa
omën omp aköp.” 20 Yesu yetaprak möa yang lup pöt Yerusalem kak naë
yak Yuta omnarö kamtaöök kaal wak yeem sangk kel yeëa. Retëng pöt
Pailatök Yuta ngöntakre Rom ngöntakre Krik ngöntak poutë wi ulmëaut.
21 Pël ëën Yuta omnaröa kiri ar yaaö kaöaröak Pailatën epël yema. “Ni,
‘Yuta omnaröa omën omp aköp,’ pël retëng ëënganëp. Epël ë. ‘Puuk, “Ne
Yuta omnaröa omën omp aköp,” pël yaaupok,’ pël retëng ë.” 22 Pël maan
Pailatök epël yema. “Yok retëng ëanrek epël wiaap,” pël yema.

23 Ngaarö pit Yesu yetaprak mö ulmëak pim ulpëënre poë koröpöt
kom ëak kong nent wesak neenemot ëa. Pël ëak pit pim ulpëën waliip
omnaröa ket yeem ilak korir namëënëp wa. 24 Pël ëak pit neneren epël ök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mëëa. “Tiar epop kelinganëp. Om ngasamtak wiak talëpök öpën pöten itaampa.” Pit pël ëën ngönëntak epël ëa pöt kë oröa.

> “Pit nem ulpëënre poë koröpöt kom ëak wak ngasamtak wiak talëpök nem ulpëën waliip öpën pöten itena.”

Pël wia pötak ngaarö pit pël ëa.

25 Yesuu këra yetapra ingtak öng epël ëak taueëa. Yesu ëlëpre ëlëpë nangapre Maria, Klopasë öngöpre Maria Matala kakaanëp pël ëak taueëa. 26 Pël ëën Yesu pi itaangkën pim ëlëpre ne pim ru kent yaaup, tenip pim naë tauaan ëlëpön epël yema. “Ma, epop nim ruup.” 27 Pël mëak neen epël yenëa. “Epop nim ëlëp.” Pël neaan akun pötak ne Maria mësak nem kaatak së ulmëak ngarangk elmëeimaut.

Yesu wel wia

(Matiu 27:45-56; Maak 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Pël mëak Yesu pi pim yaat pet yair pël kön wiak ngönëntak wia pöt kë rapënëak epël ya. “Ne iiten yaë.” 29 Pël yaan pit i kaö kel newer wak wain i som kep nent peö ëak wieëa pötak wariak këkalëp naö yapinte isop pöök wa tëak këmtak yemowas. 30 Pël ëën Yesu i pöt nak epël ya. “Yok pet yair.” Pël ëak kepönö töak ngemaan pim könöp oröön wel yawi.

Nga omën nampök Yesuu kalapmorök ingëp wesira

31 Anutuu mait elmëa akun ngëëngktakëën Yuta omnarö pit omnant wa kön yeëa. Pötaanök pit omën sokur akun ngëëngktak këra yetaprak möaurö ngaarëk utaapnaaten kaaö ëën së Pailatën epël mëëa. “Ten yok pangk së ing kilöt rë moutak sokur ent ë wiin ma?” 32 Pël maan Pailatök ngaarö wes mëën së omën Yesuu naë möa pöaarë ing kiltepar rë yemout. 33 Pël ëak Yesuun itaangkën pi yok wel wia ëën ing kiltepar nemoraan yaë. 34 Pël ëautak nga omën kopët nampök ingëper kalapmorök wesirën iire ëröt yaarö. 35 Omën pöt yaëën itenaup nook arta kön wi kosang wasënëak ngön yaap ök yeniak. Ne ëwat wë ngön yaap yeniak. Pötaanök ar kön wi kosang wasën. 36 Ngönëntak epël wia pöt kë rapënëak oröa. “Pit pim kos naö mö narëëpan.” 37 Ën ngönëntak ngön munt nent epël ëa. “Omnaröak pitëm ingëp moëa pöpön itaampnaan.”

Yesu weera

(Matiu 27:57-61; Maak 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Yesu wel wiin Arimatia kakaan omën namp Yosep ngaan Yesuu ru sak wakaimaupök Yuta omën kaöaröen kas ëën ëlëëp wëaupök Pailatë naë së Yesuu sokur ent ëëpënëak ök mëëa. Pël ëën Pailat pi kuure mak maan së sokur ent ëa. 39 Pël ëën Nikotimas ngaan röök nentak Yesuu naë sa pöp pi kolap köp nga kamp yaaö kep nent pim könömët 45 kilokram pöta ökët wak sa. 40 Pël ëën piarip Yuta omnaröa welarö weerëpënëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaaul kolap köp nga kamp yaaö pöt wa momëak poë koröpöök kör koëa.
41 Yesuu yetaprak möa yang lup pöta nokoliil ngës naö wieëa. Ngës pöök
omën sokut wak së wiipënëak yaö ëa kël öngöp naö wieëa. Pö omën
namp nawiinö. 42 Pöt Anutuu mait elmëa akun ngëëngktakëën Yuta
omnarö pit omnant kön yaëën kël öngöp pö naë wiaan yak piarip Yesuu
sokur wak së weera.

Yesu weletakaan wal ëa
(Matiu 28:1-8; Maak 16:1-8; Luk 24:1-12)

20 1 Santeetak röökëër Maria Matala kakaanëp koutaring omën
yangaöökë sa. Pël ëak së itaangkën kël ur wari ulmëaumpel wa
olaan kan të wieëa. 2 Pël ëën pi itenak pöömpö wais ten Saimon Pitaë naë
oröak epël yenia. “Pit tiarim omp aköp wak së tarëk wia wes? Ten köpël.”
3 Pël niaan ten Pita kaatakaan oröak omën yangaöökë saut. 4 Pël ëak kan
kourak yesem nook Pita ënëm rë moolëak ne wet rëak omën yangaöök
së oröaut. 5 Pël ëak ne öngpök neilaan. Om tok ori öngpök itaangkën
Yesuu poë köröp pëënö wieëa. 6 Pël ëak wëën Saimon Pita pi nem ënëm
wais omën yangaöökë öngpök së itaangkën poë koröpö wieëa. 7 Pël ëën
itaangkën poë köröp Yesuu kepönöök kör koëauta wieëa. Pö muntaöring
erën ëak wi naön. Ponspons ëau pëlëër wieëa. 8 Pël ëën wet rëak së
oröaup nookta öngpök së itenak kön wi kosang wesaut. 9 Pël ëa akun
pötak Anutuuk ngönëntak, “Pi weletakaan wal ëëpnaap,” pël ëa pöt kön
nawiin ëaut. 10 Pël ëak tenip kaalak kakël saut.

Yesu pi Maria Matala kakaanëp ëö pet elmëa
(Matiu 28:9-10; Maak 16:9-11)

11 Maria pi omën yangaöök om wë ing aim wiak kël öngöpöök tok oriak
itena. 12 Pël ëak itaangkën ensel naar ulpëën kölamaar mëëauwaar kël
öngöpöökë kakaati Yesuu urtak, namp ingesiarë urtak namp kepönöökë
urtak ëak wel aisaëeëa. 13 Pël ëeëaurekaan epël mëëa. “Öng epop, ni tol
ëënak ing yaan?” Pël maan epël mëëa. “Omnaröak nem Aköpë sokur wa
pi nerek wia. Ën ngaöl yeëep pit korak tarëk wia wes? Ne pöten köpël.”
14 Pël mëak kaip ti itaangkën Yesu taueëa. Pël ëën Maria pi itenak, “Epop
Yesu,” pël newasën ëa. 15 Pël ëën Yesuuk epël mëëa. “Öng epop, ni tol
ëënak ing yaan? Talëpön ap yewasën?” Pël maan Maria pi ngës pöökë
pepapök ya wesak epël mëëa. “Kaöap, nuuk pim sokur wak së nerek
wiaup pöt wiaurekën ök nea. Pël ëën ne së ömaan.” 16 Maan Yesuuk epël
mëëa. “Maria.” Pël maan Maria pi kaip tiak Yuta ngöntak, “Raponai,” pël
mëëa, pöt tiarim ngöntak, Rë yanuulaup. 17 Pël maan Yesuuk epël mëëa.
“Ni ne wali neöngan. Ne nem Pepapë ngësë nawisën wë. Pël ëaarek ni së
nem karuröen epël ök mam. ‘Ne Anutu nem Pepapë ngësë isumaap. Nem
Pep pöp arim Pepap. Ën nem Anutu pöp tapël arim Anutu.’ ” 18 Pël maan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Maria Matala kakaanëp pi wais ten Yesuu ruuröen epël yenia. “Ne omp aköpön itenaut.” Pël niak Yesu ngön piin mëëa pöt tenën ök niiaut.

Yesu pim ruurö ëö pet elmëa
(Matiu 28:16-20; Maak 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Yesuu ruurö ten Sante rö kan Yuta omnaröen kas ëën ka kan wari ulmëak kakaati wëën Yesu pi wais tenim tekrak taueë epël yenia. “Arim naë mayaap wiaap.” 20 Pël niak pim kalapre morre pöt pet elniin piin itenak ya kë saut. 21 Pël yaëën Yesuuk kaalak epël yenia. “Arim naë mayaap wiaap. Pepak ne wes nemëën waisaut, nook tapël ar wes yanimë.” 22 Pi pël niak pul mën nimëak epël yenia. “Ar Ngëëngk Pulö weë. 23 Pël ëak omnaröa saunat kërë moolaan won sëpnaat. Ën nemokërëën ëën pöt om wiaapnaat.”

Yesuuk Tomas ëö pet elmëa

24 Yesu ten pim ru pöröen ëö pet elnia akun pötak tenim kar namp yapinte Tomas yapin nent Ruprup Ëak Wilaup, pi won. 25 Pël ëën tenök piin epël ök mëëaut. “Ten Aköpön itenaut.” Pël maan Tomas pi epël yenia. “Nemtok nem itöörarök pim moresiarë wap sëëteparën itaampööre mor wotööring morö itaampööre ën kalapmorök ingëp ëa seltak mores wesir itaampö pël naën ëëma pöt yaap newasngan.”

26 Wë sant nent won sëën Santeetak Yesuu ruurö ten Tomasring kaalak kakaati wa top ëak ka kan wari ulmëak wëën Yesu pi kaalak wais tenim tekrak taueë epël yenia. “Arim naë mayaap wiaap.” 27 Pël niak Tomasën epël yema. “Nim mor wotö nem moresi wiak itan. Pël ëak mores nem kalapmorök ingëp ëa seltak wesir. Pël ëak kön selap ëënganëp kön wi kosang newasum.” 28 Pël maan Tomasök epël yema. “Ni nem Aköp. Ni nem Anutu.” 29 Pël maan Yesuuk epël yema. “Ni neen itenakök kön wi kosang yenewasën ma? Omën neen itnaangkënöröak kön wi kosang newasëpna pörö ërëpërëp ëëpnaarö.”

Son pim pep epwer retëng ëauta songönte

30 Yesu pi tenim itöök retëng selap pan imaut. Pël ëa pöt ne pout pep epweri retëng naën. 31 Ne pi Anutuu Yaö Mëëaup, Kristo, Anutuu Ruup pöt ar kön wi kosang weseimeë pim naëaan wëwë kosangët koirënëëk yak kopët eptepar retëng yeë.

Ru 7 pörö i kaöök wëën Yesu ëö pet elmëa

21 1 Wë akun nentak Yesuu ruurö Taipirias i kaöök së wëën Yesu tenim naë oröa. Ten ru eporö, 2 Saimon Pitaare Tomas yapin nent Ruprup Ëak Wilaup, Nataniel Kena kak Kalili yangerakaanëpre Sepeti pim ruaarre ten Yesuu ru munt naar pël ëak wëën oröa. 3 Wë Saimon

Pita pi epël yenia. “Ne i kaöök imën nga ë sumaan.” Pël niaan ten epël mëëaut. “Tiar pourö sëpenaan.” Pël mëak tenta wangaöök ilëak ten pourö së röök pötak animaö namp naön ëaut.

4 Ten i kaöök së wëën ëwa tëak kët mapënëak yaëën itaangkën Yesu pi i pisöök taueëa. Pël ëën ten itenak piin Yesu pël newasën ëaut. 5 Pël yaëën Yesuuk epël yenia. “Nem ruurö ar imën namp koran wesetak?” Pël niaan ten epël mëëaut. “Won pan.” 6 Pël maan pi epël yenia. “Ar wangaöökë ë yaapkëëlöök olaë. Pël ëak narö korönëën.” Pel niaan ten iirëëp kaöökë öngpök olaan imënörö kësang pan ilëak peö ëak wëën werunëak poprak ëaut. 7 Pël ëën nook Pitaan epël mëëaut. “Ëngkop Omp Aköppe.” Pël maan Saimon Pita pim ulpëënëp përë wiak ya yamëngkem wëaurekaan Omp Aköpë yapinte kat wiak ulpëënëp wa mëak i kaöök sörok yoola. 8 Pël yaëën ten wangaöökë ngaarëk së imën iirëëp weru wiaut. Pöt i pisö wali won, kot nent temanön, 100 mita pöta ök.

9 I pisöök së el ulmëak itaangkën es newes meraan imënre kaömp nant ar ëeëa. 10 Pël ëën Yesuuk epël yenia. “Ar arim imën peene wan pöröakaan narö wak waiseë.” 11 Pël niaan Saimon Pita pi wangaöökë ngaarëk is iirëëp weru i pisöökël yawi. Pël ëak itaangkën imënörö peö pan ëeëa. Pitëm saareet 153 pöt selap pan iirëëp ilëpna saltak nailën ëaut. 12 Pël ëaan Yesuuk ten së kaömp nën yenia. Pël ëën ten pourö, “Epop Omp Aköp,” pël wesak tenëkaan nampök Yesuun, “Ni talëp?” pël nemaan ëaut. 13 Pël ëën Yesuuk wais kaömpöt kom ë ninak imënöröeta tapël yaë.

14 Yesu pi weletakaan wal ë wë tenim naë orö nirëën nentepar nent ëa pöt pipët.

Yesuuk Pitaan sëpsëpörö ngarangk ëëpna pötaan akun nentepar nent ök mëëa

15 Ten kaömp na pet irak Yesuuk Saimon Pitaan epël yema. “Saimon, Sonë ruup, nim neen lup sant yaalnëën pöt eporöaat il yemowasën ma won?” Pël maan Pitaak epël yema. “Omp Aköp, yaap ni ëwat wëën. Ne lup sant yaalni.” Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Ni nem sëpsëp ruurö ngarangk ëeim öm.” 16 Pël mëak Yesuuk kaalak akun nentak epël yema. “Saimon, Sonë ruup, ni neen lup sant yaalnëën ma?” Maan Pitaak epël yema. “Aköp, yaap ni ëwat wëën. Ne lup sant yaalni.” Pël maan Yesuuk epël yema. “Ni nem sëpsëpörö ngarangk ëeim öm.” 17 Pël mëak kaalak akun munt nentak epël yema. “Saimon, Sonë ruup, ni neen lup sant yaalnëën ma?” Pël maan Pita pi Yesu pim akun nentepar nent, “Ni neen lup sant yaalnëën ma?” pëël mëëa pötaan ya ngës ëak epël yema. “Aköp, ni omën poutön ëwat yaaup. Nem niin lup sant yaalni pötenta ëwat wëën.” Pël maan Yesuuk epël yema. “Ni nem sëpsëpörö ngarangk ëeim öm. 18 Ne yaap pan niamaan. Ni ngaan ulwas wë kan nim kent kön

wiautëël sumëak nimtok nim yepatu urak seimaup. Wë ulöp sumë pötak nim moresiar elmëak wëën maim nampök wii nitëak nim kaaö ëëmë pöl mës nuwak sëpnaat.” 19 Yesu pi ngön pipët Pitaë wel wiipna akunetak Anutuu yapinte wak isëpnaat pötakëlök mëëa. Pël mëak kaalak epël yema. “Nem ënëm ëëm.”

Yesuu ru kent yaaup, Son, pim ngönte

20 Yesure Pita piarip yesem Pita pi kaip ti itaangkën ne piarpim ënëm yesan. Ne ngaan kaömp naö akunetak Yesuu naë wel aisëeë piin epël mëëaut. “Aköp, talëpök niin kup mowiipën?” 21 Pël ëën Pitaak neen itenak Yesuun nemëën epël yema. “Omp epop tolël ëëpën?” 22 Pël maan Yesuuk kangiir epël yema. “Nem kentöök pi om wëën ne kaalak waisuma pöt nemtëët. Ën ni nem ënëm ëëm.” 23 Pël maan pit repak së pitëm karuröen epël mëëa. “Omën pöp wel nawiin ëëpën ya,” pël mëëa. Pël ëaap Yesu pi pöt, wel nawiin ëëma pöten nemaan. Pi om epël mëëa. “Nem kentöök pi om wëën ne kaalak waisuma pöt nemtëët.”

24 Yesu pi neenök ngön pipot ëa. Ne tapöpök ngön epot retëng ë yaningk. Epot pout yaapöt. Nem karuröeta nem epotön yaap ya pël yewas.

25 Yesu ya ke nentere nent mëneimaut kësang wiaap. Ne kön wiin pöt pout pepatë wiipena pöt selap pan ëëpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngön Yaaö Omnarö

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 33 pöta ök won sëën Luk puuk Ngön Yaaö Omnaröa Ya Mëmpeimauta Ngön epët retëng ëa. Pi wet rëak Yesuu ngön ompyaut retëng ëak kaalak epët ëa. Ngön epët, Ngëëngk Pulöök kaamök elmëën Yesuu ruuröak ngön ompyaut Yerusalem kak ngës rëak ök mëak Yutiaare Sameria yang pötë ök maö sa. Pël ëak yang nantë ök maö së pet ira. Pitaë ya mënauta ngönte Sowi 1-12 wia, ën Poolëët Sowi 13-28 wia.

Pöt epël wia.

Ngönën ya mëmpënëak kopëta wesaut *1:1-26*
Yerusalem kak ngönën ya mënaut *2:1–8:3*
Yutiaare Sameria pötë ngönën ya mënaut *8:4–12:25*
Poolë ngönën ya mënaut *13:1–28:31*
1. Pim ngës rëak ya mënaut *13:1–14:28*
2. Yerusalem kak ngönënë wa top kësangpel *15:1-35*
3. Pim ënëm ya mënaut *15:36–18:22*
4. Pim ënëm panë ya mënaut *18:23–21:16*
5. Pim wii kaatak ulmëaut *21:17–28:31*

Yesu pi Ngëëngk Pulö wes mëëpënëak kup mowia

1 [1]O Tiopilas,
Ne peene kaalak pep epwer retëng ë yaningk. Nem ngaantak ngön retëng ë nina pötön ni ëwat wëën pöt Yesu pim ya mëmpööre ngönën aö pël ima pötë ngönöt akun pim yaat ngës rëa [2]pörekaan mëmpö yesem Pepapë akun mowia pöt temanöm sëën pepapök koirak kutömweri isa. Pël ëën akun pötak Yesu pi weletakaan wal ëak kutömweri nawisën wëën Ngëëngk Pulöök kaamök elmëën puuk pim ngön yaaö omën wet rëak yaö elmëaö pöröen pitëm ya mëmpnaata ngönöt ök maima. [3]Pël ëak kët akun selap 40 ruuröa naë ëö pet elmëeim wakaima. Pöt pit piin itenak pi yok yaap wal ëak wëa wesak kön wi kosang mowasëpna yak pël ëak pi wet rëak ruuröen Anutuu songönöt ök maima. Puuk omën pourö wa ngaaök nimëak wë. [4]Pël ëën akun nentak Yesuu ngön yaaö omnarö pit wa top ëak wëën Yesu pi pitën ngön kosang wesak epël ök mëëa. “Ar teëntom Yerusalem kak sëp wasnganok. Ar eprek om kor ön. Pël ëën nem Pepapök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngëëngk Pulö nimpënëak neen ök neaan nem arën ök niia pö nimpnaat.
5 Ngaan ök niak pöt omën eptaanök ngaan Son pi i yaaptak öngre ompörö
i momëa. Ën kot nent wë pöt nem Pepapök Ngëëngk Pulöök i ket ëak
nimëëpnaat."

Yesu kutömweri isa
(Maak 16:19-20; Luk 24:50-53)

6 Akun nentak kaalak Yesu pim ngön yaaö omnarö pit Yesuring
Olip tomök së wë ruurö pit epël pëlpël mëëa. "Aköp aë, tiarim ëaröa
ngaanëër eima pöl ni yok pangk aan Israel omnarö tiarimtok tiarimënt
nener ngarangk ëëpen ma won?" 7 Pël maan pi kangiir epël ök mëëa.
"Iteneë. Nem Pepap pimtok akun nenten yaö wasën wia pötakök omën
puot orööpnaat. Yaö ëa pötakök omën pöt orööpna akun pöten ar ëwat
nasëngan. 8 Pël ëënëëtak ar epël kön wiaan. Pi weëre kosang kësang ar
nimpënaat, akun Ngëëngk Pulö arim ngësë waisëpna pötak. Pël ëën ar
nem ngönta omnarö pël sak wë nem songönte tekeri wesak Yerusalem
omnaröen ök mëak aö aö ë yesem Yutia omën muntaröen ök mëak om
aö yesem Sameria omnaröen ök mëak aö yesem kaare yang nantë së pet
irëp. Pël ëën omën pourö neen ëwat sëpnaan." 9 Akun pötak Yesu pi ngön
epot ök më pet yairën Anutuuk koirak kutömweri isa. Pël ëën ruurö pit
mopöök iteneim wëën kepëltak is ilëak kö sak sa. 10 Pi sëën pit ngaarëkël
om iteneim wëën tapëtakëër omën naar pitëm naë oröak taueëa, ulpëën
kölam panëëwaar mëauwaar pöaarök pitën epël ök mëëa. 11 "Kalili
omnarö, ar oröpmorëën mopöökël we riak itnakaim? Yesu pi Anutuuk
koirak o kutömweri yawis. Pi peene ar itenaan yawis pi tapël kaalak
irapnaap."

Yutasë urtakëp koir ulmëa

12 Yesu pim ngön yaaö omnarö pit Olip tomökaan kaalak Yerusalem
kakë sa. Tomökaan kakë saö pöt wali won, om wan kilomita pöta ök.
13 Pël ëak Yerusalem kaöökë öngpök së oröak el wesak ka wet rëak pitëm
së wakaim wiak sa pötak së ilëa. Pël ëak ka kaö ngaarëkël wieëa pörek së
wel aisëak wakaima. Pit omën eporö, Pitaare Son, Semsre Entru, Pilipre
Tomas, Patolomiuure Matiu, Sems muntap Alpias pim ruup, piire Saimon
pi ngaan Rom kamanëp sëp mowasëpënëak aima omën tok pötakaanëp,
piire Yutas muntap Sems muntapë ruup. 14 Pit omën piporö öng naröaring
pit pourö wa top ëak wëa. Maria Yesu pim ëlëp, piire pim yokoturö pit
pourö wë Anutuun ök maima.

15 Akun nentak Yesuu ru 120 pörö kaalak wa top ëak wë Pita pi pitëm
tekrak wal ë tauak epël ök mëëa. 16 "Nemorö, Ngëëngk Pulöök ngaanëër
elmëën omën omp ak Tewit puuk ngönën pepeweri ngön nent retëng ëaö
pöt peene kë oröa. Pi Yutas pöp omën Yesu moröpnaarö mësak kan pet

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

elmëën Yesu moröaup piinök ëa. Pöt Yutas pi kawi ngentiin muntap pim urtak sëpna pötenök ëa. 17Tiar ëwat wë. Yesu pi Yutas tenring öpënëak mëëaup. Pël ëën Yutas pi tenring ya waup." 18Pi pël ëak Yesuun kup mowia utpet pöta sumet waup. Pël ëak pi sum pötaring yang lup nent sum ëa pöt, kawi ngentiak yaat pör menak oröa. 19Pël ëën Yerusalem kakë omën pourö pit ngön pöt wak wë yok wel wia wesa. Pël ëak pit yang pöta yapinte Akeltama pël mëëa. Yapin pöta songönte pöt epël, Omën Iita yanget. 20"Tewit pi tan pep Sam pöweri Yutas pimëën epël retëng ëa.

'Pim kaat om pas wiaap.

Omën namp pötak öpan.'

Ën Sam pöweri tan munt nentak epël ëa.

'Omën muntapök pim urtak sak pim ya mëna pöt kaalak mëmp.'

21-22Pötaanök tiar omën munt namp pim urtak koir ulmëëpenaan, Yesu pim ngön yaaö omnarö 11 tenim naë. Pël ëën puuk Aköp Yesu weletakaan kaalak wal ëa pöt apnaap. Pötaanök tiar omën namp tiarimtë naëlaan koirëpenaan. Pi ngaan pan tiarring wëën Sonök Yotanëk Yesu i yemomëën itenaupök om wë yewaisem wëën Anutuuk Yesu koirak mopöök kutömweri yawisën itenaö pöpök."

23Pita pi ngön pël ök maan pit omën naar tekeri wesa. Nampë yapinte Yosep, omnaröak Pasap pël yamëëa pöp, pim yapin munt nent Sastas pël yamëëaup. Ën nampë yapinte Mataias. 24Pöaar wël ë ulmëak Aköpön epël ök mëëa. "O Aköp, ni omën pouröa lupötön ëwatëp. Pötaanök niin pëlpël yeniak. Omën epaarë naëaan namp ma nampök ya epët wak Yesu pim ngön yaaö omnamp pël sëpnaap? 25Pël ëak puuk Yutas pim ya sëp wesa epët mëmpnaan. Pi pöt yok sa, Aköpë pimëën kaare yang yaö elmëaö pörekë." 26Pël mëak talëpök isëpënëak itena pöt Mataiasök isa. Pël ëën pit pi il moulmëën Yesu pim ngön yaaö 11 pitring wakaima.

Ngëëngk Pulö irëa

2 1Yuta omnaröa akun ngëëngk kësang nent yapinte Pentikos pël ya pötak Yesuu ingre mor saurö pit ka nentak wa top ëak wëa. 2Akun pötak pit kakaati wëën omën nempel mopöökaan uure kapkapëër kent ket ëak teëntom irë pitëm wëa ka pötak ilëak pangk ëak wieëa. 3Pël yaëën pit itaangkën omën pitëm tekrak oröa pöt es wilëngre yangap pötë ök sak kom kap ëak omnaröa rangk ngentia. 4Pël ëak Ngëëngk Pulö Yesuu ingre mor saurö pitëm lupötë ilëak peö ëak pit weëre kosang kësang kaamök elmëën ngës rëak ka nantëëröa kakë ngönötring ngön ök aima.

5Akun pötak Yuta omën ka waliitëaanörö Yerusalem kak së peö ëak wëa. Pit ngönëntaan kent ëak pitëm kaat sëp wesak së wëa. 6Pël ëak wë pit u pömpelën kat wiak naë së ityeengka pöt Yesu pim ruurö pit omën sa pöröa ngönötë ngönën ök maan kat wiak yaan sa. 7Pël ëak epël mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Elei, omën ngön ya eporö pit pourö Kalili omnaröep. 8 Pit tol ëakök
aan tiar neenem ngönötë kat yawi? 9-11 Tiarim kakë ngön ke nentere
nent kësang wia. Pël ëaatak tiar ka poutë ngönötëël ya kësangöt Anutu
pim weëre kosangööring yamëngkauten kat yawi. Itneë. Tiar narö Patia
yangrakaanörö, narö Mitia yangrakaanörö, narö Ilam yangrakaanörö,
narö Mesopotemia yangrakaanörö, narö Yutia yangrakaanörö,
narö Kapatosia yangrakaanörö, narö Pontas yangrakaanörö, narö
Esia yangrakaanörö, narö Prisia yangrakaanörö, narö Pampilia
yangrakaanörö, narö Isëp yangrakaanörö, narö Lipia yangerak Sairini
kak naëaanörö. Tiarim naëaan, narö Rom kakaanörö, Yuta yaapöröere
köpël Yuta panëëröa öngpök ilëaurö. Ën tiarim naëaan naröeta Krit
kustaakaanörö, narö Arepia yangrakaanörö. Yaap pan, tiarim kakë
ngönöt selap wiaatak yok pangk tiarimtë ngönötë Anutu pim weëre
kosangring ya yamëngka pöta ngönte ök niaan kat yawi.” 12 Pël mëak pit
yaan sak kön selap ëak neneren epël maima. “Elei, pit tol ëak epël ya?”
13 Pël yemaan naröak ökre wasiin wesak epël mëëa. “Pit wain i ngaat nak
kön irikor ëak ya.”

Pitaak omnaröen ngönën ök mëëa

14 Pitëmënt pël aö yesën Pita pi Yesuu ngön yaaö omnarö 11 pitëm
naëaan wal ë tauak maap ngön ëak epël mëëa. “Yuta omnarö, ar tenim
karuröere Yerusalem kak wëaurö, ar këëkë wesak kat wieë. Pël ëën omën
e yaarö epëta ngönte ök niamaan. 15 Arim naëaan naröak ten i nak kön
irikor ëak wë yak pël aim. Pöt won. Peene wangam kan ngolöp 9 kilok
yaë. Talëp epëtak i nak kön irikor yeëa? 16 Epët Anutu pim ngaanëër
tektek omnamp Soel piin epël ök maan retëng ëa.

17 ‘Anutuuk epël ya. Ënëm pan yangaakë wëwëet won wasuma
akunetak
nem Pulö wes mëën irëak yang poutë omnarö pangk elniipnaat.
Pël ëën arim koont yokoturö pit nem ngön pöt war wesak apnaat.
Ën omp ulwas narö pit pöt, nook wangar ke pëlöt rë moolamaat.
Ën omp ulöpörö pitta nook wangar rë moolamaat.
18 Yaap, akun pötak nem Pulö wes mëën iraan
inëën öngre ompörö pitök nem ngön ompyaut war wesak ök apnaat.
19-20 Pël ëën akun pötak elmëën mopöök retëng kësang orööpnaat.
Këtëp röök wiipnaat.
Ën ngoonöp pöt, i möak omën iitë yaarö ke pöl koröp orööpnaat.
Pël ëën yangrakta tapël yaaröön ar yaan sak ëënëët.
Es koulöpre es yaapre omën i ököt orööpnaat.
Omën pipot wet rëak orööpnaat.
Pël ëën Aköp nem akun kaöet orööpnaat.
21 Pël ëën omën namp pi neen merëk neaan pöt ne pi kama ömaat.’

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Soel Anutu pim tektek ngön yaaup puuk ngön lup pöt retëng ëa. Pël
ëën ënëmak Pita puuk muntat kaalak yal menak epël ök mëëa. “Israel
omnarö, ar këëkë wesak kat wiaan. Ne peene Yesu Nasaret kakaanëp piin
ök niamaan. Anutu puuk omën pipop weëre kosang retëng ke nampre
nampöt tiarim it köpëlöt pet elniipënëak wes nimëaup. Anutu puuk weëre
kosang pöt mangkën wak irëa pöt arim naë oröa. Pël ëaut ar yok ëwat
wë. 23 Ën ngaanëër Anutu puuk Yesu pimëën kön wia pölök arök omën
utpet ngaarö pitëm naë wes mëën pitök këra yetaprak möa. 24 Pël ëën
Anutu puuk weletakaan wal ë moulmëa. Weleta këlangön ke nentere nent
kat wia pötë öngpökaan ent ë moulmëa. Pi weletak kosang sak wii naön
ëa. 25 Iteneë. Omën omp aköp Tewit pi ngaanëër pan wetete ngön nent
Yesu pim naë omën orööpna pötaan retëng ëa.

‘Ne itaangkën Aköp pi neering wëaup.
Pi nem naë pan wë.
Pël ëën ne omën nantön kas naëngan.
26 Pötaanök nem lupmer ërëpsawi panë yeë.
Pël ëak ërëpsawi tan yamëem nem koröpwerta omën ompyaut
orööpnaataan kor wë.
27 Oröpmorëënök? Ni ne sëp newasën welaaröa wii kaatak öma saltak
wal ë neulëan.
Ni nim ya omën ompyaup welaaröa kaöök wieë söp ëëmëak nenëaan
ëan.
28 Ni yok wet rëak wëwë ngolöp ompyaut öma pöta kanö pet elnëaup.
Pël ëak akun poutë neering wëën ne ërëpsawi om eim ömaap.’ ”

29 Pita puuk Tewitë retëng ëa pöt ök më pet irak yal menak epël mëëa.
“O karurö, ne ngön epët tekeri wesak ök niamaan, omën omp aköp Tewit
pim ngönte. Ngaan panëër pi wel wiin yang kel weerauppe. Pël ëaup pim
yanget Yerusalem kak eprek e wiaan iteneim wë epët. 30 Tewit pi Anutuu
tektek ngön yaaö omnamp Anutuuk piin kosang wesak epël ök mëëa.
‘Nim ëaröa naëaan nampök nimtë ök omën omp ak sëpnaat.’ 31 Tewit pi
Anutu pim omnant ëëpna pötön pi wet rëak ëwat sa. Pël ëak Anutuuk
Kristo Yaö Mëëaup welaaröa naëaan wal ëëpnaap pöteta ök mëëa. Pël ëak
pi epël ök mëëa.

‘Anutu pi omën pöp sëp mowasën
welaaröa wii kaatak wieë söp naëpanëëp.’

32 Omën pöp Yesu Anutuuk welaaröa naëaan wal ë moulmëën ten
itenakök pöta ngönte arën ök niaim. 33 Pël ëaup pi Anutu pim pepapök
yok pim yaapkëëtakël moulmëën weëre kosang kësang wak wë. Pël
ëën Pepapök ngaanëër kup mowia pöl Ngëëngk Pulö mena. Pël ëautak
omnant arim itaampööre kat wi pël yeë epot Yesu pim Ngëëngk Pul ten
ninaö pö. 34 Pël ëaap tiar ëwat wëep. Tewit pi pimtëënök ngön epot naën.
Pi kutömweri nasënëpök om ngön epot epël ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

‘Anutu puuk nem Aköpön epël ya.
Ni wais nem yaapkëëtakël öm.
35 Pël ëeë neen kor wëën pöt omën nimëën kööre tok yaaö piporö nook
maan nim weëre kosangöökë karök ilapnaat.’
36 Pötaanök Israel omnarö ar epël kön wieë. Yesu epop arök këra yetaprak möan
pöp Anutu puuk kaö wes moulmëën pi tiarim Kristo pim Yaö Mëëaup pël sak wë.”

Omën selap pan lup kaip tiin i momëa

37 Pita pi pël maan omnarö pit pöt kat wiak pitëm lupöt könöm ëa. Pël ëën narö pit Pitaan pëël mëëa. Ën narö pit ngön yaaö omën muntaröen pëlpël mëak epël mëëa. “Karurö, ten tol ëën?” 38 Pël maan Pita pi pitën epël ök mëëa. “Ar neenem utpet yaaut kasëng mampun. Pël ëën Anutuuk arim ketöt ent elniin ar Yesu Kristo pim ru ulöpökörö pël sak önë pötaan ten ar i nimëënaan. Ar pël ëak wëën Ngëëngk Pulö nimpnaat. 39 Pöt oröpmoreënök? Anutu pim ngön kosang wesa pöt epël wia. ‘Ne omën epot ningkën pöt ariməntre arim koröngre ruuröere ën omën yang ël epotë wëaurö pourö pangk elniipnaat.’ Omën epot Aköp tiarim Anutu puuk omën pourö yas niaan pim naë sëpenaarö tiar nimpnaat.”

40 Pita pi ngön pöt ök më pet irak kaalak ngön nant kosang wesak epël ök mëëa. “Omën utpet yaauröaring ar pourö kö sënganëën.” 41 Pël maan omën kësang pan pit ngön pöt kat wiak kön wi kosang wesa. Pël ëën Yesu pim ngön yaaö omnarö pitök i momëa. Akun pötak omën i momëa kësang pan, 3000 pörö, pit Aköpök wet rëak kön wi kosang yewesa pöröaring erën ë moulmëa. 42 Omën pël ëa pörö pit Yesu pim ngön yaaö omnarö pitök omnant rë moulöpna pötaan kent pan ëeima. Pit pël ëak wa top ëak kaömp ngawi neimeë Anutuun yaya maöre kimang maö pël eima.

Ingre mor saurö ompyaö wakaima

43 Anutu puuk kaamök elmëën pim ngön yaaö omnarö weëre kosang ke nentere nent yaëën omnarö pöten itenak yaan seima. 44 Pël ëën omën wet rëak Yesuun kön wi kosang wesa pörö pit lup kopëtemer sak wë pitëm omnant neenemot wieëa pöt sëp wesak ngawingawi ëeim wakaima. 45 Pël ëak akun nantë pit pitëm yangre omën nantë sumat wak pöt kaömp sum ëak omën ngöntök yaaurö meneima. 46 Pël eimeë akun poutë pit Anutu pim ngönën tuptak wa top ëak pitëm kaatë kaömp ngawi në pël eimeë ërëpsawi yaautaring wakaima. Pël ëak pit lup kopëtemer sak wë kaömp ngawi neimeë, Anutuun yaya maima. 47 Pël ëën Yerusalem kak omën wëaurö pit pitëm wëwë pöten itaangkën ompyaö pan ëa. Pël ëën kët poutë Aköpök omën muntarö koirak kön wi kosang yewesa pöröaring yal men moulmëa.

Omën ing il tëaup ompyaö mowesa

3 1 Kët nentak wiap kan 3 kilok Yuta omnaröa Anutuun kimang yamëëa akun pötak Pitaare Son piarip Anutu pim ngönën tup kaöetakë sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Pël ëak itaangkën ngönën tup kaöetak ka kanër pitök ka kan ompyaur pël
yamëëa pöra naë omën namp ing il tëaup wëa ngaanëër ëlëpë yaatakaan
pël ëaup wilaup pi pimtok kan sak waisak pël naën yaaup. Pi akun poutë
omnaröak wak së moulmë pël yeëa. Pël ëën omnarö Anutu pim ngönën
tuptak ilëak yaaröön sumatön kimang maim yeëa. 3 Pël ëaö pöpök
Pitaare Son piarip Anutu pin ngönën tup kaöetak ilapënëak yaëën sum
kot nent mampënëak mëëa. 4 Pël ëën piarip pörek tauak omën pöpön it
kökö ngëneë Pitaak epël mëëa. “Ni tenipön itan.” 5 Pël maan pi omnant
mampënëak ya wesak piaripön itena. 6 Pël ëën Pita puuk epël mëëa.
“Yaköm, ne kot nim nimpaat won. Pël ëaatak ne omën maim nent wa
pötaar ni nimpaan. Yesu Kristo Nasaret kakaanëp pim weëre kosangöök
ök niamaan. Wal ëak kan së.” 7 Pël mëak Pita puuk mor yaapkëësi moröak
kaamök elmëak wal elmëën tapëtakëër pim ingesiar el mö rëën kosat
kosang sa. 8 Pël ëak ingesiar ompyaö sëën pi sörok olëak tauak kan ing ëa.
Pël ëak piaripring Anutu pim ngönën tup kaöetak ilëak kaalak kan ing ëak
sörok olëak Anutuun yowe mëëa. 9 Pël ëën omën Anutu pim ngönën tup
kaöeta kakaati wëaurö pit itena pöt pi kan ing ë Anutuun yaya yamëëa.
10 Pël ëën pit itenak epël mëëa. “E, omën epop pi Anutu pim ngönën tup
kaöeta ka kan yapinte ompyaur pörek wë sum kimang yaaup,” pël mëëa.
Pël mëak pit omën pöpön itenak pim naë oröa pöten yaan sa.

Pitaak Anutuu ngönën tup kaöetak ngönën ök mëëa

11 Omën pöp pi Pitaare Son ent ë moulmëak sëpnaaten kaaö ëa. Pël ëak
pi piaripring mor yal ëak Anutu pim ngönën tup kaöetak purpur omnarö
pitëm ëapë yapin ngamp Solomon pël yamëëauweri wëën omnarö pit
yaan sak së pitëm naë wa top ëa. 12 Pël ëën Pita pi pitën itenak epël
mëëa. “O Israel nem karurö, ar epëten yaan sak ëëngan. Tenip tenpimtë
weëre kosang nentak omën epët naën. Arök tenpim ngönën wak wëaö
pötaan omën epop ompyaö sa wesak tenipön itaangkan. Won. 13 Omën
epët Anutu pimtok yaë. Anutu, pöp pi tiarim ëarö Apramre Aisakre
Yakop pitëm yaya maima pöp, tiarim Anutu, puuk pim inëënëp, Yesu,
pim weëre kosangöt tiarën pet yaalni. Pöp ngaan arök kaöaröa naë wes
momëënak pimëën ngön ya mënaup. Pël ëak Rom yang ngarangkëp
Pailat pi mangkën puuk kan wes momëëpënëak ëa pöt 14 arök kosang
ngentiak omën wotpil ompyaö pöp kasëng menaurö. Mak, ar ke urak
Pailatën maan Yesu pim urötak omën yamëngkaup wii kaatakaan kan
wes mëën sa. 15 Pël ëën arim ngöntaan pitök tiarim omën wëwë ompyaut
yaningkaup mëna. Pël ëaupök Anutu puuk weletakaan wal ë moulmëën
wëwëetaring wëën tenip itenaut. Pötaanök pöta ngönte ök aim wë.
16 Tenip Yesuun kön wi kosang yewasën pim weëre kosangööring omën
epop ompyaö yemowas. Yaap, Yesu pi tenip piin kön wi kosang wasënëak
kaamök elnia pötak omën epop arim itöök ompyaö sak wë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

17“Ngöntre karurö, ne arën ëwat wë. Arre arim kaöaröak Yesuun utpet
elmëaurö. Pël ëautak ar pim songönte ëwat nasën wë yak pël elmëaurö.
18 Pël ëaap Anutu pim ngaanëër tektek ngön yaaö pöröen ök maan tekeri
wesa pöt kë oröa. Pi ngaan epël mëëa. ‘Kristo Anutu pim Yaö Mëëaup pi
këlangön kaö pan kat wiipnaap.’ 19 Pël mëëa pötaanök ar arim lupöt kaip
tiak Anutu pim ë pël elmëën. Pël ëën arim saunat won niwasëpnaan.
20 Pël ëak wë ënëmak Anutu puuk ulöpre moup elniak arim lupöt weëre
kosang niwasëpnaan. Pël ëak kaalak Yesu Anutu puuk tiarim kama
niöpënëak Yaö Mëëaö pöp arim naë wes mëëpnaan. 21 Pël ëëpnaatak
pi kutömweri om wë Anutu pim ngolöp ngolöp wasëpna akun mowia
pöten kor wë. Pël ëëpënëak ngaanëër Anutuuk tektek ngön yaaö omën
ngëëngköröen ök maan tekeri wesa. 22 Pöt Moses puuk nant epël ëa.
‘Anutu, tiarim Aköp, puuk tektek ngön yaaö namp wes mëën waisëpnaat.
Pöp arimtë naëaan namp. Pël ëën Anutu pi neen yaö elnëa ke pëlëp. Ar
pim ngön apna pipöt pout ngar ön. 23 Ën omën Anutu pim tektek ngön
yaaö omnampë ngön kat nawiin ëëpna pörö Anutu pim omnaröaring
naöpan. Pit kö sëpnaat.’ 24 Moses puuk ngön pël retëng ëa. Pël ëën Anutu
pim tektek ngön yaaö omën muntarö Samuelre pim kasngaël pöröen
ngön ök maan tekeri wesa pöt peene tiarim tekrak yaarö. 25 Ngön epot
Anutu puuk tektek ngön yaaö omnaröen maan pitök pitëm këmötëaan
ngaanëër retëng ëën wiakaimautök peene tiarim naë këët yaarö. Tol
ëënak wasngan. Ar pitëm kurmentëkaanörö. Pötaanök ngön kosang
wia epët Anutu puuk arim ëaröaan ëaö epët ar pouröaan yes. Kat wieë.
Anutu puuk Apramön epël ök mëëa. ‘Ne nim ëere köröörö ulöpre moup
elmëën yangerak omën pourö pangk ë pet irëpnaat.’ 26 Pël ëak Anutu pi
pim Inëënëpön yaö mëak wes mëën wet rëak arim ngësë waisa. Pi ulöpre
moup elniin arim utpet yaaut sëp wasënëak waisa.”

Pit Pitaare Son ngön yaatak moulmëa

4 1 Pitaare Son piarip omnaröen ngön ök maim wëën kiri ar yaauröere
Anutu pim ngönën tup kaöeta polisöröa ngarangkëpre Satusi
ngönën omnarö piarpim naë sa. 2 Pit së kat wiin piarip Yesu pim wel
wiak weletakaan wal ëa pöta ngönte ök mëak tiarta wel wiak tapël wal
ëëpenaarö omnaröen pël ök maim wëën pit së kat wiak piarpimëën ya
sangën kön wia. 3 Pël ëak këtëp irë ilapënëak yaëën yak om moröak
ëlpamök ngön ya mëmpënëak wii kaatak moulmëa. 4 Ën piarpim ngön ök
maima omën pöröa naëaan omën kësang pan saareet 5000 pörö Yesuun
kön wi kosang wesa.

5 Ëlpamök ngönënë ngarangköröere kaöaröere ngön kosangötë
ngarangk yaaurö pit pourö Yerusalem kak wa top ëa. 6 Anas kiri
ar yaauröa wotöököp piire Kaiapas, Sonre Alesantaare Anas pim
kurmentëkaanörö pit pourö wa top ëak wëa. 7 Pël ëak wa top pötak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pitaare Son piarip pitëm tekrak tau moulmëak pëlpël mëëa. “Arip talëpön maan pimtok pimtë weëre kosang ningkënak omnamp ompyaö wesauwaar? Ma talëpë yapinte mëak ompyaö wesauwaar?”

8 Pit pëël maan Pita pi Ngëëngk Pulö pim lupmeri peö ëën epël ök mëëa. “Omën kaöere ngarangkörö, 9 ar tenpim omnamp ngaanëër ing il tëaup ompyaö mowesan pöten pëlpël yeniak. 10 Pötaanök arën ök niaan Israel omnarö ar pourö ëwat seë. Yesu Kristo Nasaret kakaanëp pim weëre kosangöök omën arim tekrak taua epop ompyaö sak wë. Arök Yesu Kristo pöp këra yetaprak möön wel wiaupök Anutuuk weletakaan wal ë moulmëa. 11 Ngönëntak ngön nent epël wia.

‘Wap omën ka ök yarëauröa wël ë moolëaut
Anutuuk ompyaut wesak möör wap wes yewesir.’

Wap pöta yapinte Yesu. 12 Pi tapöpök tiar niwak wëwë ompyautak niulëëpnaap. Yang epera rangk omën wë eporö tiarim naëaan nampök tiar niwak wëwë ompyautak niulëëpna pöten yaö neniaan. Yesu pimënt kopët tapöp.”

13 Pël maan ngönën ngarangkörö pit yaan panë sa. Pöt Pitaare Son piarip kaö wonaar. Pël ëak piarip ëwat kaatak neilaanaarök wa top kaöetak ngön apnaaten kas köpël weëre kosangring ök mëëa. Pël ëën pit piaripön epël wesa. “Piarip Yesuring wë weëre kosang epël wa,” pël wesa. 14 Pël ëak pit itaangkën omën ingesiar ompyaö mowesa pöp piarpim naë yaap tauaan itenak ngön kangiir mapnaat pangk naën ëën sëp wesa. 15 Pël ëak omën kaöarö pitëmënt ngönaak apënëak piarip ka ngerö nentakël wes momëa. 16 Pël ëakök pitëmënt ngön epël ë kopëta wesa. “Tiar omën epaar tol elmëëpen? Omën Yerusalem kak wëa pörö pit epël kön wia. ‘Omën weëre kosang epët omnarö yok pangk naënganëët. Retëng piarpim yaë epët tiar yak newasngan.’ Ngarangkörö tiar piarpim ëa pöt kaar newasngan. 17 Kopëtet om ulöl sak sëpan pötaanök tiar ngön ë kosang wasën piarip kaalak Yesu pim ngönte naën ëëpnaan.”

18 Pël mëak pit kaalak piaripön yas maan koirak së tau moulmëak Yesu pim ngönte omën muntaröen ök mapanëak nga mëëa. 19 Pël maan Pitaare Son piarip taueë Pitaak ngön kangit epël mëëa. “Arimtok omën eptepar kom ëak iteneë. Kan taltakëër ompyaut? Ten arim ënëm ëën ma Anutu pim ënëm ëën? Pël ëautak ten Anutuu ënëm ëëna pöt arim ënëm naëngan. 20 Tenip yok pangk pim ngönte anaaten kaaö naëngan. Omnant Yesu pim yaëën tenpim itenak kat wiak pël ëaö pipot tenip yok pangk ngep naëngan.” 21-22 Omën Anutuuk pim ingesiar ompyaö mowesa pöp pim krismakiat omën naar ulpëën il wesaup pöp pi ulwas wonöp. Pël ëën omnarö pit Anutuuk omën pöp ompyaö mowesa pötaan Anutuun yaya mëëa. Pötaanök ngönënë kansolörö pitök piarip këlangön kat mowiipënëak itaangkën kan won ëën ap wesak piarip kaalak omnaröen ngön ök mepanëak nga mëak wes mëën sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ingre mor saurö pit ngönën ök apnaataan weëre kosang öpënëak Anutuun kimang mëëa

23 Pitaare Son piarip wes mëën kaalak piarpimoröa naë së kiri ar yaaö
kaöaröere ngönënë ngarangköröa ngön mëëaö pöt ök mëëa. 24 Pël ëën
kat wiak pit pourö kön kopëtaö wesak Anutuun epël ök mëëa. “Nuukëër
kaöap, ni kutömwer ket ëak pöweri omnant mowian. Pël ëak yanger ket
ëak pörak omnant moulmëan. I kaö ket ëak i kaöökë omnant moulmëan.
25 Ni ngaan panëër Ngëëngk Pulö elmëën tenim ëap omën omp aköp
Tewit nim inëën ngaanëpön maan ngön nent epël retëng ëa.

‘Tol ëënak köpëlörö neen ya sangën ëa?
Ën tol ëënak omnarö nemëën kup riipënëak ëa?
26 Yang omp aköröere wotöökörö ne Aköpre nem Yaö Mëëaup nga
elniipënëak wa rongan ëa.’

27 Ngön pöta këët peene e yaarö. Pöt oröpmoröën? Yerusalem ka kaö
eprek omën omp aköp Erot piire Pontias Pailatre köpël omnarö pit Israel
omën kaöaröaring wa top ëak Yesuun nga elmëëpënëak ëa. Pi nim Inëën
ompyaup ni ngaan ya yaö mëëaup. 28 Pit wa top ëak omnant orööpënëak
ngaan nim kopëta wes menan pöpön nga kupre wap wieima. Pël ëeim
wëën omnant orööpënëak ëan pöt nimtë weëre kosangöök elmëën oröa.
29 Pötaanök ten peene ni tenim Aköpön kimang yeniak. Omnarö pit nga
kup yari pötaanök ni ten nim inëënörö kaamök elniaan kas köpël nim
ngön ompyaut war wesak ök menaan. 30 Ni kaamök elniaan yauman
omnarö ompyaö mowesak weëre kosang it ngolöp ke nampöt nim inëën
ru ngëëngkëp Yesu pim weëre kosangöök mëmpunaan.”

31 Pit Anutuun ngön pil ök maö së pet yairën ka pitëm wëa pöt moup
ket ëak möa. Pël ëën Ngëëngk Pulö pitëm lupötë ilëak peö ëën pit Anutuu
ngönte kas köpël omnaröen ngës rëak ök maö sa.

Ingre mor saurö pit lup kopëtemer sak wakaima

32 Akun pötak omën Yesuun kön wi kosang wesa pörö pit lup
kopëtemer sak pitëm naëaan nampök epot nemtëët pöt naën. Won.
Pitëm omnant pout ngawi wiak wakaima. 33 Pël ëak Yesuu ngön yaaö
omnarö weëre kosang kësang wak pitëm Aköp Yesu weletakaan wal ëa
pöten omnaröen ök maan Anutuuk omën piin kön wi kosang wesa pörö
komre kolap kaö elmëën pit ompyaö wakaima. 34-35 Pël wakaimeë pitëm
tekrakaan nampök omën nentaan ngöntök naën. Pit tol ëakök pël eima
wasngan. Pitëm naëaan nampök kaare yangatë sumat wak pöt Yesu pim
ngön yaaö omnarö pitëm naë wak së mangkën kom ëak ngöntök yaaurö
meneima.

36 Akun pötak omën namp pim yapinte Yosep pi pitring wakaima.
Omën pöpön Yesu pim ngön yaaö omnarö pitök pim yapin nent Panapas

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pël maima. Yapin pöta songönte Omnarö Lup Ketumön Yemowesaup. Pi Yuta omnamp Liwai pim kurmentëkaanëp Saipras kustak wilaup. 37Omën pöp pim yang lup nent omnarö menak sumat wak ngön yaaö omnaröa naë së kom ë mampënëak mena.

Ananaiasre Sapaira

5 1Panapas pi pël ëa. Ën omën pöröa naë öngre omp naar wëa. Ompöpë yapinte Ananaias. Ën öngöpë yapinte Sapaira. Ananaias puuk pim yang lup nent omnarö menak sumat wa. 2Pël ëak kaö nent yoolök wasëpënëak kaö nent ëlëëp wia. Pël ëën pim öngöp piita ëlëëp wia pöten kön wiin ompyaö ëa. Pël ëën pi sum kaö nent wak së ngön yaaö omnarö menak, e tapët pël mëëa. 3Pël ëën Pitaak piin epël ök mëëa. “Ananaias, Seten puuk nim lupmer utpet panë niwasën Ngëëngk Pulöön morök elmëëmëak nim yangeta sumat wak kaö nent ëlëëp wian. 4Ni wet rëak yanget sum naën wieëa akun pötak yang pöt nimtëët pël wieëa. Ën ënëmak ni yang pöt omnarö menak sumat ningkën wan pöt nimtëët. Oröpmoreënök ni sum kaö nent ëlëëp wiak ngön kaar ëaup? Nim ngön kaar pipët ten omnaröen pëën nenian, Anutuun kaar yemaan.” 5-6Pël maan Ananaias pi ngön pöt kat wiak wel wiak së ngentia. Pël ëën yokoturö pit kat wiak së pim sokur poë koröpöök kör koëak wak së yang kel weera. Pël ëën omnarö pit ngön pöt kat wiak kas kaö panë ëa.

7Kot nent wë ngöpngöp ëak 3 aöa pël won yesën pim öngöp Sapaira pim ompöp wel wia pöten kat nawiin yak Pita pim kaata kakaati së ilëa. 8Pël ëën Pita pi epël pëlpël mëëa. “Arip yangeta sumet epët pëën wauwaar ma?” Pël maan öngöpök epël mëëa. “Yok nim wan pi tapëtep.” 9Pël maan Pita puuk epël mëëa. “Aripök Aköpë Pulöön morök elmëënë pöten kön wiin kengkën sa ma? Kat wiaam. Omën nim ompöp yang kel weeraurö pit ka kanrak pi yawir niinta niöpnaat.” 10Pël maan tapëtakëër öngöpta wel wia. Pël ëën yokoturö pit kaalak wak së pim ompöpë naë moweera. 11Pël ëën Yesuu ingre mor sauröere omën muntarö ngön pöt kat wia pörö pourö kas kësang panë ëa.

Retëng it köpëlöt mëna

12Akun pötak Yesu pim ngön yaaö omnarö pit weëre kosang it ngolöpöt kësang omnaröaan elmëa. Pël ëën omën Yesuun kön wi kosang wesa pörö pit Anutuu ngönën tup kaöetak purpur omnarö pitëm ëapë yapin ngamp Solomon pël yamëëauweri wa top ëak Anutuun ök maim wakaima. 13Pitëmënt pëën pël ëeim wëën omën muntarö pitëm wëwëatön itenak pit ompyaö wëaurö pël yamëëaurö yak pitring öpnaaten kas ëeima. 14Pël ëaatak omën kësang pan Aköpön kön wi kosang wesak pim ingre moröröaring yal mena. 15Pël ëën Yesuu ngön yaaö omnarö pit pitëm yaat om mëmpö yesën omnarö pit pitëm yauman omnarö wak së

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kamtaöökë kan ëöök urötring wi moulmëa pöt pit epël mëakök ëa. “Pita pi kamtaöök yesem pim moresök moröpnaat. Ën nent pöt pi yesën pöt pim könöpök pitëm rangk ilap riak sëën ompyaö sëpnaat.” Pit pël mëak wak së mowieima. 16 Pël ëën Yerusalem kak we naöökaan naöökë ka pötëaan yauman omnaröere omën pitëm lupötë urmerarö wëaurö pourö wak së Yesu pim ngön yaaö omnarö pitëm naë oröön waö ë momëak ompyaö mowesa.

Ensel nampök ngön yaaö omnarö wii kaatakaan ent ë moulmëa

17 Ënëmak kiri ar yaaurö pitëm wotöököpre omën piiring wëaurö pitëm yapinte Satusi, pit Yesuu pim ngön yaaö omnaröa yaaö pötön itenak war kön wiak ya sangën ëën utpet mowasëpënëak kön wia. 18 Pël ëak së ngön yaaö omnarö wak wii kaatak moulmëën utpet yaauröaring wëa. 19 Pël ëën rö kan Anutuu ensel nampök wii kaata kanwer të mowiak ngön yaaö omnarö wël ëak mësak orö epël ök mëëa. 20 “Ar Anutu pim ngönën tup kaöetak së wëwë ngolöpta ngönte omnaröen ök man.” 21 Pël maan pit ngön pöt ngar wak wëën këtëp ngampi yoolaan ngönën tup kaöetak ilëak ngës rëak omnarö rë moula.

Pit pël ëeim wëën kiri ar yaauröa wotöököpre pim omnarö pit Yuta omën kaöaröen yas maan ngönënë kansolörö wa top ëa. Pël ëak wii kaata kaöapë ngësël ngön wes mëa, Yesu pim ngön yaaö omnarö wii kaatakaan koirak waisëpënëak. 22 Pël ëaatak ngönënë polisörö pit wii kaata kakaati së itaangkën Yesu pim ngön yaaö omnarö pit won wieëa. Pël ëën pit kaalak ngönënë ngarangköröa naë së pitën ök mëëa. 23 “Ten wii kaatak së itaangkën kan ngarangkörö wëën ka kanötta om wari seëa. Pël ëaan ten koirënëak kakaati së itaangkën won wieëa.” 24 Pël maan ngönën tup kaöeta polisöröa kaöapre kiri ar yaauröa wotöököp pöt kat wiak kön selap wiak neneren epël mëëa. “Pitëm yaë pipëtakaan oröpöt orööpënëak yaë?” 25 Pël aö yeem wëën omën namp pitëm wa topöök së epël ök mëëa. “Kat wieë. Arim omën wii kaatak ulmëan pörö pit ngönën tup kaöeta kakaati së omnaröen ngönën ök maim wë.” 26 Pël maan polis ngarangkëpre pim koturö pit së Yesuu ngön yaaö omnarö koirak sa. Pit koirak yewaisem tang nemomöön, omnaröak pit këlmomööpanëak kas ëa.

Ngön yaaö omnarö pit ngönënë kansolöröen kas naën, ngön ök mëëa

27 Pit Yesu pim ngön yaaö omnarö koirak kakaati së ngönënë kansolöröa naë tau moulmëën tauaan kiri ar yaauröa wotöököpök pitën epël pëël mëëa. 28 “Ten arën Yesuu ngönte anëëtaan nga nenian ëan ma? Ma arök kön wiin pöt omën pasit yaë ma? Yerusalem omnaröen ngön pöt ök maan pitök tenën Yesu möan pël apna pöten ar kent yeë.” 29 Pël maan Pitaare karurö pit kangiir epël mëëa. “Ten yok pangk ar yang omnaröa ngönte

ngar naöngan. Ngön Anutu pim ök niia pöta ënëm ëënaat. 30 Arök Yesu
këra yetaprak möön wel wia. Pël ëaupök tiarim ëere körööröa Anutu puuk
weletakaan wal ë moulmëa. 31 Pël ëak Anutuuk koirak së pimtë naë ulmëën
pim yaapkëëtakël wë. Pël ëën Anutu puuk kaö wes moulmëën tiarim
kepönöök wë kaamök elniak Israelörö tiarim kanöökël pourö wa nuulëën
utpetat kasëng mampunëën. Pël ëën Anutuuk arim utpetat wa moolapnaat.
32 Ngön pöt tenök ök yeniaan Ngëëngk Pulöökta omën pötön war wesak
yenia. Anutuuk omën pim ngönte kat yawiaurö ten Pulö yaningk."

Kameliel pi ngönënë kansolöröen ngön yaaö omnarö kön wialök elmëëpënëak mëëa

33 Ngönënë ngarangkörö ngön pöt kat wiak ya sangën ëën Yesuu
ngön yaaö omnarö mëmpënëak ëa. 34 Pël yaëën Parisi omën kaö namp
Moses pim ngön ë kosang wesaut rë yemoulaup pi pitëm tekrak wëa,
pim yapinte Kameliel. Pit omën pöpön kön wiin ompyaö yaaup. Puuk
ngönënë ngarangköröa tekrakaan wal ëak Yesuu ngön yaaö omnarö ka
kaö nerakël wes momëën sa. 35 Pël ëën pitën epël ök mëëa. "Israel omën
nem karurö, tiar omën eporö omën nant elmëëpenëak pöt kön wialök
elmëëpenaan. 36 Kat wieë. Ngaan panëër won, peen peen omën namp
wakaima yapinte Tiutas. Pimtok pimtën kön wiin, 'Ne omën kaöap,' pël
wesak omnaröen maan omën kësang 400 ke pël ëak yang ngarangkëpön
nga elmëëpënëak sa. Pël ëën narö pitök pi mëngkën pim iri wëaurö pit
pim ngön pöt sëp wesak repak sa. 37 Pël ëën kaalak Yutas Kalili omnamp
puuk omën muntarö wak Rom yang ngarangkëpëën nga elmëa. Pël ëa
akun pötak yang ngarangkëp pi ka poutë omnaröa yapinöt wë yesën
ngaarö pitök pöpta mëna. Pël ëën pim iri wëauröeta pim ngönte sëp
wesak repak sa. 38 Pël ëaut pötaanök Yesuu ngön yaaö eporöen tiar mop
mowiak itöök elmëaapa. Pitëm ngön epot omën pëënök yeëa pöt won
sëpnaat. 39 Ën omën puot Anutuuk kaamök elmëën pim weëre kosangöök
yeëa pöt tiarök yok pangk il nemowasngan. Pötaanök mowëën it
mongënaapa. Tiar pël yeem Anutu pimtën nga elmëënganok."

Ngön yaaö omnarö Yesuu yapintaan ëö sëpna pöten ërëpërëp ëa

40 Pël maan ngönënë kansolörö pit Kameliel pim wes mëën sëpënëak
ëa pöt ngar wa. Pël ëak pit Yesuu ngön yaaö omnarö koirëpënëak maan
koirak sëën ngönën ngarangköröak polisöröen maan pës möön epël
mëëa. "Ar kaalak Yesu pim ngönte omnaröen ök manganok." Pël mëak
wes mëën sa. 41 Pël ëak Yesuu ngön yaaö omnarö pit wa toptakaan
oröak yesem ërëpsawi ëa. Pöt Anutuuk pitëm ya mëna pöten itaangkën
yok pangk ëën pit Yesuu ngöntaan yok ëö mongawisëpnaat pël wesa.
42 Pël ëak kët ël epotë pit ka yaapötëëre Anutuu ngönën tup kaöetak së
omnaröen Yesu Anutu pim Yaö Mëëaup ngön ompyaö pöt ök maima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pit omën 7 ëak ngön yaaö omnarö kaamök ëëpënëak moulmëa

6 1 Akun pötak Yuta omën narö Yesuu ingre mor saurö selap sak wë
tok nentepar pitëm tekrak kom kap oröa. Pöt Krik ngön yaauröak
Yuta ngön yaauröen kaaö ngön mëak epël mëëa. “Kët poutë omën
omnant ngöntök yaaurö kaömp yemangkem ar Krik ngön yaauröa öng
kapirörö ompyaö wesak nemangkën ë yeë.” 2 Pël ëën Yesu pim ngön yaaö
omnarö 12 pöröak Yesuu ingre mor sauröen yas maan së wa top ëën
epël ök mëëa. “Kat wieë. Kaömpre monat kom yaaö ngön pötak tenim ya
mëmpuna kanöt il yeniwari pipët pangk naën yaë. Tenim ya kë pöt Anutu
pim ngönte omnaröen ök nianëak ëaut. 3 Karurö, ar peene arim naëaan
omën 7 ëak kom ë moulmëën pitök omnant kom ëëpëna ya pöt ngarangk
ëëp. Pit omën Ngëëngk Pulö pitëm lupötë wieëa könringöröak moulmëën.
4 Pël ëën tenimtokëër kët ël epotë Anutuun ök maimeë pim ngönte tekeri
wesak ök niaim önaan.” 5 Pël maan omën pourö ngön pöten kent ëak
omën eporö ulmëa. Wet rëak Stiwen omën pöp pi Anutuun kön wi kosang
pan yewesaup Ngëëngk Pulö pim lupmeri peö ëaö pöp moulmëa. Pël
ëak namp Pilip, namp Prokoras, namp Naikena, namp Taimon, namp
Pamenas, namp Nikolas Antiok kakaanëp, pi köpël omnamp ngës rëak
Israel omnaröa ngönën wak wëaö pöt yaaup. Pël ëak Yesuun kön wi
kosang wesaup. Pit omën piporö moulmëa. 6 Pël ëak pit Yesu pim ngön
yaaö omnaröa naë moulmëën pitëmëën Anutuun ök mëak pitëm moröt
kepönötë mowiak welaköt elmëa.

7 Anutu pim ngönte ulöl sëën Yerusalem kak omën wëaurö pitëm
naëaan selap pan Yesu pim ru sa. Pël ëën kiri ar yaauröa naëaan selap
pitta Yesuun kön wi kosang wesa.

Yuta omnarö pit Stiwen wali wa

8 Stiwen pi Anutuuk komre kolap elmëak ngönënë weëre kosang ke
nentere nent kaamök elmëën retëng weëre kosang omnaröa yok pangk
naënganëët omnaröa tekrak mëneima. 9 Pël yaëën omën narö Stiwen
pim yaaö pötön kaaö ëeima. Omën pörö pit tok nentak wë Yuta omnaröa
ngönën tup nent, yapinte wii natëënöröa ka pötak wa top ëeima.
Omën pörö pit Alesentriaare Sairini kakaanörö. Ën narö Silisiaare Esia
yangrakaanörö. Pit së wa top ëak Stiwenring ngön nga ela. 10 Pël ëaap
Pulöök kaamök elmëaan yak pitök pi il nemowasën ëa. 11 Pël ëën pit
omën naröak Stiwen pimëën ngön mööngk rëak mapëna yak sum elmëën
pitök ngön mööngk rëak epël mëëa. “Pi Moses tiarim ëapre Anutuun pim
këmtakaan utpet wesak yaan ten kat wiaut.” 12 Pël maan omën pörö pit
omën yaapöröere ngönënë ngarangköröere ngön kosangötë ngarangkörö
pit es nga mowesak Stiwenë naë së moröak wais ngönënë kansolöröa
tekrak tau moulmëa. 13 Pël ëak omën ngön kaar apnaaröeta piiring tau

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moulmëën kaar epël mëëa. “Omën epop pi akun poutë Anutuu ngönën
tup ngëëngk epëtere Mosesë ngön kosangötön utpet wesak yaaup. 14 Ten
kat wiin pi epël ya. ‘Yesu Nasaret kakaan pipopök ngönën tup epët
tööl komun ëak Mosesë ngaantak tiarim ëarö ngön mena pötë urtaköt
wiipnaat.’ ” 15 Pël maan ngönën ngarangk kaöarö pourö pit Stiwen pim ë
kosaöön it kökö mongnaan ëwa panë tëak enselöröa ë kos koröp oröa.

Stiwen pi ngönënë kansolöröen ngön ök mëëa

7 1 Pël ëën kiri ar yaauröa wotöököpök Stiwenën epël pëlpël mëëa.
“Ngön e ya epët kaar ma yaap?” 2 Pël maan pi kangiir epël ök mëëa.
“Nem pepere karurö, ar nem ngön epët kat wieë. Anutu, ëwa pepap,
pi ngaanëër tiarim ëap Apram pi Mesopotemia yangerak om wëënaar
Anutu pi pim naë oröak epël ök mëëa. 3 ‘Ni nim omënere kaare yanger
sëp wesak nem yang pet elniima pörek së öm.’ 4 Pël maan pi Kaltia yang
pör sëp mowesak ka kaö naö Aran pörek së wëën pim pepap wel wia. Pël
ëën ënëmak Anutu puuk wes mëën kaalak yang Israel omnarö tiarim wë
eprekël waisa. 5 Pël ëaap Anutu pi yang lup nent pimtëën panë wesak,
‘Epët nemët,’ pël apna nent wël ë nemangkën ëa. Won pan. Anutu pöp om
epël kosang wes ök mëëa. ‘Ënëmak yang epër nimpaat. Pël ëën nim ruure
ëarö oröak pep sak öpnaat.’ Pël mëëaö akun pötak Apram pim öngöp ru
nawilën ëa. 6 Pël ëën Anutuuk kaalak ngön munt nent epël ök mëëa. ‘Nim
ruure ëarö yang maim nerek së wëën omën pörek wëauröak ngarangk
elmëën ya pas mëneim sum won öpnaat. Pël ëën pörekörö pitök këlangön
ya pas mangkën krismaki 400 pil wakaimpënaat. 7 Pël ëën ënëmak
nook omën pit këlangön kat mowiipna pipörö ngön ya mëmpaat. Pël
ëën ënëmak nim ruure ëarö pit yang pör sëp wesak yang eprek wais wë
neen yaya neaimpënaat.’ 8 Pël mëak Anutuuk Apramre ëaröaan pim ngön
kosang wes mëëa pöt pet elmëëpënëak Apramön pim ruure ëaröa koröp
kaut ilëpënëak ök mëëa. Pël ëën omnaröak koröp kaut ila pöten itenak
Anutu pim Apramön ngön kosang wes mëëa pöten kön wiipnaan. Pël ëën
wëak pim öngöp yokot namp wila yapinte Aisak wë akun 7 ëak won sëën
8 pötak koröp kaut ila. Pël ëën Aisak puuk wë pim ruup Yakop wilak
tapël elmëa. Pël ëën Yakop puukta wë pim ruurö 12 pörö tapël elmëa. Pël
ëën pöröak wë 12 tapël ëak pitëm naëaan Israel omnarö tiarim kur 12
ëak oröa.

9 “Yakopë ruurö pit omp kaö sak wë Yosepëën këëpöt kön mowia.
Pël ëak pi omën narö mës menak sumat öpënëak kön wiak mangkën
pit koirak Isëp yangrakë sa. Pi pörek së inëën ru sak wë waur eima,
sum won. Pël ëën Anutuuk pi sëp nemowasën, 10 könöm nant pim naë
yaaröön Anutu puuk ngarangk elmëeima. Pël ëak Anutuuk pi ël kaamök
elmëak kön tektek kaö mangkën Pero Isëp yang omën omp aköp pim
naë wëën piin itaangkën ompyaö ëën kaö wes moulmëën puuk Isëp yang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngarangkëpë yaat ngarangk ëa. Pël ëak wë Pero pim kaata yaat pour
pi ngarangk ëak wakaima. 11 Pël ëën wë ngöntök kësang nempel Isëpre
Kanan yangrak oröak wiaan omnarö kaömpëën utpet ë yesën Israel
tiarim ëaröeta tapël ëa. 12 Pël yeem Yakop pi kat wia pöt Isëp yangrak
omnaröak wet rëak akun pötaan kaömpöt wa kön wiaut wia. Pël maan
pi ngön pöt kat wiak tiarim ëarö pim ruurö ngës rëak wes mëën Isëp
yangrak së kaömp wak waisa. 13 Pël ëak wais wë akun nentak kaalak
sa. Së oröön Yosepök nanöröen epël ök mëëa. 'Ne arim nangap Yosep.'
Pël yemaanak Pero piita Yosepë nanöröen ëwat sa. 14 Pël ëën Yosepök
nanöröen epël ök mëëa. 'Ar së tiarim pepap Yakopön maan wais eprek
Isëp tiarim karuröaring öpenaan.' Yakopë omën kurmentëkaan pörö 75.
15 Yakopre pim kuröökaan pörö Isëp yangrak së wë ulöp sak we pöök
wel wia. 16 Pël ëën ënëmak pit pouröa kosat wak së omën yangaöökë
wieëaurek Sekem pörek weera. Yang pör ngaanëër Apram puuk Emo pim
omnaröa naëaan sum ëa.

17 "Israel omnarö pit Isëp yangerak wë ulöl sa. Pël ëën Anutu pim
Apramön yang yaö mëëa pörekë sëpënëak Isëp yanger sëp wasëpna
akun mena pöt temanöm sa. 18 Pël ëa akun pötak Isëp omën omp ak
munt namp oröa, pöp Yosepön köpëlëp. 19 Omën pöpök Israel tiarim ëere
körööröen morök elmëak epël maima. 'Ar ru wilak pöt wak së pëlëër
mowiin. Pël ëën wel wiipnaan.' 20 Pël maan akun pötak Moses pi pim
ëlëpök wilak itaangkën pim möönre koröp ompyaö ëën itenak ëlëpök
ngarangk ëak kapa yemangkën ngoon naar namp won sa. 21 Pël ëën ëlëp
pi yang ngarangkëpë ngönte ngar wak Moses wak së pëlëër mowia. Pël
ëën yang ngarangkëpë koontupök së koirak pim ru ket ëak ngarangk
elmëeima. 22 Pël eim wëën Moses pi kaö sak wë Isëp omën kaöaröa
naëaan kön tektek wak kaö panë sa. Pël ëak pi ya kësangöt wak ngön
weëre kosangringöt pitën ök maima.

23 "Wë ënëmak krismaki 40 ëak won sëën Israel omën pim karurö
kaamök elmëëpënëak kön wia. 24 Pël ëak pi yesem itna pöt Isëp omën
nampök Israel omën namp möa. Pël ëën pi pim karip kaamök ëak Isëp
omnampë utpet elmëa pöta kangiir Isëp omnamp mëna. 25 Pël ëa pöten
Moses pi epël kön wia. 'Nem omnarö pit neen epël kön wiipnaat. "Anutuuk
pi kaamök elmëën tiar Israel omnarö Isëp yangrakaan nikoirëpënëak yaö
mëëaup," pël kön wiipnaat.' Pël ëa pöt pit pël kön nawiin ëa.

26 "Ka urak wangam kanök Israel omën naar nga yaalën pi ngeröök
yaalmëem epël mëëa. 'Arpimënt tapaarök yeëerek nga elngan.' 27 Pël
maan omën ngöntöp ngep ëak yamöa pöpök Moses mök ë moolëak epël
mëëa. 'Talëpök ni tenim kaö sak wë ngön ë pet irumëak niia? 28 Ma nim
peen kusi Isëp omnamp mënan pöl kaalak neenta nemëmpëak yaan
ma?' 29 Pël maan Moses pi ngön pöt kat wiak yang pör sëp wesak Mitian
yangerak kas së wakaim wë öng namp wak yokot naar wila.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 “Moses pi yang pörek wëën krismaki 40 ëak won sëën akun nentak
yang pultak Sinai tomök ikanöök këra kot nementëk es wëlëng yokota.
Pël ëën Anutu pi enselëpë ök sak es wëlëngöökë öngpök wëën 31 Moses
pi pöten itenak yaan sak itaampënëak naë yesën Aköpök epël ök mëëa.
32 ‘Ne nim ëarö Apramre Aisakre Yakop pitëm Anutu.’ Pël maan Moses
pi yaan sak reireë urak kaalak itaampnaaten kas ëa. 33 Pël yaëën Aköpök
epël ök mëëa. ‘Ne ngëëngkëp yang eprek wë. Pötaan yang nim tauaan
pipët welakët yak kan wariaarek nim ing korötepar përë ola. 34 Ne
itaangkën Isëp omnaröak nem omnarö utpet moweseim wë. Pël ëën ne
kat wiin pit ya utpetaring wë neen merëk neaim wë. Pötaanök ne pitëm
könömöt ent ë moolamëak yewais. Wal ë. Wes nimëën Isëp yangerakë
sumëën.’ ”
35 Stiwen puuk kaalak epël ök mëëa. “Moses pi ngaanëër Israel
omnarö pitök pim ngönte wa moolëak epël mëëa. ‘Talëpök ni tenim
kaö sak wë ngön ë pet irumëak niia?’ pël mëëa. Pöt pit omën pöp
Anutuuk Israel omnarö pit ngarangk ëak këëmre këlangönë öngpökaan
ent ë moulmëëpënëak yaö maan wëën enselëpök këra kotumentëk es
wëlëngöökaan ök mëëa pöten pit köpël pötaanök. 36 Pël ëak Moses puuk
omën pörö mësak yesem Isëp yangerakaan i kaö Köp Möauukaan yang
pultakë pötë yesem retëng ke nampöt mëneim wëën krismaki 40 ëak won
sa. 37 Pël ëak Moses puuk Israel omën pimoröen epël ök mëëa. ‘Anutu
tiarim Aköp puuk tektek ngön yaaö namp wes mëën waisëpnaat. Pöp
arimtë naëaan namp. Pël ëën Anutu pi neen yaö elnëa ke pëlëp,’ pël mëëa.
38 Moses pi tapöp ngaan yang pultak omnaröaring wa top ëak wakaima.
Pi akun pötak tiarim ëaröaring wëën ensel Sinai tomök ngön ök mëëa pöp
piarip pouwaar wëa. Pël ëeëak Moses pi Anutu pim naëaan pim ngön lëngë
nasëpanë pöt wak tiarimëën mena. 39 Pël ëënak tiarim ëarö pit Moses pim
ngön pipët wa olëak kaalak Isëp yangerakël sëpënëak ëa. 40 Pël ëak pit
Moses pim nanëp Eron pim naë së oröak epël mëëa. ‘Moses pi tiar Isëp
yangerakaan mësak wais eprek niulëak pi talël sa wes? Ten köpël yaëërek
nuuk omën kön nent ket ë nin pötak tenim omp ak sak wotöök rëak mës
niwak sëpnaan.’ 41 Pël mëak akun pötak purimakaö ru kön namp ket ëak
animaö narö möak kön kaar pöpëën kiri ar ë mowiak pitëmtë omën ket
ëaö pötaan ërëpsawi elmëeima. 42 Pël eim wëën Anutuuk mopöök omnant
wia epot këtre ngoonre ari puotön yaya mapënëak pit kasëng momena.
Omën pipot Anutu pim tektek ngön yaaö omën nampök epël retëng ëa.

‘Israel omnarö ar yang pultak imeë krismaki 40 ëak sa.
Akun pötak animaö kiri ar ëeiman.
Pël ëan pöt nemëën won.

43 Ar wet rëak omnant arimtë ket ëautön yaya maimaurö.
Pël ëak ar omp ak kaarëp Molok pim poë koröp ngönën tup
kaarkaarte tiak wak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötaring omp ak kaarëp Repan pim ari könte wak sa pël eimaurö.
Pötaanök peene nook ar kama niwak wes nimëën maimerek Papilon yangrakë sënëën.'

44 "Tiarim ëarö pit yang pultak wakaima akun pötak poë koröp ka nent Anutu pi pitring wë pöta ökre waste tiak wak ima. Ka pöt Anutu pimtok Mosesën ök rapnaal pet elmëën ök rëak wak ima. 45 Pël ëën ënëmak tiarim ëaröak poë koröp ka pöt pitëm peparöa naëaan wak Yosuaaring imeë yang munt ner Anutuu omën yang pörek wëaurö waö ë momëa pörek së oröa. Pël ëaut poë koröp ka pöt om wiakaim wiaan yang omën omp aköp Tewit pi oröa. 46 Pël ëën Tewit pim wëwëeten Anutu kent elmëa. Pël ëën Tewit pi Anutuun epël kimang mëëa. 'Ne yok pangk ni, nem ëap Yakop pim Anutu, nimëën ngönën tup ompyaö nent ök ram ma?' 47 Pël mëëautak omën omp aköp Solomon, Tewit pim ruup, puuk ka pöt ök rëa. 48 Pël ëaap Anutu O Ngaarëkëp pi ka omën moresök ök yera epotë pëën naöpanëpön tektek ngön yaaö omnampök pël ëa.

49 'Aköp pi epël ëa. Ne kaöap kutömweri wë omën pout ngarangk ëak wëaup.
Ën yang pipër nem weëre kosangöökë iri wia.
Pötaanök arök yok pangk ka nent nem wel aisëeë kë sumaan ök nenerangan sa.

50 Iteneë. Nemtok nem omën ket ëaö epot pout il wesak wë.' "

51 Stiwen puuk kaalak kansolöröen epël ök mëëa. "Arim lupötë wa olëere kön utpet pötök peö ëak wë köpël omën ket ëak Anutuu ngönte kat nawiin yaaurö. Ar kët ël epotë Ngëëngk Pulöökë ngönötta wa olaim wëaurö. Tiarim ëarö pit pim ngönöt wa olaimaurö. Arta tapël yeë. 52 Yaap, tiarim ëarö pit Anutu pim tektek ngön yaaö omnarö pitëm naëaan namp öp sa wasngan. Pourö utpet mowesa. Pit omën wotpil waisëpnaapön tektek ngöntak war wesak ëaö pörö pourö mënak won wesaurö. Pël ëauröak peene arökta omën wotpil tapöp ngaaröa naë wes mëën mëna. 53 Tiar tapöröak Anutuu naëaan ngön ë kosang wesa pöt öpenëak enselöröak tiarim ëaröen ök mëëautak arta ngön pötë ënëm naën yeë."

Pit Stiwen këlmöön wel wia

54 Stiwen pi pël maan ngönënë kansolörö pit ngön pöt kat wiak ya sangën ëën kë ruru kön wia. 55 Pël ëën Ngëëngk Pulö pim lupmeri ilëak peö ëa. Pël ëën pi we riak itena pöt Anutuu naë ëwa kësangpel ëaan Yesu Anutu pim yaapkëëtak tauaan itena. 56 Pël ëak Stiwen pi pitën epël ök mëëa. "Kat wieë. Ne peene itaangkën kutömwer kan tëën Omën Këëp pi Anutu pim yaapkëël tauaan ityaangk." 57 Pël yemaan kansolörö pit Stiwen pi Anutuu yapinte ngep yaë wesak kat wiipanëak kat ur wariak ngön kaëpre ngön ëak wal ëak së moröak 58 weruak Yerusalem ka pöökë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wilëngkëël koliil së olëak kël momöa. Pël ëak omën pimëën ngön aima pöröak pitëm ulpëënöt përëak omp ulwas nampë yapinte Sool pim naë rongan ë ulmëa. 59 Pit pi kël yemomöön Stiwen pi kimang ngöntak Aköpön epël ök mëëa. “O nem Aköp Yesu, ni nem könöp kama neö.” 60 Pël mëak rar rë wesirak ngön ëak epël mëëa. “Aköp, ni omën utpet yaalnë eporö kangit mangkan.” Pi ngön pil ök më pet irak wel wia.

Sool pi Yesuu ingre mor saurö utpet moweseima

8 1-2 Sool pi Stiwen mëngkën ya kë sa. Pël ëën omën ngönën kat wiaurö pitök pim sokut wak së yang kel weera. Pël ëak pit ingre ya ilak aima. Pël ëa akun pötak Yerusalem kak omën wëa pöröak ngës rëak Yesuu ingre mor saurö mëmpö waö ëak rep momëën Yutia yangrakaan Sameria yangrakë sa. Pël ëën Yesu pim ngön yaaö omnarö pitëmënt Yerusalem kak wakaima. 3 Pël ëaan Sool pöpök Yesu pim ingre mor sa pörö utpet mowesak pitëm kaatë kakaati ilëak öngre omp pourö moröak wii tëak wak së wii kaatak ulmëa.

Pit Sameria kak ngön ompyaut ök mëëa

4 Yesu pim ingre mor rep momëën saö pörö pit neenem yesautë pim ngönte ulöl wesak ök maö sa. 5 Pël ë yesën Pilip pi Sameria kak së omnaröen Kristo Anutuu Yaö Mëëaup pim ngönte ök mëëa. 6 Pël yemaan omën kaö pan pim naë wa top ëak retëng omnaröa it köpëlöt ëaö pötön itenak pim ngönöt këëkë pan kat wieima. 7 Pël yaëën omën selap urmerarö pitëm lupötë wëa pörö waö ë mëën merëkre ngönëër oröak sa. Pël yaëën omën kosat kël waare kan utpet yaaö pourö ompyaö panë sa. 8 Pël ëën omën Sameria kak wëaö pörö Pilip pim ëa pöten itenak ërëpsawi kaö pan ëa.

9 Akun pötak kak taprek omën namp wëa pim yapinte Saimon pi kempre pölang pöt ëwat panëëp. Pël ëën Sameria kak pörekë omnarö pit pim yaaö pöten yaan sa. Omën pöp omnaröen pi pitëm kaöap pël maim yeëa. 10 Pël ëën kak pörekë omën kotre kaö pourö pit pim ngön mëëaö pöten këëkë pan kat wiak epël maima. “Omën epop pi weëre kosang kaö pan wak Anutuu naëaan irëa.” 11 Yaap, pit akun wali pim yaaö pötön itenak yaan sak pim ngön yaaut këëkë kat wieima. 12 Pël eim wëënak Pilip pi waisak Anutu pi omnarö wa ngaöök nimëak wë pöpë ngön ompyaö pötre Yesu Kristo Anutu pim Yaö Mëëaup pim ngön ompyaö pöteta ök maan omën narö piin kön wi kosang wasën Pilip pi omën pörö i momëa. 13 Pël ëën Saimon piita Yesuun kön wi kosang wasën Pilipök i momëën Pilipring wakaima. Pël ëak pi Pilipë retëng këang ke nalöt yaaö pötön itenak yaan sa.

14 Yesu pim ngön yaaö omnarö pit Yerusalem kak wë Sameria omnarö Anutuu ngönte wak wëa pöt kat wiak Pitaare Son wes mëën itaampö sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15-17 Pël ëak pitëm naë së oröak itaangkën pit Aköp Yesu pim ru ulöpöökörö
pël sak wëa pötaan i momëën wëa. Pël ëaap itaangkën Ngëëngk Pulö
pitëm naë neiraan wieëa. Pël ëën Pitaare Son piaripök Ngëëngk Pulö pitëm
lupötë ilapna pötaan kimang mëak piarpim moresiar pitëm kepönötë rangk
mowiin Ngëëngk Pulö pitëm lupötë ilëa. 18 Pël ëën Saimon pi Yesu pim
ngön yaaö omnaarë moresiar omnaröa kepönötë yemowiin Ngëëngk Pulö
pitëm lupötë ilëa pöten itenak pi weëre kosang pöt piarpim naëaan sum
ëëpënëak kimang mëëa. 19 "Arpim weëre kosang wa pipët nampun. Pël
ëën nookta omnaröa kepönötë nem moresiar mowiin Ngëëngk Pulö pitëm
lupötë ilapnaan." 20 Pël maan Pita pi epël mëëa. "Ni korar pan yaanëp. Nim
sum pötak yok pangk Anutuu naëaan Pulö sum ëëm wesak yaan. Pötaanök
nim sumetaring utpet kak sumëët. 21 Anutu pi nim lupmeri itaangkën yok
pangk naën. Pötaanök ni tenring ya epëtak naön ëëm sa. 22-23 Yaap, ne niin
ëwat wë. Nim lupmer warre kaur pömpelök peö ëak wiaan utpetatök par
elniak wë. Pötaanök ni pipot kasëng menak Aköpön kimang maan puuk
nim utpetatë saunat lupmeri wia pipot won niwasëpnaan." 24 Pël maan
Saimon pi piaripön epël mëëa. "Arip nemëën Aköpön kimang maë. Pël ëën
omnant nim yenëaan pöt nem naë kaalak naaröön ëëpnaan."

25 Pitaare Son piarip ngön weëre kosangringöt pël ök mëak Yesuu
naëaan ngön kat wia pöt ök mëak Yerusalem kakë sa. Yesem Sameria
yangera öngpök ka wieëa pötë ngön ompyaut ök maö sa.

Pilipök Itiopia omnampön ngön ompyaut ök mëëa

26 Ënëmak Aköpë ensel nampök së Pilipön epël ök mëëa. "Wal ëak
ëngkël së Yerusalemëlaan kan Kasa kakël sa pipöök sum." Kan pö yang
pultak yesau. 27-28 Pël maan Pilip pi wal ëak sa. Yesem itaangkën omën
kaö namp Itiopia yangerakaanëp piita kan tapöök yesa. Omën pöp Itiopia
yangerak öng aköp yapinte Kantesi pim kaatere ya omnaröa ngarangkëp,
pi Yerusalem kak së Anutuun yaya mëak kakë sëpënëak kar pol osöröak
weruak yaaö naöök wel aisëak yesem Aisaia Anutuu tektek ngön yaaup
pim pep retëng ëauwer sangk kelö yesa. 29 Pël yaëën Anutuu Pulöök
Pilipön epël ök mëëa. "Ni kar osöröa weruak yes ëngköökë naë së." 30 Pël
maan Pilip teëntom së itaangkën omën pöp Aisaia pim pep ngaan retëng
ëa pöwer sangk kelö yesa. Pël ëën pi omën pöpön pëël mëëa. "Ni ngön
sangk yaalën pita songönten ëwat wëën ma won?" 31 Pël maan pi kangiir
epël ök mëëa. "Omën nampök pet naalnëën ëëpna pöt ne tol ëak ëwat
sum? Pötaanök ni nem naë wais wel aisëak ök nea." 32 Pël maan Pilip pi
karöökë ngaarëk is wel aisëak omën pöpë ngönën pepeweriaan sangk
kelö yesa pöten kat wia. Pöt epël.

"Omnaröa sëpsëpörö mööpënëak wak yes pöl elmëa.
Sëpsëp ruuröa ëpöt ilëpënëak yaëën këlël naën yaë pöl ngön won
sak wëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

33 Omnarö pit pi ngep ëak utpet elmëak ngön yaat wotpil wesak
namëngkën ëa.
Pit pim wëwëet won pan wes moolaan pim yangerakë wëwëet won
sa.
Omnarö pitök pim ru wilëpnaaröen itnaampan."
34 Omën kaö pöpök Pilipön epël pëlpël mëëa. "Omën epop ngön epot
pimtëën ya ma omën nampëën ya?" 35 Pël maan Pilipök ngön kangit ök
mëëa. Pi ngës rëak Anutu pim ngönën pepeweriaan omën kaöap pim
sangk kela pöt war wesak Yesu pim songönte pim ngön ompyaö pöt
ök mëëa. 36 Pël ëak kamtaöök om yesem omën kaö pöpök i kaö naöön
itenak Pilipön epël ök mëëa. "Itan. I kaö nent ëngk wiaap. Ni yok pangk
ne i nemëëm ma won?" 37 [Pël maan Pilip pi epël mëëa. "Nim lupmerök
Yesuun kön wi kosang wasën pöt ne yok pangk i nimëëmaat." Pël maan
pi epël mëëa. "Ne Yesu Kristoon pi Anutuu ruup pöt kön wi kosang
yewas."] 38 Pël mëak pi karaö leng ëëpën maan leng ë ulmëën piarip i
kaöötak ngemë Pilipök i momëa. 39 Pël ëak piarip i kaöötakaan yaaprën
Aköpë Pulöök Pilip kama wak yang maimerekël sa. Pël ëën omën kaöap
pi Pilipön itnaangkën ëak pim sëpënëak sa pöl yesem ërëpërëp kaö ë sa.
40 Ën Pilip pi itaangkën pi Astot kak wëa. Pël ëak Astot il mowesak kan
yesem kamtaöök ka wieëa pötë Anutuu ngön ompyaut ök maö yesem
Sisaria kak së oröa.

Sool pi lup kaip tiak ingre mor sa
(Ngön 22:6-16; 26:12-18)

9 1 Sool pi Aköp Yesu pim ingre mor saurö mëmpënëak ngön kosang
wia. Pël ëak pi kiri ar yaauröa wotöököpë naë së 2 pep nant Yuta
omnaröa ngönën tupötë ngarangk Tamaskas kak wëauröaan retëng
ëëpënëak maan pël ëak Sool mena. Pep pötë ngön epël retëng ëa. Sool
pi omën öngre omp Yesuu ingre mor saurö koirak wii tëak Yerusalem
kakë wak sëpënëak wiak mena. 3 Pël ëën Sool pi sa. Seim Tamaskas kak
temanöm yewasën kutömweriaan ëwa naö teënt pan irë piik ela. 4 Pël
ëën pi yangerak së ngentiak kat wiin ngön nent epël mëëa. "Sool, Sool, ni
tol ëënak ne utpet neweseimën?" 5 Pël maan pi kangiir epël mëëa. "Aköp
ni talëp?" Pël maan pi epël ök mëëa. "Ne Yesu. Ni kët ël epotë ne utpet
neweseimën. 6 Wal ëak Tamaskas kak së orö. Pël ëën omën nampök nim
omën ëëmë pöt ök niapnaat." 7 Pël yemaan omën Soolring kan pöök yesaö
pörö pit yaan sak ngön wonök taueë pit ngön yamëëa pöt yok kat wieëak
omën ngön pöt yaaö pöpön itnaangkën. 8 Pël ëën Sool pi yangerakaan
wal ëak it ngaulak omnantön itaampënëak ëa pöt pangk naën. Pël
ëën omnaröak mor yal ëak Tamaskas kak së moulmëa. 9 Pël ëën akun
nentepar nent om it ngaap sak wakaima. Pël yeem iire kaömpre omnant
nanën.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Tamaskas kak pörek Yesuu ingre mor saö namp wëa yapinte Ananaias.
Pi wangarötë yemangk ke pël ëak itaangkën Aköp pim naë së ëö pet elmëak
epël ök mëëa. “Ananaias.” Pël maan pi kangiir epël mëëa. “Aköp, ne e wëep.”
11 Pël maan Aköpök piin epël mëëa. “Ni wal ëak kan naö yapinte Wotpil kan
pöök së Yutas pim kaatak oröak pitën epël pëlpël mam. ‘Omën namp Tasas
kakaanëp yapinte Sool pi wë ma?’ 12 Omën pöp pi wangarötë yemangk ke
pël ëak itaangkën omën namp pim yapinte Ananaias pöpök së pim moresiar
kepönöök mowiin pim itöörar kaalak ompyaö sa pël itena.” 13 Pël maan
Ananaias pi kangiir epël mëëa. “Aköp, omnaröak omën pipopön aan kat
wiaut. Pi nim omnarö Yerusalem kak wëaurö utpet yemowesaup. 14 Pël
yaaupök kiri ar yaauröa kaöarö pitök maan pi omën niin yaya yeniiaurö wii
tëëpënëak Tamaskas kakë waisa.” 15 Pël maan Aköpök epël mëëa. “Ni pim
ngësë së. Omën puop pi nem ngönte wak köpël omënere yang omp aköröere
Israel omnarö arën ök niapënëak yaö mëëaut. 16 Pötaanök nemtok pim
ënëmak nem ngönte aö yesën këëmre këlangön orö morëëpna pötönta ök
memaat.” 17 Pël maan Ananaias pi së ka pötak ilëak pim moresiar Sool pim
kepönöök mowiak epël mëëa. “Sool, nem karip, Aköp Yesu kamtaöök koirak
ngön ök niia pöpök nook nim itöörar nganga sëën Ngëëngk Pulö nim lupmeri
ilëak peö ëëpënëak wes nemëën yewais.” 18 Pël maötaring omën pim itöörarë
pe ëeëa pömpel ilak ungkön it nganga sa. Pël ëak wal ë tauaan Ananaias
puuk i momëa. 19 Pël ëënak Sool pi kaömp nak weëre kosang wa.

Sool pi Tamaskas kak ngönën ök mëëa

20 Sool pi Yesuu ingre mor saurö Tamaskas kak wëaö pöröaring akun
nentepar ma nentepar nent wë teëntom Yuta omnaröa ngönën ka wieëautë
ilëak Yesuu songönte war wesak omnaröen epël ök mëëa. “Yesu pi Anutu
Ruup.” 21 Pël maan omnarö pit kat wiak yaan sak epël mëëa. “Elei, omën
epop pi Yerusalem kak omën Yesuun yaya yamëëauröaan nga yaaupök
kaalak eprek wais tapël ëak wii tëak wak kiri ar yaaö kaöaröa ngësë
sëpënëak waisaupök tolël ëak epël ëa?” pël mëëa. 22 Pël ëaap Sool pi weëre
kosang pan wesak Yesu pi Kristo Anutu pim Yaö Mëëaup pöta ngönte ök
maan Yuta omën Tamaskas kak wëaurö pit ngön kangit mapnaat won ëa.
23 Wë akun wali yesën Yuta omën ngönënë ngarangkörö pit wa top ëak
Sool mëmpënëak ngön ëa. 24 Pöt pi kat wiak wëën omnarö pit Tamaskas
ka pöök kël ëmöökë ëm kanrak kët kanaan rö kanë Sool mëmpënëak nga
wieima. 25 Pit pël ëaan röök lupöök omën pim karuröak Sool mësak së
kolöm ëp kër naëëpök waulak ëm kë kanöök wii ngan ëak wilëngkëël wes
momëën ngemë ngentiak oröak sa.

Sool Yerusalem kak wakaima

26 Yerusalem kak së Yesuu ruuröaring yal mampënëak ëën pit pim
Yesuu ru sak wëa pöten kaar yema wesak pit piin kas elmëa. 27 Pël ëën

Panapas pi Sool koirak Yesuu ngön yaaö omnaröa naë sa. Pël ëak Panapas puuk Sool pim kamtaöök yesem Aköpön itaangkën ngön ök maan Tamaskas kak së kas köpël omnaröen Yesuu ngönte ök mëëa pöten Yesuu ngön yaaö omnaröen ök mëëa. 28 Pël ëën Sool pi pitring wë Yerusalem kak we naöökaan naöök kas naën Yesuu ngönte ök maima. 29 Pël eimeë Sool pi Yuta omën Krik ngön yaauröaring ya mëmpööre ngön nga elö pël eim wëën pit kangiir pi mëmpënëak nga kup rieima. 30 Pël yaëën pim ingre moröröak kat wiak Sool koirak Sisaria kak së wes mëën Tasas pim kakë sa.

31 Akun pötak Yutiaare Kaliliire Sameria yang pötë omën Yesuu ingre mor saurö pitëm naë mayaap oröak wiakaima. Pël ëaan pit Aköpë ikanöök wëën Ngëëngk Pulöök kaamök elmëën weëre kosang wak ulöl sak wakaima.

Pita pi Inias ompyaö mowesa

32 Pita pi yang poutë Anutuu ingre mor sauröa wëwëatön wa kom ë sak waisak eima. Akun nentak pi Anutuu omnarö Lita kak wëaurö pitëm naë së oröa. 33 Pël ëak itaangkën omën namp ingre mor kël waup yapinte Inias pöp wëa. Pi urtak pëën ka urakaimën krismaki 8 ëak won saup. 34 Pël ëën Pita puuk piin epël ök mëëa. “Inias, Yesu Kristo ompyaö yaniwas. Pötaan wal ëak nim urre korumön ompyaö was.” Pël maan tapëtakëër wal ëa. 35 Pël yaëën Litaare Seron ka pöteparë omën pörö pit pöpön itenak lup kaip tiak Aköpë ë pël ëa.

Pitaak Tapita öp wes moulmëa

36 Kak nerekë yapinte Yopa pörek Yesuu ingre mor sa öng namp wëa yapinte Tapita, Krik ngöntak Tokas pël yamëëa. Öng pöp pi kët poutë omnaröaan ompyaö elmëeimeë pit omnant ngöntök yaëën pöt kaamök elmëeim wëaup. 37 Pël ëak akun pötak öng pöp pi yauman nent koirak wel wia. Pël ëën öngörö pit sokur i moirak wak së ka ngerö ngaarëk nentak së mowia. 38 Yopa kak pörek Lita kak naë wieëa. Pötaan Yesuu ingre mor saurö pit Pita Lita kak wë pöten kat wiak omën naar wes mëën së epël mëëa. “Ni tiarip koirak teënt sëpa.” 39 Pël maan Pita pi wal ëak piaripring sa. Pël ëak ka tomök oröön mësak ka kaö ngaarëktakël isa. Pël ëën öng kapiröröak Pita tekrak ulmëak elre waar ë poë koröpre ulpëën Tokas pim öp wë korir mëak pit menautön pet elmëa. 40 Pël ëën Pita pi öngörö waö ë tomökël momëën yaröön rar rë wesirak Anutuun kimang mëëa. Pël ëak sokura ngësël kaip tiak epël ök mëëa. “Tapita, wal ë.” Pël maan öngöp it ngaulak Pitaan itenak wal ë wel aisëa. 41 Pël ëën Pita puuk moresi moröak wal ë tau moulmëak öng kapiröröere Anutu pim omën muntaröen ök maan ilaan Tapita mës mena. 42 Pël ëën Pita pim ëa pöta ngönte ulöl sak sëën omën munt narö kësang pan Yopa kak wëaurö

Aköpön kön wi kosang wesa. 43 Pël ëa akun pötak Pita pi Yopa kak pörek
omën pol koröpöt ket ëëpënëak kopëta yewesa nampë yapinte Saimon
pöpring akun wali wakaima.

Ensel nampök Koniliasën ngön ök mëëa

10 1 Sisaria kak omën namp wëa pim yapinte Konilias pi Rom nga
omën 100 pöröa wotöököp. Nga omën pörö pit Itali yangerakaan
waisa. 2 Omën pöp pi ngönënringëp yak pit öngre ruurö Anutuun yaya
maim wëaup. Pël ëeimeë omën pöp Yuta omnarö omnantëën ngöntök
yaëën kaamök ëak Anutuun ök yamëëaup. 3 Kët nentak wiap kan 3
kilok pötak pi wangarötë yemangk ke pël ëak itaangkën Anutuu ensel
nampök së piin epël mëëa. “Konilias.” 4 Pël maan pi enselëpön itenak
kas ëak pëlpël mëëa. “E Aköp tol ë?” Pël maan enselëpök epël mëëa.
“Anutu pi nim kimang ngönöt kat wiak nim omën ngöntök yaaurö
kaamök yaalmëan pöten itaangkën ompyaö ëën puuk kangut nimpnaat.
5 Pötaanök ni peene omën narö wes mëën Yopa kak së omën namp
yapinte Saimon, yapin nent Pita, pöp koirak waisëp. 6 Omën pöp pi
Saimon yapin ngampup pol koröpöt ket ëëpënëak kopëta yewesaup pim
kaatak wë. Ka pöt i kaö ëöökël wia pipët.” 7 Pël mëak sëën Konilias pi pim
inëën ru naarre nga omën ngönënring namp piiring wëaup pöröen ngön
maan sëën, 8 Konilias pi pitën enselëpë ngön ök mëëa pöt pout ök mëak
wes mëën Yopaë sa.

Pita pi wangarötë yemangk pöl ëa

9 Omën pörö së ka urak ëlpamök kan kourak yesem së Yopa kak
temanöm oröak itna pöt këtëp luptak wëën Pita pi Anutuun ngön
mapënëak ka kaö kë yesaur ngaarëkël wieëa pörekël isa. 10 Pël ëak pi
këën pan ëën kaömp nëmpënëak yeëa. Pël ëën pit kaömp kopëta yewasën
Pita pi kor wë wangarötë yemangk ke pël ëak itaangkën, 11 kutömwer
kan tëën omën nempel poë koröp kaöatë ök nempel irëa. Kaut kong nent
ulöp urak wes mëën yangerak irëa. 12 Pömpelë öngpök animaö ke nampre
namp intre imën, kamal pörö wëa. 13 Pël ëën Pita pi ngön nent epël kat
wia. “Pita, ni wal ë narö möak ar ëak në.” 14 Pël maan Pita pi epël mëëa.
“Aköp, ne yok pangk pël naëngan. Omën epot Yuta omnarö tenim naë
nga pan wia. Pël ëën ne ngaanta nanën yaaup.” 15 Pël maan ngön tapët
kaalak rangk mëëa. “Anutu pim kaömp numëak nimpëna pipotön nuuk
nga wia pël angan.” 16 Omën pöt akun nentepar nent oröak teënt kaalak
kutömweri isa.

17 Isën Pita pi wel aisëak pim wangarëta ök itena pöta songönten
kön wieim wëën Koniliasë naëaan sa pörö pit Saimon pim kaaten pëël
maan omnaröak pet elmëën ka pöta ëmöökë ëm kanrak së taueë, 18 epël
pëlpël mëëa. “Omën namp yapinte Saimon, yapin nent Pita, pöp eprek

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wë ma?” 19 Pël maan Pita pi omën pim naë oröa pöten kön ya mëneim
wëën Ngëëngk Pulöök epël mëëa. “Kat wi. Omën naar namp ëak ni
nikoirëpënëak waisaurö e wë. 20 Pötaanök wal ëak orö pit koirak pitring
së. Nemtok wes mëën yewaisrek kön selap ëëngan.” 21 Pël maan Pita pi
oröak ngemë pitën epël mëëa. “Arim ap weseiman pöp ne epop. Ar tol
ëënak yewais?” 22 Pël maan pit kangiir epël mëëa. “Rom nga omnaröa
wotöököp yapinte Konilias puuk ten nim ngësë wes nimëën yewais. Omën
pöp pi ompyaö panëëp Anutuun yaya maim wëaup. Pël ëën Yuta omnarö
pit pim wëwëeten itaangkën ompyaö yaaup yak Anutuu ensel nampök
ni koirak pim naë sëën nim këmtakaan ngön kat wiipënëak mëëa.” 23 Pël
maan Pita pi omën pörö koirak së piiring ka ura.

Ëlpamök Pitaare omën Yopa kakaan Yesuu ingre mor saurö pit
kopëta wesak pitring sa. 24 Pël ëak pit yesem kan kourak së ka nent ura.
Wangam kan yesem Sisaria kak së oröa. Pël ëën Konilias pi pim nanang
karuröen ök mëak wa top ëak Pitaan kangk eim wëa. 25 Pël ëën Pita pi
së oröak kakaati ilapënëak yaëën Konilias pi koirak ngëëngk mowesak
rar rë mowesira. 26 Pël ëën Pitaak Koniliasën epël ök mëëa. “Wal ë.
Ne ngëëngkëp won, omën nim karip.” 27 Pël mëak piarip ngönngön aö
kakaati ilë itaangkën omën kësang pan wa top ëak wëën Pita puuk
pitën epël mëëa. 28 “Ar ten Yuta omnaröa songönten ëwat wë. Ten omën
muntaröaring omnant ngawi ëënganëak kan waria. Pël ëautak Anutuuk
ne arim naë waisumaaten ngel könöm ëënganëak wangarëtak ök neak
pet yaalnë. 29 Pötaanök ne arim ngönte kat wiak wa nanuulaan ngar wak
yewais. Pötaanök ne pëlpël niamaan. Oröp ëënak neen ngön neeaurö?”

30 Pël maan Konilias pi kangiir epël ök mëëa. “Ne omën it ngolöp
nenten itenak wëën kët akun nentepar nent yes. Pël ëënak niin yas niiaut.
Pöt epël. Ne wiap kanök 3 kilok pötak Anutuun kimang maim wëën akun
tapëtakëër omën poë koröp kölam panëö wetaö namp nem naë oröak
epël ök neeaut. 31 ‘Konilias, Anutu pi nim kimang ngönöt kat wiak nim
omën ngöntök yaaurö kaamök yaalmëan pöten itaangkën ompyaö ëën
puuk ni kangut nimpnaat. 32 Pötaanök ni peene omën narö wes mëën
Yopa kak së omën namp, yapinte Saimon yapin nent Pita, pöp koirak
waisëp. Omën pöp pi Saimon yapin ngampup pol koröpöt ket ëëpënëak
kopëta yewesaup pim kaatak wë. Ka pöt i kaö ëöökël wia pipët.’ 33 Pël
neaan ne nim ngësë teëntom ngön wes nimëaut. Pël ëën ni ompyaö ëak
tenim naë wais oröön ya kë yes. Pötaanök ten Anutuu ëöetak wais wa top
ëak wë. Aköp pi ngön tol nent ök niamëak niia?”

Pita pi Konilias pim kaataköröen ngönën ök mëëa

34 Pël maan Pita pi ngës rëak epël ök mëëa. “Yaap pan. Anutu pi
omnarö möongkraar kangk naalmëën yaaup. 35 Pi yok pangk omën
ke nampre namp, ngön nerre ner pimëën yaya maö ompyaö elmëeim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëaö piporöaan kent yaaup. 36 Anutu pim Israel omnarö tenën ngön ök
niiaö pöten ar ëwat wë. Pi Yesu Kristo pim ngön ompyaut war wesak ök
niia. Pi omën pouröa Aköp pël sak wëën tiar Anutuuk yal mangkën lup
kopëtemer sak öpenaat. 37 Ar Son pim omnarö i momëën omën ompyaut
oröa pöten ëwat wë. Pöt Kalili yangerak oröak Yuta yang poutë ulöl sak
sa. 38 Ar yok ëwat wë. Anutu pi Yesu Kristo Nasaret kakaanëp yaö mëak
pim Ngëëngk Pulö elmëën weëre kosang kaamök elmëën pi yang poutë
ya ompyaö mëmpö yesem Setenë omën utpet mowesaö pörö ompyaö
moweseima. 39 Pël ëën ten pim ngön yaaö omnarö pim Yerusalemre Yuta
yang poutë ëa pöt pout iteneim wëën pit pi këra yetaprak momöön wel
wia. 40 Pël ëën yangaöök wieë kët nentepar nent won sëën Anutuuk wal
ë moulmëën omën naröen ëö pet elmëa. 41 Pël ëaup pi Yuta omën pouröa
ëöetak naröön. Ten Anutu pim ngönte anëak yaö niiaurö tenimtokëër piin
itenaut. Pi weletakaan wal ëën ten piiring iire kaömp ngawi naut. 42 Pël
yeem tenën pim ngön ompyaut omnaröen ök maö yesem Anutuuk omën
öpre wel pourö pim naë ngön ë pet irëpnaat pöta ngönte omnaröen ök
menëak niiaut. 43 Anutu pim tektek ngön yaaö omnaröak epël ëa. ‘Omën
namp pi Yesuun kön wi kosang wasëpna pöp pim utpetat Anutuuk Yesuu
weëre kosangöök ent ë moolapnaat.’ ”

Ngëëngk Pulö köpël omnaröa naë irëa

44 Pita pi ngön pöt ök maim wëën Ngëëngk Pulö omën pim ngön
kat wieim wëaö pöröa naë irëa. 45-46 Pël ëën omën pörek wëa pörö pit
omën muntaröa kakë ngönötë aö Anutuun yaya maima. Pël ëën Yuta
omën Yesuu ingre mor saurö Yopa kakaan Pitaaring sa pörö pit Anutuuk
Ngëëngk Pulö köpël omnarö ulöl wes mena pöten itenak yaan sa. Pël ëën
Pitaak epël ök mëëa. 47 “Ngëëngk Pulö ngaan tiarim naë irëa pöl peene
pitëm naë yeira. Pötaanök tol ëën tiar i nemomëën ëëpen?” 48 Pël mëak
Pitaak pit Yesu pim ru ulöpöökörö pël sak wëa pötaan i momëëpënëak
maan pël ëa. Pël ëak pit Pita pitring wëwë yeem moulmëak sëpënëak
mëëa.

Pita pi Yerusalem kak ingre mor sauröen ngön ök mëëa

11 1 Yesuu ngön yaaö omnaröere ingre mor sa Yutia yangerak
wëauröak köpël omën narö pitta Anutuu ngönte wa kosang wesa
pël aan kat wiak wëën, Pita pi Yerusalem kakë sa. 2 Pël ëën akun pötak
Yesuun kön wi kosang wesa narö ngön ë kosang wesautak Anutuun yaö
ëak koröp kaut ila pöröak piin epël mëëa. 3 “Ni tol ëënak Anutuun yaö
ëak koröp kaut nailënöröa naë së pitring kaömpre omnant ngawi yaën?”
4 Pël maan Pita pi omnant pim naë oröa pötön ök mëëa.

5 “Ne Yopa kak wë Anutuun ök yemaan wangarötë yemangk ke pël
ëak itaangkën omën nempel poë koröp kaöatë ök nempel irëa. Kaut kong

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nent ulöp urak wes mëën kutömweriaan irë nem naë ngentia. 6 Pël ëën ne öngpök itaangkën animaö ke nampre namp kosangöökaan kakë, kamalre int pourö omën pömpelë öngpök wëa. 7 Pël ëën ngön nent epël yaan kat yawi. ‘Pita, ni wal ë narö möak në.’ 8 Pël neaan ne epël yemak. ‘Aköp, ne pël naëngan. Omën epot Yuta omnarö tenim naë nga pan wia. Pël ëën ne ngaanta nanënëp.’ 9 Pël maan ngön tapët kaalak rangk kutömweriaan epël yenëa. ‘Anutu pim kaömp numëak nimpëna pipotön nuuk nga wia pël angan.’ 10 Omën pöt akun nentepar nent oröak kaalak sasa kutömweri isa. 11 Pël ëën akun tapëtak omën naar namp ëak ka nem wëauta ka kauni wais taueëa. Omën pörö pit Sisaria kakaan omën nampök ne koirak sënëak wes mëën waisa. 12 Pël ëën Pulöök neen epël ök yenëa. ‘Ni omën eporöaring sum. Köpëlöröak ya wesak kön selap ëënganok.’ Pël neaan ne omën tiarim kar ingre mor sa 6 ëak neering e taua eporöaring së Konilias pim kaatak oröak kakaati ilëaut. 13 Pël ëën ensel namp pim kaata kakaati tauaan itaangkën ngön ök mëëa pöt tenën ök yenia. Enselëpök Koniliasën epël ök mëëa. ‘Ni peene omën narö wes mëën Yopa kak së Saimon, yapin nent Pita, pöp koirak waisëp. 14 Pël ëën omën pöpök wais Anutuuk kama niön niire nim kaatakörö ompyaö sënë pöta ngönte ök niapnaat.’ 15 Konilias pi enselëpë ngön ök mëëa pöt ök yenia. Pël ëënak ne ngës rëak ök yemaan Ngëëngk Pulö ngaan tiarim naë irëa pöl pitëm naë yeira. 16 Pël ëën ne Aköp pim ngaan ngön ëa pöten kön yawi. ‘Son pi i yaaptak omnarö i momëa. Ën ënëmak nem Pepapök Ngëëngk Pulöök i ket ëak ar nimëëpnaat.’ 17 Pël ëaut yak Anutuuk akun tiarim Aköp Yesu Kristo piin kön wi kosang wesa pötak tiarim naë kësangën porpor elniaut ök tapël peene pit kësangën yaalmëën nook tol ëën Anutuun kan mowariim?” 18 Pita pi pël maan pit ngön pöt kat wiak pitëm nga ëa pöt sëp wesak Anutuun yaya mëak epël mëëa. “Anutuuk pit wetete mowasën köpël omnaröeta pitëm utpetat kasëng menak wëwë ngolöpta kanöök yes.”

Antiok kak ngönën oröa

19 Stiwen wel wiin ngönënë ngaaröak Yesu pim ruurö këëmre këlangön ke nentere nent wa menak rep momëën narö Pinisia yangerakël yesën, narö Saipras kustakël yesën, narö Antiok kakël yesën, pël ëa. Pël ëak pit pötë së wë Yuta omnaröen pëën ngönën ök maima. 20 Ën omën narö Saipras kustakaanre Sairini yangerakëlaan Antiok kakël sa pöröak kopëlöröenta Aköp Yesu pim ngön ompyaut ök maima. 21 Pël ëën Aköpök omën pim ngön ompyaut ök maima pöröak weëre kosang mangkën omën kësang pan piin kön wi kosang wesak pim naë rë olëa. 22 Pël ëën Yesuu ingre mor Yerusalem kak wëaurö pit ngön pöt kat wiak Panapas Antiok kakë wes mëën sa. 23 Së oröak Anutu pim omnarö ompyaö elmëa pöten itenak ërëpsawi ëak Aköpë naë rë olëak öpënëak kosang wesak ök maima. 24 Panapas pi omën ompyaup, kön wi kosang yewesautere

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngëëngk Pulö pim lupmeri peö ëeëaup. Pötaanök omën kësang pan
Aköpë ingre mor sa. 25 Pël ëën Panapas pi Sool koirëpënëak Tasas kakë
sa. 26 Pël ëak koirak kaalak Antiok kakë sa. Pël ëak piarip pörek Yesuu
ingre mor sauröaring wë krismaki kopët nenta öngpök omën kësang pan
rë mouleima. Pël ëën Antiok kak omën wëa pöröak ngës rëak Yesuu ingre
mor saö pöröen yapinte Kristoëërö pël maima.
27 Akun pötak Anutuu tektek ngön yaaö narö Yerusalem kakaan Antiok
kakë sa. 28 Pël ëaö pöröa tekrakaan omën namp Akapas pi Pulöök elmëën
ënëmak yang poutë ngöntök kësangpel orööpna pöta ngönte pitëm tekrak
wal ë tauak tekeri wesak ök mëëa. Pël ëën ënëmak Klotias Rom omën
omp aköp pim wëa akunetak ngöntök pömpel oröa. 29 Pël ëën Yesuu ingre
mor saurö pit neenem sumatëaan kaut ingre mor sa pitëm karurö Yutia
yangerak wëa pörö kaamök elmëëpënëak ngön kopëta wesa. 30 Pël ëak
sum pöt Panapasre Sool mangkën wak Yerusalem kak së Yesuu ingre mor
sauröa wotöökörö mena.

Erot puuk Sems mënak Pita wii kaatak ulmëa

12 1 Akun pötak yang omp aköp Erot pi Yesuu ingre mor sa narö
utpet mowasëpënëak ngës rëa. 2 Pël ëak maan Sems Son pim
nanëp öp wesirën wel wia. 3 Pël ëën pi Yuta omnaröen itaangkën pit
pöten kent ëa. Pël ëën kaalak maan Pita wali wak wii tëa. Pël ëa akun
pötak kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngkët wia. 4 Pël ëa akun
tapëtak pit Pita moröak wii kaatak moulmëën wëën nga omën 16 pöröak
akun nentak kong nent pöröak ngarangk yeem kaalak akun nentak kong
nent pöröak së ngarangk yeem pël eima. Anutuu mait elmëa akunet pet
irënak Erot pi omnaröa itöök ngön yaatak moulmëëpënëak ëa. 5 Pël ëën
pit Pita wii kaatak moulmëak ngarangk pan ëaap Yesuu ingre mor saurö
pitök Anutuun kaamök elmëëpënëak kosang wesak kimang maima.

Ensel nampök Pita wii kaatakaan ent ë moulmëa

6 Erot pi ëlpamök Pita ngön yaatak moulmëëpnaat yak nga omën naar,
namp mor nasring wii motëa, namp nasring motëa. Pël ëën rö kan Pita
piarpim tekrak ka uraan nga muntarö ka kanrak ngarangk wëa. 7 Pël ëaan
tapëtakëër Aköpë ensel namp oröön wii kaata kakaati ëwa kësang ëa. Pël
ëën enselëpök kuröpweri moröak yaan mowesak epël ök mëëa. “Ni teënt wal
ë.” Pël yemaan pim moresiarë wii tëa pöngesiar wilak yangaak ngentia. 8 Pël
ëën enselëpök epël ök mëëa. “Nim poë koröpö taë wes urak ing körötepar wa
më.” Pël maan Pita pi pël yaëën enselëpök kaalak ök mëëa. “Nim ulpëënëp
wa mëak nem ënëm wais.” 9 Pël maan Pita pim ënëm oröak wë enselëpë
elmëa pöten yaap yeë pël newasën, wangar yemangk pël wesa. 10 Pël ëak
ngarangk rongan nent il wesak së kaalak rongan munt nent il wesak së ka
kan aini kosangpelök warieëa pömpel pimënt om tëak yesën itnal oröak sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ka kan pömpel Yerusalem kakël ko wesak wieëa. Pël ëak piarip kamtaöök yesem enselëp pi tapëtakëër irikor ëak kö sa. 11 Pël ëën Pita kön tektek sak epël ëa. “Ne peenök kön tektek sak kön yawi. Aköp pi pim ensel namp wes mëën wais ne Erot pim moresiaanre Yuta omnarö pitëm omnant elnëëpënëak ëaö pötëëlaan ent ë yeneulë.”

12 Pi kön tektek sa pet irak Maria, Son yapin nent Maak, pim ëlëpë kaatakë sa. Ka pötak omën kësang pan wa top ëak Anutuun kimang maim wëa. 13 Pël ëën Pita pi ka pöta kanrak së körang körang yaalmëën inëën koont namp yapinte Rota pi kanwer motëëpënëak wal ëak orö, 14 kat wia pöt Pitaë ngön köngkömö ëa. Pël ëën pi ërëpërëp pan ëak teëntom kakaati ilë wëauröen, “Pita e ka kanrak taua,” pël mëëa. 15 Pël maan pit epël mëëa. “Ni kaökaö yaan ma?” Pël maan pi ke urak, “Yaap, e wë,” pël maan pit epël mëëa. “Pipop pim enselëpön yaan.” 16 Pit pël aim wëën Pita pöp om ka kanwer körang körang maim tauaan orö kanwer të mowiak itena pöt Pita ëën yaan kaö sa. 17 Pël ëën Pita pi pit ngön ngaarëk wesak apanëak moresring angan elmëak Aköpë wii kaatakaan mësak së wes momëa pöten ök mëëa. Pël mëak epël mëëa. “Ar Semsre pim karuröen ök man.” Pël mëak Pita pi oröak we naöökël sa.

18 Ëlpam walën ngaarö pit yaan kaö sak Pita talël sa pël mëak ap wesa. 19 Pël ëën Erot pi omën narö wes mëën Pitaan ap wes pet ira. Pël ëën pi nga omën wii kaatak ngarangk wëaurö koirak omën pöten pëël maan ök nemaan ëa. Pël ëën Erot pi pit mëmpënëak mëëa. Pël ëak Yutia yangerakaan Sisaria kakël së wakaima.

Erot wel wia

20 Erot pi Taiaare Saiton omnaröaan nga elmëeim wëën pit pöta ngönte piiring apënëak wa top ë së wet rëak Erot pim kaata ngarangkëp Plastas pim naë oröa. Pël ëak piin ngöntre kar elmëak Erot pim kööre tok wieëa pöt won wasëpënëak ök mëëa. Pöt tol ëënak? Pit omën omp aköp Erot pim yangerakaan kaömp sum yeëa pötaanök. 21 Pël ëak Erot pi omnarö akun mena. Pël ëak wë akun pöt temanöm sëën pi ë rangiak pim omp ak urtak wel aisëeë ngön kësang pan ök mëëa. 22 Pël yemaan omnarö pit ëlak wiak epël mëëa. “Omën epop omën ngön won, Anutuu apna pöl ya.” 23 Pël yemaan Erot pi ngön pöt kat wiak pimtëën kön wiin isën Anutuu yapinte wa ngep ëa. Pötaanök tapëtakëër Anutuu ensel nampök elmëën pim yaatak iwalörö ka ëak mën ilën wel wia.

24 Anutuu ngönte kaö sak ka poutë sa.

25 Pël ëa pötak Panapasre Sool piarpim yaat pet irak Son, yapin nent Maak, pöp koirak pit pourö Yerusalemaan Antiok kakë sa.

Soolre Panapas ngönën yaatak wes mëa

13 1 Antiok kak Yesuu ingre mor sauröa tekrak tektek ngön yaaöre rë yemoula narö wakaima. Pitëm yapinöt epot. Panapasre Simion

yapin nent Koröp Koup, piire Lusias Sairini yangrakaanëp, Maneyen Erot yang omp aköp piiring piarip piarip yaaupre Soolre piporö wakaima. 2 Pël ëak ingre mor saurö pit akun nentak Anutuun yaya mapënëak kaömp ngës olëak wëën Ngëëngk Pulöök epël ök mëëa. “Ar Panapasre Sool piarip nem ya mëmpënëak mëëaö pöt menak wes momëeë.” 3 Pël maan pit kaömp ngës olëak om wë Anutuun kimang mëak pitëm moröt piarpim rangk mowiak welaköt elmëak wes mëën sa.

Soolre Panapas Saipras kustak ngön ompyaut ök maima

4 Ngëëngk Pulöök wes momëën piarip Son, yapin nent Maak, pöp ya kaamök elmëëpënëak koirak piaripring yesem Selusia kak së oröak i kaö wangaöök ilëak së Saipras kustak oröa. 5 Pël ëak wangaöökaan ngentiak pit Salamis kak Yuta omnaröa ngönën tupötë Anutuu ngön ompyaut ök maima. 6 Pël ëak pit kus pötak ya mëmpö wirö wa pak ëak yesem Pepos kak së oröak itaangkën Yuta omën namp kak pörek pölangre këap ke nentere nent yaaup wëa yapinte Payesu. Omën pöpök omnaröen, “Ne Anutuu tektek ngön yaaup,” pël kaar maima. 7 Omën pöp pi kus pötakë Rom yang ngarangkëp Sesias yapin nent Polas piiring ngönt rëak wëa. Yang ngarangk pöp pi ëwat panëëp. Pötaanök Panapasre Sool piarpim këmtakaan Anutuu ngönte kat wiipënëak yas mëëautak 8 pölangre këap omën pöp Krik ngöntak Elimas pël yamëëaup pöpök yang ngarangkëp pi Yesuu ngön ompyaut kat wiipanëak piaripön nga mëëa. 9 Pël ëën Sool yapin nent Pool pim lupmeri Ngëëngk Pulö peö ëak wëën Elimas pöpön nga iteneë epël mëëa. 10 “Setenë ruup, ni omnant ompyautëën kööre tok yaaup. Ni kaarötëën wot kaö sak wë saun koireim wëaup. Ni Anutu pim ngön yaapöt wak kaip tiktik ëak nimtë könöökaan kaaröt yaaup. 11 Pötaanök peene Anutu pim weëre kosangta songönte nim naë oröön ni itöörar ngaap sak akun nantë ëwaaten itnaangkën ëëmëët.” Pël yemaan tapëtakëër kepil koutë ök nempel itöörarë kaka elmëën pi talëpök mor yal ëak kan pet elmëëpënëak eim wakaima. 12 Pël ëën omën pöten itenak yang ngarangkëp pi Yesuun kön wi kosang wesa. Pël ëën piarip Aköpë ngönte ök yemaan kat wiak yaan sa.

Poolre Panapas Antiok kak Pisitia yangerak ngönën ök mëëa

13 Poolre karurö pit Pepos kakaan wangaöök ilëak Peka kak Pampilia yangerakël së wangaöökaan ngentiak Son Maak sëp wesak kaalak Yerusalem kakë sa. 14 Pël ëën pitëmënt Peka kak sëp wesak Antiok munterek Pisitia yangerak së oröa. Pël ëak pit kë yesa akunetak Yuta omnaröa ngönën tuptak ilëak wel aisëa. 15 Pël ëën omnarö Moses pim ngön kosangötre tektek ngön yaauröa ngönöt ngönën pepeweri wia pöt nent sangk kelën kat wia. Pël ëak ngönën tup ngarangköröak Poolre Panapas piarpim ngësël ngön epël wes mëa. “Karaar, arip ngön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ompyaö ten lup taë niwesak ök nianë nent wiaan pöt peene ök niaan kat wiinaan.” 16 Pël maan Pool pi wal ëak moresring angan elmëak ngës rëak epël ök mëëa.

“Ar Israel omnaröere köpël omën ngönën kat wiaurö, ar kat wieë. 17 Ngaan panëër ten Israelöröa Anutu puuk tenim ëere körööröen yaö elmëën pit akun wali Isëp yangerak yaam wëën Anutuuk kaamök elmëën ulöl panë sa. Pël ëaan Anutu pim weëre kosangöök elmëën pit yang pör sëp wesa. 18 Pël ëën Anutu pi pitëm yang pultak eima pötaan könömët wak wëën krismaki 40 ëak won sa. 19 Pël ëën ënëmak yang 7 pötë omën Kanan yangerak wëaurö Anutuuk won wes moolëak pitëm yanger Israel omnarö mangkën pit krismaki 450 pël wakaima. 20 Wë ënëmak Israel ngarangk narö moulmëën wë wë ë yesem Samuel tektek omën pöp oröa. 21 Akun pötak pitëm naë omën omp ak namp oröópënëak maan Anutuuk Pensaminë kurtakaan Kis pim ruup, Sool pöp tekeri wes mangkën pöpök Israel omnarö ngarangk ëak wëën krismaki 40 ëak won sa. 22 Pël ëën Anutu puuk Sool wa moolëak Tewit urtak moulmëa. Pël ëak Anutu pi Tewit pimëën epël mëëa. ‘Ne Sesi pim ruup Tewit pim wëwëeten itaangkën ompyaö ëën kent yaalmë. Pötaanök nem ya ngön mema pöt mëmpnaat,’ pël mëëa. 23 Pël ëautak Anutuuk Tewit pim ëere köröóröa naëlaan Israel omnarö tenim ompyaö niwasëpna namp oröópënëak yaö ëa pötak Anutuuk maan Yesu oröa. 24 Yesu naaröön wiaan Sonök Israel omnarö pitëm utpetat kasëng mangkën i momëëpënëak mëëa. 25 Pël ëak Son pi pim ya pet irëpna akunet temanöm yesën omnaröen epël ök mëëa. ‘Ar neen tol weseim? Ne Anutuu kama niöpënëak Yaö Mëëaö pöp wasngan. Ar kat wieë. Omën namp nem ënëm yewais pöp pi omën kësangëp. Ne utpet epopök yok pangk pim ing körötepar wii nemowilngan. Omën pöp arim kor wakaima pöp.’

26 “Karurö, Apramë ëaröere köpël omën ngönën kat wiaurö, ar kat wieë. Anutuuk tiar utpetatë naëaan niöpëna pöl pet elnia ngön pöt tiarim naë yaarö. 27 Omën Yerusalem kak wëauröere pitëm wotöökörö pit omën pöpë songönten këëkë kön nawiin ëa. Pël ëak pit tektek omnaröa ngönöt pitëm kë yesaö akunatë ngönën pepeweri sangk kelak pötë songönötta kön nawiin wel wiipëna ngön yaatak moulmëa. Pöt tektek omnaröak ngön pël ëëpnaat ëa pöt kë oröa. 28 Pit Yesu pim saun nent nokoirënrek om pas Rom yang ngarangkëp Pailatök këk maan möön wel wiipënëak ke urak mëëa. 29 Pit tektek ngön yaaö omnaröa pimëën ngön ëa pöt pout elmë pet irak këra yetaprakaan ent ëak së yangaöök weera. 30 Pël ëën Anutuuk weletakaan wal ë moulmëa. 31 Omën wet rëak piiring Kalili yangerakaan Yerusalemë sa pörö pit kët selap piin iteneima. Pël ëa omën pöröak pöta ngönte Yuta omnaröen ök maim wë. 32-33 Pël ëënak tenök Aköpë ngön ompyaut arën epël ök niaim. Omën pipëten Anutuuk tiarim ëaröën ök mëëaut peene pitëm ruure ëarö tiarën ök yenia. Pi Yesu wal ë moulmëa pötak tan pep Sam pöweri tan 2 pöta lupët epël ya.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

‘Ni nem Ruup.
Peene kët eptak ne nim Pepap pöt pet yaalmë.’
34 Anutuuk pi weletakaan wal ë moulmëaup. Pötaanök kaalak wel wiak
söp naëpan. Anutuuk pim ngönte pil ök mëëa.
‘Nem Tewiten kup mowia pöt ne wëwë ompyaö pöt nimpaat.’
35 Pël ëën tan munt nent Tewit puuk Anutuun epël mëëa.
‘Ni nim ya omën ompyaup welaaröa kaöök wieë söp ëëpënëak
nenëaan ëan.’
36 Pël retëng ëak omën omp aköp Tewit pi Anutuuk ya ngön mëëa pöt
omën pimoröa öngpök mëneim olëak wel wia. Pël ëën pit pim ëere
kööröa naë yang kel weerën pim koröpö yangaöök wieë söp ëa. 37 Ën
Tewit pim mëëa pöp yangaöök wieë söp naën Anutuuk wal ë moulmëaup.
38 Pötaanök ar këëkë ëwat seë. Ten arën epël ök niaim. Omën pöpök arim
utpetat wa niolëaut. 39 Moses pim ngön kosang pötak arim utpetat ent ë
niolëak ar omën wotpil pël naniwasën. Omën pöpök omën pouröa utpetat
ent ë niulaan piin kön wi kosang mowasën puuk, ‘Nem omën wotpilörö,’
pël niaim wë. 40 Pötaanök ar këëkë ngarangk yeemak ön, tektek ngön ëa
pöt arim naë orööpanëën. Pit epël ëa.
41 ‘Kat wieë, ar Anutuun ökre was yaaurö.
Ar itenak yaan sak wel wiinëën.
Ne omnant arim tekrak ëëmaatep ar yok pangk kön wi kosang
newasngan.
Ën omën nampök pöten ök niaan yok pangk yaap ya pël newasngan.’ ”
42 Pool pi ngönën ök mëak piar Panapas kakaatiaan orööpënëak yaëën
omnarö pit epël mëëa. “Kaalak kë yesa akun muntetak ngön pipot ök
nian.” 43 Pël mëak ngönën tuptakaan tomökël oröa. Pël ëën Yuta omën
naröere kopël ngön kat wia narö pit Poolre Panapas piarpim ënëm sa. Pël
ëën piarip ngönën ök mëak pitëm lupöt es nga mowasën pit weëre kosang
Anutuu ulöpre moup pötak öpënëak mëëa.
44 Kë yesa akun muntetak ka pöökë omën pourö Anutuu ngönte kat
wiipënëak wa top ëa. 45 Omën kësang pan së wa top ëën Yuta omën narö
pit itenak piarpimëën ya sangën ëa. Pël ëak Pool pim ngönten wak irëak
köröp kolak mëëa. 46 Pël ëën Poolre Panapas piarip kas köpël ngön epël
mëëa. “Yaap, tenip Anutu pim ngönte wet rëak ök niiaut. Pël ëautak ar
kasëng menak Anutuuk wëwë ompyaut nimpëna pöt pangk naën pël
pet yaë. Pötaanök tenip ar sëp niwesak köpël omnaröa ngësë sënaat.
47 Aköpök ngönën pepeweri epël retëng ëak ten nina pöt yaapët pötaanök.
‘Nook ar köpël omnaröa es ëwaö pël wes yanuulë.
Pötaanök ar ëwa ngön pöt yang poutë ök më pet irën pöt Anutuuk
pit kama moöpnaat.’ ”
48 Pël maan köpël omnarö pit ngön pöt kat wiak ya kë sak Anutuu
ngönten ompyaö pan pël mëëa. Pël ëën Anutuu wëwë kosangtaan yaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

elmëa pörö piin kön wi kosang wesa. 49 Pël ëën Anutuu ngönte yang
pörek ulöl sak sa. 50 Pël ëën Yuta omën narö pit öng kaöarö ngönën wak
wëauröere kak pörekë kaöarö es nga mowasën Poolre Panapas utpet panë
mowesak waö elmëën pitëm yang pör sëp mowesak sa. 51 Pël ëën piarip
pitëm utpetat wieëa pötë ökre was ëak piarpim ingesiarëaan yangre
ulölöt kërë ngep elmëak Aikoniam kakë sa. 52 Pël ëën Yesuu ru Antiok
kak wëaurö pit ërëpsawiaring wëën Ngëëngk Pulö pitëm lupötë peö ëak
wiakaima.

Poolre Panapas Aikoniam kak ya mëna

14 1 Poolre Panapas piarpim Antiok kak ëa pöl kaalak Aikoniam kak
pörek ëa. Piarip Yuta omnaröa ngönën tuptak ilëak ngönën ök
maan pit piarpim ngön pöten kat wiin ompyaö panë ëën omën kësang
pan Yuta omën naröere köpël omën narö pit Yesuun kön wi kosang
wesa. 2 Pël ëën Yuta omën piarpim ngön wa yoolëaurö pit köpëlöröen
këk maan Yesuu ingre mor sauröen kaaöre këëpöt elmëa. 3 Pël ëën piarip
Aikoniam kak akun wali wë Aköpë ngönte ök mapnaaten kas naën
Yesuuk weëre kosang kaamök elmëaan retëng ke nentere nent weëre
kosang panëët mëna. Piarpim ya ke pël mëna pötak Aköpë lup sant
pömpel kësang pan pitëm naë wia pöta ngönte yaapët pet elmëa. 4 Pël ëa
akun pötak ka pöökë omnarö pit kom ëa. Narö Yuta omnarö pitëm ënëm
ëa. Ën narö pit Yesuu ngön yaauwaar piarpim ënëm ëa. 5 Pël ëën Yuta
omnaröere köpëlörö pit pitëm kaöaröaring wa top ëak Poolre Panapas
utpet mowasëpënëak ngön ëak kël mööpënëak mëëa. 6 Pël ëën piarip kat
wiak kas së Likionia yangerak Listraare Tepi ka kaö pöörarë sa. Pël ëak
pöörarë naë ka kot wieëa pötë wa pakpak ëeim wakaima. 7 Pël ëeimeë
Yesuu ngön ompyaut ka pötë ök maim wakaima.

Poolre Panapas Listraare Tepi pöörarë ya mëna

8 Listra kak pörek omp namp ingesiar utpet ëaup wëa. Omën pöp pi
ëlëpë yaatakaan pël ëak oröaup yak kan naënëp. 9 Pi wel aisëeë Pool
ngön ök yaan kat wieëa. Pël ëën Pool pi omën pöpön itaangkën pi Yesuuk
ompyaö mowasëpnaat pöt kön kosang wieëa. Pël ëën Pool pi it kökö
ngëneë kosang wesak epël mëëa. 10 "Ni wal ëak nim ingesiar mëngkre
mëngk mësëak tau." Pël maan omën pöp pi teëntom wal ëak yok kan ing
yaap ëa. 11 Pël ëën Likionia yang pörek wëaurö pit Pool pim ëaö pöten
itenak pitëm ngönrak ngön ëak epël aö sa. "Ëlarörö pit omën möönre
koröp wak tiarim tekrak oröak wë." 12 Pël mëak pit Panapas pöpön
pitëm ëlar nampë yapinte Sus pöpë ngamp mëëa. Pël ëak Pool pöp pi
ngön kaö yaaup pël mëak pitëm ëlar nampë yapinte Emis pöpë ngamp
mëëa. 13 Pël ëën pitëm ëlar Sus pöpë tupët ka pöökë wilëngkëël wieëa.
Tup pöta ngarangkëpök pol purimakaö omp narö wak këra puut wii

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mëak öngö moutak ka kaö pöökë ëm kanrak wak së omnaröaring wa top ëak pol pörö möak piarpimëën kiri ar ëëpënëak ëa. 14 Pël ëën Poolre Panapas piarip pöt kat wiak pitëm elmëëpënëak ëa pöten kaaö yaë pël pet elmëak ulpëënaar wa keliak pitëm toköök së ngön ëak epël mëëa. 15 "Ar pël ëëngan. Tenip omën arim karaar. Tenip arën ngön ompyaut omën utpet pipot sëp wasënëak ök niaim. Pël ëën ar lup kaip tiak Anutu wëwë pepap pim naë önëak niaim. Pi kutömre yangre i kaö epot ket ëak pötë omën wia epot ket ëaup. 16 Yaap, omnarö pit ngaan pitëmtë könöök omnant yaëën pi it mongnaan ë seima. 17 Pël ëaatak pi akun poutë ompyaö elmëeim wiak pi yaap wë pöt pet elmëeima. Pi mopöök kopiimor elmëën kaömp këët orööpna akunet yemangk. Pël ëën pöt nak kep ëak wë ërëpsawi eim wë." 18 Pël mëak piarpimëën kiri ar ëëpënëak ëa pötaan ke panë urak maan sëp wesa.

19 Yuta omën narö Antiokre Aikoniam ka pöörarëaan së omnaröen këk maan pit Pool kël möak wel wia wesak weruak kaöökë wilëngkëël koliil së moolëak kaalak kakë sa. 20 Pël ëën Yesuu ingre mor saurö pit së pi tekrak ulmëak wëën wal ëak kaalak kakë sa. Pël ëak ëlpamök Panapas koirak Tepi kakë sa. 21 Pël ëak piarip ngön ompyaut ök maim wëën ka pöökë öngpök omën kësang pan pit kat wiak Yesuu ënëm ëa. Pël ëën piarip kaalak Listraare Aikoniam kak së wë kaalak Antiok Pisitia yangerak wieëa ka pötakël sa. 22 Yesem Yesuu ingre mor sauröen ngön kosang wesak epël ök maö sa. "Tiar Anutuuk wa ngaöök nimëëpënëak kent yeë pöt wet rëak e wë eprek këëmre këlangönë rangk öpenaat. Pötaanök ar kön wi kosang yewesautak kosang sak ön." 23 Piarip ök maö yesem ka poutë ingre mor saurö pitëm wotöökörö moulmëak piarip kaömp ngës olëak Aköpön kimang ngöntak mëak pitëm kön wi kosang yewesaup pim naë wa moulmë sa.

Poolre Panapas kaalak Antiok kak Siria yangerakë sa

24 Ënëmak piarip kaalak Pisitia yangerak së oröak yesem Pampilia yangerak së oröa. 25 Pël ëak Peka kak ngönën ök mëak Atelia kak së oröak, 26 wangaö wak kaalak yesem Antiok kak së oröa. Kak pörekök ingre mor sauröak Anutuu lup sant pöta öngpök wa moulmëak wes mëën sa. Piarip ya ngön mëëa pöl mëmpö së pet irak kaalak së piarpim ya ngön wak saö pörek së oröa. 27 Pël ëak ingre mor saurö wa top elmëak Anutuuk kaamök elmëaan piarpim ya mëmpö ima pötë ngönötre ën köpël omnarö Anutuuk kan të mowiin piin kön wi kosang wesa pöta ngönöt ök mëëa. 28 Pël ëak piarip akun wali pan Yesuu ruuröaring pörek wakaima.

Ngönënë wa top kësangpel Yerusalem kak oröa

15 1 Yesuu omën narö Yutia yangerakaan së Antiok kak oröak ingre mor sauröen epël ök maima. "Ar Moses pim ngön ë kosang

wesa pöt ngar wak arim koröp kaut nailën ëënë pöt Anutuuk yok pangk kaalak naniöpan.” 2 Pël maan Poolre Panapas ngön pöten kaaö ëak piarip pitëmëën ngön kosang kaö pan ëak piaripring ngönngön apanëak nga mëëa. Pël ëën ingre mor saurö pit Poolre Panapas piarip omën naröaring Yerusalem kak së Yesuu ngön yaauröere wotöökörö pitring ngön pöt wotpil wasëpnaan sëpënëak mëëa. 3 Pël ëak ingre mor saurö pit wes momëën yesem Pinisiaare Sameria yang pötë ingre mor sa pöröen köpël omnarö Yesu pim ënëm sa pöten ök maan pit ërëpërëp pan ëa. 4 Pël ëën pit Yerusalem kak së oröön Yesuu ngön yaaö omnaröere wotöököröere Yesuu ingre mor saö muntarö pit itenak yoöre ërëp kaö mëëa. Pël ëën piarip Anutuuk kaamök elmëaan piarpim ya mëmpö ima pötë ngönöt ök mëëa. 5 Pël ëën Yesuun kön wi kosang wesa narö Parisi pöröak wal ëak epël mëëa. “Ar pitëm koröp kaut ilak Anutuun yaö mowesak Moses pim ngön ë kosang wesauta wia pöl ëëpnaan ök maë.”

6 Pël maan Yesuu ngön yaauröere wotöökörö pit ngön pöt ëak söë wasëpënëak wa top ëa. 7 Pël ëak pit ngön selap aim olëak Pita pi pitëm tekrak wal ë tauak epël ök mëëa. “Nem karurö, ar ëwat wë. Ngaanëër Anutuuk tiar ya kom ë ninak neen köpël omnaröen ök maan pit kat wiak kön wi kosang wasëpënëak neeaut. 8 Anutu tiarim lupötön ityeengkaupök tiarimëën elnia pöl Ngëëngk Pulö köpël omnarö mena. Pim elmëa pötak pitëmëën ya kë sa pöt pet yaalni. 9 Pi tiarën nal elniak pitën nal naalmëëpan. Won. Pit piin kön wi kosang mowesa. Pötaanök pitëm lupöt kölam mowesa. 10 Pël yaalniin oröp ëënak ar Anutuun ököök elmëënëak yeë? Tiarim ëaröa eima pöl tiarta Moses pim ngön ë kosang wesa pöta ënëm naën yaaurö. Ngön ë kosang wesa pöt tiarim kasngelötë omën könöm nant weta pöl wetak imaut. Pötaanök könöm tapöt kaalak Yesuu ingre mor saurö er mowatngan. 11 Tiar epël kön wi kosang wesaut. Aköp Yesu pim lup sant pötak Anutu tiar niwaupök omën pöröeta yemoö.”

12 Pita pi pël maan wa topöök wëaö pörö ngön naën wëën Panapasre Pool piarip piarpim ya mëmpö yesën Anutuuk kaamök elmëën köpëlöröa itöök ya retëng nant mëmpö ima pötë ngönte ök maan kat wia. 13 Pël ëak Sems pi epël mëëa. “Karurö, ar nem ngönte kat wieë. 14 Anutu puuk wet rëak köpël omnarö pimtëën wesak mokoira pöta ngönte Saimon yapin nent Pita puuk ök niaan kat yawi. 15 Anutuu këmtakaan tektek ngön yaaurö pitëm ëa pötëët ök yenia. Pöt epël ëa.

16 ‘Aköp pi epël ya.
“Ne ënëmak kaalak waisak
omën omp ak Tewit pim ka töölak wia pipët köpre mor ëak
ka pöta omnant köt sa pipot ngolöp ngolöp wesak wa wesir
ulmëëmaat.
17 Pötaanök omën muntarö pit ne pitëm Aköp neen ngaöl elnëëpnaat.
Köpël omën tapörö nemëën wesak yaö wesaurö.”

18 Aköp ngaanëër pan ngön pöt tekeri wes wiaupök peeneeta tapël ya.’
19 Pël yaatak ne kön epël yawi. Köpël omën narö lup kaip tiak Anutuu
ngësël ko yawi piporö tiarök kaalak könömër nemangkan. 20 Köpëlörö
pit omp ak kaarkaaröröaan animaö kiri ar ëak wak në imeë, öngre omp
nga ë, animaurö iit orööpanëak nailën om ar ëaut në, ën animauröa iit
në, pël eim wë pöt sëp wasëpnaan pep retëng ë mempen. 21 Köpëlörö pit
Yuta omnarö ya utpet mowesak omën pipot ëëpan. Yuta omnarö pit omën
pipot Moses pim pepeweri retëng ëa pötön ngaantakëër iteneë kë yesa
akun poutë ngönën tupötë së ilëak sangk kelak kat wieim wë. Pötaanök
tiar kan kosang mowariipenaan.”

Pit köpël omën ingre mor sauröa ngësël pep wes mëa

22 Pël mëak Yesuu ngön yaaö omnaröere wotöököröere ingre mor saö
muntarö pit ngön kopëta wesak omën naar Poolre Panapasring Antiok kakë
sëpënëak yaö mëëa. Pël ëën Yutas yapin nent Pasapasre Sailas piarip sa.
Omën pöaar ingre mor saö pöröa wotöökaar. 23 Piarip sëpënëak yaëën pep
newer epël retëng ëak piarip mena. “Ten Yesuu ngön yaaöre wotöök arim
karurö, tenök arimëën pep epwer retëng ë yaningk. Ar köpëlöröa öngpökaan
ingre mor sak Antiok kakre Siria yangerakaan Silisia yangrakë wëaurö arën
yowe yeniak. 24 Tenim naëaan omën narö wais arën ngön ke nampnampöt ök
niak arim könöt wa irikor elnia pöt yaan kat yawi. Piporö tenök arim ngësë
wes namëën. 25 Pötaanök ten wa top ëak lup kopëtemer sak omën epaar wes
mëën arim ngësë yewais. Piarip Panapasre Pool tiarim kar ompyauwaar
piaripring wes momëën yewais. 26 Panapasre Pool piarip tiarim Aköp Yesu
Kristo pim yaatak wë kö sëpnaaten kön selap naën yaauwaar. 27 Yutasre
Sailas pöaar arim ngësë wes mëën yewais. Pël ëak tenim ngön pepeweri
retëng ëan pöt piarpim këmtakaanta ök niapnaat. 28 Ten Ngëëngk Pulööring
kön kopëtaö wesak wë. Pötaanök Yuta omnaröa yaë pöl könöm muntat
naningkan. Ar omën epotökëër eim ön. 29 Omp ak kaarkaaröröaan kiri ar
ëaut nënganok. Ar Animauröa iit nënganok. Animaurö iit orööpanëak nailën
om ar ëaut nënganok. Öngre omp nga ëënganok. Ar ngarangk këëkë ëak
omën pipot keker elmëeim önë pöt ompyaö önëët. Yowe pan. Ompyaö ön.”
30 Pit pepewer pël ëak mangkën wak Antiok kak së oröön Yesuu ingre
mor saurö wa top ëën pep pöwer mena. 31 Pël ëën pep pöweri ngön
wieëa pöt sangk kelak pit ngön ompyaö pöt kat wiak ërëpërëp kaö ëa.
32 Pël ëën Yutasre Sailas piarip Anutu pim tektek ngön yaaö omnaar
pël sak wë akun wali pan ingre mor sauröen ngönën ök maim wë taë
mowesa. 33 Piarip Antiok kak pörek akun wali wakaim wiak sëpënëak
yaëën ingre mor sauröak kan yaö mëak wes momëën saö pöröa ngësël
sa. 34 [Pël ëautak Sailas pi pimtë kentöök Antiok kak om wakaima.] 35 Pël
ëën Poolre Panapas Antiok kak om wë ingre mor saö naröaring omën
muntarö rë mouleim Aköpë ngönënte ök maim wakaima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Poolre Panapas kom ëa

36 Wakaim wiak ënëmak Pool puuk Panapasën epël ök mëëa. “Tepër
kaalak ka poutë yesem ingre mor sauröen itaampö sëpa. Tepër ngaan
pitën ngön ompyaut ök mëëaut. Pötaan pit ompyaö wë ma utpet wë pöten
itaampëaan.” 37 Pël maan Panapas pi Son, yapin nent Maak, pöp koirak
piaripring sëpënëak maan, 38 Poolök epël mëëa. “Omën pipop ngaan
Pampilia yangerak së ök ë nimëaup. Pötaan tepërring nasëpan.” 39 Pël mëak
piarip ngön nga yaalem wiak kom ëak Panapas pi Maak koirak wangaöök
Saipras kustakël sa. 40 Pël ëën Pool pi Sailas koirak piarip sëpënëak yaëën
ingre mor saurö pitök Aköpë lup sant pöta öngpök moulmëak wes mëën sa.
41 Siriaare Silisia yang pötë yesem ingre morörö taë mowasö sa.

Timoti pi Poolre Sailasring sa

16 1 Poolre Sailas piarip Tepi kak së wë olëak Listra kak së oröa.
Pël ëak itaangkën omën Yesuun kön wi kosang yewesaö namp
wëa pim yapinte Timoti. Pim ëlëp Yuta öngöp tapël Yesuun kön wi
kosang yewesaup. Ën pim pepap pöt Krik ompöp. 2 Ingre mor sa Listraare
Aikoniam ka pöörarë wëa pöröak Timoti piin, “Omën ompyaup,” pël
maima. 3 Pötaanök Pool pi Timoti piiring pim yaatak sëpënëak kön
wia. Pël ëën Yuta omën ka pötë wë seëaurö pit Timoti pim pepap Krik
omnamp yak kön selap ëa. Pöt tol ëënak? Pit Anutuun yaö ëak koröp
kaut nailënörö. Pötaanök Pool puuk Timoti koröp kaut ila. 4 Pël ëak pit ka
poutë yesem Yerusalem kakaan Yesuu ngön yaaö omnaröere wotöököröa
ngön ëmön ë mena pöt ingre mor sauröen ök mëak ngar weim öpënëak
mëëa. 5 Pël ëën ingre mor sauröa kön wi kosang yewesa pöt kaö sëën kët
poutë omën muntarö yal mangkën selap sa.

Pool pi Masetonia kak wangarötë yemangk pöl ëa

6 Ngëëngk Pulöök Esia yangerak së ngön ök mapanëak nga maan pit
om yesem Prisiaare Kalesia yang pöraarël sa. 7 Pël ëak pit Misia yangera
kautak së oröak Pitinia yangerakël sëpënëak yaëën Yesuu Pulöök kan
mowaria. 8 Pël ëën pit Misia pörekaan el wesak Troas kak së oröa. 9 Pël
ëak rö kan Pool wangarötë yemangk pöl ëak itaangkën Masetonia omën
namp pim naë wais taueë kosang wesak epël ök mëëa. “Ni i kaö olëak
Masetonia yangerak wais ten kaamök elniim.” 10 Pël yemaan Pool pi
itenak ten Sailasën ök niaan Anutuuk Masetonia yangerak ngön ompyaut
ök manëak yas yenia pël wesak sënëak teëntom ko ëaut.

Litia pi Pilipai kak ingre mor sa

11 Ko ëak wangaöök ilëak Troas kakaan Samotres kustak së oröak
ëlpamök Niapolis kak së oröak, 12 wangaöökaan ngentiak pörekaan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yangerak së Pilipai kak së oröaut. Ka pö Rom omnaröa wëau, Masetonia yang pörekë ka kaöaö. Pöök ten akun selap selap wë, 13 kë yesa akunetak ka ëmöökë ëm kanërak wele rëak imeri saut. Ten kat wiin Yuta omnarö pit pörek Anutuun ök yamëëa. Pël ëaut yak së itaangkën öng narö wais wëa ëën pitring wel aisëak ngönaak ëaut. 14 Pël ëën öng pöröa naë Tiatira kakaan öng namp poë koröp köp möömaap ëa ompyaut ket yeem mon yewaup yapinte Litia pi Anutuun yaya yamëëaup. Aköpök lupmer kaip motiin Poolë ngön ök yamëëa pöt këëkë kat wiak kön wi kosang yewas. 15 Pël ëën piire pim kaatakörö i momëën öng pöpök tenën epël yenia. “Ar neen kön wiin, Aköpë ënëm yes pöt, nem kaatakë waiseë.” Pël niak ke yaurön ten pim ngönte ngar wak piiring saut.

Pit Poolre Sailas Pilipai kak wii kaatak ulmëa

16 Akun nentak ten yang lup Yuta omnaröa Anutuun ök yamëëautak yesem koont urmerap pim lupmeri wëaö namp koiraut. Urmer pöp piiring wë omën oröópnaatön ök më pël yaaup. Pël ëën omën kësang pan pitëm naë omnant ënëm oröópnaatön puuk itenak yemaan sumat mangkën pim ngarangk yaaurö pit mon kësang pan weim yeëa. 17 Koont pöp tenim ënëm yewaisem ngön ëak epël aö yewais. “Omën eporö Anutu O Ngaarëkëpë ya omnarö. Pitök Anutuuk kama niöpna pöta ngönte ök niiaö yaaurö.” 18 Kët ël epotë pël aimën Pool pi kaaö ëën kaip tiak urmerapön epël yema. “Ne Yesuu weëre kosangööring yeniakerek koont pipop sëp mowesak oröak së.” Pël maan tapëtakëër koontup sëp wesak oröak yes.

19 Oröak sëën koontupë ngarangkörö pit itaangkën pitëm ngaanë mon yewa pöl kaalak naöpanëën yeëa. Pël ëën Poolre Sailas moröak ka tomök së kaöaröa naë ngön yaatak yemoulmë. 20 Pël ëak ngön ë pet yairauröen epël yema. “Iteneë. Yuta omën epaar ieping ëak wëwë utpetat tiarim tekrak wais yawi. 21 Pël ëak piarip tiar Rom omnaröa ëënganëak nga wieëaut pet elniak ënëm ëëpenëak yenia.” 22 Pël maan omën ngön pöt kat wia pörö pit pourö el sak maan ngarangköröak ulpëënaar keli moolëak pitëm nga omnaröen maan pës yemomö. 23 Pël ëak utpet mowesak wii kaatak moulmëak ka pöta ngarangkëpön këëkë pan ngarangk ëëpënëak ök yema. 24 Pël maan wii kaata ngarangkëp kat wiak wii kaata ka kakaati panëëtak së moulmëak ingesiar këra uamngesiarë tep mö mowia.

25 Röök lupöök Poolre Sailas Anutuun kimang mëak rangk tan yemaan wii omnarö kat wiaan, 26 tapët pöt moup kësang nempel möön wii kaata wapöt tiak së yengentiin ka kanöt tëak yesën wii omnaröa morötë wii tëa pötta wilak sa. 27 Pël ëën wii kaata ngarangkëp pi ka ureimaurekaan wal ëak itena pöt wii kaata kanöt të wiaan itenak wii omnarö oröak kas sa pël wesak yepatöökaan öpwer tëak pimtok pimënt wesirëpënëak ëa. 28 Pël yaëën Poolök ngön ëak epël mëëa. “Nimtok nimënt utpet wasngan. Ten pourö e om wë.” 29 Pël maan wii kaata ngarangkëp pim ya omën nampön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maan esuwes mangkën wak pöömpö kakaati ilëa pöt kas ëak reireë urö Poolre Sailasë naë së ngentia. 30 Pël ëak piarip koirak tomök orö epël ök mëëa. “O nem kaöaar, ne tol yaal ëënak Anutu pi ne kama neöpën?” 31 Pël maan piarip epël ök mëëa. “Ni Aköp Yesuun kön wi kosang wasumë pötak niire nimorö Anutuuk kama niöpnaat.” 32 Pël mëak piarip Aköpë ngönte piire pim kaatak wëauröen ök mëëa. 33 Pël maan röök tapëtakëër pi piarip koirak së piarpim pës momöaut i moirën teëntom piire pimorö i momëa. 34 Pël elmëën pi piarip koirak pim kaatak së ulmëak kaömp menak piire pimoröa Anutuun kön wi kosang wesa pötaan ërëpsawi kaö ëa.

35 Pël ëak wëën ëlpamök ngön ë pet yairaurö pitök polis narö wes mëën së epël ök mëëa. “Ni omën epaar wes momëën sëpën pël ya.” 36 Pël maan wii kaata ngarangkëp pi ngön pöt kat wiak Poolön epël mëëa. “Ngön ë pet yairaurö pit ne arip wes nimëëmëak ya. Pötaanök wes nimëëmaatak lup wiaptaring sën.” 37 Pël maan Pool pi polisöröen epël mëëa. “Tenip Rom omën sauwaarök tenpim saun nant wiaan pöt pit yok pangk ngön yaatak niulëak tekeri wasëpnaatep pit köntak tenip pouröa ëöetak niulëak pës nimöak wii kaatak niulëaurö. Pël ëautep peenök kaalak ëlëëp wes nimëëpënëak ëa ma? Pël naëngan pan. Pitëmtok waisak wes nimëën oröönaat.” 38 Pël maan polisörö pit piarpim ngön pöt kat wiak së ngön ë pet yairauröen ök maan pit kat wia pöt Rom omnaarök ëa. Pël ëën pitëm utpet elmëa pöten kön wiak kas ëa. 39 Pël ëak pit së yaköm köm mëak wii kaatakaan wes mëën oröa. Pël ëën piaripön epël ök mëëa. “Arip yok pangk ka epö sëp wesak sën ma?” 40 Pël maan piarip wii kaat sëp wesak Litia pim kaatak së ingre mor sauröen itenak wa korkor ngön mëak sa.

Tesalonaika kak Poolre Sailas mööpënëak ëa

17 1 Poolre Sailas piarip së Ampipolisre Apolonia ka pöörar il wesak Tesalonaika kak së oröa. Kak pörek Yuta omnarö pitëm ngönën tupët wieëa. 2 Pël ëak Pool pim yaaul Yuta omnaröa ngönën tuptak së ilëak ngönën pepeweri ngön wia pöt omnaröaring aima. Pi kë yesa akun nentepar nent pötë öngpök pël eima. 3 Pi Anutuu ngönta songönte werak epël ök mëëa. “Anutuuk Kristo pim Yaö Mëëaö pöp këlangön kat wi yesem wel wiak kaalak wal ëëpënëak mëëaup. Yesu nem peene ök yeniak epop pi Kristo Anutu pim Yaö Mëëaup.” 4 Pël maan pitëm naëaan omën narö pit kat wiak wa yaap wesak Poolre Sailas piarpim ngësël rë olëa. Pël yaëën Krik omën Anutuun yaya maim wëaö naröere öng isa narö pitta tapël ëa. 5 Pël ëën Yuta omnarö pit pöten itenak ya sangën ëën omën utpet kan paspas eim wëaö naröen maan pitök omën ka pöök wëa muntarö koirak ëlakëlakëër Sesonë kaatak së Poolre Sailas ngön yaatak moulmëëpënëak kaata kanöt të moolëa. 6 Pël ëak Poolre Sailas won ëën ap wesak Sesonre ingre mor saö narö koirak ka ngarangköröa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngësë weruak yesem ngön ëak epël maö sa. “Omën pöaar utpet petpet
ë ka nantë imauwaarök eprek wais oröön, 7 Sesonök pim kaatak koirak
së ulmëak wë. Omën pöaar piarip Rom omën omp aköp Sisa pim ngön ë
kosang wesaut ilak omën omp ak ngolöp namp yapinte Yesu pim ënëm
ëëpënëak ök aö yaauwaar.” 8 Pël maan ka ngarangköröere omnarö pit
ngön pöt kat wiak yaan kaö sa. 9 Pël ëak Sesonre piiring wëaurö pitëm
naë oröa pöt kaalak orööpanëak pitëm naëaan sumat wak wes mëën sa.

Poolre Sailas Peria kak ya mëna

10 Rö kan tapöök ingre mor saurö pit Poolre Sailas wes mëën Peria kak
së oröak Yuta omnaröa ngönën tuptak së ilëa. 11 Omën pörek wëaurö
pit ngön kat yawiaurö, Tesalonaikaaröa ök wonörö. Pit Anutuu ngönte
kat wiipënëak kent ëak kët poutë ngön pöten yaap ma kaar pöten
itaampënëak ngönën pepat wak iteneima. 12 Pël ëak Yuta omën naröere
Krik öng yapinring naröere omp narö pit selap Yesuun kön wi kosang
wesa. 13 Pël ëën Yuta omën Tesalonaika wëaurö pit Pool Peria kak wë
Anutuu ngönte ök yamëem wëaut kat wiak kak pörek së piarip utpet
mowasëpënëak omnaröa könöt irikor mowesak lupöt es nga mowesa.
14 Pël yaëën ingre mor saurö pit Pool wes momëën i kaöökël sa. Ën
Sailasre Timoti piarip Peria kak om wakaima. 15 Pël ëaan omën Pool
mësak saurö pit Atens kak moulmëa. Pël ëak kaalak sëpënëak yaëën Pool
pi Sailasre Timoti pim ngësël teëntom sëpënëak maan sa.

Pool Atens kak ngönën ök mëëa

16 Pool pi piaripön kor Atens kak wë itaangkën kak pörek omp ak
kaarörö kësang wëën itenak pim yaat utpet pan ëa. 17 Pël ëën pi Yuta
omnaröa ngönën tuptak së ilëak Yuta omnaröere köpël omën munt
Anutuun yaya yamëëa naröaring ngönëntaan aima. Pël ëak pi kët poutë
wa top yaaurek së omën pas së wëauröen ngönën ök maima. 18 Pël ëën
Epikurianre Stoik ëwat omën narö pit piiring ngön nga yaalem pitëm
naëaan naröak epël mëëa. “Omën ngön paspas aö pipop pi tol apënëak
aim?” Pël yemaan naröak epël mëëa. “Pi ka nantëëröa omp aköröa
ngön nant apënëak niaim koröp.” Pool pi Yesu weletakaan wal ëaup pim
ngönënte ök yemaan yak pit pël maima. 19 Pël ëak pit Pool koirak ngön
ök ëak kat yawiaö yang lup nent yapinte Ariopakas pörek së kaöaröa naë
ulmëak epël mëëa. “Ten nim ngön ngolöp omnaröen ök maimën piten
aan kat wiin. 20 Ten nim ngönten kat wiin maim yaë. Pötaanök ngön pita
songönte ök aan kat wiinaan.” 21 Pitëm Poolön mëëa pöta songönte epël.
Pit omën suure kak Atens kak wëaö pörö pit akun poutë ngön ngolöpöt
ök ëak kat wieima.

22 Pit Pool Ariopakas pörek moulmëak, pëël maan wal ëak kaöaröen
epël ök mëëa. “Atens omnarö, arim omp aköröen kosang wesak yaya

yamëëauten ne ëwat wë. 23 Ne arim kak yesem itaangkën arim omp ak
yaya yamëëauröa kaat wia. Pël ëaan itaangkën omp ak nampë könta rangk
retëng nent epël wiaan itenaut. ‘Epët omp ak tiarim köpëlëp pimët.’ Pël
ëaan itenaut. Pötaanök arim omp ak köpël wë yaya pas maö iman pöpë
ngönte ök yenia. 24 Anutu pi yanger ket ëak yangera rangk omnant wia
epot ket ëaup pi kutömre yangë Kaöap. Pötaanök pi yok pangk ka omnaröa
ök rëautak naöpanëëp. 25 Pi nantön elek ëën aan omën moresök yok pangk
kaamök naalmëënganëëp. Piita pimtok omnaröa wëwë pipotre omën pout
nineim wëaup. 26 Anutu pi tiarim ë kopetap ket ëaup. Pël ëën piikaan ulöl
sak wëën rep nimëak kaare yang ninaup. Pimtok tiar öpenëak yaö niak
niulëaup yak tiar yanger ninak yangerak öpena akunet ninaup. 27 Tiar
Anutuun ngaöl ë yesem koirëpenaat pël ëëpenëak epël ket elnia. Pël ëak
pi kamaarek naön tiar omën pouröak pangk pangk ëak wëaup. 28 Pël ëa
pötaanök puuk tiarim songön ket ëak wëën tiar wëwëetaring wë kan së
waisö ëeim wë. Pötak arim naëlaan ëwat omën naröak epël niaim. ‘Tiarta
pim ruurö,’ pël niaim wë. 29 Yaap, tiar Anutuu ruurö. Pötaanök tiar piin
kön wiin omp ak morökörö kolre siluwaare këlötök omnaröak kön wiak
moresring ket ëak pitëmëën ngëëngk mowasö ima pötëël kön nawiingan.
30 Yaap, ngaanëër omnarö pit köpël wë yak omnant pipot ket ëeima. Pël
yaëën Anutu pi pitëm omën wak ima pötön nga nemaan ëa. Ën peene
akun eptak Anutuuk yang ël epotë omën pouröen pim ngön kosangët epël
ök yenia. ‘Ar arim utpet yaaö pout kasëng menak nem naël waiseë.’ 31 Pël
ëak pi yang ël epotë omën pourö wotpil niwesak wël ëak kom elniipna yak
akun nent wia. Pi ngaanëër omën namp tiar kom elniipënëak yaö mëëaup.
Pi pim ëëpna pöt yaapöt tiar omën pouröen pet elniipënëak omën pöp
weletakaan wal ë moulmëa.”

32 Pël maan pit omnamp weletakaan wal ëa pöt kat wiak naröak ökre
was mëëa. Ën naröak epël mëëa. “Ni ënëmak omën pipëta ngönte kaalak
aan ten kat wiinaan.” 33 Pël maan Pool pi pit sëp mowesak sa. 34 Pël ëën
narö Pool pim ënëm ëak Yesuun kön wi kosang wesa. Pël ëa pörö eporö,
namp Taionisias Ariopakas kaöaröa naëaanëp, ën öng namp yapinte
Tamaris, piaripre ën piarpim kar narö.

Pool pi Korin kak ya mëna

18 1 Ënëmak Pool pi Atens kak sëp wesak Korin kakë sa. 2 Pël ëak së
Yuta omën yapinte Akuila pöp koira. Pi Pontas yangerakaanëpök
piar öngöp Prisila Itali yangerak wë olëak ngaan ngaantakëër së wëa. Pöt
Rom omën omp aköp Klotias puuk Yuta omën Rom kak wëaö pourö kan
sëpënëak maan sa. Pël ëauwaar piarpim naë Pool pi sa. 3 Pi piaripring ya
ngawiap yak piaripring së wë poë koröp ka ök yarëaut ket ëeima. 4 Pël
ëeimeë Pool pi kë yesaö akunatë Yuta omnaröa ngönën tuptak së ilëak
Yutaare Krik omnaröaring Yesuun kön wi kosang yewesauta ngönöt aima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

5 Pël eim wëën Sailasre Timoti Masetonia yangerakaan ënëm së oröön
Pool pi pim waur muntet sëp wesak akun poutë Yesu pi Kristo Anutu
pim Yaö Mëëaup pöta songönte kosang wesak ök maima. 6 Pël ëën narö
pit kat wiak pim ngönte wa olëak piin utpet wesak maan pi kangiir pim
ulpëënëpökaan ulölöt keke ur moolëak epël mëëa. “Ar kö sënë pöta
songönte arimtëët, neering ngawi won. Pötaanök ne peene ar sëp niwesak
köpël omnaröa ngësë sumaan yeë.” 7 Pël mëak Pool pi Yuta omnaröa
ngönën tupët sëp mowesak Tisias Sastas pim kaatak së wakaima. Omën
pöp pi Anutuun yaya maim wëaup pim kaat Yuta omnaröa ngönën tupta
naë wieëa. 8 Pël ëën Yuta omnaröa ngönën tupta wotöököp, pim yapinte
Krispas, piire pim kaatakörö pit Aköpön kön wi kosang yewasën Korin
omën narö pitta Pool pim ngönte kat wiak Aköpön kön wi kosang wasën
i momëa. 9 Pël ëak röök nentak Pool pi wangarötë yemangk pöl ëën
Aköpök ngön nent epël ök mëëa. “Ni kas ëak ngönën ök yamëëaut sëp
wasnganok, om ök maim öm. 10 Ne niiring wëën omën nampök wal ëak
ni utpet naniwaspan. Ne omën selap pan ka epöök nem ënëm sëpënëak
yaö mëëaup pötaanök.” 11 Pël maan Pool pi ka pöök Anutu pim ngönte ök
maim wëën ngoon 18 ëak won sa.

12 Ënëmak Rom yang ngarangk namp, pim yapinte Kalio, pi Krik yang
pör ngarangk ëak wëën akun pötak Yuta omnarö pit wa top ëak Pool
wali wak së ngön yaatak moulmëak epël ök mëëa. 13 “Omën epop Rom
omnaröa ngön kosangöt ilap riak omnaröen Anutuun yaya mapënëak
kan maimat pet yaalmë.” 14 Pël maan Pool pi ngön apënëak yaëën Kalio
pi wal ëak Yuta omnaröen epël mëëa. “Yuta omnarö, ar kat wieë. Omën
epop Rom ngön ë kosang wesaut ilap riak utpet nant yaëën neen neanë
pöt ne yok pangk arim ngönöt kat niwiimaat. 15 Pël ëëmaatep ar neen
ngön nentere nent, yapin ke nentere nent arim ngönëntakël wieëaut aim.
O o, arök neen ngön ke pilöt kat wiimaat wesaurö ma? Won pan. Arimtok
omën pita ngönte wotpil weseë.” 16 Pël mëak ngön yaatakaan waö ë
momëa. 17 Pël ëën pit tomök oröön Krik omnaröak Yuta ngönën tupta
ngarangkëp yapinte Sostenis, pöp moröak tang möak utpet mowasö yesën
Kalio pi om it mongneëa.

Pool pi kaalak Antiok kak Siria yangerakël sa

18 Pool pi Yesuu ingre mor sauröaring kët selap wë ënëmak pit sëp
mowesak Akuilaare pim öngöp Prisila pit naar namp ëak Senkria kakël
sa. Pël ëak pörek së Anuturing ngön kosang wesaö pöta këët pet irak pim
ngan ëpët kat ë moolëa. Pël ëak wang Siria yangerakël sëpna naöök sa.
19 Pël ëak Epesas kak së oröak pit Yuta omnaröa ngönën tuptak së ilëak
Pool pi pitring ngönaak wali aima. 20 Pël ëën pit Pool akun wali pitëm
naë öpënëak maan, “Pël naëngan,” mëak sëpënëak yeem epël ök mëëa.
21 “Ënëmak Anutuuk kaalak arim naë waisumëak neaan pöt waisumaat.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pël mëak Akuilaare Prisila piarip kak pörek moulmëak pit pouröen
yaköm köm mëak sa. 22 Yesem Sisaria kak së oröak Yerusalem kak së
ingre mor sauröen yoöre ërëp mëak kaalak Antiok kakël sa. 23 Pörek
së oröak wë akun wali wali sëën Antiok kak pörek sëp wesak ka nantë
Kalesiaare Prisia yang pöraarël yesem Yesuu ingre mor sauröen ngönën
ök mëak taë mowasö sa.

Apolos pi Epesasre Korin pöteparë ya mëna

24 Omën namp, Alesantria kakaanëp pim yapinte Apolos, pi Epesas
kak së wakaima. Omën pöp pi omnant kësang ëwat sa pet irak ngönën
pepeweri ngön wia pöt pout ëwatëp. 25 Omën pöp pi Aköpë elnia kan pöt
ëwat wë pöta ngönte kosang wesak yaaup. Pël ëak pi Yesu pim songönte
apënëak pöt pout mëngkre mëngk yaaup. Pël ëaap pi om Son pim omnarö
i momëa pöten pëën ëwat wakaima. Ën Yesuu ru ulöpöököp pël sak wë
pötaan i momëëpna pöten köpël wëa. 26 Pi ngön pöt kosang wesak Yuta
omnaröa ngönën tuptak ök maima. Pël ëën Akuilaare Prisila piaripök
koirak së piarpim kaatak ulmëak kan Anutuuk tiarimëën elnia pötön
ök maima. 27 Pël ëën Apolos pi Krik yangerakë sëpënëak kent yaë maan
Epesas kak ingre mor sauröak kaamök elmëak pep newer Yesuu ingre
mor saö Krik yangerak wëauröaan pi sant mowasëpënëak retëng ë mena.
Pël ëën pörek së wë Anutuuk lup sant elmëën omën piin kön wi kosang
yewesaurö pit ompyaö kaamök elmëeima. 28 Pël eimeë Yuta omnaröa
köpël waswas eim wëaut omnaröa itöök ke ur moolëak pepeweri ngön
wia pipot Yesu Kristo Anutuu Yaö Mëëa pöp pim ngönte këëkë wesak ök
mëëa.

Pool pi Epesas kak ya mëna

19 1 Apolos pi Korin kak wëën Pool pi yang lup nerak ya mëmpö
yesem Epesas kak së oröak itaangkën Yesu pim ënëm yaaö
narö wëa. 2 Pël ëën pitën epël pëlpël mëëa. “Ar ngaan Yesuun kön wi
kosang wasën Anutuuk Ngëëngk Pulö nina ma won?” Pël maan pit
ngön kangit epël mëëa. “Ten ngaan Anutuuk Ngëëngk Pulö yemengka
pipët kat nawiinörö.” 3 Pël maan Pool pi pitën epël pëlpël mëëa. “Ën ar
i mëënëak talëpë ënëm ëaurö?” Pël maan pit epël mëëa. “Ten pörö Son
pim omnaröak i nimëak ngön niiaö pöta ënëm yaaurö.” 4 Pël maan Pool
pi pitën epël mëëa. “Son pim i momëa pöt omnarö pit lup kaip tiak pitëm
utpetat kasëng mena pötaanök pël elmëa. Pël ëak pi pitën epël ök mëëa.
‘Ar nem ënëm waisëpna pöpön kön wi kosang wasën.’ Omën pöp Yesu.”
5 Pël maan pit ngön pöt kat wiin Aköp Yesu pim ru ulöpöökörö pël sak
wëa pötaan i momëa. 6 Pël ëak Pool pi pim moresiarring pitëm kepönötë
mowiin Ngëëngk Pulö pitëm rangk iraan ngön maimat aö Anutu pim
ngönöt tekeri wesak ök mëëa. 7 Omën pörö pit 12 ëak wëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Pool pi Yuta omnaröa ngönën tuptak ilëak pitring ngönënëën yak aöre
elö eim wëën ngoon naar namp ëak ilëa. Pi Anutu pim tiar wa ngaöök
nimëa pöt pit kat wiipënëak kent ëa. 9 Pël ëën omën narö pit lup kosang
panë ëak kön wi kosang newasën omnaröa ëöetak Aköpë elnia kan
pötön utpet wesak ëa. Pël ëën Pool pi Yesuu ingre mor saurö pit koirak
omën kaö namp yapinte Tiranas pim pep kaatak së omnaröaring ngön
ngawi aima. 10 Pi pël eim wëën krismaki nentepar pöteparë öngpök Yuta
omënre köpël omnarö pit pourö Esia yangerak wëaurö Aköpë ngönte kat
wia.

Siwa pim ruuröa ngönte

11 Anutu pi Pool weëre kosang kaamök elmëaan retëng omnaröa it
köpëlöt eima. 12 Omnarö pit poë koröp kaut Pool piik mësël ëak wak së
yauman yaaurö mësël elmëën ompyaö sa. Ën urmerarö wëaurö tapël ëak
waö ë momë pël ëeima. 13-14 Pël ëën Yuta omën Anutuun kiri ar yaauröa
wotöök namp pim yapinte Siwa pim ruurö 7 ëak pit kaatë sak waisö imeë
omën urmerarö pitëm lupötë wëaurö waö ë momë pël eima. Pël ëak pit
Yesuu yapintak urmeraröen ököök mëak epël mëëa. “Ni urmer utpetap,
ten Yesu, Pool pim ök aö yaaup, pim weëre kosangtak waö ë yanimë.”
15 Pël maan urmerap epël mëëa. “Ne Yesuun ëwat wë, Poolönta ëwat wë.
Pël ëaap ar tarëkaanörö?” 16 Pël mëak omën urmerap wëa pöpök akak
sak omën ököök eima pörö mëmpö waö elmëak poë koröp pöt keliak
moolaan koröp yoolörö kaatakaan oröak kas sa. 17 Pël ëën Yuta omënre
köpël omën Epesas kak wëa pörö pourö omën pöta ngönte kat wiak pit
kas panë ëën Aköp Yesu pim yapinte ngar wa. 18 Pël ëën Yesuun kön wi
kosang wesa narö së omnaröa ëöetak pitëm ngaan utpet eima pötön war
wesak ök mëëa. 19 Pël ëak kempre këar nga yaaurö pit pitëm kempre
këar pep kësangöt wak së omnaröa itöök war wesak es momera. Pep
pötë sumat 50,000 kina ke pëlëët. 20 Pël ëën omën weëre kosangring
pöten itenak maan omën muntarö pitëk yal mangkën pitëm lupötë Aköpë
ngönte taë sa.

Epesas omnarö pit ngön ë olëak mëëa

21 Ënëmak Aköpë Pulöök Poolön ya ngön maan pi Masetoniaare Krik
yang pöraarëël ya nga ë yesem kaalak Yerusalem kak orööpënëak mëëa.
Pël maan Pool pi pim omnaröen epël mëëa. “Ne pötë sa pet irak pöt
Romëëlta sumaap.” 22 Pël mëak pi Timotiire Erastas pim kaamökaar
piarip Masetonia yangerak wes mëën yesën pi Esia yangerak wakaima.
23 Akun pötak omën narö selap pan Epesas kak wëaurö pit Aköpë
kanöök yesauröaan kööre tok kësang pan elmëa. 24 Pöta songönte epël
oröa. Omën namp yapinte Temitrias pi siluwaatring öng ak nampë
yapinte Atemis pim ka könöt ket ëeima. Piire pim ya omnarö sum kësang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

orööpnaak yak ket ëak wes mëeima. 25 Pël yaaurö yak Temitrias pi pim
ya omnaröere ën pim ngönt ya tapët yamëna narö pitën yas maan sëën
epël ök mëëa. “Karurö, ar ëwat wë. Tiarim omën eptak mon kësang koir
yaningkën ompyaö wëaut. 26 Ar Pool piin ëwat wë. Pim yaautön tiar
kat yawiaurö. Pi Epesas kak eprekaan Esia yangerakë omnaröen epël
ök maim wëaup. ‘Öngre omp ak kaarkaar omën moresök ket ëa eporö
kë wonörö.’ Pool pi pël yemaan omën kësang pim ngön pöta ënëm yaë.
27 Tiarim mon wauret utpet ëëpnaaten ne ya ngës yaë. Pël ëën omnaröak
ökre was niapanëak. Pötaanök tiar këëkë ngarangk naën ëëpena pöt ngön
pöt kaö sak Atemis pim yaya yamëëa kaat utpet wasëpnaat. Pi tiarim öng
ak kaöap Esia yangerakre ën yang kaö nantë omnaröa yaya yamëëaup
pöt kön nawiipan.”

28 Pël maan pit Temitrias pim ngön pöt kat wiak ya sangën ëën ngön
ëak epël maima. “Atemis pi Epesas omnarö tiarim kaö panëëp,” pël
maima. 29 Pël mëak Epesas kak pörekaan omën kësang pan ngön pöt
maö së Masetonia yangerakaan Pool pim ya kaamök omën naar Kaiasre
Aristakas piarip moröak wak weruak së pitëm wa top kaöaöök moulmëa.
30 Pël ëën Pool pi pitëm wa topöök sëpënëak yaëën Yesuu ruurö pitök
pörek sëën utpet mowaspanëak kan mowaria. 31 Pël ëën Esia yangerakaan
yang ngarangk Pool pim ngönt naröakta pi wa topöök sëpanëak nga
mëak ngön wes mëa. 32 Pël ëën wa topöök wëaö pörö pit kön irikor ëak
pitëm wa top ëa pöta songönten kön nawiin, narö ngön nent aö yesën,
narö nent aö yesën pël eima. 33 Pël eim wëën Yuta omnarö omën namp
yapinte Alesanta pöp mök ë momëën wa topöök tauaan pit itenak wa top
pöta songönte apënëak yaë wesa. Pël ëën Alesanta pi moresring angan
elmëak wa top pöta songönte Yuta omnaröak naënte pöt ök mapënëak ëa.
34 Pël ëën omnarö pit itena pöt, pi Yuta omnampök yeëa ëën pit këm top
ëak ngön ëak epël mëëa. “Atemis pi Epesas omnarö tiarim kaö panëëp.”
Pël maim wëën aöa nentepar sa.

35 Pël ëën ka pöökë omnant komre kap yaaupök omnaröen ngön angan
pël mëak epël mëëa. “Epesas omnarö, ar kat wieë. Omën ka nantëërö
pit Epesas omnarö tiar öng ak kaöap, Atemis, pim yaya yamëëa kaatere
kël ngëëngk mopöökaan irëa pö ngarangk yeë pöt pit ëwat wë. 36 Omën
nampök ngön pöt yok pangk wa noolapan. Pötaanök arök pas köntak
ëënganëp wiap sak weë. 37 Ar iteneë. Omën tiarim wa topöök wak waisan
epaar piarip tiarim ngönën tuptakaan omnant kain naön. Pël ëak tiarim
öng aköpönta utpet wesak naënaar. 38 Pötaanök Temitriasre pim mon
waur yaaurö pit omën nampëën kööre tok wieë pöt ngön yaaö akunetak
ngön yaatak moulmëën kat yawiaupök kat wiak wotpil mowasëpnaan.
39 Ën ngön nant om wieë pöt yok pangk wa toptak ngön yaaö akunetak
ëak söë wasënëët. 40 Pötaanök tiarim wa top epö utpet yeëerek Rom
yang ngarangköröak ngön yaatak niulëëpnen ëa. Iteneë. Peene wa top

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epöök ngön kaëpre ngön ë yoolak pötë songön nent won. Pötaan yang ngarangkëp pëël niiaan tol mapen?" 41 Pël mëak omnant komre kap yaaup puuk rep momëën pitëm kaatë sa.

Pool pi Masetoniaare Krik yangeraarë sa

20 1 Ënëmak ngön kaëpre ngön pöt ë olëak won wesak wëën Pool pi Yesuu ingre mor sauröen yas maan së pim naë wa top ëën pepanöm ngön ök mëak yaköm köm mëak Masetonia yangerakë sa. 2 Pël ëak pi omën we pöököröa naë yesem ingre mor sauröen ngön kësang mëak lup taë mowasö yewaisem tenim naë Krik yangerak wais yaarö. 3 Pël ëak pörek wëën ngoon naar namp ëak won sa. Pël ëën pi ko ëak wangaöök Siria yangerakë sëpënëak kat wia pöt Yuta omnarö pimëën nga wia pël maan kat wiak kaalak Masetonia yangerakël sëpënëak kön wia. 4 Pël ëën omën ke epëlok Timotiiring Poolë ënëm elmëa. Peria kakaan Sopata, Pirasë ruup, Tesalonaika kakaan Aristakasre Sekantas, Tepi kakaan Kaias, ën Esia yangerakaan Tikikasre Tropimas omën piporö Timotiiring Poolë ënëm elmëa. 5 Pël ëak pit pörö wet rëak Troas kak së oröak tenën kor wëa. 6 Pël ëën Yuta omnaröa kaömp peret yis namëënöt yena akun ngëëngkët won sëën Pilipai kakaan wang naöök ilëak akun mor nas kan kourak yesem won sëën Troas kak oröak pitring sant kopët nent wëën won saut.

Pool pi Troas kak Yutikas öp mowesa

7 Wangam kan sënaat yak Sante wiap kan kë nënëak wa top ëak wë Pool pi ngönën wali pan ök maim wëën röök lup yes. 8 Ka ngaarëk tenim wa top ëan pötak es rompeet selap uteëa. 9 Pël ëën omp ulwas namp yapinte Yutikas pi ulöl kanöök wel aisëeë Pool ngönën ök yaan kat men ë wë ka kom eim olëak ka sasa ura. Pël ëak ka kaö wali pan nentepar nent ngaarëk pötakaan kawi ngentiak së yangaak ngentiin oröak itena pöt wel wia. 10 Pël ëën Pool pi oröak ngemë wa kapariak epël yema. "Ar kön selap ëëngan. Pi öp wë." 11 Pël mëak Pool pi kaalak kakaati ilëak këët pelak naut. Pël ëak kaalak ngön kaut ök maim wëën ëwa tëën ten saut. 12 Pël ëën omnarö pit omp ulwas pöp öp wëën mësak së pim kaatak ulmëak pit ya kë pan sa.

Pool pi Troas kak wë olëak Mailitas kakë sa

13 Pool pi ten Asos kak së kor ön niak wet rëak wangaöök wes nimëak pimënt yangaak wais kak tenim wëa pörek oröaut. 14 Pël ëën koirak ten pourö kaalak wangaöök ilëak Mitilini kakë saut. 15 Pörekaan yesem ëlpam walën Kaios kuste il wesak kët kopët nent won sëën Semos kustak oröaut. Pörekaan yesem ëlpam walën Mailitas kak së oröaut. 16 Pël ëak Pool pi Yuta omnaröa akun ngëëngk kësang nent yapinte Pentikos pël ya

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötak Yerusalem kak së omnaröaring wa top ëëpënëak kön wia. Pötaanök Esia yangerakë sëna akunet won ëën Epesas kak il wesak wangaöök el wesak Mailitas kakë saut.

Pool pi Epesas ngarangköröen yaköm köm mëëa

17 Pool pi pörek wë ingre mor sauröa wotöökörö pim naë wais wa top
ëëpënëak Epesas kakël ngön wes mëa. 18 Pël ëën pit naë wais oröön epël
ök yema. “Karurö, ar ëwat wë. Nem ngaan Esia yangerak wais oröak
ya ngës rëak mëmpö wais pötön ar ëwat wë. 19 Yuta omën narö kët ël
epotë ne utpet newasëpënëak kan ëël eim wëën ne ya këlangön pötaring
wëën nemtë yapinte wak irëak Aköpë yaat yamëngkaup. 20 Pël yeem
nem ngön ök niiaöre rë niulö pël yaautë nant ök niak nant ngep naën
ne ar kaamök elniak ompyaö sënëëk yak wa topötëëre neenem kaatë
ök niiaö imaut. 21 Ne ngön pöt kosang wesak ar Yuta omënere köpël
omnaröen epël niiaimaut. Ar utpetat kasëng menak Anutuu naë rë olëak
tiarim Aköp Yesuun kön wi kosang wasënëak ök niiaimaut. 22 Peene
pöt ne Yerusalemë sumëak Ngëëngk Pulöök yenëa. Pël ëaap ne pörek
së oröp nent koirum wes ne pöten köpël yaë. 23 Om nem imautë yesën
Ngëëngk Pulöök epël neaimaut pöten ëwat wë. ‘Ni wii kaatak wa niulëak
këlangön kat niwiipnaat,’ pël neeaimaut. 24 Pël ëaap ne nem koröpöön
kön selap naën. Nemëngkën wel wiima pöteta yok pangk. Ne pöt, tiarim
Aköp Yesuuk kan yaö neea pöök ulöp ngarngar wë mësaö yesem mës pet
irumëak kent yaë. Pël ëak Anutu pim ngön ompyaö pötak komre kolap
niweseim wë pöta ngönte kaö wes ök amëak kön wia.

25 “Ar kat wieë. Ne ngaan arim tekötë imeë Anutuuk wa ngaöök nimëak
wë pöta ngönte ök niiaö imaut. Ën peene pöt ne kön wiin ar kaalak neen
itnaangkan. 26-27 Pötaanök ne peene war wesak ök niamaan. Akun poutë
ne arring wë Anutu tiarim naë ya yamëngk pöta ngönte war wesak ök
niiaö imaut. Pël ëak ne pim ngönte amaataan pölöp naënëp. Pötaanök
arim tekrakaan namp kö sëpna pöpë songönte nemët won. 28 Ngëëngk
Pulöök ar omnarö pol sëpsëp ket ëak ngarangk elmëënëak nina piporöere
arimënt ngarangk këëkë ëeim ön. Anutu pimtë Ruupë iitak omën piporö
kama wak pim ingre mor wesaurö. Pötaanök ar ngarangk këëkë ëeim ön.
29 Ne ëwat wë. Ënëmak nem ent ë niulëëma akun pötak omën utpetarö
arim tekrak oröak utpet niwesak kent tokoröa sëpsëpörö mëmpënëak
waö yaalmë pöl elniipën sa. Pötaanök ngarangk këëkë ëeim ön. 30 Arimtë
tekrakaanta narö oröak Yesuu ingre mor saurö ar pitëm ngësël sënëëk
yak pitëmtë könötëaan ngön kaar rëak niapnaan yaë. 31 Pötaanök ar
këëkë panë ngarangk ëak nem elnieima pöten kön wieim ön. Ne arring
krismaki nentepar nent pötë öngpök kët kanaan rö kanë ngön ompyaut
ök niak taë niwasö imeë akun nantë arimëën yaköm ëak ing lelaptaring
kaamök elnieimaut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32 “Peene ne ar Anutuu naë niulëak pimtok ngarangk elniipënëak piin
kimang yemak. Pël ëën ar pim naëaan ngön ompyaö poutë weëre kosang
pöt pim komre kolaptakaan önëët. Pim ngön pötak kosang niwasëpnaat.
Pël ëën omën ompyaö Anutu pim omnaröaan yaö ëaö pöt yok pangk
nimpnaat. 33 Ne monere uröm pötön kaur ëak arën kimang neniaanëp.
34 Ar ëwat wëën neenta mor epesiarring ya mënak koirak nemënt wëëre
nem kaamökörö mampö pël yaaup. 35 Nem pël yeë pötak nook arën
ya kosang mënak omnant koirak koröp wiap yaaurö kaamök elmëënë
pöt pet elnieimaut. Tiar pël yeem pöt Aköp Yesu pim ngön epël mëëa
pöten kön wiipenaat. ‘Omnant yemangk pöpë ërëpsawi pötak yeö pöpë
ërëpsawi pöt il wasëpnaat.’ ”
36 Pool pi ngön pipöt ök më pet irak ngarangköröaring rar rë wesirak
Anutuun ök yema. 37-38 Pël ëak pit pim wet rëak epël mëëa pöten kön
wia. “Ar neen kaalak itnaangkan,” pël mëëa pöten kön wiak kapariak tot
nak ingre ngön elmë mësak së wangaöök yanuulë.

Pool pi wangaöök Yerusalemë sa

21 1 Pit ent ë moulmëak wangaöök ilëak el wesak Kos kustakël
saut. Pörekaan yesem ëlpam walën Ros kustak së oröaut. Pël
ëak pörekaan Patara kak së oröaut. 2 Pël ëak itaangkën wang munt naö
Pinisia yangerakë sëpënëak yeëa ëën pöök wamp riak saut. 3 Pël ëak
yesem Saipras kuste katnëël wiaan itnal keker elmëak Siria yangerakël
yesem Taia kak së leng ë ulmëak kak pörekë urömat të menaut. 4 Pël ëën
pörek Yesuu ingre mor saurö koirak pitring wë sant nent won sëën Pulöök
pit kaamök elmëën Pool Yerusalemë sëpanëak nga yema. 5 Pël ëën pörek
wëën tenim akunet won sëën kak pörek sëp wesak yesën Yesuu ingre mor
sauröere pitëm öngre ruurö ten wes nimëëpënëak kakaan weler rëak i
kaö pouuk së rar rë wesirak Anutuun kimang mëëaut. 6 Pël ëak neneren
yaköm köm mëak ten wangaöök wamp yariin pit kaalak kakë yes.

Akapas Sisaria kak Poolön tektek ngön mëëa

7 Wangaöök ilëak Taia kakaan yesem Tolemes kak së oröak Yesuu ingre
mor sauröen yoöre ërëp mëak pitring wë ka kopët nent yaur. 8 Ëlpamök
Tolemes kakaan wal ëak yesem Sisaria kak së oröak ngönën ök yamëëa
namp kak pörek wëa yapinte Pilip pim kaatak së piiring wakaimaut.
Omën pöp pi Yesuu ngön yaaö omnaröa ngaan omën 7 ëak ya ngön
mëëaö pöröakaan namp. 9 Pöp koont kong nent wëa. Pit omp naön Anutuu
tektek ngön aim wëaurö. 10 Ten Sisaria kak om wëën Yutia yangerakaan
tektek ngön yaaö omën namp pim yapinte Akapas pi wais yaarö. 11 Pël
ëak tenim naë wais Pool pim yepatu wak pimtë ingre moresiarë tëak
epël ök ya. “Pulöök epël yenëa. ‘Yepat epöökë pepap Yerusalem kak sëën
Yuta omnaröak epël elmëak köpël omnarö mampnaat,’ pël ya.” 12 Pël aan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngön pöt kat wiak ten ka pöökë omnaröak Pool pi Yerusalemë sëpanëak
nga mëëaut. 13 Pël maan Pool pi epël yenia. “Oröpmorëënök ingre yailak
ëak nem lupmer wa könöm yenewas? Ne Yerusalem kak sëën wii kaatak
neulëëre nemöön wel wi pël ëëma pöten kas naën. Pöt oröpmorëën?
Omnarö Yesuu ngönte kat wiipënëak kent yaë.” 14 Pël niiaan ten pim könö
ilak menaat pangk naën ëën epël yemak. “Aköpë kentöökë ya pil ëëp.”
15 Akun nant won sëën Yerusalem kakë sënëak ko ëak, 16 Sisaria kakaan
Yesuu ingre mor saö naröaring ten pourö së Saipras kustakaan omën
namp yapinte Neson pim kaatak niulëaut. Omën pöp ngaanëër Yesuu
ënëm eim wëaup.

Pool pi Sems pim naë sa

17 Yerusalem kak së oröön Yesuu ingre mor sauröak ërëpsawi ëak koir
yanuulë. 18 Pël ëën ëlpamök Poolring Sems pim naë së itaangkën wotöökörö
piiring wëa. 19 Pël ëën Pool pi yoöre ërëp mëak Anutuuk kaamök elmëaan
köpëlöröa öngpök ya ke nentere nent mëmpö ima pötë ngönöt ök yema.
20 Pël ëën pit ngön pöt kat wi pet irak Anutuun yaya mëak Poolön epël
yema. “Karip, ni ëwat wëën, Yuta omën kësang pan, tausen selap narö,
Yesuun kön wi kosang wesa. Omën pörö pit Moses pim ngön ë kosang
wesauta öngpök ilëak wë. 21 Pël ëaap omën naröak nimëën epël ya. ‘Pool
pi Yuta omën köpël omnaröa öngpök wëauröen Moses pim ë kosang wesa
pöt ngar wak rungaaröa koröp kaut moilööre Yuta omnaröa kan ngaanöök
së pël ëëpanëak nga yamëëan,’ pël yaap. 22 Nim eprekë waisauteta pit kat
wiaap tiar tol ëëpen? 23 Pël ëa pötaanök ni tenim niana epël ëëm. Tenim
naëaan omën kong nent pit Anutuu ëöetak omën nant naën ëëpënëak ngön
ë kosang wesaurö wë. 24 Pötaanök ni omën pöröaring Anutuu ngönën tup
kaöetak së pitëm öpna pöl wë ngönënëën kölam tëak öm. Pël ëak ni pit sum
elmëën pitök ngönënëën kölam tëak öpënëak yaaö pöl kiri ar ëak pitëm
kepön ëpöt kat ëëpnaan. Pël ëëmë pötak omnarö pitök niin itaangkën
ten Yuta omnaröa yaaul ëan pël niwasëpnaat. Pël ëëmë pötak pit itenak
omnaröa nimëën ngön aö ima pötön kaar pël wasëpnaat. 25 Ën köpël omën
Yesuun kön wi kosang wësauröaan tiar ngaan ngön epël kosang wesak
pep retëng ë menaut. ‘Ar omp ak kaarkaaröröaan kiri ar ëaut nënganok.
Ar animaurö iit oröopanëak nailën ar ëaut nënganok. Ar animauröa iit
nënganok. Ar öngre omp nga ëënganok.’ ” 26 Pël maan Pool pi omën pörö
koirak ëlpamök së Yuta omnaröa ngönënëën kölam tëak öpënëak yaaö pöl
ëa. Pël ëak pi Anutuu ngönën tup kaöetak së kiri ar yaauröen kët taltak
omën pörö ngönënëën kölam tëa pöta kiri wiipën pël mëëa.

Yuta omnaröak Pool Anutuu ngönën tup kaöetak moröa

27 Akun 7 kosang wesa pöt temanöm yesën Yuta omën Esia
yangerakaan naröak Pool Anutuu ngönën tup kaöetak wëën itenak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnaröen këk maan moröeë ngön ëak epël mëëa. 28 "Israel omnarö, ten
kaamök elnieë. Omën epop kaatë yesem Israel omënere Mosesë ngön ë
kosang wesautre Anutuu ngönën tup kaö epëten wak irëak yaaup. Pël
ëak nenteta, pi köpël omnarö mësak Anutuu ngönën tup kaö epëtak
wais kewil elmë pël yaaup," pël mëëa. 29 Pöt pit ngaan Tropimas köpël
omnamp Epesas kakaanëp piiring ka pöök wëën itenak Yuta omnaröa
ngön ë kosang wesaut ilak Poolring Anutuu ngönën tup kaöetak yesaup
pël wesak mëëa.

30 Pël maan omën Yerusalem kak wëa pörö pourö lup es nga sak së
wa top ëak Pool moröak Anutuu ngönën tup kaöeta kakaatiaan weruak
tomök së moulmëak tapëtakëër kanöt waria. 31 Pël ëak Pool mëmpënëak
omën Yerusalem kak wëaurö pourö lup es nga sak nga yaal ngön pöt
Rom nga omnaröa wotöököpë ngësël sa. 32 Pël ëën tapëtakëër pi nga
omnaröere pitëm ngarangkörö koirak teëntom pitëm naë sa. Pël ëën
omnarö pit piire pim nga omnaröen itenak Pool tang mööpënëak
ëaurekaan sëp wesa. 33 Pël ëën nga omnaröa wotöököp pi Pool pim naë së
wali weë pimoröen epël mëëa. "Omën epop wii weë naöörar motëeë." Pël
mëak omnaröen pëël mëëa. "Epop talëp?" 34 Pël maan omën kësang pörek
wëaurö pit ngön ëak naröak nent aö yesën naröak nent aö yesën ngaaröa
wotöököp pi omën pöta songönten këëkë kat nawiin ëak nga omnaröen
maan Pool mësak pitëm kaatakël sa. 35 Pël ëën Pool pi ka pöta riringeweri
së tauaan omnaröak mëmpënëak kosang pan ëa. Pël yaëën nga omnarö
pit Pool ngar wak sa. 36 Pël ëën omën kësang pan pitëm ënëm yesem ngön
ëak epël mëëa. "Pipop mën wel wieë," pël mëëa.

Pool pi pimtë songönte ök mëëa

37 Nga omnarö pit Pool pitëm kaata kakaati wak ilapënëak yaëën Pool
pi pitëm wotöököpön epël pëël mëëa. "Ne niin ngön nent ök niam sa
ma?" maan wotöököpök epël mëëa. "Ni Krik ngönör ëwat wëën ma? 38 Ne
kön wiin ni Isëp omnamp ngaantak pi nga wak yang ngarangkëpëën nga
omën kësang pan 4000 pörö nga ë öpöt wak yang pultak mësak saup."
39 Pël maan Pool pi epël mëëa. "Ne Yuta omnamp Silisia yangerak Tasas
ka kepönöökaanëp. Ne yok pangk omnaröen ngön ök mam ma?" 40 Pël
maan wotöököp pi kuure mak maan Pool pi riringeweri taueë moresring
omnaröen angan elmëën pit ngön leng ëën Yuta ngöntak omnaröen ngön
ök mëëa.

22 1 Pool pi epël ök mëëa. "Pepere kar nemorö, ar kat wieë. Ne saun
wonöp pël niamaan." 2 Pël maan pit kat wiaan Pool pi pitëmtë
Yuta ngöntak ök yemaan pit ngön kaëp sëp wesak kat kökö wiaan pi epël
mëëa.

3 "Ne Yuta omën arim karip. Nem ëlëpök Silisia yangerak Tasas kak
newilaup. Pël ëën kotuukëër Yerusalem kak e taprek Kameliel pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pep kaatak wëën rë neulön omën tiarim ëere kööröröa ngön ë kosang wesa pöt pout ëwat saup. Pël ëak ar eprekööröa yeë pöl neenta Anutuu ënëm ëëmëak kosang ngentieimaup. 4 Ne ngaan öngre omp Yesuu kan ngolöp epöök yaaurö mëmpënëak utpet mowesak moröak wii kaatak moulmëeimaup. 5 Kiri ar yaauröa wotöököpre Yuta ngönënë kaöarö pitökta niapnaat. Omën pörö pit ne Yesuu ruurö wali ömëak pep newer retëng ë Yuta omën tiarim karurö Tamaskas kak wëaurö mampëak nena. Pël ëën omën pörö wali wak waisën Yerusalem kak eprek këlangön kat mowiipënëak saut."

Pool pim ingre mor sa pöta songönte ök mëëa

6 "Ne seim Tamaskas kak temanöm yewasën këtëp luptak wëën kutömweriaan ëwa kaöempel teënt pan irë neek yaalnë. 7 Pël ëën ne yangerak së ngentiak kat wiin ngön nent epël yenëa. 'Sool, Sool, ni tol ëënak ne utpet neweseimën?' 8 Pël neaan ne kangiir epël mëëaut. 'Aköp, ni talëp?' Pël maan pi epël ök yenëa. 'Ne Yesu Nasaret kakaanëp. Ni kët ël epotë ne utpet neweseimën.' 9 Pël ëën omën neering sa pörö ëwa pëënpelën itena. Ën omnampë neen ngön neea pöt pit kat nawiin. 10 Pël ëën ne epël pëlpël yemak. 'Aköp, ne peene tol ëëm?' Pël maan Aköpök epël yenëa. 'Wal ëak Tamaskas kak së orö. Pël ëën omën nampök nim ëëmëak Anutuu yaö ëa pötön ök niapnaat.' 11 Pël neaan ëwa pömpelök nem itöörar ngaap wes noolaan wëën omën neering sauröak mor yal ëak Tamaskas kak së neulnëa.

12 "Omën namp kak pörek wëa yapinte Ananaias, pi Moses pim ngön ë kosang wesa pötë ënëm yaaup. Omën pöpön Yuta omën ka pöök wëauröak pimëën kön wiin ompyaö yeëa. 13 Omën pöpök nem naë wais tauak neen epël yenëa. 'Sool, nem karip, ni peene kaalak itöörar nganga së,' pël neaan tapëtakëër nem itöörar nganga sak piin itenaut. 14 Pël ëën pi epël yenëa. 'Anutu, tiarim ëere kööröröa yaya maimaup, pim ëëpnaatön ëwat sumëak kom ë niulëak pim ya omën wotpilëpön itenak pim këmtakaan ngön kat wiimëak kom ë niulëaup. 15 Pötaanök ni Anutuu ya omën sak nim omën itenak kat wiak pël ëan pipot omën pouröen ök maan kat wiip. 16 Oröpmoröën kor ëëm? Wal ë. Pël ëën i nimëën tiarim Kaöapön merëk maan nim utpetat wa niulapnaan.' "

Anutuuk Pool köpëlöröa ngësël wes mëa

17 "Ne kaalak Yerusalem kak wais wë Anutuu ngönën tup kaöetak së kimang yamëem omnant wangartak ityaangk pöl ëaut. 18 Pël ëak itaangkën Aköpök neen epël yenëa. 'Ni eprek wë nem ngönte ök amë pöt omnarö kat wiak kosang newaspan. Pötaanök teëntom sëp mowesak sum.' 19 Pël neaan ne kangiir epël mëëaut. 'Aköp, pit ëwat wë. Ne ngaan ngönën tupötë së omën niin kön wi kosang yewesaurö moröak wii kaatak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

moulmëëre pës mö pël eimaut. 20 Pël ëën Stiwen nim ngön ompyaut
yaaup omën naröak mën wel wiaut. Akun pötak ne iteneë yok pangk yaë
wesak pim momënauröa ulpëënöt ngarangk ëaut.' 21 Pël maan pi epël
yenëa. 'Ni peenëër sum. Ne kan maim panë nerek köpël omnaröa naë wes
nimëëmaan yeë.' "

Rom nga omnaröa wotöököpök Pool ngarangk elmëa

22 Yuta omnarö pit kat wiaan Pool pi ngön ök aö së köpël omnaröa
ngësël sëpëna ngön lup pöt yaan pit kaaö ëak ngön ë olëak epël mëëa.
"Mën wel wieë. Omën ke pilëp yang eprek naöpan. Pi öp öpan." 23 Pël
mëak pit ya sangën kaö ëak ëlak wiak pitëm ulpëënöt ent ëak keke
elmëak yangerakaan sumplolöt wes ngaarëk momëa. 24 Pël ëën nga
omnaröa wotöököpök pim koturöen maan pit Pool kaatak mësak
së moulmëa. Pël ëën nga omnaröa wotöököpök Yuta omnaröa Pool
pimëën ngön ë olëak aö yesa pöta songönten kat wiipënëak pës kaö pan
momööpënëak mëëa. 25 Pël ëën pit pës momööpënëak wii yatëën Pool pi
nga omnaröa ngarangk namp pim naë tauaan epël ök mëëa. "Arim ngön
ë kosang wesautak ngön ë pet nairën wieë yok pangk ne Rom omnamp
pës yamöaurö ma? Oröp ëënak ne pil elnëeim?" 26 Pël maan nga omnaröa
ngarangk pöp pi wotöököpë naë së epël mëëa. "Ni tol elmëëmëak yaën?
Omën epop Rom omnamp tiarimënt tapöröep." 27 Pël maan nga omnaröa
wotöököp pi Poolë naë së epël mëëa. "Ni neen ök nea. Ni Rom omnamp
ma?" Pël maan Pool pi mak mëëa. 28 Pël maan wotöököpök epël mëëa.
"Ne sum kësang panë ëak Rom ka pep saup." Pël maan Pool pi epël mëëa.
"Nem ëlre pepaar Rom kakaanaarök ne newilaup. Pötaan neenta Rom
tapöp." 29 Pël maan omën Pool pës möak songönte kat wiipënëak yaaurö
pit teëntom pan pölöp ëak sëp mowesa. Pël yaëën nga omnaröa wotöököp
piita kat wiin Pool pi Rom omnampök wii motëa pöt kat wiak kas ëa.
30 Ëlpamök nga omnaröa wotöököp pi Yuta omnaröa Poolön nga
elmëa pöta songönten kat wiipënëak wii wil moulmëak kiri ar yaauröa
wotöököröere ngönënë kansolörö wa top ë moulmëak Pool wii kaatakaan
pitëm tekrak mësak orö moulmëa.

Pool Yuta ngönënë kansolöröen ngön ök mëëa

23 1 Pool pi ngönënë kansolöröen nga iteneë epël mëëa. "Karurö,
ne Anutuu itöök wëaup. Peene wë epëtenta kat men ëën utpet
nentaring naön." 2 Pël maan kiri ar yaauröa wotöököp Ananaias puuk
Pool pim naë taueëauröen këm kantak mor kaë mööpënëak këk mëëa.
3 Pël ëën Pool pi epël mëëa. "Ni nim koröpöök ompyaö saan lupmer pöt
titi tëak utpet ëaup Anutuuk nimööpnaap. Ni ngön ë kosang wesauta
ököök ne wotpil newasumëak nimënt pöp ngön ë kosang wesa tapët
ilak nemööpënëak këk maan yenemö." 4 Pël maan Pool pim naë taueëa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pöröak epël mëëa. “Ni Anutu pim kiri ar yaauröa wotöök kaöapön utpet wesak yemaan.” 5 Pël maan Poolök epël mëëa. “Karurö, pi kiri ar yaauröa wotöököp pöt ne köpël yak mëëan. Ne piin ëwat ëën pël nemaan ëan tapön. Ngönëntak omën ngarangk ke pilöröen ökre was mangan yak nga wia pöten ne ëwat wë.”

6 Pool pi ëwat wëën ngönënë kaöaröa naëaan, narö Parisi ngönën yaaurö, narö Satusi ngönën yaaurö pël ëwat wë pitën epël ök mëëa. “Ne Parisi omnamp. Nem ëarö tapörö. Ne kön wiin omnarö weletakaan wal ëëpnaat kön kosang wieë ök yaautaan yak ngön yaatak yeneulë.” 7 Pël maan Parisiire Satusi omnarö pit neneren ngön kaö mëak komkap ëa. 8 Pit epëtak pël ëa. Satusi omnarö pit weletakaan wal yaaöre omnarö könöpringöröere enselörö wë pötön kon wi kosang newasën yaaurö. Ën Parisiirö pit omën pötön kön wi kosang yewesaurö. 9 Pötaanök pit neneren ngaare ngön maö yesem Parisi omnaröa naëaan ngön kosangötë ngarangk naröak wal ë taueë ngön ëak epël mëëa. “Ten pim utpet nent nokoirën. Ensel nampök ma kön nampök piin ök maan apna pöt yok pangk.” 10 Pël ëak pit ngaampel kaö wesak yaalën nga omnaröa wotöököp pi omnarö Pool narö nal sak weruak yesën koröp ilak wel wiipanëak kas ëën pim nga omnaröen epël ök mëëa. “Ar pitëm tekrak së Pool wali wak së tiarimtë ka kaöetak ulmëeë,” pël mëëa.

11 Röök pötak Aköpök Pool pim naë së oröak epël ök mëëa. “Ni ya ngës ëëngan. Nem ngönte Yerusalem kak eprek war wesak omnaröen ök yemaan tapël Rom kak së ök mam.”

Yuta omnarö Pool mëmpënëak kup ria

12-13 Ëlpamök Yuta omën selap 40 il wesaurö wa top ëak Pool mëmpënëak Anutuu ëöetak ngön ë kosang wesa. Pit pi pan mëmpënëak pitëm iire kaömp ngës olëak wet rëak pi pan mënakök ënëmak iire kaömp nëmpënëak ngön ë kosang wesa. 14 Pël ëak pit kiri ar yaaö kaöaröere ngönënë wotöököröa naë së epël ök mëëa. “Ten kaömp ngës olëak Pool mënakök kaömp nënëak Anutuu ëöetak ngön ë kosang wesaut. 15 Pötaanök arre ngönënë ngarangkörö nga omnaröa wotöököpë ngësë ngön wes mëak epël ök maë. ‘Ni yok pangk Pool tenim naë wes mëën waisëpën sa ma? Ten pim ngön ëauta songönten këëkë kat wiinaan.’ Pël maan arim ngësë wes mëën yewaisën kan kourak nga wiak mëmpunaan.”

16 Nga kup yariin Pool pim sasëpë ruup kat wiak nga omnaröa kaata kakaati së Poolön ök mëëa. 17 Ök maan Pool pi nga omnaröa ngarangk nampön ngön maan sëën epël mëëa. “Ni yokot epop wotöök kaöapë naë mësak së. Pël ëën pim ngön nent ök mapnaan.” 18 Pël maan nga omnaröa ngarangk pöp yokotup mësak wotöök kaöapë naë së epël ök mëëa. “Wii omnamp Pool pöpök yokot epop nimëën ngön nent waarek mësak waisën ök niapën pël aanak mësak yewais.” 19 Pël maan nga omnaröa wotöök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaöapök yokot pöp moresi wak së pëlëër moulmëak piarpimënt wë ëlëëp epël pëël mëëa. “Ni ngön tol nent ök neam?” 20 Pël maan yokot pöpök epël ök mëëa. “Yuta omën ngönënë wotöökörö pit ngön kup riak ni ëlpamök Pool pitëm naë wes mëën së pim ngön ëauta songönte këëkë wesak maan kat wiipën pël morök ya. 21 Pötaanök ni pitëm ngönte kat mowiingan. Pit omën 40 il wesak selap pan kaömp ngës olëak Pool mënakök iire kaömp nëmpënëak Anutuu ëöetak ë kosang wesak Pool kan kourak yesën nga wiak mëmpënëak nim kuure mak mamë pötaan kor wë.” 22 Pël maan nga omnaröa wotöök kaöapök yokotupön epël ök mëëa. “Nim ngön ök yenëaan epët omnaröen manganok.” Pël mëak wes mëën sa.

Nga omnaröa wotöököpök Pool yang ngarangkëp Pilis pim ngësë wes mëa

23 Nga omnaröa wotöök kaöapök ngön maan pim ngarangk naar sëën epël ök mëëa. “Arip nga omën selap pan 200 ëak koirak kaalak omën 70 pol osöröak yesauröere kaalak omën munt 200 ëak ingëpöt wak yaaurö pöröeta koirak rö kan 9 kilok pötak sënëën kopëta wasën. 24 Pël ëak Poolëënta pol os narö koirën. Pël ëak ar ngarangk këëkë elmë yesem Rom yang ngarangkëp Pilis pim naë së moulmëën.” 25 Pël mëak nga omnaröa wotöököpök epël retëng ëak mena.

26 “O Pilis, Klotias Lisias nook yang ngarangk ompyaup nimëën pep epwer retëng ë yaningk. Yowe. 27 Yuta omnarö pit omën pipop moröak mëmpënëak yaëën ne kat wian pöt pi Rom omnampök ëa. Pël ëën neere nem nga omnarö tenök pitëm morötëaan wa ëp ëaut. 28 Pël ëak pit songön oröptak utakök Pool mëmpënëak yaë pöta songönte ëwat sumëak ngönënë ngarangköröa wa toptak wak së moulmëaut. 29 Pël ëak ne pitëm Poolëën ngön ëaö pöt kat wian pöt Yuta ngönënta ngön ë kosang wesautë wieëaul ëa. Pi omën utpet mëmpö ma wii motë pël ëëpna nent naën. 30 Pël ëën ne kat wiin omën naröak Pool mëmpënëak nga kup riak yaë pël ök yenëa. Pël ëën kat wiakök nim ngësë wes mëën waisëpën yewas. Pël ëak omën pimëën ngön apnaaröen epël ök mëëaut. ‘Ar Sisaria yang ngarangkëpë naë sëak ngön aë,’ pël ök mëëaut. Yok nem ngönte pi tapët.”

31 Nga omnarö pit pitëm wotöököpë mëëa pöl ëak Pool mësak ngarangk ë yesem rö kan Antipatris kak së oröa. 32 Pël ëak ëlpamök nga omën yangerak yaaurö pit kaalak pitëm kakë yesën pol osöröak yaaurö pitëmënt mësak Sisaria kak së oröa. 33 Pël ëak yang ngarangkëpë naë së pepewer menak Pool moulmëa. 34 Pël ëën yang ngarangkëp pi pep pöwer sangk kelak Poolön epël pëël mëëa. “Ni yang lup taltakaanëp?” Pël maan Poolök epël mëëa. “Ne Silisia yangerakaanëp.” 35 Pël maan epël mëëa. “Omën nimëën ngön aimaurö pit waisënak nim ngönten kat wiimaat.” Pël mëak pim nga omnaröen Pool wak së omën omp ak Erot pim ka ngaantak ulmëak ngarangk ëëpënëak mëëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yuta omnarö Poolëën ngön ya mëna

24 1 Wë kët mor nas won yesën kiri ar yaauröa wotöök kaöap
Ananaias piire pim ngarangk narö ën ngön yaatak ngön apna
omën namp yapinte Tetalas pit pörö Sisaria kak së oröak yang ngarangk
kaöap Pilis piin Poolëën ngön ya mëmpna pöta ngönöt ök mëëa. 2 Pël ëën
Pool pitëm naë wëën yang ngarangkëp Tetalasën ngön maan wal ë Poolë
ngësël wesak epël mëëa.

"Tenim kaöap Pilis, ni ëwat kësangëp yak yoöre ërëp nianaan. Ni kan
ompyauuk niulëak ngarangk elniaan tenim yang eprek mayaap wiaan
wakaimaut. 3 Pötaanök ten ya ompyautaring wë niin yoöre ërëp yeniak.
4 Ne ngön muntat yal menak niaan wali sëpan. Pötaanök ni sant elniak
tenim ngön kot niana epët kat wi. 5 Omën eit epmor, pi omën kööre
tok koir mampö yaaumor. Pi Yuta omën kaare yang poutë wëauröa naë
öngöpöngöp ëak nga wilö yaaumor. Pël ëak puuk Nasaret ka pepemor
pël ya omën pömörë ngönnges wak yaaö pömeriarë kaö sak wëaumor.
6 Omën epmor pi Anutuu ngönën tup kaöet kewil elmëëpënëak yaëënak
ten waut. [Pël ëak tenim ngön ë kosang wesauta wieëaul ngön yaatak
moulmëënëak yaëënak, 7 nga omnaröa wotöököp Lisias puuk waisak
kosang kaö ëak tenim moresiaan wa ëp ëaumor. 8 Pël ëak Lisias pi omën
Poolön ngön apna pörö nim naë wais ök niapënëak mëëaut.] Pël ëën
nimtok omën epmorön pëël maan pimtok pimtë këmpelëkaan niaan kat
wiimëën. Pi tol yaëënak ten pimëën ngön ya mënan pöt ök niapnaat."

9 Pël maan Yuta omnarö pitta kaamök ëak Poolë ngësël wesak epël
mëëa. "Ngön pout yaapöt."

Pool pimtë songönte Pilisën ök mëëa

10 Pël maan yang ngarangkëpök Poolön moresring ni a pël elmëën Pool
pi epël ök mëëa.

"Ne niin ëwat wë. Ni yang epëra kaö sak wëën krismaki selap saup.
Pötaanök nem ngönte niin ök niamëak ërëpsawi yeë. 11 Pöt epël. Ne
Yerusalem kak së Anutuun yaya memëak saut. Pörek së wëën akun
12 pëën yes. Ni pitën pëël mamë pöt pit ök niaan kat wiak yaap ëa
wasumëët. 12 Akun pötak pit neen itenaan ne Anutuu ngönën tup kaöetak
omën nampring ngön nga naalëënëp. Ne omën narö nga elëpënëak Yuta
omnaröa ngönën tupötëëre ka kaöaöökë öngpök wa top naalmëën ëaut.
13 Pitëm ngön nemël wesak aö ngön ya mëmpö pël yaë epot yaap wonötök
ya. Kë nentaring aan ni kat wiak wa yaap newasnganëëtök ya. 14 Ën
nem peene niama epët yaaptak niamaan yeë. Ne kan ngolöpöök yesem
Anutu tenim ëaröa yaya maimaö tapöpön yaya yamëëaup. Pël yaëënak
pitök itenak ten kan ngolöp epöök yesauröen Yuta ngönën ngaante utpet
mowasënëak yeë wesa. Pël ëaap ne Mosesre tektek ngön yaauröa retëng

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëaö pöt pout erën ëak itaangkën yaap ëën kön wi kosang wesaut. 15 Ne yaap Anutuun kön wi kosang wesak pimtën kor wë. Ënëmak pimtok omën utpetre ompyaö pourö weletakaan wal ë niulëëpna pöten kor wë. Yuta omën eporöeta ten pourö pël kön wi kosang wesa. 16 Ne akun poutë Anuture omnaröa ëöetak ompyaö ömaataan kosang ngentieim wëaup. Pötaanök nem lupmerën kat men ëën utpetat won.

17 "Ne Yerusalem kak nasën wëën krismaki selap sëën ënëmak omnarö kaamök elmëak mon mampööre Anutuun kiri mowi pël ëëmëak kaalak Yerusalemë saut. 18 Pël ëak ne Anutuu ngönën tup kaöetak së ngönënëën kölam tëak öma pöta kiri yawiem wëën pit neen itenaut. Pël ëautep omën selap neering wa top ëak wë ngön paspas aim naön. Won. 19 Yuta omën Esia yangerakaan waisa naröakëër pörek wëaut. Pötaanök pit nemëën ngön apënëak ëanëën eprek waisan tapön. 20 Pötaanök omën eporö pitök ne utpet tol nent ëak ngönën ngarangköröa ëöetak tauaan itena pöt ök niap. 21 Songön kopët nent wia. Ne ngaan pitëm tekrak taueë ngön ëak epël mëëaut. 'Ne kön wiin omnarö weletakaan wal ëëpnaat kön wi kosang weseë ök yaautaan peene ngön yaatak yeneulë.' "

22 Pool pi pël më pet irën Pilis pi Aköpë kan ngolöpöök yesauröa wëwëatön ëwat panë wë Yuta omnarö kor öpënëak epël ök mëëa. "Ënëmak nga omnaröa wotöököp Lisias pi waisënak ne arim ngönte pet irumaat." 23 Pël mëak nga omnaröa ngarangk nampön Pool wii nemotëën kakaati ulmëëpënëak mëëa. Pël ëak pim karurö itenak omnant mampööre ngarangk elmë pël yaëën nga mepanëak ök mëëa.

Pilis pi Pool wii kaatak krismaki nentepar moulmëa

24 Kët akun nant won sëën Pilisre pim öngöp yapinte Trusila Yuta omnaröa naëaanëp piarip pouwaar sa. Pël ëak Pilis pi ngön kat wiipënëak Poolön yas mëëa. Pël ëën Pool pim naë së omnaröa Yesu Kristo piin kön wi kosang yewesa pölön ök maan kat wia. 25 Pël ëën Pool pi kaalak yal menak omnarö wëwë wotpil öpenaatere utpet ëënganëën ngarangk ëëpenaatre Anutuuk ënëmak tiar ngön yaatak niulnëëpnaata ngönte pël ëak mëëa. Pi pël maan Pilis pi kat wiak kas ëak epël ök mëëa. "Ni së, ënëmak mop nent oröön ngön niamaatak." 26 Pim pël mëëa pöt, "Ne ngaak Poolön ököök pël elmëën mon nangkën wii kaatakaan wes momëëmakok," pël weseë akun selap Poolön yas yemaan së piiring ngönngön eima.

27 Ënëmak krismaki nentepar sëën Posias Pestas puuk yangerak ngarangk ëëpënëak Pilis pim urötak sak wëën Pilis pi sëpënëak yeem Yuta omnarö ya kë sëpnaak yak Pool wii kaatak om wëën sa.

Pool pi Sisa pim ngönte kat wiipënëak ngön ëak mëëa

25 1 Pestas puuk pim yanger ngarangk ëëpënëak Sisaria kak së wëën akun nentepar nent won sëën Yerusalemë sa. 2 Pël ëën kiri ar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaaö kaöaröere Yuta ngarangkörö pim naë së Poolë ngësël wesak epël
ök mëëa. 3 "Ni tenim ngönte kat wiak Pool pipop wes mëën Yerusalemë
waisëp." Pit kamtaöök nga wiak mëmpënëak kaar pël mëëa. 4 Pël maan
Pestas pi kangiir epël mëëa. "Pool pi Sisaria kak wii kaatak om wëën
ne akun kot nent kaalak sumaap. 5 Pötaanök arim omën kaöarö neering
sënaat. Pël ëak së omën pöp utpet nent ëa ëën pöt yok pangk pimëën
ngön apnaat."

6 Pël mëak Pestas pi Yerusalem kak pitring wëën kët 8 ma 10 ëak
won sëën kaalak Sisaria kakë sa. Pël ëak pi ngön kaatak së wë Pool
mësak sëpënëak mëëa. 7 Pël ëën pi së wëën omën Yerusalemaan sa
pörö pim naë taueë ngön könöm nant pim ngësël wesak mëëa. Pël ëaap
pitëm Pestasën mëëa pöt pi kat wiak yaap wasëpna nant nemaan ëa.
8 Pël ëën Pool pi pitëm ngön pöt ilak kangiir epël mëëa. "Ne utpet ëak
Yuta omnarö tenim ngön ë kosang wes wia pöt ilap nariin ma Anutuu
ngönën tup kaöetenta utpet nent naënëp. Pël ëak tiarim omën omp aköp
Sisaanta utpet wesak nemaan yaaup." 9 Pël maan Pestas pi Yuta omnarö
wiap mowesak Poolön epël ök mëëa. "Ni yok pangk kaalak Yerusalem
kak sëën ne pörekök nim ngönte kat niwiimaaten kent yaën ma?" 10 Pël
maan Pool pi epël mëëa. "Ka e nem taua epët omën kaöap Sisa pim ngön
yaaö kaat. E tapëtakökëër nem ngönte kat wiimëët. Ni ëwat wëën ne
Yuta omnarö utpet nent naalmëënëp. 11 Ne utpet nent yaëën pit itenak
nemëën ngön ëak nempëna pötaan ngön won. Yok pangk nempënaat. Pël
ëaap pitëm nemëën ngön ya pipot kaar ya. Pötaan yang ngarangk omën
nampök pitëm moresi pas wes namëën ëëpnaat. Pötaanök ne Rom omën
omp aköp Sisa puuk ë pet irëpënëak yak." 12 Pël maan Pestas pi pim
kaamököröaring ngön ëak Poolön epël ök mëëa. "Ni ngön ë olëak Rom
omën omp aköp Sisa puuk nim ngönte pet irëpënëak yaan. Pötaan ne pim
ngësë wes nimëëmaan sum."

Pestas pi Akripaan Poolön pëël mëëa

13 Ënëmak akun nant won sëën omën omp ak namp Akripa, piire öng
nangap Penaisi, piarip Sisaria kak Pestasën yoöre ërëp mapënëak sa.
14 Pël ëak wë akun selap selap yesën Pestas puuk Poolë ngönte Akripaan
epël ök mëëa. "Omën namp eprek wii kaatak wë. Pilis pi pim ngönte
ë pet nairën ëën om wëaup. 15 Pël ëën ne Yerusalem kak së oröön kiri
ar yaaö kaöaröere Yuta ngarangkörö pit nook pim ngönte pet ir olëak
mëmpënaan memëak ök yenëa. 16 Pël ëën ne pitën epël ök mëëaut. 'Ten
Rom omnarö om pas könömöt omën muntarö nemangkën yaaurö. Omën
ngönte wieëaup pimënt ngön yaatak tau moulmëën pimëën ngön eaö
pöröa ëöetak taueë ngön apnaat. Pötaanök ten akun mangkën pim ëën
pitëm ngön yaatak moulmëa pöta songönte ök niapnaat.' 17 Pël maan Yuta
omnarö wais wëën kau naën wangam kan tapëtakëër ne ngön kaatak së

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wë pi koirak waisëpënëak mëëaut. 18 Pël ëën wais wëën omën pimëën
ngön yaaö pörö ngön ëa. Pël ëën ne wet rëak pi utpetat yaaup wesak pit
pim utpet ëaö nent apënëak ya wesak kat wian pöt won. 19 Pit pitëmtë
ngönën wak wëautaan ngön iraan isën yeemak aö omën namp yapinte
Yesu pël yamëëaup wel wiaup pël ya. Ën Poolök pöt öp wë pël ya. 20 Pël
ëën ëngk ma e wesak Poolön epël pëlpël mëëaut. 'Ni kaalak Yerusalem
kak së nim ngönte pörek pet irum ma?' 21 Pël maan Pool pi kaaö neak
wii kaatak wë ënëmak Rom omën omp ak Sisa pim naë së ngönte ë pet
irëpënëak yenëa. Pël ëën ne maan pi wii kaatak om wëën nga omnarö
pit ngarangk eim wëën nem pi Sisaapë ngësë wes mëëma pötakök pet
irëpënëak mëëaut." 22 Pël maan Akripaak Pestas piin epël ök mëëa.
"Nemtok omën pipopë ngönte kat wiimëak yeë." Pël maan Pestas puuk,
"Ëlpamök yok pangk kat wiimëët," pël mëëa.

23 Ëlpamök Akripaare Penaisi piarip ë rangi kësangöt ëak omnaröa
itöök wa top kaatak yesën nga omnaröa wotöök kaöaröere kak pörekë
omën yapinringörö pourö piaripring kakaati së wa top ëa. Pël ëën Pestas
puuk maan Pool koirak sa. 24 Pël ëën Pestasök pitën epël mëëa. "Omën
omp ak Akripaare ar omën e wë epörö peene kat wieë. Ar omën epopön
iteneë. Yuta omën selap pan Yerusalem kakaan eprekë wëaurö pit pourö
ne omën epop pëël elmëën mëmpëna pötaan aim wë. 25 Pël ëaap ne
pim utpet ëa nenten kat wiin mëmpënaata ök naën yaë. Pël ëak pimtok
neen pi Rom omën omp ak Sisa puuk pet irëpënëak yenëa. Pötaanök wes
mëën sëpnaan yaë. 26 Pël ëak ngön këët ap wesak omp ak kësangëpëën
pep retëng ëak wes mëëmaataan poprak yeë. Pötaanök omën epop omp
ak Akripa nimëntre arim naë tau yaulmë. Pötaanök arök pim songönte
tekeri weseë. Pël ëën pepewer retëng ëak wes mëën sëpnaan. 27 Ne wii
omën namp wes mëëmëak pepetak pim songönte wes mëëma pötaar yok
pangk ëëpnaat. Ën pël naën ëëma pöt pangk naën ëëpnaat."

Pool pim ngönte Akripaan ök mëëa

26 1 Akripa pi Poolön epël mëëa. "Ni nim ngönte yok pangk a,"
maan Pool pim utpet naën pöten apënëak mor ngar wesak epël
ök mëëa.

2 "Omp ak kësangëp Akripa, ne kat men ëën ompyaö pan yaëën nim
ëöetak war wesak Yuta omnaröa nem ngësël wesak aim pöta kangit
niamaan yeë. 3 Tiar Yuta omnaröa ngönënëën ngaal witwit ë omnant yeë
pöten ni ëwat wëën. Pötaanök ni wiap sak kat wiaan ök niamaan.

4 "Nem kotuuk kak wëwë wakaimautre Yerusalem kak së wakaimaö
pöten Yuta omnarö pit ëwat wë. 5 Ne ngaan pitring wakaimaup yak neen
ëwat wë. Pötaan pitök yok pangk apënëak pöt nem pitëm naë ngönën
ya mënëimautön apnaat. Ne ngaan Parisi omnaröaring wë pitëm yaaö
kan pöök imaup Pötak ngönën muntatë wëwëatre yaaut il yewas. 6 Ne

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

peene eprek wëën pit nemëën ngön ya yenemëngk. Pöta songönte epël. Anutu pim tiarim ëaröen weletakaan wal ëëpenëak ngön ök mëëaö pöt kön wi kosang wesak këët orööpnaataan kor wëaö pötaanök ngön yaatak yeneulë. 7Tiarim ëarö, kur 12 pötëaan pörö, kët kanaan rö kanë Anutuun yaya maimeë kön wi kosang wesak omën pötön kor wakaima tapël ne yeë. O omën omp aköp, ne pöten kor wëaö pötaanök Yuta omnarö pit nem ngësël wesak aö ne ngön yaatak neulnëeim. 8Tol ëënak ar Yuta omnarö Anutuun kön wiin puuk yok pangk omnarö weletakaan wal ë niulëëpna pöt pangk naën pël weseim? Ngön pöt kaar won.

9"Ne ngaanëër Yesu Nasaret kakaanëp pim yapinte wak irapënëak omnant kësang elmëeimaut. 10Ne Yerusalem kak ya pöt mëngkën kiri ar yaaö kaöaröak neaan Yesuu ingre mor saö narö selap pan wii kaatak moulmëaup. Pël ëën ngön yaatak wëën ne omnarö pitring kaamök ëak mëmpënëak maimaut. 11Pël eimeë akun selap ngönën tupötë ilëak omnarö Aköpön utpet wesak apëna yak këlangön kësang meneimaut. Pël ëak ya sangën pan ëën ka kamaatëëta tapël utpet mowasumëak seimaut."

Pool pim ingre mor sa pöta songönte ök mëëa
(Ngön 9:1-19; 22:6-16)

12"Ne pël eim wëën kiri ar yaaö kaöaröak Yesuu ingre mor saurö ömëak kosang newesak pep nant nangkën wak Tamaskas kakë saut. 13O omën omp aköp, ne kan kourak yesem këtëp luptak wëën itnan pöt kutömweriaan ëwa kësang kët ëwaat il wesaö nempel irë neere omën neering saurö tenëk yaalni. 14Pël ëën ten yangerak së ngentiak wieë ne kat wiin Yuta ngöntak ngön nent epël yenëa. 'Sool, Sool, ni tol ëënak ne utpet neweseimën? Nim nemëën pël eimën pitaan omën kë nga ket ëa nent ing möak rë niwalën këëm kat yawiin,' pël yenëa. 15Pël neaan ne kangiir epël mëëaut. 'Aköp, ni talëp?' Pël maan Aköpök epël yenëa. 'Ne Yesu. Ni kët ël epotë ne utpet neweseimën. 16Ni wal ë tau. Ne peene ni nem inëën niwasumëak ëö pet yaalni. Pötaanök ni nem omën pet yaalni epëtere ënëmak pet elniima pötön omnaröen ök mam. 17-18Pël ëën ne Yuta omnaröere köpël omnaröa morötëaan ent ë niulëëmaan. Köpëlöröa ngësël wes nimëën pitëm naë së it ngaul moulmëën kout kasëng menak ëwaatakël ko wiak Setenë yaat sëp wesak Anutuu ngësël rë olapnaan. Pël ëak pit Anutuun kön wi kosang wasën pitëm utpetat kërë moolaan pit Anutuu yaö mowesauröa ronganta öngpök ilëak öpnaat.' "

Pool pim ya mënauten Akripaan ök mëëa

19"Omën omp ak Akripa, ne kutömweriaan omën pöt itaampööre ngön kat wi pël ëak wa nemoolaan ëaut. 20Wet rëak Tamaskas kak ök mëak pörekaan Yerusalem kak së ök mëak Yutia yangerak ka wieëa pötë ök maö yesem köpël omnaröenta epël ök mëëaut. 'Arim utpetat kasëng

menak Anutuu ngësël ko wiak wëën arim omnant yaautön itaangkën lup kaip tiauröa yaaul ëëpnaan.' 21 Nem pël ëaö pötaanök Yuta omnaröak ne Anutuu ngönën tup kaöetak wëën wali newak nempënëak ëa. 22 Pël ëaatak Anutu pi ne kaamök elnëaan omën isaare irëa pouröen ngönën ök maö imeë tektek ngön yaauröere Moses pitëm ngönötta ök maö imaupök peeneeta e taueë ök yak. 23 Pit epël ëa. Kristo, Anutuu Yaö Mëëaup, pi këlangön kat wieim olëak wel wiipënëak mëëaup. Pël ëak weletakaan wet rëak wal ëak Yuta omënere köpël omën pouröaan ëwa ngön pöt tekeri wes mampënëak mëëaup pitëm ngön pöt kaamök yaaup."

24 Pool pi pim utpet naën pöten pël maan Pestas pöpök ngön ëak epël mëëa. "Pool ni kaökaö yaën. Pep kaatë ilëak ëwat kësangöt ömëak kön waur eimeë kön irikor ëak kaökaö yaën." 25 Pël maan Pool pi epël mëëa. "Ngarangkëp, ne kaökaö naën. Yaap kön wieë yak. 26 Omën omp ak Akripa pi omën epotön ëwat wë. Pötaanök ne kasinkasin naën ök yak. Omën epot ëlëëp naaröönöt. Pötaanök ne kön wiin omën omp aköp piita itenak kat wiak ëak ëwat wë. 27 Omën omp ak Akripa, ni ngaanëër tektek ngön yaaurö pitëm ngönöt kön wi kosang yewasën ma? Ne ëwat wëën ni kön wi kosang yewasën." 28 Pël maan Poolön epël mëëa. "Ni pil neaim wë akun wali nasën tapët ne Yesuu ënëm ëëma yangap yeë pël yewasën ma?" 29 Pël maan Pool pi epël mëëa. "Peen ëëmëëre ënëm ëëmë poutepar yok pangk. Ne Anutuun epël yemak. Niire ar omën ngön epët kat yawi eporö pourö nem yeë epël Yesuu ënëm ëënëak yeniak. Pöt nem wii netëën wë epël ëënëën won."

30 Pool pi pël maan omp ak Akripaare Rom yang ngarangkëpre Penaisiire pitring wel aisëaurö pit wal ëak, 31 repak yesem pitëmënt neneren epël mëëa. "Omën epop pi mëmpööre wii kaatak ulmë pël ëëpëna pöta ök naën." 32 Pël maan Akripaak Pestasën epël ök mëëa. "Omën epop pi omën omp ak kaöap Sisa puuk pim ngönte kat wiipënëak ngön nemaan ëën pöt nuuk yok pangk wes momëën sëpnaat."

Pool wangaöök ilëak Rom kakël sa

27 1 Pestas pi ten wangaöök Itali yangerakë sënëak yenia. Pël ëën Rom omnarö Poolre wii omën munt narö Sulias mës yemangk. Sulias pöp Rom omën omp ak kaöap Sisa pim nga omën 100 pöröa wotöököp. 2 Ten wang naö Atramitiam kakaan waisa pöök wamp riaut. Wang pö Esia yangerak kaö yangapötë sëpnaö. Pël ëën ten Aristakas, Masetonia yangerak Tesalonaika kakaanëp, pi ten pourö saut. 3 Pël ëak ëlpamök Saiton kak së oröak Sulias pi Poolön ompyaö elmëën pim karuröa naë së itenak kaömpre omnant yeö. 4 Pël ëak Saiton kak sëp yewasën kent kësangpel weëre kosangring yamöön wangaöökë ngarangkörö pitök wangaö wotpil wesak we kent wonöök Saipras kustakël saut. 5 Pël ëak i kaö olëak Silisiaare Pampilia yangeraar ngësngës

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

elmëak yesem Maira kak Lisia yangerak oröak ngentiaut. 6 Pörek nga
omnarö wotöököpök wang munt naö Alesantria kakëlaan Rom kakël
sëpënëak yaëën koirak pöök wamp riaut. 7 Pël ëak yesën kent nga yaëën
poprak ë yesem akun nant won sëën Naitas kak temanöm wesaut. Pël ëën
kentöök kan niwariin Krit kustakël yesem we kent wonöököl Salmoni wot
köngkömö temanöm wesaut. 8 Pël ëak wang ngarangkörö pit ya kësang
mëngkën ten Krit kusta ngësngësöök i kaöök yesem yang lup nenta
yapinte Kaö Yangap Ompyau pël yamëëa naö Lasia ka kaöaöökë naë
wieëa pörek së oröaut.

9 I kaöök akun wali seimën Yuta omnaröa Anutuuk utpetat won
mowasëpënëak kön yawia akunet won sa. Pël ëën kaö ma nga yaaö
akunet temanöm sëën wangat sëpënëak pomp yaëën Poolök epël ök
yema. 10 "Ompörö, ne kön wiin peene sëpena eptak omën nant kö
sëpenaan yeë. Urömat pëën wasngan. Wangaö utpet ëën omënere
urömere pout i kaöök ilapenaan yeë." 11 Pël maan nga omnaröa
wotöököp pi Poolë ngön pöt kat wiak yaap newasën wangaöökë pepapre
ngarangkëpë ngöntepar kat wiak yaap wesa. 12 Kaö yangap pö kent
akunaöök wangatë wiaapna urte wonrek yak omën wangaöök wëaurö
Krit kus taptak kaö yangap munt naö yapinte Pinis pörek së önëak ya. Pö
këtëpë yeilëaul wieëau yak kentö maap namöön yaau.

Kent kaöempel möa

13 Kaö Yangap Ompyaö pöök wëën i kaöökaan kent ulöl kot nent yamö.
Pël ëën pit pipöök kaamök elmëën yok pangk Pinis së oröopnaat wesa.
Pël ëak wangaö taë yewesau weruak kopël ngaarëk wiak Krit kus pöta
ngësngësöök saut. 14 Pël ëën akun wali nasën tapët kent kësang nempel
kus pötakëlaan yamö. 15 Pël ëak kent pöök wangaö mök ëak wak yesën
ten kaalak i kaöökël wak sënëak ök ëën pangk naën ëën sëp mowesak
wëën kentöök niwak saut. 16 Pël ëën we kent wonöök kus kot nent yapinte
Kota pötakël saut. Pël ëak ten wang kot weruak yesaut wa kaöaöökë
ngaarëk wiinëak ya kaö mënaut. 17 Pël ëak wangaöök waur yaaurö wa
wang kaöaöökë ngaarëk wiak wang kaöaö kelpanëak wa ngaöök mëak
wii yatë. Pël ëak pit Aprika yangerak i kaö kep rorookël sëpanëak kas ëa.
Pël ëak poë koröpöt ent ë ulmëën kentöök niwak saut. 18 Pël ëën ëlpamök
kaö maare kent nga kaö ëën wangaöökaan uröm nant ngës rëak yemoola.
19 Pël ëak yesem wangam kan muntetak pitëmtë morötring wangaöökë
omnant wa yemoola. 20 Pël ëën seimeë këtre ngoon nampön itnaangkën
kent kësangpel möeim wëën omën pourö kö sënëak yeë wesaut.

21 Omnarö akun wali kaömp nanën. Pël ëën Poolök pitëm tekrak së
tauak epël ök yema. "Ompörö, ar nem ngön kat wiak Krit kuste sëp
newasën ëanëën tiar utpet epot nokoirën ëan tapön. 22 Pötaanök ne epël
niamaan. Ar kosang seë. Tiarkaan namp kö nasëngan. Wangaöökëër

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

utpet ëëpnaan yaë. 23 Ne Anutuu omnamp yak piin yaya yamëëaup.
Pötaanök peene rö kan pim ensel nampök nem naë taueë epël yenëa.
24 'Pool, ni kas ëëngan. Nim ngön pet irumëën Rom omën omp ak kaöap,
Sisa, pim ëöetak taumëët. Anutu ompyaö yaaup yak nim kimang mëëan
pöt kat wiak kaamök elniin niire omën niiring wangaöök wëaurö öp
sënëët.' 25 Ompörö, ne kön wiin Anutuu orööpënëak neea pöt pout kë
orööpnaat. Pötaanök ar kosang seë. 26 Ën wang epö kentöök wak kus
nentak së moolapnaö."

27 Sant nentepar won sëën Etria i kaöök warial yesem rö kan röök
lupöök wangaöök waur yaauröak kat men ëa pöt kus nent temanöm
yewasem ëa. 28 Pël ëën pit ökö i kaöök olëak itna pöt 36 mita pël ëa. Ën
kot nent yesem wiak kaalak olëak itna pöt 27 mita ëa. 29 Pël ëën këlötë
wieëaurek sënganëak kas ëën wangaö leng ëëpënëak wangaö taë yewesa
kong nent wangaöökë ëlëerakël yoola. Pël ëak pit këlötön itaampënëak
këtëp teënt ngampiipnaataan pitëm omp aköröen kimang mëëa. 30 Pël ëak
wangaöök waur yaaurö wangaöökaan kas sëpënëak wang kotte wes mëën
i kaöök ngemapënëak yeem ngön kaar wangaö taë yewesa muntat wot
karerakëlaan olapën yema. 31 Pël ëën Pool pi nga omnaröa wotöököpön
epël ök yema. "Wangaöök waur yaaö eporö pit wangaöök naön ëëpna pöt
tiar pourö kö sëpenaat." 32 Pël maan nga omnarö wang kotta wii ngan
ëaut il mëën i kaöök yes.

33 Ëlpam walëpënëak yaëën Pool pi omnaröen kaömp nëmpënëak
yema. "Akun wali ya ngësring imeë kaömp nanën waiseimën sant
nentepar won yes. 34 Pötaanök këk niamaan. Kaömp neë. Pötak kosang
niwasën öp önëët. Kat wieë. Tiar pourö muumöngk öpenaat. Namp kot
nent utpet naëngan." 35 Pël mëak pi kaömp peret nent wak pitëm ëöetak
Anutuun yowe mëak pelak ngës rëak yen. 36 Pël ëën pit pourö ulöp
ketumön sak kaömp yen. 37 Ten omën wang pöök ima pörö 276. 38 Kaömp
na pet irak pit wangaö kengkën sëpëna yak kaömp kër köpötring munt
nant wa i kaöök yemoola.

Wangaö utpet ëa

39 Ëlpam walën wangaöök waur yaaurö pit yang lup pöten köpël yak
itaangkën kaö yangap naö i pis pëënö wieëa pöökël wangaö ökre was
leng ëëpënëak yaë. 40 Pël ëak wii wangaö taë yewesa pöt il momëën
öngpök yes. Pël ëën pit këra wangaöökë sëpnaal wotpil wasö yesauraar
wil wiak poë koröp wot karërak ngan ë uteëau wëlël ë ulmëak wëën
kentöök wak yesën kaö yangapöökël saut. 41 Yesem wangaö kep roro
saurek së wangaöökë wot karër i pisöök elak taë sak wëën kaö maatök
kasngaëlaan möön wangaö pötöp repa. 42 Pël ëën nga omnarö pit wii
omnarö wangaöökaan i kaöök sörok olëak kas sëpanëak mëmpënëak
kön wia. 43 Pël yaëën ngaaröa wotöököpök pit Poolre wii omën muntarö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mëmpanëak nga yema. Pël ëak ten pouröen ngön ëak epël yenia. “Ar pourö kaö ma yailaut ëwat wë pöt wet rëak i kaöök sörok olëak seë. 44 Ën muntarö ar wangaöökaan këra luprak rëaut wak pötë ngaarëk së i pisöök oröeë.” Pël niaan namp utpet naën. Ten pourö muumöngk së karmak oröaut.

Pool pi Molta kustak wakaima

28 1 Karmak së oröak kat wiin kus pöta yapinte Molta pël ya. 2 Kak pörekë omnaröak ompyaö yaalni. Kopi ngës rëak yepelën ëp yaëën pit es mer ulmëak niaan ten pourö esuwesi saut. 3 Pël ëak Pool es nant yangerakaan wa mera pöt kamal namp es nga ëën öngpökaan oröak pim moresi kant mënak wë. 4 Pël ëën kak pörekë omnarö pit Poolë moresi kamalöp mënak wëën itenak pitëmënt neneren epël mëëa. “Omën epop pi omën yamëngkaupök i kaöök yewaisem wel nawiin om öp waisa. Pötaanök kangit orö yemorë.” 5 Pël mëëaap Pool pöp kamalöp pim moresiaan kërë es momerak won koröp oröak wëaut. 6 Pël ëën pit pön mampööre wel wiak së ngenti pël ëëpënaat wesak itenaan utpet ke pël nent pim naë naröön ëa. Pël ëën pit kaip tiak neneren epël mëëa. “Omën epop ëlarëpön ëan,” pël mëëa.

7 Ka pöta naë yang wieëa pör kus pöta kaöapë yanget. Omën pöpë yapinte Paplias, puuk ten mës nuwak së pim kaatak niulëak ompyaö ngarangk elnieim wëën kët nentepar nent saut. 8 Pël ëak pörek wëën Paplias pim pepap pi yauman koröp es ngaare ya wiap më pël yaëën Poolök pim naë së Anutuun kimang mëak mores pim rangk mowiin ompyaö yes. 9 Pël yaalmëën kus pötakë yauman omën muntarö kat wiak waisën ompyaö yemowas. 10 Pël ëën pit ten ompyaö ngarangk elnieimën wëak kan sëna akunetak kan kourakë kaömpre waatöt wa wangaöök niwiin wak saut.

Pool pi Rom kak së oröa

11 Kus pötak wëën ngoon naar namp ëak won saut. Pël ëën kent akunaöök Alesantria kakaan wang naö kus pötak wais wiakaima pöök ten niwak saut. Wang pöökë wot karërak yang omp ak nanang naarë yapintepar Kastaare Polas pöaarë könaar wieëa. 12 Pöök yesem Sairakius kak së oröak wëën kët nentepar nent yes. 13 Pël ëën kak pörek wil ulmëak wa pak ëak yesem Risiam kak së oröak kët kopët nent wëën nenta kautak kent ulöl kot nent i kaöökaan yamö. Pël ëën akun nentepar won sëën Putiolai kak së oröak ngentiaut. 14 Pël ëak pörek Yesuu ingre mor saö narö koirak pitring önëak niaan sant nent wë olëak Rom kakël saut. 15 Ten yesën Yesuu ingre mor saö Rom kak wëaurö pit tenim yesaut kat wiak narö kan kourak wais kaömp yewaurek Apias kak pörek wais yanikoir. Ën narö kan koö ka nentepar nent ëak wieëa pörek wais yanikoir. Pël ëën Pool pitën itenak kön ketumön sak Anutuun yowe yema.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 Pël ëak Rom kak së oröön yang ngarangköröak Pool pi ka yaaptak öpënëak
maan wëën nga omën namp këtë poutë ngarangk eim wakaimaut.

Pool pi Rom kak ngön ompyaut ök maima

17 Këtë nentepar nent won sëën Pool pi Yuta omën Rom kak wëauröa
kaöaröen ngön maan wais wa top ëën epël yema. “Karurö, ne ngaan
Yerusalem kak wakaimaut. Pël ëeë tiarim omnarö utpet nent naalmëën ma
ëaröa ngön ë kosang wesa nent wa noolaan. Pël ëautak pit omën epëtaanök
ne wii kaatak neulëak Rom yang ngarangkëpë ngësë wes yenemë. 18 Pël
ëën Rom yang ngarangkëp pi nem ngönte kat wiak itaangkën nempënaata
ök won ëën wes nemëëpënëak ya. 19 Pël ëaap Yuta omnarö pit pöten kaaö
ëën ke urak pitëmtok ngön ë pet irëpënëak ya. Pël ëën ne kan munt ëëma
nent won ëën ngön ëak Sisa pimtok nem ngönte ë pet irëpnaat pël mëëaut.
Ne Yuta tiarim karuröaan ngön amëak newaisën. 20 Pitëm ne elnëa epëta
songönte ök niamëak yas niaanak waisan. Nem kentöök omnaröa moresiarë
wii netëa epëta songönte ar ëwat sënëak yaalnë. Pöta songönte epët.
Anutuuk omën namp tiarimëën yak wes nimëëpënëak maan Israel omnaröa
kor wakaima pöpë ngön epëtaanök.” 21 Pël maan pit epël yema. “Yuta
omnarö pitök Yuta yangerakaan nimëën ngön anëak pep wes nanimëën ma
nampök nim ngönte wak wais ök niaan nimëën utpet wesak naën. 22 Pël
ëaatak omën we nantëaanöröak waisak pit omën Yesuu ingre mor sauröen
kaaö yaë pël aim. Pötaanök ni omën Yesuu ingre mor sauröaan tolël kön
wiaan pöten kat yaniwi.”

23 Pël mëak akun wiak omën selap pan röökëër Pool pim kaatak wais
wa top ëën ngönën songönöt ök maim wëën këtëp ngemë yeila. Ök maö
së Anutu pim tiar wa ngaöök nimëak wë pöta ngönte ök yema. Pël ëak
Mosesre tektek ngön yaauröa retëng ëa pötta ök maan pit kat wiak
pitën lupöt wal ëën Yesuun kön wi kosang wasëpënëak ök yema. 24 Ök
maan kat wiak narö kosang yewas. Ën narö kat wi kosang newasën yaë.
25 Pël ëak pitëmënt ngön ngës wi yesa. Pöt Pool pi wet rëak epël yema.
“Ngëëngk Pulöök kaamök elmëën ngaanëër tektek ngön yaaup Aisaia
puuk ngön këët tiarim ëaröen epël ök mëëa.

26 ‘Ni së omën piporöen epël ök ma.
Ar ngön pëën kat wiinëëtak songönte ëwat nasëngan.
Pël ëak itaampunëëtak yok pangk omnantön itnaangkan.
27 Omën piporö pitëm lupöt kosang saurö, kat il wariaurö, it mësëaurö.
Pit pël naën ëanëën itaampööre kat wiire kön wi pël ëan tapön.
Pit pël naën ëanëën nem naë rë olaan ompyaö mowesan tapön,
Anutuuk pël ya.’

28 Pötaanök kat wieë. Anutuuk tiar utpetetakaan kama yaniö ngön
ompyaö pöt köpël omnaröa ngësël yes. Pël ëën pit kat wiipnaat.” 29 [Pël
maan Yuta omnarö pitëmënt ngön nga elö yes.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

30 Pool pi Rom kak ka nent pimtok sum ëak wë omën pim naë yesaurö
ompyaö moweseim wëën krismaki nentepar sa. 31 Pi Anutuuk wa ngaöök
nimëa pöta ngönte werak ök mëak Aköp Yesu Kristo, tiarimëën Yaö
Mëëaup, pim ngönteta kas köpël omnaröen ök maim wëën nampök kan
nemowariin ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Rom

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 27 pöta ök won sëën Pool pi Korin kak wë pep epwer retëng ëak öng Pipi pöp mangkën wak së Rom kakë ingre morörö mena. Rom ka pö Itali yangerakë ka kaöaö. Pool pi Rom kak së ngönën ya mënak Yesuu ingre morörö kaamök elmëëpënëak kent kön wia. Pötaanök pit ëwat sak kopëta wasëpënëak epwer retëng ë mena. Pep epwer Poolök ingre mor, Yutaare omën ngönën köpël wëaö pöröaan ëa.

Pool pi epël ëa. Omën pourö, Yutaare ngönën kopëlörö, utpetatë öngpök wë. Omën Yesuun kön wi kosang yewesauröakëër Anutuuk, "Wotpilörö," pël ya. Omën pörö Ngëëngk Pulöök utpetatë öngpökaan ent ë ulmëën Yesuuk yal mënak wëwë ngolöptak wë.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-17*
Wëwë ngaante *1:18–3:20*
Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaata ngönte *3:21–4:25*
Kristook yal menak wëauta ngönte *5:1–8:39*
Anutuu Israel omnaröen elmëëpnaata ngönte *9:1–11:36*
Ingre moröröa wëwëeta ngönte *12:1–15:13*
Ngön mëët *15:14–16:27*

Pool pim ya mëneimauta songönte

1 [1]Ne Pool Yesu Kristo pim ya omnampök pep epwer retëng ë yaningk. Anutuuk neön pim ngön yaaö omën sak wëën pi ne pim ngön ompyaut aim ömëak neulëaup. [2]Ngön ompyaö pipot ngaanëër Anutuuk tiarën ök niapënëak tektek ngön yaauröen kosang wesak ök maan ngönën pep ngëëngkweri retëng ëaut. [3]Ngön ompyaö pöt, Anutu pim Ruup omën sak Tewit pim kurtakaanöröa naë oröa. [4]Pël ëak lup kölam wakaima. Pötaanök Anutu pim weëre kosangöök weletakaan wal ë moulmëak pim songönte tekeri wasën tiar, "Yesu Kristo pi yaap Anutuu Ruup," pël yewas. [5]Anutuuk elmëën Yesu Kristook komre kolap elnëak pim ngön yaaö omën newesa. Pi omën yang kaö poutë wëaurö pim ngön ngaarëk wak Kristo piin ping wasënëak pël ëa. [6]Ar Rom kak wëaurö arta Anutuuk pitring Yesu Kristo pim omën sënëak yas niiaurö.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

7Rom omnarö ar Anutuuk lup sant elniak yas niaan pim omën sak
wëaurö. Ne arimëën ngön epët retëng ë yaningk. Tiarim Pepap Anuture
Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre mayaap pöt arim naë wiaap.

Pool pi Rom omnaröen iteempënëak ëa

8 Ne wet rëak ngön epët ök niamaan kat wieë. Arim Kristoon kön wi
kosang yewesauta ngönte yang poutë omnaröak yaan kat yawi. Pötaanök
ne arimëën Yesu Kristoon yoöre ërëp yemaan Anutuu naë yes. 9 Pöt
Anutu nem kosang ngentiak ënëm yeem pim Ruupë ngön ompyaut ök
yamëëaupök neen itena. Pi neen ëwat wëën ne kët ël epotë arimëën
kimang maim wë. 10 Ne wet rëak arim naë newaisën wë Anutuuk kön
wiin ompyaö ëën kan nent koir nangkën waisumëak kimang maim
wë. 11 Nem waisumëak kent yaë pöta songönte epël. Ne wais rë nuulön
Pulöökaan kaamök nant wak kosang sak önëak kent pan yaë. 12 Pöt
nem kentöök arim kön wi kosang yewesautak ne kaamök yaalnëën nem
kön wi kosang yewesautak ar kaamök yaalniin pël ëak tiarim lupöt taë
niwasëp.

13 Nem karurö, ar nem songönten ëngk ma e wasnganëën kat wieë.
Ne omën maimaröa naë së ngönën ök maan Anutuu naë rë olëa pöl wet
rëak arim naë wais ngönën yaata kë tapët iteempëak kent kön wieimaut.
Pël ëautak akun poutë omën nantök kan newariin arim naë waisumëak
poprak ëeimaut. 14 Anutuuk ngönën ya epët nenaut yak omën pourö,
kakaan kosangöökë ëwatre köpël pourö ne yok pangk ök mam wesaut.
15 Pötaanök Rom omnarö ngönën epët arënta ök niamaataan ya walwal
yaalnë.

Ngön ompyaö pöt Anutu pim weëre kosangtaringët

16 Yaap, ne ngön ompyauten ëö naën yaaup. Pipët tiar omën pourö
Anutuun kön wi kosang yewasën ompyaö yaniwas. Pi wet rëak ten
Yuta omnarö pël elniak peene ar omën muntaröeta tapël yaalni. 17 Pöt
ngön ompyautak Anutuu tiarim saun won wasën pim ëöetak wotpil wë
pöta songönte epël pet yaalni. Tiar ngës rëak Anutuun kön wi kosang
mowasën wotpil niwasën kön wi kosang yewesautak öpa. Pöt ngönëntak
epël wia. “Omën Anutuun kön wi kosang mowasën wotpil mowasëpna
pipop wëwë kosangtak öpnaap.”

Omnarö pit Anutu kasëng mena

18 Anutuuk omën pi kasëng menak utpet eimeë pim ngön këët ngep
yaalmë piporöaan kangiir pim ya sangënte kutömweriaan tekeri yewas.
19 Pöta songönte epët. Anutu pim songön nant tiarën pet yaalni. Pötaanök
pim songön tiar omnaröa itaampena salöt tekeri niwesautak omën
utpetat yaë piporö itaampënaaten kaaö yaëën Anutuuk kangiir ya sangën

elmëeim wë. 20 Ngaan panëër Anutu pim omnant pout ket ëa pörekaan
wais peene e wë eptak oröa pim omnant ket ëa pötön ityaangk. Anutu
pöp omnaröa itnaangkënëp pim omnant ket ëa pötök pim retëngre weëre
kosang pömpel om wiakaim wiaapnaampel pöt tekeri yewas. Pötaanök
omnarö pitëm utpetatön, “Epot utpetatok pël newasën,” yok pangk pël
naëpan. 21 Pöt tol ëën? Pit Anutu wë pöten ëwat wëak won wiaana ëëpna
pöl Anutuun ping wesak yoöre ërëp nemaan kön irikor selap pan eim
wëën pötök kör mokoëën koö panëëtak wëën kön won sak wakaim.
22 Pël ëeë pitëmtën, “Ten ëwatörö,” pël aö pitëmtën ing ti wak ya pötak
kaökauröa ök yes. 23 Pël ëeë Anutu, ëwa pepap wëwëetaringëp, piin yaya
nemaan omën kö yesaut omënere intre imënre kamalre pöröa könöt ket
ëak pötön yaya maim wë.

Utpet ke nentere nent eima

24 Pël yaëën Anutu pi pit kasëng mangkën pitëm könötök kentre kaur
kësang koirak kentöröa ök eimeë pitëm möönre koröpöt kewil ë pet yair.
25 Omën pël yaë piporö Anutu pim ngön këët kasëng menak pöta kangiir
ngön kaarötön yaap wesak omnant Anutu pim ket ëa pötön Anutuu urtak
yaya maim wë. Pël ëaap omnarö tiar kët ël epotë Anutuun yaya maim
öpa. Yaap.

26 Pit utpet pël yaëën Anutuuk kasëng mangkën kentöröa ök kentre
kaur utpet panë eim wë. Öngörö pit Anutuu kan yaö mëëaö pö sëp wesak
öng muntaröaring omën ëöaat eim wë. 27 Ën ompöröeta tapël öngörö
sëp wesak pitëm lupötë kentre kaur pötök es ket ëak yokotön ompörö
pitëmënt pitëmënt utpet panë ëeim wë. Pël yaëën wa irikor pöta kangut
lupre koröp poutë yeö.

28 Pit pitëm könötök Anutu moröak öpnaaten kaaö ëa. Pötaanök
Anutuuk kangiir pit wil moulmëën pitëmtë utpet pötë ënëm eimeë omën
utpet ke nentere nent omnaröa naënganë salöt eim wë. 29 Pit omën
utpet ke nentere nent pitëm lupötë peö ëak wia. Pit utpet ëëre korar ë,
omnantön kentre kaur ëëre kööre tok ë pël ëeim wë. Pit war ëëre omën
mën wel wi, ngön nga elööre kaar aan muntapëët ëp ë, muntarö utpet
mowasööre omnaröa ngönöt kain wak kaö wasööre 30 ëöetak ökre was
aö pël ëeim wë. Pit Anutuun kööre tok elmëëre ngön ë olëak aö, ieping
ëëre pitëmtok pitëmtën wak isak aö, utpetatëën kan ngësööre ëlre
peparöa ngön wa olaö pël ëeim wë. 31 Pit ëwat wonörö, ngön apnaatak
pitëmtë ngön pöta ënëm naën yaaurö. Pitëmtë karuröen kent naën
eimeë muntaröenta yaköm naën yaaurö. 32 “Omën utpet ke pipot yaaö
piporö wel wiipnaat,” Anutu pim ngön kosang wesa pöt omën piporö pit
ngön pöt yok ëwat wë. Pël ëaap pit köntak utpet ke pilöt yaë. Pël yeem
pitëmënt naën, omën muntaröeta tapël yaëën pit itenak ërëpërëp ëak taë
yemowas.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuu ngön ya yamëngka pöt wotpil panëët

2 1 Yaap, omën ke piporö utpetarö. Pël ëaap ar Yuta omën narö
arimtok arimtën wak isak epël kön yawi. “Eë, omën pörö utpet
yaëën Anutuuk kangiir könöm mampna pöt yok pangk yaë.” Pël kön
wieë arta utpetat yaaurö. Pötaanök arim utpetatë kangut naön ëënë
pöta kan nent won. Ar pitëm yaë pöl yaaurö. Pötaanök ar pit utpet yaë
pöt pet yaalmëem arimëntta utpet yaaurö pöt pet yaalni. 2 Tiar ëwat
wë. Anutu pim ngön yaatak omën utpet ke pil yaë piporö pitëm utpetatë
kangut mampna pöt yok pangk. 3 Ngöntörö, yaap ar pil kön yawi. Pël
ëaap arimëntta utpet tapël yeem ar kön wiin Anutuuk arim utpetatë
kangut naningkën ëëpën ma? 4 Tol ëën? Anutu pi ompyaö elniak akun
wali kor wëën kangit teënt naningkën yaë. Ma Anutu pim ompyaö yaalni
pöten kön wiin omën pasit yaë ma? Anutu pi arim lup kaip tiinëëtaan
ompyaö yaalni ar pöten köpël ma? 5 Pël ëaap ar lup kosang pan ëak kaip
natiin yeë. Ar pël ëeim wëën Anutu pim ya sangën pöt kaö sëën pim
ngön yaatak wotpil niwasëpna akun pötak kangut nimpnaat. 6 Pöt Anutu
pi omnant kom ëak tiarim wëwëatë ökök nimpnaap. 7 Tiar narö wëwë
kosangtaring ëwaatak wëën Anutuuk yaya niap naataan weë ngentieim
öpena piporö wëwë kosangët koir nimpnaat. 8 Ën narö pitëmtëën kön
wieë ngön këët kasëng menak korar ëeim öpna piporö Anutuuk ya
sangën kaö pan elmëak kangut mampnaat. 9 Këlangönre könöm kësang
pipot omën utpet yaë piporö pourö pitëm naë orööpnaat. Wet rëak Yuta
omnaröa naë yaaröön muntaröa naëta orööpnaat. 10 Ën tiar omën ompyaö
yeë pörö Anutuuk elniin mayaaptaring ëwaatak wëën yaya niapnaat. Wet
rëak Yuta omnarö pël elniak omën muntarö tapël elmëëpnaat. 11 Anutu pi
möongkraar kangk naën yaaup.

12 Omën köpël wëa narö Moses pim ngön kosangöt won wë utpet yaë
piporö Anutuuk pit pourö ngön kosangöt won om wëën ngön ë pet irën
kö sëpnaarö. Ën Yuta omën Moses pim ngön kosangötring wë utpet yaë
piporö Anutuuk ngön kosang pötë wieëa pöl pitëm ngönöt ë pet irën kö
sëpnaarö. 13 Pöta songönte epët. Omën Moses pim ngön kosangöt kat
pëënötë kat yawi piporöen Anutuuk, “Wotpilörö,” pël naëpan. Ngön
kosangöt kat wiak ngaarëk yeö piporöen Anutuuk, “Omën wotpilörö,” pël
mapnaat. 14 Omën maim narö ngön kosangöt ök nemaanöröak pitëmtë
könöök ngön kosangötë wieëaul yaë. Pël yaë piporö ngön kosangöt won
wëëtak pitëm könötök ngön kosangöt pet yaalmë. 15 Pël yaëën pötök ngön
kosangöt pitëm retëng ëa pöt tekeri yewas. Ën pitëm lupötökta kön ke
nentere nent ök ëën nantëën, “Pangk,” nantëën, “Pangk naën,” pël yaë.
16 Pipët akun kaöaöökëënök pël yaë. Ënëmak Anutuuk Yesu Kristoon
maan tiarim lupötë omnant ëlëëp yeë pipot pout tekeri wasëpnaat. Nem
ngön ompyautak ök ni yeë pöl ëëpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yuta omnarö pit kön wiin ngön kosangöt yok pangk kaamök elmëëpnaat pël wesa

17 Ar narö arimtën, “Ten Yuta omnarö,” pël aimeë Moses pim ngön kosangöt
kosang wesak wak wëën, “Pötök ngön yaatak yok kaamök elniipnaat,” pël
yewas. Pöt arimtok arimtën ping wesak pipël yeem, “Ten Anutuu omnarö,”
pël yak. 18 Ar Anutu pim kenten ëwat wë. Ngön kosangöt rë nuulaurö.
Pötaanök wotpilre korar pöteparë songönöt ëwat wë. 19-20 Ar kön wiin, “Ten
ngön kosangötring wëën ëwat poutë songönöt pötë öngpök wia,” pël weseë,
“Ten omën it ilëaurö kan pet elmëëre koutak wëaurö ëwa elmë, kön ëngk
ma e yaaurö wetete mowasö, rungaarö rë moulö pël yaaurö,” ar pël aim.
21 Yaap, ar omën muntaröen ngönën ök yamëem arimtë lupötëëlta ök nemaan
yaaurö. Ar omnaröen, “Kain ëënganok,” pël yaauröak arimëntta kain yaaurö.
22 “Öngre omp wëwëat kon ëëngan,” pël yamëëauröak arimtokëër öngre omp
wëwëat kom yaaurö. Pël yeem omën muntaröa ngönën kaarötë ngëëngk
yewesautön kaaö yaauröak pitëm tuptakaan kaar ngëëngk yewesa tapöt kain
yewaurö. 23 “Ten Anutuu ngön kosangöt ngaarëk yewaurö,” pël aö arimtën
wak isak yaauröak Anutuu ngön kosang pöt ilap riak pim yapinte utpet
yewasaurö. 24 Arim yeë pipta ngönte ngönëntak epël wia. “Arim utpet yeë
pipotön omën muntaröak itenak Anutuu yapinte utpet wesak ya.”

Koröp kaut yaila pötak Yuta omnarö kaamök naalmëën ëa

25 Ar Anutuu ngön kosangöt ngaarëk yewan talte arim Anutuun yaö ëak
koröp kaut yail pöt kë ëëpën. Pim ngön kosangöt ilap yariauröak Anutuun
yaö ëak koröp kaut yail pörö omën Anutuun yaö ëak koröp kaut nailën wëaö
pöröa ök wë. 26 Ën omën Anutuun yaö ëak koröp kaut nailën wë pim ngön
kosangöt ngaarëk yeö piporö Anutuuk pitëmëën kön wiin ompyaö sëën
omën pimëën yaö ëak koröp kaut yail pöröa ök mowasëpnaat. 27 Pël ëak
omën Anutuun yaö ëak koröp kaut nailënrek pim ngön kosangöt ngaarëk
yeö piporöak ar Yuta omën Anutuu ngön kosangötring wë pimëën yak koröp
kaut yailerek pël weseë ngön kosangöt ilap yari pöröen utpet yeë pöt pet
elniipnaat. 28 Pöt tol ëën? Koröpöök pëën Yuta omnaröa möönre koröp wak
wë koröp kaut ilak Anutuun yaö yewas pöt kaar yaë. Pit koröpöt ilauröak
könöt Anutuu naë rë noolaan. Pötaanök pit Yuta omën panëërö won. 29 Yuta
omën panëërö, Anutu pimörö, pitëm songönte epël wia. Pit lupmerök Yuta
koröp oröak wë Anutuun sak wë. Pitëm koröp kaut yail pipët lupmeri yaat.
Pipët ngön kosangtaanök naën, Pulöökë yaat. Omën pël yaë piporö omnaröak
pëën ping wesak nemaan Anutuukta ping wesak ya.

Wëwë utpet pötak wëwë ompyaut wak neirapan

3 1 Koröpöök pëën koröp kaut yaila pöt yok pangk kë naarööpan.
Pötaanök tiar Yuta omnarö omën muntarö il mowesak Anutuun

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sak wë ma won? Ma Anutuun yaö ëak köröp kaut yaila pötakaan omën
ompyaut yaarö ma won? Pöten kön wiipa. 2 Yaap, tiar Yuta omnaröak
omën ke nentere nent poutëën omën muntarö il mowesak Anutuun
sak wë. Wet rëak Anutuuk pim ngönënte omën pouröa naë tekeri
wasëpenëak ningkën tiarim naë wia. 3 Pël ëaan narö, "Tiar ngönën
epta ënëm sëpenaat," neneraan pël maimeë ënëm nasën yaëën ar kön
wiin Anutuukta omnaröa yeë pöl pim ngön kosang wesak nina pöt sëp
wasëpën ma? 4 Won pan. Tiar omën pourö tiarim ngön kosang wesa pöt
kaar apenaat, Anutu pi kaar naënëp aan kosang yesaup. Pöta ngönte
ngönëntak epël wia.

"Omnaröak nim ngön kosangöt kë yaarö pöt itaampnaat.
Ën ngön ë pet yairautak ngön yaatak niulëën il mowasumëëp."

5 Ën nent epël kön wieë. Tiar utpet yaëën Anutu akun poutë wotpil
yaaup. Pötaanök tiarim utpet pötak Anutuu wotpil yaaö pöt tekeri
wasën pöt tol apen? "Anutuuk tiarim utpetatë kangiir elniipnaatak pi
korar yaalni," yok pangk pël apen ma? Ngön epët nem könöökaan won,
omnaröa yaautak yeniak. 6 Won pan. Anutu pi korar elnia talte wotpil
wesak tiar omnaröa ngön ë pet nairën ëëpën. 7 Ën nenteta kön wieë.
Omën naröak epël kaar ya. "Tiarim ngön kosang wesa pöt sëp yewasem
kaar yak. Pël yeëetak Anutu pi ngön aan kosang yesaup. Pötaanök tiarim
ngön kaar pötök Anutuu ngön yaapöt tekeri wes yaë. Pël ëën pötök
Anutuun yaya kaö panë yes. Pël yaë pi tol ëënak tiarën, 'Saun omnarö'
pël niak utpet kangut yaningk?" pël yak. 8 Pël ëak omën naröak epël
apën köröp. "Anutuu yapinte ompyaö sëpnaan utpet ëëpa." Omën naröak
nem yapinte utpet wasëpënëak neen köntak, "Pool pi ngön utpet pipët
ya," pël yak. Pitën ngön kaar piptaan Anutuuk utpet kangut mampna pöt
yok pangk.

Omën wotpil namp naön, won pan

9 Pöt tolëël? Tiar Yuta omnaröak ompyaö ëak omën muntarö il
yemowas ma? Won pan. Yutaare omën muntarö tiar pourö utpetatë
weëre kosangta öngpök wë pöta ngönte wet rëak war wes niiaut. 10 Pöta
ngönte ngönëntak epël wia.

"Omën wotpil namp naön, won pan.
11 Omën Anutuun ëwat namp naön.
Omën nampök Anutuun ëël naën yeë.
12 Pourö Anutu kasëng menak yes.
Pël yeem pourö utpet panë sak wë.
Omën ompyaö yaaö namp naön, won ë won pan.
13 Omën yangaöök sok ner weerak yang ngep naën ëën kamp yaë pöl
pitëm këmötëaan ngön pipot kamp yaë.
Pit ngön kaar kësang yaaurö.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pit kamal ngaaröa omën utpet wesak yamëngk pöl ngön nga yaaurö.
14 Këtël epotë omnaröen utpet panë wesak ngön kosang yamëëaurö.
15 Nga kan kengkën eimeë omën mën wel yawiaurö.
16 Pitëm yesautë omnarö utpet elmëëre këlangön mampö pël yaaurö
17 Pit ngöntre karuröaring lup koptemer sak naön.
18 Kot nent Anutuun kas naën yaaurö."
Ngön pipot ngönëntak wia.

19 Yaap, tiar ëwat wë. Ngönëntak ngön kosang epot Anutuu ngön kosangötë öngpök wëaurö tiarimëën ëaut. Pötaanök tiarim naëaan nampök, "Ne wotpilëp," pël naëngan. Yang ël epotë omën pourö tiar Anutuu ëöetak saunaringörö pëën wë. 20 Pöta songönte epët. Omën namp ngön kosangötë ënëm yaëën Anutuuk, "Wotpilëp," pël nemapan. Ngön kosang tapötök tiarim saunat war yewas.

Omën Kristoon kön wi kosang wasëpna pöpön Anutuuk, "Wotpilëp," pël mapnaat

21 Pël yaëëtak peene pöt, Anutuu tiarim saunat won wasën pim ëöetak wotpil wë pöt tekeri yewas epët Moses pim ngön kosang pöta kanöököl won, maimaöököl yaarö. Pöta ngönte Moses pim ngön kosangtakre tektek ngön yaauröak wet rëak ëaut. 22 Wotpil öpena pöt epët. Omën namp Yesu Kristoon kön wi kosang yewas pipopön Anutuuk, "Wotpilëp," pël yema. Yutaare omën muntarö tiar omën pourö piin kön wi kosang wasën pöt Anutuuk, "Omën wotpilörö," pël niapnaat. Pöt tiar omën kopëtarö, narö maimarö won. 23 Tiar pourö utpet ëak Anutu pim ompyaö öpenëak niia pöl naön yaaurö. 24 Pël yaëën Yesu Kristo pi tiarim saunat wa pötaan Anutuuk komre kolap elniak utpetat pout won niwesak tiarën, "Omën wotpilörö," pël niia. Pöt pi tiarim ompyaö yaaö nenta kangiir naalniin, yaap nina. 25 Anutuuk Yesu pi wel wiin iit yangerak ngentiin omën pourö piin kön wi kosang wasën tiarim saunat won nuwesak Anutuu naë nuulëëpënëak wes nimëa. Ngaan panëër Anutuuk omnaröen wiapre kor elmëak pitëm saunatë kangut teënt nemangkën ëa. Pël ëautak peene pöt, pim wotpil yewesa pöt pet elniipnaan Yesu tiarimëën wel wiipënëak wes nimëa. 26 Pi wotpil yewesaöre omën pourö Yesuun kön wi kosang yewas piporöen, "Omën wotpilörö," pël yaaö pöt peene akun epöök pet elniipënëak wes mëa.

27 Pël ëaap tiarimtok tiarimtën ping wesak apen ma? Won, kan pöt il waria. Oröptak kan pöt il yewari? Moses pim ngön kosangötë ënëm yaaö pötak il yewari ma? Won pan. Kön wi kosang yewesa pötak kan pöt il yewari. 28 Pöta ngönte tiar epël yaaurö. Omën namp kön wi kosangtaring wë pöpön Anutuuk, "Wotpilëp," pël yamëëaup. Ën namp Moses pim ngön kosangötë ënëm yaaö pöpön Anutuuk, "Wotpilëp," pël nemaan yaaup.
29 Ma Anutu pi Yuta omnarö tiarimtë Anutu ma? Won, pi Yuta omënere

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omën muntaröa Anutu. 30 Anutu kopëtap pi tiar pouröaap. Pötaanök
tiar Yuta omën koröp kaut yailauröak piin kön wi kosang yewas pöröen,
“Wotpilörö,” pël yenia. Ën omën muntarö koröp kaut nailënöröak kön wi
kosang yemowas pöröenta, “Wotpilörö,” pël yema. 31 Pël ëën, “Kön wi
kosang yewesa pötak Moses pim ngön kosangöt wak yeira,” pël ya ma?
Won, ngön pël naën. Tiar ngön kosang tapöt ngolöp wesak taë yewas.

Anutuuk Apramön, “Wotpilëp,” pël mëëa

4 1 Apram omën yaapöp, tiar Yuta omnaröa ëap, piin tol apen? Pim
ëa pöten kön wiipa. 2 Apram pi ompyaö eim wiak wotpil sanëën
yok pangk pimtën kön wiak ing ti wak ëan tapön. Pël ëaap Anutuu
ëöetak won. 3 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Apram pi Anutuun kön
wi kosang wesa. Pötaanök Anutuuk piin kön wiin wotpil sa.” 4 Pöta
songönte tiar ëwat wë. Omën namp waur elniin omnant yemangk pötak
kësangënte pël naën, waur ëa pöta sumet pël ë yaë. 5 Ën omën namp
pimtok pimtën, “Nem ompyaö yeë pötaan Anutuuk nemëën kön wiin
wotpil yes,” pël newasëntak, “Anutu pimtokëër kësangën elnëak wotpil
yenewas,” pël kön wiin Anutuu pim piin kön wi kosang yewas pötaan,
“Wotpilëp,” pël yema. 6 Tewitökta ngön ke pilöt ök ëa. Pi omën Anutuuk
kön wiin wotpil yes pöpön ök ëa. Anutuuk omën pöpë ompyaö yaë
pötaan won, pimtë kësangëntaan kön wiin wotpil yes pël ök ëa. Omën
pöp ërëpsawi yaë pël ëa. Tewit pi ngön ke pilöt epël ëa.

7 “Omën Anutuuk pitëm ketöt ent ë moolëak saunat won wes
yeemoola pörö ërëpsawi ëëpnaarö.
8 Omën namp Kaöapök kön wiin saun won yaë pöp ërëpsawi ëëpnaap.”

9 Yuta omën Anutuun yaö ëak koröp kaut yail pöröakëër Anutuuk tiarim
saunat won yewas pötaan ërëpsawi yeë ma? Won. Omën muntarö koröp
kaut nailënöröeta Anutuuk pitëm saunat won yemowas pötaan ërëpsawi
yaë. Tiar ëwat panë wë. Anutu pi Apram pim kön wi kosang yewesauten kön
wiin wotpilëp pël ëa. 10 Anutuuk akun taltak Apramön kön wiin wotpilëp
pël ëa? Koröp kaut ilak wëautak ma nailën wëautak? Pi pël naënëpök
Anutuuk piin kön wiin wotpilëp pël ëa. 11 Apram pi koröp kaut nailën wë
Anutuun kön wi kosang wasën Anutuuk piin kön wiin wotpilëp pël ëa
pöt pet ëëpnaan pim koröp kaut ilëpënëak ök mëëa. Pötaanök Apram pi
omën koröp kaut nailën Anutuun kön wi kosang wasën Anutuuk kön wiin
wotpilörö pël yaë pöröa ëap. 12 Pi tiar Yuta omën koröp kaut yail pöröeta
tiarim ëap. Tiarim koröp kaut yail pötaan won. Tiarim ëap Apramë koröp
kaut nailën Anutuun kön wi kosang wesa pöl yeë pötaan pi tiarim ëap.

Kön wi kosang yewas pörö Anutu pim kup wia pöta yaö yes

13 Ngaanëër pan Anutuuk Apramre pim ëarö yang eprak pangk ëak
öpenëak kup mowia. Pöt Apram pi Moses pim ngön kosangta ënëm

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaëënak pël nemaan. Apram pi Anutuun kön wi kosang wasën Anutuuk
kön wiin wotpilëp pël ëa pötak pël kup mowia. 14 Omën ngön kosangta
ënëm pëën yaaurö Anutu pim yaö mëëa pöt yewan talte Anutuun kön wi
kosang yewesaut om pas wiaapën. Pël ëën Anutu pim kup mowia pöteta
wiap sëpën. 15 Pöt ngön kosang pötak tiar utpet yaë pöt pet elniin saunatë
kangut tiarim rangk yaarö. Pël yaëëtak ngön kosangöt won talte tiar
ngön kosangöt yail pël naën ëëpen.
16 Anutu pi Apramre pim ëarö ënëm orööpenaarö tiar komre kolap
elniak ngön kup niwia. Pötaanök Aköpök kup niwia pöt öpena pörö tiar
piin kön wi kosang wesak öpenaat. Pöt omën ngön kosangtaring wëaurö
tiarimënt won, om ke tapël kön wi kosangtaring Apramë ëa pöl yaaö
pörö pourö öpenaat. Apram pöp tiar pouröa ëap. 17 Anutuuk Apram
pimëën ngönëntak ngön nenteta epël kup mowia. “Nook ni omën pouröa
ëap pël wes yanuulë.” Ngön pöt, Apram pi yaap Anutu pim kön wi kosang
wesa pöpë ëöetak tiarim ëap. Anutu pöp omën wel wiauröa wëwëat
yemangk. Pimënt tapöpök omnant won wieëautön maan yaarö.
18 Anutuuk Apramön, “Nim ëarö selap kaö pan orööpnaat,” kup
mowia. Pël maan Apram pim ru won ëën yang kaö nantë omnaröa ëap
pël sëpna pöt kön wi kosang wesakaima. 19 Apram pim krismakiat 100
pöt temanöm yesën koröpö won sa. Ën Seraata tapël köröp won sëën ru
wilëpna akunet pet ira. Pël ëauwaarök Apram pöp kön tapëten ëeim wë
pim kön wi kosang yewesa pöt wiap newasën ëa. 20 Apram pi Anutuu
ngön kup mowia pöten kön selap ëak kön wi kosang yewesaö pöt këlok
newasën ëa. Won, pi kön wi kosang yewesaut taintaë wes wak wakaima.
Pël ëaö pötak Anutuu yapinte wak isa. 21 Pöt, “Anutu pim omën nant yaö
neea pöt kë orööpnaat,” pël këëkë kön wiakaima pötaanök. 22 Apram pi
kön wi kosang yewesautaring ke pël wakaima. Pötaanök Anutuuk piin
kön wiin wotpilëp pël ëa. 23 Ngönëntak Anutuuk Apramön wotpilëp
pël kön wia ngön pöt Apram pimtën naën. 24 Won, tiar pouröaan ëa.
Anutu, tiarim Kaöap Yesu weletakaan wal ë ulmëaup, puuk piin kön wi
kosang yewesaurö tiarënta, “Wotpilörö,” pël niapnaat. 25 Anutuuk Yesu
pi tiarim saunatëën wel wiipënëak wes mëën wel wia. Pël ëën tiar wotpil
niwasëpënëak weletakaan wal ë moulmëa.

Anutuuk tiarën, “Wotpilörö,” pël yenia

5 1 Tiar Aköp Yesu Kristoon kön wi kosang yewasën Anutuuk,
“Wotpilörö,” pël yenia. Pötaanök tiarim Aköp Yesu puuk elniin tiar
Anuturing lup kopëtemer sak wë. 2 Pi kopëtapök komre kolapring wëauta
kanwer të niwiin peene pöta öngpök wë. Pël yeë Anutuu ëwaataring
kutömweri öpena pöten kön wieë ërëpsawi yeë. 3 Pötaan pëën ërëpsawi
naën. Könöm nant tiarim naë orö yaë pötëënta ërëpsawi yeë. Pöt könöm
pötök tiarim lupöt kosang niwas yaë pötaanök. 4 Tiar lup kosang pötaring

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëën Anutuuk moröktak ök elniin kosang wëën tiarimëën ya kë yes. Ya kë sak omën ompyaut nimpna pöten kön wiak kor wë. 5 Tiar kor wëën kë naaröön yaëën ëö yes pël naën. Pöt epël. Anutuuk pim Ngëëngk Pulö tiarim lupötë wes mëën lup sant yaalni. Pötaanök ëö naën yeë.

6 Tiar wëwë kosang öpenaata weëre kosang pöt won wëën Anutu pimtë akun mowia pötak Kristook Anutu kasëng menaurö tiar utpetetakaan niöpënëak wel wia. 7 Omën pimtok pimtën kön wiin wotpil yaaupëën wel wiipena pöt tiarim naë pangk won. Ën omën omnaröak kön wiin ompyaö nampëën wel wiipena pötaar yok pangk wel wiipen wes. 8 Pël ëaap tiar saunaring wëën Kristo pi tiar kaamök ëak wel wia. Pël ëa pötak Anutu pi lup sant yaalni pöt pet yaalni. 9 Pël ëën peene Kristo tiarimëën wel wiin pim iit il ngentiin tiarim saunat won sëën Anutu pi tiar pouröen, “Wotpilörö,” pël yenia. Pötaanök tiar ëwat panë wë. Kristo pi kaamök elniin Anutuuk tiarim utpetatë kangut naningkën ëëpnaat. 10 Tiar Anutuun kööre tok elmëeim wëën pim Ruup tiarimëën wel wiak wiap niwasën Anuturing wë. Pötaanök tiar ëwat panë wë. Peene Anuturing wë eptak pi wëwë kosangtak wë kaamök elniaan ompyaö panë öpenaat. 11 Pël ëën pöt pëën won. Tiarim Aköp Yesu Kristo puuk elniin tiar Anuturing lup kopëtemer saut. Pötaanök pim yaalni pötaan peene eptak Anuturing tiar pourö ërëpsawi yeë.

Atamök wel yawiaut koirën Yesuuk wëwëet koira

12 Ngaan panëër omën kopëtap Atam puuk saun koirën saun pöt yangerak oröa. Pël ëën saun pötaan wel yawia pöt oröa. Pël ëën omën pourö tapël utpet ëeimeë saun wak wel wieima. 13 Moses pim ngön kosangöt naaröön wieëa akun pötak utpet pöt yangerak ulöl sak wiakaima. Pël ëautak ngön kosang pöt won wiaan Anutuuk, “Pit nem ngön wa olëa,” pël kön wiak kangut pangk nemangkën ëa. 14 Pël ëën wel pöt Atam pim naëaan ngës rëak oröak wiaan wais Moses pim naë oröa. Pël ëën wel pötak omën pourö ngep ëak wiakaima. Omën pörö köpël wë utpet eimeë Atam pim Anutuu ngön kat wiak wa olëa pöl naën ëautak weletak pitta ngep ëa.

Atam pöp wel yawiauta wotöököp omën ënëm orööpnaap Kristo pim ökre was ëa. 15 Pël ëaap komre kolap pöt ngön wa yoolëauta ök naën. Omën kopëtap Atamë wa olëautak selap wel wian. Pël yaëën Anutu pim komre kolap pöt, omën kopëtap Yesu Kristo pim kësangën elnia pötak Atamë ngön wa olëa pöt il wesak omën selap kiri elnia. 16 Anutuu kësangën pöt omën kopëtap Atam pim utpet ëa pöta ök won. Yaap, omën kopëtap Atam pi Anutuu ngön wa olaanak Anutuuk ngön ë pet irak omën pourö wel wiipënëak ök ëa. Pël ëaap omën selap Anutuu ngön wa olaanak Anutuuk kësangën elniak wotpil niwesa. 17 Omën kopëtap Atam pi ngön wa olëak utpet sa. Pim pël ëa pötak wel pöt oröak yang omën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pourö ngep ëak wiakaima. Pël ëautak omën kopëtap Yesu Kristo pim ëa pöta këëtak Atam pim ngön wa olëa pöta këët il yewas. Anutu pim komre kolapre kësangën pötak tiar, “Omën wotpilörö,” pël yenia. Pël niaan tiar Kristooring wë kaö sak öpenaat.

18 Pötaanök omën kopëtap Atamök Anutuu ngön wa olëa pötak Anutuuk ngön ë pet irak tiar omën pourö kö sëpenëak ök ëa. Tapël omën kopëtap Yesu Kristook wotpil wesak tiarimëën wel wia pötak Anutuuk tiarën, “Omën wotpilörö,” pël niak wëwë kosangët yaningk. 19 Omën kopëtapök ngön wa olëa pötak selap utpet san. Tapël kopëtapök ngön ngaarëk wa pötak selap wotpil niwasëpnaat. 20 Pël ëën ënëmak Moses pim ngön kosangöt oröön omnarö ngön kosang pöt ilap riak utpet kësang panë yeë. Pël yeëetak Anutu pim komre kolap pötak utpet pöt ngep ëak ompyaö niweseim wë. 21 Këët epël orööpënëak ëa. Saun pötak wel yawia pöt oröa tapël Anutu pim komre kolap pöt Yesu Kristo pim wel wia pötaan kaö sëpna pötak Anutuuk wotpil niwasëpënëak ëa.

Tiar Kristooring wel wian

6 1 Yaap, Anutu pim komre kolap pötak utpetat ngep yaë. Pötaan tolëël apen? Tiar Anutu pim komre kolap pöt tiarim utpetat ngep ëak tekeri sëpnaan utpet ëeim öpenaan apen ma? 2 Won pan. Tiarim lupötë utpetat wel wi olëauröak tol ëën kaalak utpet pöt yal menak öpen? 3 Tiar narö Yesu Kristook yal mampenëak i yamë akun pötak pim wel wia pöl tiarta piik yal menak wel yawi. Pöten ar köpël ma? 4 I yamë piptak Kristook yal ëak wel yawi. Pël ëën tiar Kristooring yang kel yaniwer. Tol ëënak pël yaë? Pep pim weëre kosang pötak Kristo weletakaan wal ë ulmëa tapël tiarta wal ë niulëën wëwë ngolöpta kanöök yes.

Kristooring wëwëetak öpenaat

5 Tiar Kristoë wel wia pöl wel yawi pötak piik yal yemangk. Pötaanök tiar epël ëwat panë wë. Anutuuk pi wal ë ulmëa pöl tiar wal ë niulëën piik yal ëak öpenaat. 6 Pöta songönte epël kat wi yeë. Tiarim lup ngaanöt Kristooring këra yetaprak möaut. Pöt tiarim lupmeri utpetatë weëre kosang wia pöt kërë olaan utpetatë inëën naën ëëpenëak pël ëaut pötaanök. 7 Namp pi wel wiak utpetatë iriaan ent ëaupök kaalak utpetatë öngpök naön ëëpnaat. 8 Yaap, tiar Kristo piiring wel wiaurö. Pötaanök kön wi kosang panë wasën wëwëetakta piiring wë. 9 Pöt tiar ëwat wë. Kristo pi weletakaan wal ëaup. Pötaanök kaalak wel nawiipan. Wel pötak yok pangk pim weëre kosangö wak neirapan. 10 Pi utpetatë weëre kosangöt won wes olapënëak wel wiin pangk ëa. Wel wia pötaanök kaalak wel nawiipan. Peene wë epët pöt Anutuun yak wë. 11 Ar tapël arimtën kön wiin arim lupötë utpetat wel wi olëak Yesu Kristook yal ëak Anutuun yak wë pël ëëp.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

12 Arim yang koröp lëngë sasa pipotë kentre kauratë ënëm ëënganok
utpetat pörek wieë wer yanuun inëën elmëëngan. 13 Pël ëakta arim
möönre koröp pipot korarötëël pëël elmëën utpetatëën inëën ëëpan.
Ar weletakaan wal ë nuulëaurö. Pötaanök Anutu pim yaatak wë arim
möönre koröpöt piin yaö elmëën wotpil wëauta inëën ëëp. 14 Pöt ar Moses
pim ngön kosangötë öngpök naön Anutu pim komre kolap pötak wë.
Pötaanök kaalak utpetatön kön wiin kaö nasën ëëpnaat.

Tiar wotpil wëauta inëën sak wë

15 Pötaanök tol ëëpen? Ngön kosangötë öngpök naön Anutu pim komre
kolap pötak wë. Pötaanök yok pangk utpetat ëëpen ma? Won pan. 16 Ar
epël kat nawiin yaaurö ma? Omën kaö namp arim möönre koröpöt
pëël elmëak pim këm ngönte ngaarëk wak inëën elmëënëët. Pöta ök
utpetatök arim kaö sëën pim inëën elmëeim wiak kö sënëët. Ën Anutu
pim këm ngön ngaarëk yewautak arim kaö sëën pöta inëën elmëënë
pötak Anutuuk, “Omën wotpilörö,” pël niapnaat. 17 Ngaan utpetatök arim
kaö sëën inëën elmëeim wakaimauröak peene pöt ngönën rë nuula pöt
ngaarëk panë yeö. Pötaanök Anutuun yaya mepa. 18 Ar utpetatë weëre
kosangtakaan ent ë nuulëën wotpil wëautak kaö sëën inëën sak wë.
19 Tiar yang omnarö pëën. Pötaanök ar ngön pipot kat wiin omnaröa
omnant yautëël ök ëak yeniak. Ar ngaanëër arim möönre koröpöt kentre
kaurre utpet ke nentere nent pötëël pëël elmëak pötë inëën elmëeim
wakaimaurö. Tapël peene akun eptak pöt ompyaö panë sënëën arim
möönre koröpöt wotpil wëautakël pëël elmëeim ön.
20 Ngaan utpetatök arim kaö sëën inëën ëeimeë wotpil wëauta inëën
naën eimaurö. 21 Pël eimeë pöta kë oröpöt koireimaurö? Utpet eima
pöten peene eptak kön wiin ëö yes. Pöta këët wel. 22 Peene akun eptak
pöt Anutuuk utpetatë sulöptakaan wil niulëën pim inëën sak wë. Pël yeë
pöta këët arim wëwëat ngëëngk sak ompyaö wë wëwë kosangët wak om
wakaim önëët. 23 Pöt arim utpetatë inëën yaauta kang pöt wel koirënëët.
Ën Anutu pim kësangën yaalni pöta këët Yesu Kristook yal menak wëwë
kosangët koirënëët.

Tiar wëwë ngolöptak wë

7 1 Karurö, ne Moses pim ngön kosangötë öngpök wëaurö arën
niamaan. Ar ngön kosangöt kön yawiaurö epël ëwat wë. Omën
namp pi öp wë pötakëër ngön kosangötë iri wë. 2 Pöta ngön nokoliil nent
epël wia. Öng ompringëp pim ompöp wel nawiin wëën ngön kosangtak
piar ompöp erën elmëaan wë. Ën wë ompöp wel wiin pöt ngön kosang
pipët pim naë mop yemowi. 3 Pötaanök öngöp pim ompöp öp wëën sëp
wesak omp muntap koirak piiring wëën pöt öngre omp wëwëet utpet
wesak saun yokoir. Ën ompöp wel wiin pöt ngön kosang pipët pim naë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mop mowiin wë omp muntap koirak öngre omp wëwëet utpet newasën yaë. 4Karurö, arim songönte tapël wia. Kristo pi pim koröpö weletaan pëël elmëaup ar piik yal ëën ngön kosangtaan wel wiin pötë öngpökaan wil nuulëën wë. Peene pöt ar weletakaan wal ëaup Kristo pimëën sak wë. Pi tiar Anutuu inëën yaëën tiarim wëwëatë këët pim yapintak sëpënëak wal ëa. 5Tiar lup ngaanötring wakaiman akun pötak ngön kosangötök elniin utpetatëën kentre kaur eimeë tiarim möönre koröpöt saun koirën pöta ya mëneimeë weletaan yaö ëaut. 6Peene pöt, Kristook yal menak ngön kosangtaan wel wian pötak ngön kosangötë nitëën wakaima pötakaan wil nuulëën wë. Pötaanök kaalak ngön kosang ngaan retëng ëa pötë ënëm naën wëwë ngolöp Ngëëngk Pulöök pet yaalni eptak Anutuun inëën yaalmë.

Saunatök utpet niwesa

7Pötaanök tol apen? “Ngön kosang pöt utpetat,” pël apen ma? Won pan. Ngön kosangöt won ëën ne utpetatë songönte ëwat nasën ëan tapön. Ngön kosang pötak epël ya. “Ni omën muntaröa omnantön war ëënganok,” pël ya. Ën pötak pël naën ëanëën war yaaö pöten köpël ëan tapön. 8Ngön kosang pipët war yaaö pöten ya. Pël ëën ne war yaaö pöten kön wiaan utpet yaaö pötak kante koirak nem lupmerën këk yaalmëën war nentere nent orö yenerë. Ngön kosangöt won ëën utpet yaaö pöt weëre kosang won ëan tapön. 9Ne ngaan ngön kosangöt këëkë ëwat nasën wë nemtën kön wiin ompyaö wakaimaup. Ënëmak war yaauta ngön kosangët orö rëa pötak utpetatë songönte ëwat wëën nem lupmeri utpetat kaö sëën 10nemtën kön wiin, “Wel yawiauta kanöököl yes,” pël ëaut. Anutu pi ngön kosang pötak elnëën ompyaö ömëak ëautak pötak ne wel yawiauta kanöököl wakaiman pöt pet elnëaut. 11Ne ngön kosang pöten kön wiaan utpet yaaö pötak kante koirak morök elnëak pipël ngön kosangtaan wel yawiauta kanöököl neulëa. 12Tiar epël ëwat wë. Ngön kosang pöt ngëëngköt, ën kom ëak nent nent wasëneta ngëëngk, wotpil, ompyaut. 13E tol am? Ngön kosang ompyaö pötak wel yawiauta kanöököl neulëa pël am ma? Won pan. Utpet yaaö pötak wel yawiauta kanöököl neulëa. Piptak ngön kosang ompyaut pet elnëak pël ëa. Omën pipët tol ëënak ëa? Ne utpet yaauta songönte tekeri yesën ëwat sak utpet yaaö pöten utpet panëët pël wasumëak ëa. Pël ëën ngön kosang ompyaö pötak utpet yaaö pöt sasa utpet panëët pöt pet yaalnë.

Saunatök utpet niwesa

14Tiar ëwat wë. Ngön kosangötëël Anutu pim Pulöök pimtë kentöön pet yaalni. Pël yaëënak ne yang koröpööring utpetatë öngpök wë pötë inëën yeë. 15Ne nem omnant yaautë songönten köpël wë. Ne omën ompyaut ëëmëak kentre kaur yaalnë pöt naën yaaup. Ën utpetat ëënganëak kaaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaalnë pötökëër yaaup. 16 Nem omën utpetat ëënganëak kaaö yaaut yaaö
pöta ngönte ök yeniak pipët. “Ngön kosangöt ompyaut.” 17 Pötaanök
nem korar yeë epot nemtë könöök won, utpetatök nem lupmeri wieë
këk yaalnëënak yeë. 18 Ne songönte epël ëwat wë. Nem lupmeri omën
ompyaut wi naön, nem lup ngaan pömeri. Pötaanök ompyaut ëëmëak
yeemak pangk naën yaaup. 19 Ne omën ompyaut ëëmaap pël yeemak naën
yaaup. Ën omën utpetat naën ëëmaap pël yeemak yaaup. 20 Ne utpetat
naën ëëmaap pël aöök yaaö pöt nem könöök won, utpetatök nem lupmeri
wieë këk yaalnëënak yeë.

21 Ne itaangkën omën epët nem naë orö yaë. Omën ompyaut ëëmëak
yeem utpetat pëën ë yeë. 22 Yaap, nem lupmerök Anutu pim ngön
kosangötön kent pan yaalnë. 23 Pël yaëën ne itaangkën utpet ngaan nem
lupmeri wiakaima pötök nem ömpyaö ëëmëak kön yawi pötön kööre
tok elmëak wii netëën pötë öngpök wë. 24 O, ne omën utpetemor. Nem
koröpö weletaan yaö yaë eptakaan talëpök ent ë neulëëpën? 25 Ne tiarim
Aköp Yesu Kristook ent ë niulëa pötaan Anutuun yoöre ërëp yamëëaup.
Nem ök yeniak pipta songönte pöt epël yaë. Nemtë könre lupötök pöt
Anutuu ngön kosangötëën inëën yaëëtak utpet ngaan nem lupmeri
wiakaima pötëën inëën yaë.

Kristook saunat ent ë nuulëak Ngëëngk Pulö yaningk

8 1 Pötaanök omën Yesu Kristooring yal menak wëaurö tiarim naë
utpetatë ngön kangit ë pet yaira pöt won ëëpnaat. 2 Pöta songönte
epël. Ngaan ne utpet pëën eimeë wel yawiauta kanöököl seimaup. Peene
pöt, Yesu Kristooring yal menak wë pötaan Pul wëwë kosangët yaningk
pöök ent ë neulëën utpetatë öngpök sëëre wel wi pël naëngan ompyaö
eim ömaap. 3 Mosesë ngön kosang pötök ompyaö niwasëpënëak yaëën
tiarim lup ngaanötök weëre kosangöt wak iraan pomp ëa. Pël ëautak
Anutuuk yok pangk ëak pimtë Ruup wes mëën tiar omën utpetaröa
möönre koröp wak yangerak oröa. Pël ëën Anutuuk elmëën pi tiarim
saunatë kangut wak wel wia. 4 Anutuuk ngön kosangötë wotpil wieëaut
tiarim naë orööpënëak pipël ëa. Pöt tiar lup ngaanötë wëwëetak naön
wë Ngëëngk Pulöökë yaalni pöl yeë pötaanök. 5 Omën lup ngaanötë
wëwëetak wë piporö pitëm könöt ngaan wëwë pötakël rë olëak wë.
Ën omën Pulöökë yaalmë pöl yaë piporö pitëm könöt Pulöökë naë rë
olëak piiring wë. 6 Omën könöt lup ngaanötë wëwëetakël rë olëak wë
piporö wel wiak kö sëpnaarö. Ën könöt Pulöökë naë rë olëak wë piporö
mayaaptaring wakaim öpnaarö. 7 Pöta songönte epël. Omën könöt lup
ngaanötë wëwëetakël rë olëak wë piporö Anutuun kööre tok yaalmë. Pël
yeem pit pim ngön kosangöt ngaarëk naön yaauröak tol ëak pël ëëpën?
8 Omën lup ngaanötë wëwëetak wë piporö Anutuuk pitën itaangkën
pangk naën yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

9 Ar pöt, lup ngaanötë wëwëetakël naön. Pulöökë wëwëetak wë. Pël
ëën Anutu pim Pulö arring wë. Omën namp Kristoë Pulö pim naë won
ëëpna pöp pi Kristoë omnamp won. 10 Yaap, utpetat yaautak arim möönre
koröpöt wel wiipënëak yaö elniaurö. Pël ëauröak Kristo arring wëën yak
Anutu pim arën, “Omën wotpilörö,” pël niia pötaan wëwë kosangtak wë.
11 Anutu pim Pul Yesu weletakaan wal ë moulmëa pö arring wë. Pötaanök
Anutu Yesu Kristo weletakaan wal ë moulmëa pöpök elmëën pim Pul
arring wë pöök arim möönre koröp kö sëpënëak yaö yaalni pipot wal ë
niulëën önëët.

Ngëëngk Pulöök Anutuu ru yaniwas

12 Karurö, Anutu pim tiarimëën elnia pötaan kangit elmëëpenëak pöt
yok pangk lup ngaanötë wëwëetak naön ëëpenaat. 13 Pöta songönte epël.
Ar lup ngaanötë wëwëetak önë pöt wel wiak kö sënëët. Ën Ngëëngk
Pulöökë yenia pöl ëën weëre kosang ningkën koröpöökë utpetat moolëak
pöt wëwë kosangtak wakaim önëët. 14 Omën Anutuu Pulöökë ënëm
yes piporö Anutu pim ruurö. 15 Pöt Anutu pim Pul arim wa pö ar omën
nantök wii nitëën kas ëënëak naalniin ëa pötaanök. Won, Pulöök Anutu
pim ruurö elniin pim weëre kosangöök Anutuun, “Pep, ni tenim Pep
ompyaup,” pël maim wë. 16 Ngön pöt tiar Anutu pim ru sak wë Ngëëngk
Pulöök tiarim lupötë kaö wesak tekeri wasën kat wiak pël yemak. 17 Yaap,
tiar Anutu pim ru sak wë. Pötaanök pim omnaröaan omën ompyaut yaö
ëa pöt öpenaat. Pël yeem Anutuu Kristoëën yaö ëa pöteta piiring öpenaat.
Pöt Kristo tiarimëën këlangön kat wia pöl tiar pimëën këlangön kat yawi.
Pötaanök Anutuuk kutömweri tiarënta piiring ping wesak niak ë rangiat
nimpnaat.

Tiar ënëmak kutömweri wëwë ompyaut öpenaat

18 Ne kön wiin kutömweri ping wesak niak ë rangiat nimpna pöt kaöet.
Ën peene wë eptak këlangön kat yawi epët pöta ök won, kotte. 19 Anutuu
omën ket ëa epot pout Anutuuk pim ruurö tiarim ë rangiat tekeri
niwasëpënëak ulöp kant mëneë kor ëeim wë. 20 Anutuuk elmëën pim
omën ket ëa pipot om pas wakaima. Pöt pitëmtë kentöök naën, Anutu
pimtok pël ëëpënëak yaö mëëaut. Pël ëaut yak pit Anutu pimtë ompyaö
mowasëpnaaten kor wë. 21 Pit Anutuuk pitëm söpre tet ëak wiakaima
pötakaan ent ë ulmëën Anutuu ruuröaring yal ëak ompyaö wë kaalak
omën nantë inëën naën ëëpna pöten kor wë. 22 Tiar ëwat wë. Omën pasut
Anutuu ket ëa epot pout öngöröa ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat
yawiem ruupëën kor wë pöl akun kaöaö oröön ompyaö sëpnaaten kor wë.
23 Pitëmënt pëën won, Anutuuk Ngëëngk Pulö kaö wesak ningkën waurö
tiarta këlangön kat yawiem Anutuuk tiar pim ru wes pet niirak tiarim
yang koröpöt ent ëak ngolöpöt nimpënëak kor wë. 24 Pöta songönte epël.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutu tiar utpetatë öngpökaan ent ë nuulëa. Pël ëautak peene tiar pi pet irak koröpöt ngolöp niwasëpënëak kor wë. Pi pet irak koröpöt ngolöp wesa talte tiar pim pël ëëpnaaten kor wë. Pöt namp pim omën kor wë pöten ityaangk talte pi kaalak kor naön ëëpën. 25 Omën itnaangkënten kön wi kosang wesak öpenaat pël weseë ya kë sak kor wë.

26 Tiarim kön wi kosang yewesa pötak tiar weëre kosang won ëën Ngëëngk Pulöök kaamök yaalni. Pöt tiar Anutuun kimang mapenëak tolëël maan pangk ëëpën pöten köpël pötaanök. Pël yeëetak Pulö pimtok tiarim lupötë wë Anutuun kimang maim wë. Pi omnaröa naënël lupötëaan ing maimeë Anutuun kimang maim wë. 27 Pël yaëën Pep pi omnaröa lupötön panë ityaangkaupök Pulöökë kön pötenta ityaangk. Pöt Pulö pi Anutuu könöökë ënëm ëak Anutuu omnarö tiarim kangiir kimang maim wë pötaanök.

28 Tiar ëwat wë. Anutuun lup sant yaalmëa pörö, omën nentere nent tiarim naë orö nirëak ompyaö yaniwesaut kaamök elmëëpnaat. Pi yas niapënëak kön wia pötaanök pël elnia. 29 Anutuuk omën pim wet rëak kön wia pörö tiar pim Ruupë ök sëpënëak kom ëa. Pötaanök pim nangarö tiar selap sëën pimënt nan kaöap pël sak öpnaat. 30 Pël ëën Anutuuk pim kom ëa pöröen yas niia. Pël ëak yas niia pöröen, “Wotpilörö,” pël niia. Pël ëak wotpil niwesa pörö ping wesak ë nirangia.

Anutuu lup sant pöt tiar sëp naniwaspan

31 Anutu pi tiarimëën pipël kaamök yaalni pöten tol apen? Pi tiar kaamök elniaap talëpök kööre tok elniak pim moresiaan wa ëp elniipën? Won. 32 Pi keimön naalniin pim Ruup tiarimëën wes nimëën tiarim kangiir wel wia. Pötaanök pi kaamök elniak omën muntatta kët ël epotë nineim öpna pöt tiar kön wia. 33 Omën Anutu pimtëën yaö wesaurö tiar talëpök ngön yaatak niulëëpën? Won. Anutuuk wotpil niweseim wë. 34 Pötaanök talëpök utpetatë kangut ningkën kö sëpen? Won. Yesu Kristo pi tiarimëën wel wia pöt pëën won. Pi wel wiak kaalak weletakaanta wal ëaup. Pël ëak Anutu pim mor yaapkëësi wë tiar kaamök elniipënëak Anutuun kimang maim wë. 35 Pötaanök omën oröpötök Kristo pim lup sant yaalni pötakaan ent ë nuulëëpën? Könömöt yewautak ma këlangön kat yawiautak ma utpet yaniwas pötak ma ngöntök yaautak ma omnantëën il ngentingenti yaautak ma nga yaalniautak ma yamëngkautak pötök pël naalniin ëëpnaat. 36 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

> “Ten nimëën sak wëën yak kët ël epotë utpet wesak nimëneim wë.
> Pitök tenën itaangkën pol sëpsëp yamö pöröa ök sëën pël elnieim wë.”

37 Omën könöm pipot tiarim naë oröak Anutuu naëaan ent ë nanuulaan yaëën tiarök könöm pipot il mowas pet yair. Pël yeë pöt Kristo lup sant

yaalni pöpök weëre kosang niwasën taintaë wë. 38 Nem pël yak pöta
songönte epël. Nem kön kosang wia pöt omën nentak Anutu pim lup sant
yaalni pötakaan ent ë nanuulëëpan. Weletak ma wëwëetak ma enselöröak
ma omën kaö sak kutöweriaan yangerakë wëaurö ma omën peene
wia epotök ma ënëm orööpna pötök, 39 omën olaanötök ma öngkölaan
pötök, omën ke nentere nent wia pipotök Anutuu lup santakaan ent ë
nanuulëëpan. Lup sant pöt tiarim Aköp Yesu Kristook yaalni.

Pool pi Yuta omnaröaan ya këlangön ëa

9 1 Ne Kristook yal menak wëaupök nem ök niama epot kaar won,
yaapöt. Ngëëngk Pulöökta ngön epot yaap pöt pet elnëën nem
lupmerök kön yawi. 2 Ne ngön epot ök niamaan. Yuta omën nem
karuröen yaköm pan kön wieimeë nem lupmer utpet pan. 3 Nem kentöök
kan nent wiaan pöt Anutuuk pit kama moöpnaan ne kangiir es parëaöökë
kanöökël sak Kristo pëlëër wëën ne pëlëër ömëak kent kön yawi. 4 Ten
Israel omnarö Anutuuk pimëën yaö niwasën pim ru sëën pim ëwaat
pet elnia. Pël ëak ngön taë wes mena pöt ninak pim ngön kosangöt ök
niiaurö. Pël ëak piin yaya maim öna kan pöt pet elniak kup ke nentere
nent niwia. 5 Tenim ëarö ngönënë kaö sak wakaimaurö. Pël ëënak Kristo
omën möönre koröp wak tenim kurtak oröaup omën poutë kaö sak wë,
Anutu tapöp. Piin yaya maim öpa, kët ël epotë. Yaap.

Anutu pi omnarö pimëën yaö yaniwas

6 Anutuuk ten Yuta omnaröen pim omën sënëak niia pöt ten pourö
pöp panë nasën. Pël ëautak pim kup niwia pöt mos naën ëa. Pöt Israel
pöpökaan ulöl sa Yuta omën pörö pourö Anutuun kön wi kosang wasën
yaö nemowasën ëa pötaanök. 7 Ën Apram pim ëaröeta pourö pim ök
nasën ëa, naröakëër. Pöta ngönte ngönëntak epël kup mowia. “Aisak
pim ëaröakëër nim yaö sëpnaat.” 8 Pipta songönte epël wia. Omnaröa
wëwëetakël pëën Apram pim wilën ulöl sa pörö Anutuu ru nasën. Anutu
pim kup mowiautakël wilën ulöl sa pöröaar pit Apramë ë panëërö pël sa.
9 Pöta kup mowia pipët epël ëa pötaanök. “Krismaki nent won sëën nem
akun wia pötak kaalak wais kaamök elmëën Sera pi yokotup wilëpnaat,”
pël mëëa. 10 Pötaar won. Repeka pim naëëta tapël oröa. Pi tenim ëap
Aisak piiring wë ru naar yak sak wila. 11 Piarip tep ëak ëlëpë yaatak wë
omën utpetere ompyaö pöt naën ëa. Pël ëautak Anutu pim wet rëak pimtë
könöök omnaröaan yaö ëa pöl akun pötakta pël ëëpënëak kent kön wia.
Pi piarpim ëa pötaan won, pimtë yaö elmëa pötaan kom elmëa. 12 Pël
ëak Repekaan, “Nanëpök nangapë inëën ëëpnaat,” pël ök mëëa. 13 Pöta
ngönte ngönëntak epël wia. “Ne Yakopön kent yaë. Ën nanëp Isoon kaaö.”
14 Pötaan tiar Anutu pim ëa pöten, “Korar ëa” pël apen ma? Won
pan. 15 Pöt pi Mosesën epël ök mëëa pötaanök. “Ne omën nampön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mait elmëëmëak pöt yok pangk pël elmëëmaap. Ën nampön yaköm elmëëmëak pöt pël ëëmaap.” 16 Pötaanök Anutu pi omën nampë kentööre weë yengentiaö pötaan won, pimtë yaköm pötak yaalmë. 17 Pöt Anutu pim Peroon ngön ök mëëa pöt ngönëntak epël wia pötaanök. “Ne nem weëre kosang pöt nim naë tekeri wasën nem yapinte yang poutë aö së pangk ëëpënëak kaö wes niulëaut.” 18 Pötaanök tiar Anutuun ëwat wë. Pi omën nampön yaköm elmëëpënëak pöt yaköm elmëëpnaap. Ën namp pim lupmer il mowariipënëak pöt yok pangk pël ëëpnaap.

Anutu pi ya sangënre yaköm pout yaaup

19 Anutu pël yaëën arim naëaan narö köpël wë epël an koröp. “Ten Anutu pim kent ëëpna pöten yok pangk kan nemowariingan. Ten utpet ëëk pim kentöökë ënëm yeë. Pël yaëën Anutu pi oröp ëënak tenën kön wiin utpet yaë?” 20 Ar pël aan kangiir epël niamaat. Ar omën talöröak Anutuun ngön ke pil yemak? Pangk pël naëngan. Ma yang kap nentak yok pangk pim ket elmëaupön, “Ni tol ëënak ne epël ket yaalnëën?” pël mapën ma? Won. 21 Omën kap ket yaaup pim kentöök yangetaring ket ëëpënëak pöt yok pangk ket ëëpnaat. Yang ulöp kopët nentak kap nentepar, nent kaöatëën nent kotutëën, pël ket ëëpënëak pöt yok pangk.

22 Anutu pim kentöökë wia pöt kap ket yaaupë ök. Pi pim omën ket elnia eporö pim kentöök omnant elniipënëak pöt yok pangk. Omën naröen nga elmëak pitëm naë pim weëre kosangöt tekeri wasëpënëak kent kön wia. Pël ëaap pi omën pim nga elmëak kö mowasëpnaaröen ya wiap elmëak teëntom namëngkën ëa. 23 Anutuuk omën munt pim yaköm elniipënëak kön wiaurö tiarim naë pi ëwaare ë rangi pout pangk ëeëaupök pöt tekeri wasëpënëak omën kö mowasëpnaaröen ya wiap elmëak teëntom namëngkën ëa. Pi wet rëak tiar ëwaare ë rangi pöt öpenëak kopëta wes niwia. 24 Pöt tiar tapöröen pi yas niiaup. Yuta omën tenimëntëër won, ar omën muntaröeta. 25 Pöta ngönte tektek omën Osea pöpë pepeweri epël wia.

“Omën wet rëak nemëën newasën ëauröen, ‘Nem omnarö,’ pël memaat.
Ën wet rëak lup sant naalmëënörö lup sant elmëëmaat.
26 Ën, ‘Ar nemëën newasën yeë,’ pël mëëa yang pörekta kaalak,
‘Ar Anutu wëwëetaringëp pim ruurö,’ pël memaap.”

27 Ën tektek omën Aisaia puukta Israel omnaröaan ngön ëak epël ëa.

“Israel omnarö selap sak i pis i kaöaöökë ëöök pötë wia pöl ëeë
pël ëautak Anutuuk om kopët naar kama öpnaat.
28 Pöt Aköp pi ngön yaatak teënt pan ë pet irak kangut yangerakë
omnarö mampnaat pötaanök.”

29 Aisaia puuk kaalak tektek ngön nent epël ëa.

“Anutu kutömweri ngaarëk wëaupök tiarim ruure ëarö mait
naalmëën ëanëën tiar Sotomre Komora ka pöörarë wakaimauröa
ëa pöl kö san tapön.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Israel omnarö wotpil sëpënëak poprak ëa

30 Pötaan tiar tol apen? Epël apenaat. Omën muntaröa naëaan narö
wotpil sëpnaataan weë nengentiin ëauröak wotpil sak wë. Pit Anutuun
kön wi kosang yewasën wotpil mowasën wë. 31 Ën Israel omnarö ten
wotpil sënëak weë ngentiak Moses pim ngön kosangöt ngaarëk weimeë
pompre kaö ë imaut. 32 Pit tol ëënak wotpil nasën ëa? Pël ëëpnaan
Anutuun kön wi kosang newasën, pitëmtë wëwëat kaamök ëën wotpil
sëpën wesak ëa pöt pangk naën ëa. Pit Kristoon kaaö elmëak omnaröa
këlötëaan söë urak kawi yengenti pöl ëa. 33 Pöta ngönte ngönëntak
Kristoën ngön nent epël ëa.

> "Kat wieë. Ne Saion kak omnarö söë uröpënëak kël naö yawi.
> Kël weë panë naö omnarö kawi ngentiak utpet sëpënëak yawi.
> Pël ëën omën namp piin kön wi kosang wasëpna pöp ëö nasëpan."

Israel omnarö pit Anutu pim wotpil yewas kan pöök nasën ëa

10 1 Karurö, nem lupmerök Anutuuk Israel omnarö pit utpetetakaan
kama moöpënëak kent pan yaalnëën Anutuun kimang maim
wë. 2 Ne pitën ëwat wë. Pit Anutu pim inëën elmëëpnaaten kent ëak
weë yengenti. Pël ëaap Anutuu kan ompyaut köpël wë yak köntak yaë.
3 Pit Anutuuk wotpil yaniwas kan pö kasëng menak pitëmtok wotpil
sëpnaataan weë ngentiak ya yamëngk. Pël yeem Anutuu iri wë pim
wotpil yaniwas kan pöököl nasën yaë. 4 Tiar ëwat wë. Moses pim ngön
kosang pöt Kristo oröön mop mowia. Pötaanök omën pourö piin kön wi
kosang yewasën pit, "Omën wotpilörö," pël yema.

5 Moses pi omën Anutuuk pitën, "Wotpilörö," pël mapënëak ngön
kosangöt ngaarëk yewa pöröaan epël retëng ëa. "Omën namp ngön
kosang pout ngaarëk öpna pöp Anutuuk piin, 'Wotpilëp,' pël maan wëwë
koirëpnaap." 6 Omën Kristoon kön wi kosang yewasën Anutuuk pitën,
"Wotpilörö," pël yema pörö epël kön nawiin yeë. "Talëp o kutömweri
is Kristo koirak irapën?" 7 Ma "Talëp öngk yangera öngpök ngemë
Kristo weletakaan koirak aprëpën?" Kristo pi tiar piin kön wi kosang
yewasën Anutuuk wotpil wesa pörö tiarim naë wë. Pötaanök tiar piin ap
newasngan. 8 Tiar Kristoon kön wi kosang yewasën Anutuuk wotpil wesa
pörö kön pël nawiingan. Tiar epël kön wiak yak. "Anutuu ngönte arim
naë wia, arim këmötëëre lupötë." Ngön pöt kön wi kosang yewesauta
ngönte tenim ök yeniak pipët. 9 Arim këmötëaan, "Yesu tenim Aköp,"
pël ök yeem lupötök Anutuuk Yesu weletakaan wal ë ulmëa pöt kön wi
kosang wasënë pöt Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat. 10 Pöt tiarim
lupötök Yesuun kön wi kosang yewasën Anutuuk wotpil niwasëpnaat
pötaanök. Këmötök, "Pi tenim Aköp," pël yaan utpetetakaan kama
niöpnaat. 11 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. "Omën piin kön wi kosang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wasëpna pöp pi yok pangk ëö nasën ëëpnaap.” 12 Pöt Yutaare omën
muntarö tiar omën kopëtarö, narö maimarö won pötaanök. Tiarim Aköp
kopëtap puuk omën pourö kaamök elniipënëak kimang maim wë pörö
komre kolap elnieim wë. 13 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Omën
Aköpön kaamök elmëëpënëak kimang mapna pörö Anutuuk utpetetakaan
kama öpnaat.” 14 Tol ëak omën piin kön wi kosang newasën wë pöröak
kaamök elmëëpnaataan mapën? Tol ëak Anutuu ngönte kat nawiin
ëauröak kön wi kosang mowasëpën? Tol ëak pim ngönte ök nemaan
wiaan kat mowiipën? 15 Tol ëak pim ngönte ök mapënëak wes namëën
wiaan ök mapën? Pöta ngönte ngönëntak epël retëng ëa. “Omnaröa
Anutuu ngön ompyaut wak yewais pöt ompyaö pan.”

Israel omnarö pit ngön ompyaut kön wi kosang nemowasën ëa

16 Ngön ompyaut pitëm naë oröautak narö ngaarëk naön yaë. Pöta
ngönte tektek omën Aisaia puukta epël ëa. “Aköp, ten nim ngönte ök
mëëautak kat nawiin yaë.” 17 Kön wi kosang yewesauta songönte epël.
Kristoë ngön pöt, omnaröak ök niaan kat wiak kön wi kosang yewas.
18 Ne epël niamaan. Pit ngön ompyaut kat nawiin ma? Won, pit yok kat
wiaurö. Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

“Pitëm këm ngönöt yang epotë sa pet yair.
Ën ngönöt ka poutë pangk yaë.”

19 Ne kaalak pëlpël niamaan. Israel omnarö kön nawiin ëa ma? Pöta kang
nent Mosesök Israel omën pimoröen epël mëëa.

“Ne omën maimarö arim urtak wa ulmëën ar pitëmëën yak wëwë
ompyautaan warre kaur ëënëët.
Ën ne omën köpël narö arim kangiir ömaat.
Pël ëën ar pitëmëën ya sangën ëënëët.”

20 Ënëmak Aisaia pi Anutu pim omën muntaröa ompyaö wasëpna pöten
kön wieë kas köpël pitëmëën ngön epët pëën wes wia.

“Neen ngaöl naalnëënöröak nokoiraut.
Nemëën pëlpël nenëaan ëaurö ëö menaut.”

21 Pël ëak Israel omnaröaan epël ëa.

“Ne akun wali pan pitën yas yemaan kat wiak wa olaimaut.”

Anutu pi Israel omën naröen yaköm elmëa

11 1 Ne kaalak pëël niam. “Anutu pi pim Israel omnarö kasëng panë
momena ma? Won pan. Neenta Israel omnamp, Apram pim ëap,
Pensaminë kurtakaanëp. 2 Anutu pi omën pim ngaanëër pimëën yaö wesa
pörö kasëng nemangkën ëa. Pöta ngönte tektek omën Elia pim ngönte
ngönëntak wia pöt kat nawiin ma? Elia pi kimang ngöntak Israel omnaröaan
Anutuun kaaö ngön epël mëëa. 3 “Aköp pit wet rëak nim tektek ngön
yaaö nem karurö mënak kiri ar yaaö uröteta kelën nemënt wëën neenta

nempënëak yaë.” 4 Pël maan Anutuuk kangiir epël mëëa. “Ne omën selap
pan 7000 yang omp ak Paal pöpön yaya nemaan wë pörö ngaata öngpökaan
ngarangk elmëeim wë.” 5 Tapël peene akun eptakta Anutuuk omën kopët
naar komre kolap elniak yaö niwasën wë. 6 Anutu tiarim ompyaö yaautaan
won, pimtë komre kolap yaalni pötaan yaö niwesa. Omnarö ompyaö yaëën
pi yaö yemowas talte komre kolap yaalmë pöt kë ëëpën.

7 Pöten tol apen? Israel omnarö këët koirënëak weë ngenti imautak
pourö nokoirën ëan. Kopët yaö niwesauwaar tenimtokëër yokoir. Ën
muntarö pöt Anutuu ngön wa olaan puuk elmëën lupöt il wariak wë.
8 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

“Anutuuk pitëm lupöt wa irikor elmëak it ngaapre katun mowesa.
Pël ëa pötepar peeneta om wia.”

9 Ën Moses pim ngön kosang Yuta omnaröa kent eima pötak wii motëa
pötaan Tewitök epël ëa.

“Pitëm kaömp neim wë pöt animauröaan kalaap wiire pongön të pël
yeë pötë ök ëëp.
10 Pit omnantön itnaangkën ëëpnaan pitëm itöt röök ulak ëëp.
Pit omën könöm panëët wak wëën pitëm kasngelöt pak ëeim öp.”

Anutuuk omën maimarö kama yeö

11 Ne kaalak pëël niamaan. Yuta omnarö pitëm wiapre kor ëa pötak
ngentiak sasa utpet ëa ma? Won pan. Pit omën muntaröa wëwë
ompyautaan war ëën tapël öpënëak Anutuu ngön wa olaan Anutuuk
omën munt pörö utpetetakaan kama wa. 12 Yuta omnarö Anutuu ngön
wa olaan Anutuuk omën pourö ompyaö yaalmë. Pit kawiap ëën omën
muntarö ompyaö yaalmë pöt pitëm kaalak Anutuu naë rë olëak öpna
akun pötak Anutuuk kaö wesak ompyaö elniipnaat.

13 Ne peene ar köpël omnaröen ök niamaan. Anutuuk ar kopël
omnaröen pim ngönte ök niamëak yaö neaan pël yeem arim naë ya
yamëngk pöten kön wiin kaöet pël yaë. 14 Ne ya pöt yamëngkën Yuta
omën nem kar narö Anutuuk arën ompyaö yaalni pötaan war ëën pim
naë rë olaan kama niöpën wes. 15 Anutuu pitëm kasëng mena akun pötak
puuk elniin kopël omnarö ar piiring lup kopëtemer san. Pötaanök Anutuu
pitëm kaalak öpna pötak tolëël orööpën? Omnarö weletakaan wal ëak
wë pöl Anutuuk kaö wesak ningkën ar wëwë ompyaö panëëtak ön sa.
16 Ngön nokoli nentepar epël wia. Yuta omnaröa yaaul omën namp kaömp
nemes wak Anutuun yak kom ëak kaö nent mangkën pöt Anutuuk pout
pimot pël wasëpnaat. Ën këraamentta Anutuuk kön wiin misënöt pimot
pël wasëpna pöt morötta pimot pël wasëpnaat. Pöta ök Anutuuk kön wiin
Yuta omën tenim ëarö pimorö Yuta omën pourö yok pimorö pël yaë.

17 Yuta omnarö ten këra olip yaapmentë ök, ën ar köpël omnarö këra
olip kosangöökmentë ök Anutuuk yaapmentë mor nant ulöp nautön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëautaan il moolëak kosangöökmentë mor nemor urtak yal men moulmëën
ëlmentök kaamök ëak mor nailënötring kolap yaningk. 18 Ar arimtën
kön wiin isën Yuta omën këra mor mosutë ök ëën il moolëa pöröen ökre
was manganok. Ar om mormor misënö kaamök naën, misënöök mormor
kaamök yaalni. Misën pö Yuta omnaröa ëarö.
19 Ar, "Anutuuk ten urötak yal men niulëëpënëak mor mosut il moolëa,"
pël an koröp. 20 Yok. Pël anëëtak pit kön wi kosang newasën ëautaanök
il moolëa. Ën ar pöt, kön wi kosang yewesautaring pitëm urötak
wëerek arimtën wak isak anganëën ngarangk këëkë ëën. 21 Anutuuk
mor ëlmentëkaan oröaut Yuta omën pörö pitëm utpet ëaö pötaan mait
naalmëën il moolëaut. Pötaanök arta utpet ëënë pöt mait naalniipan.
22 Tiar Anutu pim yaë pöten iteneë pim yakömre ya sangën yaaö pöteparën
ityaangk. Omën pim wëwëeten kaaö yaauröaan ya sangën yaalmë. Pël
ëautak Anutuuk arën yaköm elniin wë. Ar pim naë önë pöt tapël elnieim
öpnaat. Ën pël naën ëënë pöt arta il niolapnaat. 23 Ën Yuta omën il moolëa
pörö kaalak lup kaip tiak kön wi kosang wasën pöt Anutu kaalak yal
mampënëak weëre kosang yaë pöpök pangk pël elmëëpnaat. 24 Ar këra
olip kosangöökmentë ök wëën pömentëkaan ilak omnaröa naënganëël
Anutuuk yaapmentëk yal men nuulëaurö. Pötaanök Yuta omën il moolëa
pörö kaalak ëlmentëk yal men ulmëëpna pöten pomp naëpan.

Anutu pi tiarën yaköm yaaup

25 Karurö, ar arimtën kön wiin ispanëak ne ngön ngaan ëlëëp
wiakaimaut peene tekeri yes epët ëwat sënëak kent yaë. Israel omën
narö lup kosang ëeim wëën akun won sëën köpël omnarö Anutuu naë rë
olapënëak yaë pörö pël ë pet irënak 26 pötaan Israel omën pourö Anutuu
naë rë olaan kama niöpnaat. Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Ompyaö Niwasëpnaap Saion kak oröak utpet Yakop pim ëaröa naë
wia pöt won wasëpnaat.
27 Pël ëën nem pitëm saunat ent ë moolama pötak nem ngön taë wes
mena pöt kë orööpnaat."

28 Yuta omnarö ngön ompyaut kasëng menak Anutuun kööre tok elmëa.
Pitëm pël ëa pötak ar köpël omnarö kaamök elniin ngön ompyaut kat
wiak Anutuu naë rë olëaurö. Pël ëauröak Anutu pitëm ëaröen kup
mowiak Yuta omnarö pimëën yaö wesa pötaan lup sant yaalmë. 29 Anutu
pi pim kön kosangtak omnaröen ompyaö elmëëpënëak yas mëëa pöt wiap
nasëpan. 30 Köpël omnarö ar ngaanëër Anutuu ngön wa olaimauröak
peene Yuta omnarö Anutuu ngön wa olëa pötaan Anutuuk yaköm yaalni.
31 Tapël Anutuu arën yaköm yaalni pötaan puuk peene Yuta omnaröenta
yaköm elmëëpënëak elmëën pit peene pim ngön wa yoola. 32 Anutu pim
elmëa pöta songönte epët. Pi tiar omën pouröen yaköm elniipënëak
elniin pim ngön wa olaimaurö.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuun yaya mepa

33 Elei, Anutu pim könre ëwat pöt maimalëp. Pim könre ëwat pöt
öngpök pan tiar yok pangk naëngan. Ën pim ya yamëngka pöteta ëwat
naëngan. 34 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.
"Aköpë könpelën talëpök ëwat sa?
Ma pi köpël wëën talëpök kön mena? Won.
35 Ma talëpök pi wet rëak menaurek kangit mampën? Pël naëpan."
36 Omnant poutë songönte pim naë wia. Pi omnant poutë pepap. Omën
pout pi kopëtapëët. Pötaanök tiar kët ël epotë piin yaya maim öpa. Yaap.

Tiarim möönre koröpöt Anutuun kiri elmëëpa

12 1 Karurö, ne Anutu pim yaköm yaalni pötaan kosang wesak
niamaan. Ar arim möönre koröpöt Anutuun pëël elmëën kiri
yemangk pöta ök ëëp. Pël ëeë arimtën pimorö pël weseë pim yaë pöt eim
ön. Pël yeem pöt Anutuun yaap inëën eim önëët. 2 Ar ngönën wonöröa
yaaul ëënganok. Arim könre lupöt Anutuun pël elmëën ngolöp wes nimp.
Pël ëak arim wëwëatta ngolöp wes nimpnaat. Pël ëën Anutuu yaalni
pöten ëwat panë sënëët. Ar omën ompyaöre wotpil panë Anutuu kent yaë
pöt kom ëak ëwat sënëët.
3 Anutuuk komre kolap elnëak ngön yaaö omën newesaup. Pötaanök
ar pouröen niamaan kat wieë. Ar arimtë wëwëere ëwat yaautön köntak
kön wiin ispan. Anutuu nina pöl kön kosang wieë arim wëwëere ëwat
yaautön wotpil wesak kön weswes ëeë. 4 Tiar ëwat wë. Tiarim möönre
köröp kopëtaöökë kaut selap wë. Ën kaö pötök ya yamëngka pöt selap.
5 Tapël tiar omën selapök Kristook yal mangkën möönre köröp kopëtaö
pël yes. Pël yeë tiar nener yal yeë.

Anutu pim weëre kosang pötring ya ke nentere nent mëmpa

6 Anutu pi komre kolap elniak pim ya ke nentere nent mëmpenëak weëre
kosang yaningk. Pötaanök omën namp pi Anutu pim ngönte tekeri wesak
apnaataan weëre kosang mangkën pöt pim kön wi kosang yewesauta
ökök pim ngönte tekeri wesak ap. 7 Namp pi kaamök yaaö yaataan weëre
kosang mangkën pöt karurö kaamök elmëëp. Namp rë yemoula yaatan
weëre kosang mangkën pöt rë moulöp. 8 Wa korkor ngön yaaö yaataan
mangkën pöt ap. Namp kësangën yaaö yaataan mangkën pöt panë wesak
ëëp. Ngarangk yaaö yaataan mangkën pöt ya kaö mëmp. Yaköm elmëak
kaamök yaaö yaataan mangkën pöt ërëpsawi kön wieë elmëëp.

Lup sant elmëëpena ngönte

9 Arim karurö yaap wesak lup sant elmëeë. Ar utpet yaaut kasëng
menak ompyaö yaautakël rë olëak weë. 10 Arim karurö pitta Kristoëërö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pël weseë lup sant elmëeë. Ar weë ngentiak arim karuröa yapinöt wak isak maë. 11 Wiapre kor won, ya kë sak wë Aköpë inëën elmëeë. 12 Aköpön kor eimeë ërëpsawiaring weë. Pël ëën konöm nant arim naë oröön kosang sak taueë kimang maim weë. 13 Ën Anutuu omnarö omën nantëën elek yaëën pöt pit kaamök elmëak omën ka nantëaanörö arim naë waisën pöt ompyaö ngarangk elmëeë.

14 Omën narö ar utpet yanuwasën pöt Anutuuk ompyaö mowasëpnaan kimang maë. Ar piin utpet wasëpnaaten kimang manganëp ompyaö mowasëpnaan kimang maë. 15 Omën narö ërëpsawi yaëën pöt pit kaamök ëak ërëpsawi ëeë. Ën narö ing yaan pöt kaamök ëak ing aë. 16 Ar omnaröaring lup kopëtemer sak weë. Arimtën kön wiin ispan irëak omën yaapöröaring weë. Arimtën kön wiin ëwatringörö pël ëën ping wesak angan.

17 Utpetatëën kangiir kangiir ëënganok. Ar këëkë kön wiak omnaröa itaangkën ompyaö ëëpna pötökëër ëeë. 18 Ar nga elmëënëak kön wiinganok. Kan nent wiaan pöt karuröaring mayaap weë. 19 Karurö, omën narö utpet yaalniin pöt kangiir elmëënganok. Anutuuk kangiir elmëëpnaan wiaap. Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Saunatë kangut pet yaira pipot nem yaat. Nook kangiir elmëëmaat. Aköp pi pël ya.” 20 Ar pöt epël ëeë. “Arën kööre tok yaalniaurö këën yaëën pöt kaömp meneë. Iiten yaëën iit meneë. Pël ëën utpet yaautön kön wiak ëö sëpnaan.” 21 Utpetatök ar il niwaspan. Won, ar omën ompyaut yeem utpetat ngep ëeë.

Yang ngarangköröa ngön ngaarëk öpa

13 1 Tiar omën pourö yang ngarangköröa ngön ngaarëk öpa. Yang ngarangkörö pit om pas naaröön, Anutuuk ya menak moulmëën wë. 2 Namp pi yang ngarangköröa ngön wa yoola pöp Anutu pim moulmëauröa ngön wa yoola. Pël yaë pöp kangut öpnaat. 3 Ompyaurö pit yang ngarangköröen kas naën ë yaë. Utpet yaaurö pitökëër kas ë yaë. Pötaanök ar pitën kasinkasin won önëak pöt omën ompyaut pëën ëën. Pël ëën pit arën itaangkën ompyaö sëpnaat. 4 Piporö pit Anutuu ya omën narö pitök ar ompyaö önëak ngarangk yaalni. Pël yaëëtak ar utpet yaëën pöt pit kangut nimpnaatak pitën kas ëën. Pit Anutuu ngön ngaarëk wak utpet yaauröaan nga yaalmë. 5 Pötaanök pitëm ngönöt ngaarëk ön. Pöt kangut elniipanëën kasiin pëën won, arim lupötökta ompyaut ëënëëten kön wiak ön. 6 Pit Anutuuk ya pipot mangkën yamëngk pötaan ar monat takis men yeë. 7 Pötaanök omnant epot mampunëak niapna piporö meneë. Pit takis ke nentere nent poutëën kimang niaan pöt meneë. Pit omën kaöarö ëën pöt pitëm yapinöt wak isak maë.

Tiar lup sant yeem Anutuu ngön kosangöt ngaarëk yeö

8 Ar omnaröa omën nant nina pötë kangut men pet ireë. Ën lup sant yaaö pötaar pet irnganëp om ëeim ön. Omën muntaröen lup sant yaalmë

pipop Anutuu ngön kosangöt ngaarëk yeö. 9 Anutu pim ngön kosang nant epël wia. “Öngre omp wëwëet kom ëëngan. Ni omën mën wel wiingan. Ni këkain ëëngan. Ni omën muntaröa omnantön war ëëngan.” Ngön kosang pipotre munt nantta wia pout erën ëak epël ya. “Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipön elmëëm.” 10 Omën lup santtaring öpna pipop muntapön utpet naalmëëpan. Pötaanök lup sant yaë pipop Anutuu ngön kosangöt ngaarëk yeö.

Tiar wotpil wesak öpa

11 Pël ëënëak niiauta songönte epël. Ar akun epta songönte ëwat wë. Kaëaan yaan sak wal ëëpena akun temanöm yes. Pöt ngaanëër ngës rëak ngönën kat wiak kön wi kosang wesan pötak Kristo pim kama yanu pöt pet irëpna akunet wali wieëaut peene pöt temanöm yes pötaanök. 12 Kout pet irëpënëak yaëën ëlpam wal ëëpënëak yetapöörar yamë. Pötaanök koutakë yaaut moolëak ëwaatakë kelre ngilö wetak öpa. 13 Tiar kët ëwaatak wëaul wotpil wesak öpa. I ngaat nak kön irikor ëak ngön wa olangan. Ngasam pas eimeë öngre omp nga ëëngan. Ngön nga elööre omën muntaröa omnantön warre kaur ë pël ëëngan. 14 Tiar Aköp Yesu Kristo pim ök sak wë tiarim koröpöökë kentre kaur pötë ënëm ëëpenaataan kön wiinganëp pim ënëm ëëpa.

Karuröa wëwëat sangk kelngan

14 1 Omën pitëm kön wi kosang yewesaut wiap yaë piporö mësak wais ingre moröröa öngpök ulmëeë. Pël ëak pitring ngönaak anëëtaan kön ke nalre nal wiak angan. 2 Omën narö pitëm kön wi kosang yewesaut weë yaë pörö pit kön wiin pangk ëën yenaut pout nëmpnaat. Ën kön wi kosang yewesaut wiap yaë piporö mësëpöt won, këënre kaömp pëën yenaurö. 3 Omën omnant pout yena pöröak mësëpöt nanën yaaö pöröen kön utpet wiipan. Ën omën mësëpöt nanën yaaö pöröak pout yenauröen kön wiin, “Utpet yaë,” pël ëëpan. Won, omën piporöeta Anutuuk kama waurö. 4 Pötaanök arim oröptak omën kaö nampë inëën ruupön pim yaauta songönten utpet wesak aan pangk ëëpën? Pi weë sëpën ma wiap sëpën pöt pimtë kaöapökëër itenak pangk apnaat. Kaöap pi taë mowasëpna weët wieëaupök taë mowasën tauaapnaat.

5 Omën narö Anutuun yaya mapënëak kön wiin kët nant kaöat ën nant kotut pël yaë. Ën narö pël ëëpënëak kön wiin kët pout mëngkre mëngk wia pël yaë. Pit pourö pitëm ëëpna pöt kön kosang wiak pël ëëp. 6 Omën kët nant kaöat pël kön yawi piporö pit Anutuu yapinte kaö wasëpënëak pël yaë. Ën omën kaömp pout yen pöröeta Anutuun yowe mëak pim yapinte wak kaö yewas. Omën mësëpöt nanën yaë pörö pitta Anutuu yapinte kaö wasëpënëak pël yeem piin yowe yema. 7 Tiarim öp wë pöt tiarimtok naön. Wel yawi pöteta tiarimtok wel nawiin. 8 Öp wë pöt

Aköpëën wë. Wel yawi pöteta Aköpëën wel yawi. Pötaanök öp öpenaarö
ma wel wiipenaarö tiar Aköpëërö. 9 Kristo pi wel wiauröere öp wëaurö
tiar pouröa kaö sëpënëak wel wiak wal ëa.
10 Ar naröak tol ëën arim karuröa wëwëatön sangk kelkel ëak utpet
wesak yemak? Ën narö arta tol ëën arim karuröen ökre was yemak? Tiar
pourö Anutuu naë sëën pim ngön yaatakök niaan pet irëpnaat. 11 Pöta
ngönte ngönëntak epël wia.
"Aköp pi epël ya. Ne wëwëetaring wëaupök yaap pan yeniak.
Omëm pourö neen rar rë wesirak yaya neapnaat.
Pël ëak Anutuun, 'Pi Anutu panëëp,' pöt war wesak apnaat."
12 Pötaanök tiar omën pourö tiarim wëwëatë songönöt Anutuun ök mepenaat.

Omnant elmëën wiap ëëpanëën ngarangk ëëpa

13 Pötaanök tiar nenera wëwëatön sangk kelkel ëak utpet wesak yaaut sëp
wesak kön epël wiipa. Tiarim karurö omën nant elmëën kawiap ëak saun
koirpanëën ngarangk këëkë ëëpa. 14 Ne Aköp Yesuuk yal menak wë omën
yena nentere nent epot kewilringöt won pël kön kosang yawi. Pël yeëetak
omën namp pi könöök omën nantön kewilringöt pël wesak nëmpna pöt yaap
kewil mowasëpnaat. 15 Ar kaömp nant yenën arim kar namp itenak kaömp pöt
kewilringöt pël wesak ya këlangön ëën pöt ar lup sant naalmëën yeë. Kristo
pi omën pipopëënta wel wiaup. Pötaanök arim yena pötak utpet mowaspan.
16 Arimtok arim yeë pipotön ompyaö pël yewesetak muntaröak utpet wesak
apanok sëp weseë. 17 Pöta songönte epël. Anutuu wa ngaöök yanimë pöta këët
iire kaömp yena pöt won. Pöta kë pöt wotpil mayaap wë, ërëpsawiaring wë
pipët Ngëëngk Pulöök yaningk. 18 Omën Kristoë inëën sak wë omën pötring
öpna pöp Anutu pim yaauten itenak kent yaëën omnaröakta kön wiin omën
ompyaup pël sëpnaat. 19 Pötaanök tiar ompyaö pipot pëën ë yesem mayaap
öpa. Pël ëak ompyaö yeem karurö lup kosang yemowas pötökëër ëëpa. 20 Ar
yenautëën pëën kön wieë Anutuu yaat utpet wasngan. Yaap, omnant pout
nënë ompyaut. Pël ëautak ar omën nant yenën pötak omën muntarö ëngk
ma e wesak kön utpet yaniwiin ar saun yokoir. 21 Arim kar namp ëngk ma e
wesak kön utpet wiipanëën animaöre wain i ngaat nëëre omën ke nentere
nent yeë pöt sëp wasënë pöt yok pangk. 22 Arim kön kosangötök omnant
yaautön ompyaut pël yewas pipöt ariméntre Anutuukëër ëwat wë. Omën
namp pi kön wiin pim ëëpna pöt yok pangk pël wesak pötökëër ëëpna pöp
ërëpsawi ëëpnaap. 23 Ën namp pi kön selap yaalmëënak köntak nëmpna pöt
Anutuuk kön wiin utpet sëpnaat. Pöt pi kön kosang pöt won wiaanak ëa
pötaanök. Omnant pout kön kosang nawiin wë ëëpena pöt saunaring ëëpnaat.

Tiarim karuröen kön wieë lup kosang sëpnaan kaamök elmëëpa

15 1 Kön wi kosang yewesautaring wëaurö tiar omën pitëm kön wi
kosang yewesaut wiap pöröen kaaö elmëënganëp kaamök elmëak

pitëm könömöt öpa. Tiarimtë kentöökë ökök ëëngan. 2 Tiarim karuröen
kön wieë lup kosang sëpnaan kaamök elmëëpa. 3 Kristo piita tapël pim
kentöökë ënëm naën ëa. Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Omën narö
niin utpet wesak yeniaan nemëën yes.” 4 Ngön ngaanëër ngönëntak retëng
ëa pöt tiar rë nuulöpënëak retëng ëa. Ngön pipotök ëpre wiap elniak lup
kosang niwasën Anutuu wais nikoirëpnaataan kor öpenëak retëng ëaut.
5 Anutu pi wiapre korre lup kosang yewesa poutë pepapök elniin Yesu
Kristoë ëa pöl lup kopëtemer sak ön. 6 Pël ëeë arim lupre këmët erën ëak
Aköp Yesu Kristo pim Pepap Anutuun yaya man.

Kristo pi Yuta omnaröere kopël omnarö kaamök elmëa

7 Pötaanök Kristook ar sant niwesak nuwa pöta ök Anutuu yapinte
ngaarëk wes mëënëëtaan arimënt nener sant weseim ön. 8 Ne Kristo
pim sant niwesa pötaan epël niamaan. Anutu yaap yaaup pöt pet elniak
pim ten Yuta omnaröa ëaröen ngön kup mowia pöta këët orööpënëak
Kristo pi wais ten Yuta omnaröa inëën elnia. 9 Pël ëak Anutu ar köpël
omnaröeta pim yaköm yaalni pöten yaya manëak pël ëa. Pöta ngönte
ngönëntak epël wia.

“Ne köpël omnaröaring wë yaya niaimeë
nim yapinte ompyaö wesak tan rë wiwi niamaat.”

10 Ngön munt nent ngönëntak epël wia.

“Köpël omnarö arta Anutuu omnaröaring ërëpsawi ëën.”

11 Ën kaö nenteta epël wia.

“Köpël omnarö, ar pourö Aköpön yaya maë.
Omën pouröere pourö piin yaya map.”

12 Ën Aisaia puuk ngön nent epël ëa.

“Sesi, Tewitë pepap, pim kurmentëkaan omën orööpna pöp pi köpël
omnaröa kaö sëpnaap.
Pël ëën köpël omnarö pit piin kön nganngan eimeë pitëm ompyaö
mowasëpnaapön kor öpnaat.”

13 Anutu omën ompyautëën kön kosang wiak kor wë pötë pepapök ar
Ngëëngk Pulöökë weëre kosangöök kön kosang wiak pim kama niöpna
pöten kor önëak Kristoon kön wi kosang yewasën Anutuuk elniin
ërëpsawiire mayaap pöt kësang pan ön.

Pool pi pimtë ya yamëngkautaan ërëpërëp ëa

14 O karurö, nem lupmerök ar omën epot yeë pöten kön pan wia. Ar
arim wëwë ompyaö pan pötaring wë arim naë ëwat ke nentere nent
wiaan nener yok pangk rë yemoulan pöten kön kosang yawi. 15 Pël ëaap
Anutu pim komre kolap elnëak arimëën yaatak neulëa pötaan ne ar
itenak kaaö ëënëëten pölöp naën omën ke nentere nent ëënëak pep epwer
ngolöp wesak retëng ë yaningk. 16 Puuk ne ar köpël omnaröen Yesu

Kristo pim inëën ru wes neulëa. Ne kiri ar yaaupë ök wë Ngëëngk Pulöök ar köpëlörö ngëëngk niwasën kiri ar yaalmë pöl ëën Anutuuk arën itenak kent ëëpnaak yak ngön ompyaut ök yeniak.

17 Ne Yesu Kristook yal menak Anutuu yaat yamëngk pötaan yok pangk ërëpsawi ëëmaap. 18 Ne omën munt nantön ök neniangan. Won, kopët epëten ök niamaan. Kristook kaamök elnëën ar köpël omnaröa naë ök niiaöre ya mëmpö pël elniin pim ngön ngaarëk waurö. 19 Pël yaëën Ngëëngk Pulöök weëre kosang nena pöök retëng ke nentere nent yamëngkën ar Anutuu ngön ngaarëk waurö. Pël ëeë Kristo pim ngön ompyaut Yerusalem kakaan ngës rëak aö yesem yang maim nera yapinte Ilirikam pörek së mën pet iraut. 20 Ne akun poutë ngön ompyaut omën Kristoë ngönënte kat nawiinöröen ök mamëak weë ngentieimaut. Pël yeem omën muntaröa ngës rëak ök maimaurek amaaten kaaö. 21 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Omën pim ngönte kat nawiin ëauröak piin itaampnaat.
Omën pim ngönte ëwat nasënöröak ëwat sëpnaat."

Pool pi Spen yangerakë sëpnaanök Rom omnaröen itaampënëak mëëa

22 Ne ya epët yamëngkemak pötak il newariin arim naë newaisën ëaut. 23 Pël ëautak peene pöt ne yang pötë ya mën pet irak arim naë wais itaampaat. Pöt akun wali arim naë waisumëak kent kön wieimaut pötaanök. 24 Ne Spen yangerakël sumaanök arim naë waisumëak kön yawi. Pël ëak wais arring wë yeem ya kë sumaat. Pël ëak wë olëak arim naëaan nampök mës newak së kanö pet elnëën sumaat. 25 Peene pöt ne Yerusalem kak së Anutuu omnaröen itenak koröpöökë kaamök elmëëmaan sumaan yeë. 26 Pöt Masetoniaare Krik ingre mor saurö pit ngön kopëta wesak Anutuu omën omnant elek yaaö Yerusalem kak wëauröaan omën nant wes mëëpënëak kom ëa. 27 Pitëmtok pël ëëpënëak kent kön wia. Pël ëaap pit Yuta omën pöröa kangiir nenteta wieëa. Pöt Yuta omën naröak köpël omnaröen ngön ompyaut ök mëak pitëm lupöt kaamök elmëa. Pötaanök köpël omën pöröak kangiir Yuta omën ingre mor sauröaan koröpöökë omnant mampënëak kent kön wia pöt yok pangk. 28 Pël ëën ya epët pet irak pitëm omën kom ëa epot wak së Yerusalem kak wëaurö menak Spen yangerakë sumaanök arim naë waisumaat. 29 Ne kön wiin nem arim naë waisuma pötak Kristo pi tiar ompyaö elniin pangk ëëpnaat.

30 Karurö, ne ke urak epël niamaan. Tiarim Aköp Yesu Kristoore Ngëëngk Pulöök kaamök elniin lup sant yaaö pöteparën kön wieë neering weë ngentiak Anutuun kaamök elnëëpnaan kimang maim ön. 31 Ar nem Yutia yangerak së omaatak Anutuuk ngarangk elnëak omën ngön ompyaut kasëng menauröa moresiaan neöpnaataan kimang maim ön. Pël ëak omnant wonörö mempaan wak sumaatak Yerusalem ingre mor saurö itenak kent ëëpna pötaanta kimang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maim ön. 32 Pël maan Anutuuk kent yaëën pöt ne ërëpsawiaring arim naë wais
ömaatak kë sumaat. 33 Anutu, mayaap pöta pepap, ar pouröaring öp. Yaap.

Pool pi omnaröaan yowe mëëa

16 1 Ne öng tiarim karip Pipi arim naë yewais pöpë songönte ëwat
sënëën ök niamaan. Pi Senkria kak wë ingre mor saurö kaamök
yaaup. 2 Pi omnarö kaamök yaalmëem neenta tapël yaalnëaup. Pötaanök
nem kentöök ar Aköpëën weseë Anutuu omnaröa yok pangk ëëpena pöl
pi sant mowasën. Omnantëën elek yaëën pöt kaamök elmëën.

3 Ne Akuilaare pim öngöp Prisila piaripön yowe yemak pël ök man.
Piarip neering Yesu Kristo pim yaat yamëngkauwaar. 4 Piarip ne wel
wiimëak yaëën piarpim wëwëet utpet wesak nemëën wel wiipënëak
ëauwaar. Pötaanök nemënt won, köpël omnaröa naëaan ingre mor sa
muntaröakta piaripön yowe yemak. 5 Ne ingre mor saurö piarpim kaatak
ngönënëën wa top yaaö pöröaanta yowe yemak pël ök man.

Pël ëak omën nem kar panëëp Epinitas piin yowe yemak pël ök man. Ne
Esia yangerak ya yamëngkën pi wet rëak ngönën kat wiak waup. 6 Maria arim
naë ya kaö yamëngkaupönta yowe tapël yemak pël ök man. 7 Antronikasre
Sunias Yuta omën nem kar neering wii kaatak wakaimauwaar piarpimëënta
yowe yemak pël ök man. Ne om wëën piaripök wet rëak Kristoë ngönte kat
wiak wauwaar. Pël ëak pim ngön yaaö omnaröa ök sak wë. 8 Kristoën yak nem
kar panëëp Amplietas pimëënta yowe yemak pël ök man. 9 Epanas tiarring
Kristoë yaat yamëngk pöp pimëënta yowe yemak pël ök man. Pël ëak nem
kar panëëp Stekis pimëënta tapël yeë pël ök man. 10 Apelis omnaröak itenak
Kristoë yaat ompyaö yamëngk pël yamëëaupëënta yowe yemak pël ök man.
Pël ëak Aristopulas pim kaatak wëauröaanta yowe yemak pël ök man. 11 Yuta
omën nem karip Erotion pimëënta yowe yemak pël ök man. Pël ëak omën
Nasisas pim kaatak wë Aköpë ngönte wa pöröaanta yowe yemak pël ök man.
12 Traipinaare Traiposa Aköpë yaat yamëngk öng pöaarëënta yowe yemak pël
ök man. Pël ëak nem kar panëëp Pesis tapël Aköpëën yak ya kaö yamëngk
pöpëënta yowe yemak pël ök man. 13 Rupas Aköpë omnaröak itenak ompyaö
panëëp pël yema pöpre pim ëlëp nem ël sa pöpëënta yowe yemak pël ök man.
14 Pël ëak Asinkritasre Plikonre Emisre Patropasre Emasre pitëm kar pitring
wë pöröaanta yowe yemak pël ök man. 15 Pël ëak Pilokokasre öngöp Suliaare
Neriasre koont nangap Olimpasre Anutuu omën pitring wë pöröaanta yowe
yemak pël ök man.

16 Neneren lup santak yowe mëak mor meneë. Ka poutë ingre mor sak
wëauröak yowe yenia.

Omën naröak ingre mor saurö kom ëa

17 Karurö, ne kosang wesak epël niamaan. Omën kom elniak arim
kön wi kosang yewesaut irikor yaalni pöröen ngarangk këëkë ëën. Pit

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngönën rë nuula pöt irikor yaalni. Pötaanök pit kasëng momampun. 18 Pöt
omën ke pil yaë piporö pit tiarim Aköp Yesu Kristoë inëën naën. Won,
pit pitëmtë koröpöökë kentöökë ënëm yaë. Pël yeem pit omën utpetatë
songönte këëkë ëwat nasënöröen morök elmëak wiap yemowas. 19 Ar
ngön ompyaut ngaarëk yeö pöt omën pourö yok kat yawi. Pötaanök ne
arim wëwëetaan ërëpsawi yeë. Pël yeëetak nem kentöök ar ompyaö
yaauten ëwat panë önëët, utpet yaauten kön wiingan. 20 Pël ëën Anutu
mayaap pepap puuk akun wali nasën wiaan Seten ing mës olaan arim
ikanöök wiapp.

Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

Omën naröak Rom omnaröen yowe yema

21 Timoti neering ya ngawiap puukta arën yowe yenia. Pël ëën Yuta
omën nem kar Lusiasre Sesonre Sosipata pöröeta tapël yenia.

22 Ne Tetias, Poolök ngön epot ök neaan pep epwer retëng yeë epop
Aköpring wë yowe yeniak. 23 Kaias piita yowe yenia. Ne pim kaatak
neulëak ompyaö elnëën wëën ingre mor pourö wais pim kaatak
ngönënëën wa top yaë. Ën Erastas ka epöökë mon ngarangkëpre tiarim
karip Kotas piaripökta yowe yenia.

24 [Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.
Yaap.]

Tiar Anutuun yaya mepa

25 Anutu pi Yesu Kristoë ngön ompyaö nem ök yeniak epotök yok pangk
taë niwasëpnaat. Ngön ompyaö epot ngaanëër ëlëëp wiakaimautök peene
akun eptakök Anutuuk tekeri yewas. 26 Tektek omnarö ngaan retëng ëën
këët tekeri oröa. Pël ëën Anutu wakaim öpnaap omën pourö kat wiak
ngön ngaarëk öpenëak kosang wesak maan ngön ompyaut tekeri sëën
yang poutë omnarö pangk kat yawi. 27 Yesu Kristo pim elnia pöten kön
wiak kët ël epotë yayaatakaan yayaatak maim öpa. Yaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim nanëp, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Korin

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 24 pöta ök won sëën Pool pi Epesas kak wë pep epwer Korin kakë ingre morörö retëng ë mena. Korin ka pö Krik yangerakë ka kaö naö. Pörek Yuta omën narö Krik omnaröaring wakaima. Korin kak wëauröakaan selap utpet eëima.

Pool pim pep epwer pöt, Korin kakaan wes mëënak kangwer mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-9*
Ingre morörö komkap ëa *1:10–4:21*
Öngre omp wëwëeta ngönte *5:1–7:40*
Omp ak kaaröröa ngönte *8:1–11:1*
Ingre moröröa yaya yaaöre wëwëeta ngönte *11:2–14:40*
Kristoë wal ëautere tiarim wal ëëpenaat *15:1-58*
Yutia ingre moröröaan kaamök elmëaut *16:1-4*
Ngön mëët *16:5-24*

---

1 1-2 O Anutuu ingre mor sa Korin kak wëaurö, ne Pool Anutuu këmtak Yesu Kristoë ngön yaaö omën sumëak neulëaup, ne tiarim karip Sostenis piiring wë pep epwer retëng ë yaningk. Anutuuk ar pim omën wes niulëën Yesu Kristook yal menak wëën ngëëngk niwasën wë. Pi ka poutëaan tiarim Aköp Yesu Kristoon yaya yamëëaurö pitta pim omën wes moulmëa. Pi pitre tiar pouröa Aköp.

3 Tiarim Pepap Anuture Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre mayaap pöt arim naë wiaap.

Pool pi Anutuun yowe mëëa

4 Anutu pi Yesu Kristo pimëën yak komre kolap elnieim wë. Pötaan ne arimëën kön wieë kët ël epotë Anutuun yoöre ërëp maim wë. 5 Anutuuk komre kolap pöt yaalniin Kristook yal menak wëën ompyaö niwasën ar kön tektek wë pöta songönte kosang wesak ök yaaurö. 6 Pipët Kristoon tekeri wesak yaaö ngön pöt arim naë kosang sak wia. 7 Pötaanök ar Aköp Yesu Kristo pim orö tekeri rëëpna akuneten kor wë Ngëëngk Pulöökë yaningk pötön ngönëntaan ngöntök naëngan. 8 Tiarim Aköp Yesu Kristo puuk wotpil niwasën taë wëën ënëmak pim waisëpna akun kaöaöök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuu ëöetak ketre saun won önëët. 9 Pöt Anutu pi pim Ruup tiarim
Aköp Yesu Kristooring lup kopëtemer sënëak yas niiaurö pötaanök.
Pi pim elniipënëak ök niia pöt yaalniin piin pangk kön wi kosang
wasëpenaat.

Ingre mor saurö komkap ëa

10 Karurö, tiarim Aköp Yesu Kristo pim weëre kosang nena pötaan
ngön epët kosang wesak niamaan kat wieë. Ar komre kap ëënganëp ngön
ke kopëtal aë. Arim könre lupöt kopëtal wiaan weë. 11 Nem karurö, öng
Kolowi pim kaataköröak arim tekrak komkap wia pël neeaut. 12 Nem pël
yeniak pöta songönte epët. Ar epël yamëëaan ya. Arim naëaan naröak,
"Ten Pool pimorö," pël yaan naröak, "Ten Apolos pimorö," pël yaan
naröakta, "Ten Pitaëërö," pël yaan naröak, "Ten Kristoëërö," pël yeëan
ya. 13 E tolëël? Kristo pi welung wera ma? Ma Pool nook arimëën yak
këra yetaprak wel wian ma? Ma ar nem ënëm ëënëak nem yapintak i
nimëa ma? Won. 14 Ne arëkaan omën selap i namëën, Krispasre Kaias
piarpimënt. Nem omën selap i nemomëën ëan pötaan ne kön wiin ya kë
yes. 15 Pötaanök omën naröak nook ar nem ënëm ëënëak nem yapintak
i nimëan ngön pöt yok pangk naëpan. 16 Aö, ne kat kolanëp. Stepanas
pim kaataköröeta i momëauppe. Munt naröeta i momëan ma won wes ne
ëngk ma e wesak yaë. 17 Kristo pi ne omnarö i mëëmëak wes nenemëën,
ngönën ök amëak wes nemëaup. Pël ëëma pöt ne ëwatöröa ngön ya pöl
naëngön. Pël amaatep Kristo pim këra yetaprak möa pöta këët mos sëpan.

Kristo pi Anutuu weëre kosangöt pet yaalni

18 Yaap, Kristo pi këra yetaprak wel wia ngön pöten omën kö yesauta
kanöök wëauröak kön wiin mos ë yaë. Ën omën Anutuuk kama yanu
pörö tiarök kön wiin ngön pötak Anutu pim weëre kosangöt pet yaalni
pël yewas. 19 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Ne omën narö pitëmtën kön wiin ëwatörö pël yewas piporö pitëm
ëwatöt wak moiramaap.
Pël ëak omën narö pitëmtën kön wiin kön tektek yaaurö pël yewas
piporö pitëm könöt wa moolamaap."

20 Pötaanök ëwat omën piporö tolëël ëëpën? Ma kön tektek yaaö piporö
tolëël ëëpën? Ma omën yangerakë omnantëën ngön nga eleim wë piporö
tolëël ëëpën? Anutuuk yangerakë ëwat pöt irikor yaaut pël pet yaalni.
21 Anutu ëwat pepap puuk kön wiin yangerakë omnarö pitëmtë könötök
piin ëwat nasën ëëpënëak elmëa. Pim ngönënöt ten ök yaan kaar omën
naröak mosut pël yewas pöt ök aan omën narö kat wiak kön wi kosang
wasën utpetetakaan kama moöpënëak kent yaë. 22 Ten Yuta omnaröak
epël yak. "Ni omën it ngolöpöt tenim itöök ëën pöt nim ngönten wa yaap
wasënaat." Ën ar Krik omnaröak epël yak. "Ni ngön nent ök aan pöta

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

songönte tenim könötök ëwat sak pöt nim ngönten wa yaap wasënaat.”
23 Pël yaketak ten Kristo këra yetaprak möön wel wia pöta songönte
ök yaan Yuta omnarö pit kat wiak kaaö yaë. Ën omën muntarö pitta
kat wiak, “Kön irikor ëak yak,” pël yewas. 24 Pël yaëën omën Anutuuk
pimëën yaö niwesaurö, Yuta omënre omën muntarö, tiar kön wiin
Kristo këra yetaprak möön wel wia pöta ngöntak Anutu pi ëwatre weëre
kosangringëp pöt pet yaalni. 25 Omën Anutuuk elmëën naröak kön wiin
irikor yaë epëtak yangerakë omnaröa ëwatöt il yemowas. Ën omën
Anutuuk elmëën naröak kön wiin wiapre kor yaë epëtak yangerakë
omnaröa weëre kosangöt il yemowas.

26 Karurö, ar ngaanëër Anutuuk yas niak pimëën niwesa pötak
arim wakaimauten kön wieë. Omnaröak arim tekrakaan omën selap
ëwatre weëre kosang yapinringörö pël naniwasën ëa. 27 Pël ëaap omën
yangerakë omnaröak ëwat wonörö pël yewas piporö Anutuuk yas niak
ëwat yaningkën ëwatörö ëö yemongawis. Ën weëre kosang wonörö
pël yewas piporö Anutuuk yas niak weëre kosang yaningkën weëre
kosangringörö ëö yemongawis. 28 Pël ëak omën omnaröak kön wiin omën
pas yapin won irëak wëën omnaröa kaaö yaaurö Anutuuk yas yeniaan
isaurö il yemowas. 29 Anutuuk yang omnarö tiar pim ëöetak tiarimtok
tiarimënt wak isnganëak pël elnia. 30 Anutuuk tiar Yesu Kristooring
öpenëak niulëa. Tiar piiring wë ëwatöt wak Anutuun kön yawi. Kristo
puuk kaamök elniin Anutuuk tiarën, “Wotpilörö,” pël yenia. Anutuuk
tiarimëën yak ulmëën pi utpetetakaan kama niön kölam sak wë.
31 Anutuuk tiar ngönëntak epël wia pöt ëëpenëak pël elnia. “Namp pi
ërëpsawi ngön apënëak pöt Aköpëël ko wesak ap.”

Pool pi Kristo këra yetaprak möa pöta ngönte ök mëëa

2 1 Karurö, nem ngaan Anutuu ngön këët ök niamëak wais arim naë
wakaiman pötak ngön öngpökötre ëwatringöröa ya pöl neniaan
ëaut. 2 “Ne ngön munt nant nemangön, Yesu Kristo këra yetaprak möön
wel wia pöt pëën ök memaat,” pël wesak waisaup. 3 Pël ëak wais wiapre
korring wë ngönën wak isak niangönëak kas kön wiak reireë ureimaup.
4 Pël yeem nem ngön aöre ngönën ök niiaö pël eiman pöt omnaröa yaë
pöl ar kön ngolöpöt önëak neniaan. Won, ne ök yeniaan Ngëëngk Pulöök
kaamök elnëën pim weëre kosangöön itenaurö. 5 Omnaröa ëwatötön kat
wia pötaan won, Anutu pim weëre kosang elnia pötaan ar piin kön wi
kosang wasënëak ne wiapre korring wakaimaup.

Anutuu Pulöök ëwatöt yaningk

6 Ne omën Anutuu wëwëetak kosang sak wëauröen ëwatta ngönöt ök
yeniak. Yang omnaröere omp aköröa ëwatta ngönöt naën. Pörö pit kö
sëpnaarö. 7 Anutu pim ngön ëlëëp wiakaimaut nem war wesak ök yeniak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

epot ngaanëër kutömre yang won wiaan Anutu pimtë wakaimautak
kopëta wes wiin wiakaimautök peene tiar kutömweri së ëwaatak öpenëak
war wes yaningk. 8 Yang omp aköröak Anutu pim ëwat ëlëëp wieëa pöten
ëwat nasën ëa. Pit ëwat ëanëën yok pangk kutöm Aköp, iere kasir pepap,
këra yetaprak namöön ëan tapön. 9 Pit ëwat naën ëautak ne ngönëntak
epël wia pöten ök yeniak.

"Omën omnaröak itaampööre kat wiire kön wi pël naënöt
Anutuuk omën piin lup sant yaalmëauröaan kopëta wes wia."

10 Ngön pipët ëlëëp wiautak Anutu pim Pulö wes mëën pöta songönte
tekeri wes nina. Pöt Pulö pi omën poutë songönöt ëwatëpök Anutu pim
yaauta songönteta ëwat wë. 11 Tiar omnarö nampök nampë könöön ëwat
naöngan. Pimënt kön pepapökëër ëwat öpnaat. Pöta ök omën nampök
Anutuu könöön ëwat naöngan. Pimtë Pulöökëër ëwat wë tekeri yewas.
12 Anutu pi yang omnaröa könö tiar naningkën ëa. Pi tiar pim omën
ompyaut yaningk pöta songönten ëwat sëpenëak pim Pulö ningkën waut.
13 Ten Anutuu omën ompyaut yaningk pöta songönten omnaröa könötëaan
ök neniaan. Ngëëngk Pulöök re nuulön omën Pulööring wëauröen ngönënta
songönte tekeri wes yaningk. 14 Omën Ngëëngk Pulö naönörö pit Anutuu
Pulöök ngön rë moula pöt korar wesak kat nawiin yaë. Ën Ngëëngk Pulö
waurö tiarökëër pöta songönten ëwat wë. Pötaanök omën Pulö naönörö pit
songönten yok pangk ëwat nasën ëëpnaat. 15 Omën Anutuu Pulö ningkën
waurö tiar omën pout yok pangk kom ëëpenaat. Ën Pulö naönörö pit tiarim
songönten ëngk ma e wesak pangk kom naën ëëpnaat. 16 Pöt pit Anutuu
songönten köpël wë pötaanök. Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Talëpök Anutuu könöön ëwat wë?
Talëpök pi omnantön ëwat sëpnaan rë moulöpën?"

Omën Pulö naönöröak yok pangk naën ëëpnaatak tiar Pulöök rë nuulön
Kristoë kön yawi pöl yeë.

Ngönën ya yamëngk piporö Anutuu ya omnarö

3 1 Karurö, ne omën Anutuu Pulö wauröen ök yamëëa pöl arën ök
niamëak ök ëën pangk naën ëaut. Kristoë ngöntaan ar öngaaröa
ök köpël wë. Pötaanök ne yangerakë omnaröen ök yamëëa pöl arën ök
niiaut. 2-3 Öngaarö pit kaömp kosangöt nanëmpan, kapa pëën nëmpnaat.
Ar öngaaröa ök ngönënten köpël wëën yak ne ngönën öngpököt pëën ök
niiaut. Ën peeneeta ar wëwë ngaantakël wë. Pötaanök ngön öngpököt
pangk ëwat nasëngan. Ar arim karuröen kaaö ëëre neneren sërere ngön
aö pël yeë pötak wëwë ngaantakël wë yangerakë omnaröa yaaul yeë pël
pet yaalni. 4 Ar naröak, "Ten Poolëërö," pël yaan naröak, "Ten Apolos
pimorö," yak. Pötaanök yang omnaröa wëwëetakël wë pël yeniak.

5 Ar tol ëën ten Apolos kom yaalni? Ar kön wiin Apolos puukëër kaöap
Kristo pim ököp pël yaë ma? Ma Pool nookëër kaöap Kristo pim ököp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pël yaë ma? Won, tenip om Aköpë inëën pëën yaauwaarök namp ya
nentak kom ë niulëën ya yamëngkën ar piin kön wi kosang wesaut. 6 Tiar
ya lupöök nampök wet rëak öpöt ngëntën nampök nön yati. Pöta ök ne
wet rëak ngönën ök niaan Apolos ënëmak ngarangk elnia. Tenip om
pël ëauwaar Anutuukëër kaamök ëën këët yaarö. 7 Pötaanök ngëntööre
nön ti pël yaë pöaar yapin wonaar. Ën kaamök ëën këët yaarö pöpökëër
yapinringëp. 8 Yangëntaupre nön yatiaup piarip kopëtalaar. Ën sum öpna
pöt neenem ya yamëngkauta ökök Anutuuk namp nal mangkën öpnaat.
9 Tenip Anuturing ya yamëngkauwaar. Ën ar pöt Anutu pim ya lupö pël
yeë. Pël ëën pi ngarangk yaalni. Ar tenpimorö won.

Ngönënë ya omnarö ka ök yarëauröa ökörö

Ar Anutu pim kaat pël yeë. 10 Anutu komre kolap elnëak pim yaatak
neulëaup. Pël ëën omën ka ompyaut ök yarëaupök wet rëak ök ëak
wap kosang panëët yewesir pöl nook wet rëak ngönënta songönte ök
niiaut. Pël ëën omën muntarö yal menak wap pötë rangk ök yarë pöl
narö peene arim naë ngönën ya yamëngk. Omën peene arim naë ya
yamëngk pörö pit këëkë wesak ngönën ök niiaö ngarangk elniip. 11 Ne
Kristo pim ngönte arën ök niiaut. Pim ngön pöt ka wap weit wesira pötë
ököt. Pötaanök omnaröak pöt ti olëak wap muntat yok pangk newesirën
ëëpnaat. 12 Wap weë pötë rangk ka ök rapënëak naröak koolre siluwaare
kël sum kësangring ompyaö pipot wak pël yeë. Ën naröak këra wiapötre
perre koin teënt sak yaila utpet pipot wak pël yeë. 13 Pël ëën omnarö
tiarim neenem ya yamëngkautë songönöt tekeri sëpnaat. Akun kaöaöök
Anutu pi tiarim ya mëneimautë këët esuwesök war wasëpnaat. Tiar
pimëën ompyaö elmëeiman pöt koolre siluwaare kël sum kësangringötë
ök nanikotön ëëpnaat. Ën utpet elmëeiman pöt këra wiapötre perre koin
teënt sak yail pötë ök es kot won sëpenaat. 14 Pël ëën omën narö wap weë
pötë rangk ök rëën esuwesök nokotön ëëpna pörö Anutuu naëaan kangut
öpnaarö. 15 Ën narö wap weë pötë rangk utpetatring ök rëën es kotön
kangut naön ëëpnaat. Pël yaëën omën pörö es nokotön wëën Anutuuk
omën pëënörö esuwesiaan kama wa ulmëën öpnaat.

Ingre mor saurö pit Anutu pim ngëëngk tupët

16 Ar Anutuu ngëëngk tupta ökörö. Pötaanök pim Ngëëngk Pulö arim
lupötë wë. Pöten ar köpël ma? 17 Omën namp pi Anutu pim tup ngëëngk
wesa pöt utpet wasën pöt Anutuuk kangiir utpet mowasëpnaat. Pöt
Anutuu tup pöt ngëëngkët pötaanök. Pim ngëëngk tup pöt ar tapörö.

Tiar ngönënë wotöököröen wak isak angan

18 Arimtok arimtë lupötön morök elmëëngan. Arëkaan namp pimtën
kön wiin yangerakë omnaröa ëwatöt wak wë pël yewas pipop Anutuu

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëöetak ëwatëp pël sak öpënëak pöt yang omnaröa ëwatöt kasëng menak wëën pitök piin kön irikor yaaup pël map. 19 Yangerakë omnaröa ëwat pipot Anutuuk itaangkën kë wonöt pël yaë. Pipta ngönte ngönëntak epël wia.

"Omën omnaröak kön wiin ëwatringörö pël yewas piporö morök yaëën
Anutuuk maan pitëmtë morök pötök utpet yemowas."

20 Ën kaalak ngönëntak nenteta epël ya.

"Aköp pi yangerakë omnaröa ëwatötön kön wiin pasut pël yaë."

21 Pötaanök arëkaan naröak ngönënë wotöökörö komre kap ëak wak isak anganok. Omën pout arimtëëtok. 22 Pool neere Apolosre Pita ten pourö arimorö. Ën yang epërere öp wëautere wel yawiautere omën peene wia epotere ënëmak orööpnaat pipot pout arimot. Anutuuk arimëën yaö ëaut. 23 Ar pöt Kristoëërö, ën Kristo pöp Anutuup.

Aköp pimtok pim ya omnaröa wëwëat kom ëëpnaat

4 1 Ar ten ngönënë wotöököröen kön wiin Kristo pim inëën wë Anutuu ngön kë ngaanëër ëlëëp wiakaima pöt ngarangk ëak ök yaaurö pël sëp. 2 Pël ëën ngarangköröa ngön kosangët epël wia. Ngarangkëp pim ya mena pöt këëkë wesak ngarangk ëëp. 3 Ne pöt, arök ma omën munt naröakta ya Anutuu nena pöt wël elnëënë pötaan ne kön selap naëngön. Pöt omnaröa wël yaë pöt pasut. Nemtokta nem yaaut wël naëngön. 4 Nemtok nem yaauten kön wieë utpet nent nokoirën yaaup. Nook nemtën pël aan pangk naëpan. Aköpökëër nem yaaö pöt wël elnëëpnaat. 5 Pötaanök akun Anutuu wia pöt naaröön wiaan omnaröa wëwëat kom ëëngan. Ënëmak Aköpë waisëpna akun pötak pi omën koutak ëlëëp wia pöt wak ëwaatak wiak omën tiarim könöök kent kön wia pötta tekeri wasëpnaap. Pël ëak Anutuuk omnarö tiarim yaaut kom ëak neenem yaautë kangut nimpnaat.

Korin omnaröak pitëmtën wak isak aima

6 Karurö, ne ngön pipët ök yeniem ar kaamök elniipënëak ten Apolos tenpimtë songönte ök yeniak. Pël ëak ngön ngönëntak wia pipot ilap riinganëën tenpim ënëm ëënëëten kent yaë. Pötaanök ar naröak kom ëak ngönënë wotöökörö nampön wak isak ëak nampön wak irëak angan. 7 Karurö, ar muntarö il wesak ngönënë wotöökörö yok pangk kom ëën ma? Won. Anutu pimtok omën pout yaningk, arimtok naön. Pötaanök Anutuuk omën pout yaningk pöten ar tol ëën arimtën kön wiin naningkën koröp oröön arimtën wak yawis?

8 Elei, ar arimtën kön wiin lupötë ngönën peö ëak wë. Ar arimtën kön wiin Anutuu omën ompyaö pout wak pim ëöetak kaö sak wë ten il yaniwas pël yewas. Won, ar kaö nasën wë. Pël ëaap nem kentöök ar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pël ëak wë pöten kent yaë. Pël kaö sak wëan talte ten kaamök elniin arring kaö sak öpen. 9 Ne epël kön yawi. Kristo pim ngön yaaö omnarö ten Anutuuk kot niwesak omnaröa iri yanuulë. Ten yang ngarangköröa omnarö ngön yaatak ulmëak weletaan yaö elmëën wë pöröa ök. Pël ëën enselre omën pourö tenën it top yaalni. Ne kön wiin Anutuuk ten pël ëënëak yanuulë. 10 Ten Kristoë ngönte ök yak pötaan omnaröak tenën kön wiin kopël waswas yaaurö pël yaë. Ën ar Kristook yal menak wë arimtën kön wiin ëwatringörö pël yaë. Omnaröak tenën kön wiin wiapre kor yaaurö pël yaë. Ën arimtok arimtën kön wiin weëre kosangringörö pël yaë. Pël ëën omnaröak arën wak isak yeem tenën wak irëak yaaurö. 11 Ngaanëër ngöntök ëauröak om ngöntök ë imeë iire kaömpre poë köröp poutön ngöntök ëeim wë. Pël yaëën omnaröak yanimöön kan yeem oröptak ilenëak yeë? 12 Pël yeem ten këëre kaömp koirënaak yak tenimtë morötök këlangön kat wiak ya yamëngk. Omnaröak tenën ökre was yeniaan kangiir ompyaö wesak yemak. Pitök utpet yaalniin kangiir utpet naalmëën yeë. 13 Pit utpet wesak yeniaan kangiir wiap yaalmë. Ten yang ël epotë omnaröak wa irman yaniwesaurö. Pitök tenën kön wiin utpet panëërö pël yaniwas. Tenën pël elnieimauröak peeneeta tapël yaalni.

Pool pi Korin omnaröen pim yaaul ëëpënëak mëëa

14 Ne ar ëö sënëën ngön pipot neniaan. Ar nem ruurö yak yaköm ëën kön tektek sënëak ök yeniak. 15 Ar Kristook yal menak wëën omën selap pan ngarangk elniipënëak yaë. Pël ëaap ar pep selap won. Nemënt kopëtapök ngön ompyaut ök niaan Yesu Kristook yal mangkën arim pep saup. 16 Pötaanök ne ke urak epël yeniak. Nem yeë pöl ëeë. 17 Ar nem yeë pöl ëënëak Timoti arim naë wes mëën yewais. Ngönëntaan pi nem ru panë sak wë ya ompyaö yamëngkaup. Puuk nem Kristook yal menak wë omnant yaaö pöten arim könöt ngolöp wes nimpnaat. Kristook yal menak ëpena ngön pöt ne ka poutë ingre mor sauröen ök maim wë.

18 Ar naröak neen, “Pi eprek newaispan,” pël aimeë kölokkölok eim wë. 19 Pël ëaap Aköpök kön wiin pangk ëën pöt peene tapët arim naë waisumaat. Pël ëak pitëm kölokkölok ngön yaaö pötaan ngön naëngan. Pitëm omnant yaautë songönöt tekeri wasën ar pit weëre kosangringörö ma won pöten itaampunëët. 20 Anutu pim wa ngaöök nimëën wë pöta songönte ngön pëën yaaut won. Pöt weëre kosangring wë Anutuu ngönta ënëm yaaut. 21 Ar taltaan kent kön yawi? Utpet ëeim wëën ne pësementring waisumaaten kent kön yawi ma ompyaö wëën lup sant elniak mayaaptaring waisumaaten kent kön yawi.

Korin omnaröa naë öngre omp wëwë utpet nent oröa

5 1 Ne ngön nent omnaröak epël yaan kat yawi. Arim tekrak öngre omp wëwë utpet nent ngönën köpëlöröakta naën yaaut oröak wia.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Omën nampök pim pepapë öngöp wak wë pël kat yawi. 2 Omën utpet
pöt oröak wiaan ar tol ëën arimtën wak yawis? Pöt pangk naën. Ar utpet
oröak wia pötaan yaköm kön wiak omën pipop arring öpanëën waö ë
mëënë pöt ompyaö. 3 Yaap, ne arim naë won kamaarek wë. Ën nem könö
pöt arring wë. Pötaanök ne arim naë wëa ëëma pöl omnampë utpet ëa
pöt kat wiak kom ëak epël yeniak. 4 Ar tiarim Aköp Yesu Kristo pimorö
pël kön wieë wa top yaëën nem könö arim naë wiaan tiarim Aköp Yesu
Kristo pim weëre kosangö nimpnaat. 5 Pël ëën ar omën pöp Setenök
këlangön menak pim wëwë ngaante won wes olaan Anutuuk akun
kaöaöök Aköp Yesu pim tekeri sëpna pötak pim lupmer kama öpnaan
waö ë mëeë.

Pool pi Korin omnaröen omën utpetap waö ë mëëpënëak mëëa

6 Omën utpet pöt om wiaan arimtën wak isak yak pöt pangk naën.
Ngön nokoli epëten ar köpël ma? “Pol pëwëö repak kot nent oröak
yaapötë sëën pout kakam ëëpnaat.” Pöta ök utpet arim naë wia pötak
ar pourö utpet niwaspanëën ngarangk këëkë ëeë. 7 Ar pöt utpet wonörö.
Pötaanök pol pout kakam ëëpanëak pëwëö ti yemoolak pöl omën pöpë
utpetatök ar pourö utpet niwaspanëën pi waö ë mëeë. Anutuuk ar mait
elniak arim utpetat won sëpënëak Kristo sëpsëp ket ëak möa. Pötaanök
arta utpet ëënganëën omën pöp waö ë mëeë. 8 Yuta omnaröa ketre saunat
wa moolëak Anutu pim mait elmëa pötaan yoöre ërëp yamëëa pöl tiar
utpet pout kasëng menak kölam wë ngön këët apa.

9 Ne pep newer wet rëak epël retëng ë ninaut. “Ar omën öngre omp
wëwëat utpet yaë piporö kasëng meneë,” pël niiaut. 10 Ne omën piporöen
kön wieë omën ngönën köpël wë öngre omp wëwëat utpet yaaöre keimön
yaaö, këkain yaaöre Anutu pim urtak omp ak kaarörö ngëëngk yewesa
pörö kasëng mampun pël newasën ëaut. Ar ngönën köpëlöröaring
ngöntre kar naën yeëan talte yang epër yok pangk sëp wasën. 11 “Ar omën
namp pimtën, ‘Ne ngönën wak wë,’ pël aimeë arën, ‘Karurö,’ pël niaim
wë öngre omp wëwëet utpet ëëre omnantön war ë, Anutuu urtak omp ak
kaarörö ngëëngk wasööre omnaröen ökre was maö, i ngaat nak kön irikor
ëëre këkain ë pël yaë ke piporö kasëng mampun,” pël kön wiak retëng
ë ninaut. Kot nenteta piiring kaömp ngawi ëëngan. 12-13 Nook ngönën
wonöröa wëwëat yok pangk kom naëngön. Anutuukëër pël ëëpnaat. Ën ar
ingre mor sauröakëër arim wëwëat yok pangk kom ëënëët. Pöta ngönte
ngönëntak epël wia.
“Omën utpetap arim tekrakaan waö ë mëeë.”

Ngönën kat wiauröak nener ngön yaatak ulmëëngan

6 1 Ar ingre mor sauröa naëaan omën namp pim karipëën ngön wieë
ar keker elniak ngön yaatak moulmëëpënëak pöt yang ngarangk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngönën wonöröa naë yok pangk sëpën ma? Won. Pi Anutuu omën sauröa
naë së moulmëën kom ëëp. 2 Ënëmak akun kaöaöök Anutuu omën
saurö tiarök yangerakë omnaröa wëwëat yok pangk kom ëëpena pöten
ëwat wë. Ar ënëmak yangerakë omnaröa wëwëat kom ëënë pöt kot
wia epöökëër yok pangk kom ëënëët. 3 Tiarök enselöröa wëwëatta yok
pangk kom ëëpena pöt ar ëwat wë. Yaap, tiar ya kaö pipët mëmpenaarö.
Pötaanök yangerakë wëwë epëtaan kom ëëpena pöt kotte. 4 Pötaanök ar
ingre mor sauröa naë yangerakë omnantëën ngön wieëa pöt tol ëënak
ngönën won arim ëwat pöröen pitök kom ëëpën yemak? 5 Ne ngön pipët
ar kat wiak ëö sënëak ök yeniak. Arim naëaan ëwat omën namp karaar
kom ëëpnaap won ma? 6 Wë koröppe. Pël ëaap ngönën kat wia nampök
karip ngönën wonöröa naë ngön yaatak ulmëën ya yamëngk.

7 Arim nener ngön yaatak yaulmë pötak arim ngönëntakë wëwëat wak
yeira. Omnaröak ar utpet niwasööre arimot këkain ë pël yaëën kangiir
naalmëën ëënë pöt yok pangk. 8 Pël ëaap arimtok omën naröaan utpet
mowesak këkain yeë. Pël yeem ingre mor sa arim karuröaanta tapël
elmëak utpet panë yaalmë.

9 Omën utpet yaaurö Anutuuk wa ngaöök nemomëën ëëpna pöten ar
ëwat wë. Ar omën epotön köpël ëëngan. Omën öngre omp nga yaaöre
Anutuu urtak omp ak kaarörö ngëëngk yewesa, öngre omp wëwëet utpet
yaaöre omp nampök namp ëöaat yaalmëaö, 10 këkain yaaöre omnantön
war yaaö, i ngaat nak kon irikor yaaöre utpet wesak yaaöre omnarö möak
këkain yaaö utpet ke pilörö Anutuuk wa ngaöök nemomëën ëëpnaat.
11 Ngaan ar narö pi tapël wakaimauröak peene Aköp Yesu Kristook yal
yemangkën tiarim Anutu pim Pulöök i niirak arim utpetat won wes
nuulaan wotpil sak pimtëën yaö sak wë.

Ompyaö wë Anutuu yapinte wak isak apa

12 Ar naröak epël yak. “Omnant pout yok pangk ëëmaat,” pël yak. Pöt
yok pangk yaketak omën nantök ar pangk kaamök naalniipan. Neenta,
“Omën pout yok pangk ëëmaat,” pël amaatak omën nent kaö sëën
inëën elmëëngönëën pël naëngön. 13 Ar naröak epël yak. “Kaömp pöt
yaatakëët yak nëën yaatak yes. Ya epët kaömpötëët,” pël yak. Pöt yok
pangk yaketak Anutuuk piptepar won wasëpnaat. Ën möönre köröp epö
öngre omp nga yaaö pötë yaö wonö. Tiarim möönre köröp epö Aköpë
inëën elmëëpënëak yaö ëau. Aköp pi tiarim möönre köröp epöökë pepap.
14 Anutuuk Aköp weletakaan wal ë ulmëaupök tiarta tapël pim weëre
kosangöök wal ë niulëëpën sa. 15 Arim möönre köröp pipot Kristo pim
köröp lup nant ar pöt ëwat wë. Ar kön wiin arim möönre köröp wak öng
kan pas yaaupring erën ëën pangk ëëpën ma? Pël naëngan, won pan.
16 Omp namp öng kan pas yaaupring erën yaë pöp pi öng pöpring köröp
kopëtaö yeö ar pöten köpël ma? Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Piarip

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pouwaar erën ëën koröp kopëtaö pël ëëpnaat.” 17Ën namp Aköpring yal
ëak wë pipop piiring könre lup kopëtemer sak wë. 18Öngre omp nga
yeë pippel sëp weseë. Utpet muntat omnaröak yaë pipot pitëm koröpöt
utpet newasën yaë. Ën namp öngre omp nga ëak pöt pimtë koröpö
utpet wasëpnaat. 19Arim koröp pipö Ngëëngk Pulö pim ngëëngk tupët
pöt ar köpël ma? Anutuuk Pulö arim lupötë ulmëën wë. Arim koröp
pipö arimtëö won, Anutu pimö. 20Puuk sum kësang elniak ar utpetatë
öngpökaan kama wak pimëën niwesa. Pötaanök ar ompyaö wë pim
yapinte wak isak aë.

Öngre omp yaauta ngönte

7 1Arim ngön neen pepeweri pëël neean pöt ne kangiir ök niamaan
kat wieë. Omën namp omp tek öpna pöt ompyaö. 2Pël ëënëëtak
öngre omp nga yaaut kësang wia. Pötaanök pötak wer niöpanok ompörö
neenem öngöp wak wëën öngöröeta neenem ompöp wak önë pöt ompyaö.
3Ompöpë koröp pipö pim öngöpëö. Pötaanök keimön elmëëpan. Ën
öngöpë koröp pipö ompöpëö. Pötaanök keimön elmëëpan. 4Pöt tol
ëën? Öngöp pimtok pim koröpö ngarangk naën, pim ompöpök pël yaë.
Tapël ompöp pimtok pim koröpö ngarangk naën, pim öngöpök pël yaë.
5Öngre omp weëaurö ar nener koröp keimön elmëëngan. Om Anutuun
ök manëak wet rëak ngön ë kat men ëak akunet om wiaan arim koröp
keimön ëënë pöt yok pangk. Pël ëën akun pöt pet irën Setenök morök
elniin arim koröp ngarangk naën wë öngre omp nga ëënganëën kaalak
erën ëën. 6Ar öngre omp ëënëak yeniak pöt ne kosang wesak neniaan. Ar
pël ëënë pöt yok pangk pël yeniak. 7Nem kentöök ar pourö nem ök tek
önëak kent yaë. Pël yaëëtak Anutuuk elniin narö öngre omp wak wëën
narö tek wë. Pi tiar pël ëëpenëak weëre kosangöt kom ëak narö nant
narö nant yaalni.

8Öngre omp tekre kapirörö ne arën ök niamaan kat wieë. Ar nem ök
tek önë pöt ompyaö. 9Pël ëënëëtak arim koröpöökë wëwëat ngarangk
naën yeem öngre omp ëënë pöt ompyaö. Koröpöökë kentre kaurat kaö
sak ngep elniipna pöt pangk naën. Pötaanök öngre omp ëënë pöt ompyaö.

10Öngre omp weëaurö, ne arën kosang wesak ök niamaan kat wieë.
Ngön epët nook won, Anutu pim këm ngönte. Öngöp pi pim ompöp sëp
waspan. 11Ma yok pël ëak pöt om öp. Won ëën pöt pim ompöp kaalak
koirak lup kopëtemer sak öp. Ën ompöp piita pim öngöp wes mëëpan.

12Öngre omp muntarö, nem arën ngön niama epët Aköpëët won,
nemtëët. Omp ngönën kat wia namp öng Kristoon kön wi kosang
newasënëp koirën piiring öpënëak kent yaëën pöt wes mëëpan. 13Ën
tapël öng ngönën kat wia namp omp Kristoon kön wi kosang newasën
nampring wëën piiring öpënëak kent yaëën pöt wes mëëpan. 14Pöt tol
ëën? Öng ngönën kat wia pöpëën Anutuuk omp Kristoon kön wi kosang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

newasënëp yaö elmëa. Tapël omp ngönën kat wia pöpëën Anutuuk öng Kristoon kön wi kosang newasënëp yaö elmëa. Pël naën ëa talte piarpim ruurö Anutuu ëöetak kölam nasën ëëpën. Pit Anutuuk pimëën yaö wesa. 15 Ën ngönën köpël öng ma omp nampök pim weëaup sëp wasëpënëak yaan pöt ngönën kat wia pöpök il newariipan. Anutuuk tiar mayaaptak öpenëak yaö niwesa. Pötaanök nga elpanok ngönën köpëlëp sëp wasëpënëak yaan ngönën kat wiaup yok pangk kat mowiin sëpnaat. 16 Öngörö, arim ompöröak sëp niwasëpënëak yaan il mowariak kaamök elmëën Kristo pim naë rë olaan kama öpna pöten ar köpël wë. Tapël ompöröeta, arim öngöröak sëp niwasëpënëak yaan il mowariak kaamök elmëën Kristo pim naë rë olaan kama öpna pöten ar köpël wë.

Anutuu yas niaan wakaiman pöl öpa

17 Om ar pourö Anutuuk arim wëwë önëak yaö elniin wakaiman yas niaan pim naë rë olëak wëaö pötak wakaiman pöl weë. Ngön pipët ar ka poutë ingre mor sauröen kosang wesak ök niaim wë. 18 Namp Anutuun yaö ëak pim koröp kaut moilën wëën Anutuuk yas mëëa ëën pöt pim ila pöt ngep ëëpnaaten kön wiipan. Ën namp nailën wëën Anutuuk yas mëëa ëën pöt ilëpnaaten kön wiipan. 19 Koröp kaut yailaut ma nailën yaaut piptepar om pastepar. Anutuu ngön kosangta ënëm ëëpena pötaar omën këët. 20 Anutuuk yas niaan pim naë san pötak wakaiman pöl weë. 21 Ar inëën ëeim wëën Anutuuk yas niia ëën pöt wil niulëëpnaaten kön selap ëënganok. Arim wil niulëëpnaata kan nent oröön pöt pöök seë. 22 Inëën wë ma won pöten kön selap naën ëëpenaata songönte epët. Omën namp inëën wëën Aköpök yas mëëa pöp puuk wil moulmëën pimëën yes. Ën namp inëën won wëën Aköpök yas mëëa ëën pöt Kristoë inëënëp pël yes. 23 Anutuuk ar sum kaö elniak utpetatë öngpökaan kama niwak pimëën niwesaurö. Pötaanök omnaröa yaautë ënëm ëënganëp pim ënëm seë. 24 Karurö, omën pourö tiar Anutuuk yas niaan pim naë san pötak wakaiman pöl piiring öpa.

Ongre omp tekre kapiröröa ngönte

25 Ne öngre omp tekröröa ngönte ök niamaan kat wieë. Ngön epët Anutuuk ök nenëaan, nemtok kësangën elnëak weëre kosang nangkën nem ngön këët ök yeniak epëten yaap pël wasënëët. 26 Ne kön wiin akun eptak këëre ngaat oröak wia pötaanök peene wë epël önë pöt ompyaö. 27 Öngre omp ëaurö pöt nener wes mëënëak kön wiinganok. Ën öngre omp naën wë pöt pël ëënëëten kön wiinganok. 28 Omp tekörö ar öng önë pöt saun won. Ën öng tekörö ar omp önë pöteta saun won. Om öngre omp ëak wëën pöt könömöt arim naë orööpnaat. Pötaanök orööpanëën tek önë pöten kent yaë.

29 Karurö, nem yeniak pöta songönte epët. Tiar yang eprek öpenëak akun niwia pöt pet irëpënëak temanöm yes. Pötaanök akun kot eptak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ar öngre omp ëauröak teköröa ök sak weë. 30 Ën ingre ya ilak yaauröak
pël naën koröp oröak weë. Ërëpsawi yaauröak won koröp oröak weë.
Omnant sum yaauröak omnant wonöröa ök sak weë. 31 Yangerakë
omnantëën ya kaö yamëngkauröak pötëën kent naën yaauröa ök sak weë.
Yangerakë omën pöt teënt kö sëpnaat. Pötaanök tiar pipotön kaö wesak
kön selap ëëngan.
32 Ar omën pasutëën kön selap naën ëënëëten ne kent yaë. Omp tekörö
pit Aköpök itaangkën ompyaö sëpna yak pim yaataan kön yawiaurö. 33 Ën
omp öngringörö pitëm öngöröak itaangkën ompyaö sëpna yak yangerakë
omnantëën kön yawiaurö. 34 Pit Aköpë omnantre yangerakë omnant
pouteparëën kön yawiaurö. Ën öng tekre ulwasörö pit pitëm koröpre
lup pöt kölam sëpënëak kön wieë Aköpë yaataan kön yawiaurö. Ën öng
ompringörö pitëm ompöröak itaangkën ompyaö sëpna yak yangerakë
omnantëën kön yawiaurö. 35 Nem yeniak pipët arim yaaut kan wariak
neniaan, kaamök elniipënëak yeniak. Nem kentöök ar wotpil wë Aköpëën
yak weë ngentiak pim yaat mëmpunëak kent yaë.
36 Ën omp namp pim koontup kaö sak omp öpna salëpök nga
ngentiipënëak kön wiin pangk naën ëën pöt lup kaip tiak omp
mampënëak kön wiin pangk ëën omp mës mampna pöt utpet nasëpan.
37 Ën omën namp pim könöök koontup tek öpënëak kön kosang wiak
pöt pangk pël ëëpnaat. 38 Nem yeniak pipta songönte epët. Omën namp
pim koontup omp mampna pöt ompyaö ëëpnaat. Ën namp pim koontup
omp nemangkën ëën tek öpna pöt ompyaö pan ëëpnaat. 39 Öng namp
pim ompöp öp wëën sëp wesak muntap koirëpna pöt pangk naën. Ën
ompöp wel wiin pim omp kent kön wiipna namp yok pangk koirëpnaat.
Pöt köntak won, Aköpön kön wieë pël ëëpnaat. 40 Pël ëëpnaatak nemtë
könöök, pim ompöp wel wiin pimënt öpna pöt pi ompyaö pan öpnaat. Ne
kön wiin Anutu pim Pulöök kön pipö tekeri wes nangkën yeniak.

Animaut omp ak kaaröröaan kiri ar yaauta ngönte

8 1 Ne omp ak kaaröröaan kiri ar yaauta ngönte ök niamaan kat wieë.
Arök, “Ten kön wiin omnantë songönötön tiar pourö ëwat wë,”
pël yak. Pël yaketak ne epël yeniak. Tiar omnantë songönötön ëwat wë
pël apena pöt tiarimtën wak isak apenaat. Pël apenaatak tiar neneren
lup sant elmëëpena pöt lup kosang sëpenaat. 2 Omën namp kön wiin
pi omnantë songönte ëwat wë pim ëwatten wak isak yaan pöt pi këëkë
ëwat nasën wë pël apenaat. 3 Ën namp pi Anutuun lup sant elmëëpna pöt
Anutuuk omën pöpön ëwat sak pimëën wasëpnaat.
4 Ar animaö omp ak kaaröröaan kiri ar ëaut yok pangk nëmpen ma
won pöten pëël yenëak. Arim, “Omp ak kaar omnaröak ket ëa pörö kë
wonörö,” pël yak pöt yaap yak. Ën, “Anutu kopëtap këëp, muntarö won,”
pël yak pöteta yaap yak. 5 Kutömweriire yangerak omën kaöarö kësang

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omën naröak pitën, “Anutu” pël yamëëaurö wë. Omp ak selap omën
ngönën wonöröak ngëëngk wesak yaya yamëëaurö wë pöt yaap. 6 Pël
ëaap Anutu kopët namp wë. Pöp tiarim Pep panëëp. Puuk omën ël epot
pout ket elniin pim inëën elmëëpenëak wë. Ën Aköp kopët namp wë. Pöp
Yesu Kristo. Puuk omën ël epot pout ket elniak wëwë kosangët ningkën
wë.

7 Ar pourö, “Omp akörö kaarörö,” pöt këëkë ëwat nasën wë naröak
ngaan omp ak kaaröröaan kiri ar eimaö pöten kön wiak kaömp yenem
kaömp pöt omp ak kaaröröaan kiri ëaut pël kön wieë yen. Pël ëak arök,
“Yok pangk nën ma won?” pël ëak kön selapring yen pötak arim lupöt
utpet yaniwas. 8 Kaömp yenaare won pötök kaamök elniin Anutuu naë
nasëngan. Tiar kaömp omp ak kaaröröaan kiri ëaut nanën ëëpena pöt
Anutuuk tiarën itenak utpetarö pël newaspan. Ën kaömp pöt nëmpena
pöteta puuk itenak ompyaurö pël newaspan.

9 Om këëkë ngarangk ëeë. Arök, “Ten kaömp omp ak kaaröröaan kiri
ëaut nëna pöt yok pangk,” pël yewas. Pël yeëetak omën kaömp pöten,
“Yok pangk nën ma won?” pël kön selap yaë pöröak ar pël yaëën itenak
tapël ëën pötak pitëm lupöt utpet mowaspanëën ngarangk ëeë. 10 Omën
kaömp omp ak kaaröröaan kiri ëautön, “Num ma won?” pël kön selap yaë
pöpök itaangkën ar, “Omp akörö kaarörö,” pël yewas pörö nampë ngönën
tupta kakaati së yenën pi tol ëëpën? Piita kaömp ke pilöt yok pangk
nëmpnaat wesak arim ënëm ëak kaömp pöt nëën pötak pim lupmer utpet
wasëpnaat. 11 Arim, “Omp akörö kaarörö,” pël yewas pötaan omën pöten
këëkë wesak kön nawiin yaë pöp pim lupmer utpet sëpnaat. Ngönën kat
wia arim kar pöp Kristook pi utpetetakaan kama öpënëak wel wia. 12 Ar
ngönën kat wia arim karuröen utpet pipël elmëak pitëm lupöt utpet
yemowas pipët Kristoonta utpet yaalmë. 13 Pötaanök nem kaömp ke
pilöt yena pötak nem karipë lupmer utpet yemowasën pöt animaut sasa
nanëngan, pi utpet sëpanëën.

Pool pim ya yamëngkautaan sum naön pötaan ërëpsawi ëa

9 1 Anutuu yaat nem mëmpëak kent yeë epët omën nampök il
newariipan. Ne tiarim Aköp Yesu Kristo pim ngön yaaö omnamp
piin itenaup. Nook pim yaat mënautaan ar piin kön wi kosang wesak
wë. 2 Omën naröak neen, “Pi Aköpë ngön yaaö omën wonöp,” pël ya. Pël
yaatak arök pöt neen, “Pi ngön yaaö omnamp,” pöt ëwat wë. Pöt nook
pim ngönte ök niaan kön wi kosang wesak wë pötaanök. Arim wëwëetak
ne Aköpë ngön yaaö omnamp pöt pet yaë.

3 Omën nemëën kaaö ngön ya pöröen kangiir epël yemak. 4 Nem arim
naë Anutuu yaat yamëngkaö pötaan arim naëaan iire kaömp öma pöt
pangk naën ma? 5 Aköpë nangaröere Pitaare ngön yaaö muntarö pit
pitëm öngörö mësak yesaurö. Ne yok pangk pël naëngan ma? Pangk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pël ëëmaap. 6 Elei. Ar kön wiin ten Panapas tenpimënt arën ngönën
ök yeniem kaömpre omnantë waurat pangk ëën ma? Tenpimtok pël
ëëna pöt pangk naëpan. 7 Nga omnarö kaömpre ngaë omnant pitëmtë
monatök naöpan. Ëmre ya yaaurö pitta këët oröön yok pangk nëmpnaat.
Pol purmakaö ngarangk yaaurö pitta yok pangk kapa kolapöt kolak
nëmpnaat.
8 Ngön pipët omnaröa kön pëënëëtök naën. Pipta ngönte ngönëntakta
wia. 9 Anutu pim ngön kosangët Mosesök epël ëa. “Pol purmakaöp
ya kaamök elniak korupait tööpënëak ing samsam yeem nëmpënëak
yaëën këmët il mowariingan.” Anutu Mosesën ngön mëëa pipët
pol purmakaöröaan pëën nemaan ëa. 10 Won. Anutuuk ten pim ya
omnaröaanta kön wieë ngön pipët Mosesën ök maan retëng ëa. Omën ya
yamëngkaupre këët oröön yewaup piarip köp sëën nant öpënëak kön wieë
ya mëmpna pöt yok pangk. 11 Tenök arim lupöt kosang sënëak ngönën ök
niaim wë. Pötaanök arök kangiir koröpöökë kaamököt nimpunë pöt yok
pangk naën ma? 12 Ya omën muntarö koröpöökë kaamök pöt yemangk.
Pötaanök ten wet rëak ya yamëngkaurö pit il yemowasën nimpunëët
pangk önaat.
Pël ëënaatak Kristo pim ngön ompyaut il wariinganëak pötön naën pas
këlangön kat wiak ya yamëngk. 13 Ngönën omën Anutu pim tup kaöetak
waur yaaurö pit omnaröak Anutuun yak kaömpöt wak wais wiin pötëaan
nant yeö ar pöten ëwat wë. Ën kiri ar yaauröeta animaö kiri yemangk
pötëaan yeö. 14 Pöta ök Aköp Yesuuk ten pim ngön ompyaut ök yaaurö
ar kat yawiauröak koröpöökë kaamököt ningkën önëak kosang wesak ök
niiaut.
15 Ne pöt, arök koröpöökë omnant nampunëak neniaan ëaut. Peeneeta
pël ëënëak retëng naën. Won, ne omnantëën kimang neniangan.
Kaömpötëën këën ëak wel wiimëak yeem pöt arën kaömpëën neniangan.
Ne arim naëaan omnant naön yaaö pötaan ërëpsawi yeë. Ën nem kentöök
ar nenangkën yaëën pötaan ërëpsawi eim öma pöten kent yaë. 16 Nem
ngön ompyaut ök ni yeë pötaan nemtën wak isak naëngön. Pöt Kristook
ne pël ëëmëak kosang wesak neeaut. Ne pim ngön ompyaut ök naën yeëan
talte pim ya mëmpëak neeaut sëp wesak pötaan ya këlangön kaö ëëm.
17 Ya pipët nem könöök yamëngkem talte sum ömaaten kent kön wiim. Pël
ëëmaatak ya pipët nem könöök naën, Aköpök epël ëëmëak nangkën sum
naön. 18 Pël ëa pötaanök ne kangiir oröpöt yeö? Nem kangiir yeö pöt epët.
Ngön ompyaut ök niak kangiir sumere omnant naön yaaup. Ngön ompyaut
amëak ne kangiir sumere omnant yok pangk ömaat pël newasën yaaup.

Pool pi omën pouröa inëën sa

19 Ne omën pouröa inëën wonöpök nem könöök ngönën ök niaan
omën kësang pan Kristoë naë rë olanëak ar pouröa inëën saut. 20 Ne

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yuta omnaröa naë ya yamëngkem pitën ngönën ök maan Kristoë naë rë olapënëak pitëmtë yaaul yaaup. Mosesë ngön kosangta öngpök naönöpök omën pöta öngpök wëauröen ngönën ök maan Kristoë naë rë olapënëak pitëm yaaul yeem pim ngön kosangöt ngaarëk yewaup. 21 Tapël omën munt Moses pim ngön kosangta ënëm naën yaauröa naë ya yamëngkem arën ngönën ök niaan Kristoë naë rë olanëak neenta Mosesë ngön kosangta ënëm naën yaaup. Mosesë ngön kosangta ënëm naënëpök Anutuu ngön kosangët wa noolaan, Kristoë ngönte ngaarëk yewaup. 22 Omën pitëm kön wi kosang yewesaut wiap, omnant ëëpënëak kön selap yaë piporöa naë ya yamëngkem pitën ngön ök maan Kristoë naë rë olapënëak pitëm ök yesën omnaröak neen kön wiin wiapöp pël yewas. Omën pouröen ngönën ök niaan narö Kristoë naë rë olaan utpetetakaan kama niöpënëak arim ök saut. 23 Nem pël yeë pipët ngön ompyaut kaö sëën nemëntta këët ömëak yeë.

Anutuu omën këët öpenaataan weë ngentiipa

24 Ar omën epëten ëwat wë. Ngasam yaaurek omën pourö nener il wasëpënëak pöömpö sëpnaat. Pël ëëpnaatak wet rëak së yaö ëaurek orööpna pöpök këët öpnaat. Pötaanök Anutuu omën këët önëëtaan weë ngentieë. 25 Omën ngasam ëak nener il wasëpenëak yaë piporö weë ngentiak koröpöökë këlangön yaaö pöten kön nawiin yaë. Pit omën lëngë sëpna pötëënta pël yaë. Ën tiar pöt Anutuu naëaan omën weë panë om wiakaim wiaapnaataan tapël ëëpa. 26 Nemëntta pöömpö yaaupë ököp. Ne pöt leng ëëmëak yaö ëaurekën it kökö ngënal yesaup. Ne omën mor yamö pöpë ököp. Ne köntak namöön yaaup, kaëngk mööngönëak këëkë itneë yamöaup. 27 Omën namp ngasamtak muntapök il mowaspanëak pimtë koröpö weë yewas pöl utpet ëëngönëak nem koröpöökë kentre kaur pöt ngep yaalmëaup. Nemtok ngönën ök niaim olëak kö sungönëak pël yaaup.

Moröktak wiap sënganëën ngarangk këëkë ëëpa

10 1 Karurö, ne ar tiarim ëarö, Mosesring wakaimaurö, pitëm imautön ëngk ma e wasnganëën ök niamaan kat wieë. Anutu pi kepiltak kaka elmëak kanö pet elmëën pit seim i kaö Köp Möau olëak sa. 2 I yamëa pöta ök kepil pötak kaka elmëën i kaö ilën irë olëak së Moses pim omën sa. 3 Pël ëën Anutu pim Pulöök kaömp tekeri wes mena pöt pit pourö në sa. 4 Iiteta Pul tapöök tekeri wes mangkën në sa. I pitëm në sa pöt kël Pulöök pet elmëa pöökaan yaaröön kolak neima. Kël pöökë yapinte Kristo. Iit kël pöökaan yaaröön nëën kaamök elmëeima pöl Kristook pit kan yesën pitring wë kaamök elmëeima. 5 Pël ëautak pitëm tekrakaan pouröak utpetat ëeima. Pötaan Anutuuk këëpöt kön mowiin yang mopöök wel wi won sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Pitëm naë omnant oröa pötök tiarën pepanöm yenia pël yaë. Pitëm ëa pöl
tiar omnantön warre kaur ëënganëak pël yaalni. 7 Pitëm tekrakaan narö pitëm
ëa pöl Anutuu urtak omp ak kaaröröaan ngëëngk wesak yaya manganok.
Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Omnarö wel aisëeë iire kaömp nak wal ëak
tan urööre ngasam paspas ë pël eima.” 8 Pit naröa ëa pöl tiar öngre omp nga
ëënganok. Pit pël yaëën Anutuuk pitëmëën ya sangën elmëën omën kësang
pan 23,000 ëak kët kopëtetak wel wia. 9 Pit naröa ëa pöl tiar Aköpön morök
elmëëngan. Pit pël yaëën kamal ngaaröak mëngkën wel wia. 10 Pit naröa ëa
pöl tiar Anutuun kaaö ngön angan. Pit pël yaan Anutuuk pim ensel ngaap wes
mëën mëngkën wel wia.

11 Omën muntaröak Anutu kasëng mempanëak pepanöm elmëëpënëak
omën pipot pitëm naë oröa. Akunet pet irëpënëak yaëën wë eporö tiarta
kön tektek sëpenëak ngönëntak retëng ëa. 12 Pötaanök ar narö arimtën
kön wiin isën tiarim ëarö il wesak wë pël yewas pörö ar wiap sak utpet
ëënganëën ngarangk këëkë ëeë. 13 Morök ke nentere nent ar utpet ëënëak
arim naë oröa pöt arimënt pëën won, omën pouröa naë yaarö. Pipot arim
naë yaaröön ar yok pangk Anutuun kön kosang wiaan puuk kaamök
elniin morökta weëre kosang pötak wa nuulaan wiap nasëngan. Won, ar
moröktak wëën pi kaamök elniin weë sak tauaanëët.

Anutuu ënëm yeem urmeraröa ënëm naëngan

14 Pötaanök, nem kar panëërö, ar omp ak kaaröröaan ngëëngk wesak yaya
yamëëaut kasëng meneë. 15 Ar könringörö. Pötaanök nem niama epët kat
wiak kön wi pet ëeë. 16 Wain iit kelöntak lë mëak welaköt elmëak Anutuun
yowe yamëëa pöta songönte tiar ëwat wë. I pipët Kristo pim i tiarimëën lë
mëa pöt. Tiar wain i pöt yenem piiring lup kopëtemer sak wë. Ën kë pelak
yen pöt, yenem pim möönre koröpö këra yetaprak möa pötak yal yeë. 17 Kë
kopëtet wiaan tiar pourö yen. Pötaanök tiar selap pöröak erën ëak möönre
koröp kopëtaö pël sak wë. 18 Israel omnaröa yaautön kön wieë. Omën animaö
Anutuun kiri yemangk pöta kaut yen piporö pit kiri ar yaautak Anuturing lup
kopëtemer mowasëpënëak pël yaë. 19 Nem yeniak pipta songönte pöt tolëël?
Ne, “Omp ak kaarörö pit kaöarö,” ma “Omnaröak pitëmëën kiri yemangk
pöt kaöat,” pël yeniak ma? 20 Won, ne epël yeniak. Omën ngönën wonörö
pitëm kiri yemangk pöt Anutuun won, urmeraröaan yemangk. Pël yaëën ar
pitëmëën kiri mampööre pitring kaömp ngawi në pël ëënëëten ne kaaö yaë.
21 Aköpë i kelöntak yenauröak urmeraröaktakaan nëmpena pöt pangk naëpan.
22 Ar utpet pipot ëënë pöt Aköp ya sangën mongawisën nimpënaat. Pi weëre
kosangringëp, ar weëre kosang wonörö. Pötaanök pi ya sangën mongawisngan.

Anutuun ping wesak maim öpa

23 Arök, “Tiar omën pout yok pangk ëëpenaat,” pël yak pöt yaap yak.
Pël yaketak omën poutök kaamök naalniipan. Arök, “Tiar omën pout

yok pangk ëëpenaat," pël yaketak omën poutök kosang naniwaspan.
24 Ar arim omnant ëënëëten kön wiinganok, arim karurö kaamök
elmëënëëten kön wieë. 25 Animaut uröm kaatakaan önë pipotön, "Epot
omp ak kaaröröaan kiri elmëa ma won?" pël ëak kön selap ëënganëp
neë. 26 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. "Yangerere yangerak omnant
wia epot pout Aköpëët." Pël wia pötaanök tiar yok pangk omën pout
nëmpenaat. 27 Omën ngönën wonöröak ar pitring kaömp ngawi nënëak
yas niak kaömpre animaut ningkën pötön, "Epot omp ak kaaröröaan kiri
elmëa ma won?" pël ëak kön selap ëënganëp köntak neë. 28 Pël ëënëëtak
omën namp nim naë öpnaapök animaö pötön, "Epot omp ak kaaröröaan
kiri ëaut," pël ök niaan pöt pi utpet mowasën pim lupmer utpet ëëpanëën
nënganok. 29 Pipot nëën arim lupöt utpet sepanëën won, arim karipë
lupmer utpet ëëpanëak yeniak. Ar nampök epël an koröp. "Ne tol ëën
omën animautön kön selap yaë pipopön kön wiak nanën ëëm? 30 Ne
Anutuun animautaan yowe mëak yenën omnaröak nem yena pötaan
utpet wesak neneapan."

31 Pël aan ne epël yeniak. Ar iire kaömp nëëre omën nant ë pël ëënëak
pöt Anutuun ping wesak aöök ëën. 32 Yuta omënre omën muntaröere
ingre mor saurö wiap sëpanok pël elmëëngan. 33 Nem yeë pöl ëeë. Nem
omnant yeë epot omën pourö kaamök elmëëmëak weë ngentiak yeë.
Nemtëën naën, omën pourö kaamök elmëën ompyaö sëën Anutuuk
utpetetakaan kama moöpënëak yeë.

11 1 Ne Kristoë kanöök ing mësëak pim ök yeë arta tapël nem yeë
epël ëeë.

Ngönënë wa toptak ompyaö ëëpenaata ngönte

2 Ar omnant nem niiaul yeem ngön ök niiaut taë wak wëën ne arën kön
wiin ompyaö yaë. 3 Pël yeëetak nem kentöök ar epëtenta ëwat sënëak
kent yaë. Ompöröak öngörö ngarangk ëa. Kristook ompörö ngarangk ëa.
Ën Anutuuk Kristo ngarangk ëa. 4 Tiarim yaaul omp namp pim kepönö
kör koëak wëën pöt omnaröak itenak, "Pi omën munt nampë ikanöök
wë," pël ya. Pël yaatak omp namp ngönën tuptak Anutuun ök maöre pim
ngönte tekeri wesak aö pël ëëpna pöt pi omën munt nampë ikanöök won.
Pötaanök pël yeem pim kepönö kör koëëpna pöt utpet ëak pim Kaöap
Kristo ëö mongawisëpnaat. 5 Ën öng namp ngönën tuptak Anutuun ök
maöre pim ngönte tekeri wesak aö pël yeem pim kepönö kör nokoëën
wëën pöt omnaröak piin, "Ompöpë ikanöök naön wëa," pël aan pim
ompöp ëö mongawisëpnaat. Pöt öng kan pas yaaö namp pim kepön
ëpöt kat ë olëak wë utpet yaë pöl pim kepönö kör nokoëën wëa pötak
utpet sak öng ke pöpë ök sëpnaat. 6 Öng namp pim kepönö kör nokoëën
ëëpënëak pöt pim kepön ëpöt kat ë olap. Pël ëëpnaatak öng namp pim
kepön ëpöt kat ë olaan omnaröak piin kön wiin, "Pi öng kan pas yaaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

namp," pël wasën pi ëö kësang sëpnaat. Pötaanök öngörö pipël ëak ëö sëpanëën pitëm kepönöt kör koëëp. 7Ompöp pi Anutu pim ök wë pim weëre kosangre ë rangi pöt pet yaë. Pötaanök pi Anutuu ök kaö sak wë pöt pet ëëpnaataan pim kepönö kör nokoëëpan. Ën öngöp pi ompöpë iri wë pöt pet ëëpnaataan pim kepönö pangk kör koëëpnaat. 8Pöta songönte epët. Anutuuk ompöp ket ëëpënëak öngöpökaan kaut naön. Öngöpökëër ompöpökaan kaut wak ket ëa. 9Tapël ompöp pi öngöpëën yak ket naën. Öngöpökëër ompöpëën yak ket ëaup. 10Pël ëa pötaanök öngöp pi ompöpë iri wë pöt pet ëëpnaataan kepönö kör koëak öpnaat. Pël ëën pöt enselöröak pöten itaangkën ompyaö ëëpnaat. 11Pël ëëpnaatak tiar öngre omp Aköpë wëwëetak namp nerak naön, nampnamp kaamök ëak wë. 12Nem yeniak pipta songönte epët. Anutuuk öng wetëëp ompöpökaan ket ëën kangiir pörekaan wais peene wë epöök pöt öngöröak ompörö yawil. Omën pout Anutuuk maan oröak wia.

13Ar omën epëten kön wieë. Öngörö pitëm kepönöt kör nokoën wë omnaröa tekrak Anutuun ök mapna pöt yok pangk pël yewas ma? Pël naëpan. 14Tiarim wëauten ar ëwat wë. Omp namp öngöröa ök pim kepön ëpöt wali sëpna pötak omnaröak ëöak mapnaat. 15Ën öngörö pit ngan ëp waliit pitëm kepönöt kör koëëpënëak Anutuuk menaurö. Pötaanök öng namp pim kepön ëpöt wali sëpna pöt ompyaö. 16Omën namp ngön epët komun uröpna pöpön epël memaat. Ten Kristoë ngön yaaö omnaröere Anutuu ingre mor sa pourö epël pëën yaaurö.

Korin omnaröak Aköpë këëre iit utpet wesa

17Ar Anutuun yaya manëak wa top yeëan pötë ompyaö newasën, utpet yewesan. Pötaanök nem yeniak epët, arën kön wiin ompyaö won. 18Ne wet rëak epël niamaan. Ar ngönënëën wa rongan yaëën arim tekrak komre kap yaaröa pël aan ne kat wiin yaap koröp yaarö. 19Ne kön wiin komkap pipot pas naaröön, ar yangerakë omnarö yak arën ökre was elniin ngönëntak kosang yes pörö tekeri wasëpënëak yaarö. 20Arim ngönënëën wa top yeëan pötë Aköpë këët nënëak yeem irikor yeëan. 21Ar epël yeëan. Kaömp nënëak Aköpön kön nawiin apre pap arim kaömp wak yesan pöt neenemot yenan. Pël ëak narö iire kaömp kësang nak kön irikor yaëën narö këën wë. 22Elei, ar pipël ëënëak pöt arim kaatë nënëëtep won ma? Ma ar kön wiin Anutuu ingre mor saurö pipël elmëak ngöntök yaaurö ëö yemowas pöt pangk yaë ma? Arim yeëan pötaan tol niam? Kön wiin ompyaö yen pël niam ma? Won, pël naëngan.

Aköp Yesu pim ruurö këërë i elmëa

23Ne ngön ngaan Aköpë naëaan wa pöt niiaut. Pöt epël. Aköp Yesuuk Yutasök piin ngaaröen kup mowia röök pötak kaömp nent wak 24Anutuun yowe mëak pelak epël ök mëëa. "Epët nem mësëpët. Arimëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yak pëël elniak wel wiimaat. Neim önëël nem elniauten kön wieë neim önëët.” 25 Pël mëak kaömp pöt nëën wain kelönte tapël wak yowe mëak epël mëëa. “Wain i epët sulöp ngolöpta nem iit. Wain i epëtak ne wel yawiem nem iit olama pötaan Anutuu omnaröaring sulöp pöt kosang yewas pöt pet yaalni. Neim önëël nem elniauten kön wieë neim önëët.” 26 Pël ëaan ar këëre i nënëël Aköpë wel wiauta songönte tekeri weseim wëën kaalak waisëpnaat.

Namp pi Aköpë këëre iit utpet wesak pöt saun koirëpnaat

27 Pël wia pötaanök omën namp Aköpë iire këët pas köntak nëmpna pipop Aköpë möönre koröpre i pöt utpet wasën saunaring ëëpnaat. 28 Pötaanök ar këëre i nënëak pöt wet rëak arim lupöt wa kom ëakök nën. 29 Pöt namp pim lupmer wa kom naënrek Aköpë këëre iit köntak nëmpna pöt pim saunaring nëmpna pötaan Anutuuk këlangön mampnaat. 30 Ar pël yeëan pötaanök arim naëaan narö kësang weëre kosang won, yauman yaëën narö wel yawi. 31 Ën tiarimtok tiarimtë lupöt wotpil wesak wa kom yeëan talte Aköpök wa kom elniire këlangön nimpö pël naën ëëpën. 32 Aköpë tiarim lupöt wa kom yaalni pöt yang omnaröaring kö sënganëak këlangön yaningk.

33 Pötaanök, karurö, ar Aköpë këëre iit ngawi nënëak wa top yeem pöt neneren kor ëën pourö wais pet irënak ngës rë pël ëën. 34 Ar këën panë ëën pöt arimtë kaatë nën, wa toptak utpet ëën kangut orö nirëëpanëën.

Ngön muntat nemtok naë waisak ök niak ngan rë nimpaat.

Ngëëngk Pulöök weëre kosang ke nentere nent yaningk

12 1 Tiar ngönën yaat mëmpenëak Ngëëngk Pulöök weëre kosang ke nentere nent yaningk. Karurö, ne ar pöta songönten këëkë ëwat sënëak kent yaë. 2 Ar ëwat wë. Ngaan ngönën köpël wëën yang omp ak wëwëat wonöröak wer niön pitëm ënëm seimaurö. 3 Ne epël niamaan kat wieë. Omën namp Anutuu Pulöök kaamök elmëën pöt, “Yesu sasa kö sëpën,” pël nemaan ëëpnaat. Ën namp Ngëëngk Pulöök kaamök naalmëën ëën pöt, “Yesu pi Aköp,” pël nemaan ëëpnaat.

4 Pulöök Aköpë ngönën ya ke nentere nent mëmpenëak weëre kosang yaningk, Pul pö kopëtaöök. 5 Tiar Aköpë ya ke nentere nent yamëngk, Aköp pöp kopëtap. 6 Aköpë ngönën yaat mëmpena kan ke naöre naö wia. Anutu pöp kopëtapök tiar omën pourö neenem weëre kosangöt ninak ya pipot mëmpenëak kaamök yaalni. 7 Pulö pi ngönëntak ompyaö wesak öpenëak neenem weëre kosangöt kom ëak yaningk. 8 Namp pi Pulöök weëre kosang mangkën ngönën ëwat kaö panë apnaat. Ën namp pi Pul tapöök weëre kosang mangkën ngönën öngpököt wa kotiak apnaat. 9 Namp pi Pul tapöök weëre kosang mangkën Anutuu yaat kosang mëmpnaataan kön wi kosang yewesautaring öpnaat. Ën namp pi

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pul tapöök weëre kosang mangkën yaumanörö ompyaö mowasëpnaat.
10 Namp pi Pulöök weëre kosang mangkën ya it ngolöpöt mëmpnaat.
Namp weëre kosang mangkën wetete ngön apënëak kön tektek
mowasëpnaat. Namp weëre kosang mangkën Pulööre urmerarö pitëm
yaautë songönte kom ëëpnaat. Namp weëre kosang mangkën këm ngön
ngolöpöök apnaat. Namp weëre kosang mangkën këm ngön ngolöpöök ök
aan kaip tiipnaat. 11 Ya pipot pout mëmpenëak Pul kopëtapöök tekeri wes
yaningk. Pël elniak pimtë könöök omën pourö neenem weëre kosangöt
kom ë yaningk.

Tiarim koröpö kopëtaö, kaut selap

12 Omnarö tiar tiarim koröpö kopëtaö. Ën koröpöökë kaut selap. Pël
ëën pipot erën ëën koröp kopëtaö pël yaë. Pöta ök omën selap eporö
Kristooring erën ëën kopëtap pël yaë. 13 Tiar narö Yuta omnarö, narö
omën muntarö, narö inëën yaaurö, narö inëën naënörö. Pël ëaap tiar
Anutuu Pulöök wa niulëën möönre koröp kopëtaö yeö. Anutuuk pim Pulö
ningkën tiar pourö pim Pul kopëtaö wak wëën tiarim lupötë wë.
14 Tiar ëwat wë. Koröpöökë kaut kopët nent won, selap. 15 Pötaanök
ingesök tol ëak epël apën? “Ne mores won pötaan koröpöökë kaut won.”
Pël aö omën koröp ëlö sëp wesak pëlëër së öpën ma? Pël naëpan. 16 Ën
katëëpökta tol ëak epël apën? “Ne itö won pötaan koröpöökë kaut won.”
Pël aö omën koröp ëlö sëp wesak pëlëër së öpën ma? Pël naëpan. 17 Koröp
pouuk itöt pëën wëanëën tol ëak ngön kat wiipën? Ën koröp pouuk katöt
pëën wëanëën tol ëak wot mööpën? Pël naëpan. 18 Anutu pi ëwat wë. Pim
könöök koröpöökë kaut neenem öpnaarek moulmëa. 19 Koröpöökë kaö
epot ke kopëtet pëën ëanëën koröp ëlö yok pangk wi naön ëan tapön.
20 Pël naën. Tiar pöt koröpöökë kaut selap pötök erën ëën kopëtaö pël
yaë.
21 Itöök moresën epël nemapan. “Ni kaamök naalnëën ëëmëëtak
nemënt yok pangk ömaap.” Ën kepönöökta ingesën epël nemapan. “Ni
kaamök naalnëën ëëmëëtak nemënt yok pangk ömaap.” 22 Won, tiarim
koröpöökë kaö nantön kön wiin kaöat won pël yewas pipot won ëëpena
pöt ompyaö naön ëëpenaat. 23 Ën tiarim koröpöökë kaö nantön kön wiin
pasut pël yewas pipot ompyaö wesak ngarangk ëëpenaat. Ën ëöaatta
ompyaö panë wesak kör koëëpenaat. 24 Pël ëëpnaatak koröpöökë kaö
nantön tiar itaangkën ompyaut pël yaë pipot kör nokoëën ëëpenaat.
Anutu pimtok tiarim möönre koröpöt ket elniak kaö nantön utpetat pël
yewas pipot puuk kön wiin ompyaö ëën kör koëëpenaat. 25 Pël ëëpena
pötaanök tiarim möönre koröpöök komre kap pöt naën ëëpenaat. Kaö
pout nener kaamök ëëpënëak ëaut. 26 Koröpöökë kaö kopët nent këlangön
kat yawiin pöt pout këlangön kat wiipnaat. Ën kaö nent ompyaö wëën pöt
pout ompyaö öpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

27 Ar pöt erën ëën Kristo pim möönre koröpö pël yeë. Ën neenem wëwëetak pöt pim koröpöökë kaut pël yeë. 28 Pël yaëën Anutuuk pim ingre mor saurö tiarim naë ya omnarö epël ulmëa. Wet rëak ngön yaaö omnarö ulmëa. Pöröaarek tektek ngön yaaurö, pöröaarek rë yemoulaurö, pöröaarek ya it ngolöpöt yamëngkaurö, pöröaarek yauman ompyaö yewesauröere omnarö kaamök yaalmëauröere ngarangk yaalmëauröere këm ngön ngolöpöök yaaurö pël ulmëa. 29 Anutuuk pourö ngön yaaö omnarö pël naulmëën ëa. Pourö tektek ngön apënëak naulmëën, pourö omnarö rë moulöpënëak naulmëën, pourö ya it ngolöpöt mëmpënëak naulmëën, 30 pourö yauman ompyaö wasëpënëak naulmëën, pourö këm ngön ngolöpöök apënëak naulmëën, pourö këm ngön ngolöpöök ök aan kaip tiipënëak naulmëën. 31 Anutuuk ar ngönënë yaat mëmpunëak weëre kosang nimpna pöt taltak kaöet pöt wël ëak önëën kosang ëeë.

Pël yaëën nook kan ompyaö panë epö pet elniimaan.

Lup sant yaauta ngönte

13 1 Ne ka nantëëröa ngön köngkömötëëre enselöröa ngön köngkömötë omnarö pangk kat wiipnaat pël yeem lup sant naën yeëanëën nem ngön yaaut kuupre intö ngönötë yaan omnaröa ngön këët kat nawiin yaë pöl köntak yeëan tapön. 2 Ën ne tektek omnaröa ök wë ngönën tekeri wasööre ngön öngpökötre ëwat poutë songönöt ëwat wëëre tomönötön mop wiipënëak kön wi kosang wesak maan pël ë pël yeem lup sant naën yeëanëën omën pasuröa ök wëan tapön. 3 Ma nem omnant kom ëak omën ngöntök yaaurö mampööre Kristo pim ngöntaan yak maan naröak newak es newaliin wel wi pël yeem lup sant naën yeëan talte kangut naön ëëm.

4 Omën lup santring wëa pörö ya wiaptaring wë sant yemowesaurö. Pit omën muntaröa omnantëën kön utpet mowiire pitëmtën kön wiin isën kölokkölok ë pël naën yaaurö. 5 Pit omnant omnaröak kön wiin omën muntaröen naalmëëpanëët ëën pöt pël naën yaaurö, keimön naën yaaurö. Pit ya sangën naën yaaurö, utpet yaalmëën kangiir naalmëën yaaurö. 6 Pit utpetatëën ërëpërëp naën, ompyautëën ërëpërëp yaaurö. 7 Omën lup santring wëa pörö omnaröak utpet yaalmëën kosang sak wë elmëëpnaatön ompyaö ëëpnaat pël weseë Anutuun kön kosang wiak pim ompyaö ëëpna pöten korkor eim wë këlangön kat yawiem kosang sak wëaurö.

8 Lup sant yaaö pöt kö nasën ëëpnaat. Ën tektek omnaröa ök Anutuu ngönte tekeri yewesa pöt kö sëpnaat. Këm ngön ngolöpötë yaaö pöteta, kö sëpnaat. Ën ëwat ke nentere nent pötta kö sëpnaat. 9 Pöt epël. Tiar ëwatöt kaut pëën ëwat wë. Ën Anutuu ngönteta kaut pëën tekeri wesak yaaurö. 10 Ënëmak Anutuu wais omën poutë songönte tekeri wes nimpnaatak kaö kot pipot kö sëpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Ne ngaan koturöa ök wë pitëm ngön ya pöl aimaut. Pël ëak koturöa
kat yawi pöl kat wieimeë pitëm könötë wia pöl wiakaimaut. Pël ëautak
omp kaö sak koturöa yaaö pöt ent ë olëaut. 12 Tiar könitweri këëre wot
kante itenak këëkë itnaangkën yeë pöl peene Anutuu songönte itenak om
kotte pëën ëwat yes. Ënëmak Kristoë tekeri sëpnaatak ëö ningkën piin
këëkë itaampenaat. Peene pöt tiar Anutuu songönte kaut pëën ëwat wë.
Akun pötak Anutuu tiarën ëwat panë wë pöl pim songön pout ëwat sa pet
irëpenaat.
13 Pël ëën kosang wiaapna pöt epot. Anutuun kön wi kosang
yewesautere piin kön kosang wiak pim ompyaö ëëpnaaten kor wëautere
lup sant yaaut, omën nentepar nent pipot kosang wiaapnaat. Lup sant
yaautakëër kaöet.

Pulöök weëre kosang yaningk pöta ngönte

14 1 Ar lup sant yaaut kaö wesak kosang ngentiak arim karurö sant
elmëeë. Pël ëak pöt ngönënë weëre kosang Ngëëngk Pulöök
yaningk pipot önëën ök ëeë. Pipot Anutuu ngönte tekeri wasënëak
weëre kosang yaningk pipot önëën wet rëak ök ëeë. 2 Pöta songönte
epël. Omën këm ngön ngolöpöök ya pipop omnaröen nemaan, Anutuun
yema. Pi Pulöök elmëën ngön ëlëëpöt ök yaan omnarö kat nawiin,
Anutuukëër kat yawi. 3 Pël yaëëtak omën Anutuu ngönte tekeri wesak
ya pipop omnarö kaamök elmëak pitëm kön wi kosang yewesaut taë
wasën kosang sak öpënëak yema. 4 Omën këm ngön ngolöpöök ya pipop
pimënt kaamök yaë. Ën omën Anutuu ngönte tekeri wesak ya pipop
ingre mor sa pourö kaamök yaë. 5 Ne ar pourö këm ngön ngolöpötë
anëak kent yaë. Ën Anutuu ngönte tekeri wesak anëak kent kaö pan.
Omën Anutuu ngönte tekeri wesak ya pipop omën këm ngön ngolöpöök
ya pöp il yewas. Ën namp këm ngön ngolöpöök yaan nampök kaip tiak
ingre mor saurö kaamök elmëëpna pöt omën këm ngön ngolöpöök ya
pipop ya kaö yamëngk. 6 Pötaanök karurö, ne arim naë wais këm ngön
ngolöpöök ök niaan pötak pangk kaamök naalniipan. Pël ëëmaatep arim
naë wais Anutuu ngön ök neea pöt niam ma ëwat nent nimp ma pim këm
ngönte tekeri wesak niam ma ngönën rë niulöm pël ëëma pötaar kaamök
elniipnaat.

Anutuu ngönte apenëak këm ngön ngolöpötë pangk naëngan

7 Ar omën pasut nger pëëp köntak mëmpööre wëlemp köntak tang
mö pël yaëën ngön këët pangk kat wiin ma? Kat nawiingan. 8 Ën kuupö
pas yamëngkën talëpök pangk kat wiak ngaëën ya pël wesak ko ëëpën?
Pangk pël naëpan. 9 Pöta ök arta këm ngön ngolöp omnaröa pangk kat
nawiipanëöök yaan talëpök pangk kat wiipën? Kat nawiipan. Arim
ngönöt pas mopöök sëpnaat. 10 Yang epot poutë omnaröak këm ngön

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ke nentere nentak ngön ök ya. Pël yaatak köntak naën ompyaö wesak yaan kat yawi. 11 Ën omën nampök ngön ök neaan kat nawiin ëëma pöt puuk neen, “Maimap,” pël yenewasën nookta piin, “Maimap,” pël mowasumaat. 12 Arim naë tapël wia. Ar weëre kosang Ngëëngk Pulöök yaningk pipot önëak kent yeë. Pötaanök weë ngentiin Ngëëngk Pulöök ulöl wes ningkën weëre kosang ingre mor saurö kaamök elmëëpna pöt önëët.

13 Pötaanök omën këm ngön ngolöpöök apna pipop ngön pöt kaip tiin omnarö kat wiipnaan Anutuun weëre kosang kimang map. 14 Pöt epël. Ne këm ngön ngolöp nem köpëltak Anutuun kimang mema pöt nem këmëtere lupmerök yaan könöök naën pas öpnaat. 15 Pötaanök ne tol ëëm? Ne Anutuun kimang nemtë ngöntak lupmerre könöök memaap. Ën Anutuun tan memaanta tapël memaap. 16 Ma ar namp lupmerök këm ngön ngolöpöök Anutuun yowe yemaan omën ngolöp weëre kosang pöt naön nim ngönte pangk kat nawiin ëëpna pipop tol ëak kat wiak kaamök ëak, “Yaap,” apën? Pël naëpan. 17 Ni yaap Anutuun yowe mamëëtak omën ngolöp pöp taë nemowaspan.

18 Ne ar pourö il nuwesak këm ngön ngolöpöök ngön yaaup yak Anutuun yowe yemak. 19 Pël yeëetak ingre mor sauröaring yaya yamëëautak nem kentöök ngön kopët omnaröa kat wiipnaatepar amëak kön yawi. Këm ngön ngolöp selap omnaröa pangk kat nawiin ëëpna pöt amaaten kaaö.

20 Karurö, ngönöt kat wiak wël yaautaan rungaaröa ök ëëngan. Utpet yaaö pötönökëër öngaaröa ök köpël ëeë. Pël ëak ngönöt kat wiak wël yaaö pötaan kaöaröa ök ompyaö wesak ëeë. 21 Ngönën ngön nent epël wia.

> “Ne omën eporöen omën naröa ngön maimatëëre omën maimaröa
> këm ngönötë ök maan
> pit nem ngönte kat nawiin ëëpnaat,
> Aköpök pël ya.”

22 Pötaanök tiar kön wiin Anutuuk këm ngön ngolöpötë ngön yaaut ngönën kat wiauröaan won ngönën köpëlörö pim weëre kosangöön pet elmëën itaampënëak kön wia. Ën kangiir Anutuu ngönte tekeri wesak ök yaaut ngönën köpëlöröaan won kat wiauröaan Anutuu songönte tekeri wasën itaampënëak kön wia. 23 Pötaanök ar ingre mor saö pourö wa top ëak këm ngön ngolöpötë ngön aim wëën ngolöp ngönën kat yawiauröere köpëlörö ilëak itenak pöt arën kön wiin kaökaö yaë pël wasëpnaat. 24 Ën ar ingre mor saö pourö Anutuu ngönte tekeri wesak ök aim wëën ngönën köpëlëp ma ngolöp kat yawiaup ilëak kat wiak pöt arim yaauten itenak pim saunatön kön wiipnaat. Pim tekeri wesak yaan kat wiipna pötök pim utpet yaaut kom ëën 25 pim lupmeri omnant wieëa pöt tekeri sëën itenak rar rë wesirak Anutuun yaya mëak epël niapnaat. “Yaap Anutu arim tekrak wë,” pël niapnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngönënëën wa top yaautë ompyaö wesak ëëpa

26 Karurö, ne tol niam? Arim Anutuun yaya manëak wa top ëënëëtë
nampök tan nent apnaat, nampök wetete ngön apnaat, nampök Anutuu
ngön ngolöp mena nent apnaat, nampök këm ngön ngolöp naöök apnaat,
nampök këm ngön ngolöp pöt kaip tiipnaat. Pipot pout yaëën ingre
mor saurö kaamök elmëëp. 27 Këm ngön ngolöpötë anëak pöt pouröak
anganok kopët naar ma naar namp pöröak kopët pöppöp yaan nampök
songönöt kaip tiak ök niap. 28 Ën omën kaip tiipnaap won ëën pöt këm
ngön ngolöpötë anë pörö ingre mor sauröa wa toptak anganok. Namp pi
pël apënëak pöt pëëntak Anutuun map. 29 Ën Anutuu ngönte tekeri wesak
anëak pöt omën naar ma naar namp aan muntarö ngön pöt kat wiak kom
ëeë. 30 Namp pi wel aisëaan Anutuuk ngön nent apënëak kön weswes
elmëën wal ë apënëak yaëën pöt wet rëak taueë ngön yaaup leng ëëp.
31 Ar pourö Anutuu ngönte pangk tekeri wesak anëët. Pël yeem pöppöp
aan kat wiak nener lup kosang wasënëët. 32 Omën Anutuu ngönte tekeri
wesak ök yaaö pörö pitëm ngön apna pötön ngarangk ëeë ök apën ma
won pöt kön wiip. 33 Pöt Anutu pi tiar omnant irikor ëëpenaaten kaaö,
mayaap öpenaaten kent yaaup pötaanök.

Ka nantë Anutuu omnaröa wa topötë yaaul 34 ar ngönënëën wa top yeem
öngöröak ngön angan. Moses pim ngön kosangtak öngörö ompöröa ikanöök
öpën pël wia. 35 Öngörö, arök wa topötë ngön anë pöt ëöaringët. Pötaanök
ar ngön nantë songönöt ëwat sënëak pöt arim kaatë ompöröen pëël maan
ök niap. 36 Elei, Korin omnarö ar kön wiin arimtokëër omën muntarö il
wesak Anutuu ngönte ëwat panë wë. Ar kön wiin Anutuu ngönte wet rëak
arim naë oröön ök aimaurö ma? Ma arimtokëër kat wiaurö ma? Pël won.

37 Arim naëaan namp pi pimtën kön wiin, “Ne Anutuu ngönte
tekeri wesak yaaup,” ma “Ne ngönënë weëre kosang nant Pulöökë
naëaan waup,” pël ëëpna pipop pi nem ngön retëng yeë epëten Aköpë
ngön kosangët pël wasëp. 38 Namp ngön epët kat wiak yaap newasën
ëëpna pipopön, “Anutuu ngönte tekeri wesak yaaup,” pël nemangan.
39 Pötaanök, karurö, ar Anutuu ngönte tekeri wesak anëëtaan weë
ngentieë. Pël ëak këm ngön ngolöpötë yaaut kan wariingan. 40 Ar
ngönënëën wa top yaautë omnant irikor ëënganëp ompyaö wesak ëeë.

Kristo wel wiak wal ëa

15 1 Karurö, nem Kristoë ngön ompyaut ök niaan ar kat wiak wak
wë pipët kaalak ngolöp wes nimpaan. 2 Ngön ompyaö pipët ök
niaan wak pötakël wëën pöt Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat. Om
pas kön wi kosang wesan talte pël naalniin ëëpën.

3 Omën kaöet Anutuuk neen neaan kat wiak nook arën ngës rëak ök
niiaut. Pöt epët. Ngönëntak Kristo pi tiarim saunatëën wel wiipënëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëa pöl ëaup. 4 Pël ëak ngönëntak ëëpënëak ëa pöl yang kel weerën kët
nentepar nent won sëën kaalak wal ëaup. 5 Pël ëak wet rëak Pitaan ëö
pet elmëak ënëmak pim ru 12 pöröen ëö pet elmëa. 6 Pörekaan pim ru
kësang pan 500 pörö wa top ëak wëën ëö pet elmëa. Omën pörö narö wel
wiin kësang om öp wë. 7 Pörekaan Sems ëö pet elmëak ngön yaaö omën
pouröen ëö pet elmëa. 8 Pël ëaupök ënëmak ne runga kar yawil pöpë
ök utpet yaaupön ëö pet elnëaut. 9 Ne ngön yaaö omën nem karuröa ök
won, utpetap. Ne Anutuu ingre mor saurö mënak utpet weseimaup yak
ngön yaaö yapinte nenëanganë salëp. 10 Anutuuk komre kolap elnëak
pim ngön yaaö omën wes neulëën wë. Pim komre kolap pöt nem naë mos
naën ëaut. Nook ngön yaaö muntarö il wesak ya kaö mëneimaut. Pöt
nem weëre kosangöök won, Anutuu komre kolap elnëa pötak mëneimaut.
11 Nook ma pitök ngönën ök niian pöt kotte. Kaöet pöt ngönën kopëtet ten
pouröak ök niaan kat wiak kosang wesan.

Wel wiaurö weletakaan wal ëëpenaat

12 Tenök, “Kristo weletakaan wal ëaup,” ngönëntak pël ök niaan tol
ëënak arim naëaan naröak, “Wel wiaurö weletakaan wal naëpan,” pël
aim? 13 “Wel wiaurö weletakaan wal naëpan,” arim ngön pöt yaap pöt,
“Kristo weletakaan wal naën ëa,” pël apa. 14 Kristo weletakaan wal naën
ëanëën tenim ngönën ök yeniiautre arim piin kön wi kosang yewesaut
kë naën ëan tapön. 15 Pël ëak pöt pëën won. Ten Anutuun epël niiaut. “Pi
Kristo weletakaan wal ë ulmëaup,” pël niiaut. Wel wiaurö wal yaaut wi
naön ëanëën Anutuuk tol ëak Kristo wal ë ulmëan tapön. Pël ëën tenim
ngön yeniak epotön kön wiin, “Pit Anutuu ngësël wesak kaar yaaurö,” pël
ëan tapön. 16 Tiar, “Wel wiaurö weletakaan wal naëpan,” ngön pël yeëan
talte Kristoonta, “Weletakaan wal naënëp,” pël apen. 17 Kristo wal naën
ëanëën arim kön wi kosang yewesaut mos sëën utpetatë öngpök wëan
tapön. 18 Pël ëën omën Kristoon kön wi kosang wesak wel wiaurö kö san
tapön. 19 Tiar Kristoon kön kosang wiak pim ompyaö elniipnaaten kor
wëën yangerakë wëwë eptakökëër kaamök elnianëën omën muntaröak
tiarën, “Kaökaurö,” pël wesak yangerakë yaköm yaaut il wesak yaköm
kaö pan elnian tapön.

20 Pël won. Kristo pi yaap wel wiak kaalak wal ëaup. Pi wet rëak wal
ëën pim pël ëauten tiar kön wiin omën wel yawia eporö Anutuuk tapël
weletakaan wal ë niulëëpnaat. 21 Pöt epël. Omën kopëtap Atam puuk wel
yawia pöt ngës rë nina. Tapël omën kopëtap Kristo puuk weletakaan wal
yaaut ngës rë nina. 22 Pöt epël. Tiar Atamë ëarö pötaanök pim ëaul pourö
wel yawi. Tapël Kristooring yal menak wë pötaanök Anutuuk weletakaan
wal ë niulëëpën sa. 23 Tiar yaap wal ëëpenëak ëa pöl ëëpenaat. Kristo
pi wet rëak wal ëa. Pël ëën ënëm pim orööpnaatak pimëën sa pöröeta
wal ëëpenaat. 24 Pël ëën omën pout won sëpnaat. Akun pötak pi

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yangerakë ngarangkre omën kaö yapinringörö kö mowesak Setenë weëre kosangringörö tapël elmëak pim omp ak ya pöt kë oröön Anutu pim Pepap kaalak mampnaat. 25 Peene pöt kaö sak wë pim yaat mëneim wë ënëmak pim kööre tokörö il mowesak pim omp ak ya pöt kë oröön Anutu mampnaat. 26 Kristo pi utpetat il wesak ënëm wel yawiauteta il wesak won mowasëpnaat. 27 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Anutuuk moulmëën Kristook omnant pout il wesak kaö sak wë,” pël wia. “Omnant pout” ngön pöten tiar kön wiin Anutuuk pimëntta pötring öpnaat pël newasën ëa. Pöt Anutu tapöpök Kristo omnant pipotë kaö sak öpënëak moulmëa pötaanök. 28 Pep pi omënere omnant pout Kristoë ikanöök moulmë pet irën Ruup Pep pim kaö wes moulmëa pöpë ikanöököl wëën Anutuuk tiar pouröa kaö sak öpnaat.

29 Omën wel wiaurö kaamök elmëëpënëak i yamë pörö pitën tolël kön wiipen? Omën wel wiaurö weletakaan wal naën ëëpën talte oröpmorëën omën narö pit kaamök elmëëpnaan i mëëpën? 30 Ën omnarö kët ël epotë utpet elniak këëmre këlangönë rangk yanuulë pöten tolël kön wiipen? Wel wiaurö weletakaan wal naën ëëpën talte ten wal ëëpenaata ngönte ök yaan omën naröak pël naalniin ëëpën. 31 Kët poutë ne, “Omnaröak nem Anutuun yak ya yamëngk pötaan nempën ma won?” pël kön yawi. Ngön pipët ne tiarim Aköp Yesu Kristook yal menak wë arim wëwëatön ya ërëpërëp yaë pötaan pil yeniak. 32 Wel wiaurö weletakaan wal naën ëëpën talte nem Epesas kak wakaimautak wal ëëpenaata ngönte ök yaan omnarö kent ngaaröa ök utpet elnëauta kangut naön ëëm. Wel wiaurö weletakaan wal naën ëëpën talte omnaröa ya pöl ëëpen. Pit epël ya. “Ëlpamök wel wiipenaatak peenëër këëre imën nëmpa.”

33 Nant kaar niapanok. Ar utpet yaauröaring önë pöt pitök arim wëwëet utpet niwasëpnaat. 34 Kön irikor pipot sëp wesak könöt wotpil wesak weë. Utpetat ëëngan. Ar kat wieë. Arim naëaan narö Anutuun köpël wë ënëm naën yeëan. Pötaanök ar kat wiak ëö sënëak yeniak.

Möönre koröp maimaö wak weletakaan wal ëëpenaat

35 Naröak epël an koröp. “Wel wiaurö tol ëak weletakaan wal ëëpën? Pit möönre koröp ke tolëëlöt wak wal ëëpën?” 36 Ar pël aan pöt epël niamaat. Ngön pipët ngönën köpëlöröa ngönte. Ar omnant ngëntën mout söp ë yesën rëngapöt yaarö. 37 Arim omnant öpöt yangënt pöt möönre ëp ënëm orööpna pöt nangëntën, lëlëpöt pëën yangënt, korupaëëre omën muntat. 38 Anutu pim könöök lëlëp ke nentere nent pötë elmëën neenem möönre koröpöt yaarö. 39 Wëwëetaring wëaurö tapël wiaan möönre koröpöt ke kopët naö won. Omnaröa möönre koröpö naö, imënöröa möönre koröpö naö, intöröaö naö, pisöröaö naö, pël wë. 40 Kutömweri wëauröere yangerak wëaurö tapël wë. Kutömweri wëauröa ë rangiat nant, ën yangerak wëauröaat nant. 41 Këtëpë ëwaat maim, ngoonöpëëteta

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

maim, ariatë ëwaatta maim. Ën ari pöt kom ëak neenem ëwa ke nentere nent wia.

42 Weletakaan wal yaauteta tapël wia. Möönre koröp yang kel yewer epö maimaö, utpet sëpnaö. Ën möönre koröp kaalak wal ëëpna pö maimaö, utpet naëpanëö. 43 Möönre koröp yang kel yewer pö weëre kosang won sak utpet sëën yang kel yewer. Ën weletakaan wal ëëpna pö ompyau, weëre kosangring wal ëëpnaö. 44 Möönre koröp yang kel yewer pö yangerakëö. Weletakaan wal ëëpna pö kutömweriö. Yangerakë möönre koröpö wia pöl kutömweriööta wia. 45 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. "Atam, wet rëak oröaup, pi yangerakë wëwëetaringëp." Ën Atam muntap ënëm oröaup, Kristo pöp, pi Pulööringëp yak wëwëeta pep sak wë. 46 Pël ëaap Pulöökë wëwëet wet rëak naaröön. Yang eprekë wëwëetakëër wet rëak oröön Pulöökë wëwëet ënëm yarë. 47 Atam wet rëak oröaup, yangerakaanëp, Anutuuk yangetak ket ëaup. Ën Atam ënëm oröaup Kristo pöp kutömweriaanëp. 48 Yangerakë omën pourö Atam Anutuuk yangetak ket ëaupë ökörö. Ën omën kutömweri wëwëet öpenaarö kutömweriaanëp Kristo pim ök öpenaarö. 49 Tiarim möönre koröpö omën yangetak ket ëaup pimöökë ök wë tapël ënëmak tiarim möönre koröpö omën kutömweriaanëp pimöökë ök öpenaarö.

50 Karurö, ngön epët niamaan kat wieë. Tiarim yang koröp epöök Anutuu kak nasëngan. Ma söpre tetring epöök kosang wieëaut pep nasëngan. 51 Kat wieë. Ne ngön ëlëëp epët tekeri wesak niamaan. Tiar omën pourö wel nawiingan. Narö öp wëën Anutuuk teëntom möönre koröp ngolöpö kaip ti nimpnaat. 52 Ënëmak akun pet irëpna pötak ensel nampök kuup mëngkën it mësak yengaul pöta ök teëntom pan möönre koröp ngolöpö öpenaat. Kuup yamëngkën omën wel wiaurö weletakaan söp won wal yaëën öp wëaurö tiar möönre koröp ngolöpö kaip ti nimpnaat. 53 Tiarim möönre koröp söp yaaö epöök ngolöp sak söp naën ëëpnaat. Ma weletaan yaö ëa epöök ngolöp sak wëwë kosangët öpnaat. 54 Yaap, tiarim möönre koröp söp yaaö epöök ngolöp sak söp naën ëëre weletaan yaö ëa epöök ngolöp sak wëwë kosangët epël wia pöt kë rapnaat.

"Anutuuk wel pöt ngep ëën won sa."

55 "Wel pöta weëre kosangët tarëk?
Wel pöta ngaat tarëk? Won."

56 Ngön kosangöt wa olaan saun pöt weëre kosang yeö. Pël ëak pötak nga elniin wel yokoir. 57 Anutu pi tiarim Aköp Yesu Kristo pim weëre kosangtak kaamök elniin wel pöt il yemowas pötaan yowe mepa.

58 Pötaanök, nem kar panëërö, ar taintaë wesak taueë. Ar Aköp Yesu pimëën yak ya yamëngk epot mos naëpanëët pël weseë kët ël epotë kosang wesak pim yaat mëneim ön.

Yerusalem kak ingre mor sauröaan mon wa top ëëpënëak mëëa

16 1 Ar Anutuu omën Yutia yangerak wëauröaan monat kopëta wasënëak pöt nem Kalesia yangerak omën ingre mor sauröen

ök mëëan pöl ëeë. 2 Ar Anutuuk kaamök elniin ya mënak neenem mon
koirënë pötëaan nant kom ëak Sante poutë wa top wes wieim ön. Ne
waisën wa top wasënëëtaan ya kaö mëngkanëën. 3 Pël ëën ne wais oröön
omën arim monat wak sëpënëak ulmëënë pörö Yerusalem ngönënë
kaöaröaan wetete pepat menak wes mëën monatring wak sëpnaat. 4 Ën
monat kaö ëën pöt neering ten pourö sënaat.

Pool pi Korin omnaröa naë sëpënëak mëëa

5 Ne Masetonia yangerakël sumëak kön yawi. Pötaanök pöl sakök
arim naë waisumaat. 6 Pël ëak akun kot nent arim naë ömaat. Ma wëën
kopi akunet pet irëpën koröp. Pël ëën arök kaamök elnëak kan naö
koir nangkën pöt nal sumaat. 7 Ne akun eptak om itningënal el wesak
sëën pangk naëpan. Pötaanök Aköpön kat wiin pangk aan pöt akun
wali arring ömëak kent kön yawi. 8 Peene pöt ne Epesas kak om wëën
Pentikos akunet won sëën sumaat. 9 Pöt omnarö selap ngönënëën kööre
tok yaalnëëtak ya kaö mëngkën këët orööpënëak Aköpök ngönënë kanö
ngolöp wes nangkën wë pötaanök.

10 Timoti nem yeë pöl Aköpë yaat yamëngkaup. Pötaanök pi waisën
pöt ya kë sëpnaan sant elmëën. 11 Piin kön wiin irepan. Neere kar narö
piin kor wë. Pötaanök ngarangk ompyaö elmëak kan naö koir mangkën
waisëp.

12 Tiarim karip Apolos pöp pi kar naröaring arim ngësë waisëpënëak
ke urak maan pangk kengkën nasën yaë. Peene won, ënëmak mop naö
oröön pöt yok pangk waisëpnaat.

Ngön mëët

13 Ar arimtën ngarangk këëkë ëeimeë kön wi kosang yewesautak taë
weë. Pël ëeë lupöt kosang wesak weëre kosangring weë. 14 Pël ëeë arim
omnant pout ëënëën lup santetaring ëeë.

15 Ar ëwat wë. Stepanasre pim kaatakörö Krik yangerak wet rëak
Kristoon kön wi kosang wesak weë ngentiak Anutuu omnarö kaamök
elnieim wë. 16 Karurö, ne kosang wesak epël niamaan. Omën ke pilöröere
munt narö kaamök elniak ya mëneim wë piporöen itaangkën arim
wotöökörö pël ëëp. 17 Ne arim naë won pötaan ya utpetaring wëën
Stepanasre Potunetasre Akaikasringörö pitök arim kangiir waisën ya
ërëpërëp yeë. 18 Pit ne ya kë newasën wë. Pötaanök arta kat wiak ya kë
sënëët. Omën ke pilöröen kön wiin ompyaö sëp.

19 Ingre mor saö Esia yangerak wëaurö pitök yowe yenia. Ën Akuilaare
öngöp Prisilaare ingre mor saö piarpim kaatak wa top yaaurö pitta
Aköpëën yak yowe pan yenia. 20 Tiarim kar pourö yowe yenia. Ar
neneren lup santak yowe mëak mor meneë.

21 Epët Pool nemtok nem yowe yeniak epët nemtë moresök retëng yeë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Namp Aköpön lup sant naalmëën ëëpna pöp pi kö sëpnaap. Aköp
Yesu, ni wais.
23 Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.
24 Tiar Yesu Kristook yal menak wë pötaan ar pouröen lup sant yaalni.
Yaap.
[Yok pi tapët.
Ne Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Korin

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 26 pöta ök won sëën Poolök pep epwer Korin kakë ingre morörö retëng ë mena. Pi wet rëak Masetonia yangerakaan pep newer Korin omnaröaan retëng ëak wes mëën oröön Taitas Korin kakaan pim naë së koirak pitëm naëaan narö lup kaip tiak wëën naröak piin, “Ngön yaaö omën yaapöp won,” pël ëa pot ök maan Poolök kat wiak epët retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-11*
Poolre Korin ingre moröröa ngönte *1:12–7:16*
Yutia ingre moröröaan kaamök elmëëpna ngönte *8:1–9:15*
Poolök pim ya mënauta ngönte ök ëa *10:1–13:10*
Ngön mëët *13:11-14*

---

1 1 O Anutuu ingre mor saö Korin kak wëauröere Krik yangerak wëaurö, ne Pool Anutu pimtë këmtak Yesu Kristoë ngön yaaö omnamp ne tiarim karip Timoti piiring wë pep epwer retëng ë yaningk.
2 Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo piaripök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Anutuun yowe mëëa

3 Tiar Anutu tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepapön yaya mepa. Tiar kön wiin pi sant yaauta pepap, tiarim Anutu wiap yaalniaup pël yaë. 4 Pël yeë këëmre këlangön nentere nent tiarim naë yaaröön wiap yanuwesaup. Pël ëën Anutuu wiap yanuwas pöl omën narö këëmre këlangön nentere nent yeön pöt tiarök pim wiap yanuwas pötaring pangk kaamök elmëëpenaat. 5 Yaap, Kristoë këëmre këlangön kat wieima pöl tiarta këëmre këlangön kësang kat yawi. Pöta ök tiar Kristook yal menak wëën pi wiap kësang nuweseim wë. Pötaanök Anutuun yaya mepa. 6 Tenim këëmre këlangön kat yawi pöt, ar wiap nuwasën Anutuuk utpetetakaan kama niöpënëak pël yeë. Ën Anutuuk ten wiap yanuwas pöt, ar wiap nuwasënëak pël yaalni. Ar ya wiaptaring tenim këëmre këlangön kat yawi tapët kat yawiin Anutuuk wiap nuwasën önëët. 7 Tenim ar ompyaö ëënëak kön kosang wian pöt këlok nasën. Pöt ten kön wiin tenim këlangön kat yawi

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pöl arta kat yawi pël yaë pötaanök. Tapël Anutuuk ten wiap yanuwas pöl arta wiap nuwasëpnaat.

8 Karurö, ne tenim këlangön kat wia pöta ngönte ök niamaan kat wieë. Ne ar tenim Esia yangerak këlangön kat wia pöten ëwat sënëak kent ëën ök yeniak. Ten pörek së wëën këëmre këlangön kësang tenim naë oröak ngep elnia. Pël ëën ten kön wiin ompyaö sëna kanö won ëën, “Wel wiinaat,” pël ya ngës kön wiaut. 9 Yaap, pan ten wel wiinëak yeë pël wesaut. Pël ëautak këëmre këlangön pöt om pas orö naniirëën. Tenimtë weëre kosangötön kön wiin iraan Anutu wel wiaurö wal ë yaulmëaup piin kön wi kosang wasënëak omën pöt tenim naë orö nirëaut. 10 Omën utpet panë nant tenim naë oröön wel wiinëak ëaö pötëaan Anutuuk kama ent ë niulëa. Wë ënëmak kaalak utpetetakaan ent ë niuleim öpnaap. Ten piin kön kosang elaan pi kaalak ent ë niulëëpnaap. 11 Pötaanök ar ten kaamök ëak Anutuun kimang maë. Pël ëën Anutu pi omën selap arim kimang pöt kat wiak kangut ninak ten ompyaö elniipnaan. Pël yaëën ar pim ten kaamök yaalni pöten Anutuun yoöre ërëp manëët.

Pool pi Korin omnaröen kaar nemaan

12 Ten tenimtëën kön ompyaö yawi pöt eptaanök. Omën ngönën kat nawiinöröa naë tenim elmëeima pöt, tenim lupöt wiap nasën kölam wëën Anutuuk kaamök elniin wotpil wesak elmëeimaut. Ën arim naë elnieima pöt pitëm naë elmëeimaut il wesak elnieimaut. Tenim ar pouröa naë elnieima pöt yangerakë ëwatötring won, Anutuuk komre kolap elniin pël elnieimaut. 13-14 Ten ngön öngpököt retëng ë naningkën. Arim sangk kelak ëwat sënëët pëën retëng ë yaningk. Peene pöt, ar pöten om kot nent ëwat sak wë. Nem könöök këëkë ëwat sënëak kent yaë. Ar pël ëënë pöt Aköp Yesu pim akun kaöaöök ten arim ëwat önëëtaan kön ompyaö yawiin ar kangiir tenim kaamök yaalni pötaan kön ompyaö wiinëët.

15-16 Yaap, ne arën kön wiin tenimëën kön ompyaö yawi pël yaë. Pötaanök akun nentepar arim naë waisën pouteparëën ar ya kë sënëak ëaut. Pël ëëma pöt, nem könöök Masetonia yangerakë waisumaatak arim naë wais wë olëak Masetonia eprek waisumëak kön wiaut. Pël ëak eprek wë olëak kaalak arim naë wais wëën ar kaamök elnëak wes nemëën Yutia yangerakë sumëak kön wiaut. 17 Pël kön wiautak arim naë newaisën ëaut. Pël ëaö pötaanök ar neen kön wiin, “Kön selap yaaup,” pël yaë ma? Ma kön wiin ne omnant ëëmëak kopëta wesak yang omnaröa ë yeë pöl, “Pël naëngan,” weseë “Yok, pël ëëmaap,” kaar ya pël yaë ma? Won pël naën yaaup. 18 Anutu pi yaap yaaup pöt kön wiinëët. Tapël ne arën niamëak kön selap akun tapëtakëër mak ma won poutepar neniaan ëaut. 19-20 Pöta songönte epël. Anutuu Ruup, Yesu Kristo pim ngönte ten Sailasre Timoti epaarök ök niiaut. Yesu Kristoë ngön nent ëak kaip tiak nent naën ëaut. Won, tenök Anutuu omnant ëëpënëak ya pöt Kristook yaë, pël ök niiaut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pël niaan kë yaarö. Yesu Kristo pim pël yaaö pötaan tiarök piin, “Pim
ngön kosang niwesa pöt yaap,” pël weseë Anutuun yaya maim wë.
21 Anutu pimtok ten arring Kristoë naë kosang wes niulëak pim yaat
mëmpunëak yenia. 22 Pimënt tapöpök tiar pimtëën yaö nuwesak, “Anutuu
Pulö tiar nina pöl pim ompyaö niwas pet irëpënëak kup niwia pöt kë
orööpnaat,” pël wasëpenëak Ngëëngk Pulö wes mëën tiarim lupötë ilëak
wë.

Pool pi Korin kakë teënt nasën ëauta songönte ök mëëa

23 Nem arim naë waisumëak ök niia pöt ne kaar neniaan ëaut. Anutu
pi nem nian pipët yaap pöt ëwat wë. Pi nem arim naë newaisën ëa pöta
songönte ëwat wë. Ne Korin kakë waisanëën arën nga niaan ya këlangön
ëan tapön. Pël ëënganëak newaisën ëaut. 24 Nem pël yeniak pöt, arim kön
wi kosang wasënë kanö nem nga niama pö pël kön wiinëëten kaaö. Yaap,
ten kön wiin ar kosang wë Anutuun kön wi kosang yewas. Pël ëaap om ar
ya kë sënëëk yak kaamök elniak ya yamëngk.

2 1 Ne kaalak wais ya këlangön koir naningkan pël kön kosang wiaut.
2 Nook ya këlangön koir nimpaatep talöröak ya kë newasëpën? Won.
Nook ya këlangön koir nimpa pötaan tol ëak ar ya këlangönring wë ne ya
kë newasën? Pangk pël naëngan. 3 Pël ëënë pötaanök ne arim naë waisën
ya kë newasënë salöröak ya këlangön koir nangkanëak pepewer retëng
ë ninaut. Pöt ne tiarimtën epël kön kosang wiaut pötaanök. Nem ya kë
suma pötak arta ya kë sënëët. 4 Pël ëënëëtak nem pep retëng ë ninautak ne
arimëën ya këlangön ëën ing aimeëak ar ya këlangön niwasumëak naën,
nem arimëën lup sant kaö pan yaalni pöt ëwat sënëak retëng ë ninaut.

Omën utpet ëaupë saunet won wasëpënëak mëëa

5 Omën pim utpet ëautaan ya këlangön kön wian pöp nemënt won, arta
ya këlangön koir ninaup. Ne pimëën nga panë naalmëëngön. Pi ar pourö
won, naröakëër ya këlangön koir ninaup. 6 Pim utpet ëaö pöt, ne kat wiin
omën selap arök kangit pet iran. Pël ëën ne kön wiin pet yair. Pötaanök
kangit kaalak mangkanok 7 yakömring wë sasa utpet ëëpanëën pim
saunat won mowesak wa wiap moweseë. 8 Pël elmëak arim piin lup sant
yaalmë pöt sëp newasën om wia pöt pet elmëën pi pöten ëwat sëpënëak
ke urak yeniak. 9 Nem ngönte retëng ë ninaö pöta songönte eptaanök.
Nem ngönöt pout ngaarëk yeö ma won pöta songönte war wasumëak
morök elniaut. 10 Ar omën namp utpet ëën pim saunet won yemowasën
pöt neenta tapël ëëmaap. Ën omën namp utpet ëën nook saunet won
yemowas pöt arta ompyaö önëët Kristoë ëöetak pël yaë. 11 Pötaanök
Setenök tiar utpet elniipënëak kön wieim wë pöten tiar ëngk ma e
newasën wë. Pötaanök pi tiar ököök elniak il niwaspanëën, “Omën pöpë
saunet won mowasëpa,” ne kaalak ök yeniak.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pool pi Taitasëën ya ngës kaö ëa

12 Ne kaalak nem Masetonia yangerakë waisumëak ëa ngön ngës rëa
pöta kaut yal menak ök niamaan kat wieë. Nem Kristoë ngön ompyaut ök
amëak Troas kak së oröan akun pötak ne itaangkën Aköpök pël ëëmëak
kanö tekeri wes yenangkën omën kësang kat wia. 13 Pël ëautak ne
itaangkën nem karip Taitas arim naëaan newaisën ëën ya ngës kaö ëën pi
koirumëak pit sëp wesak Masetonia yangerakë waisaut.

Kristook pim weëre kosangët tekeri yewas

14 Wais wë Taitas koirak puuk arim ompyaö yaauta ngönte ök yenëa.
Pötaanök ërëpërëp ëak Anutuun yoöre ërëp yemak. Ten Kristook yal
menak wëën omën pim il niwasën inëën yaalmëaurö tenim naë Anutuuk
pim weëre kosangët tekeri yewas. Pël yaëën ten wes nimëën pim ngönte
ulöl wasën omnarö ëwat yesën pöten kön wiin misëng kamp ompyauta
ök yaë. 15 Yaap, tenim ngönën ya yamëngk pöt Anutuuk itenak tenën kön
wiin misëng kamp ompyauta ök ëën tenim Kristoëën yak ya yamëngk
pöten kön wiin ompyaö yaë. Tenök Kristoë ngönte ök maan wak wëën
Anutuuk utpetetakaan kama yeö pöröere kat wiak kasëng menak kö sëpna
pöröa naë ngönën ya yamëngk pöten Anutuuk kön wiin ompyaö yaë.
16 Kö yesauta kanöököl wëaö pörö pit tenim Kristoë ngönte ök yak pöten
kön wiin wel yawiauta kampöökë ök ëën kasëng menak kö sëpnaarö. Ën
wëwëeta kanöököl wëaö pörö pit pöten kön wiin misëng kamp ompyautë
ök ëën wak wëwëetak öpnaarö. Talëpök ya epët pangk ëëpën? Omën namp
pimtok mëngkën pangk naëpan. 17 Ya epët omën narö mon öpënëak köntak
Kristoë ngönte ök ya. Ten pöröa ök won. Anutuuk pim yaatak niulëën
wotpil wesak pim ëöetak Kristoë naë rë olëak wë pim ngönte ök yaaurö.

Sulöp ngolöpta ya omnarö

3 1 Nem Anutuuk ten pim yaatak niulëën pim ëöetak wotpil wesak pim
ngönte ök yaaurö pël yeniak pöten ar kön wiin tenimtok tenimtën
ping wesak yak pël yewas ma? Ten pöt won. Omën kaar arim naë wë
piporö ar pitëm yaat ompyaut pël wasënëak pepat omën muntaröa
naëaan wak yewais. Pitëm sëpnaatak arta pep ke tapöt pit omën muntarö
mangkën pitta tapël pitën kön wiin ompyaö sëpënëak pitëmëën retëng
ëënëak pit kent yaaurö. Ten pël naëngan. 2 Ar tapöröak tenim lupötë wë
tenim wetete pep retëng ëauweri ökörö. Omnarö arim wëwë ompyaut
itaangkën pötak tenim ya arim naë yamëngk pöta songönte tekeri wasën
ompyaö pël wasëpnaat. 3 Tenök arim naë ya yamëngkën Kristoë pepewer
pël saurö pöta songönte yoolök wia. Pöt i retëng yaë pötaring naën,
Anutu wëwëetaringëp pim Pulöök retëng ëaut. Pöt këll welingweri won,
omën lupmeri.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Kristook kaamök elniin ten arimëën Anutuun kön kosang yawi pötaan
pil yeniak. 5 Ya epët mëmpunëak tenim weëre kosangtak naën. Tenimtok
yok pangk ëënaat pël newasngan. Won, Anutuuk weëre kosang ningkën
yeë. 6 Anutu pimënt tapöpök ten pim sulöp ngolöpta ngönte ök anëak
weëre kosang ninaut. Sulöp ngolöp pöt omnaröak retëng ëaut won,
Anutuu Pulöök ök yenia pipët. Moses pim ngön kosang retëng ëa pötak
elniin kö sëpenëak ëauröak Pulöök wëwë ngolöpët koir yaningk.
7 Anutuuk ngön kosangöt kël wësapöök retëng il Moses mena. Pël ëa
akun pötak Anutu pim ëwaö omnantëëre Moses pim këëre wot kantak
elmëa. Pël ëën ënëmak ëwa pö wiap yesën Israel omnarö Mosesë këëre
wot kanten itaangkën it sosor elmëa. Ngön kosang kö yesautaring pöt
Anutu pim ëwaööring oröa. 8 Ën ëwa peene Pulöök omnarö ompyaö
yaalni eptak yaarö epö kaö panëö. 9 Mosesë ngön kosang omnarö kö
sëpenëak ëa pöt ëwaööring oröa. Ën Anutuuk omnarö wotpil niwasën
wëwëetaring öpenëak ya pöt ëwa kaö panëööring yaarö. 10 Yaap, Moses
pim ngön kosang pöt tiar ngaan kön wiin ëwaat pël ëa pöten peene kön
wiin ëwa wonte pël yaë. Pöt epël. Pulöök tiar ompyaö yaalni epö ëwa kaö
panëö ngön kosangta ëwaö il yewas. 11 Moses pim ngön kosang kö sa pöt
ëwaööring oröa. Pötaanök omën ompyaö kosang wiaapnaat Pulöök yaalni
epta ëwaö kaö panëö.
12 Ten omën ompyaö pipot kosang wiaapnaat pël kön kosang wieë
Anutu pim ëwa tekeri wasëpna pöön kor wë. Pötaanök weë ngentiak pim
ngönte tekeri yewas. 13 Pël yeem ten Mosesë ök naën yaaurö. Pi Israel
omnarö ëwa pim këëre wot kantak wieëa pö kö yesën itaampanëak poë
koröpöök kör koëaup. 14 Ten tekeri wesak yaketak pitëm lupöt kosang
sak wëën yak kön nawiin yaaurö. Pöt epël. Ngaanaan wais peene wë
eptak pit Mosesë ngön kosangöt sangk yekelem pitëm lupöt kör koëak
wë pötaan kön nawiin yaaurö. Omën namp Kristook yal ëëpna pötaar
Anutuuk kör pöt wilën ëwat sëpnaat. 15 Yaap, peeneeta pit akun poutë
Mosesë ngön kosangöt sangk kelën kat yawia pötë pitëm könre lupöt
kör koëën kön nawiin yaaurö. 16 Pël yaaurö pitëkaan namp lup kaip tiak
Aköpë naë rë olaan pöt puuk kör pöt wilën kön tektek sëpnaat. 17 Pöt
tol ëënak? Aköp pi Anutuu Pulö. Aköpë Pul pö omën nampë lupmeri
wëën pöt pi ngön kosangre omën muntatë iri naöpan. Pulöök kaamök
elmëën ompyaö öpnaat. 18 Ën tiar pöt, omën nentak tiarim könre lupöt
kör nokoëën wëën Aköpë ëwaö tiarëk elniin pim ëwa pö tiarim naë tekeri
yes. Aköp pi Pul tapö. Pötaanök ëwa pim naëaan yewais pöök tiar ngolöp
yanuwasën pim ök seim öpenaat.

Ngön yaaö omnarö pitëmtëën kön wiin yang kaputë ök ëa

4 1 Anutu pi ya ngës ëën pim sulöp ngolöpta ngönte ök anëak niulëën
yak ten lup wiap naën, weë ngentiak ya yamëngk. 2 Pël yeem

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

utpetat yaëën omnaröak itaangkën ëö koirnganëak ëlëëp yaaö pöt kasëng menaut. Pël ëak Anutuu ngönte ngön kaarötring irikor ëak morök yaaö pöteta naën yaaurö. Won, ten Anutuu ëöetak pim ngön këët yaan omën pourö pit neenem lupötë kom ëak pöt ompyaö pël yewas. 3 Pël yaëëtak ngön ompyaö tenim ök ë yeë epot omën naröaan ëlëëp wia. Kö yesauta kanöököl yesa pöröaan ëlëëp wiaan kön nawiin ë yaë. 4 Ngön ompyaut kat wiak kosang newasën yaë piporö yang omp aköp Setenök pit ëwaat itaampanëak pitëm könre lupöt il mowaria. Ëwa pöt Kristo Anutuu ök panëëp pim ngön ompyautakaan yewais. Ngön pötak Kristoë ëwaöön ök ya. 5 Ten ngön ompyaut ök yeem tenim ngön nant ök neniaan. Yesu Kristo puukëër Aköp, ën ten pöt om pimëën yak arim inëën yaaurö pël ök ni yeë. 6 Anutu pi ngaanëër songöntak koö olëak wiaan ëwa tëëpënëak maan pël ëaup. Pi tapöpök ten pim ëwaata songönte ëwat sënëak niaan pim ëwaat tenim lupötë oröa. Pim ëwaöökë songönte epël. Ten Yesu Kristoon ityaangkem Anutuu ëwaöön ëwat yes. Pötaanök ten arim inëën sak wë.

7 Anutuu ëwa ompyaö tenim lupötë wia pö weëre kosangring wiaatak ten pöt, weëre kosangring won, yang kaputë okörö. Pötaanök Anutuuk weëre kosang tenim naë won, pimtë naë wia pöt tekeri wasëpënëak pim ëwa ompyaö pö wiapre kor wëaurö tenim lupötë niwia. 8 Utpet ke nentere nent yaalniitak pötök panë utpet naniwasën yaë. Ten omnantëën kön selap yeëetak pötëën panë wesak naën yaaurö. 9 Kööre tok yaalniitak Anutu pi ten sëp naniwasën yaë. Yanimëngktak wel nawiin yaaurö. 10 Yesu pim këlangön kat wiak wel wia pöl ten akun ël epotë omnaröak elniin tenim koröpötë këlangön kat wiak wel wi ap yaaurö. Pöt këlangön pipot tenim naë yaaröön Yesu tenim koröpötë wë pöt tekeri sëën omnarö ityaangk. 11 Pöt epël. Omnarö pit ten Yesuu omnarö pël niak mën wel niwiipënëak yaë. Pöt könöm pipot tenim naë yaaröön Yesu tenim koröp kö sëpna epotë wë pöt tekeri yes. 12 Pöta songönte epël. Ten wel yawiautakël wë pötak ar wëwëetak wë.

13 Ngönëntak ngön nent epël wia. “Ne Aköpön kön wi kosang wesaup yak pim ngönte ök ëaut.” Pötakël tenta piin kön wi kosang yewesaurö yak pim ngönte ök yak. 14 Ten kön epël wesal yaaurö. Anutu Aköp Yesu weletakaan wal ë ulmëaup puuk tenta Yesuuk yal menak wëën wal ë niulëak arring pim naë niulëën öpenaarö. Pël yewas pötaanök ten kas köpël pim ngönte ök yak. 15 Yaap, tenim këlangön kat yawi pöt arimëën yakök yeë. Pël ëën omën kësang pan Anutuun kön wi kosang wasën pi ulöl wesak ompyaö elniin piin yaya maim wëën pim yapinte kaö panë sëpnaat.

16 Yesuuk yal menak wëën Anutuuk wal ë niulëën öpenaat pël kön wieë wiap naën Anutuu yaat weë ngentiak yamëngk. Tenim koröpöt kö sëpënëak yaëëtak lupöt Anutuuk kët ël epotë ngolöp niwasën ompyaö yes. 17 Yaap, tenim peene yangerak këlangön kat yawi epët kotte, pet

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irëpnaat. Pötak kaamök elniin wëwë ompyaö kosang wiaapnaat Anutuu naëaan önaat. Wëwë ompyaö pöt puuk ulöl wes ningkën këlangön
kat yawi kot epët il yewas. 18 Ten tol ëënak pël yeniak? Omën yoolök ityaangk epot kö sëpnaat yak pötëël kön kosang nawiin. Omën ëlëëp wia pöt kosang wiaapnaat yak pötëël kön kosang yawi.

Ngön yaaö omnarö pit lup kosang sak wakaima

5 1 Tenim wiap naën Anutuu yaat weë ngentiak yamëngk pöta songön nent epël. Yang koröp ka yaamta ök epöök yaam wëën sak ilën Anutuuk koröp ngolöp omën moresring ket naënö ka ket ëak kutömweri ningkën pöök wëën kosang wiaapnaat. 2 Ten yang koröp epööring wë koröp ngolöpö ningkën kutömweri önaataan ing aim wë. 3 Pël ëën tenim koröp epö sëp wesak koröp ngolöpö wak öna pötak tenim lupre könöt yool naöpan. 4 Peene pöt, ten yang koröp yaam epööring wë könömöt yeweem ing aim wë. Wel wiak koröp epö ent ë moolanaaten kön nawiin. Won, Anutuuk koröp ngolöpö ningkën wak ompyaö önaaten kön wia. Anutuuk pël elniak tenim koröp kö sëpna pöökë kangiir ngolöpö ningkën wak piiring önaat. 5 Anutu pimënt kopëtapökëër omën ompyaö pöt tenimëën orö nirëën önëak tenim lupre könöt ko ë wia. Pël ëak, “Anutu pim Pulö tiar nina pöl koröp ngolöp pim kup niwia pö yaap nimpnaat,” pël wasëpenëak Ngëëngk Pulö wes mëën tiarim lupötë ilëak wë.

6 Pötaanök ten lup kosang sak wë. Peene pöt, ten kön wiin yang koröp epööring wë Anutuu wëaurek piiring naön. 7 Won, peene omën ompyaö Anutuuk nimpna pöt ten itnaangkën wieë omën pipot önaat kön wi kosang wesak wë. 8 Pël ëeë lup kosang sak wë tenim kentöök koröp epö ent ë olëak Aköpë wëaurek piiring önëak kent kön wia. Ten kön wiin pël ëëna pöt ompyaö pël yewas. 9 Pël ëaap yang koröp epööring önaat ma piiring öna pöt kaöet won, kotte. Kaöet pöt ten weë yengentiin Aköpök itaangkën pangk ëëpnaat. 10 Nem yeniak pöta songönte epël. Wë ënëmak omën pourö Kristoë ngön ë pet yairaurek oröön yang koröpööring wë omnant eimaut, utpetere ompyaö pötë kangut neenemot nimpnaat.

Anuturing lup kopëtemer sak öpenaata ngönte

11 Kristook tenim omën eimaut, utpetere ompyaö pötë kangut neenemot nimpna pöten kön wieë Aköpön kasinkasin yeë. Pötaanök ten omnaröen maan pit, “Anutuu ngön pitëm ök yenia pöt yaap,” pël wasëpënëak weë ngentieim wë. Pël yaëën Anutu tenim wotpil wesak kön wiire omnant ë pël yaaö pöt ëwat wë. Ën tenim wotpil wesak wë pöt nem kentöök arta arim könötë ëwat sënëak kön yawi. 12 Tenim pël yeniak pöt, tenimtok tenimtën wak isak yaan ar tenën kön wiin ompyaö sëpënëak neniaan. Won, arök tenimëën kön wiin isën wak isak anëak pël yeë. Pël ëën omën narö lupmeri omnantön kön nawiin koröpöökë omnant wak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yawis piporöak tenën utpet wesak yaan arök kangiir maan pit ngön won ëëpnaat. 13 Pit tenën, “Kön irikor yaaurö,” pël ya. Pitëm ngön pöt, tenën, “Köntak Anutuu yaat pëën kaö yamëngk,” pël wesak, “Kön irikor yaaurö,” pël ya. Ën ar pöt, tenën, “Kön ompyautaring wë,” pël kön yawi wes. Yaap, ar kön tektek nimpunëak kön ompyautaring wë. 14 Kristo pim tenimëën lup sant yaalni pötak elniin Anuture arimëën yak ya ompyaö pöt yamëngk. Pöt epël. Ten kön kosang wiin Kristo kopëtapök tiar pouröa kangiir wel wia pötak tiar pourö wel wiaut. 15 Pim wel wia pöt, omën wëwëetaring wë eporö tiar yal menak tiarimtën kön wiipenëak won, omën tiarimëën yak wel wiak wal ëaup piin kön wiipenëak pël ëa.

16 Pötaanök peene pöt, yang omnaröak muntaröa koröpöt itenak kom yaalmë pöl tenimtok kaalak pël naalmëëngan. Yaap, ngaanëër ten pitëm kom yaalmë pöl Kristoon elmëak piin kön wiin omën pasip pël weseimaut. Ën peene pöt, pël naalmëën tenim Aköp pël yewas. 17 Yaap, Kristook kaamök elniin ten itaangkën pi omën wonöpök tenim Aköp pël yewas. Pötaanök omën namp Kristook yal menak wëën pöt Anutuuk ngolöp panë yemowas. Pël ëën omën utpetat ngaan pim naë wiakaima pöt won yesën ngolöpöt yaarö. 18 Omën pipot, Anutu pimtok yaalni. Puuk Kristo pim tiarimëën këra yetaprak wel wia pötaan pim kööre tok tiarën elnieima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer saut. Pël ëën Anutu pi ten omën muntaröenta pim kööre tok pitën yaalmë pöt won mowasëpna kanöön ök manëak niulëaut. 19 Pipët Anutuuk Kristoë këra yetaprak wel wia pötak tiar omnaröa pimëën kööre tok elmëeima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sak wë. Anutu pi tiarim utpetatë kangut nimpnaaten kön nawiin tiarim kööre tok elmëeima pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sëpena ngön pöt anëak niulëaut. 20 Pim pël elniautaan ten Kristoë ngönte yaauröak niaim pötak Anutuukta yenia. Ten Kristoë urtak wë Anutuu naë rë olaan arim piin kööre tok yaalmë pöt won nuwasën piiring lup kopëtemer sak önëak ke urak yeniak. 21 Kristo omën utpetat naën pöp Anutuuk tiarim utpetat pim rangk mowiin wel wia pöt tiar piik yal menak wëën Anutuuk tiarën, “Omën wotpilörö,” pël niapënëak ëa.

Ngön yaaö omnarö pit këëmre këlangönring wakaima

6 1 Ten Timoti Anuturing ya ngawi yaauwaarök kosang wesak epël yeniak. Anutuu komre kolap ningkën wa pöt mos ëëpan. 2 Pöt Anutuuk epël ëa pötaanök.

> “Akun nem ar kaamök elniimëak ëautak ar neen kimang neaan kat wiaut.
>
> Pël ëak ar utpetetakaan niömëak yaö ëa pöt kaamök elniaut.” Kat wieë. Peene eptak Anutu ar kaamök elniipënëak yaë. Peene taptak utpetetakaan niöpënëak yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Omnaröak tenim ya yamëngkauten utpet wesak apanëak pitëm ya
utpet ëëpnaat naalmëën yeë. 4-5 Won, ten Anutuu ya omnarö pöt tenim
omnant yaautök tekeri yewas. Ten epël yeë. Këlangönë öngpök wëëre
këëre ngaë rangk wë, utpet elniire tang nimö, wii kaatak niulëëre wa top
ëak nga elni, ya kaö mëmpööre ka naökön ëëre kaömp won wë pipot pout
yeem kosang wë. 6 Ten ket won, ëwatring wë, omnaröak utpet yaalniin
kangiir naalmëën, sant mowesak Ngëëngk Pulööring wë, lup sant yaaurö.
7 Ngönën këët ök yeem Anutuu weëre kosang yeö. Puuk elniin wotpil
wëën pötak ngaë omnant ingëpre tangre ngilö yeö pöl Setenring nga
elööre pim nga yaalni pöt il wari pël yaaurö. 8 Omën naröak tenën wak
isak yaan naröak wak irëak ya. Naröak tenën utpet wesak yaan naröak
ompyaö wesak ya. Naröak tenën, "Kaar yaaurö," pël yeniaan ten kaar
naën yaaurö. 9 Pitök irmanörö pël yeniaan yapinring wëaurö. Tenën, "Wel
wiipënëak yaë," pël yeniaan yal menak öp wëaurö. Utpet yaniwasën
kö nasën yaaurö. 10 Ya ngës kaö yaalniin pas ya ompyaöring wëaurö.
Omnant wonöröak ompyaö yaalmëaurö. Omnantön ëël yaauröak omnant
pout wieëaurö. Tenim pël yaaö pötak ten Anutuu ya omën këërö pöt
tekeri yewas.

11 O Korin omnarö, ten omnant ngep naalniin pout war wesak ök
yeniak. Ten arën lup sant kaö panë yaalni. 12 Ten arën lup sant kot
naalniin. Arökëër tenën lup sant kot yaalni. 13 Pepapë ruuröen ngön ök
yema pöl ne epël niamaan kat wieë. Tenim lup sant kaö panë yaalni pöl
arta kangiir tenën elnieë.

Tiar Anutuu ngëëngk tupöt

14 Ar ngönën kat wiaurö ngönën kat nawiinöröen arim keerö pël wesak
pitring yal ëak lup kopëtemer sak öngan. Omën wotpil yaaurö pit tol
ëak utpet yaauröaring lup kopëtemer sak öpën? Ma ëwaatak wëaurö tol
ëak koutak wëauröaring lup kopëtemer sak öpën? Pangk pël naëpan.
15 Kristoore Seten piarip tol ëak nampnampön ngöntre kar ëëpën? Won.
Ën ngönën kat wiauröere kat nawiinörö pitta tol ëak kopëtal sëpën?
Pangk pël naëpan. 16 Ma Anutuu ngëëngk tupëtere polarö tol ëak erën
ëëpën? Pangk pël naëpan. Kat wieë. Anutu wëwëapë tup pöt tiar. Pöta
ngönte Anutuuk epël ëa.

"Ne pitring yal ëak pitëm tekrak ömaat.
Ne pitëm Anutu pël sak wëën pit nem omnarö pël sak öpnaat."
17 Pötaanök Aköpök epël ya.

"Ar utpet yaauröa yaë pipot ëëngan.
Pëlëër weë.
Kewil yaaut kasëng meneë.
Pël ëën nemtok ar niömaan.

18 Pël ëak pep elniak wëën

nem koröngre ru sak önëët.
Aköp weëre kosang pout pangk ëaupök pël ya."
Anutuuk pël ya pötaanök ngönën kat nawiinöröaring yal menak öngan.
7 1 Kar panëërö, Anutu pi ngön ompyaö pipotön kup niwia. Pötaanök
omën utpet yaaut tiarim koröpre lup utpet yewesa pöt wa moolaan
kölam tëëp. Pël ën Anutuun kasinkasin yeem kölam pën öpa.

Korin omnarö lup kaip tiin Pool ërëpërëp ëa

2 Arim lupöt ten keimön elniingan. Tenök arim naëaan namp korar
naalniin ëaut, ma utpet naniwasën ëaut, ma nampön morök elniak pim
omën nent naön ëaut. 3 Ne ngön pipët ar utpet yeë pöt war wasumëak
neniaan. Nem ngaan niak pöl tenim lupöt arimëën kosang wia. Wel
wiipenaat ma öp öpena pout arring pël ëëpenëak kent yaë. 4 Ne arën kön
kosang panë wiin nem ngönte ngaarëk önëët pël wesak arën kön wiak
wa ping yewas. Ten këlangön nentere nent kat yawiem arën kön wiak lup
kosang sak wë ërëpërëp kaö panë yeë.
5 Ten Masetonia yang eprek wais oröak kë nasën këlangön nentere nent
kat wiaut. Pöt ngönën kat nawiinöröak nga yaalniin kat wiaurö utpet
sëpanëak kas kön wiaut. 6 Pël yaëën Anutu pi omnarö këlangönring wëën
wiap yewesaupök ten wiap niwasëpënëak Taitas wes mëën kaalak waisa.
7 Pim waisa pötaan pëën won, arim pim wiap mowesan pöta ngönte tenën
ök niaan kat wiak wiap saut. Pël ëak arim nem këlangön kat yawiautaan
yaköm ëën neen itaampunëak kent ëën nemëën yak arim yaat ke urak
yamëngkan pöt ök niaan ya kë kaö parë saut.
8 Nem pep ngaan retëng ë ninan pöwerök arim lupöt utpet niwesaut.
Pöten ne kön wiin utpet naën yaë. Pep pöwer retëng ë ningkën arim
lupöt utpet san akun pötak yaap lup utpetaring ëaut. Peene kön wiin ya
këlangön kön wian pöt akun mëntte pötaan ne kön wiin ya utpet naën
yaë. 9 Won, peene pöt ne kön ompyaö yawi. Pöt ar ya këlangön kön wian
pötaan won, ya këlangön pötak lup kaip yatiaut yokoir pötaan ya kë
yes. Anutu pimtë könöökë wiaul ya këlangön kön wieimauröak tenim
ngönötök ar utpet naniwasën ëaö pötaan ya kë yes. 10 Pöt epël. Anutu
pimtë könöökë wiaul tiarim ya këlangön kön yawia pötak elniin lup
kaip yatiaut koirën Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat. Ya këlangön
kön yawia ke pil pöten tiarök kön wiin ompyaö yaë. Ën yang omnaröa
yaaul yaëën ya këlangön kön yawiem lup kaip natiin ëautak ya sangën
eim öpnaat. Tiar yang omnaröa yaaul yaëën pöt pitëm ya këlangön kön
yawia ke piptak kö sëpena kanöököl niulëën öpenaat. 11 Pël ëëpenaatak
arim ya këlangön kön wiaö pöt, yang omnaröa ya këlangön kön wiautak
lup kaip natiin yaaö pöl ar pël naën ëaut. Won, Anutuu kent kön yawiaul
ar ya këlangön kön wiin pöta këët arim naë oröak wia. Pöta këët epël.
Nem ngaan utpet arim tekrak wia pötaan pep retëng ëautak ar teëntom

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wak weë ngentiak utpet yaaö pipët wotpil wesaut. Ar kaalak neering lup kopëtemer sëpenëak kent kön wiin kosang wesak omën utpet pipët ëaö pöp kangut elmëaut. Ar omën pipot pël yaëën pötök utpet pöta songönte arim tekrak won wia pöt tekeri wesaut. 12 Pötaanök nem pepewer ngaan retëng ë ninaö pöt omën utpet ëa pöpëën won, ma pim utpet elmëa pöpëën won, pep pöwer Anutuu ëöetak arim lupöt nemëën kosang wia pöten ar këëkë kön wiinëak retëng ë ninaut. 13 Arim lup kaip tian pötak tenim lupöt wiap niwesaut.

Tenim lupöt wiap niwesan pöt pëën won, Taitas pim lupmer wiap mowasën ërëpsawi ëautaan ten kön wiin ompyaö ëaut. 14 Ne ngaan Taitas arim naë newaisën wëën arën ping wesak maan pi arim naë wais ityaangkën ne ëö nasën ëaut. Tenim arën ök niiaut pout yaapöt tapël arën ping wesak mëëan pötenta pi arën itenak yaap wesa. 15 Taitas arim naë waisën ar ngëëngk elmëak sant mowesak pim ngönte ngaarëk wan pöten kön wieë arimëën lup sant elnieim wë. 16 Ne arën kön kosang wiin nem ngönte ngaarëk önëët pël weseë ërëpërëp yeë.

Masetonia ingre mor sauröak Yutia omnaröaan kësangën elmëa

8 1 Karurö, Masetonia yang eprek ingre mor sauröa naë Anutu pim komre kolap elmëën omën nant oröa pöten ten ar ëwat sënëak kön yawi. 2 Pit këëre ngaë rangk wë ngöntök wakaimauröak pas ërëpsawi kësang ëak Yutia yangerak ingre mor saurö kaamök elmëak monere omnant mampënëak wa rongan ëa. 3 Yaap, ne pitëm ëauten itenak war wesak ök yeniak. Pitëm mampënëak ëa pöt menak kaalak pitëm könöök muntat mena. 4 Pit ke urak ten kuure mak maan pit kaamök ëak Anutuu omën Yutia yangerak wëaurö mampënëak kosang wesak niia. 5 Pitëm pël ëa pöt tenim monat pëën mampënëak kön wian pöt naën. Pit Anutuu kön wiaul wet rëak Aköpön pëël elmëak tenënta tapël elnia. Pël ëak monat menaut. 6 Pit pël ëa pötaanök ne Taitas wet rëak monat mampena ya pöt arim naë ngës rëa pöp piin ya ompyaö yewesa ya pöt yal menak pet irëpënëak kosang wesak yemak. 7 Arim omnant yaaö pout ompyaö pan yeë. Kristoon kön wi kosang yewesaöre ngönën ök yaaöre ngönënta songönte ëwat wëaöre ngönën yaat kaö yamëngkaöre lup sant yaalniaö pipot pout ompyaö pan yeë. Pötaanök tapël mon mampunë ya ompyaö pipteta kengkën sak mëneë.

8 Ne mon mampunë ngön pipët kosang wesak neniaan. Ar Masetonia omën ingre mor sauröa ëauta ök arim lup sant yaaut yaap pöt tekeri sëpnaan kosang wesak kaamök ëëpënëak ëauten ök yeniak. 9 Ar tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap elnia pöten kön wia. Pi omnant poutë pepapök pöt kasëng menak arimëën omën ngöntök yaauröa ök sak wakaima. Pöt ar Anutuu naëaan omën ompyautë pep sënëak Kristook kësangën elnia. Pötaanök arta monat kësangën tapël ëeë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Arim mon mampunë pöt nem könöök epël niamaan kat wieë. Ne kön
wiin arim krismaki iriitak ngës rëak mon wa rongan ëaö pöt pet irënë
pöt ompyaö ëënëët. Pöt ar wet rëak mampunëak kön wieë ngës rëaurö.
11 Pötaanök peene mon pöt men pet ireë. Arim wet rëak mampunëak kön
wiak kosang wesan pöl neenem wieëaul men pet ireë. 12 Pöt epël. Arim
kentöök kësangën ëak monat mampunë pöt Anutuuk arim naë won pöten
kön nawiin, wia pötenökëër kön wiin pangk ëëpnaat.
13 Ne ar pit kaamök elmëak mon kaö mangkën ompyaö sak wëën ar
ngöntök panë önëëten neniaan, pourö kopëtal önëak yeniak. 14 Akun
eptak arim naë omnant ulöl wia pötaan omën ngöntök wëaurö kaamök
ëën pangk ëëpnaat. Ënëmak ar ngöntök wëën ulöl wieëauröak kangiir
kaamök elniipnaat. Pël yeem ompyaö önëët. 15 Pöta ngönte ngönëntak
epël wia.

"Omën kaömp kësang waurö pit nak won wesa.
Ën kotkot waurö pit nak këën naën ëa."

Pötaanök nem könöök ar pourö kopëtal önëën monat pit mampunëak kön
yawi.

Taitasre karaar Korin kakë sëpënëak mëëa

16 Anutu pi Taitasën elmëën nem yeë pöl ar kaamök elniipënëak kent
kaö pan yaë pötaan Anutuun yoöre ërëp yemak. 17 Pi tenim kimang
mëëaut kat wia pötaan pëën won. Pimtë kentöök kaamök elniipënëak
kent kaö pan ëën arim naë kaalak waisëpnaan yaë. 18 Akun pötak tenim
kar nampta wes mëën Taitasring waisëpnaat. Omën pöp ingre mor
sauröak pim ngön ompyaut ök yaauten kön wiin ompyaö yaë. 19 Pöt pëën
won, epteta. Ingre moröröak ten kësangën monat yewaö ya ompyaö pöt
kaamök elniipnaaten pi il ulmëa. Aköpë yapinte ngaarëk isën omnaröak
tenën itenak, "Pit tiar kaamök elniipënëak kent yaë," pël apënëak ten ya
pöt yamëngk. 20 Pël yaëën omnaröak tenën, "Poolre piiring wëaurö monat
ngarangk naën ëa," pël apanëak kësangën mon yewa pöt ten ngarangk
ëeë wa top yeë. 21 Tenim omnant yeë epot Aköpök pëën itaangkën
ompyaö ëëpënëak won. Omnaröakta itaangkën ompyaö sëpënëak kön
yawi.
22 Tenim kar munt nampta piaripring wes mëën yewais. Omën pipop
akun nantë ök elmëak itaangkën pi kosang ngentiak ya yamëngkaup.
Peene pöt pi arim ompyaö yaauten kat wiak ya mëmpënëak kent kaö pan
ëak yewais. 23 Taitas pipop nem karip neering arim naë ya yamëngkaup.
Ën omën munt piiring yewais pipaar, ingre moröröak wes mëën yewais.
Piarip ingre mor sauröa öngpök ya yamëngkem Kristoë yapinte wak isak
yaauwaar. 24 Pötaanök pit arim naë waisën pöt lup sant elmëeë. Pël ëën
ingre mor saurö pöten kat wiak tenim arën ping wesak yak pöten yaap
wasëpnaan.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kësangën monat kopëta wesauta ngönte

9 1 Yaap, arim Anutuu omën Yutia yangerak wëauröaan kaamök
ëak monat mampunë pöt yok kopëta wes pet iran ne pël yewas.
Pötaanök ne pöta ngönte wali wesak retëng ë naningkan. 2 Arim mon
mampunëak ngës rëan pöt ne ëwat wë Masetonia yangerak wëauröen
arën ping wesak epël ök mëëaut. “Tiarim kar Korin kak Krik yangerak
wëaurö krismaki iriitak mon wa rongan ëëpënëak kopëta wesaut.”
Pël maan arim mon mampunëak kosang wesan pöten kat wiak pitëm
naëaan narö tapël ëëpënëak weë ngentiak wia. Pötaanök ar monat
mampunëëtaan wali wesak retëng ë naningkan. 3 Peene pöt, tenim arim
mon yawi pötaan ping wesak mëëaut mos ëëpanëak kar wes mëëmëak ök
yeniak eporö wes mëën monat men pet irënëën kaamök elniipnaat. Nem
könöök arën ping wesak mëëa pöl pitring kopëta wasënëët. 4 Pël naën
ëën Masetonia omën narö neering wais itaangkën ar kopëta newasën
ëën pöt tenim arën kön kosang wia pötaan ëö yesën arta ëö sënëët.
5 Pël ëënganëak kar eporö wet rëak wes mëën arim naë wais kësangën
monat wa top ëënëak neak pöt arring kopëta wasëpnaan këk mamëak
kön wiaut. Pël ëën ten ënëm wais itenak tenim këkre töötak won, arim
kentöök kësangën monat wa top ëan pël wasënaat.

6 Epël kön wieë. Omën namp öpöt kopët nent ngëntëpna pöp këëtta
tapël kopët nent oröön wa nëmpnaap. Ën namp öpöt selap ngëntëpna
pöp këëtta selap tapël oröön wa nëmpnaap. Pöta ök omën kësangën
ëak omnant kësang yemangk pöröakëër tapël omnant kësang öpnaarö.
7 Arim kësangën monat wa yemangk pöt arimtok neenem kent kön wiaul
meneë. Omnaröa këk yaautaan kön selapring mangkanok. Pöt Anutu
pi omën lup kengkënring yemangk pöp lup sant yaalmë. 8 Anutu weëre
kosangringëpök moup wes nimpnaat. Arim wëwëeta kaamököt ningkën
pangk ëën kaalak muntat rangk nimpnaat. Pël ëën kët ël epotë ar ulöpre
moupring wë omën muntarö kaamök kësang elmëënëët. 9 Kaamök
ëëpenaata ngönte ngönëntak epël wia.

“Omën kësangën yaaup ngöntök yaaurö omnant kësang yemangk.
Pël ëën pim ompyaö yaauten omnarö kön nganngan ëeim öpnaat.”
Pël wia pötaanök arta ök tapël ëeë. 10 Anutuuk öpöt omën yangëntaup
mangkën pi ngëntën Anutu tapöpök ulöl wes mangkën wa yen. Pöta ök
puuk arim wëwëeta kaamököt ningkën öpöt yangënt pöl omën muntarö
yemangkën ulöl wasën këët oröak kaö yes pöl arim ompyaö yaaut kaö
sëpnaat. 11 Anutuuk ar kësangën ëënëak omën ompyaö ke nentere nent
ningkën ulöpre moupring önëët. Pël ëën ten arim kësangën monat wak
së mangkën pit pötaan Anutuun yoöre ërëp mapnaat. 12 Pöt Anutuu
omnarö kaamök elmëak omnant mampunëët koröpöökë kaamököt pëën
naalmëëngan. Pötak elmëën ërëpre sawi ëak Anutuun yaya mapnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Ar Kristoë ngön ompyaut ök yaauröak pim ngön pöt ngaarëk wak
kësangën ëak Yutia omnaröere omën muntarö omnant mampunë pöt
arim kësangën monat mampunë pötak tekeri wasën omën selap itenak
Anutuun yaya mapnaat. 14 Pël ëak Anutu pi komre kolap kësang pan
elniin arim naë wia pötaan pitëm könöt arim ngësël wes mëak Anutuun
kimang mapnaat. 15 Anutu pi kësangën kaö pan elniak Kristo tiarim naë
wes mëën irëa pöten pangk tekeri wesak naëngan. Pötaanök om yaan sak
piin yoöre ërëp mepa.

Poolök omnaröa ngön yaaö omnaröen utpet wesak ëauta kangiir mëëa

10 1 Pool ne Kristoë pimtën wak irëak wiap elmëa pöl ke urak
niamaan. Ar korar wesak neen epël yak. “Pool pi tiarim naë
wë wiap ngön ya. Ën kamaarek wë pöt kosang ngön yaaup,” pël yak.
Pël yaketak ne tapöpök ke urak epël niamaan kat wieë. 2 Yaap, omën
tenën, “Pit yang omnaröa yaë pöl yaaurö,” pël yenia piporöen pangk
ngön kosang menaat. Pötaanök nem arim naë waisumaatak tapël ngön
kosang niamaat elnëëngan. 3 Ten yang omnaröa yaë pöl naën yaaurö.
Won, ten yangerak wëauröak omën Anutuun kööre tok yaalmëauröen nga
elmëënëak yang omnaröa nga yaë pöl naën yaaurö. 4 Ngaë omnant wak
wë epot yangaakaan wonöt. Anutuu weëre kosangringöt pangk Setenë
ngaë ëmö töol moolëak utpet yemowesaurö. 5 Pël yeem ten omnaröa
ngönëntaan kaar yaaö pöta songönte tekeri wesak utpet wes yemoolak.
Pël ëak pitëm ëwatöt wak yawisa pötak Anutuun ëwat sëpenaata kanö il
yemowaria pöta songönte tekeri wesak wa yemoolëaurö. Pël ëak omnaröa
kön yawi pöt pout Kristoë ngönte ënëm ëëpënëak kan pet yaalmë. 6 Ar
Kristoë ngönte ngaarëk wak kengkën sa pet irënë pötak arim tekrak narö
wa yoolaan pöt këlangön mampunaat.

7 Ar omnant yoolök wia pöten këëkë iteneë. Omën namp pimtën
kön kosang wiin, “Ne Kristo pimop,” pël wasëpna pöp pi Kristo pimop
tapël tenta Kristoëërö pël wasëp. 8 Aköpök ten weëre kosang ninak ya
mëmpunëak niulëa. Pöt ar utpet niwasënëak won, lup kosang niwasënëak
pël ëa. Nemtok tenim ya yamëngk epëten ping wesak yaketak nem
yak epëten pangk ëö naëngan. 9 Ar nem pep epotön, “Ten kas niwesak
ököök yaë,” pël wasënëëten kaaö. 10 Pöt ar naröak neen epël yak. “Pool
pi pepatë pöt weëre kosangring kas ngönöt yaëëtak tiarim naë wais pöt
ngön pasut reireë ngönring ya.” 11 Omën ngön pöt ya piporö epël kön
wiip. Ten kamaarek wë pepatë retëng ë yaningk pipot arim naë wais këët
mëmpunaat.

12 Arim naëaan narö pitëmtën wak isak aim wë piporöa ök ten pël
naëngan. Omën piporö naröen kön wiin iraan pitëmtën wak isak aimeë
ngön köntaköt sangk keleimeë ëwat won wëaurö. 13 Ten pöt, Anutuuk ya
naningkënten ping wesak naëngan. Pim ya mëmpunëak yaö niia pöten

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pëën ping wesak anaat. Pim ya mëmpunëak yaö niia pöl mëmpö wais
arim naë yaarö. 14 Tenim arim naë wais ya yamëngk pöt Anutuu sowi wia
pöt ilap nariin yeë. Won, Anutuuk yaö niaan ten wet rëak arim naë wais
Kristoë ngön ompyaut ök niia pötaan tenën ping wesak yak. 15 Ten omën
naröa ya yamëngkaurek së wë ngön mööngk rëak yeem tenimtën ping
wesak naën yaaurö. Won, kön wi kosang yewesaut arim naë oröak ulöl
sëën Anutuu yaö niia pöl tenim yaat arim naë wia pöteta kaö sëpënëak
kön kosang wiak wë. 16 Pël ëën arim naë tenim ya mënaut ulöl yesën
ten ar il niwesak yang munt omën naröa ngönën yaat namëngkënrek
së ya yamëngkem omën muntaröa yamëngkaurek pitëm ya mëna pöten
ieping ngön naën ëënaat. 17 Pël ëak ngönëntak ngön epël wia pöt ëënaat.
“Namp ërëpsawi ngön apënëak pöt Aköpë elmëa pöt ap.” 18 Pöt epël.
Omën pimtën wak isak ya pöp won, omën Aköpök piin wak isak yema
pöpönökëër tiar kön wiin ompyaup pël ëëpnaat. Pötaanök ten ngön yaaö
omnarö tenimtën köntak wak isak naëngan. Won pan.

Poolök ngön yaaö omën kaaröröa songönte war wesak mëëa

11 1 Ne ngak köpël ngön niaan kat wiinëëten kent yaë. Pötaanök
niamaan pas kat wieë. 2 Arim nem ngönte kat wiinë pöta
songönte epël. Anutuu arimëën kön kësang wieë pimëën niwasëpënëak
yaë pöl neenta arimëën tapël yaë. Pepapök pim koont ulwas ompyaup
omp nampön yaö yaalmë pöl nook ar Kristoën yaö wes niulëaut. 3 Pël
ëautak Setenë kamalöpë lupmeri ilëak tiarim ëap Ewa morök elmëa
pöl ngönën omën kaaröröak arim könöt utpet niwasën ar wotpil wesak
Kristoë ënëm nasën ëënganëak ya ngës yaë. 4 Nem ya ngës kön yawi
pöt epël. Omën naröak arim naë wais tenim Yesuu ngönte ök niia pöl
neniaan, pim ngönte wak irikor ëak ök niaan ar kat wiin ompyaö ëa. Ar
Anutuu Pulö wauröak peene pitök niaan ar ngönën maimet wak pöta
iri wë. Ar ngön ompyaut kat wiauröak peene pitök maimet ök niaan
kat wiin ompyaö yaë. 5 Omën pörö arim naë wais, “Ten Anutuu ngön
yaaö omën kaö panëërö,” pël yenia. Pël ëak neen wak irëak yaatak nook
pit il yemowas. 6 Yaap, ne pitëm ök ompyaö wesak ngön naën yaaup.
Pël yaaupök ne ngönënta songönte këëkë panë ëwat wë. Ne arring wë
pöta songön nentere nent ök yeniem nem ëwat pöt tekeri yewasën ar
iteneimaurö.

7 Nem arën Anutuu ngön ompyaut ök niiautak ne ar kaö sënëëk yak
nemtën wak irëak wë ya mënaut. Pël ëeë ar kaamök elnëak omnant
nampunëak kimang neniaan. Nem omnantön kimang neniaan ëan pöten
ar neen kön wiin omën pasipök utpet niwesa pël yewas köröp. Won. 8 Ne
arim naë ngönën ya yamëngkën ingre mor sa ka nantëëröak kaamök
elnëa. Ne pitëm naë ya namëngkën wëën pas monere omnant nenaut. 9 Ne
arim naë wë ngöntök ëën kaamök elnëënëak kimang neniaan ëaut. Won,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kar narö Masetonia yangerakaan waisa pöröak kaamök elnëën pangk ëaut. Ne ngaan ar könöm ningkönëak arën kaamök elnëënëak kimang neniaanëp peeneeta tapël ëëmaap. 10 Kristo pim ngön këët nem lupmeri wia pötaan ne yaap panë yeniak. Nem arën omnant nampunëak kimang neniaan yeë pöten ping wesak yaan Krik yangerakaan omën nampök il newariin ëëpnaat. 11 Ne tol ëën pël yeniak? Arën lup sant naalniin yeemak yeniak ma? Won, Anutu ëwat wëën ne arën lup sant yaalni.

12 Ën omën pitëmtën, “Ten Anutuu ngön yaaö omnarö,” pël kaar yenia piporö pitëmtën ping wesak, “Pool pim Anutuu ngön yaauröa yaat yamëngk tapël tenta yeë,” pël yenia. Pël yeniaatak nem arim naë ya mënan pötak arim naëaan monere omnant naön ëautak pit pël yeem arim naëaan kangut yeö. Pötaanök pit kaalak pitëmtën ping wesak, “Poolë Anutuu ngön yaauröa ya yamëngk tapët tenta yeë,” pël apanëak ne arim naë ya yamëngken arim naëaan monere omnant naön ëan pöl ëëmaap. 13 Omën pörö pit Anutuu ngön yaaö omën kaarörö. Pit kaar aö morök yaëën omnarö pitën kön wiin Kristoë ngön yaaö omnarö pël yewastak pit wonörö. 14 Pitëm morök yaalni pöten yaan sak ëëngan. Seten pi ensel ëwaaringöröa ök sak morök yaaup. 15 Pötaanök pim inëën yaauröeta Anutuu inëën wotpilöröa ök sak yaëën yaan sëngan. Pit ënëmak pitëm utpet yaauta kangut öpnaarö.

Pool pi ngön yaaö omnaröa yaat yamëngkem këlangön ke nentere nent kat wieima

16 Wet rëak niak pöt kaalak amaat. Ne ngak köpël ngön yeniaan ar neen kön wiin, “Köpëlëp,” pël wasngan. Pël ëënëëtak, “Köpëlëp,” pël newasënë pöt yok pangk pël wasënëët. Pël yeem omën kaar piporö pitëmtën ping wesak yaan arim kat yawi pöl neenta nem yaaten kot nent ping wesak amaan kat wieë. 17 Nem niama epët Aköpë këm ngöntak won. Ne köpël ngön niak nem ya yamëngkauten ngak ping wesak niamaan. 18 Omën narö selap pitëm yangerak omnant yaautön kön wieë pitëmtën wak isak yaaurö. Pötaanök ne tapël amaan. 19 Elei, arën kön wiin ëwatörö pël yewesautak omën pörö arim naë wais köpël ngönöt ök niaan kat yawi. 20 Pitëm inëën niwasööre morök elniak arim omnant wa ëp ëëre pitëmtën wak isëpënëak arën wak irëak niiaöre ë kosaöök nimö pël yaëën ar kön wiin ompyaö yaë. 21 Ar tenën korar wesak, “Poolre piiring wëaurö weëre kosang wonörö yak omën munt eporöa weëre kosangring ya yamëngk epël naën ëaut,” pël wesak yak. Ngön pipët yaap yak. Pitëm weëre kosangring ngönën ya utpet yamëngk pöl ten naën ëaut. Pël ëautak ar korar wesak tenën kön wiin, “Weëre kosangring wonörö,” pël wesak yaan ne ëö yaë.

Pël yeëetak omën namp kosang wesak pimtën wak isak yaan pöt neenta tapël amaap. Nem yeniak pipët köpëlöröa ngön ya pöl yeniak.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

22 Ngön yaaö omën kaar pöröak pitëmtën, “Ten Yuta omnarö,” pël ya. Pël yaatak neenta tapöp. Pit Israel omnarö pël ya. Neenta tapöp. Pit Apramë ëarö pël ya. Neenta tapöp. 23 Pit Kristoë ya omnarö pël ya. Neenta tapöp, nook pit il yemowas. Elei, ne peene kaalak köpëlöröa ngön ya pöl ngön köntak yeniak. Ne pit il mowesak ya kaö panë yamëngkaup. Nook pit il yemowasën akun selap wii kaatak neulëeimaut. Pit il yemowasën akun selap tang nemöeimaut. Ne Pit il yemowasën akun selap wel wi ap ëeimaut. 24 Akun mornas pötë Yuta omën kaöaröak maan wii uamngesring nemöeimën 39 ëaut. 25 Akun nentepar nent ëak Rom ngarangköröak maan kourmentring nemöaut. Nentak Yuta omën naröak kël nemöaut. Akun nentepar nent ëak i kaö wangaöök wëën wangaö utpet ëak kaöök ilaan ne i kaöök ilëaut. Akun pötë nentak i kaöök warial seim wëën röök nent kët nent ëak won saut. 26 Ne ngönën ya mëmpö kaare yang nantë yesaup. Pël yaëën i nga yaurem newak saap ëaut. Nantë yesën nemot kain ëëpënëak ëaut. Yuta omën nem karuröere omën muntaröak nempënëak ëaut. Ka kaöatëëre yang omën wonötë utpet ëëmëak ëaut. I kaöök kö saap ëaut. Ngönën omën kaaröröak nempënëak ëaut. 27 Ne këlangön ya ke nentere nent yamëngkaup. Akun nantë rö kan ka naökön yaaup. Iire kaömp won ëën këën wëaup. Weë ngentiak ya mëmpëak kaömp ngës olëak wëaup. Ëp yeweem ulpëën won ëën ap yewesaup. 28 Pöt pëën won. Kët ël epotë ne ka poutë ingre mor sauröaan ya ngës kön wieim wëaup pötakta ngön yaaö omën kaarörö il yemowas. 29 Ingre mor sa namp lup wiap yaëën pöt ne ya këlangön kön yawi. Ën nampök nampön këk maan saun yokoirën pöt ya utpet kön yawi.

30 Ne nemtën wak isak amëak pöt omën wiapre kor nem pet yaalni pöten wak isak amaap. 31 Anutu, Aköp Yesu pim Pepap, tiarim akun poutë yaya maim öpenaap, pi ëwat wëën ne kaar naën, yaap yeniak. 32 Omën nem naë oröa eptak nem wiapre kor yaaut pet yaalni. Pötaanök ök niamaan kat wieë. Ne Tamaskas kak wëën yang omp ak Aretas pim yang ngarangkëp ne wali neöpënëak kaöökë ëm kanötë nga wieima. 33 Pël ëën nem karuröak ne kolöm ëp këröëpök waulak wii tëak ëm kan kotuuk wilëngkëël wes nemëën yangerak ngentiak oröak kas saut. Omën nem wiapre kor yaaut pet yaalni ke piptenökëër wak isak yeniak.

Aköpök Poolön wangarëtak omnant pet elmëa

12 1 Nemtën ping wesak aan pangk naën yaëëtak köntak ping wesak niamaan. Ne wangarëtak Aköpök omnant pet elnëën ityaangkën ngön ëlëëpët ök neeauta ngönte ök niamaan. 2 Ne Kristoë omën nampön ëwat wë. Omën pöp pi ngaan Anutuuk koirak së kutömweri omnant pet elmëën itenak wëën krismaki 14 ëak won yes. Pi yang koröpööring sa ma könöök pëën itena wes ne pöten köpël. Anutuukëër ëwat wë. 3 Anutuuk omën pöp koirak kutömweri sa pöt pëën ne ëwat wë. Yang koröpööring

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sa ma könöök pëën itena wes ne pöten köpël. Anutuukëër ëwat wë. 4 Pi
pörek wë ngön ke nentere nent yang omnaröa pangk naënganëët kat wia.
Ngön pöt ök apanëak Anutuuk nga mëëa. 5 Omën pöpönökëër ping wesak
amaat, nemtën won. Nemtën ping wesak amëak pöt nem wiapre kor yeë
pötenökëër amaat. 6 Ne nemtën ping wesak amëak pöt omën köpëlöröa
ngön ya pöl naëngan, yaap amaat. Yok pangk amaatak omnaröak neen
kön wiin ispanëën pël naëngan. Omën nem ya mëmpööre ngön aö pël
yaëën ityaangk pipot pëën wiaap.

Këmampön öngöökë yewal pöl Pool pim koröpöök këlangön nent wiakaima

7 Nem omën kutömweri sa pël yeniak pöp nemënt tapöp. Pörek sëën
Anutuuk omën nentere nent pet elnëën itaampööre kat wi ëan pötön wak
isak kaö panë wesak anganëak Anutuuk kön wiin këlangön nent nem naë
öröak wia. Pöt këmampön öngöökë yewal pöl Setenök wap elnëën këlangön
kat wiak nemtën wak isak naën yaaup. 8 Pël ëën sëp newasëpënëak
akun nentepar nent Aköpön kimang mëëaut. 9 Pël maan pi kangiir epël
yenëa. “Won, ne ni komre kolap elniin pangk yaë. Ni wiapre kor yaëën
pöt nem weëre kosangöt ningkën nim naë yoolök yesën omnaröak
këëkë itaampnaat.” Pël neaan pötaanök Kristoë weëre kosangöt nem naë
orööpënëak nem wiapre kor yaautön ërëpsawiaring kaö wesak amaat.
10 Pötaanök wiapre kor wëën naröak utpet wesak yenëa. Pël yaëën ne ngaë
rangk wëën pit utpet newasën këlangön kësang kat yawi. Omën pipot
pout ne Kristoë yaat yamëngk pötaan nem naë yaaröön pötëën ya kë yes.
Oröptaan ya kë yes? Ne wiapre kor wëën Kristook weëre kosangöt yenangk.

Pool pi Korin omnaröaan ya ngës ëa

11 Nem yeniak pipët, köpëlöröa ngön ya pöl nemtën ping wesak nian.
Ne pël amaaten kaaö yaëëtak arimtok neen ping wesak naën yeë. Pël
yak pötak elnëën pil nian. Ne omën pasipök omën arim naë wais, “Ten
ngön yaaö omën kaö panëërö,” pël niaan kat wiin ompyaö yaë pöröak ne
il nenewasën yaë. 12 Ne arring wë lup wiapring retëng it ngolöp weëre
kosangringöt, omnaröak pangk naënganëët, ngön yaaö omën yaapöröa
mëmpna salöt mëneimaut. Pötak ne ngön yaaö omnamp pöt pet elnia.
13 Nem ka nantë ingre mor saurö kaamök elmëan pöl ar naalniin ëan
ma? Won, ne tapël kaamök elniaut, kopët nentaar naën. Pöt ne ar könöm
ningkanëak arën kaamök elnëak koröpöökë omnant nampunëak kimang
neniaan ëaut. Nem arën monere omnant kimang neniaan ëaö ompyaö
pöten utpet ëan pël yewas ma? Elei, utpet pipotön nemëën kön utpet
wiingan.

14 Ne akun nentepar arim naë waisaup. Peene kaalak waisumëak ko
yeë. Pël ëak wais arën omnantön kimang neniangan. Ne arim monat

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ömëak won, Kristo pim omën panë niwasumëak waisumaap. Tiar omnarö rungaaröak ëlre peparö kaamök naalmëën, ëlre peparöakëër rungaarö kaamök elmë yeë. Tapël nook arim pep sak wë pötaan arim naëaan omnant naöngan. 15 Nook pöt, arim lupre könöt ompyaö sëpënëak nem omnant pout këëpöt wesak nem wëwëeteta pëël elniima pöten ya kë yes. Ne arën lup sant kaö yaalniin ar kangiir kot elnëën ma?

16 Ar naröak neen epël yak. “Yaap, Pool pi ëöetak tiarën omnantön kimang yeniem könöm naningkën ëaut. Pël ëautak pi morök yaaupök ëlëëp pël elniak wiap sësë niaan pim iri ilëaut.” Pël aö ar neen kön wiin, “Pi omnarö tiar morök elniin pim iri ilapenëak wes nimëa,” pël yewas. 17 Arim pël yewas piptaan pëël niamaan. Nook omnarö wes mëën waisa pötak morök elniin nem iri ilëaurö ma? Won. 18 Ne Taitasën arim naë waisëpënëak këk mëak tenim kar nampring wes mëën waisaut. Akun pötak Taitasök morök elniak arimot ëlëëp wa ma? Won, tenip pouwaar kön kopëtal wiak kopëtal yaauwaar.

19 Nem kar panëërö, arök tenën, “Wotpil yaaurö,” pël wasënëak retëng ë yaningk pöt kön wieim wë ma? Won, ngön epot pout, ten Kristook yal ëak wë Anutuu ëöetak ar kosang sënëak ök yeniak. 20 Ne arim naë wais itaangkën nem kent kön yawi pöl won wëën itaangkönëak ya ngës yaë. Tapël arim kent kön wiaul naalniin nga elniingönëak ya ngës yaë. Arim naë wais itaangkën utpet ke epëlöt arim naë wiaapanëak ya ngës yaë. Ngön nga yaalaöre war yaaö, ya sangën yaaöre keimön yaaö, ökre was yaaöre ngönöt kain wak yaaö, wak isak yaaöre komkap yaaö utpet pipot arim naë wiaapan. 21 Arim naëaan narö öngre omp nga eimeë lup kewilring wë koröpöökë kentötë ënëm eimaut lup kaip tiak wa nemoolaan wëën nem kaalak waisumaatak itenak Anutu nemopök elnëën ëö sak arim ëöetak ing aan kön wiin irapanëak ya ngës yaë.

Poolök Korin omnaröen pitëm kön wi kosang yewesaut këëkë ngarangk ëëpënëak mëëa

13 1 Ne akun nentepar arim naë waisaup. Peene kaalak waisën nentepar nent ëëpnaan yaë. Nem wais elniima pöt ngönëntak ngön nent epël wia pöta ök ëëpenaat. “Omën namp utpet ëën ngön ë pet irënëak pöt omën naar ma naar namp itena pöröak ök aan yok pangk pet irëpnaat.” 2 Ne ngaan arim naë waisën akun nentepar ëa pötak omën saunaringöröere ar muntarö pouröen pepanöm niak pöl peene kamaarek wë tapël yeniak. Nem waisumaatak mait naalniin ëëmaat. 3 Ar, “Kristook kaamök elniaan pim ngönte ök yaan,” pöta këët itaampunëak kent yeëerek nem waisumaatak mait naalniin nga yeniaan itaampunëët. Kristook omën nent elniipënëak pöt wiap naalniipan, weëre kosangring elniipnaat. 4 Yaap, ngaan wiap yaëën këra yetaprak möaup. Peene pöt Anutuu weëre kosangööring wal ëak wë. Tapël ten ngön yaaö omnarö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kristook yal ëeë weëre kosang won yeë. Ën arën elniina pöt piiring wë Anutuu weëre kosangtaring wë pöta songönte tekeri wasënaat.

5 Ar kön wi kosang yewesautaring wë ma won pöten itaampunëën arim lupöt morök elmëak songönte tekeri wasën. Yaap, arim lupötön ök elmë pat ëën. Ne kön wiin Yesu Kristo arim lupötë wë pël yewas. Pël yewasetak arim lupöt ök ëënë akun pötak ar ök ëën kön wi kosang yewesaut won wiaan pöt pi arim lupötë won pël ëëpnaat. 6 Pël ëëpnaatak nem kön kosangtak arimtok tenim lupöt morök elniak Yesu Kristo wë pöten ëwat sënëët. 7 Ten ar utpet ëënganëak Anutuun kimang maim wë. Pöt omnarö ten ar kaamök elniin ompyaö yeë pöt itenak tenën, “Poolre piiring wëaurö ngönën ya këët yamëngk,” pël apënëak won, ar ompyaö ëënë pötenökëër kimang maim wë. Ar ompyaö yaëën pöt tolëël wotpil niwasën? Pël naëngan. Pël ëëna kanö won ëën ngön yaaö omnaröa weëre kosangöt tenim naë wia pöt tekeri nasën ëëpna pötaan omën narö tenën, “Poolre piiring wëaurö pit ngönën ya këët namëngkën yaë,” pël apnaat. Pël apnaatak ne omnaröak tenën ping wesak apënëak kent kön nawiin. Om ar ompyaö ëënë pötenökëër kent yaë. 8 Pöt tolëël? Tenim ök epëlöröak ngön këët il nemowariingan, om kaö sëpnaan kaamök ëënaat. Pötaanök ar ngön këët ngaarëk wak wotpil wëën tenök pangk wotpil naniwasngan. 9 Tenim arim naë waisënaatak ten itaangkën ar ngön këët ngaarëk wak wë weëre kosangring önëëtak ten weëre kosangring wotpil naniwasën omnarö korar wesak tenën, “Poolre piiring wëaurö wiapre kor yaaurö,” pël wasën pöt ten ya kë sak önaat. Pötaanök ar Anutuu ngön këët ngaarëk wak arim wëwëat wotpil wasënëëtaan piin kimang maim wë. 10 Aköpë weëre kosang nena pöt pim omnarö utpet wasumëak won, taë wasumëak nenaut. Pötaanök ne arim naë wais itaangkën ar saunaring wëën këlangön kat wiinëën niangönëak kamaarek wë pep epwer wa korkor ngön retëng ë yaningk.

Ngön mëët

11 Ngön kaut epël niak pet irum. Karurö yaköm. Arim wëwëat wotpil wesak ön. Pël ëak wa korkor ngön epot kat wiak lup kopëtemer sak mayaap ön. Pël ëën Anutu lup santre mayaap pepap arring öpnaat.

12 Neneren lup santak yowe mëak mor meneë. Anutuu omën eprek wëauröak arën yowe yenia.

13 Aköp Yesu Kristoë komre kolap, Anutuu lup sant, Ngëëngk Pulöökë wiapre kor pöt arim naë wiakaim öp.

[Yok pi tapët,
Ne Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kalesia

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 17 pöta ök won sëën Poolök pep epwer Aköpë ingre mor Kalesia yangerak wëaurö retëng ë mena. Pool pi wet rëak Kalesia yangerak Antiokre Aikoniam, Listraare Tepi ka pötë së ngönën kopëlöröen ngönën ök maan kat wiak Yesuu ingre mor sa (Ngön Yaaö Omnarö 13, 14). Wë akun nentak Yuta omën Poolë ngönten kaaö ëa narö pitëm naë së Anutuuk pit wotpil wasëpnaan Mosesë ngönte ngaarëk opënëak maan pitëm ngön kaar pötë ënëm ëa. Pël ëën Poolök kat wiak omën Yesuun kön wi kosang wasëpnaaröakëër Anutuuk wotpil wasëpnaarö pël retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-10*
Poolök pim ya mënauta ngönte ök ëa *1:11–2:21*
Anutuu komre kolap ngön ompyaut *3:1–4:31*
Kristoë wëwë pöt wii kaatak wë pötak ök won *5:1–6:10*
Ngön mëët *6:11-18*

---

1 1-2 O Anutuu ingre mor sa Kalesia yangerak wëaurö, ne Pool Yesuu ngön yaaö omnamp kar naröaring wë pep epwer retëng ë yaningk. Omnaröak ne ya epët mëmpëak yaö nenëaan ma wes nenemëën ëaut. Won, Yesu Kristoore tiarim Pepap Anutu, Yesu weletakaan wal ë moulmëa pöp, piaripök ya epët mëmpëak yaö neeaut.

3 Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu Kristo piaripök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. 4 Kristo pi tiarim Pepap Anutu pim këm ngönte ngaarëk wak tiarim utpetatëën pim wëwëet këëpöt wasën mëngkën wel wia. Pöt tiar yangerak utpet eim wë epotëëlaan ent ë nuulëëpënëak pël ëa. 5 Pötaanök tiar kët ël epotë Anutuun yaya maim öpa. Yaap.

Yesu pim ngön ompyaö pöt kë kopëtet

6 Elei, ar Yesu Kristo pim komre kolap elnieimeë Anutu puuk yas niaan wëën kaar omën naröak pitëm könötëaanöt ngönëntak yal menak ök yeniaan kat wiak wali nasën wiaan kaalak pi sëp yemowasën ne yaan yes. 7 Pël ëaap ngönën kë kopët tapët wia. Ën omën munt naröak lup wa irikor elniak Kristo pim ngönënte utpet wasëpna pöröaar wë. 8 Pötaanök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tenim naëaan nampök ma kutömweriaan ensel nampök tenim wet rëak ngönën ök niia pöt wa irikor ëak ök nian talte es parëaöökë kanöökë yaö sën. 9 Tenim ngaan ök niia pöt kaalak epël ök niamaan. Omën ngönën ök niaan wa pöt wa irikor ëak maimat ök niia piporö es parëaöökë kanöökë yaö sëp.

10 Ne ngön pöt omnaröak kat wiak nemëën ya kë sëpënëak ëan ma? Won pan. Ne Anutuuk nemëën ya kë sëpënëak kent yaë. Ma omnaröak nemëën kön wiin isëpënëak kent yeë ma? Pël ëan talte Kristo pim inëën omnamp pël nasën ëëm.

Pool pim Yesuu ngön yaaö omnaröa yaat ngës rëauta ngönte

11 Karurö, ne ök niamaan kat wieë. Nem ngönën ök niaan kat wieim wë pipot omnaröa könöökaan wonöt. 12 Ne omën nampök ök neeaöre rë neulö pël naën. Yesu Kristo pimtok tekeri wes nenaut. Pötaanök nem ngönën ök yeniak epot këët.

13-14 Nem Yuta omnaröaring wë ngönënta ënëm eima pöta ngönte ar yok kat yawiaurö. Ne Yuta omën tenim kaöaröere ëere köröörö ngönötë ënëm ëëmëak weë ngentieimeë nem kar narö il mowesak kaö saup. Pël ëeimeë ingre mor saurö pitëm Anutuun kön wi kosang yewesa pöt sëp wasëpënëak utpet panë moweseimaup.

15 Pël ëautak ne nem ëlëpë yaatakaan naaröön wiaan Anutuuk komre kolap elnieimeë yaö newesak pim yaat mëmpëak yas neea. 16 Pël ëak pi pim Ruupë ngönte köpël omnaröen ök memëak kön wiak ënëmak pim Ruupön pet elnëa. Pël ëën akun pötak ne omnaröen pim songöntaan pëël nemaan ëaut. 17 Pël ëak ne Yerusalem kakël Yesuu ngön yaaö wet rëak wakaima pöröa naë nasën, Arepia yang ngönën ngarangk won pörekël saut. Pörek së rëak Tamaskas kakël saut.

18 Anutuuk pim Ruupön pet elnëën wë krismaki nentepar nent won sëën Pitaan ngönngön memëak Yerusalem kakël saut. Pörek së piiring wëën sant nentepar sa. 19 Pörek së wë Yesuu ngön yaaö munt naröen itnaangkën, Aköpë nangap Sems pöpönökëër itenaut. Pötaanök ar Yesu Kristo pimtok pim ngönte tekeri wes nena pöten ëwat wë. 20 Ngön e retëng yeë epot kaar won, Anutuu ëöetak yaap panëët.

21 Ne Pitaare Sems piarpim naë së wë Siriaare Silisia yang pöteparëël së wakaimaut. 22 Pël ëaan akun pötak Yutia omën Kristoë ingre mor sak wëa pörö pit neen itenak ëwat nasën ëa. 23 Pit om omnaröak ngön pëënte epël aan kat wia. “Tiar ingre mor saurö mö waö elnieimaupök peene ngön tapët ök ya.” 24 Pël ëak pit nem naë oröa pöten Anutuun yaya maima.

Pool pi Yerusalem kak së Yesuu ngön yaaö narö koira

2 1 Ne Yerusalem kakë nasën wëën krismaki 14 ëak won sëën kaalak sumëak Panapas koirak Taitasring ten pourö saut. Taitas pi Yuta

omën wonöp yak tenim yaaul koröp kaut nailënëp. 2 Ne köntak nasën,
Anutuuk ök neaan saut. Pël ëak köpël omnaröen ngönën ök yamëëa
pöten ngönënë wotöökörö pëën wesak nem ya yamëngkaö pötaan ëngk
ma e wesak kan newariipanëak ök mëëaut. Pit nga neaan nem ya mëmpö
imautre ënëm mëmpö suma pöt mos sëpanëak ök mëëaut. 3 Pël ëën pit
Taitas neering wëaupön Krik omnamp wesa. Pël ëautak nem ngönte kat
wiak Yuta omnaröa yaaul koröp kaut ilëpënëak nemaan ëa. 4 Pël ëaap
ngönën omën kaarkaar narö pit Yesu Kristo puuk tiar wil niulëën wëaö
pöten itaampënëak ingre mor saurö tenim tekrak ëlëëp ilëa. Omën pörö
pit tiar Moses pim ngön kosangta öngpök niulëën Kristo sëp wesak wii
omnaröa ök sak öpenëak yaaurö. 5 Pël yaauröak arim naë ngön ompyaut
wa irikor ëëpanëak ten pitëm Taitas pim koröp kaut ilëpna ngön pöt kot
nent kat nemowiin ëaut.

6 Ën omën omnaröak ngönënë wotöök yewas pörö pit tol ëa? Ne
omnaröak pitën kön wiin irapna ma isëpna pöten kön selap naën. Pöt
Anutuuk itaangkën komkap ëak wi naön. Ngönënë wotöök pörö pit ngön
ngolöp nent ök nenëaan. 7-8 Won pit nem ya yamëngka pöten itenak epël
kön wia. Anutuuk Pita pi Yuta omnaröa naë Yesuu ngön yaaö omnaröa
yaat mëmpënëak weëre kosang menak kaamök elmëaupök tapël ne
köpël omnarö arim naë Yesuu ngön yaaö yaat mëmpëak kaamök elnëaut.
Pötaanök pit epël kön wia. Anutuuk Pita Yuta omnaröen ngön ompyaut
ök maim öpënëak yaö mëëaup. Ök tapël kaalak köpël omnarö arën ök
niaim ömëak neen yaö neea. 9 Pël ëën Semsre Pitaare Son omnaröak
ngönënë wotöök mowesa pörö pit Anutuuk ne komre kolap newesak ya
epët nena pöten kön wiak ten Panapas ngöntre kar elniak mor yaningk.
Pöt pit kön wiin tenip köpël omnarö arim naë ya yamëngkën pit Yuta
omnarö pitëm naë ya mëmpnaat pël wesa pötaanök pël elniaut. 10 Pël
ëak ngön kopët nentakëër epël niiaut. “Ngöntök yaaö tenim naë wëaurö
ompyaö elmëën.” Pël niaan neenta tapël kön wiak kent ëën kosang wesak
mëneimaut.

Poolök Pitaë saunet war wesak nga mëëa

11 Ënëmak Pita Antiok kak wais utpet nent ëën nook omnaröa ëöetak
nga mëëaut. 12 Pita pi utpet epël ëa. Wet rëak pi köpël omnaröa naëaan
ingre mor sauröaring kaömp ngawi neim wëën Sems puuk omën narö
Yerusalem kakaan wes mëën waisa. Pël ëën Pita pi omën Anutuuk
ompyaö elmëëpënëak koröp kaut ilëpënëak këk yamëëa pöröen ök maan
kaaö mepanëak kas ëën akun pötak ngës rëak omën wet rëak piiring
kaömp ngawi neima pöröaring kaalak pël naën ëa. 13 Pël yaëën Yuta
omën pim karuröeta tapël korar yaëën Panapas piita pitëk yal mena.
14 Pël ëën ne itaangkën pit wotpil wesak ngön ompyauta kan wotpilöök
nasën yaëën omnaröa ëöetak Pitaan nga mëak epël mëëaut. “Ni Yuta

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnampök köpël omnaröaring kaömp ngawi neimeë Yuta omnaröa yaaut sëp yewasën. Pël yeemak tol ëën köpël omnaröen Yuta omnaröa yaaul ëëpënëak kosang wesak aimën?"

Namp pi Yesuun kön wi kosang wesak pöt wotpil öpnaat

15 Yaap, ten köpël omën Moses pim ngön kosangta ënëm naënöröa wëwëetakël naaröönörö, Yuta omnaröa wëwëetakël oröaurö. 16 Pël ëaap ten ëwat wë. Anutu pi omën Moses pim ngön kosangta ënëm pëën ëëpënëak yaaö pöpön, "Omën wotpilëp," pël nemapan. Won. Omën Yesu Kristoon kön wi kosang wasëpna pöpönök, "Omën wotpilëp," pël mapnaat. Pötaanök Yuta omnarö Anutuuk tenim Mosesë ngön kosangta ënëm yeë pötaan won, Kristoon kön wi kosang yewas pötaan, "Wotpilörö," pël niapënëak Yesu Kristoon kön wi kosang wesaut. Pöta songönte epët. Omën namp Moses pim ngön kosang pëënta ënëm ëëpënëak yaëën Anutuuk piin, "Omën wotpilëp," pël nemapan. 17 Pël ëën ten Yuta omnarö Kristoë naë së rë olëak önëak ëakök saun omnaröa ök yeem pöt tol an? Kristo pi utpetatëën këkre tö yaaup pël an ma? Won ë won pan. 18 Ne Moses pim ngön kosangöt moolëaupök kaalak së olëaurekaan öma pötak omnaröak neen, "Saun omnamp," pël neapnaat. 19 Ngön kosangtak mö wel newiin peene pöta iri ilëak naön. Pël elnëa pöt Anutuu naë rë olëak ömëak elnëa. 20 Ne Kristooring këra yetaprak nemöön wel wiaup. Pötaanök nem peene wë epët nemtok won, Kristo pimtok nem lupmeri wë. Pël ëën Anutu pim Ruup kön wi kosang yewas pötaan peene wëwëetaring wë. Pi nemëën yak pim wëwëet këëpöt wasën möön wel wia. 21 Ne Anutu pim komre kolap pöten utpet wesak naën. Ngön kosangtak saunat won yewesaut wieëanëën Kristo këpök wel wian tapön.

Ngön kosangta ënëm yaaöre kön wi kosang yewesaö pöta songönte

3 1 Kalesia omën kaökaurö aë. Ne Yesu Kristo pim koröpö këra yetaprak möa pöten këëkë ök niaan ëwat sauröak tol ëën omën naröak kön irikor elniin Moses pim ngön kosangötë iri ilanëak yeë? 2 Ne omën nenten pëlpël niamaan ök neaë. Ngëëngk Pulö wan pöt tol ëak waurö? Ngön kosangöt ngaarëk wakök waurö ma ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewesautaan waurö? 3 Ar tol ëën kaökaö yeë? Ngëëngk Pulöök kaamök elniin wëwë ngolöpët ngës rëauröak Ngëëngk Pulö sëp wesak arimtok arimtë koröpöök kaamök elniin wëwë ngolöp tapët önëak kön wia ma? 4 Omën kësangöt arim wan pöt pas waurö ma? Ne kön wiin pas naön ëan pël yaë. 5 Nem wet rëak pëlpël niia pöt kaalak rangk niamaan yeë. Anutuuk Ngëëngk Pulö ninak arim tekrak retëng nant yaalni pipot ngön kosangöt ngaarëk wakök yewaurö ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewesautaan yewaurö ma? Ar pipot ëwat wëak sëp wesak kaökaö yeë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia. “Apram pi Anutuun kön wi
kosang mowasën Anutuuk pim kön wi kosang yewesautaan piin, ‘Ni
omën wotpilëp,’ pël mëëa.” 7 Pötaanök ar epël kön wiin. Omën Apramë
ëaul ngön ompyaut kat wiak kön wi kosang yewas piporö yaap Apram
pim ruure ëarö. 8 Anutuuk köpël omnarö pit piin kön wi kosang mowasën
pitën, “Ar omën wotpilörö,” pël mapnaat pël kön wieë Apramön ngön
ompyaut epël mëëaut ngönën pepeweri wia. “Yangerakë omën pourö nim
neen kön wi kosang yenewasën pipël yaalnëën pöt ompyaö elmëëmaat.”
9 Apram Anutuun kön wi kosang wasën ompyaö elmëa. Pöta ök omën piin
kön wi kosang yewas piporö tapël yaalniaup.
10 Omën ngön kosangöt ngaarëk yeön Anutuuk pitën, “Ar omën
wotpilörö,” mapnaat pël wasëpna piporö Anutuuk pit kasëng mampnaat.
Pöt ngönën pepeweri ngön nent epël wia. “Omën namp akun poutë
ngön kosangötë ngön wia pipotë ënëm naën yaaö pipop Anutuuk kasëng
mampnaap.” 11 Ën ngönëntak nent epël wia. “Omën namp Anutuun
kön wi kosang wasën piin, ‘Omën wotpilëp,’ pël mapna pipop wëwë
ompyautak öpnaap.” Pötaanök tiar epël këëkë kön wia. “Omën ngön
kosangötë ënëm ëëpna pipopönök, ‘Ni omën wotpilëp,’ pël neniapan.”
12 Ngön kosangta ënëm yaaö pöt Anutuun kön wi kosang yewesautaat
won. Pöt maimet. Pöt ngönën pepeweri epël wia. “Omën namp ngön
kosang poutë ënëm ëëpna pöpök wëwë ompyaut öpnaap.” Pöt tiar yang
omnaröak yok pangk naëngan pötaanök Anutu puuk kasëng yanimangk.
13 Ngönën pepeweri Anutuuk kasëng yemangk pöta ngön nent epël
wia. “Omën këraatë mö yaut pörö Anutuuk kasëng yemangk.” Pötaanök
Kristo pi tiarim kangiir këraarak möön utaan Anutuuk kasëng mena. Pël
ëën puuk tiar Anutuu ngön kosangöt ngaarëk naön yaëën kasëng nimena
pötakaan wa ent ë nuulëa. 14 Anutuuk Apram welaköt mampënëak yaö
mëëa pöt ar köpël omnaröeta ningkën tiar pourö Anutuun kön wi kosang
wasën pim Ngëëngk Pul nimpënëak yaö niia pö öpenëak Kristo kasëng
mena.

Ngön kosangtak Anutu pim kup mowia pöt wa noolaan

15 Karurö, tiarim yaautak ök wiak niamaan. Omën naar piarip omën
nentaan kuure mak ëak taë wasën munt nampök won wasööre yal
mampö pöt naëpan. 16 Ën Anutuuk Apramre pim ëap piaripön omën
ompyaut pël kup mowia pöt pim ruure ë pouröaanök nemaan, kopëtap
Kristoon kön wieëak mëëa. 17 Nem ngön niak pöta songönte epël. Wet
rëak Anutuuk Apramön ngön taë wes mena pöta këët orööpënëak mëëa.
Pël ëën wakaim krismaki 430 ëak won sëën omën munt nent Moses pim
ngön kosang pöt oröa. Pël ëaap ngön kosang Anutuuk omën munt namp
Mosesën ök mëëa pötak pim wet rëak Apramön kup mowiak taë wes
mena pöt yok pangk wa nemoolapan. 18 Pöt tiar ngön kosangta ënëm ëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutu pim yaö niia pöt nimpën talte pim ngön taë wes nina pötaan naön ëëpen. Pël ëaap Anutu pim Apramön ngön taë wes mena pötaan këët mena.

19 Elei, ngön kosang pöt orop ëënak ëa? Pipët Anutuuk tiar omën pourö utpet yaaurö pöt ëwat sëpenëak ënëm kaalak ëaut. Pël ëaap ngön kosang pöt wieë Apramë ëap Anutuu kup mowia pöp oröön won sëpënëak ëaut. Pipët enselöröak tiarim omën tekrakëp Moses piin maan retëng ë ninaut. 20 Ën Anutu pim Apramön kup mowia pöt omën tekrak nampön maan ök nemaan. Won, Anutu pimtok ök mëëa.

Moses pim ngön kosang pöt tiarim pep kë yaningkaupë ökot

21 Pötaanök ngön kosang pötak Anutuu Apramön ngön taë wes mena pöten kööre tok yaalmë ma? Won pan. Omnarö ngön kosang nenta ënëm ëak wëwë kosangët koirëpna pöt wiaapën talte ngön kosangta ënëm ëën Anutuuk tiarën, "Ar omën wotpilörö," pël niapën. 22 Pöt ngönën pepeweri ngön nent epël wia. "Omën pourö utpetatök wii nitëën pöta öngpök wakaiman." Tiar omnarö Yesu Kristoon kön wi kosang wesak Anutuu omnant Apramön ngön taë wes mena pöt kön wi kosang yewesa kan pöököl öpen pël wia.

23 Kön wi kosang yewesa pöt won wiaan Moses pim ngön kosang pötak ten Yuta omnarö wii nitëën wakaiman. Pël ëak wëën ënëmak kön wi kosang yewesa pöt orö tekeri sak wil niulëa. 24 Pötaanök ten ngön ompyaut kat wiak kosang wasën Anutuuk tenën, "Omën wotpilörö," pël niapënëak Moses pim ngön kosang epot pep kë yaningkaupë ökot yak kaamök elniak kan Kristoë naë sëna pöök niulëën wëën Kristo oröa. 25 Peene pöt kön wi kosang yewesauta kanö oröön ten ngön kosangta iri naön.

Kön wi kosang yewesautak Anutuu ru yaniwas

26 Ar Yesu Kristoon kön wi kosang yewas. Pötaanök Anutuu ru sak wë. 27 Pöta songönte epët. Kristook yal menak i yamë piporö ar pim ë pël yeë. 28 Pötaanök Yuta omënere Krik omën, isaare irëa, öngre omp komkap wëaut pet irën ar pourö Yesu Kristo piiring wëwë kopëtal sak wë. 29 Yaap, ar Kristoë omnarö. Pötaanök Apram pim ëere körö panë sak wë Anutuu omën piin yaö mëëa pöt önëërö.

Tiar omën mosutëën inëën yaauröak Anutuu ru panë san

4 1 Yaö niia pötaan watepang ngön nent yal menak niamaan kat wieë. Yokot namp pim pep wel wiaupë omnant pout öpnaatak kotup pötaan yok pangk ngarangk naëpan. Pël yeem akun pötak pimtok pep nasëpan, inëën ru koröp oröak öpnaat. 2 Pep ngarangk yaauröa iri wë ënëmak pim pepapë akun mowia pöt temanöm sëën öpnaat. 3 Tiarim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

songönte pöta ök pan. Tiar ngaan rungaaröa ök wë tiarim ëere peparöa omën mosutë iri wakaimaut. 4 Pël ëën ënëmak akun wia pöt temanöm sëën Anutuuk pim Ruup wes mëën öngöpë naëaan oröak Moses pim ngön kosangötë ënëm ëa. 5 Pöt tiar ngön kosangötë öngpökaan ent ë niulëën Anutuu ru panë sëpenëak pël elnia.

6 Yaap ar pim koröngre ru sak wëën yak Anutuuk maan pim Ruupök Ngëëngk Pulö wes mëën tiarim lupötë ilëak wë kaamök elniaan Anutuun, "O Pep, ni tenim Pep ompyaup," pël maim wë. 7 Ar pim inëën ru won, Anutuuk niön ru panë sak wë. Pötaanök ru namp pim pepapë mor kolut yeö pöl ar Anutuu yaö niia pöt önëët.

Pool pi Kalesia omnaröaan kön selap ëa

8 Yaap, ar ngaan Anutuun köpël wë omp ak kaarkaaröa iri wii kaatak wë pöl wakaimaurö. 9 Pël eimauröak Anutuun ëwat yes. Pötaanök ne peene epël yeniak. Anutu pi arën ëwat wë. Pël ëaap ar tol ëënak kaalak kaip tiak yangerakë omën mosutë öngpök së yeilak? Ar pipotök kaalak wii nitëëpanok pipël ëëngan. 10 Pël eimeë Anutuuk arën, "Wotpilörö," pël niapënëak akun poutë këëre imën në, wa top nentere nent eimeë, këtre ngoonre krismaki nantön akun kaöat pël maim wëaurö. 11 Pötaanök nem arim naë ya yamëngk epët ngentiipanëak ya ngës kaö yeë.

12 Nem karurö, ne ke urak niamaan. Moses pim ngön kosangötök wii netëën wëën Anutuuk wil neulëën arim ök sak wë. Pötaanök arta nem Kristo pimtën pëën kön wi kosang wesak wë pöl ëën. Ne arim naë wëën ar utpet nent naalnëën ëaut. 13 Ar ëwat wë. Ne ngaan yaumanring wë nem koröpö weë nasën wëautaan ngön ompyaut ök niaimaut. 14 Yaap, nem koröpö weëre kosang won ëa pötaan ar ne sant elnëënëak poprak elnëaut. Pël ëautak ar neen këëpöt ëak kasëng nenangkën. Won, ar Anutuu ensel nampë elmëënë pöl elnëaut, ma Yesu Kristo pimtën elmëënë pöl ne elnëaut. 15 Akun pötak arim nemëën ërëpsawi ëan pöt tol ëak won sa. Ne arim ompyaö eima pöten ëwat wëep. Akun pötak ar kaamök elnëënëak arim it ëënöt yatianëën ne ti nenan tapön. 16 Pël ëauröak ne ngön këët ök niamëak pepanöm niaan ar ne kööre tok yaalni pël yewas.

17 Ngönën omën kaarkaar piporö pit ar pitëm ök sënëak weë yengenti. Pël yaë pöt pit utpet niwasëpënëak yaë. Pit ar pitën kön wiin isëpnaataan nem naëaan kom elniipënëak kent yaë. 18 Omën narö omën ompyautaan ar pitëm ök sënëak kent yaalniipna pöt ompyaö. Pöt akun arim naë öma pötëër won, akun poutë. 19 Nem koontre yokot panëërö, ne omën nentak ök wiak niamaan. Ne arimëën yak öngöröa ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöl peene këlangön kat yawi. Nem këlangön kat yawi epët ar Kristo pim ë pël ëënëëtaan yeë. 20 Peene akun eptak ne ar tolëël wë pöten kön selap yeë. Pötaanök nem retëng ë yaningk pöt sëp wesak arim naë wais wë këmtak këëkë wesak ök niamëak kent yaë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Öng Ekaare Sera piarpim ngönte

21 Moses pim ngön kosangötë iri önëak yaaurö, ne arën pëël niamaan
ök neaë. Ar ngön pöt sangk kelak kat yawiaurö ma won? 22 Ngönëntak
epël wia. Apram pim yokot naar wakaima. Nampë yapinte Ismael inëën
koontup Eka puuk wilaup, ën nampë yapinte Aisak pöp öng yaapöp Sera
puuk wilaup. 23 Inëën koontupë pöp omnaröa ru yawil pöl yaap wila. Ën
öng panëëpë pöp Anutuu kosang wes mena kan pötakël wila. 24 Ngön pipta
këët epël wia. Öng pöaar ngön taë wes mena nentepar wia pöteparë ök ëa.
Nent Sinai rosiraöök Mosesën ngön ök mëëa pöt wii yatë pöta ököt inëën
koont Eka wii ket ëak motëën wakaima pöpë ök yaë. Omën ngön taë wes
mena pötë iri wë pörö pit Eka pim ëaröa ëaö pöl wii ket ëak motëën wë
inëën pëënë yaaurö. 25 Eka pöp Arepia yangerak Sinai rosiraöök wii ket
ëak motëën wëën pim ruure ëaröeta oröak piiring wakaima Yerusalem
kakre Sinai rosir pötepar keerël wia. Eka pim ruure ëarö Sinai rosiraöök
oröa pörö wii ket ëak motëën wakaima pöl Yuta omën Yerusalem kak oröa
pörö Moses pim ngön kosangötök wii motëën wakaim wë. 26 Ën Yerusalem
o ngaarëk kutömweri wia pö Sera pim ökö. Sera pi inëën ru wonöp pötaan
ök tapël Yerusalem ngaarëk wia pöök wëaurö Moses pim ngön kosangta
inëën naën yaaurö. Pötaanök Yerusalem ngaarëk wia pö tiarim ëlëp.
27 Ngönëntak Sera ru köpël wakaimaupre inëën koont Eka akun kot nent
Apramring wakaimaup piarpim ngönte epël wia.

> “Öng epop, ni nim yaat kol waup ru nawilënëp, ni ërëpërëp ë.
> Öng epop, ni ru wilumëak lel yailën këlangön kat nawiin yaaup, ni
> ya kë yesem ngön a.
> Pöt öng ru köpël wëën wes mëaup pim ruure ëarö selap pan
> kot nent ompring wakaimaupë ruure ëarö il wasëpnaat.”

28 Karurö, ar Seraë ruup Aisak pim ökörö. Anutuu Apramön ru
mampënëak kup mowiin Aisak oröa pöl kup taptakaan ulöl sak arta
Anutuu ru sak wë. 29 Pël ëën ngaan yokot omnaröa yawilaul wila
pöpök Pulöök Sera mangkën wila pöpön kööre tok elmëa. Pël ëa pöt
peeneeta omën ngön kosangta ënëm yaaö pöröak tiarën tapël yaalni.
30 Pël ëaap ngönën pepeweri yokot pöaarëën ngön tolëël wia? Pi epël ya.
“Inëën koontupre pim ruup piarip waö elmëën sëp. Pöt inëën koontupë
ruupök öng yaapöpë ruupring pepapë pimëën yaö mëëa pötë pep sëpan
pötaanök.” 31 Karurö, tiar inëën koontupë ruure ëarö won, öng panëëpë
ruure ëarö, Anutuu omnarö.

Tiar sulöptakaan wil nuulëaurö, pötaanök ompyaö öpa

5 1 Kristook tiar ompyaö sak öpenëak sulöptakaan wil nuulëa.
Pötaanök weë sak taueë omën muntaröak kaalak sulöptak
niulëëpanëën inëën yaniwasën pöt ke mourpa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Ne Pool, nook niamaan kat wieë. Naröak Anutuuk arën, “Omën
wotpilörö,” pël niapnaan, “Arim koröp kaut ileë,” pël niaan kat
mowiinganok. Pël ëënë pöt Kristook ar yok pangk kaamök naalniipan.
3 Kaalak këëkë wesak niamaan. Namp pi pim koröp kaut ilak pöt pi Moses
pim ngön kosang poutë ënëm ëëp. 4 Ën ngön kosangötë ënëm yeem pöten,
“Anutuuk, ‘Omën wotpilörö,’ pël niapnaat” yewas piporö Kristo kasëng
mangkën Anutuu komre kolap pöt arim naë wi naöpan. 5 Pöt epël. Tiar
Ngëëngk Pulöökë kaamöktak kön wi kosang yewesautaring sak wëën
Anutu tiarën, “Ar omën wotpilörö,” pël niapënëak koreim wë. 6 Pöta
songönte epët. Tiar Yesu Kristook yal menak wë pöt koröp kaut yaila
pötere pël naën yaaö pöteparën mos wasëpenaat. Ën Anutuun kön wi
kosang weseë neneren lup sant yaalmëa pötenökëër këët pël wasëpenaat.
7 O Kalesia omnarö, ar ngaan ngönën kanöök ompyaö yesauröak peene
talëpök ngön kaarötök niak ar ngön këëta ënëm ëënganëak il niwaria.
8 Anutu arën yas yeniiaup pi ar pil ëënëak këkre tö neniaan. 9 Ne omën
nentak ök ëak niamaan. Pol pëwëö repak kot nent oröak yaaptak sëën
pout utpet yaë pöl omën narö ngön kaaröt ök yeniaan ar utpet sa pet
yair. 10 Nem kön kosangtak arimëën kön epël yawi. Tiar Aköpring yal
menak wë ar kaar omnaröa könöt sëp wesak nem könöökë ënëm ëënëët.
Pël yaëën kot ma kaö namp arim könöt wa irikor yaalni pipop pi pim wa
irikor yaaö pöta kangut öpnaat.
11 Karurö, ne koröp kaut ilënëak niaim wëanëën kaar omën pörö pit
kööre tok naalnëën ëan tapön. Pël niaim wëanëën Kristo tiarim kangiir
këra yetaprak wel wia pöta ngöntaan pitëm nemëën kön utpet wia pöteta
won ëan tapön. 12 Nem kentöök omën arim koröp kaut ilënëak kön wa
irikor yaalni piporö pitëmtë koröp kaut pout ilak won wasëp.
13 Karurö, ar pöt Anutuuk ar Moses pim ngön kosangötök wii
nitëëpanëak yas niiaurö. Pël elnia pöt ar ngön kosang pöt won wë
pötaanök koröpöökë ngönöt ngaarëk önëak anganok lup santaring
neneraan inëën ëeim ön. 14 Pitaanök Moses pim ngön kosangötë kepön
erën ëak epël ëaut. “Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipëën elmëëm.”
15 Pël ëaap arimënt sërere ngön aöre neneraan nga elmë pël eim önë
pötak pourö utpet sënëët. Pötaanök arimtok arimtën ngarangk ëeim
önëëk yak ök yeniak.

Pulöökë wëwëetere wëwë ngaanta ngönte

16 Ne ngön pipot epël wesak niamaan. Ar Ngëëngk Pulöökë ënëm
ëën. Pël ëënë pötak koröpöökë kentre kaur pipotön kat nemowiingan.
17 Tiarim koröpöökë kentre kaur yaautök Ngëëngk Pulöön kööre tok
yaalmë. Ën kangiir Pulöökë kentre kaur pötök lup ngaanötön kööre
tok yaalmë. Pël yaëën poutepar nentak nenten nga yaalmë. Pötaanök
ar omnant ëënëak kengkën sak naëngan. 18 Ën Pulöökë ënëm ëënë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pöt Anutuuk arën, “Omën wotpilörö,” pël niapnaan Moses pim ngön kosangötë iri naön ëënëët. 19 Koröpöökë yaaut epot. Öngre omp nga ëëre wa ngangaaringöt ëëre utpetat ëak ya ngës naën ë, 20 Anutuu urtak omp ak kaarörö ngëëngk mowasööre kempre këarre pölangre pöt ë, kööre tok ëëre ngön nga elö, kentre kaur ë, kölöp ëëre keimön ë, welung werak wëaare komkap ë, 21 war ë, i ngaat nak kön irikor ëëre i ngaat nak kaökaö ëak tanre ngön aö pël yaaö pipotre omën utpet munt ke tapëlöt wia. Nem ngaan ök niak pöt kaalak yeniak. Omën namp utpet pipotring öpna pöp pi yok pangk Anutuuk wa ngaöök nemomëëpan.

22 Pulöök omën utpet ke pilöt ëëpenëak naalniin. Won, pöök elniin kë ke epot tiarim wëwëatë yaarö. Lup sant, ya ërëp, mayaap, omën nampök utpet elniin kangiir ya wiap elmë, kësangën, ompyaö ë, ngönt kosang wesak wëwë, 23 wiap së së, koröpöökë kentöön ngarangk ë, pipot Pulöökë këët. Ngön kosangötökta omën ompyaö pipot ëëpenëak ök yenia. 24 Yesu Kristoën yaö sak wëaurö pit pitëm lup ngaan pötë kentre kaur utpetatring pöt këra yetaprak möön won sa. 25 Pulöök tiar pim kanöök niulëa. Pötaanök pim kanöökël sëpa. 26 Tiar tiarimtë yapinöt köntak wak isak aöre tiarim karurö ya sangën mongawisak pitëm omnantëën itenak kentre kaur ë pël ëëngan.

Tiar kar narö könömötring wëën kaamök elmëëpa

6 1 Karurö, omën namp saun nent koirën pöt ar Pulööringöröak ya wiaptak ompyaö mowasën. Pël yeem pöt arimëntta Setenök morök elniipanëën ngarangk ëën. 2 Arim naë könöm nant wiaan pöt nener kaamök ëak won weseë. Pël yeem pöt Kristo pim ngön kosangöt pout ngaarëk onëët. 3 Omën namp pi yapin won wëak pimtën kön wiin isëpna pipop pi pimtë lupmer morök yaalmë. 4 Ar pourö neenem wëwëatön këëkë itenak ompyaö ma utpet pötön ëwat seë. Pël ëak ompyaö wiaan pöt omën muntaröaan won, arimtëën ërëpsawi ëënëët. 5 Pöt omën pourö neenem könömöt wak önëët.

6 Ar omën ngön rë yanuulëm omnant won wë piporö omnant ompyaö wesak kaamök elmëeë.

7 Ne ar pouröen ök niamaan kat wieë. Arimtok arimtën morök ëënganok. Ar yok pangk Anutuun morök naalmëëngan. Omën namp pi ya mëmpna pöp ënëmak pöta këët öpnaap. 8 Omën namp koröpöökë yaat mëneim öpna pöp pöta kë utpetat koirak kö sëpnaap. Ën namp Pulöökë yaat mëmpna pöp pi ënëmak Pulöökë këët, wëwë kosang pöt koirëpnaap. 9 Pötaanök tiar omën ompyaut ëëpenaataan kaaö ëëngan. Tiarimtok wauretaan kos wiap naën ëëpena pötak këët tiipena akunetak kë ompyaö kaöat öpenaat. 10 Pötaanök tiar omën pourö kaamök elmëëpena kanö oröön pöt ompyaö elmëëpa. Pël yeem wet rëak tiarim kar Anutuun kön wi kosang yewas eporöen kön wieë ompyaö elmëëpa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wa korkorre welaköt ngönte

11 Retëng kaöat pi wia pipot nemtë moresök arimëën yeëerek iteneë.
12 Omën narö pit omën muntaröak pitën ping wesak apënëak arim
koröp kaut ilënëëtaan weë yaë. Pit Kristo këra yetaprak möa pöten aim
wë wesak utpet mowaspanëak pël yaë. 13 Omën Mosesë ngön kosangöt
ngaarëk yeö pël weseë koröp kaut ila pörö pit Moses pim ngön kosang
pout ngaarëk naönörö. Pël yaauröak arim koröp kaut ilën pitëmtën ping
wesak apënëak pël ya. 14 Ne pöt, omën munt nantön won. Aköp Yesu
Kristo pim këra yetaprak wel wia pötaan piin yaya yaaup. Kristo pim
këra yetaprak wel wia pötak yangerakë omën utpetat nem naë wieëa
pötta kö saut. Ën neenta tapël pötak wel wi olëaut. 15 Koröp kaut ilööre
nailën yaaö pötak këët won. Anutuu kön ngolöpöt ningkën ngolöp sak
wë eptaar këët. 16 Omën kön epö wak wë ënëm yaë piporö pourö, Anutuu
omën këërö, Anutuu mayaapre ya ngës pöt arim naë wiaap.

17 Ne omën nampök könöm muntat nampnaaten kaaö. Omën naröak
Yesu pimëën nemöa mörmöröt nem koröpöök wia pötaanök.

18 Karurö, tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë
wiaap. Yaap.

[Yok pi tapët.
Ne arim karip, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epesas

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 32 pöta ök won sëën Pool pi Rom kak wii kaatak wë pep epwer retëng ëak Tikikas mangkën wak së Epesas kakë ingre mor saurö mena. Pël ëën pit sangk kelak ka naë wieëa pötë wes mëa.

Pep epweri Poolök Aköpë ingre moröröaan retëng ëa. Tiar pim möönre koröpö, pi tiarim kepönö. Tiar pim kaat, pi möör wapët. Tiar pim öng koröp oröön pi tiarim omp koröp oröa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Kristoore pim ingre morörö *1:3–3:21*
Kristook yal menak wëauta ngönte *4:1–6:20*
Ngön mëët *6:21-24*

---

1 1 O Epesas ingre mor saurö, kosang wesak Yesu Kristoë kentöökë
ënëm ëeim wëaurö, ne Pool Anutuu këmtak Yesu Kristo pim ngön
yaaö omën nampök pep epwer retëng ë yaningk. 2 Anutu tiarim Pepapre
Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë
wiaap.

Tiar Kristook yal menak wëën Anutu welaköt elnieim wë

3 Tiar Kristook yal menak wëën tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepap
Anutu puuk kutömweriaan ngönënë welaköt ke nentere nent nineim wë.
Pötaanök ping wesak mepa. 4 Anutuuk ngaan panëër yanger won wiaan
pim ëöetak ketre saun won öpenaataan Kristook yal mempenëak kom ë
niulëa. 5 Pi ngaanëër kön pil wiin wiakaima. Pötaanök pi lup sant elniin
tiar Yesu Kristook yal yemangkën pim ru niwasëpënëak kent kön wiak
kön pipël kosang wes niwia. 6 Pi tiar pim ru paupaö panëëpök yal menak
wëën komre kolap ompyaut kësangën elniin wë. Pötaanök yaya mepa.

7 Pi wel wiin pim iitak tiar utpetetakaan sum ëak ent ë niulëak saunat
kërë niulëa. Elei, Kristo pim komre kolap pöt peö ëak wia. 8 Yaap, pi pöt
kësangën elniak könre lup ngolöp pöt lë nimëa. 9 Pël ëak pimtë ngaanëër
kön wiin ompyaö ëën Yesuuk ya mëmpënaat pël kön wiin wiakaima
pötak ënëmak pim kön ëlëëp wia pöt tekeri wes nina. 10 Anutu pi epël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kön wia. “Ne wotpil weseim wëën akun kön wian pöt temanöm sëën kutömweriaan yangerakë omën epot pout erën wasën Kristook pep sak öpnaat.”

11 Anutu pi omën nant ëëpënëak kön wiak pöt yok pangk yaaupök ngaanëër tiar Kristook yal mangkën pimorö pël sak öpenëak kön wia. 12 Tiar wet rëak Kristook kaamök elniipënëak kor wakaim wë eporö Anutuun kët ël epotë kön wieimeë pim komre kolap kësangën elnia pötaan yaya maim öpenëak pël kön wia. 13 Arta ngön këët, Anutuu ar utpetetakaan niöpna ngön ompyaö pöt kat wiak Kristoon kön wi kosang wasën Anutuuk Ngëëngk Pul wet rëak yaö niia pö ar pimorö pöt pet elniipënëak ninaurö. 14 Ngëëngk Pulö tiarring wë pötaanök Anutuu omën ompyaö yaö elnia pöt öpenaat pöt ëwat yes. Pël ëak wakaim wë tiar pim komre kolap kësangën yaalnia pötaan yaya mepenëak Anutuuk sasa niön piiring wakaim öpenaat.

Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang mëëa

15 Ne ar tiarim Aköp Yesuun kön wi kosang wesak Anutuu omën tiarim karurö lup sant yaalmë pöta ngönte kat wiaut. 16 Pötaanök kët ël epotë arimëën yak Anutuun yoöre ërëp maimeë nem kimang ngöntak arimëën ök maim wë. 17 Ne kimang ngöntak tiarim Aköp Yesu Kristoë Anutu, kutöm ë rangi Pepap, piin këëkë ëwat sënëëtaan kön ompyaut nimpööre pim songönte tekeri wes nimpö pël ëëpënëak ök maim wë. 18-19 Ën nem kimang ngön eptakta ar yas niaan wëën kutömweriaan omën ompyaut önëak kor wë pöt ëwat sëëre tiar pim ru niwesaurö omën nimpnaat kësang panëët pöt ëwat sëëre weëre kosang kaö pan tiar piin kön wi kosang weseim wëaurö ningkën wia pöt ëwat së pël ëënëëtaan arim lupötë ëwa elniipënëak ök maim wë. Pim weëre kosang tiarëk wia pötak 20 ngaan Kristo weletakaan wal ë moulmëak o kutömweri pim yaapkëëtakël moulmëën wë. 21 Pël ëën Kristo pi omën kaö kutömweriaan yangerakë wëaurö pourö il mowesak kaö panë isak öpënëak moulmëa. Pöt peene eptakëër pëën won, ënëm akunaöökta wakaim om öpnaap. 22 Pël ëak Anutuuk omnant pout wa top ëak pim ingrak rongan ë moulmëën omën pötë kaö sak wë pim ingre mor saurö tiarimëën kepön erën ëak niulëa. 23 Möönre koröpöt kepönöök yal mangkën pangk ëëpna pöl tiar ingre mor saurö möönre koröp ket ëak wë Kristook yal mangkën pangk ëëpnaat. Ën ingre mor saurö Kristook yal mangkën pangk yaë pöpök omën poutë peö ëak pangk yaalni.

Anutuuk tiar pourö Yesuring weletakaan wal ë niulëa

2 1 Ngaanëër ar utpet ke nentere nent ëeimeë pötök arim lupöt mën wel niwieima. 2 Akun pötak kan utpetaöökël wë urmeraröa kaöapök elniin pim naë së rë olëak wakaiman. Pi peeneeta ngön wa olë yaaurö

pitëm lupötë wëën Anutuu ngönte wa olaim wë. 3 Tiar pourö ngaan pitëm
ök koröpöökë kentötë ënëm eimaut. Pël ëeimeë tiarim koröpöökë könötë
ënëm eimeë naröa ök Anutuu kölöpta iri wakaimaut. 4 Pël ëautak Anutu
pi ya ngës kësang ëak lup sant kaö pan elnia. 5 Pël elniak tiarim wa olë
yaautaan lupöt wel wiauröak Kristooring wal ë niulëa. Yaap, Anutu
pi komre kolap elniak utpetetakaan niwa. 6 Pi tiar Yesu Kristook yal
yemangkën piiring wal ë niulëak kutöm wëwëet ninak weëre kosangring
öpenëak niulëa. 7 Pi Yesu Kristoën pim lup sant elniaö pötak omën munt
ënëm oröópna pörö pim komre kolap kësang pan kësangën elnia pöt
itaampënëak pël elnia. 8 Pöt pi komre kolap yaalniem arim Kristoon kön
wi kosang yewesautaan utpetetakaan niwa. Pöt arimtok yok pangk naën
ëan tapön. Anutuuk yaap elnia. 9 Ar Anutuuk pël elniipënëak ya ompyaö
nent namëngkën ëaurö. Pötaanök arimtën ing ti wak angan. 10 Anutu
pimtok wëwë ngolöp epët nina. Tiar Yesu Kristook yal meneë Anutuu kan
ompyaö kopëtaö wes nina pöök ing mësaim öpenëak pël elnia.

Kristook Yuta omnaröere köpël omnarö erën ë niulëa

11 Ar ngaan köpël wakaimaurö pöten kön wieë. Akun pötak koröp kaut
nailën wëën Yuta omën koröp kaut ila pöröak arën koröp kaut nailënörö pël
niaimaut. 12 Pël ëën ar ngaan Kristo won wë ten Yuta omën Anutuun yaö
sauröaring naön, pëlëër wakaimaurö. Ar pörek wëën omën ompyaö nent
ënëm arimëën oröópnaataan kor naön. Ën Anutuunta köpël wakaimaurö.
13 Ngaan maimerek wakaimauröak peene Kristo pim iit arimëën il olëa pötak
wa niulëën Yesu Kristook yal ëak Anutuu naë wë. 14 Pöt Kristo pimtok tiar
mayaap yaningk. Ngaan Yuta omnaröere köpël omnarö tiarim naë kööre tok
wiaan sowi kësangpel tekrak wiakaimaut. Pël ëautak Kristook pim möönre
koröpö këëpöt wesa pötak sowi pö të olëak köpëlre Yuta omën pourö rongan
kopëtet ë niulëaut. 15 Moses pim ngön kosangötre Yuta omnaröa yaaut won
wasëpënëak pimtë koröpö këëpöt wesa. Omën rongan nentepar pöteparë
urtak rongan ngolöp kopëtet ë niulëën tiar piik yal ëak mayaaptaring
öpenëak pël elnia. 16 Pim këra yetaprak wel wia pötak Yuta omënere köpël
omën pourö wa erën elniin këra yetap pörak Anutuu naë niulëak komre kap
tiarim tekrak wieëa pöt won wesaut. 17 Pël ëën pi ten Yuta omën Anutuu naë
wakaimauröere ar köpël omën maimerek waikaimaurö tiarën mayaaptaring
öpena ngön ompyaö pöt ök niapënëak waisa. 18 Pöt Kristo tiarimëën wel wia
pötaanök Yuta omënere köpël omën tiar Ngëëngk Pul kopëtaööring wë kan
kopëtaö wes nina pöök së Pepa naë oröópenaat.

Ingre mor saurö tiar Anutu pim tup ngëëngkët

19 Pötaanök akun eptak ar suurö won. Ar ngönën omnaröaring erën ëak
Anutuu ru sak wë. 20 Tiar pöt Anutu kaat. Ar ngëlangre pasöt Yesuu ngön
yaaö omnaröere tektek ngön yaaö omnarö ten wapöt.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ën Yesu Kristo pimënt pöt möör wapët. 21 Pël ëën tiar omnarö piik
yal mampö seim wëën taë niwasën Aköpë tup ngëëngkët pël orööpnaat.
22 Arta ten ingre mor sauröaring Kristook yal mangkën Ngëëngk Pulöök
elniin Anutu pim tupët pël sak wëën pi öngpök wë.

Anutuuk Pool köpël omnaröen ngön ompyaut ök mapënëak ya pöt mena

3 1 Pool ne Yesu Kristo pim ngönte ar köpël omnaröen ök yeniak e
taptaan wii kaatak neulëaut. 2 Yaap, ar neen kat wian. Anutuuk
komre kolap elnëak arim naë ya mëmpëak ök neeaut. 3 Pël neak pim
ngön ëlëëpöt war wes nenaut. Pöta ngön mëntte wet rëak pep epweri
retëng ëaut. 4 Ar ngön pipët sangk kelak pöt nem könöök Anutu pim ngön
ëlëëpöt Kristoëën ëaut ëwat panë san pöten ëwat sënëët. 5 Ngön ëlëëp
epët ngaan omën wë aprö ima pöröa naë Anutuuk tekeri wes nemangkën
ëautak peene eptakök Ngëëngk Pulöök ten ngön yaaö omnaröere tektek
ngön yaaurö tekeri wes yaningk. 6 Ngön ëlëëp pöt epët. Köpël omnarö ar
ngön ompyaut wak wë ten Yuta omnaröaring rongan kopëtet ëak Anutuu
omën ompyaut tenring pep sak wë. Pël ëeë Yesu Kristook yal ëak Anutuu
ten Yuta omnaröen kup niwia pöt pep sak wë.

7 Ne pim ngön ompyaut ök niamëak Anutu pim weëre kosangöök komre
kolap kësang elnëak pim ya omën wes neulëa. 8 Ne ngönën omnaröa iri
wëaupök Anutu pimtok ar kopël omnaröen ngön ompyaut ök niamëak
komre kolap kaö elnëak ya epëtak neulëaut. Kristo pim ulöpre moup
ngön epët kaö panëët omnaröa yok pangk pout ëwat nasënganëët.
9 Anutu ngaanëër omën ël epot ket ëaup pim kön epët ëlëëp wiak
wakaima. Pël ëautak peenök kön ëlëëp pöt omën pourö war wes nimpëak
neea. 10 Anutuu ingre mor sauröa naë pim ëwat ke nentere nent epot
akun eptakök wëlël ë wiin enselöröere kutömweri weëre kosangringörö
pitta itenak ëwat sëpenëak ëlëëp wia. 11 Anutu pi ngaan akun wontak pim
könöök ngön kosang wesa pöta këët tiarim Aköp Yesu Kristo wes yamëem
tekeri wesa. 12 Pël ëën tiar piik yal ëeë kön wi kosang wesak kasinkasin
won Anutu naë yes. 13 Pötaanök epël niamaan kat wieë. Ne arimëën yak
këëmre këlangönë rangk wë eptaan arim lupöt irepan. Ar pöten ping
weseë.

Pool pi Epesas omnaröaan Anutuun kimang mëëa

14 Ne Pepen rar rë mowesirak arimëën kimang yemak. 15 Pöt pi
kutömweriaan yangerakë omën pourö tiarim pep sak wëën pim naëaan
oröan. 16 Anutu pi ë rangi pout pangk ëeëaupök Ngëëngk Pulö elmëën
weëre kosang koir ningkën arim lupöt kaö sak kosang sënëak kimang
yemak. 17 Pël ëak ar Kristoon kön wi kosang wasën pi arim lupötë
öpënëak kimang yemak. Pël ëak ar pim lup sant pötak misën il tëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kosang sak taueë 18 ngönën omën muntarö pitring ar pourö lup sant pöta
songönre lööre kalap naöökaan naöök pout kengkën ëwat sënëak kimang
yemak. 19 Pël ëak Kristoë lup sant omnaröa ëwatöt il yewesa pipëta
öngpök önëak kimang yemak. Pël ëaan Anutuu naë lup moup peö ëak
wia pippel ar peö elniipnaan.
20 Anutu pim weëre kosangöök tiarim lupötë ya yamëngk pöpök omën
kaö panëët yaalniem tiarim kimang yamëëaare elniipënëak kön yawia
pöt il yewas. 21 Ingre mor sauröa naëre Yesu Kristoë naë pimëën yaya yal
menmen aim om wiakaim wiaap. Yaap.

Ingre mor saurö tiar Kristoë möönre koröp sak wë

4 1 Ne tiarim Aköp Yesu pim ngönëntaan wii kaatak neulëaup nook
kosang wesak niamaan kat wieë. Anutuuk omën kaö panëëtaan yas
niiaurö. Pötaanök wëwë ompyaö önëak niulëa pöl weë. 2 Pël ëeë arimtën
kön wiin iraan ya wiap pötaring wë kar naröa könöm elniipna pipöt lup
santak wetak weë. 3 Pël ëeë Pulö pim mayaapta wiirupök wa erën elnia
pipët ilpan. Pötaan ngarangk ëeim weë. 4 Anutuuk pim omën ompyaö
kopëtetaan kor öpenëak yas niaan tiarta rongan kopëtet ëak Ngëëngk Pul
kopëtaööring wë. 5 Tiarim Aköp kopëtap kön wi kosang yewesaut kopëtet,
ën i yamëaut kopëtet. 6 Pël ëaan Anutu pi tiarim Pep ngawi kopëtap.
Puuk pout kepön erën elnia. Pël ëak tiar weëre kosang kaamök elniin
pim yaat yamëngkën tiarim lupötë wëaup.
7 Yaap, tiar rongan kopëtet ëak wëën Kristook neenem yaatë weëre
kosangöt nina. 8 Kristo pim tiarimëën elnia pöta ngönte ngönën pepeweri
epël wia.

> “Pi kutömweri isëpënëak omën kësang pan il mowesak wii tëak
> mësak ngaarëk isa.
> Pël ëak pi omnarö kësangën elmëa.”

9 “Ngaarëk isa” ngön pöt oröptaanök ëa? Songönte epët. Pi wet rëak
maim o ngaarëkaanök yangerak irëa. 10 Pi irëaupök kutömre yang poutë
pangk ëak öpënëak kaalak kutömweri is pörek wëauröaan kaö sak wë.
11 Pël ëeë pi tapöpök kësangën elniak omnarö weëre kosang kaamök
elnieë narö pim ngön yaaö omën niwesa, narö tektek ngön yaaö niwesa,
narö ngönën ök yaö niwesa, narö ingre mor sauröa ngarangk niwesa,
narö rë yanuulaö niwesa. 12 Pipët ngönën omnarö tiar pim ya ompyaut
mëmpenaataan kopëta niwasën pim möönre koröp pöt tiarim naë kaö
sak kosang sëpenëak omën piporö niulëa. 13 Pipël pipël ya mëmpeimeë
tiar kön wi kosang yewesaöre Anutuu Ruupë songönten ëwat poutepar
mëngkre mëngk sëën lup koptemer sak öpenaat. Pël ëeë kaö sak Kristo
pim wëwë ompyaö panëëtakël së öpenaat. 14 Pël ëak tiar rungaaröa ök
nasënganëp kosang sak öpenaat. Pöt kent yamöön këra ëpotë ëtëp yaalmë
pöl rungaaröa ök ëngk ma e yewas pöröak kaar omnaröa ngönötön kat

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wiak kön irikor ëak këlok sëpnaat. 15 Pël ëëpnaatak tiar lup santaring wë
ngön këët pëën aimeë kaö sak Kristo tiarim kepönöököp pim ök sëpa.
16 Pi tiarim kepönöök elniin ingre morre pöt nener yal menak omën sëën
ompyaö yaë. Tiar kaö ke nentere nent neenem ëëpenëak kopëta wes nina
pöta ënëm yeem lup santaring neenemëën kaamök ëeë kaö sak kosang
sëpenaat.

Ingre mor saurö wëwë ngolöptak öpa

17 Ne Aköpë urtak sak kosang panë wesak niamaan. Ar köpël omnaröa
yaë pöl arim könöt omën pasutëël wiak önganok. 18 Pitëm lupöt koö
olëaan yak ëwat nasën wë lup kosang ëak Anutuu wëwëet kasëng menak
tomökël wë. 19 Pël ëeë ëö köpël pitëm könöt utpetatëël kosang wiak wë
utpet ke nentere nent eimeë kewilring wë.

20 Ar pöt, wëwë pipët önëak Kristoë songönte rë naniulön ëaut. 21 Ar
yaap Kristoë ngönte kat wiaurö. Ngön pipët Yesu pim ngön këët epël
rë nuulön kat wiaut. 22 Ar lup ngaanötring wëën arim kentre kauratök
morök elniin utpet wakaiman. Pötaanök lup ngaan pipot ent ë olaë. 23 Pël
ëak Pulöök lupre kön ngolöp niwasëpnaan kuure mak mëak 24 lup ngolöp
pipot wa mëeë. Pipot Anutuuk pim ök mëngk wesak ket ëaut, wotpilre
ngëëngk panëët.

25 Pötaanök ar kaar yaaut moolëak ngön yaapöt pëën neneren ök maë.
Pöt tiar Kristoë ingre mor sak nener yal yeë. Neneren kaar apena pöt
tiarim yal ëa pöt ilpenaat. 26-27 Ar kölöptak utpet nent ëëngan. Setenëën
kan motëënganëën kölöp ëeim wëën këtëp ilepan. 28 Këkain yaauröak pöt
sëp wesak omnant koirënëën kosang ngentiak ya mënak nant ngöntök
yaaurö meneë. 29 Arim këmötëaan ngön utpetat anganok ompyaut pëën
omën kat wiipnaarö kaamök elmëëpnaan aim weë. 30 Ar Anutuu Ngëëngk
Pulöön ya utpet ëëpnaat elmëëngan. Pi tapöök niöpna akunetak ar
Anutu pimorö pöt pet elniipënëak yaö niwesau pötaanök. 31 Ar omën ya
utpetaring yaaö, ngaare ya sangën, ngön kosang, ökre was, utpet pipot
pout moolaë. 32 Ar ngöntre karurö kaamök elmëak arim lupöt meneë. Pël
ëak pitëm saunat won moweseë, Anutuu Kristoë kangiir arim saunat won
niwesa pöl.

Tiar ëwaöök öpa

5 1 Anutuuk lup sant elniin pim ru sak wë. Pötaanök pim ë pël
ëeë. 2 Kristo pi tiarimëën yaköm ëën lup sant elniak pim wëwëet
tiarimëën yak keëpöt wesak pim möönre koröpö omën köp nga kamp
misëngringöt ar yaaö pöl Anutuun kiri ëën kë sa. Tapël ar yakömre lup
sant kantakël weë.

3 Ar Anutuu omnarö. Pötaanök öngre omp nga yaaö, utpet wa
ngangaaring omnantön kentre kaur ngön pipot kot nent arim tekrak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

orööpan. 4 Ngön ëöaat, köntak yaaö puot, ngön utpetat, pangk naënganë
pipot anganëp Anutuun yoöre ërëp aim weë. 5 Ar epël kön wieë. Öngre
omp nga yaaöre utpet wa ngangaaringöt yaaöre omnantön kentre
kaur yaaö Anutuu urtak yangerakë omnantön omp ak yewesaö piporö
Anutuuk wa ngaöök mëak wëwë kosangta yaö nemowaspan. 6 Ar morök
omnaröa utpet ke pilöt ëënëak ngön kaar yenia pipot kat wiingan. Anutu
omën pim ngön wa olëak utpet ke pil yaë piporö kangiir nga yaalmëaup.
7 Pötaanök ar omën piporöaring wa meilak ëëngan. 8 Ar ngaan koutak
wakaimauröak peene pöt Aköpök wa niulëën pim naë rë olëak ëwaatak
wë. Pötaanök ëwaatak wëauröa wë pöl weë. 9 Ëwaatak wëa pöta këët
epot. Lup ompyaö, wotpil, ngön yaapöt yaaö pipot. 10 Pël ëak ar omën
nant ëënëak pöt Anutuuk kent ëëpën ma won pöt ëwat sakök ëeë. 11 Kar
naröak kouta omën mosut yaëën kaamök ëënganok omën pouröen wëwë
pipotön utpetat pël ök maë. 12 Ne omën ëlëëp yaaö pipotön naëngan,
amaaten ëö yaë. 13 Pël ëaap tiar omën ke pilöt tekeri wasën ëwaatak
elmëën pipotë songönte yoolök sak wiaapnaat. Pöt omën tekeri yewas pöt
ëwaaöök wesira. 14 Pöta ngönte epël wia.

"Ka ureëaup, ni wal ë.
Lup wel wiaup, öp së.
Pël ëën Kristook ëwa elniipnaan."

15 Pötaanök arimtë wëwëatön ngarangk këëkë ëeë. Kön wonöröa
wëwëat önganëp könringöröa wëwëat weë. 16 Peene akun eptak tiarim
naë utpetat kësang pan wia. Pötaanök akun nant il mëënganëp akun
poutë omnarö kaamök elmëak kosang ngentiak ya mëmpa. 17 Pötaanök ar
köpël ëënganëp Aköpë ya ngön ya pipöt kön wieë.

18 I ngaat nak kön irikor ëëngan. Piptak utpet yaniwas. Pötaanök pël
ëënganëën Anutuu Pulöök arim lupötë peö ëak wiaapna pötaar elniip.
19 Pël ëeë karuröaring arim këmötök ngönën tanre tan Pulöök yaningk
pipot Aköpön lupre könötökta tan aim weë. 20 Pël eimeë akun poutë
omën ël epot poutëën tiarim Aköp Yesu Kristo pim yapintak tiarim Pepap
Anutuun yowe maim weë.

Öngre ompöröa ngönte

21 Ar Kristoon yaya yaaurö. Pötaan neneraan inëën ëeë.

22 Öngörö, Aköpön inëën yaalmë pöl arim ompöröa ikanöök weë.
23 Kristo tiar pim ingre mor saurö utpetetakaan niwa pöp tiarim kepön
erën ëak ngarangk elnieim wë pöl ompöpök pim öngöp ngarangk yaalmë.
24 Pötaanök ingre mor sauröa Kristoon inëën yaalmë pöl öngörö ar arim
ompöröaan inëën elmëeë.

25 Ompörö ar, Kristo pim ingre mor saurö tiarimëën yak pim wëwëet
këëpöt wesa pöl arim öngöröaan lup sant elmëeë. 26 Kristo pim ngön
ompyautak tiarim utpetat i niirak kölam niwesak tiar pim ingre mor

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

saurö Anutuun yaö niwasëpënëak wel wia. 27Pël ëak tiar, pim ingre mor saurö, ketre saunere utpet ke nentere nent won kölam pëën ngëëngk niwesak pimtëën niöpënëak wel wia. 28Ompörö ar arimtë koröpö sant yewas pöl arim öngörö sant moweseë. Pöt öngre omp pouwaar yal ëak koröp kopëtaö sak wë pötaanök. Omp namp pi pim öngöp sant yemowas pipop pimtë koröpööta sant yewas. 29Tiarim naëaan omën namp pimtë koröpö këëpöt newasën. Won. Pimtok pimtë koröpö kaömp menak ompyaö wesak ngarangk yaë. Pöta ök Kristook ingre mor saurö ngarangk elnieim wë. 30Pöt tiar pim möönre koröp pöökë kaut pötaanök. 31Pöta ngön nent ngönëntak epël wia. “Omp namp pim ëlre pepaar sëp wesak öngöpök yal mangkën pöt piarip lupre koröp pöt kopëtap pël sak öpnaat.” 32Ngön ëlëëp epta songönte öngpök wiaan nook kön wiin pöt Kristoonre pim ingre mor sauröaan yaë. 33Pël ëaap arimtëënta yaë. Ompörö ar arim koröpöön sant yaalmë pöl arim öngörö lup sant elmëeë. Pël ëën öngörö arta arim ompöröa inëën elmëeë.

Ëlre pep, koontre yokot pitëm ngönte

6 1Rungaarö ar, Aköpëën yak ëlre peparöa ngön ngaarëk weë. Pël ëënë pöt ompyaö. 2Ngönëntak epël wia. “Ni nim ëlre pepaarë ngön ngaarëk wë.” Ngön kosang piptakëër Anutuuk yal menak kup mowia. 3Pöt epët. “Pël ëëmë pötak yangerak akun wali ömëët.”

4Ën ëlre peparö, ar arim koontre yokoturö ya sangën mongawisngan. Ar ngönën rë moulak pepanöm mëak ngarangk elmëeë. Pël ëën pit kaö sak ngönënta ënëm ëëpnaan.

Inëën yaaöre ngarangk pitëm ngönte

5Inëënörö ar, arim ngarangköröa ngön ngaarëk weimeë Kristoën inëën yaalmë pöl pitën kasinkasin ëak pitëmtëën pëën inëën elmëënëak weë ngentieë. 6Pöt arim ngarangköröak itaangkën ompyaö ëëpnaataan pëën won. Ar pël yeem Kristoë inëënörö pël weseë Anutuu kan yanuulë pöök kön kengkënring seë. 7Pipët omnaröen kön wieë won, Aköpön kön wieë ya kë sak arim yaat mëneë. 8Ar epël kön wieë. Namp pi inëën wë ma won wë ya ompyaö mëmpna pöt Aköpök kangut ompyaö koir mampnaap.

9Ngarangkörö arta tapël arim inëënöröen ompyaö yaalmëem pitëm kas ëëpnaat elmëëngan. Aköp ar pouröa ngarangk ngawiap kutömweri wë pöp omnarö pim ëöetak isak irëak won, mëngkre mëngk wia.

Tiar nga omnaröa ök sak öpa

10Ne ngön kaut epël niamaan. Aköpök yal menak pim naëaan weëre kosangöt wak pötring weë. 11Ar Setenök morök elniipënëak yaëën weëre kosangring tauak pi ke ur momëënëën Anutuu ngaë omnant yaningk pöt wak weë. 12Tiar omën möönre koröpring eporöaring nga naalëën.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Won. Ensel utpetaröere Setenë inëën yaauröere yang ngarangk utpet koutak wëauröere urmer ke nampre namp mopöök wëaurö pitring nga yaal. 13 Pötaanök ar Anutuuk ngaë omnant yaningk pipot wak weë. Pël ëën nga yaaröön pöt kangiir elmëën kas sëën weëre kosangring tauanëët. 14 Ar epël ëak taueë. Ngön këëtak yepat ket ëak ureë. Ën wotpil wëwë pötak ulpëën kosangëp ket ëa pötë ök koröp oröön riipetakël mëak weë. 15 Anutuu mayaap yaningk pöta ngön ompyaut omnaröen ök manëët kopëta wesak ing kör ket ëak mëeë. 16 Pël ëak arim kön wi kosang yewesautakta ngilöatë ök wesak weë. Pël ëën pötök utpetatë pepap Setenë es wisangöt pörang urak sëpnaat. 17 Anutuu utpetetakaan yaniö kön pötak ul kosangta ök waëeë. Pël ëak Anutuu ngöntak Ngëëngk Pulöökë öpwer pël sëën wak weë. 18 Ar kët ël epotë Ngëëngk Pulöökë weëre kosangtak kimang maë. Anutuun kimang ke nentere nent maimeë kaaö köpël Anutuu omnaröaan kimang maë. 19 Pël yeem ne ngönën ök memëak yaëën Anutu kaamök elnëak nem mema pöt këmtak newiin kas köpël ngön ompyaö ëlëëp wia pöta songönte tekeri wasumaan nemëënta kaamök elnëak kimang maë. 20 Ne ngön ompyaut ök amëak Anutuuk neulëaupök nem pël yaautaan wii kaatak neulëaup. Pël ëën ar Anutuuk ne ngön ompyaut tekeri wasum pël neeaö pöl kas köpël mëmpaan Anutuun kimang maë.

Ngön mëët

21 Tikikas puuk pep epwer wak wais ninak nem yaauta ngönöt pout ök niapnaat. Tikikas pöp tiarim kar panëëp Aköpë këm ngön ngaarëk wak inëën yaaup. 22 Pi nook arën tenim songönte ök niaan kat wiak ya kë sënëëk yak wes mëën yewais.

23 Anutu Pepere Aköp Yesu Kristo piaripök ar nem karurö mayaap tekeri wes ninak arim kön wi kosang yewesaut taë niwasën lup santaring weë. 24 Ar tiarim Aköp Yesu Kristoë naë rë olëak wë lup sant yaalmëaurö arim naë Anutuu komre kolap pöt wiaap.

[Yok pi tapët.
Ne arim karip, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pilipai

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 32 pöta ök won sëën Pool pi wii kaatak wë pep epwer retëng ëak Epaprotaitas mangkën wak së Pilipai kakë ingre mor saurö mena. Pool pi wet rëak Pilipai kak së ngönën ök maan narö Yesuun kön wi kosang wesa (Ngön Yaaö Omnarö 16:11-40). Pël ëën ënëmak Pool pi wii kaatak wëën ingre moröröak mon nant wa rongan ëak Epaprotaitas mangkën wak së Pool mena. Pël ëën Pool yowe mëak pep epwer mena. Pi wii kaatak wë ërëpërëp yeem pitta Kristooring wë pötaan ërëpërëp ëëpënëak kent kön wiak retëng ëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-11*
Poolë ngönte *1:12-26*
Kristook yal menak wëauta ngönte *1:27–2:18*
Timotiire Epaprotaitas piarpim ëëpnaat *2:19-30*
Pepanöm ngönte *3:1–4:9*
Kaamök elmëautaan yoöre ërëp ngönte *4:10-20*
Ngön mëët *4:21-23*

---

1 1 O Pilipai kak Anutuu omnarö Yesu Kristook yal menak wë pöröere
ngönënë wotöököröere ngönënë ya kaamök yaaurö, Poolre Timoti
Yesu Kristo pim inëën yaauwaar tenip wë nook pep epwer retëng ë
yaningk.
2 Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolap mayaap
pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Anutuun yoöre ërëp mëëa

3 Ne arimëën yak akun ëlötë kön weswes eimeë Anutu nemopön yoöre
ërëp maim wë. 4-5 Ar wet rëak ngön ompyaut kat wia pötak ngës rëak
neering top ëak aö aö imeë peene pël yeë pöten kön wieë nem Anutuun
ök yamëëa pötë ërëpsawiaring wë ar kaamök elniipnaataan ök yamëëaup.
6 Pël ëak ne epël kön yawi. Anutu ngës rëak arim lupötë ompyaö yaalni
pöpök ompyaö elnii seimeë Yesu Kristo pim waisëpna akun kaöaöök pet
irëpnaap. 7 Ar nem ru ulöpöökörö. Pötaanök Anutuuk ompyaö elnieim
öpnaat nem kön yawi pöt yok pangk. Pöt nem wii kaatak wëaöre Kristoë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngön ompyauta songönte tekeri wasën omnarö ngön pöt taë wesak öpënëak ngön yaatak neulëën wëaö pöteparë ar neering lup kopëtemer sak wëën Anutuuk komre kolap elniak kaamök yaalni. 8 Yaap, Anutu ëwat wëën ne yaap pan ök yeniak. Yesu Kristoë tiarën ya ngës kësang yaalni pöl ne arën yaalni. 9 Pël ëeë ne arim lup sant yewesaö pöt kaö sëën Anutuu omnant këëkë ëwat sak ompyaöre utpet pötepar kom ëënëëtaan Anutuun kimang yamëëaup. 10 Pël ëak ar omnant këët kom ëak Kristo pim waisëpna akun kaöaöök saun won, wotpil önëëtaan pël yaaup. 11 Ar pël eim wëën Yesu Kristook kaamök elniin wotpil wëauta këët arim naë oröak kaö sëpnaat. Pël ëën omnarö pöten itenak Anutuun yaya mëak pim yapinte ping wesak aim öpnaat.

Pit Pool wii kaatak moulmëak ngön ompyaut il newariin ëën ulöl sa

12 Karurö, ar ëngk ma e wasnganëën ök niamaan kat wieë. Pit nem wii kaatak neulëautak ngön ompyaut il nemowariin ëën ulöl yes. 13 Pötaanök nga omën pourö Rom omën omp ak Sisa pim kaatak ngai yaaö pöröere omën munt kak eprek wëauröeta pit neen ëwat wë, nem Yesu Kristoë ngön ök yaautaan wii ka eptak neulëa pöten. 14 Pël ëën ingre mor sa nem kar narö kësang nem Kristo pimëën yak wii kaatak neulëa pöten kön wieë Aköpön kön kosang wiak kas köpël Anutuu ngönte ök aim wë.

15 Yaap, omën narö ne utpet wesak wak neirapënëak Kristo pim ngönte ök aim wë. Ën narö neen ompyaö elnëëpënëak pim ngönte ök aim wë. 16 Omën nem ompyaö elnëëpënëak Kristoë ngönte ök aim wëa pörö pit omën naröak ne ngön ompyauta songönte amëak wii kaatak neulëa pöten kön wiak lup sant elnëëpënëak Kristoë ngönte ök aim wë. 17 Ën omën ne wak neirapënëak Kristoë ngönte ök aim wëa pörö pitëmtëën wak isak apënëak pim ngönte ök aim wë. Pit korar yeem ne wii kaatak wëën pitëm ngön ompyaut ök yaaö pötaan wii kaata ngarangköröak könöm munt nant nem rangk newiak yal mampënëak yaë. 18 Pipët ompyaö. Pöt omën narö korar yeem Kristoë ngönte ök aim wë, ën narö wotpil yeem pël eim wë pouteparëën ne ërëpsawi yeë. Nemëën pitëm Kristoë ngönte ök ya pipët kaöet. Pötaanök ërëpërëp yeë.

19 Yaap, ne ërëpsawi eim ömaap. Pöt ne epël kön yawi pötaanök. Ar nemëën Anutuun kimang yemaan Ngëëngk Pul Yesu Kristoë wes mëën waisa pöök kaamök elnëën ne wii kaatakaan ent ë neulëëpnaat. 20 Ne omën nant yeem ëöere kaskas naën ëëmëak kent kaö pan. Ne akun ëlötë Kristoë ngönte ök ëak pim yapinte wak isak yaaupök peeneeta öp wëëre wel wi pël ëëma pötak kas köpël tapël pim yapinte wak isak amaap. 21 Nemtë könöök epël yawi. Ne yangerak öma pöt Kristoë songönte war wesak amaap. Pöt ompyaö. Ën wel wiima pöt pim naë sumaap. Pöt ompyaö pan. 22 Ne yangerak yal menak öma pöt nem Kristo pimëën yak ya mëmpa pötak kë orööpnaat. Pötaanök nem ëëmaaten kön selap

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaë. Pöt nem wel wiimaat ompyaut ma öp ömaat ompyaut ne pöten kön nawiin. 23 Yaap, ne ëngk ma e yewas. Nemtë kentöök wëwë epët sëp wesak së Kristo piiring öma pöt nemëën ompyaö pan. 24 Pël ëëmaatak ne yang eprek yal menak öma pöt ar kaamök elnieim ömaat. Pöt arimëën ompyaö pan ëëpnaat. 25 Ne pipten kön kosang yawi. Pötaanök ne ëwat sak wel nawiin öp wë arim kön wi kosang yewesaut kosang sëëre pötaring ërëpsawi ë pël ëënëëtaan arim naë wë kaamök elnieim ömaap. 26 Pötaanök nem arim naë kaalak waisumaatak ar nemëën ërëpsawi ëak yok pangk Yesu Kristoon yaya manëët.

Pilipai omnarö pit Poolring këlangön kat wia

27 Ar kopët eptenökëër kosang wesak weë. Kristoë ngön ompyauta wia pöl wotpil wesak weë. Pël ëaan ne arim naë wais itaampööre kamaarek wëën pöt omnaröak arën, “Pit lup kopëtemer sak wë kosang sak taueë nener yal menak weë ngentiak ngön ompyaut ök ya,” pël aan kat wiimaat. 28 Pël yaëën ar kas naën yaëën itenak pit kö sëën ar muumök önëët pöt kön wiipnaan. 29 Anutuuk arim naë orööpënëak ëa pöt Kristoon kön wi kosang wasënë pötaan pëën won, pim ënëm yeem këlangön kat wiinë pötaanta elnia. 30 Ngaan ar itenaan ne Kristoë yaat yamëngkën omnaröak këlangön kat newiak utpet neweseimaut. Peeneeta ar kat yawiin tapël yaalnë. Pël yeem arta tapël yaalni.

2 1 Ar Kristook yal menak kosang sak wë ma? Pi ar lup sant yaalniin ya kë yesem wë ma? Ar ngëëngk Pulööring lup kopëtemer sak wë ma? Neneren lup sant elmëak yaköm elmë yeë ma? 2 Ne kön wiin ar yok pël yaaurö pötaanök ërëpsawi yeë. Pötaanök ne ërëpsawi kaö pan ëëmaan epël ëeë. Ar kön kopëtal wieë neneren lup sant elmëeë. 3 Arimtën kön wiin isëpënëak omnant ëënganok arimtën wak irëak omën muntaröen kön wiinakëër isëp. 4 Arimtëën pëën kön wiak kaamök ëënganëp karuröaanta pël ëeë. 5 Yesu Kristoë pimtën kön wia pöl arimtën kön wieë. Pi epël kön wia.

6 Pi Anutuu wëwëere weëre kosangring wëaupök weë ngentiak
Anutuu ök öpënëak naën.
7 Pël ëaap pi pipot sëp wesak inëën yaauröa ök sak wakaima.
Pël yeem yang koröp wak omnaröa ök sa.
8 Pi omën möönre koröp wak wë pimtën wak irëak Anutuu ngön
ngaarëk wak wel wia.
Omnaröak piin utpetap wesak këra yetaprak möön wel wia.
9 Pötaanök Anutuuk pi ngaarëk pan wak isak yapin nent mëëa.
Pötak yapin pout wa ngep ëak wë.
10 Anutuuk omën pourö, kutömweriaan yangerakë, öpre wel pourö, rar
rë wesirak Yesuun yaya mëak
11 Anutu Pepapön ping wesak maimeë,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Yesu Kristo pi Aköp," pöt tekeri wesak apenëak pël ëa.

Tiar ariatë koutak ëwa yaë pöl omnaröa tekrak ëëpa

12 Nem kar panëërö, Kristo Anutuu ngönte ngaarëk wa pötaan nem
arring wakaimautak akun ëlötë nem ngön ngaarëk weim pöl peeneeta
kamaarek wë eptak il wesak pël ëeë. Anutuu pimëën kama niwa pöta
këët orööpnaan kasinkasin yeem ompyaö wesak ya mëneë. 13 Pöt Anutu
pimtok ar pim kent kön yawiaut kent ëak ënëm ëënëëtaan kaamök elniak
arim lupötë ya mëneim wë pötaanök.
14 Ar omnant pout ya yamëngkem kaaöre këëpötre ya sangën ngön
anganok. 15 Pël ëënë pöt saun won wëën naröak arën, "Pit utpet yaë," pël
neniapan. Pël ëën ar korar yaaöre utpet yaaö pöröa tekrak wotpil eim
önëët. Pël yeem pöt ariatë koutak ëwa yaë pöl ëënëët. 16 Pël ëeë pöt pit
kout sëp wasëpnaan wëwë kosangta ngönte ök maim ön. Pël ëënë pöt
Kristo pim waisëpna akun kaöaöök ne pas köntak ya namëngkën ëaut
pël wesak arimtëën ërëpsawi ëëmaat. 17 Arim kön wi kosang yewesaut
Anutuun kiri yaalmë pöta ök yaëën ne arim kön wi kosang yewesaut taë
wasumëak wel wiima pöt, nem iit wain iita Anutuun kiri yaë pöl il olaan
arim kiri yaautak yal mangkën Anutuuk itaangkën ompyaö yaëën arring
ërëpsawi ëëmaap. 18 Ën Anutuuk neaan wel wiin pöt arta tapël pötaan
neering ërëpsawi ëën.

Timoti pim ngönte

19 Aköp Yesu Kristo pi kön wiin pangk ëën pöt ne arim ngönte kat wiak
ya kë sumaan akun kot nent Timoti arim naë wes mëën wais rëak kaalak
waisëpnaat. 20 Nem naë omën munt namp won, Timoti pimënt nem
arimëën yaalni pöl yeem arimëën kön nganngan yaaup. 21 Omën muntarö
pit Yesu Kristoë yaataan kön nawiin pitëmtë omnantëën pëën kön yawi.
22 Ar Timoti pim ompyaö yaë pöten ëwat wë. Ompre ruaarë ya yamëngk
pöl pi neering ngön ompyauta yaat yamëngkaup. 23 Pötaanök nem
kentöök wii ka eptak nem ëëma nent kat wiak pöt tapëtakëër pi arim naë
wes mëëmaat. 24 Nem kön kosangtak epël yawi. Aköp pi kat wiin pangk
ëën pöt akun wali nasën wiaan nemëntta arim naë waisumaap.

Epaprotaitas pim ngönte

25 Ne tiarim karip Epaprotaitas arim ngësë wes mëën waisëpënëak kön
yawi. Pi neering Kristoë yaat ngawi mëmpö nga omnaröa yaë pöl weë
yengentiaup. Ne omnantëën ngöntök wëën pi wes mëën wais kaamök
yaalnëaup. 26 Pi yauman yaëën ar kat wiak pimëën kön selap ëautaan ya
këlangön kön wiak arim naë waisëpënëak yaarek wes mëën waisëpnaat.
27 Yaap, pi yauman eim wel wiipënëak ëa. Pël ëaap Anutuuk piin yaköm
elmëak ompyaö mowesa. Pimtën pëën won, nemëënta yaköm elnëa. Pöt

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ne ya këlangönring wëën pi këlangön munt pim wel wiipna pöt rangk naalnëën ëa. 28 Pötaanök nem kentöök ar piin itenak ya kë sëën nem naë arimëën könöm wia pöt kengkën sëpënëak pi arim naë teëntom wes mëën waisëpnaat. 29 Pötaanök pi waisën pöt Aköpön yoöre ërëp mëak piin sant elmëeë. Omën pim ök ke pilörö kaöarö pël weseë. 30 Pöt arim urötak ne kaamök elnëëpënëak pim wëwëet keimön naën, Kristo pim yaat yamëngkem wel wiipënëak ëaup pötaanök.

Omën Kristoon kön wi kosang yewas pöp Anutuuk piin, "Wotpilëp," pël yema

3 1 Karurö, ne ngön nent ök niamaan kat wieë. Ar Aköpëërö pötaanök piin yoöre ërëp maë.

Nem ngaan retëng ë niaan tapët kaalak rangk yeë. Pötak kaamök yaalni pötaan pël ëëmaaten kaaö naën. 2 Omën utpet kent toköröa ököröaan ngarangk këëkë ëeë. Pit arim koröp kaut ilak Moses pim ngön kosangta öngpök wa niulëëpanëën ngarangk ëeë. 3 Pit Anutuun yaö sëpënëak koröp kaut yailtak pël naën yaë. Pël yaëëtak tiarimtok Anutuun yaö sëpenëak omën utpetat tiarim lupötë wia pöt wa moolaan Anutuuk tiarën kön wiin pim omnarö pël yes. Pël ëën Ngëëngk Pulöök tiar kaamök elniin Anutuun yaya maimeë Yesu Kristoëërö pötaan piin yoöre ërëp yamëem tiarim wëwë ngaanten kön kosang nawiin ngolöptakël wë. 4 Ne nem wëwë ngaanten kön kosang wiimëak kent yeë talte yok pangk ëëm. Ën omën namp pi pimtën kön wiin pim wëwë ngaante ompyaö ëën pötak pi yok pangk kaamök elmëëpnaat pël yaëën pöt nemtak pimët il mowasëpnaat. 5 Nem yeniak pöta songönte epël. Ne newilën wieë kët mor nas nasiaan nentepar won sëën nent pötak ten Yuta omnaröa yaaul koröp kaut neila. Pël ëën ne Israel omën Pensamin pim kurmentëkaanëp. Nem ëlre pepaar Yuta omnaar, ne Yuta panëëp. Ne Parisi ngönën omnampök tenim yaaul Moses pim ngön kosangöt ngaarëk wak weë ngentieimaup. 6 Pël ëaupök ne kön wiin, "Nook Yesu pim ingre mor saurö utpet yemowasën Anutuuk neen kön wiin ompyaö sëpnaat," pël weseë eimaup. Pël yeem Moses pim ngön kosang pout ngaarëk wak weë yengentiin nem karuröak neen kön wiin pangk ëa. 7 Pël ëaupök ngaan omën këët wesak wak wakaima pötön peene Kristook rë olëak wë kön wiin mosut pël yaë. 8 Yaap, omën pipot pëën won, nem Aköp Yesu Kristoon kön wiimëak omën muntatön kön wiin omën omöt yaë. Ën piin kön wiima pötak omën pout il yewas. Ne Kristo ömëak pim naë rë olëak omën nem ngaan kön wiin kaöat pël sa pöt kasëng menak pötön ulölöt pël yewas. 9 Pël ëak Kristook yal men pet irumëak kent yaë. Pël ëak peene Anutuuk neen, "Wotpilëp," neapënëak Moses pim ngön kosangöt ngaarëk naön. Puuk nem Kristoon kön wi kosang wesautaan neen, "Wotpilëp," pël yenëa. 10 Ne omën kaö kopët nentakëër ëwat sumëak kent yaë, pöt Kristoon ëwat

sa pet irumaan. Ne Kristo weletakaan wal ëaup pi weëre kosang kaöet pim naë wia pöt nampënëak kent yaë. Kristo pi ngön ompyaut ök yaan naröak piin utpet wesak këlangön mena pöl elnëën pim ök ëëmëak kent yaë. Kristo pi pim wëwëet keimön naën tiarimëën wel wia pöl neenta nem wëwëet keimön naën pim ök ëëmëak kent yaë. 11 Pël ëëma pöt Anutuuk weletakaan wal ë neulëëpnaat.

Pool Anutuu yaö mëëa pöta këët öpënëak ke urak pöömpö sa

12 Pël ëëpnaatak ne Kristoon ëwat sa pet irak wotpil panë wë pël newasën. Pël ëaap omën ompyaut Kristook nampënëak newa pöt ömëak weë ngentieim wë. 13 Karurö, yaap, ne omën ompyaö pöt wa pet iran pël newasën yeëetak omën kopët eptakëër yeë. Nem wet rëak eima pöt kasëng menak omën ompyaö pöt ömëak weë yengenti. 14 Anutuuk Yesu Kristoë tiarimëën elnia pötaan wotpil wë kutömweri sëpenëak yaö niia. Pötaanök ne yaö niia pöta këët ömëak weë ngentiak pöömpö yes. 15 Ar narö lup kësang sauröak nem yeniak pipël kön wiak ënëm ëeë. Ën narö kön maimal yawi pörö Anutu pimtok arim kön yawi pöta songönte tekeri wes nimpnaat. 16 Pël ëëpnaatak omën kaöet epët. Anutuu kan pet elnia pöök yal menak sëpa.

17 Karurö, ar pourö nem yeë epël ëeë. Pël ëak omën munt tenim ënëm yaë pöröenta këëkë itenak pitëm yaë pöl ök ëeë. 18 Omën narö pit Kristoëërö pël aöök pim këra yetaprak möauta ngönten kaaö ëak maimal wë pötak pim ngönten kööre tok yaalmë. Ne ngaan pitëmëën ök niiautak peene kaalak ya utpetaring wë ök yeniak. 19 Pit pitëm yenautre koröpöökë omnantön kaö wesak kentre kaur yaaurö. Pël ëak omën utpet tiarim kön wiin ëö ëëpena pötön pit pitëmtën ping wesak yaaurö. Pël ëak yangerakë omnantëën kentre kaur eim wë. Pötaanök Anutuuk pit es parëaöökë kanöök moulmëën kö sëpnaat. 20 Tiar pöt, kutömweri yaaurö. Pötaanök kor wëën Aköp Yesu Kristo wais nikoirën Anutuu naë së öpenaat. 21 Pël ëën pi wais tiarim möönre koröp pasut lëngë sëpna pöt ngolöp wasën pim möönre koröp ompyau lëngë nasën ëëpna pöökë ök sëpnaat. Pi omnant pout pim weëre kosangtak il wesaup pim weëre kosang pötak pël ëëpnaat.

Pool puuk lup kopëtemer sak wëëre ërëpërëp ëëre omën ompyautëën kön wii pël ëëpënëak mëëa

4 1 Pötaanök karurö, ne ar lup sant elnieimeë arën itaampëak kent yaë. Ne Kristoë yaat yamëngkën ar pimorö pël sak wëën arimëën ërëpsawi yeë. Nemorö, nem yeniak pipël Aköpök yal menak taë wesak taueë.

2 Öng Youtiaare Sintiki, ne aripön epël niamaan kat wieë. Ne arip Aköpök yal menak wëaö pöaarök lup kopëtemer sak önëak kosang wesak

yeniak. 3 Ën neering ya ngawi yaaö kë panëëp, niinta öng pöaar kaamök elmëëmëak ök yeniak. Pöt piaripre Klemenre omën Anutuuk wëwë kosangët mampënëak pitëm yapinöt pepeweri retëng ëa muntarö pit neering top ëak ngön ompyaut anëak ya kaö mëneiman pötaanök.

4 Ar Aköpök yal menak wë ërëpërëp ëeë. Ne kaalak epël yeniak. Ërëpërëp ëeë. 5 Aköpë kaalak waisëpna akunet temanöm yes. Pötaanök omën pouröen ya wiap elmëeë. 6 Ar omën nantre nantëën kön selap ëënganëp kët ël epotë Anutuun ök yamëëautak piin yoöre ërëp maimeë pötëën kimang maim weë. 7 Pël ëën Anutuuk pim mayaap omnarö tiarim ëwat sa pet nairnganë pö nimpnaat. Ar Yesu Kristook yal menak wëën mayaap pö arim könre lupötë pangk ëak wiaapnaat.

8 Ne ngön më epët ök niamaan kat wieë. Ar omën epotön kön wieim weë. Ngön yaap yaaut, ompyaö yaaut, wotpil yaaut, kölam yaaut, omën omnaröak kön wiak ya kë sëpnaat yaaut, omën omnaröak kön wiin ompyaö yaaut. Pipot ompyaut, wak yawisaut pötön kön wieim weë. 9 Nem omnant rë nuulak pet elnian pötön ar ëwat wë. Pipot pëën ëeim ön. Pël ëën Anutu mayaap pepapök arim naë öpnaat.

Pool pi Pilipai omnaröa piin kësangën elmëa pöten ërëpërëp ëa

10 Ne Aköpök yal menak arök akun wali won sëën kaamök elnëënëak kön yawi pötaan ërëpsawi kësang pan yeë. Yaap, ar ngaan kaamök elnëënëak kent kön wieimautak pël ëënë kanö won ëën naën ëaut. Pël ëautak peene kanö oröön kaamök yaalnë. 11 Ne omën nenten ngöntök ëaö pötaan kimang neniaan yeë. Won. Ne epël kön wiak wë. Omën ke nentere nent nem naë yaaröön pöt ya kë sumaap. 12 Nem ngöntök wëaare omnantring wëa pouteparën kön wiin pangk yaë. Ne kep ëak wëaare këën wëa pöteparënta ya kë yesaup. Ën omnant selap wieëaare won pötenta tapël yaaup. Anutuuk nem yaaö pöten ya kë suma pöt pet elnëën pël kön yawiaup. 13 Yaap, Kristo pi weëre kosang nangkën omën pout yok pangk yaaup.

14 Pël yaaupök könöm nent koirak wëën ar kaamök elnëan pöt ompyaö elnëan. 15 Pilipai omnarö, ar ëwat wë. Nem ngës rëak ngön ompyaut ök ëautak ne Masetonia yanger sëp wasën ingre mor sa ka muntatëërö kaamök elnëak mon nenangkën ëaurö, arökëër nenaurö. 16 Ne Tesalonaika kak wëën akun nentepar kaamök elnëak sum nant wes nemëan. 17 Ne arim nenan pöten kimang neniaan ëaut. Pël ëautak Anutuuk arim nenan pöta kangiir omën ompyaut nimpënëak kent kön yawi. 18 Ne arim naëaan omnant kësang waut. Ar omnant kësang pan nangkën pangk yaë. Arim omën ompyaut Epaprotaitas menan pöt wak wais nangkën peö yaë. Kësangën pipot omën köp kamp Anutuun kiri yemera pötë ököt. Pi pötön itenak ompyaut pël kön wiak ya kë sa. 19 Anutu nemop pi omnant ompyaö kësang pan Yesu Kristo pim naë

mowiin wia. Pötaanök ar Yesu Kristook yal menak wëën Anutuuk arim
omën ngöntök yeë pöt pout nimpnaat. 20 Anutu, tiarim Pepap, pim
yapinte ngaapëël wak isak maim öpa. Yaap.

Ngön kaö mëët

21 Ne Anutuu omnarö Yesu Kristook yal menak wë pöröen yoöre ërëp
yemak pël ök maë. Ën kar nem naë wë eporöeta arën yoöre ërëp yenia.
22 Anutuu omën eporö pourö arën yoöre ërëp yenia. Pël yaëën pitëm
naëaan omën omp ak Sisa pim ka eptak wë inëën yaalmëa naröeta yoöre
ërëp niapënëak kent pan yaë.
23 Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim lupötë wiaap.
[Yok pi tapët.
Ne arim karip, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kolosi

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 32 pöta ök won sëën Pool pi Rom kak wii kaatak wë pep epwer retëng ëak Tikikasre Onisimas piarip mangkën wak së Kolosi kakë ingre mor saurö mena. Pim retëng ëauta songönte epël. Pool pi ngönën ya yamëngkautaan wii kaatak moulmëën wëën Epapras pim naë së omën naröak Kolosi ingre mororöen ngönën kaaröt mëëa pöt ök mëëa. Pitëm ngönën kaar pöt epël. Anuture omnaröa tekrak tiarim yaya mapenaarö wë. Nent, Yesu pi Anutuu ök won, enselöröa ököp. Ën nent pöt, kaömp nant ngës olëak wëaare koröp kaut yailaut ngön pöt ök maan kat wiak Poolök ngön kaar pöt tekeri wasëpënëak retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-8*
Kristoë wëwëetere ya yamëngkaut *1:9–2:19*
Kristook yal menak wëauta ngönte *2:20–4:6*
Ngön mëët *4:7-18*

---

1 1-2 O Anutuu omnarö, Kristo pim kentöökë ënëm ëeim Kolosi kak wëaurö ne Pool Anutuu këmtak Yesu Kristoë ngön yaaö omën nampök Timoti tiarim karip piiring wë pep epwer retëng ë yaningk.
Anutu tiarim Pepap pim komre kolap pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Kolosi omnaröaan Anutuun yoöre ërëp mëëa

3 Tenpim akun ël epotë Anutuun arimëën kimang yamëëautë Anutu, tiarim Aköp Yesu Kristoë Pepapön, yoöre ërëp maim wë. 4 Pöt Epapras puuk ar Kristook yal ëak wë kön wi kosang mowasööre Anutuu omën pourö lup sant elmë pël yaauta ngönte ök niaan kat yawi pötaanök. 5 Ngön yaapët, ngön ompyaö pöt, wet rëak arim naë yaaröön ar omën ompyaut kutömweri arimëën yaö ëa pöta ngönte kat wiaurö. Pötaanök ar kön kosang wiak omën ompyaö arimëën kutömweri yaö ëa pötön kor wë pötaan kön wi kosang wasööre lup sant elmë pël yaaurö. 6 Anutuu ngön ompyaö pöt wet rëak arim naë oröön kat wiak pim komre kolap pöta songönte këëkë ëwat san akun pötak ngës rëak ngaarëk wëën arim naë ulöl sa. Pël yaëën yang muntatëëröa naëëta tapël ngaarëk yeön ulöl së yes. 7 Ngön ompyaö pöt, Epapras, tenpim kar panëëp, neering Kristoë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

inëën yaalmë pöpök rë nuulön kat wian. Puuk nem urtak Kristo pim yaat këëkë wesak yamëngk. 8 Pi tapöpök Ngëëngk Pulöök arim naë lup sant yaaut tekeri wes nina pöten tenipön ök yenia.

Pool pi Kolosi omnaröaan Anutuun kimang mëëa

9 Pël yenia pötaanök tenip ngön pöt kat wia akun pötak ngës rëak Ngëëngk Pulöök arim lupre könöt kaö nuwasën Anutuu arim ëënëak kön yawi pöten ëwat panë sënëëtaan kimang maim wë. 10 Pël ëën ar Aköpë kan pet yaalni pöök yok pangk yesën pi itenak ërëpsawi ëëpnaat. Pël yaëën arim naë këët oröön omën ompyaö ke nentere nent yeem Anutuu yaauten këëkë ëwat sëën ëwat pöt kaö sëpnaat. 11 Tenip ar ërëpsawiaring ya wiap wëëre lup kosang wë pël ëënëak Anutuuk pim weëre kosang kaö panëëtak weëre kosang nimpnaataan kimang maim wë. 12 Pël maimeë Pep ar kaamök elniin pim omnaröaan yaö niwesaut, ëwaatak wia pöt, tenring öpenaataan yoöre ërëp maim wë. 13 Anutu pi tiar kouta öngpökaan nuwak pim Ru panëëpë wa ngaöök yanimë pöta öngpök niulëën wë. 14 Pim Ru pöpök utpetetakaan ent ë niulëak tiarim utpetat won wes nuulëa.

Kristo pim wëwëetere ya yamëngkaut

15 Kristo pi Anutu itnaangkanëpë ököp. Pi ngaanëër omnant won wiaan wakaimaupök peene pötë kaö sak wë. 16 Anutuu Ruup pi kutömweriaan yangerakë omën ël epot pout ket ë pet iraup. Omën tiarim ityaangkautre itnaangkënöt, weëre kosangring kutömweriire mopöök wëaurö, isaare irëa pourö ket ëa. Anutuuk moulmëën Kristo pi omën ël epot poutë pep sak öpënëak ket ëa. 17 Pi omën pout won wiaan wakaimaup. Pim weëre kosangöök elmëaan omnant pout neenem urötë wë. 18 Pi ingre mor saurö tiarim kepön sak wë. Pël ëën ingre mor saurö tiar pim möönre koröpö pël yaë. Pimënt tapöpök ingre mor saurö tiarim songönte. Puuk omën poutë kepön erën elniak öpënëak weletakaan ngës rëak wal ëa. 19 Pöt Anutu pim kentöök pimtë wëwëere weëre kosang pout yang elmëën wak wë. 20 Pël yaëën Anutu pi pim Ruupön maan omën ël epot pout kutömweriaan yangerakë, piiring lup kopëtemer sak öpënëak kön wia. Pël ëëpënëak pim Ruup këra yetaprak möön iit il ngentiin pötak mayaap pöt tekeri wes nina.

21 Ar pöt, ngaanëër Anutu nerek wëën ar nerek wë omën utpetat ëeimeë piin kööre tok elmëeimaurö. 22 Pël ëauröak Kristo pim koröpre mësëpring oröak wel wia pötak ar wiap nuwasën peene Anutu piiring wë. Puuk arim ketre saunat won nuwasën lup kölam wëën Anutuu ëöetak niulëëpënëak pël ëa. 23 Pötaanök ar kön wi kosang yewesautak weë panë sak tauaan omën nantök wer nuön kön wi kosang yewesaut këlok sëpanëën ngönën rë nuula pöt taë wes wak ön. Pool ne ngön ompyaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

piptaan ya omën saup. Ngön ompyaö pöt tenök ar yang ël epotëëröen ök niaim.

Pool pi Kolosi omën ingre mor saurö kaamök elmëa

24 Nem arimëën këlangön kat yawi eptaan ya kë yes. Kristo pim ingre mor saurö, tiar pim möönre koröp wak wë pöröaan këlangön kat wia. Pöta ök neenta arimëën këlangön kat wiima nant om wia. Pötaanök ar ingre mor saurö kaamök elniak këlangön om wia pöt kat wi pet irumaaten kent yaë. 25 Anutu pim ngönte tekeri panë wesak ök niamëak ingre mor sauröa ya omën neulëaup. 26 Pim ngön epët, ngaanëër ëlëëp wiaan tiarim ëere köröörö kat nawiin wë aprö imautak peeneek pim omnarö tiar tekeri wes yaningk. 27 Anutuuk pim omnarö tiarën ngön ëlëëp ompyaö panëët, omën ngönën kopëlörö arim naë wia pöt, tekeri wes nimpënëak kent yaë. Pöt epët. Kristo pi arring wë. Pötaanök ar piin kor wëën puuk nukoirak kutömweri së piiring önëët. 28 Pötaanök tenök Kristo pim songönte omën pouröen tekeri wesak niaim. Pël eimeë utpet yaaut kasëng mampunëak pepanöm niiaöre ëwatring wë rë nuulëeim. Ar Kristoë ök sak önëëk yakök yaalni. 29 Ne ar pël ëënëak pim weëre kosang kaöat yenangk pötring weë yengenti.

Kön wi kosang wesak wë ngön kaaröt ke ur olapa

2 1 Ne ar omën epotön ëwat sënëak kent kön yawierek kat wieë. Arre ingre mor sa Leotisia kak wëauröere omën ingre mor sa munt neen itnaangkën naröaanta weë ngentiak ya kaö yamëngk. 2 Ne ar lup kopëtemer sak neneren lup sant elmëeë lup kosang sëëre kön këëkë wieë kön wi kosang wasö pël ëënëak weë yengenti. Ar pël ëënë pötak Anutu pim ngön ëlëëp wiakaima pöta songönten ëwat sënëët. Pöta songönte Kristo. 3 Pi kön tektekre ëwat pepap yak omën poutë songönöt ëwat wë. 4 Nem pël yeniak pöt, omën naröak ngön kaar niak wiap nuwaspanëak ngön pipët ök yeniak. 5 Nem yeniak pöta songönte epël. Nem koröpöök maimerek wë, ën lupmer pöt arring wë. Pël ëeë arën itaangkën arim lup kopëtemer sak wë wotpil yaautre Kristoon kön wi kosang yewesaut taë wia pöten ërëpsawi yeë.

Kristook yal ëak wëwë kosangët öpa

6 Ar Aköp Yesu Kristo wan pöl piik yal menak weë. 7 Pël ëak piik misën il tëak pim weëre kosangöök kosang sak wë kön wi kosang yewesauta kan ök niak rë nuula pöök pëën wë kaö wesak yaya maim weë.

8 Omën naröak ngön kaar mos kë wonöt ök niaan kat wiin pötök wii nitëëpanëën këëkë ngarangk ëak weë. Pöt Kristo pim naëaan wonöt, ëaröa ngön pas yangerakë pëënöt. 9 Ar ëwat wë. Anutuu wëwëere weëre kosang pout Kristoë koröpöök pangk ëak wakaima. 10 Pël ëaap piik yal ëak wë pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëwëet wak omën nenten ap newasngan. Pi isaup, omën isauröa kepönöököp.
11 Ar pöt, Yuta omnaröa yaaul Anutuun yaö ëënëak koröp kaut nailën ëauröak
wëwë utpetat kasëng menak Kristoë naë rë olëak piik yal menak wëën puuk
koröp kaut yail pöl elniak Anutuun yaö niwasën wë. 12 Arim i yanimë piptak
Kristook yal ëak wel wiin piiring yang kel niweera. Ën i yanimë taptak Anutu
pim weëre kosangöök Kristo weletakaan wal ë moulmëa pöpök ar pim weëre
kosangöön kön wi kosang yewasën Kristooring wal ë nuulëa. 13 Ngönën köpël
wakaimaurö, ar ngaanëër arim lupötë Anutuun yaö naën wëwë ngaantakël
wë utpetat eimaurö. Pël ëën pötök lupöt mën wel niwia. Pël ëautak peene pöt,
Anutuuk elniin Kristooring wëwëetak wë. Pël yaëën pi tiarim utpetat ent ë
yanuula. 14 Tiar Moses pim ngön kosangötë ngön wia pöt ngaarëk naön wëën
pötök utpet kangut tiarim naë orööpnaat, pël ëa. Pël ëautak Anutuuk utpet
kang pöt kërë olëa. Kristo pim këra yetaprak möön wel wia pötak Anutuuk
kang pöt won wesa. 15 Kristoë këra yetaprak isa pötak Anutuuk kutömweriaan
mopöök omën utpet isaare weëre kosangringörö il mowesak pitëm weëre
kosangöt ent ë moolëak omnaröa ëöetak pitëm songönöt tekeri wesa.

Tiar Kristooring wel wiaurö

16 Tiar Moses pim ngön kosangötë öngpök naön. Pötaanök omën
nampök arim iire kaömp yena pötaanre krismaki ma ngoon ma sant pötë
öngpök akun nent ngëëngk newasën yeë pötaan utpet wesak niaan pöt
kat mowiinganok. 17 Omën pipotön ököököt pël apenaat. Këët orööpënëak
yaëën wet rëak oröaut. Peene kë panë pöp, Kristo, pimënt oröak wë.
18 Omën naröak arimtën wak irëak enselöröen yaya manëak kaar yenia
pipot kat mowiingan. Pit omën pipotön wangarötë itena pël niak köntak
ieping eimeë yangerakë kentöökë ënëm yaë. 19 Omën ke pilörö Kristook
yal naën wë. Pi tiarim kepönö, ën ingre mor saurö tiar pim möönre
koröpö. Kepönöök möönre koröpö kaamök elniin urötre kosatring yal ëën
pangk yaë. Pël ëaan Anutuuk weëre kosangöt yaningkën kaö yes.
20 Ar Kristooring wel wiin yangerakë omnantë öngpökaan ent ë
nuulëauröak tol ëën yang omnaröa yaaul yeë? Tol ëën ngön kosang ke epot
ngaarëk yeö? 21 "Epot mor öngan." "Epot nëngan." "Epot mësël ëëngan."
22 Ngön kosang pipotök tiarim yangerakë omnant wak wëën lëngë yes pötön
ya. Ngön kosang pipot omnaröa könöökaanöt Mosesë ngön kosangötë yal
yemangk, Anutuu naëaan wonöt. 23 Ngön kosang pipotök enselöröen yaya
maimeë arimtën wak irëak arim möönre koröpötön nga elmëënëak yenia.
Pël yaalni pipotön omën naröak kön wiin ompyaö yaë pël yewas. Pël yaëëtak
pötök koröpöökë kentre kaur pöt pangk kan newariipan.

Anutuuk tiar Kristooring weletakaan wal ë nuulëaurö

3 1 Ar Kristoë wal ëautak yal ëak piiring wë. Pötaanök omën këët
o kutömweri Anutuu yaapkëëtakël, Kristoë kaö sak wë pörek

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wia pötön war kön wieë. 2 Ar yangerakë omnantön kön wiinganok,
kutömweri wia pötön kön wieim ön. 3 Pöt Kristoë wel wiautak ar yal ëak
wel wiin arim wëwëat Kristooring Anutuu naë ëlëëp wiin wia pötaanök.
4 Ënëmak Kristo wëwë pepap pim orö tekeri sëpna akunetak arta piiring
Anutuu ëwaatak orö rëënëët.

Lup ngaanöt sëp wesak lup ngolöpöt öpa

5 Pötaanök koröpöökë kent arim yeë pipot sasa kasëng meneë. Pöt
epot. Öngre omp nga yaaö, lup kewilring yaaö, öngre omp neneraan
kentre kaur yaaö, omën muntaröa omnantön war yaaut. Omën muntaröa
omnantëën war yaaö pötak Anutuu urtak yangerakë omnantön omp
ak yewas. 6 Omën Anutuu ngön wa olëak utpet pipot yaaö piporö puuk
kangut mampnaat. 7 Arta ngaanëër omën ke pilöröaring wë pitëm yaaul
eim wakaimaurö. 8 Pël ëauröak peene pöt, ngaare ya sangën, kön utpet
mowiire ökre wasre koö ngön, utpet pipot sëp weseë. 9 Ar neneren kaar
mangan. Lup ngaanötë utpet yaaut ent ë olëak 10 lup ngolöpöt wak wë
pötaanök. Anutuuk lup ngolöp pöt ket ëak nina. Pël ëak ket elniaupök kët
ël epotë könöt ngolöp nuwasën könring sak pimtë ök seim wë. 11 Wëwë
ngolöp eptak tiarim kom ëak wakaima pöt won yes. Yuta omnaröere
muntarö, koröp kaut yailauröere nailën yaaurö, ëwatöröere köpëlörö,
inëën yaauröere inëën naënörö, pöt pout mosöt pël yaë. Ën Kristo tiar
pouröa kaö sak tiarim lupötë wë pötakëër këët pël yaë.

Neneraan lup sant elmëëpa

12 Anutuuk ar pimëën yaö nuwasën pim omën sak wëën lup sant
yaalni. Pötaanök omnaröen yaköm kön wieë kaamök ëëre sant elmë,
arimtën kön wiin wak iraöre ya wiap ë, omnaröak utpet yaalniin kangiir
nga naalmëën ë pël ëeë. 13 Naröak könöm nant elniin pöt wak weë.
Ën arim tekrakaan nampök utpet elniin pimëën ngön wieë pöt kangiir
elmëënganëp om pim utpet pöt won wes moolaë. Kristook arim utpetat
won wes nuulëa pöl arta ëeë. 14 Lup sant yaaö pötak omën ompyaö
muntat il yewas. Pël ëak pötak ulöp urak ëën pangk yaë. Pötaanök
omën ompyaö pipot yeem lup sant pötaring weë. 15 Pël ëën Kristook
mayaap yaningk. Pötak arim lupöt wotpil wesak ompyaö yeë ma won
pöt pet elniip. Anutuuk ar möönre koröp kopëtaö wak lup kopëtemer sak
mayaaptaring önëak yas niia. Pötaanök kët ël epotë piin yoöre ërëp maim
weë. 16 Kristo pim ngönte arim lupötë ilëak kaö sëp. Ar ëwat wë. Neneren
rë moulööre utpet yaaut kasëng mampënaan pepanöm maö pël ëeë. Arim
lupötök Anutuun yoöre ërëp elmëak ngönën tanre Pulöök elniin Anutuun
yaya tan aö pël ëeë. 17 Anutu Pepen Aköp Yesu tiarimëën elnia pötaan
yoöre ërëp maimeë omën këmtak aöre moresök ya mëmpö pël yeë pipot
Yesuun wesak ëeë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ëlre pepere rungaaröa ngönte

18 Öngörö, arim ompöröaan inëën elmëeë. Aköpëën yaö saurö, ar pël
ëën ompyaö ëëpnaat. 19 Ompörö arta, arim öngöröen nga elmëëngan,
lup sant elmëeë. 20 Rungaarö ar, arim ëlre peparöa ngön ngaarëk weë.
Pël yaëën Anutuuk itaangkën pangk ëëpnaat. 21 Ën peparö arta, arim
rungaarö ya utpet ëëpanëën ya sangën mongawisngan.

Inëën yaaöre ngarangköröa ngönte

22 Inëënörö ar, kët ël epotë arim ngarangköröa ngön ngaarëk weë.
Arim ngarangköröak itaangkën ompyaö ëëpnaataan pëën won, Aköpön
kasinkasin yeem weë ngentiak pitëm ngön ngaarëk weë. 23 Arim ya
yamëngk pipot pout omnaröaan won, Anutuun yeë. Pötaanök weë panë
ngentiak mëneë. 24 Ar ëwat wë. Aköpök kangut nimpnaat. Puuk ar pim
omnaröaan yaö ëa pöt ningkën önëët. Pöt ar Aköp Kristo pim inëën
yaalmë pötaanök. 25 Ën omën utpet yaë pipop Anutuuk pim utpet yaë
pöta kangut mampnaap. Anutu pim ngön yaatak omën yapinringre yapin
won pourö mööngkraar kangk naalniipan

4 1 Ngarangkörö ar, wotpil wesak arim inëënörö mëngkre mëngk
ngarangk elmëeë. Pöt arta arim wotöököp kutömweri wë arën itena
pël weseë.

Kimang yamëëautere ompyaö wëauta ngönte

2 Ar pourö kosang wesak Anutuun ök maim ön. Pël eimeë ök
yamëëautak Anutuun këëkë kön wiak yoöre ërëp maim ön. 3 Pël ëak arim
ök yamëëautak tenimëënta Anutuun kimang maim ön. Pi kan nent koir
ningkën pim ngönte ök mëak Kristoë ngön ngaan ëlëëp wiakaima pöt ök
menaan kimang maim ön. Ne ngön pöt ök yamëëautaan wii kaatak wë.
4 Kimang maim önë pötak kaamök elnëaan nem ëëmëak neea pöl ngön
ëlëëp wiakaimauta songönte wa kotiak ök memaat.

5 Ngönën kat nawiin wilëngkëël wëaurö pitring wë akun il wasnganëën
omnant këëkë kön wieëak ëën. 6 Arim ngönöt ompyaö pan misëngring
tomunatë ök ëëp. Pël wë omnaröen ngön kaip ti mampunëëtaan poprak
naën ëënëët.

Poolök Tikikasre Onisimas wes mëa

7 Nem wë pöta ngönte Tikikas puuk waisak ök niapnaat. Pi nem kar
panëëpök Aköpë ya omën ompyaup, neering ya ngawi yamëngkaup. 8 Ten
tolëël wë pöta ngönte ök niaan kat wiak lup kosang sënëak nook wes
mëën yewais. 9 Pël ëak Onisimas, tiarim kar panëëp, piiring wes mëën
yewais. Pi arim kakaanëp ya sëp newasën om wëaup. Piaripök eprekë
yaaut ök niapnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pool pi Kolosi omnaröen yoöre ërëp mëëa

10 Aristakas neering wii kaatak wëaupök arën yoöre ërëp yenia. Ën
Maak, Panapas pim nang karip, puukta tapël yenia. Pi arim naë waisën
pöt nem niak pöl sant mowasën. 11 Ën Yesu, yapin nent Sastas, piita arën
yoöre ërëp yenia. Yuta omën nem karuröa naëaan pitökëër ketumön
newesak omnarö Anutuuk wa ngaöök mëëpënëak neering ya yamëngk.
12 Pël ëak arim kakaanëp, Epapras, Yesu Kristoë ya omnamp, puukta
yoöre ërëp yenia. Ar kosang sak Anutuu arim ëënëak yaalni pöt kön
wi sokolön yak kët ël epotë kosang wesak kimang maim wë. 13 Pim
songönten nem ëwat wë yeniak epop. Pi arimëënre Leotisiaare Irapolis
ka pöteparë omnaröaan kaamök elniipënëak ya kaö yamëngkaup. 14 Luk
root ompyaupre Timas piaripta yoöre ërëp yenia. 15 Ne tiarim kar Leotisia
kak wëauröen yoöre ërëp yemak pël ök man. Pël ëak öng Nimpaare
pim kaatak ngönënëën wa top yaauröenta tapël man. 16 Pep epwer ar
sangk kelak pöt wes mëën Leotisia ingre mor saurö pitta sangk kelëp. Ën
kangiir Leotisia omnarö menan pöwer pit sangk kelak ningkën arta sangk
kelën. 17 Pël ëak Akipas pipopön, “Aköpë ya nina pipët këëkë wesak mën,”
pël man.

18 Pep epwer omën nampön maan retëng ëa. Ën kaö epët pöt nemtok
retëng yeë. Nemtok arimëën yoöre ërëp ngön retëng yeë. Ar ne wii
kaatak wë pöt kön wieë nemëën Anutuun kimang maë.

Anutu pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim karip, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Tesalonaika

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 20 pöta ök won sëën Pool pi Korin kak wë pep epwer Tesalonaika kakë ingre mor sauröaan retëng ëa. Pi wet rëak Tesalonaika kak së ngönën ök maan narö Yesuun kön wi kosang wesa (Ngön Yaaö Omnarö 17:1-9). Pitëm pël ëa pötaan Yuta omën naröak nga yaalmëën ingre moröröak Pool wes mëën sa. Pël ëak ya mëmpö së Korin kak oröak wëën Timoti pim naë së oröak pitëm ngönte ök mëëa.

Yuta omën naröak ingre moröröaan nga elmëak utpet mowesa. Pël maan kat wiak Poolök pit kosang sak öpënëak mëëa. Pël ëak Yesuu kaalak waisëpnaata ngönte retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1*
Anutuu yoöre ërëp ngönte *1:2–3:13*
Kristoë kentöökë ënëm ëëpenaat *4:1-12*
Kristoë kaalak waisëpnaata ngönte *4:13–5:11*
Wa korkor ngönte *5:12-22*
Ngön mëët *5:23-28*

---

1 1 O Tesalonaika kakë ingre mor saö Anutu tiarim Pepapre tiarim
Aköp Yesu Kristooring yal menak wëaurö ne Pool Sailasre Timoti
piaripring wë pep epwer retëng ë yaningk.

Anutu pim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Tesalonaika omnarö kön wi kosang weseimeë wotpil wakaima

2 Akun poutë ten arën kön wieë Anutuun yoöre ërëp mëak arimëën
kimang maim wë. 3 Pöt ten arim Kristoon kön wi kosang wasën këët
yaaröön ompyaö yaaöre lup sant yeem ya kaö yamëngkaöre tiarim
Aköp Yesu Kristoon kön kosang wiak piin kor yeem lup kosang sak
wëa pötön kön wieë Anutuun pël maim wë. 4 Karurö, Anutu ar lup sant
yaalniaupök pimëën yaö elnia pöten ten ëwat wë. 5 Ngön ompyaö tenim
arën ök niaima pöt ngön pëën won, Ngëëngk Pulöökë weëre kosangöök
ök yeniaan Pul pöök tenim lupötë ngön pöt yaapöt pet elnia. Pël ëën
ten kaamök elniak arim naë ya yamëngkën tenën itenak omën ke
tolëëlörö pöten ëwat saurö. 6 Pël ëak Anutuu ngön ompyaut wak wëan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötaan könömöt arim rangk yawisën Ngëëngk Pulöök kaamök elniin ërëpërëp ëak ten Aköpë wëwëeta ënëm saurö. 7 Ar pël ëan pötaanök omën Masetoniaare Krik yangerarë ngönën wak wëaurö arim wëwë ompyauta ngönte itenak ënëm ëa. 8 Pöt eptaanök. Aköp pim arim naë ya yamëngkauta ngönte aö yesem Masetoniaare Krik yangerarë wëaurö kat yawiin arim Anutuun kön wi kosang weseim wë pöta ngönte ulöl sak yang munt nantëëta yes. Omën pourö pöten kat wia pötaan tenök ök mena pöt pangk naën. 9 Omën pörö pitëmtok ten arim naë wais wëën omën arim naë oröa pöta ngönten ök yenia. Pitök omën kön ökre wasut arim wet rëak ngëëngk weseiman pöt sëp wesak Anutu wëwëetaringëp pim naë rë olëak pim inëën sak wë pöta ngönte ök ya. 10 Pël ëak pitök arën, "Anutuu Ruup kutömweriaan wes mëën kaalak waisëpnaap piin kor eim wë," pël ya. Pim Ruup Yesu pöp ngaanëër wel wiin kaalak wal ë moulmëaup ënëmak Anutu pim ya sangën elniipna pötakaan kama yaniö.

Poolë Tesalonaika kak ya mënauta ngönte

2 1 Karurö, ar ëwat wë. Ngaan ten arim naë wais ngönën ök niia pöt mos nasën. Won. 2 Ten arim naë naaröön wë wet rëak Pilipai kak om wëën naröak utpet niwasën këlangön kat wia pöt ar ëwat wë. Pël ëaatak ten Anuturing wëën kaamök elniin lupöt kosang sak wëën naröak kööre tok kaö yaalniin Anutuu ngön ompyaut ök niiaut. 3 Tenim ngönën ök yeniak epët ngön korar nentak ök neniaan. Ten wëwë kewilring wëa pötak morök elniinëak naën. 4 Anutuuk tenën ökre was elniak itaangkën yok pangk ëënak pim ngön ompyaut ök nianëak niaan yewais. Omnaröak tenim yaaten itenak kent ëëpnaataan won, Anutu lupöt ityaangkaupök itenak kent ëëpënëak ök yeniak. 5 Ar ëwat wë. Ten ngön pöt arök tenën kön wiin ompyaö ëëpënëak ököök neniaan ëaut. Won pan. Pël yeem tenim ngön niia pötakta tenim omnantön kentre kaur yaaö pöt wa ëlëëp newasën ëaut. Pöt Anutu piita ëwat wë. 6 Ten Kristoë ngön yaaö omnaröak ar tenim yapinte wak isak anëak ngön kosang wesak niana pöt yok pangk ëëpnaat. Pël ëëpnaatak ar ma omën muntaröak pël ëënëak neniaan ëaut. 7 Ten ngaan arring wakaima pötak ël nampë pim runga koturöen wiap yaalmë pöl elnieimaut. 8 Ten arën lup sant yaalni pötaan Anutuu ngön ompyaut ök nianëak kent kön wiaut. Pöt pëën won. Tenim wëwëet ar kaamök elniipnaan pëël elniinëak kön wiaut. Pöt arën lup sant kaö panë yaalniaut.

9 Karurö, ar tenim ya kosang mëneimautön ëwat wë. Pöt ten Anutuu ngön ompyaut ök niiautak këëre kaömpöt arim naëaan önganëak tenimtok këtre rö kan poutë ya mëneimaut. 10 Anuture ar pourö tenën ëwat wë. Ten ar Anutuun kön wi kosang yewesauröa naë ya yamëngkem utpet nent naën, wotpil wakaimaut. 11 Ar ëwat wë. Omp nampë pim rungaarö ngarangk yaalmë pöl ten arimëën elniaut. 12 Ten arim könre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

lupöt kosang nuwasën wëën Anutu pim naë sëën wa ngaöök nimëën pim ëwaatak önëak yas yenia pöpök arën itenak ya kë sëpënëak kosang wesak niiaut.

Tesalonaika omnarö kön wi kosang panë wesak lupöt kosang sak këlangön kat wia

13 Omën epëtenta ten Anutuun yoöre ërëp maim wë. Ngaan arim naë
wais Anutuu ngönte ök niaan kat wian pötak ar omnaröa ngön pasit
pël newasën Anutuu ngönte pël wesak waurö. Yaap, ngön pöt Anutu
pimtok ar piin kön wi kosang yewesauröa könre lupötë ya yamëngk.
14 Karurö, omën nant Anutuu ingre mor saurö, Yutia yangerak Yesu
Kristoë ënëm yaauröa naë oröa pöt arim naëta oröa. Pöt arim yangerakë
omën karuröak elniin këlangön kat wia pöl pitta Yuta omën pitëm
karuröak wet rëak elmëën kat wiaurö. 15 Yuta omën pörö tiarim Aköp
Yesu Kristoore Anutuu tektek ngön yaaö omnarö mën wel wiak ten waö
ë nimëaut. Pël ëak Anutuu omën ompyaö kent yeëa pöt wa yoolëemak
omën pouröaan kööre tok yaaurö. 16 Pitök ten Anutuu utpetetakaan kama
niöpna ngön pöt ar omën muntaröen ök nianganëak il niwariipënëak pël
ëaut. Pël yaëën pitëm saunat kaö panë saut. Pël ëaatak Anutuu ya sangën
pömpel peene pitëm naë yaarö.

Pool kaalak Tesalonaika omnaröa naë së itaampënëak kent kön wia

17 Karurö, ten akun kot eptak ar sëp niwesak wë arën itaampunaataan
yaköm kön wiaut. Yaap, ten arën itnaangkën wë arimëën kön wieim
wëaurö. Pël yeem kaalak wais it ningampunëak weë panë ngentiaut.
18 Ten arim naë waisënëak kent kön wiaut. Ne Pool nook akun selap
waisumëak ökre was ëën Setenök tenim kanö il niwariak wë. 19 Ënëmak
tiarim Aköp Yesu kaalak waisën tiar pourö pim itöök taupenaat. Ten arën
itaampunëak kor wë akun pötak Aköpë ëöetak arën itenak tenim arim
naë ya mëneimauta këët pël wesak ya kë sënaat. 20 Yaap, ten arim naë ya
yamëngkën ar Anutuun kön wi kosang wesan pötaan ya kë sënaat.

Poolök Timoti Tesalonaika omnarö weëre kosang mampënëak wes mëën sa

3 1 Ten arën itnaangkën wë ya këlangön kön wiinganëak tenipökëër
Atens kak om ön pël wesak 2 tiarim karip Timoti tenipring Anutuu
yaat yamëngkem Kristoë ngön ompyaut ök yaaup arim naë wes mëaut.
Ten pi arim lupöt kosang nuwesak arim kön wi kosang yewesaut taë
nuwasëpënëak wes mëaut. 3 Ar narö munt naröak utpet yanuwasën
pötak arim kön wi kosang yewesaut irikor elniipanëak ëaut. Arimtokëër
ëwat wë. Anutuuk tiar omnaröak utpet elniipënëak yaö niia. 4 Pöt yaap
ngaantak tenim arring wakaima pötak, “Ënëmak omën naröak tiar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

utpet nuwasëpnaat," pël ök niiaut. Pël niaan tenim ök niia pöl yaaröön ityaangk epët ar yok ëwat wë. 5 Omën naröak utpet nuwasëpënëak ëa pötaanök nem arën itnaangkën wë këlangön kat wian pöl kaalak kat wiinganëak akun pötak arim kön wi kosang yewesauta songönten ëwat sumëak Timoti wes mëën waisa. Pöt Setenök arën ököök niaan tenim arim naë ya mëneima pöt mos ëëpanëak kön selap ëaut.

Timoti pim ngön ompyaut wak sëën Pool pi ërëpërëp ëa

6 Peene pöt, Timoti arim naëaan wais e oröak wë arim kön wi kosang yewesaöre lup sant yaaö ngön ompyaö pöt tenipön ök yenia. Pël niak arök tenimëën yak ya ërëpërëp kön wieim wëan pötere tenim arën itaampunëak kent kön yawia pöl arta tenimëën yeëan pötenta ök yenia. 7 Karurö, arim wëwëeten kat wia pötaanök omnaröak ten utpet yanuwasën këlangön kat yawiem arim kön wi kosang yewesauten kön yawiin pötak tenim lupöt kosang yewas. 8 Pöt epët. Ar Aköpring lup yal ëak kosang sak wë pötaan ten peene lup kengkën sak önaat. 9 Arim yeëan pötaan ten Anutuun yoöre ërëp yemak. Pöt arën kön wieë Anutu tiarimopön ök yamëem arimëën ërëpërëp kaö yeë. 10 Këtre röök poutë ten arim naë wais itenak ngönën lup irikor yeë pöt wotpil wes nimpunaataan kosang wesak kimang maim wë.

Pool pi Tesalonaika omnaröa naë sëpënëak Anutuun kimang mëëa

11 Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu piarpimtok kanö të niwiin arim naë waisënaat. 12 Aköpök kaamök elniin arimëntre omën naröen lup sant yaalmëan pöt kaö sëën tenim arën lup sant yaalni pöl elmëeim ön. 13 Pël ëën arim lupöt kosang niwasën tiarim Aköp Yesu pim omnaröaring waisëpna pötak ar Anutuu tiarim Pepapë ëöetak utpet nent won, kölam pëën önëët.

Wëwë wotpilten Anutu kent yaë

4 1 Karurö, ne ngön munt nent niamaan kat wieë. Ngaan arim wëwë ompyaut wëën Anutuuk itenak kent ëëpnaata songönten ök niaan kat wiak ënëm eimaurö. Peene pöt, ne Aköp Yesu pim yapintak ngön nent kosang wesak epël niamaan kat wieë. Arim wëwë ompyaö pöt kaö wesak eim ön. 2 Ar ngön pout Aköp Yesu pim yapintakël tenim ök niia pötön ëwat wë. 3 Anutuu kent yaaö pöt epët. Öngre omp nga yaaö pout kasëng menak lup kölam panë önëak kent yaë. 4 Ën ompörö ar öng koirënëak pöt lup kopët nemer wë wotpil wesak koireë. 5 Omën ngönën won, Anutuun köpël wë pöröa öngöröaan kentre kaur ëak yokoir pöl ëëngan. 6 Arim karurö utpet elmëak pitëm öngörö këkain elmëënganok. Pöt tenim ngaan ök niia pöl Aköpök omën utpet ke pil yaaurö kangut mampnaat. 7 Anutuuk tiarën yas yenia pöt öng nga ëëpenaataan won, lup kölam

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

öpenëak yenia. 8 Pötaanök omën ngön epët kasëng yemangk pöp omën muntapön won, Anutu Ngëëngk Pulö ar yaningk pöpön kasëng yemangk.
9 Ne arim karuröen lup sant elmëënë pöta ngönte pangk retëng ëak ök neniangan won. Pöt Anutuuk arën neneraan lup sant elmëënëak yok ök niia. 10 Pël niaan ar yaap arim kar Masetonia yang poutë wëauröen lup sant yaalmë. Pël yaëënak karurö tenök, "Pötakëër kaö wesak eim ön," kosang wesak pël yeniak. 11 Tenim ngaan kosang wesak ök niia pöl wiap sak wëëre omnant ngarangk ë, omnant önëën arimtë moresök pëën ë pël ëënëën kosang wesak eim ön. 12 Pël yeem kaömpre omnantëën kimang nemaan yaëën ngönën köpëlöröak itaangkën ompyaö ëëpnaat.

Aköp pi kaalak wais tiar wal ë nuulëëpnaap

13 Karurö, ar wel wiauröen ëngk ma e weseë ngönën köpëlöröa kaalak wal ëëpnaat köpël wë ingre yailak ya pöl anganëën ök niamaan kat wieë. 14 Tiar Yesu pim wel wiak kaalak wal ëa pöten kön wi kosang yewas. Pötaanök Anutuuk Yesu pim kaalak waisëpnaatak omën piin kön wi kosang wesak wel wiauröeta wal ë moulmëën piiring waisëpnaat pël kön wieë. 15 Pöta ngönte Aköpë këm ngönte epël nianaan kat wieë. Ënëmak Aköpë kaalak waisëpna akunetak öp öpenaarö wel wiauröa wotöök rëak kutömweri nasëngan. 16 Anutuuk ngön kosang wesak aan ensel wotöököpök ngön ëak yeniaan kutömweriaan kuup yamëngkën Aköp pimtok yangerak irapnaat. Pël yaëën omën Kristoon kön wi kosang weseimeë wel wia pörö wet rëak wal ëëpnaat. 17 Pël ëën Anutuuk mësak yawisën akun pötak öp öpenaarö kutöm kepilrak koirak Aköpön mopöök itaampenaat. Pël ëak piiring kët ëlötë wakaim öpenaat. 18 Pötaanök arim karuröen ök mëak lup kosang moweseë.

Tiar Aköpë waisëpnaaten kangk eim öpa

5 1 Karurö, "Akun tol ëak sëënak omën pöt orööpën?" ma "Omën oröp nentak ëën orööpën?" ngön pöta songönten ar ëwat wë. Pötaan ök neniangan. 2 Aköpë waisëpna akunetak ëëpnaaten arimënt ëwat wë. Omën këkainëpë rö kan yaarö pöl teënt orööpnaap. 3 Omën Yesuu ngönte ngaarëk naönöröak, "Akun eptak mayaap wë ompyaö öpenaat," pël aim wëën Aköpë akunet oröön kö sëpnaarö. Öng nampë ru wilëpënëak lel yailën këlangön kat yawi pöl pit këlangön kat yawiin mait naalmëëpan. 4 Karurö, ar koutak naön Aköpë akuneten ëwat wë. Pötaanök omën këkain nampë ëlëëp waisën yaan yes pöl Aköpë akunet yaaröön pël naëngan. 5 Ar këtre ëwaata yaö saurö. Tiar koutere rö kanë yaö wonörö. 6 Pötaanök omën ka kun yesauröa omnantön itnaangkën wë pöl ëënganëën kön wotpil wesak wë ngarangk këëkë ëëpa. 7 Rö kanötë omnarö ka nga yeem itnaangkën yaaurö. Ën rö kan tapötë i ngaat nak kön irikor yaaurö. 8 Pël yaauröak tiar Anutuu ëwaatak wëaurö. Pötaanök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

irikor ëënganëp kön ompyaö wetete öpa. Tiar Anutuun kön wi kosang
wasööre lup sant ë pël ëak pötak ulpëën kosangëp ket ëak wak öpa. Pël
ëak Anutuuk tiar utpetetakaan kama niöpna pötaan kön kosang wiak
kor wë pötak ul kosangët ket ëak waëak öpa. 9 Pöt eptaanök. Anutu pi
tiarimëën ya sangën elniipënëak neniaan. Won, pi tiarim Aköp Yesu
Kristook utpetetakaan kama niöpënëak yaö niia. 10 Yesu pim tiarimëën
yak ngaanëër wel wia pöt tiar narö wel wiire om öp wë pël ëaapena pörö
piiring sasa wakaim om öpenëak ëa. 11 Pötaanök peene yeëan pöl arim
karurö kosang mowesak nener kaamök elmëeim ön.

Ngön mëët

12 Karurö, ten kosang wesak epël nianaan kat wieë. Ar omnarö arim
naë ngönënë ya yamëngk piporöa ikaanöök ön. Pit Aköpök arim kaö
wes moulmëënak könre wetete ninak wotpil yanuwas. 13 Pitëm arim
naë ya yamëngk pötaan kön wiin isën lup sant elmëën. Pël yeem ar
ingre mor saurö mayaaptaring ön. 14 Karurö, ten ngön kosang epël
ök nianaan. Ar omën wisën yaauröen pepanöm man. Pël ëak kas yaë
piporöa lupöt taë mowesak wiapre kor yaaö puorö kaamök elmëën. Pël
yeem omën pouröaan ëpre wiap elmëën. 15 Omën nampök utpet yaalniin
kangiir elmëënganëën ngarangk ëën. Akun poutë kosang ngentiak arim
karuröere omën pouröaanta wëwë ompyaut wël ëak elmëën. 16 Kët ëlötë
ërëpërëp eim ön. 17 Akun poutë Anutuun ngön ök maim ön. 18 Omnant
pout arim naë yaaröön pöt Anutuun yoöre ërëp maim ön. Anutuuk ar
Yesu Kristooring yal menak wë pipot pout eim önëak kent yaë.

19 Ngëëngk Pulöökë ngönte apënëak yaëën wa olëak mëak kan
mowariinganok. 20 Anutuu ngönte omnaröa tektek yenia pöt kaaöre
këëpöt ëak kasëng mangkanok. 21 Ngön pout ökre was ëak ompyaut wël ë
moröak wë 22 utpetat mop mowiin.

23 Anutu, mayaap pepap, pimtok arim lupöt kölam niwasën pangk
ëëp. Pi ngarangk elniin tiarim Aköp Yesu pim kaalak waisëpnaatak
arim könre lupre koröpötë utpetere korar nent wi naöpan. 24 Anutu yas
yeniiaupök pim ngönte akun poutë aan kat wiin kë yaaröaupök ngön ök
yenia epët yaap mën pet irëpnaap.

25 Karurö, ar Anutuuk ten kaamök elniipnaan kimang man.

26 Karuröen lup santak yowe mëak mor meneë.

27 Ne Aköpë yapintakël kosang wesak epël yeniak. Ingre mor sa kar
pouröen pep epwer sangk kelak ök man.

28 Tiarim Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim naë wiaap.
[Yok pi tapët.
Ne arim nanëp, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Tesalonaika

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 20 pöta ök won sëën Poolök Korin kak wë pep epwer Tesalonaika ingre moröröaan kaalak retëng ë mena. Pi kat wiin pit kön irikor ëak Kristoë kaalak waisëpna pöt yok oröa pël wesa pöt kat wiak wotpil wasëpënëak pim waisëpnaata ngönte kaalak retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Yoöre ërëp ngönte *1:3-12*
Kristoë kaalak waisëpnaata ngönte *2:1-17*
Kristoë kentöökë ënëm ëëpenaat *3:1-15*
Ngön mëët *3:16-18*

---

1 1 O Tesalonaika kak ingre mor saurö, ne Pool Sailasre Timotiiring wë
pep epwer retëng ë yaningk. Pöt Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp
Yesu Kristo wë pötaanök.
2 Anutu tiarim Pepapre tiarim Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre
mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Anutuun yoöre ërëp mëëa

3 Karurö, akun poutë ten arimëën yak Anutuun yoöre ërëp maim wëën
pangk yaë. Arim kön wi kosang yewesaut kosang panë yesën neneraan
lup sant yaalmëan pöt kaö yes pötaanök. 4 Pël yeë pötaan ten arim
yapinte wak isak Anutuu ingre mor saö ka nantë wëauröen ök yemak.
Arim kööre toköröak utpet yaalniin këlangön kat yawiem lup kosang sak
wë kön wi kosang yewesaut taë wes wak wë.

Anutuuk tiar wotpil wesak wël ëak ya yanimëngk

5 Arim wëwë pitak Anutuuk wël ëak ya yamëngkaut wotpilte pöt pet
yaalni. Ar wëwë ompyaö pipët wak wëën arën kön wiak wa ngaöök
nimëëpnaataan këlangön kat wiinëak niia. 6 Anutu pimtok wotpil
wesak ya mënak omën këlangön kat yaniwi pörö kangiir këlangön
kat mowiipnaat. 7 Pël ëak ar këlangön kat yawi pörö puot kërë niolaan
tenring ompyaö eim öpenaat. Pim pël ëëpna pöt tiarim Aköp Yesu Kristo

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kutömwer sëp wesak es kësang newesring tekeri yaaröön pim ensel weëre kosang pöröa piiring waisëpnaatak pël ëëpnaat. 8 Pël ëak omën Anutuun köpël wë tiarim Aköp Yesu pim ngön ompyaut ngaarëk naön yaë pörö puuk kangut mampnaarö. 9 Omën pörö pit Anutuuk kangut menak waö ë momëën Aköpë ëöetak wëaut sëp wesak pim weëre kosangöökë ëwaaten itnaangkën sasa kö sëpnaarö. 10 Pim waisëpna akun pötak omën pim yapinte wak isak aimeë kön wi kosang wesak wëa pörö piin yaya mapnaat. Ën arta tenim ngönën ök niiaut kön wi kosang wesan pötaanök pitëm tekrak önëët.

Pool puuk Tesalonaika omnarö Anutuuk weëre kosang mampënëak kimang mëëa

11 Ar pël ëënë pötaanök ten akun poutë Anutuuk kaamök elniipënëak kimang yamëëaurö. Wëwë önëak yas niia pöt pi arën kön wiin ompyaö wëën pangk ëëpënëak kimang yamëëan. Pël yeem pi weëre kosang ningkën arim kentöök omën ompyaut pout ëënëak kön yawi pöt ëëre arim ya Kristoon kön wi kosang weseë yamëngk pötta pet irö pël ëënëak kimang yamëëan. 12 Pël yeem ar tiarim Aköp Yesu Kristoë yapinte wak isak aim wëën puukta arën tapël wak isak apënëak kimang yamëëan. Tiarim Anuture Aköp Yesu Kristo piaripök komre kolap elniin pël ëënëët.

Omën ngön wa yoolëaupë ngönte

2 1 Karurö, tiarim Aköp Yesu Kristo kaalak waisën piiring wa top ëëpena ngönte kosang wesak epël nianaan kat wieë. 2 Omën naröak Aköp kaalak waisa ngön pöt yaan kat wiak kön irikor ëak ya ngës ëënganok. Ngön kaar pöt omën nampök tektek ngön yaauröa ök sak niia ma nampök pimtë könöökaan rëak niia ma naröak, “Pool puuk retëng ëak wes momëën kat wia,” pël ök niia wes. 3 Omën namp kaar ke pilöt ök yeniaan pöt kat mowiinganok. Aköpë waisëpna akunet pas naaröopan. Wet rëak omën kësang Anutuu ngönte wa olëak pi kasëng meneim wëënak omën Anutuu ngönte wa olaima pöp utpet mowesak es parëaöökë ping mowasëpnaap pi tekeri sëënak ënëmak Aköpë akunet oröopnaat. 4 Pi omën pouröa Aköp pël sëpënëak pitëm omnant Anutuu ök yewesaare ngëëngk wesak yaya yamëëa pötön kööre tok elmëëpnaat. Pi pimtën ne Omp Aköp pël aö omnaröa yaya yamëëa pötë rangk isak Anutuu ngönën tup kaöeta kakaati ilëak wel aisëeë pimtën, “Ne Anutu tapöp,” pël apnaat.

5 Ne ngaantak arring wë ngön pöt ök niaimaut. Pöt ar kat kolak wë ma? 6 Peene omën utpet pöp waisëpënëak yaëën omnant il wariak wë pöten ar ëwat wë. Ënëmak Anutuu pimëën akun mowia piptak tekeri oröopnaap. 7 Ar ëwat wë. Peene wëwë Anutuu ngön wa yoolëa pöt kot wiaan omën naröak pël yaë. Pël yaëën omën utpet pöt kot yewesa pöp om kot wesak wë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ënëmak sëpnaap. 8 Pël ëën omën Anutuu ngönte wa olaima pöp tekeri oröön utpet pöt kaö panë sëën Aköp Yesu wais pim këm muntönöök momöön wel wiipnaap. Pim waisëpnaatak ëwa pööring oröön omën pöp kö sëpnaap. 9 Omën Anutuu ngönte wa olaima pöp Setenë weëre kosangöök wais morök elniipënëak ya weëre kosang ke nentere nent mënak retëng it ngolöpöt mëmpnaat. 10 Pël yeem pi Setenë weëre kosangöök omën kö sëpna pörö morök elmëëpnaat. Omën pörö Anutuuk utpetetakaan kama moöpënëak pim ngön këët öpënëak maan kaaö ëa pötaanök kö sëpnaarö. 11 Pit pim ngön këëten kaaö ëa pötaanök Anutuuk omën kaar nantëën wa yaap wesak kön wi kosang wasëpna yak omën weëre kosang nent pitëm naë wes mëën oröak morök elmëëpnaat. 12 Pötaanök omën ngön këëten kön wi kosang newasën utpetatëën kentre kaur eima pörö Anutuuk kangut mampnaat.

Anutuuk ar utpetetakaan kama niöpënëak yaö elnia

13 Tenim kar Aköpë lup sant yaalni pörö, ten arimëën yak Anutuun yoöre ërëp maim wë. Ngaan panëër Anutuuk ar utpetetakaan kama niöpënëak yaö niia. Pël ëën pim Pulöök ar Anutu pimtëën omën panë sënëak niulëën ngön këëten kön wi kosang wesan pötaanök utpetetakaan kama niwa. 14 Anutuuk ar utpetetakaan kama niöpënëak ngön ompyaut tenim arën ök niia pötak yas niia. Pöt ar tiarim Aköp Yesu Kristooring ëwaatak wë pim omën ompyaut ngawi eim önëak niia. 15 Pötaanök karurö ar kosang sak taueë Anutuu ngönënte tenim këmötök rë nuulööre pepatë ök niiaö pël elnieima pötë ënëm ëeim ön.

16 Tiarim Aköp Yesu Kristoore Anutu tiarim Pepap, piaripök lup sant elnia. Pël ëak komre kolap yaalniem arim lupöt kosang nuweseim öpnaat. Pël ëën omën ompyaö piarpim nimpna pötëën kangk eim wë. 17 Piaripök arim lupre könöt kosang nuwesak omën ompyautëën aöre mëmpö pël ëënëën weëre kosang nimp.

Poolök, “Anutuun ten kaamök elniipnaan kimang maë,” pël mëëa

3 1 Karurö, ten ngön munt nent wia. Pöt epët. Ar Anutuun ten kaamök elniin ya mëngkën Aköpë ngönte arim naë ëa pöl teëntom ulöl sëën omnarö wak ping wesak apënaan kimang man. 2 Omën selap pan Kristoon kön wi kosang newasën wë. Pötaanök Anutuuk ten utpetaröa moresiaan kama nuupnaan kaalak kimang man. 3 Pit piin kön wi kosang newasën yaëëtak Aköp pi ya ompyaö yamëngkën tiar piin kön wi kosang wasëpena pöt pangk ëëpnaat. Pi Setenök utpet niwaspanëën weëre kosang nimpnaat. 4 Aköpök ten könre lupöt kosang niwasën tenök arimëën kön kosang yawi. Ten arën epël kön yawi. Tenim ngön kosang wesak ök yeniak pöt ar peeneaan ënëma poutë om eim önëët. 5 Aköpök arim lupötë ya yanimëngkën Anutuu arën lup sant yaalni pötere Kristoë kosang sak taueë könömöt wak wakaima pötenta ëwat sën.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Poolök omën pourö ya mëmpënëak mëëa

6 Karurö, ten tiarim Aköp Yesu Kristoë urtak wë kosang wesak epël
ök yeniak. Kar narö tenim ngönën ök niia pöta ënëm naën wisën wë
pörö mop mowieë. 7 Ar ëwat wë. Tenim yaaul ök ëënëët. Ten ngaantak
arring wë wisën naën eimaut. 8 Akun pötak ten arim moresiaan këëre
kaömpöt pas naön eimaut. Arim naëaan pas önganëak sum pëënë ëak
önëak këtëkre rö kan poutë ya kosang mëneimaut. 9 Tenim arim naë ya
mëneimaö pötak ar këëre kaömp nimpunëak kimang niianëën pangk ëan
tapön. Pël ëaatak ten pël naën ar tenim ënëm ëënëëk yak tenimtok këëre
kaömp öna yaat mëneimaut. 10 Ngaant tenim arring wakaima pöten ar
ëwat wë. Pötak nga ngön nent epël ök niiaut. Omën namp ya namëngkën
ëëpna pöp kaömp mangkan.

11 Pöt oröptaanök ngön pöt niian wasngan. Ten kat wiin epël aim.
Omën arim teköökaan narö ya namëngkën wisën wë kar naröa
omnantëën ngön pas köntak yamëëan pël ya. 12 Ten Aköp Yesu Kristoë
urtak omën piporöen ngön kosang wesak epël yeniak. Ar ëlëëp wal ë rëak
wë arimtëën ompyaö wesak ya yamëngkem këëre kaömp wak neim weë.

13 Pël wia pötaan, karurö ar ompyaö yaautaan kaaöre këëpöt ëënganok.
14 Omën namp tenim ngön pep epweri retëng ë yaningk epot ngaarëk
naön yaëën pöt ëö sëpnaan war wes mëak kërë momëën. 15 Pël yeem piin
kön wiak arim kööre toköp pël wasnganok, won. Arök piin kön wiin arim
kar namp pël sëën pepanöm man.

Ngön mëët

16 Aköp, mayaap pepap, pimtok omën ke nentere nent yaaröön mayaap
nineim öp. Pi tapöpök ar pouröa naë öp.

17 Ne Pool tapöpök arën yoöre ërëp epët nemtë moresök retëng yeë.
Mor retëng epët nemtëët. Nem pep poutë yaaulök arimëënta yeë.

18 Tiarim Aköp Yesu Kristoë komre kolap pöt arim naë wiaap.
[Yok pi tapët.
Ne arim nanëp, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Timoti

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 35 pöta ök won sëën Poolök pep epwer Timoti pimëën retëng ëa. Timoti pöp, pim ëlëp Yuta öngöp, ën pepap Krik ompöp. Pi Epesas kak ingre mor saurö ngarangk ëak wëën Poolök epwer retëng ë mena. Ngön irikor nant pitëm naë yaaröön Poolök Timotiin tolëël ngarangk ëëpën pöta ngönöt ëak mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Ngönënëën wa top yaauta ngönte *1:3–3:16*
Timoti pim ya mëmpna ngönte *4:1–6:21*

---

1 1-2 O Timoti ngönën ök niaan kön wi kosang wesak nem ru panë saup, ne Pool Anutu tiar utpetetakaan niöpnaapre Yesu Kristo tiarim kor wëaup piaripök neaan Yesu Kristoë ngön yaaö omën saupök pep epwer retëng ë yaningk.

Anutu Pepere tiarim Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre ya ngësre mayaap pöt ningkën nim naë wiaap.

Ngönën kaarötön pepanöm mëëa

3 Ngaan ne Masetonia yangerakël sumëak yeem ni Epesas kak om wëën ke urak niian pöl yal menak ömëak rangk yeniak. Ni omën ngönën kaaröt ök yema pörö omën muntaröen kaalak mepanëën nga yamëem pirek om wë. 4 Pit omnaröen pitëm ëere körööröa ngön kaaröt ök yema. Pël ëak pötëën neneraan nga eimeë wëwë ompyaut öpna pötaan kaamök naën yaë. Pötaanök pit ngön ke pilöt kaalak apanëën nga mam. 5 Nem niin pitën nga mamëak yeniak pöta songönte epët. Pit kat wiipna pöt pitëm lupöt kewil won wiaan kengkën wë Anutuun kön wi kosang panë wesak wëën pötök lup sant yewesaut pitëm lupötë orööpnaat. 6 Omën kaar yaaö pörö pit ngönën kan pö sëp wesak kasëng menak ngön kë won mosut nga ilak aim wë. 7 Pit Mosesë ngön kosangöt rë moulöpënëak yaëëtak pöta songöntere pitëm rë moulöpna songönteta köpël wëak yaaurö.

8 Tiar ngön kosang pöta songönte ëwat wë. Pötaanök ngön kosangta kan pet yaalni pöökë ënëm ëëpena pöt yok pangk. 9 Tiar ëwat wë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Anutuuk Mosesën ngön kosangöt ök maan retëng ëa pöt omën
wotpilöröaan won. Pi om ke epëlöröen pitëm utpet yaauta songönte
pet elniipënëak ëa. Ngön kosangöt ilap yariauröere ngön kosangöt
wa yoolëaurö, Anutu kasëng yemengkauröere utpet yaaurö, Anutuun
yaya nemaan yaauröere piin wapwap yemëëaurö, pitëmtë ëlre peparö
yamëngkauröere muntarö yamëngkaurö, 10 öngre omp nga yaauröere
ompörö pitëmtok pitëmënt neneraan kaip tiak yaaurö, öngre omp narö
mon wëëre inëën elmë pël ëëpënëak omnarö kain yewauröere kaar
omnarö, Aköpë yapintak kaar ëak kosang yewesauröere omën këëtaan
kööre tok yaalmëaurö. Omën ke pilöröen pitëm utpet yaauta songönte
pet elniipënëak ngön kosang epot ëaut. 11 Ngön yaap ngön ompyautak
wia pipët Anutu ërëpsawiaring wëauta pepap puuk arën war wesak ök
niamëak neeaut.

Pool pi Anutuuk piin yaköm elmëa pöten yoöre ërëp mëëa

12 Tiarim Aköp Yesu Kristo puuk weëre kosang nenak ya epët mëmpaat
pël kön wiin pangk ëën nenaut. Pötaanök ne piin yoöre ërëp yamëëaup.
13 Ne ngaan pim yapinte ngep elmëak pim ingre mor saurö utpet wesak
piin ökre was maimaut. Ne köpël wë piin kön wi kosang nemowasën.
Pötaanök yaköm elnëak mait elnëaut. 14 Tiarim Aköpök komre kolap
kësang pan elnëaut. Pël ëën ne Yesu Kristooring yal menak wë piin kön
wi kosang mowesak lup santaring wë. 15 Yesu Kristo pi utpet yaaurö tiar
utpetetakaan niöpënëak yangerak irëa ngön pöt yaap pan. Pötaanök
kat wiak kön wi kosang wasëpenaat. Ne epop utpet yaauröa wotöököp.
16 Pël ëautak Yesu Kristo pi mait elnëak pim yaköm pöt kësang wia pöta
songönte nem naë tekeri wesa pipët om pas won. Omën ënëmak piin
kön wi kosang wesak wëwë kosangta yaö sëpnaarö pit Yesu Kristook
utpet yaauröa wotöököp neen yaköm kësang elnëa pöten itenak pit tapël
elmëëpna pöten kön wiipënëak pël elnëa. 17 Wëwë kosangta Omp Aköp,
pi wel yawiaut wonöp, itnaangkënëp. Pi kopëtapökëër Anutu Këëp, piin
ping wesak yaya aim öpa. Yaap.

Poolök Timotiin ompyaö wesak ngönën ya mëneim öpënëak këk mëëa

18 Timoti nem ruup, omën naröak ngaanëër ngön tekeri wes nina pöten
kön wieë ya ngön epët yeniak. Pötaanök ni tektek ngön pöt taintaë wak
wë Aköpëën kööre tok yaauröa öngpök ompyaö wesak ngönën ya mëneim
öm. 19 Nim kön wi kosang yewesaut taintaë weë lupmer utpetat won
wiaan kengkën wë ngönën yaat mëneim öm. Omën narö kön ompyaut
pitëm lupötë wieë kan ompyau pet yaalnëa pöt kasëng mangkën kön wi
kosang yewesaut këlok sëën wa irikor ëeim wë. 20 Omën pöröa naëaan
Aimeniasre Alesanta pöaar nook Anutuun ökre was yamëëaut sëp
wasëpënëak Setenë moresi moulmëaut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Kimang yaauta ngönte

2 1 Ne wet rëak epël kosang wesak niamaan kat wi. Anutuun omën
pourö kaamök elmëëpnaan ök maimeë kimang ngöntak yoöre
ërëp man. 2 Tiar mayaaptaring ompyaö wë Anutuu kanöököl wotpil
öpenaataan omën omp aköröere ngarangk pouröaan kimang man.
3 Kimang pël maim önë pötak tiar utpetetakaan niwaup Anutu pi
itaangkën ompyaö ëëpnaat. 4 Pi omën pourö utpetetakaan niön ngön
këëta songönten ëwat sëpenaaten kent yaë. Pötaanök omën pouröaan
kimang man. 5 Tiarim utpetetakaan niöpna munt namp won, Anutu
kopëtap wë. Pël ëën omnaröere Anutuu tekrak omën kopëtap Yesu Kristo
Anuturing yal nimampënëak wë. 6 Pi tapöpök Anutuu akun mowia pötak
tiar omnarö utpetetakaan sum ëak wil nuulëpënëak pim wëwëet këëpöt
wesak wel wia. Pim pël elnia pötak Anutuu tiar utpetetakaan kama
niöpënëak kent kön yawi pöt pet yaalni. 7 Pötaanök Anutuuk pim ngön
yaaö omën sak ngönën kë pöt ök niamëak neulëaup. Pël ëak ar köpël
omnarö kön wi kosang yewesauta ngönën këët rë niulömëak neulëaup.
Ngön epët kaar won, yaap yeniak.
8 Nem kentöök ka poutë omnarö pit ngaare ngön nganga pöt sëp wesak
pitëm lupöt kölam wë Anutuun kimang maim öpënëak kent yaë.

Öngöröa ngönte

9 Nem kentöök öngöröeta ëöaat naën ulpëën mëak köröpö këëkë ngep
ëak öpna pöt yok pangk. Ën pit ieping ëak kepön ëpötë ë rangiak polre
kal ëak ulpëën ompyaö panë retëngretëng sum kësangringörö mëak öpan.
10 Öngörö pit "Anutuu ënëm yaaurö" pël weseë pöt pël yaauröa yaaul
omën ompyaut pëën ëëp. 11 Öngörö pitëmënt wak irëak këm ur wariak wë
kat yawia yaat pëën mëmp. 12 Ne öngöröak rë yemoula yaat mëmpööre
ompörö il mowasö pël ëëpanëak yeniak. Pit om irëak wë ngön kat wiwi
pëën ëeim öp. 13 Pöta songöntë epët. Anutuuk wet rëak Atam ket ëa.
Pël ëak ënëm Ewa. 14 Pël ëakta Atamök Setenë morököt kat wiak wiap
nasën ëa. Öngöpökëër morök ngönte kat wiak saun koira. 15 Pël ëautak
öngörö pit ëöaat naën lup santaring wë Anutuun kön wi kosang wasööre
lup kölam wë pël ëeim öpna pötak ru wilak ngarangk yaëën Anutuuk
utpetetakaan moöpnaat.

Ngönënë wotöök wëauta ngönte

3 1 Namp pi ngönënë wotöök öpënëak yaan pöt, "Ya ompyauten ya,"
pël apenaat. Ngön pipët yaap. 2 Ar omën ke epëlëp ngönënë wotöök
moulmëën. Ngönënë wotöököp pi wotpil wëën omnarö pim utpet nent
nokoirën yaaup, öng kopëtapring wëaup, pim kentöt sëp wesak pimtën
ngarangk ëak ompyaö wesak wëaup, omën kamaatëaanörö ngöntre kar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaalmëaup, omnarö ompyaö panë rë yemoulaup, 3 i ngaat nak kön irikor
naën yaaup, ya sangën teënt ëak ngön kosang naën yaaup, omnaröaan
wiapre kor yaalmëaup, monatëën kent naën yaaup. 4 Pi pim öngre ruurö
ngarangk ompyaö yaalmëaup. Pël ëën pim ruurö pimtë këm ngönte
ngaarëk yewaurö. 5 Ngön pipotë këët epët. Omën pim öngre ruurö
ngarangk ompyaö naën yaaö ke pilëpök yok pangk Anutuu ingre morörö
ngarangk naëpan. 6 Omën ngolöp ngönën kat yawia nampök ngönënë
wotöök yok pangk naön ëëpnaat, kölok kölok yaëën Anutuuk Setenë
elmëa pöl waö ë mëën këlangön kat wiipanëën. 7 Omën namp omën ingre
mor nasënöröakta itaangkën ompyaö yaaö pipopökëër yok pangk wotöök
öpnaap. Pöta songönte epët. Pit itaangkën pangk naën ëën pöt ökre was
maan Setenök lup irikor elmëën pim kalaapöök öpnaat.

Ngönën ya kaamök yaauröa ngönte

8 Ar omën ke epëlörö ngönën ya kaamök moulmëën. Ngönën ya
kaamök yaaurö pitta tapël wotpil wëën naröak itaangkën ompyaö yaaurö.
Pit yangap yar naën yaaurö, i ngaat kësang nak omnaröa omnantëën
kentre kaur naën yaaurö. 9 Pit ngönën kë ngaanëër ëlëëp wiakaimaut
peene tekeri wesa pöt taintaë weë pötaan lup könöm naën yaaurö.
10 Wet rëak ök elmëak itaampun. Pël ëën pit yok pangk ëak ngönën ya
kaamök ëëpnaan. 11 Pitëm öngöröeta tapël wotpil wëën naröak itaangkën
ompyaö ëëp. Pit ëlëëptak omnaröen ökre was apanëp pitëm kentöt sëp
wesak omën ompyaut pëën ëeim öp. 12 Ngönën ya kaamök yaaup pi öng
kopëtapring wë pimtë öngre ruure omën pim kaatakörö këëkë ngarangk
yaaup. 13 Ën ngönën ya kaamök yaaö namp ya ompyaö mëmpna pöp pi
yapinring öpnaap. Pël ëeë kosang wesak pimtë Yesu Kristoon kön wi
kosang wesa ngön ompyaö pöt ök maim öpnaap.

Aköpë elnieim wë pöta songönte

14 Ne teënt nim naë wais itaampëak kent yaëënak pep epwer retëng ë
yaningk. 15 Pël yeëetak omën nentak kan newariin wë akun il yewasën
pöt ni Anutuu ru saurö tiarim ompyaö öpenaata songönten ëwat
sumëak pep epwer retëng ë yaningk. Ka nenta möörö ngentiipanëën
wap kotre kaöat taë wesak wesiraapna pöta ök tiar Anutuu ruurö Anutu
wëwëetaringëp pim ingre moröröak wap kotre kaö sak wë ngön këët
ngentiipanëak waalak wë. 16 Yaap pan, Anutuu ngönën ngaanëër ëlëëp
wiakaimaut peene tekeri wesa pöta songönte kësang panëët. Songön pöt
Yesuun epël ya.

“Pi omën sak tiarim naë tekeri saup.
Pi wotpilëp pöt Ngëëngk Pulöök tekeri wesaup.
Enselöröak piin itenaup.
Pim ngönte yang kaö poutë pangk ëaup.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yangerakë omnaröak kön wi kosang mowesaup.
Anutuuk koirak kutömweri isaup."

Ngön kaar yaauröa ngönte

4 1 Ngëëngk Pulöök këëkë wesak ngön epël ök ya. Omën narö ënëmak
ngönën sëp wesak pul kaarötre urmeraröa ngönötë rë olapnaat.
2 Omën kaarörö ngön kaar pöt yema pöröak utpet pitëm naë wia pötök
pitëm lupöt wa irikor elmëën omën ompyautre utpetat yok pangk kom
naëpan. 3 Omën ke pilörö pitök öng tekre omp tek wë kaömp nant ngës
olëak öpna pötakël morök elmëëpënëak rë yemoul. Pël ëaap kaömp
epot Anutuuk tiar omën Kristoon kön wi kosang wesak ngön këët
ëwatörö yoöre ërëp mëak nëmpenëak ket ëaut. 4 Anutuu omnant ket ëa
epot pout ompyaö pëënöt. Pötaanök Anutuun yoöre ërëp maimeë nant
yenem nantön kaaö naëngan. 5 Pöt Anutuuk tiarim kaömp pangkpangk
nëmpenëak ngön ëa pöten kön wieë yoöre ërëp yemak pötak kaömp pöt
welaköt ëën nëmpenëak yok pangk yeë.

Timoti pi Kristoë ya omën ompyaup

6 Ni ngönënte kön wi kosang weseë ngön këëta ënëm ëak weëre kosang
wak omën muntaröen nem ngön pipot pout ök mamë pöt Yesu Kristoë ya
omën ompyaup pël sumëët. 7 Pël yeem öng ulöpöröa ëlar ngön mos pipot
kasëng man. Ni Aköpë kanöök seim ömë pötaan lupmerök kengkën sumë
yaat mën. 8 Ni ëwat wëën. Koröpöök kengkën sumëak ya yamëngkën pöta
këët ompyaut. Ën lupmerök kengkën sak Aköpön kön wi sokolumë pöt kë
ompyaö panëët. Pötök yangerakë wëwëetere kutömweri wëwëet poutepar
kaamök elniipnaat. 9 Ngön epët yaap panëët, kat wiak kön wi kosang
wasëpenaat. 10 Anutu wëwëetaringëpök kë ompyaö panëët nimpna pötaan
piin kor wë weë ngentiak ya kësang yamëngk. Anutu pöp pi omën pourö
utpetetakaan niöpënëak kent yaaupök tiar piin kön wi kosang yewas pörö
yaap utpetetakaan niöpnaap.

11 Ni ngön pipot pout omnaröen ök mëak rë moulön ënëm ëëp. 12 Ni
yokot ulwas wëën. Pötaanök omnaröak niin kön wiin irepan. Ni lup
santre kön wi kosang yewesautaring lup kölam wëën nim ngönën
yaautre wëwëet tekeri sëën omnarö itenak ënëm ëëp. 13 Neen kor wë
ngönën sangk kel mampööre rë moulö pël ëeim öm. 14 Akun ngönën
ngarangköröa moröt kepönöök yaniwiin tektek ngön yaauröak ngön war
wes nina pötak Ngëëngk Pulöök ya mëmpëak weëre kosang kësangën
elnia pöta këët mos sëpanëën ngarangk ëëm. 15 Ni omnarö itaangkën nim
yaat ompyaö sëpnaataan akun poutë kosang ngentiak mëneim wëën këët
orööp. 16 Nimtë koröpöökë wëwëetere ngönën ök yamëëauten ngarangk
ëëm. Ni akun poutë ya kosang pël mëmpë pötak omën nim ngön kat
yawiauröere nimëntre ar pourö wëwë ompyautak önëët.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ingre morörö ompyaö elmëëpenaata ngönte

5 1 Omp ulöp nampön ngön mamëak pöt ser erak ngön manganëp
nimtë pepapön yemaan pöl wiap ngön mam. Omp ulwasöröen
mamëënta nimtë nanëpön yemaan pöl mam. 2 Ën öng ulöpöröen ngön
mamëënta nimtë ëlëpön yemaan pöl mam. Öng ulwasöröen ngön
mamëënta kön ompyautaring nimtë sasëpön yemaan pöl mam.

Öng kapiröröa ngönte

3 Öng namp pim ompöp wel wiin pimënt wëën pöt ompyaö elmëëm.
4 Ën öng kapir namp pim ruure ëaröaring wëën pöt pit epël kön wiip.
"Tiarim ya kaöet pi ngarangk elmëëpenaat," pël weseë wet rëak pim
pitëmëën elmëeima pöta kangiir elmëëp. Pël ëëpna pöt Anutuuk
itaangkën ompyaö ëëpnaat. 5 Öng kapir namp pim kaamök elmëëpnaap
won ëën pimënt wë pöt Anutuun kön wi kosang wesak kët kanaan rö
kanë Anutuuk pi kaamök elmëëpënëak kimang maim wë. 6 Ën kapir
namp koröpöökë kentötë ënëm eim wë pipop pim lupmer wel wia. 7 Ni
öng kapirörö ngön pipta ënëm eimeë saun won öpnaan këëkë wesak ök
mam. Pël ëën omnarö itenak kön wiin ompyaö ëëpnaan. 8 Namp pim
karurö kaamök elmëëre pimtë kaatakörö wet rëak kön wiak kaamök elmë
pël naën yaë pipop pim kön wi kosang yewesaut kasëng menak köpëlöröa
ök sak wë pitëm utpet yaaö pöt il yemowas.

9 Öng kapir namp pim krismakiat 60 ëak won saup pim omp
kopëtapring wakaimaup ke pilëpökëër kaamök elmëëpnaan pim yapinte
öng kapiröröa pepeweri wiaapnaat. 10 Pi sant yeëa ma won pöta songönte
tekeri wasëpnaan pëël mam. Ru wilak omnant menak ngarangk yeëa
ma won? Omën ngolöpörö pim naë waisën ompyaö yaalmëa ma won?
Ngönën omnarö sant yaalmëa ma won? Omën këlangön kat yawiaurö
kaamök yaalmëa ma won? Lup sant ke nentere nent yeëa ma won?
Songönöt kat wiak pi omën ompyaö pipot eima pël kön wiakök pepeweri
wiim.

11 Öng ulwasöröak pitëm ompörö wel wia piporöa yapinöt pepeweri
wiinganok. Ke pilörö kentre kaur ë yesem Kristo kasëng menak omp koir
yaë. 12 Pël ëak öng tek wë Kristoë inëën ëëpënëak wet rëak pim Kristo
pimëntring öpënëak ngön kosang wesa pöt yailën saunaring yaë. 13 Pël
ëakta nent epël yaë. Pit ka poutë ilëak orö yesem wisën eim wë. Pël yeem
omën muntaröa omnantön kön wieë pitëm ngönöt kain wak kaö wesak
yeem ngön utpet ke nentere nent naëpanëët aim wë. 14 Pötaanök pit utpet
ke pipot ëëpanëën nem kentöök öng ulwasörö pit kaalak omp wak ru
wilak pitëm kaat ngarangk ëëp. Pël ëëpna pötak tiarim kööre toköröak
ngön utpetat tiarën niapënëak pitëm utpetatön ngaöl ëak sëp wasëpnaat.
15 Nem ngön yeniak pipta songönte epët. Öng kapir narö Aköpë kamtaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ilap riak Setenë ënëm yes. 16 Ngönën öng namp pim kurtak öng kapir
narö wëën pöt ngarangk elmëëp. Pël ëëpna pötak öng kapir pörö pit ingre
moröröa naëaan omnant naön wëën ingre mor pöröak öng kapir muntarö
omën kaamök elmëëpnaat won pörö yok pangk kaamök elmëëpnaat.

Ngönënë ngarangköröa ngönte

17 Ar ngönënë ngarangk ya ompyaö yamëngkauröa sumat isak mampun.
Pël ëënëak pöt pitëm naëaan ngönën ompyaö ök aöre rë niulö pël yaaö
piporö wet rëak pël elmëën. 18 Pöta ngönte ngönën pepeweri epël wia.
“Purmakaöp ya kaamök yaalniem koinöt nëmpënëak yaëën këmët il
mowariingan.” Tapël nenteta epël wia. “Ya omnamp pim ya yamëngkauta
kangut yok pangk öpnaap.” 19 Omën kopëtapök ngönënë ngarangk namp
utpet yaë wesak arim ëöetak ngön yaatak moulëëpënëak yaan pöt kat
mowiingan. Ën omën naar ma naar namp pöröak niaan pötaar kat
mowiim. 20 Ën ngarangk namp saun nent koirën pöt omën pouröa ëöetak
moulmëak wotpil mowasum. Pël ëën pim karurö itenak kas ëëpnaan.
21 Ne Anuture Yesu Kristoore ensel Anutuu yaö elmëaurö pitëm ëöetak
kosang wesak epël yeniak. Ni ya pipët këëkë wesak ngarangk ëëm. Pël ëak
ni ngön nenta songönte nokoirën wë teënt nimtë könöök ök mangan. Pël
ëak omnarö omnant mööngkraar kangk elmëëngan. 22-25 Ni omnarö ngönën
yaatak moulmëëmëak teëntom mores kepönöök wiak welaköt elmëëngan.
Pöta songönte epët. Omën narö pitëm saunat yoolök wiaan pöta kangut
naaröön yaëën ityaangk. Ën naröaat ëlëëp wia. Ënëmak oröön itaampenaat.
Pöta ök omnaröa ompyaö yaaut yoolök wia. Peene yoolök wi naön yaë epot
yok pangk akun wali ëlëëp wi naöpan. Ni teëntom köntak omnarö ngönën
yaatak moulmëëm pöt omën pöröa saunatë kangut nim rangk isëpnaat.
Pötaanök nimtë wëwëet ngarangk ëën lupmer kölam wiaap.

Ni yaumanre ya këlangön yaën. Pötaanök won sëpnaan i yaapöt pëën
nënganëp wain i kot nentaring na pël ëëm.

Inëënöröa ngönte

6 1 Inëën yaaö ngönënring pöröak pitëm ngarangköröen, “Kaöarö” pël
weseë ping wesak ap. Pit pël naën ëëpna pöt omën narö pöten itenak
Anutuu yapintere ngönënte wak irëak aöre utpet wesak aö pël ëëpnaat. 2 Inëën
yaaurö pit pitëm ngarangk Kristoon kön wi kosang wesak wë pörö pitën, “Pi
nem karip,” pël wesak wak irepan. Pit pitëm ngarangköröen epël kön wiip. “Pi
Kristoon kön wi kosang yemowasën lup sant yaalmë. Pël ëën ne ya yamëngkën
pöta këët öpnaat.” Pël kön wieë pit weë ngentiak inëën panë elmëëp.

Omën këëtre mosutë ngönte

Ni omnarö ya pöt mëmpnaan kosang wesak rë moulöm. 3 Omën namp
tiarim Aköp Yesu Kristo pim ngön këëtere Anutuu ënëm yaauta ngönte

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

sëp wesak maimet aim wë pipop 4 pi pimtën kön wiin isën kön won pan wë. Pël ëak pi irikor ëak wë omën mosutön ngön kosang wesak aimeë ngön lup nantë songönötëën ngön nga elëpënëak kent yaë. Pël yaë pötök omën epot yaarö. War, komkap, ökre was, omnampön köpël wë pas köntak, “Pi utpet yaaup,” pël wasö pël yaaö pöt yaarö. 5 Pël ëak kët ël epotë ngön ke urak aim wë, omën ke pil yaë piporö pitëm könöt ëngk ma e wia. Pël yeë ngönën këët këëkë wak naön yaë. Pël yeem pit epël yewas. “Aköpë ngönëntakël wëaö pöt monere urömaring wëaut,” pël yewas.

6 Yaap, omën namp pi pimtë omnantön, “Ne yok pangk ëa,” pël weseë Aköpë ngönënta ënëm ëëpna pöt yok pangk omën ompyaut kësang orö morëëpnaat. 7 Tiar tiarimtë songönte ëwat wë. Ëlöröak elek niwilaurö. Wë ënëmak wel wiak elek tapël sëpenaarö. 8 Pötaanök kaömpre poë koröpre pöt wak wë pöt, “Yok pangk ëa,” pël wesak öpenaat. 9 Ën omën narö monere uröm kësang pan koirëpënëak kent yaë pipörö pit Setenök morök elmëën pim kalaapöök öpnaat. Pël ëak omën pasutön kent yaaö pötak wer moön kö sëpnaarö. 10 Monere urömatön kent yaaö pötak utpet ke nentere nent pötë songönte pël yaë. Omën narö monere urömatön kent yaëën pötök wer moön ngönën sëp wesak këlangön kaö kat wieim wë.

Pool pi Timoti ompyaö öpënëak mëëa

11 Anutuu omnamp ni, omën ke pilöt kasëng mamp. Pël ëak wotpil wëaö, ngönënring wëaö, kön wi kosang yewesautaring wëaö, lup sant yaautaring wëaö, weë ngentiak ulöp ngarngar yaautaring wëaö, wiap së së yaautaring wëaö, omën pipotring ömëëtaan weë panë ngentiim. 12 Ni Kristoon kön wi kosang yewesautaring ömëëtaan weë ngentiim. Pël ëak wëwë kosangët wak öm. Ni omnaröa ëöetak Anutuun kön wi kosang wesan pöt mëëan pötak pi wëwë kosang pötak ömëak yaö niwesa. 13 Anutu omën pout wëwë yaningkaupre Yesu Kristo Rom yang ngarangk Pontias Pailatën ngön yaapët kosang wesak mëëaup piarpim ëöetak kosang wesak epël yeniak. 14 Aköpë ngön kosang wes yaningk pipot irikor ëëre omnaröak utpet wesak aö pël ëëpanëën ngarangk këëkë eim wëënak tiarim Aköp Yesu Kristo orööpnaat. 15 Anutuuk akun wiaut wia pötak pimtok Kristo tekeri wes ulmëëpnaat. Pimënt kopëtapökëër ërëpsawiaring wëwëere weëre kosang pötë pepap pi omën omp aköröa Omp Aköp, pimënt tapöpökëër kaöaröa Kaöap. 16 Pi kopëtap wel yawiaut wonöp, ëwa panë omnaröa nasënganëëta öngpök wëaup. Omën nampök piin itnaangkën ëaup, peeneeta nampök itnaangkanëëp. Weëre kosangre yaya yamëëa pöt pim naë wieëaut om wiakaim wiaap, kosang pan. Yaap.

Omën omnant selap wieëauröa ngönte

17 Ni omën omnant selap wieëauröen ök mam. Pël ëën köröp ngaarëk wak omën lëngë sëpna pipotön kön wiin pitëm kaamököt pël ëën kosang

wesak öpan. Anutu pi moup pepap puuk omnant ulöl wes ningkën wak
ërëpsawiaring öpenaap piin kosang wesak öp. 18 Ni ök mam. Pël ëën
omën omnant selap wieëaurö ya ompyaut selap mënak perper ëak pitëm
omnant kom ëak omën muntarö mamp. 19 Pël ëëpna pötak pitëm ënëm
kaamök elmëëpna omën weëre kosangringöt koirak wëwë kosang këët
öpnaat.

Wa korkor ngönte

20 Timoti, ni Anutuu ngön nina pipët këëkë wesak ngarangk ëëm. Pël
ëak ngön pas kë won pipot kasëng mamp. Omën narö tiarim ngönëntaan
kööre tok yaalni piporö pitëm ngön pipten, “Ëwat kësangöt yewaut,” pël
kaar ya. 21 Pit, “Ten ëwatringörö,” pël aim olëak irikor ëak ngönën kasëng
menaut pötaanök.

Anutu pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët. Ne nim pepap, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Timoti

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 36 pöta ök won sëën Pool kaalak wii kaatak wë Timotiin epwer retëng ë mena. Pool pi pimtë wel wiipna akunet temanöm yesën kön weswes ëeë Timoti pim Epesas kak ingre mor saurö ngarangk ëëpnaal ngan rë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Yoöre ërëpre wa korkor ngönöt *1:3–2:13*
Weteteere pepanöm ngönöt *2:14–4:5*
Pool pimtë ngönte *4:6-18*
Ngön mëët *4:19-22*

---

1 1-2 O Timoti nem ru ulöpöököp ne Pool Anutuuk Yesu Kristoë ngön yaaö omën sumëak neulëak tiarim wëwëet Yesu Kristooring yal mangkën nimpnaat kosang wesak niia pöten ök niamëak wes nemëaupök pep epwer retëng ë yaningk.

Anutu Pepere tiarim Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre ya ngësre mayaap pöt ningkën nim naë wiaap.

Tiar ngönëntaan ëö ëëngan

3 Nem ëere peparöa eima pöl neenta lupmer utpetat won wiaan kengkënring wë Anutuun inëën elmëeim wë. Pël ëeë nimëën yak kët ël epotë Anutuun kimang maimeë yoöre ërëp maim wë. 4 Ne sëp yaniwasën nim neen yaköm ëën ing ëan pöten kön wieë ërëpërëp kësang pan ëëmaak yak niin itaampaaten kent yaë. 5 Ne nim kön wi kosang pan weseim wëën pipten kön wia. Kön wi kosang ke pil pipët nim öng ëap Loisre ëlëp Yunis piarpim eimautak niinta tapël yaën pël kön yaniwi. 6 Pötaanök nim könö it nganga niwesak epël niamaan. Ngaan nem moresiar nim kepönöök yaniwiin Anutuuk welaköt elniin ngönën ya mëmpëak weëre kosang waup. Pötaanök weëre kosang pöta këët ngarangk ëak ulöl wasum. 7 Nim elnia pöten kön wieë epël kön wiim. Anutu pim Pul tiar yaningk pöök kas ëëpenëak naalniin weëre kosang ëëre lup sant ëëre tiarimtok tiarimtën ngarangk ë pël ëëpenëak yaalni. Pötaanök weëre kosang waö pöta këët ngarangk ëak ulöl wasum.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

8 Ni tiarim Aköpë ngönënte ök amëëtaan ëö ëëngan. Pël ëak ne pim
yaat yamëngkën wii kaatak neulëaup neenta ëö ëëngan. Ni Anutuu
naëaan weëre kosang wak nem yaaul ngönëntaan këlangön kat yawiem
kön wiin pangk ëëp. 9 Anutu pim tiar utpetetakaan niwak wotpil öpenëak
yaö niia pöt tiarim ompyaö nentaan won. Ngaanëër pan Anutu pi yang
epër won wiaan Yesu Kristook tiar ompyaö niwasëpnaat pël kön wia
pötak komre kolap elnia. 10 Pim komre kolap elnia pötak peene tiarim
utpetetakaan niwaup, Yesu Kristo, yaaröön tekeri yes. Kristo pi weleta
weëre kosangöt wa olëak pim ngön ompyautak wëwë kosang wiakaim
wiaapna pöt war wes yaningk. 11 Pël ëën Anutuuk ne pim ngön yaaö
omën sak ngön ompyaö pöt aöre rë moulö pël ëëmëak neulëaup. 12 Pël
ëaut pötaanök ne këëmre këlangönring wëaup. Pël ëeë pöten ëö naën
nem kön wi kosang yewesaup Anutu pöpön kön selap naën yaaup
pi weëre kosangringëpök nem ya yamëngkautre wëwëet ngarangk
elnëëpënëak yemangk pöt pout ngarangk ëak wëën akun kaöaö temanöm
sëpnaat. 13 Ngön yaap nem këmtakaan ök yeniak pipta ököök ëëm. Ni
Yesu Kristooring yal menak wë ngön pipët piin kön wi kosang wasööre
lupmerök sant mowasö pël ëëmëën yeniak pipël ëëm. 14 Ni Anutuuk omën
ompyaö ngarangk ëëmëak nina pipët ompyaö wesak ngarangk ëëm.
Ngëëngk Pul tiarim lupmeri wia pöök kaamök elniaan ya pipët mëmp.
15 Ni ëwat wëën. Esia yangerak ngönën omën pourö ne sëp newesaut.
Pitëm naëaan Piselasre Emosenis piaripta. 16 Aköp pi Onesiporas pim
öngre ruuröen yaköm elmëëp. Pitëm pepapök ne wii kaatak wëën kaaö
naalnëën akun kësang nem naë wais ya kë neweseimaup. 17 Pi Rom kak
wais neen ap weseim wiak nokoiraut. 18 Aköpök kön wiin pangk ëën
akun kaöaöök yaköm elmëëp. Pi Epesas kak nemëën inëën ya kësang
mëneimaut. Pöten iteneimaup niinta ëwat wëën.

Poolök Timotiin Yesu Kristoë nga omën sëpënëak mëëa

2 1 Nem ruup ni, tiar Yesu Kristooring yal menak wëën komre kolap
yaningk pötak weëre kosang sak öm. 2 Pël ëak omnaröa itöök nem
ngönën ök niaan kat wia pipot nuukta tapël omën naröen kön wiin ya
ompyaö mëmpnaarö pël ëën pöt pitën maan omën muntaröen ök map.
3 Ni Yesu Kristo pim nga omën ompyaö namp pël sak tenring këëmre
këlangönë rangk öm. 4 Ne nim ömëël pöten kön wiimëëk yak ngön
nokoliit ök niamaan kat wi. Omën namp kööre tokörö il wasëpënëak nga
yaatak wë pi ya muntat namëngkën yaaup. Ngaaröa kaöapök pim yaaten
itenak kent ëëpënëak nga ya kopëtet ompyaö wesak mëmpnaat. 5 Ën
namp pi omën muntarö il mowasëpënëak ngaal witwit yeem ngasam pöta
ngön kosangta ënëm naën ëëpna pöp këët naön ëëpnaap. 6 Ën namp pi ya
lupöök akun poutë ya kaö mëneim öpna pöp puuk wet rëak ya lupöökaan
kaömp këët öpnaap. 7 Ngön pipot ingre mor saurö tiarim wëwëeten

ya. Aköpök kön koir ningkën nem ngön ök yeniak pipotë këëtön ëwat sumëët. Pötaanök kön wiaam.

8 Ni Yesu Kristoon kön wiaam. Pi omën omp ak Tewit pim ëapök
weletakaan wal ëaup ngön pöt ngönëntak ök ni yeë pöt. 9 Ne ngön
ompyaö pipot ök yaan omnaröak nem ngönten kaaö ëën utpet yaauröen
yaalmë pöl këëmre këlangön ke nentere nent kat yenewi. Pit wii yenetë.
Pël ëautak Anutu pim ngönte wii natëën yaë. 10 Pötaanök ne Anutuu yaö
wesaurö pitëmëën këëmre këlangön epot kat yawi. Pit Yesu Kristook
utpetetakaan moön Anutuu ëwaatak wakaim öpënëak këlangön kat yawi.
11 Ngön epël wia epët yaap.

"Tiar pim weletak yal menan pöt wëwëetakta yal mempenaat.
12 Tiar këlangön kat yawiem weë ngentiipena pöt piiring ngarangk
sëpenaat.
Tiar pi yak mowasëpena pöt puukta tiar yak niwasëpnaat.
13 Tiarim ngön kosangët wiap sëpna pöt pim ngön kosangët kosang sak
wiaapnaat.
Pi nalre nal naën yaaup."

Ya omën namp Anutuuk itaangkën ompyaö yaë pöta ngönte

14 Ni ngön epët ngolöp wesak Anutuu ëöetak omnaröen mëak pit ngön
utpetatëën nga elepan pël mam. Pël yaë piptak kaamök naalmëën ngön
utpet pötök pöt kat yawiaurö utpet yemowas. 15 Anutuuk niin kön wiin kë
sëpnaataan weë ngentiak yaat mëmp. Pël yeem ngön këët wotpil tekeri
wesak maim wëën omën ëöaat nim rangk nawisën ëëpnaat. 16 Ngön pas
kë won Anutuu kent naën pipot apan. Pipotök utpetatë kanöök wes mëën
Anutuun kasëng mempanëën. 17 Kaar pipot ëmpöl kaöatë yaë pöl ulöl sak
utpet yewas. Omën ke pil yaauröakaan naar Aimeniasre Pailitas. 18 Piarip
irikor ëak ngön këët kasëng menak ënëmak weletakaan wal ëëpenaat ya
pöt yok oröa pël kaar aimeë omën muntaröa kön wi kosang yewasaut
utpet weseim wë. 19 Pël yaatak Anutuuk pim ingre morörö tiar ka wap
ket ëak wesirën taintaë taua. Wap pöta möönöök ngön epël wia. "Aköp
pi pim omnaröen ëwat wë." Pël ëak munt nent epël wia. "Omën Aköpön,
'Yaap pi tiarim Aköp,' pël maimeë pim yapinte wak yaaurö pit utpetat
kasëng mamp."

20 Omën omnant kësang wieëaupë ka kaöetak kelön nant omën sum
kësangët koolre siluwa pötök ket ëëre këraare yangatök ket ë pël ëaut
wia. Nant ya kaöatë yaut, nant pasutë yaut pël ëak wia. 21 Namp pi omën
pas pöt kasëng menak pim lupmer kölam wasën pöt pi kelön ya kaöatë
pötë ök sëpnaat. Pël ëën Ka Pepapök piin kön wiin ompyaö ëën peram
mowasën pi yaap Ka Pepapëën ya ompyaö ke nentere nent mëmpnaat.

22 Timoti ni omp ulwasöröa kentre kaur yaaut sëp mowesak öm.
Pël ëak omën lup kölamring wë Anutuun kaamök elmëëpënëak maim

wëauröaring wotpil wëëre kön wi kosang mowasö, lup sant elmëëre mayaaptaring wë pël ëëmëën weë ngentiim. 23 Ni köpël ngön utpet pipot kasëng mamp. Pipotök nga koir yaë pöten ëwat wëën. 24 Aköpë inëën yaaö nampök ngaal witwit ngön epan. Pi omën pourö ngöntre kar elmëeimeë ompyaö wesak ngönën ök maim öp. Pël yaëën nampök piin utpet yaalmëën pöt ya sangën elmëëpan. 25 Pël ëak omën pim ngön wa olë yaaurö pitën wiapre kor elmëak pitëm könöt wotpil mowasëp. Pël ëën pit Anutuuk kaamök elmëën lup kaip tiak ngön këët ëwat sëpën sa. 26 Pël ëak pitëm lupöt kan tëën ngaanëër Setenök pim ngön ngaarëk öpënëak kalaapö mowiin wak wakaima pörekaan ent ë olëak ompyaö sëpnaat.

Akun kaöaö temanöm yesën wa irikor kësang orööpnaat

3 1 Ni epël kön wiaam. Akun kaöaö temanöm yesën könöm ke nentere nent orööpnaat. Pöt epot. 2 Omnarö pitëmtën kent ëën keimön ëëpnaat, monatön kentre kaur ëëpnaat, pitëmtën wak isak apnaat, ieping ëëpnaat, Anutuun ökre was apnaat, pitëm ëlre peparöa ngönöt wa olapnaat, omnant mangkën yoöre ërëp nemaan ëëpnaat, Anutuun ngëëngk nemowasën ëëpnaat, 3 omën pitring irëauröenta ngöntre kar naën ëëpnaat, omnaröak mayaap elmëëpënëak yaëën kangiir nga elmëëpnaat, omnaröen ökre was apnaat, pitëmtok pitëmtë koröpötön ngarangk naën ëëpnaat, kentre imënöröa yaë pöl ëëpnaat, omën ompyaö yaautön kööre tok ëëpnaat, 4 pitëm karuröen morök elmëak kööre toköröa moresi moulmëëpnaat, teënt pan köntak pitëm kön ëngk ma e pötë ënëm ëëpnaat, pitëmtok omën kaöarö pël kaar apnaat, koröpöökë omnantön kent yeem Anutuun kent naën ëëpnaat. 5 Pël yeem pit koröpöök Anutuu ënëm yaaö kaarkaar sak wë Anutu kasëng menak öpnaat. Ni omën ke pilörö kasëng mamp. 6 Pitëm naëaan narö ëlëëp ka nantë së ilëak öng kön wonöröen ngön kaar ke nentere nent mëak pitëm ngönën kaar pötë ënëm ëëpënëak morök yaalmë. Öng pörö pitëm saunatë könömöt wetak wë kön selap wëaurö kentre kaur ke nentere nent pötök wer moön ënëm yaaurö. 7 Pit kët ël epotë ngön kat wiak kön ya mëneimeë ngön këëta songönte ëwat nasën yaaurö. 8 Omën öngörö morök yaalmëa pörö ngaan Sanisre Sampris piarpim Moses pim ngönten kööre tok elmëa pöta ök ngön këëtaan kööre tok yaaurö. Pitëm könöt utpet yaaurö yak kön wi kosang yewesaut kaëngk yaaurö. 9 Pitëm omnant yaautë këët kaö naarööpan. Sanisre Sampris piarpim ëa pöl köpël yaauta këët tekeri sëën omën pourö itaampnaat.

Weëre kosang taueë Anutuu ngönta ënëm yaauta ngönte

10 Ni neering yesaup nem ngönën ök yamëëaöre kan yaaö, omnant yaaö poutë songöntere Anutuun kön wi kosang yewesaöre ya wiap yaaö, lup sant yaaöre këëre ngaatë rangk wë, 11 omnaröak utpetat kësang yaalnëaöre këlangön kat

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yawiaö pötön ëwat wëën Antiokre Aikoniamre Listra ka pötë së wë këlangön kaö kat wieim wëën Aköpök utpet pötë öngpökaan ent ë neulëaut pöten ëwat wëën. 12 Omën narö Yesu Kristook yal menak Anutuu ngöntak öpna piporo kööre toköröak utpet mowasëpnaat. 13 Ën omën utpet kaar yaauröak omnaröen morök yemaan Setenökta pitën morök tapël maan utpet panë sëpnaat.

14 Ni pöt, ngön kë kat wiak kön wi kosang wesan pipot taintaë wak öm. Ni ten ngön pipot rë niulauröen ëwat wëën. 15 Nimtënta ëwat wëën. Nim kotuukaan ngëëngk ngönën pepewer sangk kelak kat wieimaup yak pötak kön ompyaut ningkën Yesu Kristoon kön wi kosang wasën Anutuuk utpetetakaan niöpnaap. 16 Ngönën pep pipot pout Anutu pimtë Pulöökë kaamöktak oröaut. Pötaanök ngön pipotök ëwat ninak tiarimtë utpetatön pet yaalni. Pël ëak tiarim wëwëat ompyaö niwesak wotpil öpena pöt rë yanuul. 17 Kopëta niwasën Anutuu omën kë panë sak ya ompyaö ke nentere nent mëmpenëak ngönën pep pöt oröa.

Poolök Timotiin Anutuu ngön këët kosang wesak ök mapënëak mëëa

4 1 Ne Anutuu ëöetakre Yesu Kristo omën wel wiaare öp wëaurö tiarim ngönte ë pet irëpnaapë ëöetak pim akun kaöaöök wais wa ngaöök nimëëpna pötaan kosang wesak epël niamaan kat wiim. 2 Anutuu ngönte ök mëak omën pötaan kent yaauröere kaaö yaaö pouröen wiap elmëak kosang wesak ök mam. Pël ëën ngön pötak elmëën pitëm lupöt it nganga sëp. Pitëm utpetatön nga maan lup kaip tiip. Konöt kosang mowasën Anutuu kanöök sëp. Pël yaëën kët ël epotë wiap elmëak këëkë wesak rë mouleim öm. 3 Ënëmak akun nent temanöm sëën omnarö wotpil ngönten kaaö ëak pitëmtë kentötë ënëm eimeë ngönën kaaröt kat wiipënëak yeem pëël maan rë yemoula ke nampre nampörö wais rë mouleim öpnaat. 4 Pël ëën pit ngön këët kasëng menak ëlar ngön pöt kat wieim öpnaat. 5 Ni pöt, kët ël epotë kön tektektaring wë këëmre këlangönë rangk öm. Pël ëeë omnaröen ngönën ök maim öm. Nim omnarö kaamök ëak ngönën ök yemaan ya pöt panë wesak mëmpeim öm.

Pool pi ya pet irëpënëak mëëa

6 Wain iit Anutuun kiri yaalmë pöl nem iit lë olemëak yeë. Nem wëwë epët sëp wasuma akunet temanöm yes. 7 Ne nem yaat weë ngentiak mëneimaut. Nem yaat mëmpö wais pet ir yoolak. Kan yaö neea pöök mësaö wais yaö neeaurek yaarö. Nem kön wi kosang yewesaut wil këlok naën. 8 Pël ëën peene pöt kutömweri ul ë rangiaut, sum kësangring omën wotpilöröaan yaö ëa pöt nemëën ëaut akun kaöaöök Omp Aköp, ngön ë pet yairaö wotpilëp puuk nampnaat. Pöt nemënt pëën won, pim orööpna akuneten kent ëak kor wakaimaurö pitta mampnaat.

Ngön mëët

9 Peene teëntom nem naë waisum. 10 Timas pi yangerakë omnantön kentre kaur ëak ne sëp newesak Tesalonaika kakë sa. Pël ëën Kresen piita

Kalesia yangerakë yesën Taitasta Talmesia yangerakë sa. 11 Pël ëën Luk
pimënt tenip wë. Pötaanök ni Maak koirak arip waiseë. Pi yok pangk ya
kaamök elnëëpnaap. 12 Tikikas pöpökëër nook wes mëën Epesas kakël sa.
13 Nim waisumë pötak nem ulpëën waliip Troas kak Kapas pim kaatak
wiaan pöp wak waisum. Pël ëak pep pepatring ket ëautre imën koröpöök
ket ëaö pipotta wak waisum. Ne pep imën koröpöök ket ëaö pipotön kent
pan yaë.

14 Ainötök omnant ket yaaup Alesanta pi utpet kaö elnëaut. Pötaanök
Aköpök kangut mampnaat. 15 Niinta omën pöpön ngarangk këëkë ëëm. Pi
kosang ëak tenim ngönöt wa olëaup.

16 Wet rëak nem ngön yaatak neulëa pötak omën namp ne kaamök
naalnëën, won pan. Omën pourö ne sëp newesa. Aköpök pitëm korar
elnëa pöta kangut won wes moolap. 17 Aköp neering wë ngönën ulöl
wasën köpël omnaröeta kat wi pet irëpënëak kaamök elnëak weëre
kosang nenak utpet kaöatë naëaan ent ë neulëaut. 18 Aköp pi utpet ke
nentere nenta öngpökaan newak ompyaö wesak kutömweri wa ngaöök
nemëëpnaap. Tiar akun poutë pim yapinte ngaarëk wak aim öpa. Yaap.

19 Ne Akuilaare pim öngöp Prisilaare Onesiporasë öngre ruurö pit
pouröaan yowe yemak pël ök mam. 20 Erastas pi Korin kak wakaimaup.
Tropimas yauman ëën Mailitas kak ent ë moulmëaut. 21 Kentre wap
akunet temanöm sëpanëën teënt waisum.

Yupulasre Putenre Lainasre Klotiaare ingre mor eprek wëaö pourö pitta
yowe yenia.

22 Aköp nim könöpring öp. Pim komre kolap pöt arim naë wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne nim pepap, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Taitas

Yesu pi wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 35 pöta Ök won sëën Poolök pep epwer Taitas pimëën retëng ëa. Taitas Krik omën Poolring wakaimaupök Krit kustak ingre mor saurö ngarangk ëak wëën Poolök epwer retëng ë mena. Pim pep epwer pöt, Taitasën tolëël ngarangk ëëpën pöta ngönöt mena. Ngön epët 1 Timoti pöweri wia pötë ök.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-4*
Ngönënë ngarangköröa ngönte *1:5-16*
Omën pouröa ngönte *2:1-15*
Wa korkorre pepanöm ngönöt *3:1-11*
Ngön mëët *3:12-15*

---

1 [1]O Taitas, ne Pool Anutuu inëën yaaupök pep epwer retëng ë yaningk. Puuk Yesu Kristoë ngön yaaö omën neulëak pimëën yaö elniaurö arim kön wi kosang yewesaut taë wasën pim wëwëetak wë pöta këët këëkë ëwat sënëak neulëaut. [2]Ne ar ya kë sak wëwë kosangët önëëtaan kor önëak arim kön wi kosang yewesaut taë yanuwas. Anutu pi kaar naënëpök yangerak omnant naaröön wiaan pötaan kup nuwia. [3]Pël ëak puuk ënëmak pim akun wia pötak wëwë kosangta songönte pim ngöntak tekeri wes nina. Anutu kama yanuwa pöpök ngön epët nenak ök amëak neaan pël yeë.

[4]Taitas niin ngönën ök niaan nem yeë pöl kön wi kosang wesak nem ru panë saup, niin yoöre ërëp yeniak.

Anutu Pepere tiarim kama yanuwaup, Yesu Kristo, piarpim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Ngönënë wotöököröa ngönte

[5]Ni ingre mor sauröa naë omën nant korar wia pöt wotpil wesak ka poutë ngönënë wotöökörö moulmëëmëak nem ök niia pöl Krit kustak niulëën wëaup. [6]Ne epël ök niiaut. Omën namp pi omnaröa itöök ketre saun won panëëpök öng kopët nampringëp, pim ruuröeta Kristoon kön wi kosang yewesauröak pitëm kentöökë ënëm ëak utpet naën yaaöre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pitëm ëlre peparöa ngön wa nemoolaan yaaö omën ke pilëpök ingre moröröa kepönöök moulmëën öp. 7Ngönënë wotöököp pi Anutu pim yaat ngarangk yaaupök omnaröa itöök ketre saun won, wotpil öp. Pi pimtën ping wesak ëak ya sangën teënt ëëpan. I ngaat nak kön irikor ëak omnarö köntak mööpan. Monere urömatëën war ëëpan. 8Omën kamaatëaanörö ngöntre kar elmëëp. Kön ompyautaring wë wotpil ompyaö öp. Pimtë wëwëet ngarangk ëëp. 9Pi tenim ngönën kë rë yanuul pöt taë wes wak öp. Pël ëeë ngönën kë pöt rë moulööre omën ngön pöt wa yoolëauröa kaaröt tekeri wasö pël ëëp.

Krit kustak kaar omnarö selap wakaima

10Omën selap ngön wa yoolëaurö wë. Pit ngön mosut ëak morök yaalni ke pilörö selap Yuta omën, “Ar Anutuu ngönta ënëm panë ëënëën arim koröp kaut ileë,” kaar pël yaaö pöröa naëaanörö. 11Pit monere urömat öpënëak ngönën naëpanëët aö ompöröere pitëm öngre ruurö utpet yemowesaurö. Pötaanök ngönënë wotöökörö ar pit il mowarieë. 12Pitëmtë Krit kustakaan ëwat omën nampök epël ök ëa. “Krit omnarö ten kaar yaaurö. Ten animauröa ök kë köntak yeem wisën yaaurö.” 13Krit ëwat omën pöpë ök ëa pöt yaapët. Pötaanök pitëm kön wi kosang yewesaut taë wesak öpnaan kosang wesak ök maë. 14Pël ëak pit Yuta omnaröa ëaröa ngön pasutre omën ngön këët wa yoolëauröa ngön kosang wesak ya pipotön kat wiipan pël maë. 15Omën pitëm lupötë kölam wë pörö pit omën poutön kön wiin kölam wia pël yaaurö. Ën utpetatök pitëm lupötë utpet wasën Kristoon kön wi kosang newasën yaaö pörö pit omën poutön kön wiin kölam won pël yewas. Pöt pitëm könre lupöt pu wariin ompyaöre utpet pöt kom naën yaaurö pötaanök. 16Pël yaëëtak Anutuun ëwat wë pël yaauröak pitëm yaautök pi kasëng yemangk pöt pet yaalni. Anutuuk pitën itaangkën utpet pan ëën pit pim ngönte wa olëak omën ompyaut ëëpënëak ëën pangk naën yaaurö.

Öngre omp ulöpöröa ngönte

2 1Pit utpet ke pipot yaauröak ni pöt ngönën këët pëën rë moul. 2Omp ulöpöröen i ngaat nak kön irikor ëëpan pël ma. Pit omën ompyaut yaëën omnaröak pitën ping wesak ap. Pël ëak pitëmtë wëwëat ngarangk ëëp. Pël yeem këëkë wesak kön wi kosang wasööre neneren lup sant elmë pël ëëp. Pël yaëën omnaröak pitëmëën utpet yaalmëën pöt kosang sak öp. 3Tapël öng ulöpöröenta öngöröa Anutuu ngön ngaarëk yewa pöl ëëpnaan ök ma. Pit omnaröen utpet wesak mepan. Pël ëak i ngaat keimön nëmpan. Pël yeem öng ulwas ompringöröen ompyaö yaaö pöt rë moulak pet elmëëp. 4Pël ëak öng ulwas pöröen pet elmëën pitëm ompre ruuröen lup sant elmëëpnaan. 5Pël ëak pitëmtë wëwëat ngarangk ëak lup kölam öpnaan. Pël yeem pitëmtë kaatë omnant këëkë wesak ngarangk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëak omnaröaan ompyaö elmëak ompöröa ngönöt ngaarëk öpnaan. Pit pël yaëën pöt omnaröak pitëm yaautön itenak Anutuu ngönten utpet wesak naëpan.

Omp ulwasöröa ngönte

6 Öngre omp ulöpöröen mëëa tapël omp ulwasöröenta ök ma. Pitëmtë wëwëat ngarangk ëëpnaan kosang wesak ök ma. 7 Ni ompyaö yaaö pötaan wotöök rëak wëën omnarö nim yaaö pöten itenak ök ëëp. Ni rë moulömëën, wotpil wë këëkë wesak rë moul. 8 Ngön kë omnaröak wa utpet wesak naën ëëpna pöt pëën ök ma. Pël ëën nim kööre tokörö pit tiarën utpet wesak niapënëak ök ëën pangk naën ëën ëö sëpnaan.

Inëën ruuröa ngönte

9 Inëën ruuröen pitëm kaöaröa ngönöt ngaarëk wak ompyaö wesak ya mëngkën pit itenak ya ërëpërëp ëëpnaan ök ma. Pitëm kaöaröen ngön utpetat kangiir mepan. 10 Pit pitëm kaöaröa omnant këkain ëëpanëp ompyaö wesak pitëm ngönöt ngaarëk öp. Pël ëën pit itenak, “Yok pangk yaë,” pël wasëpnaan. Inëën ruurö pit ya ompyaö ke pil yamëngkën Anutu tiarim kama yanuwaup pim ngönënte ngaarëk sëën omnaröak itenak kön wiin, “Ngön pöt ompyaut,” pël wasëpnaat.

Tiar lup kölam wë Kristo pim akun kaöaöön kor öpa

11 Anutu pi yang ël epotë omën pourö kama niöpënëak pim komre kolap pöt tekeri wes nina. 12 Komre kolap pötak Anutu kasëng menak wëaö pötere yangerakë kentre kaur pöt sëp wesak e yangerak wë eptakëër tiarim wëwëat ngarangk ëak wotpil wë omën Anutuu ënëm yaauröa wëaul öpenëak rë yanuul. 13 Pël ëën tiar wëwë pötakël wë kön kosang wiak kë ompyaö oröön ërëpsawi ëëpena pöten kor eim wë. Yaap, tiar kor eim wëën Yesu Kristo yaaröön pim ëwaat tekeri sëën itaampenaat. Pi tiarim Anutu, ompyaö yanuwas pöp, 14 tiar utpetatë öngpökaan kama niwak kölam niwasën pim omnarö pël sak wë kosang wesak ompyaö yaaö pöt ëëpenëak pim wëwëet tiarimëën keimön naën kësangën elniak wel wia.

15 Ngön pipot pout ök ma. Weëre kosang nina pöt pout wak wë ngön pipot öpnaan ke urak mëak wa olapanëën kosang wesak ma. Pit niin kön wiin iraan nim ngönte wa olapan.

Tiar wëwë ompyautak kosang sak öpa

3 1 Nim ingre mor sauröen yang ngarangköröere kaöaröa iri öpnaan ngolöp wesak ök ma. Pit ngönöt ngaarëk wak wëën ya ompyaö nant mangkën pöt mëmp. 2 Pit omnaröen utpet wesak mëak ngön kosang mepanëp ompyaö elmëak ëpre wiap elmëëp. 3 Tiar ngaan Setenök morök

elniin ngön këëta kanö irikor ëak köpël wë ngön wa olaimaurö. Pël ëak tiarim wëwëat ngarangk naën kentre kauratë ënëm pëën eimaurö. Kët ël epotë tiar utpet yaëën omnarö tiarën kaaö yaalniin tiarimëntta neneraan kaaö eimaurö. 4 Pël ëauröak Anutu tiar kama yanuwaup pim ompyaö elniire lup sant elni pël yaaö pöt tekeri wes ninak 5 kama niwaurö. Pi tiarim wotpil yaautaan won, pimtë yakömtak pël elniaurö. Pi tiarën yaköm elnieë tiarim lupöt iirak pim ru niwasën Ngëëngk Pulöök tiarim lupöt ngolöp niwesa. 6 Anutuuk Yesu Kristo tiar kama yanuwaaupë tiarimëën elnia pötaan Ngëëngk Pul pö tiarim naë wes mëën wais kaamök kësang elnia. 7 Anutuuk komre kolap elniak, “Wotpilörö,” pël niak yaö niwasën kön kosang wiak kor wë wëwë kosangët öpenëak pël elnia. 8 Ngön pipot yaapöt.

Taitas, nem kentöök ni omën Anutuun kön wi kosang wesaurö omën ompyaut eim öpnaan kosang wesak omën yaap pipot ëëpnaan ök ma. Pipot ompyaut, omnarö kaamök yaalni. 9 Ngön utpet ke epëlöt kasëng man. Ngön mosutëën nga elngan. Ëere körööröa songönöt kaö wesak angan. Moses pim ngön kosangtak wia pötön nga angan. Omën pipot pout mosut, kaamök naalniipanëët, pötaan kasëng man. 10 Ën omën namp ngön kaar ëak ingre morörö kom yaalmëën pöt akun nent ma nentepar wotpil mowas. Pël ëën pi kat nawiin yaëën pöt kasëng moman. 11 Ni ëwat wëën. Omën ke pilëp korar wë utpet yaaup. Pimtë yaaut tiarën pet yaalni.

Ngön mëët

12 Ne Atemas ma Tikikas namp nim naë wes mëën wais orööpna pötak teëntom nem naë Nikopolis kakë wais. Ne kopi akunaöök pörek ömëak kön yawi pötaanök. 13 Ni Sinas, Rom ngön kosangöt ëwatëpre Apolos piarip kaamök ompyaö elmëak kamtaöökë omnant menak wes mëën sëp. Piarip omnantön ngöntök ëëpanëën kaamök elmë. 14 Tiarim ingre mor saurö pitta ompyaö yaauta yaat këëkë wesak mënak kosang sëp. Pël yaëën narö koröpöökë omnant ëël yaëën pöt kaamök elmëën pitëm ngönëntak wëaut kë ëëpnaat.

15 Omën neering wëaurö pit pourö niin yoöre ërëp yenia. Ngönëntak lup sant yaalni pöröenta tapël yaalmë pël ök ma.

Anutu pim komre kolap pöt ar pouröa naë wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne nim pepap, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pailimon

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 32 pöta ök won sëën Pool Rom kak wii kaatak wë pep epwer Pailimon pimëën retëng ëa. Pailimon pöp omnant kësang wieëaupök Kolosi kak wëën ingre mor saurö pim kaatak wa top ëeima. Poolë epwer retëng ëaö pöta songönte epël. Pailimonë inëën ru namp, Onisimas, pim omën nent këkain ëak kas Rom kakë sa. Pël ëak Pool koirak lup kaip tiak Kristoon kön wi kosang wesa. Pël ëën Poolök Onisimas kaalak Pailimonë naë wes yamëem Pailimonök pim saunet won mowasëpënëak pep epweri ök mëak mangkën wak sa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1-3*
Pailimon pimtëën yaya ngönte *4-7*
Onisimas pimëën kimang mëëaut *8-22*
Ngön mëët *23-25*

---

1 O Pailimon, ne Pool Yesu Kristoë ngönte yaautaan wii kaatak
neulëaupök Timoti tepërim ngöntöp piiring wë tenpim ya ngawiap
nimëën pep epwer retëng ë yaningk. 2 Öng Apia tenpim karipre Akipas
tenpim yeë pöl Anutuu yaat kosang ngentiak yamëngk pöpre ingre mor
saö nim kaatak ngönënëën wa top ë yaë pöröaanta yoöre ërëp yak.
3 Anutu tiarim Pepapre Aköp Yesu Kristo piarpim komre kolapre
mayaap pöt ningkën arim naë wiaap.

Pool pi Pailimonëën Anutuun kimang ngöntak yoöre ërëp mëëa

4-5 Pailimon, ni Aköp Yesuun kön wi kosang wesak Anutuu omnaröen lup sant
yaalmëan pöt naröak aan kat wiaut. Pötaanök ne këtël epotë nimëën Anutuun
kimang ngöntak yoöre ërëp maim wë. 6 Ni omnaröen nim Kristoon kön wi
kosang yewesa pöten ök maan tiar Kristook yal ëak wëën Anutuu tiarën ompyaö
yaalni pöten ëwat sëpënëak kimang yemak. 7 Ngöntop, ni Anutuu omnaröen lup
sant elmëën pit ya kë sa. Pël ëën ne pöt kat wiak ya kë sak ërëpërëp yeë.

Pool pi Pailimonön Onisimas sant mowasëpënëak mëëa

8 Ni lup sant yaalmëan pötaan epël niamaan kat wi. Kristook pim
yaatak neulëën wë. Pötaanök nook omnant ëëmëën këk niamëak pöt

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pangk niamaat. 9 Pël ëëmaatak tepër nampnampëën yak lup sant yeë
pötaan wiap wesak niamaan. Ne Pool omp ulöpöp Yesu Kristo pimëën
yak wii kaatak neulëën wëaupök 10 Onisimas, nem ruup, pimëën kosang
wesak kimang yeniak. Nem wii ka eptak wëautak piin Kristöe songönte
ök maan kön wi kosang wesak nem ru sak wë. 11 Pi ngaan nim inëën
yaaupök pim akunet pet nairën wiaan nim sëp wesautak ompyaö
wesak kaamök naalniin ëaup, peene tepër pouwaar yok pangk kaamök
elniipnaap. 12 Pötaanök nook pi nim naë wes mëën yewais. Pi nem ru
ulöpöököp yak ne sëp newesak nim naë yewaisën ya këlangön yaë. 13 Ne
Kristoë ngön ompyaut ök yaautaan wii kaatak neulëën wëaupök pi nim
urötak kaamök elnëëpënëak kent yaë. 14 Pël yaëëtak ni pötaan kuure
mak nenëaan wiaan piin maan nem naë öpënëak kön nawiin ëaut. Pöt ni
ompyaö elnëak piin maan öpnaan ke urak niamaaten kaaö yaë. Könöök
pël elnëëmëëten kent yaë.

15 Ne kön wiin Onisimas pi kaalak wais niiring sasa öpnaataan
Anutuuk maan akun kot nent sëp niwesa. 16 Ngaan pi nim inëën ru
wakaimaup. Peene pöt, pöt pëën won. Pi nim ëan pöl Kristook yal meneë
yak inëën pëën won, nim kar panë sak wë. Ne piin lup sant yaalmë. Ën
ni ne il newesak nim inëën ruupök nim ëa pöl Aköpön kön wi kosang
wesak wëën lup sant kësang pan elmëeim ömëëp. 17 Ni kön wiin tepër
Kristoë yaat yamëngkauwaar pël wesak pöt nim neen sant yaalnëën pöl
piinta elmë. 18 Pi utpet nent elnia ma omën nent nim naëaan këkain ëa
pöt ök neaan kangiir nimpaat. 19 Ne Pool nemtë moresök epël retëng yeë.
Onisimas pim omën nim naëaan wa pötë kangiir nimpaan. Ni ëwat wëën
pötaan ngolöp nuwesak epël neniangan. Ne kaamök elniin Kristoë omën
sak wëën pötaan nim naë kangiir nampë kësang nent wia. 20 Pötaanök
Aköpëën yak ne ompyaö elnëak Onisimas sant mowas. Tepër Kristook yal
menak wëerek pël elnëën ya kë sumaan.

21 Ni nem këm ngönte ngaarëk ömëët pël kön wieë pep epwer retëng
ë yaningk. Yaap, ne kön wiin ni il wesak munt nantta ëëmëëp. 22 Ne
kön wiin Anutuuk nim kimang yamëëaut kat wiak wil neulëën nim naë
waisumaap. Pötaanök Onisimas pim nim naë waisëpnaatak ne nim naë
wais ömaan ur nent kopëta was.

Yoöre ërëp ngönte

23 Epapras, Yesu Kristoë ngönte ök yaautaan wii kaatak moulmëën
neering wë pöp pi yoöre ërëp yenia. 24 Ën Maakre Aristakasre Timasre
Luk neering ya yamëngka pörö pitökta tapël yenia.

25 Aköp Yesu Kristo pim komre kolap pöt arim lupmeri wiaap.
[Yok pi tapët.
Ne nim karip, Pool.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ipru

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 37 pöta ök won sëën omën nampök pep epwer Ipru omën ingre mor saö naröaan retëng ëa. Omën retëng ëa pöp, tiar köpël. Pi ingre morörö kööre toköröak pitëm kön wi kosang yewesaut irikor yaalmëën kasëng mampënëak yaëën epwer retëng ë mena. Pi Kristoë yaatere yapintak Mosesëët il yewas pöt pet elmëa.

Pöt epël wia.

Kristook Anutuu songönte tekeri wes pet ira *1:1-3*
Kristook enselörö il yewas *1:4–2:18*
Kristook Mosesre Yosua il yewas *3:1–4:13*
Kristoë kiri yaaö yaatak Mosesëët il yewas *4:14–7:28*
Kristoë sulöp ngolöptak Mosesëët il yewas *8:1–9:28*
Kristoë kiri ëautak Mosesëët il yewas *10:1-39*
Kön wi kosang yewesauta ngönte *11:1–12:29*
Wa korkor ngön mëët *13:1-25*

Anutuuk pim Ruupön maan pim ngönte ök niia

1 [1]Ngaanëër Anutu pi tektek ngön yaauröen ök maan tiarim ëaröen
ngön ke nentere nent, kan ke naöre naö ök maö ima. [2]Pël ëautak
peene yangerakë omnant won wasëpna akunet temanöm yesën akun
eptak pim Ruupön maan pim ngönte ök niia. Ruup Pepapök maan
omnant pout ket ëaup omnantë pep sëpënëak mëëa. [3]Anutuu ë rangiere
ëwaat pim naë wiaan tekeri yewas. Pi Anutuu ök panëëp pim weëre
kosang ngöntak omnant pout kaamök elniaan taë sak wia. Puuk wel wiak
tiar kölam niwasëpënëak tiarim saunat won wes olëak, kaalak kutömweri
wal ëak së Anutuu yaapkëël wel aisëak weëre kosangring wë.

Anutuu Ruupök enselörö il yemowas

[4]Pi Anutuuk yapin kaöet mangkën enselöröaat il yewas. Tapël pi
kutömweri isak Anutuu yaapkëël wë weëre kosang wak enselörö ngep
elmëak wë. [5]Ne tol ëën pël yeniak? Ngaan Anutuuk ngönëntak epël mëëa
pöt enselöröen ök nemaan ëa.

"Ni nem Ruup.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Peene ne wil nuulëak nim Pep sak wë."
Ën epteta enselöröen nemaan ëa.
"Ne pim Pep sak wëën
pi nem Ru sak öpnaat."
6 Nent pöt, Anutuuk pim Ru wetëëp yangerak wes mëën waisëpënëak ëa pötak epël ök mëëa.
"Ne Anutu nem ensel pourö piin yaya map."
7 Nent pöt, pim enselöröen, "Pit Ruupë iri wë," weseë pitëmëën epël ëa.
"Ne Anutu nem enselöröen maan kentöökë ök yesaurö.
Ën nem inëënöröen maan es wilëngöökë ök yesaurö."
8 Ën nent pöt, Ruupëën Anutuuk epël ök mëëa.
"O Anutu, ni omp aköp akun wali om ngarangk eim ömëëp.
Nim omën wa ngaöök yamëën pörö wotpil wesak ngarangk yaaup.
9 Ni wotpil yaautön kent yaaup, utpet yaautön kaaö yaaup.
Pötaanök Anutu ne, nim Anutuuk ni ërëpsawi ëëmëak yaö niaan ërëpsawi kaö yaëën nimotök karuröaat il yewas."
10 Nent epël mëëa.
"Aköp ni omnant won wiaan yanger ket ëan.
Nim moresring kutömwer ket ëan.
11 Kutömre yang pipot kö yesën ni pöt wakaim om ömëëp.
Poë koröpö sëpar yes pöl pipot ëëpnaat.
12 Nuuk pit poë koröpö rang rë yawi pöl ëëmëët.
Pël ëak ulpëënëp përëak ngakëp yamë pöl elmëëmëët.
Ën ni pöp om wakaim omëëp.
Ni ulöp sak wiap nasëngan."
13 Nent epël wia pöt, Anutuuk pim enselöröen nemaan, Ruupön mëëa.
"Ni wais nem yaapkëëtakël wel aisëak weëre kosangring wëën omën nimëën kööre tok yaaurö nook maan nim weëre kosangöökë karök ilapnaat."
14 Ën enselöröen tolël mëëa? Pit omën könöröa ök ëën Anutuuk pim inëën ya mëmpënëak wes yamëaurö. Pël ëën wais omën Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaarö kaamök yaalni.

Anutuu utpetetakaan yaniwa pöt kësangët

2 1 Yaap, Anutuu Ruupök enselörö il yewas. Pötaanök tiar pim ngönte ök niaan kat yawi epët kat kolak sëp wasnganëën taë wes wak öpa.
2 Anutuu ngön kosangöt enselöröen maan ök mëëa pöt yaap panëët. Omnarö ngön pöt ngaarëk naön wa yoolaan kangiir Anutuuk utpet mowasö ima. 3 Pötaanök tiar Anutuu ngönte, Ruupë ök ëa pöt, wa olëak Anutu tiar utpetetakaan kama niöpna kaö pöt kasëng mangkën tol ëak kangut won ëëpën? Orööpnaat. Pim tiar utpetetakaan kama niöpna ngön pöt, Aköp Yesuuk wet rëak ök aan omën kat wiauröak ngön pöt yaap pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

aan kat yawi. 4 Pit pël yaëën Anutu pimtokta Aköp Yesuu ngönte yaap
pöt tekeri wasëpënëak retëng weëre kosangring it ngolöp ke nentere
nent mëneima. Pël yeem pim könöök elmëën Ngëëngk Pulöök ngön
pöt kaamök ëak ngönën ya mëmpenëak weëre kosang ke nentere nent
omnarö nina.

Yesu pi tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep saup

5 Yang ënëm orööpënëak Anutuuk mëëaur nem yeniak epër, Anutuuk
enselörö ngarangk ëëpënëak nemaan ëa. 6 Won. Pöta ngönte ngönëntak
ngön nent epël wia.

"Anutu, ten omën pasuröaan ni oröptaan kön yaniwiin?
Ten omën pëënöröaan ni oröptaan ompyaö yaalniin?
7 Ni ten akun kot nent enselöröa iri önëak niulëën pitök il niwesa.
Pël ëën kaalak ënëmak ni ten wak ngaarëk isak ëwaat ë nirangian.
8 Pël ëak ni ten omnant pout ngarangk ëënëak tenim iri niulëan."

Yaap, Anutu pi tiar omnant pout ngarangk ëëpenëak niulëa ngönën
piptak pël ëa. Pötaanök kopët nent tiar ngarangk naëngan won, pout
ngarangk ëëpenaat. Pël ëëpenaatak peene itaangkën tiar omnant pout
ngarangk naën yeë. 9 Peene pöt, tiar itaangkën ngön pipët Yesuun ëa.
Anutuuk pi akun kot nent enselöröa iri öpënëak moulmëën pitök il
mowesa. Pël ëën pi këlangön kat wiak wel wiin pim pël ëa pötaan
Anutuuk pi wak ngaarëk isak ëwaö ë morangia. Pim këlangön kat wiin ë
morangia pöt, Anutuuk tiar omën pourö komre kolap elniak tiar kaamök
elniipnaan wel wiipënëak maan pël ëa.

10 Anutu pi omnant pout ket ëak pötë pep sak wë. Pi omën kësang
pan pim ru sak kutömweri së ëwaatak öpenëak kent kön wia. Pël ëak
Yesu tiar omnarö utpetetakaan kama yewauta pep panë sëpënëak yaö
maan këlangön kat wia. Anutu pi pël ëën kë sa. 11 Yesu tiarim kölam
yaniwesaupre kölam niwesaurö, tiarim Pepap kopëtap. Pötaanök pi
tiarën, "Nem nangarö," pël niapënëak ëö naëpan. 12 Pi tiarën ëö naën
Anutuun epël mëëa.

"Nem nangaröen nim ngönte ök memaat.
Ne ingre moröröa tekrak wë niin yaya niamaat."
13 Ën nent epël.
"Ne pitring piin kön kosang wiimaat."
Kaalak nent epël.
"Anutuu runga nena pöröaring wë."

Yesu pi tiar kaamök elniipënëak yang koröpö wa

14 Anutuu ruurö tiar yang koröpööring wë. Pötaanök piita tapël ëa. Pöt
pimtë weletak weleta pepap Seten won mowasëpënëak yang koröpö wa.
15 Pël ëakta omën weletaan kas yaautak wii ket ëak nitëën wakaimaurö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wil niulëëpënëak pël ëa. 16 Pim yang koröpö wa pöt, enselörö kaamök
elmëëpënëak naën, tiar Apramë ëarö kaamök elniipënëak pël ëa. 17 Tiar
pim nangarö kaamök elniipna kan muntat won. Pötaanök tiarim ök
panë sa. Pël ëak Anutuun kiri yaauta wotöök sak ya ngës ëën wotpil
nuwasëpënëak Anutuu ëöetak ya kaö mëna. Pöt tiarim utpetat iir
niolapënëak pël ëa. 18 Setenök piin morök yaalmëën këlangön kat wiaup
yak omnaröa naë morök orö yaniréën yok pangk kaamök elniipnaap.

Yesuuk Moses il yewas

3 1 Yesuuk kölam niwesa nem karurö, Anutu kutömweri wëaupök ar
piiring önëak yas niiaurö. Ar Yesuun këëkë kön wieë. Pi Anutuuk
wes mëën pim ngönte ök ëak kiri yaauta wotöök saupë ngönte tiarök
ök yaaurö. 2 Anutuuk pim omnaröa naë Mosesën ya ngön maan ya panë
wesak mëna pöl Yesuukta tapël ëa. 3 Kaat ök rëaupë yapintak kaata
yapinte il yewas pöl Yesu Anutuu kaata pepapök Moses pim kaatak
wëaup il mowesën omnaröak pim yapinte wak isak ya. 4 Ka epot pout ök
rëaup wë. Omnant poutë pepap Anutu. 5 Moses pi Anutuuk ya ngön maan
pim omnaröa naë inëën ya yamëngkem Anutu pim ënëmak apna pöta
ngönte ök maima. 6 Kristo Anutuu Ruup pi Anutuuk ya ngön maan ya
panë wesak yamëngkem Anutuu omnarö ngarangk elnieim wë. Anutuu
omën pörö tiar tapörö. Pöt pas won. Tiar kön kosang wieë pim yaö niia
pötön kor öpena pöt pim omnarö pël apenaat.

Israel omnarö lup kosang ëak Anutuu ngönte wa olëa

7 Pötaanök Ngëëngk Pulöök ngön epël ëa pöt tiarimëën yes.
“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak
8 Israel omnaröa Anutu kasëng menak lup kosang ëa pöl ëëngan.
Pit yang mopöök ima akun pötak pim ngönte wa olëak ökre was
elmëeima.
9 Arim ëarö pörek krismaki 40 pötë öngpök nem ya kosang mëneima
pötön iteneëak
köntak utpet elnë ökre was elnëeimaut.
10 Pël ëën ne omën pöröen ya sangën ëën epël ëaut.
‘Pitëm könöt nem pet yaalmëa pöl nawiin sa rëak yesaurö.
Pit nem yaautön ëwat sëpnaaten kaaö yaaurö.’
11 Pöten kölöp elmëak ngön kosang wesak epël ëaut.
‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan pan.’ ”

Israel omnaröa Anutuu ngönte wa olëa pöl ëëngan

12 Karurö, arim naëaan namp lupmeri kön utpetat wieë kön wi kosang
newasën ëak Anutu wëwëap kasëng mengkanëën ngarangk këëkë
ëeim ön. 13 Pël ëak arim naëaan namp utpetatë moröktak elniin lup pu

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wariinganëën këtël epotë neneren wa korkor ngön maim ön. Pël ëak ar neneren ngön ëak kat yawiem pöt, “Ngönëntak, ‘Peene,’ pël ëa pöl peene taptakëër ngön ngaarëk ömaat,” pël kön wieë ngaarëk weim ön. 14 Tiarim wet rëak Kristoon kön wi kosang wesan pöl taë wes wak yesem weletak orööpena pötaan Kristooring lup kopëtemer sak wë. 15 Pöta ngönte ngönëntak epël ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat wiak pöt
Israel omnaröa pi kasëng mena pöl lup kosang ëëngan.”

16 Pöt talöröak Anutuu ngönte kat wiak kasëng mena? Pöt maim naröak naën, Israel omën Mosesök Isëp yangerakaan mësak waisa tapöröak ëaut. 17 Ma talöröaan Anutuuk krismaki 40 pötë öngpök ya sangën elmë ima? Pörö utpetat ë yesem yang mopöök wel wi won sa. 18 Ma talöröaan pi kölöp elmëak ngön kosang wesak, “Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan,” pël ëa? Pöt pim ngönte wa olaima pöröaan ëa. 19 Tiar pöten ityaangk. Pit Anutuun kön wi kosang newasën ëautaan pim kaare yang kë yesaurek neilaan ëa.

Kë yesa kaare yangerak orööpenëak niiaut

4 1 Anutuuk pim kë yesa kaare yangerak së öpenëak kup niwia. Pötaanök arim naëaan namp utpet ëak neilaan ëënganëën ya ngës kön wiipa. 2 Pitëm ngaan ngön ompyaut kat wia pöl tiarta ëaut. Pit ngön pöt kat pëën wiak taë wa naön ëa pötaan pötak kaamök naalmëën ëa. 3 Ën tiar ngön pöt taë wak wë eporö kë yesa kaare yangerak së öpenaarö. Anutu pi kaare yang pören epël mëëa.

“Ne kölöp elmëak ngön kosang wesak epël ëaut.
‘Pit nem kaare yang kë yesaurek newaispan pan.’ ”

Yaap, pim yanger ket ëa pötak kë yesa kaare yang pöreta kopëta wesaupök kölöp ngön pöt mëëa. 4 Anutuu omnant ket ëa pötak ngönëntak kët 7 pöta ngönte epël ëa.

“Anutu pi kët 6 pötë ya mëneim pet irak 7 pötak kë sa.”

5 Pöta ngön nent kaalak epël ëa.

“Pit nem kë yesa kaare yangerak newaispan pan.”

6 Omën ngaan ngön ompyaut kat wia pörö ngön pöt wa olëa pötaan Anutuu kë yesa kaare yangerak neilaan ëa. Peene pöt, narö kat wiak taë wasëpna pöt pörek ilapnaat. 7 Omën ngaan wakaima pörö neilaan ëautak Anutuuk tiar pim kë yesa kaare yangerak ilapenëak kaalak akun munt nent niwia. Akun pöt peene. Pël ëën akun wali won sëën ënëmak ngön nem kön ngolöp wes ninan pöt Anutuuk maan Tewitök epël retëng ëa.

“Ar peene Anutuu ngönte kat yawi eptak lup kosang ëëngan.”

8 Yosuaak Israel omnarö mësak Anutuu kë yesa kaare yangerak së oröanëën ënëmak Anutuuk akun munt nentakëën naën ëan tapön. 9 Pötaanök tiar ëwat wë. Kë yesa kaare yang Anutuuk kup niwia pör om

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wia. Pim këtˈ 7 pötak kë sa pöl pim omnarö tiar pim naë së kë sëpenaat.
10 Omën pim kë yesa kaare yangerak së oröopena pörö Anutu pim ya mën
pet irak kë sa pöl ëëpenaarö. 11 Pötaanök tiar kë yesa kaare yang pörek së
öpenaan weë ngentiipa. Omën ngaanöröa ëa pöl Anutuu ngön wa olëak
kan kourak së kö sënganëën.
12 Anutuu ngönte wëwëetaringët, omnaröa naë weëre kosang yaaut.
Pöt öp nga panëëweri ök, öp newer nalaan nal poutë ngaö wë pöwerta
il wesak nga panëëwer. Pöwerök omnaröa kos yasinre ilëënötta yail pöl
omnaröa könöpre lupmer kom yaë. Pël yeem omnaröa kön yawiaare
kent yaaö pötë songönöt war yewas. 13 Anutuu ëöetak omën nent ëlëëp
wi naön. Omën ket ëa pout pi tekeri wasën pim ëöetak yoolök wiaan
itena. Omnant pout itenak ëwat wëaup pi tiarim yaaut kom ëak kangut
nimpnaap.

Yesu pi tiarim kiri yaauta wotöököp

14 Yesu, Anutuu Ruup, kiri yaauta wotöököp, pi kaö panë sak
kutömweri së tiarimëën Anutuun kimang maim wë. Pötaanök kön
wi kosang yewesaut, tiarim pël yak pöt, taë wak öpa. 15 Kiri yaauta
wotöököp Anutuu naë tiarimëën kiri ëeim wëaup, pi tiar wiapre kor
yaëën ya ngës yaalniaup. Morök ke nentere nent tiarim naë yaarö pöt pim
naëëta oröaap wiap sak utpet naën ëa. Pël ëa pötaanök pangk kaamök
yaalniaup. 16 Pël yaalni pötaanök tiar kas köpël Anutu komre kolap
yaalniaup pim naë oröeim öpa. Pël ëën könöm nentere nent orö yanirëën
puuk ya ngës elniak pim komre kolaptak kaamök elniipnaat.

Kiri yaauta wotöököp Yesu pi utpetetakaan pangk kama niöpnaap

5 1 Yuta omnaröa kiri yaauta wotöököp moulmëëpënëak yaaö pöt
pi omnaröaan Anutuu inëën elmëëpënëak omnaröa naëaan ilak
yemoulmë. Pël ëën Anutuuk omnaröa utpetat won wes moolapënëak
omnant menak animaurö kiri ar ë yemangk. 2 Kiri yaauta wotöököp pi
yang omnamp, wiapöp. Pötaanök Anutuu yaautön köpël ëëre kanöön
irikor ë pël yaauröen wiap yaalmëaup. 3 Pim wiap yaautaan Anutuuk pi
omnaröa utpetatëën kiri ar yeem pimtëënta tapël ëëpënëak mëëa. 4 Kiri
yaauta wotöököpë ya pöt kaöet. Pötaanök omën namp pimtë könöök ya
pöt nampan. Won, Anutuu Eronë elmëa pöl ya pöt mangkën yamëngk.
5 Kristo piita tapël pimtën wak isak, “Ne kiri yaauta wotöököpë yaat
yok pangk mëmpaat,” pël weseë namëngkën ëa. Anutuuk ya pöt menak
epël ök mëëa.

“Ni nem Ruup.

Peene nook wil nuulëak nim Pep sak wë.”

6 Ën ngönëntak nent epël ëa.

“Ngaan Melkiseteë kiri eima pöl

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ni pim urtak wë eim ömëëp."
7 Ngaan Yesuu yangerak wakaima pötak pi ingre ya ilak aimeë kimang
ngöntak Anutuun ök maima. Pi Anutuuk yok pangk weletakaan kama
öpënëak kön wiin Anutuuk pim ikanöök wë pim ngönte ngaarëk wa
pötaan kat wiak kaamök elmëeima. 8 Yaap, pi Anutuu ru panëëpök pas
këlangön ya mënak pim ngönte ngaarëk yeweem ngön ngaarëk yewauta
songönte ëwat panë sa. 9 Pël ëën pim Pepapë ngönte ngaarëk yewa pöt
kaö sak kosang sëën pi omën pim ngönte ngaarëk yeö pörö utpetetakaan
kama wëën wëwë kosangtak öpna pöta pep sa. 10 Pël ëën Anutuuk Yesu
pi tapöpök Melkisete pim kiri eima pöl pim urtak wë kiri yaauta wotöök
öpënëak mëëa.

Öngaaröa ök ëëngan

11 Melkisete pim ngön pöt, selap wiaap ök niamaatep ar kat wiak kön
tektek nasëngan. Pötaanök war wesak niamaatak tenim naë ya kaö wia.
12 Ar akun wali ngönën kat wi waisauröak muntarö rë moulön pangk
ëëpnaatep om köpël wëën naröak rë nuulöpna pöta ök yeë. Pël ëën ke
pilörö ar ngönën wet rëak kat wiaut kaalak ök niama yangap yeë. Ar kë
kosang yenauröa ök won, kapa pëën yenauröa ök wë. Pötaan ngönën
öngpököt pangk kat nawiingan, yoolököt pëën kat wiinëët. 13 Kapa yena
pöröen öngaarö pël mepenaat. Pöta ök omën pörö pit öngaaröa ök könöt
weë nasënörö. Pötaanök wotpil yaauta ngönte kat wi naskolpan. 14 Ën kë
kosang yena pöröen kaöarö pël mepenaat. Pöta ök omën könöt weë saurö
pitëm könöök omnant kom yaauröak omën ompyaöre utpetat pangk kom
ëëpnaat.

Kön wi kosang yewesaut taë wak öpa

6 1 Nem pël niak pötaan Kristoë ngönën wet rëak kat yawi pöt ëwat sa
pet irak yal menak ngönënëën kaö sak öpa. Tiarim ka möör wapët
wesirën taë ëaan kaalak tiak rangk newesirën ë yeë pöl omnant kë wonöt
kasëng menak Anutuun kön wi kosang yewesa wet rëak kat yawi pöt
rangk naën ëëpenaat. 2 Pöt epot. Ngönën i mëëre Ngëëngk Pulö öpenëak
mores kepönöök yawia, weletakaan wal ëëpenaare Anutuuk akun
kaöaöök kom ëak ngön ë pet irëpna ngön wet rëak kat yawi pöt kaalak
kat nawiingan. 3 Anutu kat wiin pangk ëëpën pöt ngönën wet rëak kat
yawi pöt ëwat sa pet irak ngönënëën kaö sak öpa.
4 Omën Anutu kasëng mena pörö kaalak lup kaip tiak pim naë rë
noolapan. Pit ngönëntak pitëm lupöt ëwa elmëën kutömweriaan Anutuuk
omën ompyaut wes mëën wak Ngëëngk Pulööring wakaima. 5 Pit Anutuu
ngönte ök ëën ompyaö ëën omën weëre kosang akun kaöaöök mëmpnaata
lup nant itena. 6 Omën ke pilörö pit Anutu sasa kasëng mena. Pël ëa
pötak pitëm könötök Anutuu Ruup kaalak këra yetaprak möa. Pël yaëën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnarö itenak piin ökre was mëëa. Pël ëa pötaanök omnaröak maan pit kaalak lup kaip tiak Anutuu naë rë noolapan.

7 Omën ke pilöröaan ngön nokoliit niamaan. Yang nerak kopi
rangkrangk peleim wëën yangera öngpök sëën omnant oröak kaö sëën
këët oröön omën ya yangëntaurö yeö. Pipët, Anutuuk yanger welaköt
elmëën këët yaarö. 8 Ën nön pëën orööpna pöt kë won ëën yanger utpet
pël yewas. Yang utpet pör Anutuuk kaaö elmëën ënëmak es kotak won
sëpnaar. Omën utpet yaaö ke pilörö Anutuuk tapël elmëëpnaat.

9 Nem kar panëërö, yaap, ten ngön könömöt niiaut yak arën kön kosang
wiin yok pangk Anutu kasëng nemangkan pël yaë. Ten arën kön kosang
wiin ar ompyaö yaëën Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat pël yaë.
10 Anutu pi korar naën yaaup. Ar pimëën yak pim omnarö itenak kaamök
elmëak lup sant elmëeimauröak om ëeim wë pöten tol ëak kat nikolöpën?
Pël naëpan. 11 Tenim kentöök arim neenemëën weë yengenti pöl om
ëeim wëën akun pet irëpënëak kön yawi. Pël ëën arimëën kutömweriaan
mor kol kosangöt wiak kor wë pöt önëët. 12 Ten ar wisën ëënëëten kaaö.
Tenim kentöök ar omën Anutuun kön wi kosang wesak weëre kosangring
wë pim kup mowia pötë pep sa pöröa ök ëënëak kön yawi.

Anutu pim kup niwia pöt këët

13 Apram ke pilëpön Anutuuk ngön kup mowiak omën kaö talëpë yapintak
kosang wasëpënëak ap wasën pim ököp won ëën pimtë yapintak kosang wesa.
14 Pël ëak piin ëpël ök mëëa. “Yaap pan, ne welaköt kësang pan elniin nim ruure
ëarö selap pan oröak ulöl sëpnaat.” 15 Pël maan Apram pi yaap wesak kaaö köpël
kor wakaimeë Anutuu kup mowia pöta këët wa. 16 Tiar omnaröa ngön ë kosang
yewesaut epël wia. Omën namp pim ngönte kosang wasëpënëak kaö nampë
yapintak kosang wasëpnaat. Pël ëën omnarö pim ngönte wa ngep elmëëpënëak
kön wiin kaöapë yapintakël kosang wesa pöten kat wiak yaap wesak sëp
wasëpnaat. 17 Anutu pi kup niwia pöt sëp wesak maimet naëpan këët öpenaarö
tiar war wes ningkën ëwat sëpenëak kent kön wia. Pötaanök pim kup niwia pöt
pimtë yapintakël kosang wesa. 18 Anutuu kup niwiak pim yapintakël ngön ë
kosang wesa pöt pangk kö sëën kaar naëpan. Pël wia pötaanök, tiar pim kol uröök
ilëak wëën ngarangk elniin pim kup niwia pöta këët öpenëak taë wak kor eim wë.
19 Anutuu kup niwia pöta kë tiarim öpenëak kön kosang wiak kor wë pötak tiarim
wëwëat taë yanuwas. Pöt wiapre kor wonte, ngëëngk tupta poë köröp ngeröök
utaukë kasngaëël, Anutuu naë, wia. Pötaanök taë yanuwas. 20 Ngeröök pö tiarim
wotöököp, Yesu, puuk tiar kaamök elniipënëak wotöök rëak keli olëak ilëa. Pi
Melkisete pim ök kiri yaauta wotöök sak pël ëeim kosang öpnaapök pël ëa.

Melkiseteë songönte

7 1 Melkisete pöp, pi Salem kakë omp aköp, Anutu kaö panëëp pimëën
kiri ëeimaup. Pi tapöpök Apram nga së yang omp ak naröere pitëm

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omnarö mënak yewaisën kamtaöök koirak welaköt elmëaup. 2 Pël ëën
Apramök pim omnant wa pöt kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent pi
menaup. Pim yapin Melkisete pöt, tiarim ngöntak wotpil yaaö omp aköp
pël apenaat. Ën Salem omp aköp pöteta, mayaap omp aköp pël apenaat.
3 Melkisete pim ëlre pepere ëaröa songönte ngönëntak war wesak naën
ëa. Ën pim wilaare wel wiauteta naën. Pël ëaap tiarök piin Anutuu Ruupë
ök kiri yaatak wakaim öpnaap pël wasëpenaat.

4 Ar Melkisete pi kaö panëëp pöt kön wieë. Pöt tiarim ë kaöap Apram
pi nga së yang omp akörö mënak uröm wa pöt kom ëak lup 10 pötëaan
kopët nent pi mena. Pötaan pi kaö panë sak Apram il yewas pël kön wieë.
5 Ën Liwai pim ruure ë kiri yaat yamëngk pörö Yuta omën pitëm karuröak
omnant pout kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mampënëak Mosesë ngön
kosangtak ök ya. Liwai omën pöröa karurö pitta Apramë ruure ëarö. Pël
yaëëtak kiri yaauröak pitëm karuröa naëaan omnant öpënëak Mosesök
ëa. 6 Pël ëaap Melkisete pöp Liwai pim kurmentëkaanëp won, maimap,
Apram pim omnant kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mangkën welaköt
elmëa. Apram Anutuu wet rëak kup mowia pöp Melkiseteek welaköt
elmëa. 7 Yaap, tiar ëwat panë wë. Tiar omnarö welaköt yaalni pöpökëër
kaöap. Ën yeö pöp kotup. Pötaanök Melkisete welaköt elmëa pöp kaöap,
ën Apram wa pöp kotup. 8 Liwai pim kurtakaan kiri yaaö lup 10 pötëaan
kopët nent yewauröak kö seimaurö. Ën Melkisete lup 10 pötëaan kopët
nent wa pöp wëwëetaringëp ngönëntak pël ya. 9 Liwai pöpön tiar yok epël
apenaat. “Apramë lup 10 pötëaan kopët nent wak Melkisete mena pötak
Liwai pöpta piarip pouwaar ëa,” pël apenaat. 10 Pöt Liwai naaröön wiaan
pim ë pepap Apram Melkiseteek kamtaöök koirak welaköt elmëa pötak
Apramök pim omnant kom ëak lup 10 pötëaan kopët nent mena. Pötaanök
Liwai piita pim ë pepap Apramring pël ëa. Pël ëa pötak Apramre Liwaire
pim kurtakaanörö Melkiseteek il yewas pöt pet yaë.

Kiri yaaö ngaanöröa urtak ngolöpöp oröa

11 Ngaan Liwai pim kurtakaanöröak ngës rëak kiri yaat mëna pötak
Anutuuk Mosesën ngön kosangöt ök maan Yuta omnarö nina. Liwai
pim kurtakaanöröak omnarö pangk wotpil yewesanëën kiri yaaö
muntap naaröön ëan tapön. Pit wotpil newasën ëa. Pötaanök kiri yaaö
ngolöp oröa pöp, Liwai pim kurtakaanëp Eron pim ök won, Melkiseteë
ököp. 12 Anutuuk kur nementëkaan kiri yaaö ngaanörö wa moolëak
kur muntementëkaan omën ngolöpöp moulmëëpënëak pöt pitëm ngön
kosang ngaanötta wa moolëak ngön kosang ngolöpöt wiipna pöt pangk
ëëpnaat. 13 Omën orööpënëak Anutuuk ök yenia Yesu pöp Liwai pim
kurmentëkaan won. Yesu pim kurmentëkaanörö kiri naën yaaurö.
14 Tiar ëwat wë. Tiarim Aköp pi Yutaë kurtakaan oröaup. Omën kur
pötakaanöröak kiri yaaö ya pöt mëmpënëak Moses pi nemaan ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi Melkiseteë ök kiri yaaup

15 Kiri yaaö ngolöpöp Yesu, Melkiseteë ököp, pim oröa pötak ngön
kosang ngolöpötta oröa pöt tekeri yewas. 16 Yesu pi kiri yaauröa
kurmentëkaan ngön kosangtak ëa pöl won. Kan maimetakël kiri yaaö
saup. Pi wëwë kosangtaring wë pöta weëre kosangöökël kiri yaaö sak
wëaup wë. 17 Piin Anutuuk ngönëntak war wesak epël ëaup.

"Ngaan Melkiseteë kiri eima pöl
ni pim urtak wë eim ömëëp."

18 Ngön kosang ngaan kiri yaaurö Liwai pim kurmentëkaan orööpënëak
ëa pöt weëre kosang kaamök naalniin ëa. Pötaanök Anutuuk kama wa
moolëa. 19 Mosesë ngön kosangtak omnant ompyaö wes pet nairën ëa.
Peene pöt, Anutuuk kan ngolöp ompyaö naö ngës yaniwi. Pö ompyaö
panëö ngön kosang ngaanöt il yewas. Kan ngolöp pöök pangk Anutuu naë
sepenaat.

20 Anutu pi om pas Yesuun kiri ëëpënëak yaö nemaan. Pimëën wesak
ngön ë kosang wesa pötaanök mëëa. Omnaröa ngaan omën narö kiri
ya mëmpënëak moulmëeima akun pötë ngön ë kosang yewesa pöt won,
köntak moulmëeima. 21 Yesuun pöt, Anutuuk ngön epël ë kosang wesa.

"Aköp pi ngön ë kosang wesak epël niak kaalak muntet naëpan.
'Nuuk kiri eim kosang ömëëp.' "

22 Anutu pi kiri yaaö ngaanöröaan ngön ë kosang newasën ëautak Yesuun
pël ëautaan sulöp ngolöp Yesuuk yanitë epët ompyaö panëët ngaanöt il
yewas pöt kön wiaapenaat.

23 Kiri yaaö ngaan pörö wel wiin pöp urtak pël ë waiseima pötaanök
selap. 24 Yesu pöp wëwë kosangtaring wë. Pötaanök pim kiri yaaö ya
pöt om kosang wiaapnaat. 25 Pi wëwë kosang wëaupök omën piin kön
wi kosang wesak Anutu temanöm yewas pörö kaamök elmëëpënëak
Anutuun kimang maim wë. Pötaanök pi omën pörö akun poutë
utpetetakaan kama weim öpnaap.

Yesu tiarim kiri yaauta wotöököpök pangk kaamök elniipnaap

26 Kiri yaauta wotöök ke pipël pipop tiar pangk kaamök elniipnaap.
Pi wotpilëp, utpetere saun nent wi naönöp, kölam pëënëp, Anutuuk
saun omnaröa naëaan wak kutömweri kaö wes ulmëaup. 27 Yuta omën
kiri yaauta wotöök pörö këtël epotë wet rëak pitëmtë saunatëën kiri ar
ëakök omnaröaan ënëm yaaurö. Ën Yesu pöt, pitëm yaaö pöl naën. Akun
kopëtet pimtë wëwëet Anutuun pëël elmëak tiarimëën kiri ëën pet ira.
28 Yaap, Mosesë ngön kosang wet rëak oröa pötak omën weëre kosang
wonöröak kiri yaauta wotöök öpënëak mëëa. Pël ëautak Anutuu ngön
ë kosang wesa ënëm oröa eptak pim Ruupëën yaö yaë. Pël ëën Ru pöp
Anutuuk omnant pout pangk elmëak moulmëën kosang wë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesu pi kutömweri ngönën tup këëtak kiri eim wë

8 1 Ngön pipotë kepönte epël. Tiarimëën kiri yaauta wotöök sak wë
pöp pi o kutömweri së kaö sak Anutuu yaapkëëtakël wel aisëak
weëre kosangring wë. 2 Pi kutömweri së kiri yaaö wotöök yaat Anutuu
tupta kakaati ngëëngk panëëtak mëneim wë. Tup pöt, ngönën tup këët
omnaröak ök neraan, Aköp pimtok ök rëaut.
3 Yang omën kiri yaauta wotöökörö Anutuun kiri wiire ar ë pël
ëëpënëak moulmëën wë. Pötaanök tiarimëën kiri yaauta wotöök sak wë
pöpta tapël kiri ëëpna pöt pangk ëëpnaat. 4 Yang eprek Yuta omnaröa
ngön kosangötë wia pöl Anutuun kiri ar yaaöre omën ke nentere
nent yawiaurö wë. Pötaanök pi yangerak om wë talte kiri yaaö yaat
namëngkën ëëpën. 5 Yuta omnaröa kiri yaaurö pit ngönën tup ökre
wastak yaë. Kë pöt kutömweri wia. Yangerak omnaröa yaë pöt Moses
pim ëa pöl ökre was yaë. Kë pöt kutömweri wia. Pi poë koröpötök
ngönën tupët ök rapënëak yaëën Anutuuk epël mëëa. “Kat wi. Rosiraöök
könte pet elnian pöl omnant pout ëëm.” 6 Peene pöt, sulöp ngolöp Yesuu
tiarimëën nitëa pötak ngaante il yewas. Tapël Yesuu tiar kaamök elniipna
ya pötak Liwai omën kiri yaauröa yaat il yewas. Sulöp ngolöptak ngaante
il yewas pöta songönte epël. Anutuu peene kup niwia pötak ngaan
Mosesën kup mowia pöt il yewas. Pötaanök sulöp ngolöp kup niwia pöta
taë yewas pötak ngaante il yewas.

Sulöp ngolöptak ngaante il yewas

7 Sulöp ngaante mos naën ëanëën Anutu pi ngolöpët orööpënëak naën
ëan tapön. 8 Anutu pi pim omnaröen kön wiin pangk naën ëën epël mëëa.

“Wë akun nentak Israel omnaröere Yuta omnaröaan sulöp ngolöp
nent war wasumaat,
Aköpök pël ya.
9 Ngaan pitëm ëarö Isëp yangerakaan mësak yewaisem pitring sulöp
tëaut pöta ök won.
Pit pöta öngpök wë ënëm naën yaëën ne kasëng menaut,
Aköpök pël ya.
10 Ën ënëmak Israel omnaröaring sulöp tëëma pöt epël.
Nem kosang wesaut pitëm könötë mowiak lupötë retëng ëën
wiaapnaat.
Pël elmëak ne pitëm Anutu pël sak wëën pit nem omën sak öpnaat.
11 Akun pötak omën isaare irëa pourö neen ëwat sa pet irëpnaat.
Pötaanök omën pourö nener rë moulööre nampök karipön, ‘Aë, ni
Aköpë songönte ëwat së,’ pël nemapan.
12 Pitëm nem ngön wa olëa pöt ent ë olamaap.
Pël ëak pitëm utpetatön kön wi naön ëëmaap.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Aköpök pël ya.”
13 Anutu pim sulöp Yesuring oröa pöten, “Ngolöpët,” pël ya pötak ngaante
sëpar sa pöt pet yaë. Pël naën ëanëën ngolöpët war newasën ëan tapön.
Sulöp ngaan pöt omën nantë wak wëën sëpar yes pöl ëak won sa.

Kiri yaaö wotöök ngaanörö animauröa iitak kiri ëeima

9 1 Sulöp ngaantak Anutuun yaya mapna wetete ngönre yangerakë
ngönën tupët wiakaima. 2 Ngönën tup pöt poë koröpötök epël
wesak ök rëa. Ka pöt, ngeröök wiak nentepar wesak tomökëëta yapinte
ngëëngk kaat pël yema. Pötak ur ket ëautak es rampewesring kaömp
peret Anutuun yaö ëaut yawia. 3 Pël ëak poë koröpöök ngeröök utak
kakaati panëëta yapinte ngëëngk panë kaat pël yema. 4 Pötak kiri yaaö
ur koolötök ompyaö panë wesak ket ëa pöt wieëa. Kiri yaaö ur pötak
Anutuun es koulöp wes mëëpënëak köp nga kampöt kiri ar ëeima. Pël
ëak ka pötak Mosesë ngön kosangta umkek kool wa mëa pöteta wieëa.
Umkek pöta öngpök kap koolötring ket ëa nent wiaan pötak kaömp
mana pöt wesireëa. Pël ëën umkek tapta öngpök Eronë sungkör amail
ëa pööring kël welung ngön kosangöt retëng ilaut wieëa. 5 Umkek
pöta rangk pöt, ensel Anutuu ëwaööring naarë könaar ket ëën pöaarë
wereweriarök umkek pöta ur Anutuu omnaröa saunat won yewesa pöt
akaak ë ulmëeëa. Pötë ngön pöt, tol ëak pout ök aan pangk ëëpën?
6 Pit pël ë ulmëak wë kët ël epotë kiri yaaurö pit ngönën tup poë
koröpötök ök rëa pöta ka tomökëëtak pitëm yaat mëmpö ilëak oröeim
wakaim yeëa. 7 Ën ka pöta kakaati panëëtak pöt, kiri yaaö wotöököp
pimtokëër krismaki nenta öngpök akun kopët nent sa yeëa. Pöt pas
nasën, animaö iit Anutuun kiri ëëpënëak wak yesa. Pël ëak së wet rëak
pimtë utpetatëën kiri ëakök omën pouröa kön nawiin wë utpet yaautëën
kiri ë yeëa. 8 Omën pöta songönte Ngëëngk Pulöök epël pet yaalni. Kaata
ka tomökë pöt, poë koröpö utaan ngëëngk panë tuptak ilapena kanö
naaröön yaë. 9 Poë koröp ka pöt, peene yangerak wë epta ököt. Pötak,
omnant Anutuun kiri wiire ar ë pël yaaö pötak omën Anutuun yaya
yamëëauröa lupöt wotpil nemowaspan. 10 Pipët, iire kaömpre ngönënëën
koröp iirö pël yaaut. Koröpöökë yaaö pipot, Anutuuk omnant pout ngolöp
wasën këët naaröön wiaan wiakaima.

Kristoë iitak kiri ëa

11 Kristo pi omën këët oröak wia pöta kiri yaaö wotöök sak wë. Pël ëak
poë koröp ka yangerak wia pötak won, kë panë omnaröak ök neraante
kutömweri wia pötak ilëak ya yamëngk. 12 Pim ngëëngk panë ka pötak
ilëa pötak memeere purmakaö iitaring won, akun kopët nentak pimtë
iitaring ilaan pet ira. Pël ëak Anutuun kiri yeem tiar utpetetakaan ent ë
niulëa. Pöt kosang wiaapnaat. 13 Memeere purmakaö i pötre purmakaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ruupë es kosöt omën utpet ëak ngönënëën pangk naën yaauröa rangk
lë mëak Mosesë ngön kosangtak kaalak ngönënëën ëëpënëak kölam
moweseima. 14 Pël ëeimauröak Kristoë i weë panëëtak pötë yaaut il
yewas. Anutuu Pul kosang wakaim öpna pöök Kristo kaamök elmëën
saun won wë pim iitere koröpö Anutu kiri mena. Pël ëa pötaanök Anutu
wëwëapë inëën ëëpenaan pim iitak yok pangk tiarim lupöt iirak kölam
niwesak mos yaaut wa moolapnaat.

Kristoë iitak sulöp ngolöpët taë wesa

15 Taptaanök Kristo pi wel wiin pötak tiar sulöp ngaantakël wë saun
ëeiman pötakaan ent ë yanuulë. Pël yaë pötaanök Anutuuk pimëën yaö
saurö pim wëwë kosangta mor kol kup niwia pöt öpenëak Kristo sulöp
ngolöpta songön sak wë. 16 Mor kolut yewauta songönte epël wia. Pepap
wel wiinak pangk ruup röak ëëpenaat. 17 Öp wëën mor koltaan ngön ëa
pöt kosang nasëpan. Wel wiipna pötakëër ngön pöt kosang sëën këët
orööpnaat. 18 Sulöp ngaan pöt tapël wia. Animaup öp wëanëën ngönöt
kosang nasën ëan tapön. Möön wel wiak iit lë olëa pötakëër ngönöt
kosang seima. 19 Moses pi ngön kosang pout omnaröen ök më pet irak
memeere purmakaö ruurö möak iit wak i yaaptaring irikor ëa. Pël ëak
këra isop mormorök pol sëpsëp ëp köp möaut wa tëak i pötë wariak ngön
kosangötë pepatëëre omën pouröa rangk ke möeima. 20 Pël yeem epël
ök mëëa. “I eptak sulöp Anutuuk ar ngar önëak ngön ë kosang wes nina
pöt taë yewas.” 21 Pël ëak poë koröp ngönën tupëtere kiri yawia kelönre
omnant poutë i pöt ke möeima. 22 Yaap, ngön kosangötë ëa pöl omnant
pout animaö iitak ke möön kölam sëpnaat. Ën animaö iit lë noolaan
ëëpna pöt Anutuuk pangk utpetat ent ë nanuulaan ëëpnaat.

Kristook tiarimëën kiri ëa

23 Kutömweri omën këët wia pöta ökre wasut i pasutök iirak kölam
wasëpënëak Mosesën mëëa. Ën këët kutömweri wia pötëën Kristo pimtok
kiri ëa. Pim kiri ëa pöt kaö panëët yangerakëët il yewas. 24 Pöt epël.
Kristo pi ngönën tup omën moresök ök rëa këëta ökre was pötak neilaan
ëa. Pi kutömweri öngpök ilëa. Pël ëak pörek Anutuu ëöetak wë tiarimëën
kimang maim wë. 25 Kiri yaaö wotöök ngaanörö pit yaap krismaki poutë
ngëëngk panë kaatak yeila. Pöt, pitëmtë iitaring won, i pasut wak kakaati
sa yaë. Ën Kristo pi pim iitere koröpö rangkrangk kiri eim öpënëak
neilaan. 26 Kristo pi pöröa ök talte yangera oröaurek ngentiak akun selap
wel wi waisëpën. Pi pël naën om wë akun pet irëpnaat temanöm yesën
tiarimëën pimënt kara ëën utpetat ent ëëpënëak akun kopëtet tekeri
oröa. 27 Anutuuk omën pourö akun kopëtet wel wiipenëak niiaurö. Pël
ëak pöta rangk pim naë ngön yaatak orööpenëak niia. 28 Tapël Kristo
piita akun kopëtet omën selap tiarim saunat pim rangk isën pimënt

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kiri ëak wel wia. Pël ëaupök omën piin kor eim wë pörö tiarim utpetat kaalak ent ëëpënëak won, pimëën kama niöpënëak akun nentepar pöt orööpnaap.

Mosesë ngön kosangtak kiri ëeima pötök saunat won newasën ëa

10 1 Mosesë ngön kosangtak omnant ëëpënëak ëa pipot om omën
këët Anutu pim Kristoë oröautak ngës rëak orööpënëak kön
wiauta kön pëënöt yaarö, kë panëët won. Pötaanök kiri yaaö wotöökörö
pit ngön kosangöt ngaarëk wak krismaki poutë kiri rangkrangk yaëën
omën pörek Anutuu naë yesauröa lupöt wotpil nemowasën yaë. 2 Pël
ëanëën kiri yaaut won san tapön. Pörek Anutuun yaya yamëëaurö saun
won wasën lup kölam sa talte pitëm utpetatön kön selap naën ëëpën. 3 Pël
ëaap kiri yaaö pöt krismaki poutë yaaröön pitëm saunatön kön yawi.
4 Pöt epël. Purmakaöre memeerö möak iit il yoola pötak pangk utpetat
won nasëpan.

5 Pötaanök Kristo pi yangerak orööpënëak yeem Anutuun epël mëëa.
“Ni animaurö kiri ar ëëre omnant wi pël yaauten kaaö yaaup.
Pël yaaupök nim ngönte ngaarëk ömëak möönre koröpö war wes
yenangkën.
6 Animaö ulpëën kiri ar yaaöre utpetatëën kiri yaaö pöt elniipnaaten
ya kë nasën yaaup.
7 Pël mëak ne kaalak epël mëëaut.
‘Anutu, ngönëntak nemëën ngön ëa pöl,
nim ngönte ngaarek ömëak yaarö.’ ”
8 Pi wet rëak epël mëëa. “Ni animaurö kiri ar ëëre omnant wi pël yaauten
kaaö yaaup, ma animaö ulpëën kiri ar yaaöre utpetatëën kiri yaaö pöt
elniipnaaten ya kë nasën yaaup,” pël mëëa. Omnaröa kiri wiire ar ë pël
yaaö pöt ngön kosangta wieëaul yaautak pi pël ök mëëa. 9 Pël ëak yal
menak nent epël mëëa. “Ne nim ngönte ngaarëk ömëak yaarö.” Pi pël
mëeë kiri yaaö ngaanöt won wes yemoolëem Anutuu ngönte ngaarëk
öpena ngolöp pöt ulmëa. 10 Pötaanök Yesu Kristo pim Anutuu ngönte
ngaarëk wak akun kopëtet pim iitere koröpö tiarim utpetatëën kiri
ëautaan Anutuuk kölam niwasën wë. Pötak kosang wiaapnaat.

Kristo kiri elniin pangk yaë

11 Kiri yaaö ngaanörö kët ël epotë kiri ar ëeim wëëp pötak ketre saunat
yok pangk won newaspan. 12 Kristo pi pöt, akun kopëtet pim iitere koröpö
tiarim utpetatëën kiri kosang wiaapnaat ëa. Pël ëak kutömweri së Anutuu
yaapkëël wel aisëak wë. 13 Pël ëeë Anutuuk omën pimëën kööre tok
yaaurö wa pim iri moulmëëpnaaten kor wë. 14 Pi akun kopëtet pim iitere
koröpö kiri ëën pötak omën utpetat won wesak kölam wesa pörö wotpil
niwesa. Pöt kosang wiaapnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

15 Ngön pöt yaap wasëpenëak Ngëëngk Pulöökta ngönëntak epël ök
yenia.
16 “Aköpök epël ya.
Akun ënëm orööpna pötak pitring sulöp tëëma pöt epël.
Nem kosang wesaut pitëm lupötë mowiak könötë retëng ëën
wiaapnaat.”
17 Kaalak yal menak epël ya.
“Ne pitëm saunatre utpetatön kön wi naön ëëmaap.”
18 Anutuuk tiarim utpetat won wes pet ira pötaan kiri yaauröak kaalak
kiri ëëpna pöt pangk naëpan.

Kön wi kosang panë wesak Anutuu naë sëpa

19 Karurö, Yesu pim tiarimëën wel wia pötak kan të niwiin kas köpël
ngëëngk panë kaatak Anutuu ëöetak yok pangk ilapenaat. 20 Pöta kan
ngolöp pöt pimtok kopëta wes nina. Pël yeem pim wel wia pötak Anuture
omnaröa tekrak ngeröök wieëa pö ent ë olaan wëwë kanöök ilapenaat.
21 Pël ëën tiarimëën kiri ëa kaöap puuk Anutuu omnarö tiarim kaö sak
wë. 22 Pötaanök Anutuu naë sëpa. Kristo pim iitak tiarim lupöt kölam
wasën utpetatë könömöt tiarim naë won wiaan koröpöt i yaap ruru
wontaring iirën lup ompyaö wë kön wi kosang panë wesak pim naë sëpa.
23 Anutu, omnant kup niwia pöp, yaap pöta këët nimpnaap. Pötaanök lup
selap naëngan tiarim kup niwiin kön kosang wiak ök yak pöt taë wak
öpa. 24 Pël ëak tiar tol ëak nener kaamök ëak lup sant elmëëre ompyaö
ë pöt ëëpen pël kön wiipa. 25 Pël ëeë omën naröa yaë pöl ngönënë
wa topötön kaaö ëënganëp nenera lupöt kosang wasëpa. Yaap, Aköpë
waisëpna akunet temanöm yes pël kön wieë weë panë ngentiak nenera
lupöt kosang wasëpa.

Anutuu Ruup kasëng mangkan

26 Tiar Kristoë ngön këët tekeri niwasën wak wë ëwatring kaalak
utpetat ëëpena pöt pötëën kiri naëpan. 27 Omën Anutuun kööre tok
elmëëpna pörö pitëm utpetat om wiaan pit pölöpring pitëm ngön ë pet
irëpnaataan kor wëën es nga panëëwesök kotak won mowasëpnaat.
28 Omën namp Mosesë ngön kosangöt ilap yariin omën naar ma naar
nampök itenak tekeri wesak pöt wiap naalmëën möön wel wieima. 29 Ën
ar omën Anutuu Ruup kasëng yemangk pöpön kön wiin tol yaë? Pi utpet
kaö panë yaë pötaanök kangut yok pangk öpnaat. Kristoë iit Anuturing
yal ëëpenëak il olëa pötak pim utpetat iirak kölam mowesa pöten pasit
wesak Pul komre kolap yaningkaun ökre was yema. Pötaanök kangut
öpnaat. 30 Tiar ngön epël mëëa pöpë songönten ëwat wë. “Saunatë kangut
yaaö pöt nem yaat. Kangut nook ëëmaat.” Pël ëak nent epël wia. “Aköp
pi pim omnaröa ngön ë pet irëpnaap.” 31 Anutu wëwë pepapök pël ëa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötaanök tiar pi kasëng menak wë pöt ngön ë pet irëpna pöten kas kaö panë ëëpenaat.

Kön wi kosang yewesautak kosang sak öpa

32 Ngaan arim kön wi kosang wesan pöten kön wieë. Akun pötak
Anutuu ngönte wak wëën pötak arim lupöt ëwa elniin ngönënëën
këlangön kat yawiem wiap nasën weë ngentiak ya mëneimaurö.
33 Akun nantë omnaröa ëöetak tau niulëak ökre was niak këlangön kat
niwieimaurö. Akun nantë arim kar këlangön kat yawiauröaring wa
meilak yeem këlangön kat wieimaurö. 34 Arim karurö wii kaatak wëën
yaköm ëeimaurö. Ën arim kööre toköröak monere urömat kain yeön
uröm kë kosangöt wia pël weseë ya kë seimaurö. 35 Pötaanök arim kön
wi kosang yewesaut wiap wasnganëp taintaë wak weë. Pël ëënë pöt kë
kësangët koirënëët. 36 Ar Anutuu ngöntakël wë omnant yaö niia pöta këët
önëën kosang sak weë. 37 Nem yeniak pöta ngönte ngönëntak epël wia.

“Akun kot pan nent wia pöt pet irën waisëpënëak yaë pöp teënt
waisëpnaap, kor naöpan.
38 Nem omën wotpilörö kön wi kosang yewesautaan wëwë kosangët
öpnaat.
Ën narö kas ëak ne sëp newasën pöt kön wiin ompyaö nasën
ëëpnaat.”

39 Tiar pöt, kas ëak Anutu sëp wesak kö nasënganëërö. Kön wi kosang
wesak wëwë kosangët öpenaarö.

Kön wi kosang yewesauta ngönte

11 1 Kön wi kosang yewesauta songönte epël. Omnant yaö niiaut
öpenaaten kön kosang wiire omën itnaangkënötön yaap wasö
pël yaaö pöteparök erën ëën kön wi kosang yewesaut pël yaë. 2 Ngönën
omën ngaan wakaimaurö pitëm kön wi kosang yewesautaan Anutuuk
pitën kön wiin ompyaö ëa. 3 Tiar kön wi kosang yewesautaring Anutuuk
këmtak aan kutömre yang pout oröa pöt kön yawi. Omën ityaangk epot
itnaangkënrekaan ket ëa.

Apelre Inokre Noa pitëm ngönte

4 Apelre nanëp Keen piarip pouwaar Anutuun kiri yeem Apel puukëër
kön wi kosang yewesautaring pël ëa. Pötaanök Anutuuk Apelëëten
kön wiin ompyaö ëën Keenëët il wesa. Anutuuk pim kön wi kosang
yewesauten itenak kiri ëauten kön wiin ompyaö ëën, “Omën wotpilëp,”
pël mëëa. Apel pi kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pötaanök wel
wiaupë ngönte kat wieim wë.

5 Inok tapël kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pël ëa pötaanök
pi wel nawiin öp wëën Anutuuk koirak kutömweri wak isa. Anutuuk pi

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wak isën omnarö ap wasën pitëm naë won ëa. Pim nawisën wëa pöten, ngönëntak, “Anutuuk piin kön wiin ompyaö ëa,” pël wia. 6 Omën namp Anutuun kön wi kosang newasën ëën pöt Anutuuk yok pangk piin kön wiin ompyaö naëpan. Pöt epël. Omën Anutuu naë sëpna pöp pi Anutu yaap wë omën piin ap wasö naë yesaurö kangut yemengkaup pöt kön wi kosang wesak sëpnaat.

7 Noa piita tapël kön wi kosang yewesautaring wëën Anutuuk omën ënëm orööpnaaten wetete maan kat wia. Pël ëak Anutuu ngönte ngaarëk wak piire pim öngre ruurö öp sëpënëak wangaö ket ëa. Pim kön wi kosang yewesautak omën muntaröa kön wi kosang newasën yaaut war wasën Anutuuk pim kön wi kosang yewesauten itenak, “Omën wotpilëp,” pël mëëa.

Apramë ngönte

8 Apram piita kön wi kosang yewesautaring wë Anutuu ëëpënëak mëëa pöt ngaarëk wa. Anutuuk, “Yang nem nimpa pörekë së,” pël maan pim sëpna pören köpëlëpök ngönte ngaarëk wak köntak sa. 9 Omën suuröa yang maimerek wë pöl pi kön kosangtaring wë yang kup mowia pörek wakaima. Ënëmak pim ruure ëaar Aisakre Yakop piaripönta yang pör öpënëak kup mowiautak piarip poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima. Piarpim ëa pöl Apram piita pël ëeima. 10 Apram pi kutömweri ka kosang Anutuuk ök rëa pöök öpënëak kön kosang wieë poë koröp ka yaamöt ök rëak wakaima.

11 Sera piita kön wi kosang yewesautaring wakaima. Pi ulöp sak ru akunet pet iraupök Anutuu ngön kup mowia pöt yaap wesak këët mampënëak kön wi kosang wasën kaamök elmëën kepring sak wila. 12 Pël ëa pötaanök omën kopëtap Apram ulöp sak ru akunet pet iraupökaan ruure ë oröak ulöl sauröak kutömweri ariere i pisötë ök selap sak wë.

13 Omën piporö kön wi kosang yewesautaring wakaim wel wia. Omën Anutuuk kup mowia pöt pit naön maimerek wë könötök kön wi kosang wesak ërëpsawi ëak pitëmtën kön wiak epël ëa. “Tiar yang eprek omën maimapë yangerak yaam wë kak panë sëpenaat,” pël ëa. 14 Tiar ëwat wë. Omën ke pil ëa piporö pitëm ëa pötak yang pitëmtë panë nentakël sëpënëak ëa pöt pet yaë. 15 Pël ëaap pit pitëm yang sëp wesak sa pören kön wieëanëën kaalak sëpënëak kengkën kön wiak san tapön. 16 Pit yang pörek sëpënëak kön nawiin kutöm kaare yang ompyaurekël sëpënëak kent kön wieima. Pël ëa pötaanök Anutuuk pitëmëën ka kaö ompyaö naö ket ë menak pitëm piin, “Tenim Anutu,” pël mapnaaten ëö naën ëa.

17-18 Anutuu Apramön morök elmëa pötak pi Anutuun kön wi kosang weseë pim ruup Aisak kiri ar ëëpënëak kopëta wesa. Anutuuk wet rëak, “Nim ruure ëarö Aisak pim naëaan orööpnaat,” pël kup mowia.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pël ëautak Apram piin kön wi kosang weseë pim ru kopët tapöp kiri ar
ëëpënëak ëa. 19 Pi, “Ne Aisak kiri ar ëën pöt Anutu wal ë ulmëëpna weit
wia,” pël wesaup yak ruup mënak kiri ar ëëpënëak yaëën Anutuuk nga
maan sëp wesa pöt, ruup weletakaan wal ëëpna pöta ök ëa.

Aisakre Yakopre Yosep pöröa ngönte

20 Aisak piita Anutuun kön wi kosang wesak wëaup yak pim ruaar
Yakopre Isoon welaköt elmëak omnant ënëm piarpim naë orööpnaatön
wetete ök mëëa. 21 Yakop piita kön wi kosang yewesautaring wë wel
wiipënëak yeem pim ru ë Yosepë ruaarön welaköt elmëak pim sungköraö
ë mök ëeë tok oriak Anutuun yaya mëëa. 22 Yosep piita kön wi kosang
yewesautaring wë pim wel wiipna akunet temanöm yesën Israel omnarö
pit ënëmak Isëp yanger sëp wesak kaalak pitëmtë yangerak sëpënëak
mëak pim kosat wak së weerëpnaata ngönte ngan rë mena.

Mosesë ngönte

23 Moses oröön pim ëlre pepaar piaripta Anutuun kön wi kosang wesak
wë yak yokotupön itaangkën ompyaö ëën omën omp aköpë ngönten
kas naën ëlëëp wiak wëën ngoon naar namp ëak won sa. 24 Moses piita
Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë kaö sak wëën omnaröak
piin, “Peroë koontupë ruup,” pël yemaan yapin kaöet öpanëak kaaö ëa.
25 Pi utpetat ëak akun kotte ërëpsawiaring öpnaaten kaaö ëën pim kar
Anutuu omnaröak yal ëak pitring këlangön kat wiipënëak kön wia. 26 Pël
yeem pim Kristo Anutu yaö mëëaupëën yak, “Nem utpeta sak ëëma
pötak monere uröm Isëp yangerak wia pöt il yewas,” pël kön wia. Pöt pi
ënëmak Anutuuk kang ompyaut mampnaaten kön wieë pël ëa. 27 Moses pi
kön wi kosang yewesautaring wë Anutu omnaröa itnaangkënëpön könöök
itenak taë wesak yang omp aköpë nga elmëëpnaaten kas naën Isëp
yanger sëp wesak sa. 28 Pi Anutuun kön wi kosang wesak wë yak Israel
omnaröen ensel yokot wetëërö mëmpna pöp pitëm naë newaisën mait
elmëëpënëak maan mait sëpsëpörö möak iit ka kanötë ke möa.

Omën munt naröa kön wi kosang wesauta ngönte

29 Israel omnarö pitta kön wi kosang wesak wë yak Isëp yanger sëp wesak
i kaö Köp Möauuk oröön kaö ilën yang yaaprak ëngk komuntakël sa. Pël ëën
Isëp nga omën pitëm ënëm saurö tapël ëëpënëak yaëën iimpel kaalak wais
ngep ëak wa mëa. 30 Ënëmak Israel omnarö pit tapël kön wi kosang wesak
wë kët 7 pötë öngpök Yeriko kaöökë ëmöök wirö taap ëak seimën kël ëmö
tööla. 31 Öng omp nga yaaup Reap piita Anutuun kön wi kosang wesak wë
yak Israel omën naar ëlëëp Yeriko kakën ëwat sëpënëak ityaangkën ngöntre
kar elmëak kaamök elmëa. Pël ëën Israel omnaröak omën Anutuun kön wi
kosang newasën ëaurö yamëngkem pi namëngkën ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

32 Ne wali wesak niam ma? Pangk pël naëngan. Kitionre Parakre
Samsonre Septaare Tewitre Samuelre tektek ngön yaaö omën pörö
pitëm ngönöt niamaatep akun won. 33 Om kot epët pëën niamaan kat
wieë. Pitta Anutuun kön wi kosang yewesautaring wë yang kaö nantë
omnaröen nga elmëak il wesak wotpil yewesa yaat panë wesak mënak
Anutuu kup mowia pöta këët wa. Pit kent nga lainonöröa këmöt il
yemowariaurö, 34 es wëlëng kësangöt ngaap yewesaurö, ngaë öngpök
yesem wel nawiin yaaurö, wiap wëauröak weëre kosang yesaurö, nga
yaalem weë panë ëak yang kaö nantëërö waö ë yamëaurö. 35 Öng narö
pitta Anutuun kön wi kosang wesak wëën pitëm ru wel wiaurö wal ëën
koira. Ën omën narö wii kaatak ulmëak pitëm kööre toköröak koröpöt
utpet mowesak, “Anutu kasëng mampunë pötak wil niulëënaat,” pël
maan pit weletakaan wal ëak wëwë ompyaut öpnaataan kat nemowiin
ëa. 36 Narö pöt, kööre toköröak ökre was mëak tang momöak seenötring
tëak wii kaatak moulmëa. 37 Narö pöt, kël momöön wel wia, narö öp
sootring luptak ila, narö ngernger ila. Narö poë koröpre ulpëën won pol
sëpsëpre meme koröpöt wetak këën yaköm ë sak wëën utpet yemowasën
këlangönë rangk wakaima. 38 Pël yaalmëën omën pörö ompyaö
panëëröak yang omnarö utpet panë wë yak kaaö ëën waö ë momëën
repak yang omën wonötëëre rosiratë köntak pentak ë yesem kël öngöpre
yang öngöpötë wakaima.

39 Omën pörö kön wi kosang yewesautaring wëën Anutuuk itaangkën
ompyaö ëa. Pël ëaap yangerak wëa pötak pim kup mowia pöta këët
nokoirën ëa. 40 Anutu pim ompyaö niwasëpna pöt pitëmënt pëën won,
tiar pourö elniipënëak kön wia. Pötaanök wet rëak ompyaö nemowasën
ëa.

Yesuun itenak kön wi kosang wasëpa

12 1 Tiar pöt, omën ngaan kön wi kosang yewesautring wakaima
pöröa ngönöt kat yawi. Pötaanök pitëm ënëm ëëpenaan
könömötre utpetatök wii ket ëak nitëak wë epot ent ë olëak weë ngentiak
kan Anutuuk sëpenëak yenia pöök sëpa. 2 Pël yeem Yesuun iteneim öpa.
Puuk tiarim kön wi kosang yewesaut ngës rë yaningk. Pël ëak kön wi
kosang weseim öpenaat kaamök yaalni. Pi tapöpök këlangön kat wi pet
irak ya kë sak ërëpre sawi ëëpnaaten kön wieë kosang sak këra yetaprak
këlangön kat wiak ëö mongawisa pöten kön wiin pasit pël ëa. Pël ëaup
peene pöt, kaö sak Anutuu mor yaapkëësiil wë.

Anutuuk wotpil yaniwas pöta ngönte

3 Saun omnaröak Yesuun kööre tok yaalmëën weë sak wakaima pöten
kön wieë arim lupöt wiapre kor ëëngan. 4 Ar utpetat ëënganëak weë
ngentieim wë. Pël yaëën omnaröak këlangön kat niwiin wel nawiin

ëaurö. 5 Anutu pi ar pim ruurö pël weseë ngönëntak arim lupöt kosang
niwasëpënëak epël yenia pöten kön wieë.
"Nem ruup, Aköpök wotpil niwasën kön wiin irepan.
Këlangön kat niwiin nim lupmer wiap sëpan.
6 Pöt epël. Aköp pi omën pim lup sant yaalmëaurö wotpil yemowas.
Pël ëak ru yemowesaurö wotpil sëpënëak yamöaup."
7 Anutuuk ar wotpil sënëak yanimöön wiap sënganok. Pöt pi ar pim ruurö
pël weseë pil yaalni. Ma ru talëp pepapök pës nemomöön yeëa? 8 Won,
peparö pitëm ruurö pës möak wotpil mowas yaë. Anutuuk ar pël naalniin
yeëa talte pim ru panëërö won, kain ruurö pël apen. 9 Ar kön wieë.
Tiarim pep yangeraköröak möak wotpil yaniwasën pitëm ngön ngaarëk
wa yeë. Pöl Anutu tiarim könöröa pepapë ngönte ngaarëk panë öpena
pöt pangk ëëpnaat. Pël yeem ompyaö öpenaat. 10 Pit akun kot nent pitëm
könöök möak wotpil niweseimaut. Ën puuk tiar ompyaö wë pim ök kölam
sëpenëak pil yaalni. 11 Wotpil yaniwasën ya kë nasën ya këlangön kön wi
yeë. Ënëmak wotpil niwasën wëën kosang sauröa naë këët oröön mayaap
wë ketre saun won wotpil sak öpenaat.

Kosang sak Anutuu kentöökë ënëm ëëpa

12 Ar pöt, Anutuu ënëm ëëre yaat mëmpö pël ëënëëtaan ingre mor kël
wauröa ök weëre kosang won yaaurö. Pötaanök kosang sak weë ngentieë.
13 Omën ing kël wauröa ök yaaurö arim ënëm yeem wiap sak utpet
ëëpanëën ompyaö sëpnaan wotpil wesak weë.
14 Kosang sak omën pouröaring mayaap wë lup kölam wesak weë. Lup
kewilring öpena pöt Aköpön itnaangkan. 15 Arim naëaan namp Anutu
kasëng menak pim komre kolap elmëëpnaat naön ëëpanëën ngarangk
ëeë. Pël ëak arim tekrakaan namp kar kapangmentë ök sak wë amail
ëak nikoën utpet sënganëën ngarangk këëkë ëak weë. 16 Pël ëak arëkaan
namp Iso pim ök öng nga yeem ngönën sëp waspanëën ngarangk ëeë.
Iso pi ngaan pim nangapön epël mëëa. "Ni akun kopët eptak kaömp ar
ë nampë pöt nook pepa mor kol ru wetëëpë yewaut wa nimpaat," pël
mëëa. 17 Ar pim ngönte ëwatörö. Ënëmak pim pepap wel wiipënëak yaëën
welaköt elmëak mor kolut mampënëak maan pepap kat nemowiin ëa. Pi
pepapök welaköt elmëëpënëak ing ëaap ngaan utpet ëaut wa moolapna
kante won ëën pomp ëa.

Tiar Saion rosir ompyauk Anutuu kak yaarö

18 Ar peene pöt, arim ëaröa ëa pöl Sinai rosir pangk mor wëëre mësël ë
pël ëënë pöök së naaröön. Ngaan pit Sinai rosiraöökë iri wëën es wëlëng
kaö yokotön uröam wariak koö olëak wieë kent kaö yamöön 19 kuup ngön
yaan Anutuu ngönte kat wia. Pël ëak pit kas ëën Mosesën kaalak muntat
apanëak Anutuun ök mapënëak mëëa. 20 "Omën pëën won, animaö

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nampta rosiraöök ing mësaan pöt kël möön wel wiip," Anutuu ngön pël mëëa pöt kaalak kat wiipanëak kas ëën mëëa. 21 Omën pöt oröeim wëën Mosesta kas ëak epël mëëa. "Ne kas kaö ëën reireë yaur."

22 Ar rosir ke pëlöök oröak omën pölöpringöt itnaangkën ëaurö. Saion rosir, Anutu wëwëap, pim ka kaöaö Yerusalem kutömweri wia pöök oröak omën ompyaö panëët itenaurö. Pël yeem ensel ërëpsawi yaauröa wa top kësangöökre 23 omën Anutuuk wet rëak ru wesak yapinöt kutömweri retëng ëa pöröa wa topöökta oröaurö. Pël ëak Anutu omën pouröa ngön ë pet irëpnaapre omën piin kön wi kosang wasën wotpil wes pet irauröa könöröa temanön saurö. 24 Pël ëak Yesu, sulöp ngolöpët Anuture omnaröa tekrak tëa pöpë naë saurö. Apel mëngkën wel wiautak pim iit il ngentiin Anutuuk itenak kangit mena. Pël ëautak Yesu wel wiautak pim iit il yengentiin Anutuuk itenak kaamök elnia. Pötaanök Yesu pim iitak Apelëët il yemowas.

Anutu pi kutömre yang pout ëtëp elmëëpnen ëa

25 Ar Anutu ngön ök ni yaë pöp kasëng mengkanëën ngarangk ëeim ön. Ngaan Mosesë yangerak wë ngön ök mëëa pöt wa olaan kangut orö morëaup. Peene pöt, kutömweri wë ngön ök niaim wëën pi kasëng menak tol ëak kangut nokoirën ëëpen? 26 Ngaanëër pi ngön yemaan yanger ëtëp ëaup. Peene pöt, pi kup niwiak epël yenia. "Ne wë ënëmak kaalak yanger pëën won, kutömre yang pout akun kopët nent ëtëp elmëëmaap." 27 "Kaalak akun kopët nent ëtëp elmëëmaap," pël ëa pöt ëtëp elmëën omnant pim ket ëaut pout kö sëpënëak kön wiak ëa. Kö sëën pangk ëtëp naëpanëët oröak kosang wiaapnen ëa.

28 Anutuuk wa ngaöök nimëën pim omën ompyaö nimpna pötë pep sak öpena pöt ëtëp naëpanëët kosang wiaapnaat pötëën piin yoöre ërëp maim öpa. Pël ëeimeë kasinkasin ëak karangkin elmëak pim kön wiin ompyaö yaaö pöl yaya maim öpa. 29 Pöt tol ëën? Anutu tiarimop pi esuwesi ök omnant pim kön wiin pangk naën ëëpnaat kö wasëpnaap.

Anutuuk kön wiin ompyaö yaauta ngönte

13 1 Ar Kristoë omnarö pötaan neneren lup sant elmëeim ön.
2 Omnarö maimerekaan yewaisën sant elmëënëëten kat kolngan. Ngaan omën narö pël yeem enselöröen köpël wë omën yaapörö wesak sant elmëa. 3 Arim kar wii kaatak moulmëa pöröen kön wiin ar pourö niulëa pël weseë sant elmëën. Pël ëak arim karurö këlangön kat yawi pöten kön wiin ar pourö këlangön kat yawi pël weseë sant elmëën.

4 Öngre omp wëwëeten kön wiin ompyaö ëëp utpet wasngan. Omën öngre omp nga ëëre öngre omp wëwëet utpet wasö pël yaë pörö Anutuuk kangut mampnaarö.

5 Arim lupöt monere urömatëën kentre kaur ëëpan. Omnant arim wia pötön kön wiin pangk ëëp. Pöta ngönte Anutu pi ngaanëër epël ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Ne ar sëp naniwasngan.
Kasëng nanimangkan.”
6 Pël ëa pötaanök tiar kön kosang wieë epël apenaat.
“Aköp pi kaamök yaalnëaup yak
ne kas naën ëëmaap.
Omën nampök pangk utpet naalnëëpan.”

Ngönën ök niiaut wak wë Yesuu ënëm ëëpa

7 Arim wotöök rëak Anutuu ngönte ök niak rë niuleimauröen kön wieim ön. Pël ëak wëwë taltak wë wel wia pöten kön wieë Yesuun kön wi kosang weseima pöl ëeim ön. 8 Yesu Kristo pi ngaan wakaimaupök wë wakaim öpnaap. Pim wëwëet ke kopëtalte. 9 Pël ëa pötaanök ngönën maim ke nentere nent kat wiin pötök wer niön Anutuu kanö sëp wesak maimaöök sëngan. Pim komre kolap yaalni pötak tiarim könöt kosang wasën öpena pöt Anutu itaangkën pangk ëëpnaat. Omnant yenautë ngön pasutök pangk taë naniwaspan. Pötök omën pël yaaurö kaamök naalmëën ëa. Pötaanök ngönën maim ke pipot kat wiingan.

10 Kristo tiarimëën kiri ëa pöp kaamök elniipënëak tiarim naë wë. Pël ëaap Yuta omën yangerakë ngönën tuptak animaurö kiri ar yaaö pörö yok pangk pim naë sëën kaamök naalmëëpan. 11 Kiri yaaö wotöökörö pit animaurö möak iit pëën omnaröa utpetatë saunatëën kiri ëëpënëak ngëëngk panë tupta kakaatiitakël wak yesën këërö kaöökë wilëngkëël esuwesi mereim wë. 12 Pël yaëën Yesu piita tapël pim iitak tiar omnaröa lupöt kölam niwasëpënëak kaöökë wilëngkëël möön wel wia. 13 Pël ëa pötaanök tiarta kaöökë wilëngkëël yes pöl Yuta omnaröa kiri yaaut sëp wesak piiring wë pim ëö sa pöl ëëpa. 14 Pöt yang eprak ka kosang naö won. Pötaanök ënëm ka kosang tekeri wasëpnaöön kön nganngan ëeim wë. 15 Pötaanök Yesu tiarimëën kiri ëa pötaan tiarök kangiir tiarim yaya yamëëautak Anutuun kiri elmëeim öpa. Yaap, tiarim këmötök pim songönte tekeri wasëpa. 16 Neneren sant wesak kaamök yaaut kat kolngan. Pöt Anutuuk itaangkën kiri yaauta ök ompyaö ëëpnaat.

17 Arim wotöököröa ngön ngaarëk yeweem pitëm ikanöök ön. Ënëmak pitëm ya yamëngkauta këët Anutuun ök mapnaarö. Pötaanök pit arim könre lupöt kosang sënëak ngarangk elnieim wë. Pël ëën ar pitëm ngön ngaarëk yeön pöt pit ya ompyaöring ya mëneim öpnaat. Pël naën yaëën pöt ya utpetaring ya yamëngkën pötak tolëël kaamök elniipën? Won.

18 Ar tenimëën Anutuun kimang maim ön. Ten tenim lupötön kat men ëën Anutuu ëöetak wotpil wë kët ël epotë pim yaat wotpil wesak mëmpunëak kent yaë. 19 Pötaanök ar Anutuun kimang ngöntak ök maan kaalak wes nemëën arim naë teëntom waisumëak kosang panë wesak ök yeniak.

Kimang ngönte

20 Anutu mayaapta pepap puuk tiarim Aköp Yesu, sëpsëp ngarangk kaöap, pim iitak sulöp ngolöp wiakaim kosang wiaapna pöt taë wesa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pötaan weletakaan wal ë moulmëa. 21 Pi tapöpök pim kentöökë ënëm
ëënëën omnant ompyaö ke nentere nent nimp. Pël ëak pim kön wiin
ompyaö yaaut Yesu Kristoë weëre kosangöök arim lupötë war wasëp. Pim
naë yayaatakaan yayaatak om aim kosang wiaap. Yaap.

Ngön mëët

22 Karurö, ne kosang wesak epël yeniak. Pep retëng ë yaningk epët
kotte. Pötaanök pepanöm ngön epët këëkë wesak kat wieë. 23 Ar kat wieë.
Tiarim karip, Timoti, pi wii kaatakaan wil moulmëa. Pötaanök pi teënt
waisën pöt koirak tenip pouwaar wais arën itaampunaat.
24 Arim ngönënë wotöököröere Anutuu omën pouröen yoöre ërëp
yemak pël ök man. Kar Itali yangerakaan wais wë eporöakta arën yoöre
ërëp yenia. 25 Anutuu komre kolap pöt arim naë wiaap. Yaap.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sems

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 20 ma 30 pël won sëën Sems, Yesuu nangapök, pep epwer retëng ëa. Sems pöp, pi Yerusalem kakë ingre morörö ngarangk ëak wëa. Pim epwer pöt, ingre mor yang kaö nantë repak sa pöröaan wëwë ompyauta ngönte ëak mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1*
Kön wi kosang yewesautere ëwat ngönte *1:2-8*
Monere urömaring wëaare won wëauta ngönte *1:9-11*
Morök yaauta ngönte *1:12-18*
Anutuu ngönte kat wiak ënëm ëëpenaat *1:19-27*
Möóngkraar kangk ëëngan pöta pepanöm ngönte *2:1-13*
Kön wi kosang yewesautere pöta këët *2:14-26*
Yangapöökë ngönte *3:1-18*
Yangerakë omnantëën kent yaauta ngönte *4:1–5:6*
Ngön mëët *5:7-20*

---

1 [1] O Anutuu omën repak saurö, ne Sems Anuture tiarim Aköp Yesu Kristoë inëën ru saupök pep epwer retëng ë ninak yoöre ërëp yeniak.

Tiar moröktak kosang yanuwas

[2] Nem karurö, morök ke nentere nent arim naë yaaröön pöt, “Ompyaö yaë,” pël wesak ërëpsawi ëën. [3] Ar ëwat wë. Morök ke pilöt yaaröön arim Anutuun kön wi kosang yewesa pöt taë sëën arim lupöt yok pangk kosang sak morökötë önëët. [4] Pël ëën arim naë kosang sak wëauta këët këëkë oröóp. Pël ëën ngönënë omën nenten ap newasngan, ketre saun won ompyaö önëët.

Kön won ëën pöt Anutuun kimang mapa

[5] Arëkaan omën namp kön won ëën pöt Anutuun kimang map. Pël ëën pi omën pouröaan nga naën kësangën yaaupök kön koir mampnaat. [6] Pël ëëpnaatak pi kön selap naënëpök Anutuun kön wi kosang yewesautaring kimang map. Omën namp kön selap yaaupök kimang mapna pöt këraamenti kent möak wak nalaan nal yaë pöta ök ëëpnaat. [7-8] Omën ke

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pilëp kön naörarring wë pim omnant yaautön ëngk ma e yewesaup. Pël yeem puuk Aköpön kimang maan mampnaaten kön nawiipan.

Omën mon wonöröere mon wieëauröa ngönte

9 Tiarim kar ngönën kat wia namp omnant wonöpök Anutu pim
ngönëntak wak isak yaauten kön wieë ërëpsawi eim öp. 10 Ën tiarim
kar namp monere uröm kësang wieëaupök pöt Anutuuk piin wak irëak
mapnaaten kön wieë ërëpsawi eim öp. Këra puutë lëngë yes pil won sëpnaat
pötaanök. 11 Këra puut weerak wëën këtëp aprak nga panë maan koö möak
ngentiak pitëm köp möeëa pöt ngaap sëpnaat. Pipta ök panë omën omnant
kësang wieëaupta muntat öpënëak ya yamëngkem kö sëpnaat.

Morök yaalniauta ngönte

12 Omën morököt pim naë yaaröön wiap nasën ëëpna pöp ërëpsawi
ëëpnaap. Morököt pim naë yaaröön ke ur moolaimeë lup kosang sak öpna
pöp Anutuuk wëwë kosang omën piin lup sant yaalmëaurö mampënëak
kup wia pöt kangiir mampnaap.
13 Omën namp morököt pim naë yaaröön pöt, “Anutuuk morök epël
yaalnë,” pël naën ëëpnaat. Anutu pi utpet ëëpënëak morök yaalmëa pöt
wonöp. Pi omnarö utpet ëëpënëak morök naalmëën yaaup. 14 Pël yaaupök
omën namp pimtë koröpöökë kentre kauratök wer moön wii ket ëak
motëak pötök morök yaalmë. 15 Pël ën koröpöökë kentre kauratë këët
utpetat. Utpet pöt kaö sëën pötë këët wel yawiaut.
16 Nem kar panëërö arök, “Anutuuk tiar utpet ëëpenëak morök yaalni,”
pël wesak ëngk ma e wasnganok. Pi pël naën yaaup. 17 Omën ompyaöre
wotpil pout Pep kutömweri wëaup pim naëaan yewais. Pi ëwa mopöök
wia pötë pepapök wes mëën iraan yeö. Pipot kaip tiktikre kaka yaautök
pi irikor naën, ompyaut pëën yaalniaup. 18 Anutu pimtë könöök pim ngön
këët tiar ninak pim ru nuwesa. Pim omën ket elnia pourö pël elniipënëak
kön wiak tiar wet rëak elnia.

Tiar Anutuu ngön kat wiak ënëm ëëpa

19 Nem kar panëërö, ar omën epëten ëwat seë. Ar pourö ngön ök
yeniaan këëkë kat wiin. Pël ëak ngön kangut teënt manganok wet rëak
kön wiakök man. Pël ëak nga teënt elmëënganok. 20 Tiar ngaare ser
yaalmëem omnarö kaamök elmëën wëwë wotpil naön yaëën Anutuuk
kön wiin ompyaö naëpan. 21 Pötaanök utpet yaaut arim lupötë kaö sak
wëwëat kewil yengawis pöt kërë moolaë. Pël ëak arimënt wak irëak
wë ngön Anutuuk arim lupötë nuwia pöt ngaarëk weim weë. Ngön pöt
ngaarëk yeön Anutuuk utpetetakaan kama niöpnaat.
22 Ën arimtë lupöt morök elmëak Anutuu ngönte kat pëën mowiinganok
kat wiak ënëm ëën. 23 Omën namp pi Anutuu ngönta ënëm naën kat pëën

mowiipna pöp pi könitweri këëre wot kan ityaangk pöta ök ëëpnaap. 24 Pi
pim këëre wot kanten könitweri itenaupök së tapëtakëër kat kolöpnaap.
Pöta ök omën Anutuu ngönte kat pëën mowiipna pöp ngön pöt teëntom
kat kolak pim utpet yaaut sëp newaspan. 25 Ën omën Anutuu ngön kosang
ompyaut utpetetakaan ent ë yanuulë pötë pëën itenak kat nokolön këëkë
itenak itneim wë pim ityaangkaö pötë ënëm eim öpna pöp pi wëwëetak
wëën Anutuuk ompyaö elmëën ërëpsawi ëëpnaap.

26 Omën namp pimtën ngönëntak wëaup pël weseë pim këmët
ngarangk naën wë pöt pimtë lupmer morök elmëën pim ngönën yaaö pöt
mos ëëpnaat. 27 Tiarim ngönën yaauta këët Anutuuk kön wiin ompyaö
sëpna pöt epët. Ru wamërre öng kapirörö kaamök elmëëpenaatere
yangerakë omnaröa utpet yaautök utpet niwaspanëën ngai ëëpenaat
pöten pi kön wiin ompyaö sëpnaat.

Tiar omnarö neneraan sant yeem narö kasëng mangkan

2 1 Nem karurö, ar tiarim Aköp Yesu Kristo, ëwa pepapön, kön wi
kosang yewesauröak omën isaare irëaurö mööngkraar kangk
elmëënganok. 2 Ar ngönën tuptak wa top ëak wëën omën naar, namp ë
rangi ompyaut ëak ulpëën ompyaö retëngretëngëp mëaup, namp omnant
won ulpëën sëparëp mëaup, piarip wais yeilaan 3 ar omën ompyautringëp
piin sant mowesak, “Kaöap, ur ompyaö eptak wais wel aisa,” pël mëak
omën omnant wonöp piin sant nemowasën, “Nimëën urte wonok pirek
taua,” ma “Nimëën urte wonok nem ikanöök e yangerak eprek wel aisa,”
4 pël manë pöt ar kön wiin ompyaö ëëpën ma? Won, utpet ëënëët. Ar
omnarö kön utpetatring kom elmëën Anutuuk kön wiin pangk naën
ëëpnaat.

5 Nem kar panëërö, kat wieë. Omën yangerakë omnaröak kön wiin
pasurö pël yaë pörö Anutuuk piin kön wi kosang wesak pim wa ngaöök
yamëautak ilapënëak yaö mëëa. Pim wa ngaöök yamëaö pöt omën piin
lup sant yaalmëauröen kup mowia. 6 Ën ar pöt, omën omnant wonörö
ëö yemengkaurö. Ar kön wiin talöröak utpet yanuwas? Ma talöröak
ngön yaatak yanuulë? Omën omnant wonöröak pël naalniin kësang
wieëauröak yaalni. 7 Pël yeem Kristoë yapin ompyaö arim rangk wia
pöten utpet wesak ya. Pötaanök ar tol ëën pitën wak isak yemak?

8 Aköpök ngönën pepeweri ngön kosang nent epël ëa pöt kön wieë.
“Nimtëën lup sant yaën tapël nim karipëënta elmë.” Ar ngön kaö epët
ngaarëk önë pöt ompyaö ëëpnaat. 9 Ën ar omën isaare irëaurö omnant
mööngkraar kangk elmëënë pöt utpet ëën ngön kosang pötak ar ngön
wa yoolëaurö pöt pet elniipnaat. 10 Omën namp ngön kosangöt ngaarëk
yeweem lup kopët nent ap öpna pöt Anutuuk piin kön wiin omën pout wa
yoolëauröa ök sëën kangut mampnaat. 11 Pöt epët. “Ni öngre omp wëwëet
kom ëënganok,” pël ëa tapöpök, “Ni omën mëngkanok,” pöteta ëaup.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pötaanök ar öngre omp wëwëet kom naën wë omën namp mëmpunë pöt Anutuu ngön kosangöt wa olanëët. 12 Pël ëën Anutuuk akun kaöaöök ngön kosang ngolöptak kom elniipnaat. Ngön kosang ngolöp pötak utpetetakaan ent ë nuulëa. Pötaanök ngön kosang pöten kön wieë ompyaö wesak ngön aöre wëwë wë pël ëeë. 13 Omën namp muntaröaan yaköm naalmëën yaaö pöp Anutuuk tiar kom elniipna pötak yaköm naalmëën ëëpnaap. Ën namp muntaröaan yaköm yaalmëa pöp Anutuuk kom elniipnaatak yaköm yaalmëën kas köpël tauaapnaap.

Tiar omën ompyaut naën, kön wi kosang pëën wasëpena pöt mos ëëpnaat

14 Nem karurö, omën namp këmtak, “Ne Kristoon kön wi kosang yewesaup,” pël yeem muntarö kaamök elmëëre ompyaö elmë pël naën ëëpna pöp, pötak kaamök elmëëpën ma won? Pangk naëpan. Kön wi kosang yewesa ke piptaan Anutuuk utpetetakaan kama nemoöpan. 15 Kar namp ulpëënre kaömpötëën ap yewasën pöt 16 arëkaan nampök, “Ompyaö öm. Ëp önganëën ulpëënëp mëak kaömp nak kep ëëm,” pël yamëem koröpöök kaamök naalmëën ëën pangk ëëpën ma won? Pangk naëpan. 17 Tiarim kön wi kosang yewesa pöt pi tapël yaaut. Tiarim pël yaaö pötakëër wiaan pöt këët oröön ompyaö naalmëën ëëpena pöt kön wi kosang yewesaut mos ëëpnaat.

18 Pël ëëpnaatak arim naëaan nampök epël apën koröp. “Omën namp kön wi kosang yewesautaring wëën namp omën ompyaut yaaup.” Pël apnaatak ne piin kangiir epël memaap. Ni omën ompyaut naën ëëmë pöt tol ëak Kristoon kön wi kosang yewesautaring wëën pöt pet ëëm? Pël naëngan. Pël ëëmëëtak nem ompyaö yaaö pötak ne Kristoon kön wi kosang yewasautaring wë pöt pet elniipnaat. 19 Ni Anutuun kön wiin kopëtap wë pël yewasën. Pöt ompyaö. Pël yaëëtak pöt pëën pangk naëpan. Pöt urmeraröeta tapël Anutuun kön wi kosang wesak wë piin kas ëak reireë yaur. 20 Ni ëwatët wonöp. Ni kön wi kosang yewesautaring wëën pöta këët omën ompyaut naën yaaup. Pötaanök nim kön wi kosang yewesa pipot mos sëpnaan pet elniimaap.

21 Kat wieë. Tiarim ëap Apram pi tol yaëënak Anutuuk piin, “Omën wotpilëp,” pël mëëa? Pöt epët. Pi ngaan Anutuu ngönte ngaarëk wak pim ruup Aisak kiri elmëëpënëak ëa. Pim omnant yaaö pötaan Anutuuk piin, “Wotpilëp,” pël mëëa. 22 Ar kön nawiin ma? Apram pi kön wi kosang wesak wë omën ompyaut ëa. Pi kön wi kosang yewesautaring wëën këët oröön omën ompyaut ëa pötaan pim kön wi kosang yewesa pöt kë ëa. 23 Pël ëën, “Apram Anutuun kön wi kosang wasën pim pël ëa pötaan Anutuuk kön wiin wotpilëp pël sa,” ngönëntak ngön wia pipët kë oröa. Yaap, Anutuuk piin, “Wotpilëp,” pël mëak piin ngönt kip mëëa. 24 Pötaanök ar pourö kat wieë. Anutuuk omën namp pim kön wi kosang

yewesautaan pëën won, omën ompyaut yaautaanta, “Wotpilëp,” pël mapnaat. 25 Apramë ëa pöl öng omp nga yaaö namp Reap piita tapël omën ompyaut yaëën Anutuuk piin, “Wotpilëp,” pël mëëa. Pöt pi Israel omën ngaan Yosuaak yang ngaakëren ëlëëp itenak waisëpënëak wes mëën sa pöaar sant mowesak kaamök elmëak wes mëën kan muntaöökël sa. Pël ëën pim ompyaö ëa pötaan Anutuuk pël mëëa. 26 Epëten kön wieë. Tiarim koröpöök könöp won ëanëën wel wian tapön. Tapta ök tiar kön wi kosang yewesautaring pëën wë omën ompyaut naën ëëpena pöt tiarim kön wi kosang yewesa pöt sokutë ök ëëpnaat.

Tiarim yangapöt ngarangk ëëpa

3 1 Nem karurö, arëkaan selap rë yaula ya omën sënganok. Kat wieë. Anutuuk ënëmak ingre moröröaan sapsap wël yeem rë yaula ya omnarö tenimëën kaö wesak wël elniipnaat. 2 Tiar pourö omnant ëëpenëak utpet ke nentere nent yaaurö. Omnarö tiarim këmötök utpet nent naën yeëan talte omën ompyaö panëëröak tiarim koröpöt ngarangk ëëpen. 3 Pol osopë kan yesaut ngarangk yeë pöt tiarim kentöökë ënëm ëëpënëak wii kotu pim këmtak kapul yemoulmë. Pël ëak wii pö wer yeön osöp pim kepönö pokol ëak omnampë sëpënëak kön wia pöök yesaup. 4 I kaö wangaöönta kön wieë. Wangaööta kësang panëëmpel. Pël ëaatak kent weëre kosangöök möak mök ëën i kaöök yesau. Ën wangaöök moröak së pëlpël yaaö pöt kot panëët. Ngarangkëpök pötak moröak lup nentakël ko wiak sëpënëak kön wiipna pöt yok tap pantak së moulmëëpnaat. 5 Tiar omnaröa yangapöökta tapël yaë. Yangap pö kotuuk aan omën kësangöt orööpnaat.

Ën epëten kön wieë. Omën namp es ngëpöpët il olaan pöt kaö panë sak kosangre koinöt kot won sa yaë. 6 Pël wiaatak tiarim yangapö esuwesi ök. Pipöök tiarim koröpöök wë kaip tiktik ëak ngön utpet ke nentere nent yeem koröp pou utpet wes yaë. Yangapöök ngön utpetat yeem es ket ëak kotak omnaröa wëwëat utpet yewas. Utpet yewas pöta weëre kosang pöt Setenök yaningk. 7 Tiar animaö reraö ke nampre namp kosangöökaanre i kaöökaan, imënre intre kamal pörö wak wiap wasëpenëak pöt pangk pël ëëpenaat. 8 Pël ëëpenaatak talëpök yangapö wiap wasën ngön ompyaut apën? Pangk pël naëngan. Kamalöp pim këmtak welakre kakamöt wiaan kant nimëngkën wel yawi pöta ök tiarim yangapöök ngön utpetat yeem omnarö utpet yewas. 9 Yangap Aköp tiarim Pepapön yaya aim wë tapöök kaalak omën Anutuuk pimtë ök panë wesak ket ëauröen utpet wesak yaaurö. 10 Anutuun yaya ngön yamëëautere utpet wesak yaaut yangap kopët tapöökaan yaarö. Pötaanök nem karurö, wëwë korar pipël wëën pangk naëpan. 11 Epël kön wieë. I kölok kopët nentakaan i yaapmerre kakam yaaumer yaaröa ma? Won. 12 Karurö, ar kön wieë. Yok pangk këra kemmentök muri ulöp utöpën ma? Ma wii neweëëk yok pangk kem ulöp

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

utöpën ma? Pöta ök panë i yaapmerta kakam yaaumeriaan naarööpan. Pël wiaap ar tol ëën yangap kopët tapöökaan ngön utpetere ompyaö pout aim. Pöt pangk naëngan.

Ëwat ompyaut Anutuuk yaningk

13 Arim naë omën narö könre wetete ompyaut wieë omën ompyaöre utpetat kom yaëën pöt pitëm wëwë ompyautök pit kön ompyaöring wë pitëmënt wak irëak omnarö wiap yemowesa pöt tekeri wasëp. 14 Ar omnantëën war yeem omnaröaan lup utpetaring wë arimtën wak isak, "Ten kön ompyautaring wë," pël angan. Pël anë pöt kaar anëët. 15 Pitëm kön ke pöt Anutuu naëaan won, yang omnaröa naëaan waut. Pitëmtë könöökë ënëm yeem Setenë kön yawia pöl yaaurö. 16 Omnantëën war yeem omnaröaan lup utpetaring önë pöt nga yaalem utpet ke nentere nent eim önëët. 17 Yangerakë könöt ke pil yaë. Pël yaëëtak könre wetete ompyaut Anutuu naëaan yaaröön arim wak wë pöt lup kölam önëët. Pël yeem omnaröaring lup yal ëak wë pit wiap mowesak pitëm ngönöt kat wiinëët. Pël ëak ya ngës elmëak omën ompyaut pëën elmëënëët. Pötaan kön selap naën wotpil wesak önëët. 18 Pël yeem ar omnaröaring lup kopëtemer sak wë wiap mowasën këët oröön wotpil wëaö pöt ulöl sëpnaat.

Tiar yangerakë omnantëën kent yeem pöt Anutuun kööre tok elmëëpenaat

4 1 Arim neneraan kööre tok yeem nga yaal pöta songönte tol ëënak yeë? Ar pourö koröpöökë kentre kauratë ënëm yeem kööre tok ëak nga yaalaurö. 2 Ar omnant önëak kent yeem naön yaauröak omnarö mëmpunëëten kent yeë. Ar omnantëën war yeem pangk naöngan. Pötaanök neneraan kööre tok yeem nga yaalaurö. Ën omnantëën kentre kaur yeem Anutuun kimang nemaan yeëan. Pötaanök naningkën yaë. 3 Ar Anutuun omnantëën kimang yamëem pöteta naön yaaurö. Pöt tol ëën? Ar kön wotpil won, korar wiak wë omnant wak arim korööpöökë kentre kauratë ënëm ëënëak kimang yamëëan. Pötaanök naningkën yaë. 4 Utpetarö aë, ar öng nampë ompöp sëp wesak muntapë naë së wë pöta ök Anutu kasëng menaurö. Omën namp yangerakë omnantëën kentre kaur yeem pöt Anutuun kööre tok yaalmëaup. Ar pöten kön nawiin ma? Pötaanök yangerakë omnantëën kentre kaur ëënë pöt Anutuun kööre tok elmëënëët. 5 Ngön Anutuuk ngönëntak epël ëa pöt pas naën. "Anutu tiarim lupötë kön nuulëa pöröen pi kentre kaur kësang yaë." 6 Pël ëak rangk komre kolap yaalni. Pöta ngönte ngönëntak epël wia. "Anutuuk omën pitëmtën wak isak yaaurö kasëng yemangkem pitëmtën wak irëak yaauröaan komre kolap yaalmëaup."

7 Pötaanök ar arimënt wak irëak Anutuu ikanöök weë. Pël ëak Seten waö ëën sëp niwesak kas sëp. 8 Anutuu naë rë olaë. Pël ëën pi arim naë

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

panë wais ngarangk elniipnaan. Utpetarö, arim utpet yaaut sëp weseë. Kön selap yaaurö, arim könöt kopëtal wieë. 9 Arim utpet yaautön kön wieë yaköm ëak ingre ya ilak aim weë. Omën utpetatëën söm yaaut sëp wesak elere war eim weë. Pötëën ërëpërëp yaaut sëp wesak ya ngësring weë. 10 Pël ëeë Aköpë ëöetak arimtën wak irëak aim ön. Pël ëën puuk kaalak wak isak niapnaan.

Karurö kom elmëëngan

11 Karurö, ar neneren utpet wesak manganok. Ar arim karuröen utpet wesak mëak kom ëak, “Pit utpet yaaurö,” pël yamëem pöt, Anutu pim neneren lup sant ëëpenëak ngön kosang wesak niia pöten utpet wesak ëak, “Korar yaë,” pël manëët. Ën ar Anutuu ngön kosang pöten, “Korar,” pël manë pöt, ngön pöt ngaarëk naön arimtën kön wiin isën ngön ë pet yairauröa ök sënëët. 12 Anutu kopëtapökëër ngön kosang wesak niiaupök kom elniipnaap. Pimtok mait elniipën ma nimpën. Ar pim ök talte arim karurö kom elmëën. Pangk pël naëngan.

Tiarimtën wak isak anganok

13 Elei, ar narö epël yaaurö. “Peene ma ëlpamök ka kësang naöök së wë krismaki nenta öngpök ya yamëngkem mon kaö panë öpenaat.” Pël yak pöröen epël niamaan kat wieë. 14 Ëlpamök arim naë orööpnaaten köpël wë. Arim wëwëat muntönöökë ök. Muntön naöökë akun kot nent oröak is lööla ëak won yes pöl ar akun kot nent wë wel wiinëët. 15 Pötaanök, “Tiar ya epot mëmpenaat,” pël anganok ngön ke epël an. “Aköpë kentöök niaan pöt wëwëetak om wë ya epot mëneim öpenaat,” pël an. 16 Ar ngön pël naënöröak arim omnant ëënë pötön kön yawiem arimtën wak isak yaaurö. Arimtën wak isak yaaö pöt ompyaö naën yaaut. 17 Pötaanök omën namp ompyaö yaauta songönten ëwat wëak pël naën ëëpna pöt utpet ëëpnaat.

Omën monere uröm kësang wieëauröa ngönte

5 1 Omën urömere kaar es kësang wieëaurö, ar këëkë kat wieë. Arim këlangön kat wiinë pöten kön wiak ya ngës ëën. 2 Arim urömere kaar es kësang pöt köt sëën poë koröpötta iwalöröak na pet irëpnaat. 3 Ën monatta polirang ëak kö sëpnaat. Pël ëëpna pöt arim mon pötön keimön ëak omnarö kaamök elmëak nemangkën yaaut tekeri wasëpnaat. Pël ëak esuwesi koröpöt es kotak utpet yewas pöl arim monatön keimön yaaö pipotta arim lupöt utpet wasëpnaat. Pöt peene yanger pet irëpnaat temanöm yesën ar monere urömatön keimön ëak kësang wa rongan ëak wë pötaanök. 4 Këëkë kat wieë. Inëën ruurö pit arim yaak kaamök elnia. Pël ëauta sumat nemangkën, om ngön kaar maim wë. Pël ëën ar keimön elmëën inëën ru pöröak monat naön ëak kaaö ngön aan Aköp kutömweri

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëaup kat wia. 5 Ar e yangerak wë kaömp kësang neimeë arim kentötë
ënëm yaaurö. Pël yeem kaömp kësang nak polöröa ök kewis wiak wëën
arim mën wel niwiipna akunet temanöm yes. 6 Ar omën wotpil yaaurö
ngön yaatak moulmëak mënan. Pël ëën pit kangiir naalniin ëa.

Tiar këlangön kat yawiem ya wiapring Aköpë waisëpnaaten kor öpa

7 Karurö, pit pël ëauröak lupöt kosang sak këlangön kat wieimeë ya
wiapring Aköpë kaalak waisëpnaataan kor ön. Ar ya neweri pepapë yaë
pöten kön wieë. Pi omnant ngëntak këët orööpnaataan kor eim wë. Pël
yeem lup kosang sak wë këtre kopi ëën orööpnaataan kor wëaup. 8 Yaap,
Aköpë waisëpna akunet temanöm panë sa. Pötaanök yaaweri pepapë yaë
pöl ya wiapring weë.
9 Karurö, neneren kaaö ngön manganok. Anutu, ngön ë pet yairaup,
waisëpënëak yaëën pël anë pöt ngön ë pet irak kangut nimpnaat.
10 Karurö, tektek ngön yaaö omën ngaan Aköpë yapintak pimtë ngönte
aima pöröen kön wieë. Pitëm kööre toköröak utpet yaalmëën këlangön
kat wieimeë ya wiapring ya mëneima. Pötaanök pitën kön wieë pitëm ëa
pöl mëneë. 11 Tiar omën këlangön kat yawiem lupöt kosang sak wakaima
pöröen kön wiin ërëpsawi yaë. Ën Yoop pim ngönteta kat yawiaurö.
Pi këlangön kësangöt kat yawiem lupre kön kosang sak wëën ënëmak
Aköpök ompyaö elmëa pöten kat wiaut. Yaap, Aköp pi ya ngës kaö elniak
sant panë yaniwas.

Ngön ë kosang yewesauta ngönte

12 Nem karurö, ngön niama epëten kaöet pël weseë ngaarëk ön. Arim
ngönöt kosang wasënëak Anutuu yapintakël utak, “Anutuu ëöetak yaap
yeniak,” pël aöre omën nantë yapinötëël utak aö pël ëënganok. Won, ar
omën nent ëënëak pöt om, “Mak, ne pël ëëmaap,” pöt pëën an. Ën naën
ëënëak pöt om, “Won, pël naëngan,” pöt pëën an. Pël anë pöt Anutuuk
kangiir nga naalniin ëëpnaat.

Omën wotpilëpök Anutuun kimang mapna pöt kaamök kësang elmëëpnaat

13 Arëkaan namp këlangön kat yawiem pöt Anutuun kimang map. Ën
namp ërëpsawiaring wë pöt Anutuun yaya tan ap. 14 Ën namp yauman
wak wë pöt ngönënë kaöaröen yas map. Pël ëën pit wais Aköp Yesu
pim yapintakël i kolapët wa yemomëem Anutuuk kaamök elmëëpnaan
kimang mapnaat. 15 Pit Anutuuk omën pöp ompyaö mowasëpënëak kön
wi kosang wesak piin kimang mapna pöt kaalak wal ë moulmëën ompyaö
sëpnaat. Ën saunat wiaaneta ent ë moolapnaat. 16 Pötaanök ar ompyaö
sënëën arim utpet ëaut neneren tekeri wesak mëak arimëntëën Anutuun
kimang maë. Yaap, omën wotpil wëaupök kimang mapna pöt Anutuuk

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaamök kësang elmëëpnaat. 17 Elia pi omën tiarim ök tapëlëpök Anutuun
kopi nepelën ëëpënëak kosang wesak kimang mëëa. Pël ëën kopi nepelën
wieë krismaki nentepar nent ngoon mor nas nasiaan namp pël sa. 18 Pël
ëën pi kaalak kimang maan Anutuuk kat mowiin kopi kësang pan pelën
këëre kaömp oröa.

Omën ngön këët sëp wesaurö kaalak mësak waisëpa

19 Nem karurö, arëkaan namp Anutuu ngön këët sëp wasën kaalak
nampök lup kaip motiin ngön këët ngaarëk öpna pöten kön epël wieë.
20 Omën pim karip utpet yaauta kanöökaan lup kaip motiipna pöp pi
kaamök elmëën Anutuuk saun omën pöp pim utpet pout won mowasën
könöp wel nawiin öpnaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim karip, Sems.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Pita

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 34 pöta ök won sëën Pitaak ingre mor saö naröaan pep epwer retëng ëa. Pita pöp Yesuu ru 12 pöröakaan namp. Omën pörö omën naröak utpet mowesak pitën, “Utpet yaaurö,” pël mëëa. Pël ëënak Pitaak pit kön wi kosangtak taë sak öpënëak Yesu Kristoë ngön ompyaut ngolöp wes mena. Pitaak pitëm Yesuu wel wiak wal ëautere kaalak waisëpnaaten kön kosang wia pötaan këlangön kat yawiem kön wi kosang yewesaut këlok nasën ëëpnaat pël weseë retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Anutuuk utpetetakaan kama niwaut *1:3-12*
Wëwë kölam öpenaata ngönte *1:13–2:10*
Këlangön akunetak ingre mor sauröa ëëpenaat *2:11–4:19*
Ingre mor sauröa irëak inëën ëëpenaat *5:1-11*
Ngön mëët *5:12-14*

---

1 [1] O Anutuu omën arim ka songönöt sëp wesak kas së Pontasre Kalesiaare Kapatosiaare Esiaare Pitinia yang pötëël repak wëaurö, ne Pita, Yesu Kristo pim ngön yaaö omën saupök arimëën pep epwer retëng ë yaningk. [2] Ngaan Anutu Pep pim könöök pimëën kom ë nuulëën Ngëëngk Pulöök ngëëngk wes nuulëa. Pöt Yesu Kristoë ngönte ngaarëk wak wëën pim iitak i niirak kölam niwasëpënëak pël ëa.

Anutuu komre kolapre mayaap pöt arim naë ulöl sak wiaap.

Tiar wëwë ompyaö kutömweri wia pöten kor eim wë

[3] Anutu tiarim Aköp Yesu Kristo pim Pepapön yaya maim öpa. Pim tiarimëën ya ngës kaö yaaö pötak Yesu Kristo weletakaan wal ë ulmëak wëwë ngolöpët nina. Pël ëën wëwë ngolöp pöt tiarim naë wia pötaan Anutuu kup niwia pöta këët öpenëak kön kosang wia. [4] Pël yeë pötaan tiar Anutuu mor kol yaö niia pöt öpenëak kor eim wë. Pöt kumkum ëëre köt së pël naënöt kosang wiaapnaat arimëën kutömweri wia. [5] Ar Kristoon kön wi kosang wesak wë pötaan Anutu pim weëre kosangöök ngarangk elnieim wë. Pël ëën akun kaöaö temanöm yesën pim utpetetakaan kama niwak ompyaö elniipna pöt tekeri wesak pël elniipnaat. Pël ëëpna pöt kopëta wes pet ira.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

6 Pötaan ërëpërëp yaaurö. Pël yaëën Anutuuk morök nant elniipënëak
kön wiin pangk ëën pöt akun kot nent arim naë këlangön nant orööpnaat.
Pël yaëën ërëpërëp ëën. 7 Morök pötök arim piin kön wi kosang yewesaut
yaapët pöt tekeri wasëpnaat. Kool pöt wiapöt esuwesök pim songönte
war yewas. Ën arim kön wi kosang yewesaö koolöt il yewas pöt morök
elniin kosang wia pöt tekeri wasën Yesu Kristoë orööpnaatak Anutuuk
ya kë sak yaya yeniem ë nirangiak ping wesak niapnaat. 8 Yesu Kristo
arim itnaangkën ëaupön lup sant yaalmë. Peeneeta itnaangkën tapöpön
kön wi kosang wesak ërëpërëp kaö yeë. Arim ërëpërëp pötak yangeraköt
il yewasën pöten këmötök war wesak naëngan. 9 Arim ërëpërëp yaauta
songönte epël. Piin kön wi kosang yewesautaring wë pötaan Anutuuk ar
utpetetakaan kama yanu.
10 Anutuu ar utpetetakaan kama yanu pipët, pim tektek ngön yaaö
omnarö pöta songönte koirëpënëak ap weseima. Pël ëak Anutuu komre
kolap nimpënëak ëa pöt war wesak pöta songönten këëkë kön nawiin
ëa. 11 Kristo pim Ngëëngk Pulö pitëm lupötë wë Kristo këlangön kat
wiak kutömweri isak ëwaatak öpënëak mëëa. Pël maan pit, “Akun taltak
ma ke tolëël yaëën Kristo pi pël ëëpën?” pël maimeë kangkkangk ëeim
wakaima. 12 Anutuuk pitën, “Arim ya yamëngk epot kaamök naalniipan,
omën ënëmak orööpnaarö kaamök elmëëpnaat,” pël mëëa pöta këët
arim naë yaarö. Pitëm ya yamëngkem ngön war wesa pöt, Ngëëngk Pul
kutömweriaan wes mëën irëa pöök omën narö kaamök elmëën ngön
ompyaut ök niaan kat wiaurö. Ngön ompyaö pöta songönte enselöröakta
ëwat sëpënëak kent kön yawiitak pangk pël naën yaë.

Anutuuk ngëëngk öpenëak yenia

13 Pötaanök könöt wotpil wesak këëkë ngarangk ëeim ön. Pël ëak Yesu
Kristoë tekeri sëpnaatak komre kolap war was nimpnaaten kön kosang
wieim ön. 14 Ar Anutuu ruuröak pim ngönte ngaarëk weë. Ngaan ngönën
köpël wë kentre kauratë ënëm ëeiman pöta ök ëënganok. 15 Anutu, ar pim
ru sënëak yas niiaup, pim ngëëngk wë pöl arta ngëëngk sak wë omnant
ëën. 16 Pöta ngönte ngönëntak epël wia. “Ne ngëëngk wë. Pötaanök arta
ngëëngk ön.”

Yesuu iitak utpetetakaan ent ë nuulëa

17 Anutu, arim Pep pël mëak yaya yemak pöp, pi omën isaare irëaurö,
möongkraar kangk naalmëën yaaup. Pi tiar neenem omnant yaautë ökök
ngön ë pet irëpnaap. Pötaanök yangerak önëël piin kasinkasin elmëeimeë
ompyaö ëeim ön. 18 Ar ëwat wë. Arim ëere peparöa kanöököl wëwë utpet
wakaimauröak Anutuuk pötëaan ent ë nuulëëpënëak sum elnia. Pöt
koolre siluwa lëngë yesa pötök won, 19 Kristoë i sum kësangringtak sum
ëak ent ë nuulëaurö. Pi sëpsëp möön söëëre kewil wonöpë ök wakaima.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

20 Pi ngaanëër yanger won wiaan pël ëëpënëak yaö mëëaupök peene
akun pet irëpënëak yaëën arimëën tekeri orö rëaup. 21 Kristo pim pël ëa
pötaan Anutuun kön wi kosang weseim wë. Pi Kristo weletakaan wal ë
ulmëak ë morangia. Pël ëa pötaan Anutuun kön wi kosang wesak pim
niöpnaataan ërëpsawiaring kor eim wë.

Anutuu ngöntak ngolöp wes yanuulë

22 Ar ngön këët ök niaan kat wiak ngaarëk yeö pël yaëën pötak
arim lupre könöt kölam yanuwas. Pipët arim karuröen këëkë lup sant
elmëënëak oröa. Pötaanök kosang wesak neneren lup sant ëeim ön. 23 Ar
ngolöp wesak wil niulëën wë pipët, kö yesauröa naëaan won, kö nasën
yaaö Anutuu ngön wëwëetaring kosang wiaapna pötakëlaan oröaurö.
24 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Omnarö pit nönre koinötë ökörö.
Pitëm ë yerangi pöt puutë ököt.
Nönöt umön yarëaut, puut teënt kërë yesaut.

25 Ën Anutuu ngön pöt kosang wiaapnaat."

Anutuu ngön pöt ngön ompyaö pitëm ök niia pipët.

Kristo pi tiarim möör wap kosangët

2 1 Ar ngolöp wes niulëaurö pötaanök utpet ke nentere nent moolaë.
Kaar aöre morök ë, war ëëre omnaröen utpet wesak aö pël yaaut
sëp weseë. 2 Önga ngolöp wilauröa ëlöröa kapaatön kent yaë pöl arta
ngönënë kapaaten kent panë ëën. Pël ëënë pöt kosang sak wëën Anutuu
utpetetakaan kama yanu pötak kaö sak ompyaö önëët. 3 Ar yaap Aköpë
sant yaalni pöten kat men yeë pötaan pël ëeë.

4 Aköp Yesu, wëwëeta pepap, piik yal ëeë. Pi omën ka ök yarëauröa
wap ompyaut öpënëak utpetat wël ë yemoola pöl omnaröak piin kaaö
elmëën Anutuuk kön wiin isën möör wap wesir ulmëaup. 5 Ar Anutuuk
wëwëet nina pörö piik yal ëak wap pöta ök sak Ngëëngk Pulöökë tup
sën. Pël ëak kiri yaauröa ök sak arim lupre könöt Anutuun kiri yaalmëën
Yesu Kristoë ëautaan arën kön wiin ompyaö ëëpnaat. 6 Nem yeniak pöta
songönte ngönën pepeweri epël wia.

"Kat wi.
Ne Saion rosiraöök wap nent yewesir.
Wap pöt möör wap sum kaö panëët.
Omën namp piin kön wi kosang wasëpna pöp ëö nasëpan."

7 Ar piin kön wi kosang weseim wë pörö kön wiin ompyaö panë yaë. Ën
omën kön wi kosang newasën pöröaan ngönëntak epël ëa.

"Wap omën ka ök yarëauröa wël ë moolëaut
Anutuuk ompyaut wesak möör wap wes yewesir."

8 Ën nenteta pitëmëën epël ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

“Pi kël kotuukë ök sak wëën narö ing wot möak kawiap ëëpnaat.
Ën kël kësangöökë ök sak wëën pötal urak kawi ngentiipnaat.”
Omën pörö Anutuu ngönte wa yoola pötaan pim ëëpënëak mëëa pöl ing wot möak kawiap ëëpnaat.

Tiar Anutuu omën saut

9 Ar pöt pitëm ökörö won. Anutuuk pimëën nuwasën pim omën sak kutöm Aköpëën kiri yaaurö. Ar pim omën wotpilörö. Koutak wëën puuk yas niaan pim ëwa ompyautak ilëak wë. Pim ompyaö yaauta ngönte aim önëak yas niia. 10 Ar ngaan omën pas wakaimauröak peeneek Anutuu omën sak wë. Ar ngaan Anutuu ya ngëstak naön ëauröak peeneek pim ya ngëstak wë.

Tiar Anutuu inëën ëëpenaat

11 Nemorö, ne kosang wesak niamaan kat wieë. Ar yangerak yaamre su kak wë pötaan koröpöökë kentre kaur arim lupre könötëën kööre tok yaaö pipot sëp weseë. 12 Pël ëak ngönën köpëlöröa tekrak wotpil ön. Pël ëën pit arim songönten itenak, “Utpet yaaurö,” pël yenia pöt sëp wesak Anutuu waisëpnaatak arim ompyaö yaautaan piin yaya mapnaat.
13 Ar Aköpön kön wieë omnaröa ngön kosangöt ngaarëk ön. Yang omp ak wotöök wëaupre 14 pim yang ngarangk utpet yaauröen nga maöre ompyaö yaauröen ping wesak maö pël ëëpënëak wes yamëa pöröa ngön ngaarëk ön. 15 Anutuu kentöök arim ompyaö yaautak omën köpël wë ngön kaar ya piporöa këmöt ur mowariipnaaten kent yaë. 16 Ar utpetetakaan wil nuulëën ompyaö wë. Pël ëeë omnaröen, “Utpetetakaan wil nuulëën wë,” pël morök mëak ëlëëp utpetat ëënganok, Anutuu inëën sak wë ompyaö ëeim ön. 17 Ar omën pouröen ping wesak an. Ngönën omën arim karuröen lup sant elmëën. Anutuun kasinkasin elmëën. Yang omp aköpön ping wesak an.

Kristo tiarimëën këlangön kat wiak pim ingtak sëpenëak kanö pet elnia

18 Inëënörö ar, arim kaöaröen kasinkasin elmëak pitëm ngön ngaarëk ön. Pöt omën ëpre wiap yaalniauröaan pëën won, yaar ser yaauröaanta tapël elmëën. 19 Pöt eptaanök. Pit ar saun wonrek këpök këlangön kat yaniwiin Anutuun kön wieë ya sangën naën wëën pi arën kön wiin ompyaö ëëpnaat. 20 Ën ar utpet nent ëën kaöaröak pës yanimöön ya sangën naën ëënë pöt Anutuuk kön wiin ompyaö ëëpën ma? Pël naëpan. Wotpil wëën këlangön kat yaniwiin ya sangën naën ëënë pötakëër Anutuuk kön wiin ompyaö ëëpnaat. 21 Anutuuk ar Kristoë ëaul wotpil wë këlangön kat wiinëak niulëa. Pi arimëën këlangön kat wiak pim ingtak sënëak kanö pet elnia. 22 Pi utpet nent naënëp, pim këmtakaan

kaarre morök nent naaröönöp. 23 Omnaröak utpet wesak yemaan kangiir
nemaan ëa. Këlangön kat yemowiin kangut mampënëak nemaan, Anutu
wotpil wesak ngön ë pet yairaup pimëën yaö mowesa. 24 Tiarim utpetatök
pim rangk isën këra yetaprak möön wel wia. Pöt tiar utpetat sëp wesak
wotpil öpenëak pël ëa. Pim koröpö utpet wesa pötaan tiar ompyaö san.
25 Ar ngaanëër pol sëpsëpöröa yaë pöl kanö wiaan irikor ëeimaurö. Peene
pöt, arim ngarangkëp Kristo, lupre könötë pepapök, yas niaan pim naë
oröak wë.

Öngre ompöröa ngönte

3 1 Öngörö ar, inëënöröa yaë pöl arim ompöröa ikanöök wë pitëm
ngön ngaarëk ön. Pël ëën omp narö Anutuu ngön ngaarëk naön
ëëpna pörö arën itaangkën ngön nemaan yaëën arim ompyaö yaauten
itenak pim naë rë olapnaat. 2 Yaap, arim ompörö ar Anutuun kasinkasin
yaalmëem kölam wë pöten itenak pim naë rë olapnaat. 3 Ar koröpöt pëën
ompyaö sëpnaan kepön ëpötë ë morangiire polere kal ëëre ulpëën ompyaö
retëngöt më pël ëëngan. 4 Om ëpre wiap arim lupötë ëlëëp wia pötök arim
lupre könöt ë morangiin. Pël ëënë pöt sëpar nasën kosang wiaan Anutuuk
itaangkën isëpnaat. 5 Öng ngaan Anutuun yaö sak wakaima pörö pit tapël
Anutuun kön kosang wieë pitëm ompöröa ikanöök wë ngön ngaarëk weim
wakaima. 6 Sera pi tapël ëak pim ompöp Apramë ngön ngaarëk weimeë
piin, “Kaöap,” pël maima. Pötaanök ar pim ëa pöl ompyaö yeem arim
ompöröa ëëpna nenten kas naën ëënë pöt pim ök önëët.

7 Ompörö, arënta tapël niamaan. Ar öngöröaring wë arim Anutuun
kimang ngön ök manëët il wariipanëën pit weëre kosang wonörö pël
weseë ompyaö elmëën. Pitta wëwë kosangtaan yaö mëëaurö pötaanök.

Lup kopëtemer sak öpa

8 Epët ar pouröaan niamaan. Ar lup kopëtemer sak omnaröen
yaköm ëën. Arim karuröen Anutuu omnarö pël weseë lup sant elmëak
komre kolap elmëeimeë arim lupöt wak irëak ön. 9 Omnaröak utpet
yaalniin kangiir elmëënganok. Utpet wesak yeniaan kangiir manganok.
Won, Anutuuk welaköt elniipënëak yas niiaurö. Pötaanök pël yaëën
pöt Anutuun pitta welaköt elmëëpnaan kimang man. 10 Pöta ngönte
ngönëntak epël wia.

“Omën ërëpsawiaring ompyaö öpënëak kent yaë pöp
pim këmtakaan ngön utpetere kaaröt oröopan.
11 Utpetat kasëng menak omën ompyaut ëëp.
Pël ëak mayaaptak öpnaan ke urak pöta yaat mëmp.
12 Aköp pi omën wotpil yaauröen itenak
pitëm kimang yamëëaut kat yemowiaup,
utpet yaaurö kasëng yemengkaup.”

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ompyaö yaautaan këlangön kat wiipenaat

13 Karurö, ar ompyaö sënëëtaan kosang yengentiin talëpök utpet
niwasëpën? 14 Ar wotpil wëën këlangön kat yaniwiin pöt ërëpsawi ëënëët.
Ar pitën ya ngës kön wiak kas ëëngan. 15 Arim könre lupöt Kristoon
kasinkasin ëak kaö mowasën. Pël ëën omnaröak arim omën ompyaut
önëak kor yeë pöta songönten pëël yeniaan pöt ompyaö wesak ya
wiaptaring ök manëël kopëta wesak ön. 16 Pël ëak arim könöt kengkën
ëënëën wotpil ön. Pël ëënë pöt omnaröak arim Kristook yal ëak ompyaö
yaautakël utak utpet wesak yeniem pitëm kaar yaauta songönte tekeri sëën
ëö sëpnaat. 17 Anutuuk kön wiin wotpil yaautaan këlangön kat wiipena pöt
ompyaö ëëpnat. Ën utpet yaautaan pël ëëpena pötaar pangk naën ëëpnaat.

Kristo pi tiarim saunatëën wel wia

18 Kristo pi wotpilëpök tiarimëën wel wia. Pi wotpilëpök utpetarö tiar
Anutuu naë wa nuulëëpënëak akun kopët nent pël ëa. Koröpö wel yawiin
könöp wel nawiin ëa. 19 Pël ëak pim könöp omën ngaan wel wiauröa kön
wii kaatak wëauröa naë së ngönën ök mëëa. 20 Kön pörö omën ngaan Noa
pim akunetak Anutuu ngön wa olaimauröa könörö. Noa pi wangaö ket
ëeim wëën Anutu pit pim ngön ngaarëk öpënëak pimtë ya wiap yaautak
om korkor elmëeima. Pël ëautak omën kopët 8 pöaar pëën pim ngönte
ngaarëk wak wangaöök ilaan i ngep naën ëa. 21 I pipët ngönën i yanimë
pöta ökre waste. Pöt epël yaë. I yanimë pöt koröpöökë kewilötëën
naën, Anutuun kimang yemaan utpetat won yanuwas. I yanimëën
Anutuuk Yesu Kristoë weletakaan wal ëa pötaan ompyaö yanuwas. 22 Pi
weletakaan wal ëak kutömweri së Anutuu yaapkëël wëën enselöröere
kutömweri yapinringre weëre kosangringörö pim iri wë.

Kristoë këlangön kat wia pöl yeem utpetat kasëng mempa

4 1 Kristo pi yangerak këlangön kat wia. Pötaanök pim ëa pöten kön wieë
kosang sën. Namp koröpöök këlangön kat wiipnaapök utpet yaaut sëp
wasëpnaat. 2 Pötaanök peene ngës rëak koröpöökë kentre kauratë ënëm
ëënganëp Anutuu këm ngönte pëën ngaarëk weim ön. 3 Ar ngaan ngönën
köpël wë köpëlöröa kentöökë yaaut epël eimaurö. Öngre omp nga ëëre omën
utpetatön kentre kaur ë, i ngaat nak kön irikor ëëre këëre imën keimön nëëre i
ngaat keimön nak utpet ë, Anutuu urtak omp ak kaaröröaan ngëëngk mowasö,
pël yaaö pöt ë waiseimeë pöt kaö wesak wakaimaurö. 4 Peene pöt, utpet ke
pilöt pitring naën yeë pötaan yaan sak utpet wesak yenia. 5 Pël yeniaatak wë
ënëmak Anutu omën welere öpöröa ngön ë pet irëpnaap pim naë së tauak pitëm
eimautë songönöt ök maan kangut mampnaat. 6 Pël ëëpnaat pötaanök Kristo pi
omën ngaan wel wiauröa naë së ngön ompyaut ök mëëa. Pit koröpööring wel
wiauröak Anutuu öp wë pöl könöpring öpna kanö pitëmëën orööpënëak pël ëa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Weëre kosang Anutuu yaningk pötring ya mëmpa

7 Karurö, omën ël epot poutë won sëpna akunet temanöm yes. Pötaanök
ompyaö wesak Anutuun ök manëëtaan arim könre lupöt pëën weseë.
8 Pël ëak lup sant yaauten kön wiin kaö sëën kosang wesak lup sant ëeim
ön. Pël yeem neneraan utpet yaaut ngep ëënëët. 9 Ar karurö arim naë
yewaisën omnant keimön elmëënganëp kaaö köpël sant mowasën. 10 Ar
pourö Anutuuk ngönën ya mëmpunëak neenem weëre kosang ke nentere
nent nina. Pötaanök arim karurö kaamök elmëënëak ompyaö wesak
weëre kosang pötring epël mëmpun. 11 Namp ngönën apënëak pöt Anutuu
ngön pëënöt ap. Namp narö kaamök elmëëpënëak pöt weëre kosang
Anutuuk yamangk pööring pël ëëp. Pit pël yaëën omnaröak Yesu Kristoë
weëre kosangöök yaë pöten itenak Anutuun yaya mapnaan pël ëëp. Ë
rangiere weëre kosang pöt pim naë wieëautök wiakaim wiaap. Yaap.

Kristoë këlangön kat wia pöl ëëpenaat

12 Kar panëërö, morök kësang nent arim naë orööpnaan yaë. Pöten itenak
omën ngolöpët pël wesak yaan sëngan. 13 Morök pöt yaaröön Kristoë këlangön
kat wia pöl, "Tenta yeë," pël kön wiak ërëpsawi ëën. Wë ënëmak Kristoë ë
rangiet tekeri orö yarëën ërëpsawi kaö ëënëët. 14 Omnaröak arën Kristoë
omnarö pël weseë utpet wesak yeniaan pöt ërëpsawi ëënëët. Pitëm pël elniipna
pötak Anutuu Pul ëwaaring pö arring wë pöt pet elniipnaat. 15 Arim naëaan
namp mënautaan ma kain ëautaan ma utpet ëautaan ma omën muntaröa yaat
wa ëp ëautaan kangut elmëën këlangön kat wiipan. 16 Ën omën namp pi Kristoë
omnamp pötaan këlangön kat yawiem pöten ëö sëpanëp Kristo pimop pötaan
Anutuun yoöre ërëp map.

17 Anutu pim omnaröa songönte tekeri wasëpna yaat mëmpna akunet oröak
wia. Pötaanök pim omnarö tiarim naë ngës rëak ngön ya nimëmpna pötak
omën pim ngön ompyaut ngaarëk naön yaaurö tol elmëëpën? Elei, pit këlangön
kaö kat mowiipnaat. 18 Pöta ngönte ngönëntak epël wia.

"Anutuuk omën wotpilëp utpetetakaan kama wak ompyaö
wasëpënëak ya kaö mënak ompyaö yewasën pöt,
omën pi kasëng menak utpet yaaup tol ëëpën?"

19 Pël wia pötaanök omën Anutuu kön wiaul këlangön kat yawi pörö
wotpil wë pitëm wëwëet Anutu pim moresi ulmëëp. Pi ket elniaupök
pimtë ök yenia pöl ompyaö wesak kaamök yaalniaup.

Wotöökörö a ngönte

5 1 Ngönënë wotöökörö, neenta wotöök arim karipök, kosang wesak
niamaan. Nem itöök Kristo këlangön kat wiak wel yawiin itenaupök
wë ënëmak pim ë rangiet tekeri sëën piiring pöta pep sumaap. Pötaanök
niamaan kat wieë. 2 Anutuu sëpsëpörö ngarangk ëënëak niiaurö këkre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

töötak won, ya ngëstak itenak ngarangk elmëën. Pël yeem monere uröm won, ya mëmpunëëtaan ulöp es ngaaring mëmpun. 3 Pël ëak omën omp ak sak arim ngarangk elmëënëak niulëa pörö il mowasnganëp arim ënëm ëëpnaan ngönënë kanöök wot ran. 4 Pël ëën Kristo, sëpsëp ngarangk kaöap, pim tekeri sëpnaatak omën ompyaö weit kangiir ningkën önëët.

Tiarimtën wak irëak ngarangk këëkë ëëpa

5 Ulwasörö, arënta tapël niamaan kat wieë. Ar arim kaöaröa iri ön. Pöt ngönëntak epël wia. “Anutu pi omën pitëmtën wak isak yaaurö wak yeirëaup. Ën pitëmtën wak irëak wëaurö ompyaö yaalmëaup.” Ngönëntak pël wia pötaanök ar kotre kaö pourö arimtën wak irëak neneraan inëën ëeim ön. 6 Tok oriak Anutu weëre kosangringëp pim iri ön. Pël ëën pimtë akun wia pötak ar wak isëpnaat. 7 Puuk ngarangk elnieim wë. Pötaanök arim naë könömöt oröön pöt pim moresi mowiin.

8 Ar könöt wotpil wesak arimtën ngarangk ëeim ön. Kent toköröa imën mëmpënëak këm nga ëak sak waiseim wë pöl arimëën nga yaaup, Seten, pi arim tekrak wë talëp mëmp ma talëp mëmp wesal yaë. 9 “Ingre mor sa tenim kar yang ëlötë wëaurö morök ke tapël elmëeim wë,” pël weseë kön wi kosang yewesautak kosang sak wë pi ke ur momëën. 10 Pël ëak akun kot nent këlangön kat yawiin Anutu, komre kolap yaaup, Kristook yal menak piiring ë rangi kosang kö nasëpanëëtë pep sënëak yas niiaup, puuk ompyaö nuwesak tau nuulëak weëre kosang nimpnaat. 11 Weëre kosang pöt pim naë wiakaim wiaap. Yaap.

Ngön mëët

12 Ne ngön kot epët Sailasën maan retëng yaë. Pi nem ngönt këëp. Ne arim lupöt kosang niwesak komre kolap arim wak wë pöt Anutuu komre kolap këët pöt ök niamëak yeë. Piptak taë sak ön.

13 Papilon kakaan ingre mor sa Anutuu arring yaö wesaurö yoöre ërëp yenia. Ën Maak nem ru sak wëaup puukta tapël yenia. 14 Neneren lup santak yowe mëak mor meneë.

Kristook yal menak wëaurö arim naë mayaap wiaap.

[Yok pi tapët.

Ne arim karip, Pita.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 PITA

Pitaak pep epwer ingre mor saö naröaan retëng ëa. Omën naröak ngönën kaaröt ök maim wëën Pitaak wotpil wasëpënëak kent kön wiakök omën Yesuun itaampööre kat wia pöröa pitëm ngönën ök mëëaut kön ngolöp wes mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-2*
Anutuu yaö niwesauta ngönte *1:3-21*
Ngönën kaar yaauröa ngönte *2:1-22*
Kristoë kaalak waisëpnaata ngönte *3:1-18*

---

1 [1]O Yesu Kristoon kön wi kosang wesak tenim ök sak wëaurö,
Saimon Pita ne ya omën pim ngönte yaaupök arimëën pep epwer retëng ë yaningk. Tiarim Anutu, Yesu Kristo, utpetetakaan kama yanu pöp, pim wotpil yaautak kaamök elniin kön wi kosang wesaurö.
[2]Ar Anuture tiarim Aköp Yesuun kön kosang wiak wëën piarpim komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë kaö sak wiaap.

Anutuuk tiar pimtëën yaö niwesaurö

[3]Anutu pim ëwa ompyaö yaautak yas niiaup tiar piin ëwat wëën omnant pout koröpöökëëre lupmeri wëwëeta kaamököt pim weëre kosang kësangöök war wes ninaut. [4]Pël ëak pim ëwa ompyaö tapöök omën kaö ompyaö kup niwiauta këët nina. Pim kup niwia pötaan koröpöökë kentre kauratëën kö yesaö epët kasëng menak Anutuu wë pöl öpenaat.
[5]Pël ëëpenaak pötaanök ke urak arim kön wi kosang yewesautak wotpil wëaut yal mampun. Wotpil wëautak ngönënë songön ke nentere nent kön tektek yesaut yal mampun. [6]Kön tektek yesautak koröpöökë ngarangk yaaut yal mangkën koröpöökë ngarangk yaaö pötak weëre kosang wëaut yal mampun. Weëre kosang pötak Anutuu wëaul önëët yal mampun. [7]Anutuu wëaul önëëtak ngöntre kar yaaut yal mangkën ngöntre kar yaaö pötak lup sant yaaut yal mampun. [8]Omën pipot arim naë ulöl sak wiaapna pöt tiarim Aköp Yesu Kristoon ëwat yesaut mos naëpan. [9]Ën namp pi omën pöt won wëën pöt piin epël apenaat. “Pi it il tëauröa ök sak kön ëngk ma e wesak wë utpetat iir moolëa pöten kat kola,” pël apenaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

10 Karurö ar, Anutuuk yas niak pimëën yaö wes nuulëaurö. Pötaanök
kosang sak yas niia pöt kë ëëpnaataan weë panë ngentiin. Pël ëënë pötak
utpet nasëngan ompyaö önëët. 11 Pël ëaan tiarim Aköp, utpetetakaan
kama yanuwaup, Yesu Kristook sant niwesak kan të niwiin poprak
naëngan pim wa ngaöök yanimë pötak ilëak wakaim önëët.
12 Yaap, ar omën pipot rë nuulön ëwat wëën ngön kë arim wa pötak
kosang niwasën wë. Pöt ne ëwat wëak om ngolöp wes nineim ömaap.
13 Ne kön wiin öp wë pël eim öma pöt pangk ëëpnaat. 14 Pöt epël. Ne kön
wiin tiarim Aköp Yesu Kristoë neea pöl akun kot nent wë wel wiimaap.
15 Pötaanök ne wel wiin omën pipotön kön wiaanëëk yak ngolöp wesak
kosang wes yaningk.

Pita pi Kristoë naë wë pim ëwaöön itena

16 Tiarim Aköp Yesu Kristoë weëre kosangring kaalak waisëpnaata
ngönte tenim ök niiaö pipët ëlar ngönaak omën könöökaan rëak neniaan.
Ten piiring wë Aköpë ëwaöön itenaut yak ök niiaut. 17-18 Ten piiring
rosir ngëëngköök wëën Anutu Pepapök piin ping wesak mëak ëwaö
yemangkën ten kat wiaan Anutuuk kutöm ëwaöökaan epël ya. “Epop
nem ru ulöpöököp. Ne pimëën ya kë panë yes.”
19 Pël yaan ten kat wiak tektek ngön yaaö omnaröa ngön ëa pötön
kön wiin yaap pan ëaut. Pötaanök ar pitëm ngön pötön këëkë kön
wiaan. Pipotök koutak esuwesi ëwa yaë pöl elniaan Kristo waisëpnaat.
Pim waisëpna akunet temanöm yesën pi tangewesi yaarö pöl oröak
arim könre lupötë ëwa elniipnaat. 20 Omën kaö epëten wet rëak kön
wieë. Tektek ngön ngönën pepeweri wia pipotë songön pipot omnaröa
könötëaan pangk naëpanëët. 21 Tektek ngön pipot omnaröa könötëaan
kön wiak naënöt. Anutuu ngönöt Ngëëngk Pulöök tekeri wes mangkën
aima.

Ngönën kaar yaauröa ngönte

2 1 Ngaan Israel omnaröa naë tektek ngön yaaurö wëën kaar yaauröeta
wakaima pöl kaar yaaö narö arim naë orööpnaat. Pit arim naë ëlëëp
wë ngönën kaar arim kön wi kosang yewesaut utpet wasëpnaat niak Kristo
pitëm kaöap këlangön kat wiak pimëën mowa pöpönta pi kaöap pöt ngep
ëak wonwon apnaat. Pël yaëën Anutuuk kangut teënt mampnaat. 2 Pël ëën
ngönën omën selap pitëm yaaul öngre omp nga ëëpnaat. Pël yaëën omën
muntarö pitën itenak ngönënë kanöön utpet wesak apnaat. 3 Kaar omën
pörö pit monere urömatön war ëën arim naëaan öpënëak morök elniak
ngön kaaröt niapnaat. Omën ke pëlöröaan Anutuuk ngaanëër ngön kosang
wiaut wiap nasën kosang wiakaimaut peene pet irën kö sëpënëak yaë.
4 Ensel narö nganëër utpet yaëën Anutuuk mait naalmëën wii tëak es
parëaöök moolëa. Pël ëën koutak së ngan i akuneten kor eim wë. 5 Omën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngaan pan wakaimauröeta pi mait naalmëën i ngep ëëpënëak maan
Anutuu ngön wa olëaurö pourö kö sa. Pël ëën Noa wotpil wëauta ngönte
yaaupring omën kopët 7 ëak öp sa. 6 Kaalak Sotomre Komora ka pöörarta
tapël kö sëpënëak maan es kot won sa. Pël ëa pötak omën ënëm utpet
ëëpnaaröaan pepanöm ëa. 7 Lot pi wotpil wë omën utpetaröa öngre omp
nga yaautëën ya utpetaring wëën Anutuuk mait elmëak kama wa. 8 Omën
wotpil pöp pitëm tekrak wë kët ël epotë pitëm utpet yaautön itaampööre
kat wi pël eimeë kön utpetaring wakaima. Pötaanök kö nasën ëa. 9 Aköp
pi ompyaö ëaurö mait elmëa pötaan pim ngön kat yawiaurö morökötëaan
pangk kama öpnaap. Ën utpet yaaurö ngan i akunetak këlangön kat
mowiipnaap. 10 Omën narö pitëm koröpöökë kentre kaur utpetatë ënëm
yeem Aköp ngep yaalmë pörö këlangön kaö kat mowiipnaap.

Ngönën omën kaar pörö pitëmtën wak isak aimeë pitëmtë könöök
omnant yeem kutömweri ëwaatak wëauröen kas naën utpet wesak
yamëëaurö. 11 Pël yaauröak ensel kaö weëre kosangring pit il yemowas
pöröak Aköpë ëöetak kangiir utpet wesak nemaan yaaurö. 12 Omën
piporö kön won, animaö omnant köntak yaë pöröa ökörö. Animaö pörö
omnaröak mööpenëak pitëm ëlöröak yawilaurö. Pit omnantë songönötön
kön nawiin utpet wesak aimeë animauröa yaë pöl kö sëpnaarö. 13 Pël
ëak pitëm utpet yaautë kangiir këlangön kat wiipnaarö. Pit këtëkötë
ëö köpël koröpöökë kentre kauratë ënëm yeem utpet ke nentere nent
yaautön kön wiin ompyaö ëëpnaat. Pit ëöa pipot yaauröak arim kaatë
wais kaömp ngawi yenem utpet niwesak pitëm pël yaaö pötaan ërëpsawi
yaaurö. 14 Pitëm itöt öngöröen kentre kauraring iteneimeë utpetat kep
köpël yaaurö. Pël ëak omën lup wiap yaauröen wiap sësë mëak utpet
yemowesaurö. Pit monere urömat keimön panë yaaurö. Elei, omën ke
pilörö pit es parëaöök së kö sëpnaarö. 15 Pit wotpil wëauta kanö kasëng
menak irikor yeem tektek ngön yaaö omën kaar Pelam, Pioë ruupë
kanöök yesaurö. Pi utpetatëën sumat öpënëak kent yaëën 16 pimtë pol
tongki ngön wonöpök omën ngönring irikor yeem utpet ëëpanëak kan
mowaria.

17 Kaar omën piporö i leep yarëautë ökörö. Kepilöt kentöök wak së
waisö yaëën kopi nepelën yaë pöta ökörö. Omën ke pilörö Anutuuk koö
panëëtak öpënëak yaö mëëa. 18 Pit pitëmtën ping wesak ëak ngön mosut
yamëem köpël omnaröen koröpöökë kentre kauratë ënëm yeem öngre
omp nga ëëpënëak wiap sësë yamëëaurö. Köpël omën pörö utpetat sëp
wesak kan ngolöpöök sëpënëak yaëën pël yaalmëaurö. 19 Pël yeem epël
yema. “Omën eptak wii ket ëak nanitëën ëëpnaat,” pël yemaatak pitëmtë
omnant yaautök utpet mowesak wii motëën wëaurö. Omën nent tiarök
kaö wesak inëën elmëëpena pöt pötak wii ket ëak nitëëpnaat. 20 Omën
namp pi tiarim Aköp Yesu Kristo, utpetetakaan kama yaniwaup, piin
kön wi kosang wesa pötak yangerakë utpet yaaut sëp wesak wë ënëmak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kaalak pötë së rë olaan wii motëëpna pöt ngaan utpet wakaima pöt kotte, ënëm pöt kaö panë sëpnaat. 21 Omën ke pilëp pi wotpil wëauta kanöök nasënëpök yaë talte pangk ëëpën. Anutuu ngön kosang ngëëngköt rë moulaupök kan pö kasëng yemangkën pangk naën pan yaë. 22 Omën pël yaë pöp piik ngön nokoliil epël ëa pöt kosang yes. “Kentëp pi köl ngës olëak kaalak yen.” Ën nent. “Polöp pi iir moulmëën kaalak kepi yeila.”

Aköpë waisëpnaata ngönte

3 1 Nem kar panëërö, ne ngaan pep newer retëng ë ninaut. Peene epwer kaalak ningkën neweriar yes. Pouweriarë wotpil wesak kön wiinëëtaan ngön epët ngolöp wes nimpëak retëng yeë. 2 Tektek ngön yaaö omën ngëëngköröa ngaanëër ngön ëa pötre tiarim Aköp utpetetakaan kama yaniwaupë ngön kosang ngön yaaö omnarö tenim arën ök niia pötönta kön wiinëak ëaut. 3 Ar wet rëak epël kön kosang wiin. Yangera pet irëpna akunet temanöm yesën omën pitëmtë koröpöökë kentre kauratë ënëm yaaurö oröak ökre was ngön epël niapnaat. 4 “Yesu kaalak waisëpënëak ëa pöt yaap ma? Pi tarëk wë? Tiarim ëarö wel wieimaurö. Ën omën epot pout yanger yaaröön oröautta tapël om wiaap.” 5 Pël yeem Anutuu ngaanëër ëa pöten kön wiipnaaten kaaö yaaurö. Ngaanëër Anutuuk maan kutömre yang oröa. Yanger i kaöökaan oröak i kaö tapöökë rangk wiakaima. 6 Pël ëën ënëmak Anutuuk maan i kaöök yang ngaan wiakaimaur ngep ëak utpet wesa. 7 Ën kutömre yang peene e wia epot Anutuuk tapël maan es kot won sëpënëak yaö ëa. Epot om wiaan ënëmak Anutuu ngönën wonöröaan ngön ë pet irëpnaatak pitring kö sëpnaat.

8 Kar panëërö, ar omën epëten ëngk ma e wasngan. Aköp pi tiar omnaröa kön yawi pöl naën. Pi kët kopët nenten kön wiin krismaki 1000 pöta ök yaaup. Ën krismaki 1000 pöten kön wiin kët kopëtet pël yaaup. 9 Aköp pi pim ngön ëa pöta këët tekeri wasëpnaaten ëngk ma e ëak akun wali naön. Omën naröak kön wiin pël koröp yaë. Won, pi omnarö kö sënganëak arimëënök kor wë. Pi omën pourö lup kaip tiinëak korkor yaë.

Kutömre yang epot won sëpnaat

10 Aköp pi korkor yaëëtak pim akun kaöet këkain yaauröa yaë pöl ëlëëp tapët pöt orööpnaat. Pël yaëën kutömwer rirre por kësang ëak won yesën omën pörek wieëa pöt pout es kotak won sëpnaat. Pël ëën yangere yangera rangk omën epot pout es kot won sëpnaat. 11 Pël ëëpnaat pötaanök ar wotpil wë Anutuu ngönte taintaë wak ön. 12 Pël yeem Anutuu kaalak waisëpna akuneten kor wë akun pöt teënt orööpnaan kosang wesak ya ompyaö mëmpun. Akun pötak kutömwer es kotak kö yesën omën pörek wieëa pöt pout tapël es kot won sëpnaat. 13 Tiar pöt, kutömre yang ngolöpötön Anutuuk kup niwiin kor wë. Pörek wotpil öpen sa.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Aköpön kor wë ngarangk këëkë ëëpa

14 Nem kar panëërö, ar omën pötëën kor wë pötaan arim lupötë kölam
pëën utpetat won wiaan Anuturing lup kopëtemer sak önëën kosang
sak ön. Pël ëën pi arën itaangkën pangk ëëpnaat. 15 Aköpök pim akunet
wali yewas pöten kön wiin tiar pourö utpetetakaan kama niöpënëak
yaë pël wasën. Ngön pöt tiarim kar panëëp Pool Anutuuk könö kaö wes
mangkën puuk nant retëng ë ninaut. 16 Yaap, omën pipotön pim pep poutë
tapël retëng ëa. Ngön pim pepatë wia pöt, nant könömöt, pötë songönöt
koirëpenaataan ya kaö mën yeë. Ngön pöt omën kön wonre lup wiapre
kor yaaö narö pitök ngönën pep muntatë yaë pöl wa irikor ëak ë yaë. Pël
yeem kö sëpënëak yaë.

17 Nem kar panëërö, ar ngaan wa korkor ngön pöt ök niaan kat wiaurö.
Pötaanök omën ngön wa yoola piporöa utpet yaautök wer niön arim lupöt
këlok sak wiap sëpanëën ngarangk këëkë ëën. 18 Pël ëak tiarim Aköp Yesu
Kristo utpetetakaan kama yaniwaup pim komre kolapta songönte ëwat
sak kosang sën. Tiarim piin ping wesak yaaut kosang wiakaim wiaap.
Yaap.

[Yok pi tapët.
Ne arim karip, Pita.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

1 Son

Yesu wel wiin wë krismaki 60 pöta ök won sëën Sonök pep epwer ingre mor saö naröaan retëng ëa. Son pöp Yesuu ru 12 pöröakaanëp. Pi omnarö Anutuun lup sant yaalmëem karuröenta elmëëpënëak mëëa. Pël mëak omën naröak, “Yang omnarö utpetarö. Pötaan Yesu yang koröpööring newaisën ëa,” pël ya pörö kaar ya pöt retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-4*
Ëwaare kaö pöteparë ngönte *1:5–2:29*
Anutuu ruuröere Setenë ruurö *3:1-24*
Ngön yaapötre kaaröt *4:1-6*
Lup sant yaauta ngönte *4:7-21*
Kön wi kosang yewesauta ngönte *5:1-21*

Wëwëeta ngönte

1 1 Ne omën kaö nenten kön tektek niamaan. Omën kaö pöt wëwëeta
ngön këëta pep pöp ngaanëër kutömre yang won wiaan wakaimaup.
Ten piin kat wiak tenim itöök itenak moresring moröak pël ëaut yak
tekeri wesak arën ök niaim. 2 Wëwë këëta pepap tekeri orö rëën itenaut.
Yakök wëwë kosangta pepapön war wesak ök niaim. Wëwë kosangta pep
pöp Pepapring wakaimaupök tenim naë tekeri oröön itenaut. 3 Ten itenak
kat wiak pël ëakök arënta ök yeniak. Ar kat wiin tiar lup kopëtemer sak
Pepere pim Ruup Yesu Kristooring lup kopëtemer sak öpenëak ök yeniak.
4 Pël ëën tiarim naë ërëpre sawi kësang pan oröak wiaapna yak ngön epët
retëng ë yaningk.

Tiar ëwaatak öpa

5 Yesuu naëaan ten epël kat wiak ök yeniak. Anutu pi ëwa pepap yak
pim naë ëwa pëënë wia. Koö nent pim naë wi naön. Won pan. 6 Tiar
koutak wë Anuturing lup yal menak wë pël apena pöt kaar apenaat.
Pël ëak ngön këëteta yok pangk wak naön ëëpenaat. 7 Anutu pi ëwaatak
wë. Pötaanök tiarta ëwaatak wë pöt lup kopëtemer sak wëën pim Ruup,
Yesu Kristo, pim iitak tiarim utpetat kërë nuulaan kölam tëak wë. 8 Tiar

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiarimtën saun wonörö pël yak pöt tiarimtë lupöt morök yaalmë. Pël ëën ngön këët tiarim lupötë wi naön yaë. 9 Anutu pim ngön ëa pöt kë rëak wotpil yaniwesaup. Pötaanök tiar tiarim saunat war wesak yemoolak pötak pimtok tiarim utpetatë songönte ent ë nuulëak kölam yaniwas. 10 Tiar tiarimtën utpet nent naën yaaurö pël yamëem pöt Anutuu ngön niia pöt wa kaar weseim wë piin kaar yaaup pël yemak. Pël ëën pim ngönte tiarim lupötë wi naön yaë.

Anutuu ngönte ngaarëk yeweem pim naë öpa

2 1 O nem ruurö, ar saunaring önganëak ngön epët retëng ë yaningk. Ën arim naë namp utpetat yaë pöp tiarim kaamököp, Yesu Kristo, wotpilëp, Pepapë naë tiarimëën ke urak kimang më yaë pöp wë. 2 Anutuuk tiarim saunat ent elniipna yak puuk tiarim kangiir wel wiaup. Pöt tiarimënt won, yangerakë omën pourö tiarim saunat waup. 3 Tiar Anutuu ngön kosangta ënëm ëëpena pötak piin ëwat wë pël kön këëkë wiaapenaat. 4 Ën omën namp pi, “Ne Anutuun ëwatëp,” pël aimeë pim ngönte ngaar naön öpena pöpön, “Pi kaar omnamp, ngön këët pim lupmeri wonöp,” pël apenaat. 5 Namp pi Anutuu ngönta ënëm ëëpna pöp pi Anutuun lup sant kë elmëëpnaap. Tiar Anutuu naë rë olëak wë pël kön këëkë wiipena pöt epël ëëpenaat. 6 Namp pi, “Ne Anutuu naë rë olëak wë,” pël apna pöp pi Yesuu wëaul wëën pangk ëëpnaap.

Ngöntre kar rëak ëwaatak öpa

7 Nemorö, nem ngön retëng ë yaningk epët ngolöpët won, arim ngönën ngës rëak kat wiaurek rë nuulaut. Ngön ngaan kat wieima tapët kaalak ök yeniak. 8 Pël ëak retëng yeë epët ngön kosang ngolöp nent pël yaë. Ngön kosang ngaan wia pipët peene Yesuu naëre arim naë poutepar kë yaëën ityaangk. Pël yaëën kout won yesën ëwa këët oröak wia. Pötaanök songön pouteparëënök ngön kosang ngaan wiaut peene retëng yeë epët ngön kosang ngolöp nent pël yaë. 9 Omën namp pi pimtën, “Ne ëwaatak wë,” pël aimeë pim karipön kööre tok yaalmë pipop pi om koutak wë. 10 Ën namp pim karip lup sant yaalmë pipop pi ëwaatak wë. Pötaanök omën nentak elmëën nengentiipan. 11 Pël ëaap omën pim karipön kön utpet yemowi pipop pi koutak wë. Pötaanök koö pötak pim itöörar ngep elmëën pim sëpnaalën itnaangkën yaë.

12 Nem ruurö, Kristoën yak Anutuuk arim saunat ent ë nuulëaurö. Pötaanök ngön epët retëng ë yaningk. 13 Peparö, ar Omën ngaan kutömre yang won wiaan wakaima pöp, Anutuu Ruup piin ëwat wë. Pötaanök ne ngön epët retëng ë yaningk. Ën ulwasörö, ar Seten il mowesaurö. Pötaanök ngön epët retëng ë yaningk. 14 Ruurö, ar Pepen ëwat wë. Pötaanök ne pep epwer retëng ë yaningk. Peparö, ar Omën ngaan wakaima pöpön ëwat wë. Pötaanök epwer retëng ë yaningk. Ën ulwasörö,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ar Anutuu ngönte arim lupötë wiaan weëre kosang ëak Seten il wesaurö. Pötaanök retëng ë yaningk.

Tiar yangaakë omnantëël lupre könöt wiak önganok

15 Ar yangaakë omnantëël arim lupre könöt wiak önganok. Namp pi pim lupmer yangaakë omnantëël rë olëak wë pipop pi tiarim Pepapön lup sant naalmëën yaë. 16 Yang omnaröa yaautön tiar ëwat wë. Yangaakëlaan omnant koröpöökë kentre kaur yaautre itöök itenak kent yaautre pitëm omnant wieëautëën wak isak yaaö pipot Anutuu naëaan wonöt. Pipot yangaakëlaanöt. 17 Yang epërere omnaröa omën kentre kaur yaaö pöt seim së won sëpnaat. Ën Anutuu ngönte kat wiak ngaarëk öpna pöp pi om wakaim öpnaap.

Kristoën kööre tokörö oröak wë

18 Nem ruurö, akun kaöet temanöm yes. Ar ngaan Kristoën Ngaap orööpnaat pël aan kat wiaurö. Peene pim ngaarö selap oröak wë. Pötaanök tiar, “Akun kaöet temanöm yes,” pël yewas. 19 Nga pörö tiar sëp niwesaut. Pël ëaap pit pörö tiarimörö won. Tiarimöröak ëanëën tiarring wëan tapön. Pit tiar sëp niwesa. Pötaanök, “Pit maimarö yak tiar sëp niwesaut,” pël yewas. 20 Ar pöt Ngëëngk Pulö waurö. Pötaanök ëwattaring wëaurö. 21 Ar ngön këët köpël wë pël weseë ne pep epwer retëng ë naningkën. Won. Ar ngön këët kat wiak kaar epot ngön këëta naëaan wonöt pël yewesaurö. Pötaanök retëng ë yaningk. 22 Talëp kaar omnamp? Omën namp pi Yesuun pi Kristo, Anutuu Yaö Mëëaup won pël yema pöp pi kaar omnamp. Omën pöp pi Pepapre Ruup kasëng menak Kristoon kööre tok yaalmë pöp Kristoën Ngaap. 23 Omën namp pi Yesu kasëng yemangk pöp Anututa kasëng yemangk. Ën namp Ruupön ping wesak yema pipop Pepapta yeö. 24 Ngaanëër ngönën ngön ök niaim pöt olanganok. Wak ön. Pël ëënë pötak Pepapre Ruup arring wëën önëët. 25 Pël ëën Kristoë wëwë kosang tiar nimpënëak niia pötak önëët.

Ngëëngk Pulöök ngön këëten ök niaim wë

26 Lup wa irikor elniipënëak yaë pöröaan kasiinök ngön epët retëng ë yaningk. 27 Ar pöt, Kristoë naëaan Ngëëngk Pulö waurö. Pël ëën pi arring wëën ar omën nampök omnant pet elniipënëak nemaan yaaurö. Pulöök omën pout pet yaalni. Pipot kaar won, yaapöt. Pötaanök pulöökë ök yenia pipël Yesu taintaë wak ön.

28 Nem ruurö, ar Kristooring ön. Pël ëën ënëmak pim tekeri sa rëëpna akun pötak tiar ëö nasëngan. Pim ëöetak kosang sak tauaapenaat. 29 Ar piin wotpil wë pël weseë itaangkën omën namp wotpil tapël wëën pöt Anutuu ruup pël wasën.

Tiar Anutuu ru sak wë

3 1 Kat wieë. Pep pi lup sant maim nal elniak pim ru niwesa. Yaap, tiar Anutuu ruurö. Omën ngönën wonörö pit Anutuun köpël wë yak

tiarënta köpël yaë. 2 O nem ngöntörö, tiar yaap peene Anutuu ru sak wë
eporö. Tiarim ënëm öpena pöten köpël, om epël kön yawi. Wë ënëmak
Kristo orö rëëpna pötakök piin itenak pim ök sëpenaat. 3 Pötaanök omën
piin kor wëaurö tiar Kristoë kölam wë pöl lup koore katëp ëak kölam
wakaim öpenaat.
4 Namp pi utpetat yaë pipop Anutuu ngön kosangët wa yoola. Ngön wa
yoolëa pötak saun këët. 5 Ar ëwat wë. Kristo pöp saun wonöpök tiarim
saunat won nuwasëpënëak oröaup. 6 Omën Kristooring wë pöp utpetat
naën yaë pipop. Ën utpetat yaaö pipop pi Yesuun itenak ëwat nasën wë.
7 O nem ruurö, omën naröak lup irikor elniipënëak yaan kat
mowiinganok. Omën wotpil yaaup pi Yesuu wëaul wotpil wëaup.
8 Ngaanëër Setenök utpetat ngës rëa. Pël ëaupök utpetat ë om seim wë.
Pötaanök omën namp utpetat yaë pipop Setenë omnamp. Anutuu Ruup
pi pöt, Setenë utpet yaë pöt wa moolapënëak oröaup. 9 Pötaanök namp
pi Anutuu ru sak wë pöp pi utpet naën yaaup. Pöt pi Anutuu naëaan
wëwëeta weëre kosang wak wë pötaanök. Pi Anutuu ru sak wë yak
utpetat naën yaë. 10 Anutuu ru sak wëautere Setenë ru sak wëauta këët
epël tekeri sëën itaampenaat. Omën wotpil naön yaë pöp pi Anutuu ruup
won. Ën namp pim karurö sant nemowasën yaë pöpta Anutuu ruup won.

Tiar neneraan lup sant ëëpa

11 Ar ngaanëër neneraan lup sant elmëëpena ngön epët kat wieimaurö.
12 Tiar Keen pim kanöök sëngan. Pi Setenë ru sak pim nangap mënaup.
Pöt tol ëënak wasnganok. Pim yaaut utpet, ën nangapë yaaut wotpil
ëa. Pötaanök mëna. 13 Karurö, ar ngönën wonöröak kööre tok yaalniin
yaan sënganok. 14 Tiar tiarim karurö lup sant yaalmë pötak weleta kanö
kasëng menak wëwë kosangtakël el menan pöt ëwat wë. Ën omën namp
pi pim karipön lup sant naalmëën yaë pipop weleta kanöökël om wë.
15 Namp pi pim karip këëpöt mowasën pöt omën yamëngkaupë ököp.
Omën ke pilëpë naë wëwë kosangët wi naönöp pël yewas. 16 Tiar lup
sant pöta këët epël tekeri wasën ëwat saut. Kristo pi pim wëwëet këëpöt
wesak tiarimëën wel wia. Pötaanök tiarta tapël tiarim karuröaan wëwëat
këëpöt wasëpa. 17 Omën namp pim urömat selap wiaanak kom ëak pim
kar ngöntök yaaup nemangkën yaë pipop pi Anutuun lup sant naalmëën
yaë. 18 O nem ruurö, tiar lup sant yaaö pöt këm pëëntak anganëp, lup
sant elmëëpenëak pöt könöökre moresiarökta mëmpa.

Tiar Anutuu ëöetak kosang tauaapenaat

19-20 Pël yeemak ngön këëta ënëm yeë pël wasëpenaat. Ën tiarim
lupötök tiarimtën utpet yeë pël wasën pöt Anutuuk elniin pim ëöetak
mayaap öpenaan. Pöt Anutu pi tiarim ök won. Pi tiarim könre lupötë
kön yawia pöt il niwesaup yak omnant poutön ëwat wë. 21 O ngöntörö,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tiarim lupötök tiarimtën utpet naënëp pël wesak pöt Anutuu ëöetak kosang taupenaat. 22 Pël ëak omën ke nentere nentaan Anutuun kimang maan nimpnaat. Pöt pim ngön kosangët ngaarëk wak pim kentöökë ënëm yeëan. Pötaanök pël elniipnaat. 23 Pim ngön kosangët epël wia. Tiar pim Ruup Yesu Kristoon kön wi kosang weseimeë pim ök niia pöl tiarim lupötök neneraan lup sant elmëëpa. 24 Omën namp Anutuu ngön kosangta ënëm yaë pöp pi Anuturing wëën Anutu piiring wë. Anutuuk Pulö ningkën wë. Pël ëën Pul pöök Anutu tiarring wë pöt pet elniin ëwat yes.

Ngëëngk Pulööre pul kaarö

4 1 Nemorö, omën selap, "Ne Anutu ngön yaaö omnamp," pël kaar yaaurö yang poutë wë. Pötaanök, "Anutuu, Pulö neering wë," pël yaauröa ngönöt wa yaap wasnganok. Pit pul pitëm lupötë wë pö ökre was ëak Anutuu naëaanörö ma won pöten itaampun. 2 Ar Anutuu Pulö epël tekeri wasën ëwat sënëët. Omën namp pi, "Yesu Kristo pi omën sak yangerak oröaup," pël aan pöt ar piin, "Pulö Anutuu naëaan waup," pël wasënëët. 3 Ën namp, "Yesu omën sak yangerak oröaup," pël naën ëën pöt piin, "Pulö Anutuu naëaan naönöp," pël wasënëët. Pipop Kristoën Ngaapë pul wa tapö waup. Ngaan, "Kristoën Ngaap orööpnaat," pël niak pöpök oröak wë.

4 O nem ruurö, ar Anutuu ru sak wë. Pötaanök pim Pul arring wë epöök Seten omën ngönën wonöröaring wë pipop il yemowasën yak arökta kaar omnarö il yemowas. 5 Kaar omnarö pit yangerakaanörö. Pötaanök yangerakë omnantëël ya. Pël ëën yangerakaan omën ngönën wonörö pit kat yawi. 6 Tiar pöt, Anutu ruu sak wë. Omën Anutuun ëwat wë pöp tiarim ngönöt kat yawi. Ën Anutuu ru sak naön yaaö pöp pi tiarim ngönöt wa yoola pipop. Ke pil piptak Pul ngön këët tekeri yewesa pööre pul kaarkaarö piarpim këët tekeri yesën ityaangk.

Anutu pi lup sant yaauta pepap

7 Nemorö, tiar neneraan lup sant ëeim öpa. Lup sant yaaö pöt Anutuu naëaante. Pötaanök omën namp lup sant yaautaring wë pöp pi Anutuu ru sak piin ëwat wë. 8 Anutu pi lup sant pepap. Pötaanök omën namp pim karuröen lup sant naalmëën yaë pipop pi Anutuun köpël wë. 9 Anutu pim Ru kopëtapök tiar wëwë koir nimpënëak wes mëën yangaak oröa. Pötak pim lup sant elnieim wë pöt pet yaalni. 10 Anutu pim tiarën lup sant elnieim wë pöt epël pet yaalni. Tiar Anutuun lup sant naalmëën ëaut. Puukëër tiarën lup sant elniak pim Ruup wes mëën yangerak oröak tiarim saunat ent elniipënëak wel wia.

11 O nem ngöntörö, Anutuuk tiarën lup sant kësang ke pipël yaalni. Pötaanök tiarta neneraan lup sant tapël ëëpa. 12 Omën nampök Anutuun itnaangkën ëaut. Tiar neneraan lup sant yaalmë pötak Anutu pi tiarring wë. Pël ëën tiarim Anutuun lup sant yaalmë pöt kaö sëpnaat.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

13 Pi pimtë Pulö tiar ninaup. Pötaanök, “Tiar piiring wëën pi tiarring
wë,” pël këëkë kön yawi. 14 Pep pi pim Ruup tiar yangerakë omën pourö
utpetetakaan kama niöpënëak wes mëa. Pël ëaup ya pöt yamëngkën ten
itenaut yakök war wesak ök yeniak. 15 Pötaanök omën namp Yesuun,
“Pi Anutuu Ruup,” pël ya pipop pi Anuturing wëën Anutu piiring wë.
16 Anutu pim lup sant kësangët tiarimëën elnia pöten kön wiak kön wi
kosang yewas.

Anutu pi lup sant yaauta pepap. Pötaanök omën namp lup santtaring
wë pipop pi Anuturing wëën Anutu piiring wë. 17 Tiarim Anutuun lup
sant yaalmëaut epël ëëpenëak kaö yes. Pi tiar omën pourö akun kaöaöök
ngön yaatak niulëën kas naën ëëpenëak kent yaë. Tiar Kristo pim wë pöl
yangaak eprek wë. Pötaanök Anutuu ëöetak kosang sak taupenaat. 18 Tiar
nampön lup sant yaalmëem pöt piin kas naalmëën yeë. Pötaanök lup sant
yaaö pöt kaö sak kas yaaut rokot ë yoola. Kas yaaö pöta songönte epët.
Omën namp pi utpetatë kangut öpënëak ëwat wë pöl kas yaaup. Pötaanök
omën pim utpetatë kangutön kas yaaö pipop pim Anutuun lup sant yaaut
oröak kaö nasën wieëa pël apenaat.

19 Anutuuk wet rëak tiar lup sant elnieëa. Pötaanök tiar lup sant
pötaring wë. 20 Ën omën namp pi, “Ne Anutuun lup sant yaalmëaup,”
pël yeemak pim karipön kaaö yaalmë pipop kaar omnamp. Pim karipön
itneëak lup sant naalmëën yaë pipop pi Anutu ëlëëpöpön lup sant
naalmëën yaë. 21 Yesu pim ngön kosangët epël wia. Omën Anutuun lup
sant yaalmëa pöp pim karipönta lup sant elmëëp.

Yangerakë omnant il yemowas pöta songönte Anutuun kön wi kosang yewas epët

5 1 Omën Yesuun pi Kristo Anutuu Yaö Mëëaup pöt yaap wesak
wë piporö pit Anutuu ru sak wë. Pël ëak pit Pepapön lup sant
yaalmëem pim ruuröenta yaalmë. 2 Tiar Anutuun lup sant elmëak pim
ngön kosangta ënëm yeemakëër Anutuu ruuröen lup sant yaalmë pël kön
wiipenaat. 3 Pöt tiar Anutuu ngön kosangta ënëm yaalmë pöt piin lup
sant yaalmë. Pim ngön kosangta ënëm yaaö pöt könöm wonte. 4 Anutuu
ru sak wëaurö pit kosang sak yangerakë omnant ent ë yemoola. Tiarim
pël yeë pöta songönte Anutuun kön wi kosang yewas epët. 5 Talëpök
yangerakë omnant ent ë moolapën? Omën namp Yesuun Anutuu Ruup pël
kön wi kosang yewas pipopök ent ë yemoola.

Anutuuk Yesuu ngönte war wesak niiaut

6 Yesu Kristo pi omën nampök i yaaptaring momëën këra yetaprak pim
omën iit il olapënëak oröa. I yaaptaring pëën momëëpënëak won, omën
iiteta il olapënëak oröa. Pulö pi ngön këëta pepap. Pötaanök pi Yesu
Kristoë ngönte war wesak ök niaim wë. 7 Omën nentepar nent epteparök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yesuu ngönte war wesak ya. 8 Pulööre i yaapëtere omën iitere pël ëak pit
omën nentepar nent pipotök pitëm ngönte kopëtet. 9 Tiar omnaröak ngön
ök aan kat wi yeëep. Anutu pim ngön ya epotök omnaröaat il yemowas.
Anutuu ngön pötök pim Ruupön ök niaim wë. 10 Namp Anutuu Ruupön
kön wi kosang yewas pipop Anutuuk pim lupmerën ök yema pötenta kat
wiak kosang yewas. Ën namp Anutuun kön wi kosang newasën yaë pipop
pi Anutu pim Ruupëën ngön këët ök niia pötenta kön wi kosang newasën
yaë. Omën namp ke pipëlëpök Anutuun kaar omnamp pël ya. 11 Wëwë
kosangta ngön këët Anutu pim ök yenia epët. Pi wëwë kosangët ninaut.
Ën wëwë kosangta pep pöp pim Ruup. 12 Omën Ruupë naë rë olëak wë
pipop pi wëwëetak wë. Ën namp Anutuu Ruupë naë rë olëak naön yaë
pipop pi wëwëetak naön yaë.

Tiar wëwë kosangtak wë pöten kön wiipa

13 Ar Anutuu Ruupön kön wi kosang yewas pöröak wëwë kosangtak
wë pöten ëwat sënëak ngön epët retëng ë yaningk. 14 Tiar epët ëwat wë
pötaan Anutuu ëöetak kas naëngan. Tiar pim kentöökë ënëm yeemak
omën nentaan kimang mepena pöt pi tiarim kimangöt kat wiipnaat.
15 Pi tiarim kimangöt kat yawiaup pöt ëwat wë. Pötaanök omën nentaan
kimang mëëaut yaningk pötenta ëwat wë. 16 Omën namp pi itaangkën
pim karip utpet kot Anutuu es parëaöök wes namëëpanë sal nent yaëën
pöt pi Anutuun pim karipëën kimang maan wëwë kosangta kanöök wa
moulmëëpnaat. Omën utpet kot Anutuu es parëaöök wes namëëpanë salte
yaë pipopön yeniak. Utpet ke nentere nent omnarö es parëaöökël wes
yamëaut wia pötëël kimang manëak neniaan. 17 Omnant utpet yeë epot
saunaring pëënëët. Pël ëaap saun nant es parëaöökël nasënganëët.

18 Tiar epël ëwat wë. Anutuu ru sak wëaup pi utpetat naën yaaup.
Anutuu Ruupök ngarangk yaalmëën Setenök pi namööpan.

19 Tiar epël ëwat wë. Tiar Anutuu ru sak wëën ngönën wonörö pit
Setenë iri wë.

20 Tiar epël ëwat wë. Anutuu Ruup puuk irëak tiar Anutu këëpön ëwat
sëpenëak kön nina. Pël ëën tiar Anutu këëpre Ruup Yesu Kristo piaripring
wë. Pi Anutu këëp, wëwë kosangta pepap. 21 O nem ruurö, ar omp ak
kaarkaarörö kasëng meneë.

[Yok pi tapët.
Ne arim pepap, Son.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

2 Son

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 60 pöta ök won sëën Sonök pep epwer kak nerek ingre mor sauröaan retëng ëa. Naröak kön wiin pi öng nampëën retëng ëa. Ën narö selap kön wiin ingre mor sauröaan pël ëa. Sonök pit neneren lup sant elmëëre kaar omnaröa ngönötëën ngarangk ë pël ëëpënëak mëëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1-3*
Lup sant yaauta ngönte *4-6*
Ngönën kaarötëën pepanöm ngönte *7-11*
Ngön mëët *12-13*

---

1 O ingre mor sa, Anutu pimtëën wesaurö, ne ngönënë wotöök nampök
arimëën pep epwer retëng ë yaningk. Ne yaap pan arën lup sant yaalni.
Pöt nemënt won. Ngön këët kat yawiaurö pitta ten pourö lup sant yaalni.
2 Ngön kë tiarim naë wia epët om wiakaim wiaapnaat. Pötaanök arën lup
sant yaalni.
3 Tiar ngön këëtere lup santtaring wëën Anutu Pepere Ruup, Yesu
Kristo, piarpim komre kolapre yakömre mayaap pöt tiarim naë wiaap.

Tiar lup sant yaautaring öpa

4 Arim naëaan narö Pepa ngön këët tiarën ök niiaö pöt kat wiak ënëm
yaë pël aan kat wiak ya kë saut. 5 Ingre mor saurö, kaalak ök yeniak.
Tiar neneraan lup sant ëëpa. Ngön kosang epët ngolöpët won, ngaanëër
kat wieimaut. 6 Lup sant yeë pötak Anutuu ngön kosangta ënëm yeë.
Tiar ngaanëër ngön kosangtak lup sant ëëpena epët kat wiaut. 7 Kaar
omnarö selap pan oröak yang poutë wë. Pit Yesu Kristoon, “Pi omën sak
naaröönöp,” pël yaaurö. Pötaanök nampök ngön ke pëlte yaan pöt pi kaar
omnamp, Kristoën Ngaap, pël wasëpenaat. 8 Ngarangk këëkë ëën. Pël
yaëën arim ya yamëngk pöta këët, nent kö nasëpan, pout önëët. 9 Omën
namp pi Kristoë ngönte taintaë wak naön ilap riak ngön maimetaring
irikor yaë pipop Anutu piiring naön yaë. Ën namp Kristoë ngönte taintaë
wak wë pipop Pepapre Ruup pouwaar piiring wë. 10 Pötaanök namp pi
arim naë wais oröak Yesuu ngönte won, maim nent ök yeniaan pöt omën

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pöp koirak arim kaatë së ulmëak yoöre ërëp manganok. 11 Omën namp
kaar omën pöpön yoöre ërëp mëak ompyaö yaalmë pipop pi omën pöpë
ya utpet pöt kaamök yaaup.

Ngön mëët

12 Ne arën ngön kësang ök niamaatak pepatë retëng ëëmaaten kaaö.
Nem kentöök naë wais arring ngönngön ëak ërëpsawi kaö ëëpenaaten
kent yaë.
13 Ingre mor sak nem naë wëën Anutuuk pimëën yaö wesaö eporö, pit
niin yowe yenia.
[Yok pi tapët.
Ne arim pepap, Son.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

3 Son

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 60 pöta ök won sëën Sonök pep kot epwer omën namp yapinte Kaias pimëën retëng ë mena. Pep epwer pöt Kaiasën yaya mëak Taiotrepisë utpet ëautaan pepanöm mëëa.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1-4*
Kaiasë ngönte *5-8*
Taiotrepisre Temitrias pöaarë ngönte *9-12*
Ngön mëët *13-15*

---

1 O Kaias nemop, ne ngönënë wotöök nampök pep epwer nimëën retëng
ë yaningk. Ne niin lup sant yaalni.
2 Nemop, ne nimëën Anutuun kimang yemak. Ni könre lup ompyaö
wëën pi tapël omnant nim yaën pipot ompyaö sëëre nimëntta këlangönre
yauman won ömëëten kent yaalnë. 3 Kar naröak nim naëaan wais ni ngön
këëta ënëm yaën pël neeaut. Pël ëën ne kat wiak ërëpërëp kësang ëaut.
Yaap, nim ngön këëta ënëm yaën pöten ne ëwat wë. 4 Nem ruurö pit ngön
këëta ënëm yaëën pöt ne ya kë yes. Omën muntatëën ya kë yesa pötak il
newaspan.

Kaias pi ya ompyaö mëneima

5 Nemop, ni ingre mor saurö ompyaö yaalmëan pöt, nimtë naëaanörö
pëën won, kamaatëaanöröeta yaalmëan pöt ompyaö. 6 Omën pöröak nim
pitëmëën lup sant elmëauten ten ingre moröröen ök niaan kat wiaut.
Pötaanök ni Anutuun kön wieë karurö kan kourakëën kaamök elmëak
wes mëëmë pöt ompyaö. 7 Pit Yesu pim yaat mëmpö yesem ngönën
köpëlöröa naëaan sum naön yaaurö. 8 Omën ke pilörö pitring top ëak ya
mëmpnaan kaamök elmëëpa. Pël ëën ngön këët ulöl sëpnaan.

Taiotrepis pi utpet yaaup ën Temitrias pi ompyaö yaaup

9 Ne ar ingre moröröaan ngön nent retëng ëaut. Pël ëautak Taiotrepis pi
arim wotöök öpënëak yaaupök nem ngönte kat nawiin yaë. 10 Pötaanök
ne arim naë wais oröak pim wëwëeta ngönte amaat. Pi nemëën ngön ke

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nampöt paspas yaaup. Pël ëak pöt pëën won. Pimëntta ingre mor sa narö ka nantëaan waisën pim kaatak wa naulmëën yaaup. Pël ëën omnaröak pitëm kaatë wa ulmëën pöt nga mëak omën pël ëa pörö ingre moröröa naëaan waö ë yamëaup.

11 O nemop, ni omnarö utpetat yaëën ënëm elmëëngan. Ni omën ompyaut wël ëak ëëm. Omën ompyaö yaë pipop Anutuu omnamp. Utpetat yaë pipop Anutuun kön nawiin yaë. 12 Omnaröak Temitrias piin ping wesak ya. Pi ngön këëta ënëm yaëën wëwë ompyaö pöt tekeri yes. Pël ëën nookta piin ping wesak yak. Ar neen ëwat wë. Nem ngön epët yaapët.

Ngön mëët

13 Ne niin ngön kësang ök niamaatak pepatë retëng ëëmaaten kaaö.
14 Nem kentöök teëntom pan naë wais niiring ngönngön apëaaten kent yaë.

15 Ni mayaaptaring öm. Omën ngöntre kar eporöak yowe yenia. Ën nuuk nem yoöre ërëp epët ngöntre karuröen mam.

[Yok pi tapët.
Ne nim pepap, Son.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yut

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 50 pöta ök won sëën Yut, Yesure Sems piarpim nangapök ingre mor saurö kosang sak ngönën omën kaaröröa ngönötëën ngarangk ëëpënëak pep epwer retëng ë mena.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1-2*
Ngönën kaar yaauröa ngönte *3-16*
Kön wi kosang yewesauta ngönte *17-23*
Yaya mepena ngönte *24-25*

---

1 O Anutuu ru sënëak yaö niiaurö, ne Yut, Yesu Kristoë inëën ruup, Sems pim nangap, nook pep epwer retëng ë yaningk. Tiarim Pepap Anutuuk lup sant elnieim wëën Yesu Kristook ngarangk yaalniin ompyaö wë.

2 Anutu pim ya ngësre mayaapre lup sant pöt ningkën arim naë ulöl sak wiaap.

Omën ngönënëën kööre tok yaauröa ngönte

3 Kar panëërö, Anutuuk tiar utpetetakaan kama nuweim öpna pöta ngönte wet rëak arimëën retëng ëëmëak kön wiaut. Pël ëaupök peene pöt ar kosang wesak ngönën arim wak wë pöt ngarangk ëak omën ngön pöt kööre tok yaalmëauröa ngön kaaröt ke ur olanë yak retëng ëëmëak kön yawi. Ngönën pöt Anutuuk ngaan pim omnarö mangkën arim naë oröön wak wë pipët. 4 Nem peene ngön epët retëng yeë pöta songönte epël. Omën Anutuu ngön wa yoolëa pörö pitëm utpet yaaut ëlëëp wiak ingre morörö arim öngpök ilëak arim könöt irikor elnieim wë. Anutuuk tiar komre kolap elniak utpetat kërë yoola ngön yaap pöt irikor ëak epël yeniiaurö. “Anutuu pël yaalniaö pötaan ar yok pangk öngre omp nga ëënëët. Pël yaëën kaalak ompyaö niwasëpnaat,” pël yeniia. Pit ngön kaar pöt yeniem Aköp Yesu Kristo tiarim Kaöap kasëng yemengkaurö. Omën pörö Anutuuk ngaanëër utpetatë kangut kësang pan mampënëak mëëa.

5 Nem peene niama epët ar ëwat sak kat wi pet irauröen kaalak ngolöp wes niamaan yeë. Ngaanëër Israel omnarö Isëp yangerak këlangön kat

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wieim wëën Anutuuk ent ë moulmëak yang munterekë mësak sa. Pël ëën ënëmak narö piin kön wi kosang newasën yaëën pörö mën wel mowia.
6 Ën enselöröenta kön wieë. Pit narö Anutu pim ya mëmpënëak yaö elmëa pöt mëneim naön pitëm wëaurek sëp wesaurö. Pël ëën Anutuuk pit sasa wii par ëak koutak moulmëën akun kaöaöök ngön yaatak moulmëak kangut mampnaataan kor wë. 7 Sotomre Komora ka kepön kësang pöörarre munt kot naë wieëa pötë ëa pötenta kön wieë. Omën pörek wëaö pöröeta enselöröa utpet ëa pöl eima. Pörö pit öngre omp nga yeem ompöröak omp karuröaring utpet ke tapöpöt ëeima. Pël ëënak Anutuuk es kosangwesi wes mëën sasa kotak won sa. Pöten tiar itenak, "Utpet ëëpena pöt, Anutuuk kangiir tapël elniipnaat," pël wasëët.

8 Pël ëëpenaatak omën arim naë ëlëëp ilëak wë piporö utpet ke tapël yaaurö. Pitëm wangar nentere nent mena pötëël utak mëak omnaröaring utpet yeem pitëmtë wëwëat utpet wesak omën wa ngangaëët yaaurö. Pël yeem Aköp ngep elmëak kutömweri ëwaatak wëauröen utpet wesak yamëëaurö. 9 Enselöröa wotöököp, Maikel, ngaan Setenring Mosesë sokuraan nampnampön ngön kosang yamëem Setenën utpet wesak nemaan om epël mëëa. "Aköpök kangiir nga niapnaat," pël mëëa. 10 Pël ëautak omën arim öngpök ilëak wë piporö omnantë songönöt köpël wëak köntak utpet wesak yamëëaurö. Pël yeem pitëm omnant yaaut pol rerauröa köntak yaë pöl yaëën pitëmtë yaautök utpet yemowas.
11 Yakömpe. Pit tol ëëpën? Pit omën ngaan wakaima eporöa ökörö. Keen pim utpet ëa kan tapöök yes. Pelam pi monat öpënëak omnaröen utpetat ëëpënëak mëëa pöl yaë. Ën Kora pimtën wak isak ëak Mosesë ngönte wa olaan Anutuuk mën wel wia pöl elmëëpnaarö.

12 Omën piporö wais oröak kaömpre animautön kent ëën ëö köpël arim lup kopëtemer sënëak wa rongan yaaut utpet yewesaurö. Pitëm omnant yaaut mos ëak omnarö kaamök naalmëën yaë. Pötaanök kepilöt kentöök ilak yamëën kopi nepelën yaë pöta ökörö. Ën nent, këra nant ulöp akunatë nautön yaëën omnaröak songönöt kama ti olaan umön rë yes pötë ökörö. 13 I maatë möön këkoot yaarö pöl pit utpet yaëën pitëkaan ëö yaaut yaaröön ityaangk. Ën nent, pit ari nantë mop teköök wa wasëpënëak moulmëautök uröt sëp wesak köntak unak wireim wë pötë ökörö. Ke pil yaaurö Anutuuk kaare yang koö utpet panë olëauren yaö elmëën pörek wakaim öpnaarö.

Utpet yaaurö kangut öpnaat

14 Omën utpet ke pëlörö Atam pim kurmentëkaan orö yewaisem wais Inok pi 7 pöpök tektek ngönöt pitëmëën epël ëa. "Kat wieë. Aköpring pim ensel ngëëngkörö kësang pan waisëpnaan yaë. 15 Pël ëak omën pourö ngön yaatak niulëak kom elniak omën pi kasëng menaurö pitëm ya utpet mëneimautre piin utpet wesak maimautaan kangut mampnaat."

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

16 Omën arring irikor ëak wë puorö pit kaaö ngön aöre omën nant pitëm
naë yaaröön lup mëmpö pël yeem pitëmtë kentre kauratë ënëm yaaöre
pitëmtën wak isak ëak omën karuröa omnant öpnaataan wiap sësë mëak
wa ëpre wer yaaurö.

Wa korkor ngönte

17 Nem kar panëërö, ar tiarim Aköp Yesu Kristoë ngön yaaö omnaröa
omnant orööpnaatë ngön ök niaima pötön kön wieim ön. 18 Pöt pit epël
ök niaimaut. "Ënëmak, akun kaöaö temanöm yesën omën narö oröak
Anutuu ngönten ökre was ëak piin kön nawiin pitëmtë kentre kauratë
ënëm ëëpnaat." 19 Omën ke pilörö pitök ingre morörö ar komkap yaalni.
Pit yangerakë omnantëën kön wieimeë Anutuu Pulö naön, won wë.
20 Nemorö, ar pöt epël ëën. Anutuu ngön arim kön wi kosang yewesa
pöt kön wieë arim lupöt kosang wesak Ngëëngk Pulöökë weëre kosangtak
piin ök maim ön. 21 Anutuuk ar lup sant yaalni pötaan lup sant pöt
önëëtaan pim naë ön. Pël ëeë tiarim Aköp Yesu Kristoë yaköm elniak
wëwë kosangët nimpna pöten kor eim ön. 22 Omën Kristoë ngönta
songönten ëngk ma e yewesauröen yaköm elmëën. 23 Ën omën narö es
parëaöökë kanöök yesën pöt es kotpanëën kaamök elmëak kama moön.
Ën narö pitëm koröpöökë kentre kauratë ënëm ëak utpet yaëën yaköm
elmëak tapël kaamök elmëën. Pël yeem pitëm utpet yaautök utpet
niwasën arta tapël ëënganëën ngarangk ëak utpet pötön kas ëën.

Anutuun yaya mepenaata ngönte

24 Anutu pi weëre kosangringëpök ngarangk elniaan wiap sak utpet
naëngan. Ëwa pepap pimtok kaamök elniaan pim ëöetak saun won,
ërëpsawiaring önëët. 25 Anutu pöp pimënt wëaö tapöpök tiarim Aköp
Yesu Kristoë ompyautaan utpetetakaan kama yanuwaup. Pötaanök
pim yapinte wak isak mepa. Pimtokëër tiarim kësang mowasën wotöök
sak wë, pim weëre kosangö om wiaap. Pimënt tapöpök ngaanëër
wakaimaupök, peene wë, om wakaim öpnaap. Yaap.

[Yok pi tapët.
Ne arim karip, Yut.]

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ënëma Ngönte

Yesu wel wiak kutömweri sëën wë krismaki 60 ma 65 pöta ök won sëën Sonök ingre mor sauröaan retëng ëa. Ingre mor saö poröa Yesu Kristo pi Aköp pël wesa pötaan këlangön kat yawiem Sonök kosang sak öpënëak kent ëa. Son pi kus nent yapinte Patmos pötak wii kaatak wëën Anutuuk wangarötë yemangk pöl elmëak omën ënëm orööpnaatön pet elmëa. Wangar pötë këlangön kësang yaaröön Yesuuk Setenre kööre tok muntarö il mowesak piin kon wi kosang yewesaurö kutömre yang ngolöpötë öpenëak pet elmëën ök niia.

Pöt epël wia.

Ngön ngës rëaut *1:1-20*
Ingre mor saö ka 7 pötëëröaan retëng ëa *2:1–3:22*
Pepewer pesöm ëak wii 7 tëauta ngönte *4:1–8:1*
Kuup 7 pötë ngönte *8:2–11:19*
Kamal kësangëpre animaö nga ngaawaarë ngönte *12:1–13:18*
Wangar ke nentere nent mena *14:1–15:8*
Anutuu omnaröaan ya sangën 7 pötön itena *16:1-21*
Papilon kaö utpet wasën Seten këlangön kat wia *17:1–20:10*
Ngön ya kësangët orööpnaat *20:11-15*
Kutömre yang ngolöpötre Yerusalem ngolöpö *21:1–22:5*
Ngön mëët *22:6-21*

---

1 1 Ngön epët ngaanëër elëëp wiakaimautak Yesu Kristook tekeri wes wia.
Ngön epët Anutuuk Yesuun pim inëën ruuröen omnant akun wali nasën wiaan orööpna pötön tekeri wasëpënëak pet elmëa. Pël ëën pim ensel namp wes mëën ne Son pim inëën ruupön ök neeaut. 2 Ne Sonök omën pötön itenak Anutuu ngön ök neeaöre Yesu Kristoë omnant tekeri wes nenaö pötenta poutön ök yeniak.
3 Omën namp ngön kë orööpna epët ngönënë wa toptak sangk kelëpna pöp ërëpërëp ëëpnaap. Ën namp ngön pep epweri retëng yeë epët sangk yekelën kat wiak ngaarëk öpna pöpta ërëpërëp ëëpnaap. Ngön pöta këët orööpna akunet temanöm yes pötaanök.

Sonök ingre mor saö ka 7 pötë wëauröaan pep retëng ëa

4 Ne Son nook ngön epët ingre mor saö Esia yangerak ka 7 pötë wëaurö arimëën retëng ë yaningk. Anutu ngaan panëër wakaimaup peeneeta

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wë wakaim öpnaap piire Ngëëngk Pul Anutuu itöök ur pim wel aisëak ngarangk yaalni pöta naë wëaö pöök komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. 5 Ën Yesu Kristo puukta komre kolapre mayaap pöt ningkën arim naë wiaap. Pi wotpil wesak Anutuu ngönte tekeri wes yaningkaupök wet rëak weletakaan wal ëak yang omp aköröa kaö sak wë.

Pi tapöpök tiarimëën lup sant elniak tiarim kangiir wel wia pötak utpetatë öngpökaan ent ë nuulëa. 6 Pël ëak puuk niaan piiring kaö sak ngarangk eim kiri ar yaauröa ök Anutu pim Pepapë inëën sak omnaröaan kimang yamëëaurö. Tiar pourö Yesu Kristo pim yapinte wak ngaarëk isak yemaan ngarangk elnieim öp. Yaap.

7 Kat wieë. Yesu pi kutöm kepilötring wais oröön omën pourö itaampenaat, omën pim wel wiipënëak elmëa pöröaring. Pël ëak yangerakë omën pourö piin itenak pitëm utpet elmëautaan kangut mampnaaten ya ngës ëën ing kaö apnaat. Yaap pan.

8 Aköp Anutu weëre kosang pepap, ngaan wakaimaup peeneeta wë wakaim öpnaap, pi epël ya. “Ne tapöp wot rëaupök kaalak ënëm remaap.”

Son pi Kristoon itena

9 Ne Son, arim karip, tiar Yesuring yal menak wëën Anutuuk wa ngaöök nimëën këlangön kat wieimeë kosang sak wë. Nem Anutuu ngönte ök neeaöre Yesu Kristoë omnant tekeri wes nenautön ök yaautaan kööre toköröak Patmos kustak neulëaut. 10 Pël ëën Sante, Aköpë akun pötak Anutuu Ngëëngk Pulö pim weëre kosangöök nem naë oröön ne kat wiin nem kasngaëlaan kuup nga ngön naöökë ya pöl ngön ëak 11 epël ya. “Omnant nim itaampë epot pout pepeweri retëng ëak ka 7, Epesasre Simenaare Pekamamre Tiatiraare Satisre Pilatepiaare ën Leotisia ka potë ingre mor sauröaan wes momëëm.”

12 Pël yaan ne talëpök nem kasngaëlaan ngönaak yenëa pöten itaampa yak kaip ti itaangkën es rampe koolötök ket ëa 7 ëak wieëa. 13 Pël ëën ne itaangkën namp es rampe pötë tekrak wëa. Pöp omnampë ök sak ulpëën wali el wesak së ingesiarë il menaö namp mëak yepat koolötök ket ëa naö pim riperak rëëwarök ëak wëa. 14 Pim kepön ëpöt kölam panëëp, int awang ëpre uröam lup kölamötë ök. Ën itöörar pöt es wëlëngöökë ök panëöörar, omnant omnaröa lupötë wieëautön ityaangkaup. 15 Ën pim ing pöwesiarta aini ke nal nent yapinte paras pël yema pöt es kësangwesi ar ëak ompyaö wasën simpelang yera pöta ök yeëa. Ën pim këm ngön pömpel iitë nga yaurem kuk ya pöl yeëa. 16 Pim mor yaapkëëwesi ari 7 ëak wali weëa. Öp newerta nalaan nal nga panëëwer pim këmtakaan oröak irëeëa. Ën pim këëre wot kante këtëpë nga panë yema pöl ëeëa.

17 Ne piin itenak yaan sak imën kön sak kawi ngentiak së pim ingesiarë naë ilëaut. Pël ëënak pim mor yaapkëëwes nem rangk nowiak epël yenëa.

“Ni kas ëëngan. Ne wot rëaupök kaalak ënëm remaap. 18 Kat wi. Ne wëwë pepapök wel wiak wal ëaup, peene om öp wë wakaim ömaap. Pël ëeë welere wel kakë kaö sak wë. Pötaanök nook kan pöwer tëak omnarö wal ë moulmëëmëak pöt pangk pël ëëmaap. 19 Pötaanök nim omën ityaangkën epot retëng ëëm. Omnant peene epotre ënëmak orööpna pout pël ëëm. 20 Nim itaangkën ari 7 ëak nem mor yaapkëëwesi wak wëan pötre ën es rampe 7 ëak wieëa pöt ngön kepön nent. Pöta songönte epët. Ari 7 pipot ingre mor saö ka 7 pötë wë pöröa ngarangköröen ya. Ën es rampe koolötök ket ëa 7 pöt ingre mor saö ka 7 pötë wëauröen ya.”

Epesas kakë ingre mor sauröa ngönte

2 1 Aköp es rampeetë tekrak wëaö pöpök epël yenëa. “Ni Epesas kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën mor yaapkëëwesi ari 7 ëak wali wak es rampe koolötök ket ëa 7 pötë tekrak kan ing yaaup nem ngönte. 2 Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Ar ya kosang mëmpööre këlangön kat yawiem kosang sak wë pël yaaö pöten ëwat wë. Ën pël yeem ar utpet omnaröa yaautön kaaö ëën omën pitëmtën, ‘Ten Kristoë ngön yaaö omnarö,’ pël kaar yaauröen wël ëak itenak pit kaar yaaurö pël kön wian pötenta ëwat wë. 3 Ën omën narö pit itaangkën ar nemorö pël sëën utpet yaniwasënak kaaö ëën sëp nenewasën këlangön kat yawiem kosang sak wëaö pötenta ne ëwat wë. 4 Pël yaautak omën eptaan arën kön wiin pangk naën yaë. Ngaantak ngës rëak kön wi kosang wesan pötak arim lup sant ëan pöt won së yes. 5 Ngaan ar wëwë ompyaut wakaimauröak wiap sak sëp wesan. Pötaanök arim wëwë ngaan pöten kaalak kön wiak ön. Pël ëak lup kaip tiak wëwë wet rëak wakaiman pöl ön. Ën lup kaip natiin ëënë pöt ne arim naë oröak arim es rampewes kama wëën ingre mor saurö won sënëët. 6 Arim wëwë ompyaut wakaiman pöt sëp wesautak omën eptaan kön wiin ompyaö yaë. Nem Nikolasre pim ingre moröröa wëwë utpetatëën kaaö yaalmë pöl arta yaalmë.

7 “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin. Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöpön nook, ‘Ni wëwë kosangta këraamentëkaan ulöpörö neim ömëëp,’ pël ök memaap. Këra pöment Anutuu ya lupöök wë.”

Simena kakë ingre mor sauröa ngönte

8 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Simena kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën wot rëaupök ënëm remaap, wel wiak kaalak wal ëak öp wëaup nem ngönte. 9 Arim këlangön kat yawi pöten ne ëwat wë. Ën omnantëën elek panë yeë pötenta. Pël yeëetak kutömweri arimëën

omnant kësang wia. Ën omën narö pitëmtën, ‘Ten Yuta omnarö,’ pël ya pöröak utpet wesak yenia pötenta ne ëwat wë. Pit, ‘Ten Yuta omnarö,’ pël yaatak Yuta omën yaapörö won, Setenë ingre mor panë saurö. 10 Arim omën këlangön kat wiinëak yeë epten kas ëënganok kat wieë. Seten pi ar narö morök elniipënëak omën naröen maan wii kaatak nuulëëpnaat. Pipët ar këlangön wak imeë kët moresiar pël sënëët. Pël ëënëëtak Anutuun kön wi kosang weseim wë wel wiinë pöt nook wëwë kosangët ningkën neering wakaim öpenaat.

11 “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin. Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp es parëaöök së këlangön kat nawiipan.”

Pekamam kakë ingre mor sauröa ngönte

12 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Pekamam kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Ngön epët omën öp nalaan nal nga panëëwer weëaup nem ngönte. 13 Ne arim kakën ëwat wë. Seten pi ka pipöökë kaö sak wëën omnarö utpet kaö panë yaaurö. Pël yaauröak kön wi kosang yewesaut taë wak wë. Ën ngaan arim karip Antipas wotpil wesak nem ngönte omnaröen ök maö ima pöp omën utpet naröak arim kak Setenë ngarangk yaalmëa pörek pi mën wel wia akun pötak kasëng nenemangkën kön wi kosang neweseimaurö. 14 Pël ëauröak arim wëwë utpet epël yeë epotön ne kön wiin pangk naën yaë. Ar Pekamam kakaan ingre mor sauröa naëaan narö Pelam pim ngön kaarta ënëm yaaurö. Pelam pöp ngaan Pelakën wetete ök maan puuk Israel omnaröen morök maan animaö kön Anutuu ökre was kaaröröaan kiri ar ëaut yenem öngre omp nga ëaurö. 15 Ën arim naëaan naröeta tapël Nikolasre pim ingre moröröa ngön utpetatë ënëm yaaurö. 16 Pötaanök ar lup kaip tiin. Ën won ëënë pöt akun kot panë nentak arim naë wais oröömaat. Pël ëak öp nga nem këmtak wia epwerring omën piporöaring nimëmpaat.

17 “Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin. Omën pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp kutömweri kaömp yapin mana pël ya pöt nem naë ëlëëp wia epot mempaat. Pël ëak kël kölam naööta mempaat. Kël pöök yapin ngolöp nent retëng ëulmëëmaat. Yapin pöt omën muntarö köpël wëën omën kël pö waapna pöpökëër ëwat öpnaat.”

Tiatira kakë ingre mor sauröa ngönte

18 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. “Ni Tiatira kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

“Anutuu Ruup pim itöörar es wëlëngöökë ök panëöörar, omnant omnaröa lupötë wieëa pötön ityaangkaup. Ën pim ing pöwesiar aini ke

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nal nent yapinte paras pël yema pöta simpelang yera pöl yeëa. Ngön epët Anutuu Ru ulöpöököp nem ngönte. 19 Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Arim lup sant yaaöre kön wi kosang wesak ya wotpil mëmpö, nemëën yak ya ompyaö mëmpööre këlangön kat yawiem kosang sak wë pël yaaö pötön ne ëwat wë. Arim wet rëak omnant eiman pöt peene il wesak ompyaö panë yaaurö. 20 Pël yaauröak arim utpet epël yeë pöten ne kön wiin pangk naën yaë. Öng utpet yaaö namp ngaan wakaima yapinte Sesepel pöpë ök yaë pöpönta arring öpënëak mëëaurö. Öng pöpök pimtën, 'Ne Anutuu tektek ngön yaaö omën namp,' pël kaar mëak ngönën kaaröt nem ënëm yaalnëauröen öngre omp nga ëëre animaö kön Anutuu ökre was kaaröröaan kiri ar yaaö pöt në pël ëëpënëak morök yaalmëaup. 21 Nook pim omp nga yaaö pöt sëp wasëpënëak akun mangkën pi lup kaip natiin kaaö ëaup. 22 Kat wi. Ne öng pöpön maan yauman ëëpnaat. Ën omp öng pöpring utpet yaaö pöröeta lup kaip natiin yaëën pöt nook maan këlangön munt nant pitëm naë orö morëëpnaat. 23 Pël ëak öng pöpë wëwëeta ënëm yaaurö mën wel mowiimaat. Pël ëën ka nantë ingre mor saurö pöten itenak ne omën pouröa könre lup wël yaaup pöten ëwat sëpnaat. Ne tapöpök ar omnarö neenem omnant yaautë kangut nimpaap. 24 Omën munt Tiatira kak wëaurö ar ngön utpet pöta ënëm naën yaaurö. Pël yeem ngön utpet pöten omën naröak, 'Setenë ngön öngpököt,' pël ya pöt ar ëwat nasën yaaurö. Pël yaaö pöröen epël ök yeniak. Ne këlangön munt nant naningkan, om epët pëën nimpaan. 25 Arim wëwë ompyaö yaaö pöt kosang panë wesak ön. Pël ëën nemënt kaalak akun nentak wais oröömaap. 26 Namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak wë nem ngönte ngaarëk weimeë wel wiipna pöp nook weëre kosang menak köpël omnaröa kaö wes moulmëëmaap. 27 Pël ëën pi ngarangk ëeë aini sungkör naö wak wë omnarö yang kaput mööna kelak unön yaë pöl köpël omën pörö elmëëpnaap. Weëre kosang nem mampa pöt nem Pepapök nenaut. 28 Ne omën pöt menak tangewesta mempaat.

29 "Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin."

Satis kakë ingre mor sauröa ngönte

3 1 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. "Ni Satis kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

"Ngön epët omën Anutuu Ngëëngk Pulö wak ari 7 ëak wali wak wëaup nem ngönte. Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Omnant yaaö pöt omnaröak arimëën, 'Pit wëwëetaring wëak yaë,' pël yenia. Ën nook arim lupötön itaangkën wel wiauröa ök wë. 2 Pötaanök wal ëak it nganga seë. Arim kön wi kosang yewesaö kot wieëaut sasa won sëpanok taë weseë. Arim omnant yaautön itaangkën Anutuu ëöetak wotpil naënörö. 3 Pötaanök ngön rë nuulön kat wiak wan pöten kön wiin. Pël ëak ngön pöt ngaarëk wak lup kaip tiin. Ar wal ëak it nganga

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nasën ëënë pöt nga omën nampë yaë pöl nem akuneten köpël wëën tapët pöt oröak kangut nimpaat. 4 Pël ëëmaatak ar Satis kakaan omën narö utpetat naën yaaurö. Omën naröa ulpëën kölamöt pëën ë yerangia pöl ar wëwë kölam wë. Ne arën kön wiin wotpilörö. Pötaanök arim ulpëën kölamöt ë yerangian pöl wëwë kölamtaring neering wakaim önëët. 5 Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöpökëër ulpëën kölamöp më moulmëëmaap. Pël ëak pim yapinte wëwë kosangta pepeweriaan kërë nemoolanganëëp. Anutu nem Pepapre pim enselöröa ëöetak pi nemop pöt tekeri wesak amaat.

6 "Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin."

Pilatepia kakë ingre mor sauröa ngönte

7 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. "Ni Pilatepia kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

"Aköp ne omën ngëëngkëp. Ne tapöp omën kë panëëp. Ngaanëër Tewit pim yang omp ak sak weëre kosangring omnarö ngarangk elmëeima pöl nook kutömweri omp ak sak weëre kosangring ngarangk ëeë kanwer të wiin omën nampök newariipan. Ën kanwer wariin nampök pangk natëëpan, won pan. Ngön epët ne tapöpë ngönte. 8 Ne arim omnant yaautön ëwat wë. Ar weëre kosang kësang won wë nem ngönte ngaarëk weiman. Pël yeem nem yapinte ëlëëp nenowasën tekeri wesak aiman pöten ne ëwat wë. Pötaanök nook kanwer të nuwiin wiaan omën nampök yok pangk newariipan. 9 Kat wieë. Setenë ingre mor arim naë wëaurö pit pitëmtën, 'Ten Yuta omnarö,' pël kaar yenilaurö. Pit Setenë utpetatë ënëm yaaurö, Yuta omën yaapörö won. Omën pöröen nook maan arim ikanöök rar rë nuwesirak nemtok arimëën lup sant yaalnian pöten ëwat sëpnaarö. 10 Ar këlangön kat yawiem kosang sak önëak nem arën ök yeniak pöt ngaarëk weiman. Pötaanök omën utpet nant yangerak wëauröaan morök elmëëmëak yangerakë wes mëëma pöt nook ar ngarangk yaalniin arim naë naarööpan. 11 Ne akun kot nent won sëën arim ngësë waisumaap. Pötaanök omën nampök irikor elniin arim ompyaö yaauta kangut naön ëënganëën ompyaut arim naë wia pöt kosang wes wak ön. 12 Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöp nook Anutuu ngönën tupta möör wapta ök wesak wesir moulmëëmaap. Pël ëën pi Anutuu naë kosang sak öpnaap. Pël ëën nem yapin ngolöpëtere Anutuu yapintere pim ka kaöaöökëët piik retëng ë ulmëëmaap. Ka pöökë yapinte Yerusalem ngolöpö, kutömweri nem Pepapë naëaan irapnaö.

13 "Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin."

Leotisia kakë ingre mor sauröa ngönte

14 Aköpök kaalak neen epël ök yenëa. "Ni Leotisia kakaan ingre mor sauröaan epël retëng ë.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Aköp nemënt ngön yaapta pepapök wotpil wesak Anutuu ngönte tekeri wesak yaaup. Ne Anutuu omnant pout ket ëa pötë pepap. Ngön epët Aköp nemtë ngönte. 15 Ne arim yaauta songönte ëwat wë. Ar nemëën kaaö panë elnëëre lup sant panë elnë pël naën yaaurö. Poutepar arim naë irikor ëak wia. Pötaanök arimtok kaaö panë elnëënëak kön wiak pöt pël elnëënëët. Ën lup sant panë elnëënëak kön wiak pöt pël elnëënëët. Pël ëënëëtak poutepar irikor ëak wi naöpan. 16 Ar pöt nemëën kaaö panë elnëëre lup sant panë elnë pël naën yaaö poutepar irikor ëak yeëan. Pötaanök ne arimëën kaaö elniak wa niolamaat. 17 Ar arimtën epël yaaurö. 'Ten monere uröm omën nant kësang wieëaurö. Omën kësang panë pöt tenimtokëër wak ompyaö wë omën nentaan ngöntök naën yaauröep,' pël yak. Pël yaketak arim lupre könöt utpetatring wëën omnaröak yaköm elniipna salöröak yak. Arim lupötë omën nantëën ngöntök yeem it il tëak yool wë pöten arimënt itnaangkën wëan. 18 Pötaanök ne arën ök niamaan kat wieë. Ar nem naëaan songre sar ngolöp weë panëët wak ön. Pël ëak arim koröp yool wë pipot ngep ëënëën ulpëën kölam ompyautta nem naëaan ön. Pöt arim koröp yool wë pipot omnaröak it ninganken ëö sënganëën. Pël ëak i kolap nenteta arim itötë wa mëën omën nantön itaampunëën nem naëaan ön. 19 Ne omën nem lup sant yaalmëa pörö pit utpet yaëën pöt ngön kosang mëak wotpil yemowesaup. Pötaanök ar kosang ngentiak lup kaip tiin. 20 Kat wieë. Ne ka kanrak taueë kontkont yaaup. Omën namp ne kontkont yemaan kat wiak kan të newiin pöt kakaati së piiring kaömp ngawi nak tenip önaat. 21 Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wesak kosang sak öpna pöpön nook, 'Ni nem naë wais nem omp ak urtak wel aisëak neering omnarö ngarangk ëëpa,' pël ök memaap. Pöt ne utpetat kasëng menak nem Pepapë naë pim omp ak urtak wel aisëak omnarö ngarangk eim wë pöl arta ëënëët.

22 "Katringöröak Ngëëngk Pulöök ingre mor sauröen ngön ök yenia pipët këëkë kat wiin."

Kutömweri omnarö Anutuun yaya maim wë

4 1 Aköp ngön ök neë pet irën ne wangar yemangk wesak itaangkën kutömweri kan newer të wieëa. Pël ëën omën këm ngön naö yaan kat wiin nem wet rëak kuup ngönöökë ök ngönaak neea tapöpök kaalak epël yenëa. "Ni eprek apër. Pël ëën omën ënëm orööpnaatön pet elniimaan," pël yenëa. 2 Pël yenëaan taptakëër Anutuu Ngëëngk Pulö pim weëre kosangöök nem naë oröön itaangkën kutömweri Aköpë ur nent wiaan Anutu pötak wel aisëeëa. 3 Pim këëre wot kante kël köp möaö naöörarën yapintepar saspaare konilian pël yema pöörarë ök pengpeng yeëa. Pël ëën iere kasir naö pim urtak wirö kaörok elmëeëa. Iere kasir pö kël këra ëp koröp oröa naöön yapin emeral pël yema pöökë ök yeëa. 4 Pël ëaan ur nant 24 ëak omp ak urtak wa taap elmëak wieëa. Pël ëaan

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ngarangk naröeta 24 tapël ëak ur pötë wel aisëeëa. Pit ulpëën wali kölamörö mëak ul koolötök ket ëaut omp aköröa yewaëa pötë ököt pitëm kepönötë waëak wëa. 5 Pël ëën Anutu pim ur wel aisëeëa pötakaan kent tangar mënak tangre kaö kësang yera. Pël yaëën pim urta itëkëël es wëlëng 7 ëak yokota. Es wëlëng pöt Anutuu Ngëëngk Pulö. 6 Ën ur pöta itëkëël omën nent i kaöre könitötë ök pan nent wieëa.

Pël ëaan kutöm omën mor kong nent wëwëetaring narö tekrak wëa. Pörö omp ak urtak wirö kaörok ëak taueëa. Pitëm it ulöpöt kësang pan, koëlaan kasngaël pangk ëak oröeëa. 7 Kutöm omën wëwëetaring pörö, namp kent nga laionöröa ököp, namp pol purmakaö ompöröa ököp, namp pi it omën këëre wot kan waup, ën namp int tuparöa ököp. 8 Kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pörö pit wer 6 ëak uteëa. Ën pitëm it ulöpöt kësang panë oröeëa. Pöt weratë tomökölaan ikanöököl poutë pangk ëeëa. Pit pël ëak wë Anutuun yaya yaaut leng naën, röökre kët poutë epël maim wë.

“Aköp Anutu ni weëre kosang pout weëaup.
Ni wakaimaupök wëën om wakaim ömëëp.
Ni ngëëngkëp, ni ngëëngkëp, ngëëngk panëëp.”

9 Kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pörö pit Anutu omp ak urtak wel aisëeëaup wë wakaim om öpnaap piin yaya maimeë ping wesak mëak yoöre ërëp maim wëaurö. Pit pël yaëën 10 ngarangk 24 pörö pit Anutu omp ak urtak wel aisëeëa pöpë naë rar rë mowesirak yangerakël tok oriak wë omën wakaim öpna pöpön, “Puukëër weëre kosang pepap,” pël weseë pitëm omp ak ul koolötök ket ëa pöt perak urta ikanöök wiak yaya ngön epël maim wëauro.

11 “O Aköp, ni tenim Anutu.
Nuukëër kaö panëëp.
Ten pourö yaya niaimeë ping wesak niak nimtë naë weëre kosang wia pël yeniaan kë yes.
Nimtok omnant ël epot pout ket ëaup.
Nuuk wiaapënëak kön wiak ket ëën om wia.
Pötaanök yaya yeniaan kë yes.”

Sonök pep newer pesöm ëak wii tëak wiaan itena

5 1 Ne kaalak itaangkën Anutu pi omp ak urtak wel aisëeë pim mor yaapkëëwesi pep newer weëa. Pep pöweri retëng nant koëlaan kasngaël ëeë. Pël ëaan omnaröak wilak sangk kelpanëak pep pöwer tep möak wii 7 ëak të ulmëeëa. 2 Pël ëaan ne itaangkën ensel weëre kosangring nemorök ngön ë olëak epël ya. “Omën wotpil talëpök pep epweri wii 7 ëak tëa epot pangk ilak pepewer wilëpën?” 3 Pël yaan omën nampök o kutömweriaan ma e yangerakaan ma yang epra ikanöökëlaan wotpil nampök pep pöwer wilak itaampnaataan kengkën nasën ëaut.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

4 Pël ëën ne itaangkën wotpil nampök pep pöwer wilak itnaangkën ëën
ing këang panë ëaut. 5 Pël ëën omën ngarangk nampök epël yenëa. “Ni
ing anganëp kat wi. Yutaë kurmentëkaan kent laionöpë ök weëre kosang
panë namp oröak wë, Tewitë ru ëap. Pim wëwë ompyautak utpetat il
wesaupök yok pangk wii 7 pöt pout ilak pep pöwer wilëpnaap.”

Son pi Sëpsëp Ruupön itena

6 Pël neaan ne itaangkën Sëpsëp Ru namp taueëa. Pöp omën mënauröa
ök pim koröpöök ëmpöl ëeëa. Pi Anutuu omp ak urötere kutöm omën
mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangköröa tekrak taueëa. Pim
kepönöök watöt 7 ëak oröeëa. Ën itötta 7 tapël ëak wëa. It 7 pöt Anutu
pim Ngëëngk Pulö, kaare yang poutë wes mëën pangk ëak wë pö. 7 Pël
ëën ne itaangkën Sëpsëp Ru pöpök së Anutu pi pim omp ak urtak wel
aisëak wë pep pöwer pim mor yaapkëëwesiil wali wak wëën kama yeön
itenaut. 8 Pël yaëën kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere
ngarangk 24 pörö Sëpsëp Ru pöpë naë së rar rë mowesirak yangerakël
tok oria. Pit omën intöatë ök nant neenemot wak, ën söwar koolötök ket
ëa nantta neenemot wak wëa. Söwar pötë öngpök omën nant Anutuun
kiri ar ëën es koulöp köp nga kampöt ngaarëk yawisa pöt wieëa. Ës
koulöp kamp ompyaö omnaröa Anutuun yayaare kimang yamëëaut. 9 Pit
pël ëak tan ngolöp nent epël yema.

> “Ni omën wotpil kaö panëëp, pepeweri wii tëa pöt yok pangk wa
> ilumëëp.
> Omën naröak ni nimëngkën wel wian.
> Pël ëën wel wian pötak omnarö kaalak Anutu pimëën kama waup.
> Yaap, ni omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang
> poutëërö waup.
> 10 Nuuk maan pit niiring kaö sak wë kiri ar yaauröa ök sak tenim
> Anutu pim inëën sak omnaröaan kimang yamëem wëaurö.
> Pël ëak pit yangerakë omnaröaan ngarangk elmëëpnaarö.”

Omën pourö Sëpsëp Ruupön yaya maim öpenaat

11 Pël yemaan ne kaalak itaangkën ensel selap pan këm top ëak yaan
kat wiaut. Ensel pöröen sangk kelën pöt selap pan tausenre milion pöta
ök yes. Pit omp ak urötere kutöm omën mor kong nent wëwëetaring
pöröere ngarangkörö wa taap ëak taueë 12 ngön ëak epël ya.

> “Sëpsëp Ru omnaröa mën wel wia pöp pi omnant poutë kaö saup,
> poutë pepap, ëwaare weëre kosangre ëwat wieëaup pël yamëem
> yaya maimeë ping wesak yemaan kë yes.”

13 Pël yaan ne kat wiin omnant pout Anutu pim mor ket ëa,
kutömweriaan yangerakë, i kaöökaan yangra ikanöökë, pötök ngönaak
aö yesën ne kat wiin epël ya.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Anutu pim omp ak urtak wel aisëeaupre Sëpsëp Ruup piaripön
yöore ërëpre yaya maimeë ping wesak mëak weëre kosangöt piarpim
naë wia
këtëlötë pël maim öpa."
14 Pël yaan kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröak, "Yaap,"
pël yemaan omën ngarangk pörek wëa pörö piarpim ikanöök rar rë
mowesirak yangerakël tok oriak yaya yema.

Sëpsëp Ruupök wii 6 ëak tëa pöt pepeweriaan il olëa

6 1 Ne kaalak itaangkën Sëpsëp Ru pöpök pepeweri wii 7 ëak tëeëa
pötëaan wan pö il yoola. Pël ëën ne kat wiin kutöm omën mor
kong nent wëwëetaring pöröakaan nampök ngön ëak yaan kat wiin pim
këm ngön pömpel tangre kaö ket ëak yarëem epël yema. "Ni wais." 2 Pël
yemaan ne kaalak itaangkën pol os kölam namp wëa. Pöpë rangk omën
namp raëëp wak wel aisëak wëa. Pël ëën omën pörek wëauröak pi ul
nent waë yemoulmë. Pöt omën nga wotöök yesauröa ulötë ököt. Pël ëën
pi omën nga ëak il yewesauröa ök nga ëak il mowasëpënëak sa.

3 Sëpsëp Ru pöpök kaalak pepeweri wii tëeëa munt 2 pö il yoolaan ne
kat wiin kutöm omën wëwëetaring pöröakaan munt nampök, "Ni wais,"
pël yema. 4 Pël yemaan pol os munt köp möaö namp yaarö. Pöpë rangk
omën namp wel aisëeëa pöp pitök weëre kosang yemangk. Pöt puuk
maan yangerak mayaap won sëën omnarö nener mëmpënëak weëre
kosang yemangk. Pötaanök omën pöp pi ya pöt mëmpëna yak öp nga
panë newer yemangk.

5 Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii tëeëa munt 3 pö il yoolaan ne
kat wiaan kutöm omën wëwëetaring pöröakaan munt nampök, "Ni wais,"
pël yema. Pël yemaan ne itaangkën pol os koö namp wëa. Pöpë rangk
omën namp wel aisëeëa pöp pi omën könömöt wël yaaö nent sikel pël
yema pöt wali wak wëa. 6 Pël ëën ne kat wiin kutöm omën mor kong nent
wëwëetaring pöröa tekrakaan nampök epël yema. "Omnaröa ya lupötë
kaömp nant utpet mowasën umön rë sëën ngöntök ëëp. Pël yeem kaömp
öpënëak yaëën kaömp ompyaut kap kot nentak wesirak mon kësang 3
kina pöta ngönt wesak mangkën sum ëëpnaat. Ën tapël kaömp utpetat
kap kot nentepar nent pötë wesirën mon 3 kina tapël sum ëëpnaat. Pël
ëëpnaatak ni kaömp utpet yewasën pit olip kolapring nant ar ëëre wain i
në pël ëëpnaat ngöntök ëëpanëën olipre wain yaat utpet mowasngan."

7 Pol Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii tëeëa munt 4 pö il yoolaan
ne kat wiaan kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröakaan
munt ënëm nampök, "Ni wais," pël yema. 8 Pël ëën ne itaangkën pol os
koröpöök kaplak ilëa namp wëa. Pöpë rangk omën namp wel aisëeëa pöp
pim yapinte Wel pël yema pöp wëa. Pël ëën omën pim ënëm waisa namp
pim yapinte Wel Kak pël yema pöpta oröak wëa. Pël ëën omën kutömweri

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

wëa pöröak yanger kom ëak lup 4 wesak piarip yang lup ner menak omën yang pörek wëaurö mën wel wiipënëak weëre kosang yemangk. Pit epël ëëpnaarö. Pitëmënt nener mën wel wiire ën narö këënëën ya sak ilak wel wi, narö yauman ke nentere nent wak wel wiire narö animaö ngaaröak mën wel wi pël ëëpnaarö.

9 Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii tëeëa munt 5 pö il yoolaan
ne itaangkën omën wel wia naröa könörö Anutuun kiri ar yaaurekë
ikanöök wëa. Pörö pit ngaantak Anutuu ngönte taë wes wak wë tekeri
weseima pötaanök kööre toköröak mëngkën pitëm könörö Anutuu naë
wëa. 10 Omën kön pöröak ngön ë olëak maap epël yema. “O Aköp weëre
kosang pepap, ni këëkë wesak wotpil yewesaup. Ni akun taltak yangerakë
omnaröaan ngön ya mënak pitëm ten nimëna pöta kangut mamp?” 11 Pël
yemaan Aköpök omën kön pörö ulpëën kölam waliit neenemot menak
epël ök yema. “Ar kaalak akun kot nent kë seim wëën arim kar arring ya
ngawi yamëngka narö mën wel wiipënëak yaö mëëa pörö pitta mën wel
wiinak ne kangut arim kööre tokörö mempaat.”

12 Pël yemaan ne itaangkën Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii
tëeëa munt 6 pö il yoolaan moup kësang panë nempel yamö. Pël ëën
këtëp kaip tiak maan ne itaangkën poë köröp kouukë ök sak koö olaan
ngoonöpta tapël kaip tiak maan omën iitë ök köp möak wëa. 13 Ën ariatta
kutömweriaan ti yangerak ngentiin itaangkën këra nantë ulöpörö köp
namöön wiaan kent möak tö olaan wia pötë ök yaë. 14 Ën kutömwerta
këra ëpötë pesöm mö yawi pöl ëën won yesën kaö kusre rosiratta tiak
nerekaan nerekë yaë. 15 Pël yaëën yang omp aköröere ngarangkörö,
nga omnaröa wotöököröere monere uröm omnarö, omën weëre
kosangringöröere omën pourö, inëën ya yamëngk pöröere omën yaap
wëa pörö pit pourö yang öngöpre rosiratë kël öngöp kësangötë ëlëëp ilëak
wëa. 16 Pël ëak pit ngön ë olëak epël ya. “Këlre rosirat pelak ngep elniip,
Anutu pim omp ak urtak wel aisëeë itningampanëën ëlëëp ilepenaan,
Sëpsëp Ruupökta ya sangën elniipanëën. 17 Akun kaöaö yaaröön kangut
nimpa pöt peene yok oröak wia. Pël ëën Anuture Sëpsëp Ruup piarip ya
sangën elniipnaan yaë. Pötaanök omën talëpökëër nga pöt il wasëpën?”

Israel omën 144,000 pörö Anutuun yaö elmëa

7 1 Ngön pöt pet irën ne itaangkën ensel 4 ëak yang kaö 4 pötë
taueëa. Yang kaö 4 pötëaan kent 4 tapël ëak wais i kaöre yang,
wiire këra pöt möak utpet waspanëak ensel pöröak il warieëa. 2 Pël ëën
ne itaangkën ensel munt namp këtëpë yengampiaulaan oröak yawisën
itenaut. Pi Anutu, wëwë pepapë, omën nent omnarö pimëën yaö wesak
yapin mowiipna pöt wali wak is ensel 4 ëak Anutuuk yangerere i kaö
utpet wasëpënëak weëre kosang mena pöröen ngön ë olëak ngön kosang
yamëem 3 epël yema. “Ar peenëër teëntom i kaöre yang, wiire këra

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

pöt utpet wasnganok. Kot nent kor wëën wet rëak omën tiarim Anutu
pim inëën yaaurö pimëën yaö wesak yapinte pitëm ë kosatë mowiinak
ënëmak yok pangk utpet wasënëët." 4 Pël yemaan ne kat wiin öngre omp
Anutuuk pimëën wesak yapin mowia pörö sangk kelën 144,000 pipël
Israel omnaröa kurötë saulaan yaarö. 5 Pit epël ëa.

Yuta pim kurmentëkaan 12,000,
Rupen pim kurmentëkaan 12,000,
Kat pim kurmentëkaan 12,000,
6 Asa pim kurmentëkaan 12,000,
Naptalai pim kurmentëkaan 12,000,
Manasa pim kurmentëkaan 12,000,
7 Simion pim kurmentëkaan 12,000,
Liwai pim kurmentëkaan 12,000,
Isaka pim kurmentëkaan 12,000,
8 Sepulan pim kurmentëkaan 12,000,
Yosep pim kurmentëkaan 12,000,
ën Pensamin pim kurmentëkaan 12,000.

Omën piporö Anutuuk pimëën wesak pitëm ë kosatë yapin mowia.

Omën kësang panë Anutuun yaya mëëa

9 Ne omën pöt itenak kaalak itaangkën omën kësang panë wa top ëak
wëa. Pöröen omën nampök yok pangk sangk naalpan. Omën pörö möönre
koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëërö wais erën ëa. Pit Anutu,
pim omp ak urtak wel aisëeëaupre Sëpsëp Ruup piarpim itëkëël taueëa.
Pitëm wëwë ompyautak utpetat il wesautaan ulpëën kölam waliirö
mëak kewis komöt wali wak wëa. 10 Pël ëeë ngön ëak epël ya. "Tiarim
Anutu, pim omp ak urtak wel aisëeëaupre Sëpsëp Ruup piaripök tiar
utpetetakaan kama nuun ompyaö wë." 11 Pël yaan ensel pouröak Anutu,
pim omp ak urtak wel aisëeëaupre ngarangk 24 pöröere kutöm omën mor
kong nent wëwëetaring pörö wirö wa taap elmëak taueëa. Pël ëak pit omp
ak urta itëkëël rar rë wesirak tok oriak Anutuun yaya mëak 12 epël yema.

"Yaap, tenim Anutu,
ten nimëën ërëpërëp ëak ping wesak yeniak.
Ëwat pout nimtë naë wiaan yayaare yoöre ërëp yeniak.
Nuukëër weëre kosangring wëaupök
omnant pout pangk ngarangk yeëaup.
Omën pipot pout nim naë wiakaim wiaapnaat.
Yaap."

Omën eporöa këlangön kat yawia pöt pet ira

13 Pël yemaan ngarangk 24 pöröa naëaan nampök neen epël pëël
yenëa. "Omën ulpëën kölam waliit mëa eporö talörö? Tarëkaan waisa?"

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

14 Pël neaan ngön kangit epël yemak. “O kaöap, ne köpël. Nimtokëër ëwat wëën.” Pël maan puuk epël ök yenëa. “Omën eporö pitëm kööre tokörö këlangönë öngpökaan waurö. Pitëm ulpëënöt Sëpsëp Ruupë iitak iirak kölam wesaurö. 15 Pötaanök pit Anutu pim omp ak urta itëkëël taueë këtre röök poutë pim ngëëngk tuptak pimëën inëën yaalmëem yaya maim wëaurö. Pël ëën Anutu pimënt pim omp ak urtak wel aisëeë ngarangk yaalmëaup. 16 Pit kaalak këënëën ëëre iiten ë pël naëpan. Ën këtëpökta nga elmëëre omën nantë es nga naöök pitëk isö pël naëpan. 17 Sëpsëp Ruup omp ak urta luptak wëa pöpök pit ngarangk elmëak mës wak së i kölokta yoolëaurek së wëwë kosangta iit kol mangkën nëmpnaat. Pël ëën Anutuuk pitëm ing telapöt tum mokorak won mowasëpnaat.”

Sëpsëp Ruupök pepeweri wii tëeëa 7 pö il olëa

8 1 Sëpsëp Ruupök kaalak pepeweri wii tëeëa munt 7 pö il yoola. Pël ëën kutömweriaan ngön nent naën wieë akun kot nent ap aöa pöta ök won yes. 2 Pël ëën ne itaangkën ensel 7 ëak Anutuu ëöetak taueë kuup 7 tapël ëak yeön itenaut. 3 Pël ëën ensel munt namp wais Anutuun ur kiri yaalmëauta naë taö yeö. Pöp pi söwar koolötök ket ëa neweri omën nant köp nga kamp ompyaut wiipënëak wak wais taö yeö. Pël ëën pi omën es koulöp köp nga kamp ëëpna pöt kësang panë mangkën yeö. Omën köp nga kamp pöt Anutuun kiri yaalmëaurek ur koolötök ket ëa pötak kiri ar ëën es koulöp köp nga kamp ompyaut ngaarëk yawisem Anutuu omnaröa pimëën yayaare kimang yamëëa pötring erën ëëpënëak mangkën yeö. 4 Pël ëën ensel Anutuu ëöetak taueëa pöp pi omën köp nga kamp pöt moresi wak wë ar ëën es koulöpö ngaarëk yawisem Anutuu omnaröa pimëën yayaare kimang yamëëa pötring erën ëak yawis. 5 Pël yaëën enselëp pi söwar pöwer omën köp nga kampöt wiaan wak Anutuun ur kiri yaalmëautakaan es newes korak söwarweri wiak yangerak yoola. Pël ëën kent tangar mënak tangre kaö kësang yeraan moup yamö.

Ensel 4 ëak kuup mëna

6 Ne pöt itenak kaalak itaangkën ensel 7 pörö pitëm kuup 7 ëak wak wëa pöt mëmpënëak yaë.

7 Ensel wet kaal rëa nampök pim kuupö wet rëak mëngkën kopi kësangpel ëp ulöpötring yepelën esre omën iitring ngentiak yang lup ner pour es kot won yes. Ën yang lup neraar om wia. Lup es kota pörek omnant wieëa pöt wiire këraare nön pout es kot won panë yes.

8 Ën ensel 2 pöpök pim kuupö yamëngk. Pël ëën tomönötë ök nempel es yokotön olaan i kaöök yengenti. Pël ëën i kaö ë naö kaip tiin omën i sëën naöörar om wieëa. 9 I kaö ë omën i sa pöök animaö wëa pörö pourö wel wiin wangat pout utpet yaë.

10 Ën ensel 3 pöpök pim kuupö yamëngk. Pël ëën ari naö es kalaö newesi yokot pipël pan kotak kutömweriaan ti yangerak yengenti. Pël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

yaëën iitre i rëëpöt pout kom ëak 3 yes. Pël ëën ari pöök ngentiak yang nera iit ngep ëën munteraarëët om wieëa. 11 Ari ti ngentia pöökë yapinte welakre kakam pël ya. Pötaanök i we naöökël wieëa pöt welakre kakam sëën we naöörarë wieëaut om ompyaö wieëa. Pël ëën omën narö kësang i welak yaaö pöt nak wel yawi.

12 Pël yaëën ensel 4 pöpök pim kuupö yamëngkën këtëp kom ëak rongan 3 yesën ngoonöpre ariatta tapël yaë. Pël ëën këtre ngoonre ari rongan 3 pötëaan nent mëngkën lup nent ëwa naën nenteparökëër ëwa yaë. Pël ëën këtëkre rö kanötë lup nentak ëwa naën wiaan lup nenteparökëër ëwa yaë.

13 Pël ëën ne itaangkën int tup kësang panë nemor wal ëak mopöök yesën kat wiaan int pöpök ngön ëak epël ya. “O yaköm, yaköm, yaköm pan. Ensel munt 3 pöröak pitëm kuupöt mëmpna pötak yangerakë omnaröa naë utpet kësang panë nempelëar nempel ëak orööpnaan yaë. Yang omnarö tol ëëpën?”

Ensel 5 pöpök kuup mëna

9 1 Ensel 5 pöpök kuup mëngkën ne itaangkën ari naö kutömweriaan tiak wais yangerak ngentiak wieëa. Ari pö ensel nampönök ya. Ën ne itaangkën yang öngöp wali panë naö wieëa. Pöökë leng ëa pörekën ne köpël. Yang öngöp pöökë kiet ensel pöp mangkën yeö. 2 Pël ëak puuk öngöp pöökë kanwer të wiin es koulöp naö öngöpöökaan oröak yawis. Es koulöp pö es kësangöte koulöpöökë ökö. Pël ëën es koulöp pöök këtëpre mop epö ka wariin koö yoola. 3 Pël ëën es koulöpöökaan mop narö oröak yangerak yeira. Pöröa kant yamëngka nga pöt körngapöröa yaë pöl yaaurö. 4 Pël ëën kutömweri wëauröak pitën epël ök yema. “Ar nönre këra, wiire omnant ke nampre nampöt e yangerak oröak wë epot pout utpet wasnganok om mait elmëën. Ën omën Anutuun yaö ëak pitëm ë kosatë pim yapinte nawiin piporöakëër utpet mowasën. 5 Ar ngoon 5 pöröa öngpök omën piporö utpet moweseim ön. Pël ëënëëtak mën wel mowiinganok.” Pël yemaan mop pörö omën narö kant mënak këlangön yemongawis. Pöt körngap nampë omën namp kant momkëna këëm kat yawi pita ök yeëa. 6 Ne omën pipot poutön itenaup. Pipot ngoon 5 pöröa öngpök orööpna pötak wel wiipna kanten ap kësang panë wasëpnaatak pangk kangk nokoirpan. Pit wel wiipën kön wiak pël ëëpnaatak pangk pël naëpan.

7 Ne itaangkën mop pörö pol osöröa ngaöök sëpënëak kopëta wes ulmëën wë pöl ëak wë. Mop pöröa kepönötë omp ak ul koolötök ket ëautë ököt waëak wëa. Këëre wot kan pöt omnaröa ökörö. 8 Ën pitëm kepön ëpöt, öngöröaatë ök wali panëët oröeëa. Kë pöt kent nga laionöröaatë ök panëët oröak wëa. 9 Pitëm ripatë aini ngilöatë ököt ngep ëeëa. Ën wer pöt pol osöröa teënt ngaöök sëpënëak kaaratë nga ë raare wisangöt wa wiin wak weruak yesën u

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kësang ya pöl ya. 10 Pitëm suut körngap pöröaatë ököt. Wap nantta omnarö
wesirën këëm kat wiipnaat suutë oröeëa. Pitëm nga ëëpna pöt suutë wëa
pötök omnarö ngoon 5 pöröa öngpök utpet yemowas. 11 Pit pouröa kepönöök
omën omp ak namp wëa. Omp ak pöp ensel yang öngöp wali panëöökë
ngarangk wëa pöp. Pim yapinte Yuta ngöntak Apaton, Krik ngöntak Apolion,
ën tiarim ngöntak, "Omën omnant pout utpet yewesaup," pël apenaap.
12 Këlangön kësang wet kaalte, kuup 5 pöökë mëngkën oröa pöt peene
pet yair. Këlangön munt nentepar om wia, ënëmak orööpnaatepar.

Ensel 6 pöpök kuup mëna

13 Ensel 6 pöpök kuup mëngkën ne kat wiin ngön nent yeem ya. Ngön pöt
ur Anutuun kiri yaalmëaö koolötök ket ëa pim itëkëël wieëa pöta tepön 4
pötëëlaan oröak 14 ensel 6 kuupö wak wëa pöpön epël ök yema. "Ensel utpet
4 ëak i kësang Yupretis pël yema pömeri pouuk wii kaatak wë piporö kan
wes mëën sëp," pël yema. 15 Pël yemaan ensel 4 pörö kama wël ë yemoulmë.
Ensel utpet pörö, yangerakë omën pourö kom ëak rongan 3 wesak nentakörö
mën wel mowiin nenteparëërö om öpnaat pël maan pitök ya pöt mëmpënëak
kor wakaima. Pitëm pël ëëpna pöt ngaantakëër krismakiire ngoon, këtre aöa
akun pöt mowia. 16 Pit pël ëëpënëak kan yesën pitëm nga omën pol osöröa
rangk wel aisëak wëa pörö pitring yes. Pitëm sareet pöt kësang pan, 200
milion pël aan kat yawi. 17 Ën pol osöröere pitëm rangk omën wëa pöröen
wangartak epël itenaut. Omnaröa ripatë aini ngilöat ngep ëeëa. Ën pötë
retëngretëng ëeëea pöt epot. Köp möaare kunöm ka uraare kop retëng ka ura
pöt pitëk pangk ëeëa. Pol osöröa kepönöt kent laionöröa kepönötë ök seëa.
Pël ëën pitëm këmötëaan kël kop retëng ka ura es yokota nantring koulöpre
wëlëngöt yaaröa. 18 Pël ëën pitëm këmötëaan kël kop retëng ka ura es yokota
pötring koulöpre wëlëngöt yaaröa 3 pötök yang omnaröa naëaan rongan
nentak wëa pörö pourö mën wel yawiin nenteparë wëaurö om wë. 19 Pol os
pöröa weëre kosang pöt këm kanre suutë wieëa. Pitëm suut pöt kamalöröa
ököt, kepönötta wëa. Su pötökta omnarö möak utpet wasëpnaat.
20 Pol osöröa këmötëaan omën utpet 3 ëak oröa pötök yangerak omën
rongan nentak wëa pörö mën wel wiipënëak nentepar pël naalmëën yaë.
Pël yaëën omën wel nawiin pörö lup kaip tiak utpet yaaut sëp newasën
yaë. Pël ëak pitëm omp ak kaar aini koolre siluwaare parasötök ket
ëëre këraare këlötök omën kön ket ëaut sëp newasën yaë. Omën kön pöt
itaampööre kat wiire kan ing ë pël naën yaëëtak pötëën yaya yamëëa pöt
sëp newasën yaë. 21 Pël yeem nga ëëre kemp ë, wëwë utpet öngre omp
nga ëëre omën köntak këkain ë pël yaaö pötta sëp newasën yaë.

Enselëpök Son pep newer mangkën na

10 1 Ne omën pöt yaaröön itenak kaalak itaangkën kutömweriaan
ensel weëre kosangring munt namp yeira. Pöp pim koröpöök

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kepilöt pe ëën kepönöök iere kasirö wesirak wëa. Këëre wot kante pöt két ket ëak mëak ëwa ëeëa. Ën ingesiar pöt es wëlëngöökë ököp. 2 Pi pep kot newer wilak wali weëa. Pim ing yaapkëëwes i kaöökë rangk mësëak katnëëwes yangerak mësëak wëa. 3 Pël ëeëaupök kent laionöpë ya pöl maap ngön ë olëak aan tangre kaö akun 7 ëak yera. 4 Pël yaëën ne ngön pöt retëng ëëmëak yeem kat wiin kutömweriaan ngön nent epël yenëa. "Tangre kaö akun 7 ëak yeraan ngön aan kat wian pöt ni retëng ëënganëp könöök wa wi," pël yenëa.

5 Pël yeneaan ensel nem wet rëak itaangkën pim ingesiar nas i kaöökre nas yangerak pël ëak wëën nem itena pöpök kaalak o kutömweriil pim mor yaapkëëwes ngaarëk wesak wë 6 Anutu wakaim öpnaapök, kutömre yang, i kaöre omnant pötë wieëa pöt pout ket ëa pöpë yapintak ngön kosang wesak epël ya. "Anutu pi omnaröaan kor wakaimaup, kaalak naöpanëëp. 7 Ensel 7 pöpök pim kuupö mëngkën Anutuu ngön ëlëëp ngaanëër pim inëën ru tektek ngön yaauröen ök mëëa pöt kë orööpnaat."

8 Pël yaan ngön nem wet rëak kutömweriaan ök neaan kat wian taptak kaalak epël yenëa. "Ni së ensel i kaöökre yangera rangk taueëa pöpë pep wilak wali wak öpna pöwer kama öm." 9 Pël neaan ne enselëpë naë së pep kot pöwer nampënëak maan pi epël yenëa. "Ni pöt num. Nim këmtak kapulak kant mënak numë pöt ngëntötë ök misëng pan ëëpnaat. Pël ëëpnaatak yaatak së wieë welakre kakam ëak nga ëëpnaat." 10 Pël neaan ne pep kot pöwer pim moresiaan wak naut. Pël ëën nem këmtak kapulak nëën ngëntötë yaë pöl misëng pan ëaut. Ën yaatak së wieëak kaalak welakre kakam ëak nga ëaut. 11 Pël ëën ne epël kat yawi. "Ni kaalak omën yang kaö nantë neenem ngönöt yaaöre pitëm omën omp aköröa naë orööpna pöt tekeri wesak maim öm."

Omën naarök Anutuu ngönte ök apnaat

11 1 Ne ngön pöt kat wiaan nampök sungkör ök naö nenak epël ök yenëa. "Ni wal ëak ök epö wak së Anutuu ngönën tup kaöetere ur pimëën kiri yaalmëautak epööring ök wiak omën pörek piin yaya yamëëa pöröen sangk kelum. 2 Pël ëëmëëtak tup ka ngëëngkta ëm pipö ök wiinganëp, mosëp. Pipöökë öngpök Anutuuk omën ngönën köpëlöröaan yaö maan pit Yerusalem ka ngëëngk pipö krismaki nentepar nent ngoon 6 pöröa öngpök ka pö utpet wasëpnaat. Pötaanök ök wiingan. 3 Pël ëën omën naar nem songönte tekeri wasëpnaan wes mëëmaat. Ne piarip wes mëën nem ngönte tekeri wesak apnaataan kaplak ilaim wëën krismaki nentepar nent ngoon 6 pörö pet irëpnaat."

4 Omën pöaar këra olip rikötre rampeetë rangina yaë pöl yangera pepap, Aköp, pim ëöetak ëwa yaauwaar. 5 Omën namp piarip utpet mowasëpën wesak elmëëpna pöt es wëlëngöörar piarpim këmteparëaan oröak mokotöpnaat. Yaap, omën piarip utpet mowasëpna pörö akun

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tapëtakëër wel wiipnaarö. 6 Piarip kutömweriaan weëre kosang wak akun
piarpim Anutuu ngönte aö sëpna pötë piaripök kopi nepelën ëëpënëak
maan nepelën ëëpnaat. Weëre kosang tapööring i epot pout kaip tiak
omën i sëëre yangerak omnant këëre ngaat orö pël ëëpënëak maan pël
ëëpnaat. Piaripök ya pöt mëmpënëak kön wiipna pöt pangk ëëpnaat.
7 Piarpim Anutuu ngönte ök aö seimeë së pet irëpna pötak animaö
utpet nga namp yang öngöp wali panë pöökaan oröak piaripring nga elak
puuk piarip mën wel mowiipnaawaar. 8 Pël ëën omën pöaarë sokuraar
ka kësang piarpim Aköp këra yetaprak möön wel wia pöökë kamtaöök
mowiin wiaapnaat. Ngön nokoliitak ka pöön Sotomre Isëp pël ya. 9 Pël
ëën omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëaan
narö wais erën ëak piarpim sokuraarön iteneimeë së kët 3re ën kët kaö
nent pël sëpnaat. Pël ëëpnaatak omën nampökta itenak wak së welaaröa
yangaöök moweerëpnaaten kuure mak nemaan ëëpnaat. 10 Pël ëak
yangerakë omën pourö piarpim wel wia pötaan yak ërëpërëp ëak këëre
kaömp ngawi nak nener omnant yowe mampnaat. Pöt yangerakë omën
pörö utpet yaëën Anutuu tektek ngön yaaö omën pöaarök pit këëmre
këlangön menak utpet moweseima pötaanök.
11 Ën kët 3re kaö nent won sëën Anutuuk pim omën wel wia pöaar
wëwëeta ëmö mangkën kaalak öp sak tauaan omën pourö piaripön itenak
kas kësang pan yaë. 12 Pël ëën piarip kat wiaan kutömweriaan ngön
naö ngön ëak epël yema. “Arip e ngaarëkël apreë.” Pël maan piarip kan
aprö is kutöm kepilötë öngpök ilëak yesën kööre tokörö itenaut. 13 Pël
ëën akun tapëtakëër moup nempel möak ka kaöaöökë lup ner utpet wes
yoolaan lup 9 ëak om wia. Moup yamöön omën 7,000 ka kaöaöökë lup
nerak wëaurö wel wiin, lup 9 pötë wëaurö om wë omën pörek oröa pöten
itenak kas kësang panë yeem Anutu kutöm pepapë yapinte wak isak
yema.
14 Këlangön kësang 2 kuup 6 pöökë mëngkën oröa pöt peene pet yair.
Këlangön 3 ënëm panë pöt, peene tapët orööpnaan yaë.

Ensel 7 pöpök pim kuupö mëna

15 Ensel 7 pöpök pim kuupö mëngkën kutömweriaan omën naröak
ngön ë olëak epël ya. “Tiarim Aköp Anutu pi Kristo pim Yaö Mëëaupring
omnaröa kaö sak wë om wakaim öpnaap.” 16 Pël yaan ngarangk 24
Anutuu ëöetak pitëm omp ak urötë wel aisëeëa pörö pit rar rë mowesirak
tok oriak Anutuun yaya yamëem 17 epël yema.

“O Aköp Anutu, weëre kosang pout wieëaup,
ni ngaanëër wakaimaupök peeneeta wëën.
Ni nimtë weëre kosang kësangö wak omp ak sak ngarangk yaalniin.
Pötaanök ten niin yoöre ërëp yeniak.

18 Yangerakë omën niin köpëlörö ya sangën elnieim wë,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ën nim pitëmëën ya sangën elmëëmë pöt yok peene yaarö.
Nim omën wel wiauröa wël ëak kangut mampë pöteta yok yaarö.
Peene nim inëën ru tektek ngön yaaö omën pöröere ën nim omën pourö, kotre kaö,
niin kasinkasin yaalnia pörö pit ompyaö kangut mampëëp.
Pël ëak omën yang omnarö utpet yewesauröeta utpet mowasumëëp."
19 Pit ngön pöt ök më pet yairën Anutuu tup ngëëngk kaöet kutömweri wia pöt kan tëën ne itaangkën Anutu pim umkek Mosesë ngön kosangöt wieëa pöt tup pöta kakaati wia. Pël ëën ne itenaan kent tangar mënak tangre kaö rëak moup möak kopi kësangpel ëp ulöpötring yepel.

Öng nampre kamal kësangëpë ngönte

12 1 Ne itaangkën kutömweri retëng kësang nent yaarö. Pöt öng nampök pim koröpöök këtëpök ulpëën ket ëak mëak wëa. Ngoonöp pöt pim ingesiarë iri wëa. Ën kepönöök pöt ari 12 pötök ul ket ëak waëak wëa. 2 Pöp ru yak wë wilëpënëak lel yailën këlangön kësang kat yawiem merek ya. 3 Ën omën munt nantta kutömweri taprek yaarö. Omën pöt kamal kësang panë nemorë ök sak wëa. Pömor köp möaumorök pim kepönöt 7 ëak wëën watöt 10 ëak pötëaan oröeëa. Ën omën omp aköpë ulöt 7 ëak pim kepön 7 pötë waëeëa. 4 Pim su pömentök kutömweri möak ari tit nent ti olaan tit nentepar pëën om wë. Pël ëaan kamal pöp öng ru wilëpënëak yaaö pöpë itëkëël së nga kor taö yeö. Öng pöp rungaap wilën pi wa nëmpënëak pël yaë. 5 Pël ëën öng pöpë yokot ënëmak yangerakë omën pourö weëre kosangring ngarangk elmëëpna pöp yawil. Pël ëën akun tapëtakëër pit rungaap teëntom panë wak yes, Anutu pim omp ak urtak wel aisëeëa pöpë ngësë. 6 Pël ëën öng pöp kan kas së yang lup omën won ner, Anutuuk mangkën krismaki nentepar nent ngoon 6 ëak wëën ngarangk ëak kaömpre omnant mampënëak yema.

7 Ne kaalak itaangkën kutömweri nga kësang panë nempel yaarö. Nga pöt Maikelre pim enselöröak kamal kësang pömorre enselöröaan nga yaalmë. Pël yaëën pit kangiir yaalmë. 8 Pël yaëën Maikelre pim enselöröak pit il mowesak, "Ar e kutömweri yok pangk naöngan," pël yema. 9 Pël mëak kamal pömor wa yangerak yemoola. Pöp kamal wet ngaanëër pan wakaimaupök yangerakë omën pourö morök yaalmëaup, Seten pöp. Piire pim enselörö wa yemoola.

10 Ën ne kat wiin kutömweriaan ngön naö ngön ë olëak epël ya.
"Peene Anutuuk tiar utpetetakaan kama yanu.
Peene pim weëre kosangöök omnant pout il mowesak pi Aköp pël sak wë pöt pet yaalni.
Ën pim Ruup Kristo puukta pi kaö sak wë pöt pet yaalni. Pöta songönte epët.
Seten pi tiarim Anutu pim ëöetak tiarim karuröaan röökre kët poutë ngön utpet wesak yamëëa pöp piaripök kutömweriaan wa yemoola.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

11 Tiarim karurö Yesu Kristo, Sëpsëp Ruupë i il olëa pötak weëre
kosang wak pim ngönte ök aimeë Seten il mowesa.
Pit pitëm wëwëat keimön naën Anutuu ngönte taë wes wak wëën
pitëm kööre toköröak mënaurö.
12 Pötaanök kutömweri wëaurö ar ërëpërëp ëeë.
Ën yangerakre i kaöök wëauröaan yaköm pan.
Seten pi pim akunet ëwat wë yak ya sangën ëën arim naë oröak nga
kaö elniipnaan yaë."
13 Kamal kësang pöp pi yangerak wa moolëa pöten kön wieë öng
yokotup wila pöp utpet mowasëpënëak nga yes. 14 Pël yaëën Anutuuk öng
pöp int tup wereweriarë ök neweriar yemangk. Pöt pi kamalöpë naëaan
kas wal ëak yang lup omën won panë nerek së wëën Anutu ngarangk
elmëak këëre kaömp meneim wëën krismaki 3 ën ngoon 6 pël sëpënëak
yemangk. 15 Pël ëën kamal pöpök öng pöp i wak sëpën pël kön wiak
köm ngës olaan i kësang nemer nga urak ënëm yes. 16 Pël ëën yangerak
öng pöp kaamök elmëak këm nga ëën i kamalöpë köm ngës olëa pömer
ngemë ilëak won yes. 17 Pël ëën kamal kësangëp pi öngöpön ya sangën
ëën pim ru wet rëak wilaö muntarö Anutuu ngön kosangöt ngaarëk
wëëre Yesu pim omnant tekeri wes mena pöt taë wes wak wëaurö nga
elmëëpënëak yes. 18 Pël ëak kamal kësang pöp i kaöökë pisöök tauak kor
wë.

Animaö nga naar oröa

13 1 Ne omën pötön itenaan animaö nga namp i kaöökaan yaarö.
Pöp pim kepönöt 7 ëak wëën watöt 10 ëak pötëaan oröeëa. Omën
omp ak ulöt 10 tapël ëak wat 10 pötë waëak wëa. Pim kepönötë yapin
Anutuun utpet wesak yaaö nant wieëa. 2 Animaö nga nem itena pöp pi
pusi kësang nga namp lepat pël ya pöpë ököp. Ingesiar pöt imën nga
namp pea pël ya pöpë ök. Ën këm pöt kent nga laionöpë ök. Animaö nga
pöp kamal kësangëpök pim weëre kosangö menak pim omp ak urtak
wel aisëeë yangerakë omnarö ngarangk ëëpënëak yema. 3 Pël yaëën ne
itaangkën animaö nga pöpë kepön naö omnaröak wisang ëak mënaupë
kepönöökë ök seëa. Pël ëautak ëmpölö yok pu wariin yaap sak wëën
omën pourö pöten itenak yaan sak ëak pim ënëm yes. 4 Pël ëak omnarö
kamal kësang pöpök pim weëre kosangö animaö ngaap mena pötaan
kamalöpön yaya mëak animaö ngaapönta yaya mëak epël ya. "Talëp
animaö ngaapë ök weëre kosangring wë? Ma talëpök pi il mowasëpën?
Won pan."
5 Kamal kësangëpök animaö nga pöpön, "Ni Anutuu yapinte wa ngep
elmëak utpet wesak mam," pël ök maan Anutu kuure mak yema. Pël
ëak pi krismaki 3 ën ngoon 6 pöröa öngpök yang omnarö ngarangk
elmëëpënëak animaö ngaapön tapël yema. 6 Pël maan pi Anutuun

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

utpet wesak mëak yapinte wa ngep elmëak pim wëautere kutömweri
wëauröenta utpet wesak yema. 7Pël ëak animaö nga pöpön Anutuuk
pim omnaröen kööre tok elmëak puuk il mowesak omën möönre koröp
naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëërö ngarangk elmëëpënëak kuure
mak yema. 8Pël maan yangerakë omën pitëm yapinöt wëwë kosangta
pepeweri retëng naën ëa pöröak animaö nga pöpön yaya yema. Pep
pöwer yang epër naaröön wiaan Sëpsëp Ru ënëmak mën wel wia pöpök
omën wëwë kosangtak öpnaaröa yapinöt retëng ëauwer.
9Katringöröak ngön epët këëkë kat wiin. 10Anutuuk omën namp
wii kaatakën yaö ëëpna pöp yok sëpnaap. Ën nampön kööre toköröak
mëmpënëak yaö ëëpna pöp mëmpnaap. Ngön pöt ngönëntak wia.
Pötaanök omën ke pilöt Anutuu omnaröa naë yaaröön pöt kosang sak wë
piin kön wi kosang yewesaut taë wes wak öp.
11Ne kaalak itaangkën animaö nga munt namp yangera öngpökaan
yaarö. Pöp wat naöörar wëa pöörar sëpsëp ruuröaatë ök. Ën pim ngönaak
yaaö pöt kamal kësangöröa ngönötë ök kaö yaaup. 12Animaö nga 2
pöpök munt wet kaal pöpë weëre kosang pout wak wëa. Pël ëak pi wet
kaal pöp kaamök ëak yangerakë omën pourö animaö wet kaal pim
kepön naö mëngkën wel wiin ëmpölö pu wariaö pöpön yaya mapënëak
yamëëaup. 13Animaö nga 2 pöpök ya it ngölöp ke nentere nent mëneim
wë. Pël yeem kutömweriaan esuwes wes mëën yangerakël yeiraan
omnarö iteneim wë. 14Pël ëën Anutuu kuure mak mëëaul animaö nga
wet kaalëpë itöök ya it ngolöpöt yamëngka pötök yang omnaröen morök
epël maim wë. “Ar animaö nga ngaantak öp wesirën wel wiak kaalak öp
wëaupë könöp ket ëak kön pöpön yaya maim ön.” 15Pël yaëën Anutuuk
kat mowiin puuk animaö kön ket ëa pöp wak këm muntön momöön
ngönaak yaan omën animaö kön pöpön yaya nemaan yaë pörö mëneim
wë. 16Pël ëak animaö nga 2 pöpök omën pourö kotre kaö, monere
urömaringre il ngentingenti yaaö, omën yaap wëaöre ën inëën yaaö
pouröen maan animaö wet kaalëpë yapinte pitëm mor yaapkëëtëëre ë
kosatë wi pet yair. 17Namp animaö pöpë yapintere saareet piik nawiin
ëën pöt animaö pöpök omën pöp omnant sum ëëre omnaröakta pim
naëaan sum ë pël naëpan pël yema.
18Animaö nga pöpë yapinta songön pöt epël këëkë kön wiipa. Yapin
pöt saareet 666 pël wia. Pötaanök omën namp kön wetete wë pöt saare
epët sangk kelak pöta songönte ëwat sëp.

Omën 144,000 pörö tan ngolöp nent ëa

14 1Ne kaalak itaangkën Sëpsëp Ruup Yerusalem kak Saion
rosiraöök taueëa. Pël ëën omën 144,000 Sëpsëp Ruupre Pepap
Anutu piarpim yapintepar pitëm ë kosatë wieëa pöröeta piiring wëa. 2Pël
ëën ne kat wiin këm ngön nempel i kësang nant nga yaurem kuk aöre

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

tangre kaö kësang rë pël yaë pöta ök kutömweriaan yaarö. Ngön nem kat wian pöt omën selap intö tang yamööna ya pöl ëaut. 3 Omën 144,000 pörö Anutu pim omp ak urtak wel aiseëa pöpre kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröere ngarangk 24 pöröa ëöetak taueë tan ngolöp nent aim wë. Tan ngolöp pöt omën muntaröak ëwat nasëpan. Omën 144,000 Anutuuk yang omnaröa naëaan pimëën kama wa pöröakëër pangk ëwat sëpnaat. 4 Omën pörö pit öngörö mësël naën wonörö. Pit yaap wëwë wotpil wakaima. Pël ëeë Sëpsëp Ruupë ngönte ngaarëk wak kaatë ya mëmpö seima. Omën pörö Anutuuk pöta kangiir pit yang omnaröa teköökaan kama waurö. Pël ëën Anuture Sëpsëp Ruupë ingre moröröa wotöökörö pël sak wëa. 5 Pit ngön kaar aöre utpet nent ë pël naën, won.

Ensel 3 pöröak ngön nant ök mëëa

6 Ne kaalak itaangkën ensel munt namp mopöök wal ëak yesën itenaut. Pöp möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner, yang poutëëröen Anutuu ngön ompyaö wiakaim wiaapna pöt ök mapënëak yes. 7 Pël ëak pi ngön ë olëak epël ya. “Anutu pim omën pourö kom ëak ngön yaatak niulëëpna akunet yok yaarö. Pötaanök piin kas yeem ping wesak maë. Pi kutömre yangre i kaöre kölok pout ket ëa pöpön yaya maë.”

8 Pël aö yesën ensel munt namp pim ënëm yesem epël ya. “Kat wieë. Papilon ka kaöaö omën naröak yok utpet yewas. Yaap, pit utpet panë wesak tööl yoola. Omën ka pöök wëa pörö öng omp nga yaaö nampë wain iit omnarö mangkën nak piiring utpet yaë pol pitëm utpet yaaö pöt yang omën pouröen rë moulön ulöl sa. Pötaanök pitëm ka kaöaö töölön pitta kö yes.”

9 Pël aö yesën ensel munt 3 pöp wet kaal pöaarë ënëm yesem ngön ëak epël ya. “Omën narö animaö nga pöpre pim omën kön ket ëaupön yaya mëak pim yapinte pitëm moresiire ë kosaöök wiaapëna pörö 10 omën nampë wain iit mangkën nak kön irikor yaë pöl Anutuuk pitën ya sangën elmëën këlangön kat wiipnaarö. Kot nent wiap naalmëëpan, ya sangën kaö elmëak kël kop retëng ka urauuk es yokota pörek wes mëën ensel ngëëngköröere Sëpsëp Ruupë ëöetak këlangön kaö pan kat wiipnaarö. 11 Es pitëm këlangön kat mowiipna pöwes nariin om yokotön koulöpö kët ëlötë o ngaarëk aprö seim öpnaat. Omën animaö ngaapre pim omën kön ket ëaupönta yaya yamëem pim yapinte pitëk wiaapna pörö röökre kët poutë këlangön kat wieim öpnaarö.”

12 Pël ëëpnaat pötaanök utpet ke nentere nent Anutuu omën pim ngön kosangöt ngaarëk wëëre Yesuun kön wi kosang wasö pël eim wëaurö arim naë yaaröön pöt kosang sak ön.

13 Ne kaalak kat wiin ngön nent kutömweriaan epël yenëa. “Ni ngön epël retëng ë. Omën Aköpë naë rë olëak wë akun eptak ngës rëak wel wiipna pörö ërëpërëp ëëpnaarö.” Pël yaan Ngëëngk Pulöök epël

yenëa. “Yaap pan. Pit wel wiin pitëm ya mëmpnaatë kangut Anutuuk mampnaarö. Pötaanök yok pangk pitëm ya kaö mëmpna pöt pet irak kë yesem ërëpërëp eim öpnaarö.”

Enselöröa omnarö koirëpnaata ngönte

14 Ne ngön pöt kat wiak kutömweriil itaangkën kutöm kepil kölam kësang ner wiaan itenaut. Pël ëën kepil pöra rangk namp wel aisëeëa. Pöp omnaröa ököp, pim kepönöök omp ak ul koolötök ket ëa nent waëak moresi öp nga panë newer wak wëa. 15 Pël ëën ensel munt nampök Anutuu ngëëngk tup kaöeta kakaatiaan oröak ensel kutöm kepilta rangk wel aisëeëa pöpön maap ngön ëak epël yema. “Yangerakë kaömpöt köp sëën tiak kama ömë akunet yok yaarö. Pötaanök ni së öpwerring ti.” 16 Pël maan ensel kutöm kepilta rangk wel aisëeëa pöp së pim öpwer yangerak wesirak kaömp köp saut yati.

17 Pël yaëën ne itaangkën ensel munt namp kutömweri ngëëngk tup kaöeta kakaatiaan öp nga panë newer wali wak yaarö. 18 Pël ëën ensel munt Anutuun kiri ar yaaö urtak esuwesi ngarangk yaaupök pötakaan oröak ensel öp nga panëëwer wali wak wëa pöpön maap ngön ë olëak epël yema. “Yangerak wii wain ulöpörö köp sak wë. Pötaanök së öpwerring tö.” 19 Pël maan ensel pöp së pim öpwerring yangerakaan wain ulöprö töak rongan yaë. Pël ëak wain ulöp pörö ing mësaan iit oröak sëpënëak wa kap kësang këlötök ket ëa nenta öngpök yewesir. Wain ulöpöröa ing mësaan iit oröak sëpna pöt Anutu pim omnaröen ya sangën elmëëpnaata ök ëëpnaat. 20 Pit Yerusalem kaöökë ka tomök wii wain ulöp pörö kap kësang pötak wesirak ing mësaan pötakaan omën iit oröak i yaapötë ök yaë. I pöt oröak kaö wetak omnaröa kepönöt il yewas. Rëëptakaan opetakë waliit 300 kilomita pöta ök.

Ensel 7 pöröak omën utpet panë nant 7 tapël ëak wali wak wëa

15 1 Ne itaangkën kutömweri retëng kësang munt nent oröak wëën itenak yaan saut. Ne itaangkën ensel 7 pörö omën utpet panë nant 7 tapël ëak omnarö utpet mowasëpnaat wak wëa. Omën utpet pöt oröön ënëmak kaalak munt nant naaröön ëëpnaat. Anutu pim ya sangënte pörekök pet panë irëpnaat.

2 Pël ëën ne omën kësang i kaöökë ök nenten itenaut. Omën pöt könitweri öktak esuwesi köp möak wë pöl ëeëa. Ën omën animaö nga pöpring nga elak piire pim omën kön ket ëaupre pim yapinta saareet il wesa pörö Anutuuk pim intöat mangkën wali wak i kaö könitweri ök pöökë ëöök taueëa. 3 Pël ëeë Sëpsëp Ruupëën tan nent Moses Anutuu inëën ruupë tan pöta ök epël aim wë.

“O Aköp Anutu, ni weëre kosang pout wieëaup.
Nim ya pout kosang kaö panëët, pölöpringöt.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

O omën pouröa Omp Aköp,
nim wëwë pötakëër wotpil ompyaö panëët.
4 Aköp, nimënt tapöpökëër ngëëngk panëëp.
Pötaanök ten omën pourö niin kasinkasin elniak nim yapinte wak isak nianaat.
Nim wotpil yewesa yaat tekeri panë oröak wia.
Pötaanök yang kaö poutëaan narö nim naë wais yaya niapnaat."
5 Tan pöt pet irën ne kaalak itaangkën kutömweri ngëëngk tup kaöet poë koröpötök ök rëa pöta kakaati ngëëngk tup panë pöt kan të wieëa. 6 Pël ëën ensel 7 pörö omën nant omnarö utpet mowasëpnaat 7 tapël ëak wak tup ngëëngk panë pöta kakaatiaan yaarö. Pit ulpëën wali ompyaö kewil won, ëwaëwa yaaö nant mëak wëa. Pël ëak yepat koolötök ket ëa nant pitëm ripatë wirö rëwarök rëak wëa. 7 Pël ëën kutöm omën mor kong nent wëwëetaring pöröak söwar koolötök ket ëa 7 ëak ensel 7 pörö yemangk. Söwar pötë Anutu wëwë kosangtaringëp pim ya sangënöt peö ëeëa. 8 Ën Anutuu ëwaare weëre kosang pö es koulöpöökë ök sak tup ngëëngk panëëtak wiaan es koulöp pö kakaati peö ëaan omnarö pörek ilapnaat pangk naën. Ënëmak utpet 7 enselöröak wak yewais pöt pet irëpna pötakëër ilapnaat.

Anutu pim omnaröaan ya sangënöt söwar 7 pötë wieëa

16 1 Ne kat wiaan tup ngëëngk panëëta kakaatiaan ngön nent ensel 7 poröen epël ök yamëem ya. "Ar söwar 7 pötë öngpök Anutuu ya sangënöt wia pipot kömen yangerak olaë," pël yema.
2 Pël maan ensel kopët pöpök pim söwarweri wieëaut wak së kömen yangerak yoola. Pël ëën omën animaö ngaapë yapinte pitëk wiak pim omën kön ket ëaupön yaya maima pöröa naë ëmpöl utpet kësang panë nant orö morëën këlangön kaö kat yawi.
3 Ën ensel 2 pöpök pim söwarweri wieëaut i kaöök kömen yoola. Pël ëën i kaö pö kaip tiin omën wel wiauröa iitë ök koröp oröön omën i kaöök wëa pörö wel wi won yes.
4 Pël yaëën ensel 3 pöpök pim söwarweri wieëaut i kësangötëëre kölokötë kömen yoola. Pël ëën pötta kaip tiin omën i koröp yaarö. 5 Pël ëën ne kat wiaan ensel i pout ngarangk yaaö pöpök Anutuun epël yema.
"O Ngëëngkëp, ni wakaimaupök wëën.
Nim kangut yemengka yaat wotpil yamëngkaup.
6 Omnaröak tektek ngön yaaö omënere nim omën muntarö mën wel wiin pitëm iit oröak ngentieimaut.
Pötaanök omën utpet pöt eima pörö nuuk omën i epot mangkën yen.
Nim wotpil yewesa yaat yamëngkën pitëm utpetatë kangut yeö."
7 Pël yemaan ne kat wiaan kaalak ur Anutuun kiri yaalmëautakaan ngön nent ngön ëak epël ya.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

"Yaap, Aköp Anutu weëre kosang pepap,
nim ya yamëngkaut wotpilre ompyaö yamëngkaup."
8 Ën ensel 4 pöpök pim söwarweri wieëaut këtëpë rangk kömen yoola. Pël ëën Anutuuk këtëp nga panë wesak maan omnarö es kotöpënëak yema.
9 Pël ëën këtëp nga panë wesak maan omnaröa koröpötë es mokotön Anutu utpet pöten maan pit utpet mowasëpënëak oröa pöpön utpet wesak yema. Pit lup kaip tiak piin ping wesak nemaan yaë.
10 Ën ensel 5 pöpök pim söwarweri wieëaut animaö ngaapë omp ak urtak kömen yoola. Pël ëën animaö pöpë ikanöök omën wëën ngarangk elmëeima pöröa naë koö yoola. Pël ëën omën pörö këëmre këlangön kat yawiem kë kant mënak wë. **11** Pël ëak pitëm ëmpölre këëmre këlangön yaaö pötëën Anutu kutömweri wëaupön utpet wesak yema. Pitëm utpet yaaut kasëng menak lup kaip natiin yaë.
12 Ën ensel 6 pöpök pim söwarweri wieëaut i kësang nemerën Yupretis pël yema pömeri kömen yoola. Pël ëën i pömer leep raan omën omp ak këtëpë yengampiaul wëauröa wais nga elëpna kanö yaarö. **13** Pël yaëën itenaan urmer ömöröa ök narö 3 ëak yaarö. Namp kamal kësangëpë këmtakaan, namp animaö ngaapë këmtakaan, namp animaö nga munt 2 pöpön tektek ngön yaaö kaar omnamp pël yema pöpë këmtakaan pël ëak yaarö. **14** Urmer pörö Setenëëröak omën it ngolöp ke nentere nent yaaurö. Pit yang ël epotë omp aköröa ngësë yes. Pitök omën omp ak pörö Anutu weëre kosang pepapë akun kaöaöök nga elëpnaan wa rongan elmëëpënëak yes. **15-16** Pël ëak së koirak yang lup nentak wa rongan yaalmë. Yang lup pöta yapinte Yuta ngöntak Amaketon pël ya.
Pël yaëëtak Kristook epël ya. "Kat wieë. Ne këkain omnaröa yaë pöl ëlëëp waisumaap. Pötaanök namp pi ka uraan këkainëpök wais pim poë koröpö wilak sëën yool wë omnaröa ëöetak ëö ëëpanëën itit ngarangk ëëpna pöp ërëpërëp ëëpnaap."
17 Ën ensel 7 pöpök pim söwarweri wieëaut mopöök kömen yoola. Pël yaëën tup ngëëngk panëëtak omp ak urtakaan ngön kosang nent epël ya. "Nem omën utpet pipotring omnarö yamëngk pöt peene pet yair."
18 Pël yaan kent tangar mënak tangre kaö yeraan moup yamö. Moup pömpel kësang panëëmpel ngaan ke pël nent möön itnaangkën ëautak peenök yamö. **19** Pël ëën Papilon ka kësang pö luptak weerak 3 wasën omnaröa kaat töol ngentiak utpet yes. Pöt Anutuuk Papilon omnaröa utpet yaautön kön wiak omën nampë muntap wain i ngaat mangkën nak këlangön kat yawi pöl pitën ya sangën kaö elmëën utpet yes. **20** Yanger moup kësang yamöön i kaö kusöt mop wiak sëën rosiratta won yes. **21** Pël ëën kutömweriaan kopi kësang yepelën ëp ulöp kësangöt omnaröa rangk ngentiin këlangön kaö kat yawi. Ëp ulöp kopët nemesi könömët omnaröa könömta ök. Pël ëën pötök utpet panë mowesa pötaanök omnaröak Anutuun utpet wesak yema.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Öng omp nga yaaup pi sum utpet wa

17 1 Ne omën pöten itenaan ensel 7 ëak söwar nant 7 tapël ëak wali
wak wëa pöröakaan nampök wais neen epël ök yenëa. “Ni wais.
Pël ëën öng omp nga ë yaë pöp pim utpetatë kangut Anutuuk mangkën
öpnaatön pet elniimaan. Öng pöp pi ka kaö i kësangötë ëöök wieëa pö.
2 Yang omp akörö pit öng pöpring utpet yaaurö. Ën omën yaapöröeta
sëën öng pöpök wain iit mangkën nak kön irikor ëak piiring utpet tapël
yaaurö. Pötaanök Anutuuk utpet kangut mampnaat.”
3 Pël neaan Ngëëngk Pulö pim weëre kosangööring nem naë oröön
ensel pöpök ne mësak së yang lup omën won nentak yeneulë. Pël ëën
ne pörek wë itaangkën öng namp animaö nga köp möaö nampë rangk
wel aisëeëa. Animaö pöpë koröpöök yapin Anutuun utpet wesak yaaö
nant kësang retëng ëeëa. Ën pim kepönöt 7 ëak wëën pötë watöt 10 ëak
oröreëa. 4 Öng pöp ulpëën köp nentepar möa namp mëak polre kal ëak
ë rangi ompyaut pim koröpöök pangk ëak wëa. Pël ëak kelön koolötök
ket ëa nent wali weëa. Pöta öngpök pimtë omp nga yaauta utpet kamp
yaaö kömkëënringöt peö ëeëa. 5 Pël ëak pim yapin ëlëëpët ë kosaöök
retëng ëeëa. Pöt epët. “Papilon ka kaöaö, öngre omp nga yaaöre utpet
kömkëënringöt yaaö pötë ël panëëp.” 6 Ne itaangkën öng pöpök Anutuu
omnarö mënak pitëm iit nak kön irikor ëak wë. Omën pörö Yesuu yapinte
wak kaö wesak aima. Pötaanök pit mënak pitëm iit nak wë.
Ne öng pöpön itenak yaan panë saut. 7 Pël yaëën enselëpök epël
yenëa. “Ni oröpmoreën yaan panë yesën? Nook niin öng pipopre animaö
kepönöt 7 ëak wëën pötë watöt 10 ëak oröaupök öngöp köka ëak wëa
pöp piarpim songöntepar ök niamaan kat wi. 8 Animaö nim itenaö pöp
ngaantak wëaupök peene won wia epop ënëmak kaalak yang öngöp
wali panë pöökaan oröak apër sasa kö sëpnaap. Pël ëën omën yangerak
öpna pöröa yapinöt wëwë kosangta pepeweri yang epër naaröön wiaan
retëng naën ëa pöröak animaö pöpön itenak yaan sëpnaat. Animaö pöp
ngaantak wakaimaupök peene won wia ënëmak orööpnaap.
9 “Pöta songönte këëkë ëwat sëpa. Pöt epët. Kepön 7 ëak wëa pël ya
pipot rosir 7 pötönök ya. Öng pöp rosir 7 pötë rangk wel aisëeëaup.
10 Ën kepön 7 ëak wëa pël ya tapötök omën omp ak 7 pörö pël ya. Pitëm
naëaan 5 pörö wel wiin kopët nampökëër peene yangerakë omp ak sak
om wë. Ën munt namp pi omp ak nasën won wë. Ënëmak pöp oröak akun
kot panë nent öpnaap. 11 Animaö nga pöp ngaanëër wakaimaupök peene
won wia, pöp piita omp ak namp munt 7 pöröak erën ëën 8 ëak wë kö
sëpnaap.
12 “Ën watöt 10 ëak nim itenaö pöt omën omp ak 10 pöröenök ya. Pörö
pit peene omp ak nasën wë. Akun kot panë 1 aöa ke pil pötak weëre
kosang wak animaö nga pöpring omën omp sak öpënaarö. 13 Pël ëak

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

omën omp ak 10 pörö pit kön kopët nent wieë pitëm weëre kosangre
omnaröen ngarangk elmëëpna pöt animaö nga pöp kön wes mampnaat.
14 Pël ëak pit Sëpsëp Ruupring nga elak pöpök pit il mowasëpnaarö. Pi
omën isaö pouröa Kaöap, omën omp ak pouröa Omp Aköp. Pötaanök
omën piiring öpna pörö, pim yas mëak pimtëën yaö ëën pim ngönte
këëkë wesak öpna pörö pourö, piiring erën ëak yang omp ak pöröaring
nga elak il mowasëpnaarö."
15 Pël neak kaalak epël ök yenëa. "I kësangöt öng omp nga yaaupë
ëöök wel aisëeëa pöt omën möönre koröp naöre naö, ngön nerere ner,
yang poutëëröenök ya. 16 Ën watöt 10 ëak oröaan nim itenan pipot yang
omp ak 10 ëak nem ök niiaö pöröere animaö nga pöpre ëak pitök öng
omp nga yaaö pöpëën kööre tok elmëëpnaarö. Pël ëak pitök pi utpet
mowesak ulpëënre poë koröp pim ë rangieëa pöt wa ilak keli moolëak
yool moulmëëpnaat. Pël ëak pim koröpre mësëp kaö nant nak nant es
momarëpnaat. 17 Yaap, Anutuuk pimtë ngaantakëër kön wia pöl pitëm
lupötë kön pout mangkën pit ya pöt mëmpnaat. Ya pöt pit kön kopët
naö wieë omën omp ak sak öpëna weëre kosang pitëm pöt animaö pöp
mampnaat. Pël ë seim Anutuu akun menautak pet irëpnaat. 18 Ën öng nim
itenan pipop ka kësang yang omp akörö ngarangk elmëëpna pö."

Papilon ka kësang pö utpet ëa

18 1 Omën pöt pet irën ne kaalak itaangkën ensel munt namp
kutömweriaan yangerakël yeiraan itenaut. Pöp Anutuuk weëre
kosang kësang mangkën pim ëwaöök yangerak ëwa ë pet yair. 2 Pël ëën pi
ngön ë olëak epël ya.

"Papilon yok utpet yaë.
Papilon ka kësangö utpet ëak kö yes.
Pël ëën peene urmer ke nampre nampre int utpetarö pitëmënt pëën
wë.
3 Ka kësang pö utpet yes pöta songönte epël.
Öng pöpök omën nampë muntap wain iit mangkën nak kön irikor
yaë pöta ök
omp nga ëëre utpetat kësang ë pël yaaö pöt pet elmëën yang omën
pourö tapël ëeim wëaurö.
Pël ëak yang omp akörö pit öng pöpring utpetat ëeimaurö.
Pël yaëën öng pöpë omën nant kësang öpnaataan kentre kaur yaaö
pötaan
yangerakë omën monere urömatëën ya yamëngkauröak omnant
menak pim naëaan sum kësang weima.
Pötaanök kö yes."
4 Pël yaan ne kat wiaan ngön munt nent kutömweriaan epël ya.
"Nem omnarö, ar öng utpet pipop sëp wesak kas seë,

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

öng pipopring wë saun koirak pötë kangut önganëën.
5 Öng pöpë utpet yaaö pöt kësang panë sëën
Anutu kutömweri wë pöp itenak utpet kangut mampënëak kön wieim wë
6 Ar omën utpet kangut pi mampunë pörö pim këlangön omën muntarö yemengka pötön kön wiak kangut mampun.
Ar pël ëënëak pöt pi omnarö utpet mena ëën pöt kangiir il wesak mampun.
Omën nampë muntap i ngaat mangkën nak utpet yes pöl öng pöpök omnarö utpet wesak këlangön kat mowieima.
Pötaanök i nga kosang panëët yemangk pöl il wesak këlangön kësang kat mowiin.
7 Pi pimtën wak isak yeem pim utpet yaautëën ërëpsawi eima pöta ök arök kangiir këlangön kat mowiin ing ap.
Pim lupmeri kön korar epël wieëaup.
'Ne öng ak kësangëp yak omp ak urtak wel aisëeë omnarö ngarangk yaalmëaup.
Ne öng kapiröa ök omnantëën il ngentingenti naënëp.
Könöm nant nem naë oröön ingre ya ilak naënganëëp.'
8 Pimtok kön korar pöt wieëa pötaanök kët kopët nentak utpet epot pim naë orööpnaat.
Anutuuk maan yaumanre ngöntök yaaöre ën ingre ya ilak yaaö pöt orööpnaat.
Aköp Anutu utpet kangut yemengka pöp weëre kosang kësang yaaup yak
puuk maan es kotöpnaat."

Pël yaan kat wiaut.

9 Yangerakë omp ak piiring ya utpet yamëngkem pötëën ërëpsawi eimaurö öng pöp, ka kaö pö, es yokotön koulöpö ngaarëk yawisën itenak pimëën ingre ya ilak apnaarö. 10 Pit Papilon ka kaö pöökë omnaröa këlangön kat yawia pöten itenak pitta tapël ëëpanëak kas ëën om kamaarek taueë epël apnaat.

"O yakom, ka kaöaöön yaköm pan.
Papilon ka kaöaö, 1 aöa akun kot pita öngpök
nim saunatë kangiir utpet yaën."

Pël yaan kat wiaut.

11 Ën yangerakë omën monere urömatëën ya yamëngkauröeta omnaröak pitëm naëaan urömat kaalak sum naëpan pël wesak pimëën ingre ya ilak apnaarö. 12 Pitëm uröm pöt epot. Koolre siluwa, këlompyaut, polere kal, songre sar, poë koröp ke naöre naö ompyaö retëngretëng ëaut, këra köp nga kamp ke nampre namp yaautre omën nant këra sum kësangötök ket ëaut, aini parasre yaap, këlretëngretëng

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

ëautök ket ëaut, 13 omën kamp ompyaö këra koröp neweriaan yewaut
yapinte sinamon pël yema pötre ëwamöt, këra ëpre kömau nga kamp
ompyaut, wainre i kolap kaömp ar ëëpnaat, korupaë lölöpöt, pol
purmakaöre sëpsëpörö, pol osöröere ën kaar pitëm wii ngan ëak wak
weruak yaautre, ën omën inëën yaauröere, pitëm sum yaaö pöt pipot.
14 Omën monere urömatëën ya yamëngkauröak öng pöpön epël ya.
"Omën nant nim ömëak kent kön yawian pöt sasa won yes.
Monere këëre kaömpre omën ompyaö ë rangi pötta won yes.
Pötaan omën pipot pout kaalak naöngan, won pan."
15 Pël ëak omën monere urömatëën ya yamëngka pörö omën ke pilöt pim
naë sum yeëa pörö Papilon ka kaö pöökë omnaröa këlangön kat yawia
pöten itenak pitta tapël ëëpanëak kas ëën om kamaarek taueë ingre ya
ilak ëak epël apnaat.
16 "O yaköm, ka kësangöön yaköm pan.
Ka kësang epö öng nampë ök.
Pi ulpëën ompyaö retëngretëng köp nentepar möa namp mëak
pim koröpöök koolre songre sar ë rangiak wëaup.
17 Akun kot 1 aöa pöta öngpök pim monere uröm pout kö yes."
Ën i kaö wangatë ngarangk pöröere omën narö wangat wak ka muntatë
yes piporö, wangatë inëën yaauröere omën i kaö pöök mon ya yamëngka
pörö pourö pit Papilon kak pëlëër wiaan kamaarek taueë 18 itaangkën ka
pö es yokotem koulöpöt oröak yesën itenak ngön ëak epël yema. "Elei, ka
kësang epöökë ök naö e nerek wi naön, won pan." 19 Pit pël mëak kaplak
ilaimeë ingre ya ilak ëak epël aim wë.
"O yaköm, ka kësang epöön yaköm pan.
Wangatë ngarangk yaaurö tiar ka kësang epöökë urömat wak yesem
monere uröm kësang weimaurö.
Akun kot 1 aöa pöta öngpök ka epö kö yes.
20 Kutömweri ngëëngköröere Anutuu ngön yaaöre tektek ngön yaaö
omënere pim omën muntarö ar ka pö won yes pötaan ërëpërëp
ëën.
Ka pöök utpet elnieima pötaan Anutuuk kangut yamangk."
Pël yaan kat wiaut.
21 Ën ne kaalak itenaan ensel weëre kosangring nampök kël kësang
panë naö wak wal ëak i kaöök yoolëem epël ya.
"Nem këlö i kaöök yoolak epël
Anutuuk ka kësang Papilon pö utpet
wasën sasa kö sëën kaalak itnaangkan.
22 Pël ëën intöere iraö ngön aöre pëëp mëmpö,
polere kuup ngön aö pöt ka pöökaan kaalak yaan kat nawiingan.
Ën omnaröakta ka pöök ya ke nentere nent yamëngkën itnaangkan.
Korupaëta kas yamöem yaan kat nawiingan.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

23 Ka pöökaan es rampe newes kaalak ëwa naën ëëpnaat.
Öngre omp yaëën ipre kër yemangka pötenta itnaangkan.
Ngaantak ka pöökë omën monere urömatëën ya yamëngkaurö
yangerakë kaö sak wakaimaurö.
Ën ka pöökaan naröak kempre tëptëp wak yeem omën muntaröen
morök elmëeimaurö.
24 Papilon ka kësang pöökë omnaröak Anutuu tektek ngön yaaö
omënere pim omën muntarö mëneima.
Ën yang omën naröeta kööre toköröak mëneima pël ëautë saunat
Papilon ka kësang tapöök wieëa.
Pötaanök Anutuuk kangut yaalmë."

Omnarö Papilon kaö utpet yesën ërëpërëp ëa

19 1 Ne omën pötön itenak kat wiaan kutömweriaan omën kësang
pan ngön ë olëak epël ya.
"Tiar Anutuun yaya mepa.
Tiarim Anutu tapöpök tiar utpetetakaan kama nuwa.
Ë rangiere weëre kosang pipot pim naë wia.
2 Pi tapöpök pim ngön yaatak omnaröa wëwëat wotpil wesak wël yaaup.
Öng omp nga yaaö pöpë utpet pömpelök yangerakë omnarö utpet
moweseima.
Pël ëën Anutuuk pi utpet kangut mena.
Öng pöpök Anutuu inëën ru narö mëneimaup. Pötaanök kangiir
elmëa."
3 Pël ëak pit kaalak ngön ë olëak epël ya.
"Anutuun yaya mepa.
Ka kësang pö es yokotem koulöpö kët ël epotë aprö seim wë."
4 Pël yaan ngarangk 24 pöröere kutöm omën mor kong nent wëwëetaring
pörö pit rar rë mowesirak tok oriak Anutu pim omp ak urtak wel aisëeëa
pöpön yaya mëak epël ya.
"Yaap, Anutuun yaya mepa."
5 Pël yaan kat wiaan Anutuu omp ak urta naëaan ngön ëak epël yeem ya.
"Anutuu inëën ruurö, ar pourö tiarim Anutuun yaya maë.
Piin kasinkasin yaaö kotre kaö pourö pël ëeë."

Sëpsëp Ruup öng koirën pim ipre kër mampna akun kësangët oröa

6 Ngön pöt ë pet yairën ne kaalak kat wiaan ngön munt nempelök omën
kësang pan rongan ëak wë ngön kaëp aöre i kësang nant nga yaurem kuk
aö, tangre kaö kësang yeraan nga ngön aö pël yaë pöl ngön ë olëak epël
yeem ya.
"Anutu tiarim Aköp weëre kosang pout wieëaupök peene kësang
panë sak wë omnant pout ngarangk yaalni.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

Pötaanök piin yaya mepa.
7 Sëpsëp Ruupë öng koirëpna akunet yok yaaröön öngöp piin korkor yaë.
Pötaanök tiar kön ompyaö wieë ërëpërëp kësang panë yeem,
pim yapin pingetakëër wak isak aim öpa.
8 Anutuuk öng pöp ulpëën ompyaö ëwaëwa yaaö kewil won panë
namp mëëpënëak mena."
Ulpëën ompyaö pöp Anutuu omnaröa wëwë ompyaö wotpilten ya.
9 Enselëpök neen epël ök yenëa. "Ni ngön epël retëng ë. Omën Anutuuk
Sëpsëp Ruupë öng koirëpna akunetak kaömp ngawi nëmpënëak yas
mëëaö pörö ërëpërëp ëëpnaarö." Pël neak kaalak epël yenëa. "Ngön epët
Anutuu ngön kë panëët," pël neeaut. 10 Pël neaan ne piin yaya mamëak
pim ingesiarë ikanöök rar rë mowesirak tok yariin epël yenëa. "Neen pil
elnëëngan. Anutu pimtënökëër yaya mam. Niire nim kar Yesuu ngönte
ök yak pörö tiar ya kopët nent ngawi yamëngkaurö." Yesuu ngönte ten
kaamök elmëën tektek ngöntak aöre songönte tekeri wesak aö pël yeë pöt
Pulöökë yaat.

Omën pol os kölamöpë rangk wel aisëeëa pöpë ngönte

11 Ngön pöt ök neë pet irën ne itenaan kutömwer kan tëën pol os kölam
namp wëën itenaut. Omën namp pöpë rangk wel aisëeëa pöpë yapintepar
nent, "Yaat wotpil yamëngkaup," ën nent "Ngön yaap yaaup," pël ya.
Omën pöp pi omnarö ngön yaatak ulmëak kangut mampööre nga elö
pël yeem wotpil yaaup. 12 Pöpë itöörar pöt, es wëlëngöökë ököörar. Ën
kepönöök pöt, omp ak ul nant selap waëeëa. Pim koröpöök pimtë yapinte
wieëa. Pöt pimtokëër ëwat, omën muntarö köpël wë. 13 Pim ulpëënëpök
omën iitök petak urak wëa. Ën pim yapinte pöt, omnaröak piin, "Anutuu
ngönte," pël yamëëaup. 14 Pël ëën kutömweri nga omnarö ulpëën ompyaö
kölam panë kewil won narö mëak pol os kölam naröa rangk wel aisëak
omën pöpë ënëm yes. 15 Omën pöpë këmtakaan öp nga panë newer
oröak irëeëa. Öp pöwerring yang omën pim kööre tokörö mënak weëre
kosangring ngarangk elmëëpnaap. Puuk wii wain ulöpörö kël kap kësang
nentakaan ing mësaan iit yaarö pöl omnaröen Anutuuk ya sangën elmëak
mëngkën pitëm iit orööpnaat. 16 Pöpë ulpëënëpökre kopirak pim yapinte
epël retëng ëeëa. "Omën omp aköröa Omp Aköp, isauröa Kaöap."
17 Ne kaalak itaangkën ensel namp këtëpök taueëa. Pël ëeë ngön ë
olëak int ngaarëk wal ëak yaauröen epël yema. "Ar pourö Anutuu këëre
imën nënëën wais rongan ëeë. 18 Ar omën omp aköröere nga omnaröere
pitëm wotöököröere pol osöröere pitëm rangk wel aisëak wë pörö pourö,
inëën yaauröere yaap wëaurö, kotre kaö, pit pouröa mësëpöt nënëën wais
rongan ëeë."
19 Pël yemaan ne itaangkën animaö nga pöpre ën yangerakë omp
aköröere pitëm nga omnarö pit Yesu pol osöpë rangk wel aisëeëaupre pim

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

nga omnaröaring nga elëpënëak rongan ëak wëa. 20 Pël ëën puuk animaö
pöpre ën tektek ngön yaaö kaar omën pöp wali yeö. Tektek ngön yaaö
omën pöp pi wet rëak ya it ngolöpöt animaö pöpë ëöetak mëneimautak
omën animaö pöpë yapinte pitëk mowiak animaö kön pimtë ket ëa
pöpönta yaya maima pörö morök elmëeima. Pël ëën omën utpet pöaar
wak öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota
pöwesi yemoola. 21 Pël ëak omën pol osöpë rangk wel aisëeëa pöpök nga
omën utpet pöaarë naë wëaö pörö pim öp nga panë këmtakaan oröeëa
pöwerring mën wel yemowi. Pël ëën intöröak wais omën mëna pöröa
mësëpöt wa neim olëak kep panë yaë.

Seten pi wii kaatak moulmëëpnaap

20 1 Ne kaalak itaangkën ensel namp yang ongöp waliöökë kietaring
wii seen naö wali wak kutömweriaan yeirëa. 2 Pël ëak ensel
pöpök kamal kësang ngaan panëër wë Anutuu ëöetak omnaröaan utpet
wesak aim wëaup, Seten, pöp enselëpök wak krismaki 1000 pötë öngpök
öpënëak wii seen pööring të yemowi. 3 Pël ëak enselëpök wa yang öngöp
wali pöökë öngpök moolëak kaalak kan wariak taë panë wes yemoulmë.
Krismaki 1000 pöt won nasën wiaan yang omnarö kaalak morök
elmëëpanëak pël yaalmë. Ënëmak krismaki 1000 pël won sëënak orö
moulmëën akun kot panë nent öpnaap.

4 Ne kaalak itaangkën omp ak ur nant wiaan pötë omën narö wel
aisëeëa. Anutuuk pit omën muntarö ngön yaatak moulmëak kangut
mampna ya pöt mangkën wak wëa. Pël ëën ne itaangkën omën naröa
könörö Yesuun kön wi kosang wesak pim yapinte tekeri wes ök aö yeem
Anutuu ngönte kosang wes moröak wëa. Pitëm pël yaaö pötaan kööre
toköröak ngernger il moolaan wel wia. Omën pörö animaö nga pöpre
pim kön ket ëa pöpëën yaya maöre pim yapinte pitëm ë kosatëëre morötë
mowi pël naën ëa. Pitökëër Anutuuk weletakaan wal ë moulmëën wë
Kristooring omp ak sak ngarangk wakaimeë së krismaki 1000 ke pipël
won yes. 5 Pitëm weletakaan wal ë moulmëa pöt wet rëaut. Ën omën
munt wel wia pörö wal naën wia. Pit krismaki 1000 pöt won sëënak wal
ëëpënëak kor wë. 6 Omën Anutuuk wet rëak weletakaan wal ë moulmëa
pörö ngëëngk mowasën ërëpërëp eim öpnaarö. Omën pörö kaalak wel
wiak es parëaöök nasën ëëpnaarö. Pit kiri ar yaauröa ök sak Anuture
Kristoon yaya yamëem Kristooring omp ak sak ngarangk yaat mëneim
wëën krismaki 1000 ke pël won sëpnaat.

Seten pim këlangön kaö panë kat wiipnaata ngönte

7 Krismaki 1000 pöt won sëënak Seten wii kaatakaan kan të mowiin
orööpnaap. 8 Pël ëak yang kaö nantëaan nantë wëa pörö pouröa naë
së morök elmëën rongan nentepar ëën Kokre Mekok pël sëën nga wa

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

top ëëpnaat. Pël ëëpna pörö pangk sangk nekelngan, i pisötë ök kësang panë ëëpnaat. 9 Omën pörö yang kaö poutëaan wais Anutuu omnaröere Yerusalem ka kësang pim kent kön wia pö wa taap ëak mëmpënëak yaëën Anutuuk es newes kutömweriaan wes mëën irë omën pörö es kot won wasëpnaat. 10 Pël ëën Seten pit morök elmëa pöp puuk wak öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota pörek animaö ngaapre tektek ngön yaaö kaar omnamp wet rëak wa moolaan wëa pöwesi moolapnaat. Pël ëën pit omën naar namp pörö röökre kët poutë es yokotön këlangön kësang kat wieim öpnaarö.

Ngön ya kësang mëmpnaata ngönte

11 Ne kaalak itaangkën omp ak ur kölam kësangëtere pötak wel aisëeëa pöpön itenaut. Pël ëën kutömre yanger pim naë mop wiak won yes. 12 Pël yaëën itaangkën omën wel wiaurö kotre kaö omp ak urtak wel aisëeëa pöpë ëöetak taueëa. Pël ëën pep nant yawil. Pël ëak newer yawil. Pöwer wëwë kosangta pepewer. Pël ëak puuk omën wel wiaurö pitëm wëwëatë songönöt pep pötë iteneë wël yaalmë. 13 Pël ëëpënëak omën i kaöök wel wiaurö i kaöökaan wal yaë. Yaap, omën wel wia pourö weletekaan wal ëën neenem wëwëatë kangut yemangk. 14 Pël ëak welere wel kaö wak öngöp kësang i kaöökë ököök es yokota pöwesi moolaan kö yes. Omën pörek sëpna pörö wel 2 kosang pöt wiak sasa kö sëpnaarö. 15 Anutuuk itaangkën omën namp pim yapinte wëwë kosangta pepeweri won ëën pöt wak öngöp kësang i kaöökë ököök es yokota pöwesi yemoola.

Kutömre yang ngolöpöt yaarö

21 1 Ne omën pötön itenak kaalak kutöm ngolöpwerre yang ngolöpren itenaut. Kutömre yang wet rëak oröak wiakaima pöt kö sak sëën i kaööta won wieëa. 2 Pël ëën ka kësang ngëëngk Yerusalem ngolöpöön itenaut. Ka ngolöp pö Anutuu naë kutömweriaan yeiraan itenaut. Pö ë rangi ompyaö panë nant ëak wëa. Pöt öng namp pim omp yaö ëak wëaup öpënëak ë rangiak wë pöl ëak yeira. 3 Pël ëën ne kat wiaan omp ak urta naëaan ngön ëak epël ya. “Kat wieë. Anutu pi pim omnaröa tekrak wë. Pi pitring wëën pit pim omën sak öpnaarö. Ën Anutu pimtok pitëm naë wë pitëm Aköp pël sak wakaim öpnaat. 4 Pël ëak puuk pitëm ing telapöt tum mokorön ërëpërëp ëëpnaat. Pöt pit kaalak wel wiire ën kön utpetaring wë, ingre ya ilak aöre këlangön kat wi pël naën ëëpnaat. Omnant ngaan wiakaima pöt pout won sa pötaanök.”

5 Pël yaan omën omp ak urtak wel aisëeëa pöpök epël ya. “Kat wieë. Ne peene omnant pout ngolöp wesak orö yaulmë.” Pël ök ëak neen epël yenëa. “Ngön epot yaap panëët, omnaröa kön wi kosang wasëpnaat. Pötaanök retëng ë.” 6 Pël neak kaalak epël ök yenëa. “Omën epot pout yok oröak wë. Ne tapöp wot rëaupök kaalak ënëm remaap. Omnant

ngës rë ulmëaupök kaalak pet irumaap. Omën namp iiten yaëën pöt nook i omnaröa kol mangkën nak wëwë kosangta yaö sëpnaat sum won mangkën nëmpnaap. 7Omën namp pim wëwë ompyautak utpetat il wasëpna pöp omnant ompyaö epot poutë pep sëpnaap. Pël ëën ne pim Anutu pël sak wëën pi kangiir nem ruup pël sak öpnaap. 8Pël ëëpnaatak omën toköröen kas ëak neen kasëng nampööre kön wi kosang nenewasën ë, ya utpet ke nentere nent mëmpööre omën muntarö mën wel wi, öngre omp nga ëëre kipre këar nga ë, Anutuu urtak omp ak kaaröröere kön ket ëauröaan ngëëngk wesak yaya aöre ngön kaar aö, omën ke pil yaaö piporö pourö öngöp kësang i kaöökë ököök kël kop retëng ka urauuk es yokota pöwesi së es koteim öpnaarö. Pël yeem wel akun 2 kosang pöt wiak sasa kö sëpnaarö."

Yerusalem ka ngolöpö

9Pël neaan ensel 7 pöröakaan namp nem ngësë waisa. Ensel 7 pörö pit söwar 7 ëak omën utpetatta 7 tapël ëak wiak wak wëa. Pöt ënëmak akun pet irëpënëak yaëën omnarö utpet mowasëpnaat. Pöröakaan namp nem naë wais epël yenëa. "Ni wais. Pël ëën Sëpsëp Ruupë öng koirëpnaapön pet elniimaan," pël yenëa. 10Pël neaan Pulöökë weëre kosangö nem naë oröön ensel pöpök ne wa newak së tomön wali panë naöök neulëak Yerusalem ka ngëëngkö Anutuu naë kutömweriaan yeiraan pet elnëën itenaut. 11Ka kësang pöök Anutuu ëwaö elën ëwa ke maim nal panë tëak wieëa. Pöt yaap kël ompyaö saspaare ën könitweri yaë pöl pan ëwaëwa yeem wëa. 12Yerusalem ka pöök ëm kësang wali panë naö ök rëeëa. Ëm pöök kan 12 ëak rë wieëa. Pël ëën ensel narö 12 tapël ëak kan ëëtë ngarangk taueëa. Kan pötë Israel omën kur 12 piporöa yapinöt retëng ëeëa. 13Ëm këtëpë yengampiaul pöök kan neraar ner ëak rë wieëa. Këtëpë yeilëaul we pöökël kan neraar ner tapël ëak rë wieëa. Ën we naöökaan naöökta om tapël ëeëa. 14Ëm pöökë ingöök kël 12 ëak kosang wesak wieëa. Kël pötë Sëpsëp Ruupë ngön yaaö omën 12 pöröa yapinöt retëng ëeëa.

15Ensel neen ngönaak neea pöp pi këkalëp ök yawia koolötök ket ëa naö wali wak wëa. Pö ka kësang pööre ëmööre ëm kanöt ök wiipnaö. 16Ka pöökë ë mor kong nent pötë waliit ke kopëtal pan. Ën ensel pöpök ka pö pim këkalëpööring ök wiin waliire mëntere tingk pöt ke kopëtal yaë. 2400 kilomita pël yaë. 17Pël ëën enselëpök ökööring ëmöökë tingkët ök wiin 70 mita pël yaë. 18Ka kësang pöökë ëm pö, kël ompyaö saspa pööring ök rëeëa. Ën ka pö kool pëënëëtök ök raan könitweri ök pengpeng yeëa. 19Ën ëm pöökë ingöök kël sum kësang yaaö ke naöre naöring ë rangi ulmëeëa. Kël ompyaö wet kaal panë rëak wia 1 pöökë yapinte saspa, ën munt kunöm ka ura 2 pöökë yapinte sapaia, ën munt kölam 3 pöökë yapinte aket, ën munt këra ëp koröp oröa 4 pöökë yapinte emeral, 20ën munt köp möaare

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

kölam koröp oröa 5 pöökë yapinte satonikis, ën munt köp möaö 6 pöökë yapinte konilian, ën munt kop retëng ka ura 7 pöökë yapinte krisolait, ën munt këra ëp koröp oröömaap kangk ëa 8 pöökë yapinte peril, ën munt kop retëng ka urömaap kangk ëa 9 pöökë yapinte topas, ën munt kop retëngre këra ëp koröp ka urömaap kangk ëa 10 pöökë yapinte krisopres, ën munt kunöm ka urömaap kangk ëa 11 pöökë yapinte aiasin, ën munt köp karkar möa panë 12 pöökë yapinte ametis. Këlompyaö 12 epotring ëm ingöök wiak ë rangi ulmëeëa. 21 Ën ka kan 12 pöt kal kölam sum kësangring nant 12 pötring ket ëeëa. Kal naöök kan newer naöök newer pël ëeëa. Ka kësangöökë kamënt pötta koolötök lë mëën könitweri ök pengpeng yeëa.

22 Ne ka kësang pöök ngëëngk tup nent ök rëan itnaangkën, won. Aköp Anutu weëre kosang pout wieëaupre Sëpsëp Ruup piarpimtok ngëëngk tup ket ëak wëa. 23 Ka pöök këtre ngoon ëwa naö naëpan, won. Anutuu ëwaöök së elën Sëpsëp Ruup es rampewesi ök ket ëak ëwa ëën ka pöök ëwa tëak wia. 24 Yangerakë omën pourö ka pöökë ëwaöök kan ing yaaurö. Ën yangerakë omp akörö pitëm ë rangiat ka pöökë wak sëpnaarö. 25 Ka pöök koö noolapan. Pötaanök kët poutë ka pöökë ëm kanöt të wiakaim öpnaat. 26 Pël ëën omën pourö pitëm monere urömere ë rangiat pout ka pöökël wak sëpnaat. 27 Pël ëëpnaatak omën wëwë utpet ke nentere nent yaautre kömkëënringöt yaautre kaar yaaut pangk wak ka pöökë öngpök nasëpan, won. Om Sëpsëp Ruupë yapinöt wëwë kosangta pepeweri retëng ëa pöröakëër ka kësang pöökë öngpök sëpnaarö.

Wëwë kosangta iitere këraament

22 1 Ensel pöpök kaalak ka pöök i omnaröa kol mangkën nak wëwë kosangta yaö yesa pömerën pet elnëën itenaut. I pömer könit ket ëak ëwaëwa yaaumer Anuture Sëpsëp Ruupë omp ak urtakaan oröak yesaumer. 2 I pömer ka pöökë kamtaöökë luptak yesaumer. Ën i pömeri poö naöökaan naöök këra nant wëwë kosangët yemengka pöt tau seëa. Pöt krismaki kopët nenta öngpök akun 12 ëak ulöpörö ngoon nampnampë öngpök utö aprö yesa. Këra pötë ëpötök omnaröa këlangönre yaumanöt ompyaö yemowesa. 3 Omnant pout Anutuuk won wiaapënëak kön wiaut ka pöök wi naöpan. Om Anuture Sëpsëp Ruupë omp ak uröt ka kësang pöök wiaan Anutuu inëën ruurö piin yaya maim öpnaat. 4 Omën pörö pim këëre wot kanten itaampnaat. Pël yaëën pim yapinte pitëm ë kosatë wiaapnaat. 5 Ka pöök koö olaan es rampeere këtëpök ëwa naëpan, won. Aköp Anutu pimtë ëwa kësang pömpelök ëwa elmëaan pit omp ak sak akun ëlötë om omnant poutë ngarangk wakaim öpnaarö.

Yesu pi teënt kaalak waisëpnaap

6 Ne pötön itenaan enselëpök epël ök yenëa. “Ngön epot pout yaap panëët, omnaröa pangk kön wi kosang wasëpnaat. Aköp Anutu pim Pulö

tektek ngön yaaö omnarö kaamök yaalmë pöpök pim inëën ruurö omën peene orööpnaatön ëwat sëpënëak pim ensel namp pitëm naë wes mëa."
7 Pël yenëaan Yesuuk epël ök ya. "Kat wieë. Ne teëntom waisumaap. Omën namp nem tektek ngön pep epweri wia epot ngaarëk weim öpna pöp pi ërëpërëp ëëpnaap."
8 Ne Sonok ngön epot kat wiak omën epotön itenaut. Ne epotön kat wiire itaampö pël ëak ensel ök neeaöre pet elnë pël ëaö pöpë ingesiarë ikanöök rar rë mowesirak tok oriak piin yaya mamëak yaëën 9 epël yenëa. "Ni neen pil elnëëngan. Anutu pimëntenökëër yaya mam. Niire nim kar tektek ngön yaaöre omën pourö ngön pep epweri wia pöt ngaarëk yeö pörö tiar ya kopët nent ngawi yamëngkaurö pötaanök." 10 Pël neak pi kaalak epël ök yenëa. "Anutuu ngön pep epweri wia epot ngep ëak önganok. Ngön pötë këët orööpna akunet temanöm yes. 11 Omën wëwë utpet wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Kewilring wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Wotpil wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp. Ën lup kölam wëa pöp piita om yal menak pël ë seim öp."
12 Pël yenëaan Yesuuk kaalak epël ök ya. "Kat wi. Ne teëntom pan waisumaap. Ne omën pouröa sumat wak wais pitëm omnant yaautë kangut neenemot mempaap. 13 Ne tapöp wot rëaupök kaalak ënëm remaap. Ne omnant ngës rë ulmëaupök kaalak pet irumaap.
14 "Omën pitëm ulpëënöt iirak lup kölam wë pörö pit ërëpërëp ëëpnaarö. Pël ëak këra wëwë kosangët yemengka pömentëkaan yok pangk ulöp tö nak ka kësangöökë ëm kanöt të wiaan öngpök ilapnaarö. 15 Pël ëëpnaatak omën ke epëlörö ka pöökë öngpök neilapan, om ka tomök öpnaarö. Kentre pol ket ëak wëwë kewilring wëëre kipre këar nga ë, öngre omp nga ëëre mën wel wi, Anutuu urtak omp ak kaaröröere kön ket ëauröaan ngëëngk wesak yaya maö, ngön kaar aöre pötë ënëm ë, omën ke pil yaaö pörö ka tomök öpnaarö.
16 "Ne Yesu nook nem ensel namp wes mëën wais ar ingre mor sauröen ngön ök niia. Ne Tewit pim kurmentëkaan oröaup. Ne tapöpök tangewesi ök ëwaaringëp."
17 Pulööre Sëpsëp Ruupë öng yaup piaripök, "Ni wais," pël ya. Pël ëën omën namp ngön pipët kat wiak pöt puukta, "Ni wais," pël ap. Yaap omën namp iiten yaëën pöt waisëp. Pi i omnarö kol mangkën nak wëwë kosangta yaö yesa pöt nëmpënëak kent yaëën pöt nëmp. I pöt sum won, yaap nëmpnaat.
18 Ar Anutuu tektek ngön pep epweri wia epot sangk kelak kat wiinëëröaan pepanöm ngön epët ök yeniak. Omën namp Anutuu ngönte wak pim könöökaan ngön munt nantring yal menak irikor ëëpna pöp Anutuuk maan omën utpet nant omnarö utpet mowasëpna pep epweri retëng ëa pöt pim naë orööpnaat. 19 Ën omën nampök pep epweriaan Anutuu ngön nent kërë olëak irikor ëëpna pöp Anutuuk kangiir piin epël

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.

mapnaap. “Këra wëwë kosangët yemengka pömentëkaan ulöp tö nëëre ka
kësang ngëëngk epöök wë nem omnaröa ëëpënëak pep epweri ngön ëa
pöl naëngan.”
20 Ngön epot tekeri wesa pöpök epël ya. “Yaap, ne teënt waisumaap.”
Yaap. Aköp Yesu, ni wais.
21 Aköp Yesu pim komre kolap pöt Anutuu omnarö arim naë wiaap.
Yaap.

The New Testament in Weri of Papua New Guinea; 1st ed. 1984; web version, © 2015, Wycliffe Bible Translators, Inc.